Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
7		Φωτισμός, ὕδρευσις, θέρμανσις καὶ καθαριότης.			
	1	Δαπάναι φωτισμοῦ, ὑδρεύσεως, θερμάνσεως καὶ καθαριότητος		1,050,000	
8		Ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία.			
	1	Ἔξοδα ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει.....		210,000	
9		Ὑπηρεσία αὐτοκινήτων.			
	1	Δαπάναι συντηρήσεως, λειτουργίας, κινήσεως καὶ ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων ἀεροπορικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει		900,000	
10		Ἐκπαίδευσις.			
	1	Δαπάναι ἀεροπορικῶν σχολείων.....		81,000	
	2	Ἀποζημιώσεις ἀξιωματικῶν, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ἢ ἰδιωτῶν μετεχόντων ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπιστημονικῶν τοιούτων καὶ ἀμοιβὴ συγγραφέων διὰ συγγραφικὰ δικαιώματα		20,000	
	3	Ἔξοδα ἐκπαιδευομένων ἐν ἀλλοδαπῇ		1,535,000	
	4	Ἐπίδομα διδασκαλίας εἰς σχολεῖα ἀεροπορίας.....		15,000	
				1,651,000	
11		Διάφορα τακτικὰ ἔξοδα.			
	1	Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα		20,000	
	2	Ἔξοδα δεξιώσεως ξένων		40,000	
	3	Δαπάναι συνδρομῶν εἰς περιοδικὰ καὶ συγγράμματα		10,000	
	4	Ἔξοδα ὀργανώσεως ἀθλητικῶν ἀεροπορικῶν ἀγώνων κλπ.		25,000	
	5	Ἀσφαλίσεις προσωπικοῦ πολιτικῆς ἀεροπορίας		5,000	
	6	Συνδρομαὶ πρὸς μονίμους διεθνεῖς ἀεροπορικοὺς ὀργανισμούς		115,000	
	7	Ἔξοδα κηδείας.....		60,000	
				225,000	
		Σύνολον τακτικῶν ἐξόδων.....		81,381,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΕΙΔΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ			
		ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ			
		Ἔσοδα			
2	9	Προϊὸν ἀντιτίμου ἐκ τῶν ἐπὶ πλέον τῶν κεκανονισμένων παρεχομένων εἰδῶν ἱματισμοῦ εἰς τοὺς στρατευσίμους καὶ ἐθελοντάς (ἄρθρ. 44 ν. 4410).....		+ 50,000	
		Ἔξοδα			
5	2	Κατατεθησόμενον παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ πλεόνασμα		+ 50,000	
		ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΤΙΦΥΛΛΟΞΗΡΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ			
		Ἔξοδα			
1	4	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἐπιδόματα γεωπόνων ἀποστελλομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κλπ.		− 17,369	
1	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων κλπ.		+ 17,369	

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
		1	1	Προϊὸν Β' Κληρώσεως μεγάλου λαχείου σειραὶ 1 ...	5,000,000		5,000,000	
			2	» Γ' » λαϊκοῦ » » 4 ...	8,000,000		8,000,000	
			3	» Γ' » μεγάλου » » 1 ...	5,000,000		5,000,000	
			4	» Δ' » λαϊκοῦ » » 4 ...	8,000,000		8,000,000	
			5	» Δ' » μεγάλου » » 1 ...	5,000,000		5,000,000	
			6	» Ε' » λαϊκοῦ » » 4 ...	8,000,000		8,000,000	
			7	» Ε' » μεγάλου » » 1 ..	5,000,000		5,000,000	
			8	» Ϛ' » λαϊκοῦ » » 4 ...	8,000,000		8,000,000	
			9	» Ϛ' » μεγάλου » » 2 ...	10,000,000		10,000,000	
			10	» Α' (1931)» λαϊκοῦ » » 4 ..	8,000,000		8,000,000	
			11	» Α' » » μεγάλου » » 1 ...	5,000,000		5,000,000	
			12	» Β' » » λαϊκοῦ » » 4 ...	8,000,000		8,000,000	
					83,000,000		83,000,000	
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
		2	1	Τόκοι καταθέσεων	15,000		15,000	
				Σύνολον ἐσόδων.....	83,015,000		83,015,000	

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930-31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929-30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
		1	1	Μισθοὶ προσωπικοῦ	471,600		471,600	
			2	Ἐπιδόματα προσωπικοῦ	267,600		267,600	
			3	Ἀποζημιώσεις μελῶν Δ. ἐπιτροπῆς διὰ τὸ ἔτος 1929 30.	72,000		72,000	
			4	Ἀμοιβαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐθνικοῦ σφραγιστηρίου...	18,000		18,000	
		2	1	Μίσθωμα καταστήματος ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1930—20 Ἀπριλίου 1931.....	221,528		221,528	
			2	Φωτισμός, θέρμανσις καὶ καθαριότης καταστήματος	28,000		28,000	
			3	Διάφοροι ἐπισκευαὶ καὶ ἐγκαταστάσεις	10,000		10,000	
		3	1	Ἔξοδα κινήσεως προσωπικοῦ καὶ μεταφορικὰ	6,000		6,000	
			2	Ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ ἔξοδα.....	15,000		15,000	
		4	1	Στολαὶ κλητήρων καὶ εἰσπράκτορος.....	6,000		6,000	
		5	1	Γραφικὴ ὕλη, βιβλία καὶ ἔντυπα	40,000		40,000	
			2	Μικρὰ ἔξοδα καὶ ἀπρόοπτα	20,000		20,000	
			3	Δικαστικὰ καὶ συμβολαιογραφικὰ ἔξοδα.	5,000		5,000	
		6	1	Ἀντίτιμον ἐξαργυρουμένων λαχνῶν	43,619,960		43,619,960	
			2	Ἀποδόσεις εἰς δημόσιον διὰ φόρον ἐξ ἐξαργυρουμένων λαχνῶν.....	3,780,040		3,780,040	
			3	Ἀποδόσεις εἰς ταμεῖον ἐθν. στόλου	24,829,272		24,829,272	
			4	Ἀποδόσεις εἰς ἀρχαιολογικὸν ταμεῖον.....	375,000		375,000	
		7	1	Προμήθεια 10 ο/ο ἐπὶ πωλουμένων λαχείων.....	8,300,000		8,300,000	
		8	1	Ἔξοδα ἐκτυπώσεως λαχείων καὶ πινάκων κληρώσεων...	525,000		525,000	
			2	» διαφημίσεως λαχείου καὶ δημοσιεύσεως.....	200,000		200,000	
			3	Ἀσφάλιστρα ἐπίπλων καὶ λαχείων.....	5,000		5,000	
		9	1	Ἀποθεματικὸν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πιστώσεων αἵτινες δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει	200,000		200,000	
				Σύνολον ἐξόδων.....	83,015,000		83,015,000	

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				ΕΣΟΔΑ				
				Ι. ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ Κ.Α.Π.				
				Κληροδότημα ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
1	1	1	1	Μέρισμα 65 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κληροδότημα ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ τῆς Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας οἰκονομικοῦ ἔτους 1928–29.....	α. 169,000	169,000		
	2		2	Κατάθεσις ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ δρ. 53,619.65×7 % καθ' ὁμολογίαν ὑπ' ἀριθ. 436537 τόκοι	3,753	3,753		
	3		3	Κατάθεσις καθ' ὁμολογίας ὑπ' ἀριθ. 443659 καὶ 461381 κεφ. 25,070.70×7 % τόκοι.....	1,755	1,755		
	4		4	1912 ὁμολ. Ἀναγκ. Δαν. (ἀξία 191,200×8 %) τοκομερ.	15,296	15,296		
	5		5	Μέρισμα 195 Μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης.....	19,500	15,600	3,900	
			6	Μέρισμα 73 μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	29,200		29,200	
					238,504	205,404	33,100	
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
2	1	2	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρελθουσῶν χρήσεων	354,764	300,000	54,764	
	2		2	Μέρισμα 195 Μετοχῶν Κτηματ. Τραπέζης χρήσεως 1928		15,600		15,600
			3	» 65 » Τραπέζης τῆς Ἑλλ. 1928 (×250)	16,250		16,250	
			4	» 73 » » » » 1929 (×400)	29,200		29,200	
			5	Εἴσπραξις ἐκ πωλήσεως 24 Μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Α' σειρά)	181,833		181,833	
					582,047	315,600	282,047	15,600
				Σύνολον.....	820,551	521,004	315,147	15,600

Νόμοι καὶ Νομοθετικὰ Διατάγματα «περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν Κληροδοτημάτων τῶν ἐν τῷ παρόντι Προϋπολογισμῷ διαλαμβανομένων.

403 τῆς 17 Νοεμβρίου 1914 (ἐφ. Κυβερ. 347 Τ. Α'.— 2328 τῆς 24 Ἰουνίου 1920 ἐφ. Κ. 148 Τ. Α' τοῦ 1920.—Νομ. Διατ. τῆς 13 Δεκεμβρίου 1922 (ἐφ. Κ. 269 Τ. Α'). — Νομ. Διατ. τῆς 14 Ἰανουαρίου 1923 ἐφ. Κ. 209 Τ. Α' τοῦ 1923.—Νομ. Διατ. τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1923 ἐφ. Κ. 294 Τ. Α' — Νόμος 3273 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1925 (ἐφ. Κ. 12 Τ. Α'). — Ἐκτελεστικὸν Διατ. τῶν ἀνωτέρω Νόμων καὶ Νομοθ. Διαταγ. τῆς 29 Αὐγούστου 1923 (ἐφ. Κ. 262).

α. Βάσει τοῦ περυσινοῦ μερίσματος.

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Ν. Κρήτσκη				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
3	1	3	1	Μέρισμα 90 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κληροδότημα Ν. Κρήτσκη τῆς Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1928–29	234,000	234,000		
	2		2	Μέρισμα 270 Μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης	27,000	21,600	5.400	
			3	» 101 » Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	40,400		40,400	
					301,400	255,600	45,800	
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
4	1	4	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρελθουσῶν χρήσεων ἀπό 1 Ἰανουαρίου 1906 μέχρι τέλους τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1926...	444,434	331,434	112,700	
	2		2	Μέρισμα 270 Μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης ἔτους 1928		21,600		21,600
			3	» 90 » Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (1928)..	22,500		22,500	
			4	» 101 » » » » (1929)..	40,400		40,400	
			5	Εἴσπραξις ἐξ ἐκποιήσεως 34 Μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Α' σειρά).....	250,147		250,147	
				Σύνολον.....	1,058,581	608,634	471,547	21,600

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου		Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραί: Ἐπὶ πλέον	Διαφοραί: Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Σοφίας Κβοστόβας					
				Τακτικὰ ἔσοδα					
5	1	5	1	Τόκοι τῆς ἐκ δραχμῶν 1,471.45 ἐντόκου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ καταθέσεως Α΄ καὶ Β΄ ἐξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929 – 30		58	58		
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
6	1	6	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα ἀπὸ τοῦ 1906 μέχρι τέλους τῆς χρήσεως 1929 – 30		290	232	58	
				Σύνολον.....		348	290	58	
				Κληροδότημα Νεοφύτου Ἀρχιμανδρίτου					
				Τακτικὰ ἔσοδα					
7	1	7	1	Μέρισμα 10 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης	α	26,000	26,000		
	2		2	Μέρισμα 30 Μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης 1929—30.		3,000	2,400	600	
			3	Μέρισμα 7 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος.....		2.800		2,800	
						31,800	28,400	3,400	
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
8	1	8	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρελθουσῶν χρήσεων		48,790	44,650	4,140	
	2		2	Μέρισμα 30 Μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης			2,400		2,400
			3	Μέρισμα 10 μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος 1928		2.500		2,500	
			4	Μέρισμα 7 μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος 1929.....		2,800		2,800	
			5	Εἴσπραξις ἐξ ἐκποιήσεως 8 μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Α σειρά).....		56,000		56,000	
						110,090	47,050	65,440	2,400
				Σύνολον...		141,890	75,450	68,840	2,400

α. Βάσει τοῦ περυσινοῦ μερίσματος.

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου		Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραί: Ἐπὶ πλέον	Διαφοραί: Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Σ. Σακελλαρίου					
				Τακτικὰ ἔσοδα					
9	1	9	1	Τόκοι 150 ὁμολ. Ἐθνικῶν Δανείων 1881 καὶ 1884 × 5 % ἀγορασθέντων διὰ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῆς ἐν Τεργέστῃ οἰκίας.....		16.000	16,000		
	2		2	Τόκοι τῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπ. κατατεθειμένων 9,089.50 λιρετῶν προελθουσῶν ἐξ ἐνοικίων τῆς ἐκποιηθείσης οἰκίας ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1923 ἕως Αὐγούστου 1925		1,617	1,617		
						17,617	17,617		
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
11	1	10	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρῳχυμένων χρήσεων		75,623	61,828	13,805	
				Σύνολον.....		93,250	79,445	13,805	
				Κληροδότημα Κ. Βελλίου					
				Τακτικὰ ἔσοδα					
12	1	11	1	Μέρισμα 85 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης	α.	221,000	221,000		
	2		2	Τόκοι 2,474 ὁμολογίαι Ἀναγκαστικοῦ Δανείου (ἀξία 247,400 × 8 %).....		19,792	19,792		
	3		3	Τόκοι καταθέσεων ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ὀρχ. 38,921 × 4 %.....		1,556	1,556		
	4		4	Μέρισμα 255 μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης πρὸς ὀρχ. 80, ἔτους 1929—30		25,500	20,400	5,100	
			5	Μέρισμα 96 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος		38,400		38,400	
						306,248	262,748	43.500	
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
13	1	12	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρελθουσῶν χρήσεων...		679,846	661,698	18,148	
				Ἔκτακτα ἔσοδα					
13 bis	1	13	1	Μερίσματα 255 μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης πρὸς ὀρ. 80, ἔτους 1928—29			20,400		20,400
			2	Μέρισμα 85 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος 1928.....		21,250		21,250	
			3	Μέρισμα 96 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος 1929.....		134,000		34,000	
			4	Εἴσπραξις ἐκ πωλήσεως 31 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος		226,100		226,100	
						281,350	20,400	281,350	20,400
				Σύνολον.....		1,267,444	944,846	342,998	20,400
				Κληροδότημα Π. Φίλη					
				Τακτικὰ ἔσοδα					
14	1	14	1	Τόκοι 163 ὁμολογιῶν δανείου ἐπιτάξεως ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κληροδότημα Π. Φίλη, Α΄ καὶ Β΄ ἐξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30.....		978	978		
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
15	1	15	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα παρελθουσῶν χρήσεων μέχρι τέλους 1928—29.....		978		978	
				Σύνολον		1,956	978	978	

α. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περυσινοῦ μερίσματος.

Χρήσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρήσις 1929-30 Άρθρον	Χρήσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρήσις 1930-31 Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Ι. Βαρβάκη				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
16	1	16	1	Μέρισμα 44 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κληροδότημα Ι. Βαρβάκη Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30	114,400	114,400		
	2		2	Τόκοι 21,178 ὁμολογιῶν τοῦ Δανείου ἐνοποιήσεως ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κληροδότημα Ι. Βαρβάκη, α' καὶ β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30	105,890	105,890		
	3		3	Τόκοι 542 ὁμολογιῶν Δανείου ἐπιτάξεως κληροδοτήματος Βαρβάκη τῆς Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30	3,606	3,606		
	4		4	Τόκοι ἐντόκου διαρκοῦς καταθέσεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἐκ δραχμῶν 30,064.95 × 4 %ο Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας 1927—28	1 202	1,202		
	5		5	Μερίσματα 132 μετοχῶν Κτηματ. Τραπέζης 1929—30	13,260	10,560	2,640	
	6		6	» 50 » Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	20,000		20,000	
					258,298	235,658	22,640	
				Ἔκτακτα ἔσοδα				
17	1	17	1	Συνδρομὴ τοῦ Δημοσίου συναμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν. Δ. τῆς 13/12 22 πρὸς κάλυψιν ἐλλείματος ἐσόδου κληροδοτήματος Βαρβάκη	672,382	481,652	190,730	
		18		Κεκλεισμέναι χρήσεις.				
17	2		1	Μέρισμα 132 μετοχῶν Κτηματικῆς Τραπέζης πρὸς δρχ. 80 ἔτους 1928—29		10,560		10,560
			2	Μερίσματα 44 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος 1928(×250)	11,000		11,000	
			3	» 50 » » » 1929(×400)	20,000		20,000	
			4	Εἰσπραξις ἐξ ἐκποιήσεως 16 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος (α' σειρά)	117,328		117,328	
					148,328	10,560	148,328	10,560
				Σύνολον	1,079,008	727,870	361,398	10,560
				Δωρεὰ Α. Ἀναστασοπούλου				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
18	1	19	1	Τόκοι τῆς παρὰ τῇ Ἐθν. κῇ Τραπέζῃ ἐκ δραχ. 150,000 ἐντόκου πρὸς 4 % καταθέσεως τῆς Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30	10,500	10,500		
				Ἔκτακτα ἔσοδα				
19	1	20	1	Χορήγημα τοῦ Κράτους πρὸς κάλυψιν τοῦ ὑπὲρ τὰ ἔσοδα δωρεᾶς Ἀναστασοπούλου προκύπτοντος ἐλλείμματος τοῦ ἔτους 1929—30	100,000	121,162		21,162
				Σύνολον	110,500	131,662		21,162

Χρήσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρήσις 1929-30 Άρθρον	Χρήσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρήσις 1930-31 Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Δωρεὰ Ν. Γαλατσιάτου				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
20	1	21	1	Τόκοι 408 ὁμολογιῶν τοῦ Δανείου ἐπιτάξεως δωρεᾶς Ν. Γαλατσιάτου Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30 (× 6 %)	2,808	2,808		
				Ἔκτακτα ἔσοδα				
21	1	22	1	Χορήγημα τοῦ Κράτους πρὸς κάλυψιν ἐλλείμματος τῆς χρήσεως 1924 Ν.Δ. (13 12 22) 1929—30	28,000	29,917		1,917
				Σύνολον	30,808	32,725		1,917
				Κληροδότημα Μάρκου Καλούδη				
				Τακτικὰ ἔσοδα				
22	1	23	1	Τόκοι 571 ὁμολογιῶν Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 20,000,000 (Ἀμύνης) × 5 % κληροδοτήματος Μ. Καλούδη τῆς Α' καὶ Β ἑξαμηνίας ἔτους 1928—29	18,500	18,500		
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
23	1	24	1	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα μέχρι τέλους τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1927—28	118,199	112,699	5,500	
				Σύνολον.	136,699	131,199	5,500	
				Κληροδότημα Κ. Πανταζοπούλου				
				Τακτικὰ ἔσοδα (μερὶς Ζαγοραίων)				
24	1	25	1	Τόκοι τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατατεθειμένου κεφαλαίου	139,824			139,824
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
	2	26	1	Ἀδιάθετοι τόκοι μέχρι τέλους χρήσεως 1929 -30	719,060	629,236	89,824	
				Σύνολον	858,884	769,060	89,824	
				Τακτικὰ ἔσοδα (μερὶς Σμυρναίων)				
25	1	27	1	Τόκοι τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατατεθειμένου κεφαλαίου	139,824	139,824		
				ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
	2	28	1	Ἀδιάθετοι τόκοι μέχρι τέλους χρήσεως 1929—30	719,060	629,236	89,824	
				Σύνολον	858,884	769,060	89,824	
				ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ				
				Πραγματικὰ ἔσοδα { Τακτικὰ	1,466,359	1,317,919	148,440	
				Πραγματικὰ ἔσοδα { Ἔκτακτα	1,831,690	679,291	1,152,399	
				Κίνησις κεφαλαίων	3,160,754	2,795,013	365,741	
				Σύνολον ἐσόδων ἐκ κληροδοτημάτων Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν	6,458,803	4,792,223	1,666,580	

Χρήσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρήσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρήσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρήσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραί Ἐπὶ πλέον	Διαφοραί Ἐπὶ ἔλαττον
				ΕΞΟΔΑ				
				Ι. ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ Κ.Α.Π.				
				Κληροδότημα ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
1	1	1	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη παράβολα, ὁδοιπορικά, καὶ δημοσιεύσεις προκηρύξεων ἀποζημ. ἐξετ. ἐπιτροπῶν καὶ λοιπαὶ συναφεῖς ἀνάγκαι) ..	240,956	490,370		249.414
			2	Μισθὸς προσωπικοῦ τμήματος κληροδοτημάτων (δακτυλογράφου καὶ ἀκολούθου).....	57,120		57,120	
	3		3	Γραφικά, βιβλία, ἔντυπα, ἀγοραὶ καὶ ἐπισκευὴ ἐπίπλων καὶ λοιπαὶ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τῶν κληροδοτημάτων	6,000	30,000		24,000
					304,076	520,370	57,120	273,414
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
2	1	2	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων (ὑποτροφία Γ. Ἀθανασοπούλου ἀπὸ 4 4 28—31 3 29 × 150 καὶ Αἰκατερ. Χανδρινοῦ μηνῶν Ὀκτωβρίου, Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 1927 × 120 καὶ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1928—Μαρτίου 1929 × 200	5,530	634	4,896	
			2	Ἀγορὰ 97 μετοχῶν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	510,945		510,945	
				Σύνολον	820,551	521,004	572,961	273,414
				Κληροδότημα Ν. Κρήτσκη				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
3		3		Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη, παράβολα, ὁδοιπορικά, δημοσιεύσεις προκηρύξεων ἀποζημιώσεις ἐξεταστ. ἐπιτροπῶν καὶ λοιπαὶ ἀνάγκαι).				
	1		1	Μερὶς Πελοποννησίων.....	72,860	97,400		24,540
	2		2	» Ὑδραίων	72,860	63,384	9,476	
	3		3	» Σπετσιωτῶν	115,491	181,370		65,879
	4		4	» Ζαγοραίων.....	90,026	266,480		176,154
					351,237	608,634	9,476	266,573
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
4		4		Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων.				
			1	Μερὶς Πελοποννησίων.....				
			2	» Ὑδραίων				
			3	» Σπετσιωτῶν ἀγορὰ 27 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος	141,468		141,468	
			4	» Ζαγοραίων » 108 » » »	565,876		565,876	
					707,344		707,344	
				Σύνολον.....	1,058,581	608,634	716,820	266,573

Χρήσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρήσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρήσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρήσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραί Ἐπὶ πλέον	Διαφοραί Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Σοφ. Κβοστόβας				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
5	1	5	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη, παράβολα, ὁδοιπορικά, δημοσιεύσεις προκηρύξεων ἀποζημιώσεις ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ λοιπαὶ ἀνάγκαι) 1929—30.....	348	290	58	
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
6	1	6	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων.				
				Σύνολον.....	348	290	58	
				Κληροδότημα Νεοφύτου Ἀρχιμανδρίτου				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
7	1	7	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη παράβολα, ὁδοιπορικά, δημοσιεύσεις προκηρύξεων κλπ. ἀνάγκαι 1929—30)	62,135	75,450		13,315
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
8	1	8	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων (ἀγορὰ 15 μετ. Τρ. Ἑλλ.)	79,755		79,755	
					141,890	75,450	79,755	13,315
				Κληροδότημα Σπυρ. Σακελλαρίου				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
9	1	9	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη παράβολα, ὁδοιπορικά, δημοσιεύσεις προκηρύξεων κλπ. ἀνάγκαι)	28,617	28,024	593	
	2		2	Ἀπόδοσις εἰς τὸ δημόσιον τῶν 3|4 τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματα διὰ τοὺς παρ' αὐτοῦ καταβληθέντας καὶ καταβαλλομένους μισθοὺς δύο διδασκάλων τοῦ ἐν Λειβαρτζίφ Ἑλλ. Σχολείου 1929-30	13,212	13,212		
					41,829	41,236	593	

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
10	1	10	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων.....				
	2		2	Ἀπόδοσις εἰς τὸ Δημόσιον τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ 3/4 ἐκ τῶν μέχρι τοῦ 1915 καὶ μετέπειτα μέχρι τέλους τῆς χρήσεως 1929-30	51,421	38,209	13,212	
				Σύνολον.....	93,250	79,445	13,805	
				Κληροδότημα Κ. Βελλίου				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
11	1	11	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη, παράβολα, ὁδοιπορικά, δημοσιεύσεις προκηρύξεων ἀποζημιώσεις ἐξεταστ. ἐπιτροπῶν καὶ λοιπαὶ ἀνάγκαι).....	514,765	823,846		309,081
	2		2	Μισθὸς προσωπικοῦ τμήματος Κληροδοτημάτων (εἰσηγητοῦ καὶ κλητῆρος).....	62,416	116,000		53,584
	3		3	Γραφικά, βιβλία, ἔντυπα, ἔπιπλα καὶ ἐπισκευὴ αὐτῶν, ἡμερομίσθια ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας κληροδοτημάτων.....	14,000		14,000	
	4		4	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κληροδοτημάτων λόγῳ ὑπηρεσίας καὶ δι' ἔξοδα κινήσεως αὐτῶν ἐντὸς τῆς ἕδρας	5,000	5,000		
					596,181	944,846	14,000	362,665
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
11	5	12	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων (Γ. Κηροπλάστης ὑποτροφία Δεκεμβρ. 1928, Ἰανουαρ., Φεβρ., Μαρτ. 1929).	2,000		2,000	
			2	Ἀγορὰ 127 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος.....	669,263		669,263	
					671,263		671,263	
					1,267,444	944,846	685,262	362,665
				Κληροδότημα Π. Φίλη				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
12	1	13	1	Συνδρομαί.....	1,956	978	978	
				Ἔκτακα ἔξοδα				
	2	14	1	Ἔξοδα ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων.....				
					1,956	978	978	

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930 31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930 31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Ι. Βαρβάκη				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
13	1	15	1	Διδακτικῶν προσωπικῶν Βαρβακείου Λυκείου	655,000	655,000		
	2		2	Ὑπηρετικῶν » » »	34,250	34,250		
	3		3	Διὰ φωτισμὸν βιβλιοθήκης, ἀνακαίνισιν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν ὀργάνων καὶ προμήθειαν ἀναγκαίων ὑλικῶν καὶ ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας	8,000	8,000		
	4		4	Γραφικὰ διευθυντοῦ Βαρβακείου Λυκείου	1,500	500	1,000	
	5		5	Μίσθωμα ὕδατος Βαρβακείου	4,000	4,000		
	6		6	Ὑποτροφίαι καὶ λοιπαὶ συναφεῖς ἀνάγκαι.....	α. 22,945	21,120	1,825	
					725,695	722,870	2,825	
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
14	1	16	1	Ἀσφάλιστρα Βαρβακείου Λυκείου.....	180		180	
	2		2	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων	5,000	5,000		
	3		3	Πλουτισμὸς Βιβλιοθήκης	348,133		348,133	
			4	Ἀγορὰ 66 μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος	353,313	5,000	348,313	
				Σύνολον.....	1,079,008	727,870	351,138	

α. Ἐν οἷς καὶ τὰ μὴ διατεθέντα ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων.

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930-31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930-31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Δωρεὰ Α. Ἀναστασοπούλου				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
14	1	17	1	Διδακτικὸν προσωπικὸν Ἑλληνικοῦ Σχολείου Γκορυστᾶς.	105,588	126,750		21,162
	2		2	Ὑπηρετικὸν » » » » .	4,612	4,612		
	3		3	Γραφικὰ Σχολάρχου Γκορυτσᾶς.....	300	300		
					110,500	131,662		21,162
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
16	1	18	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων				
				Σύνολον	110,500	131,662		21,162
				Δωρεὰ Ν. Γαλατσιάτου				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
17	1	19	1	Μισθοὶ καὶ ἐπίδομα διδασκάλων Δημοτικοῦ Σχολείου εἰς Βαρὺ (Ἄσσου)	30,508	32,425		1,917
	2		2	Ἔξοδα γραφικῆς ὕλης καὶ καθαριότητος	300	300		
					30,808	32,725		1,917
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
				Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων				
				Σύνολον	30,808	32,725		1,917

Χρῆσις 1929-30 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1929-30 Ἄρθρον	Χρῆσις 1930 31 Κεφάλαιον	Χρῆσις 1930 31 Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930—31	Ποσὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1929—30	Διαφοραὶ Ἐπὶ πλέον	Διαφοραὶ Ἐπὶ ἔλαττον
				Κληροδότημα Μάρκου Καλούδη				
				Τακτικὰ ἔξοδα				
18	1	20	1	Ὑποτροφίαι (μηνιαῖαι χορηγίαι, ἐκπαιδευτικὰ τέλη, δημοσιεύσεις προκηρύξεων καὶ λοιπαὶ ἀνάγκαι)	136,699	131,199	5,500	
				Ἔκτακτα ἔξοδα				
19	1	21	1	Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων				
				Σύνολον	136,699	131,199	5,500	
				Κληροδότημα Κίμωνος Πανταζοπούλου				
				Τακτικὰ (μερὶς Ζαγοραίων)				
20	1	22	1	Ὑποτροφία κλπ.....	858,884	769,060	89,824	
				Τακτικὰ (μερὶς Σμυρναίων)				
21	1	23	1	Ὑποτροφία κλπ.....	858,884	769,060	89,824	
				ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ				
				Πραγματικὰ ἔξοδα { Τακτικὰ	4,079,232	4,748,380		669,148
				Πραγματικὰ ἔξοδα { Ἔκτακτα.....	2,379,571	43,843	2,335,728	
				Σύνολον ἐξόδων ἐκ κληροδοτημάτων Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν.....	6,458,803	4,792,223	2,335,728	669,148

Μεθ' ὁ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας.

Γίνονται δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ συμπληρώσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου».

2) «Περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων», καὶ

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1920 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3564 περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου».

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Ἰουλίου 1923 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου» προστίθεται παράγραφος δευτέρα ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δύναται νὰ μεταβάλληται ὁ ἀριθμὸς τῶν Τμημάτων.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ὡς ἄνω Νομοθ. Διατάγματος προστίθεται ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι, ἕκαστος ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του, δικαιοῦνται νὰ ἀπευθύνωσιν ἰδιαιτέρως προφορικὰς συστάσεις καὶ ἁπλῶς παρατηρήσεις εἰς τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. προστίθεται τελευταία παράγραφος ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Διατασσομένης ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου πραγματογνωμοσύνης, ἡ ἀμοιβὴ τῶν πραγματογνωμόνων καὶ πᾶσαι αἱ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης ἀναγκαῖαι δαπάναι, ἐκκαθαριζόμεναι ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεως τῶν πραγματογνωμόνων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Τμήματος, καταβάλλονται παρὰ τοῦ Δημοσίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ καταλογίζονται διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς βάρος τοῦ ἡττωμένου διαδίκου, βεβαιούμεναι καὶ εἰσπραττόμεναι μετὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου διὰ τῆς ἀποφάσεως φόρου, τέλους ἢ προστίμου.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ὡς ἄνω Νομοθ. Διατάγματος προστίθεται ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. προστίθεται ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τοῦ ἑκάστου ἔτους ὁ Πρόεδρος, οἱ Ἀντιπρόεδροι καὶ Σύμβουλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ παρ' αὐτῷ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουσι διακοπῶν ἐργασίας καθοριζομένων χρονικῶς δι' ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι οἱ μὲν Ἀντιπρόεδροι, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος καὶ οἱ Σύμβουλοι δικαιοῦνται διακοπῶν κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀνωτέρω χρόνου, ὁ δὲ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁλοκλήρου τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος. Ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Προεδρεύων κατὰ τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν δύναται ὑπαρχούσης ἐπειγούσης ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης νὰ ἀνακαλῇ τοὺς ἐν ταῖς διακοπαῖς Συμβούλους, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπείγον τοῦτο ἐξακολουθεῖ. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν διακοπῶν δὲν στερεῖ τὸν δικαιούμενον τούτων τοῦ δικαιώματος νὰ ἐνεργῇ τὰ καθήκοντά του, ἂν τὸ θελήσῃ κατὰ τὰς ὡς ἄνω διακοπάς. Δι' ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνεδρίου καθορίζονται τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν τμημάτων κατὰ τὰς διακοπάς, καθ' ἃς ἡ ὁλομέλεια μὴ ἀσκοῦσα δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, συγκροτεῖται ἐξ ἑπτὰ μελῶν.

Ἄρθρον 5.

Ὁ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς μισθὸς τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁρίζεται ἀναλόγως τοῦ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις βαθμοῦ των.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τοὺς παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἐργαζομένους ἐφοριακοὺς ὑπαλλήλους διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν φορολογικῶν παρέχεται ἀφ' ἧς ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ διὰ μὲν τοὺς ἐφοριακοὺς ἐλεγκτὰς δρ. πεντήκοντα ἡμερησίως, διὰ δὲ τοὺς ἐφοριακοὺς γραμματεῖς δραχμαὶ τριάκοντα ἡμερησίως.

Ἡ σχετικὴ δαπάνη βαρύνει τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τὸ καθορίζον τὰς δαπάνας διὰ τὴν ἐν γένει ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων καὶ τὴν ἐν γένει βεβαίωσιν τοῦ φόρου τούτου, καταβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου δι' ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων βάσει καταστάσεων καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν δικαιούχων εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός.

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Ἰουλίου 1923 «περὶ ὀργανισμοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου» προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

«Πρόεδρος Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διορίζεται ἢ ὁ ἐπὶ τετραετίαν ὑπηρετῶν εἰς τὴν θέσιν Συμβούλου παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἢ ὁ ὑπηρετῶν ὡς Γεν. Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρ' αὐτῷ ἔχει δὲ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν συνόλῳ ἔν τε τῷ βαθμῷ τοῦ συμβούλου καὶ τῷ βαθμῷ τοῦ Ἐπιτρόπου, συνυπολογιζομένων εἰς τὴν τετραετίαν ταύτην ἀμφοτέρων τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων.

Περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου, νομικῶν συμβούλων καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων καὶ τῆς Διευθύνσεως Δικαστικοῦ. (1)

Ἄρθρον 1.

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου, διαιρεῖται ἑκάστοτε εἰς τρία τμήματα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς ἕκαστον τμῆμα συμμετέχουσι τέσσαρα τοὐλάχιστον μέλη συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

Κατὰ τὰς δικαστικὰς ὅμως διακοπάς, αἱ ὁποῖαι διαρκοῦσιν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου, ὑπηρετεῖ ἓν μόνον τμῆμα, οὗ τὰ μέλη ὁρίζονται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν διακοπῶν διὰ πράξεως τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 2.

Αἱ περὶ συμβιβασμοῦ αἰτήσεις, κοινοποιούμεναι ἀπαραιτήτως διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, εἰσάγονται, ἀδιακρίτως ποσοῦ, εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, συγκροτουμένην ἐξ ἑπτὰ τοὐλάχιστον μελῶν.

Ὁ φάκελλος τῆς ὑποθέσεως, μετὰ συνοπτικῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ Νομικοῦ Συμβούλου περιεχούσης καὶ ὡρισμένην πρότασιν τούτου ὡς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς συμβιβαστικῆς προτάσεως, δέον νὰ κατατίθηται παρὰ τῇ Διευθύνσει τοῦ Δικαστικοῦ ὀκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως. Τὴν σειρὰν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν περὶ συμβιβασμοῦ αἰτήσεων κανονίζει ὁ δικαστικὸς σύμβουλος.

Συμβιβαστικὴ πρότασις, ὑπὲρ ἧς δὲν ἐψήφισαν τοὐλάχιστον ἓξ μέλη ἀποτελοῦντα ἅμα τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον τῶν παρόντων, θεωρεῖται ἀπορριφθεῖσα.

Ὁ σύμβουλος τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐκτελῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καθήκοντα δευτέρου Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, μετέχει τῶν ἐργασιῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καθ' ἅπας αὐτοῦ τὰς ἁρμοδιότητας συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς περὶ συμβιβασμοῦ καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει παρίσταται καὶ ὁ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Στρατιωτικῶν Νομικὸς Σύμβουλος.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 1564 εἶναι, ὅτι προσφυγαὶ καὶ ἀποφάσεις Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἀνακοπαί, ἐφέσεις καὶ αἰτήσεις ἀναιρέσεως ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου, ἢ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Δημοσίου Νομικοῦ Συμβουλίου κατατίθενται παρὰ γραμματέως νομικοῦ συμβούλου ἢ καὶ εἰσηγητοῦ παρὰ τῇ Διευθύνσει τοῦ Δικαστικοῦ, ὑπογράφοντος τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ Δικαστηρίου.

Οἱ Γραμματεῖς τῶν Νομικῶν Συμβούλων δύνανται νὰ ἐκπροσωπῶσι τὸ Δημόσιον ἐν ποινικαῖς δίκαις οἱουδήποτε βαθμοῦ ἐν αἷς τοῦτο παρίσταται ὡς πολιτικὸς ἐνάγων.

Παρὰ τῷ Νομικῷ Συμβουλίῳ ὁ ἀρχαιότερος Νομικὸς Σύμβουλος φέρει τὸν τίτλον τοῦ ἀντιπροέδρου. Οὗτος ἀναπληροῖ μὲν τὸν δικαστικὸν Σύμβουλον ἀπόντα, ἐλλείποντα ἢ κωλυόμενον, κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα Νομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ, παρ' ᾧ εἶναι διωρισμένος ὡς εἰσηκὸς Νομικὸς Σύμβουλος.

Ἄρθρον 4.

Ἀντὶ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ νόμου 971 (1917) καὶ 37 τοῦ νόμου 3326 (1925) κατονομαζομένου Νομικοῦ Συμβούλου ἐφεξῆς εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου μετέχει εἷς τῶν Νομικῶν Συμβούλων καλούμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου κατὰ σειρὰν ἑκάστοτε δι' ἑκάστην συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 5.

Εἷς ἕνα τῶν τμηματαρχῶν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Δικαστικοῦ τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ μισθῷ Διευθυντοῦ δύναται μετὰ πρότασιν τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, ν' ἀπονεμηθῇ σὺν τῷ μισθῷ καὶ ὁ βαθμὸς Διευθυντοῦ β' τάξεως, μετὰ διετῆ δὲ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπηρεσίαν καὶ ὁ βαθμὸς καὶ μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως. Τὰ πρόσθετα καθήκοντα αὐτοῦ ὁρισθήσονται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 6.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1933 Νομ. Διατάγματος «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης» ἀναφορικῶς μὲ τὸν χρόνον προαγωγῆς τῶν βοηθῶν τῶν Νομικῶν Συμβούλων ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς εἰσηγητὰς παρὰ τῷ γραφείῳ τῶν Δικαστικῶν ὑποθέσεων τῆς Διευθύνσεως Δικαστικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 7.

Οἱ παρ' Οἰκονομικαῖς Ἐφορίαις Δικαστικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Δημοσίου δύνανται νὰ παρίστανται ὡς πληρεξούσιοι τούτου ἐνώπιον ὅλων τῶν δικαστηρίων τῆς περιφερείας τοῦ Ἐφετείου ἀνεξαρτήτως τῆς ἕδρας των.

Ἄρθρον 8.

Αἴτησις πρὸς ἀναθεώρησιν ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων, ἐν αἷς περιπτώσεσι καὶ ὅταν ἐπιτρέπηται τοιαύτη κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἀσκεῖται διὰ κοινοποιήσεως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ ἐνώπιον δευτεροβαθμίου δικαστηρίου συντιθεμένου ἐκ πέντε μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καλουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου, χρέη δὲ εἰσηγητοῦ παρ' αὐτῷ καὶ γραμματέως ἐκτελοῦσιν οἱ αὐτοὶ τοῦ πρωτοβαθμίου.

Εἰς τὸ δευτεροβάθμιον τοῦτο Δικαστήριον δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος οἱ ἐκδόντες τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Προεδρεύει δ' αὐτοῦ ὁ Πρόεδρος ἢ τούτου κωλυομένου ὁ ἀντιπρόεδρος ἢ ὁ ἀρχαιότερος τῶν συγκροτούντων αὐτὸ Νομικῶν Συμβούλων.

Αἴτησιν ἀναθεωρήσεως ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου δύναται νὰ εἰσαγάγῃ αὐτεπαγγέλτως ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατὰ πλειοψηφίαν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου εἰσάγεται πάντοτε αἴτησις ἀναθεωρήσεως.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω συγκροτούμενον ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον εἰσάγονται καὶ αἱ ἤδη ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ ὑπὸ διάσκεψιν τοιαῦται. Ὡς παράβολον ἀναθεωρήσεως ὁρίζεται ἀναλόγως τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης.

Ἂν τοῦτο εἶνε μέχρι					δρχ.	10.000	δρχ. 150
»	»	»	»	»		100.000	» 300
»	»	»	»	»		500.000	» 500
»	»	»	»	»		1.000.000	» 1000 ἄνω

τοῦ ποσοῦ τούτου δραχ. 3.000. Ἐπὶ ἀντικειμένου 500 χιλιάδων δραχμῶν καὶ ἄνω πλείονες ὁμόδικοι καταβάλλουσι κοινὸν παράβολον.

Τὸ παράβολον δέον νὰ προσαρτᾶται εἰς τὴν αἴτησιν διὰ γραμματίου παραλαβῆς τοῦ Ταμείου, ἄλλως αὕτη εἶνε ἀπαράδεκτος καὶ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

Ἐκ τοῦ παραβόλου τούτου ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν ἐν ἄρθρῳ 30 παράγραφος 1 τοῦ εἰρημένου νόμου 3326 προκαταβολὴν ἐφαρμόζονται περαιτέρω αἱ διατάξεις τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 11/15 Ἰουνίου 1925 Προεδρικοῦ Διατάγματος τοῦ ἐκδοθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 30 παράγρ. 1.

Διὰ τὰς ἤδη ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις τὸ γραμμάτιον τοῦ παραβόλου προσάγεται πρὸ πάσης συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δευτεροβαθμίου, ἄλλως ἡ αἴτησις ἀπορρίπτεται ἀμέσως ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρον 9.

Ὁ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς μισθὸς τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου καὶ τῶν Νομικῶν Συμβούλων ὁρίζεται ἀναλόγως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3107 τοῦ ἔτους 1924 βαθμοῦ των.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3464, τοῦ κυρώσαντος τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Διάταγμα περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων».

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3464, τοῦ κυρώσαντος τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Διάταγμα περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων», τροποποιούμενον οὕτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1929 ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς», κεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἀπόσπασμα τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς ὑπὸ στοιχ. Θ' τῆς 2 Μαΐου 1929 συνεδριάσεως τῆς Εἰδικῆς Γνωμοδοτικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἐνεκρίθη τελειωτικῶς τὸ κάτωθι Ν. Διάταγμα.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ὄψει Νομοθετικοῦ Διατάγματος προστίθεται :

Ἐπίσης ἀποδίδεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς τὸ αὐτὸ ποσὸν φόρου εἰς τὸ διὰ τοῦ παρόντος συνιστώμενον Ταμεῖον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ εἰδικοῦ ταμείου ἢ νομικοῦ προσώπου, εἰς ὃ τυχὸν ἐξεχωρήθη τὸ ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης ἔσοδον.

Ἄρθρον 2.

Ἡ δευτέρα, τρίτη καὶ τετάρτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 7 ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς:

«Εἰσπράκτωρ αὐτοκινήτου λεωφορείου μὴ χορηγῶν εἰς ἐπιβάτην εἰσιτήριον τῆς ἐκτελουμένης διαδρομῆς ἢ χορηγῶν τοιοῦτον χρησιμοποιηθὲν ἤδη τιμωρεῖται μὲ κράτησιν καὶ μὲ πρόστιμον ἀπὸ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων πεντήκοντα δραχμῶν. Ὁ τρόπος τῆς εἰς τοὺς ἐπιβάτας τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων χορηγήσεως εἰσιτηρίων κανονισθήσεται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ.

«Εἰς τὰς αὐτὰς ποινικὰς ὑπόκεινται :

α) Ὁ συνεργήσας εἰς τὴν ἀνωτέρω πρᾶξιν τοῦ εἰσπράκτορος ὁδηγὸς λεωφορείου.

β) Ὁ εἰσπράκτωρ ἢ ὁδηγὸς ὁ μὴ τηρῶν προσηκόντως τὸ δελτίον ἐλέγχου εἰσιτηρίων ἢ ἐργαζόμενος ἄνευ ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἢ μὴ ἔχων τὴν ἄδειαν ταύτην μεθ' ἑαυτοῦ.

γ) Ὁ ἀρνούμενος, κωλύων ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον δυσχεραίνων τὸν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ἔλεγχον εἰσπράκτωρ, ὁδηγὸς ἢ ἰδιοκτήτης λεωφορείου.

δ) Πᾶς εἰσπράκτωρ ἢ ὁδηγὸς διαθέτων ἄλλως τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ λεωφορείου παραδοθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου εἰσιτήρια.

ε) Πᾶς ἰδιοκτήτης λεωφορείου δανείζων ἢ διαθέτων ἄλλως τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ λεωφορείου του χορηγηθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ταμείου εἰσιτήρια, ὡς καὶ ὁ λαμβάνων τὰ εἰσιτήρια ταῦτα.

«Τὰ ὡς ἄνω ἐπιβαλλόμενα καὶ εἰσπραττόμενα πρόστιμα ἀποτελοῦσι τοὺς πόρους τοῦ Ταμείου, εἰς ὃ καὶ καταβάλλονται ἀμέσως ἐπὶ τῇ βάσει ἀποσπάσματος τῆς καταδικαστικῆς ἀπορράσεως ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν εἴσπραξιν τῶν ὑπὸ τοῦ Πταισματοδικείου ἐπιβαλλομένων προστίμων.

«Εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 ἕως 7 τοῦ νόμου 237 τοῦ 1914 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ πταισμάτων».

«Δι' οἱανδήποτε τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ὡς ἄνω ποινῶν δύναται α) δι' ἀποφάσεως ἀμετακλήτου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ν' ἀφαιρεθῇ μέχρις ἑνὸς μηνὸς καὶ ἡ ἄδεια ἱκανότητος τοῦ παραβάτου ὁδηγοῦ, β) νὰ ἀφαιρεθῇ μέχρις ἑνὸς μηνὸς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, εἰδοποιουμένης πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου, ἡ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος τοῦ παραβάτου εἰσπράτορος.

«Ἐὰν εἰσπράκτωρ αὐτοκινήτου λεωφορείου, οὗ ὁ ἴδιος εἶναι ἰδιοκτήτης ἢ ὁδηγουμένου ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου δὲν ἐχορήγησεν εἰσιτήρια εἰς τοὺς ἐπιβάτας αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τῶν ὡς ἄνω ποινῶν, δι' ἀποφάσεως ἀμετακλήτου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἀφαιρεῖται ἡ ἄδεια κυκλοφορίας τοῦ λεωφορείου ἀπὸ 15 μέχρι 30 ἡμερῶν ἢ τὸ Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σ)δρόμων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας κράτησιν τοῦ λεωφορείου ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 15 ἡμέρας, ἄνευ οὐδεμιᾶς εὐθύνης τοῦ Δημοσίου δι' οἱανδήποτε ζημίαν ἢ βλάβην κατὰ τὸν χρόνον τῆς κρατήσεως. Ἡ ἁρμοδία Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ, εἰδοποιουμένη παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου, ὑποχρεοῦται νὰ ὁδηγήσῃ τὸ λεωφορεῖον εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς Διευθύνσεως Σ)δρόμων.

«Ἐφ' ὅσον τὰ πρὸς χρῆσιν τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων εἰσιτήρια ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ἡ χρησιμοποίησις ἄλλων εἰσιτηρίων τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, πᾶσα δὲ παραποίησις ἢ ἀπομίμησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐκδιδομένων ἢ τῶν διασφαλιζόντων τὴν γνησιότητα αὐτῶν σημείων καὶ ἰδιαιτέρων γνωρισμάτων, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον 6 μηνῶν.»

Ἐν συνεχείᾳ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται τὰ ἑξῆς: «ε) πρόσωπα ἐκτελοῦντα ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δέκα ἐπὶ τοῦ συνόλου ἢ τινων λεωφορειακῶν γραμμῶν, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου. στ) οἱ ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου διοριζόμενοι ἐλεγκταὶ ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων.

«Ὁ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ἐλεγκτοῦ ἐξυβρίζων αὐτὸν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν».

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ Νομ. Διατάγματος καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ἐνεκρίθη μεταγενεστέρως» προστίθεται «ἢ ἐχορηγήθη ἄδεια κυκλοφορίας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ ἐτέθησαν ἐν κυκλοφορίᾳ ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ ἔτους 1926».

Εἰς τὸ ἐδάφιον δ' τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος ἡ λέξις «τριῶν» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως «τεσσάρων».

Ἐν συνεχείᾳ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 9 προστίθεται ἐδάφιον ε' ἔχον οὕτω: «Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ λεωφορείου μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς 6 μῆνας, προκειμένου περὶ ριζικῆς μετατροπῆς κινητηρίου συστήματος, ἐφ' ὅσον ἡ μετατροπὴ εἶχεν ἀποφασισθῆ πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1925».

Ἄρθρον 4.

Οἱ μὴ ὑποβαλόντες αἰτήσεις ἀποζημιώσεως ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος διμήνου προθεσμίας, δύνανται νὰ ὑποβάλωσι ταύτας ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Τοιαύτας αἰτήσεις δύνανται νὰ ὑποβάλωσιν ἐκ νέου ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων λεωφορείων, ὧν αἱ περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις ἀπερρίφθησαν καὶ οἵτινες ἀποκτῶσι, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 5.

Ἐκ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος ἀπαλείφεται ἡ ἀπὸ τῶν λέξεων «δι' αὐτοκίνητα λεωφορεῖα κτηθέντα....» μέχρι τέλους τῆς παραγράφου περικοπή.

Αἱ δύο πρῶται σειραὶ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ Ν. Διατάγματος ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς: «Ἐντὸς προθεσμίας 10 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δυναμένης νὰ παραταθῇ ἐπὶ δύο εἰσέτι μῆνας...»

Ἄρθρον 6.

Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Δ. Συμβουλίου σχετικῶς μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν 4.000—6.000 θέσεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ, οἱ δὲ δυνάμει τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος καταργουμένης διατάξεως τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὡς εἴρηται Ν. Διατάγματος λαβόντες περιωρισμένην ἀποζημίωσιν, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης μέχρι τοῦ ποσοῦ, εἰς ὃ θὰ ἀνήρχετο ἄνευ τῆς ὡς εἴρηται καταργουμένης διατάξεως.

Ἄρθρον 7.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 15 καταργεῖται, οἱ δὲ δυνάμει ταύτης λαβόντες περιωρισμένην ἀποζημίωσιν δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος καὶ τοῦ παρόντος.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 15 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑξῆς:

«Οἱ γενόμενοι ἰδιαιτῆται αὐτοκινήτων λεωφορείων μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1928 δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον περιλαμβάνονται εἰς τὸν ἀρχικὸν πίνακα τῶν ἀποζημιώσεων καὶ δὲν ἀπεζημιώθησαν εἰσέτι, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ αὐτοκινήτου δικαιοῦται ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ἰσχύοντα μέχρι σήμερον νόμον.

«Δι' αὐτοκίνητα λεωφορεῖα κτηθέντα μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1927 καταβάλλεται ἀποζημίωσις οὐχὶ μείζων ἐκείνης, εἰς ἣν ἐδικαιοῦτο ὁ πρὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἰδιοκτήτης, ἐὰν δὲ τὸ πρὸς ἀγορὰν τοῦ λεωφορείου καταβληθὲν τίμημα εἶναι ἔλασσον τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, καταβάλλεται εἰς τὸν νέον ἰδιοκτήτην μόνον τὸ τίμημα τοῦτο, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 12 τυχὸν πρόσθετοι δαπάναι ἐπισκευῶν καὶ συμπληρώσεων μέχρι τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς ἣν ἐδικαιοῦτο ὁ πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1927 ἰδιοκτήτης».

Ἄρθρον 8.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταβάλλεται δὶς ἀποζημίωσις διὰ τὸ αὐτὸ αὐτοκίνητον λεωφορεῖον.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως, διὰ λόγους ἀσφαλείας καὶ ἐμφανίσεως, νὰ ἐπιδικάσῃ ἀποζημίωσιν καὶ διὰ πᾶν ἀποζημιώσιμον αὐτοκίνητον λεωφορεῖον, οὗ ὁ ἰδιοκτήτης δὲν ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος καὶ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ Ν. Διατάγματος ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ ἑξῆς:

«Εἰς τὸν καθορισμὸν πάσης ἀποζημιώσεως ὑπολογίζεται μείωσις τοῦ συνόλου αὐτῆς κατὰ πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1929 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως».

Ἄρθρον 10.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ Νομοθετ. Διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένης περιοχῆς εἰς αὐτοκίνητα λεωφορεῖα κυκλοφοροῦντα ἤδη ἐκτὸς τῆς περιοχῆς ταύτης, μέχρι δὲ τῆς 31 Μαρτίου 1930 εἰς νέα λεωφορεῖα τὸ πρῶτον τιθέμενα εἰς κυκλοφορίαν, ἐκτὸς τῶν περιλαμβανομένων εἰς τοὺς παρὰ τῆς Ἑταιρείας Πάουερ ἀντ Τράξιον ἐγκεκριμένους πίνακας.

Διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου θέλουσι καθορισθῇ οἱ ὅροι, αἱ ὑποχρεώσεις καὶ οἱ κανονισμοὶ κυκλοφορίας εἰς οὓς θὰ ὑπάγωνται τὰ αὐτοκίνητα ταῦτα, ὡς καὶ ὁ τρόπος χορηγήσεως καὶ ἀνακλήσεως τοιούτων ἀδειῶν».

Εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ὅρου 18 μετὰ τὴν λέξιν «φυλάκισιν» τίθεται ἡ λέξις «τοὐλάχιστον».

Ἄρθρον 11.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνανέωσις τῆς ἀδείας κυκλοφορίας, ἡ εἰς οἱανδήποτε λεωφορειακὴν γραμμὴν τοποθέτησις ἢ ἡ ὁπωσδήποτε ἄλλως κυκλοφορία ἐντὸς τῆς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος ἀναφερομένης περιοχῆς λεωφορείου αὐτοκινήτου παραμεἰναντος ἐν ἀργίᾳ ἐπὶ ἓν ἔτος, ὑπολογιζόμενον ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀνανεώσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας ἢ τῆς τοποθετήσεως εἰς λεωφορειακὴν γραμμὴν αἰτήσεως. Τοιαύτη ἀνανέωσις ἢ τοποθέτησις γενομένη κατόπιν ψευδῶν εἰσηγήσεων καὶ πληροφοριῶν, ἀνακαλεῖται ὁ δὲ χρησιμοποιήσας αὐτὴν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ ὁ δοὺς τὰς ψευδεῖς πληροφορίας.

Ἄρθρον 12.

Ἡ ἐκδίκασις τῶν εἰς ἐαυτὸν πλημμελήματος παραβάσεων τοῦ ὑπ' ὄψει Ν. Διατάγματος καὶ τοῦ παρόντος, γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 22)28 Νοεμβρίου 1923 Ν. Διατάγματος «περὶ ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ».

Ἄρθρον 13.

Πᾶσα δαπάνη ἐκτυπώσεως εἰσιτηρίων, πωλήσεως καὶ καταγραφῆς αὐτῶν, λογιστικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει, γραμματείας καὶ διεκπεραιώσεως, ἐγκαταστάσεως γραφείων, φωτισμοῦ, γραφικῶν ἐξόδων τοῦ Ταμείου καὶ πᾶσα δαπάνη διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου 5 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων διατάξεων τοῦ νόμου 3461 καὶ τοῦ παρόντος βαρύνει ἀποκλειστικῶς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων καθ' ὃ μέτρον ἤθελεν ἐγκρίνει ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς, τοῦ τυχὸν ἐλλείμματος βαρύνοντος τὰς ἐκ τοῦ φόρου 5 ο)ο εἰσπράξεις.

Τὸ ὑπάλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ Ταμείου προσλαμβάνεται, κατόπιν δημοσίας προσκλήσεως, ἐκ τῶν ἐχόντων ἐκπληρώσει τὴν στρατιωτικήν των ὑποχρέωσιν, προτιμωμένων τῶν ἐφέδρων καὶ ἐκ τούτων τῶν ἐχόντων μείζονα ὑπηρεσίαν μετώπου.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὸ ἤδη ὑπηρετοῦν προσωπικόν.

Ἄρθρον 14.

Διὰ πᾶσαν εἰς χεῖρας τοῦ Ταμείου κατάσχεσιν τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 928 ἕως 931 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένην δήλωσιν τρίτου. Ἀντὶ τοιαύτης δηλώσεως ἐκδίδεται πρᾶξις τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ κατασχετηρίου, βεβαιοῦσα τὴν ὑποβολὴν ἢ οὐ αἰτήσεως ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις καὶ ἀναφέρουσα τὸ ποσὸν τῆς ἐπιδικασθείσης τυχὸν ἀποζημιώσεως. Κατὰ τῆς πράξεως ταύτης δὲν ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ ἢ ἄλλο ἔνδικον μέσον.

Ἄρθρον 15.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Η. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ μέλη

Ἀλ. Καραπάνος, Η. Πετρίδης, Κ. Ζαβιτζιάνος, Γ. Μαρῆς, Η. Βουρλούμης, Ἀν. Χρηστομάνος, Ι. Κανναβὲς Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης, Η. Ἀργυρόπουλος Ἀπ. Δοξιάδης.

Ἄρθρον δεύτερον.

Κατὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς κυκλοφορίας τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων, τὴν ἐπιβαλλομένην ἐκ τῶν διατάξεων τῆς Συμβάσεως περὶ προμηθείας ἠλεκτρισμοῦ καὶ περὶ μεταφορῶν ὡς καὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν τροποποιουσῶν ταύτην, ἀπεζημιοῦνται ἐκεῖνοι μόνον οἱ ἰδιοκτῆται οἱ κεκτημένοι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις τοῦ νόμου 3464 καὶ τοῦ παρόντος δικαιώματος ἀποζημιώσεως, τῶν λοιπῶν ὑποχρεουμένων νὰ ἀπομακρύνωσι τὰ λεωφορεῖά των ἐκ τῆς κυκλοφορίας ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως.

Διὰ τὴν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ. Συμβουλίου ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς κυκλοφορίας αὐτοκινήτων λεωφορείων, εἴτε δικαιουμένων ἀποζημιώσεως εἴτε μή, δὲν ἀπαιτεῖται αἴτησις ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3464, ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου,

ἄρθρου τοῦ νόμου τούτου ἀπαλείφεται ἡ φράσις «κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος». Καταργεῖται ἐπίσης ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 11 Μαΐου 1929.

Προτάσει τοῦ βουλευτοῦ κ. **Δ. Ἡρακλείδου** ἀναβάλλεται δι' αὔριον ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Γίνονται ὡσαύτως δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Ἰουλίου - 8 Αὐγούστου 1926 περὶ πληρωμῆς κασυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων».

2) «Περὶ διαθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κ. Μαρούδη κληροδοτηθείσης περιουσίας πρὸς εὔρυνσιν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ εἰς Παράλιον Ἄστρους διδακτηρίου καὶ μικτοῦ δικταξίου δημοτικοῦ σχολείου».

3) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1367 περὶ τῶν διδασκαλείων τῶν νηπιαγωγῶν»,

ἔχοντα οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουλίου)8 Αὐγούστου Ν. Δ. «περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 16 Ἰουλίου / 8 Αὐγούστου Ν. Δ. «περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 270 Τεῦχος Α' φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 8 Αὐγούστου 1926 καὶ ἔχον ὡς ἕπεται:

Περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνονται αἱ γενόμεναι δαπάναι δραχ. ἐν ὅλῳ 20.508 τῶν λόγῳ τοῦ ἐπείγοντος γενομένων ἄνευ δημοπρασίας ἐξωτερικῶν διακοσμήσεων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατὰ τὴν :

1) 21ην Μαΐου 1915	ἐκ δραχ.	3.900
2) 21ην Μαΐου 1916	» »	3.200
3) 21ην Μαΐου 1917	» »	3.140
4) 30ὴν Αὐγούστου 1917	» »	5.420
5) 30ὴν Αὐγούστου 1918	» »	4.848

Ἡ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐν λόγῳ δαπανῶν ἀπαιτουμένη πίστωσις δραχ. 20.508 ἀναγράφεται εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Θ. Πάγκαλος
Τὰ μέλη
Α. Ρεῦρας, Γ. Σπυρίδωνος, Δ. Ταντσίδης, Α. Ταβουλάρης, Γ. Χαριτάκης, Χ. Τσερούλης.

Περὶ διαθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωάν. Κ. Μαρούδη κληροδοτηθείσης περιουσίας πρὸς εὔρυνσιν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ εἰς Παράλιον Ἄστρους διδακτηρίου τοῦ μικτοῦ δικταξίου δημοτικοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 1.

Ἡ διὰ διαθήκης τοῦ Ἰωάν. Κ. Μαρούδη κληροδοτηθεῖσα περιουσία πρὸς σύστασιν καὶ λειτουργίαν σχολείου θηλέων εἰς Παράλιον Ἄστρους, ὅλως ἀνεπαρκὴς οὖσα πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ διαθέτου, διατίθεται πρὸς εὔρυνσιν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ ἐν τῇ κοινότητι ὑφισταμένου δημοσίου διδακτηρίου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προβλεπομένου ἔργου ἐποπτικὴ ἐπιτροπή, ἀποτελεσθήσεται ἐκ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παραλίου Ἄστρους, ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς διαθήκης τοῦ κληροδότου καθωρισμένης διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων Μαντινείας, ὡς προέδρου αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔσεται καὶ ἡ διαχειριστικὴ τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου χρησιμοποιηθησομένης Μαρουδείου περιουσίας, ἐξ ἧς πᾶν μετὰ τοῦτο τυχὸν ὑπόλοιπον θέλει διατεθῇ δι' ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν τοῦ σχολείου ἀνάγκην.

Ἄρθρον 3.

Τὸ τῆς εὐρύνσεως καὶ διαρρυθμίσεως τοῦ διδακτηρίου διάγραμμα καὶ τὸν συναφῆ τούτῳ προϋπολογισμὸν δαπάνης θέλει καταρτίσει τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας Ἀρχιτεκτονικὸν Τμῆμα, ὅπερ θέλει παρακολουθῇ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐργολήπτου ἐκτελούμενα ἔργα καὶ ἀσκεῖ τὸν ἐπ' αὐτῶν ἀναγκαιοῦντα τεχνικὸν ἔλεγχον. Ἡ αὐτὴ ὑπηρεσία θέλει συντάττει καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν δαπανῶν, ἐξοφλουμένους ὑπὸ τῆς ἐποπτικῆς τοῦ ἔργου ἐπιτροπῆς μετ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ μεταρρυθμισθησομένου διδακτηρίου τεθήσεται μαρμαρίνη πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφήν:

«Δαπάνῃ τῆς κληροδοσίας Ἰωάν. Κ. Μαρούδη».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4367 «περὶ τῶν Διδασκαλείων τῶν Νηπιαγωγῶν».

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 4. ἐδ. 1 τοῦ νόμου 4367 καὶ μετὰ τὸ μάθημα «11) Γυμναστικὴ» προστίθεται : «12) Ἱστορία». Μετὰ δὲ τὸ 2ον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται 3 ἐδάφιον τὸ ἑξῆς:

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον δύναται ἐν τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι νὰ προτείνῃ τὴν ἀφαίρεσιν μαθημάτων τινῶν ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζομένων ὡς καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τινων ἢ καὶ τὴν προσθήκην ἄλλων

Ἄρθρον 2

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 2 ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου προστίθεται «ὑποχρεούμενον εἰς τὰς αὐτὰς ὥρας ἐργασίας καὶ διδασκαλίας καὶ ὑπέχον τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις».

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς:

1. Εἰς τὰς μαθητρίας τῶν τεταρταξίων Διδασκαλείων Νηπιαγωγῶν Ἠπείρου, Μακεδονίας καὶ Θράκης παρέχεται τριακοσιόδραχμος κατὰ μῆνα καὶ ἐπὶ ἐννέα μῆνας κατὰ σχολικὸν ἔτος ὑποτροφία, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν εἶναι τρόφιμοι τῶν Ἐθνικῶν Οἰκοτροφείων ἢ ὑπότροφοι ἄλλου Ὑπουργείου, ὑποκειμένων τῶν ὑποτρόφων εἰς τὰς κατὰ τὰς κειμένας περὶ ὑποτρόφων τῶν Διδασκαλείων διατάξεις ὑποχρεώσεις.

2. Εἰς τὰς ἄνω μαθητρίας τῶν τεταρταξίων Διδασκαλείων Νηπιαγωγῶν οὐδεμία ἄλλη ὑποτροφία παρέχεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Αἱ μαθήτριαι τῶν τέως τριταξίων Διδασκαλείων Νηπιαγωγῶν, αἱ κατὰ τὸ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀκολουθοῦσαι τὸ παλαιὸν ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, λαμβάνουσι τὴν κατὰ τὸ 1ον ἐδάφιον τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑποτροφίαν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. **Γ. Σίδερη** προτάσσεται καὶ γίνεται δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας παροχῆς βοηθήματος πρὸς νοσηλείαν ἀπολυομένων φυματικῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων», ἔχον οὕτω:

Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας παροχῆς βοηθήματος πρὸς νοσηλείαν ἀπολυομένων φυματικῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ δυνάμει τοῦ νόμου 3344, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1927 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων Ἀστυνομίας Πόλεων πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν» παρεχομένων βοήθημα εἰς ἀπολυομένους ἢ ἀπολυθέντας ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους δι' ἀντιφυματικὴν θεραπείαν ἐξακολουθεῖ χορηγούμενον μόνον εἰς τοὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης καταστάντας φυματικοὺς τοιούτους ἐπὶ τριετίαν εἰσέτι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς καθοριζομένης ἐν τῷ νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 22 Ἰουλίου 1927. Ἡ τριετία αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ μετ' ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν.

Πρὸς πληρωμὴν τοῦ βοηθήματος τούτου ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1930 – 31 ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον πίστωσις μέχρι δραχ. 200.000 κατ' ἀνώτατον ὅριον ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς δι' ἔξοδα νοσηλείας ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων».

Ὁ κ. **Α. Βερδέλης** λέγει ὅτι ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἦλθε εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως βαθύτερον ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τῆς ὁδικῆς μας πολιτικῆς καὶ τῶν πόρων τῶν ταμείων ἐθνικῆς καὶ ἐπαρχιακῆς ὁδοποιίας, διότι διεπίστωσεν ὅτι ἤρχισεν ἡ ὑπόσκαψις ἐκ βάθρων τοῦ ὑφισταμένου θαυμασίου συστήματος διὰ τῆς ἀποστερήσεως τῶν ταμείων τούτων ἀπὸ τῶν πόρων των. Ἐπιβάλλεται λέγει ὅπως ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα ὁ νόμος εἰς τρόπον ὥστε τὰ εἰσπραττόμενα ἐκ τοῦ φόρου τῆς βενζίνης νὰ ἀποδίδωνται ἀνελλιπῶς καὶ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιίας.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀντικρούει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος τονίζων ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς τὸ λεχθὲν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ἀπορροφᾷ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον εἰσπράττεται ἐκ τοῦ φόρου τῆς βενζίνης.

Ὁ κ. **Α. Βερδέλης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ πρότασις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἤθελε νὰ θίξῃ ποσῶς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διαχείρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ λαὸς γενικῶς εἶναι σύμφωνοι ὅτι ἐσχάτως γίνεται ἐν Ἑλλάδι ἐξαιρετικὴ ἐργασία διὰ τὴν ὁδοποιίαν. Ἀλλ' ἐνῷ καταβάλλεται μεγίστη προσπάθεια πρὸς κατασκευὴν νέων ὁδῶν ἔχουν παραμεληθῆ αἱ ὑφιστάμεναι ὁδοὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουσι καταστῆ τελείως ἀδιάβατοι. Ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν ὁδῶν. Πέρυσι, λέγει, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐπερωτήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὁδοποιίας εἶχον παρατηρήσει ὅτι, ἐνῷ εἴχαμεν ἀρχίσει νὰ ἐφαρμόζωμεν τὸ πρόγραμμα τῶν μονίμων ὁδοστρωμάτων, κατελήξαμεν ὅμως ἀκολούθως εἰς τὴν ἐπίστρωσιν τῶν ὁδῶν διὰ σκύρρων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ἐφ' ὅσον δὲν λαμβάνομεν πρόνοιαν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὁδῶν, θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα ὅτι μεθ' ὅλας τὰς δαπάνας τὰς ὁποίας κάμνομεν δὲν θὰ ἔχωμεν πλέον ὁδούς.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι συχνὰ ἀπευθύνεται τὸ παράπονον κατὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι δὲν ἐκτελεῖ τὸν νόμον διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη ὁ φόρος τῆς βενζίνης, δηλαδὴ δὲν ἀποδίδει ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον εἰσπράττεται ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ὁδοποιΐαν. Ἀλλ' ὅπως παρετήρησε πρὸ ὀλίγου ὁ ἀξιότιμος κ. Βουλευτὴς ἐξ Ἐρμιονίδος, ἐδαπανήθησαν ἐφέτος διὰ τὴν ὁδοποιΐαν 540.000.000 δραχμ. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶναι ἀνεπαρκές, ἡ κατασκευὴ ὅμως τῶν νέων ὁδῶν ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς φορολογίας, δὲν προεῴλεπετο τότε νομίζω ὅτι τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ εἰσεπράττομεν ἀπὸ τὸν φόρον τῆς βενζίνης θὰ τὸ διεθέταμεν μόνον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὁδῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἔκτοτε προσετέθησαν καὶ ἄλλαι δαπάναι ἦτο φυσικὸν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαθέσῃ περισσότερα ποσὰ δι' αὐτὰς τὰς ἀνάγκας. Τώρα αἱ ἀνησυχίαι τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ συντηρήσωμεν τοὺς δρόμους δὲν πιστεύω νὰ εἶναι βάσιμοι, διότι εἶναι φανερὸν ὅτι πρέπει καὶ τοὺς νέους δρόμους νὰ κάμωμεν καὶ τοὺς παλαιοὺς νὰ συντηρήσωμεν. Ἂς χρησιμοποιήσωμεν τὸ ποσοστὸν ἀπὸ τὸν φόρον τῆς βενζίνης μόνον διὰ τοὺς παλαιοὺς δρόμους. Αὐτοὺς τοὺς μῆνας διερχόμεθα μεγάλας οἰκονομικὰς δυσχερείας. Ἠκούσατε τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν λέγοντα ὅτι ἔχομεν εἰς τὰ ἔσοδα 82.000.000 ὀλιγώτερα, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ κατάστασις δὲν δύναται νὰ βαστάξῃ ἐπὶ μακρόν. Θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ ἴδωμεν αὐξανόμενα τὰ εἰσοδήματα. Ἂν φανῶμεν συνετοί, ἂν δὲν ἀναλίσκωμεν δαπάνας ὑπερτέρας τῶν δυνάμεών μας, ἂν ἐξασφαλίσωμεν τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι φανερὸν ὅτι θὰ μᾶς δοθοῦν ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ συντηρήσωμεν τὸ δίκτυον τῶν δρόμων τὸ ὁποῖον κατασκευάζεται. Τώρα ἂν πρέπῃ νὰ ἔχωμεν δρόμους, μὲ μακάσφαλτον ἢ τίποτε ἄλλο αὐτὸ δὲν τὸ γνωρίζω ἐγώ. Ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ λέγητε ὅτι δὲν μεριμνῶμεν, ἀφοῦ διετέθησαν ἐφέτος 540.000.000.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** λέγει ὅτι καίτοι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἦσαν ἰσχναὶ παρ' ὅλα ταῦτα εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ὑπάρχει ἀναγεγραμμένη οὐδεμία πίστωσις διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ὑπαρχουσῶν ὁδῶν, εἶναι δὲ ἀκατανόητον πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δαπανῶνται χρήματα διὰ τὴν κατασκευὴν νέων ὁδῶν ἐρόσον δὲν ἔχουσιν ἀκόμη περατωθῆ καὶ εὑρίσκονται ἡμιτελεῖς ὁδοὶ τῶν ὁποίων ἡ κατασκευὴ ἔχει ἀρχίσει ἀπὸ 40 ἐτῶν.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη, γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, διαγραφέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τὸ νομοσχέδιον «περὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Νομικοῦ Συμβουλίου».

Ὡσαύτως γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς ἐτροποποιήθη εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐπιχορηγήσεως τοῦ λαϊκοῦ νοσοκομείου τοῦ Συλλόγου τῶν κυριῶν Σπάρτης, «Ἅγιοι Ἀνάργυροι».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4212 περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀρχαιολογικοῦ χώρου τμήματος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν».

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** λέγει ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 4212 ἐγένετο κατὰ τοιοῦτον πλημμελῆ τρόπον ὥστε προεκλήθη ἀληθὴς ἐξέγερσις ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιοκτητῶν.

Αἱ διαμαρτυρίαι αὗται εἶναι ἀναμφισβήτητως βάσιμοι ὡς

ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἰκόπεδα κείμενα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ποσειδῶνος ἐξετιμήθησαν πρὸς δραχ. 230 κατὰ πῆχυν, τιμὴν ἡ ὁποία ὅπως εἶναι γνωστὸν δίδεται εἰς τὰ οἰκόπεδα τῶν μᾶλλον ἀποκέντρων συνοικιῶν. Κατόπιν τῶν τοιούτων ἀποφάσεων οἱ ἀντιτρόσωποι τῆς ἑνώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ἀπεχώρησαν. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτό. Ἐνῷ ἐν τῷ ψηφισθέντι νόμῳ καθορίζεται ὡρισμένη προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουν νὰ καθορισθοῦν οἱ ἀπαλλοτριωτέοι χῶροι, καὶ ἐνῷ ἡ προθεσμία αὕτη παρῆλθε ἐν τούτοις καὶ μετὰ τὴν πάροδον αὐτῆς ἐδημοσιεύθησαν ἀποφάσεις περὶ κηρύξεως ὡς ἀπαλλοτριωτέων νέων ἐκτάσεων. Καίτοι δὲ παρῆλθεν ἐξάμηνον οὐδεμία ἀπόφασις ἐξεδόθη περὶ ἐκτιμήσεως αὐτῶν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει κυρίως νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὅτι οὐδεμία ἔρευνα γίνεται, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς ἐκδίδονται οἱ διάφοροι φετφάδες, οἱ ὁποῖοι καταδικάζουν τοὺς ἰδιοκτήτας. Ἐφ' ὅσον κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐφαρμόζεται ὁ νόμος οἱ ἰδιοκτῆται ἔχουν δίκαιον διαμαρτυρόμενοι. Τί ζητοῦν οἱ ἰδιοκτῆται; Νὰ μὴ παρατείνεται ἡ κατάστασις αὐτή, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἑτέρα προθεσμία ἀναπτερωτική, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν ἔχει γίνῃ ἀπαλλοτρίωσις καὶ πληρωμὴ τῆς ἀξίας τῶν οἰκοπέδων, νὰ ὑποχρεοῦται τὸ Κράτος νὰ ἄρῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν. Ἐπίσης ζητοῦν νὰ ὁρισθῇ προθεσμία 2 ἐτῶν ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἔχουν περατωθῇ αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκτιμήσεως. Περαίνων δηλοῖ ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ εὐρύτερον κατὰ τὴν β΄ συζήτησιν.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει ὅτι τὰ παράπονα τῶν ἰδιοκτητῶν δύνανται νὰ συνοψισθοῦν εἰς δύο γραμμάς, ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὸν χρόνον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁριστικῶς πρέπει νὰ καθορισθοῦν αἱ περιουσίαι αἵτινες θὰ ὑποστοῦν ἀπαλλοτρίωσιν. Ἡ δευτέρα ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀποδεχθῶμεν ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι τῶν ἰδιοκτητῶν εἶναι βάσιμοι, διότι τὸ ζήτημα ὑφίσταται ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ παραμένει ἐκκρεμές, εἰς τρόπον ὥστε μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ ἐξατμίζωνται αἱ περιουσίαι αὐταί. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐξήτασεν αὐτὸ κατὰ τρόπον ἄδικον. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι παραπονοῦνται ὅτι ὁ τρόπος τοῦ καταρτισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπῆρξε παράνομος, τοῦτο δὲ ἔδωκεν ἀφορμὴν καὶ εἰς προσφυγὰς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον κατηρτίσθη ἡ ἐπιτροπὴ πρ χει σχεδὸν τὴν κυριαρχοῦσαν γνώμην εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ὁράδος τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν μᾶλλον τὸ συμφέρον τῆς ὁμάδος τὴν ὁποίαν ἐκπροσωποῦν. Ἐπιδάλλεται διὰ τοῦτο ἡ μεταβολὴ τῆς συνθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ σύνθεσις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἐλαττωματικὴ καὶ κατὰ τοῦτο ὅτι ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὁ ὁποῖος συμμετέχει αὐτῆς εἶναι ἀναρμόδιος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομῶν. Προτείνω διὰ τοῦτο ὅπως συντεθῇ αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης διὰ τὰ 3 ἐνδιαφερόμενα μέρη ἤτοι διὰ τὸ Κράτος, τὴν Ἀμερικανικὴν ὁμάδα καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ πλειοψηφίαν πρέπει νὰ εἶναι μηχανικοὶ ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲν νὰ ὑποδεικνύωνται ὑπὸ τοῦ Κράτους, δύο ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς ὁμάδος, δύο ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ὡς 7ον μέλος νὰ μετέχῃ ὁ Δικαστικὸς σύμβουλος. Ἐπίσης ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῶν διαφόρων Σωματείων ἰδιοκτητῶν ὑφισταμένης διενέξεως καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων προτείνει ὅπως ὁ εἷς τῶν μηχανικῶν ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ ἑνὸς Σωματείου ἰδιοκτητῶν καὶ ὁ ἄλλος ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου δὲν θέλει ἐπεκταθῇ ἐπ' αὐτῆς ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε τὴν γνώμην αὐτῆς ψηφίσασα τὸν σχετικὸν νόμον. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ διατυπούμενα παράπονα διὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ὑπομιμνήσκει ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαί, ἐφόσον οἱ παραπονούμενοι δύνανται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια. Ὡς πρὸς τὰς προτάσεις περὶ τροποποιήσεως τῆς συνθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται αὐτάς, ἀναγνωρίζων ὅτι ὁ τμηματάρχης τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἄριστος καθ' ὅλα, εἶναι ἀναρμόδιος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν οἰκοπέδων. Ἐπίσης δέχεται τὴν γενομένην πρότασιν διὰ τὴν ἐκ μέρους τῶν Σωματείων ὑπόδειξιν μηχανικῶν.

Ὁ κ. ***Ν. Κωνσταντόπουλος*** ὡς εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ἀπέβλεψε κυρίως εἰς τὸν μηχανισμὸν τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν καὶ εἰς τὴν παράτασιν τῶν προθεσμιῶν ἵνα μὴ ματαιωθῇ ἔργον μεγίστης σημασίας διὰ τὴν Ἑλλάδα. Βλέπω ὅμως, λέγει, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν ἐθίχθησαν καὶ ἄλλα σημεῖα θίγοντα τὴν οὐσίαν τοῦ ψηφισθέντος νόμου. Φοβοῦμαι μήπως εἰσερχόμενοι εἰς τὴν οὐσίαν ἐπιδραδύνομεν καὶ πάλιν τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶναι ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπογοητεύσωμεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἦλθον ἵνα πραγματοποιήσουν ἓν ἔργον τὸ ὁποῖον περιποιεῖ ἀληθῶς τιμὴν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπ. τῆς Παιδ.). Παρέχω, λέγει, τὴν πληροφορίαν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ ὅπως ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐκτελεσθῇ τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀναμφισθητήτως εἶναι ἔργον πολιτισμοῦ διὰ τὸ ὁποῖον ἡ χώρα ὀφείλει εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἀναλαβόντας νὰ τὸ φέρωσιν εἰς πέρας Ἀμερικανούς.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περατωμένη, γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α΄ κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α΄ κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4097 περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους, ὁ κ. ***Σ. Χούρσογλου*** λέγει ὅτι ἐνῷ ἐν ἀρχῇ ἐπεκράτησεν ἡ ἀντίληψις ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι ἀνταλλάξιμοι ἔπρεπε νὰ ἀποζημιωθῶσι εἰς γρόσια μεταλλικά, διὰ τῆς προδαλλομένης ἤδη τροπολογίας τοῦ σχετικοῦ νόμου διαγράφεται ἡ λέξις «μεταλλικά» πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸν ὑποδιδασμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἰς τὸ 1/10. Καὶ ὅμως ἡ τάξις τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὑπαλλήλων ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῆς δράσεως εἶναι εἷς ἴσην μοῖραν πρὸς τοὺς ἥρωας τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων. Δὲν εἶναι ἄγνωστοι αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας οὗτοι προσέφερον εἰς τοὺς ὑπὸ ζυγὸν διατελοῦντας ὁμογενεῖς ἵνα καταστήσουν εἰς αὐτοὺς τὸν βίον ἀνεκτόν. Καὶ ἐνῷ οἱ τοσαῦτας ὑπηρεσίας παρασχόντες ηὐδόκησε μετὰ 7 ὅλα ἔτη νὰ ἴδωσιν ἕνα νόμον διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίζοντο ὁπωσδήποτε τὰ δικαιώματά των, ἐπέρχεται ἤδη ἡ τροπολογία αὐτὴ ἡ ὁποία τοὺς μειώνει τὰ δικαιώματα αὐτὰ καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκει τοῦτο ἔρχεται καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ καθορίζει ὡς ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως ποσὸν τῶν 400 λιρῶν. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρωτοπόροι τῆς ἐθνικῆς ἰδεολογίας, παρακαλῶ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ κάμῃ μίαν χειρονομίαν καὶ νὰ ἀποτύρῃ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ διὰ νὰ μὴ στραγγαλίσωμεν ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τιμήσωμεν. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἔχει καὶ μίαν εὐνοϊκὴν διάταξιν δι' ἄλλην τάξιν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπρονόει ὁ μέχρι τοῦδε νόμος, διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά.

Καὶ ἡ μέριμνα αὕτη εἶναι βεβαίως ἀξιέπαινος, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐννοηθῇ ὅταν γίνεται εἰς ὅρος ἐλαχίστων καὶ δυστυχῶν ἀνθρώπων. Ἡ μέριμνα αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ὅρος γενικώτερον, ἐφόσον μάλιστα δὲν πρόκειται νὰ θιχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων. Περαίνων κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως τὸ ἀποσύρῃ.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωγίας) λέγει ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου ἦτο νὰ πληρώσῃ ὡρισμένα κενά, καὶ νὰ βελτιώσῃ ἀτελείας τινὰς αἵτινες ὑφίστανται εἰς τὸν προϋπάρχοντα νόμον. Ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ νομοσχέδιον εἰσηγήθη ὡρισμένας τροπολογίας, ὑπεβλήθησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἐκ μέρους τῶν κ. κ. βουλευτῶν. Παρακαλῶ ὅπως τὸ νομοσχέδιον ψηφισθῇ εἰς α΄ συζήτησιν. Θέλω δὲ μελετήσει τὰς τροπολογίας ταύτας καὶ θέλω ὑποβάλει αὐτὸ τροπολογημένον κατὰ τὴν β΄ συζήτησιν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α΄ κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α΄ κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντηρήσεως τῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Γυθείου «Ἡ Ὑπαπαντή» καταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ Γ. Σ. Κυριανάκου περιουσίας.

Ἐπὶ τοῦ εἰς μόνην συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ διευθύνσεως τεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας» ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὑπηρεσιακὸν ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ εἰς 2 ἀναγνώσεις.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι πράγματι τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῇ εἰς 2 ἀναγνώσεις καὶ ὅτι κατὰ λάθος ἐνεγράφη εἰς μόνην συζήτησιν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ὅταν συνεζητεῖτο ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ὡμίλησε διὰ μακρῶν ἀναπτύξας τὰς ἀπόψεις αὐτοῦ. Δὲν γνωρίζω, λέγει, ποῖα ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὀργανισμοῦ ἐκείνου καὶ ποῖαι εἶναι αἱ ἐπὶ τούτου ἀντιλήψεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἔμεινεν ἱκανοποιημένος ἐφόσον πλουτίζει ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ μὲ μίαν νέαν Γενικὴν Διεύθυνσιν, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἡ μελέτη τῶν μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων. Βεβαίως τὰ ἔργα ταῦτα εἶναι κολοσσιαίας σημασίας. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε πρωτίστως νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων αὐτῶν ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν Γενικῆς Διευθύνσεως ἢ εἰς ἔλλειψιν πιστώσεων.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης,*** λέγει, ὅτι δι' ἓν ἔργον εἰς τὴν περιφέρειαν Λαρίσσης ἐδόθη πίστωσις 230 χιλιάδων δραχμῶν καὶ αἱ μελέται δὲν ἔγιναν ἐλλείψει εἰδικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχουν πιστώσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐφόσον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας δὲν διαθέτει δι' αὐτὰς παρὰ μόνον 500,000. Κεντρικαὶ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι ὑπάρχουν, καὶ αὐτὰς ἐπὶ τέλους δυνάμεθα νὰ τὰς ἐνισχύσωμεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γίνεται σήμερον, δὲν νομίζω ὅτι εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία διαίρεσις τῆς ἐργασίας ἡ ὁποία πρόκειται μόνον ν' αὐξήσῃ τὸ προσωπικόν. Ὑπάρχει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας γραφεῖον ὑδραυλικῶν μελετῶν πρώτης τάξεως καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἐὰν εἶναι ἀνεπαρκές. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις φρονῇ ὅτι ἡ γεωργικὴ ἀντίληψις πρέπει νὰ προέχῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων ἔργων, πρέπει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν δὲν θὰ ἦτο ἐπιθεβλημένη ἄλλη τις διαρρύθμισις τῶν πραγμάτων. Ἄλλοτε προέτεινα ὅπως τὰ δημόσια ἔργα ὑπαχθοῦν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας. Ἐὰν τοῦτο ἐγίνετο θὰ τὸ ἐνόουν. Δὲν νομίζω ὅμως, ὅτι ἐξυπηρετεῖται καμμία ἀνάγκη διὰ τῆς προσθήκης τῆς νέας Γενικῆς Διευθύνσεως. Εἴμεθα σφόδρα ἀντίθετοι τῆς προσθήκης αὐτῆς καὶ διὰ τοῦτο ψηφίζομεν ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης,*** λέγει, ὅτι παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ὅπως ἐνισχυθῇ ἡ γεωργία, δὲν φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἐνίσχυσις αὕτη δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς νέας πολυτελοῦς δαπάνης, διότι αἱ συνιστώμεναι ὑπηρεσίαι εἶναι πράγματι νέαι ὑπηρεσίαι ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσιν ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Παρατηρῶ, λέγει, ὅτι ὑπάρχει μία τάσις εἰς τοὺς κ. Ὑπουργοὺς νὰ ἱδρύουν εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα νέας τεχνικὰς ὑπηρεσίας διὰ τὰ τεχνικὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα τυχὸν πρόκειται νὰ γίνουν εἰς τὴν ἁρμοδιότητά των. Τοιοῦτόν τι συμβαίνει ἐσχάτως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἔχετε δίκαιον. Εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὰς ἀπόψεις σας ὡς πρὸς αὐτό, καὶ θὰ διορθωθῇ.

Π. Τσαλδάρης. Ἱδρύεται ἄλλη Γενικὴ Διεύθυνσις διὰ τὴν ὁποίαν θὰ δαπανηθοῦν 6 ἑκατομμύρια ἐτησίως δι' ἀποδοχὰς κλπ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ τακτικὴ αὐτὴ τῶν μεγάλων δαπανῶν. Ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὀφείλω νὰ διαμαρτυρηθῶ ἐντόνως διὰ τὴν παρατηρουμένην τάσιν πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν. Θὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν μεγαλυτέραν φειδὼ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν πλοῦτον. Δὲν παραγνωρίζω τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ὑπηρεσίαι τινὲς αἱ ὁποῖαι διὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν δὲν εἶναι καὶ τόσον χρήσιμοι καὶ δι' αὐτὸ θὰ παρακάλουν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον. Διότι πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἀντίκτυπον τὸν ὁποῖον τοῦτο δύναται νὰ ἔχῃ ἀπέναντι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφόσον ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων ὄχι μόνον δὲν βελτιώνει τὴν θέσιν αὐτῶν ἀλλὰ τοὐναντίον μειώνει αὐτήν. Κηρυσσόμεθα διὰ τοῦτο κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον εἶνε μεγίστης σημασίας. Ὁλόκληρος ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία τὸ ἐπεξειργάσθη τὸ ἐνέκρινε μετ' ἐνθουσιασμοῦ διότι οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ μεθ' ἑκάστην πλημμύραν ἀπευθύνονται πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ζητοῦσι βοήθειαν ἡ δὲ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Δὲν πρόκειται παρὰ περὶ ἱδρύσεως ἑνὸς ὑδραυλικοῦ τμήματος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας σύμφωνα μὲ ὅσα γίνονται εἰς ὅλα τὰ Κράτη.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὴν τὴν ἐργασίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας; Ἀπὸ ποῦ θὰ πληρωθοῦν αἱ δαπάναι αὐταί;

Σ. Ἀναστασιάδης. Αἱ δημιουργούμεναι δαπάναι δὲν ἀνέρχονται παρὰ μόνον εἰς 2 ἑκατομμύρια διὰ τὰς μισθοδοσίας τοῦ μονίμου προσωπικοῦ. Διὰ τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους οἱ ὁποῖοι προδλέπονται, ἐπίσης προϋπολογίζονται 4 ἑκατομμύρια. Αὐταὶ εἶνε ὅλαι αἱ δαπάναι. Δὲν πρόκειται δὲ νὰ ἐπιδαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ἀλλὰ οἱ ἱδρυόμενοι συνεταιρισμοί.

Π. Τσαλδάρης. Εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ συνεταιρισμοὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων δυσκόλως ἐπιτυγχάνουν.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐσχάτως εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἔγεινε μία μελέτη ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἀπὸ ἕνα εἰδικὸν ὁ ὁποῖος δὲν ὑπάρχει. Νομίζω, λέγει παρακάτω, ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀπαραίτητον, καὶ ὡς τοιοῦτο, ἡμεῖς τοὐλάχιστον τὸ χαιρετίζομεν μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ παρακαλοῦμεν τὸν κ. Ὑπουργὸν ἵνα μὴ τὸ ἀποσύρῃ διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐξεγερθοῦν ὅλοι οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοί.

Γ. Βασιλειάδης Εἶμαι θερμότατος ὑποστηρικτὴς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, διότι θεωρῶ αὐτὸ ὡς ἓν τῶν κυριωτέρων μέτρων τὰ ὁποῖα λαμβάνει ἡ Κυβέρνησις πρὸς συμπλήρωσιν τῆς γεωργικῆς αὐτῆς πολιτικῆς. Λυποῦμαι δὲ ὅτι ὑπάρχουν συνάδελφοι οἱ ὁποῖοι ἀντιτίθενται εἰς τὴν ψῆφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουν σαφῆ γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑπαίθρου χώρας. Μεθ' ἑκάστην πλημμύραν κατακλύζουν τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα διαμαρτυρίαι καὶ αἰτήσεις ἀποζημιώσεως τῶν πλημμυροπαθῶν. Ταῦτα θὰ ἀποφευχθοῦν διὰ τῆς συνιστωμένης ὑπηρεσίας διότι θὰ προλαμβάνῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ ἐκ τῶν θεομηνί-

νιῶν ἀποτελέσματα. Τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναληφθῇ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας διότι εἶναι αὕτη ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐκτέλεσιν μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶμαι ἀντίθετος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων συντελούντων εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας. Ὑποστηρίζω μόνον ὅτι δι' αὐτὰ ὑπάρχει νόμος καὶ νόμος ἀρτιώτατος, ὁ νόμος περὶ ὑδραυλικῶν ταμείων, ὁ ὁποῖος, ἂν καλῶς ἐφαρμοσθῇ δύναται νὰ ἀποφέρῃ εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνεπάρκειαν εἰς ἀριθμὸν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, θὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς προτείνω ὅπως αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανικῶν αὐτῆς.

Γ. Βασιλειάδης. Πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν σας, κ. Ἀρχηγὲ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ μέτρων συντελεστικῶν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας. Διὰ τῶν ἔργων τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελῇ ἡ συνιστωμένη ὑπηρεσία πρόκειται καὶ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ ὑγεία νὰ ἐξυπηρετηθοῦν.

Α. Παπαναστασίου. Ἀντὶ νὰ συσταθῇ κεντρικὴ ὑπηρεσία ποὺ εἶναι περιττή, θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ αὐξηθῇ τὸ κατώτερον τεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐπαρχιῶν. Ἄλλως τε δὲν ὑπάρχουν πιστώσεις καὶ ἑπομένως ἡ πολυτελὴς αὐτὴ ὑπηρεσία οὐδὲν πρόκειται νὰ ἐπιτελέσῃ.

Γ. Βασιλειάδης. Θὰ δοθοῦν αἱ πιστώσεις.

Α. Μάρκου. Ἐὰν μὲ τὴν προαγωγὴν δύο ἢ τριῶν τμηματαρχῶν εἰς διευθυντὰς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθοῦν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μᾶς εἶναι ἀπαραίτητα, οὐδεὶς θὰ ἐδίσταζε νὰ ψηφίσῃ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι οἰκονομικόν. Ἐφόσον δὲν ὑπάρχουν πιστώσεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ τίποτα. Ἐὰν θὰ δοθοῦν εἰς τὴν συνιστωμένην ὑπηρεσίαν αἱ ἀναγκαιοῦσαι πιστώσεις, τότε βεβαίως θὰ ἠδύνατό τις νὰ παραδεχθῇ τέλος πάντων τὴν σύστασιν αὐτῆς τόσον πολυτελῆ. Ἀφοῦ ὅμως τὰ οἰ ονομικὰ τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν εἰς αὐτὴν πόρων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου της, ἡ σύστασις αὐτῆς καὶ μάλιστα καθ' ὃν τρόπον γίνεται, ἀποτελεῖ σὺν τῇ ματαιοπονίᾳ καὶ μίαν ἀδικαιολόγητον τελείως σπατάλην.

Κ. Βουδούρης. Ὁ ἀναγνώστης τοῦ νομοσχεδίου παραμένει μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὰ ἀναγκαιοῦντα ὑδραυλικὰ ἔργα δὲν ἐγένοντο διότι δὲν ὑπῆρχον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας 3 γενικαὶ διευθύνσεις καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς τμηματαρχῶν. Καὶ πρὸς πλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ δημιουργήσῃ τὰς θέσεις ταύτας εἰς στιγμὰς κρίσεως τοῦ ὁ ου ὑπαλληλικοῦ ζητήματος. Ὁ κ. ἐκ Λοκρίδος βουλευτὴς παρέστησεν ὡς ἀντιγεωργικοὺς τοὺς ἀντιτιθεμένους εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Ἔχει ὅμως ἄδικον· εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ὅσον καὶ αὐτὸς φιλογεωργικοί. Ἀλλὰ ἡ γεωργία δὲν ὑποστηρίζεται καὶ δὲν προάγεται διὰ τῆς δημιουργίας θέσεων πολυτελῶν. Ἐφ' ὅσον ὁ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸς δὲν ἐξασφαλίζει τὰς ἀναγκαιούσας πιστώσεις, εἶναι περιττὴ ἡ δημιουργία τῶν θέσεων αὐτῶν καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἄλλο τι εἰμὴ μίαν ἀκόμη σπατάλην. Δὲν εἶναι δὲ ὅσον παρεστάθη εὔκολον τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς τῶν πιστώσεων τούτων, ἐφ' ὅσον ἔχομεν ὡς προηγούμενον ὅτι εἰς τ ν προσεχῆ προϋπολογισμὸν δὲν ἐνεγράφη διὰ τὴν ὁδοποιΐαν οὐδὲ μιᾶς δραχμῆς πίστωσις.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Λέγετε ἀνακριβείας. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 30—31 ἔχει ἐγγραφῇ πίστωσις 70 ἑκατομμυρίων.

Κ. Βουδούρης. Καὶ ἐν τούτοις ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας καὶ ὁ Διευθυντὴς τῶν Δημ. Ἔργων τοιαύτας πληροφορίας μᾶς παρέσχε.

Ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος Λαρίσης κ. Ἀναστασιάδης ἀπέδωσε τὴν μὴ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν μελετῶν. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀκριβές. Μελέται ὑπάρχουν ἀλλὰ δὲν ἐκτελοῦνται ἐλλείψει πιστώσεων. Ἐλλείψει πιστώσεων οὐδὲν θὰ ἐκτελεσθῇ καὶ ὁ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸς θὰ μείνῃ μὲ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας συνιστᾷ.

Μ. Μαντᾶς. Ἀντὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας νὰ ὑποβάλῃ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον καὶ νὰ δημιουργῇ δι' αὐτοῦ πολυτελεῖς καὶ περιττὰς ὑπηρεσίας, προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ εἰσηγῆτο μέτρα πρὸς διανομὴν τῶν κτημάτων εἰς τοὺς ἀκτήμονας καλλιεργητάς. Εἰς 1500 ἀνέρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπαλλοτριωθέντων καθ' ὅλον τὸ Κράτος κτημάτων καὶ μόνον 81 ἐξ αὐτῶν διενεμήθησαν ὁριστικῶς. Δημιουργοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν ὑπόσχεσθε εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ὅτι θὰ ἐκτελέσητε ὑπὲρ αὐτῶν ἔργα ἀποχρωντικά. Πῶς ὅμως θὰ τὰ κάμετε ἀφοῦ εἶναι ἄγνωστον ἂν τὰ κτήματα ὑπὲρ τῶν ὁποίων θὰ ληφθῇ ἡ πρόνοια αὐτὴ ἀνήκουν ὁριστικῶς εἰς τοὺς καλλιεργητάς των.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων σκοπῶν τῆς συνιστωμένης ὑπηρεσίας εἶναι καὶ ἡ τόνωσις τῶν συνεργείων, τὰ ὁποῖα ἐργάζονται διὰ τὴν διανομὴν αὐτήν. Ἐὰν μεταβῆτε εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα θὰ ἰδῆτε σημαντικὸν ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν τοὺς ὁποίους μᾶς διέθεσε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, προπαιδευομένων διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς συνιστωμένης ὑπηρεσίας.

Μ. Μαντᾶς. Αὐξήσατε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ προσωπικὸν τῆς τοπογραφικῆς ὑπηρεσίας ἀλλὰ μὴ προβαίνετε εἰς τὴν σύστασιν πολυδαπάνων ἀνωτέρων θέσεων. Λάβετε, κ. Ὑπουργὲ τῆς Γεωργίας, ἄλλην κατεύθυνσιν κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀγροτικῆς ὑμῶν πολιτικῆς, κατεύθυνσιν ὡς ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι θὰ ἀκολουθήσῃ διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως οὐδὲν μέχρι τοῦδε τὸ σοβαρὸν ἐγένετο.

Φ. Μανουηλίδης. Ἡ περισυνὴ πλημμύρα τοῦ Ἔβρου ἠνάγκασεν ἡμᾶς νὰ εἰδικευθῶμεν ὀλίγον εἰς τὰ τεχνικὰ ζητήματα καὶ νὰ δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐπ' αὐτῶν ὡς ἐὰν εἴμεθα εἰδικοί. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀλίγων αὐτῶν γνώσεων δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ λειτουργοῦντα εἰς τὴν ὑπαιθρον συνεργεῖα, ἰδίᾳ εἰς τὴν Θράκην, ἀπέδωκαν ἰσχνὰ ἀποτελέσματα λόγῳ ἐλλείψεως ἀφ' ἑνὸς πόρων καὶ ἀφ' ἑτέρου καταλλήλου ἐπιβλέψεως. Εἶμαι καὶ ἐγὼ κατὰ τῶν πολυτελῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κέντρου θὰ ἐδεχόμην δὲ εὐχαρίστως νὰ ὑπαχθῇ ἡ συνιστωμένη ὑπηρεσία εἰς τὴν χωλαίνουσαν συγγενῆ της τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Ἀλλ' ἡ ἀνεπάρκεια τῆς τελευταίας ταύτης, ὀφειλομένη εἰς τὸ ὑπερβολικὸν φόρτον ἐργασίας μὲ τὸν ὁποῖον βαρύνεται, μὲ καθιστᾷ δι ταχτικὸν εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀπόψεως αὐτῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὅλα τὰ ἀναγκαιοῦντα ἔργα νὰ γίνουν μὲ τὰς ὑπαρχούσας ὑπηρεσίας. Τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον. Εἶναι ὅμως ἐξ ἴσου ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐπείγει ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ἐπείγει ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε δὲν τολμῶ νὰ προτείνω ὅπως ἀποσυρθῇ νομοσχέδιον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναμένω βελτίωσιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως.

Ι. Παπαφλέσσας. Πρὸς διασκέδασιν τῶν δυσαρέστων ἐντυπώσεων, τὰς ὁποίας θὰ ἐδημιούργει ἡ ἀναγραφὴ ἐν τῷ Νσμοσχεδίῳ ὅλων τῶν δαπανῶν τὰς ὁπσίας ἀπαιτεῖ ἡ δι' αὐτοῦ συνιστωμένη ὑπηρεσία καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ δικαίου ἐλέγχου, ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἀσκηθῇ, ἀνεγράφη μόνον τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ μισθούς, ἀνερχόμενον εἰς 6.000.000 δραχ ἐνῷ θὰ προκληθῇ δαπάνη ὑπερβαίνουσα τὰ 20 ἑκατομμύρια.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Αὐτὸ εἶναι λάθος. Ἡ τοπογράφησις θὰ γίνῃ μὲ ἀξιωματικοὺς τοῦ Στρατοῦ.

Ι. Παπαφλέσσας. Διαλύετε δηλαδὴ τὸν στρατὸν καὶ τὸν χρησιμοποιεῖτε διὰ τοπογραφικὰς ἐργασίας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ διάλυσιν τοῦ Στρατοῦ ἡ διάθεσις 150 ἀξιωματικῶν διὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν κατὰ τὸ θέρος εἰς τὸ ἔργον τῆς τοπογραφήσεως.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ὁμολογῶ, Κύριοι, ὅτι δὲν ἀνέμενον τοιαύτην κατὰ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου ἀντίδρασιν. Πλὴν μερικῶν παρατηρήσεων τὰς ὁποίας θὰ διετύπωνον οἱ ἀξιότιμοι συνάδελφοι, καὶ τὰς ὁποίας μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως θὰ ἐδεχόμεθα, ἐφ' ὅσον διεπιστοῦτο ἡ σκοπιμότης αὐτῶν, ἐφανταζόμην ὅτι ὁμόθυμος θὰ ἦτο ἡ ὑποστήριξις ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ κρινομένου νομοσχεδίου. Ἀνεμένετο ἡ ὑποβολὴ αὐτοῦ μετὰ ἀδημονίας ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν κοινὴν γνώμην τῆς ὑπαίθρου καὶ ἡ πραγματοποίησις τῆς ὑποβολῆς ταύτης μετ' ἀλλαλαγμῶν χαρᾶς δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐγένετο δεκτή, Καὶ δικαίως διότι μέχρι σήμερον ἡ ὕπαιθρος ἐστερήθη τῆς ἀμέσου Κυβερνητικῆς ἀντιλήψεως πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαιούντων αὐτῇ μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Δὲν κατηγορῶ τὴν συγγενῆ ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Εἶναι τόσον πολλαὶ ἀλλὰ καὶ πρὸ παντὸς τόσον σοβαραὶ αἱ ἀσχολίαι αὐτῆς, τὰ θέματα, τῶν ὁποίων ἡ μελέτη τῇ ἔχει ἀνατεθῇ, εἶναι τόσον πολύπλοκα ὥστε δὲν ἀπομένει εἰς αὐτὴν καιρὸς νὰ ἀσχοληθῇ μὲ δευτερευούσης σημασίας ἔργα ὡς εἶναι ἡ ἀποξήρανσις τῶν μικρῶν ἑλῶν, ἡ διευθέτησις χειμάρρων, ἡ ἀποστράγγισις μικρῶν ἐκτάσεων κ. ἀ., ἔργα ὅμως τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν ἄμεσον ἀντίληψιν, ἀπαιτοῦν ὁρειβατικὴν οὕτως εἰπεῖν ὑπηρεσίαν, ἐρχομένην εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὰς περιφερείας, ὅπου πρόκειται τὰ ἔργα ταῦτα νὰ ἐκτελεσθοῦν, ὑπηρεσίαν καταρτίζουσαν ὑποχρεωτικοὺς συνεταιρισμούς, ὡς προβλέπει ἕτερον νομοσχέδιον κατατεθειμένον ἤδη ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὑπηρεσίαν τέλος ἄσχετον πρὸς τὴν ὑδραυλικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τὴν τόσον πολυάσχολον καὶ ἀπορροφημένην μὲ τὴν μελέτην μεγάλων συμβάσεων.

Ἐλέχθη, Κύριοι, ὅτι ἡ συνιστωμένη ὑπηρεσία προωρίσται νὰ ἀποτύχῃ διότι δὲν ὑπάρχουν αἱ ἀναγκαιοῦσαι διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς πιστώσεις. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω ὅτι εἶναι σφαλερά. Τὸ Κράτος θὰ ἔλθῃ βεβαίως, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀρωγὸν εἰς τὸ ἔργον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς. Ἡ βάσις ὅμως ἐφ' ἧς θὰ ἑδράζεται ἡ λειτουργία τῆς συνιστωμένης ὑπηρεσίας εἶναι ἡ συνδρομὴ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ μικρὰν δαπάνην θὰ ἀποκομίσῃ τεράστια ὠφέλη, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδόσεως τῆς καλλιεργείας του καὶ ἀπὸ ἀπόψεως βελτιώσεως τῆς ὑγείας του. Ἂν σᾶς ξενίζῃ ἡ ὀνομασία τῆς ὑπηρεσίας εἶμαι πρόθυμος νὰ τὴν ἀλλάξω. Μὴ ἀντιτίθεσθε ὅμως εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῷ συνόλῳ του, διότι πρόκειται περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν καλλιτέρων νομοσχεδίων. Πρόκειται περὶ μέτρου τὸ ὁποῖον σκοπεῖ ὅπως ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας παρασκευασθοῦν μελέται καὶ ἐκτελεσθοῦν ἔργα, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἄμεσα, πρᾶγμα ὅπερ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ διὰ συνεργασίας μετὰ τῶν τόσων πολυασχόλων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός) Ἂν ἔλαβον τὸν λόγον μεθ' ὅσα ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῆς Γεωργίας συνάδελφός μου εἶπεν, ἔπραξα τοῦτο διότι εἶμαι ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, ἐφόσον πολὺ πρὶν ἀναλάβῃ οὗτος τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, εἶχον ἀναλάβει ἐγὼ ἀπέναντι τοῦ λαοῦ ρητὴν ὑποχρέωσιν πρὸς προαγωγὴν ὄχι μόνον τῆς γεωργίας ἀλλὰ καὶ τῆς ὑγείας αὐτοῦ, εἶχον ρητῶς ὑποσχεθῇ εἰς αὐτὸν νὰ ἐξαλείψω κατὰ τὸ δυνατὸν τοὺς χειμάρρους, οἱ ὁποῖοι λυμαίνονται τὴν ὕπαιθρον χώραν. Ὑπεστηρίχθη ὅτι ἐπαρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Δὲν συμφωνῶ καθόλου. Ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς καὶ δασικῆς πολιτικῆς, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀντίληψιν ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἄσκησιν γεωργικῆς πολιτικῆς. Καὶ ἔχομεν ὡς παράδειγμα τὸ προηγούμενον τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων τοῦ Παμίσου. Πρέπει, νὰ ὁμολογήσωμεν, κύριοι, ὅτι, τόσον ἡ παλαιά, ὅσον καὶ ἡ νέα Ἑλλὰς ἔχουν ὀπισθοδρομήσῃ εἰς ἓν σημεῖον. Ἡ Τουρκικὴ διοίκησις ἐπέβαλλε τὸν ὑποχρεωτικὸν καθαρισμὸν τῶν χανδάκων, οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν τὰ ἕλη. Καὶ ἀφ' ὅτου ἤρθη ἡ ὑποχρέωσις αὕτη βλέπομεν τὸ σπαρακτικὸν

θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ὕπαιθρος ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας. Πῶς λοιπὸν ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ὑπεσχέθη νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν τὴν ὑγείαν του, πῶς θὰ δισταση νὰ κάμῃ πᾶν ὅτι χρειάζεται διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ μέγα κατόρθωμα, προβαίνουσα ἐν ἀνάγκῃ εἰς δαπάνας, αἱ ὁποῖαι ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται μεγάλαι εἶναι ἐν τούτοις δαπάναι ἀπὸ τὰς πλέον παραγωγικάς; Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐπρότεινεν ὅπως, ἀποσυρομένου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ἐνισχυθῇ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἡ ἀσχολουμένη μὲ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα. Ἐγὼ θὰ ἐπρότεινον τὸ ἀντίθετον, νὰ μεταφερθῇ δηλ. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, ὁλόκληρος ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐὰν ἦτο δυνατόν. Ἀλλὰ βεβαίως δὲν εἶναι. Δὲν εἶναι ὅμως καὶ σπατάλη ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκομεν. Δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι οἰκονομία, ἐφόσον τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιτελέσῃ ἡ συνιστωμένη ὑπηρεσία πρόκειται τὰ τονώσουν τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, νὰ ἀποδώσουν εἰς τὸν λαὸν τὴν ὑγείαν τῆς ὁποίας ἤδη στερεῖται, νὰ παράσχουν εἰς τὴν γεωργίαν τὰ μέσα πρὸς ταχεῖαν ἀνάπτυξιν. Ἐλέχθη ἀπὸ ἀξιοτίμους προλαλήσαντας ὅτι δὲν ὑπάρχουν αἱ ἀπαιτούμεναι πιστώσεις. Καὶ τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀκριβές. Μὲ τοὺς ἀναγκαστικοὺς συνεταιρισμοὺς περὶ τῶν ὁποίων προβλέπει ἕτερον νομοσχέδιον θὰ ἐξευρεθοῦν τὰ μέσα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Ἠλπίσαμεν ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ παράσχωμεν κάτι καὶ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἡ ἀπόδοσις ὅμως τῶν ἐσόδων τοῦ β' ἑξαμήνου δὲν μᾶς ἐπιτρ πει νὰ προβῶμεν εἰς κατηγορηματικὴν ὑπόσχεσιν. Ἄλλως τε διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς δὲν θὰ μᾶς χρειασθοῦν πολλὰ χρήματα. Παρετηρήθη πρὸς τούτοις, ὅτι μὲ τὸ 1)3 τῶν ὅσα διαθέτομεν διὰ τὰ ἔργα τοῦ Ἀξιοῦ καὶ τοῦ Στρυμόνος θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποζημράνωμεν ὅλα τὰ μικρὰ ἕλη τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἀποστραγγίσωμεν ὅλας τὰς ἀχρησιμοποιήτους καλλιεργησίμους ἐκτάσεις. Τὰ ἔργα ὅμως τοῦ Ἀξιοῦ, κύριοι βουλευταί, ἀποτελοῦν τὴν προθήκην τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δι' τὸν εἰσερχόμενον εἰς αὐτὸ ξένον. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν νέαν κατάκτησιν τῆς Μακεδονίας. Καὶ τὰ ἔργα τοῦ Στρυμόνος, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἀποδώσουν σπουδαίας καλλιεργησίμους ἐκτάσεις, εἶναι ὅμως ἀπὸ τὰ καλύτερα πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ παράσχωμεν εἰς τὸν λαὸν τῆς βορείου Ἑλλάδος. Μὲ κατηγόρησεν ἡ ἀντιπολίτευσις ὅτι δημιουργῶ δαπάνας. Ἡ στάσις αὕτη τῆς ἀντιπολιτεύσεως μὲ εὐχαριστεῖ. Ἀποδεικνύει ὅτι παρακολουθεῖ τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, ἑτοίμη νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ καλὸν τοῦ τόπου. Ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως αὐτοῦ ἡ ἐπίθεσις τῆς ἀντιπολιτεύσεως δὲν εἶναι δικαιολογημένη. Δὲν πρόκειται, ἐπαναλαμβάνω, περὶ δαπάνης ἀδικαιολογήτου, ἀλλὰ περὶ μιᾶς ἀπὸ τὰς πλέον παραγωγικὰς δαπάνας. Ὑπεσχέθην εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ὅτι θὰ διατηρήσω ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ το ἰσοζύγιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἵνα μὴ εὑρεθῶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τοῦ ζητήσω νέας θυσίας. Καὶ δὲν τοῦ ζητῶ. Ὄχι μόνον δὲν τοῦ ζητῶ νέας θυσίας, ἀλλὰ προβαίνω καὶ εἰς ἐλάφρυνσιν φορολογικὴν βαρῶν. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε ὅμως νὰ μὴ διστάσω εἰς δαπάνην, ἐφόσον πρόκειται,—τὸ λέγω καὶ πάλιν,—περὶ δαπάνης κατ' ἐξοχὴν παραγωγικῆς καὶ ἐφόσον ἡ ὑπηρε ία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν ἐκείνην τὴν ὁποίαν θὰ ἐνστερνισθῇ ἡ συνιστωμένη ὑπηρεσία πρὸς ἐπιτυχίαν ἐκείνου τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθην εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν (Χειροκροτήματα).

Α. Παπαναστασίου. Ἐξ ὅσων ἀνέπτυξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας φαίνεται ὅτι δὲν ἐγενόμεθα ἐπαρκῶς ἀντιληπτοί Κανεὶς δὲν ὑπετίμησε τὴν ἀξίαν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων. Ὅλοι ἐπλειοδοτήσαμεν διὰ τὴν σημασίαν, ἣν ἔχουν ταῦτα ὑπὲρ τῆς Γεωργίας. Ἐγὼ ὁ ἴδιος προσφάτως ἀκόμη ἀπησχόλησα τὴν Βουλὴν μὲ τὴν κατάστασιν τῆς Ἐπαρχίας μου ζητῶν ὑδραυλικὰ ἔργα. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς γνωρίζει ὅτι οὐδέποτε ἐγὼ ὑπῆρξα φειδωλὸς

εἰς δαπάνας διὰ τοιαῦτα ἔργα. Φέρετε νομοσχέδιον ἐκτελέσεως πραγματικῶς ὑδραυλικῶν ἔργων, διαθέσατε ἐν ἀνάγκῃ ἀκόμη ὅλα τὰ περισσεύματα καὶ ἡμεῖς ἐπικροτοῦμεν. Ἡμεῖς δὲν ζητοῦμεν περιορισμό, ἀλλὰ ζητοῦμεν ὅπως ἡ ἐπιδιωκομένη ἐργασία εἶναι συστηματοποιημένη διὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπός. Βεβαίως ἡ συζητουμένη δαπάνη δὲν εἶναι μεγάλη, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἀντιτιθέμεθα εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἐξετάζομεν τὸν τρόπον τῆς διαθέσεώς της. Διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα ὑπάρχουν μελέται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐργασθῇ διὰ τὰ ζητήματα αὐτὰ καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς τὸ λεχθὲν ὅτι δὲν ὑπάρχουν μελέται. Ὑπάρχουν δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα,

Φωναί. Ὄχι, ὄχι.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὑπάρχουν μελέται διὰ τοὺς χειμάρρους;

Α. Παπαστρατίου. Διὰ τὸν Μόρνον ὑπάρχει.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ κανένα δὲν ὑπάρχει.

Γ. Βασιλειάδης. Οὔτε διὰ τὸν Βοιωτικὸν Κηφισσὸν δὲν ὑπάρχει.

Ι. Παπαφλέσσας. Διὰ τὸν Νέδοντα ὑπάρχει.

Α. Παπαναστασίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Βοιωτικὸν Κηφισσόν, αὐτὸ εἶναι μεγάλο ὑδραυλικὸν ἔργον δὲν εἶναι μικρόν. Ὑπάρχουν λοιπὸν μελέται ἀξίας 500.000.000 διὰ τὰ ὑδραυλικὰ γεωργικὰ ἔργα καὶ τὴν στιγμὴν ποὺ ἔχει τὴν διάθεσιν ἡ Κυβέρνησις νὰ τὰ κάμῃ ἂς φροντίσῃ νὰ λαμβάνῃ πιστώσεις σοβαρᾶς, δεδομένου ὅτι θὰ ἐπιδαρυνθοῦν καὶ οἱ ἐντόπιοι καὶ ὑπάρχει καὶ νόμος παροχῆς δανείων. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐτόνισε τὸ ζήτημα τῶν χειμάρρων. Πραγματικῶς δὲν ἔχουν μελετηθῇ τὰ ἔργα αὐτά, διότι εἶναι συνδεδεμένα μὲ τὰς ἀναδασώσεις, ἀλλὰ δι' ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα εἴχομεν ὀργανώσει ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι εἰργάσθησαν. Ἡ Κυβέρνησις ἤδη προέκρινε τρόπον, ὅστις δὲν εἶναι ὁ πρακτικώτερος τρόπος θὰ ἦτο ἡ μετάθεσις ὅλων αὐτῶν τῶν ἔργων εἰς ἴδιον Ὑπουργεῖον, ἄλλοτε μάλιστα ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας μου ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας εἶχεν ὑποβληθῇ νομοσχέδιον, δι' οὗ μετεβάλλετο τὸ ὑδραυλικὸν τμῆμα εἰς Διεύθυνσιν μὲ διευθυντὴν τὸν κ. Γενηδουνιάν. Ἀλλὰ τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην δὲν τὴν υἱοθέτησεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀκούσας τὰς εἰσηγήσεις τοῦ τότε Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων. Πάντως ἔπρεπε νὰ διαρρυθμισθῇ τὸ Ὑποδργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, εἰς Διεύθυνσιν Ὁδοποιΐας, Διεύθυνσιν Ἀρχιτεκτονικὴν καὶ Διεύθυνσιν Ὑδραυλικήν. Ἤδη πῶς νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων εἰς τὰς ἐπαρχίας; Τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν εἶναι ἀνεπαρκὲς καὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ μὲ ἕκτακτον τοιοῦτον, ἀλλὰ μὲ τὸ προτεινόμενον σύστημα συνεργασία μετὰ τῶν ἐπαρχιακῶν μηχανικῶν δὲν θὰ ὑπάρχῃ καὶ θὰ ὑποβληθῶμεν καὶ εἰς δαπάνας μεγαλυτέρας. Πάντως διὰ τῆς προτεινομένης μεθόδου δὲν προάγεται τὸ ζήτημα, ὅσον θὰ προαχθῇ ἂν αὐξήσωμεν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐπιβάλλομεν τὴν συνεργασίαν μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ χορηγήσωμεν καὶ τὰς πιστώσεις, διότι ἡ παροχὴ πιστώσεων εἶναι τὸ προέχον καὶ ὄχι ἡ σύστασις ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν, διότι ἤδη ἔχομεν συνεστημένα ὑδραυλικὰ Ταμεῖα τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ εἶναι ἀναγκαστικοὶ συνεταιρισμοί. Δι' ὅλα ταῦτα, τονίζει, ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ νομοσχεδίου διότι ἐπιθυμῶ μίαν πλέον συστηματικὴν ὀργάνωσιν αὐτῶν τῶν ὑπηρεσιῶν Ἐνδείκνυται, ἐπιλέγει, ἡ συστηματοποίησίς των καὶ περὶ αὐτοῦ πρόκειται καὶ ὄχι περὶ παρεμποδίσεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διὰ τὰ ὁποῖα ὅλη ἡ Βουλὴ πλειοδοτεῖ.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀληθῶς εἶπεν ὅτι ἡ πλευρὰ ἐκείνη (δεικνύει τὴν δεξιὰν) ἐδέχθη τὸ νομοσχέδιον μετ' ἱκανοποιήσεως. Διότι εἰς τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τοῦ νομοσχεδίου δὲν διαφωνοῦμεν, ὄχι διότι ὀφείλω μᾶς ἀνεπτύχθη ὁ ἔρως πρὸς τὴν ἀγροτικὴν πολιτικήν, ἀλλὰ διότι ὅταν ποτὲ διηύθυνον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας εἶχον λάβει μέτρα διὰ τὰ ἕλη καὶ τοὺς χειμάρρους. Ἠμπορῶ νὰ εἴπω ὅτι εἶμαι εἰσηγητὴς τοῦ νόμου περὶ ὑδραυλικῶν ταμείων. Τότε ἔγινεν ἡ μελέτη τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν συνεταιριστικὴν μορφὴν ἀνθ' ἧς προετίμησα τὸν θεσμὸν τῶν ὑδραυλικῶν ταμείων, δι' οὗ ἀληθῶς ἐπίστευον ὅτι θὰ εἴχωμεν πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ θὰ ἠδοκίμει ὁ θεσμὸς οὗτος ἂν ὁ λαὸς αὐτὸς ἐπείθετο περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων του. Ὁ τρόπος ὁ προτεινόμενος διὰ τοῦ νομοσχεδίου μὰς εὑρίσκει ἀντιθέτους, διότι ἐν πρώτοις δὲν ἔχομεν οὐδὲ τὸ κατάλληλον προσωπικὸν διὰ τὰ δημόσια ἔργα. Ὑπάρχει μεγάλη ἔλλειψις. Δῆμοι καὶ κοινότητες δὲν κάμουν ἔργα ἐλλείψει μηχανικῶν. Ἐὰν λοιπὸν κάθε Ὑπουργεῖον κάμνῃ ἰδίας ὑπηρεσίας διὰ τὰς ἀνάγκας του, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εὑρεθῆτε μὲ γραφεῖα ἐπιπλωμένα ἄνευ ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων, ἐνῷ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν διὰ τὴν γεωργίαν πρέπει νὰ τὰ ἐμφανίσητε ἐπὶ τόπου. Ἄλλην ἡμέραν θὰ ἀποδείξωμεν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς Γεωργικῆς πολιτικῆς δὲν γίνονται αἰσθητὰ εἰς τὸν λαόν. Δὲν εἴμεθα τονίζει, ἀντίθετοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν δὲν θὰ γίνῃ ἐκτέλεσις ἔργων. Κάμνετε μίαν δαπάνην δι' ἣν ὁμιλῶ ὄχι ἐξ ἀντιπολιτευτικῆς διαθέσεως. Εἶναι προφανές, ὅτι ἐδῶ δαπανῶνται πολλὰ καὶ ἀσκόπως, θὰ ζημιώσητε μάλιστα καὶ τὰ δημόσια ἔργα ἐὰν πάρητε αὐτοὺς τοὺς μηχανικούς. Συνιστῶ ἑπομένως νὰ ἐνισχύσητε τὰς ὑπαρχούσας ὑπηρεσίας.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πρέπει αὐταὶ αἱ ὑπηρεσίαι νὰ ἔχουν πνεῦμα γεωργικόν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν ἐνισχυθῇ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν καὶ τὰ δημόσια ἔργα θὰ ἐνισχυθοῦν καὶ τὰ γεωργικὰ θὰ γίνουν. Ἤδη ἐν τῇ πραγματικότητι δὲν θὰ κάμητε τίποτε, διότι δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ εὕρητε οὔτε τὸ ἀναγκαῖον προσωπικόν. Δι' ὅλα αὐτὰ συνιστῶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν γεωργικήν της πολιτικήν, ἀλλὰ μὲ κάποιαν μέθοδον. Δὲν εἶναι δυνατὸν κάθε Ὑπουργεῖον νὰ ἔχῃ ἰδίαν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν. Αἱ τεχνικαὶ αὐταὶ δυνάμεις ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τὸν κόσμον καὶ ὄχι νὰ εἶναι συγκεντρωμέναι εἰς τὰ γραφεῖα, ὅπως ἔγινε μὲ τὴν γεωργίαν καὶ ὁ κόσμος δὲν αἰσθάνεται τὴν παρουσίαν τῶν γεωπόνων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ὑπηρεσίαι πρέπει ν' ἀποκεντρωθοῦν, νὰ εἶναι ἐκεῖ ποὺ χρειάζονται.

Κ. Σπυρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Σκοπὸς τῆς νέας ὑπηρεσίας εἶναι νὰ μεταβαίνῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον νὰ σχηματίζῃ τοὺς συνεταιρισμούς, ν' ἀποφασίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ νὰ ἐποπτεύῃ αὐτήν. Τὴν νέαν ὑπηρεσίαν θὰ τὴν κατανείμωμεν κατὰ διαμερίσματα.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὴ ἡ κατάτμησις τῶν ὑπηρεσιῶν δημιουργεῖ δαπάνας χωρὶς νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα. Καταλήγων, τονίζει ὅτι δὲν ἀντιτίθεται παντάπασιν εἰς τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τοῦ νομοσχεδίου.

Μεθ' ὃ προτάσει τοῦ κ. Παπαναστασίου ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν μετατροπὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν καὶ γίνεται δεκτὸν τοῦτο εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ μειώσεως τῶν ἀμέσων φόρων», τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ δηλοῦντος, ὅτι αἱ ἀναπτυχθεῖσαι μεταβολαὶ αὐτοῦ θὰ συζητηθοῦν ὡς τροπολογίαι εἰς τὴν β' συζήτησιν.

Γίνονται μετὰ ταῦτα δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἐν Γενεύῃ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1921 ὑπογραφέντος σχεδίου Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως τῶν παίδων καὶ ἐφήβων ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων» καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δ. Κολύμβα «περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐργοστασίων».

Ὥρᾳ 8.45' μ. μ. μὴ ὑπάρχοντος ἑτέρου ἀντικειμένου λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 4.30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'

Τετάρτης 12 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ἰω. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Κατάδικοι καὶ ὑπόδικοι φυλακῶν Αἰγίνης δι' ὑπομνήματός των ζητοῦν τὴν ἀποφυλάκισίν των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ Σύλλογος φορτοεκφορτωτῶν ἀποσκευῶν πλευριζόντων ἀτμοπλοίων ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ προσλήψεως τῶν μελῶν του εἰς τὸν αὐτόνομον ὀργανισμὸν τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

Τὸ ἐθνικὸν Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον Ἡνωμένων Πολιτειῶν δι' ἀναφορᾶς του γνωρίζει τὴν σύστασίν του.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Γκότσης*** καὶ ***Α. Μάρκου*** καταθέτουσιν ἀναφορὰν συνταξιούχων χωροφυλάκων κατοίκων Πατρῶν παραπονουμένων διὰ τὴν μὴ χορήγησιν ἐπιδόματος καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ παρακαλοῦν ὅπως ληφθῇ πρόνοια περὶ παροχῆς τοιούτου ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1930.

Οἱ αὐτοὶ κ. κ. βουλευταὶ καταθέτουσιν ἀναφορὰν τῶν τεχνιτῶν καρροποιῶν Πατρῶν ζητούντων τὴν λῆψιν προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς δεινοπαθούσης τάξεώς των.

Παρομοίαν ἀναφορὰν ὑποβάλλει καὶ τὸ Σωματεῖον καρροποιῶν Σερρῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καὶ ***Ν. Συριόπουλος*** καταθέτουσιν ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου Παλαιμάχων ὑπαξιωματικῶν Ἠλείας ζητούντων τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἀκαλλιεργήτων ἐκτάσεων ὑπὲρ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου των.

Ὁ λαὸς Τζουμέρκων παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ Ἑταιρεία Μακρῆ καὶ ἀποστείλῃ συνεργεῖα πρὸς κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Καλεντίνης-Ἀγνάντων-Ἰωαννίνων.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων Κομοτινῆς καὶ Σκαπῶν παρακαλοῦν ὅπως τὰ εὐεργετικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τοὺς κοινοτικοὺς τοιούτους.

Οἱ κάτοικοι Τριπόλεως ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ καταβολῆς εἰς αὐτοὺς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὰ κτήματά των ἐφ' ὧν ἀνηγέρθησαν οἱ στρατῶνες.

Ὁ Σύλλογος ὀδοντοϊατρῶν Πατρῶν παρακαλεῖ ὅπως ἀπορριφθοῦν αἱ τροποποιήσεις τῆς κοινοτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως ὀδοντοϊατρικῶν συλλόγων».

Ὁ κ. Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας παρακαλεῖ ὅπως ἀντικατασταθῇ ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀδικημάτων τῆς δικτατορίας.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Θεολογίτης, Ν. Τζερμιᾶς*** καὶ ***Δ. Ἡρακλείδης*** καταθέτουσιν αἰτήματα τῶν προσφύγων τοῦ συνοικισμοῦ Νέας Ἐλβετίας παραπονουμένου κατὰ τοῦ σταθμάρχου Βύρωνος Μαυροπούλου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Μάρκου*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Κυρίας Τζιλαλῆ διαμαρτυρομένης διὰ τὴν πλαστογράφησιν τῆς διαθήκης τοῦ θείου της καὶ παρακαλούσης νὰ διαταχθῶσιν αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐνεργήσουν τὰ δέοντα.

Τὰ γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια Ἑλλάδος καὶ Πρεσβέζης ὑποβάλλουσι σχετικὰς τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας.

Οἱ ἔφεδροι τῆς κλάσεως 1926 τέως ὑπάλληλοι τροχιοδρόμων ζητοῦν τὴν πρόσληψίν των εἰς τὴν ἑταιρείαν, εἰς ἣν καὶ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ὑπηρέτουν.

Οἱ Π. καὶ Β. Τσάτσου κάτοικοι τῆς Κοινότητος Ἁγίας Τριάδος Εὐρυτανίας παρακαλοῦν ὅπως προστεθῇ διάταξις εἰς τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν ὑπηρετήσαντας καὶ καταστάντας ἀνικάνους καὶ εἰς τοὺς ἐκτὸς ταύτης ὑπηρετήσαντας τοιούτους.

Ὁ ἐμπορικὸς Σύλλογος Καλαμπάκας παρακαλεῖ ὅπως μὴ πραγματοποιηθῇ ἡ διαταγὴ τοῦ νομάρχου Τρικκάλων περὶ ἐπιβολῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων προϊόντων τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν εἰς τὴν Κοινότητα Καλαμπάκας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Ἀφθονίδης*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ Τροιζηνίας περὶ παρατάσεως πληρωμῆς φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Φ. Σαράντης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κ. Δημ. Κολύμβα περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐργοστασίων καὶ ἐγκαταστάσεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποσυγκεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων παρὰ τοῖς Πολιτικοῖς Ὑπουργείοις».

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν κωδίκων τῆς Τ. Τ. Τ. ὑπηρεσίας». Ὁ κ. Ὑπουργὸς παρακαλεῖ ὅπως χαρακτηρισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ὑπηρεσιακόν.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπ. Στρ.) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1928 Ν. Δ. «περὶ θεραπείας παραπόνων ἀδικηθέντων ὁπλιτῶν χωροφυλακῆς καὶ ἀποκαταστάσεως αὐτῶν εἰς τοὺς βαθμούς των».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Σακκαλῆς*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἐποπτείας καὶ ἐπιχορηγήσεως τῶν ἐν Πειραιεῖ νυκτερινῶν σχολῶν μηχανικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαναστασίου*** καὶ ***Ν. Μπακόπουλος*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἁλσους Ἁγίου Γεωργίου Τριπόλεως».

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ:

«Ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν ὅτι τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς στηριζόμενον εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν κατὰ τοῦ Σταθμάρχου Κερασσόβου Παρακυθιᾶς Ἀνθυπασπιστοῦ Ματθαίου Κουρνέτα δικογραφίαν εὑρίσκει τοῦτον πειθαρχικῶς ἐλεγκτέον διότι ἀπεπειράθη νὰ ἐνεργήσῃ ἔρευναν εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου ἄνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων καὶ διότι κατὰ τὴν καταστολὴν τῆς γενομένης ὑπὸ τῶν ἐνοίκων καὶ λοιπῶν κατοίκων ἀντιστάσεως ἐτραυμάτισεν ἐξ ἀμελείας διὰ πυροβόλου ὅπλου δύο ἰδιώτας.

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐναντίον του ἐλέγχου θὰ γίνῃ μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς κατ' αὐτοῦ, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἐκκρεμούσης ποινικῆς ὑποθέσεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ περὶ οὗ πρόκειται Ἀνθυπασπιστὴς μετεκινήθη ἐκ τοῦ Σταθμοῦ Κερασσόβου Πκραμυθιᾶς πρὸς πρόληψιν νέων προστριβῶν».

Ὁμοίως ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ:

«Εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Ἰ. Γρηγοράκη,*** γνωρίζω ὅτι κατὰ τὸ 1925 συνεστήθη Ἐπιτροπὴ ἥ-

τις ἐξήτασε τὸ παρὰ τοῦ Ἀρχιάτρου Ψάλτη Δ. ἐφευρεθὲν τροχήλατον φορειοφόρον καὶ ἀπεφάνθη ὅτι παρουσιάζει διάφορα πλεονεκτήματα καὶ ὅτι δέον νὰ εἰσαχθῇ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Στρατῷ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τούτου τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9572)2633)25)7)25 ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀπεφάνθη ὅτι εἶναι χρήσιμον διὰ τὸ Στράτευμα ἐν καιρῷ ἐπιστρατεύσεως.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ προτείνῃ τὴν προμήθειαν ἀριθμοῦ τινὸς τοῦ ἐν λόγῳ τροχηλάτου φορειοφόρου καθόσον οὐ μόνον τὸ τροχήλατον φορειοφόρον κατὰ τοὺς πολέμους, λόγῳ τοῦ ἡμετέρου ἐδάφους, δὲν ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἐπομένως ἡ τότε ἀγορὰ τοιούτου ἦτο ἄσκοπος ἀμελέτητος καὶ περιττὴ δαπάνη, ἀλλὰ καὶ τὰ διάφορα Κράτη διὰ τῶν διαφόρων Ὑγειονομικῶν Συνεδρίων των ὧν μετέχει καὶ ἡ Ἑλλὰς τείνουσι νὰ παραδεχθῶσιν ἐνιαῖον τύπον τροχηλάτου φορειοφόρου καὶ ἡ ἡμετέρα ὑπηρεσία ἐφ' ὅσον θὰ θεωρήσῃ τοῦτο ἀπαραίτητον καὶ χρησιμοποιήσιμον διὰ τὸν ἡμέτερον στρατὸν θὰ κάμῃ τὰς δεούσας εἰσηγήσεις.

Ἐν τῷ στρατῷ οὐδὲν τροχήλατον φορεῖον χρησιμοποιεῖται, τῶν κατὰ τὸ 1912—13 ἀγορασθέντων περιελθόντων δι' οὓς ἀναφέρω λόγους εἰς ἀχρηστίαν».

Ὁμοίως ἀνακοινοῦται τὸ ἑξῆς ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ:

«Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 136 ἀπὸ 17-2-30 ἐρωτήσεως τῶν βουλευτῶν κ. κ. Π. Φλώρου, Γ. Καλούδη, Κ. Κατσαδήμα, Ι. Φικιώρη, Λ. Ἀνδρεάδη, Ε. Καρωτάκη, Γ. Χατζηγιαννάκη, Κ. Βλαχοθανάση, Δ. Δημάδη καὶ Δ. Φλωριᾶ, ὅτι ὁ ἀρχικελευστὴς ἀποθηκάριος Παναγ. Ταρράκης κατηγορηθεὶς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἀπελύθη τῶν τάξεων τοῦ Π. Ναυτικοῦ κατόπιν ἀποφάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, εἰς ὃ παρεπέμφθη οὗτος.

Παραπεμφθεὶς ἐνώπιον τῆς Ναυτικῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης ἀπηλλάγη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2297 ἀποφάσεως μετὰ σύμφωνον πρότασιν τῶν Εἰσηγητοῦ καὶ Ἐπιτρόπου τοῦ Δ. Ναυτοδικείου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου εἶνε ὁριστικὴ καὶ οὐδεμία διάταξις ὑπάρχει ἐπιτρέπουσα τὴν ἀκύρωσιν ταύτης».

Τέλος ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργοῦ:

«Ἔχομεν τὴν τιμήν, σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς διαβιβασθείσης ἡμῖν ὑπ' ἀριθ. ὑμετέρου πρωτοκόλλου 146)27)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ κ. Ἡρακλείδη περὶ τῆς ὑποθέσεως συντάξεως Εὐδοκίας χήρας Στεργίου Δελανίκα νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι:

Ἀρχικὸς δικαιοῦχος τῆς χορηγηθείσης συντάξεως ἦτο ὁ σύζυγος τῆς ρηθείσης Στέργιος Δελανίκας ὅστις ἀπεβίωσε τὴν 12)6)1925 καὶ διεγράφη διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἑπομένης τοῦ θανάτου του.

Ἡ σύζυγός του μετὰ τριετίαν, ἤτοι τὴν 31 Ἰουλίου 1928, ὑπέβαλεν αἴτησιν εἰς τὴν νομαρχίαν Λαρίσσης, νόμῳ ἁρμοδίαν, αἰτοῦσα τὴν μεταβίβασιν τῆς συντάξεως.

Ἡ νομαρχία, κατόπιν τῆς συγκεντρώσεως τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, δι' ἧς μετεβίβασε τὴν σύνταξιν ἐπ' ὀνόματί της χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τακτοποιήσῃ ταύτην ταμειακῶς.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην διεβίβασεν ἡ νομαρχία εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας, ἥτις παρατηρήσασα τὴν παράλειψιν ταύτην προέβη εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας ζητήσασα δι' ἐγγράφων της πληροφορίας παρά τε τῆς νομαρχίας καὶ Ταμείου περὶ τοῦ χρόνου μέχρι τοῦ ὁποίου ἐπληρώθη ὁ θανὼν σύζυγός της, ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν σχετικοῦ χρηματικοῦ ἐντάλματος τοῦ ὀφειλομένου εἰς αὐτὴν ποσοῦ. Τὰς πληροφορίας ταύτας δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ τὰς λάβῃ πλήρως μέχρι σήμερον παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο ὑπόμνησις τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων μας.

Οὐχ' ἧττον ὅμως πρὸς μερικὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης, προέβημεν εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐντάλματος ἐπὶ ταμείου Ἀγυιᾶς διὰ τὸ ἀπὸ 1)7)1929 μέχρι 30)3)1930 χρονικὸν διάστημα καὶ εἰς τὴν ἐγγραφὴν της εἰς συνταξιοδοτικὰς καταστάσεις ἀπὸ 1)4)1930 καὶ ἐντεῦθεν ἐπιφυλαχθέντες διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐντάλματος διὰ τὸ πρὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1929 χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς λήψεως τῶν ἀπαραιτήτων στοιχείων.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Ν. Γαρδικιώτης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Καλαμπάκας περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐκεῖ ἡμιγυμνασίου καθόσον ἡ ἔλλειψις αὐτοῦ καθιστᾷ, ὡς λέγει, ἀδύνατον τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ σχολείου ἐπὶ προφανεῖ ζημίᾳ τῆς μαθητιώσης νεολαίας.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συλλόγου τῶν φίλων τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς, παρατηρεῖ ὅτι ἀποτελεῖ ἀληθὲς σκάνδαλον ἡ ἀνάθεσις εἰς ξένον μουσικὸν καὶ μάλιστα ἀντὶ ἀδροτάτης ἀμοιβῆς τῆς συλλογῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἀσμάτων, εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν Ἕλληνες μουσικοὶ ἀπὸ μακροῦ ἀσχολοῦνται εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, τελείως ἀφιλοκερδῶς. Ἡ ληφθεῖσα, προστθέτει, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπόφασις δέον νὰ ἀνακληθῇ, ἵνα μὴ παραμείνῃ ἡ Ἑλλὰς μὲ τὴν μομφὴν ὅτι στερεῖται αἰσθήματος καὶ στερεῖται μουσικῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀναγκάζεται νὰ προσφεύγῃ εἰς τοὺς ξένους.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν συνταξιούχων τῆς ἠλεκτρικῆς ἑταιρείας δικαιωμᾶς περὶ παροχῆς αὐτοῖς ἐπιδόματος.

Τὰς αὐτὰς σκέψεις ποιεῖται καὶ ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς.***

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑπόσχεται νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος Ἐξάρχου, αἰτουμένης ὅπως τῇ ἐπιτραπῇ ἡ ἐγκατάστασις εἰς τὸ παρ' αὐτῆς ἀγορασθὲν τμῆμα λειβαδίου Ἐξάρχου, ἀνήκοντος κατὰ τὰ 7)15 εἰς τὸ Δημόσιον καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸν κτηνοτρόφον Σερκφεὶμ Βελέντζαν.

Ἐκθέτων τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος λέγει ὅτι ἡ κοινότης Ἐξάρχου διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ λειβαδίου ὑπεβλήθη εἰς σοβαρὰς θυσίας, δανειισθεῖσα τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν προκαταβολὴν χρηματικὸν ποσὸν μὲ τόκον 27 %. Καὶ ἐνῷ, λέγει, ὅταν κατέθεσε ταύτην, ἤλπισεν ὅτι θὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰς τὸ οὕτω ἀγορασθὲν τμῆμα ἐγκατάστασις τῶν κτηνοτρόφων τῆς κοινότητος, ὡς ἄλλως τε διέταξε καὶ ἡ Ἀεροπορικὴ Ἄμυνα, διαχειρίστρια τῶν κτημάτων τοῦ Δημοσίου, αἰφνιδίως διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπηγορεύθη ἡ ἐγκατάστασις. Ἀναφέρει ἐν συνεχείᾳ τὰς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῇ Ἀεροπορικῇ Ἀμύνῃ ἐνεργείας του καὶ διαμαρτύρεται διὰ τὴν μεροληπτικήν, ὡς τὴν χαρακτηρίζει, ὑπὲρ τοῦ συνιδιοκτήτου τοῦ κτήματος στάσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὑποστηρίξαντος ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ὅτι τὸ κτῆμα ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν Σεραφεὶμ Βελέντζαν.

Λ. Κουτσοπέταλος. Εἶχεν ἐπίκουρον τὴν γνωμάτευσιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** συνεχίζων κακίζει τὴν τοιαύτην στάσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις τεταγμένος, διὰ τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, παρημέλησε τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ καὶ

μετεβλήθη εἰς συνήγορον τοῦ ἀντιδίκου του, εἰς στιγμὴν μάλιστα καθ' ἣν ὁ κτηνοτροφικὸς συνεταιρισμὸς ἀνέλαβε νὰ συνεχίσῃ τὸν ἐκκρεμοῦντα μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ συνιδιοκτήτου τοῦ κτήματος δικαστικὸν ἀγῶνα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκβάσεως αὐτοῦ.

Συνέπεια τῆς τοιαύτης στάσεως τοῦ νομικοῦ συμβούλου εἶναι, ὡς λέγει μετὰ ταῦτα, ἡ παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ἐξέδωκε γνωμάτευσιν δι' ἧς ἀρνεῖται εἰς τὸ Δημόσιον τὸ δικαίωμα τῆς συνιδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ ἀναγνωρίζει ὡς μόνον ἰδιοκτήτην τὸν Σεραφεὶμ Βελέντζαν.

Ἐν τέλει παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐνδιαφερθῇ προσωπικῶς διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο καί, προστατεύων τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, ἀποδώσῃ ἐν ταὐτῷ τὸ δίκαιον καὶ εἰς τὴν κοινότητα τοῦ Ἐξάρχου.

Ὁ κ. ***Ἐ. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) ὑπόσχεται νὰ ἀπευθύνῃ θερμὴν σύστασιν πρὸς τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Α. Παπαναστασίου ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς ὁμοσπονδίας τῶν ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως περὶ ἱδρύσεως ἐπαγγελματικῆς σχολῆς.

Ἀ. Παπαναστασίου. Συνιστῶ κ. Ὑπουργὲ θερμότατα τὴν ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως. Πρόκειται περὶ ζητήματος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπανειλημμένως καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ἀκόμη ἡμέρας σᾶς ἀπησχόλησα καὶ εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ δώσητε ἐνθαρρυντικὰς ὑποσχέσεις. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ ἐπανιδρύσεως τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν Χαλκίδος καὶ Ξυλοκάστρου, ἐδέχθη ἡ Βουλὴ τροπολογίαν διὰ τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίσθη ἐμπράκτως ἡ ἀνάγκη συστάσεως Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς εἰς τὴν Τρίπολιν, ἡ ὁποία ἄλλοτε εἶχε καὶ Γεωργικὴν καὶ Ἐμπορικὴν καὶ Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ Τελωνεῖον καὶ ἔχει πληθυσμὸν μεγαλύτερον καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν μεγαλυτέραν ἄλλων πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας λειτουργοῦν ἐμπορικαὶ ἢ καὶ Γεωργικαὶ Σχολαί. Ἡ σημαντικωτάτη βιοτεχνία τῆς Τριπόλεως ὑσημέραι φθίνει ἐκ τοῦ ξένου ἀνταγωνισμοῦ. Ἕνας ἀπὸ τοὺς τρόπους ἐνισχύσεως αὐτῆς εἶναι μέριμνα περὶ ἐπαγγελματικῆς βιοτεχνικῆς μορφώσεως. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ταχύτερον τὴν ἀνειλημμένην ὑποχρέωσιν.

Ν. Μπακόπουλος Ὑψώνω καὶ ἐγὼ τὴν φωνὴν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως, οἱ ὁποῖοι εἶναι κατ' ἐξοχὴν φίλεργοι καὶ προοδευτικοί. Ὅ,τι ζητοῦν εἶναι τι στοιχειῶδες καὶ ἔχει δοθῇ περὶ αὐτοῦ ρητὴ ὑπόσχεσις, ἡ ὁποία εἶναι ὀρθὸν καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι μελετᾶται τὸ ζήτημα ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα ἱδρυθῇ εἴτε νυκτερινὴ εἴτε ἄλλη ἐπαγγελματικὴ σχολή, ἀλλὰ ὑφίστανται δυσχέρειαι λόγῳ ἐλλείψεως διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Ὁ κ. ***Ἀ. Παπαναστασίου*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπό ἐκκαθάρισιν τραπέζης Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, αἰτουμένου τὴν χρησιμοποίησίν του.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἐπαναλαμβάνει προγενεστέραν του δήλωσιν καθ' ἣν ἀπηυθύνθη πρὸς τὰς Τραπέζας Ἑλλάδος καὶ Ἀγροτικὴν ὅπως κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ των προτιμῶσι κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπαλλήλους προερχομένους ἐκ τῶν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν τραπεζιτικῶν ἱδρυμάτων.

Ὁ κ. ***Χ. Ζουμῆς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν κατοίκων τῆς Κοινότητος Ἁγίου Νικολάου Χαλκίδος αἰτουμένων τὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ πλησίον χειμάρρου πρὸς ἀποτροπὴν νέων καταστροφῶν.

Ὁ κ. ***Ἰ. Μπουρνιᾶς*** παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν ἡ σύστασις ὅπως τύχωσι τῆς προστασίας αὐτῆς οἱ γεωργοκτηματίαι καὶ κτηνοτρόφοι Εὐβοίας, ἰδίως οἱ τῆς ἐπαρχίας Καριστίας, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἔπαθον ἐκ τῶν πολλῶν χιόνων καὶ τῆς λοιπῆς θεομηνίας μεγάλας καταστροφὰς καὶ οἱ ὁποῖοι ἀνησύχησαν ἐκ τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ὅλα τὰ χρήματα αὐτῆς διετέθησαν διὰ τοὺς καπνοπραγωγοὺς καὶ τοὺς ἀμπελοκτήμονας.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑπόσχεται νὰ ἀπευθύνῃ σχετικὴν σύστασιν.

Ὁ κ. ***Ε. Πριμίδης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου ἐργατριῶν ἱματισμοῦ στρατοῦ «ἡ Αὐγὴ» περὶ ἀποζημιώσεως τῶν λόγῳ ἀνεργίας, ὀφειλομένης εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Κιρκίνη ἀνάληψιν τοῦ ἱματισμοῦ τοῦ στρατοῦ, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργόν, ὅπως ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν τὴν σύστασιν εἴτε νὰ προσλάβῃ τὰς ἐργάτιδας ταύτας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 17 τῆς συμβάσεως, εἴτε ἀποζημιώσῃ αὐτάς.

Ὁ κ. ***Γ. Σακκαλῆς*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργόν, ὅπως καὶ αὐτὸς ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν δικαίαν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ μὴ πρόσληψις τῶν ἐργατίδων δὲν ὀφείλεται εἰς ἄρνησιν τῆς Ἑταιρείας, ἀλλ' εἰς ἄρνησιν αὐτῶν, λόγῳ τῆς ἀποστάσεως τοῦ Ἐργοστασίου ἐκ τῆς κατοικίας των.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) Τὸ ζήτημα συνεζητήθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Αἱ ῥάπτριαι ἐνδυμάτων στρατοῦ δὲν γνωρίζω πῶς εἶχον πιστεύσει ὅτι ἐκ τῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Ἑταιρείας Κιρκίνη εἶχε προκύψει δικαίωμά των ἀποζημιώσεως, ἐπειδὴ ἡ Ἑταιρεία εἶχεν ἀναλάβει τὴν προμήθειαν πρὸς τὸ Κράτος ἐπὶ διαφορᾷ 20 %> πέραν τῆς τιμῆς τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων εἰδῶν. Συνεπείᾳ τῆς πλάνης ταύτης ἐζήτησαν ἐπανειλημμένως ἀποζημίωσιν, ὡς στερηθεῖσαι τῆς διδομένης πρὸ τῆς συμβάσεως εἰς αὐτὰς ἐργασίας βαφῆς. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔδωκαν ἐπανειλημμένως ἀναγκαίας ἐξηγήσεις εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα Σωματεῖα, προσεπάθησαν δὲ νὰ ἐξεύρουν δι' αὐτὰς ἐργασίαν κατ' οἶκον.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐφεδρικῶν συλλόγων Σητείας καὶ Ἱλακκοκεράλου Κρήτης περὶ μὴ συγχωνεύσεως τῶν ἐφεδρικῶν Ταμείων μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, καθ' ὅσον, ὡς λέγει, τὰ μὲν ἐπληροῦν εἰδικούς σκοπούς, ἡ δὲ ἔχει γενικωτέραν ἀποστολήν.

Ὁ κ. ***Ἀ. Παπαναστασίου*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Νυμφαίας Κορινθίας περὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Νεμέας—Ἀργους.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑπόσχεται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. ***Ἰ. Παπαφλέσσας*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν πολυτέκνων Ἀθηνῶν περὶ ἠθικῆς ἐξυψώσεως τῆς τάξεως αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀσχολεῖται τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς, τὸ ὁποῖον ἑτοιμάζει καὶ σχετικὸν νομοσχέδιον.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Παπαφλέστας ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀποτάκτου Ὑπολοχαγοῦ Σπυρίδωνος Νικολάου.

Ἰ. Παπαφλέσσας. Καὶ πρὸ μηνῶν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ἐπιδώσω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ Νικολάου. Καίτοι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐφάνη καμπτόμενος πρὸ τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἀναφερομένων ἀδικημάτων, ἐν τούτοις μέχρι σήμερον δὲν ἐνήργησέ τι ὑπὲρ τῆς δικαίας αἰτήσεως τοῦ ὑπολοχαγοῦ. Πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, περὶ σκανδαλωδεστάτης ὑποθέσεως. Ὁ λοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ Κατσώνης, Διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἔλαβε κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διάφορα εἴδη, ἤτοι βενζίνην, ἀνταλλακτικὰ αὐτοκινήτων, χρησιμοποιήσας ταῦτα διὰ τὰ δύο ἰδιόκτητά του αὐτοκίνητα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίει στρατιώτην ὡς

ὑπηρέτην, ἐναντίον τῶν διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Γ'. Σώματος Στρατοῦ.

Ὁ ὑπολοχαγὸς Νικολάου, ἀξιωματικὸς τοῦ αὐτοῦ Πυροσβεστείου, κατήγγειλε τὴν πρᾶξιν αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπέγραψε φοβηθείς.

Τὸ Ὑπουργεῖον διέταξεν ἀνακρίσεις. Ἐκλήθη καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς Νικολάου διὰ νὰ ἐξετασθῇ ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ Πυροσβεστείου. Ὁ Νικολάου μόλις εἶδεν ὅτι ἡ ὑπηρεσία ἐνεργεῖ ὅ,τι πρέπει ὡμολόγησεν ὅτι ἡ ἐπιστολὴ εἶναι ἰδική του, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ τὸ ἀποκρύψῃ.

Ἡ ἐνοχὴ τοῦ Κατσώνη ἀπεδείχθη πλήρης καὶ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19949 τῆς 31 Αὐγούστου 1923 Διαταγῆς του παρέπεμψεν ἀμφοτέρους εἰς ἀνακριτικὸν Συμβούλιον. Τὸ Συμβούλιον ἔθεσε τὸν μὲν καταγγέλοντα εἰς ἀπόταξιν, τὸν δὲ καταχραστὴν τοῦ δημοσίου ὑλικοῦ, τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναλάβῃ τὴν φύλαξιν, εἰς ἀργίαν διὰ προσκαίρου παύσεως ἐπὶ τρίμηνον. Οὗτος παρέμεινεν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἐπὶ ἕνα μῆνα, καὶ διὰ Διατάγματος ἀνεκλήθη, ὡς καλῶς ποιήσας καταχρασθεὶς τὸ Δημόσιον ὑλικόν.

Ὁ δυστυχὴς ὑπολοχαγὸς ἐφοβήθη, καὶ πολὺ δικαίως, νὰ κάμῃ μήνυσιν, ἐπλανήθη νομίσας ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς ἦτο ὁ καλλίτερος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου. Τὸ ἀνακριτικὸν ὅμως Συμβούλιον διὰ 3 ψήφων κατὰ 2 σκληρῶς καὶ ἀδίκως φερόμενον τὸν ἔθεσεν εἰς ἀπόταξιν, ἐνῷ τὸν κλέπτην ἐπανέφερεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ ἕνα μῆνα. Τὸ δὲ Συμβούλιον ἀπηρτίζετο ἀπὸ τὸν γνωστὸν Βουτσινᾶν, τὸν Κερκυρόπουλον καὶ ἄλλους τοῦ αὐτοῦ φυράματος.

Τὸ δίκαιον εἶναι ὑπὲρ τοῦ Νικολάου καὶ δὲν ζητεῖ ὁ δυστυχὴς παρὰ ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανεξέτασιν τῆς τοιαύτης ἀδίκου ὑποθέσεως, δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος Νόμου ἄρθρ. 46 περὶ καταστάσεως τοῦ Ἀξιωματικοῦ. Δὲν παραλείπω δὲ νὰ γνωρίσω τῷ κ. Ὑπουργῷ ὅτι ὁ τότε Διοικητὴς τοῦ Γ'. Σώματος Στρατοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38,339 4 Νοεμβρίου 1926 Διαταγῆς ἐζήτησε τὴν ἀνάκλησίν του καὶ τὴν παραπομπήν του ἐκ νέου εἰς Ἀνακριτικὸν Συμβούλιον, συμφώνως τῇ γνώμῃ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι, ὡς ἀμυδρῶς ἐνθυμεῖται, λόγῳ τῆς παρόδου πολλοῦ χρόνου αἱ διαταχθεῖσαι ἀνακρίσεις ἀπέδειξαν ὅτι τὰ πράγματα δὲν ἔχουν ὡς ἐξέθεσεν ὁ προλαλήσας. Ἐφ' ὅσον ὅμως, προσθέτει, ἐπανέρχεται οὗτος διὰ συγκεκριμένων γεγονότων θὰ ἐξετάσῃ ἐκ νέου τὸ ζήτημα, ἵνα ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἀναφερόμενον, ἐφόσον, ἐννοεῖται, εἶναι τοῦτο μὲ τὸ μέρος του.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** συνιστᾷ νὰ ἐπιστηθῇ ἀμέριττος ἐν προκειμένῳ ἡ προσοχὴ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα μὴ δημιουργηθῇ παρὰ τῷ στρατεύματι ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἐγεννήθη ἀδικία.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ὁ καταγγείλας τὴν κατάχρησιν ὑπέπεσεν ἀναμφιβόλως εἰς σοβαρὸν παράπτωμα, ἀνωνυμογραφήσας.

Ι. Παπαφλέσσας. Πρέπει νὰ τὸν δικαιολογήσετε, κύριε Πρόεδρε, διότι ἐξέλιπε τελείως ἡ πεποίθησις ἐπὶ τὴν Στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην. (Θόρυβος).

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Τοῦτο ἀποτελεῖ αἰφνιδιασμόν. Κατηγορεῖτε ἕνα ὁλόκληρον Σῶμα ἐπὶ τὸ ὁποῖον ἔχω ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην.

Ι. Παπαφλέσσας. Καὶ ἄλλοτε κατηγγέλθη ὑπὸ Ταγματάρχου Στρατηγὸς ἐπὶ καταχρήσει καὶ ἐν τούτοις ὁ ἀποσταλεὶς διὰ τὴν ἐνέργειαν ἀνακρίσεων Στρατηγὸς ἀπεφάνθη ὅτι ὁ καταγγελθεὶς εἶναι ἀθῶος. Ἠναγκάσθη ὡς ἐκ τούτου ὁ μηνυτὴς νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν πολιτικὴν δικαιοσύνην.....

Θ. Χαβίνης. Ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὴν Βουλήν.

Ι. Παπαφλέσσας. Ἂν ἀπηυθύνθην πρὸς τὴν Βουλὴν ἔπραξα τοῦτο, διότι προεκλήθην.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς) Ἡ παρατήρησίς μου δὲν ἀπετέλει πρόκλησιν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐὰν νομίζετε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι ἐξέπεσεν ἡ Στρατιωτικὴ Δικαιοσύνη φέρατε ἐπερώτησιν..... ..

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς) ..... ἵνα δυνηθῇ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῇ ὄψει στοιχείων καὶ ὄχι ἐκ τοῦ προχείρου.

Μεθ' ἃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη.

Ὁ κ. **Ἀ. Μάρκου** συνιστᾷ ἀναφορὰν φυλάκων ἰσοπέδου διαβάσεως τῶν Κρατικῶν Σιδηροδρόμων περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ των.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων ἀναβάλλεται.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), λαμβάνων τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν παροχὴν προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῶν πτώσεων Τριποτάμου τῆς πόλεως Βερροίας νομοῦ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ τοῦ προνομίου φωτισμοῦ κινήσεως τροχιοδρομικῆς συγκοινωνίας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης».

Τῆς συμβάσεως ταύτης, λέγει, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὀλιγοήμερον τῶν ὑπολειπομένων ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἄλλον λόγον ὃν θὰ μνημονεύσωμεν κατωτέρω, δὲν θὰ ἐπιμείνωμεν νὰ γίνῃ ἡ ἐπιψήφισις πρὸ τῆς λήξεως αὐτῶν. Εἶναι γνωστόν, συνεχίζει, εἰς ὅλους ὅτι ἡ ὁιομηχανικὴ πρόοδος ἑνὸς τόπου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποσότητος τῆς ἐνεργείας ἣν διαθέτει μία χώρα καὶ ἐκ τῶν τιμῶν αὐτῆς. Γνωστὸν ἐπίσης εἶναι ὅτι αἱ πηγαὶ ἐνεργείας εἶναι δύο, δηλαδὴ ἡ ἐκ καύσεως καὶ ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ λευκοῦ ἄνθρακος, (ὑδροηλεκτρικὴ ἐνέργεια). Καὶ παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἣν ἐσημείωσεν ἀλλαχοῦ ἡ τελευταία αὕτη, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ θερμικὴ ἐνέργεια ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν, καὶ μολονότι αἱ πηγαὶ αὐτῆς δὲν ἔχουν ἐξαντληθῇ ἐν τούτοις συγκριτικῶς πρὸς τὰς ἄλλας, αἵτινες ἔχουν τὸ ἀνεξάντλητον, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ὑδροηλεκτρικὴ ἐνέργεια εἰς τὸν πολὺ ἀπώτερον χρόνον καὶ λόγῳ τιμῆς θὰ καταλάβῃ τὴν πρώτην ἐξ ὅλων θέσιν.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς χορηγήσεως τῆς ἐνεργείας αὐτῆς δύναται νὰ στραφῇ καὶ εἰς τὰς δύο πηγάς, εἴτε δηλαδὴ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐγχωρίων λυγνιτῶν εἴτε εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἠλεκτρικῶν δυνάμεων. Ἡ Κυβέρνησις καὶ πρὸς τὴν μίαν καὶ πρὸς τὴν ἄλλην κατεύθυνσιν ἔστρεψε τὴν προσοχήν της. Διὰ τὴν πρώτην ἐνέργειαν, τὴν θερμικήν, ἐλήφθη ἡ δέουσα πρόνοια ἀλλ' ἡ ἐκμετάλλευσις μέχρι τοῦδε παρουσιάζεται ὑπὸ μορφὴν ὄχι εὐμενῆ καὶ στρεφόμενα ἤδη μετ' ἐλπίδων πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδροηλεκτρικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Ἀλλὰ καὶ αὕτη δὲν παρουσιάζεται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τόσον εὐμενεῖς συνθήκας. Ἡ μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῆς χειμερινῆς καὶ τῆς θερινῆς παροχῆς τῶν ἑλληνικῶν ποταμῶν, τὸ χειμαρρῶδες αὐτῶν καὶ ἡ ἀποκόμισις ἀφθόνου ὑλικοῦ, ἡ διακρὶς καταστροφὴ τῶν δασῶν καὶ ἡ ἔλλειψις παγετώνων ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας χώρας, ὅλα ταῦτα ἀποτελοῦν μᾶλλον δυσμενεῖς συνθήκας διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Ἐκτὸς τούτου αἱ ὑδροηλεκτρικαὶ ἐκμεταλλεύσεις ἀπαιτοῦν ἐξ ἀρχῆς μεγάλα κεφάλαια καὶ μειονεκτοῦν τῶν θερμικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ὁπωσδήποτε ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἄλλα πλεονεκτήματα αὐτῆς δηλαδὴ τὴν μὴ ἐξαγωγὴν συναλλάγματος καὶ τὴν ἀφθονίαν τῆς παραγομένης ἐνεργείας, ὀρθῶς ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις στρεφομένη πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Διὰ τὴν παραγομένην ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν δύο εἰδῶν καταναλώσεις ὑπάρχουν. Ἡ μὲν πρώτη ἀφορᾷ τὰς ἀνάγκας τῶν πόλεων, ἡ δὲ δευτέρα τὰς ἀνάγκας τῶν μεγάλων βιομηχανιῶν, αἵτινες, ἐὰν δὲν προϋπάρχουν, δύνανται νὰ ἱδρυθοῦν ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας ἂν καὶ ἐφόσον ὑπάρχῃ εὐθηνὴ διαθέσιμος δύναμις. Τὸ μεγαλείτερον μέρος τῶν πτώσεων δύναται νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῆς καταναλώσεως. Ὄγκοι ἐνεργείας ὡς τοῦ Ἀχελώου καὶ τοῦ Ἀ-

λιάκμονος δὲν δύνανται ποτὲ νὰ καταναλωθοῦν μόνον διὰ τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν τῶν πόλεων καὶ τῶν ὑφισταμένων βιομηχανιῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάρχουν μεγάλαι τοιαῦται, αἵτινες διὰ νὰ ἱδρυθοῦν ἀπαιτοῦν εὐθηνὴν τιμὴν δυνάμεων καὶ ὡρισμένας συνθήκας εὐμενεῖς διὰ τὸ βιομηχανικὸν προϊὸν ἐν τῇ διεθνεῖ ἀγορᾷ. Ἤδη ἀπὸ τοῦ 1919 ἐπὶ Κυβερνήσεως Φιλελευθέρων μετεκλήθη ὁ διεθνοῦς φήμης ὑδραυλικὸς κ. Μπουσὲ ὅστις ἐμελέτησε τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδραυλικῶν πτώσεων, τὰ πορίσματα ὅμως τῆς μελέτης αὐτοῦ δὲν παρεῖχον τὴν ἐγγύησιν ὅτι ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεγάλων πόλεων θὰ εἴχομεν τιμὰς συμφερούσας καὶ δὴ διὰ τὸν δεύτερον καταναλωτὴν διότι μὲ τὴν τιμὴν τῶν 6,0,13 κατὰ κιλοβατὲρ δὲν ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν βιομηχανιῶν καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων. Ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ ρεῦμα στοιχίζει 0.05, κάτι δὲ περισσότερον εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Κυβέρνησις ἀνεξαρτήτως τῆς κατατιθεμένης συμβάσεως εὑρίσκεται ἐν συνεννοήσει μετὰ σοβαροτάτου ἀμερικανικοῦ ὁμίλου καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε διαπραγματεύσεων προκύπτει ὅτι ὑπάρχουν ἐνδείξεις εὐνοϊκαὶ διὰ τὴν εὐρυτάτην ἐκμετάλλευσιν τῶν μεγάλων πτώσεων Ἀχελώου καὶ Ἀλιάκμονος ὑπολογιζομένης τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης εἰς 70 ἑκατομ. δολλάρια καὶ ἀντιλαμβάνεται ἡ Βουλὴ ποῖος πλοῦτος θὰ θεμελιωθῇ ἐν Ἑλλάδι ἂν συντελεσθῇ ἡ ἐκμετάλλευσις. Διὰ τοῦτο εἴπον ἐν ἀρχῇ ὅτι δὲν βιαζόμεθα νὰ ψηφίσωμεν τὴν σύμβασιν πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἀναμένοντες νὰ ἐκφράσωμεν τὴν γνώμην μας ἀναλόγως τῶν πορισμάτων τῶν ἀνωτέρω διαπραγματεύσεων πρὸς ἃ θὰ προσαρμόσωμεν τὴν σύμβασιν. Συνεχίζων λέγει ὅτι θὰ εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ κ. βουλευτοῦ Σερρῶν προεκλήθη διεθνὴς διαγωνισμὸς καὶ ὅτι τὴν 4 Δεκεμβρίου ἔληγεν ὁ χρόνος ὁ ταχθεὶς πρὸς ὑποβολὴν τῶν προτάσεων. Τοιαῦται ἦσαν τρεῖς, ἡ μία ἦτο τοῦ Οἴκου Μπάουερ ζητοῦντος option διὰ τὸν Ἀχελῶον, αἱ δύο ἄλλαι ἦσαν αἱ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑδραυλικοῦ καὶ χημικοῦ συνδικάτου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἑταιρείας Τροχιοδρόμων καὶ ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσ)νίκης. Ἡ προτίμησις καὶ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου κατέληξεν ὑπὲρ τῶν προτάσεων τοῦ δευτέρου, συναφθείσης τῆς ὑποβαλλομένης συμβάσεως. Εἶνε, συνεχίζει, πρωτίστως ἐνδεδειγμένον νὰ γίνῃ μνεία τῆς καταστάσεως εἰς ἣν διατελεῖ σήμερον ἡ Θεσσαλονίκη. Ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος καὶ ποσότητος διανεμομένης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εὑρίσκεται αὕτη εἰς σημεῖον αἴσχιστον. Ἡ δευτέρα πόλις τοῦ Κράτους παραμένει ὄντως πρὸ πολλοῦ χρόνου ἄνευ παροχῆς ἐπαρκοῦς ρεύματος πρὸς φωτισμὸν καὶ κίνησιν. Ἀπὸ τοῦ 1900 ἑταιρεία Βελγικὴ εἶχεν ἀναλάβει ὑπὸ ὡρισμένους ὅρους τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τροχιοδ.συγκοινωνίας. Ἡ σύμβασις αὕτη ὑπέστη τροποποίησιν τὸ δὲ 1920 ἐπετάχθη ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ διηύθυνε τὴν ἐκμετάλλευσιν τὸ Κράτος μέχρι τέλους τοῦ 1923 ὁπότε ἐπέστρεψε ταύτην εἰς τὴν Ἑταιρείαν συνταχθέντος πρωτοκόλλου κυρωθέντος διὰ νόμου τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ 1924. Διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ἐρρυθμίσθησαν τὰ τοῦ προνομίου τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς κατὰ τρόπον ὅλως νέον. Τὸ πρωτόκολλον ὑπῆρξεν ἀτυχές, διότι ἐνῷ συνήφθη τὸ 1923, ὁπότε προεβλέπετο ἡ κολοσσιαία αὔξησις τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ πρόοδος αὐτῆς, ἐν τούτοις τὸ πρωτόκολλον ἐρρύθμισε τὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοιούτης ἥτις ἐπρόκειτο νὰ μικρύνῃ καὶ ὄχι νὰ μεγαλώσῃ. Δυνάμει τοῦ πρωτοκόλλου ἡ Ἑταιρεία ἔχει τὸ προνόμιον εἰς ἀκτῖνα 10 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ Λευκοῦ Πύργου, αἱ ἄλλαι ὅμως ὑποχρεώσεις αὐτῆς καὶ δὴ ἡ παροχὴ δυνάμεως ὄχι μεγαλυτέρας τῶν 6.000 ἵππων καθιστῶσι ἀδύνατον τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀκτῖνος αὐτῆς. Ταὐτοχρόνως καθορίζεται εἰς τύπος ὡρισμένος διὰ τὴν τιμὴν τοῦ παρεχομένου ρεύματος μὲ παράγοντας κυμαινομένους, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἔχουν ἤδη σταθεροποιηθῇ καὶ μόνος ἀσταθὴς παράγων ἐναπέμεινεν ἡ τιμὴ τῆς καυσίμου ὕλης μὲ δικαιολογημένας τιμῆς ἀναλόγως τῶν τιμῶν κτήσεως τῆς καυσίμου ὕλης. Σήμερον ἡ Θεσσαλονίκη εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ εὐμενὲς καθεστὼς μιᾶς εὐθηνῆς προμηθείας πετρελαίου (17 δολλάρια κατὰ τόννον) καὶ δι' αὐτὸ ἐκπλήττονται οἱ Θεσσαλονικεῖς ὅταν βλέπουν τὰς σημερινὰς τιμὰς τῆς συμβάσεως αἵτινες καθωρίσθησαν ἐπὶ τῇ ὁάσει συγχρόνου τιμῆς πετρελαίου (26 δολλάρια). Ἡ δυσμενὴς ἐντύπωσις ἔσχεν ἀπήχησιν καὶ εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης.

Γ. Σακκαλῆς Πόσης ἐπαρκείας εἶναι τὰ ἀποθέματα αὐτά;

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μέχρι τέλους τοῦ προσεχοῦς Αὐγούστου. Καὶ δεδομένου ὅτι ὁ συναγωνισμὸς τῶν Ἑταιρειῶν πετρελαίου εἶναι εἰς ὕφεσιν, εἶναι φανερὸν ποῦ θὰ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ ἡ τιμὴ καὶ δι' αὐτὸ ὅταν τὸ πετρέλαιον ὑπερβῇ τὴν τιμὴν τῶν 31 δολλαρίων αἱ τιμαὶ τῆς συμβάσεως θὰ εἶναι εὐθηνότεραι.

Ν. Τζερμιᾶς. Οἱ κάτοικοι παραπονοῦνται διότι δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσουν τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον θὰ πληρώσουν ἀκριβώτερα.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Σᾶς ἐξήγησα. Ταὐτοχρόνως τὸ πρωτόκολλον τοῦ 23 περιεῖχε διάταξιν κατ' ἣν εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν παρεῖχετο ρεῦμα ὑδροηλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦτο νὰ ἀγοράσῃ αὐτό. Ἀλλὰ τότε ἐδημιουργεῖτο ἡ ἀμφιβολία ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐξακολουθεῖ ὁ περιορισμὸς τῆς δυνάμεως τῶν 6.000 ἵππων. Ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα καταλήγομεν εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς Ἑταιρείας πρὸς παροχὴν ἐντὸς τῆς περιοχῆς πέραν τῶν 6.000 ἵππων. Ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι αἱ ἀνάγκαι τῆς Θεσσαλονίκης εἶχον γίνει ἀντιληπταὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς προηγουμένους Ὑπουργοὺς καὶ χωρὶς νὰ θέλω νὰ κατηγορήσω κανένα θὰ ἔλεγον ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν μία Ἑτκιρεία νὰ ἔχῃ ὑποχρέωσιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀκτῖνα 10 χιλιομέτρων μὲ δύναμιν 6.000 ἵππων καὶ θὰ ἐφρόντιζον νὰ χορηγηθῇ ρεῦμα δι' ἄλλης ὁδοῦ. Ὅταν ὅμως εἰς τὸ παρελθὸν ἐζητεῖτο τοιοῦτόν τι ἐζητεῖτο καὶ ἡ ἄδεια τῆς Ἑταιρείας, ὅπως ἔγινε μὲ τὸν συνοικισμὸν τοῦ Ἑπταλόφου. Ἡ Ἑταιρεία ἠρνήθη δὶς καὶ τρὶς καὶ ἡ ἐγκατάστασις δὲν ἔγινε καὶ κατὰ τὴν γνώμην μου τοῦτο ὡς ἑρμηνεία τῆς συμβάσεως ἐδημιούργησεν ἐν δικαίωμα ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ὅπερ ἐπικαλεῖται ὑπὲρ αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑποβληθεισῶν δύο προτάσεων εἰς τὸν προηγηθέντα συναγωνισμὸν ἡ ἁρμοδία Ἐπιτροπὴ διετύπωσε τὰς ἑξῆς σκέψεις χωρὶς νὰ εἶναι αὗται ἐκεῖναι ποὺ ἐπηρέασαν ὁλοκληρωτικῶς ἡμᾶς.

1) Ἐφόσον αἱ πηγαὶ εἶναι ὀλίγαι, συμφέρον εἶναι νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς παραγωγὸς καὶ διανομεύς. 2) Αἱ προτάσεις τοῦ Ἑλληνοβελγικοῦ ὁμίλου ἔλυον πληρέστερον τὸ πρόβλημα τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς ἠλεκτροκινήσεως Θεσσαλονίκης, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ τελευταία (ἠλεκτροκίνησις) δὲν εἶναι καὶ τόσον ἐπιθυμητὴ ἀπὸ τοὺς ἐπιχειρηματίας εἰς τρόπον ὥστε ἡ Ἑλληνοθελγικὴ Ἑταιρεία, ὑποβάλλουσα τὰς προτάσεις της, παραιτεῖται τῆς ἠλεκτροκινήσεως, ἀναλαμβάνουσα δὲ ἤδη ταύτην δὲν κάμνει πρᾶξιν καὶ τόσον ἐπωφελῆ. Τρίτον τὸ Συνδικάτον ὑπέβαλε πρότασιν παραγωγῆς μὲ ρεῦμα τριφασικὸν ἐνῷ τὸ πρωτόκολλον τοῦ 1923 ὑπεχρέου τὸν παραγωγὸν νὰ χορηγήσῃ ρεῦμα συνεχές, αἱ δὲ ἀνάγκαι τῆς πόλεως αὐτῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετηθοῦν μὲ συνεχὲς ὅπερ εἶναι ἀκατάλληλον διὰ τὴν βιομηχανίαν. Ἂν ἀνελάμβανεν ἡ Ἑταιρεία μετατροπὴν θὰ ἐπήρχετο ἀπώλεια δυνάμεως.

Αὐτοὶ οἱ λόγοι συνηγόρουν ὑπὲρ τῶν προτάσεων τοῦ Βελγικοῦ ὁμίλου. Ἀλλ' οἱ οὐσιαστικώτεροι λόγοι οἱ ἐπηρεάσαντες ἡμᾶς ἦταν οἱ ἑξῆς. Τὸ Συνδικάτον ὑπέβαλε προτάσεις διὰ τῶν ὁποίων ἐζήτει προνόμιον ἐκμεταλλεύσεως 120 χιλιομέτρων περὶ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἀνελάμβανε σαφῆ ὑποχρέωσιν διὰ τὰς πτώσεις Βλαντόδου καὶ Βοδενῶν καὶ καμμίαν σαφῆ ὑποχρέωσιν διὰ τὰς ἄλλας πόλεις. Ἐναντι τούτων ὁ

Βελγικὸς ὅμιλος ἀνελάμβανε ἀκτῖνα προνομίου 10 μόνον χιλιομέτρων καὶ ὑποχρεώσεις διὰ τὰς πτώσεις Βερροίας, Βλαντόβου καὶ Βοδενῶν. Κατὰ συνέπειαν αἱ ὑποχρεώσεις αὗται ἦσαι πολὺ βαρύτεραι, ἐνῷ ἐξ ἄλλου οἱ ἀνταγωνισταὶ ἐζήτουν μόνον προνόμιον ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης. Ἐπίσης τὸ Συνδικᾶτον ἐζήτει πλήρη ἀτέλειαν καὶ ὑπάρχουν μὲν καὶ εἰς τὴν σύμβασιν ἀτέλειαι ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ εἰσφοραὶ ἐκ μέρους τοῦ ἀναδόχου. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μικρῶν πτώσεων ἡ ἐκμετάλλευσις Βερροίας ὡς ἐπιβάλλουσα μεγαλύτερα κεφάλαια ἦτο καταδικασμένη καὶ ἀπετάθημεν δι' αὐτὴν εἰς τὸ Συνδικᾶτον καὶ ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρότασις εἶναι συζητήσιμος. Κατὰ τῆς ὑποβαλλομένης συμβάσεως ἐξεδηλώθησαν πολλαὶ ἀντιδράσεις. Πρῶτον ὁ Δῆμος Θεσσαλονίκης ἤθελε τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν ἐνῷ ἡ Ἑταιρεία μὲ τὴν ὑπάρχουσαν σύμβασιν ἔχει δικαίωμα μέχρι τοῦ 1957. Ὡς πρὸς τὰς ὑδροηλεκτρικὰς ἐκμεταλλεύσεις ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν γνώμην μου προκειμένου περὶ μεγάλων ἐπιχειρήσεων οἱ Δῆμοι εἶναι ἀκατάλληλοι καὶ οὔτε δύνανται νὰ εὕρουν κεφάλαια καὶ ἂν τὰ εὕρουν θὰ ἤθελον τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν δώσῃ προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεως ἡ ὁποία τοὐλάχιστον κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη θὰ εἶναι παθητική. Δευτέρα ἀντίδρασις ἦτο ἐκ μέρους τῆς πόλεως Βερροίας καὶ αἱ ἀπόψεις αὐτῆς ἐφείλκυσαν ἀμέριστον τὴν προσοχήν μου. Μολονότι εἶχον τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ φόβοι των ἦσαν ἀβάσιμοι, διότι καὶ μὲ σύμβασιν προστατεύονται τὰ κεκτημένα δικαιώματα ἔχομεν εἰς ἐπικουρίαν τῆς γνώμης μας καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Μπουσέ, ὅστις τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1928 μελετήσας πάλιν τὰς πτώσεις ἐκείνας τονίζει καὶ πάλιν ὅτι ὁ συνδυασμὸς ἐκμεταλλεύσεως πτώσεων καὶ ἀρδεύσεων εἶναι ὁ καλύτερος. Ἐν τούτοις κατόπιν διαβημάτων τῶν βουλευτῶν τῆς περιφερείας ἐκείνης ἐδέχθημεν καὶ ἐστείλαμεν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν ὑδραυλικὸν κ. Λομπρέστην ἥτις μετέβη ἐπὶ τόπου καὶ ἐξήτασε λεπτομερῶς τὸ ζήτημα καὶ πρόκειται νὰ μᾶς ὑποβάλῃ ἔκθεσιν. Ἡ τρίτη ἀντίδρασις προέρχεται ἐκ τῶν ἐχόντων ἀντίθετα συμφέροντα διὰ τὴν σύναψιν τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ τετάρτη κατηγορία ἀντιδρώντων προήρχετο ἐκ Θεσσαλονίκης ὄχι ἐκ τοῦ Δήμου ἀλλ' ἐκ πολλῶν οἱ ὁποῖοι εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τιτλοφορούμενοι πρόεδροι ἑνώσεων καὶ σωματείων νομίζουν ὅτι αὐτοὶ δύνανται νὰ κατευθύνουν ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἔστειλεν ἐδῶ ὁ λαός. Ὡς πρὸς αὐτοὺς ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι αἱ ἀντιδράσεις των δὲν ἦσαν ἐκ κακῆς πίστεως ἀλλὰ ἐξ ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως, καὶ ὅτι ἂν εἶναι καλῆς πίστεως θὰ ἀναγνωρίσουν τὸ σφάλμα των μετὰ τὰς διδομένας ἐξηγήσεις. Ἡ σύμβασις ἤδη λύει τὸ πρόβλημα τῆς Θεσσαλονίκης πλήρως καὶ ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν καὶ ὡς πρὸς τὴν διανομὴν καὶ ὡς πρὸς τὰς μεταφοράς, ἡ δὲ ὕπαρξις τῶν θερμικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἡ βελτίωσις των ἀποτελοῦν στοιχεῖα ὑπὲρ τῶν προτάσεων τῆς ἀναδόχου. Ὡς πρὸς τὰς τιμὰς αἱ ἀρχικαὶ προτάσεις ἐστηρίζοντο εἰς λεπτὰ χρυσᾶ 25 ἔναντι 29 ποῦ στοιχίζει ἐν Ἀθήναις. Ἡ τιμὴ τῶν 25 ἐμειώθη παρ' ἡμῶν εἰς 24 καὶ μειοῦται ἀναλογικῶς εἰς 23, 22, 21 καὶ 20 βάσει τῆς κατανα λώσεως 20.000.000 κιλοβατέρ, ὅστις δὲν εἶναι ἀριθμὸς μὴ νοητὸς διὰ τὴν Θεσσαλονίκην, διότι εἰς τὴν κατανάλωσιν αὐτὴν ἀσφαλῶς θὰ φθάσωμεν ἐντὸς μιᾶς πενταετίας, ἐὰν δὲ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τυχὸν μεγίστων τιμῶν προκύψῃ ποσὸν ἀνώτερον τῶν 24 λεπτῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ διαφορὰ παρέχεται εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι σοβαρὸν καὶ θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει της ἡ Ἑταιρεία ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Δῆμον πᾶσαν διαφοράν. Τὸ Συνδικᾶτον προέτεινε τιμὴν εἰς μὲν τὸν σταθμὸν παραγωγῆς (Βλαντόβου) 6 λεπτὰ χρυσᾶ κατὰ κιλοβατὲρ ὅσον δηλαδὴ καὶ οἱ Βέλγοι διὰ τὴν Βέρροιαν. Εἰς τὴν διανομὴν τὸ Συνδικᾶτον δὲν δύναται νὰ δώσῃ τιμὴν διότι τὸ προνόμιον τὸ ἔχει ἄλλος ὅμιλος. Τὰς τιμὰς τὰς παρέχει εἰς τὸν σταθμὸν διανομῆς κυμαινομένας μὲ τὰς τιμὰς τοῦ πρωτοκόλλου, δηλαδὴ ἂν λάβωμεν ὑπ'ὄψει αὐτὰς ἡ τιμὴ ἦτον 13.07 χρυσᾶ λεπτά. Ἀλλ' εἴπομεν ὅτι ἡ τιμὴ εἶναι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς τοῦ πετρελαίου (26 δολλάρια) καὶ ἀναλόγως τῆς αὐξήσεώς της ἡ παροχὴ θὰ ἔφθανε λεπτὰ χρυσᾶ 14.06 εἰς τὸν σταθμὸν Θεσ)νίκης. Τὸν Ἰανουάριον τὸ Συνδικᾶτον ἐδήλωσεν ὅτι σταθεροποιεῖ τὰς τιμὰς αὐτὰς μὲ 10 λεπτὰ χρυσᾶ. Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως ἡ σύγκρισις πρέπει ν' ἀναγάγωμεν τὰς τιμὰς εἰς τιμὰς δικτύου. Τὰς συγκρίσεις αὐτὰς τὰς ἔκαμαν αἱ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι καὶ κατέληξαν ὑπὲρ τῶν τιμῶν τοῦ Βελγικοῦ ὁμίλου. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει κώλυμα τῶν 6.000 ἵππων, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ πρωτοκόλλου εἶναι ἐφαρμόσιμος, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ Συνδικάτου εἶναι 13 λεπτὰ χρυσᾶ εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ὅτι θὰ κοστίσῃ συνεπῶς εἰς διανομὴν 23 1)2 χρυσᾶ λεπτά. Αὕτη φαίνεται συμφερωτέρα ἀλλὰ δὲν εἶναι διότι ἔχομεν τὴν διαφορὰν τῆς τάσεως τοῦ ρεύματος, ἥτις κατὰ τοὺς ἀρμοδίους ἔχει ἐπιρροὴν ἀπὸ 8—14 %ο καὶ συνεπῶς ἐὰν λάβωμεν τὸ 10 %ο ὡς μέσον ὅρον φθάνομεν νὰ ἔχωμεν μέσην τιμὴν τοῦ Βελγικοῦ ὁμίλου 22 1)2 χρυσᾶ λεπτὰ ἔναντι 23 1)2 χρυσῶν λεπτῶν τοῦ Συνδικάτου, προσθέτοντες δὲ καὶ τὰς ἐπιδαρύνσεις τῆς ἠλεκτροκινήσεως ἔχομεν τὰς προκριθείσας τιμὰς κατὰ 10 %ο ἀκόμη εὐθηνοτέρας. Διὰ τοῦτο ἡ δοθεῖσα προτίμησις ὑπὲρ τῶν προτάσεων τοῦ Βελγικοῦ ὁμίλου ἦτο προτίμησις δοθεῖσα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου. Ὁπωσδήποτε ἡ τιμὴ τῶν χρυσῶν λεπτῶν 21 — 20 εἶναι ἡ τιμὴ ἡ χαμηλοτέρα ὑπάρχουσα ἐν Ἑλλάδι. Τώρα ἓν στοιχεῖον ὅπερ προκαλεῖ διαμαρτυρίας τῶν κατοίκων Θεσσαλονίκης εἶναι ὅτι ὁ ἰδιωτικὸς φωτισμὸς θὰ πληρώσῃ τὸ ρεῦμα κατά τι ἀκριβώτερον ἀπὸ τὰς τιμὰς τοῦ πρωτοκόλλου. Ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν πτώσεις ὑδραυλικὰς ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν γενικὴν πρόοδον εἰς ἣν πρόκειται νὰ συμβάλλουν αὗται. Κατὰ συνέπειαν ὁ συντελεστὴς τοῦ 1.60 διὰ φωτισμὸν ἰδιωτικὸν εἶναι ὁ παντοχοῦ ἰσχύων σήμερον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφροντίσαμεν νὰ διαρρυθμίσωμεν τὰς πληρωμὰς ὁρίσαντες ἄλλας τιμὰς διὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὰς νύκτας καὶ ἄλλας τὸ θέρος καὶ τὴν ἡμέραν καὶ αἱ ἐφθηνότεραι τιμαὶ φθάνουν τὰ 11 λεπτὰ χρυσᾶ καὶ οὕτω θὰ ἐξυπηρετηθοῦν ἰδιωτικαὶ λαϊκαὶ ἀνάγκαι. Δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον δεδομένου ὅτι ἡ σύμβασις δὲν θὰ συζητηθῇ εἰς αὐτὸ τὸ τμῆμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἀλλὰ ὀφείλω νὰ μὴ ἀποκρύψω ὅτι αὕτη ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας αἱ ὁποῖαι ἐκρίθησαν δυσμενεῖς παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐκρίθη εὐμενῶς παρὰ τῆς ὑπηρεσίας, τὸ προνόμιον ἔναντι 60 ἐτῶν ἐμειώθη εἰς 48 ἔτη, ἐνῷ ὑπῆρχε ξένη Ἑταιρεία ἤδη μεταβάλλεται εἰς ἀνώνυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν. Ἐπὶ πλέον σύμφωνα μὲ τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ἀρχὴν ἐπεδιώξαμεν διαιτησίαν Ἑλληνικὴν διοριζομένην παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατόπιν ὅλων τούτων ἐπίσης ὑποθέτω ὅτι θὰ ἐσχηματίσατε πάντες τὴν πεποίθησιν πόσον συκοφαντικὸς ἦτο ὁ ἐγερθεὶς ἀγὼν ἐναντίον ἐμοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν παροῦσαν σύμβασιν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λαμβάνων τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λέγει ὅτι ἀπουσιάζων καθ' ὃν χρόνον συνεζητεῖτο ἡ ἀναφορὰ τοῦ συλλόγου τῶν φιλομούσων θεωρεῖ ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προσκλήσεως τοῦ κ. Περνὸ διὰ τὴν συλλογὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἀσμάτων. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἔχει γίνει ἀξιόλογος ἐργασία ὑπὸ Ἑλλήνων μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν κ. Ψάχον. Θὰ ἦτο διὰ τοῦτο ὀρθὸν ὅπως πρὶν ἢ ἡ Κυβέρνησις λάβῃ οἱονδήποτε μέτρον σχετικὸν ἐξετάσῃ καὶ τὰς γενομένας ὑπὸ Ἑλλήνων ἐργασίας καὶ κυριώτερον ἀπὸ τὸν κ. Ψάχον, ὁ ὁποῖος μάλιστα μετέβη ἐπίτηδες εἰς τὴν Γερμανίαν. Καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δὲ ἐθνικῆς νομίζω ὅτι θὰ ἦτο συμφερότερον ἐὰν ἡ ἐργασία αὐτὴ ἀνετίθετο εἰς Ἕλληνα καὶ ὄχι εἰς

ξένον. Θὰ ἐπεθύμουν ἐπὶ τούτου νὰ εἶχον τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ φέρῃ νομοσχέδιον ἕνα ζητήσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀνάλογον πίστωσιν. Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι μόλις ἀνέγνωσα τὰς ἐφημερίδας ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι εἰδικοί, οἱ ὁποῖοι ἠσχολήθησαν μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, παρεκάλεσα τὸν συνάδελφόν μου νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα. Πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δοθῇ καμμία ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν εἰς τὸν κ. Περνό, ὅτι δὲ τὰ χρήματα αὐτὰ θὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἑταιρείαν Πατὲ διὰ τὰς πλάκας, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ληφθοῦν καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ δοθοῦν βέβαια καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως δὲν θὰ μοῦ ἐκόστιζε καθόλου νὰ κάμῃ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ὁ κ. Περνὸ ὁ ὁποῖος εἶναι εἰδικὸς διότι εἶναι διευθυντὴς τοῦ φωνητικοῦ ἰνστιτούτου ἐν Γαλλίᾳ. Θὰ ἐξετάσωμεν τὸ πρᾶγμα καὶ ἐφόσον μὲν ἠμποροῦν οἱ ἰδικοί μας νὰ κάμουν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ μὲ τὴν ἰδίαν δαπάνην θὰ προτιμηθοῦν, ἐὰν δὲν ἠμποροῦν θὰ τοὺς παρακαλέσωμεν νὰ βοηθήσουν τοὐλάχιστον διὰ νὰ σωθοῦν τὰ ἄσματα αὐτά.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔχει νὰ προσθέσῃ τίποτε ἐφόσον πρόκειται νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ ἐντόπιοι.

Ὁ κ. **Ν. Κωνσταντόπουλος** λέγει ὅτι ὁ κ. Περνὸ ἔχει ἤδη ἀποταθῇ πρὸς τὰς διαφόρους ὀργανώσεις διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἤδη αἱ προσφυγικαὶ ὀργανώσεις διεξάγουν συνεννοήσεις μεταξύ των. Ὁ σκοπὸς βεβαίως εἶναι σπουδαιότατος καὶ πρέπει νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχήν μας διότι πρόκειται νὰ περισωθῇ ἓν τῶν σοβαρωτέρων κειμηλίων τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ὁ κ. **Δ. Ἡρακλείδης** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὁ ὁποῖος ἐπεκράτησε πέρυσι δὲν ἐπέτρεψε νὰ διεξαχθῇ οὐδεμία συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσήχθη ἤδη ὑπὸ συζήτησιν καὶ ὁ ἐφετεινὸς προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδεχθῇ τὴν κατηγορίαν αὐτήν. Δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἵνα, ἐὰν ὑπάρχουσι βουλευταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον γνῶσιν, τὸν μελετήσουν διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ συζητήσουν.

Ὁ κ. **Ι. Τσιριμῶκος** (Πρόεδρος) λέγει ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς ἐζήτησε χθὲς τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἡ ὁποία καὶ ἐγένετο. Ἐὰν ἤδη ζητῇ νέαν ἀναβολὴν οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ μὴ δοθῇ καὶ αὐτή.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς συζήτησις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ ἑρμηνείας τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 4207 «περὶ μονιμοποιήσεως ἀξιωματικῶν».

2) «Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 238 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας».

3) «Περὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἐπὶ στρατιωτικῶν πειθαρχικῶν ὑποθέσεων ὡς μαρτύρων καλουμένων πρὸς προσέλευσιν καὶ μαρτυρίαν.»

4) «Περὶ ἐκτελέσεως ὀχυρωματικῶν ἔργων».

5) «Περὶ τρόπου συνθέσεως ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων» καὶ

6) «Περὶ καταρτισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀναθεωρήσεως πινάκων ὀνομασίας ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἐξ ὁπλαρχηγῶν καὶ χορηγήσεως αὐτοῖς συντάξεως».

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' ἄπαξ συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων» ἔχον οὕτω :*

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1929 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων».

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25ης Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων παλλήλων» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 366 τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1929 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχον ὡς ἑπεται :

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1929 ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων», ὡς καὶ τὴν διὰ τῆς ἀπὸ 26 Σεπ)βρίου ε. ἔ. συνεδριάσεως τῆς οἰκείας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔγκρισιν, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ διὰ τοῦ ἐδαφ. 9 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1924 Νομοθ. Διατάγματος «περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων» παρεχόμενον εἰς τοὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Σιδηροδρόμων ἐπιμίσθιον αὐξηθῇ, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν κεκτημένους δίπλωμα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, μηχανολόγου, ἠλεκτρολόγου, ἀρχιτέκτονος καὶ τοπογράφου, ὡς καὶ διὰ τοὺς ὑπομηχανικοὺς καὶ ἐργοδηγούς, μέχρι τεσσαράκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ προσηυξημένου λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας μισθοῦ.

2. Τὸ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος ἐπιμίσθιον μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ ἢ τοῦ λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας προσηυξημένου μισθοῦ, ἀποτελεῖ τὸν ὀργανικὸν μισθὸν τῶν ὑπαλλήλων περὶ ὧν τὸ παρὸν Δ/γμα, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὰς δυνάμει τῶν νόμων 1393, 2001 καὶ 3346 χορηγουμένας ἀποζημιώσεις, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

3. Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται τὸ αὐξηθὲν ἐπιμίσθιον νὰ μειωθῇ μέχρι τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 ὁρίου.

4. Αἱ περὶ ὧν τὸ παρὸν Διάταγμα ἀποζημιώσεις τοῦ ἐπιμισθίου δύνανται νὰ ἀφορῶσι πάσας τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 1 κατηγορίας ὑπαλλήλων ἢ τινας μόνον τούτων.

5. Τὸ παρὸν Διάταγμα ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Τὰ Μέλη
Δ. Δίγκας, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης, Β. Δεληγιάννης, Β. Καραπαναγιώτης.

Ἄρθρον δεύτερον.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπιμίσθιον ἐπιτρέπεται νὰ χορηγῆται μόνον εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ Ν.Δ. ἀναφερομένους ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἐπεκτάσεως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες δι' ἄλλου νόμου ἐξομοιοῦνται πρὸς αὐτούς.

(*) Ὅρα συζήτησιν ἐπὶ τῆς κυρώσεως τῶν πρακτικῶν κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν (σελὶς 725).

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας» ὁ κ. **Γ. Σακαλῆς** λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἱδρύεται Σχολή, ἡ ὁποία κατὰ τὸν δυνατώτερον οἰκονομικὸν τρόπον θὰ παρασκευάζῃ πλοιάρχους ἀρτίους, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην τὸ Ἐμπορικὸν Ναυτικόν· ὅσον ἀφορᾷ τὸν τόπον ἐν τῷ ὁποίῳ ἱδρύεται ἡ Σχολή, τὴν Ὕδραν, θεωρεῖ καὶ τοῦτον ὡς τὸν ἰδανικὸν τόπον ἐν τῷ ὁποίῳ αὕτη ἔπρεπε νὰ ἱδρυθῇ. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα, λέγει, νὰ συμπληρωθῇ ἡ κυβερνητικὴ μέριμνα ἐπὶ τῆς ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ ἐπεκταθῇ ἔτι περαιτέρω. Διότι ὑπάρχουν περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ θέσις τοῦ μηχανικοῦ εἶναι ἀκόμη σπουδαιοτέρα καὶ τοῦ πλοιάρχου. Εἶναι δὲ ἡ προαγωγὴ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτακτικὸν καθῆκον τῆς Πολιτείας. Μ' ὅλον τοῦτο ἡ μέση καὶ ἡ στοιχειώδης τεχνικὴ ἐκπαίδευσις ἔχει ἀφεθῇ εἰς τὴν τύχην της, τὴν καθυστέρησιν δὲ ταύτην τῆς Πολιτείας πᾶσαν καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως ἀναπληρώσῃ ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία. Ὑπάρχουσιν εἰς τὸν Πειραιᾶ νυκτερινὰι Σχολαὶ Μηχανικῶν λειτουργοῦσαι, ἐπιμελείᾳ τῶν Σωματείων «Πειραϊκὸς Σύνδεσμος» καὶ «Προμηθεύς», αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀναλάβει τὴν προπαρασκευὴν τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων, οἱ ὁποῖοι φοιτοῦν εἰς αὐτὰς ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα ἔτη. Θὰ ἦτο πρᾶξις ἀρκούντως σοβαρὰ ἐὰν τὸ Κράτος ἐδέχετο νὰ ἐνισχύσῃ τὰς σχολὰς αὐτὰς διὰ τὰς ὁποίας σήμερον παρέχει ἐπιχορήγησιν μόνον δραχμῶν 250,000. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω πρότασιν νόμου διὰ τῆς ὁποίας προτείνω ὅπως ἡ ἐπιχορήγησις αὕτη δύναται νὰ αὐξηθῇ μέχρις ἑνὸς ἑκατομμυρίου.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) λέγει ὅτι τὸ σχετικὸν κονδύλιον τὸ παρεχόμενον εἰς τὰς Σχολὰς περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησεν ὁ κ. Σακαλῆς εἶχε περικοπῇ καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἀναγνωρίζον τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας αὗται προσφέρουν, ἐπέμεινε νὰ ἀναγραφῶσι καὶ πάλιν τὰ κονδύλια τοῦτα.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐπίσης γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως τῆς ἐν Νίῳ «Ἀνδρεαδείου Ναυτικῆς Σχολῆς». Γίνονται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 2948 «περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

2) «Περὶ καταργήσεως ἐν Φθιώτιδι τοῦ χωριστοῦ δικαιώματος χαρτονομῆς.»

Ἐπὶ τῆς εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον προτάσεως νόμου «περὶ ἱδρύσεως ταμείου αὐτασφαλίσεως Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν» ὁ κ. **Κ. Βούδουρης** λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἡ πρότασις αὕτη νὰ συζητηθῇ ἐν εὐρύτητι διότι ἀπὸ καιροῦ διάφοροι διαδόσεις τείνουσιν εἰς τὸ νὰ καταρρίψουν τὸ γόητρον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐνῷ πράγματι διὰ τῆς προτάσεως οὐδαμῶς θίγεται ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὐδὲ ἐπιβάλλεται φορολογία τις, ἐφόσον διὰ τοὺς πόρους τοῦ ἱδρυομένου Ταμείου αὐτασφαλίσεως βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν ἐπιβαρύνονται αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἀσφαλιζόμενοι.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὡσαύτως ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἔχει ἀνάγκην εὐρυτέρας συζητήσεως. Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι Νομοσχέδια :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας ὑπογραφέντος ἐν Πράγᾳ τῇ 8ῃ Ἰουνίου 1929 συμφώνου φιλίας συνδιαλλαγῆς διαιτησίας καὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ.»

2) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης» καὶ

3) Περὶ κυρώσεως τοῦ Πρωτοκόλλου ἀποδοχῆς τῶν ἐπιφυλάξεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης», ἔχοντα οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας ὑπογραφέντος ἐν Πράγᾳ συμφώνου φιλίας, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας καὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν τὸ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας ὑπογραφὲν ἐν Πράγᾳ Σύμφωνον Φιλίας Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ οὗ τὸ κείμενον ἕπεται

ΣΥΜΦΩΝΟΝ ΦΙΛΙΑΣ

Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας.

Ἐμπνεόμενοι ἐκ τῶν εὐτυχῶν φιλικῶν δεσμῶν οἵ ινες ἑνοῦσι τὰ δύο ἔθνη.

Ἐπιθυμοῦντες εἰλικρινῶς νὰ ἐξασφαλίσωσι δι' εἰρηνικῶν διαδικασιῶν τὸν διακανονισμὸν τῶν διαφορῶν αἵτινες τυχὸν ἤθελον ἀναφυῇ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν των.

Διαπιστοῦντες ὅτι ὁ σεβασμὸς τῶν διὰ τῶν συνθηκῶν κατοθέντων δικαιωμάτων ἢ τῶν πηγαζόντων ἐκ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὰ διεθνῆ δικαστήρια.

Ἀναγνωρίζοντες ὅτι τὰ δικαιώματα τὰ ἀνήκοντα εἰς ἕκαστον κράτος δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν εἰμὴ μὲ τὴν συναίνεσιν του.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ εἰλικρινὴς τήρησις, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῶν εἰρηνικῶν διαδικασιῶν ἐπιτρέπει τὴν ἐπίτευξιν διακανονισμοῦ πασῶν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Βαθέως ἐκτιμῶντες τὴν σύσασιν τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς

PACTE D'AMITIÉ

de Conciliation, d'Arbitrage de et Règlement Judiciaire entre La République Hellénique et la République Tchécoslovaque.

Le Président de la République Hellénique et le Président de la République Tchecoslovaque.

S'inspirant des heureuses relations d'amitié qui unissent leurs nations respectives;

Sincèrement désireux d'assurer, par des procédures pacifiques, le règlement des différends qui viendraient à surgir entre leurs pays;.

Constatant que le respect des droits établis par les traités ou résultant du droit des gens est obligatoire pour les tribunaux internationaux;

Reconnaissant que les droits appartenant à chaque; Etat ne sauraient être modifies que de son consentement.

Considérant que la sincère observation, sous les auspices de la Société des Nations, des procédures pacifiques permet d'arriver au règlement de tous les différends internationaux;

Appreciant hautement la recommandation faite

Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἐν τῇ ἀποφάσει της ἀπὸ 26ης Σεπτεμβρίου 1928 πρὸς πάντα τὰ κράτη, ὅπως συνάψωσι συμβάσεις εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Ἀπεφάσισαν ὅπως πραγματοποιήσωσι διὰ συμφώνου τὴν κοινὴν αὐτῶν πρόθεσιν καὶ ὑπέδειξαν ὡς πληρεξουσίους

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας

Τὸν κύριον Κωνσταντῖνον Ψαρούδαν, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας.

Τὸν κύριον Δρα Ἐδουάρδον Μπένες, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, οἵτινες κατιθέσαντες τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα, εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ἄρθρον πρῶτον.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη δηλοῦσιν ἐπισήμως ἐν ὀνόματι τῶν λαῶν των, ὅτι καταδικάζουσι τὴν προσφυγὴν εἰς τὸν πόλεμον διὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν καὶ παραιτοῦνται τούτου ὡς ὀργάνου ἐθνικῆς πολιτικῆς εἰς τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις των.

Ἄρθρον 2.

Τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ὁ διακανονισμὸς ἢ ἡ λύσις πασῶν τῶν διαφορῶν ἢ συγκρούσεων, οἱασδήποτε φύσεως καὶ οἱασδήποτε προελεύσεως καὶ ἂν ὦσιν, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ἀναφυῶσι μεταξύ των, δὲν θὰ ἀναζητῆται εἰμὴ δι' εἰρηνικῶν μέσων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Περὶ εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ γενικῶς.

Ἄρθρον 3.

Αἱ διαφοραὶ οἱασδήποτε φύσεως, αἵτινες ἤθελον ἀναφυῇ μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ ὧν ἡ λύσις δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, θὰ ὑποβάλλωνται, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς καθοριζομένους ἐν τῷ παρόντι Συμφώνῳ, εἰς δικαστικὸν ἢ διαιτητικὸν διακανονισμόν, τοῦ ὁποίου θὰ προηγῆται, κατὰ τὰς περιστάσεις ἀναγκαστικῶς ἢ προαιρετικῶς προσφυγὴ εἰς τὴν διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 4.

1) Αἱ διαφοραὶ διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων προβλέπεται ἰδιαιτέρα διαδικασία ὑπὸ ἄλλων ἐν ἰσχύι συμβάσεων μεταξὺ τῶν Μερῶν θὰ διακανονίζωνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν συμβάσεων τούτων.

2) Τὸ παρὸν σύμφωνον δὲν θίγει τὰς ἐν ἰσχύι συμφωνίας τὰς καθιερούσας διὰ τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς, ἢ, ὅσον ἀφορᾷ διαιτησίαν ἢ δικαστικὸν διακανονισμόν, ὑποχρεώσεις ἐξασφαλιζούσας τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς. Ἐν τούτοις, ἐὰν αἱ συμφωνίαι αὗται δὲν προβλέπωσιν εἰμὴ διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς μετὰ τὸ ναυάγιον τῆς διαδικασίας ταύτης αἱ διατάξεις, τοῦ παρόντος Συμφώνου αἱ σχετικαὶ πρὸς δικαστικὸν ἢ διαιτητικὸν διακανονισμὸν θὰ τεθῶσιν ἐν ἐφαρμογῇ.

Ἄρθρον 5.

1) Ἠκειμένου περὶ διαφορᾶς, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον συμφώνως πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν νομοθεσίαν ἑνὸς τῶν Μερῶν, εἶνε τῆς ἁρμοδιότητος τῶν δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν ἀρχῶν, τὸ Μέρος τοῦτο δύναται νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς ταύτης εἰς τὰς διαφόρους διαδικασίας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος συμφώνου, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

par l'Assemblée de la Société des Nations, dans sa résolution en date du 26 Septembre 1928, à tous les Etats de conclure des conventions de règlement pacifique des différends internationaux;

Ont décidé de réaliser dans un pacte leur intention commune et ont désigné pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République Hellénique:

Monsieur Constantin Psaroudas, Envoyé Extraordinaire et Ministre plénipotentiaire:

Le Président de la République Tchecoslovaque:

Monsieur le Dr. Edouard Benes Ministre de Affaires Etrangères, lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE 1.

Article 1.

Les Hautes Parties contractantes déclarent solennellement, au nom de leurs peuples respectifs, qu'elles condamnent le recours à la guerre pour le règlement des différends indernationaux et y renoncent en tant qu'instrument de politique nationale dans leurs relations mutuelles.

Article 2.

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent que le règlement ou la solution de tous les différends ou conflits, de quelque nature ou de quelque origine qu'ils puissent être, qui pourront surgir entre elles, ne devra jamais être recherché que par des moyens pacifiques.

CHAPITRE II.

Du Règlement pacifique en général.

Article 3.

Les différends de toute nature qui viendraient à s'élever entre les Hautes Parties contractantes et qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique seront soumis, dans les conditions fixées par le présent pacte, à un règlement judiciaire ou arbitral, précédé selon les cas, obligatoirement ou facultativement, d'un recours à a procédure de conciliation.

Article 4.

1. Les différends pour la solution desquels une précédure spéciale serait prévue par d'autres conventions en vigueur entre les parties seront réglés conformément aux dispositions de ces conventions.

2. Le présent pacte ne porte pas atteinte aux accords en vigueur établissant pour les Hautes parties contractantes une procédure de conciliation ou, en matière d'arbitrage et de règlement judiciaire, des engagements assurant la solution du différend. Toute fois, si ces accords ne prévoient qu'une procédure de conciliation après que cette procédure aura échoué, les dispositions du présent pacte, relatives au règlement judiciaire ou arbitral, recevront application.

Article 5.

1. S'il s'agit d'un différend dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des parties, relève de la compétence des autorités judiciaires ou administratives, cette partie pourra s'opposer à ce que ce différend soit soumis aux diverses procédures prévues par le présent Pacte, avant qu'une décision définitive ait été rendue dans des délais raisonnables par l'autorité compétente.

2) Τὸ Μέρος τὸ ὁποῖον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ θελήσῃ νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς διαδικασίας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος συμφώνου δέον νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸ ἕτερον Μέρος τὴν πρόθεσίν του ταύτην ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ III.

Περὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ κατὰ τὰς ὁποίας τὰ Μέρη ἤθελον ἀμφισβητεῖ ἀμοιβαίως δικαίωμά τι θὰ ὑποβάλλωνται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἐκτὸς ἐὰν τὰ Μέρη συμφωνήσωσι, κατὰ τὰ κατωτέρω προβλεπόμενα, ὅπως προσφύγωσιν εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον.

Συμφωνεῖται ὅτι αἱ ὡς ἄνω διαφοραὶ περιλαμβάνουσιν ἐκτὸς ἄλλων καὶ τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 36 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 7.

Ἐὰν τὰ Μέρη συμφωνήσωσιν ὅπως ὑποβάλωσι τὰς διαφορὰς περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον θὰ συντάξωσι συνυποσχετικὸν ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ καθορίσωσι τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν καὶ τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν. Ἐλλείψει ἀποδείξεων ἢ ἐ αρκῶν λεπτομερειῶν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, θὰ γίνεται ἐφαρμογὴ ἐν τῷ ἀναγκαίῳ μέτρῳ τῶν διατάξεων τῆς συμβ ἑως τῆς Χάγης τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1927 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Ἐν ἢ περιπτώσει τὸ συνυποσχετικὸν σιωπᾷ ὅσον ἀφορᾷ τὰς οὐ ιαστικὰς διατάξεις τὰς ἐφαρμοστέας τῶν ὑπὸ διαιτητῶν, τὸ δικαστήριον θὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς οὐσιαστικοὺς κανόνας τοὺς ἀπαριθμουμένους ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 8.

Ἐλλείψει συμφωνίας μεταξὺ τῶν Μερῶν ὡς πρὸς τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενον συνυποσχετικὸν ἢ ἐλλείψει ὑποδείξεως διαιτητῶν καὶ μετὰ τρίμηνον προειδοποίησιν, ἑκάτερον τούτων θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ ἀπ' εὐθείας, δι' αἰτήσεως, τὴν διαφορὰν πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 9.

1) Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 προβλεπομένας διαφοράς, πρὸ πάσης διαδικασίας πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἢ πρὸς πάσης διαιτητικῆς διαδικασίας, τὰ Μέρη δύνανται ἐκ συμφώνου νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς συνδιαλλαγῆς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ παρόντος Συμφώνου.

2) Ἐν περιπτώσει προσφυγῆς εἰς τὴν συνδιαλλαγὴν καὶ ἀποτυχίας τῆς διαδικασίας ταύτης, οὐδὲν τῶν Μερῶν δύναται νὰ φέρῃ τὴν διαφορὰν πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν συγκρότησιν τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 7, πρὸ τῆς παρελεύσεως προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Συνδιαλλαγῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV.

Περὶ Συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν Μερῶν, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 6, θὰ ὑποβάλλωνται ἀναγκαστικῶς εἰς διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς πρὶν ἢ γίνωσιν ἀντικείμενον διαιτητικοῦ διακανονισμοῦ.

2. La partie qui, dans ce cas, voudra recourir aux procédures prévues par le présent Pacte, devra notifier à l'autre partie son intention dans un dailai d'un an, à partir de la décision susvisée.

CDAPITRE III.

Du Reglement judiciaire.

Article 6.

Tous différends au sujet desquels les parties se contesteraient réciproquement un droit seront soumis pour jugementà la Cour permanente de justice internationale, à moins que les parties ne tombent d'accord, dans les termes prévus ci-après, pour recourir à un tribunal arbitral.

Il est entendu que les différends cidessus visés comprennent notamment ceux que mentionne l'article 36 du Statut de la Cour permanente de justice internationale.

Article 7.

Si les parties sont d'accord pour soumettre les différends visés à l'article précé dent à untribunal arbitral, elles rédigeront un compromis dans lequel elles fixeront l'objet du litige, le choix des arbitres et la procédure à suivre. A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, il sera fait application dans la mesure nécessaire des dispositions de la Convention de la Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux. Dans le silence du compromis quant aux règles de fond à appliquer par les arbitres le tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour permanente de justice internationale.

Article 8.

A défaut d'accord entre les parties sur le compromis visé à l'article précédent ou à défaut de désiguatiou d'arbitre et aprés un préavis de trois mois, l'une ou l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement, par voie de requete, le différend devant la Cour permanente de justice internationale.

Article 9.

1. Pour les différends prévus à l'article 6, avant toute procédure devant la Cour permanente de justice internationale, ou avant toute procédure arbitrale, les parties pourront, d'un commun accord, recourir à la procédure de conciliation prévue par le présent Pacte.

2. En cas de recours à la conciliation et d'échec de cette procédure, aucune des parties ne pourra porter le différend devant la Cour permanente de justice internationale ou demander la constituition du Tribunai arbitral visé à l'article 7 avant l'expiration du délal d'un mois à compter de la clôture des travaux de 'a Commission de conciliation.

CHAPITRE IV.

De la Conciliation.

Article 10.

Tous différends entre les parties, autres que ceux prévus à l'article 6 seront soumis obligatoirement a une procédure de conciliation avant de pouvoir faire l' objet d'un règlement arbitral.

Ἄρθρον 11.

Αἱ διαφοραὶ περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον θὰ φέρωνται ἐνώπιον μονίμου ἢ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς συγκροτουμένης ὑπὸ τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 12.

Τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν πρὸς τὸ ἕτερον Μέρος δέον νὰ συσταθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου μόνιμος ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 13.

Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν ἡ Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ συγκροτῆται ὡς ἑξῆς:

1) Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ περιλαμβάνῃ πέντε μέλη. Ἑκάτερον τῶν Μερῶν θὰ διορίζῃ ἓν μέλος τὸ ὁποῖον θὰ δύναται νὰ ἐκλέγηται μεταξὺ τῶν ὑπηκόων του. Οἱ τρεῖς ἕτεροι ἐπίτροποι θὰ ἐκλέγωνται κοινῇ συμφωνίᾳ μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τρίτων Δυνάμεων. Οὗτοι δέον νὰ εἶναι διαφόρων ὑπηκοοτήτων, νὰ μὴ ἔχωσι τὴν συνήθη κατοικίαν των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Μερῶν, οὐδὲ νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των. Μεταξὺ αὐτῶν τὰ Μέρη θὰ ὑποδεικνύωσι τὸν πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς.

2) Οἱ ἐπίτροποι θὰ διορίζωνται διὰ τρία ἔτη. Δύνανται νὰ ἐπανεκλεγῶσιν. Οἱ ἀπὸ κοινοῦ διοριζόμενοι ἐπίτροποι δύνανται νὰ ἀντικαταστα θῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐντολῆς των συμφωνούντων τῶν Μερῶν. Ἑκάτερον τῶν Μερῶν θὰ δύναται πάντοτε, ἐξ ἄλλου, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένου ἐπιτρόπου. Παρὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν, οἱ ἐπίτροποι παραμένουσιν ἐν ἐνεργείᾳ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τρεχουσῶν ἐργασιῶν των.

3) Ἐν περιπτώσει κενώσεως θέσεως εἴτε αἰτίᾳ θανάτου ἢ παραιτήσεως ἢ ἐξ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας, αὕτη θὰ πληροῦται τὸ ταχύτερον συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τὴν ὁριζομένην διὰ τοὺς διορισμούς.

Ἄρθρον 14.

Ἐάν, ὅτε γεννᾶται μία διαφορά, δὲν ὑφίσταται μόνιμος ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς διοριζομένη ὑπὸ τῶν Μερῶν, συγκροτεῖται εἰδικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀπευθυνομένης ὑπὸ τοῦ ἑνὸς Μέρους εἰς τὸ ἕτερον. Οἱ διορισμοὶ θὰ λαμβάνωσι χώραν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐκτὸς ἂν τὰ Μέρη συμφωνήσωσιν ἄλλως.

Ἄρθρον 15.

Ἐὰν ὁ διορισμὸς τῶν ἀπὸ κοινοῦ διοριζομένων ἐπιτρόπων δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 12 καὶ 14 ἡ μέριμνα διὰ τοὺς ἀναγκαίους διορισμοὺς θὰ ἀνατίθεται εἰς τρίτην Δύναμιν ἐκλεγομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Μερῶν ἢ ἐν περιπτώσει διαφωνίας εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐπὶ ἁπλῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 16.

1) Ἡ Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ ἐπιλαμβάνεται δι' αἰτήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Πρόεδρον ὑπὸ τῶν δύο Μερῶν ἀπὸ κοινοῦ ἢ τούτου μὴ ἐπιτυγχανομένου ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν Μερῶν.

2) Ἐν τῇ αἰτήσει, μετὰ τὴν περιληπτικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, θὰ περιέχηται ἡ πρόσκλησις πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ὅπως λάβῃ πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ ἀγάγῃ εἰς συνδιαλλαγήν.

3) Ἐὰν ἡ αἴτησις προέρχηται ἐξ ἑνὸς μόνον τῶν Μερῶν, θὰ κοινοποιῆται ὑπ' αὐτοῦ πάραυτα εἰς τὸ ἕτερον Μέρος.

Ἄρθρον 17.

1) Ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἓν τῶν Μερῶν ἤθελεν

Article 11.

Les différends visés à l'article précédent seront portés devant une Commision de conciliation permanente ou spéciale constituée par les parties.

Article 12.

Sur la de nande, adressée par une partie contractante à l'autre Partie,il devra être constitué, dans les six mois, une Commission permanente de conciliation.

Article 13.

Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation sera constituée comme suit:

1. La Commission comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra ètre choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les trois autres commissaires seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tièrces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties, ni se trouver à leur service. Parmi eux, les parties désigneront le président de la Commission.

2. Les commissaires seront nommés pour trois ans. Ils seront rééligibles. Les commissaires nommés en commun pourront être remplacés au cours de leur mandat, de l'accord des parties. Chaque partie pourra toujours, d'autre part, procéder au remplacement du commissaire nommé par elle. Nonobstant leur remplacement, les commissaires resteront en fonctions pour l'achèvement de leurs travaux en cours.

3. Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 14.

Si, lorsqu'il s'élève un différend, il n'existe pas une commission permanente de conciliation nommée par les parties, une commission spéciale sera constituée pour l'examen du différend dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'iune des parties à l'autre. Les nominations se feront conformément aux dispositions de l'article précédent, à moins que les parties n'en décident autrement.

Article 15.

Si la nomination des commissaires à désigner n' intervient pas dans les délais prévus aux articles 12 et 14, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tièrce Puissance choisie d'un commun accord par les parties ou, en cas de désaccord, au Président en exercice du Conseil de la Société des Nations sur simple requête d'une des parties.

Article 16.

1. La Commission de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au président, par les deux parties agissant d'un commun accord ou, à défait, par l'une ou l'autre des parties.

2. La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

3. Si la requête émane d'une seule des parties, elle sera notifiée par celle-ci sans délai à l'autre partie.

Article 17.

1. Dans un délai de quinze jours à partir de la

ἀγάγει τὴν διαφορὰν πρὸ μονίμου ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς, ἑκάτερον τῶν Μερῶν δύναται, διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς ταύτης, νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἐπίτροπόν του διὰ προσώπου εἰδικοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

2) Τὸ Μέρος τὸ ὁποῖον ἤθελε κάμει χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου θὰ κοινοποιῇ τοῦτο πάραυτα εἰς τὸ ἕτερον Μέροςτ,ὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ ὁμοίως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἤθελε περιέλθῃ αὐτῷ ἡ κοινοποίησις.

Ἄρθρον 18.

1) Ἡ ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ συνέρχηται, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, εἰς τὴν ἕδραν τῆς K.T.E. ἢ εἰς οἱονδήποτε ἕτερον μέρος ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου της.

2) Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅπως οὗτος ὑποβοηθήσῃ ταύτην ἐν τῷ ἔργῳ της.

Ἄρθρον 19.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς δὲν θὰ εἶναι δημόσιαι εἰμὴ κατόπιν ἀποφάσεως λαμβανομένης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῇ συγκαταθέσει τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 20.

1) Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, ἡ ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ κανονίζῃ ἡ ἰδία τὴν διαδικασίαν της ἥτις, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ εἶναι κατ' ἀντιμωλίαν. Ὡς πρὸς τὰς ἀνακρίσεις, ἡ ἐπιτροπὴ, πλὴν ἐναντίας ὁμοφώνου ἀποφάσεως, θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ τίτλου III τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1907 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

2) Τὰ Μέρη θὰ ἀντιπροσωπεύωνται παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ Συνδιαλλαγῆς ὑπὸ πρακτόρων οἵτινες θὰ χρησιμεύωσιν ὡς μεσάζοντες μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς ἐπιτροπῆς δύνανται ἐπὶ πλέον νὰ βοηθῶνται ὑπὸ συμβούλων ἢ ἐμπειρογνωμόνων διοριζομένων ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ νὰ ζητῶσι τὴν ἐξέτασιν παντὸς προσώπου τοῦ ὁποίου ἡ μαρτυρία θὰ ἐφαίνετο αὐτοῖς χρήσιμος.

3) Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξ ἄλλου δύναται νὰ ζητῇ προφορικῶς ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς πράκτορας, συμβούλους καὶ ἐμπειρογνώμονας τῶν δύο Μερῶν, ὡς καὶ ἀπὸ πᾶν πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἡ παρουσίασις θὰ ἐκρίνετο χρήσιμος, τῇ συγκαταθέσει τῶν Κυβερνήσεών των.

Ἄρθρον 21.

Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς θὰ λαμβάνωνται κατὰ πλειοψηφίαν, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς εἰμὴ παρουσίᾳ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 22.

Τὰ Μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐκολύνωσι τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἰδίως νὰ παράσχωσιν αὐτῇ ἐν τῷ εὐρυτάτῳ δυνατῷ μέτρῳ πᾶν στοιχεῖον ἢ χρήσιμον πληροφορίαν, ὡς καὶ νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν μέσων ἵνα ἐπιτρέψωσιν αὐτῇ τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους των καὶ συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν των κλῆσιν καὶ ἐξέτασιν μαρτύρων ἢ ἐμπειρογνωμόνων ὡς καὶ εἰς ἐπὶ τόπου μεταβάσεις.

Ἄρθρον 23.

1) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν των ἕκαστος τῶν ἐπιτρόπων λαμβάνει ἀποζημίωσιν ὁριζομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Μερῶν, ἥτις θὰ βαρύνῃ ἀμφότερα τὰ Μέρη ἐξ ἡμισείας.

2) Τὰ γενικὰ ἔξοδα τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ κατανέμωνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

date où l'une des parties aura porté un différend devant une Commission permanente de conciliation, chacune des parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dons la matière.

2. La partie quiusera de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre partie; celle-ci aura, dans ce cas la faculté d'agir de même dans un délai de quinze jours à compter de la date où la notification lui sera parvenue.

Article 18.

1. La Commission de conciliation se réunira, sauf accord contraire des parties, au siège de la Société des Nations ou en tout autre lieu désigné par son président.

2. La Commission pourra, en toute circonstance demander au Secretaire général de la Société des Nations, de prêter son assistance à ces travaux.

Article 19.

Les travaux de la Commission de conciliation ne seront publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des parties.

Article 20.

1. Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation réglera elle-même sa procédure qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquête, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III de la Convention de la Haye du 18 octombre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

2. Les parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaires entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraitrait utile.

3. La Commission aura, de son coté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaitre avec l'assentiment de leur Gouvernement.

Article 21.

Sauf accord contraire des parties, les décisions de la Commission de conciliation seront prises à la majorité des voix et la Commission ne pourra se prononcer sur le fond du différend que si tous ses membres sont présents.

Article 22.

Les parties s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de conciliation et, en particulier, à lui fournir, dans la plus large mesure possible, tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 23.

1. Pendant la durée de leurs travaux, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté du commun accord des parties, qui en supporteront chacune une part égale.

2. Les frais généraux occasionnés par le fonctionnement de la Commission seront répartis de la même façon.

Ἄρθρον 24.

1) Ἡ ἐπιτροπὴ Συνδιαλλαγῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἔργον τὴν διευκρίνησιν τῶν ἀμφισβητουμένων ζητημάτων, τὴν συλλογὴν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ πάσης χρησίμου πληροφορίας εἴτε δι' ἀνακρίσεων εἴτε ἄλλως καὶ τὴν προσπάθειαν ἐπιτεύξεως συνδιαλλαγῆς τῶν Μερῶν.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος δύναται νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὰ Μέρη τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας οἵτινες θὰ ἐφαίνοντο αὐτῇ ἁρμόζοντες καὶ νὰ θέσῃ εἰς αὐτὰ προθεσμίαν ἵνα ἀποφασίσωσιν.

2) Εἰς τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν της ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει πρωτόκολλον ἐν τῷ ὁποίῳ διαπιστοῦται, ἀναλόγως, εἴτε ὅτι τὰ Μέρη προῆλθον εἰς συμφωνίαν καί, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη περίπτωσις, τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, εἴτε ὅτι δὲν κατέστη ἐφικτὴ ἡ συνδιαλλαγὴ τῶν Μερῶν. Τὸ πρωτόκολλον δὲν θὰ ἀναφέρῃ ἐὰν αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν παμψηφεὶ ἢκατὰ πλειονοψηφίαν.

3) Αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐπιτροπῆς, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν δέον νὰ τερματίζωνται ἐντὸς 6 μηνῶν ἀφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ ἐπελήφθη τῆς διαφορᾶς.

Ἄρθρον 25.

Τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐπιτροπῆς θὰ ἀνακοινοῦται πάραυτα εἰς τὰ Μέρη. Τὰ Μέρη ἀποφασίζουσι περὶ τῆς δημοσιεύσεώς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V.

Περὶ διαιτητικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄρθρον 26.

Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Συνδιαλλαγῆς, περὶ ἧς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, τὰ Μέρη δὲν συμφωνήσωσι, τὸ ζήτημα φέρεται πρὸ διαιτητικοῦ δικαστηρίου συγκροτουμένου, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 27.

Τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον περιλαμβάνει πέντε μέλη. Τὰ Μέρη θὰ διορίζωσιν ἑκάτερον ἕν μέλος τὸ ὁποῖον δύναται νὰ εἶναι ὑπήκοος αὐτῶν. Οἱ δύο ἕτεροι διαιτηταὶ καὶ ὁ ἐπιδιαιτητὴς θὰ ἐκλέγωνται ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τρίτης Δυνάμεως. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι δέον νὰ εἶναι διαφόρου ἐθνικότητος καὶ νὰ μὴ ἔχωσι τὴν συνήθη αὐτῶν κατοικίαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Μερῶν, οὐδὲ νὰ εὑρίσκωνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των.

Ἄρθρον 28.

1) Ἐὰν ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως, ἀπευθυνθείσης ὑπὸ τοῦ ἑνὸς Μέρους εἰς τὸ ἕτερον, περὶ συστάσεως διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἡ μέριμνα τῶν ἀναγκαίων διορισμῶν θὰ ἀνατίθεται εἰς τρίτην Δύναμιν ἐκλεγομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Μερῶν.

2) Ἐὰν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἑκάτερον τῶν Μερῶν ὑποδεικνύει μίαν διάφορον Δύναμιν οἱ δὲ διορισμοὶ γίνονται ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῶν οὕτω ἐκλεγεισῶν Δυνάμεων.

3) Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν αἱ οὕτω ὑποδειχθεῖσαι Δυνάμεις δὲν συμφωνήσωσιν ἢ ἐὰν ὁ διορισμὸς τῶν Δυνάμεων περὶ ὧν ἡ παράγρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, οἱ ἀναγκαῖοι διορισμοὶ θὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ὅστις δύναται νὰ ἐπιληφθῇ δι' ἁπλῆς αἰτήσεως ἑνὸς τῶν Μερῶν. Ἐὰν οὗτος κωλύεται ἢ ἐὰν εἶναι ὑπήκοος ἑνὸς τῶν Μερῶν, οἱ διορισμοὶ γίνονται ὑπὸ τοῦ ἀνιπροέδρου. Ἐὰν καὶ οὗτος κωλύεται ἢ ἂν εἶναι ὑπήκοος

Article 24.

1. La Commission de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles, par voie d'enquête ou autrement, et de s'efforcer de concilier les parties. Elles pourra, après examen de l'affaire, exposer aux parties les termes de l'arrangement qui lui paraitrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

2. A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les parties n'ont pu être conciliées. Le procès-verbal ne mentionnaera pas si les décisions de la Commission ont été prises à l'unanimité ou à la majorité.

3. Les travaux de la Commission devront, à moins que les parties n'en conviennent autrement, être terminés dans un délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du différend.

Article 25.

Le procès-verbal de la Commission sera porté sans délai à la connaissance des parties. Il appartient aux parties d'en décider la publication.

CHAPITRE V.

Du règlement arbitral.

Article 26.

Si dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Commission de conciliation visée dans les articles précédentes, les parties ne se sont pas entendues, la question sera portée devant un tribunal arbitral constitué, sauf accord contraire des parties, de la manière indiquée ci-après.

Article 27.

Le Tribunal arbitral comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationnaux respectifs. Les deux autres arbitres et le surarbitre seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties, ni se trouver à leur service.

Article 28.

1. Si la nomination des membres du Tribunal arbitral n'intervient pas dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre de constituer un tribunal arbitral, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tierce puissance choisie d'un commun accord par les parties.

2. Si l'accord ne s'établit pas à ce sujet, chaque partie désignera une Puissance différente et les nominations seront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3. Si, dans un délai de trois mois, les Puissances ainsi désignées n'ont pu tomber d'accord, ou si la désignation des Puissances dont traite l'alinéa 2 du présent article n'intervenait pas dans ce délai les nominations nécessaires seront faites par le président de la Cour permanente de Justice internationale qui pourraen être saisi par voie de simple requête adressée par l'une ou l'autre des parties. Si celui-ci est empeché, ou, s'il est ressortissant de l'une des parties,

ένὸς τῶν Μερῶν, οἱ διορισμοὶ γίνονται ὑπὸ τοῦ γηραιτέρου μέλους τοῦ Δικαστηρίου ὅπερ δὲν εἶναι ὑπήκοος οὐδενὸς τῶν Μερῶν. ὑ-

Ἄρθρον 29.

Ἐν περιπτώσει χηρείας θέσεως αἰτίᾳ θανάτου ἢ παραιτήσεως ἢ οἱουδήποτε ἄλλου κωλύματος, αὕτη θὰ πληροῦται τὰ ταχύτερον καθ' ὃν τρόπον ὁρίζεται διὰ τοὺς διορισμούς.

Ἄρθρον 30.

Τὰ Μέρη συντάσσουσι συνυποσχετικὸν καθορίζον τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν.

Ἄρθρον 31.

Ἐν περιπτώσει μὴ καθορισμοῦ ἢ ἀνεπαρκοῦς καθορισμοῦ ἐν τῷ συνυποσχετικῷ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων σημείων, θὰ ἐφαρμόζωνται, ἐν τῷ ἀναγκαίῳ μέτρῳ, αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1907 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Ἄρθρον 32.

Ἐλλείψει συνάψεως συνυποσχετικοῦ ἐντὸς διορίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο θὰ ἐπιλαμβάνεται δι' αἰτήσεως τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 33.

Ἐν περιπτώσει σιωπῆς τοῦ συνυποσχετικοῦ ἢ ἐλλείψει τοιούτου, τὸ Διακαστήριον θὰ ἐφαρμόζῃ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοὺς κανόνας τοὺς ἀπαριθμουμένους ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι κανόνες δυνάμενοι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς τὸ Δικαστήριον θὰ δικάζῃ ex aequo et bono.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 34.

1) Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διαφορὰ ἀποτελεῖ ἀντικείμενον διαιτητικῆς ἢ δικαστικῆς διαδικασίας, ἰδίως ἐὰν τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ διαφωνοῦσι τὰ Μέρη πρακύπτει ἐκ πράξεων γενομένων ἤδη ἢ ἐν τῷ γίγνεσθαι, τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἀποφαινόμενον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 41 τοῦ Καταστατικοῦ του, ἢ τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον, θὰ ὑποδείξῃ τὸ ταχύτερον ποῖα προσωρινὰ μέτρα δέον νὰ ληφθῶσι. Τὰ Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς ταῦτα.

2) Ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ Συνδιαλλαγῆς ἔχῃ ἐπιληφθῇ τῆς διαφορᾶς, δύναται νὰ συστήσῃ εἰς τὰ Μέρη τὰ προσωρινὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἤθελε κρίνει χρήσιμα.

3) Τὰ Μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπέχωσι παντὸς μέτρου δυναμένου νὰ ἔχῃ ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς δικαστικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ διακανονισμοῦ τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἐν γένει ὅπως μὴ προβαίνωσιν εἰς οὐδεμίαν πρᾶξιν οἱασδήποτε φύσεως δυναμένην νὰ ἐπιδεινώσῃ ἢ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν διαφοράν:

Ἄρθρον 35.

Ἐὰν ἡ δικαστικὴ ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ὥριζεν ὅτι ληφθεῖσα ἀπόφασις ἡ διαταχθὲν μέτρον ὑπό τινος δικαστικῆς ἢ ἄλλης ἀρχῆς ἑνὸς τῶν διαμαχομένων Μερῶν εὑρίσκεται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ διεθνὲς δίκαιον καὶ ἐὰν τὸ συνταγματικὸν δίκαιον τοῦ ἐν λόγῳ

les nominations serontfaites par le vice-président. Si celui-ci est empêché, ou, s'il est ressortissant de l' une des parties, les nominations seront faites par le membre le plus âgé de la Cour qui n'est ressortissant d'aucune des parties.

Article 29.

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission, ou de quelque autre empêchement en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 30.

Les parties rédigeront un compromis déterminant l'objet du litige et la procédure à suivre.

Article 31.

A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, relativement aux points indiqués dans l'article précédent, il sera fait application dans la mesure nécessaire, des dispositions de la Convention de la Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux

Article 32.

Faute de conclusion d'un compromis dans un délai de trois mois à partir de la constitution du Tribunal, celui—ci sera saisi par requête de l'une ou l' autre des parties.

Article 33.

Dans le silence du compromis ou à défaut de compromis, le Tribunal apliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale. En tant qu'il n'existe pas de pareilles règles applicables au différend, le Tribunal jugera ex aequo et bono.

CHAPITRE VI.—DISPOSITIONS CENERALES

Article 34.

1.—Dans tous les cas où le différend fait l'objet d'une procédure arbitrale ou judiciaire, notamment si le question au sujet de laquelle les parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être, la Cour permanente de Juctice internationale, statuant conformément à l'article 41 de son Statut, ou le Tribunal arbitral, indiquera dans le plus bref délai possible les mesure provisoires qui doivent être prises. Les parties seront tenues de s'y conformer.

2. Si la Commission de conciliation se trouve saisie du differend, elle pourra recommander aux parties les mesures provisoires qu' elle estimera utiles.

3. Les parties s'engagent à s'abstenir de toute mesure susceptible, d'avoir une répercussion préjudiciable à l'éxécution de la décision judiciaire ou aux arrangements proposés par la Commission de conciliation et, en général, à ne procéder à aucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Article 35

Si le sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'une des parties en litige se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international,

Μέρους δὲν ἐπέτρεπεν ἢ ἐπέτρεπεν ἀτελῶς τὴν ἀπάλειψιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ μέτρου τούτου, τὰ Μέρη συμφωνοῦσιν ὅτι δέον διὰ τῆς δικαστικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ παραχωρῆται εἰς τὸ ζημιωθὲν Μέρος δικαία ἱκανοποίησις.

Ἄρθρον 36.

1) Τὸ παρὸν Σύμφωνον εἶναι ἐφαρμοστέον μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἔστω καὶ ἂν τρίτη Δύναμις ἔχῃ ἐνδιαφέρον τι ἐν τῇ διαφορᾷ.

2) Προκειμένου περὶ ἑρμηνείας Συμβάσεως εἰς ἣν συμμετέσχον ἕτερα Κράτη πλὴν τῶν Μερῶν, ἡ Γραμματεία τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης ἢ τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον εἰδοποιοῦσι ταῦτα ἄνευ ἀναβολῆς.

Ἕκαστον τούτων θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἐπεμβάσεως, ἐὰν δὲ ἤθελεν ἐξασκήσει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει περιεχομένη ἑρμηνεία εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἀπέναντί του.

Ἄρθρον 37.

Αἱ διαφοραὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Συμφώνου, περιλαμβανομένων καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν διαφορῶν, θὰ ὑποβάλωνται εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 38.

Τὸ παρὸν Σύμφωνον, σύμφωνον πρὸς τὸ Σύμφωνον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς περιορίζον τὴν ἀποστολὴν ταύτης, ὅπως λαμβάνῃ, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ προστατεύσῃ τελεσφόρως τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

Ἄρθρον 39.

1) Τὸ παρὸν Σύμφωνον θὰ ἐπικυρωθῇ, ἡ δὲ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐπικυρώσεων θὰ λάβῃ χώραν ἐν Ἀθήναις. Θὰ καταχωρισθῇ δὲ εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

2) Τὸ Σύμφωνον συνάπτεται διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων.

3) Ἐὰν δὲν καταγγελθῇ τρεῖς μῆνας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως του, θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύι διὰ μίαν ἑτέραν περίοδον πέντε ἐτῶν καὶ οὕτω καθεξῆς.

4) Παρὰ τὴν καταγγελίαν ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, αἱ ἐκκρεμεῖς διαδικασίαι κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τοῦ Συμφώνου θὰ ἐξακολουθήσωσι μέχρι τῆς ὁριστικῆς περατώσεώς των.

Εἰς πίστωσιν τῶν ὁποίων οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὸ παρὸν Σύμφωνον.

Ἐγένετο ἐν Πράγᾳ τῇ 9 Ἰουνίου 1929 εἰς δύο ἀντίτυπα.

(Ὑπογραφὴ) Κ. ΨΑΡΟΥΔΑΣ

(Ὑπογραφὴ) Δρ. ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ ΜΠΕΝΕΣ

et si le droit constitutionnel de ladite partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les parties conviennent qu'il devra être accordé par la sentence judiciaire ou arbitrale, à la partie lésée, une satisfaction équitable.

Article 36.

1.—Le présent Pacte sera applicable entre les Hautes Parties contractantes encore qu'une tierce Puissance ait un intérêt dans le différend.

2.—Lorsqu'il s'agit l'interprétation d'une convention à laquelle auront participé d'autres Etats que les parties en cause, le Greffe de la Cour permemente de Justice internationale ou le Tribunal arbitral les avertit sans délai.

Chacun d'eux aura le droit d'intervenir et s'il exerce cette faculté l'interprétation contenue dars la sentence est obligatoire à son égard.

Article 37.

Les differends relatifs à l'interprétation ou l'application du présent Pacte y compris ceux relatifs à la qualification des litiges, seront soumis à la Cour permamente de Justice internationale.

Articlr 38.

Le présent Pacte, conforme au Pacte de la Société des Nations, ne sera pas intérprété comme restreignant la mission de celle-ci de prendre,à tout moment, les mesures propres à sauvegarder efficacement la paix du monde.

Atticle 39.

1.—Le Présent Pacte sera ratifié et l'échange des ratifications aura lieu à Athènes.

Il sera enregistré au Secrétariat de la Société des Nations.

2.—Le Pacte est conclu pour une durée de cinq ans à compter de la date de l'échange des ratifications.

3. — S'il n'est pas dénoncé six mois au moins avant l'expiration de ceterme, il demeurera en vigueur pour une nouvelle période de cinq ans et ainsi de suite.

4.—Nonobstant la dénonciation par l'une de Parties contractantes, les procédures engagées au moment de l'expiration du terme du Pacte continueront jusqu'à leur achèvement normal.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Pacte.

Fait à PRAHA, le 8 juin 1929 en deux exemplaires

(Signé) C. PSAROUDAS

(signé) Dr. ED. BENES

Περὶ κυρώσεως τροποποιήσεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

1. Κυροῦται τὸ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1929 ὑπογραφὲν ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος Πρωτόκολλον περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ὡς καὶ τὰ προσηρτημένα αὐτῷ κείμενα τροποποιήσεων, ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τῆς ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1929 ἀποφάσεως αὐτῆς. Τὸ κείμενον τῶν εἰρημένων ἔπεται ἐν Γαλλικῷ καὶ Ἀγγλικῷ πρωτοτύποις, παρεπομένης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

1.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, συμφωνοῦσιν ἐν ὀνόματι τῶν Κυβερνήσεων ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ὅπως ἐπιφέρωσιν εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς

Δικαιοσύνης τὰς ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου σημειουμένας τροποποιήσεις, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1929 ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

2.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον, οὗ τὸ Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν κείμενον θὰ ἔχωσιν ἐξ ἴσου κῦρος, θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῶν Κυβερνήσεων πάντων τῶν ὑπογραψάντων τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1920, εἰς ὃ ὑπάρχει προσηρτημένον τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ὡς καὶ εἰς τὴν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

3.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ κυρωθῇ. Τὰ ἔγγραφα κυρώσεως θὰ κατατεθῶσιν, εἰ δυνατόν, πρὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1930 παρὰ τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅστις θέλει προβῇ εἰς τὴν σχετικὴν ἀνακοίνωσιν πρὸς τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας καὶ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ Συμφώνου μνημονευόμενα Κράτη.

4.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1930 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν πεισθῇ ὅτι τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ Συμφώνου μνημονευόμενα Κράτη ἅτινα θέλουσι κυρώσει τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1920, ὧν ὅμως ἡ κύρωσις τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δὲν ἤθελε συντελεσθῇ κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἡμερομηνίαν, δὲν φέρουσιν ἀντίρρησιν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ τῶν ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου σημειουμένων τροποποιήσεων εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Δικαστηρίου.

5.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου αἱ νέαι διατάξεις θέλουσιν ἀποτελέσει μέρος τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ κατὰ τὸ 1920 γενομένου ἀποδεκτοῦ, αἱ δὲ διατάξεις τῶν τροποποιηθέντων ἀρχικῶν ἄρθρων θέλουσι καταργηθῇ. Καθορίζεται συγχρόνως ὅτι μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1931, τὸ Δικαστήριον θέλει συνεχίσει τὴν λειτουργίαν του συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν τοῦ 1920.

6.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, πᾶσα ἀποδοχὴ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δικαστηρου θὰ ἐνέχῃ τὴν ἔννοιαν ἀποδοχῆς τοῦ ἀναθεωρηθέντος Καταστατικοῦ.

7.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρὸν Πρωτόκολλον αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς θὰ διατελῶσιν ἐν τῇ θέσει Κράτους κυρώσαντος τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1920.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ τὴν δεκάτην τετάρτην ἡμέραν τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἑνάτου ἔτους ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ κατατεθησομένῳ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει διαβιβάσει κεκυρωμένα ἀντίγραφα εἰς τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ Συμφώνου σημειούμενα Κράτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

εἰς τὸ Πρωτόκολλον τῆς 14ης Σεπτεμβρίου 1929.

Τροποποιήσεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Τὰ ἄρθρα 3, 4, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 32 καὶ 35 ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν ἑπομένων διατάξεων:

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 3.

«Τὸ Δικαστήριον ἀποτελεῖται ἐκ δεκαπέντε μελῶν».

Νέον ἄρθρον 4.

«Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ βάσει πίνακος προσώπων ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου συμφώνως πρὸς τὰς ἑπομένας διατάξεις:

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας, ἅτινα δὲν ἐκπροσωποῦνται ἐν τῷ Διαρκεῖ Διαιτητικῷ Δικαστηρίῳ, οἱ πίνακες τῶν ὑποψηφίων θὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων τῶν διοριζομένων ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων αὐτῶν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, τοὺς καθοριζομένους διὰ τὰ μέλη τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τοῦ 1907 περὶ εἰρηνικοῦ κανονισμοῦ τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Ἐλλείψει εἰδικῆς συμφωνίας, ἡ Συνέλευσις, τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου, θὰ καθορίζῃ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς δύναται νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου Κράτος, ὅπερ, καίτοι ἀποδεχθὲν τὸ Καταστατικὸν τοῦ Δικαστηρίου, δὲν διατελεῖ μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 8.

«Ἡ Συνέλευσις καὶ τὸ Συμβούλιον προβαίνουσιν ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 13.

«Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται διὰ ἐννέα ἔτη. Δύνανται νὰ ἐπανεκλεγῶσιν.

Παραμένουσιν ἐν ἐνεργείᾳ μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεώς των. Μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐπιλαμβάνωνται τῶν ὑποβληθεισῶν ἤδη αὐτοῖς ὑποθέσεων.

Ἐν περιπτώσει παραιτήσεως μέλους τοῦ Δικαστηρίου, ἡ παραίτησις θὰ ἀπευθύνηται εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικαστηρίου, ὅπως δι' αὐτοῦ διαβιβασθῇ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ τελευταία αὕτη κοινοποίησις συνεπάγεται χηρείαν τῆς θέσεως».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 14.

«Ἡ πλήρωσις τῶν κενωθεισῶν θέσεων συντελεῖται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πρώτη ἐκλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀκολούθου διατάξεως: Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θὰ ἀπευθύνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 προβλεπομένην πρόσκλησιν, ἡ δὲ ἡμερομηνία τῆς ἐκλογῆς θέλει ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ Συνόδῳ».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 15.

«Τὸ μέλος τοῦ Δικαστηρίου, τὸ ἐκλεγὲν εἰς ἀντικατάστασιν μέλους, τοῦ ὁποίου ἡ ἐντολὴ δὲν ἔχει ἐκπνεύσει, συμπληροῖ τὸν χρόνον τῆς ἐντολῆς τοῦ προκατόχου αὐτοῦ».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 16.

«Τὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου δὲν δύνανται νὰ ἀσκήσωσιν οὐδὲν πολιτικὸν ἢ διοικητικὸν λειτούργημα ἢ νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς οἱανδήποτε ἀσχολίαν χαρακτῆρος ἐπαγγελματικοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας τὸ Δικαστήριον ἀποφασίζει».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 17.

«Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύνανται νὰ εἶναι πράκτορες, σύμβουλοι ἢ δικηγόροι ἐν οὐδεμιᾷ ὑποθέσει.

Δὲν δύνανται νὰ συμμετάσχωσιν εἰς τὴν λύσιν οὐδεμιᾶς ὑποθέσεως ἐν ᾗ προηγουμένως διεπέλεσαν πράκτορες, σύμβουλοι ἢ δικηγόροι ἑνὸς τῶν διαδίκων, μέλη ἐθνικοῦ ἢ διεθνοῦς δικαστηρίου, ἐθεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας τὸ Δικαστήριον ἀποφασίζει».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 23.

«Τὸ Δικαστήριον διατελεῖ πάντοτε ἐν λειτουργίᾳ, ἐκτὸς κατὰ τὰς δικαστικὰς διακοπάς, ὧν αἱ περίοδοι καὶ ἡ διάρκεια ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου, ὧν αἱ κατοικίαι εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν πέντε ἡμερῶν κανονικοῦ ταξειδίου ἀπὸ τῆς Χάγης, θὰ δικαιοῦνται ἀνεξαρτήτως τῶν δικαστικῶν

διακοπῶν ἐξαμήνου ἀδείας καθ' ἑκάστην τριετίαν, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς διαρκείας τῶν ταξειδίων.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρου ὑποχρεοῦνται, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων κανονικῆς ἀδείας, κωλύματος λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης σοβαρᾶς αἰτίας δεόντως δεδικαιολογημένης παρὰ τῷ Προέδρῳ, νὰ εὑρίσκωνται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δικαστηρίου».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 25.

«Τὸ Δικαστήριον ἐνασκεῖ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἐν ὁλομελείᾳ, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐξαίρεσις ρητῶς προβλεπομένη.

Ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν διαθεσίμων δικαστῶν πρὸς συγκρότησιν τοῦ Δικαστηρίου μὴ ἦ κατώτερος τῶν ἑνδεκα, δύναται νὰ προβλεφθῇ ἐν τῷ Ὀργανισμῷ τοῦ Δικαστηρίου, ὅπως ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ ἐκ περιτροπῆς μὴ ἐδρεύσωσιν εἷς ἢ πλείονες δικασταί. Πάντως ὅμως ἀπαιτοῦνται ἐννέα δικασταὶ πρὸς νόμιμον συγκρότησιν τοῦ Δικαστηρίου».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 26.

«Διὰ τὰς ὑποθέσεις τὰς ἀφορώσας τὴν ἐργασίαν καὶ εἰδικῶς τὰς ὑποθέσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ XIII Μέρους (Ἕρη τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης τὸ Δικαστήριον θὰ ἀποφασίζῃ ὡς ἑξῆς:

Τὸ Δικαστήριον θὰ καταρτίζῃ, δι' ἑκάστην τριετῆ περίοδον, εἰδικὸν τμῆμα συγκείμενον ἐκ πέντε δικαστῶν, διοριζομένων ἐφ' ὅσον ἔνεστι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9. Πρὸς τούτοις θέλουσιν ὁρισθῇ δύο δικασταὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν κωλυομένων ἑκάστοτε νὰ παρεδρεύσωσι. Τὸ τμῆμα τοῦτο θὰ ἐκδικάζῃ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἐλλείψει τοιαύτης αἰτήσεως, τὸ Δικαστήριον θὰ ἐδρεύῃ ἐν ὁλομελείᾳ. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις οἱ δικασταὶ συμπαραστατοῦνται ὑπὸ τεσσάρων τεχνικῶν παρέδρων συμπαρεδρευόντων μετὰ συμβουλευτικῆς ψήφου καὶ ἐξασφαλιζόντων δικαίαν ἐκπροσώπησιν τῶν ὑπὸ κρίσιν συμφερόντων.

Οἱ τεχνικοὶ πάρεδροι ἐκλέγονται ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς διαδικασίας τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30, ἐπὶ τῇ βάσει πίνακος «Παρέδρων διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς», ἀπαρτιζομένου ἐξ ὀνομάτων ὑποδεικνυομένων, ἀνὰ δύο, ὑπὸ ἑκάστου Μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ἴσου ἀριθμοῦ ὀνομάτων ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας. Τὸ Συμβούλιον θὰ ὑποδεικνύῃ ἐξ ἡμισείας τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐξ ἡμισείας τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἰσαρίθμων ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 412 τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἄρθρων τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης.

Ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 διατελεῖ πάντοτε προσιτὴ εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐὰν τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη τὸ ζητήσωσι.

Ἐν ταῖς ἀφορώσαις τὴν ἐργασίαν ὑποθέσεσι, τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον δύναται νὰ παρέχῃ εἰς τὸ Δικαστήριον πάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ θὰ ἀνακοινῶνται εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου τούτου πᾶσαι αἱ ἐγγράφως ὑποβαλλόμεναι διαδικαστικαὶ πράξεις».

—Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 27.

«Προκειμένου περὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν διαμετακόμισιν καὶ συγκοινωνίαν καὶ εἰδικῶς περὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ XII Μέρους (Λιμένες, Ὑδάτιναι καὶ Σιδηροδρομικαὶ ὁδοὶ) τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τὰ ἀντίστοιχα μέλη τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης, τὸ Δικαστήριον ἐκδικάζει ὡς ἑπεται:

Δι' ἑκάστην τριετῆ χρονικὴν περίοδον τὸ Δικαστήριον θέλει καταρτίσει εἰδικὸν Τμῆμα, συγκείμενον ἐκ πέντε δικαστῶν, οἵτινες διορίζονται, λαμβανομένων κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπ' ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9. Πρὸς τούτοις θέλουσιν ὁρισθῇ δύο δικασταὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν τυχὸν κωλυομένων τοιούτων. Τὸ Τμῆμα τοῦτο συνεδριάζει τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἐλλείψει τοιαύτης αἰτήσεως τὸ Δικαστήριον συνεδριάζει ἐν ὁλομελείᾳ. Ἐὰν οἱ διάδικοι ἐπιθυμῶσιν ἢ ἐὰν τὸ Δικαστήριον ἤθελεν ἀποφασίσει, οἱ δικασταὶ παραστατοῦνται ὑπὸ τεσσάρων τεχνικῶν παρέδρων, συμπαρεδρευόντων καὶ ἐχόντων δικαίωμα συμβουλευτικῆς ψήφου.

Οἱ τεχνικοὶ πάρεδροι ἐκλέγονται ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει συμφώνως πρὸς τοὺς δικονομικοὺς κανόνας τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30 ἐκ καταλόγου «Παρέδρων διὰ διαφορὰς διαμετακομίσεως καὶ συγκοινωνιῶν», συγκειμένου ἐκ προσώπων ὑποβαλλομένων ἀνὰ δύο ὑφ' ἑκάστου Μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 μένει πάντοτε προσιτὴ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν προβλεπομένων εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐὰν οἱ διάδικοι τὸ ζητήσωσι».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 29.

«Πρὸς ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων τὸ Δικαστήριον καταρτίζει Τμῆμα ἐκ πέντε δικαστῶν, δικαζόντων κατὰ συνοπτικὴν διαδικασίαν, ὁσάκις ἤθελον ζητήσει τοῦτο οἱ διάδικοι. Πρὸς τούτοις ὁρίζονται δύο δικασταὶ πρὸς ἀντικατάστασιν (ἀποχὴ) τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τὰ ἀντίστοιχα μέσιν τοῦ τυχὸν κωλυομένου συναδέλφου των».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 31.

«Οἱ δικασταὶ τῆς ἐθνικότητος ἑκατέρου τῶν διαδίκων διατηροῦσι τὸ δικαίωμα νὰ μετάσχωσι τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ἧς τὸ Δικαστήριον ἔχει ἤδη ἐπιληφθῇ.

Ἐὰν ἐν τῷ συγκροτηθέντι Δικαστηρίῳ ἐδρεύῃ δικαστὴς ἐθνικότητος τοῦ ἑνὸς μόνου τῶν διαδίκων, ὁ ἕτερος δύναται νὰ ὁρίσῃ ὅπως συμπαρεδρεύσῃ ὡς δικαστὴς προσώπων τῆς ἀρεσκείας του. Τὸ πρόσωπον τοῦτο λαμβάνεται κατὰ προτίμησιν μεταξὺ τῶν ὑποδειχθέντων, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5.

Ἐν ᾗ περιπτώσει οὐδεὶς δικαστὴς ὑπάρχει ἐν τῷ Δικαστηρίῳ τῆς ἐθνικότητος τῶν διαδίκων, ἑκάτερος τούτων δύναται νὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν δικαστοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τρόπον.

Ἡ παροῦσα διάταξις ἐφαρμόζεται εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 26, 27 καὶ 29. Κατὰ τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ὁ Πρόεδρος παρακαλεῖ ἓν ἢ ἐνδεχομένως δύο τῶν συγκροτούντων τὸ Δικαστήριον μελῶν ὅπως παραχωρήσωσι τὰς θέσεις των εἰς τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἐθνικότητος τῶν διαδίκων, ἢ τούτων κωλυομένων εἰς τοὺς εἰδικῶς διορισθέντας ὑπὸ τῶν διαδίκων δικαστάς.

Ὅταν πλείονες τῶν διαδίκων εἶναι ὁμάδικοι, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων διατάξεων λογίζονται ὡς εἷς καὶ μόνος διάδικος. Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον.

Οἱ ἐκλεγέντες δικασταὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου δέον νὰ πληρώσι τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 2, 17, ἐδάφ. 2, 20 καὶ 24 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ. Δικάζουσιν ἐν πλήρει πρὸς τοὺς συναδέλφους των ἰσότητι».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 32.

«Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου λαμβάνουσιν ἐτησίας ἀποδοχάς.

Ὁ Πρόεδρος λαμβάνει εἰδικὸν ἐτήσιον ἐπίδομα.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος λαμβάνει εἰδικὸν ἡμερήσιον ἐπίδομα ὁσάκις ἐκπληροῖ καθήκοντα Προέδρου.

Οἱ διοριζόμενοι δικασταὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 31, πρωτοτύπῳ κατατεθησομένῳ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Γραμματείας ἐξαιρέσει τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου, λαμβάνουσιν ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ὁσάκις ἀσκοῦσι τὰ καθήκοντά των.

Αἱ ἀποδοχαὶ αὗται, τὰ ἐπιδόματα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις καθορίζονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου. Δὲν δύνανται δὲ νὰ ἐλαττωθῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δικαστοῦ.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ Δικαστικοῦ Γραμματέως καθορίζονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, τῇ προτάσει τοῦ Δικαστηρίου.

Κανονισμός, ἐγκρινόμενος ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, καθορίζει τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς καταβάλλονται συντάξεις εἰς τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου καὶ εἰς τὸν Δικαστικὸν Γραμματέα, ὡς καὶ τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου καὶ ὁ Γραμματεὺς ἀποζημιοῦνται διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου των.

Αἱ ἀποδοχαί, τὰ ἐπιδόματα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 35.

«Ἡ εἰς τὸ Δικαστήριον προσφυγὴ ἐπιτρέπεται εἰς τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καθὼς καὶ εἰς τὰ Κράτη τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ Συμφώνου.

Οἱ ὅροι ὑφ' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἰδιαιτέρων διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύι Συνθηκῶν, κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει χωρὶς νὰ ἢ δυνατὸν νὰ προκύψῃ ἐκ τούτου οἱαδήποτε ἀνισότης διὰ τοὺς διαδίκους πρὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Ὅταν Κράτος τι, μὴ Μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν τυγχάνῃ διάδικον, τὸ Δικαστήριον θέλει ὁρίσει τὴν συνεισφορὰν εἰς ἣν τοῦτο θέλει ὑποβληθῇ. Ἐν τούτοις ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐὰν τὸ ἐν λόγῳ Κράτος συμμετέχῃ τῶν δαπανῶν τοῦ Δικαστηρίου».

Τὸ Γαλλικὸν κείμενον τοῦ ἄρθρου 38, ἀριθ. 4 ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς ἑπομένης διατάξεως:

«4. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς γνώμας τῶν μᾶλλον διακεκριμένων συγγραφέων τῶν διαφόρων Ἐθνῶν, ὡς βοηθητικὸν μέσον καθορισμοῦ τῶν κανόνων τοῦ δικαίου».

(Οὐδεμία μεταβολὴ σημειοῦται ἐν τῷ Ἀγγλικῷ κειμένῳ).

Τὰ ἄρθρα 39 καὶ 40 ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν ἑπομένων διατάξεων:

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 39.

«Αἱ ἐπίσημοι γλῶσσαι τοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἡ Γαλλικὴ καὶ ἡ Ἀγγλική. Ἐὰν οἱ διάδικοι συμφωνοῦσιν ὅπως ὁλόκληρος ἡ διαδικασία διεξαχθῇ γαλλιστί, ἡ ἀπόφασις ἐκδοθήσεται εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ἐὰν οἱ διάδικοι συμφωνοῦσιν ὅπως ὁλόκληρος ἡ διαδικασία διεξαχθῇ ἀγγλιστί, ἡ ἀπόφασις ἐκδοθήσεται εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

Ἐλλείψει συμφωνίας, ὁριζούσης τὴν γλῶσσαν ἧς γενήσεται χρῆσις, οἱ διάδικοι δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσιν εἰς τὰς ἀγορεύσεις των τὴν γλῶσσαν τῆς προτιμήσεως αὐτῶν, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἐκδοθήσεται γαλλιστὶ καὶ ἀγγλιστί. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Δικαστήριον καθορίζει ποῖον τῶν δύο κειμένων ἔσεται τὸ ἐπίσημον.

Τὸ Δικαστήριον δύναται, τῇ αἰτήσει παντὸς διαδίκου, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρῆσιν ἄλλης γλώσσης ἐκτὸς τῆς Γαλλικῆς ἢ τῆς Ἀγγλικῆς».

Νέα διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 40.

«Αἱ ὑποθέσεις εἰσάγονται πρὸ τοῦ Δικαστηρίου ἀναλόγως τῶν περιστάσεων εἴτε διὰ κοινοποιήσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ εἴτε δι' αἰτήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν Γραμματείαν. Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι δέον νὰ καθορίζωνται τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς καὶ οἱ διάδικοι.

Ὁ Γραμματεὺς ἀνακοινοῖ ἀμέσως τὴν αἴτησιν εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Πληροφορεῖ ὡσαύτως περὶ τούτου τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὐτῆς, ὡς καὶ τὰ Κράτη, ὧν ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ Δικαστήριον ἐγένετο ἀποδεκτή».

Τὸ Ἀγγλικὸν κείμενον τοῦ ἄρθρου 45 ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς ἀκολούθου διατάξεως:

«Αἱ συζητήσεις διευθύνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τούτου κωλυομένου ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου. Ἐν περιπτώσει κωλύματος ἀμφοτέρων, ὁ ἀρχαιότερος παρὼν δικαστὴς προεδρεύει».

(Οὐδεμία ἐπέρχεται μεταβολὴ ἐν τῷ Γαλλικῷ κειμένῳ)

Τὸ κατωτέρω νέον Κεφάλαιον προστίθεται εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV.

Συμβουλευτικαὶ γνωμοδοτήσεις.

Νέον ἄρθρον 65.

«Τὰ ζητήματα ἐφ' ὧν ζητεῖται ἡ συμβουλευτικὴ γνωμοδότησις τοῦ Δικαστηρίου ἐκτίθενται εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ γραπτῆς αἰτήσεως, ὑπογραφομένης εἴτε ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως εἴτε ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἴτε ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας, ἐνεργοῦντος ἐπὶ τῇ βάσει ὁδηγιῶν τῆς Συνελεύσεως ἢ τοῦ Συμβουλίου.

Ἡ αἴτησις ἀναφέρει σαφῶς τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ ζητεῖται ἡ γνώμη τοῦ Δικαστηρίου. Ἐπισυνάπτεται δ' αὐτῇ πᾶν ἔγγραφον διαφωτιστικὸν τοῦ ζητήματος».

Νέον ἄρθρον 66.

«1. Ὁ Δικαστικὸς Γραμματεὺς κοινοποιεῖ ἀμέσως τὴν ἐπὶ τῷ τέλει συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως αἴτησιν εἰς τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας, ὡς καὶ εἰς τὰ Κράτη ὧν ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ Δικαστήριον ἐγένετο ἀποδεκτή.

Πρὸς τούτοις ὁ Δικαστικὸς Γραμματεὺς καθιστᾷ γνωστὸν δι' εἰδικῆς ἀπ' εὐθείας ἀνακοινώσεως εἰς πᾶν μέλος τῆς Κοινωνίας, εἰς πᾶν Κράτος, οὗ ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ Δικαστήριον ἐγένετο ἀποδεκτή, καὶ εἰς πάντα μὴ συμμετέχοντα τῆς διαδικασίας Διεθνῆ Ὀργανισμόν, περὶ ὧν τὸ Δικαστήριον ἤθελε κρίνει ὅτι δύνανται νὰ παράσχωσι πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὅτι εἶναι διατεθειμένον νὰ δεχθῇ γραπτὰς ἐκθέσεις ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου καθοριζομένης προθεσμίας ἢ νὰ ἀκούσῃ προφορικὰς τοιαύτας ἐν δημοσίᾳ ἐπὶ τούτῳ συνεδρίᾳ.

Ἐὰν Μέλος τι τῆς Κοινωνίας ἢ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τῆς παρούσης παραγράφου μνημονευομένων Κρατῶν πρὸς ὃ δὲν ἐγένετο ἡ ὡς ἄνω εἰδικὴ κοινοποίησις ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ὑποβάλῃ γραπτὴν ἔκθεσιν ἢ νὰ ἀκουσθῇ, τὸ Δικαστήριον ἀποφασίζει.

2. Τὰ Μέλη, τὰ Κράτη ἢ οἱ Ὀργανισμοὶ οἵτινες ὑπέβαλαν γραπτὰς ἢ προφορικὰς ἐκθέσεις δύνανται νὰ συζητήσωσι τὰς ὑπὸ τῶν λοιπῶν Μελῶν, Κρατῶν ἢ Ὀργανισμῶν ὑποβληθείσας τοιαύτας κατὰ τοὺς τύπους καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ προθεσμιῶν τῶν καθοριζομένων ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἢ ἐὰν τοῦτο δὲν συνεδριάζῃ ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ ὁ Δικαστικὸς Γραμματεὺς ἀνακοινοῖ ἐν καιρῷ τὰς γραπτὰς ἐκθέσεις καὶ τὰ ὑποβαλόντα τοιαύτας Μέλη, Κράτη καὶ Ὀργανισμούς».

Νέον ἄρθρον 67.

«Τὸ Δικαστήριον ἀπαγγέλλει τὰς συμβουλευτικὰς γνωμοδοτήσεις αὐτοῦ ἐν δημοσίᾳ συνεδρίᾳ, εἰδοποιουμένων περὶ τούτου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μελῶν τῆς Κοινωνίας καὶ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων διεθνῶν ὀργανισμῶν».

Νέον ἄρθρον 68.

«Τὸ Δικαστήριον θέλει ἔχει ὑπ' ὄψιν, πρὸς τούτοις, ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν γνωμοδοτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τὰς ἐφαρμοζομένας ἐν τῇ ἀμφισβητουμένῃ δικαιοδοσίᾳ, ἐφ' ὅσον ἤθελε κρίνει ταύτας ἐφαρμοστέας».

Νοτιοαφρικανικὴ Ἕνωσις	Eric H. Louw
Γερμανία	Fr. Gaus
Αὐστραλία	W. Harrison Moore
Αὐστρία	Dr Marcus Leitmaier
Βέλγιον	Henri Rolin
Βολιβία	A Coetadellas
Βραζιλία	M. De Pimentel Brandao

Μεγάλη Βρεττανία καὶ Βορεία Ἰρλανδία ὡς καὶ πάντα τὰ μέρη τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας τὰ μὴ χωριστὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν	Arthur Henderson
Βουλγαρία	Vladimir Molloff
Καναδᾶς	R. Dandurand
Χιλὴ	Luis V. De Porto-Seguro
Κίνα	Chao-Chu Wu
Κολομβία	Francisco José Urrutia
Δανιμαρκία	Georg Cohn
Δομινικανὴ Δημοκρατία	M. L. Vasques G.
Ἱσπανία	C. Botella
Ἐσθονία	A. Sshmidt
Φινλανδία	A. S. Yrjö-Koskinen
Γαλλία	Henri Fromageot
Ἑλλὰς	Politis
Γουατεμάλα	Luis V. De Porto-Seguro
Αἴτη	Luc Dominique
Οὐγγαρία	Ladislas Gajzago
Ἰνδίαι	Md. Habibullah
Ἐλεύθερον Κράτος τῆς Ἰρλανδίας	John A. Costello
Ἰταλία	Vittorio Scialoja
Λεττονία	Charles Duzmans
Λιβερία	**A. Sottile**
Λουξεμβοῦργον	Bech
Νικαράγουα	Francisco Torres F.
Νορβηγία	Arnold Raestad
Νέα-Ζηλανδία	C. J. Parr
Παναμᾶς	J. D. Arosemena
Παραγουάη	R. V. Caballero De Bedoya
Κάτω-Χῶραι	V. Eysinga
Περοῦ	Mar. H. Cornejo
Περσία	P. P. Kitabgi
Πολωνία	M. Rostworowski S. Rundstein
Πορτογαλλία	Prof. Doutor J. Lobo D' Avila Limea
Ρουμανία	Antoniade
Σαλβατὸρ	J. Gustavo Guerrero
Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων	I. Choumenkovitch
Σιὰμ	Varnvaidya
Σουηδία	E. Marks Von Würtemberg
Ἑλβετία	**Motta**
Τσεχοσλοβακία	**Zd. Fierlinger**
Οὐραγουάη	**A. Guani**
Βενεζουέλα	C. Zumeta

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἐν Γενεύῃ, τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1929.

Διὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα:

(Ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος)

Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Γραμματείας

Περὶ κυρώσεως τοῦ Πρωτοκόλλου ἀποδοχῆς τῶν ἐπιφυλάξεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον μόνον.

1. Κυροῦται τὸ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1929 ὑπογραφὲν ἐν Γενεύῃ Πρωτόκολλον ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος περὶ ἀποδοχῆς τῶν ἐπιφυλάξεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης τῶν διατυπωθεισῶν ἐν τῇ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1926 ἀποφάσει τῆς Γερουσίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὸ κείμενον τοῦ εἰρημένου Πρωτοκόλλου ἔπεται ἐν πρωτοτύποις ἐν Γαλλικῷ καὶ Ἀγγλικῷ, παρεπομένης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Τὰ Κράτη τὰ ὑπογράψαντα τὸ ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1920 Πρωτόκολλον ὑπογραφῆς τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, ἐκπροσωπούμεναι ὑπὸ τῶν κάτωθι ὑπογραμμένων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κατωτέρω διατάξεων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν προσχώρησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ εἰρημένον Πρωτόκολλον ὑπὸ τὴν αἴρεσιν τῶν πέντε ἐπιφυλάξεων τῶν διατυπωθεισῶν ἐν τῇ ἀποφάσει τῇ γενομένῃ ἀποδεκτῇ τὴν 27 Ἰανουαρίου 1926 ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον πρῶτον.

Τὰ ὑπογράψαντα τὸ εἰρημένον Πρωτόκολλον Κράτη ἀποδέχονται, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις καθοριζόμενα, τοὺς εἰδικοὺς ὅρους, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐξαιροῦσι τὴν προσχώρησιν αὐτῶν εἰς τὸ εἰρημένον Πρωτόκολλον, τοὺς μνημονευομένους εἰς τὰς προμνησθείσας πέντε ἐπιφυλάξεις.

Ἄρθρον 2.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι εἶναι δεκταὶ ὅπως συμμετάσχωσι, διὰ τῶν ἐκπροσώπων οὓς θέλουσι διορίσει ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ καὶ ἐν πλήρει ἰσότητι πρὸς τὰ ὑπογράψαντα Κράτη, τὰ διατελοῦντα Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ἐκπροσωπούμενα εἴτε ἐν τῷ Συμβουλίῳ, εἴτε ἐν τῇ Συνελεύσει, πασῶν τῶν διασκέψεων τοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς Συνελεύσεως τῶν ἀποσκοπουσῶν εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν δικαστῶν ἢ τῶν ἀναπληρωματικῶν τοιούτων τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δικαστηρίου. Τὸ ψῆφος αὐτῶν θὰ λογίζηται ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῆς ἀπαιτουμένης ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 3.

Οὐδεμία τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ εἶναι δυνατὴ ἄνευ τῆς ἀποδοχῆς πάντων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Δικαστήριον θὰ ἀπαγγέλλῃ τὰς συμβουλευτικὰς αὐτοῦ γνωμοδοτήσεις ἐν δημοσίᾳ συνεδρίᾳ, ἀφοῦ προβῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας κοινοποιήσεις καὶ παράσχῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀκουσθῶσι συμφώνως πρὸς τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν νῦν ἄρθρων 73 καὶ 74 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 5.

Πρὸς βεβαίωσιν ὅτι τὸ Δικαστήριον δὲν θέλει προβῇ εἰς ἐνέργειαν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐπὶ αἰτήσεως συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως ἀφορώσης ζήτημα ἢ διαφορὰν ἐν οἷς αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐνδιαφέρονται ἢ δηλοῦσιν ὅτι ἐνδιαφέρονται, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ εἰδοποιῇ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, δι' οὗ αὗται ἤθελον ὑποβείξει τρόπου, περὶ πάσης προτάσεως ὑποβληθείσης εἰς τὸ Συμβούλιον ἢ τὴν Συνέλευσιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ἀποσκοπούσης εἰς τὴν ἐπίτευξιν συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, καὶ εἶτα, ἐὰν κριθῇ τοῦτο εὐκτόν, θὰ γίνῃ ὡς οἷόν τε τάχιον ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐὰν τὰ συμφέροντα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θίγωνται.

Ὅταν αἴτησις ἐπὶ τῷ τέλει συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως

περιέλθη εἰς τὸ Δικαστήριον, ὁ Γραμματεὺς θὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ Κράτη τὰ μνημονευόμενα ἐν τῷ νῦν 73 ἄρθρῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου τάσσων καὶ λογικὴν προθεσμίαν καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου διὰ τὴν διαβίβασιν ὑπὸ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἐγγράφου ἐκθέσεως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν αἴτησιν. Ἐὰν, δι' οἱονδήποτε λόγον, ἡ περὶ τῆς ἐν λόγῳ αἰτήσεως ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ ὑπὸ ἱκανοποιητικὰς συνθήκας, καὶ ἐὰν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καταστήσωσι γνωστὸν εἰς τὸ Δικαστήριον ὅτι τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Δικαστηρίου αἰτεῖται θίγει τὰ συμφέροντα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ διαδικασία θὰ ἀνασταλῇ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ὅπως καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ἐν λόγῳ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ὁσάκις πρόκειται νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ Δικαστηρίου συμβουλευτικὴ γνωμοδότησις ἐν περιπτώσει προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν προηγουμένων παραγράφων, αἱ ἀντιρρήσεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν σημασίαν οἵαν καὶ ἡ ψῆφος παντὸς Μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐν τῷ Συμβουλίῳ ἢ τῇ Συνελεύσει, καθιστῶσα ἀδύνατον τὴν ἐπίτευξιν τῆς αἰτουμένης συμβουλευτικῆς γνωμοδοτήσεως.

Ἐὰν, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, καθίσταται προφανὲς ὅτι συμφωνία δὲν εἶναι δυνατὴ καὶ ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι δὲν εἶναι διατεθειμέναι νὰ ἄρωσι τὰς ἀντιρρήσεις αὐτῶν, τὸ ὑπὸ ἄρθρου 8 προβλεπόμενον δικαίωμα ἀνακλήσεως θὰ ἀσκηθῇ κανονικῶς, χωρὶς ἡ ἐνέργεια αὕτη νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς μὴ φιλικὴ πρᾶξις, ἢ ὡς ἄρνησις συμβολῆς εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἐν γένει καλὴν συνεννόησιν.

Ἄρθρον 6.

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐκτεθησομένων ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ 8, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου θὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν ἰσχὺν καὶ τὸ αὐτὸ κῦρος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δικαστηρίου καὶ πᾶσα μεταγενεστέρα ὑπογραφὴ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 16 Δεκεμβρίου 1920 θὰ θεωρῆται ὡς συνεπαγομένη ἀποδοχὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 7.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ κυρωθῇ. Ἕκαστον Κράτος θὰ ἀπευθύνῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κυρώσεως αὐτοῦ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῇ φροντίδι τοῦ ὁποίου θὰ εἰδοποιηθῶσι περὶ τούτου πάντα τὰ ὑπογράψαντα Κράτη. Τὰ ἔγγραφα ἐπικυρώσεων θέλουσι κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύϊ εὐθὺς ὡς τὰ Κράτη τὰ ὑπογράψαντα τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16 Δεκεμβρίου 1920 καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καταθέσωσι τὰς ἐπικυρώσεις αὐτῶν.

Ἄρθρον 8.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ δύνανται, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, νὰ κοινοποιήσωσιν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅτι ἀποσύρουσι τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16 Δεκεμβρίου 1920. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ ἀνακοινώσῃ εὐθὺς ταῦτο εἰς πάντα τὰ Κράτη τὰ ὑπογράψαντα τὸ Πρωτόκολλον.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θέλει θεωρηθῇ ὡς παῦσαν διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς παραλαβῆς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς κοινοποιήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἀντιθέτως, ἕκαστον τῶν λοιπῶν Κρατῶν θὰ δύναται, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἑαυτοῦ ἀποδοχὴν τῶν εἰδικῶν ὅρων ἀφ' ὧν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐξήρτησαν τὴν προσχώρησιν αὐτῶν εἰς τὸ Πρωτόκολλον τῆς 16 Δεκεμβρίου 1920. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ ἀνακοινώσῃ ἀμέσως τοῦτο εἰς πάντα τὰ Κράτη τὰ ὑπογράψαντα τὸ παρὸν Πρωτόκολλον. Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θέλει θεωρηθῇ ὡς παῦσαν διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ εὐθὺς ὡς, ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαινούσης ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραλαβῆς τῆς ἐν λόγῳ κοινοποιήσεως, τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἐξαιρέσει τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, κοινοποιήσωσιν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποσύρωσι τὴν προμνησθεῖσαν ἀποδοχὴν αὐτῶν.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ, τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐνακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἑνάτου ἔτους, ἐν ἑνὶ πρωτοτύπῳ, τοῦ ὁποίου τό τε γαλλικὸν καὶ ἀγγλικὸν κείμενον θὰ ἔχωσιν ἐξ ἴσου κῦρος.

Ὑπογραφαί

Νατιοαφρικανικὴ Ἕνωσις	Eric H. Louw
Γερμανία	Fr. Gaus
Αὐστραλία	W. Harrison Moore
Αὐστρία	Dr Marcus Leitmaier
Βέλγιον	Henri Rolin
Βολιβία	A. Cortadellas
Βραζιλία	M. De Pimentel Brandao
Μεγάλη Βρεττανία καὶ Βορεία Ἰρλανδία ὡς καὶ πάντα τὰ μέρη τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας τὰ μὴ χωριστὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν	Arthur Henderson
Βουλγαρία	Vladimir Molloff
Καναδᾶς	R. Dandurand
Χιλὴ	Luis V. De Porto-Seguro
Κίνα	Chao-Chu Wu
Κολομβία	Francisco José Urrutia
Κούβα	G. de Blanck
Δανιμαρκία	Georg Cohn
Δομινικανὴ Δημοκρατία	M. L. Vasquez G.
Ἱσπανία	C. Botella
Ἐσθονία	A. Sshmidt
Φινλανδία	A. S. Yrjö-Koskinen
Γαλλία	Henri Fromageot
Ἑλλὰς	Politis
Γουατεμάλα	F. Mora
Ἀΐτη	Luic Dominique
Οὐγγαρία	Ladislas Gajzago
Ἰνδία	Ma. Habibullah
Ἐλεύθερον Κράτος τῆς Ἰρλανδίας	John A. Costello
Ἰταλία	Vittorio Scialoja
Ἰαπωνία	Isabura Voshida
Λεττονία	Charles Duzmans
Λιβηρία	A. Sottile
Λουξεμβοῦργον	Bech
Νικαράγουα	Francisco Torres F.
Νορβηγία	Arnold Raestad
Νέα-Ζηλανδία	C. J. Parr
Παναμᾶς	J. D. Arosemena
Παραγουάη	R. V. Caballero De Bedoya
Κάτω-Χῶραι	V. Eysinga
Περοῦ	Mar. H. Cornejo
Περσία	P. P. Kitabgi
Πολωνία	M. Rostworowski S. Rundstein
Πορτογαλλία	Prof. Doutor J. Lobo D' Avila lima
Ρουμανία	Antoniade
Σαλβατὸρ	J. Gustavo Guerrero
Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων	I. Choumenkovitch
Σιὰμ	Venrnvaidya
Σουηδία	E. Marks Von Würtemberg
Ἑλβετία	Motta
Τσεχοσλοβακία	Zd. Fierlinger
Οὐραγουάη	A. Guani
Βενεζουέλα	C. Zumeta

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ἐν Γενεύῃ, τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1929.
Διὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα:
(Ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος)
Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Γραμματείας

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζητήσιν σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου», ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ἔχουν ὑποβληθῇ τέσσαι τροπολογίαι, ὥστε ἐὰν ἤθελεν ἀσχοληθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ Βουλὴ θὰ ἔπρεπε νὰ συζητήσωμεν ἐπὶ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους. Διὰ ζητήματα τοιαύτης φύσεως δὲν εἶναι δυνατὸν εἷς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ μορφώσῃ ὀρθὴν γνώμην. Διὰ τοῦτο ὅλας τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας καὶ τὰ παράπονα ὑπέβαλα εἰς τὸ Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον, ἐξετάσαν μετὰ προσοχῆς αὐτά, κατέληξεν εἰς τὰ συμπεράσματα ὅτι δὲν δύναται νὰ προτείνῃ καμμίαν μεταβολήν, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θίγεται τὸ ἐπικρατέστερον δικαίωμα ἄλλων μεγαλυτέρων ὁμάδων ἀξιωματικῶν. Μόνον μίαν τροπολογίαν δέχεται εἰς τὸ ἄρθρον 8 διότι ἀποκαθιστᾷ δικαιώματα χωρὶς νὰ θίγῃ κανὲν ἄλλο δικαίωμα. Ἐὰν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, ὥστε νὰ λείψῃ ἡ ἀξιοθρήνητος κατάστασις ἡ ὁποία ὑφίσταται διὰ τὴν ἔλλειψιν μιᾶς μονίμου ἐπετηρίδος, ἔχει καλῶς. Ἐὰν ὅμως ἐπιμείνητε καὶ θέλετε νὰ συζητήσητε ἕκαστος ἐξ ὑμῶν τὴν τροπολογίαν τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε, τότε θὰ ἀναγκασθῶ νὰ ὑποβάλω καὶ ἐγὼ τὴν ἑξῆς τροπολογίαν: «Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παραπέμψῃ τὸ νομοσχέδιον τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῶν ἀντιστρατήγων καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ μετὰ τὸν ὁριστικὸν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καταρτισμὸν αὐτοῦ».

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ ἦτο τυπικὸν νὰ παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον, ἀλλ' ἐγὼ εἰσηγήθην τὴν γνώμην αὐτὴν ἐξ ἀφορμῆς προτάσεως τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐνταῦθα. Εἴμεθα τελείως ἀναρμόδιοι νὰ λύσωμεν τὰ ζητήματα αὐτά, τὰ ὁποῖα εἶν ι ζητήματα ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ ὄχι νομοθετικῆς. Ἐγὼ προτείνω ἂν δὲν θέλετε νὰ δεχθῶμεν τὸν κατάλογον ὅπως καταρτίσθῃ, νὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία τοῦ συναδέλφου μου μὲ μικρὰν λεκτικὴν διαφορὰν ἡ ὁποία θὰ λέγῃ: «Ὁ κατάλογος θὰ καταρτισθῇ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τὸ ὁποῖον συνεκροτήσαμεν μαζὺ μὲ ὅλα τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθησαν καὶ τὰς τροπολογίας αἱ ὁποῖαι ἦλθον εἰς τὴν Βουλὴν παραπέμπεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον διὰ νὰ καταρτίσῃ τοῦτο ὁριστικὴν ἐπετηρίδα, τὴν ὁποίαν ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Ὁ κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** λέγει ὅτι τοῦτο θὰ ἐκθέσῃ τὸ κῦρος τοῦ Συμβουλίου, διότι ὑπάρχουν πολλαὶ ἀξιώσεις καὶ πολλὰ παράπονα ἀξιωματικῶν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ προετίμων νὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει· ἀλλ' ἂν πρόκειται νὰ ἀρχίσωμεν τὴν συζήτησιν τῶν τροπολογιῶν καὶ τῶν παραπόνων, τὸ προτείνω αὐτὸ ὡς ἐν εἶδος συμβιβασμοῦ. Βεβαίως ἡ παρατήρησις τὴν ὁποίαν κάμνετε ἔχει ἀξίαν, δὲν νομίζω ὅμως ἐξ ἄλλου ὅτι οἱ ἀνώτατοι διοικηταὶ τοῦ στρατοῦ θὰ ἐκτεθῶσιν ἂν κατὰ συνείδησιν ἐργασθοῦν. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀντίρρησις κατὰ τῆς προτάσεως αὐτῆς θὰ τὴν ἀποσύρωμεν καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου δηλοῦντες ὅτι δὲν θὰ δεχθῶμεν καμμίαν τροπολογίαν ἐκτὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπή.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ὡρισμένων ἀδικιῶν, τὰς ὁποίας ἀναγνωρίζουν δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ τὰς ὁποίας ἀναγνωρίζει καὶ ὁ νόμος.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ἕνεκα ὅμως τῶν γενομένων καταχρήσεων τὰ ἐφέραμεν ἐδῶ. Δὲν εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα αὐτά.

Ὁ κ. ***Ἰ. Παπαφλέσσας*** λέγει ὅτι πρόκειται ἡ Βουλὴ νὰ κρίνῃ Ν. Δ. τῆς δικτατορίας διὰ τοῦ ὁποίου ἀνέτρεψεν ἄρδην πᾶσαν ἱεραρχίαν ἐν τῷ στρατεύματι. Δὲν εἶναι τὸ νομοθετικὸν Σῶμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα αὐτά;

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα ὑποβάλλονται, διότι κυρίως δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰ κρίνωμεν ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας ἀδικίας αἱ ὁποῖαι γεννῶνται. Ἐγὼ διακηρύττω ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς ὁποίας εἶμαι ἀρχηγὸς εἶναι ἀνίκανος νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα αὐτά.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶπε πρὸ ἡμερῶν ὅτι τὸ νομοσχέδιον κατήρτισεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γνωμῶν τῶν ἀρμοδίων διὰ νὰ θεραπευθοῦν ὅλα τὰ δυνάμενα νὰ θεραπευθοῦν παράπονα καὶ ὅσα μείνουν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθωθοῦν καὶ παρεκάλεσε διὰ τοῦτο νὰ μὴ γίνῃ συζήτησις εἰς τὴν Βουλήν, διότι εἶναι δεσμευμένος ὄχι νομικῶς ἀλλ' ἠθικῶς νὰ μὴ δύναται νὰ δεχθῇ καιμίαν τροπολογίαν, διότι θὰ ἀνοίξῃ νέαν πληγήν. Ἂν ἡ Βουλὴ νομίζῃ ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν ἐπέρχεται διόρθωσις τότε νὰ παραπέμψωμεν τὸν κανονισμὸν τοῦ ζητήματος κατὰ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πρότασις ἐκείνη νομίζω ὅτι θέτει εἰλικρινέστερον τὰ πράγματα, νὰ ἀρίσωμεν δηλαδὴ νὰ δοθῇ ἡ λύσις ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μᾶς τὴν στέλνουν νὰ τὴν κυρώσωμεν νομοθετικῶς. Τοῦτο ὄχι μόνον εἶναι ὀρθότερον, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ τὸ δικαίωμα, ὁ ἀδικούμενος ἂν θέλῃ νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐδεχόμην ποτὲ νὰ ἀνοίξωμεν αὐτὴν τὴν ὁδόν. Τὸ γενικὸν συμφέρον εἶναι νὰ κλείσωμεν τὸν δρόμον. Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον, οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Στρατοῦ, ἂς τελειώσουν αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Π. Τσαλδάρης. Ἂν ὑπάρχῃ μία παράβασις τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ἐπέμβασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας; Εἰς τὸ νομοσχέδιον ὑπάρχουν διατάξεις αἱ ὁποῖαι καταργοῦσιν ἀποφάσεις δικαστικὰς τελεσιδίκους καὶ ἀμετακλήτους. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν πρόσωπα τὰ ὁποῖα κατέφυγον εἰς τὴν Δικαιοσύνην καὶ ἐδικαιώθησαν παρ' αὐτῆς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταργήσωμεν τὰς ἀποφάσεις αὐτὰς ἀνατρέποντες τὴν ἔννοιαν τῆς δικαιοσύνης.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ προέτεινα νὰ μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ περατωθῇ τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ μὴ ἐπιβραδύνεται ἐπὶ πλέον.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι τὰ παράπονα πάντοτε θὰ ὑρίστανται, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ τελειώσωμεν ποτὲ ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὰ ἑκάστοτε ἐγειρόμενα παράπονα. Τὸ νὰ παραπεμφθοῦν ὅλαι αἱ τροπολογίαι καὶ πάλιν εἰς τὸ Συμβούλιον θὰ δημιουργήσῃ πραγματικὸν τραγέλαφον. Ἀντιτίθεμαι διὰ τοῦτο ἀπολύτως πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Τὸ Συμβούλιον ἐξέφερεν ἤδη τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφέρῃ πλέον γνώμην, ἀλλὰ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν προηγουμένην αὐτοῦ ἀπόφασιν. Πρὸς τί λοιπὸν νὰ παραπεμφθῇ καὶ πάλιν τὸ ζήτημα εἰς αὐτό; Καὶ πῶς διότι εὑρέθη ἕνας βουλευτὴς νὰ ὑποβάλῃ μίαν τροπολογίαν θὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα τοῦ Α ἀξιωματικοῦ καὶ δὲν θὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα ἑνὸς ἄλλου ἀξιωματικοῦ ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν προκάλυψιν; Τὸ Συμβούλιον θὰ εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ πάλιν πάντας τοὺς ἀξιωματικοὺς ἵνα ὑποβάλουν τὰς ἀναφοράς των, καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ παραταθῇ ἐπὶ ἕνα καὶ πλέον χρόνον διὰ νὰ μὴ ἔχῃ ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ τὴν κατατριβὴν τῶν Ἀνωτάτων Ἀρχηγῶν τοῦ Στρατε ύματος. Διὰ ταῦτα σᾶς ἐξορκίζω μὴ δεχθῆτε τὴν τροπολογί αν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποσύρει τὴν τροπολογίαν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι θὰ ἠδύναντο εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον νὰ προστεθοῦν καὶ δύο Νομικοί, ἕνας ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον. Τοιουτοτρόπως θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὴν καλυτέραν λύσιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐπέβαλε νὰ ὑποταχθῶσι πάντες οἱ ἐν τῷ στρατεύματι.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Χαβίνη ἐπείσθη ὅτι ἡ τροπολογία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν πρέπει τὰ ἀποσυρθῇ, διότι δὲν εἶναι ὀρθὸν οἱ Ἀνώτατοι Ἀρχηγοὶ τοῦ στρατεύματος ἐπὶ τόσον χρόνον νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ζητήματα αὐτά.

Ὁ κ. **Ἰ. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι ἐκ συνομιλιῶν τὰς ὁποίας εἶχε μετὰ τῶν ἁρμοδίων συνάγεται ὅτι οὗτοι δὲν πτοοῦνται ἀπὸ τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα τυχὸν ἤθελον ἐγερθῇ ἐναντίον αὐτῶν καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι συνηθισμένοι νὰ ἀκούουν ἐπὶ τόσον ἤδη χρόνον. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρχωσιν ἀδικίαι τινές, θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ ἐξετάσουν καὶ τὰς τροπολογίας τῆς Βουλῆς καὶ τὰ ὑποβληθέντα παράπονα· ὡς κατέχοντες δὲ τά ζητήματα θὰ ἠδύναντο νὰ περατώσουν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐντὸς τὸ πολὺ δύο μηνῶν.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι πρέπει πλέον νὰ κλείσῃ ἡ πληγὴ αὐτὴ καὶ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν πάντες ὅτι εἰς τὰς περιστάσεις αὐτὰς εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γεννηθῶσιν παράπονα.

Ὁ κ. **Ἰ. Παπαφλέσσας** τονίζει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀποφάσεως τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς ἀλλὰ τῆς δευτέρας.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δύο ἐπιτροπῶν ἀλλὰ περὶ μιᾶς καὶ μόνης, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς στρατηγὸς Σταυριανόπουλος ἀναχωρήσας ἐπὶ ἀποστολῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ὁμοιοβάθμου του κ. Σκανδάλη. Πολὺ ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην ἡ ἐπιτροπὴ ἐσυνέχισε τὰς ἐργασίας της καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν της.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** ἐπιφέρει παρατηρήσεις εἰς ἃς παρέχει ἐξηγήσεις ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν).

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτ.κῶν) ἀναγινώσκει τροπολογίαν περὶ τῶν ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς β΄ τάξεως τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων προσχωρησάντων εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Οἱ κ. κ. **Μ. Μανιᾶς** καὶ **Ἰ. Παπαφλέσσας** ζητοῦν τὴν ἀπόρριψιν αὐτῆς.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι ἐφόσον ὑπάρχῃ καὶ ἡ παραμικρὰ ἀντίρρησις ἡ τροπολογία ἀποσύρεται.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 ὁ κ. **Ἰ. Μουτζουρίδης** ἐπιφέρει παρατηρήσεις εἰς ἃς παρέχει ἐξηγήσεις ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν).

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ σχέδιον νόμου καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β΄ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν», τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. ὡς συνεπληρώθη διὰ τῶν ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1925 καὶ 21 Ἰανουαρίου 1926 Ν. Διαταγμάτων κυρούται, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι σήμερον προβιβασθέντων, κανονίζεται μεταξὺ των καὶ μεταξὺ τῶν σήμερον ὁμοιοβάθμων των ἐκ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Διατάγματος τῆς προαγωγῆς ἑκάστου, ἀσχέτως πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔλαβε χώραν ἡ διακεκριμένη πρᾶξις, καὶ πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, τοῦ βαθμοῦ, ὃν κατὰ τὸν εἰρημένον προβιβασμὸν κατεῖχον, θεωρουμένου ἐγκύρου, ἐφ' ὅσον ἐστηρίζετο εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἀπονομὴν αὐτοῦ κειμένους νόμους.

2. Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ **τῆς 4ης** παραγράφου τοῦ παρόντος καθοριζομένων, ὁ ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει προβιβασθεὶς, ἀσχέτως χρονολογίας προβιβασμοῦ, δύναται νὰ ταχθῇ σήμερον ἐν τῇ σειρᾷ **ἀρχαιότητος εἰς τὸ** δεξιὸν ὁμοιοβάθμων του πάσης κατηγορίας τοῦ Ὅπλου ἢ Σώματος εἰς ὃ ἀνήκει, ἀποκτήσαντος τὸν βαθμὸν **τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ** τοῦ ἐνεργοῦ Στρατοῦ ἢ ὑπολοχαγοῦ, ἐφ' **ὅσον ὡς τοιοῦτος** ἐμονιμοποιήθη, τὸ προηγούμενον **ἔτος ἐκείνου, καθ' ὃ ἀ**πέκτησε τοῦτον ὁ ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει προβιβασθείς.

3. Ἐὰν ὅμως οὗτος, δικαιούμενος δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου νὰ ταχθῇ ἀρχαιότερος **ὁμοιοβάθμων του,** προαχθέντων ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ πρὸ τοῦ 1916, παρακωλύηται εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς παρεμβολῆς ὁμοιοβάθμων του ἀρχαιοτέρων, **ὡς** ἀποκτησάντων τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τὸ **προηγούμε**νον ἔτος, τότε τόσον ὁ ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει προαχθεὶς μετὰ τὴν 6ην Σεπτεμβρίου 1916, ὅσον καὶ οἱ **ἀρχαιότεροι** τούτου, ὡς ἀποκτήσαντες τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ **τὸ** προηγούμενον ἔτος καὶ μόνον ἐφ' ὅσον καὶ οὗτοι **ἔτυχον ἔν** τινι βαθμῷ προαγωγῆς ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ, τάσσονται **ἀρχαιότε**ροι τῶν πρὸ τοῦ 1916 ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει προαχθέντων.

4. Ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν 2αν παράγραφον τοῦ παρόντος καὶ ἀνηκόντων εἰς τὰ ὅπλα τοῦ Στρατεύματος **δυνάμει** δὲ τῆς 1ης παραγράφου δικαιουμένων νὰ ταχθοῦν **εἰς τὸ δε**ξιὸν ὁμοιοβάθμων των, οὐ μόνον τῶν ἀποκτησάντων τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τὸ προηγούμενον ἔτος **ἀλλὰ καὶ προ**γενεστέρως τοῦ προηγουμένου ἔτους, οἱ μὲν **κατέχοντες τὸν** βαθμόν, ἐξ οὗ προήχθησαν ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει κανονικῶς καὶ ἄνευ τοῦ προσθέτου χρόνου τοῦ νόμου 927 καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νομ. Διατάγματος ὄντες ἀντισυνταγματάρχαι, τάσσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν **ὁμοιοβάθ**μων των ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ 1912, τῶν ἄνευ νομίμου **κωλύ**ματος κανονικῶς πάντοτε προβιβαζομένων, οἱ δὲ ὄντες **ταγ**ματάρχαι τάσσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ἀνθυπολοχαγῶν **τοῦ** 1914 τῶν ἐκ τῶν κανονικῶν πινάκων τοῦ 1919 **τὸν Ἀπρί**λιον τοῦ ἔτους ἐκείνου προβιβασθέντων εἰς λοχαγούς, **ὡς καὶ** τῶν δι' ἑτέρων διατάξεων εἰς τὸ ἀριστερὸν τούτων **τασσομέ**νων, μὴ δυνάμενοι ὅμως νὰ ταχθοῦν εἰς τὸ δεξιὸν **ὁμοιοβάθ**μων των ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ αὐτοῦ μετ' **ἐκείνων ἔτους καὶ** κατ' ἐκλογὴν προβιβασθέντων πρὸ τῆς **προαγωγῆς αὐτῶν ἐπὶ** διακεκριμένῃ πράξει, τέλος δὲ οἱ ὄντες λοχαγοὶ τάσσονται

εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ἐκ τοῦ Σχολείου Εὐελπίδων ἀποφοιτησάντων τὸ 1918.

5. Οἱ δυνάμει τοῦ προσθέτου χρόνου τοῦ νόμου 927 ἀποκτήσαντες τὸν βαθμὸν ἐξ οὗ προήχθησαν ἐπὶ διακεκριμένῃ **πράξει καὶ μεταβάλλοντες** σειρὰν ἀρχαιότητος συμφώνως **τοῖς** ἀνωτέρω, τάσσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν **τῶν ἐκ τῶν πινά**κων τοῦ 1919 κανονικῶς καὶ ἄνευ εὐεργετικῶν διατάξεων νόμου τινὸς προβιβασθέντων τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1919 καὶ ὄντων σήμερον ὁμοιοβάθμων των, ἐφ' ὅσον ὅμως πρὸ τῆς συντάξεως τῶν πινάκων τούτων προήχθησαν ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει.

6. Ἀξιωματικὸς ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει προβιβασθεὶς **καὶ ὡς ἐκ τῆς** χρονολογίας τοῦ προβιβασμοῦ **του μὴ τιθέμενος** εἰς τὸ δεξιὸν οὐδενὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ὅπλου του, **ἔχοντος τὰ** πρὸς προβιβασμὸν πρασόντα καὶ ὄντος ἀρχαιοτέρου του ἐν τῷ βαθμῷ ἐξ οὗ προήχθη ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει, καταλαμβάνει σειρὰν ἀρχαιότητος μεταξὺ τῶν προγενεστέρως **προβιβα**σθέντων δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ σήμερον ὁμοιοβάθμων του, τὴν ἣν εἶχεν, ὅταν οὗτοι κατεῖχον τὸν αὐτὸν μετὰ τοῦτου βαθμόν.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν προβιβασθέντες **ἀξιωματικοὶ κατὰ τὸ ἔτος** 1918 δυνάμει τοῦ νόμου 1399 λογισθήσονται ὡς προβιβασθέντες ἐκ τῶν κατ' ἐκλογὴν πινάκων τοῦ 1919 ἀφ' ἧς ἐκτήσαντο τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον κατὰ **τὰς προα**γωγὰς ἐκ τῶν πινάκων ἐκείνων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ κανονισθήσεται καὶ ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος αὐτῶν.

2. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν κατεχόντων σήμερον ἀνώτερον τοῦ συνταγματάρχου βαθμόν, ἀποκτηθέντα κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ἢ ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει, κανονίζεται ἐκ τῆς χρονολογίας τοῦ Διατάγματος τῆς ἀποκτήσεως τῶν βαθμῶν τούτων.

Παράπονα ὅμως ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν κατὰ τῆς οὕτω καθοριζομένης ἀρχαιότητος αὐτῶν, ὑποβάλλονται καὶ κρίνονται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου δι' οὗ κυρωθήσεται τὸ παρὸν Ν. Δ., ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου (Μόνιμα μέλη) προεδρευομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, οὗτινος Συμβουλίου **ἡ ἀπόφα**σις θέλει ἀποτελέσει τὸν ὁριστικὸν κανονισμὸν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Οἱ κατ' ἐκλογὴν προβιβασθέντες **ἀξιωματικοὶ ἀπὸ** 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι σήμερον, εἰς οὓς βαθμοὺς μόνον ὁ τοιοῦτος προβιβασμὸς προβλέπεται, συμφώνως τῷ νόμῳ ΧΫΕ τάσσονται μεταξὺ των καὶ μεταξὺ τῶν σήμερον ὁμοιοβάθμων των ἐν τῇ πρωτέρᾳ σειρᾷ ἀρχαιότητος, ἀποκαθισταμένης τῆς μετακληθείσης τοιαύτης συνεπείᾳ τοῦ νόμου 927.

2. Εἰς οὓς βαθμοὺς προβλέπονται προβιβασμοὶ κατ' **ἐκλο**γὴν καὶ κατ' ἀρχαιότητα, οἱ κατ' ἐκλογὴν προβιβασθέντες τάσσονται μεταξὺ τῶν σήμερον ὁμοιοβάθμων των ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος ἐκ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Διατάγματος τοῦ προβιβασμοῦ των, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς προαγω**γῆς των ἐκέκτηντο τὸν** πρὸς προβιβασμὸν χρόνον ὑπηρεσίας, ἄνευ εὐεργετικῶν διατάξεων ἑτέρου νόμου.

3. Ὅσοι ἀξιωματικοὶ κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς προαγω**γῆς των δὲν ἐκέκτηντο τὸν** πραγματικὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον ὑπηρεσίας, ἀλλ' εἶχον ἀποκτήσει τοῦτον διὰ τοῦ προσθέτου τοιούτου τοῦ νόμου 927 καὶ δυνάμει τούτου **ἢ ἑνεκα** τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων εἰδικοῦ νόμου προϋβιβάσθησαν κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν πινάκων τοῦ 1919, τάσσονται μεταξὺ των καὶ μεταξὺ τῶν σήμερον ὁμοιοβάθμων των, τῶν ἐκ τῶν κανονικῶν πινάκων τοῦ 1919 προβιβασθέντων, ἐν τῇ ἄνευ τοῦ προσθέτου χρόνου τοῦ νόμου 927 **ἢ εὐεργετικῶν** διατάξεων ἑτέρου νόμου, σειρᾷ ἀρχαιότητος.

4. Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει δύναται **ἀξιωματικὸς κατ'** ἐκλογὴν προβιβασθείς, ἀσχέτως χρονολογίας προβιβασμοῦ του, νὰ ταχθῇ εἰς τὸ δεξιὸν ὁμοιοβάθμου του **πάσης κατηγο**ρίας τοῦ Ὅπλου ἢ Σώματος εἰς ὃ ἀνήκει ἀποκτήσαντος τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ ἐνεργοῦ Στρατοῦ ἢ ὑπολοχαγοῦ ἐφ' ὅσον ὡς τοιοῦτος ἐμονιμοποιήθη, τὸ προηγούμενον **ἔτος** ἐκείνου, καθ' ὃν ἀπέκτησε τοῦτον ὁ κατ' ἐκλογὴν προβιβασθείς.

5. Οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κατ' ἐκλογὴν προβιβασθέντων ἀνήκοντες ἀξιωματικοί, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς **προβιβα**σθέντας ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν καὶ μεταβάλλοντας σειρὰν ἀρχαιότητος δυνάμει τῆς **δευτέ**ρας παραγράφουτοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ παρόντος καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν 4ην παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, **τάσ**σονται ἀναλόγως τῆς προτέρας σειρᾶς ἀρχαιότητός των, ἄλλως, ἂν δὲν προήχθησαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν, τάσσονται μεταξὺ των καὶ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω ἐκ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Διατάγματος τοῦ προβιβασμοῦ των, τηρουμένων καὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος.

6. Ὅσοι ἀξιωματικοὶ ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς πίνακας κατ'ἐκλογὴν τοῦ ἔτους 1919 καὶ δὲν προϋβιβάσθησαν μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920 κατ' ἐκλογήν, ἀλλὰ προϋβιβάσθησαν κατ' ἀρχαιότητα μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1920 καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1921 ἐκ τῶν σχηματισθέντων ἄλλων πινάκων κατ' ἀρχαιότητα, ἐπαναπροήχθησαν δὲ πάλιν πρὸ τοῦ ὁριστικοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος καὶ μὴ ἔχοντες σειρὰν προβιβασμοῦ τόσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν **ὑπαρχόν**των σήμερον (28)8)25) ὁμοιοβάθμων των τοῦ Ὅπλου ἢ Σώματος εἰς ὃ ἀνήκουν.

7. Εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται καὶ οἱ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς 20)12)26 ἐπανελθόντες οὕτινες, ἔχοντες τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς ἀνωτέρω προσόντα, δὲν προήχθησαν μετὰ τὴν ἐπαναφορὰν των ἀφ' ἧς καὶ οἱ τῆς κατηγορίας ταύτης, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ γενομένου καθ' ὃν χρόνον οὗτοι διετέλουν ἐκτὸς τοῦ Στρατεύματος, οὐδεὶς τῶν προαχθέντων τότε ἐναπέμεινεν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων, νεώτερος τούτων.

8. Ὅσοι ὅμως ἀξιωματικοὶ ὄντες ἀρχαιότεροι τῶν ἀνωτέρω τοῦ 6ου ἑδαφίου τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἄνευ τοῦ προσθέτου χρόνου τοῦ νόμου 927, κατέστησαν ὁμοιοβάθμοί των μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1928 καταλαμβάνουσι καὶ οὗτοι μεταξὺ τῶν τοῦ ἀνωτέρω 6ου ἑδαφίου ἀξιωματικῶν τὴν προτέραν σειρὰν ἀρχαιότητος.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν ἀπὸ τοῦ 1916 καὶ ἐντεῦθεν κατὰ πρῶτον ὀνομασθέντων ἢ προβιβασθέντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρονολογίας τοῦ Διατάγματος τῆς ὀνομασίας ἢ προβιβασμοῦ των εἰς ἀνθυπολοχαγοὺς ἢ ἀνθυπασπιστάς, συμφώνως τῷ νόμῳ ΧΫΒ', ἐκτὸς τῶν εἰς τὸν νόμον 707 ὑπαγομένων ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ ἀρχαιότης καθορίζεται ὑπὸ τούτου.

2. Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας, ὃν διήνυσαν ἐπὶ πλέον ἐν τῷ στρατεύματι ἕφεδροι ἀπογραφῶν τινων, περὶ ὧν αἱ α΄ καὶ δ΄ παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 4ου τοῦ νόμου 209, λόγῳ τῆς ἐπὶ πλέον ὑποχρεωτικῆς παραμονῆς των ἐν τῷ στρατεύματι προσμετρᾶται ὡς τοιοῦτος διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀρχαιότητος ἔναντι τῶν ὁμοιοβάθμων των, τῶν ἐκ τοῦ στρατεύματος μένιν προερχομένων, καταργουμένης πάσης ἄλλης διατάξεως ἀντικειμένης εἰς τὸ παρόν, δὲν προσμετρᾶται ὅμως ὁ χρόνος τῆς ἐκουσίας κατόπιν αἰτήσεως παραμονῆς των μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐφέδρων τῆς ἰδίας ἀπογραφῆς.

3. Διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1923 Ν. Δ. ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἡ δὲ ἔννοια τῆς 3ης παραγράφου τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. εἶναι ὅτι, οἱ ἐν αὐτῇ

ἀναφερόμενοι ἀξιωματικοὶ τάσσονται μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς χρονολογίας τοῦ Διατάγματος τῆς ἀποκτήσεως τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρον 5.

1. Οἱ ἐκ τῶν ξένων Στρατῶν καταταγέντες ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ τάσσονται ὡς πρὸς τὴν γενικὴν καὶ τὴν καθ' ὅπλον σειρὰν ἀρχαιότητος εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κατατάξεώς των ὁμοιοβάθμων των.

2. Ὅσοι ὅμως ἐκ τούτων κατετάγησαν ὡς ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἔλαβον μέρος ὡς τοιοῦτοι εἰς τὴν ἐκστρατείαν πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1917 καὶ ἐμονιμοποιήθησαν τὸν Μάϊον τοῦ 1918, ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν τῆς 4 παραγράφου τοῦ 6 ἄρθρου.

Ἄρθρον 6.

1. Οἱ ἀπὸ τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι σήμερον μονιμοποιηθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ τάσσονται ὡς πρὸς τὴν γενικὴν καὶ τὴν καθ' ὅπλον σειρὰν ἀρχαιότητος εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ Διατάγματος τῆς μονιμοποιήσεώς των ὁμοιοβάθμων των τοῦ ἐνεργοῦ Στρατοῦ.

2. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐν τῷ Στρατῷ εἴτε συνεχὴς εἴτε διακεκομμένη πραγματικὴ ὑπηρεσία τῶν μονιμοποιηθέντων ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ, ἐφ' ὅσον ὡς τοιοῦτοι μονιμοποιοῦνται, ὑπερβαίνει τὴν κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς μονιμοποιήσεώς των πραγματικὴν ὑπηρεσίαν τῶν μονίμων ὡς τοιούτων ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ κατὰ δύο ἔτη, τότε οἱ μονιμοποιούμενοι τάσσονται εἰς τὸ δεξιὸν τῶν μονίμων ὁμοιοβάθμων των.

3. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀνομασίας των ὡς ἐφέδρων ἀνθυπολοχαγῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς μονιμοποιήσεώς των ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρεσία εἶναι ἐλάσσων τοῦ ἔτους, οἱ μονιμοποιηθέντες, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν τῆς μονιμοποιήσεώς των, τίθενται εἰς εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁμοιοβάθμων των τοῦ ἐνεργοῦ Στρατοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἡμερομηνία ὀνομασίας εἰς τὸν βαθμὸν των ἀπέχει ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὀνομασίας καὶ ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων ἐν τῷ Στρατῷ ἔλαττον τοῦ ἔτους.

4. Οἱ ἐκ τοῦ Οὐλαμοῦ τῶν Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν 1915—1916 λαβόντες μέρος ὡς ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1917 καὶ μονιμοποιηθέντες μὲ τὸν βαθμὸν τοῦτον τὸν Μάϊον 1918 τάσσονται εἰς τὸ δεξιὸν τῶν τοῦ ἐνεργοῦ Στρατοῦ, ἐφόσον τὸ σύνολον τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας των ὡς ἐφέδρων ἀνθυπολοχαγῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μονιμοποιήσεώς των ὑπερβαίνει τὴν τῶν μονίμων κατὰ ἓν ἔτος. Ἅπαντες δὲ οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν Οὐλαμιτῶν τοῦ 1915—1916 ἀνήκοντες λογίζονται ὡς ὀνομασθέντες ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1916, ὡς καθωρίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1917 Διατάγματος.

5. Εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται καὶ οἱ φοιτήσαντες εἰς τὸν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12 Μαρτίου 1915 Διατάγματος συσταθέντα ἐκπαιδευτικὸν Οὐλαμὸν ἐφέδρων Ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν ἔφεδροι δόκιμοι ἰατροί, ἐφ' ὅσον ἐμονιμοποιήθησαν τὸν Μάϊον τοῦ 1918 ἢ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὡς ὑπίατροι ἢ ἀνθυπίατροι καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ 1917.

6. Οἱ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ μονιμοποιηθέντες ἀπὸ τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου 1920 τάσσονται ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος μετὰ τοὺς προβιβασθέντας κανονικῶς εἰς λοχαγοὺς ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι ἔτους ἀπὸ τῆς μονιμοποιήσεώς των.

7. Οἱ μονιμοποιηθέντες κατὰ τὸ 1923 λοχαγοὶ κανονίζονται μεταξὺ τῶν λοχαγῶν τῶν μονιμοποιηθέντων κατὰ τὸ 1924, οἱ δὲ μονιμοποιήσεις τοῦ 1924, αἱ δυνάμει τοῦ νόμου 3060 ἐνεργηθεῖσαι, λογίζονται ἅπασαι ὡς γενόμεναι τὴν 18 Μαρτίου 1924.

8. Οἱ κατὰ τὸ 1917 προταθέντες ὅπως φοιτήσωσιν εἰς τὸν ἔκτακτον Οὐλαμὸν Θεσσαλονίκης καὶ κληθέντες δι' ἐγκυκλίων ἢ ἑτέρων διαταγῶν τῆς ὑπηρεσίας, μὴ φοιτήσαντες ὅμως ὡς κωλυθέντες ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα τῶν ἐν τῷ μετώπῳ ὑπὸ τοῦ πολέμου ἀναγκῶν καὶ προβιβασθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐφέδρου ἀνθυπασπιστοῦ πρὸ τῆς λήξεως τῶν μαθημάτων τοῦ Οὐλαμοῦ τάσσονται ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν φοιτησάντων καὶ ὀνομασθέντων ἐφέδρων ἀνθυπολοχαγῶν, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῇ ἐξ ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅτι εἶχον προταθῇ καὶ κληθῇ, ὅπως φοιτήσωσιν εἰς τὸν Οὐλαμόν.

9. Ἀξιωματικοὶ τῆς Σμυρνιακῆς Χωροφυλακῆς καταταχθέντες διὰ μονιμοποιήσεως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν, διατηροῦσι τὴν ἀρχαιότητα, ἣν καθώρισεν αὐτοῖς τὸ Διάταγμα τῆς κατατάξεώς των, μὴ ἐφαρμοζομένων διὰ τούτους τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Ἄρθρον 7.

Ἡ μεταξὺ τῶν μονιμοποιηθέντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν, οὓς ἀφορᾷ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, γενικὴ τε καὶ καθ' ὅπλον σειρὰ ἀρχαιότητος κανονισθήσεται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μονιμοποιήσεως αὐτῶν ὑπηρεσίας των ἐν τοῖς βαθμοῖς τούτοις, ἐν περιπτώσει δὲ ἴσου χρόνου, ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἐξόδου ἐκ τοῦ Οὐλαμοῦ καὶ διὰ τοὺς μὴ ἐκ τῶν Οὐλαμῶν ἢ ἐξ Οὐλαμῶν διαφόρων ὅπλων καὶ ὑπηρεσιῶν ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ προηγουμένου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 8.

1. Οἱ ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Στρατ. Σχολ. Εὐελπίδων προσχωρήσαντες εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις λογίζονται ὡς καταταγέντες ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ ὡς ἀνθυπολοχαγοὶ ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας καὶ οἱ λοιποὶ συμμαθηταί των, τάσσονται δὲ ὡς πρὸς τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος ἐκ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας των κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις.

3. Μαθηταὶ τῆς 1ης τάξεως τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου Εὐελπίδων καὶ οἱ τοῦ προπαρασκευαστικοῦ τοιούτου προσχωρήσαντες εἰς τὸν στρατὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἀποκτήσαντες ἢ μὴ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ πρὸ τῆς ἀποφοιτήσεως τῶν συμμαθητῶν των, φοιτήσαντες δὲ ἐκ νέου εἰς τὸ Σχολεῖον, λογίζονται ὡς καταταγέντες ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὡς ἀνθυπολοχαγοὶ ἀφ' ἧς κατετάγησαν καὶ οἱ συμμαθηταί των ταττόμενοι ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος εἰς τὸ δεξιὸν αὐτῶν, λαμβάνουσι δὲ μεταξὺ αὐτῶν οἱ ἀνωτέρω σειρὰν ἀρχαιότητος τὴν σειρὰν ἐπιτυχίας κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις.

3. Οἱ κατὰ τὸ 1922 ἐξελθόντες τοῦ Σχολείου Εὐελπίδων, οἵτινες, διατεθέντες εἰς ὑπηρεσίαν μετώπου ἀπὸ τῆς 5 Ἰουλίου 1922, ὀνομάσθησαν ἀνθυπ/γοὶ τὴν 14 Ἰουλίου 1922 τίθενται ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὴν 5 Ἰουλίου 1922 προαχθέντων εἰς ἀνθυπολοχαγούς, ἀνθυπασπιστῶν καὶ τῶν μεταγενεστέρως ἀπὸ τῆς ἰδίας ἡμερομηνίας ἀναβιβασθέντων προαχθέντων τοιούτων, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τῆς 2 παραγράφου τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

4. Οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 2662 εἰσελθόντες ὡς μαθηταὶ εἰς τὸ Στρατ. Σχολ. Εὐελπίδων τὸ 1921 καὶ ὄντες ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ πρὸ τῆς εἰσόδου των, τάσσονται ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος, οἱ μὲν ὀνομασθέντες ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ τὸ 1918 ὡς ἐκ τῶν Οὐλαμῶν τοῦ ἔτους τούτου εἰς τὸ δεξιὸν τῶν ἤδη ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ ὅπλου των, οἱ δὲ ὀνομασθέντες ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ τὸ 1921 εἰς τὸ δεξιὸν τῆς τάξεως ἐξόδου των ἐκ τοῦ Σχολείου Εὐελπίδων (1924).

5. Μαθηταὶ τοῦ Σχολ. Εὐελπίδων, ἀπορριφθέντες κατὰ τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις τῆς 1ης πρὸς τὴν 2αν τάξιν καὶ τῆς 2ας πρὸς τὴν 3ην ταύτην κατὰ τὸ 1921 συνεπείᾳ προσθήκης παρὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ Σχολείου τοῦ βαθμοῦ τῶν στρατ)κῶν προσόντων εἰς τὸ ὁλικὸν ἄθροισμα τῆς βαθμολογίας τῶν μαθημάτων, οἵτινες ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐσφαλμένης ἐνεργείας τῆς ὑπηρεσίας θὰ προήγοντο εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν, λογίζονται διὰ τὸν σήμερον κανονισμὸν τῆς ἀρχαιότητός των ὡς ἀποφοιτήσαντες τοῦ Σχολείου τὸ ἔτος καθ' ὃ ἀπεφοίτησαν τούτου καὶ οἱ πρώην ὡς ἀνωτέρω συμμαθηταί των, ταττόμενοι εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς τάξεως μεθ' ἧς θὰ ἀπεφοίτουν, ἐὰν δὲν ἀπερρίπτοντο, μεταξὺ των δὲ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐξιτηρίων ἐξετάσεων.

Ἄρθρον 9.

Διὰ τοὺς κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταγέντας εἰς τὸ Μεταγωγικὸν Σῶμα ἀξιωματικούς ἡ ἀρχαιότης κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρονολογίας τοῦ Διατάγματος τῆς κατατάξεώς των, ἐφαρμοζομένης ὅμως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 6 διὰ τοὺς ἐκ μονιμοποιήσεως προερχομένους ἀξιωματικοὺς τοῦ Σώματος τούτου.

Ἄρθρον 10.

Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος, ἣν δέον νὰ ἔχωσι μεταξὺ των οἱ ἐκ τοῦ Σχολείου Εὐελπίδων ἐξελθόντες κατὰ τὸ 1913 ἀξιωματικοί, κανονισθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀθροίσματος τῶν ληφθεισῶν βαθμολογιῶν κατὰ τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις ἐκ τῆς 2ας τάξεως πρὸς τὴν 3ην καὶ ἐκ τῆς 3ης πρὸς τὴν 4ην τοιαύτην.

Ἄρθρον 11.

1. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν ἐφέδρων ὑπιάτρων καὶ ἀνθυπιάτρων τῶν καταταγέντων ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχικῶν καὶ τῶν μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν καταρτισθέντων πινάκων ὁρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 143 τῆς 21 Ἰανουαρίου 1914.

2. Ἡ δὲ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν κατόπιν διαγωνισμοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1913 καὶ 1914 καταταχθέντων ἀνθυπιάτρων ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μονιμοποιηθέντας τοιούτους κατὰ τὰ ἴδια ταῦτα καὶ μεταξὺ των καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

α') Οἱ κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταχθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1913 καὶ 1914 καὶ ὑπηρετήσαντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολέμων 1912 ἢ 1913 ὡς ἔφεδροι ἀνθυπίατροι ἢ ἔφεδροι δόκιμοι ἰατροί.

β') Οἱ μονιμοποιηθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1913–1914 καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ἔφεδροι ἀνθυπίατροι κατὰ τὴν ἰδίαν χρονικὴν περίοδον.

γ') Οἱ μονιμοποιηθέντες καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ἔφεδροι δόκιμοι ἰατροὶ κατὰ τὴν ἰδίαν χρονικὴν περίοδον.

δ') Οἱ κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταχθέντες καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ὁπλῖται κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον καὶ

ε') Οἱ κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταχθέντες ἰδιῶται.

Ἡ δὲ σειρὰ ἀρχαιότητος μεταξὺ τῶν ἀνηκόντων εἰς ἑκάστην τῶν ἄνω κατηγοριῶν ἀνθυπιάτρων κανονίζεται, τῶν μὲν κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταχθέντων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας, τῶν δὲ μονιμοποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μονιμοποιήσεώς των ἰσχυουσῶν γενικῶν διατάξεων.

3. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατέχοντες κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου δι' οὗ κυρωθήσεται τὸ παρὸν Ν. Δ. ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ταττόμενοι διὰ τῶν ἄνω διατάξεων μεταξὺ κατωτέρων των διατηροῦσι τὸν βαθμὸν τοῦτον καὶ τὰ ἐκ τούτου δικαιώματα, τάσσονται ὅμως προσωρινῶς εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁμοιοβάθμων των, καταλαμβάνοντες τὴν νέαν ὁριστικὴν σειρὰν ἀρχαιότητός των μετὰ τὴν προαγωγὴν τῶν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου καθισταμένων ἀρχαιοτέρων των, γενησομένην μόνον πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων.

4. Οἱ ἐκ τῆς Κρητικῆς Χωροφυλακῆς προερχόμενοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ, τάσσονται μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ὑγειονομικοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1343 τοῦ 1918, καταργουμένης πάσης ἄλλης διατάξεως ἀντικειμένης εἰς τὸ παρόν.

Ἄρθρον 12.

1. Οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1922 ὀνομασθέντες ὡς ἀνθυπομοίραρχοι μαθηταὶ τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Σχολείου Χωροφυλακῆς λογίζονται ὡς ὀνομασθέντες ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1921, ἀφ' ἧς ἐξῆλθόντες τοῦ Σχολείου διετέθησαν εἰς ὑπηρεσίαν.

2. Ἡ μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ἀνθυπομοιράρχων σειρὰ ἀρχαιότητος κανονίζεται ἐκ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τριμηνιαίων βαθμολογιῶν τῶν δύο ἐτῶν τῆς φοιτήσεώς των, μὴ λαμβανομένης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὑπ' ὄψιν τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας, ἣν προσεπόρισαν αὐτοῖς αἱ ἐξιτήριοι ἐξετάσεις.

3. Εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὡς ἄνω ἀνωτέρω δύο παραγράφων ὑπάγονται καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν ὅσοι, φοιτήσαντες μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἰς τὸ Σχολεῖον Χωροφυλακῆς, δὲν ὑπέστησαν ἐξιτήριους ἐξετάσεις, ὡς προβιβασθέντες εἰς ἀνθυπομοιράρχους πρὸ τῶν ἐξετάσεων τῶν συμμαθητῶν των, ἐπιτυχόντες εἰς διαγωνισμὸν γενόμενον μετὰ μὴ φοιτησάντων εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ ἀποκτήσαντες τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου πρὸ τῆς ὀνομασίας τῶν συμμαθητῶν των.

4. Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἀνακληθέντες εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1924 Π. Δ. «περὶ συστάσεως ἐν ἑκάστῳ Νομῷ Ἐπιτροπῶν Ἀσφαλείας» καὶ ὑπηρετοῦντες σήμερον καὶ τῶν ὁποίων ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς αὐτεπαγγέλτου ἢ τῇ αἰτήσει των ἀποστρατείας, παραιτήσεως ἢ ἀποτάξεώς των μέχρι τῆς ἐκ νέου ἀνακλήσεως αὐτῶν, δὲν ἐθεωρήθη ὡς χρόνος ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς μεταγενεστέρως δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1926 ψηφίσματος τῆς Βουλῆς ἀνακληθέντας), λογίζονται ὡς μηδέποτε ἀπομακρυνθέντες τῶν τάξεων τῆς Χωροφυλακῆς, τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας ὡς ἄνω χρόνου των λογιζομένου διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ὡς χρόνου ὑπηρεσίας, πλὴν τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν ἀποδοχῶν.

5. Ἐὰν ἐξ ὁμοιοβάθμων ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς προήχθη πρῶτον ὁ ἀρχαιότερος κατ' ἀρχαιότητα, βραβύτερον δὲ ὁ νεώτερος κατ' ἐκλογήν, προτάσσεται ὁ πρότερον κατ' ἀρχαιότητα προαχθεὶς κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἢ ἑτέρου νόμου, τῶν κανονιζουσῶν τὴν ἀρχαιότητα τῶν κατ' ἀρχαιότητα προβιβασθέντων καὶ ἔπεται ἀμέσως μετ' αὐτὸν ὁ μεταγενέστερον κατ' ἐκλογὴν προαχθεὶς ὅστις διατηρεῖ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὁμοιοβάθμους του τὴν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου κανονιζομένην ἀρχαιότητα.

6. Μαθηταὶ τοῦ Σχολείου Χωροφυλακῆς ἀποκλεισθέντες τῶν προεισαγωγικῶν καὶ εἰσιτηρίων ἐξετάσεων κατὰ τὸ 1921—1922 τοῦ Γ' Τμήματος Σχολείου Χωροφυλακῆς οὐχὶ διότι ἐστεροῦντο τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων, ἀλλὰ διὰ διαφόρους ἄλλους λόγους μὴ ὑπηρεσιακούς, συνεπείᾳ δὲ ἐξετάσεως τῶν παραπόνων των τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 6350)58)3)4)1925 καὶ 218)25)13)42)1924 ἀναφορῶν του ἔκρινεν ἐνίων τούτων ἀδικαιολογήτων τὸν ἀποκλεισμόν των, οἱ τοιοῦτοι, ἐφ' ὅσον εἰσῆλθον εἰς τὸ Σχολεῖον κατόπιν διαγωνισμοῦ μεταγενεστέρως καὶ ἀπεφοίτησαν τούτου, τάσσονται ἐν τῇ σήμερον σειρᾷ ἀρχαιότητος μεταξὺ ἐκείνων μεθ' ὧν θὰ ἀπεφοίτων, ἂν ἀρχικῶς δὲν ἀπεκλείοντο, ἀναλόγως τῆς ἐπιτυχίας των τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν τελικῶν βαθμολογιῶν ἐξόδου ἐκ τοῦ Σχολείου.

Ἄρθρον 13.

1. Οἱ εἰς τὸ Σῶμα τῆς Στρατολογίας μετατεθέντες ἐκάστοτε μετὰ τὴν ἀρχικὴν συγκρότησιν του ἐκ διαφόρων ὅπλων καὶ Σωμάτων ἀξιωματικοὶ τάσσονται ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁμοιοβάθμων των τοῦ Σώματος τούτου μετατεθέντων πρὸ αὐτῶν, ὡς μεταξὺ των δὲ σειρὰ ἀρχαιότητος καθορίζεται ἐκείνη, ἣν εἶχε προσπορίσει αὐτοῖς ὁ τελευταῖος βαθμός.

2. Λοχαγοὶ ὅπλων, μετατεθέντες εἰς τὸ Σῶμα τῆς Στρατολογίας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ παρόντος ἄρθρου, δύνανται τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ τῇ προϊσταμένῃ των ἀρχῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ κυρώνοντος τὸ παρὸν Ν. Δ. νόμου καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ ὅπλον των

ἐξ οὗ μετετάγησαν, ἀνακτῶντες τὴν ἣν κατεῖχον πρὸ τῆς μετατάξεώς των σειρὰν ἀρχαιότητος καὶ τὰ ἐκ ταύτης πηγάζοντα δικαιώματα συμφώνως τοῖς ἑκάστοτε κειμένοις νόμοις.

Ἄρθρον 14.

1. Ὡς σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἐπιμελητείας μετὰ τὴν πρώτην συγκρότησιν μετατεθέντων ἐξ ἄλλων Σωμάτων ἑκάστοτε ἀξιωματικῶν κατόπιν διαγωνισμοῦ, καθορίζεται ἡ ἑξῆς. Οὗτοι τάσσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁμοιοβάθμων των τοῦ Σώματος τῆς Ἐπιμελητείας, ἡ δὲ μεταξύ των σειρὰ κανονίζεται ἐκ τῆς πρὸ τῆς μεταθέτεως γενικῆς τοιαύτης, παραμένοντος ἐν ἰσχύϊ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νόμου **1788 τῆς** 27 Ἀπριλίου 1919 «περὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος λοχαγῶν Ἐπιμελητείας».

2. Εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν δὲν ὑπάγονται οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 891 μεταταχθέντες εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἐπιμελητείας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τούτου μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ **νόμου** 1463 καταργήσεώς του, τῶν ὁποίων κατ' ἐξαίρεσιν ἡ μεταξὺ των σειρὰ ἀρχαιότητος κανονίζεται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ διαγωνισμοῦ συμφώνως τῷ ἀνωτέρῳ νόμῳ 891.

Ἄρθρον 15.

1. Ἡ ἀρχαιότης τῶν συμβούλων, γραμματέων, ὑπογραμματέων καὶ γραφέων τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, κανονίζεται συμφώνως τῷ νόμῳ 2940 τῆς 27 Ἰουλίου 1922, **ὡς οὗτος** ἐτροποποιήθη ὑπὸ μεταγενεστέρων νόμων, τῷ διὰ τοῦ **νόμου** 3607 κυρωθέντι Ν. Διατάγματι τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1926, «περὶ ἐφέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων», τῷ Ν. Δ. τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1925 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν ἀφορωσῶν τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων» καὶ τῷ Ν. Δ. τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀφορωσῶν τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων».

2. Καταργοῦνται τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1802, τὸ ἄρθρον 3ον τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 5ης Ἰουλίου 1923 «περὶ συμπληρώσεως τῶν ἀφορωσῶν τὸ Σῶμα τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων», καὶ τὸ ἄρθρον 2ον τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 19ης Μαρτίου 1923 «περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1922 Ν. Δ. Ἐφεδροι Σύμβουλοι, προερχόμενοι ἐκ τῶν δικαστικῶν τάξεων, καταταγέντες μονίμως εἰς τὸ Σῶμα τῆς Στρ. Δικαιοσύνης καὶ ὑπηρετοῦντες κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἰσχύος τοῦ κυρώσοντος τὸ Ν. Δ. νόμου, τάσσονται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μονιμοποιήσεώς των ὁμοιοβάθμων των, ἐκτὸς ἐὰν, ἐπὶ τῷ βαθμῷ ἐφ' ᾧ κατετάχθησαν, ὑπηρέτησαν πραγματικῶς ὡς ἔφεδροι ἐν τῷ Στρατῷ ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα κατὰ δύο τοὐλάχιστον ἔτη τὴν ἐν τῷ αὐτῷ μονίμῳ βαθμῷ ὑπηρεσίαν τῶν μονίμων ὁμοιοβάθμων, ὅτε τάσσονται εἰς τὸ δεξιὸν αὐτῶν.

3. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης οἱ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1920 μέχρι τῆς 14ης Σεπτεμβρίου 1922 ἀπομακρυνθέντες ὁπωσδήποτε τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, εἶτα δ' ἀνακληθέντες καὶ ὑπηρετοῦντες ἤδη εἰς τὸν Στρατὸν καὶ δι' οὓς ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα ἐλογίσθη ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὰ δικαιώματα τῆς ἀρχαιότητος καὶ προβιβασμοῦ, τάσσονται μεταξὺ τῶν ὁμοιοβάθμων των ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος, ἣν πρὸ τῆς ἐκ τοῦ Στρατεύματος ἀπομακρύνσεώς των εἶχον.

4. Μόνιμοι λοχαγοὶ ὅπλου κεκτημένοι ἐκ τοῦ νόμου τὰ προσόντα νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης ὡς Σύμβουλοι τάξεως ἀνωτέρας ἐκείνης ἐφ' ἣ κατετάγησαν, καταταχθέντες ὅμως εἰς κατωτέραν τάξιν, τάσσονται εἰς τὸ δεξιὸν τῶν συγχρόνως μετ' αὐτῶν καταταχθέντων, τῶν μὴ ἐχόντων προσόντα κατατάξεως εἰς ἀνωτέραν τάξιν.

Ἄρθρον 16

1. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν Ἀρχειοφυλάκων καὶ Στρατ. Γραφέων, Καλλιγράφων καὶ Σχεδιαστῶν κανονίζεται συμφώνως μὲ τὸ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1918 **Διάταγμα περὶ τοῦ ἀντικειμένου** τούτου.

2. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος ὅμως **τοῦ κυρώσοντος τὸ παρὸν Ν.Δ.** νόμου καὶ ἐφεξῆς μεταξὺ **τῶν συγχρόνως κατατασσομένων** τοιούτων θέλουσι προηγεῖσθαι ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος οἱ ἐξ ὑπηρετούντων μονίμων ὑπαξιωματικῶν ἢ ἀνθυπάσπιστῶν προερχόμενοι κατὰ τὴν προτέραν μεταξὺ αὐτῶν σειρὰν ἀρχαιότητος.

Ἄρθρον 17.

1. **Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 3151 τοῦ** 1924 ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1925 Ν. Δ. μεταφερθέντων εἰς ἄλλα Σώματα ἢ Ὑπηρεσίας ἀξιωματικῶν παραμένει ὡς καθωρίσθη διὰ τοῦ Νόμου τούτου.

2. Ἡ δὲ σειρὰ ἀρχαιότητος **τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 3314** τοῦ 1925 μεταφερθέντων, εἶνε οἵα διεμορφώθη μετὰ τὸ ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῆς 20ης Δεκεμβρίου 1920 «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀπομακρυνθέντων ἀξιωματικῶν κλπ.».

3. Ὅσοι ὅμως ἀξιωματικοὶ τῆς κατηγορίας ταύτης (τοῦ νόμου 3314) ὑπηρετοῦντες ἀρχικῶς εἰς τι ὅπλον ἢ Σῶμα, μετετάχθησαν εἰς ἕτερον τοιοῦτον καὶ ἀποκτήσαντες ἐν αὐτῷ διὰ ταχυτέρας προαγωγῆς εὐνοϊκωτέραν σειρὰν ἀρχαιότητος, ἐπανῆλθον δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν Ὅπλον ἢ Σῶμα, ἀναλαμβάνουσι μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῷ ὁμοιοβάθμων **των σήμερον** τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος, ἣν θὰ εἶχον, ἐὰν οὐδέποτε **ἀπεμακρύνοντο** τούτου.

4. Ἀξιωματικοὶ τυπογράφοι ἐπανακαταταγέντες εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν, κατόπιν διαγωνισμοῦ, εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, ἐξ οὗ πρότερον, ὄντες μόνιμοι, εἶχον ἀπολυθῇ, μετὰ δὲ **τὴν** κατάταξίν των ταύτην ἐπανῆλθον, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20)12) 1926 ψηφίσματος τῆς Βουλῆς ἕτεροι ὁμοιοβάθμοί των, ἀπολυθέντες καὶ οὗτοι τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος μετὰ τῶν ἐπανακαταταγέντων διὰ διαγωνισμοῦ, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἐκτὸς τοῦ Στρατεύματος ὑπηρεσίας των ἐλογίσθη ὡς χρόνος ὑπηρεσίας δι' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, ὑπάγονται καὶ οὗτοι εἰς τὰς αὐτὰς εὐεργετικὰς διατάξεις, εἰς ἃς καὶ οἱ ἐπανελθόντες δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 18

1. Ἀξιωματικοὶ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς πίνακας τῶν μὴ κεκτημένων τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα, τοὺς συνταχθέντας ὑπὸ τῶν Συμβουλίων 1920—1921 καὶ 1921—1922, προακτέοι δὲ εἰς τοὺς πίνακας τῶν Συμβουλίων 1922—1923 καὶ μὴ τεθέντες ὑπ' ὄψει τοῦ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ' 20686 τῆς 16ης Μαΐου 1924 Δ.Υ.Σ. συσταθέντος Συμβουλίου ἐλλείψει στοιχείων, ἢ ὄντες τότε ἐκτὸς τοῦ Στρατεύματος, θεωροῦνται ὡς κεκτημένοι τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα καὶ κτῶνται δικαιώματα ἀρχαιότητος καὶ προβιβασμοῦ ὡς ἐὰν ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς πίνακας προακτέων 1920—1922, ἐφ' ὅσον ἐνεγράφησαν εἰς πίνακας προακτέων ἰσχύοντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος ἢ ἐγγραφήσονται εἰς τοὺς πρώτους μετὰ ταύτην πίνακας, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσι κριθῇ.

2. Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωρ)κῆς ἐγγεγραμμένοι εἰς πίνακας μὴ προακτέων τοῦ ἔτους 1922—1923 καὶ μὴ τεθέντες ὑπ' ὄψει τοῦ διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1925 συσταθέντος Συμβουλίου, ὡς διατελοῦντες τότε ἐκτὸς τοῦ Στρατεύματος, ἐὰν μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῶν Διαταγμάτων ἀποστράτειας καὶ ἀποστρατείας ἐθεωρήθησαν διὰ τούτων ὡς μηδέποτε ἀπομακρυνθέντες τοῦ Στρατεύματος καὶ δὲν ἐνεγράφησαν μέχρι σήμερον εἰς νέους πίνακας μὴ προακτέων, θεωροῦνται, ὡς κακῶς ἐγγραφέντες καὶ εἰς τοὺς πίνακας τούτους κατὰ τὸ 1922—1923 καὶ ἀνακτῶσιν ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἐδικαιοῦντο.

ἁπαντα τὰ συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης των ἐγγραφῆς στερηθέντα δικαιώματα ἀρχαιότητος καὶ προβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 19.

Ἡ χρονολογία τοῦ προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, πλὴν **τῶν** ἐπὶ διακεκριμένῃ πράξει, τῶν προβιβασθέντων εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ὑπὸ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσ)νίκης ἀπὸ τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι **τῆς** 14ης Ἰουλίου 1917, δὲν μεταβάλλει τὴν ἀρχαιότητα ἣν οὗτοι εἶχον εἰς τὸν προηγούμενον βαθμόν, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους των, προαχθέντας ἐν τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι μὲ μεταγενεστέραν χρονολογίαν.

Ἄρθρον 20.

Ὁ ἀναδρομικὸς προβιβασμὸς ἀξιωματικοῦ ὁ γενόμενος πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐν τῷ Ὅπλῳ ἢ Σώματί του ἀρχαιότητος, ἐπίδρασιν ἔχει, ἐφ' ὅσον ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀρχικῶς καὶ τῶν ἀναδρομικῶς προβιβασθέντων ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, μόνον διὰ τὴν ἐν τῷ Ὅπλῳ ἢ Σώματι τοῦ οὕτω προαχθέντος ἀρχαιότητα, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν διὰ τὴν γενικὴν ταυτότην τῶν ὁμοιοβάθμων του ἑτέρων ὅπλων ἢ Σωμάτων προαχθέντων συγχρόνως μὲν μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἀναδρομικῶς προαγομένου, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀφ' ἧς χρονολογίας λογίζεται τούτου ἡ προαγωγή. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἤτοι τοῦ κανονισμοῦ τῆς γενικῆς σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν διαφόρων ὅπλων ἢ Σωμάτων, ὁ μὴ ἀναδρομικῶς προβιβασθείς, διατηρεῖ τὴν προτέραν γενικὴν σειρὰν ἀρχαιότητος, τόσον ἀπέναντι τοῦ ταυτοχρόνως μετ' αὐτοῦ ἀναδρομικῶς προβιβασθέντος νεωτέρου ὁμοιοβάθμου του, ἐφ' ὅσον ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν καταλαμβάνει θέσιν μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχικῶς προβιβασθέντων, ὅσον καὶ ἀπέναντι τοῦ μεταξὺ τῶν ἀρχικῶς προβιβασθέντων, νεωτέρου, ἐκ τῆς προαγωγῆς τοῦ ὁποίου προεκλήθη ὁ ἀναδρομικὸς προβιβασμὸς τοῦ πρώτου. Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1923.

Ἄρθρον 21.

Τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νέας σειρᾶς ἀρχαιότητος οὔσης ὁριστικῆς, ὡς χρονολογία προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος ἤθελε μεταβληθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νομοθ. Διατάγματος, θεωρηθήσεται, καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος, ἡ τοῦ ἀμέσως ἀρχαιοτέρου του, ἀπαγορευομένης πάσης ἄλλης μεταβολῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρονολογίαν ταύτην. Ἐὰν ὅμως ὁ μεταβάλλων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, σειρὰν ἀρχαιότητος ἀξιωματικὸς τάσσεται ἀρχαιότερος ἑτέρου, προαχθέντος κανονικῶς πρὸ αὐτοῦ, τότε ὡς ἡμερομηνία προαγωγῆς τοῦ μεταβάλλοντος σειρὰν λογισθήσεται ἡ τοῦ ἀμέσως νεωτέρου του

Ἄρθρον 22

Πᾶσα μεταβολὴ ἀρχαιότητος ἢ χρονολογίας ὁμοιασίας **ἢ προβιβασμοῦ**, ἀπορρέουσα ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, οὐδὲν παρέχει δικαίωμα πρὸς ἀνάκλησιν ἀποδοχῶν ἢ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 23.

1. Ἀξιωματικοὶ οἵτινες, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται νὰ καταλάβωσι σειρὰν ἀρχαιότητος μεταξὺ ἑτέρων ἀνώτερον κατεχόντων βαθμόν, θέλουσι καταλάβει τὴν νέαν σειρὰν ἀρχαιότητός των ἅμα ὡς ἤθελον κατασταῖ ὁμοιοβάθμοι τῶν ἤδη ἀνωτέρων των, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται ἐγγεγραμμένοι εἰς πίνακα προακτέων ἰσχύοντα κατὰ τὴν χρονολογίαν τῶν προβιβασμῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀρχαιότητός των, ἄλλως θέλουσι καταλάβει ὁριστικῶς μεταξὺ τῶν ὁμοιοβάθμων των τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος, ἣν προσδίδουσιν αὐτοῖς αἱ τοῦ παρόντος διατάξεις.

2. Οἱ, ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου «περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν», ἢ συνεπείᾳ τῶν κειμένων νόμων ἀπολέσαντες ἀρχαιότητα, δὲν ἀνακτῶσιν ταύτην, ἀλλὰ καταλαμβάνουσι τὴν ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης προκύψασαν νέαν σειρὰν ἀρχαιότητός των.

3. Οἱ κατέχοντες σήμερον βαθμὸν ἀπωκτηθέντα κατὰ τὰς προαγωγὰς τῆς 17ης Ὀκτωβρίου, 13 Δεκεμβρίου 1923 καὶ 15 Μαρτίου 1924 καὶ δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος μὴ καταλαμβάνοντες σειρὰν μεταξὺ ὁμοιοβάθμων των, ἀλλὰ μεταξὺ κατωτέρων των, ταχθήσονται προσωρινῶς εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁμοιοβάθμων των, ἡ δὲ ὁριστικὴ σειρὰ ἀρχαιότητός των καναιστήσεται μετὰ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἀρχαιοτέρων των, ἐφαρμοζομένων διὰ τούτους καὶ τῶν διατάξεων τοῦ 21ου ἄρθρου τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 24.

1. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος συνταχθήσεται ἡ καθ' Ὅπλον καὶ Σῶμα ἐπετηρὶς τοῦ Στρατεύματος, ἐπὶ τῇ αὐτῇ δὲ βάσει καὶ ἡ περιλαμβάνουσα τὴν γενικὴν ἀρχαιότητα ἐπετηρὶς τοῦ Στρατοῦ, ἥτις κυρωθήσεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

2. Πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων περιπτώσεων ἀποκαταστάσεως ἀρχαιότητος, εἰς ἃς συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ ἐξ ἐσφαλμένης παραλείψεως ἀναδρομικὸς προβιβασμός, οὐδεμία μεταβολὴ ἐπιτρέπεται.

3. Πᾶσα δὲ ἐγγραφὴ ἀξιωματικῶν, τυχὸν παραλειφθέντων ἐκ τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὴν ἐπετηρίδα ταύτην, ὡς καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος (1924) μονιμοποιηθέντων, ὧν δὲν ἐκανονίσθη εἰσέτι ἀκριβῶς ἡ σειρὰ ἀρχιότητος ἐλλείψει στοιχείων, θέλει ἐπέλθῃ κατόπιν Προεδρικοῦ Διατάγματος, κανονιζομένης ἀκριβῶς τῆς θέσεως τοῦ ἐγγραφομένου εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἁρμόζουσαν σειράν. Εἰς τὰς αὐτὰς διατυπώσεις ὑπόκεινται καὶ αἱ συνεπείᾳ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου «περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν», ἐπερχόμεναι μεταβολαὶ ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος τούτων.

4. Ἡ δὲ ἐξ ἐσφαλμένης ἐντάξεως διόρθωσις ἐπέρχεται ἐπίσης διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, στηριζομένου ἐπὶ γνωματεύσεως Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν μονίμων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς εἰσηγητοῦ τοῦ ἁρμοδίου Τμηματάρχου τῆς Δ)σεως Προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 25.

Ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσαν ἐν τῷ βαθμῷ μόνιμοι ἀξιωματικοὶ οἱουδήποτε ὅπλου ἢ Σώματος, μετατεθέντες ἢ μετατιθέμενοι εἰς οἱονδήποτε ἕτερον ὅπλον ἢ Σῶμα τοῦ Στρατεύματος μὲ τὸν ὃν κατεῖχον βαθμὸν συνυπολογίζεται ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρὸς προβιβασμὸν ἀπαιτουμένου, διὰ τὸν βαθμόν των τοῦτον, χρόνου ὑπὸ τοῦ περὶ προβιβασμῶν νόμου, ἢ ἑτέρων σχετικῶν διατάξεων ἑτέρων νόμων.

Ἄρθρον 26.

1. Τὸ παρὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα, καθορίζον τὴν ὁριστικὴν σειρὰν ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ κατὰ Γῆν Στρατοῦ, ἀκυροῖ πᾶσαν διάταξιν τῶν νόμων **2644** τοῦ 1921, 2771 τοῦ 1922, ὡς καὶ πᾶσαν προγενεστέραν διάταξιν ἑτέρου νόμου ἀντιβαίνουσαν εἰς αὐτό. Δικαιώματα **δὲ** στηριζόμενα ἐπὶ τῶν ἀκυρουμένων διατάξεων τῶν ἀνωτέρω νόμων καὶ μὴ εἰδικῶς ἀναγνωριζόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος **θεωροῦνται** ὡς μηδέποτε ὑπάρξαντα καὶ οὐδεμίαν παρέχοντα ἀξίωσιν πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῶν ἀναδρομικῶς.

2. Τὸ παρὸν ἀφορᾷ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὸν βαθμὸν ὃν κατέχουσι σήμερον. Διὰ τοὺς ἐν τῷ μέλλοντι καταταχθησομένους ἢ ἀποκτήσοντας ἀνώτερον βαθμὸν ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος αὐτῶν κανονισθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰδικῶν νόμων «περὶ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν» καὶ τοῦ «περὶ καταστάσεως ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ» Γενικοῦ ἢ Εἰδικοῦ διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τοιούτου.

Ἄρθρον 27.

Οἱ δυνάμει τῆς 4 παραγράφου τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος, τῆς προστεθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1925 ὁμοίου τοιούτου καὶ καταργουμένης ἤδη, ἀπακτήσαντες ἀνώτερον βαθμόν, διατηροῦσι τοῦτον καὶ τὰ ἐκ τούτου προσποριζόμενα δικαιώματα, πλὴν διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ὁριστικῆς ἀρχαιότητός των ἐφαρμόζεται ἡ 3 παράγραφος τοῦ 23 ἄρθρου τοῦ παρόντος.

Ἐπὶ τοῦ εἰς ἐφάπαξ συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ «περὶ ἱδρύσεως γραφείου προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων» ὁ κ. ***Θ. Κριμπᾶς*** λαμβάνων τὸν λόγον ὡς εἰσηγητὴς τῆς ἐπεξεργασθείσης αὐτὸ Κοινοβ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ δημιουργία εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς τῆς καταναλώσεως κακῆς φήμης εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν σύκων, λόγῳ τῆς ἀνυπαρξίας ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν ἐξαγομένων, ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἱδρύσεως τοῦ γραφείου προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων, ἱδρύσεως διὰ τὴν ὁποίαν τόσον ὁ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργός, ὁ καὶ σχὼν τὴν πρωτοβουλίαν, ὅσον καὶ ὁ συμπράξας Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας, εἶναι, λέγει, ἄξιοι συγχαρητηρίων.

Ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ εἰς ἐκθέσεις τῶν ἐν Βιέννῃ καὶ Ἀμερικῇ Ἑλληνικῶν διπλωματικῶν προξενικῶν ἀρχῶν ὑποδεικνυουσῶν τὸν κίνδυνον τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀγορᾶς Ἑλληνικῶν σύκων λόγῳ τῆς κακῆς ποιότητος καὶ συσκευασίας αὐτῶν.

Ἀναπτύσσει μετὰ ταῦτα τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐδέχθη πρότασιν αὐτοῦ περὶ καθορισμοῦ τῆς ἕδρας προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων ἐν Καλάμαις, ἐφόσον, ὡς λέγει, παρίσταται ἀνάγκη νὰ μετέχῃ τοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπάλληλος τοῦ συμβατικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐξηγεῖ εἶτα τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ ἐπιτροπὴ διερρύθμισε τὸ ἄρθρον 3, ὀφειλομένους, ὡς λέγει, εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῆς ὅπως σαφῶς καθορισθῇ ἡ ἔννοια τοῦ ἀδικήματος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Συντάγματος ὡς καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς διέγραψε τὴν ποινὴν τῆς φυλακίσεως, ἐπαυξήσασα τὰς χρηματικὰς ποινὰς συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ σχεδίου τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ πρὸς τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ δικαστήρια ἀποφεύγουσι τὴν ἐπιβολὴν φυλακίσεως εἰς τοιούτου εἴδους ἀδικήματα.

Ἀναπτύσσει ἀκολούθως τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐπιτροπὴ καθώρισεν ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ κυρουμένου Ν.Δ. 4 ποιότητας σύκων, διὰ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος, λόγους ὀφειλομένους, ὡς λέγει, εἰς τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἐμπορίου τῶν σύκων, καὶ δικαιολογεῖ τὴν πρότασιν αὐτῆς διὰ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῶν ἐξαγωγῆς σύκων ἐκ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐκπληρωθῇ ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀναφέρει μετὰ ταῦτα ὅτι διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπροσώπησιν τῆς συκοπαραγωγῆς ἐν τῷ γραφείῳ προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων ἡ ἐπιτροπὴ μετερρύθμισε τὸ ἄρθρον 5 εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀντιπρόσωποι νὰ προέρχωνται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς συκοπαραγωγῆς

Ἐξηγεῖ ἐν τέλει τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἄδικον νὰ ἐκλέγωσι τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς συκοπαραγωγῆς συνεταιρισμοὶ ἔχοντες ἐλαχίστους συκοπαραγωγοὺς μὲ ἐλαχίστην ἐπίσης συκοπαραγωγὴν καὶ ὥρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας εἰς 4, δεδομένου ὅτι ἐπὶ συνολικῆς παραγωγῆς 14.500.000 ὀκάδων σύκων ἡ Μεσσηνία παράγει, ὡς λέγει, τὰ 10 1/2 ἑκατομμύρια ὀκάδων. Ἀναγνωρίζων ὅμως, ἐπιλέγει, τὴν ἀνάγκην ὅπως παρίσταται ἐν τῷ συμβουλίῳ ἀντιπρόσωπος τοῦ συμβατικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν προθύμως θὰ ἐδέχετο ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας περιορισθῇ εἰς 3 ἵνα εἰς τὴν θέσιν τοῦ 4 διορισθῇ ὁ ἐν λόγῳ ὑπάλληλος.

Ὁ κ. ***Ι Παπαφλέσσας*** συνιστᾷ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἕδρα τοῦ γραφείου αἱ Καλάμαι, ἵνα μὴ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Μεσσηνίας καὶ τῶν ἄλλων συκοπαραγωγικῶν περιφερειῶν ὑποβάλλωνται εἰς δαπάνας διὰ νὰ ἔρχωνται ἐνταῦθα.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ἐξηγεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Καλάμας οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἄλλως τε, λέγει, οὐδεὶς τῶν ἐνδιαφερομένων ἐζήτησε τὴν τοιαύτην μεταφοράν. Εἰς ἀπόδειξιν ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς ἔγγραφον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ γραφείου προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας:

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γραφείου Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων, συνελθὸν εἰς συνεδρίασιν τὴν 14ην ἱσταμένου μηνός, ἠσχολήθη μὲ τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας ἐν τῇ Βουλῇ ἐπὶ τοῦ ἱδρυτικοῦ Διατάγματος τοῦ ὡς ἄνω γραφείου.

»Μετὰ λεπτομερῆ ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου καὶ δὶς ἐκ μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς παραγωγῆς ἀπεφάνθη ὁμοφώνως ὅτι, ἂν αἱ τροπολογίαι ἤθελον γίνῃ ἀποδεκταί, θὰ ἐδυσχέραινον τὴν λειτουργίαν τοῦ γραφείου πρὸς προφανῆ βλάβην τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐμπορίου.

»Ἡ δημιουργία σώματος ἐλέγχου κατὰ τὸν ὑποδεικνυόμενον τρόπον καὶ αἱ ἐξοντωτικαὶ ποιναὶ δὲν συμβάλλουν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, δυσκίνητον καθιστοῦν τὴν λειτουργίαν τοῦ γραφείου καὶ δὲν προάγουν συνειδητῶς τὴν καλὴν ἐπεξεργασίαν καὶ βελτίωσιν τῆς ποιότητος, ὡς μετὰ μαθηματικῆς προόδου βαδίζομεν ἀπὸ τριετίας, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἤρξατο νὰ γίνεται ἡ συσκευασία κατὰ τὸ σύστημα τῆς Σμύρνης καὶ τὸ ὁποῖον σύστημα θὰ ἐπεκτείνῃ γενικῶς τὸ γραφεῖον Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων.

»Ἐπίσης ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν συμβούλων διενεργεῖται ψυσαλογικῶς διὰ τῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων διὰ δὲ τοὺς ἀσυνεταιρίστους διὰ τῆς ἐπισήμου ἐπαγγελματικῆς των ὀργανώσεως ἐκπροσώπου τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ διὰ τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν καὶ τοῦ ὁποίου κυριώτερος σκοπὸς εἶναι ἡ ἐκπροσώπησις τῶν συμφερόντων τῆς ἀγροτικῆς τάξεως. Ἡ προτεινομένη οὕτως εἰπεῖν καθολικὴ ψηφοφορία ἢ καθ' ὁμάδας ἀπρόσωπος, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ πᾶν ὠθεῖται εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν, ἀποτελεῖ ἄρνησιν καὶ ἀνατροπὴν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, ἅτε προαγάγουσα τὴν ἀναρχίαν.

»Πρὸς τοῦτο τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γραφείου ἀποκρούει παμψηφεὶ τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας καὶ ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ θὰ ἀποδείξῃ ἐν καιρῷ τὰς ἀπαραιτήτους τροποποιήσεις.

»Ἐπομένως ἀντὶ τροποποιήσεως ἐπιβάλλεται νὰ ὑποβοηθηθῇ ὑπὸ ὅλων τῶν παραγόντων ἡ Διοίκησις τοῦ γραφείου εἰς τὰ πρῶτά της μάλιστα βήματα διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ κατευθύνῃ τὸ εἰς αὐτὴν ἀνατεθὲν ἔργον».

Θ. Κριμπᾶς. Δὲν ἐκπροσωποῦνται, κ. Ὑπουργέ, οἱ παραγωγοὶ εἰς τὸ Συμβούλιον αὐτὸ ἀλλὰ μόνον ὡρισμένα γνωστὰ ὑποκείμενα.

Ι. Παπαφλέσσας. Διατί δὲν φέρνετε εἰς τὴν Ἀθήνα καὶ τὰ γραφεῖα προστασίας καπνοῦ ;

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἔχουν εἰδικὸν σκοπόν, τὴν καθοδήγησιν τῶν καπνοκαλλιεργητῶν.

Ι. Παπαφλέσσας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Ὑπουργέ, δὲν πρέπει νὰ δεχθῆτε οὔτε τὴν ἐπιβολὴν ποινῶν οὔτε τὴν καθιέρωσιν ἐλέγχου.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὄχι δὲν ἠμπορῶ νὰ τὰ δεχθῶ διότι τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξόντωσιν τοῦ ἐμπορίου τῶν σύκων.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀφεντούλης*** συνιστᾷ νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὰ ἀπόσυκα.

Τὴν αὐτὴν σύστασιν ποιεῖται καὶ ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας.***

Ὁ κ. ***Θ. Κριμπᾶς*** παρατηρεῖ εἰς ἀπάντησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ μὴ ἐπιβολῆς ἐλέγχου ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἔλεγχος

οὗτος πρὸς προστασίαν τῆς καλῆς ποιότητος καὶ τῆς συσκευασίας, ὡς γίνεται καὶ ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ἐλέγχου, δεδομένου ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ πρληφθῇ τὸ χάλασμα τοῦ σύκου, ἔστω καὶ ἂν κατὰ τὴν συσκευασίαν ἦτο τοῦτο ἀρίστης ποιότητος, οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα θὰ ἔχῃ εἰμὴ τὴν δυσχέρανσιν τοῦ ἐμπορίου. Ὡς πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν διατυπώσεις, λέγει ὅτι αὐταὶ σκοποῦν εἰς τὴν ἐκτόπισιν τῶν Ἑλληνικῶν σύκων ἐκ τῆς ξένης ἀγορᾶς.

Θ. Κριμπᾶς. Καὶ ὅμως, κ. Ὑπουργέ, εἶναι ἀπαραίτητος τόσον ἡ καθιέρωσις ἐλέγχου ὅσον καὶ ἡ ἐπιβολὴ ποινῶν. Λυποῦμαι δὲ πολὺ ὅτι ἐκάματε χρῆσιν ἐγγράφου ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι οὔτε χιλίας ὀκάδας σύκων δὲν ἀντιπροσωπεύουν καὶ τῶν ὁποίων οἱ σκοποὶ εἶναι γνωστοί.

Ὁ κ. ***Σ. Κωστόπουλος*** συμφωνεῖ μὲ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅτι σκοπὸς τοῦ διενεργουμένου ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἀμερικανικῶν προξενείων ἐλέγχου εἶναι ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν Ἑλληνικῶν σύκων καὶ συνιστᾷ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) ἀναφερόμενος εἰς τὰς γενομένας παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀποσύκων δηλοῖ ὅτι θὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ συναδέλφου του ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 5 λεπτὰ τὸ τέλος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς ἐφ' ἅπαξ συζήτησιν, ἔχον οὕτω·

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ ἱδρύσεως Γραφείου Προστασίας Ἑλληνικῶν Σύκων».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ ἱδρύσεως Γραφείου Προστασίας Ἑλληνικῶν Σύκων», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 346 (τεῦχος Α') τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1929 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχον ὡς παρατίθεται:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ν. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1

Πρὸς προστασίαν τῆς καλλιεργείας, ποιότητος καὶ ἐμπορίας τῶν σύκων συνιστᾶται, μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας, Γραφεῖον Προστασίας τῶν Ἑλληνικῶν Σύκων, ἀποτελοῦν νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ λειτουργοῦν παρὰ τῷ Αὐτονόμῳ Σταφιδικῷ Ὀργανισμῷ, οὗτινος ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς τμῆμα, διοικούμενον ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς κατωτέρω διατάξεις τοῦ παρόντος συγκροτουμένου Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

Τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ λοιποὺς ὅρους τῆς παρὰ τῷ Αὐτονόμῳ Σταφιδικῷ Ὀργανισμῷ λειτουργίας τοῦ Γραφείου προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων θέλει ρυθμίσει σύμβασις συναπτομένη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐγκρινομένη διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας.

Ἄρθρον 2.

Εἰδικώτεροι σκοποὶ τοῦ Γραφείου Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων εἶναι :

α') Ἡ μελέτη, διάδοσις καὶ ἐπιμέλεια τῆς ἐφαρμογῆς ἐπιστημονικῶν μέσων πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς τῶν σύκων, βελτίωσιν καὶ προστασίαν τῆς ποιότητος καὶ πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ κόστους τῆς καλλιεργείας αὐτῶν.

β') Ἡ ἐπὶ σκοπῷ βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐπεξεργασίας καὶ συσκευασίας ἵδρυσις πρατύπων ἀποθηκῶν, παραχωρουμένων ἐπὶ ἀναλόγῳ ἐνοικίῳ εἰς παραγωγούς, συνεταιρικὰς ὀργανώσεις ἢ ἐμπόρους, πρὸς ἀποθήκευσιν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν σύκων.

γ') Ἡ διαφήμισις καὶ ἐν γένει ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καταναλώσεως τῶν σύκων.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίζῃ τὴν σύναψιν δανείων, νὰ ἀναλαμβάνῃ οἱασδήποτε ὑποχρεώσεις καὶ ἐν γένει νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν διαχειριστικὴν πρᾶξιν, παρέχον καὶ τὰς τυχὸν ἀναγκαίας ἐγγυήσεις.

Ἐπίσης τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δικαιοῦται διὰ τῆς συμβάσεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένης ἢ καὶ δι' ἄλλων εἰδικῶν συμβάσεων μετὰ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἀντιπροσώπευσιν καὶ ἐκπλήρωσιν λειτουργιῶν τινων ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Γραφείου. Οἱ ὅροι καὶ τὰ ἀνταλλάγματα τῆς τοιαύτης ἀντιπροσωπεύσεως ἢ ἀναθέσεως λειτουργιῶν ὁρίζονται ἐν τῇ πρὸς τοῦτο συναπτομένῃ συμβάσει.

Εἰδικοὶ κανονισμοί, συνταττόμενοι ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Γραφείου, θέλουν καθορίσει λεπτομερῶς τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γραφείου.

Οἱ ὡς ἄνω ὀργανισμοὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 3.

Διὰ Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας Ὑπουργῶν, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γραφείου, δύνανται νὰ λαμβάνωνται μέτρα διὰ τὸν ἔλεγχον 1) τῆς συγκομιδῆς, 2) ἀποξηράνσεως, 3) συσκευασίας, 4) ἐμπορίας καὶ 5) προστασίας τῆς ποιότητος τῶν σύκων.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν διὰ τῶν ὡς ἄνω Διαταγμάτων τεθεμένων διατάξεων, ἐπιβάλλεται κατὰ τῶν παραβατῶν φυλάκισις μέχρι δύο μηνῶν ἢ χρηματικὴ ποινὴ μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ ἀμφότεραι αἱ ποιναί.

Τὰ ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἄνω ποινῶν χρηματικὰ ποσὰ περιέρχονται εἰς τὸ Γραφεῖον Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων.

Αἱ παραβάσεις αὗται δικάζονται ἀπὸ τὰ ἁρμόδια Δικαστήρια τῇ ἐγκλήσει οἱουδήποτε καὶ κατὰ προτίμησιν πάσης ἄλλης ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 4.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Γεωργίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δύνανται νὰ ἐπιβάλληται εἰδικὸν ἐξαγωγικὸν τέλος ὑπὲρ τοῦ Γραφείου, ἀνερχόμενον εἰς 0.30 δραχ. τὸ πολὺ κατ' ὀκᾶν διὰ τὰ σῦκα τὰ πολυτελῶς συσκευασμένα εἰς κυτία ἢ πακέτα, εἰς 0.25 δραχ. τὸ πολὺ κατ' ὀκᾶν διὰ τὰ ἁπλῶς συσκευασμένα εἰς ὁρμαθοὺς (τσαπέλλας) καὶ εἰς 0.20 δραχ. τὸ πολὺ κατ' ὀκᾶν διὰ τὰ ἀπόσυκα.

Τὸ ὡς ἄνω τέλος καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ πράξεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁριζόμενα, ἐπὶ ἀποδείξει κατατιθεμένῃ εἰς τὸ Ταμεῖον μετὰ τῆς σχετικῆς διασαφήσεως ἐξαγωγῆς, ἥτις εἶναι ἀπαράδεκτος ἄνευ τῆς ἀποδείξεως ταύτης.

Τὸ προϊὸν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τούτου τέλους φέρεται ὑπὸ τῆς παρ' ἧ κατατίθεται Τραπέζης εἰς πίστωσιν τοῦ Γραφείου Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων καὶ χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθεμένων αὐτῷ σκοπῶν.

Ὁ ἐξάγων σῦκα ἄνευ πλήρους προκαταβολῆς τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἄνευ τῆς πλήρωμῆς τοῦ τέλους ἐξαχθέντων σύκων καὶ μὲ φυλάκισιν δεκαπέντε ἡμερῶν μέχρις ἓξ μηνῶν. Τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀντιστοίχου τέλους ποσὸν περιέρχεται ἐπίσης εἰς τὸ Γραφεῖον.

Διὰ πράξεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γραφείου καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζονται τὰ Τελωνεῖα δι' ὧν καὶ μόνον ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ σύκων.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Γραφεῖον Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων διοικεῖται καὶ ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἐννέα μελῶν, ὁριζομένων ὡς ἑξῆς :

1) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μεταξὺ τῶν ὑπηρεσιακῶς ἀρμοδίων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων.

2) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ καθ' ὅμοιον ὡς ἀνωτέρω τρόπον.

3) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

4) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Γυθείου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου.

5) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου.

6) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων τῶν συνοπαραγωγῶν περιφερειῶν Μεσσηνίας καὶ ἑνὸς Λακωνίας ὁριζομένων καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει Διάταγμα, ἐκδιδόμενον τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ.

7) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Αὐτοτελοῦς Ταμείου Προστασίας Ἑλληνικῶν Σύκων ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας δύναται νὰ προστεθῇ ἓν ἔτι μέλος εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γραφείου πρὸς ἐκπροσώπησιν τῶν σημαντικωτέρων ἐκτὸς τῆς Μεσσηνίας καὶ Λακωνίας συνοπαραγωγῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους ὁριζόμενον καθ' ἃ τὸ Διάταγμα θὰ κανονίσῃ.

Ἁπάντων τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γραφείου ὁρίζονται καὶ ἀναπληρωματικὰ τοιαῦτα καθ' ὅμοιον πρὸς τὰ τακτικὰ τρόπον.

Ἡ θητεία ἁπάντων τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁρίζεται τριετής.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν ἑκάστης τριετοῦς περιόδου καθ' ἣν εἰδικῶς λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας ὀκτὼ τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, συγκροτεῖται εἰς σῶμα, ἐκλέγει δὲ καὶ τριμελῆ διοικητικὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μονίμως ἐν Ἀθήναις διαμενόντων μελῶν αὐτοῦ.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συντάσσει τὸν εἰδικὸν κανονισμὸν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἓξ ἐκ τῶν μελῶν του, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς γνώμης μεθ' ἧς συνετάχθη ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 7.

Ἕκαστον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου λαμβάνει δραχμὰς 100 κατὰ παρουσίαν ἐν συνεδριάσει. Διὰ τὰ μέλη τὰ διαμένοντα ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν αὐτῶν ἐξόδων, καὶ ἡμερησία ἀποζημίωσις δραχμῶν 200.

Εἰς τὰ μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς χορηγεῖται πρόσθετος ἀποζημίωσις κανονιζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 8.

Τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ Γραφείου ἀσκοῦν ἀπὸ κοινοῦ τὰ Ὑπουργεῖα Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας.

Ἄρθρον 9.

Τὸ Γραφεῖον Προστασίας Ἑλληνικῶν σύκων, ἀποτελοῦν κοινωφελὲς νομικὸν πρόσωπον, δὲν ὑπόκειται εἰς φόρους οὔτε εἰς ταχυδρομικά, τηλεγραφικὰ ἢ ἄλλα τέλη, ἀπολαύει δὲ ἐν γένει πασῶν τῶν εἰς τὸν Αὐτόνομον Ὀργανισμὸν τῆς σταφίδος χορηγουμένων ἀτελειῶν.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα λεπτομέρεια τοῦ παρόντος κανονισθήσεται διὰ Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἄρθρον 11.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος, ὑποβληθησομένου εἰς τὰς Βουλάς ἅμα τῇ συνόδῳ των πρὸς κύρωσιν.

Ἐν Ὑδρᾳ τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Προεδρεύων

Θ. Σοφούλης

Τὰ Μέλη

Π. Ἀργυρόπουλος, Κ. Γόντικας, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Σ. Γονατᾶς, Δ. Νάτη Μπότσαρης, Β. Καραπαναγιώτης, Α. Παπᾶς.

Συνανίσταται εἶτα τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8.15' μ. μ. δι' αὔριον καὶ ὥραν 4.30' μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Κουτσίνας

Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Πέμπτης 13 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.45' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος***, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Φλῶρος, Κ. Κατσαδήμας, Σ. Σταυρόπουλος, Π. Ρεδιάδης***, καὶ ***Ἡ. Παπαδόπουλος***, καταθέτουσιν ἀναφορὰν τοῦ Ἀ. Πλατῆ ζητοῦντος τὴν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὸ ἀπαλλοτριωθὲν οἰκόπεδόν του.

Οἱ πρόσφυγες τῆς ἀγροτικῆς ὁμάδος Μεγάλης Βρύσης Λαμίας ζητοῦν τὴν παραχώρησιν καὶ βοσκησίμου ἐκτάσεως ἐκ τοῦ ἀγροκτήματος τούτου.

Ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ ἱππικοῦ Δ. Σταυρόπουλος ζητεῖ τὴν αὔξησιν τῆς συντάξεώς του.

Ὁ ἀπόστρατος ἀνθυπομοίραρχος Ἡλίας Μπότσικας ζητεῖ τὴν προσμέτρησιν εἰς συντάξιμον ὑπηρεσίαν του τοῦ χρόνου, ὃν διήνυσε εἰς διαφόρους κρατικὰς ὑπηρεσίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πρεβέζης, ζητοῦντος τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τοῦ Β' Πανελληνίου ἐλαιοκομικοῦ συνεδρίου.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Συλλόγων Ἰθώμης Καρδίτσης ζητεῖ τὴν ἄμεσον ἔναρξιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ ἀναστολὴν πληρωμῆς φόρου ἐπὶ ἓν ἔτος κλπ.

Ὁ Σύνδεσμος ἀξιωματικῶν θυμάτων πολέμου παρακαλεῖ ὅπως μὴ τροποποιηθῇ τὸ σχέδιον νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν ἐν πολέμῳ παθόντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν».

Ὁ λαὸς τῆς Κομοτινῆς διαμαρτύρεται διότι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀθλητικοῦ Συλλόγου Ροδόπης κρατεῖ κλειστὸν τὸ δαπάναις τοῦ δήμου καὶ τῶν κοινοτήτων ἱδρυθὲν στάδιον.

Ἡ Ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου Ἀττικῆς ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 4042.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν Ἀθηνῶν περὶ ἐκδόσεως ἀδείας διὰ τὴν ποινικὴν δίωξιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Καρασεβδᾶ, κατηγορουμένου ἐπὶ ἐξυβρίσει καὶ ἀδικῳ ἐπιθέσει.

Οἱ Ἕλληνες πάροικοι Ἀμβέρσης ζητοῦν τὴν παραμονὴν τοῦ ἐμμίσθου Ἑλληνικοῦ προξενείου.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 445 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκ δραχ. 10.655.365 καὶ 9.782.222.20 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 442 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκ δραχ. 8728.041 καὶ 2.047.460.80 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

1) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3333 τῆς 5 Ἰουνίου 1925 «περὶ βαθμολογίας κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν μηχανικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Π. Ναυτικοῦ.

2) Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἄρθρων 17, 19 καὶ 63 τοῦ 4411 νόμου περὶ συγκροτήσεως προσκλήσεως, προαγωγῆς κλπ. στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ

3) Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1927 «περὶ διοικήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4261 περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης, Ν. Τζερμιᾶς, Μ. Σαμαρᾶς, Ν. Ζαρίφης, Ι. Μιχαὴλ*** καὶ ***Ι. Ἀποστόλου***, ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13)17 Νοεμβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3760 καὶ 3770 νόμων «περὶ ἀρτοποιΐας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6, 17 καὶ 93 τοῦ νόμου 4411 καὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν αὐτὸν νόμον».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ταμείου παρακαταθηκῶν καὶ δανείων».

β) «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ δολοφονηθέντος διευθυντοῦ τῶν δασῶν Π. Μαρκοπούλου» καὶ

γ) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4010 περὶ τροποποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ προμηθειῶν τοῦ Δημοσίου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

α) «Περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐνοικιαστοῦ τοῦ δάσους Γκολέμα—Ρέκα, Νικολάου Θεοδωρίδου».

β) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 512 «περὶ καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων ὡς ἐτροποποιήθη» καὶ

γ) «Περὶ ἐπανεκδικάσεως τοῦ κτήματος Γιδᾶ περιφερείας Βερροίας».

Τὸ ***Ὑπουργικὸν Συμβούλιον*** ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐν περιπτώσει ἀποδημίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ε. Μαλαμίδας, Π. Μπουκουβάλας, Α. Μάρκου*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας».

Οἱ κ. κ. ***Ν. Ἀβραὰμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Σεγκοινωνίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως κενῶν θέσεων μηχανικῶν ἐν τῇ Διευθύνσει Σιδηροδρόμων, τὸ ὁποῖον παρακαλοῦν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπηρεσιακόν.

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Β. Κυρέλλον*** ὅστις παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν φορολογικῶν ἐνταλμάτων κατὰ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, καθόσον οὗτοι, εὑρισκόμενοι εἰς δεινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, ἀδυνατοῦν, τοὐλάχιστον πρὸ τῆς νέας ἐσοδείας, νὰ ἐκπληρώσουν τὰς ἀπέναντι τοῦ δημοσίου ταμείου ὑποχρεώσεις των.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἐδόθησαν ἀπὸ μακροῦ ὁδηγίαι πρὸς τὰς ἀρμοδίας Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς ὅπως μετὰ πάσης δυνατῆς ἠπιότητος προβαίνουν εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων ἐν περιπτώσει ἀποδεδειγμένης ἀδυναμίας τῶν ὀφειλετῶν.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν πολεμοπαθῶν ὁπλιτῶν Γκέρλιτς περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων ἀποζημιώσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) συνιστᾷ ὅπως ὑποβληθῇ ἐκ μέρους τῶν ὑποστηριζόντων τὸ ζήτημα βουλευτῶν σχετικὴ πρότασις νόμου καὶ δηλοῖ ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ μελετήσῃ ταύτην.

Τὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ καὶ ὁ κ. ***Ν. Ξηρός***.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι πρέπει νὰ περιληφθοῦν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν σχετικὸν Νόμον περὶ ἀποζημιώσεως πολεμοπαθῶν ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν γνώμην ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτόν, ἐὰν δὲ δεχθῶμεν ὅτι περιλαμβάνονται εἰς αὐτόν, ὡς ἐδέχθη καὶ ἡ οἰκεία ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, τότε νὰ δοθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς προθεσμία νέα ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεών των, ἀφ' οὗ τὸ ἐκπρόθεσμον αὐτῶν ἐπῆλθεν ἐξ ἀγνοίας τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας του διχοστασίας. Τὸ ὅτι

πρέπει νὰ ἀποζημιωθοῦν οὗτοι εἶναι γενικῶς παραδεκτὸν διὰ τὸν χρόνον τῆς αἰχμαλωσίας των μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ἐν Ἑλλάδι τῶν ἡλικιῶν των καὶ δὲν πρέπει νὰ τοὺς στερηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον πρέπει νὰ ὑποβάλῃ ἡ Κυβέρνησις ὡς ἐπαγόμενον καὶ δαπάνας ἐφόσον ἡ ὑποβολὴ τοιούτου ἀπὸ βουλευτὰς δὲν θὰ εἶναι συντελεστικὴ διὰ τὸ ζήτημα τῶν αἰτούντων, ἀφ' οὗ καὶ ἄλλα τοιαῦτα Νομοσχέδια παραμένουν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς, ὅπως καὶ ἓν ἰδικόν μου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου.

Οἱ κ. κ. **Ἰ. Κουτσίνας** καὶ **Ν. Ξηρὸς** συνιστοῦν ἀναφορὰν ἑνώσεως ἀποστράτων καὶ συνταξιούχων Πατρῶν.

Ὁ κ. **Σ. Σταυρόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν Α. Οἰκονόμου καὶ Γ. Ἀγάθου.

Ὁ κ. **Ἰ. Λεωνίδας** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν εἰς ποῖα συμπεράσματα κατέληξε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων τῶν τριῶν νήσων Ὕδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρρῶν διὰ ὁμολογιῶν Ἀναγκαστικοῦ Δανείου.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν τοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀπὸ αἰῶνος σχεδὸν κρατοῦντος καθεστῶτος.

Ἰ. Λεωνίδας Ἐὰν ὅμως σᾶς ὑποδείξω τρόπον;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑποδείξατε καὶ θὰ τὸ ἐξετάσω.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἐπαγγελματιῶν Καρδίτσης τονίζει ὅτι διὰ μικρὰς τυπικὰς παραβάσεις τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων κατεδικάσθησαν πολλοὶ μικροεπιτηδευματίαι Καρδίτσης εἰς χρηματικὰς ποινὰς ὑπὸ τῆς ἐφορίας Καρδίτσης ὑπερβαινούσας τὰς 500.000 δραχ. ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ ἀποδίδεται εἰς τοὺς ἐφοριακοὺς ὑπαλλήλους μεταβληθέντας τοὺς ἰδίους εἰς μηνυτὰς καὶ δικαστὰς χάριν τοῦ προσωπικοῦ των συμφέροντος. Οἱ πλεῖστοι τῶν καταδικασθέντων πτωχοὶ ὄντες δὲν ἔκαμον χρῆσιν τῶν εἰδικῶν μέσων, διότι θὰ ἐπλήρωνον εἰς Ἀθήνας μεγάλας δικηγορικὰς ἀμοιβάς, καὶ οὕτω πρόκειται περὶ ποινῶν, αἱ ὁποῖαι μόνον ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Δράκοντος ἐπεβλήθησαν, ἀφ' οὗ διὰ τριάκοντα δράμια οὔζου ἐπεβλήθη πρόστιμον 1|2 10,000 δραχμῶν. Ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν, ἴσως θὰ κρίνῃ ἂν θὰ χαρισθοῦν ἢ θὰ μετριασθοῦν τὰ πρόστιμα ταῦτα, δίκαιον εἶναι νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐνταλμάτων τούτων, τὰ ὁποῖα ἔπληξαν τόσον τὴν παραγωγὴν τοῦ οὔζου καὶ τοὺς μικροπωλητάς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν λαθρέμποροι, ὡς ἐχαρακτήρισεν αὐτοὺς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἁπλῶς παραβάται ἑνὸς κακοῦ νόμου τυπικῶς μόνον.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη δὲν θὰ ἐδημιουργεῖτο ἐὰν οἱ ποτοποιοὶ συνεμορφοῦντο πρὸς τὸν νόμον καὶ τονίζει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ διώκωνται οἱ λαθρέμποροι.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν Μακεδονομάχων Θεσσαλονίκης, Μακρακώμης καὶ Γουμενίτσης περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 4410 καὶ παρακαλεῖ ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἵνα ἐνεργήσῃ ὅ,τι εἶνε ὀρθὸν καὶ δίκαιον.

Ὁ κ. **Ἐ. Τριποδάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀναπήρων ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς.

Ὁ κ. **Ν. Ἀσκεπίδης** παρακαλεῖ τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς τῆς Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν νὰ γνωρίσουν εἰς τὴν Βουλὴν βάσει τίνος διατάξεως καὶ ποίας μετὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου συνεννοήσεως ἐλήφθη ἡ ἀψυχολόγητος καὶ ἄκαιρος, ὡς τὴν χαρακτηρίζει, ἀπόφασις ὅπως οἱ κατὰ τόπους οἰκονομικοὶ ἔφοροι ἀπαγορεύωσι πᾶσαν πώλησιν καπνοῦ ἐὰν μὴ προηγουμένως οἱ καπνοπαραγωγοὶ προσκομίσωσι πιστοποιητικὸν ἐξοφλήσεώς των πρὸς τὴν Ε. Α. Π. ὀφειλομένων δόσεων ἀπέναντι τῶν χρεῶν των.

Γ. Μαρῆς (Ὑπ. τῶν Οἰκ.) Ὅπως γνωρίζει ἡ Βουλὴ τὰ χρέη πρὸς τὴν Ε. Α. Π. εἰσπράττονται ὡς δημόσια ἔσοδα. Αὕτη, χρωμένη τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐζήτησεν ἀπὸ τὰς Ἐφορίας νὰ μὴ ἐπιτρέπουν τὴν πώλησιν καπνοῦ ἄνευ προσαγωγῆς πιστοποιητικοῦ ὅτι ὁ κάτοχος τοῦ καπνοῦ οὐδὲν ὀφείλει αὐτῇ. Τὸ μέτρον πράγματι δημιουργεῖ δυσκολίας καὶ διὰ τοῦτο ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὴν Ε. Α. Π. νὰ στείλῃ κατάλογον τῶν ὀφειλετῶν της ὥστε νὰ συμψηφίζωνται τὰ χρέη αὐτῶν καὶ νὰ ἀπαλάσσωνται οὕτω πάσης ἐνοχλήσεως οἱ μὴ ὀφείλοντες. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐξακολουθοῦν ἀκόμη αἱ συνεννοήσεις πρὸς διευκόλυνσιν τῶν καπνοπαραγωγῶν.

Ὁ κ. **Ἰ. Ἀποστόλου** παρατηρεῖ ὅτι εἶνε πρωτοφανὲς τὸ μέτρον αὐτὸ καὶ ὅτι δέον νὰ ἀρθῇ τὸ ταχύτερον.

Τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς**.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπ. τῶν Οἰκ.) ὑπόσχεται ὅπως ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν διευθετηθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Π. Εὐριπαῖος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων Νάξου, τὰ ὁποῖα ἔχουν 5 – 6 συμβούλους, περὶ αὐξήσεως τοῦ χρόνου τῆς θητείας τῶν Προέδρων, λέγει ὅτι κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ τελευταίου νόμου περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων νομοθεσίας ὑπεστηρίχθη ἡ ἀποψις αὕτη, καθ' ὅλα δικαία καὶ ὀρθή, ἀλλ' ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη ὅπως μένων τῶν Προέδρων τῶν Θμελῶν συμβουλίων ἡ θητεία καταστῇ διετής.

Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως κατὰ τὴν μελέτην ἣν ἔχει ὑπ' ὄψει του διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων νόμου λάβῃ πρόνοιαν καὶ περὶ τῆς περιπτώσεως τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων Νάξου.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου θὰ ληφθῇ σχετικὴ πρόνοια.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Δαδίου περὶ κατασκευῆς τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ ἀπὸ καμμένων Βούρλων εἰς σταθμὸν Τιθορέας καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Ἐ. Τριποδάκης** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ὑπόμνημα περὶ Νομοθετικοῦ διακανονισμοῦ τῶν πρὸ τοῦ 1920 εἰς χρῆμα προικῶν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ἁρμοδία ἐν προκειμένῳ εἶναι μόνον ἡ δικαστικὴ ἐξουσία καὶ ὄχι ἡ νομοθετική, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τροποποιῶνται ἑκάστοτε ἀστικοὶ νόμοι ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀρέσκουν εἰς ἐνδιαφερομένους.

Οἱ κ. κ. **Ν. Ἀσκεπίδης** καὶ **Ἰ. Ἀποστόλου** ὑποστηρίζουν ἀναφορὰν ἐμπόρων σιτηρῶν κατοίκων Κατερίνης.

Ὁ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κρατουμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς Ἀργοστολίου Θ. Ἀσπροπύργου καὶ Α. Κτενᾶ.

Ἰ. Παπαφλέσσας. Συνιστῶ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Κράτους καταδίκων καὶ παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν της ὄχι τὰ παράπονά των διότι τοιαῦτα δὲν ὑποβάλλουν, ἀλλὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐξομολόγησιν καὶ τὴν θερμὴν παράκλησίν των. Δὲν ἀποκρύπτουν ὅτι ἐγκληματήσαν, ἀκουσίας των ὅμως, διότι δὲν εἶναι φύσει ἐγκληματίαι ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὡς ἄνθρωποι κατωτέρας διανοητικῆς ἀναπτύξεως, παρεσύρθησαν ὑπὸ τῆς μεταπολεμικῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ἤνοιξε μὲν εὐρεῖς ὁρίζοντας προόδου ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν περιώρισε, οὔτε τὴν κακὴν ἀντίληψιν, οὔτε τὰς κακὰς ἕξεις οὔτε καὶ τὰς κακὰς παραδόσεις. Οἱ πλεῖστοι τῶν κρατουμένων δὲν ἐχρημάτισαν οὔτε λησταί, οὔτε ἀρχιλησταί οὔτε δολοφόνοι, πάντες οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς κατηγορίας αὐτὰς ἔλαβον ἀμνηστείαν τῶν ἐγκλημάτων των καὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὴν κοινωνίαν. Οἱ ἐναπομείναντες εἶναι θύματα κακῶν ἀντιλήψεων, τυχαίων συμβάντων, δι' αὐτοὺς δὲ πρέπει νὰ προβλέψῃ τὸ Κράτος, διότι δὲν εἶναι φύσεις ἐγκληματικαί. ἀλλ' ἐγκληματίσαν εὐρεθέντες ὑπὸ συνθήκας τοιαύτας, ὑπὸ τὰς ὁποίας καὶ ὁ πλέον εἰς τὸ Εὐαγγέλιον ἀφωσιωμένος, δὲν θὰ ἠδύνατο ἄλλως νὰ πράξῃ. Καὶ ἐξέλεξαν οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἀπόκληροι τῆς κοινωνίας, τὴν ἐποχὴν τοῦ ἑρτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος ὅπως ὑποβάλωσι τὴν παράκλησιν καὶ ἱκετεύσωσι τὴν Κυβέρνησιν, νὰ ἀποδώσῃ αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκογενείας των καὶ τὴν κοινωνίαν, ἵνα συνεορτάσωσιν ἐλεύθεροι καὶ αὐτοὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπεδόθη ἡ ἐλευθερία εἰς τὸ Ἔθνος ὑπὸ τῶν προγόνων των.

Ζητῶ νὰ ἐλευθερωθῶσι τὰ θύματα μιᾶς ἀνωμάλου μεταπολεμικῆς καταστάσεως ὑποσχόμενα νὰ ζήσουν τοῦ λοιποῦ βίον καλοῦ πολίτου, ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα καθηκόντων των. Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις πρέπει νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνισότητα τὴν ὁποίαν διέπραξαν αἱ μεταπολεμικαὶ Κυβερνήσεις. Διότι ἐκεῖναι μὲν ἔδωσαν τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἐκ φύσεως καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κακούργους, ἡ δὲ σημερινὴ Κυβέρνησις εἰς τὸ δίκαιον ἀποβλέπουσα θὰ ἐλευθερώσῃ ἀνθρώπους μετανοήσαντας καὶ παρὰ τὴν θέλησίν των ἐγκληματίσαντας.

Τὴν ἀναφορὰν συνιστῶσιν οἱ κ. κ. **Μ. Βολουδάκης** καὶ **Θ. Κριμπᾶς**.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς παρακαλεῖ ὡσαύτως ὅπως ληφθῇ μέτρον ὑπὲρ τῶν κρατουμένων εἰς διαφόρους φυλακὰς τοῦ Κράτους ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ κ. **Σ. Σταυρόπουλος** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν του κατὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου Κερασόβου λέγει ὅτι εἰς τὸ χωρίον Ροδοβίζι τῆς ἐπαρχίας Παραμυθιᾶς ἔλαβε χώραν γεγονὸς θλιβερὸν ἐξ ἀφορμῆς τῆς πρωτοφανοῦς διαγωγῆς τοῦ σταθμάρχου Κερασόβου ἀνθυπασπιστοῦ Κορίτα ὅστις, εἰσελθὼν ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ ὀφειλέτου τοῦ δημοσίου Δημητρίου, εὑρισκομένου κλινήρους, ἠξίωσεν ὅπως μεταφέρῃ τοῦτον βιαίως εἰς τὴν ἑπτάωρον ἀπέχουσαν Παραμυθιάν. Εἰς ἀπόπειραν τῶν συγγενῶν ὅπως τὸν ἀπελευθερώσουν ὁ ἐν λόγῳ σταθμάρχης ἐπυροβόλησε, λέγει, καὶ ἐτραυμάτισε πέντε ἐκ τῶν οἰκείων τοῦ συλληφθέντος ἐξ ὧν τρεῖς γυναῖκας. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ ἐν λόγῳ σταθμάρχης δὲν εὑρέθη ἢ ἐν ἀμύνῃ. Ἀλλὰ καὶ ἂν εὑρέθη ἐν ἀμύνῃ πάντως ἔκαμεν ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων αὐτῆς. Ἀναφέρων διάφορα γεγονότα παρομοίας φύσεως ὡς τοῦ Μετσόβου, Βελίτσης κλπ. ὅπου ἐσημειώθησαν καὶ θάνατοι, λέγει ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὰ ἔκτροπα τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται τοὺς φιλονόμους πολίτας κατὰ πρωτάκουστον ἐγκληματικότητα, ἔκτροπα τὰ ὁποῖα κρατοῦν ἐν δικαίῳ ἀναβρασμῷ τὸν ἠπειρωτικὸν λαόν.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐκδοθῇ διάταγμα ἐπ κηρύξεως τῶν ὀργάνων τούτων τῆς τάξεως τὰ ὁποῖα διὰ νὰ καλύψουν τὰς ἀποτυχίας των κατὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας καταφέρονται ἀναιτίως κατὰ φιλησύχων πολιτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διερωτῶνται οὗτοι ἐὰν ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τὴν λῃστείαν διὰ νὰ πέσουν εἰς τοὺς ὄνυχας τῆς χωροφυλακῆς.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντῶν λέγει ὅτι ὡς ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἐκτεθέντων διέταξε τὴν ἐνέργειαν ἀνακρίσεων, τὸ πόρισμα τῶν ὁποίων θὰ ἀνακοινώσῃ ἐν καιρῷ εἰς τὴν Βουλήν. Διὰ τὴν συγκεκριμένην ὅμως περίπτωσιν τοῦ θανάτου ἐκ δαρμοῦ ἐπελήφθη, λέγει ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἥτις καὶ διέταξε τὴν προφυλάκισιν τῶν ἐνόχων. Πέραν τούτου δὲν δύναται, λέγει νὰ κάμῃ τι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δεδομένου ὅτι στερεῖται πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς χωροφυλακῆς. Οὐχ ἧττον ὅμως, προσθέτει, δὲν πρέπει ἐπειδὴ ὄργανα τινὰ παρεξετράπησαν τυχόν, νὰ λέγεται ὅτι ἡ χωροφυλακὴ οὐδὲν ἔπραξε, ὡς ἐὰν νὰ μὴ ὀφείλεται εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς χωροφυλακῆς ἡ ἐξάλειψις τῆς λῃστείας ἐκ τῆς ὑπαίθρου γενικῶς καὶ εἰδικώτερον ἐν Ἠπείρῳ.

Οἱ κ. κ. **Ἀ. Παπαναστασίου** καὶ **Ν. Τζερμιᾶς** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Α' Παγχαλκιδικοῦ συνεδρίου Νέων Μουδανιῶν αἰτουμένου τὴν ἱκανοποίησιν ὡρισμένων αἰτημάτων του καὶ δὴ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἀποκατάστασιν συγκοινωνίας.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντῶν λέγει ὅτι ὁ νομὸς Χαλκιδικῆς ἀποσπᾷ ἰδιαιτέρως τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι ἐκάλεσε τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις ὅπως ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ νέου νομάρχου συζητήσουν τὰ ζητήματα τοῦ νομοῦ πρὸς λῆψιν τῶν καταλλήλων μέτρων.

Οἱ κ. κ. **Θ. Χαβίνης** καὶ **Π. Φλῶρος** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν κοινοτήτων τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων.

Ὁ κ. **Ἰ. Μπουρνιᾶς** παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἂν εἰσεπράχθη παρὰ τῶν ἀδελφῶν Ἐμπειρίκου ὁ φόρος τοῦ ὑπερτιμήματος ἐκ τῆς κατὰ τὸ 1921 πωλήσεως ὑπ' αὐτῶν πρὸς τὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρείαν Μπάϋρον Στήμσιπ Κόμπανυ τῶν νήσων Πεταλιῶν, τὰς ὁποίας ἐνῷ ὡς ἀπεδείχθη ἐπώλησαν ἀντὶ 3 ἑκατομυρίων δραχμῶν ἐδήλωσαν εἰκονικῶς ὅτι ἐπώλησαν ταύτας ἀντὶ 300.000. Ἡ κοινότης Μαρμαρίου, κηδομένη, ὡς λέγει, τῶν συμφερόντων της, παραπονεῖται διὰ τὴν μὴ καταβολὴν αὐτῇ παρὰ τοῦ δημοσίου δραχμῶν 36.000, ποσοῦ ἀποτελοῦντος τὴν ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν 432.000 δραχμιῶν ἀναλογίαν τῶν δικαιωμάτων τῆς κοινότητος. Ἐπὶ τούτοις παρακαλεῖ ὅπως ἡ διαταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς ὃ προσέφυγαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, προσαγωγὴ ἀποδείξεων ἐνεργηθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐκεῖ εἰρηνοδικείου καὶ οὐχὶ τοῦ εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καθόσον καθίσταται δυσχερὲς εἰς τὴν κοινότητα νὰ προσκομίσῃ ἐνταῦθα τὰς αἰτηθείσας ἀποδείξεις.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ **Μ. Μαντᾶς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατόχων ἐπιτρόπων τοῦ β' ἀναγκαστικοῦ δανείου, αἰτουμένων τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνταλλαγὴν αὐτῶν δι' ὁριστικῶν τίτλων.

Ὁ κ. **Ἰ. Παπαφλέσσας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Π. Παπαδοπούλου αἰτουμένου ὅπως οἱ καταταχθέντες ὡς ἐθελονταὶ ὑπηρετήσουν ὅσον καὶ οἱ κληρωτοὶ καὶ οὐχὶ 18μηνον.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑπόσχεται νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας, ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων ἀναβάλλεται.

Ἀναγινώσκονται εἶτα τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Ἀ. Βαρδέλης** παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ἐψηφίσθη τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1920 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων», ὅπερ νομοσχέδιον ἐν ἄρθρῳ δευτέρῳ ἀπαγορεύει τὴν χορήγησιν ἐπιμισθίου καὶ εἰς ἄλλους πλὴν τῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὑπαλλήλους οἵτινες ἔχουσιν ἐξομοιωθῇ πρὸς αὐτούς. Τοῦτο, λέγει, εἶναι ἔχει μόνον ἄδικον ἀλλὰ καὶ ἀντισυνταγματικόν, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη εἰς ἐφ' ἅπαξ συζήτησιν.

Προτάσει τοῦ κ. **Ἐλ. Βενιζέλου** (Πρωθυπουργοῦ), ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀποφασίζει ὅπως θεωρηθῇ ὅτι τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον νόμου ἐψηφίσθη χθὲς εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀκολουθήσῃ δὲ εἰς προσεχῆ συνεδρίασιν ἡ εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν ἐπιψήφισις αὐτοῦ.

Μεθ' ὃ τὰ πρακτικὰ κυροῦνται μὲ τὴν ἀνωτέρω τροποποίησιν καὶ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουνίου 1928 συμβάσεως ἀνταλλαγῆς διαιτησίας, καὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ», καὶ 2) «Περὶ γενικοῦ γραμματέως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας».

Προτάσει τοῦ κ. ***Γ. Σίδερη*** (Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν), ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἀποφασίζει ὅπως τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 3769 καὶ 3770 νόμων, «περὶ ἀρτοποιΐας» ἀκολουθήσῃ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ψηφιζόμενον εἰς δύο ἀναγνώσεις.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται ὁμοίως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τρόπου καταρτίσεως πινάκων προβιβασμῶν ἐνωμοταρχῶν διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1929 ἐξετάσεις», ἔχον οὕτω:

Περὶ τρόπου καταρτίσεως πινάκων προβιβασμῶν ἐνωμοταρχῶν, διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1929 ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 1.

Διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 27 τοῦ Κανονισμοῦ προβιβασμῶν ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καθοριζομένου πίνακος ἐπιτυχόντων καὶ ἀποτυχόντων ἐνωμοταρχῶν κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας τὴν 17—18 Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἐξετάσεις προβιβασμῶν διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τούτου ἐνέργειαν προβιβασμῶν δὲν θέλει λῃφθῆ παντάπασιν ὑπ' ὄψιν οὔτε θὰ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 24, 25, 26 καὶ 27 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ ἡ γραπτὴ ἀνάπτυξις τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου δοθέντος πρὸς ἀνάπτυσιν κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας θέματος γενικῆς μορφώσεως, ἀλλὰ θὰ λῃφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ θὰ ἐκτιμηθῶσι μόνον τὰ γραπτὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑπολοίπων ἐν ἄρθρῳ 14 θεμάτων, διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρέντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Συζητουμένης εἶτα εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἱδρύσεως ταμείου αὐτας σφαλίσεως βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν», ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι διάφοροι βουλευταὶ ὁρμώμενοι ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀντιλήψεις, ἀνταλλάξαντες τὰς σκέψεις των ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐξασφαλίσεως εἰς τοὺς καταναλίσκοντας τὸν βίον των διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινῶν, ἔχει εὐμάρειαν, ἀλλὰ στοιχειωδῶν ὅρων ἀνθρωπίνης ζωῆς ἤχθησαν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποβολῆς τῆς συζητουμένης προτάσεως. Δύναταί τις, λέγει, νὰ ὑποστηρίξῃ ἀνενδοιάστως ὅτι οὐδεμία ἐπιβάρυνσις ἐπέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον. Διότι ὅλοι σχεδὸν οἱ πόροι τοῦ συνιστωμένου ὀργανισμοῦ βαρύνουσι τοὺς ἀσφαλιζομένους. Ἡ μόνη, προσθέτει, ἐπιβάρυνσις ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον εἶναι ἡ ὑπὲρ τοῦ συνιστωμένου ὀργανισμοῦ διάθεσις τῶν ἀδιαθέτων ὑπολοίπων τῶν πιστώσεων τῶν προϋπολογισμῶν Βουλῆς καὶ Γερουσίας αἵτινες ὅμως, ὡς λέγει, ἀπὸ ἓν ἑκατομμύριον ποὺ ἦσαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐφέτος δὲν ὑπερβαίνουν τὰς ὀλίγας δεκάδας χιλιάδων λόγῳ τῶν ἐπενεχθεισῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς οἰκονομιῶν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἠδύνατό τις ὅμως νὰ μᾶς ὑποπτευθῇ ὅτι συντάσσομεν φουσκομένους προϋπολογισμοὺς διὰ νὰ μείνουν ἀδιάθετα ὑπόλοιπα. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν ἄσκοπον νὰ διαγραφῇ ὁ πόρος αὐτός. Δὲν μοὶ λέτε τώρα, ἐπέρχεται καμμία ἄλλη ἐπιβάρυνσις τοῦ Δημοσίου ταμείου;

Ν. Ξηρός. Καμμία ἀπολύτως.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ποῖος μᾶς ἐξασφαλίζει ὅτι δὲν θὰ πέσωμεν ἔξω;

Ν. Ξηρός. Συνειργάσθην εἰδικῶς κ. Πρόεδρε μὲ ὑπάλληλον Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας καὶ μὲ ἀριθμοὺς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ἐπείσθημεν δὲ ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἀρχίσει ἀμέσως ἡ παροχὴ βοηθημάτων, ἐπερχομένης ἐν τῷ μεταξὺ ἀνανεώσεως τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου, ἐξασφαλίζεται ἡ ἐπάρκεια αὐτοῦ. Ἀπ' αὐτῆς λοιπὸν τῆς ἀπόψεως δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς φόβος. Φόβος ὑπάρχει μόνον μήπως γίνουν δεκταὶ τροπολογίαι τινὲς αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν καὶ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ τὰς ἀπορρίψῃ διότι ἄλλως καὶ ἂν ἀκόμη ἦτο ὀλίγον δυσχερὴς ὁ βίος τοῦ ταμείου, ὡς φοβεῖται ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τῶν προπολογιῶν αὐτῶν θὰ καταστῇ ἀβίωτος.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ συζητουμένη πρότασις, Κύριοι, δὲν ἀπασχολεῖ τὸ πρῶτον τὴν Βουλήν. Παρόμοιον νομοσχέδιον εἰσήχθη καὶ ἄλλοτε, τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1861 καὶ κατόπιν τὸ 1880 ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ ἀειμνήστου Κουμουνδούρου. Καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα ἡ Κυβέρνησις ἀπέφυγε νὰ ἐκφέρῃ τὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης γνώμην, ἐζητήθη δὲ ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδικήν της. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν μακροτάτην συζήτησιν προεβλήθη συνταγματικὴ ἀντίρρησις λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ βουλευτικὴ ἀποζημίωσις καθοριζομένη τότε ὑπὸ τοῦ Συντάγματος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποστῇ κράτησιν διὰ νόμου. Ἀλλὰ καὶ ἡ καθιερουμένη ὑποχρέωσις ὅπως καταβάλληται διπλοῦν παράβολον ἐθεωρήθη ἀντισυνταγματική, ὡς περιορίζουσα τὰ δικαιώματα τῆς ὑποβολῆς ὑποψηφιότητος. Βεβαίως ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἦτο ὀλίγον ἐξεζητημένη, διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς δέσμευσις τῆς ὑποψηφιότητος ἡ αὔξησις τοῦ παραβόλου. Δὲν ἀπετέλει ὅμως ἡ ἀντίρρησις αὐτὴ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἐκδηλωθείσης τότε ἀντιθέσεως, ἀλλ' ἁπλῶς ἐγένετο ἐπίκλησις ταύτης πρὸς ὑποστήριξιν τῶν γενικωτέρων ἀντιρρήσεων. Αἱ ἀντιρρήσεις αὐταὶ ἐξεδηλώθησαν ἀπὸ διαπρεπεῖς πολιτικοὺς ὡς ὁ Τρικούπης, ὁ Καλλιγᾶς, ὁ Ράλλης, καὶ ἄλλοι, ἡ ἐπιμονὴ τῶν ὁποίων ἐπέτυχεν ὅπως ἡ πρότασις ψηφισθεῖσα εἰς δύο ἀναγνώσεις νὰ ἀπορριφθῇ κατὰ τὴν ἐν συνόλῳ ἐπιψήφισιν καὶ μάλιστα, κατὰ περίεργον σύμπτωσιν τὰς παραμονὰς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Βεβαίως, Κύριοι, καὶ οἱ βουλευταὶ ἔχουν ἀνάγκην προνοίας τινός. Ἀλλὰ δὲν εἶναι νοητὸν ἀπὸ τὴν Κοινὴν γνώμην ὅπως οἱ τεταγμένοι νὰ προνοοῦν ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν συμφερόντων προνοῶσι καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν. Ἔτσι εἶναι. Ἡ κοινὴ γνώμη ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς βίον σχεδὸν ἀσκητικόν. Καὶ οὕτω διηγύθη ὁ βίος τῶν περισσοτέρων πολιτικῶν τῆς Ἑλλάδος. Βεβαίως ἡ πρότασις οὐδὲν βάρος ἐπιβάλλει εἰς τὸν λαὸν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ μεμφθῇ τὴν Βουλὴν διότι λαμβάνει μίαν πρόνοιαν διὰ τὸν ὕστερον βίον τῶν πολιτικῶν τῆς Χώρας. Ἀλλὰ δύο σημεῖα τῆς προτάσεως εἶναι ἄξια προσοχῆς καὶ συζητήσεως τὸ ἓν ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ὄχι πλέον διπλοῦ, ὡς ὥριζεν ἡ παλαιὰ πρότασις, παραβόλου ἀλλὰ τριπλοῦ αὐτὴν τὴν φοράν. Καὶ θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποστηρίξῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅτι τὸ σύνολον σχεδὸν τοῦ βάρους ἐπιπίπτει ἐπὶ τρίτων, ἐπὶ προσώπων δηλαδὴ τὰ ὁποῖα πάντα δὲν ἔχουν ὄχι τὴν πιθανότητα ἀλλὰ τὴν δυνατότητα νὰ μετάσχουν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ συνιστωμένου ὀργανισμοῦ.

Β. Σκουλᾶς. Εἶναι δεδομένον ὅτι πανίσχυροι βουλευταὶ ἔχασαν εἰς ἐκλογὰς καὶ ἐπανῆλθον.

Ν. Ξηρός. Εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον ὅπου ὑπάρχουν Ταμεῖα ὑπάρχει καὶ αὐτὴ ἡ διάταξις.

Π. Τσαλδάρης. Πάντως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχει ἀναγκαστικὴ εἰσφορὰ ἀπὸ ὡρισμένα πρόσωπα ὑπὲρ ἄλλων προσώπων χωρὶς οἱ καταβάλλοντες νὰ ἔχουν ἐλπίδα

νὰ συμμετάσχουν εἰς τὸ Ταμεῖον. Ἑπομένως δὲν πρόκειται περὶ αὐτασφαλίσεως, διότι οἱ μηδέποτε ἐπιτυγχάνοντες πληρώνουν χωρὶς νὰ τύχουν ποτὲ συντάξεως. Καὶ ἐὰν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ δεχθῇ τὸ νομοσχέδιον, πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι δὲν κάμνει αὐτασφάλειαν. Φοβοῦμαι ἐπίσης καὶ ἓν ἄλλο. Οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ γερουσιασταὶ ποὺ εἶναι σήμερον εἶναι γνωστὸν ὅτι λαμβάνουν ἀποζημίωσιν μὴ ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας ἔχουσιν. Ἐὰν δὲ ἐξεδηλώθη δυσφορία, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἔμφυτον παποῦτσιν τοῦ Ἕλληνος πολιτευτοῦ ὅτι πρέπει νὰ ὑπερετήσῃ θυσιάζων καὶ ἐξ ἰδίων. Ἐὰν αὔριον περιορισθῇ ἡ ἀποζημίωσις κατὰ 550 δραχμὰς μηνιαίως καὶ κατὰ τὰ ποσὰ παραβόλου καὶ γάμου, φοβοῦμαι μήπως κατὰ τὰς ἀκροτηριάσεις ταύτας γίνῃ τόσον γλίσχρα ἡ ἀποζημίωσις, ὥστε νὰ καθίσταται ἀναγκαία ἡ αὔξησίς της. Καὶ ἐὰν αὕτη προέλθῃ ἐκ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου θὰ ἔχωμεν μίαν ἐπίθεσιν τῆς κοινῆς γνώμης, ἥτις παρὰ πολλῶν θὰ δικαιολογῆται. Ἐκτὸς τούτου, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὰ ποσὰ ἅτινα πρόκειται νὰ δοθῶσιν ἐν περιπτώσει ἀλλοίας συνθέσεως τῆς Βουλῆς, πιθανὸν νὰ ἐξαντλήσωσι τὸ Ταμεῖον καὶ κατ' ἀνάγκην νὰ γεννηθῇ κίνδυνος νὰ ἐξευρεθοῦν πόροι ὧν μὴ εὑρισκομένων θὰ ἐκλείψῃ τὸ Ταμεῖον. Ἔχει καὶ ἄλλο ἐλάττωμα τὸ νομοσχέδιον διότι προνοεῖ περὶ τοῦ παρόντος μόνον, ἐνῷ ὑπάρχουν πρόσωπα πολὺ ικὰ ἄτινα διήνυσαν τὸν βίον των, ὄχι ὀλιγώτερον ἡμῶν μοχθοῦντες, καὶ περὶ αὐτῶν δὲν λαμβάνεται πρόνοια. Ἀντιτί εται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπάρκεια πόρων ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν πρόνοιαν ταύτην θὰ ἐκτιμηθῇ τὸ νομοσχέδιον. Πάντως ἐὰν πρόκειται τοῦτο νὰ μὴ παράσχῃ τὰς ἀσφαλείας ὑπὲρ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν εἴτε παράπονα εἴτε ἐπικρίσεις τῆς κοινῆς γνώμης, τότε πρέπει ν' ἀναβάλωμεν δι' ἄλλοτε τὴν πρόνοιαν ταύτην. Ἤδη μόνον εἰς Γαλλίαν καὶ Βέλγιον ὑπάρχει ὁ δεσμὸς αὐτὸς καὶ δὲν βλέπω διατί θὰ σπεύσωμεν νὰ ἔλθωμεν τρίτοι εἰς τὴν πρόοδον αὐτήν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐνδοιασμοί μου κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ Βουλὴ εἶναι ἐλευθέρα καὶ ὑπεύθυνος νὰ ἀποφασίσῃ.

Α. Παπαναστασίου. Ἐνόμιζα, λέγει, ὅτι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἦτο σύμφωνος ὅλη ἡ Βουλή, ἀλλ' οἱ διαστασμοὶ οὓς ἐξέφερεν ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας μὲ ἔφεραν εἰς τὸ βῆμα. Σήμερον ὡς εἶναι ὠργανωμένη ἡ κοινωνία εἶναι ὑποχρεωμένος πᾶς τις νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς ἰδίας ἐργασίας. Καὶ ἡ βουλευτικὴ λειτουργία, ἐφ' ὅσον ὁ βουλευτὴς δὲν ἔχει περιουσίαν, πρέπει νὰ τῷ παρέχῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὅταν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐργάζεται καὶ πρέπει νὰ τῷ παρέχῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν εὐθέως καὶ νὰ μὴ συμβαίνῃ νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἔχουν οἱ βουλευταὶ πόρους ἐκτὸς τῶν νομίμων καὶ θεμιτῶν.

Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὑπέμνησε τὰ ἄλλοτε ὑποβληθέντα παρόμοια νομοσχέδια. Θὰ ἀνομολογήσῃ ὅμως ὅτι αἱ σημεριναὶ περιστάσεις εἶναι κάπως διαφορετικαὶ διότι καὶ ἡ ἀπασχόλησις τοῦ βουλευτοῦ εἶναι νῦν ἐντατικωτέρα καὶ διότι αἱ Βουλαὶ καὶ ἐδῶ καὶ ἀλλαχοῦ ἔχουν ὑπὸ ἔποψιν συνθέσεως μεγαλυτέραν δημοκρατικότητα ἀπὸ τὸ 1910, ὁπότε ἔπαυσεν ἡ ὀλιγαρχικὴ μορφὴ τῆς Βουλῆς καὶ εἰσῆλθον ἄτομα μᾶλλον οἰκονομικῶς ἀνίσχυρα. Δι' αὐτὸ ἡ ἀνάγκη ἡ οἰκονομικὴ εἶναι μεγαλυτέρα σήμερον. Ἄλλοτε δὲν ὑπῆρχον βουλευταὶ πενόμενοι. Τώρα ὑπάρχουν τοιοῦτοι.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ὅταν συνετίθεντο ἄλλως αἱ Βουλαὶ διακεκριμένοι βουλευταὶ ἐπέθανον πτωχοὶ καὶ ἐκ προῄρχοντο ἀπὸ ἀριστοκρατικὰς τάξεις ἢ εὐπατρίδας.

Α. Παπαναστασίου. Τώρα ἔχομεν περισσοτέρους βουλευτὰς ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἀπὸ πρόσφυγας καὶ αἱ τάξεις αὗται δὲν εἶναι οἰκονομικῶς αὐτάρκεις, ὅπως ἦσαν ἄλλοτε. Κανὼν δηλ. εἶναι ὅτι οἱ βουλευταὶ τώρα εἶναι ἄποροι καὶ πρέπει ἡ πολιτεία νὰ λάβῃ πρόνοιαν νὰ μὴ ἀφήνῃ νὰ καταλήγουν οἱ πολιτευόμενοι εἰς ἀθεμίτους πορισμούς. Τὸ νομοσχέδιον ὡς αὐξάνων τὴν ἠρεμίαν τοῦ πολιτευομένου καὶ ἐξασφαλίζον αὐτὸν εἶναι εὐεργετικὸν δι' αὐτὴν τὴν πολιτείαν, διότι θὰ ἐργάζεται ὁ πολιτευόμενος ἠρέμως καὶ εὐσυνειδήτως καὶ δὲν θὰ ἐξευτελίζεται διὰ νὰ ζῇ ὅταν παύσῃ ἐξασκῶν τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος συνεφώνησεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως, ἂν δὲν διαφωνοῦσι τρίτοι.

Π. Τσαλδάρης. Ἐξέθεσα τοὺς διστάγμούς μου.

Α. Παπαναστασίου. Οἱ διστάγμοί ἦσαν ὅτι 1) βαρύνονται καὶ ἄλλοι ἐκτὸς τῶν ἀσφαλιζομένων, 2) ὅτι πιθανὸν νὰ χειροτερεύσῃ ἡ θέσις τῶν βουλευτῶν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεώς των καὶ 3) ὅτι ἀποκλείονται οἱ παλαιοὶ πολιτευόμενοι. Ὡς πρὸς τὰ παράβολα τῶν ὑποψηφίων ἐλέχθη ὅτι εἶναι περισσότεροι οἱ μὴ ἐκλεγόμενοι, ἀλλὰ εἶναι ποτὲ δυνατὸν εἰς μίαν ἀσφάλειαν ὅλοι οἱ καταβάλλοντες νὰ ὠφεληθοῦν; Μόνον πιθανότης ἀσφαλείας ὑπάρχει καὶ ὄχι βεβαιότης. Ἡ οὐσία τῆς ἀσφαλείας εἶναι νὰ συνεισφέρουν περισσότεροι καὶ νὰ ὠφεληθοῦν ὀλιγότεροι. Ἑπομένως ἡ καταβολὴ παρὰ τῶν ὑποψηφίων παραβόλου δὲν εἶναι ἄδικος, διότι ὅλοι οἱ καταβάλλοντες ἔχουν πιθανότητα νὰ ὠφεληθοῦν. Ἡ περίθαλψις ἄλλως δικαιολογεῖται ἐφ' ὅσον εἰς ἐξήσκησεν ἐπὶ ὡρισμένον καιρὸν τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα καὶ ὄχι οἱοσδήποτε λεγόμενος πολιτευόμενος. Ἄλλως τε ἡ ἀντίρρησις θὰ ἴσχυε καὶ διὰ τοὺς μὴ συμπληροῦντας τὴν ἀπαιτουμένην ὑπηρεσίαν. Αἱ εἰσφοραὶ ἐξ ἄλλου εἶναι μικραί, διότι τὸ τριπλάσιον τοῦ παραβόλου δὲν ἀποτελεῖ φραγμὸν διὰ τὰς ὑποψηφιότητας.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός) Ἐξ τὴν Ἀγγλίαν ὑπάρχει καὶ διάταξις κατὰ τῶν προπετῶν ὑποψηφίων, οἵτινες ἂν δὲν συγκεντρώσουν ὡρισμένον ἀριθμὸν ψήφων πληρώνουν 150 λίρας.

Α. Παπαναστασίου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ τοῦ νομοσχεδίου βάρος ἐπιβάλλεται εἰς ἐκείνους οἵτινες ἔχουν πιθανότητα νὰ εὐεργετηθοῦν. Ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τῶν κρατήσεων βεβαίως αὕτη θὰ περιορισθῇ, ἀλλὰ ἡ ἀναγκαστικὴ αὕτη ἀποταμίευσις εἶναι πολὺ εὐεργετικωτέρα ἀπὸ πᾶσαν αὔξησιν τῆς ἀποζημιώσεως. Καὶ ὁ ἐνδοιασμὸς αὐτὸς δὲν εἶναι λοιπὸν βάσιμος καὶ πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ σημασία τῆς ἀδιαιτεώτητος διὰ τὴν αὔριον ἣν προνοεῖ νὰ ἄρῃ τὸ νομοσχέδιον. Ὡς πρὸς τὸν τρίτον λόγον ὅτι δὲν ἔχομεν ἀλλαχοῦ πολλὰ παραδείγματα τοῦ θεσμοῦ ὀφείλομεν νὰ μὴ λησμονήσωμεν ὅτι καὶ πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν ὑπάρχει μέσος ὅρος οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας τῶν λαϊκῶν ἀντιπροσώπων. Ὡς πρὸς τὸν ἄλλον λόγον ὅτι δὲν λαμβάνεται πρόνοια διὰ τοὺς πρώην βουλευτάς, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι μετὰ τριετίαν θὰ ἀρχίσουν αἱ συντάξεις καὶ μὲ τὴν νέαν Βουλὴν πιθανὸν νὰ ἔλθουν καὶ πρώην βουλευταί. Πάλιν ἂν ἴδωμεν τότε ὅτι ὑπάρχει οἰκονομικὴ ἐπάρκεια δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οὐδεὶς θὰ ἀρνηθῇ νὰ μὴ ὑποστηριχθοῦν δεινοπαθοῦντες πρώην πολιτευόμενοι. Κατὰ συνέπειαν καὶ αὐτὸς ὁ ἐνδοιασμὸς δὲν εἶναι βάσιμος. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐπηρεάσθη μᾶλλον ἀπὸ τὴν νοοτροπίαν τῶν παλαιῶν πολιτευομένων, οἵτινες ἤθελον καὶ νὰ φαίνωνται ὅτι ἐξυπηρετοῦν τὸν λαὸν ἄνευ οἱασδήποτε ἀμοιβῆς. Ἀλλὰ εἰλικρινέστερον θὰ εἴμεθα ἂν λέγωμεν ὅτι ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κοινοῦ πρέπει νὰ λαμβάνεται πρόνοια ὅπως οἱ ἐξασκοῦντες τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα ἐξασκοῦν τοῦτο ἀξιαπρεπῶς χωρὶς νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἀποβλέπουν εἰς ἀθέμιτους πόρους. (Χειροκροτήματα).

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί! Τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις μου, πλήρως ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος ὥστε δὲν θὰ ἐθεώρουν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς ἀπασχολήσω ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ νομοσχεδίου ἐρχομένου ἐνώπιόν σας ἐκ βουλευτικῆς πρωτοβουλίας καὶ ἂν δὲν ἐθεώρουν καθῆκόν μου νὰ ἐκθέσω τὰς γνώμας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπεκφεύγω τὰς εὐθύνας. Εἶμαι σύμφωνος μὲ τὸν ἀξιότιμον Ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅτι εἰς τὰ Δημοκρατικὰ πολιτεύματα οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ ἀμοίβωνται ἐπαρκῶς, ὥστε ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ λαοῦ νὰ μὴ παραμένῃ νόμιμα μόνον τῶν τάξεων αἱ ὁποῖαι εὐποροῦν. Ἂν

ἐγίνετο τοῦτο δὲν θὰ ἦτο Δημοκρατία τὸ πολίτευμα αὐτὸ ἀλλὰ ἀληθινὴ ὀλιγαρχία. Ἀπὸ 18 ἢ 19 μηνῶν, ποὺ εὑρίσκομαι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Κυβερνήσεως, πολλάκις φίλοι μοῦ ὡμίλησαν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἡ βουλευτικὴ ἀποζημίωσις αὐξηθῇ. Ἀντετάχθην διαρκῶς κατὰ τῆς γνώμης ταύτης, καίτοι ἀναγνωρίζων τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, καὶ εἶπον ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν δὲν ἐλύσαμεν ἀκόμη τὸ ζήτημα τοῦ ἐπαρκοῦς τῶν μισθοδοσιῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἶναι ἀδύνατον νὰ μεριμνήσωμεν περὶ ἑαυτῶν χωρὶς νὰ ἐκθέσωμεν τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα εἰς τὰς ὑποψίας καὶ τὰς δικαίας κατακρίσεις τῆς κοινῆς γνώμης. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ πιστεύω ὅτι τὴν αὔξησιν τὴν ἐπιβεβλημένην ἐν τῷ μέλλοντι τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν 370 Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν δύναται οὐσιωδῶς νὰ περιορισθῇ εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ αὐξηθῇ τὸ βάρος τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς παροχῆς ἐπαρκοῦς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀσκοῦντας τὰ Βουλευτικὰ καὶ Γερουσιαστικὰ καθήκοντα. Ἀλλοτε ὅπως γνωρίζετε, κύριοι, εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν ἐδίδετο καιμμία ἀποζημίωσις εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ διεξήχθη μακρὸς ἀγὼν διὰ ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Παρέχεται ἤδη ἀποζημίωσις καὶ παρέχεται, δὲν λέγω πλουσία ἀλλὰ ἐν σχέσει πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἐπαρκής, διότι εἶναι ἀποζημίωσις 400 λιρῶν κατ' ἔτος, ἤτοι 150 χιλ. δραχ. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται σήμερον νὰ ζητήσωμεν, ὅπως εἶπον αὔξησιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Βουλευτῶν· ἔρχονται ὅμως καὶ μὰς λέγουν: ἠξεύρετε πόσον γλίσχρος εἶναι ἡ ἀποζημίωσίς μας; ἠξεύρετε τὰ καταντήματα τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας μας; διότι πρέπει ν' ἀνκγνωρισθῇ ἀπὸ ὅλους μας καὶ μεθ' ὑπεριφανίας, ὅτι ἐν συνόλῳ ὁ πολιτικὸς κόσμος ἀπὸ 75 ὁλοκλήρων ἐτῶν ἀπετέλεσεν φαινόμενον, ἀληθινὰ ἐξαιρετικὰ Ἑλληνικὸν φαινόμενον. Λοιπὸν μᾶς λέγουν: «γνωρίζετε τὸ κατάντημα. Σᾶς παρακαλοῦμεν βοηθήσατέ μας δι' ἑνὸς νόμου διὰ νὰ κατορθώσωμεν ὥστε εἰσφέροντες τὰ ἀναγκαῖα ποσὰ νὰ ἐξασφαλισθῶμεν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀνάγκης διὰ τὸ γῆρας μας, ἢ μετὰ θάνατον νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ τὰ παιδιά μας, ὄχι κἂν μία ἄνεσις ἀλλὰ τὸ ξηρὸ ψωμί». Ὅπως παρετήρησα προηγουμένως ὑπάρχει μία διάταξις ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐπιβάλλει βάρος εἰς τὸν λαόν, ἐκείνη ἡ ὁποία διαθέτει τὰ περισσεύματα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἀλλ' αὐτὴ ἡ διάταξις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ τὰς ὑποψίας τῆς κοινῆς γνώμης ὅτι φουσκώνωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς διὰ διαφόρων πιστώσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ μένουν ἀδιάθετοι, ἵνα οὕτω μεταφέρωνται εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτό. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ εἰσηγηθέντες τὴν πρότασιν ἐδέχθησαν νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ νὰ μείνῃ ὅτι πηγαίνουν εἰς τὸ ταμεῖον αὐτὸ αἱ ἀδιάθετοι ἀποζημιώσεις Βουλευτῶν. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί μένει νὰ εἴπωμεν; Ὅτι θὰ δυσκολευθῶμεν νὰ δεχθῶμεν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον; Ποίαν ἐπιβάρυνσιν ἐπιβάλλομεν εἰς τὸν λαόν; Οὐδεμίαν ἀπολύτως. Οὔτε ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπε παρόμοιόν τι, ἀλλ' εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι πρόκειται ἐντελῶς περὶ αὐτασφαλίσεως, διότι βαρύνομεν καὶ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ὠφεληθοῦν ἀπὸ αὐτό. Ἐγὼ θὰ ἔλεγον νὰ ἀφαιρέσωμεν τὴν λέξιν «αὐτὸς» καὶ νὰ εἴπωμεν «περὶ ἰδρύσεως ταμείου ἀσφαλίσεως. . . . .» Ἀλλὰ πόθεν ποριζόμεθα τοὺς πόρους; ἔχει ἀπὸ τὸν λαὸν ἀλλὰ ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κόσμον πάλιν, ἀπὸ τοὺς Βουλευτὰς καὶ ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ γίνουν Βουλευταί, ὁ δὲ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἀνέπτυξεν πολὺ πειστικῶς, ὅτι εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν εὑρίσκεται καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐκτίθεται καὶ δὲν ἐπιτυγχάνει καὶ θὰ δώσῃ 2 χιλ. δραχμάς, εἰς ἣν εὑρισκόμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἐκτεθῶμεν ὡς ὑποψήφιοι κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς. Ἀληθῶς, ὅταν ὁ πολιτικὸς κόσμος ὁ ὁποῖος ἀντιπροσωπεύεται εἰς τὴν σημερινὴν Βουλὴν καὶ Γερουσίαν ἔρχεται νὰ εἴπῃ ὅτι «σᾶς ζητῶ νὰ μὲ βοηθήσετε ὅπως δι' εἰδικῶν εἰσφορῶν, ὅταν ἐπιτυγχάνω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὅταν δὲν ἐπιτυγχάνω, εἰσφορῶν μεγαλυτέρων εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ μικροτέρων εἰς τὴν δευτέραν, ἀσφαλίσω ἕνα ξηρὸ ψωμὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου μου ἢ διὰ τὰ παιδιά μου», δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τοῦ ἀρνηθῶμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἐγὼ δὲ ὄχι μόνον τὰς 2 χιλ. δραχ. θὰ ἐδεχόμην, ἀλλὰ πληροφορῶ καὶ τὴν Βουλὴν ὅτι, ὅταν ξαναμιλήσωμεν, καὶ φαίνεται πρὸς τὸ τέλος αὐτῆς τῆς περιόδου, ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος, θὰ ζητήσω καὶ θὰ ἐπιμείνω νὰ ἐπιδιληθῇ ἕνα πρόστιμον εἰς τοὺς προπετεῖς καὶ τότε ἐλπίζω νὰ ἔχω σύμφωνον καὶ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, καὶ αὐτὰ τὰ πρόστιμα νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ ταμεῖον (χειροκροτήματα). Δὲν πρόκειται δὲ περὶ νέου φόρου. Ἀλλὰ τώρα ἔχομεν ἄλλο ζήτημα. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος λέγει, ὅτι νομίζω ὅτι ὀλίγον γρήγορα τὸ κάμνομεν αὐτό, ἀλλ' ἐγὼ νομίζω ὅτι μὲ ὅσα εἶπεν ὕστερα λυποῦμενος διὰ τὴν τύχην τῶν παλαιῶν πολιτευομένων, κυρίως ἤθελεν νὰ εἴπῃ ὅτι ἀργὰ λαμβάνομεν αὐτὴν τὴν πρόνοιαν. Καὶ τὸν εὐχαριστῶ θερμῶς διότι μὲ τὴν συνήθη του ἐπιμέλειαν ἠρεύνησεν εἰς τὰ παλαιά μας πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ μᾶς ἔφερεν τὴν ἱστορίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ἔγεινεν αἰσθητὴ πρὸ 50 ἐτῶν, εἰς τὰ 1861 ἀρχικῶς καὶ ἔπειτα εἰς τὰ 1880.

Ἐψηφίσθη μάλιστα καὶ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον καὶ μόνον κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ συνόλου ἐματαιώθη. Νομίζω ὅτι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον οἱ προκάτοχοί μας ἄφησαν ἡμιτελὲς πρὸ 50 ἐτῶν ἔχομεν καθῆκον νὰ τὸ συμπληρώσωμεν ἡμεῖς σήμερον τοσοῦτῳ μᾶλλον καθόσον δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅτι τότε οἱ πολιτευόμενοι ἀνῆκον εἰς εὐπορούσας τάξεις. Σήμερον ὅμως, μετὰ τὰς καταστροφὰς καὶ μετὰ τὴν εἰσρροὴν τοῦ προσφυγικοῦ στοιχείου, εἶναι δυνατὸν σήμερον νὰ συγκρίνωμεν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν Βουλευτῶν μὲ τὴν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἂν ἐκεῖνοι εἰς τὴν ἐποχήν των ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ψηφίσουν καὶ εἰς τὴν πρώτην καὶ εἰς τὴν δευτέραν συζήτησιν καὶ μόνον εἰς τὸ σύνολον νὰ τὸ ἀπορρίψωμεν πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ ἔργον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἄφησαν δι' ἡμᾶς νὰ μὴ συμπληρώσωμεν μετὰ 50 ἔτη καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν μετὰ 50 ἔτη νὰ ἔρχεται ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ νὰ λέγῃ ὅτι βιαζόμεθα νὰ κάμωμεν αὐτὴ τὴ δουλειά, ἡ ὁποία ἤρχισε πρὸ 50 ἐτῶν. Τώρα ἡ ἀνησυχία τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι μὲ τὴν εἰσφορὰν τοῦ 5 ο/ο θὰ καταστήσωμεν τὴν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτῶν ἀκόμη ἀνεπαρκεστέραν δὲν εἶναι νομίζω σπουδαία, διότι ὁ βουλευτὴς ὁ ὁποῖος θὰ ἔβδιε 300 δραχ. τὸν μῆνα, θὰ τὰς δώσῃ προθύμως ὅταν εἰξεύρῃ ὅτι ἔχει κάποιαν ἐξασφάλισιν διὰ τὸ μέλλον. Τώρα ὁ φόβος ὅτι δὲν εἶναι καλῶς μελετημένη ἡ πρότασις τοῦ νόμου ἀπὸ ἀπόψεως καθαρῶς τεχνικῆς αὐτὸν τὸν φόβον τὸν ἔχω καὶ ἐγὼ καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν τροποποιοῦντες τὸν τίτλον «ἀσφάλισις τῶν βουλευτῶν» διὰ νὰ μὴ μᾶς εἴπουν ὅτι λέγομεν ψέμματα. Νὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς α' ἀνάγνωσιν καὶ νὰ παραπεμφθῇ ἀπὸ τὸ Προεδρεῖον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μὲ τὴν παράκλησιν νὰ ἐξετασθῇ ἡ καθαρῶς τεχνικὴ ἄποψις διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν κάμωμεν κάτι τι τὸ ὁποῖον στέκει ἐντελῶς διὰ νὰ μὴ κάμωμεν θόρυβον ἀσκόπως. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ μοῦ ἐπεβάλλετο νὰ τὴν εἴπω. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι μετὰ τὰς ὁμιλίας τῶν προλαλησάντων παρέλκει κάθε ἄλλη συζήτησις, σκόπιμον μόνον εἶναι νὰ διευκρινισθῇ ὅτι δὲν ἠκούσθη ἐναντία φωνὴ καὶ νὰ γνωρίσῃ ἡ κοινὴ γνώμη ὅτι δὲν πρόκειται μὲ τὸν θεσμὸν αὐτὸν νὰ ἐπιβαρυνθῇ οὐδὲ κατὰ ὀβολὸν οὔτε ὁ λαὸς οὔτε τὸ Κράτος.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ πολιτικὸς κόσμος μόνος θὰ κάμῃ τὰς εἰσφοράς του καὶ κανεὶς ἄλλος.

Π. Καρασεβδᾶς. Γεγονὸς εἶναι, κύριοι βουλευταί, ὅτι τὸ Κράτος δὲν πληρώνει οὔτε πεντάρα διὰ τὸ ταμεῖον αὐτὸ καὶ

οὔτε τρίτος κανεὶς πληρώνει καὶ μόνον οἱ κάπηλοι τοῦ πολιτεύματος, οἱ ὁποῖοι βάζουν ὑποψηφιότητα διὰ νὰ στραπατσάρουν τὸ πολίτευμα πληρώνουν τριπλοῦν παράβολον. Ἔπρεπε δὲ ὄχι μόνον αὐτὸ νὰ πληρώνουν, ἀλλὰ καὶ κάποιαν ἄλλην ποινήν. Καὶ ἡ ποινὴ αὕτη ὅπως εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πρέπει νὰ εἶναι ὑπὲρ τῶν βουλευτῶν, διότι αἱ ὑποψηφιότητες αἱ τιθέμεναι ἀσκόπως στρέφονται κατὰ τοῦ πραγματικοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Πρέπει ἐπίσης νὰ τονισθῇ ὅτι τὰ μόνα ὄργανα τοῦ Κράτους οἱ βουλευταί, δὲν λαμβάνουν ποτὲ οὔτε βοήθημα οὔτε σύνταξιν καὶ οἱ συντάξαντες τὸ ταμεῖον ἐφρόντισαν νὰ μὴ ἐπιβαρύνουν κανένα. Τὸ κράτος μὴ ἐνισχύον τὸ ταμεῖον διαπράττει βεβαίως ἕνα αἶσχος, ἀλλὰ τὸ αἶσχος αὐτὸ εἶναι ἡ θυσία τὴν ὁποίαν κάμομεν ὅλοι ἡμεῖς εἰς βάρος μας καὶ ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Τὸ ταμεῖον εἶναι πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δὲν ζητεῖ παρὰ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων παρὰ κύρωσιν πρὸς ὀργάνωσίν του. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ταῦτα δὲν ἀποτελοῦν ἐνδοιασμούς, ἀπεσκόπουν δὲ εἰς τὸ νὰ προστατεύσουν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἦσαν πρώην βουλευταὶ καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἐκλεγοῦν ἄλλο. Καὶ ἡμᾶς μᾶς ἀπησχόλησαν αὐτοί, ἀλλ' ὅταν ἄπαξ ἀπανεκλεγοῦν ἀποκτοῦν δικαίωμα.

Μεθ' ὃ ἡ πρότασις νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀγοραπωλησιῶν καπνοῦ, ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον πληροῖ ὄντως μίαν ἀνάγκην διότι αἱ συνθῆκαι καὶ οἱ ὅροι ὑφ' οὓς διεξήγοντο αἱ ἀγοραπωλησίαι τοῦ καπνοῦ ἐπέφερον μεγάλας ἀνωμαλίας εἰς τὰς συναλλαγάς. Καπνέμποροι, καπνοπαραγωγοί, καὶ μεσῖται εὑρίσκοντο διαρκῶς εἰς τὰ δικαστήρια καὶ πάντοτε κατέληγον αἱ δίκαι εἰς βάρος τῶν γεωργῶν.

Συνεχίζων ἀναπτύσσει τροπολογίας του καὶ τονίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ πολλοὺς Ὑπουργοὺς ἡ ἔκδοσις τῶν ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων. Ἐπίσης, προσθέτει, ἔχω μίαν ἄλλην παρατήρησιν εἰς τὸ ἄρθρον 6 ὡς πρὸς τὰς δικαστικὰς διαφοράς.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Οἱ συναλλασσόμενοι ἔχουν συμφέρον νὰ θέσουν τὸν ὅρον τῆς διαιτησίας εἰς τὰ συμβόλαιά των.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐάν, κ. Ὑπουργέ, δὲν θέσουν τὸν ὅρον αὐτὸν εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ ἀνάθεσις ἐκδικάσεως ποσοῦ 25.000 δραχ. εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας 10.000 δραχμαὶ θὰ εἶναι ἀρκετόν.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἂς γίνουν 20.000.

Φ. Μανουηλίδης. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπολεμήθη ἡ πρότασις αὐτή.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἔφεσις.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Δὲν καλύπτει ἡ ἔφεσις. Ἄλλως τε δὲν θὰ ἐκδικασθῇ αὐτὴ εἰς τὸν τόπον του.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἀνακοπὴν χωρὶς νὰ ἀναστέλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Μάλιστα. Ἐπίσης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδίκασις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου ἀπὸ τὸ Πρωτοδικεῖον. Ὡσαύτως ἀποδείξεις ἐπιβαλλόμεναι εἰς τὸν συνεταιρισμὸν δὲν εἶναι εὔκολοι οὐδὲ ἡ διδομένη ἐπιτροπεία εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ συνεταιρισμοῦ εἶναι ἀκίνδυνος.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Αὐτὸ εἶναι δυνητικόν, ὅταν δὲν μπορεῖ δηλαδὴ ὁ χωρικὸς νὰ παραστῇ, δύναται νὰ τὸν ὑπερασπισθῇ ὁ συνεταιρισμός του. Τὸ νομοσχέδιον ἐξ ἄλλου ἔχει ἐπεξεργασθῇ καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα καπνοῦ καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ διετυπώθησαν εἰς αὐτὸ ὅλα τὰ πορίσματα τῆς πείρας.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Νομίζω ὅτι οἱ φόβοι οὓς ἐξεφράσατε διὰ τοὺς συνεταιρισμοὺς δὲν εἶναι τόσον βάσιμοι, οὐδὲ ἐπέρχονται νομικαὶ ἀκυρότητες.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Εἶναι γνωστὴ ἡ κατάστασις τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ὅτι οἱ πρόεδροι τῶν συνεταιρισμῶν δύσκολα ἀφίνουν τὰς ἐργασίας των διὰ νὰ προστατεύσουν τὰ ὁμαδικὰ ἢ καὶ τὰ εἰδικὰ συμφέροντα. Πρέπει συνεπῶς νὰ διαγραφῇ τὸ ἐδάφιον 3 διότι θὰ δημιουργήσῃ μόνον ἄτοπα.

Π. Βουρλούμης. Ἀναγνωρίζομεν ὅτι δυνατὸν νὰ μὴ ἐξυπηρετήσουν εὐθέως οἱ συνεταιρισμοὶ τὰ συμφέροντα τῶν μελῶν των καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω ἀντίρρησιν νὰ διαγραφῇ ἡ διάταξις.

Φ. Μανουηλίδης. Οὔτε καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς θὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τότε ἂς διαγραφῇ.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐπίσης διευκρινιστέον εἶναι ὡς πρὸς τὰς προθεσμίας τῆς παραδόσεως θὰ δίδῃ ὁ πρόεδρος καὶ διπλᾶς τοιαύτας;

Διότι ἐδῶ τὸ νομοσχέδιον λέγει (ἀναγινώσκει).

Πάλιν ἔχομεν μίαν προθεσμίαν. Συνάπτεται μία σύμβασις κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν παραλάβῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν. Δὲν τὸν παραλαμβάνει καὶ γίνεται μία διαμαρτυρία. Ἡ δίκη δυνατὸν νὰ γίνῃ μετὰ πάροδον 8—9 μηνῶν Τώρα ὁ δικαστὴς θὰ δύναται νὰ δώσῃ καὶ ἄλλην ἀκόμη προθεσμίαν εἰς τὸν ἀθετήσαντα καταφώρως τὴν σύμβασιν τῆς ἀγοραπωλησίας;

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Θέλει ὁ πωλητὴς νὰ παραλάβῃ ὁ ἀγοραστὴς τὸ ἐμπόρευμα ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας καὶ ἐκδιάζεται ὁ ἔμπορος νὰ τὸ παραλάβῃ. Πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ δικαστὴς τὸ δικαίωμα νὰ τοῦ δώσῃ μίαν προθεσμίαν εἰς τὸ 1/2 τῆς συμπεφωνημένης.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Καλύτερα εἶναι νὰ τὸ ὁρίσωμεν ἀπὸ τοῦδε ὄχι πλέον τῶν δύο μηνῶν διὰ νὰ ὑπάρχει ἕνα περιθώριον λογικὸν διότι ἡ δίκη θὰ γίνῃ μετὰ πάροδον 8—9 μηνῶν, ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τοῦ πωλητοῦ. Θὰ ἔχωμεν λοιπὸν καὶ νέαν προθεσμίαν.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δύναται νομίζω τοιαύτη δήλωσις νὰ γίνῃ εἰς τὸ πρακτικόν, ὅτι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἐκπρόθεσμος ὁ παραλήπτης καὶ δὲν δύναται νὰ τὸ παραλάβῃ ἐμπροθέσμως καὶ ὁ δικαστὴς παρέχει μίαν πρόσθετον προθεσμίαν ἐφ' ὅσον γίνεται ἐκπρόθεσμος. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ προθεσμία παρέλθῃ δὲν συντρέχῃ περίπτωσις νὰ παρέχῃ καὶ νέαν προθεσμίαν ὁ δικαστής.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Διαρκῶς θὰ τὴν παρέχῃ διότι ἡ δίκη θὰ γίνεται μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς προθεσμίας.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὑποθέσατε ὅτι πρόκειται νὰ τὸ παραλάβῃ μετὰ μίαν ἑβδομάδα, νὰ πιέζεται νὰ τὸ παραλάβῃ καὶ πηγαίνει εἰς τὰ δικαστήρια, ὁ δικαστὴς δὲν θὰ δύναται νὰ τοῦ δώσῃ μίαν προθεσμίαν ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μιᾶς ἑβδομάδος. Ἐὰν ὅμως πρόκειται νὰ γίνῃ ἐκπρόθεσμος μετὰ 2—3 μῆνας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τοῦ δώσῃ ἄλλην προθεσμίαν.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐπίσης ὑπάρχει ἄλλη διάταξις, ἐδάφιον τελευταῖον τοῦ ἄρθρου 6 θεσπίζουσα περιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς 40 ο/ο.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἠθέλαμεν νὰ βλάψωμεν ἕνα μεγάλο πρόστιμο διότι ὅταν ἀνέρχεται ἡ τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος ὁ χωρικὸς δὲν τὸ παραδίδει καὶ ἡ ἀθέτησις τῆς συμφωνίας πρέπει νὰ εἶναι ὀδυνηρά.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Μὰ δὲν εἶναι ὀδυνηρά.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἔχομεν διπλασιασμὸν τοῦ ἀρραβῶνος.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Πρέπει νὰ διαγραφοῦν ὅλα τὰ ἐδάφια καὶ νὰ μείνουν αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου δηλ. μὲ τὸ διπλάσιον τῆς συμβάσεως.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἠμποροῦμεν νὰ θέσωμεν διπλασιασμὸν ἀρραβῶνος καὶ διατήρησιν τῶν λοιπῶν ἀποζημιώσεων.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἐφόσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐζήτησαν 40 ο)ο δὲν τὸ νομίζετε ἀρκετόν;

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἂν ζημιωθῇ περισσότερα ὁ ἀγοραστὴς ἢ ὁ πωλητής;

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὑποτίθεται ὅτι ὁ Δικαστὴς θὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ζημίας του.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Μὰ καταργεῖται οὐσιώδης διάταξις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ἐνῷ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶναι αὐτός.

Π. Τσαλδάρης. Τί προτείνετε;

Σ. Ταλιαδοῦρος. Νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις τοῦ νομοσχεδίου διὰ νὰ μένουν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου περὶ τοῦ διαφέροντος.

Π. Τσαλδάρης. Ὑπάρχει ἀμφισβήτησις ἂν ὑπάρχοντος ἀρραβῶνος δύναται νὰ δοθῇ ἄλλο τι πέραν τοῦ διπλασίου τοῦ ἀρραβῶνος. Εἰς ἄλλας περιπτώσεις θὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ζημία ἡ ὁποία πάλιν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ διπλάσιον καὶ καλλίτερον εἶναι νὰ διασαφηνισθοῦν τὰ πράγματα.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Θὰ διατυπώσωμεν διάταξιν ἀνάλογον.

Π. Τσαλδάρης. Νὰ μὴ μπλέξωμεν ὅμως μὲ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** συνεχίζων ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 καὶ προτείνει ὅπως ληφθοῦν μέτρα σχετικῶς μὲ τὰ πλημμελοῦς ἐκτελέσεως ἔργα.

Π. Βουρλούμης. Παρακαλῶ διατυπώσατε τροπολογίας διὰ νὰ τὰς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν β' συζήτησιν.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς» ὁ κ. ***Γ. Σακαλῆς*** λέγει ὅτι ἡ σοβαρωτάτη μέριμνα τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ Κράτη καταβάλλουσι πρὸς ὀργάνωσιν τῶν λιμένων των ὀφείλεται εἰς τὴν μεγίστην ἐπιρροὴν τὴν ὁποίαν οἱ λιμένες ἀσκοῦν εἰς τὴν ἐν γένει οἰκονομικὴν ζωήν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς βλέπομεν τὰ διάφορα Κράτη μὴ φειδόμενα δαπανῶν πρὸς διασκευὴν τῶν λιμένων εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι νὰ καταστῶσι ἱκανοὶ πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ των. Ἀναφέρει τὰ μεγάλα ποσὰ τὰ ὁποῖα ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος τοῦ Ἀμβούργου. Μπουένος—Ἄϊρες κλπ. καὶ τονίζει ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ λιμένες μας εἶναι ἐγκαταλελειμμένοι καὶ φυσικοὶ καὶ ὅπου ὑπάρχει γωνία τις τέχνης, αὐτὴ εὑρίσκεται εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς προσεκτήσατο ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐντεῦθεν, δηλαδὴ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὴν Χίον. Σήμερον ἤρχισε νὰ ἀνανήφῃ καὶ τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία. Τὰ ἐκτελούμενα λιμενικὰ ἔργα εἶναι ἀξίας 720.000.000 ἔχουσι δὲ ἐγκριθῇ καὶ ἔργα ἀξίας ἄλλων 520,000.000. Διὰ τὸν Πειραιὰ πρόκειται νὰ δαπανηθοῦν 300 ἑκατομμύρια ἔναντι τοῦ 1000 ἑκατομμυρίων τὰ ὁποῖα πραγματικῶς χρειάζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἔργων. Οἱ μεγάλοι λιμένες δὲν ἔχουσι μόνον ἐμπορικὴν καὶ οἰκονομικὴν σημασίαν, ἀλλ' ἔχουσι σημασίαν αὐτόχρημα ἐθνικήν, τοιοῦτος δὲ εἶναι ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς. Διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τῶν λιμένων ἀπαιτοῦνται δύο προϋποθέσεις. Τεχνικὴ διασκευὴ ἀρτία. ἀλλὰ παρ' αὐτὴν καὶ διοίκησις ἀρτία. Ὑπάρχουν εἰς τὴν Εὐρώπην λιμένες ἄριστοι ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς διασκευῆς οἱ ὁποῖοι ὅμως λόγῳ ἐλλείψεως διοικήσεως παρουσιάζουν τὴν Πειραϊκὴν εἰκόνα. Τοιοῦτοι λιμένες εἶναι οἱ Γαλλικοί. Πανταχοῦ ἀπασχολοῦνται μὲ τὸ πρόβλημα τῆς διοικήσεως τῶν λιμένων. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἀρμόζει τὸ αὐτὸ σύστημα εἰς ὅλους τοὺς λιμένας. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν οἱ λιμένες διοικοῦνται κατ' ἔθιμον, ποῦ μὲν ὑπὸ τῶν Δήμων ποῦ δὲ ὑπὸ Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἀλλαχοῦ ἀπὸ ἄτομα ὡς ὁ λιμὴν τοῦ Κάρδιφ. Ἐννοεῖται ὅτι ἐκεῖ αἱ διοικήσεις προνοοῦν καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων. Θαυμασίως διοικοῦνται οἱ λιμένες τῆς Βορείου Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης, οἱ Ὁλλανδικοί, οἱ Γερμανικοὶ κλπ. διοικοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν δήμων. Καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ἄλλοτε οἱ λιμένες διοικοῦντο ἀπὸ τοὺς δήμους πρᾶγμα τὸ ὁποῖον κατηργήθη ἀφ' ὅτου καθιερώθη ἡ ἀρχὴ ὅτι πᾶσα ἀκτὴ εἶναι δημοσία περιουσία. Εἰς τὴν Μεσόγειον ὑπάρχουσιν οἱ Ἱσπανικοὶ λιμένες οἱ ὁποῖοι ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὡς ὑπόδειγμα τῆς αὐτονόμου διοικήσεως τῶν λιμένων, ὑπὸ κρατικοτοπικῶν ὀργανώσεων ὡς ὁ λιμὴν τῆς Γενούης. Καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπό τινων ἐτῶν παρατηρεῖται τάσις πρὸς αὐτονόμησιν τῶν λιμένων ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ 19.2 διὰ τῆς μετοχῆς καὶ ἀντιπροσώπων τῶν ἐμπορικῶν ὀργανώσεων καὶ καταλήξασα εἰς τὸν νόμον τοῦ 1920. Τὸ ἐκτελεστικὸν ὄργανον τῆς διοικήσεως—ὁ διευθυντὴς—ἔχει χαρακτῆρα κρατικοῦ ὑπαλλήλου, διορίζεται δὲ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τριῶν οἱ ὁποῖοι ὑποδεικνύονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικήσεως. Καὶ ἡ παρακολούθησις ἐκ μέρους τοῦ Κράτους δὲν περιορίζεται εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Πᾶς ἀρμόδιος Ὑπουργὸς δύναται κατ' ἔνστασιν νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου. Παρ' ἡμῖν κατὰ νόθον ἀπομίμησιν τοῦ ἐν Γενούῃ συστήματος, πᾶσα ἀπόφασις χρήζει ἐγκρίσεως. Ἡ ἐπιτροπεία τοῦ λιμένος δὲν ἔχει αὐτοδουλίαν, οὐδὲ ἐγὼ δὲ θὰ συνίστων τοιαύτην αὐτοτέλειαν διότι δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ γνῶσις, ἐμπειρία ἐξιδιασμένη παρ' ἡμῖν. Διὰ τοῦτο εἶναι προβληματικὸν ἂν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἀμέσως διοίκησις ἔξοχος. Πάντως ὀφείλει νὰ ἐπαναχθῇ ἡ τάξις καὶ σταματήσῃ ἡ ἀταξία ἡ ὁποία ἐπεκράτησεν ἐκ τῆς καθιερωθείσης ἀπό τινος τακτικῆς τῆς ἐξοικονομήσεως περισσῶν ἀνθρώπων εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων. Ἡ συσσώρευσις τόσων προσώπων διετάρασσε τὴν τάξιν εἰς βαθμὸν ἀληθῶς ἐπικίνδυνον καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε πλεῖσται διαμαρτυρίαι ἐπηκολούθουν καὶ ἀπειλαὶ ὅτι θὰ σταματήσῃ ἡ προσέγγισις τῶν ξένων πλοίων εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς. Ἐπίσης αἱ ἐμπορικαὶ τάξεις διαμαρτύρονται ἀπὸ μακροῦ καὶ εἰς μάτην. Εὐτυχῶς σήμερον λαμβάνονται μέτρα, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως θὰ χρειασθῇ ἑξαγορά ὀγκώδης. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ προτεινόμενον σύστημα διοικήσεως ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θὰ θελήσῃ νὰ μὴ ἀποσκορακισθῇ ἀπὸ τὴν διοίκησιν καὶ ἡ ἐπιστήμη ἡ λιμενική. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς εἶναι τὸ καθιερούμενον σύστημα ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λιμένος τὸ ὁποῖον εἶναι καινοφανές. Δὲν μὲ τρομάζει τὸ σύστημα τοῦτο ὡς νέον, ἀλλὰ μὲ τρομάζουν αἱ δυσκολίαι τὰς ὁποίας θὰ ἀπαντήσῃ καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τοῦτο δὲν θὰ εἶναι ὑπὲρ τοῦ λιμένος. Βεβαίως προσήκει ὅπως ὁ ὀργανισμὸς τοῦ λιμένος ἀσκῇ αὐτεπιστασίαν μεταφορῶν, φυσικώτερον ὅμως θὰ ἦτο νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν φυσικωτέραν ὁδόν, νὰ ἀρχίσῃ δηλαδὴ ἡ ἐκμετάλλευσις ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ νὰ καταλήξωμεν νὰ ἀναθέσωμεν ἐν τέλει εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ λιμένος τὰ καθήκοντα τοῦ γενικοῦ ἐργολάβου. Ὑπάρχουν καὶ οἱ φρονοῦντες ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε κἂν νὰ τῷ ἀνατεθῇ ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἐργασιῶν. Τὸν ἤθελαν ἁπλῶς ρυθμιστὴν τῶν ἐργασιῶν, διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν τιμολογίων καὶ τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας μὲ ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν. Δὲν τίθεμαι πρὸς τὴν πλευρὰν αὐτήν. Τοὐναντίον θὰ ἐπεθύμουν ὅπως ὁ ὀργανισμὸς μικρὸν κατὰ μικρὸν διδασκόμενος καταλήξῃ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ γενικοῦ ἐργολάβου.

Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ λιμένος νὰ ἐκλέξῃ τὸν τομέα ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ προετίμα νὰ ἀσκήσῃ τὰ χρέη τοῦ ἐργολάβου. Ἄλλη διάταξις ἡ ὁποία χρήζει τῆς προσοχῆς τῆς Βουλῆς εἶναι ἡ καθορίζουσα τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς δι' ἡμερομισθίων. Νομίζω ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ σφάλμα διότι θὰ ἔχωμεν πενιχροτάτην ἀπόδοσιν ἐργασίας. Ἐὰν εἰς ταῦτα προστεθοῦν καὶ τὰ λαμβανόμενα μέτρα ὑπὲρ τῶν περισσευόντων ἐργατῶν, καὶ ἂν ἠθέλαμεν ὅλα αὐτὰ τὰ βάρη νὰ τὰ καλύψωμεν διὰ τοῦ ἀνταλλάγματος τὸ ὁποῖον ὁ ὀργανισμὸς θὰ εἰσπράττῃ ἐκ τῶν ἐργασιῶν, τὰ τιμολόγια θὰ εἶναι πολὺ ὑψηλότερα. Τοῦτο βεβαίως θὰ εἶναι τὸ τίμημα διὰ τοῦ ὁποίου θέλουν νὰ ἐξαγορασθῇ αἱ παλαιαὶ ἁμαρτίαι, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελεν καθορισθῇ εἰδικὴ εἰσφορὰ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ὁπότε πάλιν ἀνακύπτει ζήτημα προϋπολογισμοῦ. Ἐντελῶς ἴδιον θέμα ἀποτελεῖ ἡ ἐλευθέρα ζώνη τὸ ὁποῖον φρονῶ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρου νομοσχεδίου. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἀναμένω ἐξ αὐτῆς ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ κ. ***Γ. Ἡσαΐας*** ἀναπτύσσει τὰ ἀφορῶντα τὴν ἵδρυσιν Ἐλευθέρας Ζώνης, τὰ τῆς διοικήσεως Ὀργανισμοῦ καὶ τὰ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τούτου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διοίκησιν τοῦ λιμένος λέγει ὅτι τῇ εἰσηγήσει του ἡ πλειοψηφία τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεφάνθη ὅτι χάριν τοῦ ἐναίσιου τῆς διοικήσεως θὰ ἔδει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὀργανισμοῦ νὰ διορίζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περιβαλλόμενος μὲ ὅλον τὸ κῦρος τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ διοίκησις τοῦ σοβαρωτάτου τούτου ὀργανισμοῦ καὶ οὗτω τὸ Συμβούλιον μετὰ τοῦ Προέδρου νὰ ἀποτελῇ πράγματι τὸ κυρίαρχον ὄργανον τῆς διοικήσεως τοῦ λιμένος, θὰ τελῇ δὲ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν ἄποψιν λέγει ὅτι αὕτη δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστος διότι τὰ ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς δοθέντα στοιχεῖα αἱ πρόσοδοι τοῦ λιμένος ἔχουν μειωθῇ σημαντικώτατα οὕτως ὥστε δὲν ἐπαρκοῦν οὔτε διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀναγκαίου δανείου διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων.

Μετὰ τὰ νέα βάρη τὰ ὁποῖα θὰ προστεθοῦν εἰς τὸν συνιστώμενον ὀργανισμὸν τοῦ λιμένος Πειραιῶς διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἡ δυσχερὴς αὐτοῦ θέσις θὰ γίνῃ δυσχερεστέρα. Συνεπῶς πρέπει νὰ ληφθῇ σοβαρὰ πρόνοια ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ αὐξηθοῦν οἱ πόροι τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου ἀφ' ἑτέρου ὅμως νὰ ἀποτραπῇ πᾶσα θυσία ἡ ἐκτέλεσις ἔργων δαπανηρῶν τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ προτείνονται ὑπὸ ἄλλων καὶ νὰ προτιμηθοῦν ἔργα ὀλιγώτερον δαπανηρὰ καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀπόδοσις θὰ εἶναι μεγαλυτέρα.

Ἀναπτύσσει ἀκολούθως τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθέρας ζώνης ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ γενικῆς ἀπόψεως. Ἀναφέρει τὰς διαφόρους μορφὰς τῶν ἐλευθέρων ζωνῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ὠφελήματα τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ὁ Πειραιεύς, λέγει, εἶναι προνομιοῦχος ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελῇ τὴν κλεῖδα τῆς Μεσογείου, ἀλλὰ λόγῳ τῶν τεχνικῶν ἰδίως ἐλλείψεών του ἔχασε τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον ὅπως κινδυνεύῃ νὰ χάσῃ καὶ μέρος τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου τὸ ὁποῖον προτιμᾷ ἄλλους γειτονικοὺς λιμένας. Ἀλλὰ διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ Πειραιεὺς νὰ κατακτήσῃ τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν καὶ τὴν διεθνῆ ἐμπορευτικὴν κίνησιν πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ὥστε ἡ ἱδρυθησομένη Ἐλευθέρα Ζώνη νὰ εἶναι τελεία ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἔχῃ εὐρύλητα χώρων οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν μέλλουσαν ἀσφαλῆ ἀνάπτυξιν τῆς κινήσεως. Διὰ τοῦτο, λέγει θεωρεῖ τὸν σημερινὸν λιμένα ἀνεπαρκῆ νὰ ἀνταποκριθῇ τόσον εἰς τὰς ἀνάγκας εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου ὅσον καὶ τῆς ἱδρυθησομένης Ἐλευθέρας Ζώνης.

Ἀναπτύσσων τὸ ζήτημα τῆς Βιομηχανικῆς Ἐλευθέρας Ζώνης, λέγει, ὅτι τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐμπεριστατωμένην μελέτην διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν πρέπει νὰ ὑποστοῦν συναγωνισμὸν αἱ ὑπάρχουσαι βιομηχανίαι, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνισχυθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιχειρηματικότης ἡ ὁποία διὰ τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης ἱδρυθησομένων βιομηχανιῶν θὰ δυνηθῇ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Ἐξετάζει τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀντιδράσεις αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν ἐν Γαλλίᾳ ἐναντίον τῆς ἰδέας τῆς ἱδρύσεως ἐλευθέρων ζωνῶν ἀλλά, λέγει, ἡ ἰδική μας περίπτωσις εἶναι διάφορος τῆς Γαλλίας διότι ἐκεῖ μὲν ὑπάρχουν ἀνθοῦσαι βιομηχανίαι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αἱ ὁποῖαι δικαίως φοβοῦνται τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ζώνῃ βιομηχανιῶν, ἐνῷ ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχει ἀκόμη εὐρύτατον στάδιον βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως εἰς τὴν

ὁποίαν θὰ δοθῇ μεγάλη ὤθησις διὰ τῆς ἱδρύσεως ἐλευθέρας ζώνης, ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέρας ἐμπορομηχανικῆς μορφῆς.

Ἡ ἵδρυσις μιᾶς τοιαύτης ἐλευθέρας ζώνης ἐν Πειραιεῖ θὰ ἐξυπηρετήσῃ σπουδαίως καὶ τὴν ἑλληνικὴν ναυτιλίαν ἡ ὁποία θὰ εὑρίσκῃ πάντοτε ἐργασίαν κατὰ προτίμησιν. Ἀκολούθως ἀναπτύσσει τοὺς λόγους δι' οὓς τῇ εἰσηγήσει του ἐτροποποιήθη τὸ περὶ ἱδρύσεως ἐλευθέρας ζώνης ἄρθρον κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μελετηθῇ προηγουμένως τὸ ζήτημα ἀπὸ ὅλας του τὰς πλευρὰς καὶ ἡ ἱδρυθησομένη ἐλευθέρα ζώνη Πειραιῶς νὰ γίνῃ ἀνταξία τῶν προσδοκιῶν ὅλων μας καὶ νὰ προσφέρῃ πραγματικὰ καὶ σημαντικὰ ὠφελήματα τόσον εἰς τὸν Πειραιὰ καὶ τὰς Ἀθήνας, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἐν γένει τῆς χώρας.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης*** λέγει ὅτι μετὰ τοὺς προλαλήσαντας παρεῖλκε νὰ λάβῃ τις τὸν λόγον, εἶναι ὅμως ὑποχρεωμένος νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐν τῷ συμφέροντι τοῦ λιμένος Πειραιῶς. Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς διοικήσεως ὡς αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Τονίζων ὅτι οὐδεμία σύγκρισις ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται πρὸς τοὺς λιμένας τοῦ Ἀμβούργου καὶ τῆς Κοπεγχάγης, διότι ἐκεῖ τὰ προκύπτοντα ζητήματα εἶναι ἐντελῶς διάφορα, φρονεῖ ὅτι οὐδὲ κἂν πρὸς τὸν λιμένα τῆς Γενούης θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ σύγκρισις ὁ ὁποῖος διοικεῖται ἀπὸ συμβούλιον ἐν τῷ ὁποίῳ ἀντιπροσωπεύονται οἱ ὀργανισμοὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν οἰκονομικὰ συμφέροντα, ἡ πόλις καὶ τὸ Κράτος τοῦ ὁποίου ἡ μορφὴ προέρχει, διότι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Κράτους ἔχει τὴν κυριαρχοῦσαν γνώμην. Φρονεῖ ὅτι ἁρμόζει μᾶλλον σύγκρισις πρὸς τοὺς γαλλικοὺς λιμένας. Εἰς τὴν Γαλλίαν, λέγει, ὅταν ἀπεφάσισαν νὰ ἀντιδράσουν κατὰ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκοντο οἱ λιμένες καὶ ἐτέθη τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας αὐτῶν βλοι οἱ ῥήτορες οἱ ὁποῖοι ὡμίλησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν ἐτόνισαν ὅτι οἱ λιμένες προτελοῦν κρατικὴν περιουσίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἐνδιαφέρεται τὸ Κράτος τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν προικοδοτοῦνται ἀπὸ τὸ Δημόσιο ταμεῖον.

Καὶ ἐδῶ ἐπηρεάσθημεν ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἐπιφύλαξις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς αὐτὴν τοῦ δικαιώματος νὰ διορίσῃ διὰ τὴν πρώτην δετίαν αὐτὴ τὸν διευθυντὴν τοῦ λιμένος. Ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἐπείσθην ἐὰν εἶναι προτιμωτέρα ἡ τελεία αὐτονομία ἢ ἐὰν τὸ Κράτος πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ λιμένος. Νομίζω ὅμως ὅτι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν πρέπει νὰ καταρτίσωμεν ἕνα συμβούλιον ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὸν λιμένα Πειραιῶς καὶ νὰ παράσχωμεν εἰς αὐτὸ εὐρυτάτην ἐξουσίαν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν νὰ περιβάλωμεν τὸν διευθυντὴν τοῦ λιμένος μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχῃ αὐτὸς ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Κράτους. Καὶ λέγω τοῦτο διότι μὲ τὴν διατύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου αἱ δύο κυριώτεραι ἀρχαὶ τοῦ λιμένος, ἡ τελωνειακὴ καὶ ἡ λιμενικὴ παραμένουν πάλιν ἀσύδοτοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δηλαδὴ ποίαν ἐξουσίαν θέλετε νὰ τοῦ δώσωμεν;

Α. Βερδέλης. Θέλω νὰ τοῦ δώσετε τοιαύτην ἐξουσίαν ὥστε νὰ πηγαίνῃ ὁ ἐλεγκτὴς πρὸς τὸ ἐμπόρευμα καὶ ὄχι αὐτὸ πρὸς τὸν ἐλεγκτὴν ἐπιβαρυνόμενον οὕτω μὲ ἕνα ποσοστὸν 20 ο)ο τοὐλάχιστον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ τελώνης δὲν ἔχῃ καιμία δουλειὰ εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην.

Α. Βερδέλης. Πρέπει ὁ Πρόεδρος ὁ διευθυντὴς τοῦ λιμένος νὰ εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος ὅλων τῶν Ἀρχῶν.

Ε. Βενιζέλος. Νὰ εἶναι καὶ τελώνης; Μὰ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀναρχίαν.

Γ. Σακκαλῆς. Ὁ κ. συνάδελφος θὰ ἐννοῇ ὅτι ὁ διευθυντὴς πρέπει νὰ ἔχῃ ἀπόλυτον ἐξουσίαν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς χρήσεως τοῦ λιμένος, νὰ μὴ ἀναμιγνύεται δηλαδὴ ὁ τελώνης εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ τόπου τῆς ἐκφορτώσεως τῶν ἐμπορευμάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται ἡ ἐκφόρτωσις ἐν ἀγνοίᾳ τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς.

Α. Βερδέλης. Ἐφόσον ἐπιμένετε κ. Πρόεδρε, ἂς ἀφίσωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα διὰ τὴν β' συζήτησιν, καὶ ἔρχομαι εἰς ἓν ἄλλο ζήτημα, ὁ λιμενάρχης διετήρησεν τὴν ἀνεξαρτησίαν του πλήρη καὶ θὰ ἤλθῃ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἴδωμεν τὰς διαφόρους αὐτὰς ἀρχὰς ἐν διαστάσει. Μὲ λυπεῖ πολύ, κ. Πρόεδρε, τὸ γεγονὸς ὅτι κανὲν Ὑπουργεῖον δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποξενωθῇ τῶν δικαιωμάτων του.

Ι. Κοκκινάτος. Μὲ μίαν λέξιν ὁ κ. συνάδελφος θέλει ἕνα γενικὸν διατάτορα τοῦ λιμένος ὑποκαθιστῶντα τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὸ σημερινὸν καθεστώς

Γ. Ἡσαΐας. Νομίζω ὅτι ἡ ἰδική μου πρότασις εἶναι προτιμωτέρα, νὰ διορίζῃ δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις τὸν πρόεδρον ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι καὶ διευθυντής.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ τὸ ἐσημείωσα καὶ θὰ τὸ ἐξετάσω.

Π. Καρασεβδᾶς. Πᾶσα ἀρχὴ θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιῇ τὸν λιμένα. Καὶ ἂν μὲν ἐπιτυγχάνεται συμφωνία μεταξὺ τῶν ἀρχῶν αὐτῶν, ἔχει καλῶς. Ἄλλως ἐν διαφωνίᾳ, θὰ λύῃ τὴν διαφοράν τὸ Ὑπουργεῖον.

Α. Βερδέλης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει κ. Πρόεδρε, ἐπειδὴ μόλις πρὸ μικροῦ διενεμήθησαν αἱ τροποποιήσεις καὶ δὲν ἐλάβομεν γνῶσιν αὐτῶν θὰ μὰς ἐπιτρέψητε ὅπως ἀναπτύξω τὴν γνώμην μου κατὰ τὴν β' συζήτησιν.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός).....καὶ μάλιστα θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσετε ἐγγράφως ὅτι δήποτε τροποποιήσιν νομίζετε σκόπιμον διὰ νὰ τὴν μελετήσω.

Α. Βαρβαγιάννης. Ὀρθῶς τὸ νομοσχέδιον ἀναθέτει εἰς ἕνα ἐνιαῖον καὶ αὐτόνομον ὀργανισμὸν τὴν διοίκησιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ, δικαιώματα ἀστυνομικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως, τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, τὴν σύνταξιν κανονισμῶν καὶ τιμολογίων, τὴν ἄσκησιν πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ. Θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ ὅτι δίδεται οὕτω ὁριστικὴ λύσις εἰς τὸ πολυθρύλητον ἐργατικὸν ζήτημα. Ἀλλὰ ὡρισμέναι διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου μὲ ὑποχρεώνουν νὰ διατηρῶ ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῆς λύσεως τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκομεν. Ἐὰν μέχρι τοῦδε εἴχομεν τὰς συνεργατικὰς ἐκφορτώσεων, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀποκτήσει τὸ μονοπώλιον κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος πουθενὰ δὲν ὑφίσταται ἑτοιμάζομεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἓν ἄλλο μονοπώλιον ἐξ ἴσου κακὸν ἂν ὄχι χειρότερον, Εἰς ὅλους τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λιμένας ἰσχύει ἀπόλυτος ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας. Οἱ Ὀργανισμοὶ τῶν λιμένων κανονίζουν τὰ τιμολόγια τῶν ἐκφορτώσεων, συντάσσουν τοὺς κανονισμοὺς αὐτῶν, ρυθμίζουν ὅλα τὰ γενικὰ ζητήματα. Κανεὶς ὅμως ὀργανισμὸς δὲν ἔχει μεταβληθῇ εἰς ἐργολάβον ἐκφορτώσεων, ὡς θέλομεν ἡμεῖς νὰ καταστήσωμεν τὸν συνιστώμενον ὀργανισμὸν καὶ μάλιστα νὰ παράσχωμεν εἰς αὐτὸν τὸ μονοπώλιον τῆς ἐργασίας ταύτης.

Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καθιεροῦμεν καὶ ποινὰς εἰς ὅν τινα ἤθελε ἀναλάβει ἐργασίαν, πλὴν τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω πῶς αὐτὸς ὁ τεράστιος ὀργανισμὸς θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τῶν ἐκφορτώσεων. Ἡ κατὰ ἡμερομίσθια πληρωμὴ θὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν ἐκφόρτωσιν, διότι ὁ ἐργάτης ἐφόσον θὰ γνωρίζῃ ὅτι, εἴτε ὑπάρχει εἴτε δὲν ὑπάρχει ἐργασία, θὰ πληρωθῇ δὲν θὰ ἀναπτύξῃ ὅσον ἀποδοτικότητα θὰ ἀνέπτυσσε διὰ τοῦ συστήματος τῆς κατὰ τόννον ἐκφορτώσεως. Θὰ ἤθελα λοιπὸν νὰ ὑποβάλω τὴν ἑξῆς συμβιβαστικὴν πρότασιν, νὰ ἐφαρμόσωμεν δοκιμαστικῶς τὸ καθιερούμενον σύστημα ἐπὶ τῶν ἐν κλειστῷ χώρῳ ἐργατῶν, τῶν κομιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ἐτῶν θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ οἱ ὁποῖοι περιβάλλονται μὲ ἀρκετὰς εὐθύνας καὶ νὰ μονιμοποιήσωμεν ἀπὸ τοῦδε αὐτούς, ἀναλόγως δὲ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς δοκιμῆς ταύτης νὰ λάβωμεν ὁριστικὰς ἀποφάσεις, ἄλλως φοβοῦμαι ὅτι ὁ λιμὴν Πειραιῶς θὰ σταματήσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δηλαδή, νὰ ἐξηγούμεθα, δὲν θέλετε νὰ ἔχῃ ὁ ὀργανισμὸς ἐπὶ τῆς ἐλευθέρας ζώνης τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς ἐκφορτώσεως ; Ἀφοῦ ἡ ἐκφόρτωσις θὰ γίνεται διὰ τῶν γερανῶν, πῶς θέλετε νὰ ἀφίσωμεν ξένους ἐργάτας νὰ ἐργάζωνται εἰς αὐτούς ;

Α. Βαρβαγιάννης. Δὲν θεωρῶ κατάλληλον οὔτε τὸν ὀργανισμὸν οὔτε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐμπόρους διὰ τὰς ἐκφορτώσεις. Ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἐπιχειρήσεις...

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶσθε δηλαδὴ ὑπὲρ τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος, τῶν συνεργατικῶν ;

Α. Βαρβαγιάννης. Ὄχι. Ὑπὸ αὐστηροτάτους κανονισμοὺς καὶ τιμολόγια συντασσόμενα ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ, μὲ δικαίωμα ἀσκήσεως ὑπ' αὐτοῦ πειθαρχικῆς ἐξουσίας, θέλω ὅπως ὁ παραλήπτης συμβάλλεται μὲ ἀνεγνωρισμένους ἐκφορτωτὰς καὶ προβαίνῃ εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν, ὡς γίνεται καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου μάλιστα ὑπάρχουν τύποι συμβολαίων συλλογικῶν συμβάσεων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὑπάρχει σήμερον ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐκφορτωτῶν ποὺ θὰ διαλύσωμεν,—καὶ θὰ χρειασθῇ πρὸς τοῦτο ἀρκετὴ δύναμις—διὰ νὰ παύσῃ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ὑφίστατο. Καὶ ἔρχεσθε τώρα σεῖς νὰ μοῦ δημιουργῆτε μίαν ἄλλην ὀργάνωσιν; Ἢ θέλετε ὁ κάθε ἔμπορος νὰ πέρνῃ ἕνα ἐργάτην ἀπὸ τὸν ὄρμον καὶ νὰ τὸν κατεβάζῃ εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου διὰ νὰ τοῦ βγάλῃ τὸ ἐμπόρευμά του; Μὰ αὐτὴ ἡ βουλεὰ θὰ γίνεται μὲ τοὺς γερανούς.

Α. Βαρβαγιάννης. Δὲν εἶναι δυνατόν, κ. Πρόεδρε, μὲ τοὺς γερανοὺς νὰ βγοῦν τὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸ κύτος. Κάποιος θὰ τὰ ἀνεβάσῃ ἐπάνω. Αὐτὸς ὁ κάποιος δὲν θέλω νὰ εἶναι ὑπάλληλος τοῦ ὀργανισμοῦ, ἔχων ἀποκλειστικὸν δικαίωμα εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μέσα εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό. Ἅμα τὸ ἐμπόρευμα βγῇ ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν ζώνην, ἂς τὸ κάμῃ ὅ,τι θέλει ὁ ἔμπορος.

Π. Ἀραβαντινός. Θέλετε δηλαδή, κ. Βαρβαγιάννη, ἀντὶ τοῦ μονοπωλίου τὸ ὁποῖον ὑπάρχει τώρα μὲ τὰς συνεργατικάς, νὰ μὴ δημιουργήσωμεν ἄλλο μονοπώλιον μὲ τὸν ὀργανισμόν, ἀλλὰ νὰ ἀφίσωμεν ἐλεύθερον τὸν συναγωνισμὸν ἐντὸς ἀνωτάτων ὁρίων καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ.

Α. Παπαναστασίου. Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον θὰ δημιουργηθῇ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἐργατῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καλόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλετε νὰ δημιουργήσωμεν ὀργανώσεις ἐργοδοτικάς ; Ὁ λιμὴν σήμερον δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος ἀνήκει εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν φορτοεκφορτωτῶν. Καὶ ἐνῷ θέλομεν νὰ τὸν πάρωμεν ἀπὸ αὐτάς, σεῖς ἔρχεσθε σήμερον καὶ μᾶς λέγετε νὰ τὸν δώσωμεν εἰς ἄλλας.

Α. Παπαναστασίου. Οὐσιαστικῶς διαλύετε αὐτὰς τὰς ὀργανώσεις ὡς ἐργολάβους καὶ τὰς ἀφήνετε μόνον, ὡς ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μάλιστα. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὁποῖον ζητεῖ ὁ κ. Βαρβαγιάννης ὄχι μόνον εἶναι ἀντιπολιτικόν, ἀλλὰ καὶ ἀντιτίθεται εἰς τὴν ψυχικήν μου διάθεσιν.

Α. Βαρβαγιάννης. Εἰς ὅλους τοὺς λιμένας ὑπάρχουν ἐπιχειρήσεις φορτοεκφορτώσεως καὶ μάλιστα ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ξεύρω τί γίνεται ἀλλοῦ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ξέρω εἶναι ὅτι δὲν μπορῶ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν προσπαθῶ νὰ διαλύσω ἐργολαβικὰς ὀργανώσεις νὰ δεχθῶ τὴν δημιουργίαν ἐργοδοτικῶν. Δι' τὸ ἐκ τῆς ἐλευθέρας ζώνης τμῆμα τοῦ λιμένος εἶμαι πρόθυμος νὰ μελετήσω τὸ ζήτημα καὶ ἴσως ἂν πεισθῶ ὅτι ἔχετε δίκαιον νὰ δεχθῶ τὴν ἀποψίν σας, ἐντὸς ὅμως τῆς ἐλευθέρας ζώνης δὲν ἐννοῶ νὰ γίνῃ τίποτε ἀπὸ αὐτά. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διατυπώσατε σᾶς παρακαλῶ ἐγγράφως, ὅτι τροποποίησιν ἔχετε καὶ θὰ συζητήσωμεν τὸ ζήτημα εἰς τὴν β' ἀνάγνωσιν.

Ε. Μαχαίρας. Θὰ ὁμιλήσω, λέγει, ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ λιμένος τὸ ἄφωρον τῆς ἐργασίαν, ὅπερ ἔθιξε καὶ ὁ προλαλήσας. Ἐν πρώτοις ἐξ ὀνόματος τῶν ἐργατῶν τοῦ λιμένος δηλῶ ὅτι ἀναγνωρίζουν καὶ οὗτοι τὴν ἀνάγκην τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ ὅτι πρέπει νὰ βοηθηθῇ ἡ προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις στρέφεται εἰς τὸ νὰ δημιουργήσῃ πλοῦτον ἐν Πειραιεῖ, διὰ νὰ εὐημερήσῃ καὶ ὁ ἐργατικὸς κόσμος. Τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον σκοπεῖ νὰ ἐξαφανίσῃ καὶ τὴν συκοφαντίαν τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου, ὅστις κατηγορήθη ὡς ὑπεύθυνος τῆς κακοδαιμονίας τοῦ Πειραιῶς. Ὁ ἐργατικὸς κόσμος τοῦ Πειραιῶς ἐδέχθη τὸ Νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν, ἀξιώσας μόνον τροπολογίας τινάς. Ὁ ὀργανισμός, ὅπως γίνεται σήμερον, θὰ συναντήσῃ μεγάλας δυσχερείας, λόγῳ ἰδίως κατηγορίας τινὸς ἐργασιῶν ἐν τῷ λιμένι, καὶ ἂν ἔχῃ ἀντιθέτους τοὺς ἐργάτας, ἀσφαλῶς θὰ ἀποτύχῃ. Αἱ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις ἔχουν τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ γίνουν τροποιήσεις τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ καὶ ἕνα ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν πταίουν οἱ ἐργάται διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, οὔτινες ἄλλως τε εἰργάζοντο κατ' ἄνευ κατευθύνσεως. Ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει αὕτη ὅτι εἶναι εὐρεῖα ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ἐργατῶν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ λιμένος, ἀφοῦ θὰ ἔχουν 6 ἀντιπροσώπους, ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐρεῖα ἡ ἀντιπροσώπευσις αὕτη ἀφοῦ οἱ πλοιοκτῆται ἔχουν τρεῖς ἀντιπροσώπους, ἐνῷ ἡ Γ. Σ. Ε. Ε. ἀντιπροσωπεύεται μὲ ἕνα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἡ ναυτιλία μας πρέπει νὰ ἔχῃ ὀλιγωτέρους τῶν τριῶν.

Ε. Μαχαίρας. Ἡ ναυτικὴ ὅμως ὁμοσπονδία δὲν ἀντιπροσωπεύεται, ὅπως ἐπίσης καὶ τὸ ἐργατικὸν κέντρον Πειραιῶς

Α. Παπαναστασίου. Πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύεται τὸ σύνολον τῶν ἐργατῶν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἡ μέριμνα τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν διευκολύνῃ τὴν κατάστασιν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν καὶ διὰ τῆς προνοίας μας θὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἀνεργίαν.

Ε. Μαχαίρας. Δὲν διαφωνοῦμεν εἰς αὐτό, ἀλλὰ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου. Πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύεται καλύτερον ὁ ἐργατικὸς κόσμος ἀφοῦ ὅλαι αἱ ἐργασίαι θὰ εἶναι ἐργατικῆς φύσεως. Πρέπει λοιπὸν νὰ συμπληρωθῇ τὸ Συμβούλιον, διότι θὰ χρειασθοῦν καὶ ὑποεπιτροπαὶ δεδομένου ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ὀργανισμοῦ θὰ εἶνε τεραστία. Τὸ συνεταιρικὸν πνεῦμα πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ.

Ε Βενιζέλος. (Πρωθυπούργός). Ὄχι ὅμως νὰ καταλύσῃ τὸ Κράτος. Θέλομεν νὰ ἐνισχυθῇ διὰ νὰ μὴ ἀδικῆται εἰς τὰς ἀμοιβάς του ἀπὸ τὸν ἐργοδότην.

Ε. Μαχαίρας. Ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἐπιμένουν οἱ ἐργάται εἶνε ὅπως τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ ἐμπορίου δίδωνται ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν κατὰ τόνον καὶ πληρώνονται ἀπ' εὐθείας.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Νὰ μοῦ τὸ δώσετε αὐτὸ ἐγγράφως.

Ε. Μαχαίρας. Ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ λιμένος διαφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ συγκεντρωτικῆς ἐξουσίας.

Ε Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἶνε ἄτοπον νὰ εἶνε ὁ ἴδιος Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ε. Μαχαίρας. Καλύτερον εἶνε ὅπως ἔχει τὸ νομοσχέδιον. Ἕτερον σημεῖον εἶνε ὅτι δὲν προβλέπεται ἕνας ἔλεγχος μιᾶς τερατώδους διαχειρίσεως Οἱ ἐργάται προτείνουν νὰ γίνῃ μία ἐπιτροπὴ ἐξελεγκτική.

Φωναί. Προβλέπεται ἐξέλεγξις.

Ε. Μαχαίρας. Εἰς τὸ πρῶτον σχέδιον δὲν ὑπῆρχον. Κατὰ τὰ λοιπά, ἐπιλέγει, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ὑποβάλωμεν τροπολογίας, διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι κατηγορίαι ἐργατῶν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἂν θέλετε μεταξὺ καὶ διὰ τὰς ἄλλας κατηγορίας προτείνατε τροπολογίας.

Ε. Μαχαίρας Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρωτεύων σκοπὸς μας πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν πεποίθησιν τῶν ἐργατῶν ὅτι πρόκειται περὶ ἐποφελοῦς δι' αὐτοὺς ὀργανισμοῦ.

Ὁ κ. **Α. Ζωγράφος** δικαιολογῶν τὴν γνώμην περὶ διορισμοῦ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ λιμένος Πειραιῶς λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ὤφειλε νὰ ἔχῃ ὑποχείρια τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἐφαρμόσουν τὰς γενικὰς γραμμὰς αὐτῆς εἰς ἕνα μέγα ζήτημα, ὡς τὸ τοῦ λιμένος Πειραιῶς. Καὶ διὰ τοῦτο, τονίζει, θὰ ἤθελα ἡ Κυβέρνησις προκειμένου περὶ ἐκτελέσεως ἔργων νὰ ἔχῃ τὴν ἀποφασιστικὴν γνώμην. Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Βαρβαγιάννη περὶ τρόπου τῆς ἐργασίας δὲν νομίζω, λέγει, ὅτι εἶναι μόνος ὑπεύθυνος ὁ ἐργάτης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ καταχυρωθῇ τὸ ξένον ἐμπόρευμα τώρα ποὺ γίνεται αὐτὸς ὁ ὀργανισμὸς εἰς τὸν ὁποῖον δίδονται τόσαι ἐξουσίαι. Νὰ ἔχουν οἱ ἐργάται καὶ τὰ ἡμερομίσθιά των καὶ τὰς περιθάλψεις των, ἀλλὰ νὰ προστατευθῇ κατ' τ ἐμπόρευμα καὶ ὁ ἔμπορος ὁ ὁποῖος δὲν πρέπει νὰ πηγαίνῃ ὅπως γίνεται σήμερον καὶ νὰ μὴ εὑρίσκῃ ὑπεύθυνον διὰ τὰς ζημίας καὶ φθορὰς τοῦ ἐμπορεύματός του. Τὸ ἐμπόριον δὲν θέλει ἐνδιαμέσους καὶ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐξασφάλισίς του ἀπὸ τὴν πειθαρχίαν τὴν ὁποίαν θὰ θεμελιώσῃ ὁ ὀργανισμὸς ὅστις συνιστᾶται μὲ τὸ παρὸν νομοσχέδιον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ ὀργανισμὸς θὰ εἶναι ὑπεύθυνος.

Α. Ζωγράφος. Δεχόμεθα μάλιστα καὶ κάτι τι νὰ πληρώσωμεν ἀρκεῖ νὰ μὰς δίδουν τὸ πρᾶγμα μας ἀκέραιον, καὶ νὰ προστατευώμεθα ἀπὸ τὰ αὐθαίρετα καὶ αἰσχροκερδῆ τιμολόγια. Καταλήγων συνιστᾷ τὴν ἄμεσον ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Μεθ' ὃ κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν.

Ὥρα 10 καὶ 30' μ. μ. συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον ὥραν 4 καὶ 30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Νικολαΐδης
Π. Εὐριπαῖος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'

Παρασκευῆς 14 Μαρτίου 1930.

Ὥρα 4.30 μ. μ. ὁ Πρόεδρας κ. **Ἰω. Τσιριμῶκος,** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ Ρητινοσυλέκται κάτοικοι Τροιζηνίας ζητοῦν τὴν ἐλάττωσιν τῆς περιμέτρου τῶν ρητινευομένων πεύκων ἀπὸ 0,65 ἑκατοστομέτρων καὶ κάτω μέχρι 0,50.

Ὁ βουλευτὴς Καρδίτσης κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** καταθέτε

ψηφίσματα τῶν δημοτικῶν συμβουλίων Καρδίτσης καὶ Τρικκάλων συνιστώντων τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Τρικκάλων-Καρδίτσης.

Οἱ κάτοικοι Νιγρίτης ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ δασικοῦ νόμου.

Ἡ Ἀγροτικὴ Λαϊκὴ Τράπεζα καὶ ἡ Ἕνωσις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Ὀλυμπίας διαμαρτύρονται διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν οἴνων μας ἐκ τῶν ἀγορῶν Γαλλίας καὶ Γερμανίας.

Ὁ Ἡρακλῆς Δημητριάδης κάτοικος Γλασκώβης Σκωτίας ὑποβάλλει ὑπόμνημα σχετικὸν μὲ τὴν σύμβασιν ραδιοφωνίας καὶ ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως ταύτης μέχρις ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Μαγνησίας διαμαρτύρεται κατὰ τῆς διοικήσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου Λαρίσσης διὰ τὰς κατὰ τῶν μελῶν τοῦ ἐπιμελητηρίου Βόλου κατηγορίας.

Ἐπιτροπὴ εἰσαγωγέων καὶ ἐμπόρων γεωμήλων Πειραιῶς διαμαρτύρεται διὰ τὸν ἐπιβληθέντα βαρύτατον εἰσαγωγικὸν δασμὸν καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθοῦν πάσης αὐξήσεως αἱ εὑρισκόμεναι ἐν ταῖς ἀποθήκαις καὶ ἐν πλῷ ποσότητες.

Ὁ Πανελλήνιος Σύνδεσμος ναυτικῶν πρακτορείων Πειραιῶς παρακαλεῖ ν' ἀντιπροσωπευθῇ παρὰ τῷ αὐτονόμῳ ὀργανισμῷ Λιμένος Πειραιῶς.

Οἱ ὑποδικοκατάδικοι πασῶν τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους ζητοῦν τὸν μετριασμὸν τῆς ποινῆς των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Οἱ γεωργοὶ πρόσφυγες συνοικισμοῦ Ἀνατολῆς Ἰωαννίνων διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται ζητοῦν τὴν παράδοσιν εἰς αὐτοὺς τῶν ἀγροκτημάτων Δεσποτικὸ καὶ Κολιτσίδα.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς,*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου δημοδιδασκάλων Λευκάδος διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μὴ συμμετοχήν των εἰς τὰ ἐποπτικὰ συμβούλια.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Μαργαριτίου διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ σχεδίου τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Πρεβέζης-Σαγιάδος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαναστασίου*** καταθέτει αἴτησιν τῶν συγγραφέων, ἐκδοτῶν, τυπογράφων καὶ βιβλιοδετῶν διδακτικῶν βιβλίων, δι' ἧς οὗτοι ζητοῦσι τὴν ψήφισιν εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἐπιτρεπούσης τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἐγκριθέντων διὰ τοῦ νόμου 3438 διδακτικῶν βιβλίων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κώδικος φορολογίας ἐπιτηδεύματος».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3503 «περὶ καλλιεργείας τῶν ἀλυκῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως ραδιοφωνίας».

Οἱ κ. κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργός), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συνεγγυήσεως τοῦ Κράτους ὑπὲρ βιομηχανικῶν δανείων».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἐποπτείας καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἀναστυλώσεως τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου φόρου ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ περιχώρων πρὸς πληρωμὴν τῶν διαμέσων τόκων τῶν δανείων ὑδρεύσεως τῶν πόλεων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ περιχώρων αὐτῶν ἐπὶ τῆς τοκοχρεωλυτικῆς ἐξοφλήσεως τοῦ προσθέτου δανείου τῶν προσωρινῶν ἔργων ὑδρεύσεως αὐτῶν «περὶ μονιμοποιήσεως τῶν προσθέτων φόρων οἰκοδομῶν τῶν ἐπιβληθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰρημένου Ν. Διατάγματος καὶ περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἀκυρωθεισῶν προσθέτων διατάξεων καὶ τροπολογιῶν τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927, τοῦ ἐπικυρώσαντος τὸ πρῶτον Ν. Διάταγμα».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως ὑπηρεσιῶν καὶ προσθήκης προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἀποδημίας καὶ μεταναστεύσεως καὶ περὶ διαβατηρίων νόμων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Πολεμικῶν Πλοίων ἐκτελούντων πλόας ἐξωτερικοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μορφώσεως καθηγητῶν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 4411 περὶ συγκροτήσεως κλπ. στελεχῶν Π. Ν.» καὶ

β) «Περὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ κυρώσεως τῆς δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 2 καὶ 9 Ὀκτωβρίου 1929 συνομολογηθείσης συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀπαλλαγῆς τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων τῶν δύο χωρῶν κατὰ τὴν 1ην ἄφιξιν αὐτῶν πρὸς ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων των» καὶ

β) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1925 συνθήκης Συνδιαλλαγῆς Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Στράτος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Λιμένος Πειραιῶς».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Γρηγοράκης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν εἰς τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Συρογιάννης, Α. Μάρκου, Γ. Βελλιανίτης, Μ. Αἰλιανὸς*** κ.λ.π. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1927 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης, Ν. Ζαρίφης, Μ. Σαμαρᾶς, Ν. Τζερμιᾶς, Μ. Τσιγδέμογλου, Ι. Ἀποστόλου, Φ. Σαράντης, Α. Θεολογίτης, Α. Ξανθόπουλος*** καὶ ***Π. Δεβαντῆς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κώδικος τῆς φορολογίας ἐπιτηδεύματος».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Μ. Μαντᾶς, Κ. Κοντοδίνας, Α. Λούλης,

Θ. Κριμπᾶς, Π. Στυλιανόπουλος, Α. Σπηλιάδης, Γ. Βασιλειάδης, Β. Κυρέλλος, Ι. Ἀθανασιάδης, Τ. Ἀναστασίου, Δ. Τσιτσάρας, Θ. Παπαστρατῆς, Π. Κατζῆς, Κ. Βουδούργης, Ι. Μπούτης, Δ. Ἡρακλείδης, Π. Συρογιάννης Γ. Φικιώρης, Ν. Ἀσπιώτης, Ε. Μαλαμίδας, Γ. Σίμος, Π. Ἀραβαντινός, Ν. Σπηλιώτης, Ν. Ἀσκεπίδης καὶ Μ. Παπαδόπουλος ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ 13 ἄρθρου τοῦ νόμου 1641 περὶ φορολογίας τῶν κληρονομιῶν κ.λ.π.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων.

1) «Περὶ τρόπου καταβολῆς τῶν παγίων δικαιωμάτων Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν ἀποστρατευθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 4191 περὶ ἐκουσίας ἀποστρατείας ἀξιωματικῶν».

2) Περὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ προαγωγῆς Ἀνθυπασπιστῶν,

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων Ἀστυνομίας Πόλεων.

Οἱ κ. κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 15)22 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. περὶ εἰσφορᾶς ἀγροτικῶν κτημάτων καὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Η. Τσερώνης, Ἠλ. Ἀποσκίτης Α. Μάρκου*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ λιμένος Πειραιῶς».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Α. Μάρκου*** ὅστις ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τηλεγραφήματα τὰ ὁποῖα ἔλαβε ἐκ μέρους διαφόρων ὀργανώσεων, παρακαλουσῶν αὐτὸν ὅπως διαβιβάσῃ πρὸς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν τὴν θερμὴν αὐτῶν εὐχήν, ἵνα κατὰ τὴν ἐκ Κορίνθου εἰς Πάτρας ἀνακομιδὴν τοῦ σκηνώματος τοῦ ἐπισκόπου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ διατεθῇ τιμῆς ἕνεκεν πολεμικὸν πλοῖον, συγχρόνως δὲ παρακαλέσῃ καὶ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ὅπως διατάξῃ νὰ συνοδεύσῃ τὸ σκήνωμα τιμητικὴ φρουρά.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἐδόθη ἤδη διαταγὴ ὅπως κατὰ τὴν τελετὴν λάβῃ μέρος καὶ τιμῆμα στρατοῦ ἵνα ἀποδώσῃ τὰς τιμάς.

Χ. Λαδᾶς. Νὰ παρασταθῇ καὶ κοινοβουλευτικὴ ἀντιπροσωπεία.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Βεβαίως ἐπιβάλλεται αὐτό.

Α. Μάρκου.... διότι θὰ ἦτο ἀσέβεια νὰ γίνῃ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ σεπτοῦ σκηνώματος διὰ φορτηγοῦ βαγονίου,

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ὁποίαν συνέστησεν ὁ προκάτοχός του πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν Ἀθηνῶν δὲν τὴν ἐκάλεσε μέχρι τοῦδε νὰ περατώσῃ τὸ ἔργον της. Ἀναπτύσσων τὴν ἐπερώτησιν ταύτην λέγει ὅτι, εἰσηγούμενος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τῆς κατὰ ὄροφον ἰδιοκτησίας», συνέστησε σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀνοικοδόμησιν, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιτευχθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὰς μεγαλοπόλεις οἰκοδομικὴ ὁμοιομορφία καὶ εὐπρεπὴς ἐμφάνισις, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξασφαλισθῇ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως στέγη καὶ διὰ τοὺς ὀλιγώτερον αὐτάρκεις οἰκονομικῶς πολίτας, οἵτινε λόγῳ τῆς ἀκριβείας τῶν ἐνοικίων τῶν κεντρικῶν οἰκοδομῶν ἀναγκάζονται νὰ ζητῶσιν ἐξεύρεσιν οἰκήματος εἰς ἀπομεμακρυσμένα τῆς πόλεως σημεῖα.

Ὁ τέως ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀναγνωρίσας, ὡς λέγει μετὰ ταῦτα, τὴν σκοπιμότητα τοῦ μέτρου, συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἀπὸ βουλευτὰς ἀρχιτέκτονας καὶ νομομαθεῖς, ἥτις ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα καὶ μελετήσασα τὸ ζήτημα ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Σύμβουλον τῆς Ἐπικρατείας κ. Γαζῆν τὴν σύμπτυξιν τῆς σχετικῆς προτάσεως. Πέραν ὅμως τούτου οὐδὲν ἄλλο, ὡς λέγει, ἐγένετο. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν συνεδρίασε πλέον. Ἐπιβάλλεται ἐπομένως, ἐπιλέγει, ὅπως τέσσον ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ὅσον καὶ ὁ συνάδελφός του ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐπιληφθοῦν σοβαρῶς τοῦ τόσον σπουδαίου αὐτοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. ***Δ. Νάκος*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ ὑιοθετήσῃ τὴν πρότασιν ταύτην, μέλλουσαν, ὡς λέγει, νὰ ἐξυπηρετήσῃ σπουδαίως τὴν πόλιν, καὶ νὰ φέρῃ κατὰ τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς σχετικὸν νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι καίτοι μόνον πρὸ ἐλαχίστων ἡμερῶν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ζητήματος, δὲν θὰ λείψῃ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου της.

Ὁ κ. ***Ι. Νικολίτσας*** ἐπερωτῶν τοὺς κ. κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ Ναυτικῶν Ὑπουργοὺς διὰ τὴν κατάστασιν τῆς συγκοινωνίας τῆς Βορειοβυτικῆς Ἑλλάδος λέγει ὅτι ἀπὸ τριμήνου καὶ πλέον ἡ Ἑταιρεία τῶν Σιδηροδρόμων αὐτῆς χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς θαλασσίας συγκοινωνίας τὸ ἐπὶ τοῦτο μισθωθὲν ἀτμόπλοιον «Ἕλλη Δασκαλάκη», τὸ ὁποῖον, καθ' ἃς ἔχει ἀσφαλεῖς πληροφορίας, ἡ διοίκησις τῶν ἐν λόγῳ σιδηροδρόμων διαπραγματεύεται πρὸς ἀγοράν ἀντὶ τιμήματος 8—10.000 λιρῶν. Ἐπειδή, προσθέτει, τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο εἶναι ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δὶς καθ' ἑκάστην τῆς συγκοινωνίας Πατρῶν—Κρυονερίου, μετ' ἐπιστροφῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι στερεῖται ἀπολύτως ἐστεγασμένου διαμερίσματος διὰ τοὺς ἐπιβάτας γ' θέσεως ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι στερεῖται διαμερίσματος πρὸς ἐναποθήκευσιν τῶν ἀποσκευῶν, δέον ὅπως ὁ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς τακτοποίησιν τῆς τοιαύτης συγκοινωνίας.

Συνεχίζων περιγράφει τὴν κατάστασιν ὑφ' ἣν εὑρίσκεται ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἡ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὸ τροχαῖον ὑλικόν, κατάστασιν ἡ ὁποία, ὡς λέγει, καθιστᾷ μαρτυρικὴν τὴν ἀπὸ Κρυονερίου εἰς Ἀγρίνιον καὶ τἀνάπαλιν διαδρομήν, ἥτις μάλιστα ἐκτελεῖται λόγῳ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐντὸς 3—5 1)2 ὡρῶν ἀντὶ τῶν 1 1)2—2, αἱ ὁποῖαι θ' ἀπητοῦντο ἐὰν ἡ κατάστασις τοῦ σιδηροδρόμου τούτου ἦτο καλλιτέρα πως.

Πάντα ταῦτα, ἐπιλέγει, ἔχουσι δημιουργήσει εὔλογον ἐξέγερσιν τῶν χρησιμοποιούντων τὸν σιδηρόδρομον τοῦτον, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἐκ τῆς μισθώσεως τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἕλλη Δασκαλάκη» ὑπερβολικὰς αὐτῆς δαπάνας ηὔξησεν εἰς τὸ 20πλάσιον σχεδὸν τοῦ προπολεμικοῦ τὴν τιμὴν τοῦ εἰσιτηρίου.

Α. Παπαθανάσης. Πρὸ ἔτους ἦλθε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας τῆς ΒΔ. Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐπικοινωνίας αὐτῆς μετὰ τῆς λοιπῆς χώρας, συνεπείᾳ διαμαρτυριῶν τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ κόσμου. Ἀλλὰ καίτοι ἀνεγνωρίσθη ἔκτοτε ἡ ἀνάγκη τοῦ τερματισμοῦ μιᾶς καταστάσεως, οὐ μόνον τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν παραγωγὴν τοῦ τόπου ζημιούσης, ἀλλὰ καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς χώρας ἐκθετούσης εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων, ἐν τούτοις οὐδὲν ἐγένετο ἔκτοτε καὶ ἐχρειάσθη ἡ σύμπτωσις ἑνὸς ἀτυχήματος, καθ' ὃ μικροῦ δεῖν νὰ θρηνήσωμεν τὸν πνιγμὸν ἑκατοντάδων ἀνθρώπων, διὰ νὰ τεθῇ εἰς παροπλισμὸν καὶ ἀργίαν τὸ σεσαθρωμένον καὶ ἄχρηστον ἀτμόπλοιον «Καλυδών». Ἀλλὰ ἐνῷ ὁ κόσμος μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀνέμενε τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἄλλου καλυτέρου, τὸ μισθωθὲν πρὸς τοῦτο «Ἕλλη Δασκαλάκη» ἀπεδείχθη οὐ μόνον ἀκατάλληλον ἀλλὰ καὶ ἄχρηστον διὰ τὸν δι' ὃν ἐκλήθη προορισμόν. Διότι τοῦτο, ἄριστον ἴσως διὰ ταξίδια ἀνέσεως καὶ ἀναψυχῆς, εἶναι τελείως ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συγκοινωνίας Πατρῶν—Κρυονερίου, ὡς στε-

ρούμενον β' καὶ γ' θέσεως, τῶν ὁποίων οἱ ἐπιβάται ὑποχρεοῦνται νὰ ταξιδεύωσιν ὑπὸ βροχὴν καὶ ψῦχος. Στερεῖται ἐπὶ πλέον κύτους καὶ διαμερίσματος ἀποσκευῶν, λόγῳ δὲ τοῦ ἐντοπίσματός του διακόπτει τοὺς πλόας του εἰς τὴν πρώτην θαλασσοταραχήν. Εἰς ἐπίμετρον ηὐξήθησαν σοβαρῶς αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων, χωρὶς ὅμως καὶ μὲ αὐτὴν τὴν αὔξησιν νὰ ἀντιμετωπίζεται ἡ δαπάνη τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτοῦ, ὅπερ καταναλίσκει ἡμερησίως 8 τόννους ἄνθρακος ἔνταντι δύο τοὺς ὁποίους θὰ ἀπῄτει ἄλλο κατάλληλον ἀτμόπλοιον. Ὑπὸ τὰς δαπάνας αὐτὰς ὄχι μόνον ἡ Ἑταιρεία θὰ συντριβῇ οἰκονομικῶς, ἀλλὰ καὶ θὰ καταστῇ ἀνέφικτος ἡ βελτίωσις τοῦ τροχαίου αὐτῆς ὑλικοῦ καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, τῶν ὁποίων αἱ ἀνάγκαι εἶναι ἄμεσοι. Ἐὰν μάλιστα ἀγορασθῇ τὸ ἀτμόπλοιον, τότε ἡ γραμμὴ θὰ δουλεύῃ μόνον διὰ τὸ ἀτμόπλοιον αὐτὸ ἐπὶ προδήλῳ καταστροφῇ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν συμφερόντων τοῦ τόπου.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** (Ὑφυπ. τῆς Συγκ.) ἀπαντῶν λέγει ὅτι εἶναι γνωστὴ ἡ κατάστασις τῆς συγκοινωνίας τῆς ΒΔ Ἑλλάδος, ὁ τέως μάλιστα Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔχει γνῶσιν αὐτῆς ἐξ ἐπιτοπίου μελέτης. Πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ταύτης τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει προβῇ εἰς τὸν καταρτισμὸν νέας συμβάσεως, ὑπάρχει ὅμως ἐπιφύλαξις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς λόγῳ τῆς ἐπερχομένης μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν ὅρων εἰς βάρος τῶν ἐπιβατῶν. Ἄλλως τε ἐλπίζεται θεραπεία τῆς σημερινῆς καταστάσεως καὶ ἐκ τῆς νέας ὑπὸ μελέτην γραμμῆς Ναυπάκτου—Ἰωαννίνων. Ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ λιμένος Κρυονερίου, λέγει, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν αἱ δαπάναι τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ βελτίωσις αὕτη νὰ ἐπιβαρύνουν τὴν ἑταιρείαν, δὲν εἶναι ὅμως καὶ δυνατὸν τὸ Δημόσιον νὰ ὑποβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον εἰς τὰς δαπάνας ταύτας. Εἰς τὰς αἰτιάσεις τῶν προλαλησάντων κατὰ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῆς θαλασσίας συγκοινωνίας ἀπαντᾷ ὅτι, καίτοι ἀναμφισβητήτως διὰ τῆς μισθώσεως τῆς «Ἕλλης Δασκαλάκη» ἐβελτιώθη ἡ συγκοινωνία αὕτη αἰσθητῶς, εἰς σημεῖον μάλιστα ὥστε νὰ ὑπάρχουν συστάσεις περὶ διατηρήσεως τῆς σημερινῆς καταστάσεως, ἐν τούτοις ἡ ἑταιρεία τῶν σιδηροδρόμων ΒΔ Ἑλλάδος διεξάγει συνεννοήσεις πρὸς μίσθωσιν ἄλλου πλοίου, καλυτέρου τῆς «Καλυδόνος», ἀλλὰ μικροτέρου τῆς «Ἕλλης Δασκαλάκη».

Ὁ κ. **Γ. Τηλικίδης** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας διὰ ποῖον λόγον δὲν ἐξετελέσθη ἡ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου περὶ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς περιφερείας Σκύδρας τοῦ παρανόμως ἐγκατασταθέντος ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Ε.Α.Π. Γεωπόνου Σαξαμάνογλου, ὅστις ἐνῷ ἔτυχε κλήρου ὑπερβολικοῦ, διακοσίων στρεμμάτων, ἵνα προβῇ εἰς ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν ἔχει μόνον δὲν προέβη εἰς τοιαύτην ἀλλ' οὐδ' εἰς ἁπλῆν, ἀφήσας τὴν ἔκτασιν ταύτην τελείως ἀκαλλιέργητον καὶ δημιουργῶν καθημερινῶς ζητήματα καὶ σκάνδαλα, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ἐκμερισθῶν 37 ἄλλοι δίκαι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Πάντα ὅσα ἀναφέρετε εἶναι ἀληθῆ. Ἡ Ε.Α.Π. ὅμως διστάζει εἰς ἀναθεώρησιν τοῦ χορηγηθέντος κλήρου. Ἐπανήλθομεν ὅμως παρ' αὐτῇ καὶ ἐλπίζομεν ὅτι τὸ ζήτημα θὰ διευθετηθῇ συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις σας.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** ἐπερωτᾷ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν διὰ ποῖον λόγον δὲν διατάσσει τὴν ἐκκένωσιν τῶν οἴκων ἀνοχῆς ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ Δραπετσῶνος Πειραιῶς διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἱεροδούλων καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν πότε ἀκριβῶς θὰ διατάξῃ τοῦτο, διότι ἡ ἐπὶ ἑπταετίαν ὅλην παράτασις τῆς παραμονῆς αὐτῶν εἰς πεῖσμα τῶν φιλησύχων κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ καὶ εἰς βάρος τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς των εἶναι αἶσχος διὰ τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν καὶ περιφρόνησις ἐκ μέρους τοῦ Κράτους τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως ἑνὸς κόσμου ὁλοκλήρου ἐκ 50.000 περίπου ἐλευθέρων Ἑλλήνων πολιτῶν.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθορισθῇ ἀκριβῶς ὁ χρόνος τῆς μεταφορᾶς. Ὁ Δῆμος Πειραιῶς προτίθεται, λέγει νὰ οἰκοδομήσῃ κτίρια νοσοκομειακῆς μορφῆς εἰς τὰ ὁποῖα νὰ μεταφερθοῦν προσωρινῶς οἱ οἶκοι ἀνοχῆς. Εἰς ἀπόφασιν ὅμως δὲν κατέληξεν.

Ὁ κ. **Α. Παπᾶς** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) λέγει ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι βεβαίως ἀφόρητος, τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Δήμου Πειραιῶς μεθ' οὗ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς προῆλθεν εἰς σχετικὰς συνεννοήσεις.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζάκος** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης διατὶ δὲν ἐκδίδονται τὰ ἐντάλματα πρὸς πληρωμὴν τῶν ἰατροδικαστῶν τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Κυπαρισσίας ἀφοῦ αἱ σχετικαὶ καταστάσεις μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν ἔχουσι ὑποβληθῇ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου.

Ὁ κ. **Δ. Δίγκας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐξεδόθη διάταγμα αὐξήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἰατροδικαστῶν, ὅπερ ὅμως μὴ φέρον τὰ ἀπαιτούμενα ἐξωτερικὰ γνωρίσματα, εἴτε τὴν προσυπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἐθεωρήθη ἰσχυρόν.

Τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἐξεδόθη, προσθέτει, νέον διάταγμα πληροῦν τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις καὶ ἐφαρμοζόμενον. Βεβαίως ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ἀναδρομικὴ ἰσχὺς καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πρῶτον διάταγμα δὲν ἐφηρμόσθη διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον, δὲν εἶναι, ὡς λέγει, δυνατὸν νὰ πληρωθοῦν εἰς τοὺς ἰατροδικαστὰς τὰ δικαιώματα τοῦ μεσολαβήσαντος ὀλιγομήνου χρόνου ηὐξημένα. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον εἶναι ἄξιον προσοχῆς καὶ μελέτης εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι εἰσεπράχθησαν ὑπό τινων ἰατροδικαστῶν τοιαῦτα ηὐξημένα δικαιώματα. Καὶ ἡ πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ ἡ διαφορὰ εἰς τοὺς πολίτας, ἢ νὰ θεωρηθῇ ἡ εἴσπραξις αὕτη ὡς καλῶς γενομένη ντεφάκτο. Προτιμώτερον θὰ ἦτο, ὡς λέγει, τὸ πρῶτον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Δ. Καλατζάκος** προσθέτει ὅτι ὄχι μόνον εἰσεπράχθησαν τοιαῦτα δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ αἱ εἰσαγγελίαι αἱ ὁποῖαι θεωροῦν τὰς τοιαύτας καταστάσεις ἐχαρακτήρισαν τὸ διάταγμα τοῦ Ἀπριλίου ὡς ἰσχυρόν.

Ὁ κ **Ε. Πριμίδης** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑφυπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀνασφάλτωσιν τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν Πειραιῶς, κηρύσσων δὲ ἐκπτωτον τὴν ἀνάδοχον ἑταιρείαν, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις της, ἀναθέσῃ τὸ ἔργον εἰς ἄλλην ἑταιρείαν, ἵνα παύσουν τὰ μαρτύρια τῶν χρησιμοποιούντων τὴν τόσον σπουδαίαν αὐτὴν ἀρτηρίαν.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντῶν λέγει ὅτι πράγματι ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι πολυπαθής. Εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἑταιρείαν ΑΚΤΕ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀσφαλτικῶν ἐργασιῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῶν παρελήφθη μόνον ἓν τμῆμα διότι ἡ κατασκευὴ τῶν λοιπῶν τμημάτων ἐθεωρήθη πλημμελής. Ἐγένετο, προσθέτει, ἀναθεώρησις τῆς συμβάσεως ὑπὸ νέους ὅρους, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ ἑταιρεία εὑρίσκεται εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπιλέγει, πρόκειται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τὸ Κράτος.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας διατὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν Ἀχαρνῶν καλλιέργεια τοῦ ἀπαλλοτριωθέντος κτήματος Μπάφι, ἡ νομὴ τοῦ ὁποίου ἔχει παραδοθῇ αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ 1925.

Ἀναπτύσσων τὴν ἐπερώτησίν του ταύτην ἐφιστᾷ τὴν ἐν προκειμένῳ προσοχὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, λέγων ὅτι οἱ ἀκτήμονες Ἀχαρνῶν εἶναι οἱ μόνοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουσιν ἀποκατασταθῇ, καίτοι ἀφῃρέθῃ αὐτοῖς ἔκτασις παρὰ τὸ ἀεροδρόμιον Τατοΐου, 3 1)2 χιλιάδων στρεμμάτων, χωρὶς νὰ ἀποζημιωθοῦν. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ εἰς ἐπίμετρον

ἕτερον κτῆμα, τὸ Μπάφι, παραδοθὲν αὐτοῖς εἰς ἀντάλλαγμα δι' ἐπισήμου πρωτοκόλλου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸ καλλιεργήσουν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἦθεν ὅτι εἶναι ἀκατάλληλον διὰ καλλιέργειαν.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκει ἔκθεσιν τοῦ μεταβάντος ἐκεῖ εἰδικοῦ γεωπόνου ἀποφαινομένου, ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο εἶναι καλλιεργήσιμον.

Ἐν τούτοις ἔρχεται τὸ Κράτος καὶ αὐτὰς τὰς 360 οἰκογενείας τὰς στερεῖ τῶν καλλιεργουμένων παρ' αὐτῶν ἐδαφῶν τὸ Κράτος ὑπέκυψεν εἰς τὸν θόρυβον τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικούντων, οἵτινες ἰσχυρίζοντο, ὅτι δὲν εἶναι καλλιεργήσιμοι αἱ ἐκτάσεις, ἐνῷ εἶναι πιστοποιημένον ὅτι εἶναι τοιαῦται. Ἐπίσης ἀβασίμως ὑπεστηρίχθη ὅτι πρόκειται περὶ δασωδῶν ἐκτάσεων ἐνῷ πρόκειται περὶ ἀδένδρων ἢ καὶ θαμνωδῶν τοιούτων. Αἱ διαταγαὶ τῆς ἐποικιστικῆς ὑπηρεσίας συνεκρούοντο πρὸς τὰς διαταγὰς τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας. Κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν μετέβησαν ὁ τέως Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας μετὰ τοῦ κ. Κ. Βενιζέλου καὶ ὑπεσχέθησαν εἰς τοὺς χωρικοὺς ὅτι τὴν ἐπομένην θὰ τοὺς ἐπιτραπῇ ἡ καλλιέργεια καὶ ὄντως διετάχθη αὕτη καὶ συγχρόνως ἐψηφίσθησαν καὶ οἱ κυβερνητικοὶ Γερουσιασταί. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξεδιώκοντο οἱ χωρικοὶ καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐξεδόθη ὁριστικὴ διαταγὴ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐξεδιώκοντο καὶ ὁριστικῶς, διότι δῆθεν δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐκτάσεως καλλιεργησίμου. Ἤδη τὰ 3 καὶ 1)2 χιλιάδες στρέμματα τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς δὲν ἐπληρώθησαν καὶ ἄλλη ἔκτασις δὲν τοὺς ἐδόθη. Πρέπει τονίζει, Κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, νὰ διατάξετε τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐκτάσεων διὰ νὰ μὴ ἔχουν τὸ παράπονον οἱ χωρικοὶ ὅτι ὑποσχέσεις μόνον ἐδόθησαν κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Γνωρίζετε, λέγει, μὲ ποῖον αἴσθημα δυσφορίας ὡς Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀντιμετωπίζω τὸ ζήτημα αὐτό, προκειμένου περὶ ἀκτημόνων. Οὐχ' ἧττον εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ κίνδυνοι ἐμπρησμοῦ καὶ πυρκαϊᾶς εἶναι προφανεῖς εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκείνην καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδιστάσαμεν διὰ τὸ μέτρον ὅπερ ἐλάβομεν. Οὐχ' ἧττον, κατόπιν τῆς ὁμιλίας σας ὑπόσχομαι νὰ ἐπαναξετάσω τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης διατὶ μέχρι σήμερον δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν εἰς τὴν Βουλὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσίν του κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 8 Αὐγούστου 1929 περὶ ὑποβολῆς αὐτοτελοῦς νομοσχεδίου ρυθμίζοντος τὸ ζήτημα τῆς μεταγραφῆς τῶν ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἅτινα δικαιώματα παρεγράφησαν ἐξ ἀπίνης διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ δικαιοστασίου τῆς 15 Μαρτίου 1928. Δὲν εἶναι ὀρθόν, τονίζει, νὰ ἔρχεται τὸ Κράτος καὶ νὰ λέγῃ ὅτι τὰς εἰς βάρος του ἀπαιτήσεις τὰς θεωρεῖ παραγεγραμμένας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὑπεσχέθη νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ὑπεσχέθην νὰ μελετήσω τὸ ζήτημα.

Μ. Μαντᾶς. Ὑπεσχέθητε ὑποβολὴν νόμου ἀναλόγως τῶν πορισμάτων μελέτης. Ἤδη ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι τὰ πορίσματα ταῦτα δὲν τὸν ἔπεισαν νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα ὑπὲρ τῶν ἰδιωτῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ποῦ ἠδίκησε τὸ Δημόσιον;

Μ. Μαντᾶς. Χωρὶς νὰ λάβῃ κανεὶς γνῶσιν τῆς ἄρσεως τοῦ Δικαιοστασίου, ἔχασαν τὰς ἀπαιτήσεις των πολλοί. Ἐνῷ τὸ Δημόσιον ἔχει δικαίωμα διὰ τὰς ἰδικάς του ἀγωγάς, οἱ ἰδιῶται δὲν ἔχουν.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Δὲν ἐγένετο ἐξ ἀπίνης διότι τὸ μὲν Διάταγμα ἐξεδόθη τὸν Ἰανουάριον τὸν δὲ Μάρτιον ἔλῃξε τὸ Δικαιοστάσιον.

Μ. Μαντᾶς. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι ἀδικεῖ τὸ Δημόσιον.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Δὲν εἶναι ἀξιόμεμπτον τὸ Δημόσιον, διότι ἐκήρυξε λῆξαν τὸ Δικαιοστάσιον. Τώρα ἂν πολλοὶ ὑπέθετον ὅτι θὰ παραταθῇ καὶ δὲν ἐκίνησαν τὰς ἀγωγάς των οὐδεὶς τοὺς ἔπταισεν.

Μ. Μαντᾶς. Τὸ Διάταγμα ἦτο μονομερὲς καὶ ἐγένετο ἐξ ἀπίνης. Ἐξῄρει μόνον τὰς κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀγωγάς. Φρονῶ, ὅτι τὸ ζήτημα χρῄζει μελέτης καὶ διορθώσεως.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Πρῶτον τὸ Διάταγμα δὲν ἐγένετο ἐξ ἀπίνης, διότι ἐξεδόθη τὴν 31 Ἰανουαρίου καὶ ὥριζε λῆξιν 15 Μαρτίου. Ἡ ἐργμοδικία ὅμως κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐπεκράτη ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1923 καὶ τοῦτο ἦτο μία προαγγελία, ὅτι θὰ λήξῃ διὰ τὸ Δημόσιον τὸ Δικαιοστάσιον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὡς ὑπεσχέθην, προὐκάλεσα ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐκ τῆς ἐρεύνης ταύτης ἀποδεικνύεται ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ἀξιώσεων καὶ ἐὰν ἐπετρέπομεν τοῦτο θὰ ἀνεῴγομεν ἀπειρία ἀξιώσεων ὧν ἴσως ἐχάθησαν τὰ ἀποδεικτικά. Διὰ τοῦτο δὲν εἰσηγήθην σχέδιον Νόμου.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν νομίζετε ὅτι ἔπρεπε νὰ ζητήσετε καὶ τὴν γνώμην τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου; Διότι ὡς ἔμαθα δὲν πρόκειται περὶ ἐκκρεμῶν δικῶν, ἀλλ' ἀξιώσεων. Ἔχετε ἐπίσης ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τερματισμὸς τοῦ Δικαιοστασίου δὲν γίνεται πολλάκις γνωστὸς εἰς τὸ κοινόν.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἀπὸ τοῦ 1923 ἐπετρέπετο ἡ ἐργμοδικία τοῦ Δημοσίου.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω χάριν τοῦ κοινοῦ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχατε ζητήσει καὶ ἄλλας πληροφορίας ἵνα πλέον συγκεκριμένως κρίνετε. Ὅταν ἐξ ἄλλου ἔληξε τὸ Δικαιοστάσιον διὰ τὰς ἐκκρεμεῖς δίκας ἐκοινοποιοῦντο εἰδοποιήσεις. Πάντως αἱ πληροφορίαι τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου πολὺ θὰ διηυκρίνιζον τὰ πράγματα.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν νὰ ζητηθοῦν.

Μεθ' ὃ ἀποφάσει τῆς Βουλῆς διακόπτεται ἡ ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων συζήτησις καὶ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ καὶ ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως διεξαχθῇ διὰ χωριστῶν καλπῶν ἀλλ' ἐνιαίας, ἐν ἡ ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν κατηγόρου τῆς Βουλῆς διὰ τὰ ἐγκλήματα τῆς Δικτατορίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος κ. Ν. Ἀβραὰμ καὶ 2ον ἡ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτουμένη τοιαύτη ἐπὶ τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ δολοφονηθέντος διευθυντοῦ τῶν δασῶν Χ. Μαρκοπούλου», ἡ μὲν πρώτη διὰ ψηφοδελτίων, σύμφωνα πρὸς τὸν νόμον, ἡ δὲ δευτέρα διὰ σφαιριδίων σύμφωνα πρὸς τὸν Κανονισμόν.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. **Κ. Παπαδάκης** καὶ **Μ. Μαντᾶς**, καὶ ἐπὶ τοῦ καταλόγου ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Ξηρός.**

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκφωνήσεως τῶν ὀνομάτων τῶν κ. βουλευτῶν λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Παπανασταίου** ὅστις λέγει: Συνηγοροῦμεν ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς προτάσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως εἰς ἐν θῦμα τοῦ καθήκοντος. Ὁ ἀείμνηστος Μαρκόπουλος ὑπῆρξεν εἷς τῶν μᾶλλον εὐδοκίμως ἐργασθέντων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἀφοσιωμένος τελείως εἰς τὸ καθῆκόν του. Ἔπεσε θῦμα τοῦ καθήκοντός του. Δὲν γνωρίζω ἐὰν καὶ ὁ Δαβερώνης ἄφησε καὶ αὐτὸς οἰκογένειαν. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἴμεθα ἀπολύτως σύμφωνοι. Τὰ λέγω αὐτὰ πρὸς ἀπότισιν φόρου τιμῆς.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ κ. Ἀβραὰμ παραιτηθέντος γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου «περὶ ἀδικημάτων τῆς δικτατορίας».

Α. Παπανασταίου. Θὰ ἐπρότεινα ἡ Βουλὴ νὰ μὴ δεχθῇ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Ἀβραάμ. Δὲν εἶναι πρώτη φορὰ ποὺ παρουσιάζεται Ὑπουργὸς ὡς δημόσιος κατήγορος, καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ἐγένετο τοῦτο. Ἐφόσον ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἔχει προχωρήσει εἰς ὃ σημεῖον ἔχει προχωρήσει, νομίζω ὅτι θὰ ἦτο σφάλμα νὰ ἀντικατασταθῇ ὁ κυριώτερος ἴσως τῶν δημοσίω

κατηγόρων. Γνωρίζω ὅτι ὁ κ. Ἀβραάμ εἶναι ὑπερβολικὰ ἀπησχολημένος, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ συνομολογήσῃ ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἓν τέρμα εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός.) Καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι ὅταν μοῦ ἐγνωστοποιήθη ἡ παραίτησις ἔφερα ἀντιρρήσεις, ἀντέδρασα, ἀλλὰ μοῦ παρετηρήθη ὅτι τὸ προηγούμενον δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διότι τὸ προηγούμενον ἀφορᾷ ἀδίκημα καθαρῶς πολιτικόν, ὅπου βεβαίως εἰς Ὑπουργὸς ἠμποροῦσε πολὺ καλὰ νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα αὐτὰ χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται, ἐνῶ ἐδῶ πρόκειται καθαρῶς περὶ ἀδικημάτων τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ἐρωτᾶται λοιπόν, ἠμπορεῖ ἓν μέλος τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐμφανίζεται ὡς κατήγορος ἐνώπιον ἑνὸς δικαστηρίου δι' ἀδικήματα τοῦ κοινοῦ δικαίου.

Α. Παπαναστασίου. Ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ὄχι ἐνώπιον οἱουδήποτε δικαστηρίου. Δὲν ὑπάρχει δὲ φόβος ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἤθελεν ἐπηρεάσει τὴν Γερουσίαν. Καὶ ἄλλοτε ἐδῶ ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔδειξεν ἀμεροληψίαν ἀπόλυτον εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, ἀφοῦ δὲ ἄφησεν ἐντελῶς ἐλευθέρους τοὺς βουλευτάς, κατὰ μείζονα λόγον θὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς δικαστάς. Καὶ δὲν φαντάζομαι ὅτι ἡ παρουσία ἑνὸς μέλους τῆς Κυβερνήσεως θὰ τοὺς ἐπηρεάσῃ. Φοβοῦμαι ὅτι ἀντικαθισταμένου τοῦ κ. Ἀβραὰμ θὰ ἔχωμεν μίαν συνέχειαν παραιτήσεων δημοσίων κατηγόρων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι Ὑπουργός, βουλευτής, πηγαίνει εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐὰν κάμῃ καὶ τὸν κατήγορον δὲν θὰ ἐπαρκῇ κανονικῶς.

Α. Παπαναστασίου. Ἂν πρόκειται νὰ ἀπασχοληθῇ ὑπερβολικὰ ἀς μὴ ὑπάγῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ζήτημα καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ ἰδίου.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του, ὅτι δὲν ἔχει καιρόν.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Καραπαναγιώτης εἶναι χαλκέντερος Ὑπουργός, θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ ἐπαναλαμβάνω ὅτι μετὰ δυσφορίας ἤκουσα τὴν παραίτησιν. Ἀνέπτυξα τὰ ἐπιχειρήματά μου καὶ μοῦ ἀντέταξε τὰ ἰδικά του. Πείσατέ τον.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Ἀβραὰμ ἔχει ἀναλάβει ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῆς Βουλῆς καὶ ἀπέναντι τῶν συναδέλφων του. Θὰ ἔχωμεν ἀθρόας παραιτήσεις καὶ τῶν ἄλλων συνηγόρων καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰς ἀποκρούσωμεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν νομίζῃ ὁ κ. Ἀβραὰμ ὅτι θὰ ἠμπορῇ ἀς ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντά του.

Χ. Λαδᾶς. Ὁ κ. Ἀβραὰμ ἔχει καὶ ἕνα λόγον τέλος πάντων. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κανένα λόγον καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ παραιτηθῶμεν καὶ νὰ μὴ ἐκτελέσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἔχομεν ἀναλάβει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Αὐτὸς ἔχει μίαν εὔλογον δικαιολογίαν.

Α. Παπαναστασίου. Ἡ σιωπὴ τοῦ κ. Ἀβραὰμ σημαίνει ὅτι δέχεται ὡς ὑποχρέωσίν του νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε ἀπέναντι τῆς Βουλῆς

Ν. Ἀβραάμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Κύριε Πρόεδρε. Ἐγὼ ὑπέβαλον τὴν παραίτησίν μου δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς εἰς τὸν ὁποῖον δηλῶ ὅτι ἐξελέγην ὡς κατήγορος ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας καὶ τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς κατηγορούσης κατὰ νόμον Βουλῆς. Νομίζω ὅτι ἀφ' ἧς περιεβλήθην τὴν ἰδιότητα μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἐγεννήθη κώλυμμα, ἔχω δηλαδὴ ἀτομικῶς τὴν συνείδησιν ὅτι ὑπάρχει κώλυμμα κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ ὁποία λέγει ὅτι ἐὰν σύνοιδε εἴτε ὁ Εἰσαγγελεὺς εἴτε ὁ δικαστὴς κώλυμμα ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ τὸ δηλώσῃ. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὑπὸ αὐστηρὰν προσωπικὴν ἔννοιαν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι δὲν θὰ ἦτο βάσιμος ἡ ἀντίληψίς μου αὕτη, ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἰς ἐμὲ ἀπόκειται νὰ κρίνω ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων μου αὐτῶν θὰ εἶχον τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖται, ἵνα αἱ γνῶμαί μου καὶ αἱ κρίσεις μου ἐκφερόμεναι δημοσίᾳ ἔχουν ἀπρόσκοπτον ἐντελῶς χαρακτῆρα τῆς ἀντικειμενικότητος. Ὑπεσημείχθη ὅτι καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν, εἰς μίαν ἄλλην δίκην πολιτικήν, ἡ ὁποία ὅμως εἶναι γνωστὸν ὅτι διεξήχθη μὲ ἔννοιαν εὐρυτέραν πολιτικήν, ὑπῆρξε μέλος τῆς Κυβερνήσεως κατήγορος. Ἀλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ δίκη ἐκείνη ἦτο δίκη ἄλλης μορφῆς, ἄλλου χαρακτῆρος. Ἡ δίκη ἡ σημερινὴ ἡ ὁποία μᾶς ἀπασχολεῖ ἀφορᾷ τὰ ἀδικήματα ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα παρεπέμφθησαν Ὑπουργοὶ τῆς δικτατορίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἐν προκειμένῳ ἡ κατηγοροῦσα, ἡ κατηγοροῦσα κατὰ νόμον περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα. Δηλαδὴ ἡ πρωτοβουλία εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἀπορρέει ἐξ ὁλοκλήρου παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἡ συγχώνευσις ἐν τῷ προσώπῳ μου καὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ Βουλευτοῦ καὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἴσως μετέβαλε τὸν χαρακτῆρα αὐτόν, διότι πάντως θὰ παρείχετο ἡ ἐντύπωσις ὅτι εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς κατηγορίας τίθεται κάποιον βάρος, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐκ τῆς ἰδιότητός μου αὐτῆς ὡς μέλους τῆς Κυβερνήσεως. Δηλαδὴ ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἀντικειμενικῶς θὰ ἐγεννᾶτο ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀνεξάρτητος ἡ ἄσκησις τῆς κατηγορίας καὶ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ οἱασδήποτε κυβερνητικῆς πρωτοβουλίας ἡ κυβερνητικῆς ὑποδείξεως. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐκινήθη ἡ ποινικὴ δίωξις εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἀπὸ μέρους τῆς Βουλῆς διὰ τῆς προτάσεως ἡ ὁποία ὑπεβλήθη κατὰ τὸν νόμον ἐκ μέρους 22 Βουλευτῶν, ἡ ὁποία ἐψηφίσθη δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τῆς Κυβερνήσεως μηδαμῶς ἀναμιχθείσης εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν νομίζω ὅτι πάντως δημιουργεῖται κώλυμμα ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐγὼ ὑπέβαλον τὴν παραίτησίν μου ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ κατηγόρου εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἔταξεν ἡ θέλησις τῆς Βουλῆς. Ἐγὼ δὲν ἐγκαταλείπω τὰς ὑποχρεώσεις μου, ὅπως εἶπεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, τὰς ὁποίας συνεπάγεται ἡ ἐντολή μου αὐτή. Τὰς αἰσθάνομαι σοβαρῶς. Ὁμολογῶ δὲ ὅτι μετὰ λύπης μου ἀποχωρίζομαι τοῦ ἔργου εἰς τὸ ὁποῖον, ὅπως εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ εἴπῃ ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, καὶ ἐγὼ συνέβαλον. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι εἶναι συνυφασμένον μὲ τὴν ἰδικήν μου προσωπικότητα τὸ ἔργον αὐτό, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. συνάδελφοι ἐν τῇ κατηγορίᾳ νὰ νομίζουν ὅτι εἶναι τόσον ἀπαραίτητος ἡ ἰδική μου παρουσία, ὥστε ἄνευ αὐτῆς νὰ εὑρίσκωνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των. Ἐπανέρχομαι καὶ πάλιν εἰς τὸν ἰσχυρισμόν μου, ἐφόσον προσωπικῶς αἰσθάνεμαι αὐτὴν τὴν ἠθικὴν ἀδυναμίαν. Δὲν ἔχω δηλαδὴ καὶ ὑποχρέωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς δικανομίας καὶ γενικώτερον ἀντικειμενικῶς νὰ δικαιολογήσω τὸ κώλυμμα, ἐφόσον ἐγὼ αἰσθάνομαι καὶ ἔχω τὴν συναίσθησιν τῶν καθηκόντων μου. Νομίζω συνεπῶς ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεώς μου.

Α. Παπαναστασίου. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀξιοτίμου προλαλήσαντος, ἔχω νὰ εἴπω ὅτι πρόκειται περὶ δικαστηρίου εἰς ὃ δὲν ἐφαρμόζωνται τὰ κωλύμματα τῆς Ποιν. Δικονομίας. Μὲ τὸ νὰ γίνῃ ἐξ ἄλλου Ὑφυπουργὸς ὁ κ. Ἀβραὰμ δὲν ἀπέκτησεν οὔτε συμπάθειαν οὔτε ἔχθραν πρὸς τοὺς κατηγορουμένους. Εἶπεν ἐπίσης ὅτι διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἔργων τοῦ κατηγόρου ἐπειδὴ εἶναι μέλος τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἐνεφάνιζε τὴν Κυβέρνησιν ἐπιδιώκουσαν τὴν καταδίκην τῶν κατηγορουμένων. Ἀλλὰ τοιαύτην τινα ἀντίληψιν δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὁμιλήσας ὡς ὡμίλησε ἐξέφρασε τὴν γνώμην του ὡς Βουλευτής. Ὁ κ. Ἀβραὰμ ἐπιμένων εἰς τοὺς ἰσχυρισμούς του αὐτοὺς δὲν ὑπολογίζει ὅτι ἡ παραίτησίς του ἠμπορεῖ νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ ὡς στάσις τῆς Κυβερνήσεως νὰ ὑποβιασθῇ ἡ σημασία τῆς δίκης. Μὴ λησμονῶμεν, τονίζει, ὅτι αἱ προκάτοχοι Κυβερνήσεις κατηγορήθησαν διότι δὲν προὐχώρησαν τὰς δίκας καὶ ἡ Κυβέρνησις ἡ σημερινὴ ἔχει μίαν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ

φροντίσῃ νὰ μὴ ὑποβιασθῇ ἡ σημασία τῆς δίκης. Κίνδυνος λοιπὸν ἐπηρεασμοῦ ἐκ τῆς παραμονῆς τοῦ κατηγόρου δὲν ὑπάρχει, ἐνῷ ἀντιθέτως ὑπάρχει ὁ κίνδυνος ὃν ἀνέφερα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀφίσω ἀπαρατήρητον τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως. Δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ θεωρηθῇ ὅτι διὰ τῆς παραιτήσεως τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν ὁ κ. Ἀβραὰμ πρόκειται νὰ ἐκφράσῃ γνώμην τοιαύτην ἢ τοιαύτην ὅσον ἀφορᾷ τὴν περαιτέρω πορείαν τῆς δίκης. Ἐξήγησα δὲ ἄλλοτε, ὅταν μοῦ ὑπεβλήθη αὐτή, ὅτι δὲν μοῦ ἤρεσε ἡ τοιαύτη παραίτησις, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐπιμείνω διὰ νὰ ἐμποδίσω τὸν συνάδελφόν μου. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι Κυβερνητικόν. Τὸ ζήτημα, ὁ λόγος τῆς πραιτήσεως, θὰ κριθῇ ἀπὸ τὴν Βουλήν. Δὲν νομίζω ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα ἕνας ὅστις ἐξελέγη καὶ ἀνέλαβε μίαν τοιαύτην ἐντολὴν νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ, ἂν δὲν ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους προβάλλει. Ἡ Βουλὴ εἶναι ἐλευθέρα νὰ κρίνῃ τοὺς λόγους, ἀλλὰ δὲν εἶναι ζήτημα Κυβερνητικόν.

Ν. Ξηρός. Εἶναι καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα, ὅτι ὁ κ. Ἀβραὰμ ἐξελέγη κατήγορος ὅταν ἦτο Βουλευτὴς καὶ δὲν γνωρίζομεν ἂν θὰ τὸν ἐξέλεγε ἡ Βουλὴ ἂν ἦτο Ὑπουργός.

Α. Παπαθανάσης. Δὲν τίθεται ζήτημα ἀποδοχῆς παραιτήσεως.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν δέχεται τὴν παραίτησιν. Ἐγὼ βεβαίως μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ συναδέλφου μου δὲν θὰ εἶπω αὐτό, ἡ Βουλὴ ὅμως εἶναι ἐλευθέρα.

Δ. Κουτσοπέταλος. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ τεθῇ ἐρώτημα εἰς ἣν Βουλὴν ἂν δέχεται.

Α. Παπαναστασίου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρακαλοῦμεν νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν δέχεται τὴν παραίτησιν.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. Ἀβραὰμ παρακαλῶ νὰ ἐγερθῶσι.

Ἐγείρονται οἱ περισσότεροι.

Α. Παπαναστασίου. Παρακαλῶ νὰ ἐρωτηθοῦν καὶ ἀντιθέτως.

Μεθ' ὃ ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ καὶ ἀντιθέτως καὶ κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ Προεδρείου ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται δεχομένη τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Ἀβραάμ.

Διεξάγονται εἶτα αἱ ψηφοφορίαι, καὶ γενομένης μετὰ τὸ πέρας αὐτῶν διαλογῆς, προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 106, ἐξ ὧν ὑπὲρ μὲν τῆς παραδοχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν χήραν Μαρκοπούλου 86, κατ' αὐτῆς δὲ 20, καὶ ὑπὲρ διορισμοῦ τοῦ βουλευτοῦ κ. Τσεριώνη ὡς κατηγόρου, 99, ὑπὲρ τοῦ κ. Ἀβραὰμ 1, ὑπὲρ τοῦ κ. Τσιτσίλια 2, καὶ εὑρέθησαν 2 λευκά.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ δολοφονηθέντος διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας κ. Μαρκοπούλου» καὶ ἐξελέγη κατήγορος τῆς Βουλῆς διὰ τὰ ἐγκλήματα τῆς δικτατορίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Ν. Ἀβραὰμ ὁ βουλευτὴς κ. Η. Τσεριώνης.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως τῆς Σοβιετικῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1929 ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1929.

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1929 Σύμβασις Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς, ἧς τὸ κείμενον ἔπεται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τὸ Κεντρικὸν Ἐκτελεστικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ὅπως εὐνοήσωσι καὶ ἀναπτύξωσι τὰς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἐμπορικὰς σχέσεις, ἀπεφάσισαν νὰ συνομολογήσωσι Σύμβασιν Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας, διώρισαν δὲ πρὸς τοῦτο πληρεξουσίους αὐτῶν :

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας :

Τὴν Α. Ε. τὸν Κύριον Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Τὸ Κεντρικὸν Ἐκτελεστικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν :

Τὸν Κύριον Ἀλέξιον Οὐστίνωφ, Πληρεξούσιον Ἀντιπρόσωπον ἐν Ἑλλάδι τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, οἵτινες, ἀναγνωρίσαντες τὰ πληρεξούσια αὐτῶν γράμματα, εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνεφώνησαν περὶ τῶν ἑξῆς :

Ἄρθρον 1.

Τὰ γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα, τὰ καταγόμενα καὶ προερχόμενα ἐξ Ἑλλάδος, θὰ ἀπολαύωσιν, εἰσαγόμενα εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Σ. Σ. Δ., ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ συμβατικοῦ δασμοῦ παρεχομένων εὐνοιῶν καὶ πάντως δὲν θὰ δύνανται νὰ στερηθῶσι τοῦ εὐεργετήματος τοῦ καθεστῶτος τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τελωνειακοὺς δασμούς,

Le Président de la République Hellénique et le Comité Exécutif Central de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, dans le desir de favoriser et d'étendre les relations commerciales entre les deux pays, ont résolu de conclure une Convention de Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires savoir :

Le Président de la République Hellénique :

Son Excellence Monsieur Périclès Argyropoulos Ministre des Affaires Etrangères.

Le Comité Exécutif Central de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes :

Monsieur Alexis Oustinoff, Représentant Plénipotentiaire de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

Lesquels après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1.

Les produits agricoles et industriels d'origine et de provenance de Grèce jouiront à leur entrée dans l' U.R.S.S. de tous les privilèges accordés par le tarif conventionnel et en tous cas, ne pourront pas être privés du bénéfice du régime de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les tarifs de douane, coeffi-

τοὺς συντελεστὰς ἐπαυξήσεως, τὰ πρόσθετα τέλη, τὰς διατυπώσεις καὶ τὰς ἐπιστροφὰς τελωνειακῶν δασμῶν ὡς καὶ οἱαδήποτε τέλη, ἅτινα παρεχωρήθησαν ἢ ἤθελον μεταγενεστέρως παραχωρηθῆ εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ αὐτὰ προϊόντα.

Ἄρθρον 2.

Τὰ γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα, τὰ καταγόμενα καὶ προερχόμενα ἐκ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σ. Σ. Δ., θὰ ἀπολαύωσιν, εἰσαγόμενα εἰς Ἑλλάδα, ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ συμβατικοῦ δασμοῦ παρεχομένων εὐνοιῶν καὶ πάντως δὲν θὰ δύνανται νὰ στερηθῶσι τοῦ εὐεργετήματος τοῦ καθεστῶτος τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τελωνειακοὺς δασμούς, τοὺς συντελεστὰς ἐπαυξήσεως, τὰ πρόσθετα τέλη, τὰς διατυπώσεις καὶ τὰς ἐπιστροφὰς τελωνειακῶν δασμῶν ὡς καὶ οἱαδήποτε ἄλλα τέλη, ἅτινα παρεχωρήθησαν ἢ ἤθελον παραχωρηθῆ εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ αὐτὰ προϊόντα.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Πρόσθετον εἰς ἄρθρον 2.

Ἡ Κορινθιακὴ σταφὶς, παραγομένη ἐν Ἑλλάδι, θὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Σ. Σ. Δ. εἰσαγωγήν αὐτῆς τέλος ἑνὸς ρουβλίου καὶ πεντήκοντα κόπεκ κατὰ ἑκατὸν κιλά.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ρήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους θὰ χορηγῆται ἀμοιβαίως ὅσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους καὶ ὅλα τὰ τέλη, τὰ εἰσπραττόμενα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ ὀνομασία καὶ τὸ εἶδος τούτων.

Ἄρθρον 4.

Συμφωνεῖται ἐν τούτοις ὅτι αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων δὲν ἀναφέρονται εἰς :

1) Τὰς εὐνοίας, ἃς ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν παρεχώρησεν ἢ ἤθελε μεταγενεστέρως παραχωρήσῃ εἰς τὰ ὅμορα Κράτη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διευκολύνσεως τῶν συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν παραμεθορίων ζωνῶν.

2) Τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρεχωρήθησαν ἢ ἤθελον μεταγενεστέρως παραχωρηθῆ ὑπὸ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς οἱονδήποτε τρίτον Κράτος, ἀποτελοῦντα μετ' αὐτοῦ μέρος τελωνειακῆς ἑνώσεως.

3) Τὰ εἰδικὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἡ Ἕνωσις τῶν Σ. Σ. Δ. παρεχώρησεν ἢ ἤθελε μεταγενεστέρως παραχωρήσῃ εἰς τὰ Κράτη, ὧν τὸ ἔδαφος ἀπετέλει κατὰ τὴν 1ην Αὐγούστου 1914 μέρος τῆς πρώην Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας, ὡς καὶ εἰς τὰ ὅμορα ἠπειρωτικὰ Κράτη τῆς Ἀσίας.

Ἄρθρον 5.

Ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναλαμβάνει ὅπως μὴ ἐφαρμόσῃ διαφορικὴν μεταχείρισιν ἐπὶ τῆς διαμετακομίσεως τῶν προσώπων, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων τοῦ ἄλλου Μέρους, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διαμετακόμισιν προσώπων, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων οἱουδήποτε τρίτου Κράτους.

Τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ἀποδεκτὰ πρὸς διαμετακόμισιν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, προερχόμενα ἐκ τῶν ἐδαφῶν τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο Συμβαλλομένων Μερῶν ἢ προοριζόμενα πρὸς αὐτὰ, θὰ ὦσιν ἀμοιβαίως ἐλεύθερα ἐν τῷ ἐδάφει παντὸς τέλους διαμετακομίσεως, εἴτε διαμετακομίζονται ἀπ' εὐθείας, εἴτε κατὰ τὴν διαμετακόμισίν των ἐκφορτώνονται, ἐναποθηκεύονται καὶ μεταφορτώνονται.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Πρόσθετον εἰς ἄρθρον 5.

Δεδομένου ὅτι οἱ κουκουλόσποροι, οἱ προερχόμενοι ἐκ Κρατῶν συμβεβλημένων διὰ Συμβάσεων ἐμπορίας μετὰ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σ. Σ. Δ., γίνονται ἀποδεκτοὶ εἰς διαμετακόμισιν, ἡ

cients de majoration, surtaxes, formalités et restitutions douanières, ainsi que tous autres, accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement à un tiers Etat quelconque par rapport aux mêmes produits.

Article 2.

Les produits agricoles et industriels d'origine et de provenance de l' U.R.S.S. jouiront à leur entrée en Grèce de tous les privilèges accordés par le tarif conventionnel et,en tous cas ne pourront pas être privés du bénéfice du régime de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les tarifs de douane, coefficients de majoration, surtaxes, formalités et restitutions douanières ainsi que tous autres, accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement à un tiers Etat quelconque par rapport aux mêmes produits

PROTOCOLE

(ad. art. 2)

Le raisin sec de Corinthe produit en Grèce, acquittera à son entrée dans l' U.R.S.S. un droit de un rouble cinquante kopeks les 100 kilos.

Article 3.

Le traitement de la nation la plus favorisée sera réciproquement accordé en ce qui concerne les droits ainsi que toutes autres taxes perçues à l'exportation quelle qu'en soit la dénomination ou l'espèce.

Article 4.

Il est toutefois entendu que les dispositons des articles précédents ne se rapportent pas :

a) aux privilèges que chacune des Parties Contractantes a accordés ou pourrait accorder ultérieurement aux Etats limitrophes dans le but de faciliter le trafic dans les zones frontières ;

b) aux droits qui sont accordés ou pourraient être accordés ultérieurement par l'une des Parties contractantes à un tiers pays quelconque faisant partie de l'union douanière avec celle-ci;

c) aux avantages particuliers que l' U. R. S. S. a accordés ou pourrait accorder ultérieurement aux Etats dont le territoire faisait partie de l'ancien empire russe en date du 1er Août 1914, ainsi qu'aux Etats continentaux limitrophes de l'Asie.

Article 5.

Chacune des deux Parties Contractantes s'engage à n'appliquer aucun traitement différentiel au transit des personnes, bagages et marchandises de l'autre Partie par rapport au transit des personnes, bagages et marchandises d'un tiers Etat quelconque.

Les marchandises admises au transit selon les dispositions de l'alinéa précédent et venant des territoires de l'une des deux Parties Contractantes ou y allant, seront réciproquement affranchies, dans le territoire de l'autre, de tout droit de transit, soit qu'elles transitent directement, soit que, pendant le transit, elles doivent être déchargées, déposées et rechargées

PROTOCOLE

(ad. art. 5)

Les graines de vers à soie, de provenance des Pays ayant des traités de commerce avec l'Union des R.S.S. étant admises au transit, ce transit des graine

ἐν λόγῳ διαμετακόμισις τῶν κουκουλοσπόρων, προερχομένων ἐξ Ἑλλάδος καὶ τῶν προοριζομένων διὰ Περσίαν, θὰ ἐπιτρέπηται συνεπῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 6.

Συμφωνεῖται ὅτι δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τέλη καταναλώσεως παραγωγῆς, συναλλαγῆς, μονοπωλίου καὶ τὸν εἰδικὸν φόρον καταναλώσεως, ὡς καὶ πάντας τοὺς ἄλλους ἐσωτερικοὺς δασμούς, τὰ ἐμπορεύματα ἅτινα προέρχονται καὶ εἰσάγονται ἐκ τῆς ἑτέρας τῶν δύο χωρῶν, θὰ ἀπολαμβάνωσιν ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν αὐτῶν εὐνοιῶν ὅσων καὶ τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 7.

1) Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως προβλέψῃ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν πολιτῶν αὐτῆς ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον καὶ διαρρυθμίσῃ τὸ ἐν λόγῳ ἐμπόριον ὡς καὶ τὴν ἀνταλλαγὴν ἐμπορευμάτων μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως καὶ τῆς Ἑλλάδος θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταστατήσῃ ἐν Ἑλλάδι Ἐμπορικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἐπιφορτισμένην νὰ ἐξασκῇ τὸ Κρατικὸν Μονοπώλιον ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ ἰδιαιτέρως ἐξουσιοδοτημένην ὅπως ἐνασκῇ τὸ ἐμπόριον μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν συντείνουσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν ἐμπορικῶν σχέσεων.

2) Ὁ προϊστάμενος τῆς ἐμπορικῆς ἀντιπροσωπείας θὰ εἶνε μέλος τῆς ἐν Ἑλλάδι πληρεξουσίου ἀντιπροσωπείας τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν, καὶ δυνάμει τοῦ ὡς ἄνω τίτλου 0' ἀπολαμβάνῃ διπλωματικῆς ἀσυδοσίας ὡς καὶ πάντων τῶν προνομίων ἅτινα αὕτη συνεπάγεται. Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τοῦ προϊσταμένου τῆς Ἐμπορικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐκτὸς τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὑπάλληλος ὅστις θὰ εἶναι ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν θὰ ἀπολαμβάνῃ τῶν αὐτῶν προνομίων καὶ δικαιοδοσιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διευθύνσεώς του.

3) Ἡ Ἐμπορικὴ Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν θὰ ἑδρεύῃ ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἕδρα αὕτη, νῦν κειμένη ἐν ὁδῷ Πατησίων ἀρ. 141, θὰ ἀπολαμβάνῃ ἑτεροχθονίας. Πᾶσα ἀλλαγὴ διευθύνσεως θὰ κοινοποιεῖται πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον. Τὰ νῦν ὑπάρχοντα ἐν Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ πρακτορεῖα τῆς Ἐμπορικῆς Ἀντιπροσωπείας θὰ δικαιοῦνται νὰ λειτουργῶσι. Οὐδὲν ἕτερον πρακτορεῖον θὰ δύναται νὰ ἱδρυθῇ ἄνευ προηγουμένης συμφωνίας μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

4) Αἱ πραγματοποιούμεναι ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ, καὶ τῶν ὁποίων μόνον ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην, ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας καὶ εἰς τὴν δωσιδικίαν τῶν δικαστηρίων τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τούτοις, τὰ ἐμπορεύματα, καὶ τὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα, ἀντικείμενα κυριότητος τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν ἐν Ἑλλάδι, δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς προληπτικὰ μέτρα κατασχέσεως, τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν ἀναλαμβανούσης τὴν εὐθύνην τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς Ἐμπορικῆς αὐτῆς Ἀτιπροσωπείας, μετ' ἀπασῶν τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν νομίμων συνεπειῶν καὶ ἐγγυωμένης τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων τῶν ἀφορωσῶν τὰς ἐν λόγῳ συναλλαγάς.

5) Τοῦ οἰκήματος ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἡ ἕδρα τῆς Ἐμπορικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐν Ἀθήναις ἀπολαμβάνοντος ἑτεροχθονίας τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ κινητὰ τὰ προωρισμένα διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας της δὲν θὰ ὑπόκεινται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἰς τὰς διατάξεις τῶν Ἑλληνικῶν νόμων καὶ τῆς δικονομίας τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄνω ἀναφερομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων.

de vers à soie provenant de Grèce à destination de la Perse sera par conséquent autorisé pour la durée de la présente convention.

Article 6.

Il est entendu qu'en tout ce qui concerne les taxes de consommation, de production, de transaction, de monopole et d'accise et de toutes les autres taxes intérieures, les marchandises qui proviennent et qui sont importées de l'un des deux pays jouiront dans l'autre pays d'un traitement aussi favorable que celui qui est accordé aux marchandises du pays le plus favorisé.

Article 7.

1) Le Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes dans le but de pourvoir aux intérêts de l'Union et de ses citoyens par rapport au commerce extérieur, et de régler ce commerce ainsi que l'échange des marchandises entre l'Union et la Grèce, aura le droit d'instituer en Grèce une Représentation Commerciale investie de l'exercice du monopole d'Etat pour le commerce extérieur et autorisée en particulier d'exercer le commerce entre la Grèce et l'Union des R.S.S. en contribuant au développement des relations commerciales entre les deux pays.

2) Le chef de la Représentation Commerciale fera partie de la Representation Plénipotentiaire de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes en Grèce et à ce titre jouira d'immunité diplomatique ainsi que de toutes les prérogatives qui y sont attachées. En cas d'absence du chef de la Représentation Commerciale hors du territoire de la Grèce le fonctionnaire qui le remplacera aura les mêmes prérogatives et attributions pour le temps de sa gestion.

3) La Représentation Commerciale de l'U.R.S.S. aura son siège à Athènes. Ce siège actuellement sis 141 rue de Patissia jouira d'exterritorialité. Tout changement d'adresse sera notifié au Ministère des Affaires Etrangères. Les agences de la Représentation Commerciale au Pirée et à Salonique actuellement existantes auront le droit de fonctionner. Aucune autre agence ne pourra être instituée sans entente préalable avec le Gouvernement Hellénique.

4) Les transactions de commerce opérées en Grèce par la Représentation Commerciale, et dont seul le Gouvernement de l'U.R.S.S. assume la responsabilité, sont soumises aux dispositions de la législation et à la juridiction des tribunaux helléniques. Toutefois les marchandises et les biens meubles et immeubles constituant la propriété de l'Union des R.S.S. en Grèce ne seront pas soumis aux mesures préventives de saisie, le Gouvernement de l'Union des R.S.S. assumant la responsabilité des transactions de commerce de sa Représentation Commerciale avec toutes les conséquences juridiques qui en découlent et garantissant l'execution obligatoire des jugements des Tribunaux helléniques concernant ces transactions.

5) L'immeuble où se trouve le siège de la Représentation Commerciale à Athènes jouissant d'exterritorialité, ainsi que les biens meubles qui y sont affectés au fonctionnement de son service, ne tomberont en aucun cas sous les dispositions des lois et de la procédure hellénique concernant l'exécution des jugements susdits.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

πρόσθετον εἰς ἄρθρον 7.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν λαμβάνει ὑπὸ σημείωσιν, ὅτι ὁ νῦν ἐν ἰσχύει Ἑλληνικὸς νόμος ἢ ὁ δυνάμενος νὰ θεσπισθῇ μεταγενεστέρως σχετικὸς πρὸς τὸν κανονισμὸν τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετά τινων Κρατῶν δὲν θέλει ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἐμπορικὰς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν σχέσεις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 8.

Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν τῇ Ἑνώσει τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν, καὶ ἀμοιβαίως τὰ πλοῖα τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι, θὰ ἀπολαύσωσιν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ ἰθαγενῆ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δικαιωμάτων, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἡ ἡ χώρα τοῦ ἀπόπλου ἢ τοῦ προορισμοῦ τῶν εἰρημένων πλοίων καὶ οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ χώρα τῆς προελεύσεως ἢ τοῦ προορισμοῦ τῶν φορτίων των. Ἐκ τούτου προκύπτει κυρίως, ὅτι τὰ πλοῖα τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἑτέρου μέρους εἰς οὐδὲν τέλος ἢ φορολογίαν οἱουδήποτε εἴδους ἢ κατονομασίας, εἰσπραττόμενον εἴτε πρὸς ὄφελος τοῦ Κράτους εἴτε πρὸς ὄφελος τῶν Δήμων ἢ οἱωνδήποτε ἱδρυμάτων, ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλο ἢ ἀνώτερον τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν.

Οὐχ' ἧττον αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀκολούθους ἐξαιρέσεις:

1) Ὅσον ἀφορᾷ τὰς εὐνοίας, αἵτινες ἐν τῇ μιᾷ ἢ τῇ ἄλλῃ τῶν δύο χωρῶν παρεχωρήθησαν ἢ ἤθελον παραχωρηθῇ μεταγενεστέρως εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀλιείαν καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς.

2) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκτοπλοΐαν, τὴν ὁποίαν τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐπιφυλάττουσιν εἰς τὴν ἐθνικήν των σημαίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ προνόμια τὰ παραχωρούμενα εἰς τὰς ἐθνικὰς ναυπηγήσεις, ὡς καὶ τὰς ἐπιχορηγήσεις καὶ ἀμοιβὰς οἱασδήποτε φύσεως τὰς προοριζομένας νὰ ἐνθαρρύνωσι τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐθνικῆς ναυτιλίας.

4) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἰς ἐθνικὰ ἀθλητικὰ ναυτικὰ σωματεῖα χορηγούμενα προνόμια.

5) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας τῶν λιμένων, ὅρμων καὶ παραλίων, συμπεριλαμβανομένων τῆς πλοηγίας, ρυμουλκήσεως, ναυαγιαιρεσίας καὶ ναυτικῆς ἐπικουρίας.

6) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν τῶν μεταναστῶν καὶ τῶν προσκυνητῶν ἥτις θὰ ὑποβάλληται εἰς τὰς οἰκείας νομοθεσίας ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Μὴ θιγομένων τῶν ἄλλων διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ χωρὶς νὰ τροποποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1ης, ἐφ' ὅσον ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς πλοηγικῶν δικαιωμάτων, ὡς καὶ τὸ εἰσπραττόμενον σχετικὸν τέλος, ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐν ἰσχύϊ νόμοι καὶ κανονισμοὶ ἐν ἑκατέρᾳ χώρᾳ περὶ τῆς ὑποχρεώσεως νὰ προσλαμβάνωσι πλοηγούς, θὰ ἐφαρμόζωνται καὶ εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου μέρους ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ, ἐν ᾧ καὶ διὰ τὰ πλοῖα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θὰ ἀναγνωρίζηται ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγγράφων, τῶν πρὸς τοῦτο ἐκδοθέντων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τοῦ οἰκείου Κράτους, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις ἑκατέρας χώρας.

PROTOCOLE

(ad art. 7)

Le Gouvernement Hellénique déclare et le Gouvernement de l'U.R.S.S. en prend acte, que la loi hellénique, actuellemnt en vigueur ou pouvant être ultérieurement promulguée concernant la réglementation du commerce d'importation et d'exportation de la Grèce avec certains pays ne sera pas appliqué aux relations commerciales entre la Grèce et l'U.R.S.S. pendant toute la durée de la validité de la présente convention.

Article 8.

Les navires helléniques et leurs cargaisons dans l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes et réciproquement les navires de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes et leurs cargaisons en Grèce, jouiront sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination des dits navires, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires de l'une des Parties contractantes et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre Partie à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçue soit au profit de l'Etat, soit au profit de communes ou d'institutions quelconques autorisées par le Gouvernement autres ou plus élévées que celles qui seront applicables aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

1) En ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux pays ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;

2) en ce qui concerne le cabotage que les Parties contractantes réservent à leur pavillon national;

3) en ce qui concerne les privilèges accordés à la construction navale nationale ainsi que les subventions et primes quelconques destinées à encourager l'exercice de la navigation nationale;

4) en ce qui concerne les privilèges accordés aux sociétés de sport nautique nationale;

5) en ce qui concerne l'exercice du service maritime des ports, des rades et des plages, y compris le pilotage, le remorquage, la sauvetage et l'assistance maritime;

6) en ce qui concerne le transport des émigrants et des pélerins qui sera soumis aux législations respectives des Parties contractantes

Sans préjudice des autres dispositions du présent article et sans modification des dispositions de l'alinea 1er en ce qu'elles concernent l'obligation d'acquitter les droits de pilotage ainsi que le montant de ces droits, il est entendu que les lois et règlements en vigueur dans chaque pays sur l'obligation d'employer des pilotes s'appliqueront aux navires de l'autre Partie contractante dans la même mesure qu'aux navires de la nation la plus favorisée.

Article 9.

La nationalité des navires sera de part et d'autre admise d'après les documents délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs conformément aux lois et règlements de chaque pays.

Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως δικαστικῆς ἐκποιήσεως, τὰ πλοῖα τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν δὲν θὰ δύνανται νὰ ἐθνικοποιηθῶσιν ἐν τῷ ἑτέρῳ ἄνευ δηλώσεως περὶ ἀποβολῆς σημαίας, ἐκδιδομένης ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Κράτους, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται.

Μέχρι συνομολογήσεως εἰδικῆς συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν πιστοποιητικῶν καταμετρήσεως, τὰ πλοῖα ἀμφοτέρων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, καταμετρηθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανόνων τῆς ἀγγλικῆς μεθόδου (σύστημα Moorsom) εἰς οὐδεμίαν νέαν καταμέτρησιν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τοὺς λιμένας τοῦ ἑτέρου Μέρους διὰ τὴν πληρωμὴν ναυτιλιακῶν τελῶν.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Πρόσθετον εἰς ἄρθρον 9.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουσιν ὅπως, ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων, ἄρξωσι τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένων διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν πιστοποιητικῶν καταμετρήσεως.

Ἄρθρον 10.

Τὰ πλοῖα ἑκατέρου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, καταπλέοντα εἰς τοὺς λιμένας τοῦ ἄλλου Μέρους διὰ νὰ ἐκφορτώσωσι μέρος τοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχομένου φορτίου των, θὰ δύνανται, συμμορφούμενα πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῆς χώρας, νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ τοῦ σκάφους τὸ μέρος τοῦ φορτίου των, τὸ προωρισμένον δι' ἄλλον λιμένα, εἴτε τῆς αὐτῆς χώρας, εἴτε ἄλλης, καὶ νὰ ἐπανεξαγάγωσι, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τοῦ φορτίου των οὐδενὸς τέλους ἢ ἄλλης δαπάνης, πλὴν τῶν δικαιωμάτων ἐπιτηρήσεως, τὰ ὁποῖα, ἄλλως τε, θὰ εἰσπράττωνται συμφώνως πρὸς τὴν εἰς τὴν ἐθνικὴν ναυτιλίαν ἐφαρμοζομένην διατίμησιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ οἰκεῖα πλοῖα θὰ δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν ἀπό τινος λιμένος τοῦ ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν εἰς ἄλλον ἢ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ αὐτοῦ Κράτους διὰ νὰ καταρτίσωσιν ἢ νὰ συμπληρώσωσι τὸ φορτίον των, τὸ προοριζόμενον διὰ τὸ ἐξωτερικόν, χωρὶς νὰ καταβάλλωσιν ἄλλα δικαιώματα, ἐκτὸς τῶν εἰς ἃ ὑπόκεινται ἢ θὰ ὑπόκηνται εἰς ὁμοίαν περίπτωσιν τὰ ἐθνικὰ πλοῖα.

Ἄρθρον 11.

Πᾶν πλοῖον τοῦ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξηναγκάζετο ὑπὸ τῆς τρικυμίας ἢ ἀτυχήματός τινος νὰ καταφύγῃ εἰς λιμένα τοῦ ἄλλου Μέρους, δύναται νὰ ἐπισκευασθῇ αὐτόθι, νὰ ἐφοδιασθῇ δι' ὅλων τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα τῷ ἀναγκαιοῦσι, καὶ νὰ ἀναχθῇ πάλιν εἰς τὸ πέλαγος χωρὶς νὰ καταβάλῃ ἄλλα δικαιώματα, παρ' ὅσα θὰ κατέβαλλεν εἰς ὁμοίαν περίπτωσιν πλοῖον τοῦ Κράτους τούτου.

Ἂν ὅμως ὁ πλοίαρχος ἐμπορικοῦ πλοίου ἐξηναγκάζετο νὰ ἐκποιήσῃ μέρος τῶν ἐμπορευμάτων διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς δαπάνας, ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰ νομοθετημένα καὶ τὰς διατιμήσεις τοῦ μέρους, εἰς ὃ κατέπλευσεν.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν πλοῖον τοῦ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ναυαγήσῃ, ἐξοκείλῃ ἢ ὑποστῇ ἀβαρίαν τινὰ εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ ἄλλου Μέρους, τοῦτο θὰ τῷ παράσχῃ πᾶσαν συνδρομὴν καὶ προστασίαν, ὅπως εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ πλοῖα, ἐπιτρέπον εἰς αὐτὸ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἀποθέσῃ εἰς τὴν ξηρὰν τὰ ἐμπορεύματά του ἢ καὶ νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς ἄλλο πλοῖον χωρὶς νὰ ἀπαιτήσῃ δικαιώματα, φόρους ἢ ἄλλα τέλη, ἐκτὸς ἂν τὰ ἐμπορεύματα εἰσαχθῶσι πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Τὸ ναυαγῆσαν ἢ ἐξοκείλαν πλοῖον καὶ πάντα τὰ μέρη ἢ συντρίμματα αὐτοῦ, αἱ προμήθειαι, αἱ ἐξαρτήσεις ὡς καὶ πάντα τὰ ἐμπορεύματα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, ἅτινα τυχὸν θὰ ἐσώ-

Sauf le cas de vente judiciaire les navires de l'une des Parties Contractantes ne pourront être nationalisés dans l'autre sans une déclaration de retrait de pavillon délivrée par l'autorité de l'Etat dont ils relèvent.

Jusqu'à la conclusion d'un accord spécial pour la reconnaissance respective des certificats de jaugeage, les navires de chacune des deux Parties Contractantes mesurés selon des règles basées sur la méthode anglaise (système Moorsom) ne seront assujettis dans les ports de l'autre Partie, pour le payement des droits de navigation, à aucune nouvelle opération de jaugeage.

PROTOCOLE

(ad. art. 9)

Les Parties Contractantes s'engagent à entamer pendant le délai d'une année après la date de l'échange des ratifications, les négociations prévues par l'article 9 de la présente Convention afin de conclure un accord concernant la reconnaissance respective des certificats de jaugeage.

Article 10.

Les navires de chacune des Parties contractantes, entrant dans un des ports de l'autre Partie pour y décharger une partie de leur cargaison provenant de l'étranger, pourront, en se conformant aux lois et règlements du pays, conserver à leur bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port soit du même pays soit d'un autre et la réexporter, sans être tenus à payer, pour cette dernière partie de leur cargaison, aucun droit ou frais, sauf les droits de surveillance, qui d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux fixé pour la navigation nationale.

De la même manière les navires respectifs pourront passer d'un port de l'un des deux Etats dans un ou plusieurs ports du même Etat pour y composer ou compléter leur chargement destiné à l'étranger sans payer d'autres droits que ceux auxquels sont ou seront soumis, en pareil cas, les navires nationaux.

Article 11.

Tout navire de l'une des Parties contractantes qui serait forcé par la tempête ou par un accident quelconque de se réfugier dans un port de l'autre Partie, aura la liberté de s'y radouber, de s'y pourvoir de tous les objets qui lui seront nécessaires et de se remettre en mer, sans payer d'autres droits que ceux qui seraient payés en pareil cas par un bâtiment national.

Si cependant le capitaine d'un navire marchand se trouvait dans la necessité de se défaire d'une partie de ses marchandises pour subvenir à ses dépenses, il sera tenu de se conformer aux ordonnances et aux tarifs de l'endroit où il aura abordé.

S'il arrivait qu'un navire de l'une des Parties contractantes fît naufrage, échouât ou souffrit quelque avarie sur les côtes de l'autre Partie, celle-ci lui donnera toute assistance et protection comme aux navires de sa propre nation, lui permettant en cas de besoin, de déposer à terre ses marchandises, ou même de les transborder sur d'autres navires, sans exiger aucun droit, impôt ou contribution quelconque à moins qu'elles ne soient livrées à la consommation intérieure.

Le navire naufragé ou échoué et toutes ses parties ou débris, ses provisions et gréements, ainsi que tous les effets et marchandises qui auront été sauvés, y

ζοντο, περιλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ριφθέντων, ἢ τὸ προϊὸν τῆς πωλήσεώς των, ἂν πωληθῶσι, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα, ὅσα θὰ εὑρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ σκάφους, θὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ τοὺς πληρεξουσίους του ἐπὶ τῇ αἰτήσει των.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτήτης ἢ πράκτωρ αὐτοῦ δὲν ἠθελεν εὑρίσκηται ἐπὶ τόπου, ἡ ἐν λόγῳ παράδοσις θέλει γίνῃ εἰς χεῖρας τῆς διπλωματικῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς ἢ τῆς τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν.

Αἱ εἰρημέναι διπλωματικαὶ ἀρχαί, οἱ ἰδιοκτῆται ἢ πράκτορες θὰ καταβάλλωσι μόνον τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως καὶ διατηρήσεως τῶν διασωθέντων ἀντικειμένων.

Ἄρθρον 12.

Οἱ ἔμποροι καὶ βιομήχανοι ἀμφοτέρων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ἀφομοιῶνται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὁσάκις συμμετέχουσιν ὡς ἐκθέται διεθνῶν ἐμποροπανηγύρεων, ὠργανωμένων ἐν ἑκατέρᾳ χώρᾳ.

Τὰ εἰσαγόμενα ὑπὸ τῶν ἐκθετῶν ἐμπιεύματα θὰ ἀπολαμβάνωσι τοιλάχιστον τῶν αὐτῶν εὐνοιῶν, ὅσον καὶ τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Συμφωνεῖται ὅτι αἱ μνημονευόμεναι εὔνοιαι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ ἀναφερθῶσιν εἰς τὰς εὐνοίας, αἵτινες παρεχωρήθησαν ἢ ἠθέλουν μεταγενεστέρως παραχωρηθῇ ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν εἰς ἠπειρωτικὰ ὅμορα Κράτη τῆς Ἀσίας.

Ἄρθρον 13.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ, αἱ δὲ ἐπικυρώσεις αὐτῆς θὰ ἀνταλλαγῶσιν ἐν Μόσχᾳ τὸ ταχύτερον εἰ δυνατόν.

Θὰ παραμένῃ ἐν ἰσχύϊ δι' ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὐδέτερον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν κοινοποιήσῃ τῷ ἑτέρῳ τὴν πρόθεσίν του περὶ καταγγελίας αὐτῆς τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἄνω ἀναφερομένης προθεσμίας, ἡ ἐν λόγῳ Σύμβασις θὰ παρατείνηται σιωπηρῶς μέχρι παρελεύσεως τριμηνίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὸ μὲν ἢ τὸ δὲ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καταγγείλῃ αὐτήν.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ ἑνδεκάτῃ Ἰουνίου χίλια ἐννεακόσια εἴκοσι ἐννέα.

(Τ. Σ.) (Ὑπ.) Η. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Τ. Σ.) (Ὑπ.) ΑΛ. ΟΥΣΤΙΝΩΦ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

Τὴν στιγμὴν τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ὑπογραφῆς τῆς Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλ. Δημοκρατιῶν, οἱ ὑπεῖοι πληρεξούσιοι δηλοῦν ὅτι ἡ Σύμβασις αὕτη θὰ τεθῇ ἐν προσωρινῇ ἰσχύϊ τὸ ταχύτερον εἰ δυνατὸν καθ' ἡμερομηνίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀμφότεραι αἱ Κυβερνήσεις θέλουσι συμφωνήσῃ.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ ἑνδεκάτῃ Ἰουνίου χίλια ἐννεακόσια εἴκοσι ἐννέα.

(Ὑπ.) Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Ὑπ.) Α. ΟΥΣΤΙΝΩΦ

compris ceux qui auraient été jetés à la mer, ou le produit de leur vente, s'ils sont vendus, de même que que tous les papiers trouvés à bord d'un tel navire, seront remis au propriétaire ou à ses délégués, sur leur réclamation.

A défaut de propriétaire ou d'agent sur les lieux, cette remise se fera entre les mains de l'autorité diplomatique hellénique ou de l'Union des Républiques soviétistes socialistes.

Les dites autorités diplomatiques, les propriétaires ou agents ne payeront que les frais occasionnés par le sauvetage et pour la conservation des objets sauvés.

Article 12.

Les commerçants et industriels de chacune des Parties contractantes seront traités par l'autre de la même manière que les ressortissants du pays le plus favorisé lorsqu'ils participeront comme exposants aux foires internationales instituées dans leur pays respectif. Les marchandises qui seront importées par les exposants ne seront pas soumises à un traitement moins favorable que celui appliqué aux marchandises de la nation la plus favorisée. Il est entendu que les privilèges mentionnés ne se rapporteront en aucun cas aux privilèges qui sont accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement par l' U. R. S. S. aux pays continentaux limitrophes de l'Asie.

Article 13.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Moscou aussitôt que faire se pourra.

Elle demeurera applicable pendant le délai d'une année à partir de la date de l'échange des ratifications.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes ne notifie à l'autre trois mois avant l'expiration du délai susmentionné, son intention d'en faire cesser les effets, cette Convention sera prorogée par voie de tacite réconduction jusqu' à l'expiration de trois mois à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes viendrait à la dénoncer.

Fait à Athènes, le onze Juin mil neuf cent vingt-neuf

L. S. (signé) P. A. Argyropoulos

L. S. (signé) Al. Oustinoff

Protocole de Signature.

Au moment de procéder à la signature en date d'aujourd'hui de la Convention de Commerce et de Navigation entre la Grèce et l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, les plénipotentires respectifs déclarent que cette Convention sera mise en application provisoire aussitôt que possible et à une date au sujet de laquelle les deux Gouvernements se mettront d'accord.

Fait à Athènes, le onze juin mil neuf cent vingt-neuf.

(signé) P. A. Argyropoulos

(signé) Al. Oustinoff

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἷς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ καταργήσεως ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν κερμάτων», καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ δήμου Θεσσαλονίκης περὶ παροχῆς δανείου τοῦ πρώτου πρὸς τὸν δεύτερον ἐκ 10,000.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τὴν ἔναρξιν λειτουργίας αὐτῶν».

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3646 «περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Ν. Ἀσκούτσης** προτείνει τὴν διαγραφὴν τῆς φράσεως «πλὴν τῶν ὑπομοιράρχων». Ἡ πρότασις αὕτη τοῦ κ. Ἀσκούτση γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτή.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὡσαύτως δεκτὰ τὰ ἄρθρα, 4 ὡς ἐτροποποιήθη, 5 ὡς ἔχει, 6 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, καὶ 7 ὡς ἔχει.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι ὑπάρχουν λοχαγοὶ καθηγηταὶ διδάσκοντες εἰς τὸ Σχολεῖον ἐφαρμογῆς οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ἐκπαιδευθῇ εἰς τὴν Εὐρώπην. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαιτῆται καὶ δι' αὐτούς νὰ φοιτήσουν εἰς τὸ Σχολεῖον.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Βεβαίως ἡ παρατήρησις αὐτὴ εἶναι ὀρθή. Δὲν ἀπαιτεῖται δι' αὐτοὺς νὰ φοιτήσουν εἰς τὸ Σχολεῖον.

Μεθ' ἃ ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 8. 9, 10, 11. 12 καὶ 13.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἐὰν πρόκειται νὰ κάμῃ ἀποδεκτὴν τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀπαλείψεως τῆς τελευταίας αὐτῆς παραγράφου.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) παρακαλεῖ νὰ ἀναπτύξουν τὰς γνώμας των οἱ ἔχοντες νὰ ὁμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** λέγει ὅτι εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐν τῷ στρατῷ ὑπάρχουν αἱ λεγόμεναι γενικαὶ θέσεις. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ 1925 ἴσχυεν ὁ πάγιος νόμος διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίζετο ὁ τρόπος τῆς καταλήψεως τῶν γενικῶν τούτων θέσεων. αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται εἰς 67. Αἱ θέσεις αὐταὶ αἱ ὁποῖαι ἐπληροῦντο συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου τούτου, ἀναλόγως τῆς «γενικῆς ἀρχαιότητος», δηλ. ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταστάσεως ἑκάστου ἀξιωματικοῦ ἀφ' ἧς οὗτος ἐξῆλθε τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων. Ἀλλὰ τὸ 1925 ὁ νόμος οὗτος κατηργήθη. Ἐπηκολούθησαν δὲ ἀδικίαι τὰς ὁποίας ἔρχεται ἤδη ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἄρῃ διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς κάμνει τὴν διάκρισιν ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ τοῦτο ἄδικον καὶ ζητεῖ τὴν ἀπάλειψιν τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου. Φρονεῖ ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτή, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ἀξιωματικοὶ οἱ ὁποῖοι ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων μὲ τὸν ἀριθμὸν 1 νὰ μένουν λοχαγοί, ἐνῷ ἀξιωματικοὶ ἐξελθόντες μὲ τὸν ἀριθμὸν 70 καὶ 80 νὰ γίνωνται ἀντισυνταγματάρχαι.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** ἐρωτᾷ διὰ ποῖον λόγον πρέπει ὁ ἀξιωματικὸς ὁ ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων μὲ ἀριθμὸν 1 νὰ διατηρῇ ἐπ' ἄπειρον τὸν ἀριθμὸν αὐτόν.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** συνεχίζων, λέγει ὅτι οἱ τῆς τάξεως τοῦ Πυροβολικοῦ τοῦ 1915 εἶναι ταγματάρχαι, ἐνῷ ἀντιθέτως οἱ τῆς τάξεως τοῦ 1916 εἰς τὰ ἄλλα ὅπλα εἶναι ἤδη ἀντισυνταγματάρχαι. Ἂν μείνῃ συνεπῶς ἡ διάταξις ὡς ἔχει θὰ ἐξακολουθήσουν οἱ ἐκ τῆς τάξεως τοῦ 1915 νὰ εἶναι ταγματάρχαι, πρᾶγμα τελείως ἄδικον καὶ κλονίζον τὴν ἔννοιαν τῆς πειθαρχίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπησχόλησε πάντοτε τὸ στράτευμα Ὁ δὲ κ. Ὑπουργὸς ἔφερε τὸ παρὸν νομοσχέδιον διὰ νὰ ἄρῃ τὰς ἀδικίας, αἵτινες γίνονται, ἀλλὰ λέγει συγχρόνως ἐν τῇ τελευταίᾳ διατάξει τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὅτι τὸ παρὸν νομοσχέδιον διὰ τὰς νῦν προαγωγὰς δὲν θὰ ἰσχύσῃ.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει ὅτι ἐνῷ διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθορίζεται μία πολὺ δικαία ἀρχή, διὰ τοῦ τελευταίου ἄρθρου αὐτοῦ καθορίζεται ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τούτου δὲν θὰ ἰσχύουν διὰ τὰς τωρινὰς προαγωγάς. Τὸ ζήτημα εἶναι, ἢ πρέπει νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ὡς δικαία, ὁπότε πρέπει νὰ ἰσχύῃ καὶ διὰ τοὺς τωρινοὺς προβιβασμούς, ἢ δὲν πρέπει νὰ ἰσχύῃ, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀρχὴ αὕτη μόνον διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν εἶχε κάμει δήλωσιν ὅτι δὲν θὰ θιχθοῦν κεκτημένα δικαιώματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ στελεχῶν. **Θὰ ἤθελον**, λέγει, δὲ νὰ ἀκούσω τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἤτις θέλει νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὕτη.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι ἐν τῇ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ δὲν ὑπεστηρίχθη ἐπαρκῶς ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου «περὶ στελεχῶν» θὰ κατελάμβανον τὰς γενικὰς θέσεις καὶ δι' αὐτὸ καὶ αὐτὸς ἐψήφισε τὴν ἔκθεσιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, διότι ἂν αἱ προαγωγαὶ ἐγίνοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου «περὶ προαγωγῶν» δὲν θὰ ἐψήφιζε, διότι θὰ ἐθίγοντο κεκτημένα δικαιώματα.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** λέγει, ὅτι ἐν τῇ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ ἐμειοψήφισεν ἀκολουθῶν τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν ὅτι δὲν θὰ ἐθίγοντο κεκτημένα δικαιώματα. Διότι ὅταν ὑπάρχει πίναξ τῶν ἀντιστρατήγων, οἱ ἐν αὐτῷ χαρακτηριζόμενοι ὡς προακτέοι ἀποκτοῦν δικαιώματα, ἐφόσον ὑπάρχουν κεναὶ θέσεις. Εἶμαι συνεπῶς, λέγει, ὑπὲρ τῆς παραμονῆς τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι τὴν θεωρῶ δικαίαν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως στρατιωτικῆς δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ κανὲν ζήτημα, διότι ἐκπαλαι εἶχε καθορισθῇ ὅτι τὰς γενικὰς θέσεις θὰ τὰς καταλαμβάνουν οἱ ἀξιωματικοί, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς σειρᾶς τῆς ἀρχαιότητος. Διότι διὰ τὸ Πεζικὸν ὑπῆρχον περισσότεραι θέσεις, ἐνῷ δὲν ὑπῆρχον τόσαι διὰ τὸ Μηχανικὸν καὶ Πυροβολικόν, καὶ διὰ νὰ μὴ ἀδικοῦνται οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ὅπλου τούτου καθωρίσθη ἡ γενικὴ σειρὰ τῆς ἀρχαιότητος. Ἂν ἐπῆλθε μία μεταβολὴ εἰς τὸ σύστημα τοῦτο ἐπῆλθε, κατὰ μίαν ἀνώμαλον ἐποχὴν τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς τώρα ζητοῦμεν νὰ ἐπανορθώσωμεν. Ἀλλὰ ἐνῷ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀναγνωρίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐπανορθωθῇ ἡ γενομένη κατὰ τὴν ἀνώμαλον περίοδον μεταβολὴ τῆς ἀρχῆς ταύτης, κάμνει ἤδη διὰ τὰς τωρινὰς προαγωγὰς ἀναστολὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἀδικηθοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ ἦσαν ἤδη προηγμένοι ἐὰν δὲν ἐκάμνομεν τὸν νόμον «περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν».

Μ. Μαντᾶς. Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι 37 δὲν ἀδικοῦνται, ἀδικοῦνται ἕως οἱ κάτωθεν αὐτῶν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** συνεχίζων, λέγει ὅτι, ἀφοῦ ἔχει ἤδη παγίως καθιερωθῇ, ὅτι αἱ προαγωγαὶ γίνονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς γενικῆς ἀρχαιότατος, πῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει νὰ στηρίξῃ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ νόμου εἰς τὸν νόμον τὸν γενόμενον κατὰ μίαν ἀνώμαλον περίοδον, ὅτις νόμος ἐγένετο οὐχί, φυσικά, χάριν τοῦ στρατεύματος. Ὁ νόμος ἐκεῖνος ἐγένετο ἀκριβῶς διὰ νὰ παραβιασθῇ ἡ πειθαρχία τοῦ στρατεύματος καὶ ἔχει καθῆκον ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου ἀδικήματα.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ἦτο Διά-

αγμα τῆς Δικτατορίας, διότι τὸ Διάταγμα ἐκεῖνο ἐκυρώθη κατόπιν ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπέστη πολλὰς τροποποιήσεις ὡς πρὸς τὰς προαγωγάς.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἀκριβῶς ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, εἶναι δὲ ζωηρὰ εἰς τὴν μνήμην μου ἡ συζήτησις ἡ ὁποία διεξήχθη κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου «περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν» κατὰ τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπετέθησαν εἰδικῶς ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καὶ μάλιστα μὲ ἀπεκάλεσαν στραγγαλιστὴν τοῦ δικαίου.

Μ. Μαντᾶς. Ἡ διαφωνία μας εἶναι ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ νόμου τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κάμνει αὐθαίρετον ἑρμηνείαν τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου περὶ προαγωγῶν τοῦ νόμου αὐτοῦ.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Κάθε ἄλλο παρὰ αὐθαίρετος εἶναι ἡ ἑρμηνεία τὴν ὁποίαν κάμνω. Σεῖς κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν εἴπατε ὅτι εἶμαι στραγγαλιστὴς τοῦ νόμου καὶ ἐγὼ ἔκαμα δήλωσιν ὅτι θὰ σεβασθῶ τὰ δικαιώματά των. Τώρα δὲ μοῦ λέτε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον.

Π. Τσαλδάρης. Ὁμιλεῖτε κ. Ὑπουργὲ περὶ τῆς δηλώσεως τὴν ὁποίαν ἐκάματε κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν, καὶ ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ ἔννοια τῶν λόγων σας δὲν ἦτο περὶ κεκτημένων δικαιωμάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν τὰ ὀνομάζω ἐγὼ κεκτημένα δικαιώματα, ἀλλὰ δὲν θέλω διὰ τοῦ νόμου τὸν ὁποῖον εἰσηγήθη ἡ Κυβέρνησις νὰ πλήξῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχον προαχθῇ, ἄνευ τοῦ νόμου περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν πρόκειται συνεπῶς περὶ δικαιωμάτων, πρόκειται περὶ εὐκαιρίας προαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν. Ὥστε ἐὰν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ ψηφίσῃ ἀντίθετον νόμον δὲν προσβάλλει κανὲν δικαίωμα. Ὁ δὲ κ. Ὑπουργὸς ὁμιλῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῶν προαγωγῶν δὲν ἠννόει ὅτι θὰ προσέβαλλε κεκτημένα δικαιώματα ἀλλὰ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἀδικήσῃ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς οἵτινες θὰ προήγοντο ἄνευ τοῦ νόμου ἐκείνου. Ἀλλὰ γεννῶνται ἤδη δύο ζητήματα, ἐπέρχεται πράγματι μεταβολὴ μὲ τὴν ἀναστολὴν τῶν προαγωγῶν, ἤτις ἐγένετο; Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ ὁ προαγορεύσας συνάδελφος εἶπε ὅτι δὲν ἐπέρχεται καμμία τοιαύτη μεταβολή.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἐπέρχεται μεταβολή, διότι εἰς τὸ πεζικὸν θὰ ἐλαμβάνοντο 38 θέσεις ἐνῷ ἂν ἀπαλειφθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν διάταξις θὰ παραμείνουν εἰς τὸ πεζικὸν μόνον 18 θέσεις. Καὶ εἰς τὸ πυροβολικὸν ἐνῷ δὲν ὑπάρχει καμμία θέσις ἤδη διὰ τῆς τροπολογίας τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζετε θὰ ὑπάρξουν 18 θέσεις.

Π. Τσαλδάρης. Ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα. Θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ Ν. Δ. ἢ θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος τῆς Οἰκουμενικῆς καὶ θὰ γίνῃ κατανομὴ τοῦ ποσοστοῦ.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Αὐτὸ ἀκριβῶς γίνεται. Γίνεται δηλαδὴ κατανομὴ ποσοστοῦ.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν ἐγένετο κατανομὴ ποσοστοῦ κατὰ ὅπλον δὲν θὰ ἐγεννᾶτο ἡ ἀνωμαλία εἰς μὲν ἓν ὅπλον νὰ ὑπάρχουν τόσαι θέσεις εἰς ἄλλο δὲ νὰ μὴ ὑπάρχῃ καμμία. Πρέπει δὲ νὰ μὴ παρίδῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν ἀδικίαν ἥτις γίνεται εἰς τὰ ἄλλα Σώματα.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἀφήσατε νὰ ψηφισθῇ εἰς τὸ α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ κατὰ τὴν β' ἀνάγνωσιν συζητοῦμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀφοῦ σᾶς φέρω ὅλα τὰ στοιχεῖα.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νομοσχεδίου ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ἔκαμε μίαν τροπολογίαν. Ὅταν ἐψηφίζετο ὁ τελευταῖος νόμος περὶ στελεχῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, κατηργήθη τὸ Σῶμα τῶν ἐκκαθαριστῶν καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Σώματος αὐτοῦ μετετίθεντο εἰς τὸ Σῶμα τοῦ ἐλέγχου, μὲ τὴν ἀμοιβαιότητα ὅμως ἀρχαιότητος.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἀφήσατε καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν εἰς τὸ α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3646 «περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν» ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνεται εἶτα δεκτόν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ διακανονισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἀγροκτήματα Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους».

Μεθ' ὃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4007 περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀπαλλαξίμους», ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τοῦ τρόπου συντηρήσεως τῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Γυθείου «ἡ Ὑπαντὴ» καταληφθείσης ὑπὸ τοῦ Γ. Σ. Κυριανάκου περιουσίας» ἔχον οὕτω:

Περὶ τοῦ τρόπου συντηρήσεως τῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Γυθείου «ἡ Ὑπαντὴ» καταληφθείσης ὑπὸ τοῦ Γ. Σ. Κυριανάκου περιουσίας.

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ τοὺς νομίμους τύπους ἐκποίησις τῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Γυθείου «ἡ Ὑπαντὴ» καταληφθείσης κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Στ. Κυριανάκου διὰ τῆς ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1929 διαθήκης του.

2. Τὸ ἀντίτιμον, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς κληρονομικῆς περιουσίας, τελοῦν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ κληρονόμου ἱδρύματος, θέλει παραμένει εἰς τὸ διηνεκὲς κατατεθειμένον παρὰ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος εἰς μετρητὰ ἢ χρεώγραφα Ἐθνικῶν δανείων, πρὸς ἐκτέλεσιν διὰ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ διὰ τῆς διαθήκης ὁριζομένου σκοποῦ.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α', τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας», ἔχον οὕτω:

Περὶ ὀργανισμοῦ Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἁρμοδιότης.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἁρμοδιότης τῆς Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας εἶναι ἡ μελέτη, ἡ ἐπίβλεψις καὶ ἡ ἐκτέλεσις καὶ συντήρησις παντὸς τεχνικοῦ ἔργου ὑπαγομένου εἰς τὴν Γεωργικὴν Ὑδραυλικήν, πρωσριζμένου νὰ βελτιώσῃ τὰς γεωργικὰς συνθήκας τῆς Χώρας.

Ὑποδιαίρεσις Ὑπηρεσίας Δ.Τ.Ε.Υ.Γ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Διεύθυνσις Τεχνικῶν Ἔργων ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα μὲ τὰς ἑξῆς ἁρμοδιότητας:

Α' Τμῆμα Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς μὲ ἁρμοδιότητα:

α') Τὴν μελέτην καὶ τὸν καταρτισμὸν νομοθεσίας ὑδραυλικῶν ἔργων, κανονισμῶν, συγγραφῶν ὑποχρεώσεων, τιμολογίων, τύπων ἔργων καὶ ὁδηγιῶν ἐπὶ τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων.

β') Τὴν τεχνικὴν μελέτην καὶ τὸν καταρτισμὸν ὁριστικῶν διαγραμμάτων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πάσης φύσεως ὑδραυλικῶν ἔργων μετὰ τοῦ σχετικοῦ προϋπολογισμοῦ, συγγραφῆς ὑποχρεώσεων κλπ.

γ') Τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐπίβλεψιν κατασκευῶν διὰ λογαριασμὸν Συνεταιρισμῶν ἢ ἄλλων Ταμείων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς διευθέτησιν χειμάρρων, ἀποξήρανσιν ἑλῶν, ἀρδευτικῶν φραγμάτων, διάτρησιν ἀρτεσιανῶν, μηχανικῶν ἀρδευτικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἄλλων πάσης φύσεως ὑδραυλικῶν τὴν γεωργίαν προαγόντων ἔργων, τὴν συντήρησιν αὐτῶν τε καὶ τῶν ὑλικῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανονισμῶν τῆς Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς.

δ') Τὸν ἔλεγχον μελετῶν ἰδιωτῶν ἢ ἑταιρειῶν ἐπὶ ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ τὸν τεχνικὸν ἔλεγχον ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν γένει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

ε') Τὴν χορολογικὴν κατάταξιν τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὰς δι' ὑδραυλικῶν ἔργων βελτιώσεις μιᾶς περιοχῆς καὶ κατανομὴν τῶν δαπανῶν εἰς τούτους ἀναλόγως τῆς ὠφελείας εἰς τὰ κοινῇ δαπάνῃ ἐκτελούμενα ἔργα.

Β' Τμῆμα Τοπογραφικὸν μὲ τὴν ἁρμοδιότητα:

α') Τὴν ἐπιτέλεσιν καὶ παρακολούθησιν πάσης φύσεως τοπογραφήσεων ἐντὸς τοῦ Κράτους, εἴτε πρὸς μελέτην ὑδραυλικῆς φύσεως ἔργων, εἴτε διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἢ διανομὴν ἐκτάσεων διατιθεμένων διὰ γεωργικοὺς ἢ ἐποικιστικοὺς σκοπούς.

β') Τὴν ἐκτέλεσιν διαχωρισμῶν, προσωρινῶν καὶ ὁριστικῶν διανομῶν, τὴν σύνταξιν πινάκων διανομῆς καὶ ἐπίβλεψιν ἐφαρμογῆς τῶν ἐγκεκριμένων σχεδίων διανομῆς.

γ') Τὴν τήρησιν Ἀρχείου καταμετρήσεων καὶ διανομῶν

Ἄρθρον 3.

1. Παρὰ τῇ Διευθύνσει Τ.Ε. ἀποσπῶνται ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς λογιστῶν, γραμματέων καὶ γραφέων διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανῶν, χορήγησιν πιστώσεων, ἔλεγχον δαπανῶν, προμήθειαν καὶ ἐκποίησιν ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων, ἀπαλλοτρίωσιν ἀναγκαιουσῶν ἐκτάσεων, τήρησιν βιβλίων ἀποθήκης ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων, σύνταξιν ἐκθέσεων δι' ἐκτάκτους ἢ ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις, κατανομὴν τῶν συνεταιρικῶν δαπανῶν κλπ., πρὸς τήρησιν τοῦ πρωτοκόλλου, σύνταξιν ἐγγράφων καὶ τήρησιν Ἀρχείου. Ὁμοίως τοποθετοῦνται τρεῖς κλητῆρες παρὰ τῇ αὐτῇ Διευθύνσει.

2. Ἱδρύεται Ἀρχεῖον Σχεδιαστηρίου διὰ τὴν διαφύλαξιν πάντων τῶν σχεδίων, πινάκων, διανομῆς καὶ τεχνικοῦ Ἀρχείου τῆς Διευθύνσεως Τ. Ε.

Ἄρθρον 4.

Τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. ἀπαρτίζουσιν:

1) Ὁ Διευθυντὴς ἐπὶ βαθμῷ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

2) Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Τμήματος τῆς Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς πολιτικὸς μηχανικὸς ἀνωτέρας σχολῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ β' ἢ α' τάξεως.

3) Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Τμήματος Τοπογραφίας μηχανικὸς ἀνωτέρας σχολῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ β' ἢ α' τάξεως.

4) Βοηθὸς Τμηματάρχου τῆς Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς μηχανικὸς ἀνωτέρας σχολῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου α' τάξεως.

5) Βοηθὸς Τμηματάρχου τῆς Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς μηχανολόγος ἀνωτέρας σχολῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου α' τάξεως.

6) Βοηθὸς τοῦ Τμηματάρχου Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς γεωλόγος ἀνωτέρας σχολῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου α' τάξεως.

7) Οἱ ἤδη Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ὑφισταμένου Τοπογραφικοῦ Τμήματος.

8) Προϊστάμενος ὑδρομετρικῶν σταθμῶν πτυχιοῦχος ἀνωτέρας σχολῆς μὲ πεῖραν τοὐλάχιστον τριῶν ἐτῶν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου α' τάξεως.

9) Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Λογιστικοῦ Γραφείου.

10) Ὁ ἀρχειοφύλαξ τοῦ Σχεδιαστηρίου μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν εἰσηγητοῦ.

11) Οἱ ὑπάλληλοι διεκπεραιώσεως καὶ πρωτοκόλλου.

12) Δύο τεχνῖται μὲ μισθὸν μέχρι 4.500 δραχμῶν μηνιαίως.

13) Μία δακτυλογράφος κάτοχος καὶ ξένων γλωσσῶν ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ μὴ ὑπερβαινούσῃ τὰς δραχμὰς 2.500 μηνιαίως.

14) Τρεῖς κλητῆρες.

Τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ἀποτελοῦσιν:

1) Οἱ Διευθυνταὶ κατασκευῶν, ἀνὰ εἷς πολιτικὸς μηχανικὸς ἀνωτέρας σχολῆς ἐν Ἠπείρῳ, Στερεᾷ Ἑλλάδι, Πελοποννήσῳ, Θεσσαλίᾳ, Μακεδονίᾳ, Θράκῃ καὶ Κρήτῃ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου α' ἢ Διευθυντοῦ β'.

2) Εἷς Ἐπιθεωρητὴς Τμήματος Γεωργικῆς Ὑδραυλικῆς μηχανικὸς ἀνωτέρας σχολῆς, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ β' τάξεως.

3) Οἱ περιφερειακοὶ τοῦ ὑφισταμένου Τοπογραφικοῦ Τμήματος.

Ἄρθρον 5.

Συγχώνευσις Τμήματος Τοπογραφίας.

Ἡ ἤδη ὑφισταμένη Τοπογραφικὴ Ὑπηρεσία παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας συγχωνεύεται ὡς σήμερον εἶναι ὠργανωμένη εἰς τὴν Δ.Τ.Ε.Υ.Γ.

Πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 6.

Δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ, προσλαμβάνεται ἔκτακτον προσωπικὸν διαφόρου βαθμοῦ καὶ ἡμερομισθίων τοιούτων ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ., ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ Τμῆμα τοῦτο δὲν δύναται διὰ τοῦ μισθολογίου μονίμων καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων αὐτοῦ οὐδὲ διὰ τὰς λοιπὰς τῶν ὑπηρεσιῶν του δαπάνας νὰ ὑπερβῇ τὰ 6 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Διοίκησις καὶ λειτουργία Δ.Τ.Ε.Υ.Γ.

Ἄρθρον 7.

Ὁ τρόπος τῆς προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. καὶ ἐν γένει ὁ ὀργανισμὸς τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὁρίζονται διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ἄρθρον 8.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. εἶναι μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Γεωργικοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 9.

Ἐξαιρετικῶς καὶ μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων θέσεων ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ, παντὸς προσωπικοῦ, ἔχοντος τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπόμενα πρόσοντα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7.

Ἀποδοχαί.

Ἄρθρον 10.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ. Τ. Ε. Υ. Γ. ρυθμίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τὰς διεπούσας τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς διαβαθμίσεως τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῆς Δ. Τ. Ε. Υ. Γ.

Εἰς τὸ Τμῆμα Τοπογραφίας μένει ἐν ἰσχύϊ ἡ μέχρι τοῦδε ὑφισταμένη στρεμματικὴ ἀποζημίωσις. Εἰς τοὺς λοιποὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Δ. Τ. Ε. Υ. Γ. χορηγεῖται ἀντὶ στρεμματικῆς ἀποζημιώσεως ἴσον ἐπίδομα πρὸς τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς μηχανικοὺς Δημοσίων Ἔργων δυνάμει τῶν νόμων 1393, 2001 καὶ 3346.

Ἐντάλματα ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 11.

Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ., οἵτινες διατάσσονται νὰ ἐκτελέσωσιν ὡρισμένην ὑπηρεσίαν ἐν ὑπαίθρῳ, χορηγοῦνται ποσὰ μέχρι 30.000 δραχμῶν δι' ἐνταλμάτων ε. ἁλ. ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας πρὸς κάλυψιν προβλεπομένων δαπανῶν.

Προϋπολογισμός.

Ἄρθρον 12.

Διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. ἀναγράφονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀνάλογοι πιστώσεις ὑπὸ τὰ εἴδεια κεφάλαια καὶ ἄρθρα διὰ τὰς ἐν γένει δαπάνας τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἐπείγουσαι δαπάναι πάσης φύσεως τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος προκατα βάλλονται ἐκ τοῦ Ταμείου Ἐποικισμοῦ.

Τεχνικὸν προσωπικόν.

Ἄρθρον 13.

Ὡς τεχνικὸν προσωπικὸν λογίζεται τὸ διοριζόμενον βάσει πτυχίων εἰδικῶν Σχολῶν ἢ εἰδικῶν τεχνικῶν προσόντων. Ἤτοι μηχανικοί, γεωμέτραι, ἐμπειροτέχναι καὶ σχεδιασταί, πλὴν τῶν βοηθῶν τοπογράφων.

Ἄρθρον 14.

Διευθυντὴς τῆς Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἐπὶ συμβάσει ὁ ἔχων δίπλωμα ἀνωτέρας Πολυτεχνικῆς Σχολῆς καὶ πρᾶξιν τουλάχιστον δεκαπενταετῆ εἰς διεθνῶς γνωστὰς τεχνικὰς Ἑταιρείας καὶ προαχθεὶς εἰς βαθμὸν ἀρχιμηχανικοῦ ἢ Διευθυντοῦ.

Τούτου ὁ διορισμὸς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς γενόμενος ἀναβρομικῶς ἀφ' ἧς ὑπεγράφη ἡ σχετικὴ σύμβασις.

Ἄρθρον 15.

Ἡ Δ.Τ.Ε.Υ.Γ. ἐξαρτᾶται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, πάσης ἀντιθέτου διατάξεως καταργουμένης.

Ἄρθρον 16.

Οὐδεμία ὑπηρεσία τῆς Διευθύνσεως τῶν Τεχνικῶν Ἔργων ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικήσεων, δύνανται ὅμως οἱ Γενικοὶ Διοικηταὶ νὰ προβαίνωσιν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς κατασκευῆς τῶν ἀπαιτουμένων ἔργων μετὰ προεγουμένην πάντοτε ἔγκρισιν τῶν μελετῶν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου» ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** εἰσηγητὴς τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνων τὸν λόγον λέγει, ὅτι ὁ θεσμός, ὁ ὁποῖος εἰσάγεται διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς νομοσχεδίου εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπεβλήθησαν μεταπολεμικῶς. Ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ὑποβάλλει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἄνευ προεργασίας. Πράγματι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μελέτης τοῦ κ. Κορυζῆ καὶ τοῦ κ. Σαλεκάρ ἐπηκολούθησαν κρίσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ κατηρτίσθη νέον σχέδιον, τὸ ὁποῖον παρεπέμφθη εἰς εἰδικὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ παγκόσμιος πόλεμος ἐπέφερε πολλὰς συμφορὰς καὶ ἐγέννησε πλεῖστα ὅσα προβλήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις δὲν ἦτο εὐχερής, γενικῶς δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ἡ ἰδέα τῆς ἱδρύσεως ἑνὸς ὀργανισμοῦ, ὅστις θὰ εἶχεν ὡς ἀπασχόλησιν τὴν λύσιν τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ τὸν συντονισμὸν τῶν διαφόρων κοινωνικῶν συμφερόντων. Εἰς πάντα ὅθεν τὰ Κράτη ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ. Ἀλλὰ αἱ μεταπολεμικαὶ Κυβερνήσεις καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως ἐζήτησαν νὰ θεσπισθῇ ὁ θεσμὸς οὗτος, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς προσπαθείας τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ τοῦτο, διότι ἐλέχθη, ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος ἀποτελεῖ ἐν τραῦμα κατὰ τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι εἰς τὸ δημοσιευθὲν τεῦχος εἶναι ἀναγεγραμμένη ἡ σύνθεσις καὶ ἡ ὕπαρξις τῶν Οἰκονομικῶν Συμβουλίων τῶν διαφόρων Κρατῶν. Ἐν Γερμανίᾳ τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς Συνδικαλιστικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἦτο Συνδικαλιστικὴ ἡ Ἐπανάστασις αὐτη.

Χ. Λαδᾶς Προῆλθεν ἐκ Συνδικαλιστικῆς πιέσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐν Γερμανίᾳ τὸ οἰκονομικὸν Συμβούλιον, καίτοι δὲν ἔχει ἐκ τοῦ Συντάγματος ἁρμοδιότητα πρὸς λῆψιν ἀποφάσεων, εἶναι ἐν τούτοις συνδεδεμένον κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ νομοθετικὸν ἔργον καὶ ἔχει πρωτοβουλίαν, διότι ἡ γνωμάτευσις αὐτοῦ ἐπὶ νομοσχεδίων θεμελιώδους σημασίας κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὸ τῆς ὑποβολῆς των εἰς τὸ Ράϊχσταγ. Ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ πρωτοβουλίαν προτάσεων νόμων, τοιαύτης φύσεως, ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν συμφωνεῖ, ὀφείλει νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλήν, εἰς ἣν δικαιοῦται τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασίν του δι' ἑνὸς τῶν μελῶν. Παρὰ τὴν συνταγματικὴν ὅμως αὐτὴν ὑποχρέωσιν, τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δὲν κατηρτίσθη, ἐλλείψει τῆς προεργασίας τῶν ὀργανώσεων, ἀλλὰ μόνον προσωρινῶς, ἀποτελεσθὲν ἐκ 326 μελῶν, ἐξ ὧν 12 ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως καὶ 12 τῶν χωρῶν. Τὸ 1923 ὅμως τὸ Συμβούλιον τοῦτο διέκοψε τὰς συνεδριάσεις τῆς ὁλομελείας διότι προσλαβάνον κοινοβουλευτικῶν χαρακτῆρα, ἠδυνάτει σχεδὸν νὰ λάβῃ ἀποφάσεις, οὕτω δὲ αἱ ἀρμοδιότητες του περιῆλθον εἰς τὰς ἐπιτροπάς. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1928 κατετέθη εἰς τὸ Ράϊχσταγ σχέδιον ὅμως, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπήρχοντο, ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου, τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Πολιτείας καὶ τὴν λειτουργίαν του πλεῖσται ὅσαι μεταρρυθμίσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον σημαντικαί. Σημειωτέον ὅμως, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπαιτεῖται εἰδικὴ τις πλειονοψηφία διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, δὲν κατέστη μέχρι σήμερον δυνατὸν νὰ ληφθῇ ὑπὸ τοῦ Ράϊχσταγ σχετικὴ ἀπόφασις καὶ οὕτω ὁ θεσμὸς ἀργεῖ ἐν Γερμανίᾳ.

Ἐν Γαλλίᾳ πρῶτος ὁ Ἐριὼ ὑπὸ τὴν ὤθησιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἰδεῶν ἵδρυσε τὸ Ἐθνικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, ὡς ἔγκυρον κοινοβουλευτικὸν ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως, στηριζόμενον εἰς τὴν συνεργασίαν ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπίσεως καὶ διακεχωρισμένων ἁρμοδίων προσωπικοτήτων, σκοπὸς δὲ αὐτοῦ ὡρίσθη ἡ μελέτη τῶν ἐνδιαφερόντων τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας ζητημάτων, ἡ ἐπιδίωξις λύσεως, καὶ ἡ πρότασις πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς παραδοχῆς αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν, εἶχεν ὁρισθῇ, ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὀργανώσεων θὰ ὑποδεικνύωνται ὑπὸ μόνον τῶν μᾶλλον ἐκπροσωπουσῶν ἕκαστον κλάδον.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1927 ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Πουανκαρὲ ὑπεβλήθη νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως, ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Ἐθνικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν αὐτὸν περίπου σκοπόν, ἀλλὰ ὑπὸ αὐστηρότατα καθωρισμένον συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα. Τὰ μέλη αὐτοῦ ὡρίσθησαν εἰς 159, ἐν οἷς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, τῶν μᾶλλον ὅμως ἀντιπροσωπευτικῶν.

Ἀναφέρει ἐν συνεχείᾳ τὰ κρατοῦντα ἐν Ρωσσίᾳ, Ρουμανίᾳ, Ἰταλίᾳ, Τσεχοσλοβακίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ συστήματα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν παρεμφερῶν συμβουλίων, τὸν

χαρακτῆρα, τὸν σκοπὸν καὶ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν, ἐν συμπεράσματι δὲ κατατάσσει τὰ οἰκονομικὰ ταῦτα συμβούλια εἰς 5 κατηγορίας, ἤτοι α) εἰς τὰ ἀπρορρόητα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς καθαρῶς σοσιαλιστικῶν ἀρχῶν, ὡς ἐν Ρωσσίᾳ, β) εἰς τὰ ἀπορρόητα ἐξ ἁπλῆς μιμήσεως καὶ διακρινόμενα, ὡς ἐκ τούτου διὰ τὴν συντηρητικὴν βάσιν αὐτῶν, ὡς τὸ Τσεχοσλοβακικόν, γ) εἰς τὰ ἀπορρέοντα ἐξ ἰσχυρᾶς σοσιαλιστικῆς κινήσεως, ἐν μέρει μόνον ἐπιτυγχάνοντα, ὡς ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, δ) εἰς τὰ δημιουργηθέντα χάριν ὑποστηρίξεως δικτατορικῶν καθεστώτων, ὡς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ καὶ ε) εἰς τὰ συσταθέντα μὲ καθαρῶς βοηθητικὸν χαρακτῆρα, ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰαπωνίᾳ.

Ἐν Ἑλλάδι, λέγει μετὰ ταῦτα, ὁ ἀείμνηστος Γούναρης ὑπέβαλε εἰς τὴν Γ' Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τοῦ 1910 πρότασιν περὶ συνταγματικῆς ἱδρύσεως ἀναλόγου θεσμοῦ, ἥτις ὅμως πρότασις, διαλυθείσης τῆς Συνελεύσεως, δὲν συνεζητήθη. Ἡ πρότασις αὕτη, γενομένη κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Γερμανίᾳ κρατούντων, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἵδρυσιν οἰκονομικοῦ παρακοινοβουλίου, ἀτελεστάτου ὅμως τύπου λόγῳ τῆς ἐμπρυώδους τότε ὀργανώσεως τῶν τάξεων καὶ ἐπαγγελμάτων. Ἔκτοτε διεκρίνοντο σαφῶς ἐν Ἑλλάδι δύο τάσεις : ἡ μὲν ζητοῦσα κοινοβούλιον μείζονος ἐκτάσεως τοῦ Γερμανικοῦ, ἐπιβάλλον τὰς γνώμας του καὶ εἶχον τὸ δικαίωμα ἐναντιώσεως δι' ἀναπομπῆς εἰς τὴν Βουλὴν ψηφισθέντος νόμου εἴτε διὰ προσκλήσεως δημοψηφίσματος, ἡ δὲ στερρῶς ἐχομένη τοῦ ὀρθοδόξου κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, ἀποκρούουσα ἐντόνως πᾶσαν σκέψιν περὶ εἰσαγωγῆς ἀντιπροσωπείας τῶν τάξεων. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἦλθεν εἰς ἐκτεταμένην ἰσυζήτησιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν διατάξεων αὐτοῦ περὶ ἱδρύσεως τοῦ β' νομοθετικοῦ σώματος. Καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἀνεπτύχθησαν αἱ ἑκατέρωθεν κρατοῦσαι ἀπόψεις, τῆς ἐκπροσωπήσεως δηλαδὴ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὁμάδων ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἀντιθέτως δὲ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἐν αὐτῇ ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ὁμαδικῶν συμφερόντων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐθνικὴ κυριαρχία, ὡς ἀρχὴ δημοκρατική, δέον νὰ ἐκπροσωπῆται καθολικῶς, ἀνεξαρτήτως ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Καὶ ἡ ἀντίθεσις αὕτη ἔσχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἀναχώρισιν τῆς συνθέσεως τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ πλεῖστον μὲν δι' ἀμέσου ἐκλογῆς, κατὰ μικρὸν δὲ τιμῆμα δι' ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Ἡ παρὰ τὴν σύνθεσιν ὅμως ταύτην ἔλλειψις τοῦ μεγάλου σταδίου τῶν συστηματικῶν ἐρευνῶν, τῆς ἀντικειμενικῆς μελέτης, καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς παρακολουθήσεως τῶν ὁμαδικῶν συμφερόντων, πρὸς δὲ τὸ πολυμελὲς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, δημιουργοῦν περιβάλλον ἀκατάλληλον διὰ συστηματικὴν προεργασίαν καὶ ἐντατικὴν παρακολούθησιν τῶν προβλημάτων τούτων, ἐνέδειξαν τὴν ἀνάγκην τῆς καὶ παρ' ἡμῖν ἱδρύσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἔπραξαν τὰ ἄλλα Κράτη.

Σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τούτου εἶναι ἡ παρακολούθησις καὶ ἡ μελέτη τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας πρὸς λυστελεστέραν ρύθμισιν αὐτῶν, δικαιοδοσία τοῦ δὲ ἡ κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως γνωμοδότησις αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν οἰκονομικῶν, δημοσιονομικῶν, ἢ κοινωνικῶν ζητημάτων καὶ ἡ σύνταξις σχεδίων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ αὐτῶν, πρὸς δὲ ἡ ἔκφανσις γνώμης ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων ἢ τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων τῶν καταρτιζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργείων καὶ ἀναφερομένων εἰς τὰ ὡς ἄνω ζητήματα. Ἡ δικαιοδοσία δηλαδὴ αὐτοῦ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει εἶναι ὡς ἡ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὴν τρίτην τῶν ἐν τῷ κυβερνητικῷ σχεδίῳ καθοριζομένων δικαιοδοσιῶν, τὴν περὶ κατὰ πρωτοβουλίαν μετὰ πλειονοψηφίαν τῶν 2)3 τῶν μελῶν του ἐγγραφῆς εἰς τὴν Ἡμερησίαν αὐτοῦ Διάταξιν θεμάτων οἰκονομικῆς φύσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε θεωρήσει ὠφέλιμον νὰ ἀπευθύνῃ συστάσεις πρὸς τὰς ἀρχάς, διέγραψεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἵνα παραμείνῃ σαφὴς καὶ ἐνδηλὸς ἡ δικαιοδοσία τοῦ Α. Ο. Σ. ὡς ὀργάνου τεχνικοῦ ἀπολύτως συμβουλευτικοῦ χαρακτῆρος.

Τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν τύπον τοῦτον τοῦ συνιστωμένου συμβουλίου ἀναπτύσσων ἐν συνεχείᾳ, λέγει ὅτι διὰ τοῦ συζητουμένου σχεδίου ἀκολουθεῖται ὁ τύπος τοῦ οἰκονομικοῦ συμβουλίου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ πλείστα τῶν κρατῶν, δηλαδὴ ὁ καθαρώτατα συμβουλευτικὸς τύπος, καθορίζεται δὲ σαφῶς ὅτι ἔργον τοῦ Α.Ο.Σ. θὰ εἶναι ἡ ἀντικειμενικὴ ὑποβολὴ τῶν γνωμῶν δι' ἐκθέσεων καὶ οὐχὶ διὰ νομοσχεδίων. Διαγράφεται προσέτι σαφῶς ἡ ἀρχὴ ὅτι ὑπὸ τὴν ἰσχύουσαν καὶ γνωμάτευσιν τοῦ Α.Ο.Σ. ὑποβάλλονται μόνον ἐκεῖνα τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα ἐφ' ὧν ἡ Κυβέρνησις, διατηροῦσα ἀπόλυτον τὴν πρωτοβουλίαν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ τὰ ρῶτά του.

Κατὰ ταῦτα τὸ Α.Ο.Σ. δὲν εἶναι παρακοινοβούλιον, ὡς ἐνομίσθη ὑπό τινων, οὐδ' ἀποτελεῖ ἡ σύστασις αὐτοῦ προσβολὴν ἢ μείωσιν κατὰ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλ' εἶναι τεχνικὸν συμβούλιον Κυβερνήσεως καὶ νομοθετικῶν ὀργάνων, ἀφῆκεν ἀκεραίαν τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πλήρη τὴν ἀπόφασιν εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἀναφέρεται εἰς ἀγόρευσιν τοῦ κ. Πουανκαρὲ ἐνώπιον τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 Ἰουνίου 1928, τονίζοντος ὅτι εἶναι βεβαίως χρησιμώτατον ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ἔχωσιν ἑκάστοτε τὰς ὑπευθύνους γνώμας τῶν ρυμοτεχνικῶν, ἀγροτικῶν, ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ἔναντι τῶν ὁμάδων τούτων ἡ ἐκτελεστικὴ καὶ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, φύλακες ἀμφότεραι τῶν γενικῶν τοῦ Κράτους, διατηρήσουν τὴν ἐλευθερίαν τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως.

Ἀναπτύσσει μετὰ ταῦτα τὰς σκέψεις ἐν ὧν ὡρμήθη ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς διατύπωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου σχεδίου νόμου τροπολογιῶν αὐτῆς. Καὶ ἐξηγεῖ ἐν ἀρχῇ τοὺς λόγους δι' οὓς ἠθέλησεν εἰς τρεῖς τὸν ἀριθμὸν τῶν τμηματαρχῶν, ἵνα δημιουργηθῇ φυτώριον γενικῶν γραμματέων, ἐκπαιδευομένων εἰς τὰ μέλλοντα νὰ ἀνατεθῶσιν αὐτοῖς ζητήματα. Ἀναπτύσσει πρὸς τούτοις τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐκρίθη ἀναγκαῖος ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας τῶν συνόδων τοῦ Συμβουλίου, παρασχεθείσης τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐν ἀνάγκῃ συνέρχεται τοῦτο εἰς ἐκτάκτους συνόδους. Καί, τέλος, ἐξηγεῖ διὰ ποίους λόγους ἐκρίθη ὅτι ἔδει νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ δημοσιεύσις τῶν συζητήσεων.

Συνεχίζων ἀναφέρει τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα προβάλλονται κατὰ τῆς καθιερωθείσης βάσεως τῶν συγχρόνων Οἰκονομικῶν Συμβουλίων, τῆς βάσεως δηλ. τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐν αὐτοῖς ἐκπροσωπήσεως. Καὶ ταῦτα εἶναι, ὡς λέγει, τὰ ἑξῆς :

α') Ἡ ἀδυναμία τῆς εὐχεροῦς ἐπιτεύξεως ἱκανοποιητικοῦ συμβιβασμοῦ τῆς διαφορότητος καὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων.

β') Ἡ ἐκ ψυχολογικῶν λόγων ταύτισις ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματιῶν τοῦ ἰδίου αὐτῶν συμφέροντος πρὸς τὸ γενικὸν ἐν τῇ ἀντιλήψει ὅτι, ἐξυπηρετουμένου τοῦ ἰδίου, σῴζεται τὸ γενικόν, καὶ

γ') Ἡ δυσχέρεια τῆς διὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως συγκεντρώσεως τῶν ἁρμοζουσῶν προσωπικῶν ἱκανοτήτων.

Ἀναφέρει μετὰ ταῦτα τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ προτείνῃ ὅπως κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἡ συγκρότησις τοῦ Συμβουλίου γίνῃ διὰ διορισμοῦ. Καὶ οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι, ὡς λέγει, οἱ ἑξῆς :

α') Ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπόλυτος, λόγῳ ἐλλείψεως συγκροτήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ κοινωνικῶν τάξεων, ἀδυναμία συγκροτήσεως τοῦ Α.Ο.Σ., κατ' ἄλλον τρόπον πλὴν τοῦ διορισμοῦ, β') ἡ ἔλλειψις εἰσέτι ἐν Ἑλλάδι ἀρκετῆς προόδου τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ πάλης συμφερόντων, γ') ὁ κίνδυνος καταργήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς γνώμης τῶν μελῶν καὶ τῆς ἀμεροληψίας ἐν ταῖς συζητήσεσιν λόγῳ τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἐπιθυμίας νὰ ἐπανεκλεγῶσι, δ') ἡ ἐπιδίωξις τῆς συμμετοχῆς ἐν τῷ Α.Ο.Σ. καταλλήλων, λόγῳ γνώσεων, προσώπων καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἐκμεταλλευτῶν καὶ τῶν ἀδιαλλάκτων εἰς τὴν ὑπεράσπισιν ταξικῶν συμφερόντων, ε') ὁ κίνδυνος τῆς ἐκ τῆς ἐκλογῆς παρεξηγήσεως τοῦ προορισμοῦ τοῦ Α.Ο.Σ. καὶ μεταβολῆς ἀσυναισθήτως αὐτοῦ εἰς παρακοινοβούλιον, στ') ἡ

παρατηρουμένη ἐπιμελὴς ἀποχὴ ἀπὸ πάσης ἐκλογῆς τῶν ἀρτίων στοιχείων καὶ ὡς τούτου ὑφιστάμενος φόβος τῆς ἐπιπλεύσεως στοιχείων ἀτήμων ἢ ξένων πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, καὶ ζ') ὁ καθ' ὁμοιον τρόπον κατορτισμὸς τῶν Οἰκονομικῶν Συμβουλίων εἰς τὰ πλεῖστα τῶν Κρατῶν.

Καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἀναπτύσσων ἐκ νέου ἀναφέρει παραδειγματικῶς τὸ γαλλικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον ἀνέφαψεν εἰς τὸ πρόγραμμά της ἡ Παντεργατικὴ Ὁμοσπονδία, ἡ ὁποία συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς ὀργανώσεις τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Συνδικαλισμοῦ. Κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἱδρύσεώς του ἐξεφράσθησαν καὶ ὁ Πέλ Μπονκούρ καὶ ὁ Ζουό, ὅστις μάλιστα λέγεται περὶ τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὅτι θὰ ὀργανωθῇ διὰ νὰ καταστρέψῃ. Τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον ἔγινε. Καὶ εἶπε μὲν περὶ τούτου ὁ Πρανκαρὲ ὅτι καλὰ κάμνει τὴν βουλειὰ του, ἀλλὰ αὐτὰ ἦσαν ἐκφράσεις γαλατικῆς ἀβρότητος. Καὶ ἐκτὸς τούτου ἐλέχθησαν αὐτὰ ὅταν ὑπῆρχε Κυβέρνησις συγκεντρώσεως, εἰς ἣν μετεῖχε καὶ ὁ Ἐριό. Ἀλλὰ καὶ ποία Κυβέρνησις θὰ ἤρχετο νὰ δώσῃ ράπισμα εἰς 3.000.000 ἀνθρώπων, ὅστι ἀποτελοῦν αὐτὴν τὴν ὀργάνωσιν, ἥτις ἔχει ἱστορίαν 100 ἐτῶν; Ἐν πάσῃ περιπτώσει καμμίαν σοβαρὰν ἐργασίαν δὲν ἀνέθεσεν ὁ Ποανκαρὲ εἰς τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον καὶ μονη σοβαρὰ ἐργασία μέχρι τοῦδε εἶναι ὁ κατάλογις τῶν κατασκευαστέων δημοσίων ἔργων. Δι' ὅλα αὐτὰ ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύωνται τὰ ἐπαγγέλματα, ἀλλὰ διὰ διορισμοῦ τῶν συγκεντρούντων μόρφωσιν, ἀφ' ἑνὸς καὶ μετριοπάθειαν καὶ ὄχι ἀδιαλλαξίαν διότι ἄλλως τὸ Συμβούλιον, αὐτὸ πρόκειται νὰ ἀποτύχῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω σχέδιον νόμου «περὶ συνεγγυήσεως τοῦ Κράτους ὑπὲρ βιομηχανικῶν δανείων». Ἐκ τῶν ἐφημερίδων θὰ γνωρίζετε ὅτι πρὸ δύο περίπου μηνῶν ἡ Κυβέρνησις ἐκάλεσε τοὺς διευθυντὰς τῶν κυριωτέρων Τραπεζῶν διὰ νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτῶν κατὰ τίνα τρόπον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐνισχυθῇ ἐντονώτερον ἡ βιομηχανία τῆς Ἑλλάδος. Ἐβήλωσεν τότε ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰς Τραπέζας, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰς καθε χρηματικὴν ἐνίσχυσιν, ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ βοηθήσουν τὰς βιομηχανίας, ἐδήλωσε δὲ ἀκόμη ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ ὑποστῇ καὶ θυσίας διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἔθεσεν ὅμως πάντοτε ὡς ὅρον ὅτι τὴν χρηματικὴν ἐνίσχυσιν, τὴν ὁποίαν ἤτο διατεθειμένη νὰ κάμῃ θὰ τὴν ἔκαμνε πρὸς τὰς τραπέζας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνελάμβανον αὐταὶ ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ τὴν διάθεσιν τῶν χρημάτων αὐτῶν. Ηρὸ ὀλίγου καιροῦ, πρὸ 3 περίπου ἢ τεσσάρων ἑβδομάδων, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, σύμφωνον ἔχουσα εἰς τοῦτο καὶ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, ἀπηυθύνθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα ζητήσῃ νὰ ἐγγυηθῇ αὐτὴ, μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀλληλεγγύως, τὴν σύναψιν δανείου 600,000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐδίδετο εἰς τὴν ἑταιρείαν τῶν λιπασμάτων. Ἡ ἀπάντησις τῆς Κυβερνήσεως μετὰ μελέτην τῆς πρατάσεως ἦτο ἀρνητική. Εἶπε δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις ὅτι πράγματι ἐπιθυμεῖ διὰ παντὸς τρόπου νὰ δοθῇ αὐτὴ ἡ ἐνίσχυσις εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν βιομηχανίαν, ἐν τούτοις δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ τὸ ἀναλάβῃ αὐτό. Θὰ ἦτο διατεθειμένη νὰ ἐγγυηθῇ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τὸ δάνειον αὐτὸ διὰ νὰ εὑρεθῇ ὑπὸ τοὺς καλλιτέρους ὅρους, ἀλλὰ θὰ εἶχεν ἀντέγγραφον τῆς Τραπέζης ὅτι οἱ κίνδυνοι ἀνήκουν εἰς αὐτὴν, ἐὰν ἤθελον παρουσιασθῇ τοιοῦτοι.

Συνεστήσαμεν τότε εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἐαν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συνομολογηθῇ τὸ δάνειαν αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν τῆς παρεμβάσεως αὐτῶν τῶν ἐγγυήσεων. Ἡ ἀπάντησις ὑπῆρξεν ἀποφατική. Ἐπανῆλθε λοιπὸν ἡ Τράπεζα, εἰσηγουμένη καὶ πάλιν καὶ σύμφωνον ἔχουσα εἰς τοῦτο καὶ τὴν γνώμην τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς πάντοτε εἰς τοιαύτας περιστάσεις ζητοῦμεν, διότι εἶναι ὁ κυριώτερος οἰκονομικός μας Σύμβουλος, ἐπανῆλθε καὶ μᾶς εἶπε νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὴν ἀπόφασιν. Ἐβήλωσα, ὅτι δὲν μὲ πιστεύει ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐπεκτείνω τὴν Κυβερνητικὴν παρέμβασιν καὶ εἰς ἄλλους κύκλους παρὰ ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ἐξετείνετο μέχρι τοῦδε. Φαίνεται, δυστυχῶς, ὅτι τὰ πράγματα μᾶς φέρουσι καθ' ἡμέραν εἰς τοιαύτην εὐρυνσιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς δράσεως τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἔτι ἐθεώρησα ὅτι ἐὰν ἐβίβετο μία τοιαύτη ἐγγυήσις ἀπὸ μίαν Κυβέρνησιν, ἔστω καὶ ἰσχυράν, ἔστω καὶ διαθέτουσαν μεγάλην πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλήν, θὰ ἐδημιουργεῖτο ἓν πρόηγούμενον, τὸ ὁποῖον μποροῦσε νὰ ἀπειλῇ μίαν ἡμέραν κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνον διὰ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Ἐδήλωσα λοιπὸν εἰς τὸν κ. Δροσόπουλον καὶ εἰς τὸν κ. Διοικητὴν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ὅτι εἶμαι διατεθειμένος νὰ εἰσηγηθῶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐγγυήσεως, τὴν παροχὴν τῆς συνεγγυήσεως αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὑπὸ ἕνα ὅρον, ὅτι ὁλόκληρος ὁ πολιτικὸς κόσμος, ἐκπροσωπούμενος ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἡγέτας εἰς τὴν Βουλήν, θὰ ἦτο σύμφωνος εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτήν, ὥπως ὥστε τὸ προηγούμενον, τὸ ὁποῖον θὰ καθιερώσωμεν σήμερον νὰ μὴ τὸ ἐπικαλεσθοῦν εἰς τὸ μέλλον παρὰ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὁπότε θὰ ὑπῆρχον ὅλαι αἱ δυναταὶ ἐγγυήσεις, ὅτι δὲν πρόκειται οὔτε χαριστικαὶ πράξεις νὰ γίνουν, οὔτε κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνοι, διότι ἐφσον ὁ πολιτικὸς κόσμος θὰ ἦτο σύμφωνος, θὰ ἠσυδετεροῦντο κατὰ τὸ δυνατὸν οἱ κίνδυνοι αὐτοί. Ἠλθα εἰς συνεννόησιν μὲ τοὺς διαφόρους ἀρχηγοὺς τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ φένεται ἐπικρατοῦσα γνώμη, ὅτι ὀρθὸν εἶναι νὰ δοθῇ αὐτὴ ἡ ἐγγύησις καὶ νὰ δοθῇ ἡ ὑπ' αὐρουν τους περιορισμούς. Ἀντὶ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἀξιουσιοδότησιν ὅπως δώσωμεν τὴν ἐγγύησιν εἰδικῶς δι' αὐτὸ τὸ δάνειον, τὸ ὁποῖον μᾶς εἰσηγεῖται ἡ Τράπεζα ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀντιλήψεων καὶ ἄλλων πολιτικῶν παραγόντων, κατηρτίσαμεν τὸ νομοσχέδιον γενικώτερον ὡς ἑξῆς : (Ἀναγινώσκει).

Θὰ σᾶς φανῇ βέβαια παράδοξον, θὰ ἐκπλαγῆτε διὰ τὸν νεωτερισμὸν αὐτόν. ᾠχρόμεθα καὶ θέτομεν κατὰ μέρος τὴν πλειοψηφίαν καὶ ζητοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος. Ἀρχικῶς εἶχα ζητήσει νὰ εἶναι ὅλοι σύμφωνοι, ὕστερα ὅμως ἐσκέφθην ὅτι ὕσως γυρεύω κάτι τὸ ὑπερβολικὸν καὶ ὅτι ἐπιμένων εἰς τοῦτο θὰ ἐματαίωνα τὴν προκειμένην ἐνέργειαν. Νομίζω λοιπόν, ὅτι θὰ δυνάμεθα νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὰ 2)3 τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, ὅταν μάλιστα, ὡς ἐν προκειμένῳ, εἰς τὰ 2)3 αὐτὰ περιλαμβάνονται τὰ ἰσχυρότερα κόμματα, ἐκτὸς τοῦ Κυβερνητικοῦ καὶ τὰ δύο ἄλλα ἀμέσως ἐρχόμενα ὡς ἰσχυρότερα ἐν τῇ Βουλῇ.

Νομίζω, κύριοι, ὅτι μὲ τὰς ἐγγυήσεις αὐτὰς ταὶς ὁποίας λαμβάνομεν τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον εἰσηγούμεθα εἰς τὴν Βουλὴν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς χώρας.

Ἀφοῦ ἐμερμνήσαμεν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ χωρὶς βέβαια νὰ γνωρίζωμεν μέχρι τοῦδε ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τῆς μερίμνης ὑπὲρ τῆς γεωργίας, θὰ τὰ περιμένωμεν, ὅμως, καθὼς εἴχομεν νὰ μεριμνήσωμεν καὶ ὑπὲρ τῆς βιομηχανίας μας, διότι ἂν μέχρι τοῦ 1912 ἠμπορούσαμεν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ ὡς κατ' ἐξοχὴν καὶ σχεδὸν ὡς μόνον γεωργικὴ χώρα, ἀφ' ὅτου ὅμως μετὰ τοὺς μεγάλους πολέμους καὶ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ὁ πληθυσμός μας ἐπυκνώθη, εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσωμεν ὡς ἀποκλειστικῶς γεωργικὴ χώρα. Βεβαίως ἡ γεωργία ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν κυριωτέραν πηγὴν τοῦ πλούτου, ἀλλὰ τώρα πλέον ὀφείλομεν νὰ ἀναπτύξωμεν καὶ τὴν βιομηχανίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ τόπος νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑφώσεως τῶν μέσων τῆς συντηρήσεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ καθ' ἡμέραν αὐξανομένου πληθυσμοῦ, ἕνεκεν τῆς ὑπερτερήσεως τῶν γεννήσεων ἐπὶ τῶν θανάτων, ἥτις θὰ αὐξήσῃ μὲ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ὑπὲρ τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς χώρας. Θὰ μᾶς εἴπουν ἴσως μερικοί, ὅτι φροντίζομεν διὰ τὸ κεφάλαιον. Εἶναι περιττὸν ἴσως νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ μέριμνα ἡ ὁποία πρέπει προσηκόντως νὰ δοθῇ καὶ διὰ τὸ κεφάλαιον, ὁρίστι ἀλλείμονον ἂν μᾶς λείψῃ αὐτὸ δίδεται καὶ ἐξοχὴν εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν. Ἡ ἑταιρεία τῶν λιπασμάτων αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν, μὲ

τὰ μεταλεῖα της μὲ τὴν Ἑταιρείαν τῶν Τσιμέντων ὁ «Τιτᾶν», μὲ τὴν Ἑταιρείαν ὁ «Κεραμεικὸς», ἡ ὁποία εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἰδική της, ἀπασχολεῖ 6.500 περίπου ἐργάτας καὶ 500 ὑπαλλήλους, πλὴν 400 πρακτόρων καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑταιρεία αὐτὴ τῶν λιπασμάτων εἶναι ἡ κυριωτέρα καὶ σπουδαιοτέρα βιομηχανία ἀναπτυχθεῖσα ἄριστα καὶ δημιουργηθεῖσα ἄνευ προστατευτικῶν δασμῶν. Μόνον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς δικτατορίας ἀφοῦ ἠνδρώθη αὐτὴ ἡ βιομηχανία ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἔγινε σκέψις, συνεπείᾳ αἰτήσεώς της ἴσως, νὰ τῆς δώσουν καὶ μίαν προστασίαν δασμολογικήν. Τὸ Διάταγμα διὰ τὴν προστασίαν αὐτήν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδόθη καὶ μία δωρεὰ εἰς τὴν Ἑταιρείαν δηλαδὴ τὸ δικαίωμα νὰ δέχεται καταθέσεις καὶ εἰς ὄψιν, δωρεὰ ἀποστελέασα τὸν χιτῶνα τοῦ Νέσσου δι' αὐτὴν, τὸ Διάταγμα αὐτὸ λοιπὸν μόνον τότε ἔγινε ὅταν ἀπὸ πέρυσι μοῦ ἐζητήθη νὰ τὸ ἐπικυρώσωμεν καὶ τὸ ἐδιαβάσαμεν, ἐδήλωσα εἰς τὴν Ἑταιρείαν ὅτι αὐτὸ ἦτο σκάνδαλον.

Τοὺς εἶπα. Ἂν ἐδημιουργήθητε ἄνευ δασμολογικῆς προστασίας, ἠνδρώθητε καὶ ἔρχεσθε, ἀφοῦ ἠνδρώθητε, νὰ λέγετε δώσατέ μας δασμολογικὴν προστασίαν θὰ σᾶς τὴν ἀφαιρέσω. Μοῦ εἶπαν, δὲν μᾶς χρειάζεται, μᾶς ἐχρειάζετο τότε προστωρινῶς, σᾶς ζητοῦμεν μόνον, ἀφοῦ ἤδη θὰ ἔχωμεν καμμίαν προστασίαν, νὰ μᾶς δώσετε ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοὺς φόρους διὰ τὰς πρώτας ὕλας καὶ διὰ τὰ σακκιὰ τὰ ὁποῖα εἰσάγομεν. Τοὺς εἶπα : μάλιστα εἶναι δίκαιον. Θὰ σᾶς δώσωμεν. Εἶπον ὅτι πρόκειται περὶ βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἠνδρώθη ἄνευ δασμολογικῆς προστασίας, πλὴν μιᾶς τὴν ὁποίαν ἔλαβε κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐπέμενε, ὄχι τώρα, ὅτε εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ ζητεῖ τὴν ἐπικουρίαν, ἀλλὰ πρὸ 1 1)2 ἔτους ἐδέχθη νὰ καταργηθῇ καὶ ἑπομένως νομίζω, ὅτι ἔχομεν κάθε λόγον νὰ παράσχωμεν τὴν ἐγγύησιν, ἡ ὁποία μᾶς ζητεῖται καὶ μᾶς συνιστᾶται ἀπὸ τὰ δύο ἀνώτατα Τραπεζιτικὰ ἱδρύματα.

Α. Παπαναστασίου. Ἐλησμονήσατε νὰ εἴπητε, ὅτι ἐν συνδυασμῷ μὲ αὐτὸ θὰ εἶναι καὶ εἷς οἰκονομικὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μάλιστα. Παρακαλῶ νὰ ταχθῇ 48 ὡρῶν προθεσμία εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Πρόεδρος. Τάσσεται 48ωρος προθεσμία.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 9.30' μ. μ. δι' κύριον καὶ ὥραν 4.30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'

Σαββάτου 15 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.36' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ δικολάβοι τοῦ Εἰρηνοδικείου Εὐπαλείου ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τῆς συντάξεως περὶ συμμετοχῆς τῶν δικολάβων εἰς τὸ ταμεῖον συντάξεως νομικῶν.

Αἱ ἀστικαὶ ργανώσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς-Ηραστείων καὶ ἡ ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν ζητοῦν δι' ὑπομνήματός των τὴν ἄρσιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Οἱ φυματικοὶ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν ἀναστολὴν τοῦ ὑπολοίπου τῆς ποινῆς των ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐγγραφέντων διὰ Ρωσσικὰ δάνεια εἰς Ἑλληνικὰς Τραπέζας ζητοῦν τὴν λῆψιν νομοθετικῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταθέσεών των.

Ὁ Ν. Ἀναγνωστόπουλος κάτοικος Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐκτάσεων ἀνηκουσῶν εἰς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς σκοπευτικῆς ἑταιρείας.

Ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καλαβρύτων ζητεῖ πίστωσιν δραχ. 1.000.000 διὰ τὸν λαμπρύτερον ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Οἱ πρόσφυγες Πτολεμαΐδος Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται διὰ τὴν παραχώρησιν ἐκτάσεως 52 στρεμμάτων εἰς τὸν πολιτευόμενον Βυζᾶν.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τῶν Συνοικισμῶν βορειοδυτικοῦ τομέως Θεσσαλονίκης ζητεῖ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ προχειροδρομικοῦ δικτύου διὰ τῆς ὁδοῦ Λαγκαδᾶ.

Οἱ πρόσφυγες Ἡραλείου Κρήτης διεταραγωδοῦντες τὴνοἰκτρὰν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται ζητοῦν τὴν σχετικὴν ἐνίσχυσιν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθοῦν τῆς νέας ἐπιβληθείσης φορολογίας τὰ προαγορασθέντα ἀραβόσιτα.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶς, Σ. Ταλιαδοῦρος, Δ. Φλῶρος, Α. Θεολογίτης, Κ. Κοντοδίνας, Α. Παπαοικονόμου, Ι. Κοκκινάτος, Σ. Καραγεώργης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τῶν ἀμέσων φόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Ξανθόπουλος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κ. Δημ. Κ λύμβα περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμετολλεύσεων κλπ.».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης-Μοναστηρίου καὶ διακανονισμοῦ τῶν ἐκ τοῦ δανείου 30 ο)ο 1893 τῆς Ἑταιρείας ταύτης ὑποχρεώσεων τοῦ Δημοσίου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6, 17 καὶ 93 τοῦ νόμου 4414 καὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν αὐτὸν νόμον».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτραπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συνεγγυήσεως τοῦ Κράτους ὑπὲρ βιομηχανικῶν δανείων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Δ. Μαρκάκης, Μ. Βουλουδάκης, Κ. Σῖμος, Ν. Τζερμιᾶς, Α. Γερογιάννης, Ι. Ἀποστόλου, Α. Πανταζίδης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τρόπου συμπληρώσεως θέσεων Ἀνθυπολοχαγῶν καὶ Ὑπολοχαγῶν Σώματος Στρατολογίας».

Ὁ κ. βουλευτὴς ***Θ. Κολλιαλέξης*** ὑποβάλλει τρο-

πολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν».

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῆς διοικήσεως νομικῶν τινων προσώπων καὶ αὐτοτελῶν ὑπηρεσιῶν».

Οἱ κ. κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ***Θ. Δεληγιάννης*** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ προστασίας τῆς παραγωγῆς φυσικοῦ ὄξους καὶ ἐμπορίας αὐτοῦ».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Δ. Κουτσοπέταλον*** ὅστις συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ὅπως ἐγγράψῃ εἰς αὐτὸν πίστωσιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν των πρὸς ἀστικὴν ἀποκατάστασιν προσφύγων ἀπαλλοτριωθέντων χώρων ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθησαν τελεσίδικοι ἀποφάσεις. Δεδομένου ὅτι τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης θὰ καταβληθῇ εἰς ὁμολογίας καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ εἰς μετρητὰ καὶ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν οὕτω ἐπιδικασθεισῶν ἀποζημιώσεων δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50.000.000, ἐὰν ἀναγορφῇ πίστωσις 25.000.000 δραχμῶν θὰ ἠδύναντο νὰ ἱκανοποιηθῶσιν οἱ ἐν λόγῳ ἰδιοκτῆται προτιμωμένων διὰ διοικητικοῦ μέτρου τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπροτέων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σωστόν. Πρέπει ὅμως νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι μόνον κατὰ τὴν διάθεσιν τῶν ὑπολοίπων τῆς ληγούσης χρήσεως, τὰ ὁποῖα, παρὰ τὰ περὶ, τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἑνώσεως εἶναι πραγματικά, θὰ ἠμπορούσαμεν κάτι νὰ κάμωμεν.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως του νόμου 4097 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους», ἔχον οὕτω :

Περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4097 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 4097 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους» εἶνε ὅτι:

1) Τῆς συμφώνως τῷ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4097 χορηγουμένης ἀποζημιώσως εἰς τέως δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους δικαιοῦνται καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν Τουρκίᾳ θανόντων ὁμογενῶν συνταξιούχων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον εἶχον ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγνωρισμένον δικαίωμα συντάξεως ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου ἢ τῶν γονέων αὐτῶν καὶ ἐφ' ὅσον αἱ μὲν σύζυγοι δὲν ἦλθον μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς δεύτερον γάμον, ἐκ δὲ τῶν τέκνων τὰ μὲν ἄρρενα εἶναι κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου 4097 ἀνήλικα, τὰ δὲ θήλεα τυγχάνουν ἄγαμα.

2) Δικαιοῦνται ἐπίσης τοῦ ἡμίσεος τῆς χορηγουμένης συμφώνως τῷ ἐδαφ. 11 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4097 ἀποζημιώσεως καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν Τουρκίᾳ θανόντων ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐντεῦθεν ὁμογενῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν τυχόντων ἰσοβίου συντάξεως ἢ τῶν ἐχόντων ὑπηρεσίαν τοὐλάχιστον πέντε ἐτῶν ἀλλὰ μὴ τυχόντων ὁπωσδήποτε συντάξεως ἐφ' ὅσον ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ ἔχουσι τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένην κατάστασιν.

3) Τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις ἀναφερόμενα δικαιοῦχα πρόσωπα δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τὰς περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις αὐτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐντὸς διμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Αἱ ἤδη τυχὸν ὑποβληθεῖσαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 4097 αἰτήσεις αὐτῶν θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι.

Ἄρθρον 2.

1) Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 1β' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4097 ἀναγραφομένη φράσις 3 ἐτῶν καὶ 6 μηνῶν διορθοῦται εἰς τριῶν ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν.

2) Ὁ ἐν τῇ παραγράφῳ 1γ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀριθμὸς 69 διορθοῦται εἰς 60.

3) Ὁ ἐν τῇ παραγράφῳ 1δ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀριθμὸς 11, 1)2 διορθοῦται εἰς 12,1)2.

4) Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 1στ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου φράσις 8 ἐτῶν καὶ 8 μηνῶν διορθοῦται εἰς 8 ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν.

5) Μετὰ τὸ ἐδ. ζ' τοῦ ἄρθρου 6 παρεμβάλλεται:

«Εἰς τοὺς συμπληρώσαντας 12 1)2 ἐτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν χορηγεῖται ἀποζημίωσις εἰς ὁμολογίας ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰ 50 ο)ο τοῦ εἰς γρόσια μέσου μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ τῆς τελευταίας 10ετοῦς ἐνεργοῦ συνταξίμου ὑπηρεσίας των πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25».

Ἄρθρον 3.

1. Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ 4097 ἀναγράφονται αἱ λέξεις «γρόσια μεταλλικὰ» ἢ «μεταλλικὰ γρόσια» θεωρεῖται ἀναγραφομένη μόνον ἡ λέξις «γρόσια» διαγραφομένης τῆς λέξεως «μεταλλικά».

2. Ὅπου ἐν τῷ ἰδίῳ νόμῳ ἀναγράφονται αἱ λέξεις «τῆς τελευταίας δεκαετοῦς ἐνεργοῦ συνταξίμου ὑπηρεσίας» θεωροῦνται ἀναγραφόμεναι αἱ λέξεις «τῆς τελευταίας δεκαετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας» διαγραφομένης τῆς λέξεως «ἐνεργοῦ».

3. Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4097 ἀντικαθίσταται οὕτω:

Τὰ οὕτως ἐπιδικασθησόμενα ποσὰ καταβάλλονται εἰς τὸ ἥμισυ δι' ὁμολογιῶν τοῦ δανείου τῶν ἀνταλλαξίμων καὶ μὲ τιμὴν χρυσῆς λίρας τὴν καθοριζομένην διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἀστῶν ἀνταλλαξίμων. Μία δὲ χρυσῆ λίρα ὑπολογίζεται πρὸς γρόσια ἑκατόν.

Ἡ πληρωμὴ ἐνεργεῖται κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, τὸ δὲ πληρωτέον εἰς ἕκαστον δικαιοῦχον ποσὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν ὅλῳ τὰς 400 χρυσᾶς λίρας.

4. Ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4097 προβλεπομένη προκαταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς δικαιούχους, ὧν αἱ αἰτήσεις ἤθελον ἐκδικασθῇ ὁριστικῶς, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ τέταρτον τοῦ δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἐπιδικασθέντος ποσοῦ.

Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῶν ὀκτὼ ἑκατομμυρίων δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως διὰ τὸ σύνολον τῶν δικαιούχων, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θὰ μειοῦται ἐν ἀναλογίᾳ τοῦ ὡς ἄνω διατεθησένου ἐνεργητικοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας καθοριζούσης τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ καταβολῆς. Ἐξαιροῦνται τῆς τοιαύτης μειώσεως νομίμως ἐπιδικασθεῖσαι ἀποζημιώσεις ὧν τὸ καταβλητέον ποσοστὸν εἶναι κατώτερον τῶν τριάκοντα λιρῶν.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 4097 καταρτισμὸς μητρώου ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων γενήσεται μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκδικάσεως τῶν τριῶν τεταρτων τῶν ἐμπροθέσμως ὑποβληθησομένων κατὰ νόμον αἰτήσεων.

5. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ νόμου 4097 ἐπιβαλλομένη κράτησις ἐπὶ τῶν καταβληθησομένων ἀποζημιώσεων ὁρίζεται εἰς 1 1)2 ο)ο.

6. Ἡ κατὰ τὸν νόμον 4097 Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ἐπιβεβαιωτικὸν ὅρκον εἰς τοὺς αἰτοῦντας δικαιούχους.

Ἄρθρον 4.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκδικάσεως ἁπασῶν τῶν ἐμπροθέσμως

ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων ἀποζημιώσεως καταρτίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πίναξ εἰς ὃν ἀναγράφονται τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ δικαιούχου, ἡ ὡς συνταξιούχου ἢ ὑπαλλήλου ἰδιότης αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιδικασθὲν ἑκάστῳ ποσὸν ἀποζημιώσεως. Ὁ πίναξ δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἅπαξ εἰς δύο τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ μίαν τῶν ἐν ταῖς ἕδραις τῶν νομῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων.

Ἐντὸς διμήνου προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ πίνακος, ἐπιτρέπεται εἰς τε τοὺς δικαιούχους καὶ τὴν Διεύθυνσιν Ἀνταλλαγῆς ἡ ὑποβολὴ ἠτιολογημένης ἐνστάσεως κατὰ τῆς ἐν τῷ πίνακι ἐγγραφῆς δικαιούχου τινός.

Βάσει τῶν ὑποβληθησομένων ἐνστάσεων ἐνεργεῖται ἀναψηλάφησις τῶν καθ' ὧν αἱ ἐνστάσεις ἀποφάσεων ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 4097 ὁριζομένης Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἢ ἀπορρίπτει τὴν ἔνστασιν ἢ τροποποιεῖ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν μεταρρυθμίζουσα τὴν ἐν τῷ πίνακι ἐγγραφὴν τοῦ δικαιούχου.

Ληξάσης τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐνστάσεων ὁ πίναξ καθίσταται ὁριστικὸς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγραφῶν συντάσσεται τὸ μητρῶον ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου» δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Εἰσηγητὴν τῆς μειοψηφίας.

Δ. Μακκᾶς. Θὰ ἀπασχολήσω ἐπ' ὀλίγον τὴν Βουλὴν διότι ὁ εἰσηγητὴς τῆς πλειονοψηφίας κ. Λαδᾶς ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν ὅλα σχεδὸν τὰ σημεῖα τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἀπομένει εἰς ἐμὲ εἰμὴ μόνον ἡ ἀνάπτυξις ἐκείνων ἐκ τῶν ζητημάτων ἐφ' ὅσον διεπιστώθη διαφωνία μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἂν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου Ἀθηνῶν διέκρινε σοφία, σκεπτικισμὸς καὶ ἀπαισιοδοξία, ἐγὼ ἴσως θὰ ἐπιδείξω ἀντὶ σοφίας ἀφέλειαν καὶ ἀντὶ σκεπτικισμοῦ αἰσιοδοξίαν, τοιαύτην δὲ ὥστε νὰ βλέπω φωτεινὴν τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν ὁ κ. συνάδελφος ἐχρωμάτισε διὰ τῶν μελανωτέρων χρωμάτων καὶ νὰ μὴ ἔχω εἰμὴ θερμὰ συγχαρητήρια ν' ἀπευθύνω πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐκ μέρους τῆς μειονοψηφίας.

Ἀντελήφθη σαφῶς ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς τὴν σημασίαν τῶν δύο διακεκριμμένων σκοπῶν, τοὺς ὁποίους τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον τάσσει εἰς τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, καὶ ἐκτιμᾷ πλήρως τοὺς λόγους οὕτινες ὥθησαν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν σκοπῶν τούτων. Παραλλήλως ὅμως διαγράφεται καὶ τρίτη ἀποστολὴ τοῦ ἱδρυομένου θεσμοῦ. Καὶ ἡ ἀποστολὴ αὕτη συνίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν φορέων τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀποτελέσουν τὴν συνισταμένην αὐτῶν, συνισταμένην τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ θὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψει των κατὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐνδιαφερόντων τὰ ἐπαγγελματικὰ ταῦτα συμφέροντα ζητήματα.

Αἱ λεπτομερειακαὶ συμπληρώσεις καὶ τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἔχει τὴν τιμὴν νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς πρὸς ἀρτίωσιν τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδίου εἶναι αἱ ἑξῆς.

Ἐν πρώτοις ἵνα μὴ ὁ νέος θεσμὸς περιπέσῃ εἰς ἀχρηστίαν διὰ τῆς ἀποδοχῆς εἴτε τῆς μιᾶς ὑποδείξεως, τῆς τοῦ κ. Κορυζῆ, εἴτε τῆς ἄλλης, τῆς τοῦ κ. Σαλβατὸρ ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν δηλαδὴ αὕτη θὰ εἶναι γνωμοδοτικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν, ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει μίαν μέσην λύσιν, τὴν λύσιν καθ' ἣν θὰ παρασχεθῇ εἰς τὰς οἰκείας κοινοβ. ἐπιτροπὰς τὸ δικαίωμα νὰ ὑποχρεώνουν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ζητῇ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Α. Ο. Σ. προκειμένου περὶ ἐξαιρετικῆς σημασίας νομοσχεδίων.

Παρετηρήθη ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἐμφανίζει μειονεκτήματα καὶ ἀπὸ Συνταγματικῆς καὶ ἀπὸ Κοινοβουλευτικῆ ἀτόψεως, πρὸς δὲ ὅτι αἱ αἰτιάσεις αὗται δὲν εἶναι βάσιμοι.

Ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως οὐδὲν κώλυμα ὑφίσταται εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτεινομένης λύσεως. Ἐφ' ὅσον προβλέπεται ἐπὶ στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν σχεδίων νόμων γνωμοδότησις τῶν οἰκείων ἐπιτελείων, ποῖον τὸ κώλυμα νὰ ἀπαιτῆται τοιαύτη τοῦ Α.Ο.Σ. ἐπὶ νομοσχεδίων οἰκονομικῆς ἢ ἄλλης συναφοῦς φύσεως, ἀφοῦ θὰ ἀποτελῇ τὸ συμβούλιον τοῦτο ἓν εἶδος οἰκονομικοῦ ἐπιτελείου τῆς Κυβερνήσεως;

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κοινοβουλευτικῆς ἀπόψεως οὐδὲν ὑφίσταται κώλυμα, ἐφόσον ἡ αἴτησις περὶ ἐπισυνάψεως ἐκθέσεως τοῦ Α. Ο. Σ. θὰ προέρχεται ἀπὸ κατ' ἐξοχὴν κοινοβουλευτικὸν Σῶμα, ὡς εἶναι αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαί.

Μόνον ἡ τρίτη αἰτίασις, τῆς παρεκλίσεως, θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ βάσιμος, ἀλλὰ καὶ ἡ δυσκολία αὕτη εἶναι εὐχερὲς νὰ παρακαμφθῇ ἐὰν ἐξαιρεθοῦν τοῦ προτεινομένου κανόνος, τῆς ἐπισυνάψεως δηλ. γνωμοδοτήσεως τοῦ Α. Ο. Σ., τὰ σχέδια νόμων, τὰ ὁποῖα ἤθελον τυχὸν χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐπείγοντα.

Ἕτερον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς θὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι τὸ ἄφορον τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Α. Ο. Σ. καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Καὶ ἡ μειοψηφία φρονεῖ ὅτι αἱ σχέσεις πρέπει νὰ εἶναι ὀλιγώτερον στεναὶ παρ' ὅσον ὑποδεικνύεται ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς. Δὲν συμφωνεῖ ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας ὅπως τοὺς ἀντιπροέδρους τοῦ Α. Ο. Σ., ὁρίζῃ ὁ Πρωθυπουργὸς μεταξὺ τῶν Ὑπουργῶν του, διότι φρονεῖ ἡ πλειονοψηφία ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ θὰ μεταφέρουν μεθ' ἑαυτῶν μοιραίως τὴν μονομέρειαν τῶν ἀπόψεων ὑφ' ἃς ἐμφορῶνται καὶ αἱ ὑπηρεσίαι των. Προτιμώτερον θὰ ἦτο ὅπως οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγωνται ὑποχρεωτικῶς μεταξὺ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀντιπροσώπων, ἵνα οὕτω ἐξασφαλίζεται ἡ ἀντικειμενικότης εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ καὶ ταξικὰ ζητήματα, ἀντικειμενικότης, ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως διακρίνει τοὺς ἐπιστήμονας.

Ἑτέρα γνώμη, προσωπικὴ αὐτή, ἐφ' ἧς θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν εἶναι ὅπως ἡ πρώτη θητεία τῶν μελῶν τοῦ Α. Ο. Σ. περιορισθῇ εἰς 2 ἔτη, ἀντὶ τῶν 3 τὰ ὁποῖα προτείνει τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον καὶ ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ φρονοῦμεν ὅτι ἐνδείκνυται ὁ εἰς διετίαν περιορισμὸς τῆς πρώτης θητείας τῶν διορισθησομένων μελῶν τοῦ Α. Ο. Σ. ἵνα μὴ θεωρηθῇ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ὡς ζητοῦσα νὰ συγχρονίσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ μὲ τὴν κατὰ τεκμήριον ἀσφαλῆ παραμονήν της εἰς τὴν ἀρχήν, κληροδοτοῦσα εἰς τὴν διάδοχόν της τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὑποταγῆς εἰς ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων προερχομένους ἐξ ἐκλογῆς. Ἄλλη παρατήρησις τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν δαπάνης ἐξ 100,000 δρχ. ἐτησίως πρὸς πληρωμὴν τῶν τεχνικῶν μελετῶν, τὰς ὁποίας τὸ Α. Ο. Σ. θὰ εὑρεθῇ ἀναποδράστως εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἀπὸ οἰκονομολόγους ἢ ἄλλους εἰδικούς μὴ μετέχοντας αὐτοῦ. Ἂς μὴ ξενίσῃ ἡ πρότασις αὕτη. Οὐδεμία νέα ἐπιβάρυνσις ἐπέρχεται ἐκ τῆς ἀπιδοχῆς ταύτης διότι προβλέπεται ἡ μείωσις τῶν δαπανῶν κατὰ 216,000 δρχ. ἐτησίως λόγῳ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν τοῦ Α. Ο. Σ.

Ἤδη ἔρχομαι εἰς τὸ κυριώτερον ἐπίμαχον σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἐχώρισε τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Προτείνουσα ἡ Κυβέρνησις τὴν σύστασιν Α. Ο. Σ. ἀπέβλεψε κυρίως εἰς σκοποὺς κοινωνικῆς προνοίας, σκοποὺς, οἱ ὁποῖοι διέκριναν ἀνέκαθεν τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων. Διὰ τοῦ μέτρου τὸ ὁποῖον εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ προλάβῃ ἐνδεχομένους κοινωνικοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἐγκυμονοῦν αἱ σημεριναὶ ἀκατάπαυστοι κοινωνικαὶ ζυμώσεις, ὁ σημέραι ἀνδρούμενος συνδικαλισμός, ὅστις εἰς πλεῖστα κράτη τείνει νὰ λάβῃ μορφὴν ἐπαναστατικήν. Ἡ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν τάξεων ἀπαιτεῖ ἐναρμόνισιν συνεχῆ καὶ διαρκῆ

σύμφωνοι. Ἔχομεν ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν τὸν τρόπον ὃν ἐξέλεξε τὸ Κράτος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν δαπάνην καὶ ἂν αὐτὸς ἠτὸ ὁ ἁρμόζων. Τὸ Κράτος δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ ἐκδώσῃ μετοχὰς μὲ μέρισμα 8 ο)ο καὶ μὲ ἐπιμέρισμα 2 ο)ο ἢ κάτι τι περισσότερον ἀκόμη δυνάμενον ὅμως νὰ ὑποβιβασθῇ ἀπὸ τὸ Κράτος. Βεβαίως ἔχει δικαιοδοσίαν τὸ Συμβούλιον νὰ μετατρέπῃ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τὰ κέρδη εἰς μεγαλύτερον ποσοστὸν 11 ἢ 12 ο)ο, βραδύτερον ὅμως δύναται νὰ ἐπεμβαίνῃ τὸ Κράτος. Αἱ ὁμολογίαι ἔχουν εὐχέρειαν ἐπενδύσεως καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ ἐπαύξησιν μάλιστα μονάδων τινων, διότι ἔχουν τὸ πλεονέκτημα τοῦ τόκου 10 ο)ο, ἔχουν τὸ ἀφορολόγητον καὶ τὸ Κράτος ἐγγυᾶται τοὐλάχιστον διὰ τὸ 8 ο)ο, τὸ ὁποῖον θὰ συμπληρώσῃ ἐν περιπτώσει ἀγορᾶς τοῦ προνομίου μετὰ 13ετίαν. Ἂν δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ προνομίου δὲν φθάσῃ τὸ ἀποθεματικὸν διὰ τὸ κεφάλαιον θὰ τὸ συμπληρώσῃ τὸ δημόσιον. Ἔπειτα ἔχομεν τὴν ἐπικαλλαγήν, ἂν δηλ. ἐξαγορασθῇ τὸ προνόμιον μετὰ 13 ἔτη θὰ δώσῃ τὸ Κράτος ἕνα 20 ο)ο, ἐὰν δὲ φθάσωμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ προνομίου θὰ δώσῃ τὴν μετοχὴν τῶν 100 δραχμῶν εἰς 133.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὸ ἀποθεματικὸν δὲν περιέρχεται εἰς τὴν Ἑταιρείαν Γίνεται ἕνας γενικὸς ὑπολογισμός. Ἴδού τί λέγει τὸ ἄρθρον 35 εἰς τὸ τέλος. (ἀναγινώσκει). Κατὰ συνέπειαν περιέρχεται εἰς τὸ Κράτος Δηλαδὴ τὸ ἀποθεματικὸν ὑπολογίζεται εἰς τὸν πίνακα.

Β. Χατζηλίας. Θὰ κρατήσῃ τὰ χρήματα διὰ τὸν ἰσολογισμόν του, δεύτερον τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον, τρίτον τὸ ἀποθεματικόν, τέταρτον ἄλλα κονδύλια καὶ πέραν αὐτῶν ἂν ὑπάρχῃ περιουσία τὴν πέρνῃ τὸ Κράτος.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν νομίζω νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἔννοια.

Β. Χατζηλίας. Ὅ,τι παραπάνω ἀπὸ τὰς ὑποχρεώσεις εὕρῃ θὰ τὰς πέρνῃ τὸ Κράτος. Ἔτσι νομίζω εἶναι. Ὅπως σᾶς εἶπα, αἱ μετοχαὶ αὐταὶ θὰ παρέχουν τὸ πλεονέκτημα εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ τὰς θέτῃ εἰς κυκλοφορίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σχετικῶς μ' ἐκεῖνα ποὺ εἴπατε πρὸ ὀλίγου, μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ πιστωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν δαπανῶν. Δὲν θὰ πάρῃ δηλαδὴ κανὲν ποσοστὸν δι' ἀμοιβήν, ὅπως πέρνουν πάντοτε αἱ ἄλλαι Ἑταιρεῖαι ἐπὶ τῶν γενικῶν ἐξόδων.

Β. Χατζηλίας. Ἀπὸ ἀπόψεως τῆς Ἑταιρείας εἶναι κανονικὸν τὸ πρᾶγμα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ 20 ο)ο εἶναι ἀμοιβὴ τῆς Ἑταιρείας, ἂν στερηθῇ τοῦ προνομίου. Μᾶς λέγει δηλαδὴ δώστεμου αὐτὰ ποὺ ἐδαπάνησα καὶ κάτι τι δι' ἀμοιβήν μου.

Β. Χατζηλίας. Εἰς τὸ 13ον ἔτος μὲ τὴν τυχὸν ἐξαγορὰν τοῦ προνομίου ἐκτὸς τοῦ 20ο)ο πέρνει καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, ὅπερ θὰ εἶναι 12 ο)ο ἐπὶ τοῦ μετοχικοῦ. Πάντως ἡ ἐπικαταλλαγὴ ἐλαττοῦται, ἀλλ' αὐξάνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἀποθεματικοῦ. Ἔρχεται δηλ. μαζὶ μὲ τὸ 20 ο)ο καὶ γίνεται 25 ο)ο ὄχι ὀλιγώτερο. Ἔχομεν λοιπὸν μίαν χρηματοδότησιν τῆς συμβάσεως. Τὸ μετοχικόν της κεφάλαιον εἶναι 500,000 λίρες. Τώρα ὁ νόμος περὶ ἀ ω ὑμων ἑταιρειῶν λέγει ὅτι καταβάλλουν αἱ ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι τὸ 1)4 ἀμέσως καὶ τὰ 3)4 ἐντὸς δεκαετίας. Ἡ σύμβασις δὲν λέγει τοιοῦτον τι, ἀλλὰ ρυθμίζει τὸ ζήτημα ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Κ. Βουδούρης. Δὲν γενᾶται ζήτημα ὅτι τὴν πρώτην φορὰν θὰ κατατεθοῦν 125,000 λίρες.

Β. Χατζηλίας. Ὡς πρὸς τὸ δάνειον λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ προσφέρῃ δάνεια καὶ ἂν δὲν τὸ δεχθῇ ἡ Κυβέρνησις θὰ τὸ χρηματοδοτήσῃ ἡ ἰδία καὶ ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ λεχθῇ ἐκ τῶν προτέρων αὐτό, διότι τὰ Κράτη δανείζονται καλύτερα ἀπὸ τὰς Ἑταιρείας εἰς τὸ ἐξωτερικόν, δεδομένου μάλιστα ὅτι αἱ ὁμολογίαι αὐτῆς τῆς Ἑταιρείας λόγῳ τῶν πλεονεκτημάτων των δύνανται νὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κάλλιστα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατηροῦμεν τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσωμεν τὰ τοῦ δανείου.

Α. Βερδέλης. Τὸ σύνολον τῶν ἔργων πόσον εἶναι;

Β. Χατζηλίας 17,500,000 δραχμαὶ χρυσαῖ δι' 20.000 γραμμάς, δεδομένου δὲ ὅτι τὸ Μετοχικὸν Κεφάλαιον εἶναι 12,500,000 χρυσαῖ δραχμαὶ θὰ ὑπολειφθῇ πρὸς συμπλήρωσιν ἑνὸς 30ο)ο τῶν δαπανῶν. Ἡ Ἑταιρεία αὐτὴ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ποὺ θὰ προτείνει διὰ τὸ δάνειον, ἔχει κάμει ἕνα τοιοῦτον δάνειον εἰς τὰ 1925 καὶ τώρα προτείνει τὸ ἴδιον.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) Ὅταν ὑπεγράφη ἡ Σύμβασις ὑπεγράφη μὲ τὴν ρητὴν ἐπιφύλαξιν καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ κ. Μαρῆ ὅτι δὲν ἰσχύει τὸ δάνειον τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν.

Β. Χατζηλίας. Ἐγὼ συνάγω τί δάνειον θὰ μᾶς προτείνῃ ἢ ἑπταετὲς μὲ 10 ο)ο ἢ 10ετὲς μὲ 8 ο)ο, ἀλλὰ μὲ ἐξόφλησιν κατὰ τμήματα ἰδιόρρυθμα. Δηλ. μᾶς ζητεῖ τὰ πρῶτα ἔτη νὰ πληρώσωμεν πολλά.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν θὰ ἐξαρτηθοῦν οἱ ὅροι.

Β. Χατζηλίας. Πάντως θὰ καταλήξῃ ἕνα 30 ο)ο νὰ χρηματοδοτήσῃ τὸ Κράτος. Καὶ ἐρωτᾶται ἂν δὲν εἶναι συμφερώτερον νὰ προτιμήσωμεν τὴν πρότασιν τῆς ἰδίας Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1926, ἡ ὁποία μᾶς ἔλεγε «μὴ δίδετε προνόμιον ἐκμεταλλεύσεως, διότι ὑπάρχουν πολλὰ μειονεκτήματα Τὰς προτάσεις αὐτὰς τὰς ἐπεκύρωσε καὶ δι' ἐπιστολῶν της πρὸ 4 μηνῶν καὶ μόνον ζήτημα ὑπολειπόμενον ἦτο ἡ ρύθμισις τῶν τιμολογίων, διότι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ Γερμανικὸν Κράτος θὰ εἶναι εὐχαριστημένον ἀφοῦ ἐφυδιαζόμεθα μὲ προϊόντά του.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡμεῖς ζητοῦμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν. Αὐτὴ εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρέπει εἰς αὐτὸ νὰ ἐξηγηθῶμεν.

Β. Χατζηλίας. Θὰ ἐπρόσθετα ὅτι δύναται ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνουσα τὴν κατασκευὴν νὰ ἀνελάμβανε καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν μόνον δι' ὀλίγα ἔτη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πέρυσιν εἰς ἀντιπροσώπους τῶν Τ.Τ.Τ. ἐδήλωσα ὅτι θέλομεν ξένους διὰ νὰ μᾶς μάθουν τὰ τηλέφωνα. Αὐτοί μοῦ εἶπαν ὅτι τὸ κεφάλαιον ἠμπορεῖ νὰ ἐξοφληθῇ εἰς 4-5 χρόνια καὶ ἐντὸς τοῦ διαστήματος αὐτοῦ δύναται νὰ ἐξασκηθῇ τὸ ἐγχώριον προσωπικόν. Ἂν εἶναι ἔτσι, τοὺς εἶπα, δὲν ἔχω ἀντίρρησιν, Ἀλλ' ὡριμώτεραι σκέψεις μᾶς ἔπεισαν ὅτι ὅσον περισσότερον χρόνον μείνουν οἱ ξένοι τόσον καλύτερα θὰ βελτιωθῇ ἡ συγκοινωνία καὶ ἐφόσον δὲν θυσιάζομεν κανὲν συμφέρον τοῦ προσωπικοῦ δὲν τοῦ ἀναγνωρίζομεν κανὲν δικαίωμα νὰ παρεμβαίνῃ εἰς τὴν ποσοπάθειαν τοῦ Κράτους ἐπιδιώκοντος νὰ ἐπιτύχῃ μίαν καλὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν. Ὅσοι ἐπήγατε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ἀντελήφθητε τί τηλέφωνα ἔχουν ἐκεῖ καὶ τί τηλέφωνα ἔχομεν ἐδῶ.

Α. Παπανασταίου. Δὲν πταίει τὸ προσωπικόν.

Κ. Βουδούρης. Ἡ ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει ἐκμάθησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς ὀκταετίας.

Β. Χατζηλίας. Εἶπα ὅτι ἡ Γερμανία δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀξιώσῃ καὶ προ ὑμιον ἀφοῦ τὴν προτιμῶμεν εἰς τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ μηχανήματα, ἡ δὲ ἀνάδοχος Ἑταιρεία οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου ἔχει προνόμιον ἐκμεταλλεύσεως. Καὶ αὐτὸ θὰ ἦτον ἡ καλυτέρα λύσις καὶ διὰ τὸ Κράτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Βεβαίως ἀφοῦ προτιμῶμεν τὰ Γερμανικὰ προϊόντα θὰ εἶναι εὐχαριστημένη ἡ Γερμανικὴ Ἐπικράτεια. Τὴν ἄποψιν ὅμως τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τὴν ἀποκρούω ἀπολύτως Θεωρῶν αὐτὴν ζήτημα Κυβερνητικὸν καὶ σᾶς παρακαλῶ εἰς ἄλλα σημεῖα νὰ μᾶς ἀποδείξητε τὴν σύμβασιν κακήν.

Β. Χατζηλίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τιμολόγια ταῦτα

στηρίζονται εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς συμβάσεως καὶ ἀναλόγως τῶν βαρῶν τῶν ὅρων αὐτῶν θὰ μεταβάλλωνται.

Πρέπει, νὰ προσέξωμεν ὅμως, ὄχι εἰς τὰ τιμολόγια τῶν δύο ἐτῶν, ἀλλὰ τὰ τιμολόγια τῶν 33 ἐτῶν. Ἔκαμα αὐτοὺς τοὺς λογαριασμοὺς ἐν συγκρίσει μὲ τὰς δαπάνας καὶ οἱ ὑπολογισμοί μου ἐκρίθησαν μετριοπαθεῖς καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ὑπηρεσίας. Καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς καταλήγομεν νὰ ἔχωμεν τιμολόγιον 3.700 δραχμὰς κατὰ μέσον ὅρον κατὰ συνδρομητήν, ἂν δαπανηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον. Δηλ. μὲ ὅλους τοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως βγαίνει ὅτι πρέπει νὰ εἰσπράξωμεν ἕνα 28 ο)ο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου διὰ νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσωμεν. Βάσιν ἀριθμοῦ συνδρομητῶν ἔλαβα τὰς 20.000, ἐξ ὧν οἱ 14.000 αὐτόματα. Ἀπὸ αὐτὰς τὰς 3.700 δραχμ. κατὰ συνδρομητήν θὰ πέρνῃ τὸ Κράτος μάξιμουμ 450 δραχμ. διὰ φορολογίας καὶ λοιπὰ ἔξοδα. Δηλ. Τὸ Κράτος ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν συνδρομητὴν καὶ τὸ τηλέφωνον θὰ καταντήσῃ ἐν Ἑλλάδι εἶδος πολυτελείας. Δὲν στηρίζεται δηλαδὴ ἡ σύμβασις εἰς τὴν ἀρχὴν «ἐν τῇ καταναλώσει τὸ κέρδος».

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔχει συμφέρον ἡ Ἑταιρεία νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν χρῆσιν τῶν τηλεφώνων;

Β. Χατζηλίας. Ἡ συνδυασμένη ἀνάληψις κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως φέρει ἀντίθεσιν συμφερόντων. Πάντως πελάται μὲ τέτοια βάρη δὲν θὰ εὑρεθοῦν. Ἡ Ἑταιρεία θὰ προσπαθῇ νὰ ἰσορροπῇ τὰς δύο ἀντιτιθεμένας ἀπόψεις νὰ πωλῇ ὑλικά, χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ μὴ πάρῃ ἀνάλογον τόκον ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, δεδομένου ὅτι τὰ πρόσθετα κεφάλαια θὰ ἐλαττώσουν τὸν τόκον τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου. Ἡ τιμὴ τῶν 3700 δραχ. κατέρχεται καὶ μέχρι τῶν δραχμῶν 3.000, ἀλλ' ὄχι ὅταν δοθῇ τὸ δάνειον, ὅπως θέλει ἡ Ἑταιρεία.

Ι. Μπουρνιᾶς. Εἰς τὰ ἄλλα Κράτη πῶς εἶναι τιμολογημέναι αἱ συνδρομαί;

Β. Χατζηλίας. Εἶναι ποικίλαι, καὶ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὰς ἐγχωρίους συνθήκας τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς. Πάντως ἐπὶ 20.000 συνδρομητῶν θὰ ἔχωμεν ἐτησίαν ἐπιβάρυνσιν συνδρομητοῦ δραχμ. 3.700, χωρὶς νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τοὺς ὑπολογισμούς μου καὶ αἱ ἀμοιβαὶ δι' ἱδρυτικοὺς τίτλους καὶ ἄλλα κονδύλια. Δὲν πρόκειται, μὲ αὐτὰ νὰ κατακρίνω τὴν Ἑταιρείαν. Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἀνάγκην ὅλων αὐτῶν τῶν ἐξυπηρετήσεων, ἀλλ' ἐξετάζω ἂν συμφέρῃ εἰς τὸ Κράτος καὶ ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἄλλος τρόπος. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὑπολογίζομεν νὰ φθάσουν οἱ συνδρομηταὶ τὰς 3.000 καὶ ἔχομεν καὶ ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν, ὅπου δὲ συντρέχουν τοιαῦται συνθῆκαι δὲν ἐνδείκνυται τὸ αὐτόματον σύστημα, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἀπό τινος χρόνου νὰ ἐφαρμόζεται.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος δὲν κατεφάνησαν ἀκόμη, καὶ ἀδικοῦμεν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. ἂν τὴν κατακρίνωμεν, διότι ἡ ἐλαττωματικότης προέρχεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν γίνεται ὁ νεωτερισμὸς διὰ νὰ κτυπήσωμεν τὰ Τ.Τ.Τ., ἀλλὰ διότι οὐταὶ τὶς δουλειὲς τὶς ὀργανώνουν κολύτερα οἱ ξένοι.

Β. Χατζηλίας. Σύμφωνοι εἴμεθα. Τὸ προσωπικὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι ἀνίκανον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ἱκανώτεροι οἱ Εὐρωπαῖοι.

Β. Χατζηλίας. Αὐτὸ λέγω καὶ ἐγώ. Στὴ Θεσσαλονίκη γίνεται τώρα ζεῦξις καὶ ἀνανέωσις γραμμῶν καὶ θὰ ἐξοικονομῆται ὁ κόσμος μὲ μίαν μικρὰν ἀμοιβὴν 600 δραχμῶν, καὶ ὅταν πάῃ ἡ Ἑταιρεία καὶ γυρεύει 3,000 δραχμὰς τί θὰ γίνῃ; Ἐπίσης στὴ Κρήτη πληρώνουν 700—800 δραχμάς. Εἰς τὴν Ξάνθην ἐξ ἄλλου, μὲ τὸ Ταμεῖον Τηλεφωνικῆς Συγκοινωνίας, πληρώνουν 800 δραχμὰς τὸ ἔτος καὶ ὑπάρχουν 240 συνδρομηταί. Τί θὰ γίνῃ αὔριον ὅταν θὰ τοὺς ζητῇ ἡ Ἑταιρεία νὰ ἐγγραφοῦν πρὸς 2,500 δραχμάς; Δὲν θὰ τοὺς φανῇ παράξενον αὐτὸ πρᾶγμα;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας μὲ πληροφορεῖ, ὅτι εἰς τὰς περιφερείας αὐτὰς ἡ συνδρομή, ἡ ἐτησία, θὰ ἀνέρχεται εἰς 60 φράγκα χρυσᾶ, δηλ. 900 δραχμές, καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι σπουδαία διαφορά, ἀντὶ 800 δραχμῶν νὰ πληρώνουν 900 καὶ νὰ ἔχουν ἀρτιωτάτην τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν.

Β. Χατζηλίας. Αὐτὸ τὸ τιμολόγιον εἶναι διὰ τὰ δύο πρῶτα χρόνια.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ὑποθέτω ὅτι μᾶς ἔδωκε στὴν ἀρχὴ φθηνὰ τιμολόγια, διὰ νὰ μᾶς γελάσῃ εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἐξ ἄλλου, πῶς, ἐνῶ θὰ αὐξάνουν οἱ συνδρομηταί, θὰ ἀκριβαίνουν τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεως;

Β. Χατζηλίας. Κάθε γραμμὴ ἔχει τὰ ἔξοδά της.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατί θὰ αὐξήσουν;

Β. Χατζηλίας. Οἱ ὑπολογισμοὶ μουβασίζονται ἐπὶ τῶν δαπανῶν ποὺ θὰ κάμῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πιστεύετε ὅτι μία Ἑταιρεία μεγάλη σὰν τὴν Σίμενς-Χάσκε ἔχει πρόθεσιν νὰ μᾶς παγιδεύσῃ; Μᾶς δίδει δηλαδὴ τώρα φθηνά, διὰ νὰ μᾶς σύρῃ εἰς τὴν σύμβασιν καὶ κατόπιν νὰ μᾶς πάρῃ ἀκριβότερα;

Β. Χατζηλίας. Τώρα δὲν δύναται νὰ μᾶς ζητήσει τίποτε, διότι δὲν μᾶς παρέχει τίποτε, θὰ μᾶς παρέχῃ μετὰ 5 ἔτη. Τότε θὰ εἶνε ὑποχρεωμένη ἡ Ἑταιρεία νὰ δίδῃ γραμμὰς ἐπὶ πλέον ἐκείνων ποῦ εἶναι εἰς τὰς κεντρικὰς γραμμάς. Αὐτὸ δηλοῖ, ὅτι δὲν τὴν συμφέρει νὰ ἐπεκτείνεται ἀπὸ τώρα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν συνάγεται ἀπὸ αὐτὸ ὅτι μᾶς δίδει τὰ φθηνὰ τιμολόγια διὰ νὰ μᾶς σύρῃ εἰς τὴν σύμβασιν.

Β. Χατζηλίας. Διά ν' ἀποφύγωμεν ὅλα αὐτά, ἕνα μέλος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν εἶπε, νὰ θέσωμεν ὡς ὅρον ὅτι αἱ μεταβολαὶ τῶν τιμολογίων θὰ ἔχουν ἕνα ὅριον μέχρι 10 ο)ο.

Σ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ σύμβασις αὐτὴ ἔγινε ἔπειτα ἀπὸ μεγάλην συζήτησιν καὶ ἔρευνον. Ὅπως ὅμως ὑποστηρίζετε τὴν αὔξησιν, διατί ἀποκλείετε καὶ τὴν ἐλάττωσιν;

Β. Χατζηλίας. Τὴν πρότασιν ἐκείνου τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν θεωρῶ καὶ ἐγὼ ἀντιοικονομικήν.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Γνωρίζετε ὅτι ὑπῆρξεν Ἑταιρεία, ἥτις ἐπρότεινε 10ετῆ σταθερὰ τιμολόγια; Ἦτον αὐτὴ ἡ Ἑταιρεία ἠλιδία;

Β. Χατζηλίας. Διατὶ δὲν τὴν ἐδέχεσθε;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Διότι ὁ συνδυασμός, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ σύμβασις, θὰ καταλήγῃ εἰς συμφέροντα τιμολόγια.

Α. Χρηστομάνος. Τὰ τιμολόγια εἶναι ἀποτελέσματα τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, δηλαδὴ τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ κεφαλαίου.

Β. Χατζηλίας. Σχετικῶς μὲ αὐτό, καίτοι δὲν ἤθελα νὰ κάμω σύγκρισιν τῶν προτάσεων ἄλλων Ἑταιρειῶν.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ τὰς κάμετε. Πρέπει δὲ νὰ σᾶς εἴπω τοῦτο, ὅτι ἥμην διατεθειμένος νὰ δώσω τὴν Σύμβασιν αὐτὴν εἰς τὴν Γερμανικὴν Ἑταιρείαν, ἐφόσον θὰ ἐπλησίαζεν οὐσιωδῶς τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ προσεφέρετο ἄλλη Ἑταιρεία. Δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ τὴν δώσω τὴν Σύμβασιν καὶ μὲ κάποιαν διαφοράν, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἀνεξαρτήτως μιᾶς διαλογίας τὴν ὁποίαν εἴπατε καὶ τὴν ὁποίαν δέχομαι, ἔχομεν μίαν ἐκκρεμῆ σύμβασιν καὶ δὲν θὰ ἤθελον νὰ ἀφήσω μίαν δίκην ἐκκρεμῆ ἐνώπιον τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων. Ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ, διότι καὶ ἡ Γερμανία θὰ διηυκόλυνε τὴν εἰσαγωγὴν τῶν καπνῶν μας. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, δὲν θὰ ἔφθανον μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου νὰ συγκρίνω τὴν μακρὰν διαφορὰν τῶν τιμολογίων, ἀλλὰ ἡ ἔκθεσις τοῦ Συμβουλίου ἦτο δυσμενεστάτη.

Β. Χατζηλίας. Ἐπειδὴ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔκαμεν σύγ-

ρισιν καὶ μὲ ἄλλας Ἑταιρείας σᾶς λέγω ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἐκείνη ἔχει εὐθηνότερα τιμολόγια, διότι ἔχει τόκον 8 ο)ο ἐνῶ ἡ παροῦσα σύμβασις ἔχει τόκον 10 ο)ο. Αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν μεγάλην διὰ τοὺς συνδρομητάς, διότι ὑπάρχει καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ μερίσματος τοῦ Κράτους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον αὐξάνει τὴν συνδρομὴν ἀρκετά. Αὐτὰ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν τιμολογίων. Συνεχίζων ἀναπτύσσει ἰδικόν του σχέδιον τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας ἐπὶ τῇ βάσει οἰκονομικωτέρων ὅρων διὰ τοῦ ὁποίου αἱ διάφοροι μπατερὶ σαντράλ καὶ μπατερὶ λοκάλ τῶν Ἀθηνῶν αἵτινες θὰ ἀντικατασταθῶσιν δύναται νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς πόλεις. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην π. χ. ὑπάρχει σύστημα τῶν μπατερὶ σαντράλ τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ καλῶς καὶ τὸ ὁποῖον κέντρον Θεσ)νίκης θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐνισχύσωμεν μὲ τὰς μπατερὶ σαντράλ τῶν Ἀθηνῶν, ἐνῷ ἂν ἀντικαταστήσωμεν αὐτὸ μὲ τὸ σύστημα τὸ καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς συμβάσεως θὰ αὐξηθῇ παρὰ πολὺ ἡ συνδρομὴ καὶ συνεπῶς ὁ κόσμος θὰ δυσφορήσῃ. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὅσον μικροτέρας συνδρομὰς κάμνει ἡ Ἑταιρεία εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, τόσον μεγαλυτέρας πρέπει νὰ κάμῃ διὰ τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ κεφάλαιά της. Συνεχίζων ἀναπτύσσει τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου του θὰ ἔδιδεν εἰς τὰς μικρὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις καὶ εἰς τὰς διαφόρους Κοινότητας τοὺς ἀριθμοὺς τῶν τηλεφώνων, τοὺς ὁποίους θὰ ἀντικαθίστα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Μὰ διατὶ νὰ τὰ χαρίζῃ τὸ Κράτος εἰς τὰς μικρὰς πόλεις καὶ νὰ μὴ τὰ ἀγοράζῃ ἡ Ἑταιρεία.

Β. Χατζηλίας. Διότι ἡ Ἑταιρεία δὲν θὰ τὰ ἀγοράσῃ· εἶναι Ἑταιρεία κατασκευῆς καὶ δι' αὐτὴν τὰ ὑλικὰ ταῦτα εἶναι ἄχρηστα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ ὁμιλῶ διὰ τὰ τηλέφωνα καὶ ὄχι διὰ τὰ σύρματα.

Β. Χατζηλίας. Ἡ Ἑταιρεία δὲν ἀναλαμβάνει καμμίαν ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς συμβάσεως, θὰ εἶπη δὲ αὕτη, ἐὰν τῆς κάμωμεν τοιαύτην πρότασιν, ὅτι εἶναι Ἑταιρεία κατασκευῆς καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμνῃ μπαλώματα. Πάντως ἡ πολυτέλεια τῆς ἀνταλλαγῆς ὅλων τῶν τηλεφωνικῶν συγκοινωνιῶν δὲν εἶνε κατάλληλος διὰ τὴν οἰκονομικὴν περίπωσιν τῆς σημερινῆς δυσποναγίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνα ἄρθρον εἰς τὴν σύμβασιν κατὰ τὸ ὁποῖον ἕναν ἀριθμὸν δύνανται νὰ τὸν πάρουν πλείονες το, ἑνὸς συνδρομητοῦ.

Β. Χατζηλίας. Τὸ γνωρίζω ἀλλ' ἐὰν τὸ τοιοῦτον τὸ πράξουν πολλοὶ ἡ Ἑταιρεία θὰ αὐξήσῃ τὰς συνδρομάς αὐτὰς διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ κεφάλαιά της.

Συγκρίνων τὰ σημερινὰ τιμολόγια πρὸς τὰ τιμολόγια τὰ ὁποῖα θὰ καθορίσῃ ἡ Ἑταιρεία, λέγει, ὅτι τὰ τελευταῖα ταῦτα θὰ εἶναι πολὺ ἀκριβώτερα εἰς τρόπον ὥστε ἡ συνδρομὴ θὰ φθάνῃ τὰς 3 χιλ. δρχ. διὰ τὰς οἰκίας τὰς 4 καὶ 1)2 ἕως 6 διὰ τὰ γραφεῖα, αἱ δὲ τοάπεζαι μὲ 28 συνδιαλέξεις τὴν ἡμέραν θὰ πληρώνουν 7 πεοίπου χιλ. δρ., ἐνῷ μία Τράπεζα εἶναι δυνατὸν νὰ φθάνῃ καὶ εἰς 80 συνδιαλέξεις, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος θὰ πληρώνῃ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν γραμμῶν τὰς ὁποίας ἔχει 1 καὶ 1)2 ἕως 2 ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς τὴν Ἑταιρείαν διότι θὰ πληρώνῃ διὰ τὰς δωρεὰν γραμμάς, τὰς ὁποίας ἔχει διὰ συνδιαλέξιν γενομένην εἰς ἀπόστασιν πέραν τῶν 3 χιλιομέτρων.

Ἡ Παγκαλικὴ σύμβασις ὥριζε τόκον 8 ο)ο, ἐνῶ αὕτη ὁρίζει 10 ο)ο. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλη οὐσιώδης διαφορὰ ἐκείνης τῆς συμβάσεως πρὸς τὴν παροῦσαν. Εἰς ἐκείνην δὲν προεβλέπετο ἡ ἔκπτωσις τῆς Ἑταιρείας καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ δικτύου, ἐνῶ εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιτρέπεται. Ἂν δὲ δεχθῶμεν ὅτι τὸ τηλεφωνικὸν δίκτυον τῶν Ἀθηνῶν ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν 100 μονάδας, θὰ πληρώσωμεν διὰ τὴν ἐξαγορὰν 75 ο)ο, ἀλλ' εἰς αὐτὰ δὲν ἔχει γίνει ἔκπτωσις τῶν 150 χρυσῶν δραχμῶν κατὰ συνδρομὴν, δηλαδὴ ἐπὶ χιλίων χρυσῶν δραχμῶν ἔκπτωσις 15 ο)ο. ὥστε τὸ 75 ο)ο, τὸ ὁποῖον θὰ πληρώσῃ τὸ Κράτος διὰ τὴν ἐξαγοράντοῦ δικτύου, θὰ ἀνέλθῃ διὰ τῆς προσθήκης τῶν 15 ο)ο, τὰ ὁποῖα δὲν ἐκπίπτουν εἰς 90 ο)ο. Εἶναι δὲ σκόπιμος ἡ παράτασις τοῦ προνομίου ἐπὶ 38 ἔτη, διότι ὡς ἀπέδειξε μία δίκη γενομένη εἰς τὸ Λονδῖνον μεταξὺ τοῦ Ἀγγλικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας, τὰ διάφορα καλώδια καὶ λοιπὰ μηχανήματα δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσι πέραν τῆς μιᾶς 20ετίας, εἰς τρόπον ὥστε ὅταν θὰ παραδοθῇ τὸ ὑλικὸν τοῦτο ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸ Δημόσιον εἶναι ἄχρηστον. Ἑπομένως ἡ περίπτωσις τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ προνομίου ἐκ μέρους τοῦ Κράτους εἶναι ἐπιζημία δι' αὐτό. Ἐκ τῆς μελέτης τῆς ὅλης συμβάσεως διαφαίνεται, ὅτι ἐνῷ λαμβάνονται ὅλαι αἱ ἐξασφαλίσεις διὰ τὴν Ἑταιρείαν, παρορῶνται ἐντελῶς, αἱ ἀπόψεις τῶν συνδρομητῶν. Χρήζει συνεπῶς ἡ σύμβασις αὕτη λεπτομερεστέρας ἐξετάσεως.

Α. Μάρκου. Προτείνετε συνεπῶς τὴν ἀπόρριψιν τῆς συμβάσεως;

Β. Χατζηλίας. Ὄχι, ἀλλὰ προτείνω τὴν ἀνασκευὴν αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** λέγει ὅτι δὲν εἶναι πρόοδος ὅταν διὰ μιᾶς συμβάσεως διπλασιάζωνται τὰ τέλη τῆς συνδρομῆς τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι, κατόπιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Χατζηλία, πρέπει ν' ἀφεθῇ καιρὸς εἰς τοὺς κ. κ. βουλευτὰς νὰ μελετήσουν τὴν σύμβασιν.

Ὁ κ. ***Ε. Μαλαμίδας*** λέγει ὅτι θὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ὡρισμένων σημείων τῆς συμβάσεως ἀφοῦ προηγουμένως κάμῃ ἀντιπαραβολὴν μεταξὺ τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ τῆς ὑπογραφείσης ὑπὸ Παγκάλου διότι ἐλέχθη καὶ τοῦτο ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος συναδέλφου, ὅτι εἶναι ἀμφίβολον ἂν οἱ ὅροι αὐτῆς εἶναι πράγματι καλύτεροι. Ἀντιπαραβάλλων τοὺς ὅρους τούτους, τονίζει ὅτι ἡ μὲν σύμβασις τῆς δικτατορίας ἦτο διαρκείας προνομίου 50 ἐτῶν ἐνῷ ἡ παροῦσα ἔχει διάρκειαν προνομίου 38 ἐτῶν. Κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς δικτατορίας ἀνεγωρίζοντο κρατικὰ τηλέφωνα μόνον διὰ τὰ Ὑπουργεῖα καὶ τὰς ἐμπιστευτικὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας,, ἐνῷ ἤδη ἀναγνωρίζονται κρατικὰ τηλέφωνα διὰ τὰ Ὑπουργεῖα, τὰς στρατιωτικάς, τὰς ἀστυνομικὰς καὶ τὰς τηλεγραφικὰς ἀνάγκας. Ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας ὥριζεν ὡς ἐπιδιαιτητὴν τὸν διευθύνοντα τὸ γραφεῖον ἐργασίας τῆς Κ.Τ.Ε., ἡ παροῦσα ὁρίζει τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς δικταοράρίας ἡ ἑταιρεία ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐγκαθιστᾷ ἀστικὰ δίκτυα μὲ πλέον τῶν 100 συνδρομητῶν καὶ ἐν πόλει 10.000 κατοίκων. Κατὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἡ ἑταιρεία ἀναλαμβάνει τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἀλλὰ δι' ἀστικὰ δίκτυα καὶ μέχρις 100 συνδρομητῶν καὶ εἰς μικροτέρας πόλεις καὶ συνοικισμούς. Κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς δικτατορίας ἡ ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ πλῆρες αὐτόματον σύστημα μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ, ἐνῷ ἤδη ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκατα στήσῃ τοιοῦτον εἰς πᾶσαν πόλιν ἔχουσαν ἄνω τῶν 1000 συνδρομητῶν. Ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας ἐπέβαλεν ἐναέρια καλώδια μέχρι 200 διπλαγωγῶν, ἤδη ἐπιβάλλονται τοιαῦτα μέχρις 100 διπλαγωγῶν Ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας ὥριζε συνδρομὴν διὰ 500 κατὰ μέσον ὅρον συνομιλίας ἐτησίως δραχμὰς χρυσᾶς 161, ἐνῷ ἡ παροῦσα σύμβασις ὁρίζει διὰ τὸ συγκρότημα Ἀθηνῶν—Πειραιῶς δραχμὰς 116 καὶ κάτω. Ἡ σύμβασις δικτατορίας οὐδεμίαν ὥριζεν συμμετοχὴν τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ πουσθέτου μερίσματος. Ἡ παροῦσα ὁρίζει συμμετοχὴν κατὰ 50 ο)ο. Ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας ὥριζεν ὅτι ἡ ἐξαγορὰ δύναται νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦ 25ου ἔτους ἄνευ συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ 200 χρυσῶν δραχμῶν ἐφ' ἅπαξ εἰσφορᾶς τῶν συνδρομητῶν, ἐνῷ ἡ παροῦσα ὁρίζει ἐξαγορὰν ἀπὸ τοῦ 13ου ἔτους

ἡ δὲ ἐκ δραχμῶν 150 ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ φέρεται εἰς λογαριασμὸν ἀνακαινίσεως καὶ συμψηφίζεται μερικῶς κατὰ τὴν ἐξαγοράν. Κατὰ τὴν σύμβασιν Παγκάλου τὸ Κράτος ἐλάμβανεν μόνον τὰς ἐγκαταστάσεις εἰς τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, ἐνῷ σήμερον λαμβάνει ἐκτὸς τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέρος τῆς λοιπῆς περιουσίας ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις. Κατὰ τὴν σύμβασιν Παγκάλου αἱ ὑπεραστικαὶ γραμμαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἐνῷ ἤδη αἱ ὑπεραστικαὶ γραμμαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν γίνεται διὰ λογαριασμόν του. Ἐπίσης ὑρίσταται οὐσιώδης ἐπὶ τὰ βελτίω διαφορὰ ὅσον ἀφορᾷ τὰ τέλη τῶν ὑπεραστικῶν συνδιαλέξεων. Κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς σύμβασιν ὁρίζονται 2 ο)ο δωρεὰν συνδέσεις ἐπὶ τοῦ συνόλου ἤτοι 250 γραμμαὶ ἐπὶ 12 1)2 χιλιάδων συνδρομητῶν. Ἐνῷ ἡ σύμβασις Παγκάλου ὥριζε μόνον ἔκπτωσιν 50 ἐπὶ 100 κρατικῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν καὶ 25 ο)ο διὰ τὰς λοιπὰς κρατικὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς γραμμάς. Ἐπίσης ἐκτὸς τούτων ὁρίζει ἡ παροῦσα σύμβασις ἔκπτωσιν 50)00 ἐπὶ τοῦ 1 ο)ο τοῦ συνόλου διὰ τὰς ἐφημερίδας, βουλευτάς, γερουσιαστάς, δήμους, κοινότητας, κλπ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ἡ παρεχομένη ἐργασία ἐκμεταλλεύσεως δι' ἀπόσβεσιν, ἀναφέρει στατιστικὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι ἔκ τε τῆς ἀστικῆς καὶ τῆς ὑπεραστικῆς τηλεφωνίας οὐδὲν σπουδαῖον ἔσοδον εἰσπράττεται, τὸ ὁποῖον νὰ ἀμελῆται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως. Τονίζει ἀκολούθως ὅτι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς ὑπεραστικῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας θέλει ἐπιφέρει μείωσιν εἰς τὰ ἐκ τῶν τηλεγραφείων ἔσοδα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὡς μειονέκτημα ἀναφερθὲν ὅτι τὰ καλώδια μετὰ 20ετίαν θὰ εἶναι ἄχρηστα, καὶ ὅτι οὐδὲν θέλει περιέλθει εἰς τὸ Κράτος ἐν περιπτώσει ἐξαγορᾶς, τὸ Κράτος δύναται νὰ ἐπιφυλαχθῇ νὰ κάμῃ τὴν ἐξαγορὰν μετὰ 25ετίαν ὁπότε τὰ καλώδια ταῦτα θὰ ἔχωσιν ἀντικατασταθῇ ἐφ' ὅσον μετὰ 20ετίαν καθίστανται ἄχρηστα. Ἐπιφυλάσσεται ἀκολούθως ὅπως κατ' ἄρθρον διατυπώσῃ ὡρισμένας τροπολογίας.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν κατ' ἀρχὴν νὰ εἶναί τις ἀντίθετος μιᾶς τοιαύτης συμβάσεως ἀποσκοπούσης βεβαίως εἰς βελτίωσιν τῆς τηλεφωνικῆςσυγκοινωνίας. Πρέπει ὅμως νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ ποίους ὅρους μᾶς προβάλλεται ἡ σύμβασις αὕτη καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ἐὰν εἶναι ὀρθὸν τὸ λεγόμενον ὅτι πρέπει κοὺτ κὲ κούτ νὰ ἐκλέξωμεν αὐτὴν τὴν ἑταιρείαν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ δημιουργήσωμεν ψυχρότητα πρὸς μίαν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἀγορῶν τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ. Φρονεῖ ὅτι ἐπειδὴ οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους θὰ ἔπρεπε νὰ σταθμισθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων τὰ πράγματα καὶ νὰ καθορισθῶσι τὰ ἀνταλλάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ λάβωμεν, διότι κατὰ ἕνα πρόχειρον ὑπολογισμόν, τὸν ὁποῖον ἔκαμε, ἡ διαφορὰ ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τῆς προτιμήσεως τῆς ἑταιρείας αὐτῆς δύναται εἰς τὸ διάστημα τῶν 38 ἐτῶν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 650 ἑκατομμυρίων χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ὑπεραστικὴν τηλεφωνίαν. Ἐν πάσῃ πάσῃ περιπτώσει θὰ ἠδύναντο νὰ γίνουν καὶ ἄλλοι συνδυασμοί, θὰ ἠδύναντο φερ' εἰπεῖν τὰ μηχανήματα νὰ ἀγορασθῶσιν ἀπὸ ἀλλοῦ. Ἀλλ' ἐλέχθη ὅτι εἴμεθα καὶ ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τῆς γερμανικῆς ἑταιρείας διὰ τὴν ὑπογραφεῖσαν ἐπὶ τῆς δικτατορίας σύμβασιν. Καὶ ὅμως εἰς τὰς κατὰ τὸ 1926 ὑποβληθείσας ἐκ μέρους τῆς ἑταιρείας τούτης προτάσεις πρὸ τῆς ἐξαγορᾶς δηλαδὴ τοῦ προνομίου ἀπὸ τὴν Βελγικὴν ἑταρείαν προεβλέπετο ἀπόσβεσις τοῦ κεφαλαίου ἐντὸς 7 ἐτῶν. Καὶ εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ πρότασις ἐκείνη ἀπετέλει ἁπλῶς μίαν μπλόφαν, ὡς μοὶ εἶπε ὁ κ. Παπαθεοδώρου.

Κ. Βουδούρης. Εἰς ἐμὲ ὁ κ. Ζαχαρίας, ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ μεγαλύτερον κῦρος, εἶπεν ὅτι αἱ προτάσεις αὐταὶ ἦσαν σοβαρώταται.

Α. Παπαναστασίου. Ὑπάρχουν μεγάλαι διαφοραί.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ πρότασις αὐτὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι σοβαρά.

Α. Χρηστομᾶνος Ἀκριβῶς ἡ ἑταιρεία εὑρίσκεται πρὸ ἑνὸς τρομεροῦ διλήμματος, διότι ἦσαν σοβαραὶ αἱ προτάσεις αὐταί, καὶ τότε βέβαια ὑπάρχουν πολὺ μεγάλαι διαφοραί, ἢ ἡ πρότασις ἦτο μία μπλόφα ὁπότε ἡ ἑταιρεία πλέον δὲν εἶναι σοβαρά.

Ὑπεστηρίχθη κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν συζήτησιν ὅτι ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας εἶναι ἔγκυρος, διότι ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφάνθη ὅτι αἱ μήπω κυρωθεῖσαι συμβάσεις εἶναι ἰσχυραί. Ἀλλ' ἐδῶ συντρέχουν ἄλλαι περιπτώσεις: ἐμεσολάβησαν δωρεὰ ψήφισι, ἐδημιουργήθησαν ζητήματα καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ δὲν πρόκειται περὶ μιᾶς κοινῆς συμβάσεως, ἀλλὰ περὶ συμβάσεως διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ἀσχοληθῇ ἡ ποτινὴ δικαιοσύνη. Τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ταύτης, ὅρους ἐπαχθεῖς, κατὰ τὴν δήλωσιν αὐτῆς ταύτης τῆς Ἑταιρείας, καὶ τὰς περὶ τὴν συνομολόγησιν παρατηρηθείσας ἀνωμαλίας ἐγνώριζεν κάλλιστα ἡ ἤδη ἀνάδοχος τῆς νέας συμβάσεως, ἥτις ἐξηγόρασε τὴν παλαιάν, καὶ προέβη εἰς τὴν ἐξαγορὰν ἐν γνώσει ὅλων αὐτῶν τῶν περιστατικῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρῆλθεν ἡ προθεσμία πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεών της. Ἀφ' ἑτέρου δὲν προέβη εἰς ἐνέργειάν τινα, ἀποτελοῦσαν ἔστω καὶ ἀπαρχὴν ἐκτελέσεως, ὥστε νὰ δημιουργῆται δυσχέρεια διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον νὰ κηρύξῃ τὴν Ἑταιρείαν ἔκπτωτον. Ἐπὶ πλέον ἡ Βελγικὴ Ἑταιρεία ὡρίζετο ἐν τῇ ἐξαγορασθείσῃ συμβάσει ὅτι θὰ προέβαινεν εἰς ἐγκατάστασιν μηχανημάτων βελγικῶν καὶ ἀγγλικῶν, ἐνῷ ἡ Σίμενς-Χάλσκε, ὡς κατασκευάστρια τοιούτων μηχανημάτων, δὲν δύναται νὰ ἐγκαταστήσῃ παρὰ μόνον γερμανικά.

Πάντα ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψει, προσεκάλεσα τὴν Ἑταιρείαν ταύτην νὰ μετάσχῃ τοῦ νέου διαγωνισμοῦ. Εἰς τὴν πρόσκλησίν μου αὐτὴν ἡ Ἑταιρεία, δι' ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀπηύθυνεν, ἐπεφύλαξεν ἑαυτῇ πᾶν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκ τῆς παλαιᾶς συμβάσεως. Ἀνταπήντησα ὅτι δ' ἡμᾶς ἡ ἐπιφύλαξις αὕτη ἦτο ἀνίσχυρος. Ἡ ὑποβολὴ ἑπομένως ἐκ μέρους αὐτῆς προτάσεων δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἀποτελεῖ παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου θὰ εἶχον νὰ παρατηρήσω ὅτι κακῶς ἐν ἄρθρῳ 42 γίνεται μνεία τῆς τοιαύτης ἐπιφυλάξεως τῆς Ἑταιρείας, μνεία ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναγνώρισις τῆς ἐγκυρότητος τῆς παλαιᾶς συμβάσεως. Βεβαίως δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ψηφισθῇ καὶ ἑπομένως τὸ ζήτημα δὲν ἔχει σημασίαν. Ἐὰν ὅμως ὑποτεθῇ ὅτι δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ψηφίζεται ἡ παροῦσα σύμβασις διατὶ νὰ νομιμοποιήσωμεν καὶ νὰ ἰσχυροποιήσωμεν ἐπιφύλαξιν τῆς Ἑταιρείας περὶ τὴν ἐγκυρότητα τῆς παλαιᾶς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς θεωροῦμεν ἄκυρον;

Α. Παπαθανάσης. Δὲν βλέπω τὸν λόγον αὐτῆς τῆς διατάξεως.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουρ. Συγκ.). Ὑπάρχει ἐν πάσῃ περιπτώσει μία σύμβασις, Θέλετε νὰ κυρώσωμεν τὴν νέαν χωρὶς νὰ λάβωμεν πρόνοια διὰ τὴν παλαιάν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Πάντως ὑποβάλλατε μίαν τροπολογίαν καὶ συζητοῦμεν τὸ ζήτημα κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον ψήφισιν.

Α. Χρηστομᾶνος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἐθεωρεῖτο ἔγκυρος ἡ σύμβασις, ποία ἡ συνέπεια; Τὸ πολὺ ὑποχρεοῦται τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημίωσιν. Ὑπάρχουν ὅμως Ἑταιρεῖαι αἱ ὁποῖαι εἶναι διατεθειμέναι ὄχι μόνον νὰ ἀγοράσουν ἀπὸ τὴν Σίμενς-Χάλσκε τὰ μηχανήματα αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναλάβουν νὰ καταβάλουν αὐτῇ πᾶσαν ἀποζημίωσιν ζητηθησομένην τυχὸν παρὰ τῆς Ἑταιρείας ταύτης Νομίζω λοιπὸν

ὅτι ὄχι μόνον συμφέρον, ἀλλ' οὔτε ὑποχρέωσιν θὰ εἴχομεν νὰ δεχθῶμεν τὴν 'Εταιρείαν Σίμενς-Χάλσκε, ἔστω καὶ μὲ ὀλίγον βαρυτέρους τῶν ἄλλων ὅρους. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ὀλίγον βαρύτεροι. Εἶναι πολὺ χειρότεροι. Βεβαίως ἡ Σίμενς Χάλσκε εἶναι μία τῶν πρώτων 'Εταιρειῶν τοῦ κόσμου. Δὲν εἶναι ὅμως ἐκμεταλλευτής, εἶναι κατασκευαστής. Καὶ παρὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ 'Υπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὅτι πρέπει νὰ ἀποκλείωνται οἱ ἐκμεταλλευταὶ καὶ νὰ προτιμῶνται οἱ κατασκευασταί, ἐγώ, ἀντιθέτως, φρονῶ ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ προτιμῶνται οἱ ἐκμεταλλευταί, ἵνα ἔχουν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀγοράζουν ἀπὸ τοὺς κατασκευαστὰς τὰ καλύτερα μηχανήματα, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῆ, τῇ ὑποδείξει πάντοτε τοῦ 'Υπουργείου, ὡς τὰ καταλληλότερα. Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι πρόκειται περὶ μακροχρονίου ἐκμεταλλεύσεως καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προβλέψ τις ἀπὸ τοῦδε ἐνδεχομένας πρόοδους καὶ τελειοποιήσεις, αἱ ὁποῖαι ἤθελον τυχὸν ἀποτελέσει προνόμιον ἄλλων ξένων πρὸς τὴν ἀνάδοχον 'Εταιρειῶν.

Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην συνεζητούσαμεν περὶ 'Ανωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου. Δὲν παρῆλθον πολλαὶ ἡμέραι ἀφ' ἧς ὁ κ. 'Υπουργὸς τῆς Παιδείας εἰσηγήθη τὴν σύστασιν 'Ανωτάτου 'Εκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. 'Εν γένει ἀπό τινος παρατηρεῖται μία τάσις ὅπως τὰ μεγάλα ζητήματα, ἐξετάζωνται ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν 'Υπουργὸν καὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ εὐρύτερον πλαίσιον. Αὐτὸς ἀκριβῶς ὑπῆρξεν ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἱδρύθη πέρυσι, τῇ προτάσει μου, τὸ 'Ανώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον. Καὶ μοῦ προξενεῖ ἐντύπωσιν πῶς ὁ κ. 'Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δὲν ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τούτου πρὸ κειμένου περὶ ζητήματος τόσον σπουδαίου καὶ τόσον γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

'Εν τέλει θὰ ἐπεθύμουν νὰ προβῶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰς μίαν σύγκρισιν μεταξὺ τῶν προτάσεων αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν ἐκ μέρους διαφόρων 'Εταιρειῶν. Βεβαίως ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως αὐτῆς καὶ ἐκείνων τῆς Παγκαλικῆς, καίτοι δύο σημεῖα τῆς τελευταίας ταύτης εἶναι πολὺ εὐνοϊκώτερα τῶν σχετικῶν σημείων τῆς συζητουμένης. Τὸ ἓν τῶν σημείων τούτων ἀφορᾷ εἰς τὸ δικαίωμα τῆς 'Εταιρείας, ὅπως ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἐκμετάλλευσις γραμμῆς τινος δὲν εἶναι συμφέρουσα αὐτῇ, ἐγκαταλείπῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην εἰς βάρος τοῦ Κράτους καὶ ἀποζημιοῦται.

Β. Καραπαναγιώτης ('Υπ. Συγκ.) Δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα ἀκριβῶς ὅπως τὸ παριστάνετε.

Α. Χρηστομάνος. 'Εν πάσῃ περιπτώσει αἱ προτάσεις τῶν ἄλλων 'Εταιρειῶν εἶναι πολὺ εὐνοϊκώτεραι τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Συγκεκριμένως ἡ Σίμενς-Χάλσκε αἰτεῖται τὴν καταβολὴν διαφυγόντος κέρδους, καθοριζομένης κλίμακος αὐτοῦ. 'Η Σ. Ι. Ε. Τ. οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν αἰτεῖται. 'Η "Ερικσον ζητεῖ τὰ διαφυγόντα κέρδη μέχρι λήξεως τοῦ προνομίου. 'Η Σίμενς-Χούγκλια ζητεῖ τὸ ἥμισυ τῶν διαφυγόντων κερδῶν μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους.

Προκειμένου διὰ τὴν προθεσμίαν βελτιώσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας, ἡ Σίμενς-Χάλσκε καθορίζει αὐτὴν εἰς τρία ἔτη, ὡς καθορίζουν περίπου καὶ αἱ "Ερικσον καὶ Σίμενς Χούγκλια. 'Η Σ. Ι. Ε. Τ. ὅμως περιορίζει τὴν προθεσμίαν αὐτὴν μόνον εἰς δύο μῆνας. 'Ως πρὸς τὴν ἀγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Κράτους, ἡ διατύπωσις εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ γεννᾷ ὑποχρεώσεις παρὰ μόνον προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεων ἀξίας μέχρι 35.000.000 δραχμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἑταιρεία διὰ τῆς διαιτησίας;

Α. Χρηστομάνος. Εἶναι πολὺ δύσκολον, κύριε Πρόεδρε, ἄλλως τε δὲν εἶναι ζήτημα διαιτησίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μποροῦμε ὅμως νὰ τὸ περιλάβωμεν, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἐπιτύχαμεν διαιτησίαν ἑλληνικήν.

'Ο κ. ***Α. Χρηστομάνος*** συνεχίζων προβαίνει εἰς σύγκρισιν καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων τῶν ὑποβληθεισῶν ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ἑταιρειῶν προτάσεων, ἀναπτύσσων ἰδίως τοὺς ἐξ αὐτῶν οἰκονομικούς, καί, εὑρίσκων αὐτοὺς εὐνοϊκωτέρους ἀπὸ τοὺς τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως, συνιστᾷ καταλήγων, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως πράξῃ ὅ,τι καὶ αὐτὸς προὐτίθετο, νὰ καλέσῃ δηλ. τὴν ἑταιρείαν καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς ὅπως βάσει συγκριτικοῦ πίνακος περιέχοντος τοὺς εὐνοϊκωτέρους ἐκ τῶν ὑφ' ἑκάστης ἑταιρείας ὑποβληθέντων ὅρων, νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς προτάσεις της εἰς βαθμὸν προσεγγίζοντα κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς προτάσεις τῶν ἄλλων ἑταιρειῶν. Τοῦτο, ἐπιλέγει, προὐτίθετο νὰ κάμῃ ὅτε εἶχε τὴν τιμὴν νὰ διευθύνῃ τὸ 'Υπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐδόθη ὁ χρόνος νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν πρόθεσίν του ταύτην.

Μεθ' ὃ, προκειμένου νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης,*** ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ ἀπόψε, εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον καὶ κατὰ τὴν β' ἀνάγνωσιν διεξαχθῇ ἡ συζήτησις ἵνα ἀκουσθῶσιν αἱ γνῶμαι ὅλαι, τὰς ὁποίας θέλομεν ἀκούσει μετὰ μεγάλης προσοχῆς.

Κ. Βουδούρης. Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ θὰ παρακαλέσω νὰ δοθῇ ἐντολὴ νὰ διανεμηθῇ ἡ ἔκθεσις τοῦ κ. Χατζηλία..

'Ο κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει διὰ παντὸς τρόπου νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὅπως ἡ σύμβασις ἐμφανισθῇ τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ δώσῃ τὸ δικαίωμα εἰς κανένα νὰ τὴν ψέξῃ. Συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον ὑπηνίχθη ὁ κ. Χατζηλίας ὡς διατυπῶσαν τὴν γνώμην ὅπως τεθῇ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ πρώτου τιμολογίου ἀνώτατον ὅριον ἐπιτρεπτοῦ αὐξήσεως τῶν τιμῶν, εἶναι οὗτος καὶ δικαιολογεῖ τὴν γνώμην του ταύτην παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως διότι ὁ περιορισμὸς τὸν ὁποῖον ὑπέδειξε δὲν δεσμεύει τὸ Κράτος διὰ τὴν πιθανωτάτην μείωσιν τῶν τιμῶν καὶ κυρίως διὰ νὰ πεισθῶσι πάντες ὅτι ἡ γερμανικὴ ἑταιρεία εἶναι τόσον εἰλικρινὴς ὅσον θέλει νὰ φαίνεται, διότι ἐντὸς τῶν ἀπείρων ἄλλων ἐν τῇ συμβάσει περιέργων εἶναι, λέγει, καὶ τὸ ὅτι ὁ ἐργολάβος κηρυσσόμενος ἔκπτωτος, ἐκπίπτει τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων του. Τοιαύτην ποινήν, λέγει, ἐκπτώσεως ὑποχρεώσεων τὴν θεωρῶ πρωτάκουστον καὶ ὕποπτον. Συνεπῶς θεωρῶ ἀναγκαῖον ὅπως ἡ σύμβασις διορθωθῇ κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). 'Ημεῖς ἔχομεν τὴν ἀπόφασιν νὰ κάμωμεν ἕνα ἔργον προόδου καὶ εἰμεθα πρόθυμοι νὰ ἀκούσωμεν ὅλας τὰς ἀπόψεις διὰ νὰ γίνῃ ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερα ἡ σύμβασις. Ἀλλὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια εἶχον ὑποβληθῇ τὸ 1913 καὶ λόγῳ τῶν πολλῶν ἀντιρρήσεων ἐματαιώθη ἡ ψήφισίς των καὶ κατήντησε νὰ ψηφισθοῦν μόλις ἐφέτος, δηλαδὴ μετὰ 17 ὁλόκληρα ἔτη.

Μεθ' ὃ, περατωθείσης τῆς συζητήσεως, γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἐκχωρήσεως προνομίου κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας».

Μεθ' ὅ, συζητουμένου εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 26 'Ιανουαρίου συμβάσεως περὶ παραχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας πρὸς μόρφωσιν καὶ τέρψιν τοῦ κοινοῦ», ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ πομποῦ τὸ ὁποῖον λέγει εἰς πλεῖστα ὅσα Κράτη εἶναι τῶν 10 κιλοβάτ.

'Ο κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** λέγει ὅτι τὸ τοιοῦτ ν εἶναι προαιρετικόν.

'Ο κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι θὰ κάμῃ μίαν φιλικὴν

σύστασιν εἰς τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας. 'Ανέγνωσα, λέγει, εἰς τὴν «Πρωΐαν» μίαν ἐπιστολὴν ἑνὸς Δημητριάδου, ὅστις παραπονεῖται ὅτι διὰ τῆς ἀπορρίψεως τῶν προτάσεων τὰς ὁποίας εἶχεν ὑποβάλει ἠδικήθη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν εὑρίσκεται ἐν δικαίῳ. Ἐπειδὴ ὅμως εὑρισκόμεθα πρὸ συμβάσεως μὴ ἐχούσης τίποτε τὸ μεμπτόν, θὰ προέτεινον ὅπως, ἀφοῦ ψηφισθῇ εἰς πρώτην κατ' ἄρθρον συζήτησιν, μὴ ψηφισθῇ εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον πρὸτοῦ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὸ ὁποῖον προσέφυγεν οὗτος.

Β. Καραπαναγιώτης. ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον εἰς τὸ ὁποῖον παρεπέμφθη τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπεφάνθη ὅτι ἡ σύμβασις μετὰ τοῦ κ. Δημητριάδου δὲν νὰ θεωρηθῇ διαλελυμένη. Ἀλλὰ καὶ ἂν δεχθῶμεν προσέτι ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἤθελε θεωρήσει ἔγκυρον τὴν σύμβασιν τοῦ Δημητριάδου, ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν θὰ τὴν παρουσίαζα εἰς τὴν Βουλήν, κατόπιν τῶν διαφόρων πράξεων τὰς ὁποίας ἔκαμεν οὗτος.

Α. Μάρκου. 'Εγὼ μίαν φιλικὴν σύστασιν ἔκαμα. Συνεχίζων λέγει ὅτι θὰ ἔπρεπεν ὁ πομπὸς νὰ εἶναι πέραν τῶν 25 κιλοβάτ.

Β. Καραπαναγιώτης. ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 9 δύναται τὸ Κράτος νὰ παρακολουθῇ τὴν πρόοδον τῆς ραδιοφωνίας καὶ νὰ κάμῃ μεταβολάς.

Α. Μάρκου. Θέλω δὲ νὰ γίνῃ ὁ πομπὸς 25 κιλοβάτ, διότι ὁ σκοπὸς τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ραδιοφώνων εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τέρψις τοῦ κοινοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ ἐρχώμεθα εἰς ἐπικοινωνίαν καὶ μὲ τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος "Ελληνας, οἵτινες διαβιοῦσιν εἰς τὴν 'Ηπειρωτικὴν Εὐρώπην. Εἰς τὴν Ρώμην ὑπάρχει πομπὸς μὲ 100 κιλοβάτ. Θὰ ἤθελον δὲ νὰ ἔρθωνεν ὁ πομπὸς καὶ μέχρι 50 κιλοβάτ. Συγχρόνως νὰ ὑποχρεώσῃ ὁ κ. 'Υπουργὸς τὴν 'Εταιρείαν νὰ κάμνῃ σταθμοὺς καὶ βραχέος κύματος, διὰ νὰ ἀκούωμεν καὶ τὴν 'Αμερικήν.

Β. Καραπαναγιώτης. ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δύναται νὰ γίνῃ καὶ τοῦτο.

'Ο κ. ***Κ. Βουδούρης.*** παρατηρεῖ ὅτι τὰ ραδιόφωνα φορολογοῦνται μὲ 500 δραχμάς.

'Ο κ. ***Α. Χρηστομάνος*** φρονεῖ ὅτι πομπὸς 14 κιλοβάτ εἶναι ἀρκετός, ἀναφέρει δὲ κατάλογον τῶν πόλεων αἵτινες ἔχουσι σταθμοὺς ραδιοτηλεγραφικούς, καθὼς καὶ τὴν δύναμιν τῶν πομπῶν αὐτῶν. 'Ημεῖς, λέγει, πρὸ παντὸς ἐνδιαφερόμεθα νὰ μᾶς ἀκοῦσιν οἱ ἐκτὸς τῆς 'Ελλάδος "Ελληνες οἵτινες διαμένουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν 'Αλεξάνδρειαν, Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐν γένει τὴν Μεσόγειον, διότι διὰ τὴν 'Αμερικὴν χρειάζεται βραχὺ κῦμα, θὰ παρεκάλουν δὲ ὅπως ἐν ᾗ περιπτώσει θελήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ ἰσχυρότερον τὸ κῦμα, νὰ τὸ κάμῃ ἀμέσως, διότι μὲ τὴν σχετικὴν ρήτραν ἤτις ὑπάρχει εἰς τὴν σύμβασιν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ὁμιλήσω σχίζεται ὁλόκληρος ἡ σύμβασις.

'Ο κ. ***Α. Ζωγράφος*** ἀναπτύσσει τὴν ἐπίδρασιν τῶν κιλοβάτ εἰς τὴν 'Ελλάδι, ἤτις, λόγῳ τοῦ ὅτι ἔχει ξηρὸν κλῖμα, δὲν ἔχει καὶ πολὺ μεγάλην σημασίαν. Μεγαλυτέραν σημασίαν ἔχει ἡ ἔντασις τοῦ κύματος. Θὰ ἔπρεπε δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιδιώξῃ καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀσυρμάτου τοῦ Βοτανικοῦ.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). "Εχομεν ἀναλάβει καὶ διεθνῆ ὑποχρέωσιν πρὸς τοῦτο.

Α. Ζωγράφος διότι ὁ ἀσύρματος τοῦ Βοτανικοῦ καταστρέφει τὰ διάφορα κύματα καὶ δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἀκούσῃ τίποτε. 'Ως πρὸς τὸ λεχθὲν ὅτι τὰ ραδιόφωνα πληρώνουν φόρον, φρονῶ ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἡ φορολογία νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τοὺς λαμπτῆρας τοὺς ὁποίους ἔχει τὸ ραδιόφωνον.

Β. Καραπαναγιώτης. ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ συναδέλφου μου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

'Ο κ. ***Α. Μάρκου*** ζητεῖ ἐξηγήσεις ἐπὶ τοῦ ἐφαρίου 6 τοῦ ἄρθρου 6 συνιστῶν νὰ ληφθῇ πρόνοια ἵνα μὴ διαταράσσωνται τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ραδιόφωνα.

'Επίσης εἰς τὸν κυρωτικὸν νόμον νὰ τεθῇ ἄρθρον προστατεῦον τοὺς κατόχους ραδιοφωνικῶν μηχανῶν ἀπέναντι τῶν ἰδιοκτητῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν, ἵνα μὴ διαταράσσωνται τοὺς πρώτους.

Β. Καραπαναγιώτης ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Λαμβάνω ὑπὸ σημείωσιν ἀμφοτέρας τὰς συστάσεις.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἀνωτέρω σχέδιον νόμου εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων» ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** τονίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν τὰ ἐπαρχιακὰ γραφεῖα διὰ μηχανικῶν διὰ νὰ ἐξυπηρετοῦνται τὰ ἔργα τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν δήμων. Πρὸς τοῦτο, λέγει, θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς ἐργολάβους ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων ὅρων νὰ ἀναλαμβάνουν τὴν ἐκτέλεσιν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν.

Β. Καραπαναγιώτης ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶναι ὀρθὴ ἡ σύστασίς σας καὶ συμπληρώνομεν τὴν διάταξιν.

Μ. Μαντᾶς. 'Επίσης πρέπει εἰς τὰ συμβούλια τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων νὰ λαμβάνουν μέρος καὶ οἱ δήμαρχοι.

Β. Καραπαναγιώτης. Θὰ ρυθμισθῇ δι' ἄλλου μέτρου.

'Ο κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι μεγάλη δυσχέρεια ὑπάρχει ἐξευρέσεως μηχανικῶν πρὸς χάραξιν δρόμων καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ διότι ὑπάρχει διάταξις ἐμποδίζουσα τοὺς μηχανικοὺς τοῦ δημοσίου νὰ χαράξουν δρόμους.

Β. Καραπαναγιώτης ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). 'Υπάρχει ἀπαγόρευσις. "Αλλως τε εἶναι ζήτημα διοικητικόν.

Συνεχίζων δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τὰς τροπολογίας τῶν κ. κ. Τσαρλαμπᾶ, Κογεβίνα, Ζερβοῦ κλπ.

'Αναγινώσκονται αὐταὶ καθὼς καὶ αἱ τροπολογίαι τοῦ κ. 'Υπουργοῦ καὶ γίνονται δεκταὶ καὶ τὸ νομοσχέδιον δεκτὸν κατ' ἄρθρον εἰς β' συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβαλλομένου τοῦ συνόλου.

'Επὶ τῆς μόνης συζητήσεως σχεδίου νόμου «περὶ ἐπανεκδικάσεως τοῦ κτήματος Γιδᾶ τῆς Βερροίας» ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** προτείνει καὶ ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως τὸ νομοσχέδιον ἀκολουθήσῃ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

'Αναγινώσκεται εἶτα τοῦτο καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον εἰς α' συζήτησιν.

Γίνεται εἶτα δεκτὴ εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον, ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. 'Υπουργοῦ, ἡ πρότασις νόμου «περὶ καταργήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3501.».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου 512 «περὶ καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων» ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων, ἔχον οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 512 «περὶ καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων

"Αρθρον 1.

1. Τὸ εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 512 καθοριζόμενον ἀνώ-

τατον ὅριον τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν ὑποχρεωτικῆς προσωπικῆς ἐργασίας ἀναβιβάζεται εἰς δέκα ἡμέρας.

2. Εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι διατάξεις :

Οἱ κάτοχοι ὑποζυγίων ζώων ὑποχρεοῦνται εἰς παροχὴν ὑπηρεσίας τούτων πρὸς μεταφορὰν ἀκριβοκτόνων ὑλικῶν, εἴτε ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος εἴτε καὶ ἔξω αὐτῆς εἰς τὰς ὁμόρους τοιαύτας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λογίζεται διπλῆ ἡ ἡμερησία ἐργασία τοῦ μετὰ τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ ἐργασθέντος ὑποχρέου.

3. Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἡμερησία ἐργασία λογίζεται ἀκτάωρος

Ἄρθρον 2.

1. Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 512, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως νόμων τινῶν τῆς Φυτοπαθολογικῆς Ὑπηρεσίας», ὁριζόμενον ἐπιμίσθιον τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη γραμματέως Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναβιβάζεται εἰς δραχμὰς πεντακοσίας, ἡ δὲ μηνιαία ἀμοιβὴ τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον προσλαμβανομένου ἐκτάκτου ὑπαλλήλου ὡς γραμματέως Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζεται μέχρι δραχμῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων. Ἡ πρόσληψις τοῦ τοιούτου ἐκτάκτου ὑπαλλήλου γίνεται παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλά, ἐφ' ὅσον ἡ καθοριοθεῖσα μηνιαία ἀμοιβὴ αὐτοῦ ὑπερβαίνει τὰς χιλίας δραχμάς, ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

2. Τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενον ἐπιμίσθιον γραμματέως Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς καταργεῖται. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ἐκτελεῖ ὁ γραμματεὺς τῆς Κοινότητος ἢ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀδυναμίᾳ τούτου ὁ δημοδιδάσκαλος ἢ ὁ ἐφημέριος ὁ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ὁριζόμενος.

Ἄρθρον 3.

Ἡ φράσις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 512 «ἐχόντων δὲ ἔκτασιν τοὐλάχιστον πεντακοσίων συνεχομένων στρεμμάτων» τροποποιεῖται οὕτω : «ἐχόντων δὲ ἔκτασιν τοὐλάχιστον πεντακοσίων μὴ συνεχομένων ἢ τριακοσίων συνεχομένων στρεμμάτων».

Ἄρθρον 4.

Τὰ Ἀστυνομικὰ ὄργανα, οἱ Δασικοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, τὰ ὄργανα τῆς Κρατικῆς Ἀγροφυλακῆς καὶ οἱ κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες ὑποχρεοῦνται εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατιθεμένων αὐτοῖς καθηκόντων ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν σχέσει μὲ τὸ ἔργον τῆς καταπολεμήσεως.

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 512, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3862, μεταβάλλεται ὡς ἀκολούθως :

«Δημόσιοι ὑπάλληλοι, Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτήτων καὶ γραμματεῖς Δημαρχιῶν καὶ Κοινοτήτων, ὡς καὶ τὰ μέλη τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν, ἀρνούμενοι, ἀμελοῦντες, ἢ ἀναβάλλοντες τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τῶν προηγουμένων διατάξεων ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ὑποχρεώσεων, τιμωροῦνται ἐπὶ καταγγελίᾳ οἱουδήποτε ἰδιώτου ἢ ὑπαλλήλου παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου διὰ φυλακίσεως τριῶν ἡμερῶν μέχρις ἑνὸς μηνός, ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς δραχμῶν διακοσίων μέχρι πέντε χιλιάδων. ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ παράβασις ἔσχε σοβαρῶς ἐπιζήμια ἀποτελέσματα.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς τιμωροῦνται πειθαρχικῶς οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι διὰ προστίμου ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, ὑπὸ μὲν τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ μηνιαίου ὀργανικοῦ μισθοῦ, ὑπὸ δὲ τοῦ Νομάρχου μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου δύναται νὰ ἀσκηθῇ παρὰ τοῦ τιμωρηθέντος, ἐντὸς εἴκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης, προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιβληθὲν πρόστιμον ὑπερβαίνει τὰς ἑκατὸν δραχμάς, κάτω τοῦ ὁποίου ποσοῦ ἡ ἀπόφασις τοῦ Νομάρχου εἶναι ἀνέκκλητος.

Ἐπίσης οἱ Δήμαρχοι, οἱ Πρόεδροι Κοινοτήτων, οἱ Γραμματεῖς Δημαρχιῶν καὶ Κοινοτήτων, οἱ Κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες καὶ τὰ μέλη τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τιμωροῦνται πειθαρχικῶς διὰ προστίμου δραχμῶν διακοσίων μέχρι δύο χιλιάδων, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου ἀνεκκλήτως, ἐπιτρεπομένης μόνον ἀναψηλαφήσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐν προφανεῖ πλάνῃ.

Ἄρθρον 6.

Πᾶς ἰδιοκτήτης ἢ νομεὺς ἀγρακτήματος ἢ λεβαδίου ὑποχρεοῦται ὅπως ἀμελητὶ γνωρίσῃ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος ἢ εἰς τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἢ τὰ ὄργανα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν τυχὸν ἐμφάνισιν ἢ ἐκκόλαψιν ἀκρίδων ἐντὸς τοῦ ἀγροκτήματος ἢ λεβαδίου του.

Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχει καὶ πᾶς ἰδιώτης, ὅστις ὀφείλει εἰς τινα τῶν ὡς ἄνω Ἀρχῶν νὰ γνωστοποιήσῃ ἐμφάνισιν ἢ ἐκκόλαψιν ἀκρίδων ὑποπεσοῦσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν του, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν αὕτη συντελῆται εἰς ἀλλότριον κτῆμα ἢ δημοσίαν ἢ κοινοτικὴν ἔκτασιν.

Οἱ παραβαίνοντες τιμωροῦνται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Πταισματοδικείου διὰ προστίμου ἀπὸ ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν ἢ διὰ κρατήσεως μιᾶς μέχρι πέντε ἡμερῶν, κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 7.

Εἰς ἃς Κοινότητας ὑπάρχουν Κέντρα παρασκευαστηρίων ἀκριδοκτόνων ὑλικῶν οἱ κάτοικοι τούτων ὑποχρεοῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ νόμου 512, ὡς τροποποιοῦνται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου, εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν παρασκευὴν τούτων, ἀδιαφόρως τῆς κοινοτικῆς περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ταῦτα.

Ἄρθρον 8.

Τὸ ἀδίκημα τῆς ἀρνήσεως ἢ δυστροπίας παροχῆς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 512, ὡς τροποποιεῖται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου, προσωπικῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ παραβάσεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 6 τοῦ παρόντος νόμου διώκονται καὶ ἐκδικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ πταισμάτων, ἐφαρμοζομένων ἁπασῶν τῶν περὶ τούτων διατάξεων καὶ ἂν ἔτι ὁ παραβάτης δὲν κατελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ.

Ἄρθρον 9.

Ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ δύνανται αἱ Κεντρικαὶ Ἐπιτροπαὶ νὰ προέρχωνται εἰς προμήθειαν ἀκριδοκτόνων ὑλικῶν μέχρι ποσοῦ τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἄνευ δημοπρασίας. Τὸ κατεπείγον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διαπιστοῦται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς δι' εἰδικῆς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως, λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 4)5 τῶν μελῶν της.

Ἄρθρον 10.

Ἐγκρίνονται πᾶσαι αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1929 γενόμεναι παρὰ τῶν Κεντρικῶν Ἐπιτροπῶν ἄνευ δημοπρασίας ἐνοικιάσεις ἀποθηκῶν πρὸς ἐναποθήκευσιν ἢ παρασκευὴν ἀκριδοκτόνων ὑλικῶν. Ἐφεξῆς μόνον ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ δύναται νὰ γίνῃ τοιαύτη μίσθωσις ἄνευ δημοπρασίας καὶ ἐφόσον τὸ μηνιαῖον μίσθωμα δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς ἑξακοσίας.

Προτάσει εἶτα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ μετατρέπεται εἰς τακτικὴν διαδικασίαν ἡ μόνη συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπασυγκεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις» καὶ ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν τοῦτο κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον εἰς α' συζήτησιν.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὰ σχέδια νόμων :

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου τοῦ νόμου 4411 περὶ συγκροτήσεως στελεχῶν τοῦ Π.Ν.».

2) «Περὶ ἐναρμονίσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ νόμου 4411 περὶ συγκροτήσεως προελεύσεως προαγωγῆς στασιμότητος κλπ τῶν στελεχῶν τοῦ Π.Ν. πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 4444 νόμου».

3) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἄρθρων 17, 19 καὶ 63 τοῦ 4411 νόμου περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγῆς στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

4) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3333 τῆς 5 Ἰουνίου 1925 περὶ βαθμολογίας κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν μηχανικῶν τοῦ Π. Ν. καὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Π.Ν.».

5) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ν.Δ. τῆς 27 Μαΐου 1925 «περὶ διοικήσεως ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ».

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως σχολῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας» δεκτῆς γενομένης τῆς τροπολογίας τῶν κ.κ. Ι. Λεωνίδα, Κ. Πετσάλη κλπ. ἐπὶ τῆς παραγράφου τοῦ ἄρθρου 16, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ἐπιχορηγήσεως τῆς Ἀνδρεαδείου ναυτικῆς σχολῆς», ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνονται ὡσαύτως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων :

1) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν», ὡς ἐτροπελογήθη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς.

2) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4176 περὶ ἱδρύσεως πειραματικῶν σχολείων ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

3) «Περὶ διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως».

4) «Περὶ συστάσεων ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος» καί,

5) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4360 «περὶ ἱδρύσεως διδασκαλείου οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ὡσαύτως γίνεται δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ταμείου προνοίας ἀξιωματικῶν ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ», ἔχον οὕτω :

Περὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

(ΤΠΑΕΝ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἕδρα, σκοπὸς καὶ χαρακτὴρ τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ ταμεῖον Προνοίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ (ΤΠΑΕΝ) ἑδρεύον ἐν Ἀθήναις σκοπὸν ἔχει τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀποστρομένων ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος μετόχων αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

2. Τὸ Ταμεῖον ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου, εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ Διοίκησις τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μέτοχοι.

Ἄρθρον 2.

1. Μέτοχοι τοῦ Ταμείου καθίστανται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἄνευ διατυπώσεως οἱ Ἕλληνες ἅμα τῇ ἀπονομῇ εἰς αὐτοὺς ἑλληνικοῦ διπλώματος τοῦ πλοιάρχου ἀτμοπλοίου, ἀξιωματικοῦ καταστρώματος, μηχανικοῦ μηχανῶν ἐν γένει, οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ ραδιοτηλεγραφητοῦ.

2. Μέτοχοι ὡσαύτως τοῦ Ταμείου καθίστανται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἄνευ διατυπώσεως οἱ Ἕλληνες ἰατροὶ ἅμα ὡς ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν ἰατροῦ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου, προαιρετικῶς δὲ ἅμα ὡς ἀναλάβουν τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἐπὶ ξένου ἀτμοπλοίου.

3. Ἀτμόπλοιον κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου εἶναι τὸ πλοῖον τὸ χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν κίνησιν αὐτοῦ κυρίως καὶ ὄχι μόνον ἐπιβοηθητικῶς τὸν ἀτμὸν ἢ ἄλλην μηχανικὴν δύναμιν. Χωρητικότης δὲ πλοίου, ὅπου ἀναφέρεται τοιαύτη, νοεῖται ἡ ἐπίσημος ὁλικὴ χωρητικότης εἰς κόρους ἢ τόννους (gross tonnage).

4. Ὑπηρεσία παρέχουσα εἰς τοὺς μετόχους τοῦ Ταμείου τὰ κατὰ νόμον ἔναντι αὐτοῦ δικαιώματα καὶ συνεπαγομένη τὰς πρὸς αὐτὸ ὑποχρεώσεις των εἶναι ἡ διανυομένη ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἑλληνικῶν ἢ ξένων ὑπὸ τινα τῶν ἐν ταῖς παραγράφοις 1 καὶ 2 ἰδιοτήτων. Προσέτι δὲ α') διὰ τοὺς ἐν παραγράφῳ 1 ἡ ὑπηρεσία Προέδρου ἢ ταμίου, ἐν ἐλλείψει δὲ εἰδικοῦ ταμίου ἡ ὑπηρεσία γραμματέως, Πανελληνίου ὀργανώσεως πλοιάρχων, μηχανικῶν, οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν ἢ ραδιοτηλεγραφητῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ὑπερβαίνει κατὰ χρόνον τὸν τεταγμένον διὰ τὰ ἀξιώματα ταῦτα ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν, β') διὰ τοὺς πλοιάρχους καὶ μηχανικοὺς ἡ ὑπηρεσία ἀρχιπλοιάρχου, ἀρχιμηχανικοῦ ἢ ἐπόπτου οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ εἰς ναυτιλιακὰς ἐπιχειρήσεις ἐκμεταλλευομένας τρία τουλάχιστον ἀτμόπλοια, χωρητικότητος ἐν συνόλῳ ἄνω τῶν τρισχιλίων τόννων, ἐφ' ὅσον ἔχουν πενταετῆ ἐπὶ ἀτμοπλοίου ὑπηρεσίαν πλοιάρχου, πρώτου μηχανικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ, γ') διὰ τοὺς ἐν γένει μηχανικοὺς ἡ ὑπηρεσία διευθυντοῦ κινητηρίου ἐν ξηρᾷ μηχανῆς ἄνω τῶν ἑκατὸν ἐνδεικτικῶν ἵππων, μὴ ὑπερβαίνουσα ὅμως τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης ναυτικῆς ὑπηρεσίας, δ') διὰ τοὺς ραδιοτηλεγραφητὰς ἡ ὑπηρεσία εἰς σταθμὸν ξηρᾶς, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ὁριοθησόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Διοίκησις καὶ Ἐποπτεία.

Ἄρθρον 3.

1. Τὸ Ταμεῖον διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου λιμενικοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅστις εἶναι καὶ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Πειραιεῖ τοιούτων, εἴτε ἀποστράτου ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ ἐκ δύο πλοιάρχων, δύο μηχανικῶν, ἑνὸς οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ ἑνὸς ραδιοτηλεγραφητοῦ μετόχων τοῦ Ταμείου, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Πανελληνίων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

2. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐκτὸς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ λιμενικοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι διετής.

3. Ἐπὶ τῇ ὑποδείξει τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συνυποδεικνύονται καὶ ἰσάριθμοι ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, καλούμενοι ἐν περιπτώσει θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἀπομακρύνσεως τῶν τακτικῶν μελῶν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀπομάκρυνσις καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου συμμετοχὴν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου. Κενουμένη θεωρεῖται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ θέσις τοῦ συμβούλου καὶ ὅταν ἀπουσιάζῃ ἐξ οἱουδήποτε λόγου συχνὰ ἐκ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ.

4. Τὸν πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ἀνώτερος λιμενικὸς ἀξιωματικὸς ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 4.

1. Παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ταμείου παρεδρεύει ἐπίτροπος τοῦ Ὑπουργοῦ ἀσκῶν τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 παρ. 2 ἐποπτείαν, ὁριζόμενος καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐξ ἧς κατηγορίας προσώπων ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου.

2. Ὁ ἐπίτροπος λαμβάνει γνῶσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, παρίσταται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, καθ' ἃς ἐκφέρει τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ὑποβάλλει τακτικῶς καθ' ἑξαμηνίαν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις κρίνει ἀναγκαῖον, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, ἰδίᾳ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν αἰτήσεων ἀπονομῆς βοηθημάτων ἢ ἐπιστροφῆς τῶν καταβολῶν καὶ εἰσφορῶν, ἀπαγγέλλει αὐτεπαγγέλτως τὴν ἐπιστροφὴν χορηγηθέντων βοηθημάτων, ὡς καὶ τὴν ἐλάττωσιν, διακοπήν, παῦσιν ἢ στέρησιν χορηγουμένου βοηθήματος καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ἐν γένει ὑποθέσεως τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 6.

1. Τὸ Συμβούλιον συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅστις διευθύνει τὰς συνεδριάσεις, καθ' ἡμέρας τακτὰς ἢ ἐκτάκτως, τῶν θεμάτων τῆς συνεδριάσεως ἀνακοινουμένων σὺν τῇ συγκλήσει τοῦ Συμβουλίου εἰς τὰ λοιπὰ μέλη καὶ εἰς τὸν ἐπίτροπον.

2. Ἑκάστης συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου τηροῦνται πρακτικά, εἰς τὰ ὁποῖα καταχωρίζονται αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις καὶ ἐν περιλήψει αἱ γενόμεναι συζητήσεις.

3. Πᾶς σύμβουλος, καθὼς καὶ ὁ ἐπίτροπος, δύναται νὰ προτείνῃ ἐγγράφως εἰς τὸν πρόεδρον τὴν σύγκλησιν τοῦ Συμβουλίου, καθορίζων καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως.

Ἄρθρον 7.

1. Τὸ Συμβούλιον συνεδριάζει ἐγκύρως ὅταν παρίστανται ὁ Πρόεδρος, τρεῖς τοὐλάχιστον ἐκ τῶν λοιπῶν συμβούλων καὶ ὁ ἐπίτροπος.

2. Αἱ γνῶμαι τῶν μειοψηφούντων συμβούλων καὶ τοῦ ἐπιτρόπου καταχωρίζονται εἰς τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα ὑπογράφονται ὑπὸ τῶν παραστάντων καὶ προσυπογράφονται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον τὰ καθήκοντα τούτου ἐντελοῦνται ὑπὸ ὑπαλλήλου.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου ἐκτελοῦνται, ἅμα καταστῶσιν ἐκτελεσταί, ἐπιμελείᾳ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου ὅστις θεωρεῖται λαβὼν γνῶσιν τούτων ἅμα τῇ συντάξει τοῦ οἰκείου πρακτικοῦ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως.

Ἄρθρον 8.

Πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 9, καθίστανται ἐκτελεσταὶ ἅμα τῇ λήψει, πλὴν ἐὰν διατυπωθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου ἔνστασις περὶ μὴ νομιμότητος αὐτῶν, ὁπότε ὑποβάλλεται τὸ ζήτημα εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὅστις ἀποφαίνεται περὶ ταύτης.

Ἄρθρον 9.

1. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου καθίστανται ἐκτελεσταὶ ἐφ' ὅσον συμφωνεῖ ρητῶς καὶ ὁ ἐπίτροπος. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ ζήτημα ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν ὅστις ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἢ μὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου.

2. Ἀποφάσεις περὶ τῆς καταργήσεως δικαστικῶν ἢ ἐξωδίκων διαφορῶν τοῦ Ταμείου δι' ἀναγνωρίσεως τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεων ἢ διὰ παραιτήσεως ἀπαιτήσεών του, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον δὲν ἀφορᾷ τὰς ἐκ τοῦ παρόντος νόμου σχέσεις μεταξὺ Ταμείου καὶ μετόχων, ὅπως καταστῶσιν ἐκτελεσταί, προσαπαιτεῖται νὰ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις ὅπως ἐγκρίνῃ ταύτας δέον νὰ ἔχῃ σύμφωνον καὶ τὴν γνώμην τοῦ νομικοῦ συμβούλου.

Ἄρθρον 10.

1. Ἡ ὑπεράσπισις τῶν συμφερόντων τοῦ Ταμείου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐπιτρέπεται καὶ ἀνατίθεται εἰς δικηγόρον κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ὁρίζει καὶ τὴν ἀμοιβὴν αὐτοῦ.

2. Ἐπὶ ὑποθέσεων ἀφορωσῶν σπουδαῖα συμφέροντα τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ζητῆται ἡ γνώμη εἰδικῶν προσώπων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ὁρίζει καὶ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν.

3. Εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς τὸν ἐπίτροπον χορηγεῖται ἀποζημίωσις ἑκατὸν πεντήκοντα δραχμῶν εἰς ἕκαστον κατὰ παράστασιν εἰς τὰς συνεδριάσεις, εἰς δὲ τὸν πρόεδρον διακοσίων πεντήκοντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Διεύθυνσις.

Ἄρθρον 11.

1. Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου ὁρίζεται ὁ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου τοιοῦτος ἢ ἕτερος ἀνώτερος λιμενικὸς ἀξιωματικὸς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ σύμφωνον πρότασιν τοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

2. Διευθυντὴς δύναται νὰ προσληφθῇ καὶ εἰδικὸν πρόσωπον κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου ἐγκρινομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 12.

1. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου ἐκπροσωπεῖ αὐτὸ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς, παρίσταται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, μετέχει τῶν συζητήσεων, εἰσηγεῖται εἰς αὐτὸ προτάσεις καὶ ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου ἅμα ὡς καταστῶσιν ἐκτελεσταί. Ἐξ ἰδίας ἁρμοδιότητος ἐνεργεῖ ἐφ' ὧν ὑποθέσεων δὲν ἀπαιτεῖται ρητῶς κατὰ τὸν νόμον ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου ἢ δὲν ἔχει ληφθῇ τοιαύτη, καὶ διεξάγει τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ταμείου.

2. Ὁ Διευθυντὴς ἐξ ἰδίας ἁρμοδιότητος διατάσσει πᾶσαν δαπάνην τοῦ Ταμείου, προαπαιτουμένης ὅμως ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ δαπάνης ἐκτάκτου, καθισταμένης ἐκτελεστῆς ἂν δὲν διαφωνῇ ὁ ἐπίτροπος, ἄλλως ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργός. Καὶ τακτικαὶ μὲν δαπάναι εἶναι α') οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἐπιμίσθια ἢ ἡμερομίσθια τῶν ὑπαλλήλων, αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ παραστάσεως εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, αἱ ἀμοιβαὶ τῶν διαιτητῶν καὶ εἰδικῶν προσώπων, β') τὰ ἔξοδα γραφείου, ἤτοι τὰ δι' ἐνοίκιον, ἔπιπλα καὶ σκεύη βιβλία ὑπηρεσίας, γραφικὴν ὕλην, μεταβιβάσεις ἀλληλογραφίας, δημοσιεύσεις, φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ καθαριότητα τῶν γραφείων, γ') τὰ ἔξοδα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, τὰ δικαστικὰ καὶ τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας, δ') τὰ βοηθήματα τῶν μετόχων καὶ αἱ ἐπιστροφαὶ καταβολῶν καὶ εἰσφορῶν, ε') δαπάνη μέχρι δεκαεπτακισχιλίων δραχμῶν κατ' ἔτος μὴ συμπεριλαμβανομένη εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῇ γενικὴ περὶ ταύτης ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου. Ἕκτακτος δὲ δαπάνη εἶναι πᾶσα ἄλλη.

3. Ἀναπληρωτὴς τοῦ Διευθυντοῦ, ἀπόντος ἢ κωλυομένου ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὑπηρεσία καὶ προσωπικόν.

Ἄρθρον 13.

Τὰ γραφεῖα τοῦ Ταμείου ἐγκαθίστανται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 14.

1. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διευθυντοῦ διεξάγεται ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου ἡ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου πρόσληψις ὑπαλλήλων, φερόντων τὸν χαρακτῆρα ἰδιωτικῶν τοιούτων.

Ἄρθρον 15.

Ὁ μισθὸς ἢ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου προσλαμβανομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου. Ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὡσαύτως ὁρίζεται καὶ τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου ἀσχολουμένου προσωπικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ τέταρτον τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Πόροι τοῦ Ταμείου

Ἄρθρον 16.

Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

α') Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 17, 18 καὶ 19 καταβολαὶ τῶν μετόχων, β') αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν μετόχων, γ') τὸ ἥμισυ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 27 παρ. 3 ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν μετόχων εἰς τὰς οἰκείας Πανελληνίους ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις συνδρομῶν, δ') ποσοστὸν ἐκ τῶν ἐτησίων εἰσπράξεων τοῦ εἰδικοῦ κεφαλαίου ἀνεργίας καθοριζόμενον κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου ἔτους διὰ Διατάγματος μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τῶν Συμβουλίων τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, ε') οἱ τόκοι καὶ πᾶσα ἐν γένει πρόσοδος τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου, στ') δωρεαί, κληροδοσίαι καὶ κληρονομίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Καταβολαὶ τῶν μετόχων

Ἄρθρον 17.

Ὁ λαμβάνων δίπλωμα πλοιάρχου, ἀξιωματικοῦ καταστρώματος, μηχανικοῦ, οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ ραδιοτηλεγραφητοῦ καταβάλλει εἰς τὸ Ταμεῖον ἐπὶ τῇ λήψει τοιούτου διπλώματος ὅσα καὶ εἰς τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον, ὁ δὲ ἰατρὸς δραχμὰς πεντακοσίας ἅμα ὡς καταστῇ μέτοχος τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 18.

Ὁ μέτοχος τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὴν τάξιν τῶν μετόχων καταβάλλει ἐφ' ἅπαξ δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας.

Ἄρθρον 19.

Ὁ μέτοχος τοῦ Ταμείου, ἐὰν κατὰ τὴν εἴσοδόν του εἰς τὴν τάξιν τῶν μετόχων εἶναι ἔγγαμος ἢ καὶ μόνον τέκνα ἐὰν ἔχῃ, καθὼς καὶ ὁ μετ' αὐτὴν συνάπτων γάμον καταβάλλει εἰς τὸ Ταμεῖον δραχμὰς χιλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν μετόχων.

Ἄρθρον 20.

1. Οἱ μέτοχοι τοῦ Ταμείου ἐφ' ὅσον διατελοῦν εἰς ὑπηρεσίαν ὡς ἐν ἄρθρῳ 2 παρ. 4 ὑποβάλλονται εἰς τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ μῆνα εἰσφοράς:

α') Οἱ οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ραδιοτηλεγραφηταὶ δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (ἀριθ. 150), β') οἱ πλοίαρχοι μηχανικοὶ καὶ ἰατροὶ ἀτμοπλοίων ὁλικῆς χωρητικότητος ὄχι ἀνωτέρας τῶν 2000 τόννων, οἱ μηχανικοὶ διευθυνταὶ μηχανῶν ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ οἱ ταμίαι, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων οἱ γραμματεῖς, τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων πλοιάρχων καὶ μηχανικῶν, δραχμὰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα (ἀριθ. 180), γ') οἱ πλοίαρχοι, μηχανικοὶ καὶ ἰατροὶ ἀτμοπλοίων ὁλικῆς χωρητικότητος ἀνωτέρας τῶν 2000 τόννων, οἱ ἀρχιπλοίαρχοι καὶ ἀρχιμηχανικοὶ ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων καὶ οἱ πρόεδροι πανελληνίων ὀργανώσεων πλοιάρχων καὶ μηχανικῶν δραχμὰς διακοσίας δέκα (ἀριθ. 210).

2. Οἱ μέτοχοι τοῦ Ταμείου ὑπηρετοῦντες ἐπὶ ξένων ἀτμοπλοίων ὑποβάλλονται εἰς πρόσθετον κατὰ μῆνα καταβολὴν ἴσην πρὸς τὸ τέταρτον τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς των, μὴ συνυπολογιζομένην πρὸς εὕρεσιν τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βοηθήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Δικαίωμα εἰς βοήθημα

Ἄρθρον 21.

1. Εἰς βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου δικαιοῦται ὁ μέτοχος ὁ ἀποσυρόμενος ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1928 καὶ ἐφεξῆς ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ δικαιούμενος ἅμα εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, λόγῳ ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς αἰφνίδιον δυστύχημα, ἢ λόγῳ ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐκτὸς αἰφνιδίου δυστυχήματος αἰτίαν.

2. Εἰς βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου δικαιοῦται ὡσαύτως ἡ οἰκογένεια τοῦ μετόχου, ἤτοι ἡ χήρα σύζυγος καὶ τὰ ὀρφανὰ τέκνα, τὰ ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τοῦ γάμου των, ὅστις μέτοχος ἀπέθανεν ἐν ᾧ εἶχε τύχει μηνιαίου βοηθήματος ἐκ τοῦ Ταμείου ἢ ὅστις ἐν ἐνεργείᾳ διατελῶν ἀπέθανε λόγῳ μὲν αἰφνιδίου δυστυχήματος μεθ' ὅσην δήποτε ὑπηρεσίαν, λόγῳ δὲ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας μετὰ ὑπηρεσίαν ἑκατὸν εἴκοσι μηνῶν. Ἐὰν ὁ ἀποθανὼν μέτοχος δὲν κατέλιπεν οὔτε σύζυγον οὔτε τέκνα, ὡς ἀνωτέρω, τὴν δικαιουμένην εἰς βοήθημα οἰκογένειαν τοῦ ἀποτελοῦν οἱ γονεῖς του, ἐλλείψει δὲ καὶ γονέων οἱ ἀδελφοί του, οἱ ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους, αἱ δὲ ἀδελφαὶ μέχρι τοῦ γάμου των, ἐφ' ὅσον οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἀδελφοὶ διετρέφοντο ὑπὸ τοῦ μετόχου.

3. Τὸ δικαίωμα εἰς βοήθημα τῶν ἀρρένων τέκνων καὶ ἀδελφῶν παρατείνεται πέραν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἐὰν εἶναι ἀπολύτως ἀνίκανοι διὰ πᾶσαν ἐργασίαν.

4. Οὐδὲν ὑπὲρ τῆς χήρας συζύγου καὶ τῶν τέκνων παράγεται δικαίωμα, ἐὰν ὁ γάμος τοῦ δικαιοπαρόχου ἐλύθη ἢ ἀπορρίφθη ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος ἢ πρὶν ἀποθάνῃ, πλὴν ἐπὶ αἰφνιδίου δυστυχήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Μορφὴ καὶ ποσὸν βοηθήματος

Ἄρθρον 22.

1. Τὸ παρεχόμενον εἰς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 21 δικαιουμένους βοήθημα συνίσταται κατ' ἐκλογὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἐφ' ἅπαξ ἢ κατὰ μῆνα χορηγίαν τοῦ καθοριζομένου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἑπομένων ἄρθρων χρηματικοῦ ποσοῦ.

2. Τὸ βοήθημα εἶναι ὑποχρεωτικῶς μηνιαῖον προκειμένου περὶ μετόχου ἀποσυρομένου ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ ἀνικανότητος προσωρινῆς διαρκείας ἄνω περὶ οἰκογενείας μετόχου, ἐκτὸς πάλιν ἐὰν συνιστῶσιν ἢ συμμετέχωσι ταύτης ἄγαμοι θυγατέρες ἢ ἀδελφαὶ μὴ ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 40ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὁ δὲ δικαιοπάροχος πατὴρ ἢ ἀδελφὸς δὲν εἶχε τύχει βοηθήματος ὁπότε ἀπόκειται εἰς τὴν οἰκογένειαν ἡ ἐκλογὴ τῆς μορφῆς τοῦ βοηθήματος.

Ἄρθρον 23.

1. Πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ χορηγητέου εἰς τὸν δικαιοῦχον μέτοχον βοηθήματος ἐξευρίσκεται κατὰ πρῶτον τὸ βασικὸν βοήθημα, ὅπερ εἶναι τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς ὑπηρεσίαν μετόχου τριακοσίων μηνῶν.

2. Τὸ βασικὸν βοήθημα, τὸ μὲν μηνιαῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἑξαπλάσιον τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν τοῦ μετόχου, τὸ δὲ ἐφ' ἅπαξ ἀπὸ τὸ ἑκατονταπλάσιον τοῦ μηνιαίου.

3. Πρὸς εὕρεσιν τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν τοῦ μετόχου ἐὰν ἔχῃ οὗτος ὑπηρεσίαν ὑπὲρ τοὺς 300 μῆνας, οἱ ἐπὶ πλέον δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οὔτε ὡς πρὸς τὸν διαιρετέον, οὔτε ὡς πρὸς τὸν διαιρέτην. Ὡς ἐπὶ πλέον δὲ μῆνες θεωροῦνται οἱ καθ' οὓς κατεβλήθησαν αἱ μικρότεραι εἰσφοραί.

4. Ὁ μὴ θεωρεῖται ἀποτελούμενος ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν.

Ἄρθρον 24.

1. Τὸ χορηγητέον βοήθημα εἰς τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν μετόχου ὑπὲρ τοὺς 300 μῆνας δικαιούχους ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ βασικόν, αὐξανόμενον κατὰ τόσα πεντηκοστά, ὅσα εἶναι τὰ ἐπὶ πλέον ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των. Ἐὰν ὅμως οὗτος ἐκλέξῃ τὸ μηνιαῖον βοήθημα ἔχῃ δὲ ἡλικίαν μεγαλειτέραν τῶν 55 ἐτῶν, ἢ ἀφ' ἧς τὴν ὑπερβῇ, ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις λογίζεται κατὰ εἰκοστὰ πέμπτα.

2. Τὸ χορηγητέον βοήθημα εἰς τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν μετόχου μικροτέραν τῶν 300 μηνῶν δικαιούχους ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ βασικόν, ἐλαττούμενον κατὰ τόσα εἰκοστὰ πέμπτα, ὅσα εἶναι τὰ ἐπὶ ἔλαττον ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των. Ἐὰν ὅμως οὗτος ἐκλέξῃ, ἐφ' ὅσον δικαιοῦται, τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ἔχῃ δὲ ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 45 ἐτῶν ἡ ἐλάττωσις λογίζεται κατὰ πεντηκοστά.

Ἄρθρον 25.

Ἐπὶ προσωρινῆς ἀνικανότητος τοῦ μετόχου καθορίζεται ἡ διάρκεια ταύτης καθ' ἣν καὶ παρέχεται τὸ μηνιαῖον βοήθημα, μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ τοῦ καθορισθέντος χρόνου ὁ μέτοχος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ παράτασιν ταύτης ἢ καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἀνικανότητός του ὡς διαρκοῦς, ὑποβαλλόμενος πρὸς τοῦτο εἰς τὴν δέουσαν ἐξέτασιν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πᾶς κωλοῖς ἀνίκανος διαρκῶς ἢ προσωρινῶς ὑπόκειται εἰς νέαν ἐξέτασιν διαταττομένην ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 26.

1. Τὸ χορηγητέον μηνιαῖον βοήθημα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὑπὸ τοιοῦτο τελοῦντος καὶ θνήσκοντος μετόχου ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

α') Ἐὰν ἡ οἰκογένεια ἀποτελῆται ἀπὸ μόνην τὴν χήραν σύζυγον, χορηγοῦνται εἰς αὐτὴν τὰ 70 ο/ο τοῦ χορηγουμένου εἰς τὸν δικαιοπάροχον σύζυγον.

β') Ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ τὴν χήραν σύζυγον καὶ τέκνα, χορηγοῦνται τὰ ὡς ἄνω 70 ο/ο αὐξανόμενα κατὰ 10 ο/ο δι' ἕκαστον δικαιούμενον τέκνον μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ χορηγουμένου εἰς τὸν δικαιοπάροχον.

γ') Ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ τέκνα μόνον, χορηγοῦνται ἂν εἶναι ἓν τὸ τέκνον τὰ 55 ο/ο τοῦ χορηγουμένου εἰς τὸν δικαιοπάροχον. ἂν δὲ εἶναι περισσότερα τοῦ ἑνὸς τὰ ὡς ἄνω 55 ο/ο αὐξανόμενα κατὰ 15 ο/ο δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τοῦ ἑνὸς τέκνου μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ χορηγουμένου εἰς τὸν δικαιοπάροχον.

δ') Ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ γονεῖς, χορηγοῦνται, ἂν ἐπιζῶσιν ἀμφότεροι, τὰ 60 ο/ο τοῦ χορηγουμένου εἰς τὸν δικαιοπάροχον, ἂν δ' ἐπιζῇ μόνον ὁ εἷς τὰ 40 ο/ο.

ε') Ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ ἀδελφούς, χορηγοῦνται, ἂν εἶναι μόνον εἷς, τὰ 30 ο/ο τοῦ εἰς τὸν δικαιοπάροχον, ἂν εἶναι δύο τὰ 40 ο/ο ἐὰν δὲ περισσότεροι τὰ 50 ο/ο.

2. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ ἐν ἐνεργείᾳ μέτοχος ἀπέθανε λόγῳ αἰφνιδίου δυστυχήματος μεθ' ὁσηνδήποτε ὑπηρεσίαν ἢ λόγῳ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας μετὰ τοιαύτην 120 μηνῶν, τὸ χορηγητέον εἰς τὴν οἰκογένειαν μηνιαῖον βοήθημα κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μηνιαίου βοηθήματος, ὅπερ θὰ ἐχορηγεῖτο εἰς τὸν δικαιοπάροχον ἂν τὸ αἴτιον τοῦ θανάτου δὲν συνεπήγετο αὐτόν, ἀλλὰ τὸν καθίστα μόνον ἀνίκανον πρὸς ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος.

3. Τὸ χορηγητέον εἰς τὴν οἰκογένειαν μετόχου ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται ἡ χορηγία τοιοῦτου κατὰ τὸ ἄρθρον 22 παράγρ. 2 ἐδαφ. β', ὁρίζεται, ἐὰν μὲν ἡ οἰκογένεια ἀποτελῆται ἀπὸ μίαν καὶ μόνον θυγατέρα, εἰς τὰ 55 ο/ο τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸν δικαιοπάροχον, ὑπολογιζομένου κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον, ἐὰν δὲ ἀπὸ μίαν μόνον ἀδελφὴν εἰς τὰ 30 ο/ο. Ἐὰν ὅμως συντρέχουν καὶ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας δικαιούμενα εἰς βοήθημα τὰ μὲν ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει 55 ο/ο αὐξάνονται κατὰ 15 ο/ο δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τοῦ ἑνὸς δικαιούμενον μέλος μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν δικαιοπάροχον, τὰ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει 30 ο/ο αὐξάνονται κατὰ 10 ο/ο δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τοῦ ἑνὸς δικαιούμενον μέλος μέχρι τῆς κατὰ τὸ ἥμισυ συμπληρώσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν δικαιοπάροχον.

Ἄρθρον 27.

1. Ἐὰν καθ' ὃν χρόνον ἐπῆλθεν ἡ πρὸς ἀπόληψιν τοῦ βοηθήματος περίπτωσις ὁ μέτοχος δὲν ἔχῃ ὑποβληθῇ εἰς τὰς κειμένας μηνιαίας εἰσφορὰς ἐπὶ μῆνας ἀναλογοῦντας εἰς τὰ τέσσαρα δέκατα τῆς ὁλικῆς εἰς μῆνας ναυτικῆς ὑπηρεσίας του, παρακρατεῖται τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν μέχρι συμπληρώσεως τῶν εἰσφορῶν τούτων, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τοῦ τελευταίου βαθμοῦ του, ἀθρόως μὲν ἐὰν καθωρίσθη τὸ χορηγητέον εἰς τὸν δικαιοῦχον ἢ τὴν οἰκογένειάν του βοήθημα ἐφ' ἅπαξ, εἰς μηνιαίας δὲ δόσεις ἐὰν καθωρίσθη μηνιαῖον.

2. Ἐκ τῶν χορηγουμένων βοηθημάτων ἢ τῶν ἐπιστρεφομένων καταβολῶν καὶ εἰσφορῶν παρακρατεῖται ὡσαύτως καὶ πᾶσα ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου λόγου ὀφειλὴ τοῦ μετόχου πρὸς τὸ Ταμεῖον.

3. Κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βοηθήματος παρακρατεῖται ἐπίσης καὶ πᾶσα ὀφειλὴ τοῦ μετόχου πρὸς τὴν οἰκείαν Πανελλήνιον ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐπὶ τῇ βεβαιώσει τῆς Διοικήσεώς της. Ἐκ τῶν παρακρατουμένων δὲ ποσῶν τὸ ἥμισυ ἀποδίδεται εἰς τὴν οἰκείαν ὀργάνωσιν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἐπιστροφὴ καταβολῶν καὶ εἰσφορῶν.

Ἄρθρον 28.

1. Εἰς τοὺς ἀποσυρομένους ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος μετόχους τοῦ Ταμείου λόγῳ διαρκοῦς ἀνικανότητος βεβαιουμένης ἀποχρώντως καὶ μὴ δικαιουμένους κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις εἰς βοήθημα ἐπιστρέφονται αἱ περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 17—20 καταβολαὶ καὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ ἁπλῷ τόκῳ 4 ο/ο.

2. Εἰς τοὺς ἀποσυρομένους ὁριστικῶς ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος μετόχους τοῦ Ταμείου κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν δήλωσιν δι' οἱανδήποτε ἄλλον λόγον πλὴν τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καὶ μὴ ὁμολογουμένως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου πλουσίους ἐπιστρέφονται ἀτόκως αἱ μηνιαῖαι των εἰσφοραὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπηρεσίαν μετόχου 24 τοὐλάχιστον μηνῶν, καταβαλλόμεναι μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς περὶ τούτου δηλώσεως, ἥτις εἰς οὐδὲν λογίζεται ἐὰν μετὰ τὴν ὑποβολὴν αὐτῆς ἤσκησεν ὁ δηλώσας τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα. Ὡς ἀποσυρθέντες ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος θεωροῦνται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ παόντος νόμου καὶ οἱ ταχθέντες εἰς τὸ πλοηγικὸν σῶμα.

3. Ἐπιστρέφονται αἱ περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 17—20 καταβολαὶ καὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ ἁπλῷ τόκῳ 4 ο/ο εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. 2 καὶ 3 οἰκογένειαν τοῦ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας θνήσκοντος ἐν ἐνεργείᾳ μετόχου, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκογένεια δὲν δικαιοῦται εἰς βοήθημα κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις καὶ δὲν εἶναι ὁμολογουμένως πλουσία κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου. Ἐπιστρέφονται δὲ αἱ ἐν λόγῳ καταβολαὶ καὶ εἰσφοραὶ εἰς ὁλόκληρον ἐὰν ἡ οἰκογένεια ἀποτελῆται ἀπὸ χήραν σύζυγον ἢ ἀπὸ τέκνα, ἠλαττωμέναι κατὰ τὸ ἓν τέταρτον ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ γονεῖς, ἠλαττωμέναι καὶ τὸ ἓν τρίτον ἐὰν ἀποτελῆται ἀπὸ ἀδελφούς. Ἐὰν ὅμως οἱ γονεῖς ἢ αἱ ἀδελφοὶ δὲν διετρέφοντο ὑπὸ τοῦ μετόχου οὐδὲν ἐπιστρέφεται εἰς αὐτούς.

4. Οἱ ἀποσυρθέντες ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος μέτοχοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπεστράφησαν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους αἱ καταβολαὶ καὶ εἰσφοραί, ἵνα ἐπιτραπῇ καὶ ἐπαναλάβωσιν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἀτμοπλοίου ὑπὸ οἱανδήποτε βαθμὸν ἢ ἰδιότητα πλὴν τῆς τοῦ πλοηγοῦ, δέον προηγουμένως νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ ἐπιστραφέντα εἰς αὐτοὺς ποσὰ ἐπὶ τόκῳ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Προικοδοτήσεις.

Ἄρθρον 29.

1. Ἐπιτρέπεται ὅπως τὸ Ταμεῖον ἐπικουρῇ τὰς συνερχομένας εἰς γάμον θυγατέρας τῶν ἀπορωτέρων μετόχων, ἐν ἐνεργείᾳ, ἀπομάχων ἢ καὶ ἀποθανόντων, ἐχόντων ὑπηρεσίαν μετόχου τοὐλάχιστον 120 μηνῶν.

2. Αἱ ὡς ἄνω θυγατέρες μετόχων, ἀφ' οὗ συνέλθουν εἰς γάμον, ἵνα τύχωσι τῆς συνδρομῆς τοῦ Ταμείου δέον νὰ ὑποβάλλουν τὴν περὶ τούτου αἴτησιν εἰς αὐτὸ μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων.

3. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους, λαμβάνον ὑπ' ὄψει τὴν κατάστασιν αὐτοῦ καὶ ἐλέγχον τὰς περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος αἰτήσεις, καθορίζει τὸ δυνάμενον νὰ διατεθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συνολικὸν ποσὸν καὶ τὸ κατανέμει κατὰ τὴν κρίσιν του. Ἄλλ' ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ συνδρομὴ αὕτη δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δώδεκα χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἄτομον. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ὅπως ἡ λόγῳ γάμου συνδρομὴ καταβάλληται πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐτελέσθη ὁ γάμος, ἐφ' ὅσον προβλέπεται καλὴ ἡ κατάστασις τοῦ Ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Διάφοροι διατάξεις.

Ἄρθρον 30.

1. Δὲν καθίστανται μέτοχοι τοῦ Ταμείου οἱ ἐπὶ τῇ βάσει διπλώματος ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 εἴτε ἄλλου ἰσοδυνάμου τίτλου ἀναλαμβάνοντες ὑπηρεσίαν ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ, ἐφ' ὅσον εἶναι καὶ συνταξιοῦχοι συγχρόνως τοῦ δημοσίου ταμείου.

2. Δὲν καθίστανται ὡσαύτως μέτοχοι τοῦ Ταμείου οἱ ἀναλαμβάνοντες ὑπηρεσίαν ὡς ἐν ἄρθρῳ 2, ἐφ' ὅσον εἶχον οὗτοι καταστῇ συνταξιοῦχοι τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1927 δι' οὗ συνεστήθη τὸ περὶ οὗ ὁ παρὼν νόμος Ταμεῖον.

Ἄρθρον 31.

Ὁ τυχὼν βοηθήματος μέτοχος τοῦ Ταμείου καὶ ὑπερβὰς τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἀτμοπλοίου. Ἐὰν δὲν ἔχῃ ὑπερβῇ τὴν ἡλικίαν ταύτην διὰ νὰ ἀναλάβῃ τοιαύτην ὑπηρεσίαν δέον προηγουμένως νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ χορηγηθὲν εἰς αὐτὸν ἐφ' ἅπαξ τυχὸν βοήθημα ἐπὶ τόκῳ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου

Ἄρθρον 32.

1. Στερεῖται παντὸς δικαιώματος εἰς βοήθημα εἴτε εἰς ἐπιστροφὴν τῶν καταβολῶν ἢ τῶν εἰσφορῶν ὁ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὑπηρετήσας μέτοχος καθὼς καὶ ὁ στερηθεὶς ἰσοβίως τοῦ διπλώματός του κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διεπουσῶν τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν ποινικῶν καὶ πειθαρχικῶν διατάξεων.

2. Παύει ἡ παροχὴ τοῦ μηνιαίου βοηθήματος α') εἰς τὸν λόγῳ ἀνικανότητος τυχόντα τοιούτου ἀφ' ἧς ἀποδειχθῇ οὗτος ἱκανὸς πρὸς ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος ἢ παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ ταχθεῖσα προθεσμία ὅπως ὑποβληθῇ εἰς νέαν ἐξέτασιν, β') εἰς τὴν χήραν τοῦ μετόχου ἐὰν συνέλθῃ εἰς γάμον γ') εἰς τὴν χήραν, τὰ ὀρφανὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς τοῦ μετόχου ἀφ' ἧς ἀναλάβουν ἔμμισθον δημοσίαν ὑπηρεσίαν εἴτε τοιαύτην εἰς τοπικοὺς ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου. Δύναται ὅμως τὸ Συμβούλιον, ἐὰν συντρέχουν πρὸς τοῦτο ἀποχρῶντες λόγοι νὰ ἀπαγγείλῃ ἀντὶ τῆς παύσεως τοῦ βοηθήματος λόγῳ ἀναλήψεως ἐμμίσθου ὑπηρεσίας τὴν ἐλάττωσιν μόνον αὐτοῦ ἢ καὶ τὴν συνέχισιν τῆς χορηγίας του εἰς ἀκέραιον.

Ἄρθρον 33.

Ὁ λαμβάνων μηνιαῖον βοήθημα καὶ μὴ γνωστοποιῶν ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας εἰς τὸ Ταμεῖον πᾶν γεγονὸς ἐπιφέρον κατὰ τὸν νόμον στέρησιν, παῦσιν ἢ ἐλάττωσιν τοῦ βοηθήματος ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ διπλάσιον τοῦ παρανόμως ληφθέντος ποσοῦ, ἐκτὸς ἐὰν κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου κρίνεται συγγνωστὴ ἡ τοιαύτη παράλειψις, ὁπότε ἐπιστρέφεται ἁπλῶς τὸ παρανόμως ληφθὲν ποσόν.

Ἄρθρον 34.

1. Ἐὰν ὁ μέτοχος εἰς ὃν ἀπενεμήθη βοήθημα ἐφ' ἅπαξ ἢ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐπιστροφὴ τῶν καταβολῶν ἢ τῶν εἰσφορῶν ἀποθάνῃ πρὸ τῆς εἰσπράξεώς των, καταβάλλεται τὸ ἀπονεμηθὲν ἢ ἀναγνωρισθὲν ποσὸν εἰς τὴν χήραν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα. ἐλλείψει τοιούτων εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τοιούτων μὴ ὑπαρχόντων εἰς τοὺς ἀδελφούς, ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ διετρέφοντο ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος μετόχου. Ἐὰν τοιοῦτος δικαιοῦχος δὲν ὑπάρχῃ τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ Ταμείου.

2. Τὸ βοήθημα τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἀποθνήσκει μέτοχος λαμβάνων μηνιαῖον βοήθημα, καταβάλλεται ἀκέραιον εἰς τὴν οἰκογένειάν του τὴν δικαιουμένην κατὰ τὸν παρόντα νόμον βοηθήματος ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. Ὡσαύτως ἀκέραιον καταβάλλεται τὸ βοήθημα τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ἀπέθανε μέλος τῆς οἰκογενείας λαμβανούσης τοιοῦτο ἐὰν συνεπείᾳ τοῦ θανάτου ἐλαττοῦται τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν ὑπολειπομένην οἰκογένειαν βοήθημα.

Ἄρθρον 35.

Τὸ Ταμεῖον διέπεται ὑφ' ὧν διατάξεων καὶ τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον καθ' ὅσον ἀφορᾷ α') τὴν τοποθέτησιν τῶν κεφαλαίων, β') τὰ βιβλία διαχειρίσεως, γ') τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ταμείου καὶ τὴν βεβαίωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μετόχων, δ') τοὺς ἐντελαμένους τὴν εἴσπραξιν τῶν διαφόρων πόρων τοῦ Ταμείου, ε') τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ δημοσίων εἰσπράξεων κανόνων κατὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν πόρων τοῦ Ταμείου καὶ τὰς εὐθύνας τῶν βεβαιούντων δικαιώματα καὶ ἐνεργούντων εἰσπράξεις ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ πλοιάρχων τῶν πλοίων, στ') τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν μετόχων πιστοποιητικὰ ἐνώπιον τοῦ Ταμείου ζ') τὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς τῶν βοηθημάτων καὶ λοιπῶν καταβολῶν πρὸς τοὺς μετόχους, η') τὴν κοινοποίησιν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου εἰς τοὺς μετόχους, θ') τὰ πρόσθετα τέλη καὶ τοὺς τόκους ἐπὶ ἐπροθέσμου καταβολῆς τῶν βεβαιουμένων δικαιωμάτων τοῦ Ταμείου, ι') τὴν προσωρινὴν κατὰ τοῦ Ταμείου ἐκτέλεσιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ια') τὰς ἀτελείας καὶ προνομίας τῶν ὁποίων ἀπολαύει τὸ Ταμεῖον, ιβ') τὴν ἔναρξιν χορηγίας τοῦ μηνιαίου βοηθήματος, ιγ') τὰς παραγραφὰς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Ταμείου, ιδ') τὴν ἐκχώρησιν καὶ κατάσχεσιν τῶν βοηθημάτων καὶ τῶν ἐπιστρεφομένων καταβολῶν καὶ εἰσφορῶν, ιε') τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπάρξεως τέκνων ἐκ πλειόνων γάμων, ιστ') τὴν περὶ μὴ χορηγίας διπλοῦ βοηθήματος, ιζ') τὸν χρόνον ἐνεργίας τῶν μετόχων.

Ἄρθρον 36.

1. Αἱ ἀποδείξεις καταθέσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου φυλάσσονται εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ Ταμείου εἰς ὃ προσέπι φυλάσσονται, μέχρι τῆς πρὸς φύλαξιν καταθέσεώς των εἰς Τράπεζαν, καὶ πᾶσαι αἱ ἀξίαι ὡς καὶ τὰ διὰ τὰς τρεχούσας ἀνάγκας ἀπαιτούμενα μετρητά, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν προσδιορίζει ἑκάστοτε ὁ διευθυντὴς δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸν ταμίαν.

2. Τὴν κλεῖδα τοῦ χρηματοκιβωτίου τηρεῖ ὁ ταμίας, διὰ τὴν ἀσφάλειαν ὅμως αὐτοῦ ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα καὶ ὁ διευθυντής.

3. Τὰς συναλλαγματικὰς ἐπιταγὰς καὶ χρηματικὰ ἐντάλματα ἢ γραμμάτια, δι' ὧν ἀποστέλλονται χρήματα εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐξοφλεῖ ὁ διευθυντὴς καὶ ὁ ταμίας, ἀποτελοῦντες διαχειριστικὴν ἐπιτροπήν, ἥτις προβαίνει εἰς τὴν κατάθεσιν ἢ ἀνάληψιν χρημάτων ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Ταμείου καὶ εἰσπράττει τὰ τοκομερίδια καὶ τὰς ἀμοιβὰς ὁμολογιῶν καὶ τὰ μερίσματα μετόχων.

4. Εἰσηγήσει τοῦ Διευθυντοῦ καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Συμβουλίου δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς μόνον τὸν ταμίαν ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διαχειριστικῶν πράξεων, πασῶν ἢ τινῶν, ὁπότε καθίσταται μόνος ὁ ταμίας ὑπόλογος. πλὴν ἐὰν διὰ τὴν διεξαγωγὴν συγκεκριμένων ἑκάστοτε τοιούτων πράξεων ἐξουσιοδοτεῖται ὑπὸ τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς ἕτερος ὑπάλληλος, ὁπότε καθίσταται ὑπόλογος ὁ οὕτω ἐξουσιοδοτούμενος.

Ἄρθρον 37.

1. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, δι' ὧν ἀπονέμονται βοηθήματα ἢ ἀπορρίπτονται αἱ περὶ ἀπονομῆς τοιούτου αἰτήσεις, δι' ὧν ἀπαγγέλλεται στέρησις, παῦσις ἢ ἐλάττωσις τοῦ βοηθήματος καὶ δι' ὧν ἐγκρίνονται ἢ ἀπορρίπτονται αἰτήσεις ἐπιστροφῆς τῶν καταβολῶν ἢ εἰσφορῶν ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. Δύνανται δὲ νὰ ζητήσουν τὴν ἀναθεώρησιν, ἐκτὸς τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Ταμείου, ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου.

2. Ἡ αἴτησις ἀναθεωρήσεως δὲν γίνεται δεκτὴ ἐὰν ὑποβληθῇ μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως μὲν τῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως δὲ αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν ἐπίτροπον καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ Ταμείου. ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς αἰτήσεως ἀμφισβητῆται ἡ ἡλικία, ὁ χρόνος ἢ τὸ εἶδος τῆς ὑπηρεσίας, τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν ἢ τὸ ἕνεκεν ἐσφαλμένου λογαριασμοῦ ἀπονεμηθὲν βοήθημα ἢ ἐπιστραφὲν ποσόν.

Ἄρθρον 38.

1. Ἡ ἐν ἄρθρῳ 18 καταβολὴ γίνεται ἐντὸς δώδεκα μηνῶν ἀφ' ἧς ὁ μέτοχος ἔλαβε τὸ ἐν ἄρθρῳ 17ῳ δίπλωμα, προκειμένου δὲ περὶ ἰατροῦ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν εἰς τὴν τάξιν τῶν μετόχων.

Ἡ δὲ ἐν ἄρθρῳ 19ῳ καταβολὴ γίνεται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ἢ προκειμένου περὶ μετόχου ὅστις ἦτο κατὰ τὴν εἴσοδόν του ἔγγαμος ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰσόδου.

2. Αἱ καταβολαὶ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος γίνονται κατὰ δόσεις, καθοριζομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου. Ἂν ἀρχομένης δὲ ἀπράκτου τῆς πρὸς καταβολὴν οἱασδήποτε δόσεως προθεσμίας ὁλόκληρος ἡ ὀφειλὴ γίνεται ἀπαιτητὴ μετὰ τόκου 8 ο/ο ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας.

Ἄρθρον 39.

Ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ταμείου ἐνδείκνυει, ἐπιτρέπεται ὅπως δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, κατόπιν ἐγκρίσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ, αὐξάνωνται αἱ μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν μετόχων κατὰ τριάκοντα δραχμὰς τὸ πολύ, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ αὔξησις αὕτη πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ χορηγητέου βοηθήματος ἢ νὰ ἐλαττώνεται τὸ χορηγητέον βοήθημα μέχρι τοῦ πενταπλασίου τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων εἰσφορῶν, τὸ μηνιαῖον καὶ ἀναλόγως τὸ ἐφ' ἅπαξ. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀναβράμῃ εἰς τὰ πρὸ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἀπονεμηθέντα βοηθήματα.

Ἄρθρον 40.

Διὰ Διαταγμάτων κανονίζονται τὰ τῆς ἐν γένει ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 41.

1. Ὁ παρὼν νόμος τίθεται εἰς ἰσχὺν τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του μηνός. Εἰδικῶς αἱ περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Συμβουλίου διατάξεις τίθενται εἰς ἰσχὺν τὴν πρώτην τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του.

2. Καταργεῖται ὁ νόμος 4105 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1926 περὶ ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ταμείου προνοίας ἀξιωματικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» καὶ πᾶσα ἄλλη ἀντίθετος διάταξις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Μεταβατικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 42.

1. Δικαιοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν εἰς βοήθημα μέτοχοι, μὴ ὁμολογουμένως πλούσιοι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου, ἐξασκήσαντες δὲ τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα πάντως καὶ μετὰ τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1926 καὶ ἔχοντες μέχρι τέλους Ἰουνίου 1930 ἡλικίαν μὲν 70 τοὐλάχιστον ἐτῶν, ὑπηρεσίαν δὲ ὑπό τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἰδιοτήτων, ἑκατὸν εἴκοσι μηνῶν τῆς ὁποίας ἓν τοὐλάχιστον τετράμηνον διηνύθη ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1928 καὶ ἐφεξῆς. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἡ ἀνωτέρω μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1930 προθεσμία παρατείνεται κατ' ἀνώτατον ὅρον μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1930.

2. Εἰς βοήθημα ὡσαύτως δικαιοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν οἱ ἔχοντες κατὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν ἡλικίαν μικροτέραν μὲν τῶν 70 ἐτῶν, ὑπηρεσίαν δὲ μεγαλυτέραν τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθ' ὅσον χρόνον ἡ ἡλικία των ὑπολείπεται τῶν 70 ἐτῶν.

3. Τὸ βοήθημα τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον μετόχων συνίσταται εἰς τὸ ποσὸν τὸ προκῦπτον ἐὰν ἐκ τοῦ ὁριζομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου βασικοῦ βοηθήματος ἐκπεσθοῦν τόσα πεντηκοστὰ ὅσα εἶναι τὰ ἐπὶ πλέον τῶν 25 ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των ὑπό τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 2ῳ ἰδιοτήτων.

4. Ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βοηθήματος παρακρατεῖται τὸ ἐν ἄρθρῳ 27 παράγρ. 1 ἀναλογοῦν ποσόν.

Ἄρθρον 43.

1. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ παρόντος νόμου λογίζεται :

α') ὡς ὑπηρεσία μηχανικοῦ, ἡ διανυθεῖσα πρὸ τοῦ 1904 ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἑλληνικῶν ἄνευ τοῦ οἰκείου διπλώματος, πράγματι ὅμως ὑπὸ τὸν βαθμὸν τοῦτον.

β') ὡς ὑπηρεσία οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ, ἡ διανυθεῖσα ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἑλληνικῶν μέχρι τέλους τοῦ 1929 ἄνευ τοῦ οἰκείου διπλώματος πράγματι ὅμως ὑπὸ τὸν βαθμὸν τοῦτον.

γ') ὡς ὑπηρεσία ραδιοτηλεγραφητοῦ, ἡ διανυθεῖσα ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἑλληνικῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ διπλωμάτων ραδιοτηλεγραφητῶν νόμου ἄνευ τοῦ οἰκείου διπλώματος, πράγματι ὅμως ὑπὸ τὸν βαθμὸν τοῦτον.

2. Ὅπως συνυπολογισθῇ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀνωτέρω ὡς μετόχων τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας του, ὀφείλουν νὰ καταβάλουν ἐφ' ὅσον τυχὸν δὲν κατέβαλον τὰς ἀνηκούσας μηνιαίας εἰσφορὰς εἰς τὸν βαθμὸν ὑπὸ τὸν ὁποῖον ὑπηρέτησαν ἕκαστε μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἑλληνικῶν.

Ἄρθρον 44.

Ὅπως συνυπολογισθῇ ὁ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ἐν ἄρθρῳ 2 παράγρ. 2 καὶ 4 περὶ τῆς ὁποίας δὲν προέβλεπεν ὁ προϋφισταμένος νόμος, ὀφείλουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ καταβάλουν τὰς ἀνηκούσας μηνιαίας εἰσφορὰς ἐφ' ὅσον χρόνον ὑπηρέτησαν ὡς ἐν ἄρθρῳ 2 παρ. 2 καὶ 4 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 45.

Ἡ μηνιαία εἰσφορὰ τῶν ἐν ἄρθροις 43 καὶ 44 διὰ τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου χρόνον ὑπηρεσίας μετόχου ἀποτελεῖται διὰ πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς μετόχους ἐξ 150 δραχμῶν.

Ἄρθρον 46.

1. Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ μέτοχοι, οἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὑποβληθέντες εἰς καταβολὰς ὑπολειπουένας τῶν ἐν ἄρθροις 17—19 καθοριζομένων, ὀφείλουν νὰ καταβάλουν εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τούτων ποσόν.

2. Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ μέτοχοι, οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑποβληθέντες εἰς μηνιαίαν εἰσφορὰν ἐξ ἑκατὸν δραχμῶν, ὀφείλουν νὰ καταβάλουν τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ὅπως ἀναχθῇ αὕτη εἰς εἰσφορὰν ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα δραχμῶν.

Ἄρθρον 47.

1. Τὰ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῆς καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὰ ἄρθρα 43—46 θέλει καθορίσει τὸ Συμβούλιον.

2. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως ἐν τῇ καταβολῇ τῶν ἀνωτέρω ὀφειλῶν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Ταμείου καθίστανται ἀπὸ ταύτης τοκοφόροι πρὸς 8 ο/ο.

Ἄρθρον 48.

Μέτοχοι καθυσπεροῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου τὰς περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 18 καὶ 19 καταβολὰς ὑποχρεοῦνται εἰς πληρωμὴν τόκου 8 ο/ο ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως.

Ἄρθρον 49.

Ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, ὄντες μέτοχοι τοῦ Ταμείου κατὰ τὰς προϋφισταμένας τοῦ νόμου τούτου διατάξεις, παύοντες δὲ νὰ εἶναι ἀπὸ τῆς ἰσχύος του δυνάμει τοῦ ἄρθρου 30 τοιοῦτοι, δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν τῶν ὑπὸ οἱονδήποτε τίτλον καταβληθέντων ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἐπὶ τόκῳ ἁπλῷ 4 ο/ο.

Ἄρθρον 50.

Τὸ βοήθημα τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποσυρθέντων ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ δικαιουμένων εἰς τοιοῦτο, ὅπερ δὲν ἀπενεμήθη μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, κανονίζεται κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 51.

1. Οἰκογένειαι ἀξιωματικῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ μετόχων τοῦ Ταμείου, ἐχόντων ναυτικὴν ἐν ὅλῳ ὑπηρεσίαν δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν καὶ ἀποθανόντων ἐν ἐνεργείᾳ πρὶν ἢ παρέλθωσι δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, δικαιοῦνται εἰς βοήθημα ἐφ' ὅσον δικαιοῦνται καὶ εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, κανονιζόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4105.

2. Ἀπαιτήσεις στηριζόμεναι εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Μεθ' ὃ ὥραν 11 μ. μ. συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν ὥραν 4. 1)2 μ.μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'

Δευτέρας 17 Μαρτίου 1930.

Ὥρα 3.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος.*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀναγνωσθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 512 «περὶ καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων» ἐγένοντο δεκταὶ αἱ κάτωθι τροπολογίαι, αἱ ὁποῖαι, μὴ γενόμεναι ἀντιληπταὶ ὑπὸ τοῦ Προεδρείου, δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ ἐν τοῖς πρακτικοῖς περιεχόμενον κείμενον τοῦ νομοσχεδίου.

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 2 διατυποῦται ὡς ἑξῆς :

Τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενον ἐπιμίσθιον γραμματέως τοπικῆς ἐπιτροπῆς καταργεῖται. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ἐκτελεῖ εἰς μὲν κοινότητας ἀριθμούσας ἄνω τῶν 1500 κατοίκων ὑποχρεωτικῶς ὁ γραμματεὺς τῆς κοινότητος, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ἢ οὗτος ἢ εἷς δημοδιδάσκαλος ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Νομάρχου. Εἰς τούτους ἢ τινὰς μόνον ἐκ τούτων δύναται κατὰ τὴν κρίσιν του ὁ οἰκεῖος Νομάρχης νὰ ὁρίσῃ ἀμοιβὴν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰς 500 δραχμὰς μηνιαίως ἀναλόγως τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐπιδεικνυομένης δραστηριότητος.

2) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τὴν λέξιν «ἀνεκκλήτως» προστίθεται ἡ φράσις «ἐπιτρεπομένης μόνον ἀναψηλαφήσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐν προφανεῖ πλάνῃ».

Ἄρθρον 11.

«Διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ παρακολούθησιν τῶν δαπανῶν τῶν κεντρικῶν ἐπιτροπῶν ἀποσπᾶται παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἷς Λογιστὴς ἐκ τῶν ὑπηρετούντων λογιστῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἁρμοδιότητος Φυτοπαθολογίας, κεκτημένος πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, μὲ σχετικὴν εἰδίκευσιν εἰς ὃν χορηγεῖται καὶ μηνιαῖον ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ 1)3 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του».

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ πρακτικά, διορθωθέντα συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. ***Κ. Σπυρίδη.***

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς :

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης*** καταθέτει τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τῶν ἀγροκτημάτων ἀνταλλαξίμων κτημάτων διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μὴ εἰσέτι ἀνταλλαγὴν τῆς νέας μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συμβάσεως καὶ αἰτουμένων τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ὑπογραφῆς της ἵνα ἀπαλλαγῶσι τοῦ δυσβαστάκτου δι' αὐτοὺς φόρου οἰκοδομῶν.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου καπνοπωλῶν Θεσσαλονίκης ἐξαιτου-

μένων τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους διὰ τὴν καταστρεφομένην ὁσημέραι τάξιν των.

Οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Ἁγίων Ἀναργύρων Ἀθηνῶν παρακαλοῦν ἢ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποθηκῶν πυρομαχικῶν Λιοσίων εἰς ἕτερον μέρος ἢ τὴν μὴ ἐναποθήκευσιν καὶ ἄλλων πυρομαχικῶν ἐν αὐταῖς.

Οἱ εἰσαγωγεῖς ἔμποροι βακκαλάου Πατρῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν χορήγησιν προνομίου ἀτελείας τῶν εἰσαγομένων βακκαλάων εἰς τὴν σύμβασιν ἁλιείας Κολύμβα.

Καπνεργάται Κιλκὶς διαμαρτύρονται διὰ τὴν κατάσχεσιν τῆς ἐφημερίδος «Ριζοσπάστης» ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Οἱ κάτοικοι Ἡρακλείου ζητοῦν τὴν καθιέρωσιν ἐνιαίου ἄρθρου μετὰ ἀναμίξεως 20 0/0 ἀραβοσίτου, κριθῆς καὶ σικάλεως καὶ τὴν βαρεῖαν φορολογίαν τοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένου βάμβακος.

Ὁ ὑπομοίραρχος Παπανικολάου Α. ζητεῖ δι' ἀναφορᾶς τὸν διακανονισμὸν σειρᾶς ἀρχαιότητός του.

Οἱ καπνοπῶλαι Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς διεύθέτησιν τῆς δημιουργηθείσης ἀνεργείας λόγῳ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν περιπτέρων.

Ἡ προσφυγικὴ ὁμὰς Δεμερλῆ—Φαρσάλων ζητεῖ τὴν παροχὴν δανείου ἐξ 150.000 δραχμῶν ἐκ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης διὰ τὴν σποράν.

Τὸ σωματεῖον κτηνοτρόφων Σαρακατσάνων ἡ «Ἀναγέννησις» ζητεῖ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τοῦ τυροῦ.

Τὸ γεωργικὸν ἐπιμελητήριον Ἰωαννίνων διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἐλάττωσιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἀλεύρων.

Οἱ ἐργάται κουρεῖς Ἀθηνῶν δι' ὑπομνήματός των ὑποβάλλουσι διάφορα αἰτήματα καὶ ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν τούτων.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Νικολίτσας** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ματαράγκας Μεσολογγίου ζητούντων τὴν ἀποξήρανσιν τῶν λιμνῶν Λυσιμαχίας καὶ Τριχωνίας.

Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Λευκάδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τῆς Μητροπολιτικῆς ἕδρας Λευκάδος.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Παπαφλέσας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ταμείου αὐτασφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3981 περὶ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Σ. Σταυρόπουλος, Α. Σπηλιάδης. Π. Φλῶρος, Η. Τσεριώνης, Τ. Ἀναστασίου** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. »περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Μαχαίρας** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ λιμένος Πειραιῶς».

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 4104 καὶ 4434».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Ροδόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4443 περὶ Ταμείου Συντάξεων νομικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Ροδόπουλος Ν. Γρυργουρῆς. Α. Κογεβίνας, Ι. Βαλαλᾶς, Σ. Ἀναστασιάδης** καὶ **Ι. Μουτζουρίδης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου »περὶ συστάσεως Ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐγγραφῆς ἐκτάκτων ἐξόδων ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως 1929—30».

Ὁ κ. **Δ. Δίγκας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

α') «Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4174 τῆς 25 Ἰουνίου 1929».

β') «Περὶ συστάσεως βιβλίων διεκδικήσεων».

γ') «Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἐξ εἰρηνοδικῶν κλπ. προσερχομένων εἰς διαγωνισμοὺς ἐμμίσθων παρέδρων καὶ ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν».

δ') «Περὶ τροποποιήσεως δικονομικῶν τινῶν διατάξεων»

ε') «Περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 4289 (1929) κυρωθέντος Ν.Δ. τῆς 29)25 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἀμίσθων δικαστικῶν κλητήρων».

ζ') «Περὶ καταστάσεως ἐξωγάμων τέκνων».

Προσέρχεται καὶ δίδει τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τεταγμένον ὅρκον ὁ νεοεκλεγεὶς βουλευτὴς Οἰτύλου κ. **Ε. Κουλουμβάκης**. (Χειροκροτήματα καὶ φωναί: «ἄξιος, ἄξιος» ἀπὸ τὴν αἴθουσαν καὶ ἀπὸ τὰ θεωρεῖα).

Μεθ' ὃ προτάσει τοῦ κ. Προέδρου καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων

Περὶ συστάσεως σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν) ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

1. Συνιστᾶται σχολὴ σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἐκπαίδευσιν νέων προτιθεμένων νὰ τραπῶσιν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πλοιάρχου ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

2. Ἡ σχολὴ ὑπάγεται εἰς ὃ Ὑπουργεῖον ἡ διοίκησις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, ἀντικείμενον τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ, λειτουργεῖ δὲ ἐν Ὕδρᾳ ἐπὶ πλοίου ἢ ἐν ξηρᾷ.

Ἄρθρον 2.

1. Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν τῇ σχολῇ διαρκεῖ τέσσαρα σχολικὰ ἔτη.

2. Πρὸς πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν ἐκτελοῦνται ταξείδια διὰ τοῦ πλοίου τῆς σχολῆς ἢ διὰ πλοίου τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἢ διὰ μισθουμένου ἰδιωτικοῦ τοιούτου.

Ἄρθρον 3.

1. Μαθηταὶ τῆς σχολῆς, τασσόμενοι εἰς τὴν πρώτην τάξιν αὐτῆς, γίνονται δεκτοί, μετ' εὐδόκιμον δοκιμασίαν, Ἕλληνες ἀφοῖτοι ἑξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου ἢ τῆς δευτέρας τάξεως πρώην ἑλληνικοῦ σχολείου ἀπογεγραμμένοι ἐργάται θαλάσσης, ἱκανοὶ σωματικῶς διὰ τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἡλικίας ὄχι μεγαλειτέρας τῶν 15 ἐτῶν.

2. Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς ὡς ἡμέρα γεννήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐμφαίνεται αὕτη ἐκ ληξιαρχικῆς πράξεως, λογίζεται ἡ πρώτη Ἰουλίου τοῦ ἔτους γεννήσεως.

3. Ἐὰν οἱ εὐδοκιμοῦντες ὑπερβαίνουν τὸν ὁριζόμενον ἀριθμὸν τῶν εἰσακτέων, κατατάσσονται οἱ κατὰ τὴν δοκιμασίαν ἱκανώτεροι ἀναδεικνυόμενοι.

4. Γίνονται δεκτοὶ πρὸς κατάταξιν ἀμέσως εἰς τὴν δευτέραν τάξιν αὐτῆς ἀπόφοιτοι τῆς πρώτης τάξεως ἑξαταξίου γυμνασίου ἢ ἡμιγυμνασίου καὶ ἡλικίας ὄχι μεγαλειτέρας τῶν 16 ἐτῶν, εἰς τὴν τρίτην δὲ τάξιν ἀπόφοιτοι τῆς δευτέρας τάξεως ὁμαλοῦ γυμνασίου ἢ ἡμιγυμνασίου καὶ ἡλικίας ὄχι μεγαλειτέρας τῶν 17 ἐτῶν, ἔχοντες πάντες οὗτοι καὶ τὰ λοιπὰ ἐν παραγράφῳ 1 προσόντα, μετ' εὐδόκιμον δοκιμασίαν ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς πρώτης τάξεως τῆς σχολῆς οἱ μὲν τῆς δευτέρας οἱ δέ. Ἐὰν οἱ εὐδοκιμοῦντες ὑπερβαίνουν τὸν ἐν τῇ παραγράφῳ 6 ὁριζόμενον ἀριθμόν, κατατάσσονται οἱ κατὰ τὴν δοκιμασίαν ἀναδεικνυόμενοι ἱκανώτεροι.

5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκάστοτε εἰσακτέων εἰς τὴν σχολὴν μαθητῶν τῆς α' τάξεως ὁρίζεται προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ ὁρίζεται ἀνώτερος τῶν 30.

6. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁρίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν δευτέραν ἢ τρίτην τάξιν ἀμέσως εἰσακτέων μαθητῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4.

Ἄρθρον 4.

1. Οἱ μαθηταὶ διαιτῶνται ἐντὸς τῆς σχολῆς. Διατρέφονται καὶ κοιτωνίζονται, ἐπιμελείᾳ αὐτῆς, ἐπὶ τῇ καταβολῇ *κεκανονισμένων τροφείων, κανονιζομένων ὑπὸ τοῦ* Ὑπουργείου μετὰ πρότασιν τοῦ διευθυντοῦ καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

2. Ἀπαλλάσσονται τῆς καταβολῆς τῶν τροφείων ἐν ὅλῳ ἢ *ἐν μέρει* δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου λαμβανομένης κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ οἱ ἄποροι μαθηταὶ ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ ἐπιμελείας καὶ ἀρίστου ἤθους, μέχρι τριῶν τὸ πολὺ ἐν ἑκάστῃ τάξει, προτιμωμένων μεταξὺ τούτων τῶν τέκνων ἢ ἀδελφῶν τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, τῶν *τροφείων τούτων καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Κράτους.*

3. Εἰς τὰ τροφεῖα περιλαμβάνονται ἡ δαπάνη τῆς τροφῆς καὶ διαίτης ἐν γένει ἐν τῇ σχολῇ, ἔτι δὲ τὰ ἔξοδα συντηρήσεως καὶ ἀποσβέσεως τῶν σκευῶν ἑστιατορίου, μαγειρείου καὶ κοιτωνισμοῦ.

4. Οἱ μαθηταὶ φέρουν ὁμοιόμορφον ἐνδυμασίαν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ κανονισμοῦ τῆς σχολῆς.

5. Ἐπιτρέπεται ὅπως τῇ ἐγκρίσει τῆς Διευθύνσεως τῆς σχολῆς διαιτῶνται κατ' οἶκον μαθηταὶ ἔντοπιοι ἢ ἔχοντες κηδεμόνα ἐντόπιον, ὁπότε οὗτοι δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὴν καταβολὴν τροφείων.

Ἄρθρον 5.

1. Οἱ εὐδοκίμως ἀποφοιτῶντες ἐκ τῆς σχολῆς ὀνομάζονται δόκιμοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, μετὰ διετῆ δὲ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, διανυομένην μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν, δύνανται νὰ προσέλθουν πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος ἀξιωματικοῦ καταστρώματος εἰς ἐξετάσεις, εἴτε τὰς γενικάς, εἴτε *τοιαύτας εἰδικῶς ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ* ναυτικοῦ.

2. Οἱ δόκιμοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ διανύουσι τὴν στρατολογικήν των ὑποχρέωσιν εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν, τασσόμενοι εἰς τὴν εἰδικὴν σχολὴν τῶν σημαιωρῶν.

3. Οἱ μαθηταί, *ὅσοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φοιτήσεώς* των ὡς καὶ ὅσοι ἐντὸς τριάκοντα μηνῶν ἀπὸ τῆς εὐδοκίμου ἀποφοιτήσεώς των καλοῦνται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς στρατολογικῆς ὑποχρεώσεώς των, δικαιοῦνται εἰς ἀναβολὴν κατατάξεως, αὐτοδικαίως οἱ πρῶτοι, ἐπὶ τῇ αἰτήσει των οἱ δεύτεροι. Προσέρχονται δὲ εἰς τὰς τάξεις μετὰ τῆς σειρᾶς τῆς ὁριζομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν.

4. Διὰ διατάγματος προκαλουμένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ ὁρίζονται τὰ προσλαμβάνοντα ὑποχρεωτικῶς τοὺς δοκίμους ἀξιωματικοὺς τοῦ ἐμπορικοῦ *ναυτικοῦ ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια, ὡς καὶ οἱ ὅροι τῆς ναυ*τολογίας των.

Ἄρθρον 6.

1. Τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν σχολὴν μαθήματα, καθ' ἃ θὰ ὁρισθῇ ἀναλυτικώτερον διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, εἶναι:

Α'. Θεωρητικὰ μέν : ἑλληνικά, ἀγγλική, γενικὴ ἱστορία, ἱστορία ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, μαθηματικά, φυσική, χημεία, ἱστορία ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, μαθηματικά, φυσική, χημεία, οἰκονομικὴ γεωγραφία, κοσμογραφία, ναυτιλία, μετεωρολογία, ναυτικὸν ὀνοματολόγιον, ναυτικοὶ ὑπολογισμοί, κυβερνητικὴ τέχνη, ναυπηγία, μηχανική, στοιχεῖα διοικητικοῦ, ἐμπορικοῦ καὶ δημοσίου διεθνοῦς δικαίου, καθήκοντα πλοιάρχου, ὑγιεινή.

Β'. Πρακτικὰ δέ : γυμναστική, κολύμβημα, κωπηλασία, ἱστιοπλοΐα, πρωρατικὰ ἔργα, σήματα καὶ ἀσύρματος τηλεγραφία.

2. Αἱ ἓξ ἕδραι καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ὁρίζονται διὰ τὰ ἀνωτέρω μαθήματα.

Α') Καθηγητῶν α') ἑνὸς τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῆς Γενικῆς Ἱστορίας, β') Ἀγγλικῆς, γ') δύο τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ χημείας, δ') ἑνὸς τῆς οἰκονομικῆς γεωγραφίας, ἱστορίας τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, στοιχείων διοικητικοῦ, ἐμπορικοῦ, διεθνοῦς δικαίου καὶ καθηκόντων πλοιάρχου, ε') κοσμογραφίας, ναυτιλίας, ναυτικῶν ὑπολογισμῶν, μετεωρολογίας, ναυτικοῦ ὀνοματολογίου, στ') τῆς κυβερνητικῆς τέχνης, ζ') τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν, η') ἑνὸς τῆς ὑγιεινῆς.

Β') Διδασκάλων α') τῶν σημάτων, β') κολυμβήματος, κωπηλασίας, ἱστιοπλοΐας καὶ πρωρατικῶν ἔργων, γ') γυμναστικῆς.

Ἄρθρον 7.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς κοσμογραφίας, ναυτιλίας, ναυτικῶν ὑπολογισμῶν, μετεωρολογίας, ναυτικοῦ ὀνοματολογίου καὶ τῆς κυβερνητικῆς τέχνης ἀνατίθεται εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ τὸν ὑποδιευθυντὴν τῆς σχολῆς. Τῶν μαθημάτων οἰκονομικῆς γεωγραφίας, ἱστορίας ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, στοιχείων διοικητικοῦ, ἐμπορικοῦ καὶ διεθνοῦς δικαίου καὶ καθηκόντων πλοιάρχου εἰς τὸν λιμενάρχην Ὕδρας. Τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν, τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν πρακτικῶν μαθημάτων εἰς εἰδικὰ πρόσωπα. Τῶν δὲ ἑλληνικῶν καὶ γενικῆς ἱστορίας, μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ χημείας καὶ τῆς Ἀγγλικῆς εἰς τοὺς ἔχοντας τὰ ἐν ἄρθρῳ 9 προσόντα.

Ἄρθρον 8.

1. Διευθυντὴς καὶ ὑποδιευθυντὴς τῆς σχολῆς διορίζονται εἰδικὰ πρόσωπα ἱκανὰ νὰ διδάσκουν τὰ εἰς αὐτὰ ἀνατιθέμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 7 μαθήματα, διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, ἐπὶ ἀποζημιώσει ἑξακισχιλίων δραχμῶν κατὰ μῆνα ὁ διευθυντής, πεντακισχιλίων ὁ ὑποδιευθυντής, παρεχομένη, πρὸς τῇ τυχὸν συντάξει, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῇ σχολῇ μὴ προσμετρουμένης ὡς συνταξίμου. Ὁ διευθυντὴς καὶ ὑποδιευθυντὴς δικαιοῦνται εἰς δωρεὰν κατοικίαν ἐν τῷ καταστήματι τῆς σχολῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι τοῦτο δυνατόν.

2. Ὁ διευθυντὴς καὶ ὑποδιευθυντὴς ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων αὐτῶν καθ' ὃν τρόπον καὶ διορίζονται.

Ἄρθρον 9.

1. Καθηγηταὶ τῶν ἑλληνικῶν καὶ γενικῆς ἱστορίας καὶ τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ χημείας τοποθετοῦνται δευτεροβάθμιοι καθηγηταὶ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κατὰ τὰς περὶ τοποθετήσεως τῶν καθηγητῶν εἰς τὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως γενικὰς διατάξεις, καθηγητὴς δὲ τῆς Ἀγγλικῆς τοποθετεῖται ὁ ἔχων τὰ προσόντα καθηγητοῦ ἐμπορικῆς σχολῆς, μισθοδοτούμενοι εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου, τῆς παρὰ τῇ σχολῇ ταύτῃ ὑπηρεσίας τῶν ἀνωτέρω θεωρουμένης ὑπηρεσίας εἰς σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἢ εἰς ἐμπορικὰς σχολάς.

2. Εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀγγλικῆς δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπίδομα ὁριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

3. Καθηγητὴς τῆς Ἀγγλικῆς παρὰ τῇ σχολῇ δύναται νὰ διορίζεται καὶ Ἄγγλος τοιοῦτος ἐπὶ μισθῷ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν

τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ δι' εἰδικῆς συμβάσεως ἢ μή.

Ἄρθρον 10.

1. Λιμενάρχης Ὕδρας τοποθετεῖται λιμενικὸς ἀξιωματικὸς ἐκ τῶν ἱκανῶν ὅπως διδάσκωσι τὰ ἀνατιθέμενα εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 μαθήματα. Ἀσκεῖ δὲ ὁ λιμενάρχης καθήκοντα ἐπιτρόπου τοῦ Ὑπουργοῦ παρὰ τῇ σχολῇ, ἐποπτεύων τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ἐπιμελούμενος δὲ καὶ ὅσα ἄλλα καθήκοντα σχετικῶς μὲ τὴν λειτουργίαν τῆς σχολῆς ἤθελον τῷ ἀνατεθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 11.

1. Καθηγητὴς τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν διορίζεται ἀπόστρατος βαθμοφόρος τοῦ πολεμικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, τῆς δὲ ὑγιεινῆς ἰατρός, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

2. Διδάσκαλοι τῶν πρακτικῶν μαθημάτων προσλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς σχολῆς. Ὡς διδάσκαλος τῆς ἀσυρμάτου τηλεγραφίας εἰδικῶς ἐπιτρέπεται νὰ ἀποσπᾶται παρὰ τῇ σχολῇ ἐπὶ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἀξιωματικὸς ἢ ἀρχικελευστὴς τῆς ὑπηρεσίας τῶν ραδιοτηλεγραφητῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, τῶν σημάτων δὲ ἴδιος τοιοῦτος ἐκ τῶν ἀρχικελευστῶν ἢ κελευστῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ.

3. Ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ προσλαμβάνεται ὁ οἰκονόμος τῆς σχολῆς καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτῆς, ἤτοι δύο ἐπιστάται καὶ οἱ ἀναγκαιοῦντες θαλαμηπόλοι καὶ μάγειροι.

Ἄρθρον 12.

1. Εἰς τὸν λιμενάρχην καθηγητὴν καὶ εἰς τοὺς καθηγητὰς τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν καὶ τῆς ὑγιεινῆς παρέχεται ἀποζημίωσις ἑκατὸν δραχμῶν, εἰς δὲ τοὺς διδασκάλους πρακτικῶν μαθημάτων ἑξήκοντα δραχμῶν δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας.

Εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ τὸν ὑποδιευθυντὴν τῆς σχολῆς οὐδεμία δίδεται πρόσθετος ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ μαθημάτων.

2. Οἰκονόμος προσλαμβάνεται εἰδικὸν πρόσωπον ἐπὶ ἀποζημιώσει τρισχιλίων τὸ πολὺ δραχμῶν κατὰ μῆνα.

3. Ἐπιστάτης προσλαμβάνεται ἀπόστρατος κατὰ προτίμησιν τοῦ πολεμικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ ἀποζημιώσει χιλίων κατὰ μῆνα δραχμῶν.

4. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν θαλάμων ἐπιτρέπεται δαπάνη κατὰ μῆνα μέχρι δισχιλίων ἐν συνόλῳ δραχμῶν.

5. Τὸ προσωπικὸν τοῦ μαγειρείου πληρώνεται ἡ δαπάναις τῆς διαχειρίσεως τῶν τροφείων.

Ἄρθρον 13.

1. Αἱ δαπάναι λειτουργίας τῆς σχολῆς περιλαμβάνονται εἰς τὰς πιστώσεις διοικήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ. Καὶ τακτικαὶ μὲν δαπάναι εἶναι αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ τῆς σχολῆς, ἐκτὸς τῶν καθηγητῶν τῶν ἑλληνικῶν καὶ γενικῆς ἱστορίας, τῆς ἀγγλικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ χημείας, οἱ διὰ τοὺς ὁποίους πιστώσεις ἀναγράφονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου, τὰ τροφεῖα καὶ ὁ ἱματισμὸς τῶν ἀπόρων μαθητῶν, τὰ ἐνοίκια, ἡ συντήρησις, ὁ φωτισμός, ἡ ὕδρευσις, θέρμανσις καὶ καθαριότης τοῦ πλοίου ἢ τοῦ καταστήματος, ἡ ἀντικατάστασις καὶ συντήρησις τῶν ἐφοδίων, σκευῶν καὶ βιβλίων τῆς σχολῆς, τὰ γραφικὰ καὶ ἀλληλογραφίας ἔξοδα. Ἔκτακτοι δὲ δαπάναι εἶναι αἱ διὰ τὸν πρῶτον ἐφοδιασμὸν τῆς σχολῆς εἰς σκεύη, ὄργανα καὶ βιβλία διδασκαλίας, κοιτώνων, μαγειρείου καὶ ἐστιατορίου, μὴ δυνάμεναι νὰ ὑπερβοῦν τὰς πεντακοσίας χιλιάδας δραχμῶν ἐν συνόλῳ.

2. Αἱ δαπάναι διατροφῆς τῶν μαθητῶν ὡς καὶ αἱ τοιαῦται συντηρήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν κοιτωνισμοῦ, μαγειρείου καὶ ἐστιατορίου δέον νὰ καλύπτωνται ἐκ τῶν καταβαλλομένων τροφείων, τὰ ὁποῖα συνιστῶσιν ἰδίαν διαχείρισιν καθ' ἃ Διάταγμα θὰ κανονίσῃ.

Ἄρθρον 14.

Δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ ἐγκριτομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ θέλουν κανονισθῇ τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ λειτουργίας τῆς σχολῆς ἐν οἷς καὶ τὰ τῆς πειθαρχίας καὶ ἀποβολῆς τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρον 15.

1. Ἡ λειτουργία τῆς σχολῆς θέλει ἀρχίσει ἐντὸς τοῦ 1930.

Οἱ μαθηταὶ τῆς ἱδρυθείσης ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ναυτικῶν Ὕδρας καὶ ὑφισταμένης κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου Σχολῆς μετατάσσονται εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ. Οἱ δὲ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος Σχολῆς ἀπόφοιτοι τῆς ὑπὸ τῆς ἑνώσεως τῶν ναυτικῶν Ὕδρας ἱδρυθείσης τοιαύτης καθὼς καὶ οἱ ἀποφοιτῶντες ἐξ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ ἔτους 1930 ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῆς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ Σχολῆς ὡς πρὸς τὴν ὀνομασίαν καὶ τὰ παρεχόμενα ἐν γένει εἰς αὐτοὺς δικαιώματα.

Ἄρθρον 16.

1. Καταργεῖται τὸ ἐν Ὕδρᾳ λειτουργοῦν ἡμιγυμνάσιον ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τῆς περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος σχολῆς.

2. Ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῆς περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος Σχολῆς ἡ πρὸς τὰς λοιπὰς ἰδιωτικὰς ἐγκεκριμένας Ναυτικὰς ἐν γένει Σχολὰς παρεχομένη ἐφεξῆς συνδρομὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας δραχμῶν ἐν συνόλῳ.

3. Καταργοῦνται α') τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 18 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1285, β') τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 1694 καὶ γ') τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2993, τὰ δὲ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας βεβαιωμένα, εἰσπραχθέντα καὶ κατατεθέντα παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἢ μὴ χρηματικὰ ποσὰ περιέρχονται εἰς τὸ Δημόσιον, εἰς ὃ ἀνήκουσι καὶ τὰ ἐφεξῆς δυνάμει τῶν νόμων 1043, 1285, 1694 καὶ 2993 πραγματοποιούμενα ἔσοδα καὶ δ') ὁ νόμος ΓΨΚΒ' (3722) «περὶ σχολῆς ἐμποροπλοιάρχων» ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν, ὁρισθήσεται ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Περὶ ἐπιχορηγήσεως τῆς ἐν Χίῳ Ἀνδρεαδείου Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

(Ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν). ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὴν ἐν Χίῳ συσταθησομένην Ἀνδρεάδειον Σχολὴν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἐκπαίδευσιν νέων προτιθεμένων νὰ τραπῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πλοιάρχου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ χορηγεῖται ἐτησίως (ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1930—1931) ποσὸν ἐκ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἄρθρον 2.

1. Ἡ ἀνωτέρω Σχολὴ θέλει ἐπικουρηθῇ μετὰ τὴν γενησομένην διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ἀναγνώρισιν αὐτῆς καὶ ἔγκρισιν τοῦ κανονισμοῦ τοῦ καθορίζοντος τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας αὐτῆς, δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἐπιχορηγήσεις παύουσι παρεχόμεναι ἐὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένη ἀναγνώρισις τῆς Σχολῆς ἠθελεν ἀρθῇ διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν

Ναυτικῶν, Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 3.

Τὰ εὐεργετήματα τὰ παρεχόμενα ἢ παρασχεθησόμενα εἰς τὴν Δημοσίαν Ναυτικὴν Σχολὴν Ὕδρας τὰ ἀφορῶντα τὴν στράτευσιν, τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν τῶν ἀποφοίτων τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς Χίου ὑπὸ τῶν ἐφοπλιστῶν καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐν τῇ Σχολῇ φοιτήσεως ὡς θαλασσίας ὑπηρεσίας ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὴν ἐν Χίῳ Ἀνδρεάδειον Ναυτικὴν Σχολήν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 2 παρ. 1 τοῦ παρόντος.

Γίνονται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων» εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

2) «Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 70 καὶ 80 τοῦ Ν. Δ. τῆς 9)16 Νοεμβρίου 1925, περὶ ἐκδικάσεως μικροδιαφορῶν» εἰς α' κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

3) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 4061 περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς μητρότητος τῶν παιδικῶν ἡλικιῶν, «καὶ 4068 περὶ πατριωτικοῦ ἱδρύματος προστασίας τοῦ παιδιοῦ» εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

5) «Περὶ κυρώσεως τῆς δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς πρεσβείας καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 2 καὶ 6 Ὀκτωβρίου 1929 συνομολογηθείσης συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀπαλλαγῆς τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων κλπ.» εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Νομοθ. Διατάγματος «περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων», εἰς ἐφάπαξ συζήτησιν ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. «περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων».

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου ε. ἔ. Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων» ἔχον οὕτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου π. ἔτους ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς», ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 33 τῆς ὑπὸ στοιχεῖον ε' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1930 συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2815 προστίθεται ἄρθρον 36α ἔχον οὕτω:

1. «Μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρι 3 ἐτῶν καὶ μὲ στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἧς ἡ διάρκεια ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύναται νὰ ἦ κατωτέρα τοῦ ἑνὸς ἔτους, οὔτε ἀνωτέρα τῶν 5 ἐτῶν, τιμωρεῖται πᾶς ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος

1) Ὅστις προκαλεῖ ἢ παροτρύνει ἢ συμβουλεύει ἢ ἐνεργεῖ ἢ καθίσταται πρόξενος καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπειθείας εἰς τοὺς κανονισμοὺς ἢ τὰς διαταγὰς προφορικὰς ἢ ἐγγράφους τῶν ἀνωτέρων του.

2) Οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δύο ἢ πλειότεροι ἡνωμένοι καὶ ἐνεργοῦντες ἐκ συμφώνου α') εἰς πρόσκλησιν τῶν ἀνωτέρων των ἀποποιοῦνται νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὰς προφορικὰς ἢ ἐγγράφους διαταγὰς αὐτῶν ἢ β') ἐνεργοῦσιν ἐναντίον τῶν διαταγῶν τούτων ἢ γ') συγκεντροῦνται ἄνευ ἀδείας τοῦ Ἀρχηγοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων ἢ δ') συναποφασίζουσιν αὐθαίρετον ἀπουσίαν ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔλαβε χώραν τοιαύτη ἢ πληροφορηθέντες τοιαύτην ἀπόφασιν ἢ ἀπουσίαν προσχωρήσωσιν εἰς ταύτην.

3) Ὅστις ὑποβάλλει ἢ προσπαθεῖ νὰ παροτρύνῃ ἢ συμβουλεύσῃ τὴν ὑποβολὴν ὁμαδικῶν ἢ παραπόνων προφορικῶν ἢ ἐγγράφων ἢ ἐνεργεῖ καθ' οἱονδήποτε τρόπον πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου.

4) Ὅστις ἀρνεῖται ἢ παραμελεῖ νὰ ὑπακούσῃ εἰς διαταγὴν ἀνωτέρου του.

5) Ὅταν διαταχθείσης ἐπιφυλακῆς δὲν προσέρχεται εἰς τὴν θέσιν του, ἢ ὑπηρεσίαν εἰς ἣν ἀνήκει, ἢ διατελῶν ἐν ἐπιφυλακῇ ἐγκαταλείπει ταύτην ἄνευ ἀδείας. Ἐν ἐπιφυλακῇ τίθενται καὶ οἱ ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἀργίᾳ.

6) Ὅστις διατεταγμένος εἰς ὑπηρεσίαν δὲν ἐκτελεῖ ταύτην, ἢ ἐγκαταλείπει αὐτὴν πρὶν ἢ ἀντικατασταθῇ κανονικῶς ἢ χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ ταύτην.

7) Ὅστις ἀπουσιάζει ἄνευ ἀδείας, ἢ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ δεδικαιολογημένη καὶ εὔλογος αἰτία, διατελῶν ἐπ' ἀδείᾳ, ὑπερβαίνει ταύτην πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν.

8) Ὅστις διατελῶν μὲ φύλλον πορείας δὲν παρουσιασθῇ εἰς τὴν εἰς ἣν μεταβαίνει θέσιν ἢ δὲν ἐπανέρχεται εἰς ταύτην κατὰ τὸν προσδιορισθέντα χρόνον χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ δεδικαιολογημένη καὶ εὔλογος αἰτία.

9) Οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες μετὰ κοινὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν ὑποβάλλουσι τὴν ἀπὸ τοῦ Σώματος παραίτησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐμποδίσωσιν ἐνεργειάν τινα τῆς διοικήσεως.

10) Ὅστις συμβουλεύει, παροτρύνει ἢ προκαλεῖ οἱονδήποτε ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον εἰς τὴν διάπραξιν οἱουδήποτε τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἀδίκημα δὲν ἐτελέσθη.

11) Οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες διαπράττουσι παράβασιν τινὰ ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 36 καὶ 39 ἐδάφ. 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2815.

ΙΙ. Ἀνώτερος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται οὐ μόνον ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος ἀλλὰ καὶ ὁ ἀρχαιότερος μεταξὺ ὁμοιοβάθμων.

ΙΙΙ. Ἐπὶ ἀπασῶν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων παραβάσεων καθὼς καὶ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 36 καὶ 39 ἐδάφιον 1 τοῦ νόμου 2815 «περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων» προβλεπομένων:

α') Ἐφαρμόζεται ὑποχρεωτικῶς ἡ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 22 Δεκεμβρίου 1923 καθοριζομένη διαδικασία περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημμάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ διατασσομένης πάντοτε προφυλακίσεως ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ἄμεσος ἐκδίκασις.

β') Ἐὰν τὸ δικαστήριον δὲν ὁρίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων αὕτη ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ διαρκεῖ ἐπὶ ἓν ἔτος.

γ') Δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ μετατροπῆς τῆς ποινῆς.

δ') Ἡ ἄσκησις ἐνδίκου μέσου δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

ε') Ἡ πειθαρχικὴ δίωξις εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ποινικῆς τοιαύτης, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας δικαιουμένου νὰ ἀσκήσῃ τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν του ἐν πάσῃ περιπτώσει.

στ') Ὡς ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία θεωρεῖται τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ παραβάσεις αὗται ἔλαβον χώραν ἐν ἐπιφυλακῇ, ἢ διαταράξει τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ὅτε ἡ ὑπηρεσία διὰ λόγους δημοσίας ἀσφαλείας ἢ τάξεως εἶχεν ἰδιαιτέραν ἀνάγκην ὑπαλλήλων, ἢ κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας, ἢ πρὸς ἐκδίκησιν ἕνεκα διοικητικῆς τινὸς πράξεως ἢ ἐὰν ὁ ὑπάλληλος διετέλει ὑπὸ παραίτησιν ἢ πειθαρχικὴν τινὰ δίωξιν.

Ἄρθρον 2.

Ὁσάκις τὸ πειθαρχικὸν Συμβούλιον ἐπιβάλλει ποινὴν ἀπολύσεως αὐτὴ δύναται νὰ ἐκτελῆται καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3095 προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐξαιρέσεως μέλους τινὸς τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου περιορίζεται εἰς τρεῖς ἡμέρας.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ἀνωτέρω ἀδικήματα διώκονται κατ' ἔγκλησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας ἢ τοῦ οἰκείου Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ, ἐξουσιοδοτουμένου πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὅστις παραπέμπει τὰς συμφώνως τῷ Νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 22 Δεκεμβρίου 1923 ἐκθέσεις πρὸς τὸν ἁρμόδιον Εἰσαγγελέα.

Ἄρθρον 4.

Καταργοῦνται 1) τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου VI τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2815 καὶ 2) αἱ παράγραφοι 2—6 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ἰδίου νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1930.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Μιχαλακόπουλος

Τὰ Μέλη

Δ. Δίγκας, Γ. Παπανδρέου, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Β. Καραπαναγιώτης, Κ. Σπυρίδης, Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 7 ἐδάφ. τοῦ Ι κεφαλαίου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ὅστις ἀπουσιάζει ἄνευ ἀδείας ἢ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ δεδικαιολογημένη καὶ εὔλογος αἰτία διατελῶν ἐν ἀδείᾳ ὑπερβαίνει ταύτην».

«Περὶ Γενικοῦ Γραμματέως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας», εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν ἔχον οὕτω:

Περὶ Γενικοῦ Γραμματέως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας.

Ἄρθρον 1.

Τὰ ἐδάφια β', γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4393 τῆς 6 Αὐγούστου 1929 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3265 «περὶ καθορισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν Γεν. Διοικητῶν καὶ Νομαρχῶν» ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Γενικὸς Γραμματεὺς διορίζεται ὁ κεκτημένος πτυχίον Σχολῆς Νομικῆς ἢ Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἡμεδαποῦ ἢ ἀλλοδαποῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἔχει βαθμὸν Γεν. Γραμματέως Ὑπουργείου, λαμβάνει μισθὸν Νομάρχου καὶ ἔξοδα παραστάσεως ἐκ δραχ. 2000 κατὰ μῆνα, διορίζεται διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ πρότασιν τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, καὶ δὲν ἀπολαύει μονιμότητος, ἀπολυόμενος διὰ Διατάγματος, ἄνευ ἄλλου τινὸς ὅρου.

Δύναται οὐχ ἧττον νὰ ἀποσπᾶται εἰς τὴν θέσιν ταύτην, αἰτήσει τοῦ Γεν. Διοικητοῦ καὶ ἀποφάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὑπάλληλος οἱασδήποτε ὑπηρεσίας πολιτικοῦ Ὑπουργείου κεκτημένος βαθμὸν τουλάχιστον Διευθυντοῦ α' τάξεως.

Ὁ ἀποσπώμενος ὑπάλληλος λαμβάνει τὰς ὡς ἄνω ἀποδοχὰς Γεν. Γραμματέως.

Διὰ τοῦ Γεν. Γραμματέως ἀσκεῖ ὁ Γεν. Διοικητὴς τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Γεν. Διοικήσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Διοικητοῦ ὁρίζονται τὰ τῆς ἀναπληρώσεως αὐτοῦ, ἀπόντος ἢ κωλυομένου, ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ τὰ καθήκοντα ἐν γένει τούτου.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Γεν. Γραμματέως, ἐλλείποντος, ἀπόντος ἢ κωλυομένου, δύνανται ν' ἀνατεθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Διοικητοῦ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 2.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας μετέχει ὡς μέλος πάντων τῶν παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει λειτουργούντων Συμβουλίων, ἐὰν δὲ κέκτηται καὶ βαθμὸν Γεν. Γραμματέως, προεδρεύει τοῦ παρ' αὐτῇ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ἀνωτέρου Ἐπιπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ προεδρία πάντων τῶν Συμβουλίων ρυθμίζεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1929 Νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους εἰς ἐφ' ἅπαξ συζήτησιν, ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1929 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1929 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 449 τῆς 31 ἰδίου μηνὸς φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχον ὡς ἕπεται :

Περὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἐξουσιοδότησιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων «περὶ διανομῆς εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ ἐξ 80 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ποσοῦ πρὸς βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν των», ὡς καὶ τὴν σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν Β' αὐτῆς συνεδρίασιν τῆς 27 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ., προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

1. Εἰς τοὺς τακτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, τοὺς ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος, χορηγεῖται ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα, τοῦ ὁποίου τὸ ποσὸν ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν μηνιαίου μισθοῦ, ὃν ἔχουσι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

2. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο ὁρίζεται.

α') Εἰς 70 ο/ο διὰ τοὺς ἐπὶ ἀρχικῷ μηνιαίῳ μισθῷ δρχ. 1953 καὶ κάτω.

β') Εἰς 50 ο/ο διὰ τοὺς ἐπὶ ἀρχικῷ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 1954 μέχρι δραχ. 3869.

γ') Εἰς 40 διὰ τοὺς ἐπὶ ἀρχικῷ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 3870 καὶ ἄνω.

3 Διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους τοὺς λαμβάνοντας τὸ ἐπίδομα ἐνοικίου τοῦ νόμου 4231 τὸ ποσοστὸν ὁρίζεται γενικῶς εἰς 1/3 τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν μηνιαίου μισθοῦ.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐπίδομα δὲν χορηγεῖται.

α') Εἰς τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Συμβούλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

β') Εἰς τοὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων Ἔργων καὶ Σιδηροδρόμων τοὺς τυχόντας τῆς διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 1 Ὀκωβρίου 1929 χορηγηθείσης αὐξήσεως.

γ') Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ ὧν αἱ ἀποδοχαὶ καταβάλλονται εἰς λίρας Ἀγγλίας.

δ') Εἰς τοὺς ἐπὶ συμβάσει ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους.

Ἄρθρον 3.

Εἰς πάντας τοὺς προσωρινοὺς δοκίμους καὶ ὑφ' οἱανδήποτε ὀνομασίαν ἐκτάκτους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας χορηγεῖται ὡσαύτως ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἀριθμοῦ 1 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ εἰς ποσοστόν.

α') Κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 1 διὰ τοὺς ἔχοντας βαθμολογικὴν ἢ μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγήσωσιν ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 1 (ἀριθ. 1 καὶ 2) καὶ 8 ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον ὑπὲρ τῆς τοιαύτης παροχῆς ἤθελον ἀποφασίσει Ἐπιτροπὴ ὁρισθησομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ πράξεως αὐτοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει ἐξετάσει καὶ ἀποφασίσει α') ἂν συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ παρόντος ἄρθρου, β') ἂν ἐξαρκοῦσιν οἱ πόροι αὐτῶν, ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν οἱ πόροι αὐτῶν δὲν ἐπαρκοῦν πρὸς τοῦτο τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον τὸ Δημόσιον θὰ συντρέξῃ.

Ἄρθρον 5.

1. Εἰς πάντας τοὺς στρατιωτικοὺς ξηρᾶς, θαλάσσης, χωροφυλακῆς, ὡς καὶ τὸ ἀστυνομικὸν προσωπικὸν (ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι ὑπηρετοῦσι κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος) παρέχεται ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἀριθμοῦ 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα οὗτινος τὸ ποσοστὸν ὁρίζεται:

α') 50 ο/ο διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστὰς τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης καὶ χωροφυλακῆς, τοὺς ὁπλίτας τῆς χωροφυλακῆς καὶ τὸ ἀστυνομικὸν προσωπικὸν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀστυνόμου β' τάξεως καὶ ἄνω, τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ δικαιουμένου τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 1.

β') 15 ο/ο διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχικελευστοῦ α' τάξεως τοῦ ἔχοντος ὑπερεξαετῆ ὑπηρεσίαν μέχρι καὶ τοῦ δοκίμου ὑποκελευστοῦ β' τάξεως.

2. Εἰς τοὺς ἐθελοντὰς, ἀνακατατεταγμένους, ὑπαξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς πάσης κατηγορίας, παρέχεται τὸ ἐπίδομα εἰς μὲν τοὺς ἐπιλοχίας ἐκ δραχ. 500, εἰς δὲ τοὺς λοχίας ἐκ δραχμῶν 400.

3. Δὲν δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐπιδόματος οἱ δυνάμει τῶν νόμων περὶ ἐθελουσίας ἐξόδου ἐκουσίως ἐξελθόντες ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀπαλλάσσεται παντὸς τέλους καὶ φόρου, ὡς καὶ πάσης ὑπὲρ τρίτων κρατήσεως.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον 13 καὶ ἄρθρον 1 «ποσὸν διαθέσιμον πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πιστώσεων τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, αἵτινες ἤθελον εὑρεθῇ ἐν ἀνεπαρκείᾳ» πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1929—30 αὐξάνεται κατὰ 80 ἑκατομμύρια πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πιστώσεων τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων, αἵτινες βαρύνονται διὰ τοῦ ἐπιδόματος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
ΕΛ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ μέλη

Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος, Κ. Γόντικας, Π. Βουρλούμης, Β. Καραπαναγώτης, Κ. Σπυρίδης, Θεμ. Σοφούλης, Δ. Ν. Μπότσαρης, Β. Δελληγιάννης, Ν. Ἀβραάμ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

«Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης τὴν 31 Δεκεμβρίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης περὶ παροχῆς δανείου τοῦ Δημοσίου πρὸς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν» εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν ἔχον οὕτω.

Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης περὶ παροχῆς δανείου τοῦ πρώτου πρὸς τὸν δεύτερον ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν (ἀριθμοῦς 10.000.000) διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων Θεσσαλονίκης ὡς καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 31 Δεκεμβρίου 1929 σύμβασις μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, «περὶ παροχῆς δανείου παρὰ τοῦ Δημοσίου πρὸς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν», ἐξ ἄρθρων 5 ἔχουσα ὡς κατωτέρω :

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐκπροσωπουμένου διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κ. Γεωργίου Μαρῆ καὶ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης ἐκπροσωπουμένου διὰ τοῦ Δημάρχου αὐτοῦ κ. Νικολάου Ἐμ. Μάνου δεόντως ἐξουσιοδοτουμένου παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 417 καὶ 475 τοῦ ἔτους 1929 πράξεών του, συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς :

Ἄρθρον 1.

Τὸ Δημόσιον ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους παρέχει εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης δάνειον ποσοῦ δραχμῶν δέκα ἑκατομμυρίων (10.000.000) ἐπὶ τῷ σκοπῷ χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου ὑπονόμων Θεσσαλονίκης ὡς καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ περὶ οὗ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δάνειον τεθήσεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης κατόπιν ἐγγράφων αἰτήσεών του, μέσῳ τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης ὑποβαλλομένων.

Διὰ τὰ οὕτω καταβληθησόμενα ποσὰ τὸ Δημόσιον δικαιοῦται εἰς τὴν ἀπόληψιν τόκου ὁριζομένου εἰς 4 ο)ο ἐτησίως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ εἰς τὸ Δημόσιον ἀπόδοσις τῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 2 καταβληθησομένων ποσῶν δέον νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς πρώτης τμηματικῆς καταβολῆς καὶ ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ παρὰ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης συνομολογηθησομένου ἐξωτερικοῦ δανείου.

Ἐν τῇ περιπτώσει τῆς τοιαύτης ἐξοφλήσεως δύναται ὁ Δῆμος ν' ἀπαλλαγῇ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνηκόντων τῷ Δημοσίῳ τόκων.

Ἄρθρον 4.

Μὴ καταστάσης ἐφικτῆς τῆς ἐμπροθέσμου, ὡς τὸ ἄρθρον 3 ὁρίζει, ἀποδόσεως τῶν καταβληθησομένων ποσῶν, συγχωρεῖται ἡ ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀπόδοσις τούτων, τοῦ Δημοσίου δικαιουμένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τόκου πρὸς 4 ο)ο ἐτησίως διὰ τὸ πρῶτον ἔτος καὶ 5 ο)ο διὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος.

Ἄρθρον 5.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ἀπαλλασσομένη τελῶν χαρτοσήμου κυρωθήσεται διὰ νόμου.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1929.

Οἱ Συμβαλλόμενοι

Διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον — Διὰ τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Γ. ΜΑΡΗΣ — Ὁ Δήμαρχος Θεσ)νίκης Ν. ΜΑΝΟΣ

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Περὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Νομικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 1.

Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς συγκροτεῖται Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελούμενον :

1) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς ὡς Προέδρου.

2) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑγιεινῆς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

3) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος τῆς Σχολικῆς Ὑγιεινῆς μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Σχολικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς.

4) Ἐκ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς.

5) Ἐκ δύο Καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὧν ὁ εἷς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καὶ ὁ ἕτερος τῆς Νομικῆς, ὑποδεικνυομένων κατὰ διετίαν ὑπὸ τῶν οἰκείων Σχολῶν.

6) Ἐκ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς ὡς εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἄνευ ψήφου.

Τὸν Διευθυντὴν τῆς Ὑγιεινῆς κωλυόμενον ἢ ἀπόντα ἀναπληροῦσιν οἱ νόμιμοι αὐτοῦ ἀναπληρωταί.

Ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ὁρίζονται διὰ μίαν καὶ πάλιν διετίαν δύο ἕτεροι καθηγηταὶ τῆς Ἰατρικῆς καὶ Νομικῆς Σχολῆς ὑποδεικνυόμενοι ταὐτοχρόνως μετὰ τῶν τακτικῶν μελῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων Σχολῶν.

Τὸ Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τουλάχιστον ἐκ τῶν ἐχόντων ψῆφον μελῶν, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Προκειμένου τὸ Δ. Συμβούλιον νὰ ἀσκήσῃ τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν του διὰ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου, συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, δύο Ἀρεοπαγιτῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Σώματος καὶ δύο Καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὧν ὁ εἷς τῆς Ἰατρικῆς.

Ἐκ τῶν Καθηγητῶν ὁ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὑποδεικνύεται μεταξὺ τῶν μὴ διευθυνόντων ἱδρύματα καὶ ὑπηρεσίας ὑπαγομένας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς ἢ ἐξαρτωμένας οἰκονομικῶς ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, καὶ ὁ ἕτερος ὑπὸ Καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς ὁριζομένων ὑπὸ τῆς Συγκλήτου. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τουλάχιστον 3 ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Α') Ἀποφασίζει :

1) Ἐπὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

2) Ἐπὶ τῶν μεταθέσεων τοῦ προσωπικοῦ.

3) Ἐπὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν, ἐκτελούμεναι ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον.

Β') Γνωμοδοτεῖ :

1) Ἐπὶ σχεδίων νόμου ἢ Διαταγμάτων καὶ

2) Ἐπὶ παντὸς θέματος τιθεμένου ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Τὸ Συμβούλιον συγκαλεῖται ἵνα ἀποφανθῇ:

α') Τῇ προσκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ.

β') Τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου αὐτοῦ καὶ

γ') Τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει δύο τουλάχιστον τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὅτε ὁ Πρόεδρος καλεῖ τοῦτο ἐντὸς τριῶν τὸ βραδύτερον ἡμερῶν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖ ἰδίαν ἀρχήν, ἀλλὰ λογραφοῦν διὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ καλῇ εἰς ἀπολογίαν πάντα ὑπάλληλον παραπεμπόμενον τῷ Συμβουλίῳ, ὅπερ δικαιοῦται ν' ἀξιώσῃ ἢ ν' ἀποδεχθῇ αὐτοπρόσωπον παρουσίασιν τοῦ ὑπαλλήλου.

Τηρεῖ ἴδιον βιβλίον πρωτοκόλλου καὶ πρακτικῶν καὶ ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα.

Τὰ πρακτικὰ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως ἀναγινώσκονται δὲ καὶ ἐπικυροῦνται εἰς τὴν ἀμέσως ἑπομένην συνεδρίασιν.

Εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς χορηγεῖται ἀποζημίωσις δραχ. 150 δι' ἑκάστην συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 3.

Πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι εἰς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῶν παραπτωμάτων αὐτῶν εἰσί :

α') Ἐπίπληξις, β') πρόστιμον μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός, γ') προσωπινὴ παῦσις μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ δ') ὁριστικὴ ἀπόλυσις.

Ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τὴν ἀνωτάτην πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἀσκεῖ ὁ Ὑπουργός, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν προστίμου ἴσου μὲ τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, διὰ τὴν ἐπιβολὴν ἀνωτέρας ποινῆς ἀπαιτουμένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Διὰ τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικῆς ποινῆς εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου ἀπαιτεῖται προηγουμένη γνωμοδότησις τοῦ ἁρμοδίου διὰ τοὺς Διευθυντὰς Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Διευθυντὴς δύναται νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὴν ποινὴν τοῦ προστίμου μέχρι τοῦ πέμπτου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ εἰσηγητοῦ καὶ κάτω.

Αἱ πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ διὰ πρόστιμον ἄνω τοῦ δεκάτου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς τριημέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἄρθρον 4.

Πρὸ τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ὁ ὑπάλληλος καλεῖται εἰς ἔγγραφον ἀπολογίαν ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας, ἧς παρελθούσης ἀπράκτου τιμωρεῖται οὗτος καὶ ἀναπολόγητος.

Ὑπάλληλος τιμωρηθεὶς πειθαρχικῶς τρὶς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους παραπέμπεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον, ὅπερ ἀποφαίνεται ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐπιβολῆς βαρυτέρας ποινῆς εἰς τὸν παρεκτραπέντα ὑπάλληλον.

Ἄρθρον 5.

Ἡ πειθαρχικὴ δίωξις εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τυχὸν συνυπαρχούσης ποινικῆς διώξεως τοῦ ὑπαλλήλου.

Ὑπάλληλος τελῶν ὑπὸ ποινικὴν δίωξιν δύναται νὰ διαταχθῇ ὅπως ἀπέχῃ τῆς ἐνασκήσεως τῶν καθηκόντων του κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 6.

Ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς πλὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου προβλεπομένων περιπτώσεων δύναται νὰ ἀπολυθῇ :

α') Λόγῳ πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις.

β') Ἐὰν ἀπέσχεν αὐθαιρέτως τῶν καθηκόντων του πέραν τῶν εἴκοσιν ἡμερῶν ἢ δὲν μεταβῇ ἀδικαιολογήτως εἰς ἣν μετετέθη θέσιν, ἐντὸς ὁμοίας προθεσμίας.

γ') Ἕνεκεν ἀνεπαρκείας ἢ ἀνικανότητος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ

δ') Ἕνεκεν ἐπιδεικνυομένης ἐπιμέμπτου ἢ ἀπαδούσης πρὸς τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ διαγωγῆς.

Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις δέον νὰ προηγῆται ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 7.

Ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς ἀποχωροῦσι τῆς ὑπηρεσίας ὑποχρεωτικῶς ἅμα συμπληρώσωσι τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 8.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς εἶναι εἷς ἐκ τῶν παρ' ἑτέροις Ὑπουργείοις ἤδη ὑπηρετούντων Νομικῶν Συμβούλων, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ διακανονισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἀγροκτήματα μονῶν τοῦ ἁγίου "Ορους», εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ διακανονισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἀγροκτήματα Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὰς κηρυχθείσας ὡς ἀπαλλοτριωτέας ἰδιοκτησίας τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους κανονίζεται συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τοῦ Ἀγροτικοῦ νόμου εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἰδιοκτησιῶν τούτων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπαλλοτριώσεώς των.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἶναι τοκοφόρις πρὸς 8 ο)ο, τοῦ τόκου ἀρχομένου ἀφ' ἧς ὁρίζει τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Ἀγροτικοῦ Κώδικος προκειμένου περὶ μισθωμάτων ἀπαλλοτριωθέντων ἀγροκτημάτων.

Μέχρι καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους μίσθωμα ἴσον πρὸς 8 ο)ο ἐπὶ τῆς, ἐπὶ τῇ βάσει προχείρων ὑπολογισμῶν ἐξευρισκομένης, ἀξίας τοῦ κτήματος, συμψηφιστέον εἰς τοὺς τόκους καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καθοριζομένη ἀποζημίωσις κατατίθεται παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ κατὰ τρόπον ἀναπαλλοτρίωτον τοῖς μετρητοῖς, ἑκάστης τῶν Ἱερῶν Μονῶν μὴ δικαιουμένης νὰ εἰσπράττῃ εἰμὴ μόνον τοὺς τόκους τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῇ ποσοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἔναντι τῶν καθορισθησομένων ἀποζημιώσεων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον θέλει καταθέσει εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2, τοῦ ποσὸν τῶν πέντε ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἀναγραφομένης εἰδικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Οἱ τόκοι τῆς προκαταβολῆς ταύτης θὰ καταβάλλωνται εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας Μονὰς κατ' ἀναλογίαν καθορισθησομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1929 συνθήκης Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ», εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1929 συνθήκης Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1929 Συνθήκη Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται :

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Δικαστικοῦ Διακανονισμοῦ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βελγίου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου.

Ἐμπνεόμενοι ἐκ τῶν εὐτυχῶν φιλικῶν δεσμῶν οἵτινες ἑνοῦσι τὰ δύο ἔθνη.

Ἐπιθυμοῦντες εἰλικρινῶς νὰ ἐξασφαλίσωσι, δι' εἰρηνικῶν διαδικασιῶν, τὸν διακανονισμὸν τῶν διαφορῶν αἵτινες τυχὸν ἤθελον ἀναφυῇ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν των.

Διαπιστοῦντες ὅτι ὁ σεβασμὸς τῶν διὰ τῶν συνθηκῶν κτηθέντων δικαιωμάτων ἢ τῶν πηγαζόντων ἐκ τοῦ διεθνοῦς δικαίου εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὰ διεθνῆ δικαστήρια.

Ἀναγνωρίζοντες ὅτι τὰ δικαιώματα τὰ ἀνήκοντα εἰς ἕκαστον κράτος δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν εἰμὴ τῇ συναινέσει του.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ εἰλικρινὴς τήρησις, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῶν εἰρηνικῶν διαδικασιῶν ἐπιτρέπει τὴν ἐπίτευξιν διακανονισμοῦ πασῶν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Βαθέως ἐκτιμῶντες τὴν σύστασιν τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἐν τῇ ἀποφάσει της ἀπὸ 26ης Σεπτεμβρίου 1928, πρὸς πάντα τὰ κράτη ὅπως συνάψωσι συμβάσεις εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ τῶν διεθνῶν διαφορῶν,

Ἀπεφάσισαν ὅπως πραγματοποιήσωσι διὰ συμβάσεως τὴν κοινὴν αὐτῶν πρόθεσιν καὶ ὑπέδειξαν ὡς πληρεξουσίους

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας

τὴν Α. Ε. τὸν κύριον Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου

τὴν Α. Ε. τὸν κ. Λέοντα Νέμπυ, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν,

οἵτινες, ἀφοῦ κατέθεσαν τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1.

Περὶ εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ γενικῶς.

Ἄρθρον 1.

Αἱ διαφοραὶ οἱασδήποτε φύσεως αἵτινες ἤθελον ἀναφυῇ μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ ὧν ἡ λύσις δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, θὰ ὑποβάλλωνται, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς καθοριζομένους ἐν τῷ παρόντι Συμφώνῳ, εἰς δικαστικὸν ἢ διαιτητικὸν διακανονισμόν, τοῦ ὁποίου θὰ προηγῆται, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀναγκαστικῶς ἢ προαιρετικῶς προσφυγὴ εἰς τὴν διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 2.

Αἱ διαφοραί, διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων προβλέπεται ἰδιαιτέρα διαδικασία ὑπὸ ἄλλων ἐν ἰσχύι συμβάσεων μεταξὺ τῶν Μερῶν, θὰ διακανονίζωνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν συμβάσεων τούτων.

CONVENTION

de Conciliation, d'Abritrage et de Règlement Judiciaire entre la Grèce et la Belgique.

Le Président de la République Hellénique et Sa Majesté le roi des Belges.

S'inspirant des heureuses relations d'amitié bui unissent leurs nations respectives;

Sincèrement désireux d'assurer par des procédures pacifiques le réglement des différends qui viendraient à surgir entre leurs pays;

Constatant que le respect des droits établis par les traités ou résultant du droit des gens est obligatoire pour les tribunaux internationaux;

Reconnaissant que les droits appartenant à chaque Etat ne sauraient être modifiés que de son consentement;

Considérant quela sincére observation, sous les auspices de la Société des Nations, des procédures pacifiques permet d'arriver au règlement de tous les différends internationaux;

Appréciant hautement la recommandation faite par l'Assemblée de la Société des Nations, dans sa résolution en date du 26 Septembre 1928, à tous les Etats de conclure des conventions de règlement des différends internationaux;

Ont décidé de réaliser dans une convention leur intention commune et ont désigné pour leurs plénipotentiaires;

Le Président de la République Hellénique.

Son Excellence Monsieur Péricles Argyropoulos, Ministre des Affaires Etrangères.

Sa Majesté le Roi des Belges,

Son Excellence Monsieur Léon Nemry, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire.

Lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE I.

Du règlement pacifique en général.

Article 1.

Les différends de toute nature qui viendraient à s'élever entre les Hautes Parties contractantes et qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique seront soumis, dans les conditions fixées par la présente Convention, à un réglement judiciaire ou arbitral, précédé, selon les cas, obligatoire ent ou facultativement, d'un recours à la procédure de conciliation.

Article 2.

Les différends pour la solution desquels une procédure spéciale serait prévue par d'autres conventions en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes seront réglés conformément aux dispositions de ces conventions. Toutefois, si une solution du différend n'intervenait pas par application de cette procèdure les dispositions du présent traité relatives à la procédure arbitrale ou au réglement judiciaire recevraient application.

Le présent traité abroge le traité d'arbitrage obligatoire du 2 Mai 1905.

Ἄρθρον 3.

1) Προκειμένου περὶ διαφορᾶς τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον, συμφώνως πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν νομοθεσίαν ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῶν δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν ἀρχῶν, τὸ Μέρος τοῦτο δύναται νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς ταύτης εἰς τὰς διαφόρους διαδικασίας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

2) Τὸ Μέρος τὸ ὁποῖον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ θελήσῃ νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς διαδικασίας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως δέον νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸ ἕτερον Μέρος τὴν πρόθεσίν του ταύτην ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II.

Περὶ Δικαστικοῦ διακανονισμοῦ

Ἄρθρον 4.

Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ κατὰ τὰς ὁποίας τὰ Μέρη ἤθελον ἀμφισβητεῖ ἀμοιβαίως δικαίωμά τι θὰ ὑποβάλλωνται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἐκτὸς ἐὰν τὰ Μέρη συμφωνήσωσι, κατὰ τὰ κατωτέρω προβλεπόμενα, ὅπως προσφύγωσιν εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον.

Συμφωνεῖται ὅτι αἱ ὡς ἄνω διαφοραὶ περιλαμβάνουσιν ἐκτὸς ἄλλων καὶ τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 36 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 5.

Ἐὰν τὰ Μέρη συμφωνήσωσιν ὅπως ὑποβάλωσι τὰς διαφορὰς περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον, θὰ συντάξωσι συνυποσχετικὸν ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ καθορίσωσι τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν καὶ τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν. Ἐλλείψει ὑποδείξεων ἢ ἐπαρκῶν λεπτομερειῶν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, θὰ γίνεται ἐφαρμογὴ ἐν τῷ ἀναγκαίῳ μέτρῳ τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1907 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Ἐν ἢ περιπτώσει τὸ συνυποσχετικὸν σιωπᾷ ὅσον ἀφορᾷ τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις τὰς ἐφαρμοστέας ἀπὸ τῶν διαιτητῶν, τὸ δικαστήριον θὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς οὐσιαστικοὺς κανόνας τοὺς ἀπαριθμουμένους ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 6.

Ἐλλείψει συμφωνίας μεταξὺ τῶν Μερῶν ὡς πρὸς τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενον συνυποσχετικὸν ἢ ἐλλείψει ὑποδείξεως διαιτητῶν καὶ μετὰ τρίμηνον προειδοποίησιν, ἑκάτερον τούτων θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ ἀπ' εὐθείας, δι' αἰτήσεως, τὴν διαφορὰν πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 7.

1) Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 προβλεπομένας διαφοράς, πρὸ πάσης διαδικασίας πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἢ πρὸ πάσης διαιτητικῆς

Article 3.

1) S'il s'agit d'un différend dont l'objet d'après la léglation intérieure de l'une des Hautes Parties Contractantes relève de la compétence des autorités judiciaires ou administratives cette partie pourra s'opposer à ce que ce différend soit soumis aux diverses procédures prévues par la présente Convention, avant qu'une décision définitive ait été rendue dans des délais raisonnables par l'autorité compétente.

2) La partie, qui, dans ce cas, voudra recourir aux procédures prévues par la présente Convention, devra notifier à l'autre partie son intention dans un délai d'un an, à partir de la décision susvisée.

CHAPITRE II.

Du Réglement judiciaire.

Article 4.

Tous différends au sujet desquels les parties se contesteraient réciproquement un droit seront soumis pour jugement à la Cour Permanente de justice Internationale à moins que les parties ne tombent d'accord, dans les termes prévusci-après, pour recourir à un tribunal arbitral.

Il est entendu que les différents ci-dessus visés comprennent notamment ceux que mentionne l'article 36 du Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 5.

Si les parties sont d'accord pour soumettre les différends visés à l'article précédent à un tribunal, elles rédigeront un compromis dans lequel elles fixeront l'objet de litige, le choix des arbitres et la procédure à suivre. A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, il sera fait application dans la mesure nécessaire des dispositions de la Convention de la Haye du 18 Octobre 1907 pour le réglement pacifique des conflits internationaux. Dans le silence du compromis quant aux règles de fond à appliquer par les arbitres, le tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour Permanante de Justice Internationale

Article 6.

A défaut d'accord entre les parties sur le compromis visé à l'article précèdent ou à défaut de désignation d'arbitres et après un préavis de trois mois, l'une ou l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement, par voie de requête, le différend devant la Cour Permanentede Justice Internationale.

Article 7.

1) Pour les différends prévus à l'article 4, avant toute procédure devant la Cour Permanente de Justice Internationale, ou avant toute procédure ar-

διαδικασίας, τὰ Μέρη δύνανται ἐκ συμφώνου νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς συνδιαλλαγῆς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως.

2) Ἐν περιπτώσει προσφυγῆς εἰς τὴν συνδιαλλαγὴν καὶ ἀποτυχίας τῆς διαδικασίας ταύτης, οὐδὲν τῶν Μερῶν δύναται νὰ φέρῃ τὴν διαφορὰν πρὸ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν συγκρότησιν τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 5 πρὸ τῆς παρελεύσεως προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Συνδιαλλαγῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ.

Περὶ Συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 8.

Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν Μερῶν, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 4, θὰ ὑποβάλλωνται ἀναγκοστικῶς εἰς διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς πρὶν ἢ γίνωσιν ἀντικείμενον διαιτητικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄρθρον 9.

Αἱ διαφοραὶ περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον θὰ φέρωνται ἐνώπιον μονίμου ἢ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς συγκροτουμένης ὑπὸ τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 10.

Τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν πρὸς τὸ ἕτερον Μέρος, δέον νὰ συσταθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου μόνιμος Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 11.

Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν ἡ Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ συγκροτῆται ὡς ἑξῆς:

1) Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ περιλαμβάνῃ πέντε μέλη. Ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ διορίζῃ ἓν μέλος τὸ ὁποῖον θὰ δύνηται νὰ ἐκλέγηται μεταξὺ τῶν ὑπηκόων του. Οἱ τρεῖς ἕτεροι ἐπίτροποι θὰ ἐκλέγωνται κοινῇ συμφωνίᾳ μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τρίτων Δυνάμεων. Οὗτοι δέον νὰ εἶναι διαφόρων ὑπηκοοτήτων, νὰ μὴ ἔχωσι τὴν συνήθη κατοικίαν των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Μερῶν, οὐδὲ νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των. Μεταξὺ αὐτῶν τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ὑποδεικνύωσι τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς.

2) Οἱ ἐπίτροποι θὰ διορίζωνται διὰ τρία ἔτη. Δύνανται νὰ ἐπανεκλεγῶσιν. Οἱ ἀπὸ κοινοῦ διοριζόμενοι ἐπίτροποι δύνανται νὰ ἀντικατασταθῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐντολῆς των συμφωνούντων τῶν Μερῶν. Ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύναται πάντοτε ἐξ ἄλλου νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντος ἐπιτρόπου. Ἡ περὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν, οἱ ἐπίτροποι παραμένουσιν ἐν ἐνεργείᾳ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τρεχουσῶν ἐργασιῶν των.

3) Ἐν περιπτώσει κενώσεως θέσεως εἴτε αἰτίᾳ θανάτου ἢ παραιτήσεως ἢ ἐξ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας, αὕτη θὰ πληροῦται τὸ ταχύτερον συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τὴν ὁριζομένην διὰ τοὺς διορισμούς.

Ἄρθρον 12.

Ἐάν, ὅτε γεννᾶται μία διαφορά, δὲν ὑφίσταται μόνιμος ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς διωρισμένη ὑπὸ τῶν Μερῶν, συγκροτεῖται εἰδικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀπευθυνομένης ὑπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ ἕτερον. Οἱ διορισμοὶ θὰ λαμβάνωσι χώραν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐκτὸς ἂν τὰ μέρη συμφωνήσωσιν ἄλλως.

bitrale, les parties pourront, d'un commun accord, recourir à la procédure de conciliation prévue par la présente Convention.

2) En cas de recours a la conciliation et d'échec de cette procédure, aucune des parties ne pourra porter le différend devant la Cour Permanente de Justice Internationale ou demander la constitution du Tribunal arbitral visé à l'article 5 avant l'expiration du délai d'un mois à compter de la clôture des travaux de la Commission de conciliation.

CHAPITRE III.

De la Conciliation.

Article 8.

Tous différends entre les parties, autres que ceux prévus à l'article 4, seront soumis obligatoirement à une procédure de conciliation avant de pouvoir faire l'objet d'un réglement arbitral.

Article 9.

Les différends visés à l'article précédent seront portés devant une Commission de conciliation permanente ou spéciale constituée par les parties.

Article 10.

Sur la demande, adressée par une des Hautes Parties Contractantes à l'autre Partie, il devra être constitué, dans les six mois une Commission permanente de conciliation.

Article 11.

Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation sera constituée comme suit :

1) La Commission comprendra cinq membres. Les Hautes Parties Contractantes en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les trois autres commissaires seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des Parties, ni se trouver à leur service. Parmi aux les Hautes Parties Contractantes désigneront le président de la Commission.

2) Les commissaires seront nommés pour trois ans. Ils seront rééligibles. Les commissaires nommés en commun pourront être remplacés au cours de leur mandat, de l'accord des Parties. Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra toujours, d'autre part, procéder au remplacement du commissaire nommé par elle. Nonobstant leur remplacement, les commissaires resteront en fonctions pour l'achèvement de leurs travaux en cours.

3) Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 12.

Si, lorsque, il s'élève un différend. il n'existe pas une commission permanente de cinciliation nommée par les parties, une commission spéciale sera constituée pour l'examen du différend dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre. Les nominations se feront conformément aux dispositions de l'article précédent, à moins que les parties n'en décident autrement.

Ἄρθρον 13.

1) Ἐὰν ὁ διορισμὸς τῶν ἀπὸ κοινοῦ διοριζομένων ἐπιτρόπων δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 12 καὶ 14, ἡ μέριμνα διὰ τοὺς ἀναγκαίους διορισμοὺς θὰ ἀνατίθεται εἰς τρίτην Δύναμιν ἐκλεγομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν μερῶν.

2) Ἐὰν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἕκαστον μέρος ὑποδεικνύει μίαν διάφορον Δύναμιν, οἱ δὲ διορισμοὶ γίνονται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν οὕτω ὑποδειχθεισῶν Δυνάμεων.

3) Ἐὰν ἡ ὑπόδειξις τῶν δύο Δυνάμεων περὶ ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς δύο μηνῶν, ἢ ἐὰν αἱ οὕτω ὑποδειχθεῖσαι δύο Δυνάμεις δὲν συμφωνήσωσιν, οἱ ἀναγκαῖοι διορισμοὶ γίνονται ὑπὸ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅστις δύναται νὰ ἐπιληφθῇ δι' ἁπλῆς αἰτήσεως ἀπευθυνομένης ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 14.

1) Ἡ Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ ἐπιλαμβάνεται δι' αἰτήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Πρόεδρον ὑπὸ τῶν δύο μερῶν ἀπὸ κοινοῦ ἢ, τούτου μὴ ἐπιτυγχανομένου, ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν.

2) Ἐν τῇ αἰτήσει, μετὰ τὴν περιληπτικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, θὰ περιέχηται ἡ πρόσκλησις πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ὅπως λάβῃ πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ ἀγάγῃ εἰς συνδιαλλαγήν.

3) Ἐὰν ἡ αἴτησις προέρχηται ἐξ ἑνὸς μόνον τῶν μερῶν, θὰ κοινοποιῆται ὑπ' αὐτοῦ πάραυτα εἰς τὸ ἕτερον μέρος.

Ἄρθρον 15.

1) Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἓν τῶν μερῶν ἤθελεν ἀγάγει τὴν διαφορὰν πρὸ μονίμου ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς, ἑκάτερον τῶν μερῶν δύναται, διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς ταύτης, νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἐπίτροπόν του διὰ προσώπου εἰδικοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

2) Τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἤθελε κάμει χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου θὰ κοινοποιῇ τοῦτο πάραυτα εἰς τὸ ἕτερον μέρος, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ ὁμοίως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἤθελε περιέλθῃ αὐτῷ ἡ κοινοποίησις.

Ἄρθρον 16.

1) Ἡ Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ συνέρχηται, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας τῶν μερῶν, εἰς τὴν ἕδραν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἢ εἰς οἱονδήποτε ἕτερον μέρος ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου της.

2) Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅπως οὗτος ὑποβοηθήσῃ ταύτην ἐν τῷ ἔργῳ της.

Ἄρθρον 17.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς δὲν θὰ εἶναι δημόσιαι εἰμὴ κατόπιν ἀποφάσεως λαμβανομένης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῇ συγκαταθέσει τῶν μερῶν.

Ἄρθρον 18.

1) Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν μερῶν, ἡ ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς θὰ κανονίζῃ ἡ ἰδία τὴν διαδικασίαν της ἥτις, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ εἶναι κατ' ἀντιμωλίαν.

Ὡς πρὸς τὰς ἀνακρίσεις, ἡ Ἐπιτροπή, πλὴν ἐναντίας ὁμοφώνου ἀποφάσεως, θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ τίτλου ΙΙΙ τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1907 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Article 13.

1) Si la nomination des Commissaires à désigner en commun n'intervient pas dans les délais prévus aux articles 10 et 12, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tierce Puissance choisie d'un commun accord par les parties.

2) Si l'accord ne s'établit pas à ce sujet chaque partie désignera une Puissance différente et les nominnations seront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3) Si les désignations des deux Puissances dont traite l'alinéa précédent n'intervenait pas dans un délai de deux mois, ou si les deux Puissances désignées n'ont pu tomber d'accord, les nominations nécessaires seront faites par le Président en exercice du Conseil de la Société des Nations qui pourra en être saisi par voie de simple requête adressée par l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes.

Article 14.

1) La Commission de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au président, par les deux parties agissent d'un commun accord ou, à défaut par l'une ou l'autre des parties.

2)La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

3) Si la requête émane d'une seule des parties, elle sera notifiée par celle ci sans délai à l'autre partie.

Article 15.

1) Dans un délai de quinze jour à partir de la date ou l'une des parties aura porté un différend devant une Commission permanente de conciliation, chacune des parties pourra, pour l'examen de ce différend remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

2. La partie qui usera de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre partie ; celle-ci aura dans ce cas, la faculté d'agir de même dans un délai de quinz jours à compter de la date où la notification ui sera parvenue.

Article 16.

1) La Commission de conciliation se réunira, sauf accord contraire des parties, au siège de la Société des Nations ou en tout autre lieu désigné par son président.

2) La Commission pourrra, en toute circonstance, demander, au Se crétaire général de la Société des Nations, de prêter son assistance à ses travaux.

Article 17.

Les travaux de la Commission de conciliation ne seront publics qu'en vertu d'une decision prise par la Commission avec l'assentiment des parties.

Article 18.

1) Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation réglera elle-même sa procédure qui, dans tous les cas,devra être contradictoire. En matière d'enquête, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III de la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907 pour le réglement pacifique des conflits internationaux.

2) Τὰ μέρη θὰ ἀντιπροσωπεύωνται παρὰ τῇ 'Επιτροπῇ Συνδιαλλαγῆς ὑπὸ πρακτόρων, οἵτινες θὰ χρησιμεύωσιν ὡς μεσάζοντες μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς 'Επιτροπῆς· δύνανται ἐπὶ πλέον νὰ βοηθῶνται ὑπὸ συμβούλων ἢ ἐμπειρογνωμόνων διοριζομένων ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ νὰ ζητῶσι τὴν ἐξέτασιν παντὸς προσώπου τοῦ ὁποίου ἡ μαρτυρία θὰ ἐφαίνετο αὐτοῖς χρήσιμος.

3) Ἡ 'Επιτροπὴ ἐξ ἄλλου δύναται νὰ ζητῇ προφορικὰς ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς πράκτορας, συμβούλους καὶ ἐμπειρογνώμονας τῶν δύο μερῶν, ὡς καὶ ἀπὸ πᾶν πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἡ παρουσίασις θὰ ἐκρίνετο χρήσιμος, τῇ συγκαταθέσει τῶν Κυβερνήσεών των.

"Αρθρον 19.

Πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν μερῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς 'Επιτροπῆς συνδιαλλαγῆς θὰ λαμβάνων αι κατὰ πλειοψηφίαν, ἡ δὲ 'Επιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς εἰμὴ παρουσίᾳ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς.

"Αρθρον 20.

Τὰ μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διευκολύνωσι τὰς ἐργασίας τῆς 'Επιτροπῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἰδίως νὰ παράσχωσιν αὐτῇ ἐν τῷ εὐρυτέρῳ δυνατῷ μέτρῳ πᾶν στοιχεῖον ἢ χρήσιμον πληροφορίαν, ὡς καὶ νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν μέσων ἵνα ἐπιτρέψωσιν αὐτῇ τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους των καὶ συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν των κλῆσιν καὶ ἐξέτασιν μαρτύρων ἢ ἐμπειρογνωμόνων, ὡς καὶ ἐπὶ τόπου μεταβάσεις.

"Αρθρον 21.

1) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν των ἕκαστος τῶν ἐπιτρύπων λαμβάνει ἀποζημίωσιν ὁριζομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν μερῶν, ἥτις θὰ βαρύνῃ ἀμφότερα τὰ μέρη ἐξ ἡμισείας.

2) Τὰ γενικὰ ἔξοδα τῆς λειτουργίας τῆς 'Επιτροπῆς θὰ κατανέμωνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

"Αρθρον 22.

1) Ἡ 'Επιτροπὴ Συνδιαλλαγῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἔργον τὴν διευκρίνησιν τῶν ἀμφισβητουμένων ζητημάτων, τὴν συλλογὴν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ πάσης χρησίμου πληροφορίας εἴτε δι' ἀνακρίσεων εἴτε ἄλλως καὶ τὴν προσπάθειαν ἐπιτεύξεως συνδιαλλαγῆς τῶν μερῶν. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος δύναται νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὰ Μέρη τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, οἵτινες θὰ ἐφαίνοντο αὐτῇ ἁρμόζοντες, καὶ νὰ ὁρίσῃ εἰς αὐτὰ προθεσμίαν ἵνα ἀποφασίσωσιν.

2) Εἰς τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν της ἡ 'Επιτροπὴ συνάσσει πρωτόκολλον ἐν τῷ ὁποίῳ διαπιστοῦται, ἀναλόγως, εἴτε ὅτι τὰ μέρη προῆλθον εἰς συμφωνίαν καί, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη περίπτωσις, οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας, εἴτε ὅτι δὲν κατέστη ἐφικτὴ ἡ συνδιαλλαγὴ τῶν μερῶν. Τὸ πρωτόκολλον δὲν θὰ ἀναφέρῃ ἐὰν αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν παμψηφεὶ ἢ κατὰ πλειονοψηφίαν.

3) Αἱ ἐργασίαι τῆς 'Επιτροπῆς, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, δέον νὰ τερματίζωνται ἐντὸς 6 μηνῶν ἀφ' ἧς ἡ 'Επιτροπὴ ἐπελήφθη τῆς διαφορᾶς.

"Αρθρον 23.

Τὸ πρωτόκολλον τῆς 'Επιτροπῆς θὰ ἀνακοινοῦται πάραυτα εἰς τὰ Μέρη. Τὰ Μέρη ἀποφασίζουσι περὶ τῆς δημοσιεύσεώς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV.

Περὶ διαιτητικοῦ διακανονισμοῦ.

"Αρθρον 24.

'Εὰν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Επιτροπῆς Συνδιαλλαγῆς περὶ ἧς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, τὰ Μέρη δὲν συμφωνήσωσι, τὸ ζήτημα φέρεται πρὸ διαιτη-

2) Les parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaire entre elles etla Commission ; elles pourront ; en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

3) La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents conseils et experts de s deux parties ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur gouvernement.

Article 19.

Sauf accord contraire desparties, les décisions de la Commission de conciliation seront prises à la majorité des voix et la Commission ne pourra se prononcer sur le fond du différend que si tous ses membres sont présents.

Article 20.

Les parties s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de conciliation et, en particulier, à lui fournir, dans la plus large mesure possible, tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 21.

1) Pendant la durée de leurs travaux, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté du commun accord des parties, qui en supportront chacune une part égale.

2) les frais généraux occasionnés par le fonctionnement de la Commission seront répartis de la même façon.

Article 22.

1) La Commission de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles, par voie d'enquête ou autrement, et de s'éfforcer de concilier les parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

2) A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procèsverbal constatant, suivant le cas, soit que les parties se sont arrangées, et, sil y a lieu les conditions de l'arrangement, soit que les parties n'ont pu être conciliées. Le procès-verbal ne mentionnera pas si les décisions de la Commission ont été prises à l'unanimité ou à la majorité.

3) Les travaux de la Commission devront, à moins que les parties n'en conviennent autrement, être terminés dans un délai de six moins à compter du jour où la Commission aura été saisie du différend.

Article 23.

Le procès-verbal de la Commission sera porté sans délai à la connaissance des parties. Il appartient aux parties d'en décider la publication.

CHAPITRE IV.

Du règlement arbitral.

Article 24.

Si, dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Commission de conciliation visée dans les articles précédents, les parties ne se sont pas entendues

τικοῦ δικαστηρίου συγκροτουμένου, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας τῶν Μερῶν, ὡς ἑξῆς:

"Αρθρον 25.

Τὸ διαιτητικὸν Δικαστήριον περιλαμβάνει πέντε μέλη. Τὰ Μέρη θὰ διορίσωσιν ἑκάτερον ἕν μέλος τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ εἶναι ὑπήκοος αὐτῶν. Οἱ δύο ἕτεροι διαιτηταὶ καὶ ὁ ἐπιδιαιτητὴς θὰ ἐκλέγωνται ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τρίτης Δυνάμεως. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι δέον νὰ εἶναι διαφόρου ἐθνικότητος καὶ νὰ μὴ ἔχωσι τὴν συνήθη αὐτῶν κατοικίαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Μερῶν, οὐδὲ νὰ εὑρίσκωνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των.

"Αρθρον 26.

1) 'Εὰν ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ διαιτητικοῦ Δικαστηρίου δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως, ἀπευθυνθείσης ὑπὸ τοῦ ἑνὸς Μέρους, εἰς τὸ ἕτερον, περὶ συστάσεως διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἡ μέριμνα τῶν ἀναγκαίων διορισμῶν θὰ ἀνατίθεται εἰς τρίτην Δύναμιν ἐκλεγομένην ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Μερῶν.

2) 'Εὰν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἑκάτερον τῶν Μερῶν ὑποδεικνύει μίαν διάφορον Δύναμιν, οἱ δὲ διορισμοὶ γίνονται ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῶν οὕτω ἐκλελεισῶν Δυνάμεων.

3) 'Εὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν αἱ οὕτω ὑποδειχθεῖσαι Δυνάμεις δὲν συμφωνήσωσιν, ἢ ἐὰν ὁ διορισμὸς τῶν Δυνάμεων περὶ ὧν ἡ παραγρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, οἱ ἀναγκαῖοι διορισμοὶ θὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διορκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ὅστις δύναται νὰ ἐπιληφθῇ δι' ἁπλῆς αἰτήσεως ἑνὸς τῶν Μερῶν. 'Εὰν οὗτος κωλύεται ἢ ἐὰν εἶναι ὑπήκοος ἑνὸς τῶν Μερῶν, οἱ διορισμοὶ γίνονται ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου. 'Εὰν καὶ οὗτος κωλύεται ἢ ἂν εἶναι ὑπήκοος ἑνὸς τῶν Μερῶν, οἱ διορισμοὶ γίνονται ὑπὸ τοῦ γηραιοτέρου μέλους τοῦ Δικαστηρίου ὅπερ δὲν εἶναι ὑπήκοος οὐδενὸς τῶν Μερῶν.

"Αρθρον 27.

'Εν περιπτώσει χηρείας θέσεως αἰτίᾳ θανάτου ἢ παραιτήσεως ἢ οἱουδήποτε ἄλλου κωλύματος, οὕτη θὰ πληροῦται τὸ ταχύτερον καθ' ὃν τρόπον ὁρίζεται διὰ τοὺς διορισμούς.

"Αρθρον 28.

Τὰ Μέρη συντάσσουσι συνυποσχετικὸν καθορίζον τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν.

"Αρθρον 29.

'Εν περιπτώσει μὴ καθορισμοῦ ἢ ἀνεπαρκοῦς καθορισμοῦ ἐν τῷ συνυποσχετικῷ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων σημείων, θὰ ἐφαρμόζωνται, ἐν τῷ ἀναγκαίῳ μέτρῳ, αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 18ης 'Οκτωβρίου 1907 διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

"Αρθρον 30.

'Ελλείψει συνάψεως συνυποσχετικοῦ ἐντὸς διορίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο θὰ ἐπιλαμβάνεται δι' αἰτήσεως τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν.

"Αρθρον 31.

'Εν περιπτώσει σιωπῆς τοῦ συνυποσχετικοῦ ἢ ἐλλείψει τοιούτου, τὸ Δικαστήριον θὰ ἐφαρμόζῃ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοὺς κανόνας τοὺς ἀπαριθμουμένους ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης. 'Εφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι κανόνες δυνάμενοι νὰ ἐφαροσθῶσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς, τὸ Δικαστήριον θὰ δικάζῃ ex aequo et bono.

la question sera portée devant un tribunal constitué, sauf accord contraire des parties de la manière indiquée ci-après.

Article 25.

Le Tribunal arbitral conprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les deux autres arbitres et la surarbitre seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties, ni se trouver à leurservice.

Article 26.

1) Si la nomination des membres du Tribunal constitué n'intervient pas dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre de constituer un tribunal arbitral, le soin de procéder aux nomination nécessaires sera confié à une tierce Puissance choisie d'un commun accord par les parties.

2) Si l'accord nes'établit pas à ce sujet, chaque partie désignera une Puissance différente et les nominationsseront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3) Si dans un délai de trois mois, les Puissances ainsi désignées n'ont pu tomber d'accord ou si la désignation des puissances dont traite l'alinéa 2 du présent article n'intervenait pas dans ce délai les nomination nécessaires seront faites par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale qui pourra en être saisi par voie de simple requête adressée par l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes. Si celui-ci est empêché ou s'il est ressortissant de l'une des parties, les nominations seront faites par le membre le plus âgé de la Cour qui n'est ressortissant d'aucune des parties.

Article 27.

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission, ou de qulque autre empêchement, en suivent le mode fixé pour les nominations.

Article 28.

Les parties rédigeront un compromis déterminant l'objet du litige et la procédure à suivre.

Article 29.

A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis relativement aux points indiqués dans l'article précédent il sera fait application, dans la mesure nécessaire, des dispositions de la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907 pour le réglement pacifique des conflits internationaux.

Article 30.

Faute de conclusion d'un compromis dans un délai de trois mois à partir de la constitution du Tribunal, celui-ci sera saisi par requête de l'une ou l'autre des parties.

Article 31.

Dans le silence du compromis ou à défaut de compromis le Tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale. En tant qu'il n'existe pas de pareilles règles applicables au différend, le Tribunal jugera ax aequo et bono.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 32.

1) Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ διαφορὰ ἀποτελεῖ ἀντικείμενον διαιτητικῆς ἢ δικαστικῆς διαδικασίας, ἰδίως ἐὰν τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ διαφωνοῦσι τὰ Μέρη προκύπτει ἐκ πράξεων γενομένων ἤδη ἢ ἐν τῷ γίγνεσθαι. τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, ἀποφαινόμενον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 41 τοῦ Καταστατικοῦ του, ἢ τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον, θὰ ὑποδείξῃ τὸ ταχύτερον ποῖα προσωρινὰ μέτρα δέον νὰ ληφθῶσι . Τὰ Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς ταῦτα.

2) Ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ Συνδιαλλαγῆς ἔχῃ ἐπιληφθῇ τῆς διαφορᾶς, δύναται νὰ συστήσῃ εἰς τὰ Μέρη τὰ προσωρινὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἤθελε κρίνει χρήσιμα.

3) Τὰ Μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπέχωσι παντὸς μέτρου δυναμένου νὰ ἔχῃ ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς δικαστικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ διακανονισμοῦ τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἐν γένει ὅπως μὴ προβαίνωσιν εἰς οὐδεμίαν πρᾶξιν οἱασδήποτε φύσεως δυναμένην νὰ ἐπιδεινώσῃ ἢ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 33.

Ἐὰν ἡ δικαστικὴ ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ὥριζεν ὅτι ληφθεῖσα ἀπόφασις ἢ διαταχθὲν μέτρον ὑπό τινος δικαστικῆς ἢ ἄλλης ἀρχῆς ἑνὸς τῶν διαμαχομένων μερῶν εὑρίσκεται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ διεθνὲς δίκαιον καὶ ἐὰν τὸ συνταγματικὸν δίκαιον τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους δὲν ἐπέτρεπεν ἢ ἐπέτρεπεν ἀτελῶς τὴν ἀπάλειψιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ μέτρου τούτου, τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ὅτι δέον διὰ τῆς δικαστικῆς ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ παραχωρῆται εἰς τὸ ζημιωθὲν Μέρος δικαία ἱκανοποίησις.

Ἄρθρον 34.

1) Ἡ παροῦσα Σύμβασις εἶναι ἐφαρμοστέα μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἔστω καὶ ἂν τρίτη Δύναμις ἔχῃ ἐνδιαφέρον τι ἐν τῇ διαφορᾷ.

2) Προκειμένου περὶ ἑρμηνείας Συμβάσεως εἰς ἣν συμμετέσχον ἕτερα Κράτη πλὴν τῶν Μερῶν, ἡ Γραμματεία τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης ἢ τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον εἰδοποιοῦσι ταῦτα ἄνευ ἀναβολῆς.

Ἕκαστον τούτων θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἐπεμβάσεως, ἐὰν δὲ ἤθελεν ἐξασκήσει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει περιεχομένη ἑρμηνεία εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἀπέναντί του

Ἄρθρον 35.

Αἱ διαφοραὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, περιλαμβανομένων καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν διαφορῶν, θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δι-Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 36.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις, σύμφωνος πρὸς τὸ Σύμφωνον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς περιορίζουσα τὴν ἀποστολὴν ταύτης, ὅπως λαμβάνῃ, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ προστατεύσῃ τελεσφόρως τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

Ἄρθρον 37.

1) Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ ἡ δὲ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐπικυρώσεων θὰ λάβῃ χώραν ἐν Βρυξέλλαις.

CHAPITRE V.

Dispositions Générales.

Article 32.

1) Dans tous les cas où le differend fait l'objet d'une procédure arbitrale ou judiciaire, notamment si la question au sujet de laquelle les parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être la Cour Permanente de Justice Internationale, statuant conformément à l'article 41 de son Statut, ou le Tribunal arbitral indiquera dans la plus bref délai possible les mesures provisoires qui doivent être prises. Les parties seront tenues de s'y conformer.

2) Si la Commission de conciliation se trouve saisie de différend, elle pourra recommander aux partis les mesures provisoires qu'elles estimera utiles.

3) Les parties s'engagent à s'abstenir de toute mesure susceptible d'avoir une répercussion préjudiciable à l'exécution de la décision judiciaire ou arbitrale ou aux arrangements proposés par la Commission de conciliation et engénèral, à ne procéder àaucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Article 33.

Si le sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'une des parties en litige se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et sile droit constitutionnel de ladite partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les Hautes Parties Contractantes conviennent qu'il devra être accordé par la sentence judiciaire ou arbitrale à la partie lésée, une satisfaction équitable.

Article 34.

1) La présente Convention sera applicable entre les Hautes Parties Contractantes encore qu'une tierce Puissance ait un interêt dans le différend.

2) Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une convention à laquelle auront participité d'autres Etats que les parties en cause, le Greffe de la Cour Permanente de Justice Internationale ou le Tribunal arbitral les avertit sans délai.

Chacun d'eux aura le droit d'intervenir et, s'il exerce cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est obligatoire à son égard.

Article 35.

Les différends relatifs à l'interprétation ou â l'application de la présente Convention, y compris ceux relatifs à la qualification des litiges, seront soumis à la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 36.

La présente Convention, conforme au Pacte de la Société des Nations, ne sera pas interprétée comme restreignant la mission de celle-ci de prendre, à tout moment, les mesures propres à sauvegarder efficacement la paix du monde.

Article 37.

1) La présente Convention sera ratifiée et l'échange des ratifications aura lieu à Bruxelles.

Θὰ καταχωρισθῇ εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

2) Ἡ Σύμβασις συνάπτεται διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων.

3) Ἐὰν δὲν καταγγελθῇ τρεῖς μῆνας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐκπνεύσεώς της, θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύϊ διὰ μίαν ἑτέραν περίοδον πέντε ἐτῶν καὶ οὕτω καθεξῆς.

4) Παρὰ τὴν καταγγελίαν ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, αἱ ἐκκρεμεῖς διαδικασίαι κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς Συμβάσεως θὰ ἐξακολουθήσωσι μέχρι τῆς ὁμαλῆς περαιώσεώς των.

Εἰς πίστωσιν τῶν ὁποίων οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις εἰς δύο ἀντίτυπα, τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1929.

(Ὑπ.) Π. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Ὑπ.) ΛΕΩΝ ΝΕΜΡΥ

Elle sera enrégistrée au Secrétariat de la Société des Nations.

2) La Convention est conclue pour une durée de cinq ans à compter de la date de l'échange des ratifications.

3) Si elle n'est pas dénoncée six mois au moins avant l'expiration de ce terme, elle demeurera en vigueur pour une nouvelle période de cinq ans et ainsi de suite.

4) Nonobstant la dénonciation par l'une des Parties Contractantes, les procédures engagées au moment de l'expiration du terme de la Convention continueront jusqu'à leur achèvement normal.

En foi de quoi les Plénipotentiares susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Athènes en deux exemplaires, le 25 Juin 1929.

(S). P. A. ARGYROPOULOS (S). L. NEMRY

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῶν ἐπερωτήσεων.

«Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του διὰ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν λέγει τὰ ἑξῆς : Ὢν ἀπολύτως πεπεισμένος ὅτι τὰ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀνατεθειμένα συμφέροντα διαχειρίζονται καὶ κανονίζονται κατὰ τὸν μᾶλλον ἐπικίνδυνον τρόπον καὶ ὅτι ἡ ἀπέναντι τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς στάσις τοῦ Ὑπουργείου καθιστᾷ τοὺς κινδύνους αὐτοὺς ἔτι μᾶλλον ἀπειλητικοὺς ὑπέβαλον σειρὰν ἐρωτημάτων εἰς ἀπάντησιν τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν τὰ ἑξῆς δύο ἔγγραφα, ἅτινα ἀνακοινῶ εἰς τὴν Βουλήν, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ἀπευθύνονται εἰς αὐτήν.

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ παράσχω τὰς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 62 καὶ 63 ἐρωτήσεων τῶν βουλευτῶν κ. κ. Κ. Ζαβιτζιάνου, Π. Ρεδιάδου καὶ Μ. Αἰλιανοῦ αἰτουμένας πληροφορίας ἐφόσον δὲν περιέχονται εἰς τὸν ἰσολογισμὸν καὶ τὴν ἐτησίαν ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῶν ὁποίων ἀντίγραφον ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὅπερ καταθέτω εἰς τὴν Βουλήν.

Περαιτέρω πληροφορίας ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δὲν θεωρεῖ ἑαυτὴν ὑπόχρεων νὰ παράσχῃ ἄνευ μειώσεως ἀνεξαρτησίας, τὴν ὁποίαν καθορίζει δι' αὐτὴν τὸ καταστατικόν της, καθορισθὲν ὡς γνωστὸν συμβατικῶς διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης. Κατὰ τὰ ἄρθρα 32 καὶ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης, ὅπερ καθορισθὲν συμβατικῶς περιεβλήθη τὴν ἰσχὺν νόμου, ὁ διοικητὴς διορίζει ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης πλὴν τῶν διευθυντῶν, τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου Διευθύνσεως. Οἱ διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τεθέντες περιορισμοὶ πέραν τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ ἐγκριθέντες ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῇ εἰσηγήσει τῆς Διοικήσεως ἀποτελοῦσι αὐτοπεριορισμὸν τῶνδικαιωμάτων τῆς διοικήσεως, ὃν αὕτη ἐθεώρησε σκόπιμον. Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰ ἄρθρα 27 καὶ 38 τοῦ Καταστατικοῦ. Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνωτέρω στοιχείων καὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς διαχειρίσεως ἀνήκει εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μετόχων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον ὀργανισμὸν διεπόμενον ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ της.

Τὸ Δημόσιον διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διριζομένου ἐπιτρόπου τοῦ Κράτους ἀσκεῖ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεωμν καὶ ἀποφάσεων τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰ ἄρθρα 47 καὶ 48 τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΑΡΗΣ

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 62 π. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν ὅτι ἁρμόδιον πρὸς παροχὴν τῶν ὑπὸ τῶν βουλευτῶν κ.κ. Ζαβιτζιάνου, Π. Ρεδιάδη καὶ Μ. Αἰλιανοῦ αἰτουμένων πληροφοριῶν περὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης τυγχάνει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΒΟΥΡΑΟΥΜΗΣ

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, συνεχίζει, τῶν ἐγγράφων τούτων προκύπτουν ταῦτα τὰ περίεργα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις σχετικῶς μὲ τὴν διοίκησιν τῆς Τραπέζης δὲν ἔχει ἄλλας πληροφορίας πλὴν ἐκείνων, αἵτινες προκύπτουν ἐκ τοῦ ἐτησίου ἰσολογισμοῦ τῆς Τραπέζης καὶ τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως τῆς διοικήσεως πρὸς τοὺς μετόχους καὶ τὸ περιεργότερον ὅτι ἡ Κυβέρνησις διορίσασα παρὰ τῇ Τραπέζῃ ἕνα κυβερνητικὸν ἀντιπρόσωπον δὲν ἔχει νὰ πράξῃ ἄλλο τι, οὐδὲ ἄλλας πληροφορίας δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ. Ταῦτα φρονεῖ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην της διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ ἄλλας πληροφορίας, μᾶς ἐπισυνάπτει ὅμως ἀντίγραφον τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως, πιστοποιοῦσα διὰ τοῦ ἐγγράφου της ὅτι αἱ πληροφορίαι αἱ ζητούμεναι δὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτήν. Ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης φρονεῖ ὅτι αὕτη δὲν εἶνε ὑπόχρεως νὰ δώσῃ περαιτέρω πληροφορίας πλὴν τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως, τὰ ὁποῖα συντάσσει ἡ ἰδία, διότι τοῦτο θὰ ἀπετέλει, ὡς λέγει, μείωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας της ἥτις (ἀκούσατε) ἔχει ἐγκριθῇ διεθνῶς. Δηλαδὴ ὅ,τι ἂν τὸ Καταστατικὸν τῆς Τραπέζης ἐκυροῦτο μόνον διὰ νόμου δὲν θὰ ἐθεώρει μείωσιν τοῦ δικαιώματός της νὰ δώσῃ πληροφορίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐκυρώθη διὰ διεθνοῦς πράξεως, δὲν ἔχει κανεὶς ἄλλος ἁρμοδιότητα διὰ τὴν Τράπεζαν αὐτὴν ἐκτὸς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Κατόπιν τούτου τί νὰ εἴπῃ κανείς, διὰ τὴν διανοητικότητα ταύτην τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις ἀσπαζόμενος τὰς ἰδέας αὐτὰς τῆς

διοικήσεως περιορίζεται νὰ μᾶς διαπέμψῃ τὰς πληροφορίας αὐτάς; Ἡ κατάστασις εἶναι ὄντως θλιβερά. Εὑρισκόμεθα πρὸ μιᾶς διοικήσεως ἥτις δὲν αἰσθάνεται ὑποχρέωσιν νὰ λογοδοτήσῃ πρὸς κανένα, δὲν ἔχει καμμίαν ἀνασκοπὴν διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, θεωρεῖ ἑαυτὴν ὑπόλογον μόνον ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἀλλ' ἐὰν παραβιάζωνται τὰ Καταστατικὰ αὐτῆς καὶ οἱ κυρωτικοὶ νόμοι ὅπως θὰ ἀποδείξω, δὲν θεωρεῖ αὐτὴν ὑπόχρεων εἰς λογοδοσίαν ἡ Τράπεζα καὶ ἐὰν διατρέξῃ κίνδυνον ἡ σταθεροποίησις καὶ πάλιν δὲν πρέπει οὐδ' ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνδιαφέρεται τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται ἂν κινδυνεύσῃ καὶ αὐτὴ ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία. Ἡμεῖς πρέπει νὰ σταυρώσωμεν τὰς χεῖρας διὰ νὰ περιμένωμεν νὰ ἐπέλθωσιν αἱ καταστροφαί, τὰς ὁποίας βεβαίως δὲν δύναται νὰ καλύψῃ καμμία εὐθύνη τῆς διοικήσεως οὔτε ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος οὔτε ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Τὸ ἀτυχέστερον εἶνε ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχει καθόλου συναισθησιν τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα τοῦ ἀνετέθησαν. Λησμονεῖ ὅτι τὸ Κράτος δικαιοῦται ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν κερδῶν τῆς Τραπέζης καὶ ὅτι συνεπῶς ἔχει ὄχι μόνον δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν νὰ παρακολουθῇ καὶ νὰ ἐποπτεύῃ καὶ νὰ ἐλέγχῃ. Ἡ διοίκησις λησμονεῖ καὶ ἕν ἄλλο. Ὅτι ἡ διατήρησις τῆς σταθεροποιήσεως συνδέεται μὲ τὰ μεγαλύτερα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα τοῦ τόπου καὶ ἂν πάθῃ τίποτε αὐτή, τὰ σπασμένα θὰ τὰ πληρώσῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Ἐκ τῆς ἰδίας ἀπαντήσεως προκύπτει καὶ κάτι ἄλλο, ὅτι ἡ διοίκησις δὲν ἔχει τὴν ἀπωτάτην ἔννοιαν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης, ὅπως αὕτη ἐκυρώθη διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης καὶ διὰ τοῦ νόμου. Ἡ ἀνεξαρτησία αὕτη ἐτέθη διὰ νὰ παρέχῃ εἰς τὴν Τράπεζαν ὁλόκληρον τὴν δύναμιν ἵνα ματαιώνῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ἡ ὁποία ἤθελε παρασύρει τὴν Τράπεζαν εἰς ἔργα ἀλλότρια τοῦ προορισμοῦ της καὶ ἐπιζήμια. Ἐδόθη δηλαδὴ ὑπὲρ τῆς Τραπέζης καὶ ὄχι ὑπὲρ τῆς διοικήσεως, διὰ νὰ καλύπτωνται μὲ ταύτην αἱ ἀτασθαλίαι αὐτῆς. Δυνάμει τῆς ἀνεξαρτησίας ταύτης θὰ ἠδύνατο καὶ θὰ ὤφειλε ἡ διοίκησις νὰ ἀποκρούῃ πᾶσαν ἐπέκτασιν εἰς ἔργα ξένα ἢ ἐπιζήμια, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ τὸ Ταμεῖον καὶ νὰ φύγῃ παραγνωρίζουσα τὴν εἰς αὐτὴν δοθεῖσαν ἀνεξαρτησίαν. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ὅλοι ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι δικαίωμα ἐπεμβάσεως καὶ ἐπομένως ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως ἔχει τὸ Κράτος εἰς τὴν διεύκησιν οἱασδήποτε Τραπέζης καὶ ἀνωνύμου Ἑταιρείας, διὰ τὴν τήρησιν τοῦ νόμου, καὶ ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐποπτείας. Ἐὰν αὕτη ἐξησκεῖτο ἐπιμελεστέρα, ἴσως δὲν θὰ παριστάμεθα μάρτυρες κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχὴν τῶν γνωστῶν οἰκονομικῶν ἀτυχημάτων διαφόρων ἱδρυμάτων ἅτινα ἐπλήρωσαν αἱ λαικαὶ τάξεις. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἐὰν περὶ τινος ἰδιωτικοῦ ἱδρύματος ἤθελον βουλευταὶ ἀποτείνει ἐρώτημα εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, οὗτος δὲν θὰ περιωρίζετο νὰ διαβιβάσῃ τὰ ἔγγραφα εἰς τὴν Βουλήν, ἀλλὰ θὰ ἔστελεν ἐπιθεωρητὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ βιβλία καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς ἰδιωτικῆς τραπέζης, ἣν ἀφεώρα ἡ ἐρώτησις. Εἰς τὴν προκειμένην ὅμως περίπτωσιν τὸ πρᾶγμα εἶναι χειρότερον διότι πρόκειται περὶ τραπέζης Κρατικῆς εἰς ἣν συνεχωνεύθησαν καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα καὶ ἀπέναντι ὅλων αὐτῶν τῶν συμφερόντων ἐπεβάλλετο βεβαίως μεγαλειτέρα εὐλάβεια.

Ἀλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι οὔτε ἡ ἀπάντησις τῆς Τραπέζης, οὔτε ἡ μακρόθυμος στάσις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσουν τὰ καθήκοντα ἡμῶν. Ὁ τρόπος καθ' ὃν διοικεῖται ἡ Τράπεζα εἶναι γνωστός. Ἐγέννοντο περὶ αὐτοῦ δημοσιογραφικαὶ ἐπικρίσεις, ἀλλὰ δὲν συνεκίνησαν κανένα. Καὶ ἐγὼ ἤλπιζα, ὅτι διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς μου θὰ ἐδίδετο ἀφορμὴ εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ λεγόμενα ἢ γραφόμενα εἶναι ἢ ἀνακριβῆ ἢ ἐξωγκωμένα. Ἀλλ' οὔτε αὐτὴ συνεκίνησε τὴν Τράπεζαν. Καὶ ἡ στάσις αὕτη τῆς Τραπέζης μοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύω, ὅτι τὰ γνωσθέντα ἦσαν ὀλιγώτερα τῶν διαπραχθέντων καὶ μοὶ ἐπιβάλλει νὰ στηρίξω τὴν ἐπερώτησίν μου εἰς ὅσας πληροφορίας συνέλλεξα καὶ εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὁποίων πιστεύω καὶ αἱ ὁποῖαι ἐλπίζω νὰ συγκινήσουν τοὺς ἁρμοδίους, οἵτινες ὀφείλουν νὰ ἐξετάσουν ἂν ταῦτα εἶναι ἀληθῆ καὶ ἂν εἶναι καὶ ἄλλα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει συμφέρον νὰ φέρῃ εἰς φῶς ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὅπως κάθε ἀδικοπραγῶν δὲν φέρει εἰς φῶς τὰς ἀδικοπραγίας του. Ἐγὼ ὑπέβαλον τὰ ἐρωτήματά μου, ἵνα πᾶς ἔλεγχος στηριχθῇ ἐπὶ ἀριθμῶν καὶ γεγονότων ἀναμφισβητήτων καὶ ἤδη ὑποχρεοῦται νὰ στηρίξω τὴν ἐπερώτησιν ἐπὶ στοιχείων ἰδιωτικῶν διὰ τὰ ὁποῖα ἐὰν εἶναι ἀνώτερα τῆς πραγματικότητος δὲν θὰ πταίω ἐγώ. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐπερώτησίς μου στρεφομένη περὶ τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης στρέφεται κατ' ἀνάγκην καὶ περὶ τὴν γενομένην σταθεροποίησιν. Ταύτης, ὡς γνωστόν, προηγήθη εἰδικὸν δάνειον, ἔγινε δι' αὐτὴν διεθνὲς πρωτόκολλον, ἐπηκολούθησαν νόμοι καὶ Διατάγματα ρυθμιστικά, καὶ ὡρίσθη ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης διὰ τὴν 14ην Μαΐου 1929. Τῆς σταθεροποιήσεως ταύτης προηγήθη μακρὰ ἔρευνα καὶ μελέτη, διότι ἐξητάσθη ἐὰν πρέπει νὰ συστηθῇ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἢ νὰ παραμείνῃ ἡ Ἐθνικὴ ὡς Ἐκδοτική, περιοριζομένη εἰς τοῦτο. Ἡ δευτέρα αὕτη γνώμη ἐστηρίζετο εἰς τὸ ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀποτελοῦσα παλαιὸν ἵδρυμα μεγάλης ἐμπιστοσύνης εἶχεν ἀφ' ἑαυτῆς τὸν ὅρον τῆς ἐπιτυχίας τῆς σταθεροποιήσεως. Ὑπὲρ τῆς δευτέρας ταύτης γνώμης εἶχον ἀποφανθῇ καὶ οἱ ἐμπειρογνώμονες τῆς Κ. Τ. Ε. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔγινε δεκτόν.

Γ. Ροδόπουλος. Παρακαλῶ νὰ ἐξηγηθῆτε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν τὴν ἐδέχθησαν τὴν ἄποψιν αὐτὴν μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι μετατρεπομένης τῆς Ἐθνικῆς εἰς Ἐκδοτικήν, θὰ ἔχανεν ὁ τόπος τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐγώ, εἶχα ἀνέκαθεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἔχῃ τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα καὶ τὰ ἀποτελέσματα καὶ ἡ λειτουργία τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἐνίσχυσαν τὰς ἀρχικάς μου γνώμας. Ἐφρόνουν καὶ φρονῶ ὅτι ἔργον τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν εἶνε μόνον ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις τοῦ συναλλάγματος, ἀλλὰ ἡ ρύθμισις τῆς κυκλοφορίας, τοῦ τόκου, καὶ ἐν γένει τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Ἐὰν ἡ Ἐκδοτικὴ δὲν εἶναι ἱκανὴ δι' αὐτά, δὲν ὑπάρχει τότε ἀσφαλισμένη ἡ σταθεροποίησις. Διότι σπουδαιότερος συντελεστὴς δὲν εἶναι ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις τοῦ συναλλάγματος, ἀλλ' ἡ παροχὴ τῶν πιστώσεων. Διὰ τοῦτο ὅταν ἐγένετο ἡ Τράπεζα ἔπρεπε νὰ πρυτανεύῃ ὡς βάσις ἡ ἐξασφάλισις τῆς σταθεροποιήσεως Οἱ κανονίσαντες τότε τὸ ζήτημα ὤφειλαν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Οἰκονομία δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποστῇ μεγαλύτερον κτύπημα ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῆς σταθεροποιήσεως. Ἡ Ἐθνικὴ ἐπίσης εἶχε καὶ τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἶχε καὶ τὴν Κτηματικὴν Τράπεζαν καὶ ἠδύνατο νὰ μεταγγίσῃ ὅλα τὰ ξένα καθήκοντα καὶ νὰ παραμείνῃ ἡ Ἐκδοτική. Οὕτω οὐδένα κίνδυνον θὰ εἴχομεν ἐκ τῆς νέας μορφῆς τῆς Τραπέζης. Ἀλλ' ἐρωτᾶται, ἡ νέα Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔχει ἀσφαλεῖς τὰς βάσεις διὰ νὰ ρυθμίζῃ τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν τῆς χώρας καὶ νὰ συντηρῇ τὰς τιμάς, σκοπὸς εἰς ὃν ἀπέβλεπεν ἡ ἵδρυσίς της; Ὁμολογῶ ὅτι οὔτε εἶδα οὔτε βλέπω τὰς βάσεις αὐτάς. Ἐκ τῶν καταστάσεων τῆς Τραπέζης βλέπομεν τὸ ἑξῆς ἐνεργητικὸν καὶ τὸ ἑξῆς παθητικόν, (ἀναγινώσκει). Διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Τράπεζα νὰ ἐπιτύχῃ τὸν προορισμόν της εἶναι ἀνάγκη τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ της νὰ δύναται νὰ τὰ ρευστοποιῇ ἀμέσως εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν καὶ δι' αὐτὸ ἀπαγορεύεται ἡ συνομολόγησις πράξεων καὶ δανείων, εἰμὴ μόνον μικρᾶς διαρκείας καὶ ἀσφαλεστάτης ὑπογραφῆς. Ἤδη ἐρωτᾶται: Ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ, ὅπερ σᾶς ἀνέγνωσα, προκύπτει ὅτι τοῦτο ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἀπαιτήσεις πληρωτέας

ἀπὸ τὸ Κράτος κατὰ δόσεις, δηλ. ἀπὸ στοιχεῖα μὴ ρευστοποιήσιμα. Ἀπομένει ἑπομένως ἓν ποσὸν 50.000.000 δραχ. ἐκ γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν καὶ σᾶς ἐρωτῶ. ἂν εἶναι δυνατὸν μὲ τὰ ποσὰ αὐτὰ νὰ ἀνταποκριθῇ καὶ νὰ ρυθμίζῃ τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν. Τὸ πρᾶγμα εἶναι καταφανὲς καὶ ἡ ἀνεπάρκεια προφανὴς καὶ περὶ ταύτης ἀληθῶς αἱ μέχρι τοῦδε κινήσεις τῆς Τραπέζης δὲν καταλείπουν ἀμφιβολίας καὶ μεγαλειτέρα ἀπόδειξις περὶ τούτου εἶναι ὁ ἀντίκτυπος εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκ τῆς ρυθμίσεως παρ' αὐτῆς τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου. Οὗτος, ὡς γνωστόν, κανονίζει τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν διὰ διατηρήσεως τῆς σταθερότητος τῶν τιμῶν καὶ παρ' ἡμῖν ἡ παρὰ τῆς Τραπέζης ρύθμισις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου κανὲν ἀποτέλεσμα δὲν ἔσχεν καὶ ἐπροκάλει μόνον τὰ θλιβερὰ μειδιάματα τῶν γνωριζόντων τὰ πράγματα καὶ παρακολουθούντων τὴν κατάστασιν. Ἐὰν δὲ τὰ μειδιάματα ταῦτα συνηγοθάνετο ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης θὰ ἠκολούθει καὶ θὰ ἔκαμνεν ὅ,τι κάμνουν ὅλαι αἱ Ἐκδοτικαὶ Τράπεζαι καὶ δὲν θὰ ἐδήλωνεν ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν καὶ δὲν θὰ παρεσύρετο καὶ εἰς δηλώσεις καὶ ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐρωτῶ: Θὰ εἴχομεν τὸν ἴδιον ἀντίκτυπον ἂν ἐξήρκει τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα ἡ Ἐθνική; Ἀσφαλῶς ὄχι, διότι αὕτη εἶχε συνυφανθῇ μὲ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου καὶ κανεὶς κλονισμὸς δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν θίξῃ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνεργητικόν της ἦτο τοιοῦτον, ὥστε ἐδικαιολόγει πᾶσαν ἐλπίδα πλήρους ἀσφαλείας. Γνωρίζετε, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διχοτομήσεως ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶχεν εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον της 1544 ἑκατομμύρια εἰς τσέκ καὶ γραμμάτια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἶχεν ὅμως καὶ καταθέσεις 4 1)2 δισεκατομμυρίων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀναλογία εἰπέτε μας πόσον ἦτο τὸ κάλυμμα τῆς Ἐθνικῆς, διότι ἀντιθέτως κάμνομεν συζήτησιν καὶ ἀνησυχοῦμεν τὸν κόσμον. Ἀρκετὰς ἀνησυχίας, μετεδόσαμεν εἰς αὐτόν, διότι δὲν ἐμελετήσαμεν τὰ πράγματα. Παραλείπετε νὰ εἴπετε, ὅτι ὑπῆρχον 4 1)2 δισεκατομμύρια καταθέσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ εἶπα ὅτι ἂν ἔμενεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θὰ ἦτο καλύτερον ἐξησφαλισμένη ἡ κατάστασις καὶ σᾶς εἶπον ποία ἦτο ἡ κατάστασίς της τὴν ἡμέραν ποῦ ἱδρύθη ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα. Καὶ ἂν εἶχε τηρηθῇ ὁ δρόμος αὐτὸς θὰ εἴχομεν ἕνα οἰκονομικὸν ὀργανισμὸν ἰσχυρόν, πραγματικὸν καὶ ἀλάθητον ρυθμιστὴν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ θὰ εἴχομεν ἀποκτήσει ἀληθῶς τὴν οἰκονομικὴν σταθερότητα. Καὶ ὅταν ἕνας τέτοιος ὀργανισμὸς θὰ προέβαινεν εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου ἡ ρύθμισις αὕτη θὰ εἶχεν ἀντίκτυπον. Εἶχε κανένα ἀντίκτυπον ἐδῶ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Τὸ ξένον κεφάλαιον μένει ἔξω. Πάντως πιστεύω ἀδιστάκτως ὅτι ὁ κανονισμὸς ἐκεῖνος διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐκδοτικῆς δὲν ἦτο ὁ καλύτερος. Ὅλα ταῦτα βέβαια τὰ λέγω ἱστορικῶς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ). Ἱστορικῶς δὲν ἐνδιαφερόμεθα.

Γ. Καφαντάρης. Ἐνδιαφέρομαι ἐγώ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθ). Νὰ μᾶς ἐξηγήσητε διατὶ δὲν ἔχει ἀντίκτυπον ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα καὶ διατὶ πιστεύετε ὅτι ἂν δὲν εἴχομεν χωριστὴν Τράπεζαν θὰ εἴχομεν κεφάλαια.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διότι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶχε καὶ μεγάλα κεφάλαια καὶ κῦρος πολυετές.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ). Οὔτε καὶ τότε θὰ ἦτο διάφορος ἡ κατάστασις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ μάλιστα νομίζω ὅτι οἱ ἐπιδιώξαντες τὴν νομισματικὴν μεταρρύθμισιν θὰ ἐγνώριζον ὅτι προηγήθη αὐτῆς μία σταθερότης ἑνὸς ἔτους, τῆς νομισματικῆς κινήσεως κανονιζομένης ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ὀργανισμοῦ ἰσχυροτέρου καὶ ἁρμοδιωτέρου ἀπὸ τὴν Ἐκδοτικήν. Αὕτη θὰ ἠσφάλιζε καλύτερον τὰ τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου καὶ θὰ εἴχομεν σταθεροποιήσιν χωρὶς θυσίας, καὶ διὰ τοῦτο πιστεύω ὅτι ἡ γενομένη σταθεροποίησις ἐκάμεν ἔτι μᾶλλον ἀσταθῆ τὸ νόμισμά μας. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα θέλουσα νὰ προσαρμόσῃ τιμάς, σοβοῦμαι ὅτι θὰ προσέκοπτεν εἰς δυσχερείας. Βεβαίως μία σώφρων διοίκησις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποκτήσῃ ὅτι δὲν εἶχε καὶ τὸ ὁποῖον οὐδέποτε θὰ ἀποκτήσῃ ἐὰν κινῆται, ὡς κινεῖται ἤδη. Διότι ἂν συνέστη κακῶς ἡ Τράπεζα καὶ ἡ διοίκησις ὅμως αὐτῆς ὑπῆρξε πλημμελής, δὲν διώρθωσε τὰς ἀρχικὰς ἐλλείψεις καὶ ἔκαμεν ὅ,τι δυνατὸν διὰ νὰ δυσχεράνῃ τὸν ἀρχικὸν προορισμόν της. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐπίστευσεν, ὅτι μόνος προορισμός της ἦτο ἡ διατήρησις τῆς τιμῆς τῶν τραπεζογραμματίων καὶ ἠγόρασε μόνον καὶ ἐπώλει συνάλλαγμα. Ἐὰν τοῦτο τὸ ἔκαμνε τυχαίως θὰ ὑπῆρχεν ἐλπὶς νὰ διορθωθῇ τὸ πρᾶγμα. Ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἰσολογισμόν της καὶ τὴν ἔκθεσίν της ἀποδεικνύεται ὅτι ἀφῆκεν ὅλα τὰ πράγματα νὰ ὠθοῦνται καὶ νὰ κυμαίνωνται ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου. Πάντες ἐγνώριζον ποίαν σημασίαν ἔχει ὁ προεξοφλητικὸς τόκος, ἀλλ' οὐδένα ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων ἐφήρμοζεν ἡ Τράπεζα. Τὴν ἀφεώρα μόνον ἡ πρόχειρος καὶ ἀμελέτητος ἐντύπωσις. Δι' αὐτὸ ἐνδιαφέρονται καὶ μόνον ὡς καὶ διὰ τὴν εὐνοιαν τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Ἀφοῦ δὲν εἶχε δυναμικότητα, ὅπως ρυθμίσῃ τὸν τόκον, ὅπως εἴπατε, τί τοὺς κατηγορεῖτε;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ τοὺς κατηγορῶ ὅτι δὲν ἠκολούθησαν κανὲν ἐπιστημονικὸν δίδαγμα. Ὁ τόκος ὁ προεξοφλητικὸς τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἦτο 10 ο)ο, ἐνῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἦτο 20 ο)ο πρᾶγμα ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τὸν πιστωτικὸν περιορισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Τὸ στοιχειῶδες καθῆκον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἦτο νὰ ἀναβιβάσῃ τὸν τόκον καὶ τὸν ἀνεβίβασεν ἐπί τινας ἡμέρας καὶ κατόπιν τὸν κατεβίβασεν.

Καὶ τοῦτο εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Νέα Ὑόρκη ηὔξανε τὸν τόκον, τὸ Λονδῖνον ἔπραττε τὸ αὐτό, καὶ ὅλαι αἱ τράπεζαι τῶν λοιπῶν χωρῶν ἠκολούθουν κατὰ πόδας. Τὸ παράδειγμα ὅμως αὐτῶν δὲν εἶχε καμμίαν σημασίαν διὰ τοὺς ἰθύνοντας τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Αὐτοὶ ἐξηκολούθουν τὴν περίεργον τραπεζιτικὴν πολιτικήν των, παίζοντες μὲ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ τόπου. Καὶ ἡ ἀνήκουσα αὐτὴ πολιτικὴ τῶν ἰθυνόντων τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος συνεκέντρωσε πρὸ τῶν θυρίδων αὐτῆς σμῆνος κερδοσκόπων καὶ τὰ γραφεῖα της κατεκλύσθησαν δι' αἰτήσεων παροχῆς δανείων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ παροχή, δι' ἔλλειψιν κεφαλαίων, ἦτο φυσικὰ ἀδύνατος. Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἡ Τράπεζα ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ἀντιοικονομικὸν καὶ ἐπιβλαβὲς μέτρον τῆς ἐπιλογῆς. Δὲν ὤφειλεν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος νὰ παρίδῃ τὰς στοιχειωδεστέρας ἀρχὰς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Μόνον ἐὰν παρετηρεῖτο αὔξησις τῆς προσφορᾶς κεφαλαίων θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἔν τινι μέτρῳ ὁ ὑποσιβασμὸς τοῦ τόκου. Ἀλλ' ὁ τόκος ὑπεβιβάσθη ἀκριβῶς εἰς τὴν στιγμὴν τῆς μεγαλυτέρας μειώσεως τῆς προσφορᾶς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Παρακαλῶ νὰ ἐξηγούμεθα. Φρονεῖτε ὅτι ἐὰν ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν ὑπεβίβαζε τὸν τόκον εἰς 9 ο)ο, θὰ ὑπῆρχε δυναμικότης ἱκανοποιήσεως τῶν αἰτήσεων.;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Τράπεζα δὲν ἐστερεῖτο διαθεσίμων καὶ ἑπομένως ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς αἰτήσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Μὲ τὸν ἀριθμὸν ποῦ εἶχε; Ἀσφαλῶς δὲν ἠδύνατο.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἰδιαιτέρως κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος πρὶν περιορισθῇ τὸ κάλυμμά της κατὰ 2.000.000 εἶχεν ἀφθονίαν, ἀλλὰ δὲν ἔδιδεν εἰς ἄλλους διότι δὲν τῆς παρουσιάζοντο γραμμάτια ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μέλλοντα νὰ ἐξοφληθοῦν ἐντὸς τριμήνου.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ καὶ δι' ἀποφυγὴν πληθωρισμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ λοιπὸν τότε δὲν ἔχει σχέσιν ἡ ὑψωσις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου μὲ τὴν ἐπάρκειαν τῆς Τραπέζης νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς αἰτήσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐφόσον ὁ τόκος ἦτο μικρότερος αἱ αἰτήσεις ἦσαν περισσότεραι καὶ ὁ ἐκ τῆς ἱκανοποιήσεως αὐτῶν πιστωτικὸς πληθωρισμὸς μεγαλύτερος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐφόσον εἶχε π.χ. 100 χιλιάδες δραχ. διαθεσίμους, καλύτερον νὰ τὰς δώσῃ μὲ μικρότερον τόκον παρὰ μὲ μεγαλύτερον. Ἀλλοῦ εἶναι ἡ χρησιμότης τῆς ὑψώσεως τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου.

Κ. Ζοβιτζιάνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πλὴν τῆς οἰκτρᾶς διαχειρίσεως τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν, ἡ Τράπεζα εἰς τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόκου, διεχειρίσθη κατὰ τὸν οἰκτρότερον τρόπον καὶ τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος. Ἀντὶ δηλαδὴ νὰ κανονίζῃ τὴν τιμὴν αὐτοῦ 2 1)2 μονάδας ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον τῆς τιμῆς τῆς σταθεροποιήσεως, ἡ Τράπεζα, ἀποβλέπουσα εἰς παιδαριώδεις ἐντυπώσεις, ἐνέμεινεν εἰς τὴν τιμὴν τῶν 375 δραχμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι, δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἄλλας Τραπέζας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὤφειλεν ἡ Τράπεζα νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀπόφασιν τὴν στηριζομένην ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης καὶ νὰ εἰσπράττῃ τὴν διαφορὰν ταύτην ἵνα καλύπτῃ τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς τοῦ χρυσοῦ καὶ ἵνα πρὸ παντὸς κυριαρχῇ τῆς ἀγορᾶς. Ἐὰν βέβαια ἠγόραζε σήμερον τὸ συνάλλαγμα πρὸς 377 δραχμάς, θὰ ἐδημιούργει πανικόν. Καὶ δι' αὐτὸ περιμένει πληθωρικὴν εἰσαγωγὴν συναλλάγματος διὰ νὰ προβῇ εἰς ἀγοράς. Ἐχρειάζοντο ὅμως δύο ὁλόκληρα χρόνια διὰ νὰ διδαχθῇ τὴν ὀρθὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν; Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν Τραπεζῶν ἔχουν τὰ διαθέσιμά των εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς συνάλλαγμα καὶ οὐδεμίαν προθυμίαν δεικνύουν νὰ μετατρέψουν αὐτὰ εἰς δραχμάς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἰς αὐτὸ εἶμαι σύμφωνος, καὶ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομίζετε ὅτι ἡ Τράπεζα ἔκανεν αὐτὸ διὰ λόγους ἐντυπώσεως.

Γ. Καφαντάρης. Ὑποστηρίζετε δηλαδὴ ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα κακῶς δέχεται καταθέσεις;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὄχι, ἀλλὰ ὑποστηρίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ πληρώνῃ διὰ τὰς καταθέσεις εἰς συνάλλαγμα τόκον μεγαλύτερον ἀπὸ 1)2 0)0.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων ὤφειλεν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος νὰ συγκεντρώσῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα θὰ ἐπέτρεπον τὴν ἔγκαιρον λῆψιν τῶν μέτρων διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐξησφαλίζετο τὸ ἐθνικὸν νόμισμα. Καὶ ἓν τῶν στοιχείων τούτων εἶναι ὁ καθορισμὸς τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Τὸ μέτρον τοῦτο ἦτο τόσον ἐπιβεβλημένον ὥστε θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶχε ληφθῇ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν πολὺ πρὸ τῆς διχοτομήσεως, πολὺ πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης.

Καὶ ὡς ἐὰν νὰ μὴ ἤρκει ἡ παράλειψις αὕτη, ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος παρέλειψε νὰ προβῇ εἰς τὸν καθορισμὸν τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως ἐμπορευμάτων, στοιχείου ἀπαραιτήτου ἐπίσης διὰ νὰ παρακολουθῇται ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος.

Ἄλλη παράλειψις τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, διὰ τὴν ὁποίαν εὐθύνεται ἐξ ἴσου μὲ αὐτὴν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ὅτι δὲν ἐφρημίσθη μέχρι σήμερον πλήρως τὸ ἄρθρον 45 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς καὶ ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ παρκρτήματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης περὶ συγκεντρώσεως ὅλων τῶν πόρων τοῦ Κράτους εἰς τὰ Ταμεῖα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, συγκεντρώσεως, ἡ ὁποία καὶ τὸ ποσὸν τῶν διαθεσίμων θὰ ηὔξανε καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ θὰ περιώριζε.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν πτοίει ἡ Τράπεζα δι' αὐτὸ ἀλλὰ ἡμεῖς, διότι ἐπανειλημμένως μᾶς τὸ ἐζήτησε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ ἐπερώτησις στρέφεται καὶ ἐναντίον σας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὀργανοῦται ἡ ὑπηρεσία αὐτή. Μὴ λησμονῆτε ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ Τραπέζης ἑνὸς ἔτους. Ἀφοῦ δὲν ἔχει ὑποκαταστήματα ἀκόμη πῶς θέλετε νὰ γίνῃ αὐτό; Εἰς τὸ κέντρον ὡς γνωρίζετε πολὺ καλὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ μακροῦ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Προβλέπεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Παρέλειψεν ἐπίσης ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα νὰ αὐξήσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ δικαιοθέσιμά της, κυριαρχοῦσα τῆς κυκλοφορίας. Καὶ εἰς τὴν παράλειψιν ταύτην ὑπέπεσεν εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ πόροι της καὶ τὰ ἐνεργητικά της εἶναι μειωμένα. Τί ἔκανε ἡ διοίκησις διὰ τὴν αὔξησιν αὐτὴν τῶν διαθεσίμων; Ἀλλ' ἐρωτῶ περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐὰν νὰ μὴ ἐγνώριζον ἀπὸ ποίους διοικεῖται αὕτη! Ἀνετέθη ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε διοικήσαντας τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, κατὰ τρόπον δὲ τοιοῦτον ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ ἀνάθεσις εἰς τὰ πρόσωπα αὐτὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐὰν ἐχαρακτήριζέ τι τὴν διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1928, τοῦτο εἶναι ἡ ἄκρατος σπατάλη. Παρέλαβον οἱ διοικήσαντες τὴν Τράπεζαν αὐτὴν μὲ ἔξοδα 5 ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα, ἀναγόμενα εἰς σημερινὰς δραχμάς, ἀποτελοῦν ποσὸν 100 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, καὶ ηὔξησαν αὐτὰ εἰς 250 ἑκατομμύρια καὶ μάλιστα εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ μέρισμα ἀπὸ 5 1)2 ἑκατομμύρια δραχμὰς ἦτοι 110 ἑκατομ. σημερινῶν δραχμῶν, κατέρριψαν εἰς τὰ 50 ἑκατομμύρια. Τί ὑποχωρήσεις, τί ἐλαστικότητες, τί σφαγίασις τῶν συμφερόντων τῶν μετόχων! Ἀποτέλεσμα; Ἡ αὔξησις τοῦ κόστους τοῦ χρήματος καὶ συνεπῶς τοῦ κόστους τοῦ βίου. Ὅτι διέκρινε τὴν διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης μέχρι τοῦ Μαρτίου 1928 ἦτο ἡ πολιτικὴ τοῦ ἀτομικοῦ ἀρριβισμοῦ ἡ αὐτελὴς ἐξυπηρέτησις ὅλων τῶν καθεστώτων καὶ ὅλων τῶν, κομμάτων. Ἐδημιουργήθη δι' αὐτῆς δίκτυον προστατῶν διὰ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ καυχᾶται ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία. Ἤχθη τὸ πρῶτον τῆς Ἑλλάδος πιστωτικὸν ἴδρυμα εἰς πτώχευσιν, διότι πτώχευσιν ἀποτελεῖ ἡ ἄρνησις τῆς Τραπέζης νὰ ἐξοφλήσῃ τὰ ἔντοκα γραμμάτια.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτὰ τὰ δικρίνοντα τὴν πολιτείαν τῶν διοικησάντων τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἡ ἀνάμιξίς της εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπόπτους καὶ ἐπικινδύνους δὲν εἶναι, μήπως ἔργον αὐτῶν; Ἡ περίφημος Πάουερ διὰ τὴν ὁποίαν ὁ τότε διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς καὶ νῦν τῆς Ἐκδοτικῆς ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ὑπερήφανος δὲν εἶναι ἀπότοκος τῆς πολιτικῆς αὐτῆς τῶν διοικησάντων τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν;

Καὶ ὡς ἐὰν νὰ μὴ ἔφθανον αὐτὰ ἐπλήρωσαν τὸ χαρτοφυλάκιον τῆς Τραπέζης μὲ τὰς μᾶλλον ὑπόπτους μετοχάς. Ἠγοράσθησαν 34.000.000 τεμάχια μετοχῶν τῆς Ἑταιρείας Ὠρωποῦ πρὸς 660 δραχμὰς καὶ ἠγοράσθησαν διὰ νὰ ἀποσβηθῇ ἡ μελετωμένη τότε σύμπτυξις γκρούπ ἀντιθέτου πρὸς τὴν Πάουερ καὶ αἱ μετοχαὶ αὗται σήμερον ἀξίζουν μόλις 40 δραχμάς. Ἠγοράσθησαν αἱ μετοχαὶ τῆς ταπητουργίας πρὸς 4 λίρας καὶ σήμερον εἶναι μηδέν. Δὲν δύναμαι δὲ νὰ λησμονήσω τὸ περίφημον τηλεγράφημα τὸ ὁποῖον ὁ διοικητὴς τότε τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Διομήδης ἀπέστειλε πρὸς τὸν δικτάτορα εἰς ἀπάντησιν ἐξευτελιστικωτάτων δηλώσεων τοῦ τελευταίου περὶ τοῦ πρώτου, τηλεγράφημα εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Διοικῶν σήμερον τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διεβεβαίου τὸν δικτάτορα ὅτι παρακολουθεῖ μὲ τὴν μεγαλειτέραν συγκίνησιν τὰς προσπαθείας του διὰ τὴν ἀνασύνταξιν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ δὲν ἐξυπηρέτησαν μόνον λόγοις τὴν δικτατορίαν οἱ διοικήσαντες τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Καὶ δι'

ἔργων ὑπεστήριξαν αὐτήν. Ἐπλήρωσαν διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δικτάτορος ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν. Ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ταμείου ἢ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Τραπέζης μόνον μία εἰσαγγελικὴ ἔρευνα δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ.

Γ. Σακκαλῆς. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐπὶ δικτατορίας ἐδοκιμάσθησαν οἱ χαρακτῆρες καὶ ἐξεκαθαρίσθησαν πολὺ ὀλίγοι μεταξὺ ὅλων καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ πολιτικοῦ κόσμου.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Καὶ μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐξεδιαλέχθησαν εἶναι καὶ ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους προσεφέρθησαν ἀξιώματα καὶ δὲν τὰ ἐδέχθησαν.

Γ. Σακκαλῆς. Τὰ διεπραγματεύθησαν ὅμως.

Κ. Ζαβιτζιάνος Ὡμολογουμένως διεπραγματεύθην καὶ ἐγὼ καὶ διεπραγματεύθην ἔχων σιμὰ μου καὶ τὸν υἱόν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος ἦλθεν ἵνα λάβῃ μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην ἐφωδιασμένος ἀπὸ ἐπιστολὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Διότι εἴχομεν ἀνακλάβῃ τὴν προσπάθειαν νὰ ἐξαγάγωμεν τὸν τόπον ἀπὸ τὴν δυσχέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο. Καὶ ὁμολογῶ κύριοι, ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς ἐρεύνης εἰς τὴν ὁποίαν προέβην ἐπειθόμην ὅτι δι' αὐτῆς τῆς ὁδοῦ θὰ ἐξήρχετο ὁ τόπος ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθῃ θὰ ἐδεχόμην ἀδιστάκτως τὴν ἐντολήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθην εἰς τοῦτο κατέθεσα αὐτήν. Καὶ εἶμαι ὑπερήφανος διὰ τὴν πρᾶξιν μου ταύτην. (Χειροκροτήματα).

Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν ἱστορικόν, μὲ τοιούτους τίτλους, μὲ τοιαῦτα ἐφόδια παρεδίδετο ἡ διοίκησις τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἰς τοὺς νέους διοικητάς. Ἀλλ' ἴδωμεν, ἔδειξαν οὗτοι μετάνοιαν; Οὐδεμίαν. Ἐξηκολούθησαν τὴν αὐτὴν τακτικήν. Ἐνῷ ἀρχικῶς ὑπελογίζετο ὅτι 24 ἑκατομμύρια δραχμῶν κατ' ἔτος ἦσαν ἀρκετὰ δι' ἔξοδα διοικήσεως, ὁ προυπολογισμὸς αὐτῶν ἔφθασεν εἰς 70.000.000.

Ἀλλ' ἡ ἀσωτεία δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Δι' ἐγκαταστάσεις καὶ κτίρια διετέθησαν ἀφάνταστα ποσά. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι μόνον διὰ τὸ κτίριον τῶν Ἀθηνῶν διετέθησαν 150.000.000 δραχμῶν, ποσὸν τὸ ὁποῖον μὲ τὴν ἀξίαν τῶν οἰκοπέδων ποῦ ἠγοράσθησαν ἢ πρόκειται νὰ ἀγορασθοῦν, θὰ ἀνέλθῃ εἰς 200.000.000. Διὰ τὸ κτίριον τοῦ Πειραιῶς διετέθησαν 25 ἑκατομμύρια, 9 δὲ ἑκατομμύρια διὰ τὸ οἰκόπεδον. Ἡ αὐτὴ σπατάλη ἐπεκράτησε καὶ διὰ τὰ ὑποκαταστήματα Καβάλλας, Βόλου, καὶ Πατρῶν. Ποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα ὅλης αὐτῆς τῆς θλιβερᾶς ἱστορίας; Ὅτι ἡ τράπεζα εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ διαθέσιμα αὐτῆς εἰς ρευστόν, ὁλόκληρον τὸ μετοχικὸν αὐτῆς κεφάλαιον διέθεσεν εἰς ἀκίνητα καὶ μόνον ἀκίνητα.

Ἀκόμη σκανδαλωδέστερος ὑπῆρξεν ὁ τρόπος τῆς προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς. Δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἐθνικῆς καὶ Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ὑπεχρεώθη αὕτη ὅπως προσλάβῃ ἐκ τῆς Ἐθνικῆς 350 ὑπαλλήλους. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἀφαίμαξιν ταύτην ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὁ κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον δυσαναλόγως πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς αὐξηθείς, ἦτο ἀκόμη μεγάλος συνωμολογήθη ὅπως ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα προσλαμβάνῃ ὅσους ὑπαλλήλους ἐχρειάζετο κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Ἐθνικῆς. Καὶ ὅμως προσελήφθη σμῆνος ὁλόκληρον ὑπαλλήλων ἔξωθεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἰσχυρίζεσθε ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἤθελε νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν περισσοτέρους ὑπαλλήλους καὶ αὐτὴ δὲν τοὺς προσέλαβε;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἰσχυρίζομαι τίποτα. Ἀναφέρω γεγονότα καὶ εἰς σᾶς ἀπόκειται νὰ ἐξηγήσητε. Ἐγὼ ἐζήτησα πληροφορίας ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, πληροφορίας τὰς ὁποίας ἠξεύρουν καὶ οἱ τελευταῖοι ὑπάλληλοι αὐτῆς, καὶ ἡ Τράπεζα ἠρνήθη τὴν παροχήν. Ἐὰν τὰς ἔδωσαν εἰς σᾶς ἔκαμε νέαν παράλειψιν, μετὰ τὴν πρώτην τὴν ὁποίαν ἀποτελεῖ ἡ ἄρνησίς της.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι τὸ ἴδιον Δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ διοίκησις ἀντικείμενον κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει σᾶς παρέχω τὴν πληροφορίαν ὅτι ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὸ 1928.....

Κ. Ζαβιτζιάνος. Λυποῦμαι πολὺ ποῦ δὲν ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὸν πίνακα τὸν ὁποῖον μοῦ δίδετε τώρα. Ἐγὼ ὡμίλησα ἐπὶ γεγονότων τὰ ὁποῖα προσεπάθησα νὰ ἐξακριβώσω ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον. Ἂν δὲν ἀνταποκρίνωνται πλήρως πρὸς τὴν πραγματικότητα, δὲν παίω ἐγώ.

Ἔλεγον λοιπόν, κύριοι, ὅτι ἐστρατολογήθη ἔξωθεν σμῆνος ὁλόκληρον ὑπαλλήλων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης προσληφθέντων, μετὰ τὴν πρώτην ἐξ αὐτῆς μετάθεσιν ὑπαλλήλων, δύναται νὰ μετρηθῇ εἰς τοὺς δακτύλους τῆς μιᾶς χειρός. Ἀλλὰ ὑπῆρχε σύμβασις. Καὶ ἡ σύμβασις αὕτη ἔπρεπε νὰ παραβιασθῇ. Ἐπιέσθη λοιπὸν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα νὰ διορίσῃ ὑπαλλήλους τοὺς εὐνοουμένους τῆς Ἐκδοτικῆς καὶ τὴν ἐπομένην μετατίθεντο οὗτοι εἰς τὴν Ἐκδοτικήν.

Α. Κασσαβέτης Ἀπὸ ποῖον ἐπιέσθη;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν γνωρίζω πάντως ἀπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκδοτικῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ ἠμπορεῖ νὰ γυρίσουν οὗτοι εἰς τὴν Ἐθνικὴν μετὰ μίαν ἑξαετίαν. Μοῦ κάνει ἐντύπωσιν τὸ γεγονός.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγώ, κ. Πρόεδρε, ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀναφέρω γεγονότα. Ἐξακριβώσατέ τα. Καὶ καταγγέλω ὅτι τὸ σύνολον τῶν μέχρι σήμερον προσληφθέντων ὑπὸ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ὑπαλλήλων, πρὶν μάλιστα ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία τῶν ὑποκαταστημάτων της, ὑπερβαίνει τοὺς 900. Εἶναι τόσον μεγάλος ὁ ἀριθμὸς ὥστε ὄχι μόνον αἴθουσαι, ὄχι μόνον γραφεῖα, ἀλλ' οὐδὲ καρέκλαι ὑπάρχουν διὰ νὰ καθίσουν οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί. Σημειώσατε ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, παρὰ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐργασιῶν της, ἔκτασιν πολὺ μεγαλυτέραν ἀναμφισβητήτως ἀπὸ ἐκείνην τῆς Ἐκδοτικῆς, μὲ 30 ὑποκαταστήματα, μὲ τὸ προσωπικὸν τοῦ κέντρου, μὲ ὅλην τὴν πολυτέλειαν τὴν ὁποίαν σᾶς ἐξέθεσα, ἔχει μόλις 2,300 ὑπαλλήλους. Φαντασθῆτε ὅτι τὸ τμῆμα τῶν προεξοφλήσεων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης διατηρεῖ 25 ὑπαλλήλους, ἐνῶ τὸ ἀντίστοιχον τμῆμα τῆς Ἐθνικῆς ἔχει μόνον 4. Ὅταν ἀπεστάλη ἐπιθεωρητὴς διὰ τὴν μελέτην τῆς συστάσεως ὑποκαταστήματος ἐν Καβάλλᾳ οὗτος, ἔχων ὑπ' ὄψει του τὰς ἐκ τῆς διοικήσεως παρασχεθείσας αὐτῷ ὁδηγίας περὶ πολυτελείας κλπ., προέτεινεν ὅπως ἡ δύναμις τοῦ ἱδρυθησομένου ὑποκαταστήματος ἀνέλθῃ εἰς 45 ὑπαλλήλους. Καὶ ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ηὐξήθη εἰς 90. Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι εἰς τὰς Τραπέζας εἴθισται νὰ κρατῇ πάντοτε μία ἀναλογία μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερησίως ἐνεργουμένων πράξεων. Οὕτως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀναλογοῦν 30 πράξεις εἰς κάθε ὑπάλληλον. Εἰς τὰς ἄλλας Τραπέζας ἀναλογοῦν 70—80 πράξεις. Εἰς τὰς ξένας Τραπέζας, εἰς τὴν Ἑλβετίαν π.χ. ἀναλογοῦν 200 πράξεις. Εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν γνωρίζετε, κύριοι, πόσαι πράξεις ἀναλογοῦν εἰς κάθε ὑπάλληλον αὐτῆς; Οὔτε μία, κύριοι, πρᾶξις (χειροκροτήματα) Καὶ τοῦτο εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθὸς αὐτῶν κυμαίνεται μεταξὺ 15 καὶ 40 χιλιάδων δραχμῶν μηνιαίως ἐνῷ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ συγκεντρώνων τοιαύτην ἐξουσίαν, ὁ νυχθημερὸν ἐργαζόμενος, γηράσας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δὲν ἀπολαμβάνει οὐδὲ τοῦ τετάρτου τοῦ μισθοῦ τούτου. Ὅλοι δὲ οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ προσελήφθησαν ὅπως—ὅπως. Ἐστρατολογήθησαν σχεδὸν ἀπὸ τοὺς δρόμους. Μόνον δι' ἐλαχίστους ἐξαιτῶν ἐνεργήθη διαγωνισμός, παρὰ τὴν δημοκρατικὴν ἀρχήν χάριν τῆς ὁποίας ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἦλθεν εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν διοίκησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Καὶ κάθε διορισμὸς ἀποτελεῖ καὶ ἓν σκάνδαλον. Προσελήφθησαν ἀκόμη καὶ διαρρῆκται, ἐν γνώσει τῆς διοικήσεως, ἡ ὁποία τελεῖ εἰς

στενὴν συγγένειαν μὲ αὐτούς. Διορίσθη καὶ καλλιτεχνικὸς σύμβουλος μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι εἶναι χρήσιμος διὰ νὰ γνωματεύῃ περὶ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ τύπου τῶν ἐκδιδομένων γραμματίων, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπὶ 5 χρόνια ἀκόμη δὲν θὰ ἐκδοθοῦν τραπεζογραμμάτια. Προσελήφθη νομικὸς σύμβουλος ἐκ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης, παρ' ἧς ἐμισθοδοτεῖτο μὲ 15 χιλιάδας δραχμὰς μηνιαίως καί, ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ 'Εκδοτικῇ ἐργασία του εἶναι ἀναμφισβητήτως ὀλιγωτέρα, ἐκρίθη ὅτι ἔπρεπε νὰ αὐξηθῇ ἡ μισθοδοσία του εἰς 29,000 δραχμάς. Διορίσθη ἀκόμη καὶ ἀναπληρωτὴς τοῦ νομικοῦ τούτου συμβούλου, ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς τοῦ κ. ὑποδιοικητοῦ τῆς 'Εκδοτικῆς Τραπέζης, μισθοδοτούμενος 12—15.000 δραχ. μηνιαίως. 'Ολίγας δὲ ἡμέρας πρὸ τῆς δεχοτομήσεως διορίσθησαν τρεῖς νεαροὶ δικηγόροι, διὰ νὰ ἀποσπασθοῦν εἰς τὴν 'Εκδοτικήν, ὡς καὶ συνέβη, μισθοδοτούμενοι μὲ ἀπολαυὰς πολὺ μεγαλυτέρας ἀπὸ ἐκείνας τὰς ὁποίας λαμβάνουν ἄλλοι ὑπάλληλοι κεκτημένοι πολυετῆ ὑπηρεσίαν. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δικαστικοῦ τμήματος τῆς 'Εκδοτικῆς Τραπέζης ἀνέρχεται εἰς 12 δικηγόρους, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς ἀνήκει εἰς τὸ ὡραῖον φύλον, εἶναι δὲ ὁμολογουμένως ἡ μόνη ἐργαζομένη.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν εἶναι ἀκριβῆ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε. Εἶμαι εἰς θέσιν νὰ διαβεβαιώσω τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ προϊστάμενος τοῦ τμήματος ἐργάζεται ὅσον ὥσως κανεὶς ἄλλος ὑπάλληλος.

Κ. Ζαβιτσιάνος 'Η αὐτὴ τακτικὴ ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς δανείων. Ταῦτα δέον, ὡς γνωστόν, νὰ εἶναι ἀσφαλῆ καὶ βραχυπρόθεσμα. 'Ο δεύτερος ὅρος τηρεῖται φαινομενικῶς διότι εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐξέλεγξις. 'Ο πρῶτος, ἐξαρτώμενος ἀπὸ τὴν κρίσιν τῆς διοικήσεως, εἶναι ἀνεξερεύνητος. 'Ἐὰν ὅμως ἐξετάσητε τὴν κίνησιν τοῦ ταμείου θὰ ἴδητε ὅτι δὲν εἰσάγεται εἰς αὐτὸ ὁλόκληρον τὸ τίμημα τῶν καθ' ἑκάστην ληγόντων γραμματίων, ὅπερ σημαίνει ὅτι τὰ γραμμάτια ἀνανεοῦνται. 'Επομένως οὔτε ὁ δεύτερος ὅρος, τῆς βραχείας προθεσμίας, τηρεῖται πραγματικῶς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ βιομηχανίαι αἱ ὁποῖαι διατρέχουν κρίσιν, ἴσως ἐκ τῶν ὑπερβολικῶν ἐγκαταστάσεων εἰς τὰς ὁποίας προέβησαν, ἐβοηθήθησαν μεγάλως ὑπὸ τῆς διοικήσεως, ἐν γνώσει διατελούσης τῆς καταστάσεως αὐτῶν. Εἶναι δὲ ἐξ ἴσου γνωστὸν ὅτι ἡ διοίκησις δὶς εἰσηγήθη εἰς τὸ συμβούλιον τὴν παροχὴν δανείων εἰς ἀγρότας. 'Ένεκα ὅμως ριζικοῦ ἐλαττώματος τοῦ καταστατικοῦ της δὲν ἔδωσε οὔτε ἕνα λεπτόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Δὲν θέλετε νὰ δίδῃ ἀπ' εὐθείας εἰς ἰδιώτας;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὄχι, θέλω νὰ δίδῃ δάνεια διὰ ἀναπροσεξοφλήσεως τοῦ χαρτοφυλακίου τῶν ἄλλων τραπεζῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Γνωρίζετε ὅτι ἡ Τράπεζα ἐπροθυμοποιήθη νὰ ἀναπροεξοφλήσῃ ὅσα γραμμάτια θὰ τῇ προσήγοντο...

Κ. Ζαβιτζιάνος. 'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποσύρω τὴν αἰτιασίν μου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς)..... καὶ ὅμως αἱ ἄλλαι Τράπεζαι, διὰ λόγους κακῶς ἐννοουμένους φιλοτιμίας, δὲν ἠθέλησαν νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἀναπροεξόφλησιν αὐτήν. Προσεφέρθη μάλιστα ἡ 'Εκδοτικὴ Τράπεζα ὅπως ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῶν γραμματίων παραδίδῃ ταῦτα εἰς τὰς Τραπέζας αὐτάς, ἵνα νὰ μὴ φαίνεται ὅτι ἔχουσι ἀναπροεξοφληθῇ παρὰ τῇ 'Εκδοτικῇ Τραπέζῃ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. 'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει ἂς ἀφίσωμεν τὸ σημεῖον αὐτό, καὶ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ ἄλλο, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐξιοκατάκριτος, παρ' ὅσον εἶναι διὰ τὰς πρωτοφανεῖς σπατάλας τὰς ὁποίας πραγματοποιεῖ εἰς τὸ κονδύλιον τῶν ἐξόδων τοῦ προσωπικοῦ. Διότι, κύριοι, ἐπέδειξε τὴν αὐτὴν τακτικὴν καὶ εἰς τὸ κονδύλιον τῆς διοικήσεως. 'Επλήρωνε 200.000 δραχμὰς τὰς ὁποίας εἰσέπραξεν ὁ κ. Τσουδερός, ὡς ἀποζημίωσιν διὰ μακρὰν καὶ ἐπίπονον ἀσθένειάν τ υ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). 'Ο κ. Τσουδερὸν ἔπαθε μίαν μακρὰν νόσον, κατὰ διάρκειαν τῆς νόσου του ταύτης τὸ Συμβούλιον τῆς Τραπέζης ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ὅπως τὰ νοσήλεια πληρωθοῦν ἀπὸ τὴν Τράπεζαν. "Οταν ὁ κ. Τσουδερὸς ἔμαθε τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν δὲν ἐδέχθη νὰ πληρωθοῦν τὰ νοσήλεια καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὸς 400 χιλ. δραχμάς, ἐπειδὴ ὅμως εἶχε κληθῇ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον καὶ ὁ Καθηγητὴς "Αιζεμπεργκ ἐδέχθη μόνον νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν ὁ Καθηγητὴς οὗτος. "Αλλως τε ὑπάρχει καὶ Ταμεῖον ἀλληλοβοηθείας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης εἰς τὸ ὁποῖον καταβάλλει μηνιαίως καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς Τραπέζης, ὥστε δίκαιον ἦτο νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸ Ταμεῖον αὐτὸ ὁ "Αιζεμπεργκ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. 'Η πρᾶξις αὕτη τοῦ ὑποδιοικητοῦ τῆς Τραπέζης δὲν ἦτο μόνον πρόστυχος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸν Κανονισμόν, διότι τὸ Ταμεῖον αὐτὸ πληρώνει μόνον διὰ νοσήλεια 6 χιλ. δραχμὰς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ὑποβαλόντας πρὸς τοῦτο αἴτησιν. Καὶ ἐρωτῶ τί μέτρα ἔλαβεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ ἡμίσεως τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὰ κέρδη τοῦ 'Ελληνικοῦ δημοσίου καὶ τί ἐντύπωσιν θὰ κάμῃ τοῦτο εἰς τὸν 'Ελληνικὸν λαόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶμαι βέβαιος ὅτι διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς δὲν θὰ κάμῃ καμμίαν παρατήρησιν διότι δὲν εἶναι τόσον μικρόψυχος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Καὶ ἐρωτῶ τί μέτρα ἔλαβεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς 'Εθνικῆς Οἰκονομίας δια τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ τὸ ὁποῖον ἐστερήθησαν οἱ μέτοχοι;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οἱ μέτοχοι θὰ συνέλθουν καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐπικυρώσουν τὴν δαπάνην.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶναι ταῦτα πάντα μία ὁλόκληρος πολιτικὴ ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ἡ φαυλότης τῆς Διοικήσεως διότι ἡ πολιτικὴ τῆς Διοικήσεως ἐξελέγχεται ἀπὸ τὴν πληθὺν τῶν λεπτομερειῶν αὐτῶν. 'Εξησφάλισε δὲ ἡ Διοίκησις ἀκόμη ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν τῶν 'Εθνῶν καὶ τὰ ἐτήσια ταξειδιά της διὰ νὰ κομίζῃ τὰς καταστάσεις τῆς Τραπέζης τὰς ὁποίας κάλλιστα ἠδύνατο νὰ στέλλῃ ἐπὶ συστάσει εἰς τὴν Γενεύην καὶ τοιουτοτρόπως ἡ Τράπεζα πληρώνει 800 χιλ. δραχμὰς κατ' ἔτος διὰ νὰ ὑφίσταται ἡ 'Ελλὰς τὴν εὐτελεστέραν ταπείνωσιν νὰ φέρνῃ ἡ Διοίκησις τῆς 'Εκδοτικῆς Τραπέζης τὰ χαρτιά αὐτά. 'Η ἄσωτος αὕτη διαχείρισις ἀπειλεῖ οὐ μόνον τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῆς χώρας, δὲν δημιουργεῖ μόνον ὅλους τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους εἶπον ἄλλα ἀδικεῖ καὶ τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον στερεῖται τοῦ ἡμίσεως τῶν ποσῶν τούτων τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὰ κέρδη τοῦ Δημοσίου μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ μερίσματος. 'Η 'Ελλὰς εὑρίσκεται πρὸ μοναδικῆς ἀσωτείας τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης, ἥτις ἐπέφερεν ὄχι μόνον τὰ ἀποτελέσματα κάθε ἀσωτείας ἀλλὰ τὸ χειρότερον ὅτι ἡ σπατάλη αὕτη ξεσπᾷ καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας. Διὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης θὰ ἠδύναντο ἀσφαλῶς νὰ ἐξυπηρετηθοῦν ὅλοι οἱ σκοποὶ διὰ τοὺς ὁποίους ἱδρύθησαν τέσσαρες Τράπεζαι. 'Η Διοίκησις τῆς Τραπέζης ἔφερε τὴν ἀδικαιολόγητον στενότητα διότι περιώρισε τὴν κυκλοφορίαν εἰς 4 χιλ. 800 ἑκατομμύρια μὲ τὴν ἀβάσιμον δικαιολογίαν νὰ μὴ πίπτῃ ἡ ἀξία τοῦ καλύμματος ἀλλὰ δὲν ὑπολόγισε καὶ ἐπὶ τῆς κρίσεως τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει ἡ στενότης. "Ολη αὐτὴ ἡ κίνησις ὄχι μόνον δὲν κάμνει τὴν Τράπεζαν ρυθμίστριαν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἀλλὰ ἔκαμεν αὐτὴν ἕνα ὀργανισμὸν νεκρὸν καὶ παρέσχετι αὕτη ἐντελῶς ἀπαρατήρητος. Δὲν ἔχει τις παρὰ νὰ κάμῃ μίαν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Κατάστημα τῆς Τραπέζης καὶ θὰ ἴδῃ ἕνα σμῆνος κλητήρων οὐδένα δὲ πελάτην, μόνον οἱ προθάλαμοι τῆς Διοικήσεως εἶναι πλήρεις θεσιθηρῶν.

Δ. Μαρσέλος. 'Αναφέρατε ὅτι σμῆνος ὑπαλλήλων

διωρίσθησαν, ἐτονίσατε ὅτι ἡ Τράπεζα ὑπέστη πίεσιν διὰ τὸ τράνζιτο τῆς μιᾶς ἡμέρας καὶ πρέπει νὰ εἴπητε ἂν ἡ πίεσις προῆλθε ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κόσμον.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοιαῦτα πράγματα δὲν εἶπα ἐγώ. Παρεδώσαμεν ὅτι πολυτιμότερον εἴχαμεν καὶ ἐνεπιστεύθημεν ἕν μεγάλον ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ εἰσηγητής του πρέπει νὰ ὑπηρηφανεύεται, εἰς χεῖρας μικράς. Δὲν θεωρῶ λήξασαν τὴν συζήτησιν καὶ περιμένω τὴν ἀπάντησιν τῆς Κυβερνήσεως διότι ἡ κατάστασις δὲ εἶναι ἁπλῶς ὀλιβερά, εἶναι τραγική. 'Η διαχείρισις τοῦ ἱδρύματος τούτου διεξάγεται κατὰ τὸν ἀτυχέστερον τρόπον πρέπει δὲ νὰ ἐρευνηθῇ γενικῶς ἡ κατάστασις καὶ νὰ ἐξετασθῇ μήπως τυχὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανορθώσωμεν τὸ λάθος τὸ ὁποῖον ἐκάμαμεν τοῦ χωρισμοῦ τῆς Τραπέζης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Θέλετε δηλαδὴ νὰ ἑνώσωμεν πάλιν τὴν Τράπεζαν;

Κ. Ζαβιτζιάνος. 'Εγὼ ρίπτω μίαν ἰδέαν διὰ νὰ μελετηθῇ αὕτη. 'Εκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γίνῃ ἄνευ ἀναβολῆς εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς Τραπέζης ἀπὸ τὸ βάρος τῆς Διοικήσεως αὐτῆς καὶ πρέπει νὰ τὸ πράξῃ ἡ Κυβέρνησις μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν θὰ συναντήσῃ τὸ ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον ἔστησαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ διοικοῦντες τὴν Τράπεζαν τὸ πρόχωμα τῆς Κ. τῶν Ε. τὸ ὁποῖον ἔστησαν διὰ νὰ καλυφθοῦν ἀπέναντι ὁσουδήποτε σφάλματος ὁσονδήποτε μεγάλον καὶ ἂν ἦτο τοῦτο. 'Η Κοινωνία τῶν 'Εθνῶν ἀναμιχθεῖσα εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς 'Ελλάδος δὲν θὰ θέλῃ οὔτε τὸν κίνδυνον τῆς σταθεροποιήσεως οὔτε τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν τῆς 'Ελλάδος. Πρέπει τὸ ζήτημα νὰ τὸ λάβῃ εἰς χεῖρας του ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. 'Η Βουλὴ πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐκλήθη διὰ νὰ λύσῃ διαφωνίας, αἵτινες ἀνεφύησαν μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Δ)σεως τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦτο ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης ἀνδρὸς ἀπολαύοντος καὶ δικαίως πλήρους σεβασμοῦ. 'Εὰν ἡ Βουλὴ ἐκλήθη διὰ νὰ λύσῃ τὴν διαφωνίαν αὐτὴν εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Βουλὴ λίαν ταχέως θὰ κληθῇ διὰ νὰ λύσῃ ἄλλας διαφοράς, διαφορὰς οὐσιαστικωτέρας μεταξὺ τῆς Δ)σεως 'Εκδοτικῆς Τραπέζης καὶ πάσης ἐννοίας ἠθικῆς καὶ δικαίου. (Χειροκροτήματα).

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πρὶν ἀπαντήσω εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἐπερωτήσεως θὰ ἤθελον νὰ ἐκφράσω τὸ παράπονον ὅτι ἡ ἐπερώτησις τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τῆς Πολιτικῆς 'Ενώσεως εἶναι παραπολὺ γενική, πράγμα τὸ ὁποῖον ἀντίκειται εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ ὅπως αἱ ἐπερωτήσεις εἶναι εἰδικώτεραι καὶ οἱ λόγοι τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι διότι ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς πρέπει νὰ γνωρίζῃ εἰδικώτερον τὴν ἐπερώτησιν διὰ νὰ προσκομίζῃ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα καὶ ἵνα οἱ βουλευταὶ γνωρίζουν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπερωτήσεως διὰ νὰ κανονίζουν τὴν θέσιν των κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς συζητήσεως. Οὕτω ἡ συζήτησις δὲν διεξάγεται μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα. 'Η ἀφορμὴ τῆς ἐπερωτήσεως προῆλθεν ἐκ μιᾶς ἐρωτήσεως τὴν ὁποίαν ὑπέβολεν ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας μετὰ τῶν φίλων του καὶ ἥτις ἐρώτησις περιωρίζετο εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης, ἐνῷ ἡ ἐπερώτησις ἀνεπτύχθη ἐφ' ὅλης τῆς πολιτικῆς τῆς 'Εκδοτικῆς Τραπέζης. Τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν τὴν ἔστειλα εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος καὶ ἔλαβα τὴν ἀπάντησιν τὴν ὁποίαν διεβίβασα εἰς τὸν κ. πολιτευτὴν Κερκύρας, ὅτι δηλ. ἡ Τράπεζα δὲν θεωρεῖ ἑαυτὴν ὑποχρεωμένην νὰ διαβιβάσῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ζητηθέντα παρ' αὐτῆς ἵνα ὑποστῶσι αὐτὰ δημόσιον ἔλεγχον. Σημειωτέον ὅτι τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν τὴν εἶχε δώσει καὶ πέρυσιν ἡ Τράπεζα ἐπικαλουμένη τὴν ἀνεξαρτησίαν της. 'Εγώ, διαβιβάζων τὴν ἀπάντησιν αὐτήν, δὲν ἐξέφρασα καμμίαν γνώμην, ἀδίκως συνεπῶς ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς Πολιτικῆς 'Ενώσεως εἶπεν ὅτι συμφερίζομαι τὰς ἀπόψεις αὐτάς. "Οσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίληψίν μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ χωρίσωμεν τὴν πολιτικὴν τῆς Τραπέζης ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν Δ)σιν τῶν ὑποκαταστημάτων, περὶ τῆς μισθοδοσίας ὑπαλλήλων, περὶ ἐξόδων νοσηλείας, περὶ ταξειδίων. "Ολων τῶν πράξεων τούτων ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις ἀνήκει εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ μόνον διὰ τὴν νομιμότητα αὐτῶν δικαιοῦται νὰ ἐπέμβῃ ὁ Ὑπουργὸς διὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου.

Ταῦτα, ἐπαναλαμβάνομεν διττῶς συνάγονται ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ. Οὐδὲ δύνατι νὰ δοθῇ ἄλλη ἑρμηνεία εἰς τὰ σχετικὰ ἄρθρα χωρὶς νὰ παρίδῃ τις τὴν συναφῆ ἔννοιαν αὐτῶν καὶ χωρὶς νὰ ἀνατρέψῃ πᾶσαν ἰδέαν ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης. Βεβαίως θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀντείπῃ, ὑποστηρίζων ὅτι ἀφοῦ τὸ Κράτος συμμετέχει εἰς τὰ κέρδη θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἐπεμβάσεως καὶ ἐλέγχου εἰς τὰς πράξεις τοὐλάχιστον ἐκείνας τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὰ κέρδη, ὅπως εἶναι ἡ πολυτέλεια εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων ἢ εἰς τὸν μισθὸν αὐτῶν, ἢ εἰς ἄλλας δαπάνας, ἀγορᾶς ἀκινήτων κλπ. 'Αλλὰ τοιαύτη ἐπέμβασις θὰ καθίστα πλέον τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπέζης ἐξάρτημα τοῦ Κράτους, ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Τραπέζης εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα δὲν εἶναι πιθανὸν ὅτι παρουσιάζει κινδύνους τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, ἀφοῦ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης εἶναι κοινὰ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ἔχει δὲ τὸ Κράτος τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἔγκρισίν του διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ διοικητοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἐθεώρει παρέχοντα τὰ ἀπαιτούμενα ἐγγύα καλῆς διοικήσεως. 'Αλλ' ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν παράδοσιν, ἡ ὁποία ἐκανόνισεν ἀπὸ

ογδοήκοντα καὶ πέον ἐτῶν τὰς σχέσεις Κράτους καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὡς Ἐκδοτικῆς. Εἶχε τὸ Κράτος καὶ ἐκεῖ συμμετοχὴν ἐπὶ τῶν κερδῶν, καὶ ἐπρόκειτο καὶ περὶ Τραπέζης, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρχον αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 50, οὐδὲ τοῦ ἄρθρου 72, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 48 ἦτο ὀλιγώτερον περιοριστικὴ διὰ τὸ Κράτος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διότι ἐπὶ 80 ὅλα ἔτη δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτον παράδειγμα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Κατὰ τὴν ἀντίληψίν σας. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς πολιτικῆς ἑνώσεως ἀνέφερε διαφόρους σπατάλας τῆς Διοικήσεως ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔχομεν συγκεκριμένα ἐρωτήματα καὶ ὁ ἴδιος δὲ ὁ ἐπερωτῶν ἔκαμεν ἐπιφυλάξεις, εἶπεν ὅμως ὅτι αἱ δαπάναι τῆς διαχειρίσεως εἶναι ἀράντασται. Ἐγὼ ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μὴ ἔχων νόμιμον δικαίωμα νὰ κανονίσω τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεως τῆς Τραπέζης, ἐζήτησα πληροφορίας αἵτινες μοὶ ἐδόθησαν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διατὶ δὲν τὰς ἐδίδατε καὶ εἰς ἡμᾶς τότε;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ τὰς δώσω πρὸς δημόσιον ἔλεγχον ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελεν ἡ Τράπεζα. Ἔχω ἕνα συγκριτικὸν πίνακα ἐμφαίνοντα τὰ ἀκαθάριστα κέρδη τὰ γενικὰ ἔξοδα, μισθοδοσίαν καὶ λοιπὰ ἔξοδα διαχειρίσεως διαφόρων Τραπεζῶν. Κατὰ τοῦτον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα κατὰ τὸ 1926 εἶχε ἀκαθάριστα κέρδη 594,816,312 καὶ γενικὰ ἔξοδα 212,8 5,676 δηλαδὴ 35,78 ο)ο. Κατὰ τὸ 1927 εἶχε ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀκαθάριστα κέρδη 36,57 ο)ο. Τὸ 1928 37,53 ο)ο. Ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας εἶχε ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων κατὰ τὸ 1927 59,31 ο)ο. Τὸ 1928 58,02 ο)ο. Ἡ Γερμανικὴ Τράπεζα εἶχε κατὰ τὸ ἔτος 1928 ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων 55,068 ο)ο. Ἡ Τράπεζα τῆς Πολωνίας εἶχε ποσοστὸν 37,03 ο)ο, ἐνῶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος κατὰ μὲν τὸ 1928 εἶχε ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων 28,44 ο)ο καὶ κατὰ τὸ 1929 29,34 ο)ο. Εἰς δὲ τὰ ἔξοδα ταῦτα περιλαμβάνονται καὶ ἐνοίκια τὰ ὁποῖα δὲν πληρώνει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διότι ἔχει ἰδιόκτητα κτίρια ἄτινα πρὸ πολλοῦ ἔχει ἀποσβέσει. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἶναι τρομερά, εἶναι ὅπως τὰ ἔξοδα ὅλων τῶν ἄλλων Τραπεζῶν. Τὸ ποσοστὸν τῶν γενικῶν ἐξόδων εἶναι κατώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ μέσου ὅρου. Δὲν λέγω ὅτι ἡ διαχείρισις τῆς Τραπέζης διαπνέεται ἀπὸ πνεύματος οἰκονομίας ὅπως δὲν διαπνέεται ἡ διαχείρισις καὶ διὰ καμμίαν Τράπεζαν. Διότι ἔχουν ἀντίληψιν τραπεζιτικήν. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα περὶ παχυλῶν μισθῶν δὲν εἶναι ἀκριβῆ καὶ οὔτε οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἶναι κατώτεροι τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκδοτικῆς.

Κ. Ζαβιτζιάνος Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὅμως ἠλάττωσε τὸ προσωπικόν της κατὰ 500 ὑπαλλήλους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔχει ἐν συνόλῳ 914 ὑπαλλήλους, ἐκ τῶν ὁποίων 721 παρέλαβε ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἂν ἐκ τῶν 721 τούτων ὑπαλλήλων ἀφαιρέσωμεν τοὺς 116 οἵτινες εἶχον ὀλίγον χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, μένουν 605 παλαιοὶ μόνιμοι ὑπάλληλοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πλὴν τῶν ὑπαλλήλων τοὺς ὁποίους ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐχορήγησεν εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν ἠλάττωσε τὸν ἀριθμὸν κατὰ ἄλλους 500.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πῶς ἀπέλυσε 500 ὑπαλλήλους; τοὺς ἔρριψε στὸ δρόμο;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὄχι, ἄλλοι ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον ἄλλοι παρητήθησαν καὶ ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ μὴ τοὺς ἀντικαθιστᾷ.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐλέχθη ὅτι προσελήφθησαν εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ εἰδικῶς ἀνεφέρθη ὁ κ. Γρηγορίου καὶ ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι τὸ Κράτος μετὰ λύπης ἐστερήθη 2—3 ἱκανωτάτων ὑπαλλήλων τῶν ὁποίων μάλιστα ἡ μισθοδοσία εἶναι κατωτέρα τῶν ἀντιστοίχων ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης, οἱ ὁποῖοι προῆλθον ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς στρατολογία ὑπαλλήλων. Οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι προσελήφθησαν διὰ διαγωνισμοῦ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὁ διαγωνισμὸς προεκλήθη διὰ 12 θέσεις.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐγὼ τοὐλάχιστον γνωρίζω περίπτωσιν 60ου καὶ 70ου ἐπιτυχόντος, ὥστε δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ διαγωνισμὸς νὰ προεκηρύχθη διὰ 12 ὑπαλλήλους. Ἀνεφέρθη προσέτι ὅτι ἡ Τράπεζα κάμνει σπατάλας ἀνεγείρουσα διάφορα κτίρια. Δὲν νομίζω ὅτι μία Τράπεζα διαπράττει ἁμάρτημα ἂν κάμνῃ ἰδιόκτητα καταστήματα οὔτε τὸ τοιοῦτον φρονῶ ὅτι ἀποτελεῖ σπατάλην. Ἀλλ' ἀνεφέρθησαν προσέτι καὶ τὰ ταξείδια εἰς Γενεύην ἄτινα ἐκόστησαν 800.000 δραχ. δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα θὰ ἐξοτέλει τὸν προορισμόν της ἂν ἀπέστελλε τὰς καταστάσεις της ταχυδρομικῶς εἰς τὴν Γενεύην διὰ νὰ ἐπικυρωθοῦν αὗται, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἐπικυρώσεως τῶν χαρτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ γενικωτέρων συμφερόντων. Ἀνέφερε προσέτι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας ὡμίλησε καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς νοσηλείας τοῦ κ. Τσουδεροῦ, ἀλλ' ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς εὑρεθεὶς πρὸ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης νὰ πληρωθοῦν τὰ νοσήλειά του ἠρνήθη νὰ τὸ δεχθῇ καὶ ἐπλήρωσεν ὁ ἴδιος 400 χιλ. δραχμῶν καὶ ἡ Τράπεζα ἐπλήρωσε μόνον τὸν Καθηγητὴν Ἀζεμπέργκε τὸν ὁποῖον τέλος πάντων δὲν ἐκάλεσεν αὐτός. Φρονῶ ὅτι εἶχε δικαίωμα νοσηλείων διότι τοῦτο κατὰ παράδοσιν γίνεται πάντοτε. Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως ὡμίλησε καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων ἀνέτρεξεν εἰς τὸν χωρισμὸν τῆς Τραπέζης καὶ εἶπεν ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ παρεμενε τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο διήρεσε ζωηρῶς τὸν πολιτικὸν καὶ νομικὸν κόσμον καὶ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις ἐφαίνετο εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποκλίνουσα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ ἐν τούτοις ἐπεκράτησε ἡ ἀντίθετος ἄποψις, καὶ ὁ λόγος ἦτο νὰ μὴ ἐξαρθρωθῇ ὁ μεγάλος αὐτὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅστις τοσαύτας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν τόπον καὶ ὅστις θὰ ἐξηρθροῦτο ἂν ἐκράτει μόνον τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα καὶ ἀπεχωρίζετο ὅλων τῶν ἄλλων ἐργασιῶν του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν βραχυ ψυχικῇ ὁρμῇ ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας ἐπρότεινε τὴν ἐκ νέου συνένωσιν τῶν Τραπεζῶν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ εἶπον νὰ τὸ μελετήσητε καὶ τὸ εἶπον διὰ νὰ γραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκεῖ θὰ καταλήξετε.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐὰν ἐγένετο θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθουν μεγάλαι καταστροφαί. Ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας κατακρίνει ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης κατηρτίσθη κατὰ μέγα μέρος ἀκινητοποιημένον διότι περιελήφθησαν εἰς αὐτὸ χρέη τοῦ Δημοσίου. Ἀλλὰ πρὶν κατακρίνει τις τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ ὡς αὕτη ἐγένετο μὲ τὴν ἀκινητοποίησιν, δηλαδὴ μεγάλου μέρους αὐτοῦ ἀποτελουμένην ἐκ δανείων τοῦ Δημοσίου πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει ὅτι ἀπαξ ἀποφασισθείσης τῆς ἱδρύσεως τῆς νέας Τραπέζης ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἦτο ἀπολύτως ἐλευθέρα νὰ κανονίσῃ ὅπως ἤθελε τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς νέας τοιαύτης Τραπέζης καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν πλείονα ρευστότητα. Πρὸς ἐπιτυχίαν μείζονος ρευστότητος ἢ ὀλιγωτέρας ἀκινητοποιήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ δύο τρόποι ὑπῆρχον. Πρῶτον νὰ συναινέσῃ ἡ Ἐθνικὴ εἰς παραχώρησιν πρὸς τὴν νέαν

Τράπεζαν ἄλλων στοιχείων ἐνεργητικοῦ καὶ νὰ κρατήσῃ αὕτη μεγαλύτερον μέρος δανείων τοῦ Δημοσίου πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐδέχετο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ὁ δεύτερος τρόπος ἦτο νὰ συναρθῇ δάνειον μεγαλύτερον τοῦ συναρθέντος τότε τμήματος τῶν 3,000,000 λιρῶν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξαφληθῇ ρευστοποιούμενον μεγαλύτερον μέρος τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου τῶν μεταβιβασθέντων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Δὲν δυνατή τις νὰ εἴπῃ ἀδιστάκτως ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος τρόπος θὰ ἀντιπεκρίνετο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, τοῦ ὁποίου θὰ ἠῦξάνων τὰ ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως βάρη.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ τρόπος οὗτος δὲν ἀντέκειτο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου εἶναι ζήτημα ἂν ἦτο πραγματοποιήσιμος διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ τραπεζιτικὴ μεταρρύθμισις δὲν ἐγένετο ἐν πλήρει αὐτοβουλίᾳ ἡμῶν ἀλλὰ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε., αἱ ἀντιλήψεις τῆς ὁποίας ἦτο ἀνάγκη νὰ εἰσακουσθῶσι. Δὲν γνωρίζω δὲ ἂν θὰ ἦτο διατεθειμένη ἡ Δημοσιονομικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κ.Τ.Ε. νὰ ἀνεύρῃ ἄτινα ἐκόστησαν 800.000 δραχ. δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα θὰ ἐξοτέλει τὸν προορισμόν της ἂν ἀπέστελλε τὰς καταστάσεις της ταχυδρομικῶς εἰς τὴν Γενεύην διὰ νὰ ἐπικυρωθοῦν αὗται, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἐπικυρώσεως τῶν χαρτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ γενικωτέρων συμφερόντων. Ἀνέφερε προσέτι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας ὡμίλησε καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς νοσηλείας τοῦ κ. Τσουδεροῦ, ἀλλ' ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς εὑρεθεὶς πρὸ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης νὰ πληρωθοῦν τὰ νοσήλειά του ἠρνήθη νὰ τὸ δεχθῇ καὶ ἐπλήρωσεν ὁ ἴδιος 400 χιλ. δραχμῶν καὶ ἡ Τράπεζα ἐπλήρωσε μόνον τὸν Καθηγητὴν Ἀζεμπέργκε τὸν ὁποῖον τέλος πάντων δὲν ἐκάλεσεν αὐτός. Φρονῶ ὅτι εἶχε δικαίωμα νοσηλείων διότι τοῦτο κατὰ παράδοσιν γίνεται πάντοτε. Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως ὡμίλησε καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων ἀνέτρεξεν εἰς τὸν χωρισμὸν τῆς Τραπέζης καὶ εἶπεν ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ παρεμενε τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο διήρεσε ζωηρῶς τὸν πολιτικὸν καὶ νομικὸν κόσμον καὶ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις ἐφαίνετο εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποκλίνουσα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ ἐν τούτοις ἐπεκράτησε ἡ ἀντίθετος ἄποψις, καὶ ὁ λόγος ἦτο νὰ μὴ ἐξαρθρωθῇ ὁ μεγάλος αὐτὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅστις τοσαύτας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν τόπον καὶ ὅστις θὰ ἐξηρθροῦτο ἂν ἐκράτει μόνον τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα καὶ ἀπεχωρίζετο ὅλων τῶν ἄλλων ἐργασιῶν του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν βραχυ ψυχικῇ ὁρμῇ ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας ἐπρότεινε τὴν ἐκ νέου συνένωσιν τῶν Τραπεζῶν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ εἶπον νὰ τὸ μελετήσητε καὶ τὸ εἶπον διὰ νὰ γραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκεῖ θὰ καταλήξετε.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐὰν ἐγένετο θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθουν μεγάλαι καταστροφαί. Ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας κατακρίνει ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης κατηρτίσθη κατὰ μέγα μέρος ἀκινητοποιημένον διότι περιελήφθησαν εἰς αὐτὸ χρέη τοῦ Δημοσίου. Ἀλλὰ πρὶν κατακρίνει τις τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ ὡς αὕτη ἐγένετο μὲ τὴν ἀκινητοποίησιν, δηλαδὴ μεγάλου μέρους αὐτοῦ ἀποτελουμένην ἐκ δανείων τοῦ Δημοσίου πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει ὅτι ἀπαξ ἀποφασισθείσης τῆς ἱδρύσεως τῆς νέας Τραπέζης ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἦτο ἀπολύτως ἐλευθέρα νὰ κανονίσῃ ὅπως ἤθελε τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς νέας τοιαύτης Τραπέζης καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν πλείονα ρευστότητα. Πρὸς ἐπιτυχίαν μείζονος ρευστότητος ἢ ὀλιγωτέρας ἀκινητοποιήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ δύο τρόποι ὑπῆρχον. Πρῶτον νὰ συναινέσῃ ἡ Ἐθνικὴ εἰς παραχώρησιν πρὸς τὴν νέαν Τράπεζαν ἄλλων στοιχείων ἐνεργητικοῦ καὶ νὰ κρατήσῃ αὕτη μεγαλύτερον μέρος δανείων τοῦ Δημοσίου πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐδέχετο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ὁ δεύτερος τρόπος ἦτο νὰ συναρθῇ δάνειον μεγαλύτερον τοῦ συναρθέντος τότε τμήματος τῶν 3,000,000 λιρῶν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξαφληθῇ ρευστοποιούμενον μεγαλύτερον μέρος τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου τῶν μεταβιβασθέντων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Δὲν δυνατή τις νὰ εἴπῃ ἀδιστάκτως ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος τρόπος θὰ ἀντιπεκρίνετο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, τοῦ ὁποίου θὰ ἠῦξάνων τὰ ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως βάρη.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ τρόπος οὗτος δὲν ἀντέκειτο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου εἶναι ζήτημα ἂν ἦτο πραγματοποιήσιμος διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ τραπεζιτικὴ μεταρρύθμισις δὲν ἐγένετο ἐν πλήρει αὐτοβουλίᾳ ἡμῶν ἀλλὰ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε., αἱ ἀντιλήψεις τῆς ὁποίας ἦτο ἀνάγκη νὰ εἰσακουσθῶσι. Δὲν γνωρίζω δὲ ἂν θὰ ἦτο διατεθειμένη ἡ Δημοσιονομικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κ.Τ.Ε. νὰ ἀνεύρῃ ἄτινα ἐκόστησαν 800.000 δραχ. δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα θὰ ἐξοτέλει τὸν προορισμόν της ἂν ἀπέστελλε τὰς καταστάσεις της ταχυδρομικῶς εἰς τὴν Γενεύην διὰ νὰ ἐπικυρωθοῦν αὗται, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἐπικυρώσεως τῶν χαρτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ γενικωτέρων συμφερόντων. Ἀνέφερε προσέτι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας ὡμίλησε καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς νοσηλείας τοῦ κ. Τσουδεροῦ, ἀλλ' ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς εὑρεθεὶς πρὸ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης νὰ πληρωθοῦν τὰ νοσήλειά του ἠρνήθη νὰ τὸ δεχθῇ καὶ ἐπλήρωσεν ὁ ἴδιος 400 χιλ. δραχμῶν καὶ ἡ Τράπεζα ἐπλήρωσε μόνον τὸν Καθηγητὴν Ἀζεμπέργκε τὸν ὁποῖον τέλος πάντων δὲν ἐκάλεσεν αὐτός. Φρονῶ ὅτι εἶχε δικαίωμα νοσηλείων διότι τοῦτο κατὰ παράδοσιν γίνεται πάντοτε. Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως ὡμίλησε καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων ἀνέτρεξεν εἰς τὸν χωρισμὸν τῆς Τραπέζης καὶ εἶπεν ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ παρεμενε τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο διήρεσε ζωηρῶς τὸν πολιτικὸν καὶ νομικὸν κόσμον καὶ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις ἐφαίνετο εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποκλίνουσα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ ἐν τούτοις ἐπεκράτησε ἡ ἀντίθετος ἄποψις, καὶ ὁ λόγος ἦτο νὰ μὴ ἐξαρθρωθῇ ὁ μεγάλος αὐτὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅστις τοσαύτας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν τόπον καὶ ὅστις θὰ ἐξηρθροῦτο ἂν ἐκράτει μόνον τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα καὶ ἀπεχωρίζετο ὅλων τῶν ἄλλων ἐργασιῶν του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν βραχυ ψυχικῇ ὁρμῇ ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας ἐπρότεινε τὴν ἐκ νέου συνένωσιν τῶν Τραπεζῶν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ εἶπον νὰ τὸ μελετήσητε καὶ τὸ εἶπον διὰ νὰ γραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκεῖ θὰ καταλήξετε.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐὰν ἐγένετο θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθουν μεγάλαι καταστροφαί. Ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας κατακρίνει ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης κατηρτίσθη κατὰ μέγα μέρος ἀκινητοποιημένον διότι περιελήφθησαν εἰς αὐτὸ χρέη τοῦ Δημοσίου. Ἀλλὰ πρὶν κατακρίνει τις τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ ὡς αὕτη ἐγένετο μὲ τὴν ἀκινητοποίησιν, δηλαδὴ μεγάλου μέρους αὐτοῦ ἀποτελουμένην ἐκ δανείων τοῦ Δημοσίου πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει ὅτι ἀπαξ ἀποφασισθείσης τῆς ἱδρύσεως τῆς νέας Τραπέζης ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἦτο ἀπολύτως ἐλευθέρα νὰ κανονίσῃ ὅπως ἤθελε τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς νέας τοιαύτης Τραπέζης καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν πλείονα ρευστότητα. Πρὸς ἐπιτυχίαν μείζονος ρευστότητος ἢ ὀλιγωτέρας ἀκινητοποιήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ δύο τρόποι ὑπῆρχον. Πρῶτον νὰ συναινέσῃ ἡ Ἐθνικὴ εἰς παραχώρησιν πρὸς τὴν νέαν Τράπεζαν ἄλλων στοιχείων ἐνεργητικοῦ καὶ νὰ κρατήσῃ αὕτη μεγαλύτερον μέρος δανείων τοῦ Δημοσίου πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐδέχετο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ὁ δεύτερος τρόπος ἦτο νὰ συναρθῇ δάνειον μεγαλύτερον τοῦ συναρθέντος τότε τμήματος τῶν 3,000,000 λιρῶν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξαφληθῇ ρευστοποιούμενον μεγαλύτερον μέρος τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου τῶν μεταβιβασθέντων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Δὲν δυνατή τις νὰ εἴπῃ ἀδιστάκτως ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος τρόπος θὰ ἀντιπεκρίνετο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, τοῦ ὁποίου θὰ ἠῦξάνων τὰ ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως βάρη.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ τρόπος οὗτος δὲν ἀντέκειτο εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου εἶναι ζήτημα ἂν ἦτο πραγματοποιήσιμος διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ τραπεζιτικὴ μεταρρύθμισις δὲν ἐγένετο ἐν πλήρει αὐτοβουλίᾳ ἡμῶν ἀλλὰ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε., αἱ ἀντιλήψεις τῆς ὁποίας ἦτο ἀνάγκη νὰ εἰσακουσθῶσι. Δὲν γνωρίζω δὲ ἂν θὰ ἦτο διατεθειμένη ἡ Δημοσιονομικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κ.Τ.Ε. νὰ ἀνεύρῃ ἄτινα ἐκόστησαν 800.000 δραχ. δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα θὰ ἐξοτέλει τὸν προορισμόν της ἂν ἀπέστελλε τὰς καταστάσεις της ταχυδρομικῶς εἰς τὴν Γενεύην διὰ νὰ ἐπικυρωθοῦν αὗται, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἐπικυρώσεως τῶν χαρτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ γενικωτέρων συμφερόντων. Ἀνέφερε προσέτι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας ὡμίλησε καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς νοσηλείας τοῦ κ. Τσουδεροῦ, ἀλλ' ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς εὑρεθεὶς πρὸ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης νὰ πληρωθοῦν τὰ νοσήλειά του ἠρνήθη νὰ τὸ δεχθῇ καὶ ἐπλήρωσεν ὁ ἴδιος 400 χιλ. δραχμῶν καὶ ἡ Τράπεζα ἐπλήρωσε μόνον τὸν Καθηγητὴν Ἀζεμπέργκε τὸν ὁποῖον τέλος πάντων δὲν ἐκάλεσεν αὐτός. Φρονῶ ὅτι εἶχε δικαίωμα νοσηλείων διότι τοῦτο κατὰ παράδοσιν γίνεται πάντοτε. Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως ὡμίλησε καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων ἀνέτρεξεν εἰς τὸν χωρισμὸν τῆς Τραπέζης καὶ εἶπεν ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ παρεμενε τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο διήρεσε ζωηρῶς τὸν πολιτικὸν καὶ νομικὸν κόσμον καὶ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις ἐφαίνετο εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποκλίνουσα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ ἐν τούτοις ἐπεκράτησε ἡ ἀντίθετος ἄποψις, καὶ ὁ λόγος ἦτο νὰ μὴ ἐξαρθρωθῇ ὁ μεγάλος αὐτὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅστις τοσαύτας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν τόπον καὶ ὅστις θὰ ἐξηρθροῦτο ἂν ἐκράτει μόνον τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα καὶ ἀπεχωρίζετο ὅλων τῶν ἄλλων ἐργασιῶν του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν βραχυ ψυχικῇ ὁρμῇ ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας ἐπρότεινε τὴν ἐκ νέου συνένωσιν τῶν Τραπεζῶν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ εἶπον νὰ τὸ μελετήσητε καὶ τὸ εἶπον διὰ νὰ γραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκεῖ θὰ καταλήξετε.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ πρᾶγμα τοῦτο

ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ πλέον γεγονότος τοῦ χωρισμοῦ τῶν Τραπεζῶν καὶ περὶ τῶν προσώπων τῶν διοικούντων τὴν Τράπεζαν. Ἡ κακομεταχείρισις τῶν προσώπων τούτων, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ νοηθῇ ὅτι ὰ εἶχε σημασίαν τινὰ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐκλογῆς νέων, σήμερον οὐδεμίαν πρακτικὴν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ παρὰ μόνον τὸν κλονισμὸν τοῦ ἱδρύματος. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ἔφερε τὴν ἐπερώτησιν διὰ νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ ἡ σταθεροποίησις. Ἡ μαύρη ἀπαισιοδοξία, ἡ ὁποία ἐπ' ἐσχάτων κατέλαβε τὰς γνώμας αὐτοῦ, ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῆς σταθεροποιήσεως. Καὶ εἶναι λυπηρὸν δι' ἓν νέον κόμμα, τὸ ὁποῖον φιλοδοξεῖ νὰ κυβερνήσῃ τὴν χώραν, νὰ κατέχεται ὑπὸ τοιαύτης ἀπαισιοδοξίας καὶ εἶναι λυπηρότερον ἀκόμη ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τούτου δὲν θέλει ν' ἀναγνωρίσῃ ποίας ζημίας πρόξενος γίνεται ὡς πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν προαναγγέλλων κινδύνους ἐλλειμμάτων καὶ καταστροφὰς φανταστικὰς τῆς σταθεροποιήσεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοὐναντίον μάλιστα, ὑρνοῦμεν, ὅτι λέγοντες τὴν ἀλήθειαν ἐξυπηρετοῦμεν τὴν Ἐθν. Οἰκονομίαν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Κατὰ τίνα τρόπον ἐξυπηρετεῖται ἡ Ἐθνικὴ Οἰκονομία διὰ τῆς τακτικῆς αὐτῆς εἶναι ἄξιον ἀπορίας καὶ δύναται ἡ Βουλὴ νὰ κρίνῃ.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐπειδὴ ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἔκαμε καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μίαν ἀποστροφήν, ἐρωτῶν κατὰ τίνα τρόπον προστατεύει τοὺς μετόχους τῆς Ἐκδοτικῆς κατὰ τῆς σπατάλου διοικήσεως αὐτῆς ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορίαν μου πῶς ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος, ὁ ὁποῖος ἐκλαμβάνεται ὡς ἐκπρόσωπος συντηρητικῶν ἰδεῶν, ἀξιοῖ ὅπως τὸ Κράτος ἐπεμβαίνῃ καὶ ἀσκῇ οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἰδίᾳ τῶν Μετοχικῶν Ἑταιρειῶν, αἵτινες κύριον κηδεμόνα δέον νὰ ἔχωσι τοὺς μετόχους αὐτῶν, τοὺς καταθέσαντας τὰ κεφάλαιά των. Ὁ κρατικὸς ἔλεγχος περιορίζεται μόνον εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῆς διοικήσεως. Ἀλλοίμονον ἂν τὸ Κράτος ἐπενέβαινε καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς σκοπιμότητος τῶν ἐνεργειῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν διαχείρισιν τῶν ἐπιχειρήσεων.

Σ. Κωστόπουλος. Κύριοι Βουλευταί, τὰ θέματα μὲ τὰ ὁποῖα ἠσχολήθη ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς ἐπερωτήσεώς του ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς ἐκ Κερκύρας δὲν ἦσαν ἀκριβῶς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπερίμενε κανεὶς ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Διότι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς ἠσχολήθη κυρίως μὲ τὸν ἔλεγχον τῆς σκοπιμότητος ὡρισμένων ἐνεργειῶν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου τῶν ἐπικρίσεων τούτων εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν σκοπιμότητα ὡρισμένων ἐνεργειῶν τῆς Τραπέζης ἀνατίθεται σαφῶς πρὸς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τῶν σχέσεων μεταξὺ Τραπέζης καὶ Κράτους ὅπως τοὐλάχιστον αὗται διαγράφονται μέσα εἰς τὸ Καταστατικὸν τῆς Τραπέζης. Εἶναι γ ωστοὶ οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς ὁδήγησαν εἰς τὴν ἵδρυσιν χωριστοῦ ἐκδοτικοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ τὸ 1927. Κρίνοντες ἐκ τῶν πραγμάτων σήμερον τὴν πολιτικὴν αὐτὴν δυνάμεθα βασίμως νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐκείνη ὑπῆρξε καὶ ἐπιστημονικῶς ὀρθὴ καὶ οὐσιαστικῶς ἐπιτυχής. Διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπεφύγαμεν τὸν περιορισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς τὰ καθαρῶς ἐκδοτικά της καθήκοντα καὶ τοιουτοτρόπως διετηρήσαμεν ἄθικτον τὴν ἀληθῶς θαυμαστὴν ἀντοχὴν καὶ ζωτικότητα ἑνὸς τραπεζιτικοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ ὁποῖος συνδέεται τόσον στενῶς μὲ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας καὶ ὁ ὁποῖος ἰδιαιτέρως εἰς τὴν σημερινὴν περίοδον τῆς κρίσεως εὑρίσκεται ἕτοιμος καὶ διαθέτων ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν της. Ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς πολιτικῆς ἐκείνης κατωρθώσαμεν νὰ ἀποκτήσωμεν ἕνα ἐκδοτικὸν ἵδρυμα, τοῦ ὁποίου ἡ ὀργάνωσις ἐξασφαλίζει τὰς προϋποθέσεις ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιστήμη ἐθεώρησεν ἀπαραιτήτους, προκειμένου περὶ Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν. Δηλαδὴ τὸν περιορισμὸν εἰς τὰ καθαρῶς ἐκδοτικὰ ἔργα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ οἱανδήποτε πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐπιρροὴν τοῦ Κράτους. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐξεπλήρωσε πάντοτε εὐσυνειδήτως τὰ ἐκδοτικά της καθήκοντα, ἀλλὰ συγχρόνως δὲν ἠδύνατο αὕτη νὰ ἐξασφαλίσῃ, τοὐλάχιστον θεωρητικῶς, τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἐκδοτικοῦ της προορισμοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τῶν στενῶν της σχέσεων μετὰ τοῦ Κράτους καὶ ἐφ' ἑτέρου λόγῳ τῆς παραλλήλου ἰδιότητός της, ὡς ἐμπορικῆς Τραπέζης, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ συγκεντρώσῃ τὰς προσπαθείας της εἰς τὴν ἐπωφελεστέραν παρακολούθησιν τῶν ἐμπορικῶν της ἐργασιῶν. Διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ Καταστατικὸν τῆς νέας Τραπέζης ἔλαβε πρόνοιαν κατοχυρώσεως τοῦ νέου ἱδρύματος ἀπὸ τοὺς δύο τούτους, ἂς τοὺς ὀνομάσωμεν, κινδύνους. Τοιουτοτρόπως τὰ ἄρθρα 55-60 ὁρίζουν ρητῶς ὄχι μόνον τὸ εἶδος τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔκτασιν ἑκάστου εἴδους ἐργασίας. Καθορίζεται δηλ. ὅτι τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον ὁρισμὸν τῆς Τραπέζης. Καὶ μόνον παραλλήλως πρὸς αὐτὸ καὶ ἐντὸς πάντοτε τῶν ἀναγκαίων περιθωρίων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰς χρυσὸν ἰσοτιμίας τοῦ τραπεζογραμματίου δύναται αὕτη νὰ ἀσχολῆται καὶ μὲ ἐμπορικὰς ἐργασίας. Ἔχομεν δηλ. πλήρη τὴν ἐγγύησιν, ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν θέλει ἐκτραπῇ εἰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ βλάβῃ ἢ ἐλαττώσει τῶν ἐγγυήσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν διάρκειαν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ της προνομίου. Συγχρόνως εἰς τὰ ἄρθρα 45-50, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ Καταστατικοῦ διαγράφονται σαφῶς αἱ σχέσεις μεταξὺ Τραπέζης καὶ Κράτους. Καὶ λύεται κατὰ τρόπον ὁριστικὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἡ Τράπεζα αὕτη εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος ἐχώρησε τὸ ἀποκλειστικὸν ἐκδοτικὸν προνόμιον, εἶναι ἵδρυμα κρατικὸν ἢ ἰδιωτικόν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ τὰ δύο ταῦτα συστήματα περιέχουν ὡρισμένα μειονεκτήματα. Διότι ἡ μὲν Κρατικὴ Τράπεζα ὁρίσταται μοιραίως τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καθὼς καὶ τῶν διαφόρων πολιτικῶν μεταβολῶν.

Ἡ δὲ καθαρῶς ἰδιωτικὴ Τράπεζα διατυμένη κερδοσκοπικῶς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν, δεδομένου ὅτι οἱ μέτοχοι δύνανται εὐκόλως νὰ παραβλέψωσι τὸ γενικὸν οἰκονομικὸν συμφέρον. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς σήμερον ἐπιστημονικῶς θεωρεῖται πρωτιμώτερος ὁ τύπος τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας μὲ ὡρισμένους περιορισμούς, τόσον διὰ τὸ Κράτος ὅσον καὶ διὰ τοὺς μετόχους. Τὸ Κράτος δηλ. καταρτίζει τὸ Καταστατικὸν τῆς Τραπέζης εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ἐγγύησις ὑπερισχύσεως τοῦ γενικοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντος ἔναντι τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων τῶν μετόχων. Συγχρόνως ὅμως διὰ τοῦ ἰδίου Καταστατικοῦ τίθενται ὡρισμένοι περιορισμοὶ καὶ φραγμοὶ καὶ δι' αὐτὸ τὸ Κράτος τοὺς ὁποίους δὲν δύναται τοῦτο νὰ παραβιάσῃ. Καὶ ὁ τύπος αὐτὸς ἀκριβῶς τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας εἰσήχθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς νέας Τραπέζης

Ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέφερε πρὸ ὀλίγου τὰ ἄρθρα τοῦ Καταστατικοῦ τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Τραπέζης ἀπὸ οἱανδήποτε ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους εἰς τὰ τῆς διοικήσεώς της. Θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω καὶ τοῦτο: "Ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 22 καθορίζεται τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς ἰδιότητος τοῦ Συμβούλου μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ, Δημοσίου Ὑπαλλήλου, ἢ βουλευτοῦ. Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 8 ὁρίζει ὅτι τὸ Δημόσιον καὶ αἱ Δημόσιαι ἐπιχειρήσεις ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ κατέχουν μετοχὰς τῆς Τραπέζης κατὰ ποσὸν ὑπερβαῖνον τὸ 1|10 τοῦ κεφαλαίου, διότι ἄλλως τὰ Κράτος θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς Τραπέζης νὰ καταρτίσῃ ἴδιον Διοικητικὸν Συμβούλιον. Μόνον δὲ διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῶν διαφόρων ἀποφάσεων τῆς Τραπέζης, μόναν δηλαδὴ διὰ τὴν

ἐξασφάλισιν τῆς τηρήσεως τῶν περὶ ρισμῶν τοῦ Καταστατικοῦ, δικαιοῦται τὸ Κράτος ν' ἀντιπροσωπεύεται παρὰ τῇ Τραπέζῃ δι' ἑνὸς Ἐπιτρόπου. Ὁ Ἐπίτροπος ὅμως οὗτος μετέχει τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου ἄνευ ψήφου.

Εἶναι προφανὲς δηλαδὴ ὅτι τὸ Κράτος ὄχι μόνον οὐδὲν μέσον διαθέτει, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ δικαίωμα ἔχει νὰ ἐλέγξῃ ἕτερόν τι πλέον τῆς νομιμότητος τῶν ἀποφάσεων τῆς Τραπέζης. Διὰ τοῦτο καὶ ἐτόνισα προηγουμένως ὅτι ἡ ἐπιρράτησις τοῦ ἀξιοτίμου πολιτευτοῦ Κερκύρας δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ θέμα κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Τὸ Κράτος καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐλεγχθῇ δι' ἀριθμὸν ἀερίων πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ Ἐπιτρόπου ἀφορώσας ἀποκλειστικῶς τὴν νομιμότητα τῶν ἐνεργειῶν τῆς Τραπέζης.

Π. Ἀραβαντινός. Κατὰ τὸ ἄρθρον 48 τοῦ Καταστατικοῦ ὁ Ἐπίτροπος δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης οἱανδήποτε πληροφορίαν πρὸς μόρφωσιν γνώμης. Ἄλλως τε, μὴ λησμονεῖτε ὅτι διὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς σκοπιμότητος ἐλέγχεται καὶ αὐτὴ ἡ νομιμότης τῶν πράξεων καὶ ἡ συμφωνία των πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ.

Σ. Κωστόπουλος. Εἰμαι σύμφωνοι διὰ τὸ ἄρθρον 48, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Ἐπιτρόπου ἰσχύει μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δηλαδὴ τὴν περίπτωσιν τῆς νομιμότητος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐρχώμεθα ἐδῶ καὶ νὰ ἐλέγχωμεν συστηματικῶς κάθε πρᾶξιν ἐσωτερικὴν τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης, ἀμφισβητοῦντες τὴν σκοπιμότητά της, διότι ἔτσι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τελειώσωμεν ποτέ. Ἀλλὰ ἐνῷ ἀνεγνωρίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐρευνᾷ τὴν σκοπιμότητα τῶν πράξεων τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης, δὲν θ' ὁλοκληρώσω νὰ δεχθῶ ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀκολουθῇ μίαν πολιτικὴν καὶ ἀκόμη καὶ νομισματικὴν παρὰ τὰς ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως. Πρέπει νὰ πρισθέσω ὅτι ἡ Τράπεζα εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἰδικήν της πολιτικήν, εἶναι ἀπολύτως ἐλευθέρα. Ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔχει δικαίωμα, ἂν εἶναι πεπεισμένη περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν ἀντιλήψεών της νὰ ἐγείρῃ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς δημοσίας γνώμης, ἔχει δὲ τοιαύτην ἠθικὴν δύναμιν ὥστε δύσκολα θὰ ἠδυνατο νὰ ἀντισταθῇ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ δύναται, καὶ θὰ προσθέσω μάλιστα ὅτι εἶναι καθῆκόν της, νὰ ἀντισταθῇ. Τὸ αὐτὸ δὲ θὰ εἶπω καὶ δι' ἄλλας πράξεις τῆς διαχειρίσεώς της. Ὑποθέσωμεν ὅτι αὔριον συνέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Τραπέζης καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Συνέλευσις τῶν Μετόχων καὶ ἀποφασίζει ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων νὰ διπλασιασθοῦν καὶ κάθε χρόνο μάλιστα νὰ διπλασιάζωνται. Νομίζετε ὅτι δὲν θὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίνωμεν ἔχοντες τὴν κοινὴν γνώμην μὲ τὸ μέρος μας καὶ νὰ τοὺς ἐπιβάλωμεν τὰς ἀντιλήψεις μας καὶ νὰ τοὺς εἴπωμεν ὅτι σεῖς εἶσθε διὰ τὸ Φρενοκομεῖον καὶ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἶσθε ἀνεξάρτητοι;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἰμεθα συμφωνότατοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι τὰ σήμερον ἐκτεθέντα ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον Βουλευτὴν ἐκ Κερκύρας δύνανται νὰ μᾶς φέρουν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἂν θέλετε εἶμαι σύμφωνος ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι εἰς τὴν Τράπεζαν, εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν ξεύρουν νὰ κάμουν οἰκονομίαν. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ μέχρι τοῦ νὰ κάμωμεν τὴν κατηγορίαν τὴν ὁποίαν ἐκάμαμεν διὰ νὰ προσπαθήσωμεν νὰ τοὺς ἐξευτελίσωμεν ἡ ἀπόστασις εἶναι τεραστία. Ἄλλως τε τὸ εἴδαμε ὅτι οἱ μισθοὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τοὺς μισθοὺς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πολὺ κακῶς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἀπὸ τοὺς 914 ὑπαλλήλους τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης οἱ 721 ἐδόθησαν ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ διὰ τοῦτο εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τοὺς δώσωμεν τοὺς μισθοὺς τῆς Ἐθνικῆς. Ἐγὼ ἂν ἤμην Διοικητὴς Τραπέζης δὲν θὰ ἤμουν ἔτσι, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν φίλον μου κ. Δεμάρδην δὲν τὸ περιμένω αὐτό, δὲν εἶναι πασμένος διὰ τέτοια πράγματα καὶ δὲν εἶναι ὁ χαρακτήρ του νὰ εἶναι οἰκονόμος. Δὲν διεκρίθη ποτὲ δι' οἰκονομικὸν πνεῦμα οὔτε εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκδοτικῆς οὔτε εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐκφαυλίσωμεν κατὰ τοιοῦτον τρόπον τοὺς διοικητὰς τῆς Ἐκδοτικῆς ἡ ἀπόστασις εἶναι μεγάλη καὶ θὰ λάβω τὸν λόγον διὰ νὰ ἀντιταχθῶ κατὰ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ ἐκ Κερκύρας διὰ τὴν κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους συστηματικήν του πολιτικήν, ἡ ὁποία θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ εἴπω ὅτι εἶναι ἐπιζημία διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Νὰ μὴ ἀποσήσητε καθόλου ἓν ἔρερα τὸ ζήτημα εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην. Θὰ εὑρητε μόνος τὴν ἐξήγησιν διατὶ ἡ διοίκησις ἄλλην φορὰν οὐδέποτε ἐρθασεν ἐδῶ μέσα. Ἡ ἐξήγησις εἶναι φανερά, καὶ προέρχεται ἀκριβῶς ἐκ τούτου, ὅτι οὐδέποτε διοίκησις ἔπεσεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς κοινῆς γνώμης, ὅπως ἔπεσεν ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀπόδειξις ὅτι εἰσθε ὑπερβολικὸς εἰς τὴν ἐκτίμησίν σας εἶναι ὅτι ὅταν ἀποφασίσθη ἡ διχοτόμησις τῆς Τραπέζης καὶ ἡ σταθεροποίησις ἀπὸ μίαν Κυβέρνησιν Οἰκουμενικήν, ἂν δὲν πλανῶμαι, ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων τῆς Διοικήσεως οὐδεμία διαφωνία ἠγέρθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτήν.

Π. Τσαλδάρης. Κάμνω μίαν ἐπιφύλαξιν.....

Σ. Κωστόπουλος. Κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ ἀξιοτίμου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, νομίζω ὅτι παρέλκει κάθε ἄλλη ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς τυπικῆς ἀπόψεως τοῦ ζητήματος θὰ ἤθελον νὰ ἐξετάσω ἕνα οὐσιαστικὸν σημεῖον τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. πολιτευτοῦ Κερκύρας. Εἶμαι δηλ. σύμφωνος πρὸς αὐτὸν ὅτι κατὰ τὸν χωρισμὸν τῶν Τραπεζῶν δὲν ἐλήφθη πρόνοια ἐκχωρήσεως εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ἐνεργητικοῦ ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ χαρτοφυλακίου τῆς Ἐθνικῆς δυναμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ παρὰ τῆς νέας Τραπέζης πρὸς ρύθμισιν τῆς πίστεως. Ἐφόσον ὅμως νομίζω τὸν χωρισμὸν τοῦτον ἀναγκαῖον καὶ ἐπωφελῆ δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω κατὰ ποῖον ἄλλον τρόπον ἠδύνατο νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα. Διότι θὰ ἦτο σκληρὸν νὰ ἀποστερήσωμεν τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τοῦ ρευστοποιησίμου ἐνεργητικοῦ της, καθ' ἣν στιγμὴν ἄλλως τε ἡ νέα Τράπεζα, λόγῳ ἐλλείψεως ὀργανώσεως καὶ ὑποκαταστημάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ ἐνεργητικὸν τοῦτο κατὰ τὸν ἴδιον ἐπωφελῆ τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἐχρησιμοποιησεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὀρθὴν τὴν ἀντίληψιν τοῦ κ. πολιτευτοῦ ἐκ Κερκύρας, ὅτι τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον ἔπρεπε νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω πῶς αὐτὴ θὰ ἐξεπλήρωνε ἐπιτυχέστερον τὸν προορισμόν της, ἐφόσον αὕτη χαρακτηριζομένη ὡς Ἐκδοτική, κατὰ τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς ἀντιλήψεις θὰ ἠδύνατο νὰ δέχεται καταθέσεις μὲ μεγάλα ἐπιτόκια καὶ νὰ διαθέτῃ τὸ πελώριον πράγματι ἐνεργητικόν, τὸ ὁποῖον σήμερον διαθέτει.

Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα, νομίζω ὅτι ἐδόθη ἐπαρκὴς ἀπάντησις ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν νομίζω ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται κατὰ τρόπον πλημμελῆ. Τὰ πρῶτα της βήματα πιθανὸν νὰ μὴ ἱκανοποιοῦν ὅλας τὰς ὑπερβολικὰς προσδοκίας, αἱ ὁποῖαι ἐστηρίχθησαν ἐπ' αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ τόνωσις τοῦ ἱδρύματος δὲν πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς ἀναμίξεως τοῦ Κράτους ἢ διὰ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν διοίκησίν του. Τοὐναντίον θὰ ἐπέλθῃ ἀσφαλέστερον ἀλλὰ καὶ ταχύτερον διὰ μιᾶς συνεργασίας μεταξὺ Κράτους καὶ Τραπέζης, συνεργασίας ὅμως τῆς ὁποίας τὰ ὅρια καὶ ἡ ἔκτασις σα-

φῶς καὶ ἐπιτυχῶς ἔχουν διαγραφῆ μέσα εἰς τὸ Καταστατικόν τῆς Τραπέζης.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** ἐπικρίνει τὴν νοοτροπίαν τῶν διευκούντων τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ ἱδρύματα, οἱ ὁποῖοι ἔρθασαν εἰς τὸ σημεῖον ὥστε τὰ 9 Ὀθματα τῶν συνεδῶν τῆς ληστείας τῆς Πέτρας τὰ διετίμησαν 200 χιλιάδας δραχμὰς ἐνῷ διὰ νοσήλεια τοῦ κ. Τσουδεροῦ ἐπληρώθησαν 250 χιλιάδες. Συνεχίζων λέγει ὅτι εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὰς συστάσεις τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καὶ ἐν τούτοις προσλαμβάνουν ὡς ὑπαλλήλους ἀνεγνωρισμένους διαρρήκτας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τώρα τὰ μανθάνω αὐτὰ καὶ ἤκουσα καὶ ὅσα εἶπεν ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας καὶ θὰ ζητήσω ἐξηγήσεις, δὲν μπορῶ ὅμως νὰ ζητήσω λόγον διότι δὲν ἐδέχθη τὰς συστάσεισας. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης.

Π. Φλῶρος. Θὰ ἤθελα ἐπίσης, ἐπιλέγει, κ. Πρόεδρε νὰ συστήσητε νὰ μὴ λαμβάνουν ὑπαλλήλους μὲ μεγάλους μισθούς.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν του πολλὰ περιστατικά, ἀπὸ δεικνύοντα ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ρουσφετολογεῖ ἀγρίως ὑπὲρ τοῦ Προοδευτικοῦ Κόμματος ἀλλὰ ταῦτα, ἂν καὶ πολλὰ τὸν ἀριθμόν, διότι ἀφεώρων τὸν Νομὸν του μόνον καὶ ἔθιγον τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τοῦ ρήτορος, ἐ ᾧ ὠφέλουν παραλόμως καὶ ἀπρεπῶς τὸ Κόμμα τοῦτο, ἐξ ὑπεροχῆ είας δὲν τὰ κατήγγειλε· Ὁμολογεῖ ὅτι παρέβη τὸ καθῆκόν του, ἂν καὶ ἐκ τοιούτου αἰσθήματος κακῶς ὅμως ἐννουμένου, ἡ δὲ παράβασις αὕτη εἶναι τόσον βαθυτέρα, ὅσον ὁ ἀρχηγὸς τοῦ οὕτως ἐκμεταλλευομένου κόμματος κ. Καφαντάρης ἄλλοτε δριμύτατα ἀλλ' ἀδικώτατα ἤλεγξεν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ 1925 Ὑπουργὸν τῆς Κυβερνήσεως Παπαναστασίου, διότι εἰς συγγενὴς τοῦ Ὑπουργοῦ, ὑπάλληλος ἄλλοτε Τραπέζης, μετετέθη ἐπὶ τῆς Ὑπουργείας του εἰς τὴν Ἐθνικήν. Καὶ ὁ ἔλεγχος ὁ ἐπιβαλλόμενος, ἂν καὶ παραλειφθεὶς ἐκ μέρους τοῦ ρήτορος, κατὰ τοῦ κ. Καφαντάρη, ἔπρεπε κατ' ἀναλογίαν νὰ εἶναι ἀπείρως δριμύτερος, ὅπως ἦτο καὶ ἐξαιρετικῶς δίκαιον. Ἤδη ὅμως, ὅτε ἤκουσε τὸν κ. Ζαβιτζιάνον καὶ εἶδεν ὅτι αἱ παραβάσεις τῆς Τραπέζης ταύτης εἶναι πολὺ βαρύτεραι ἀπὸ ὅσας αὐτὸς εἶχεν ὑπ' ὄψιν, θὰ ἐθεώρει ὁ ρήτωρ ἀνάξιον ἑαυτοῦ ἐὰν δὲν ἀνήρχετο εἰς τὸ βῆμα, ἵνα καὶ τὸ σφάλμα του ὁμολογήσῃ, ἀλλὰ καὶ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Ζητεῖ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ ληφθῶσι μέτρα νομοθετικὰ καὶ διοικητικά, ἔλεγχον διαχειρίσεως καὶ ἀπαγόρευσιν ρουσφετολογίας, ὅπως ἡ Τράπεζα αὐτή, καὶ πᾶσα ἄλλη μὴ μεταχειρίζεται τὰ χρήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς ρουσφετολογικοὺς σκοποὺς καὶ ἐν γένει πρὸς διαφθοράν αὐτοῦ καὶ τοῦ Κράτους, ὅπερ οὕτω τείνει νὰ γίνῃ ἀπὸ πολιτικὸν οἰκονομικόν, καὶ δὴ ἐξαχρειωμένον τοιοῦτον. Τὰ μέτρα δὲ ταῦτα τόσον μᾶλλον εἶναι ἐπιβεβλημένα νὰ ληφθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον ἤδη ψηφίζομεν τὸ Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, ὅπερ, ἂν καὶ γνωμοδοτικόν, θὰ ἐξασκῇ νόμιμον ἐπιρροὴν μεγάλην ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς κοινωνίας, ἀλλύμενον δὲ εἰς ταύτην ἂν εἰς τὴν ἐπιρροὴν ταύτην τῶν οἰκονομικῶν παραγόντων, τὴν νόμιμον, προστεθῇ καὶ ἡ ἀχρεία τοιαύτη αὐτῶν. Καὶ εἶναι ἐνδεδειγμένη ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ταῦτα, διότι εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων Κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖα δὲν ἐρουσφετολόγησαν διὰ τῶν Τραπεζῶν, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο τὸ ἀρνητικὸν καθῆκον νὰ ἐπιτελέσῃ, ὀφείλει καὶ τὸ θετικὸν νὰ μὴ παραλείψῃ ὅτι ὀφείλει νὰ παρεμποδίζῃ τὰ ἄλλα κόμματα νὰ διαθέσωσι τὸν λαὸν διὰ τῶν Τραπεζῶν καὶ νὰ ἀπεργάζωνται τὴν διάλυσιν τοῦ Κράτους. Ὁπωσδήποτε, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνεχθῶμεν ἐπὶ τέλους καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς τοιαύτην κατάστασιν νὰ ἐξακολουθῇ, καὶ ἂν δὲν σταματήσῃ διὰ τῶν κυβερνητικῶν μέτρων, βεβαίως θὰ λάβωμεν ἡμεῖς τὰ ἐπιβαλλόμενα. Εἰς ἕνα Κράτος ξένον, ὅπερ δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ὀνομάσω, τοιοῦτον τι ἐγένετο ἐπ' ἀρκετόν. Ἕνα κόμμα ἐπεκράτησε διὰ τῶν ρουσφετολογικῶν τῶν Τραπεζῶν. Καὶ τὸ Κράτος αὐτὸ ὑπέστη μεγάλην ἐξαχρείωσι, μετὰ κόπων δὲ μεγάλων καὶ θυσιῶν ἀπηλλάγη τοῦ τοιούτου κόμματος. Παρ' ἡμῖν, ὑπὸ τὴν δεινὴν κρίσιν μάλιστα ἣν διερχόμεθα, δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέπεται ἡ συνέχισις τῆς ἀχρείας αὐτῆς καταστάσεως χωρὶς νὰ καταστραφῶμεν. Δὲν ἠμποροῦμεν δηλ. νὰ ἔχωμεν πρόγραμμα ὅπως τὸ Προοδευτικὸν Κόμμα: «Πάρετε Τράπεζαι τὰ καλύμματα, ἤτοι ὁλόκληρα δισεκατομμύρια, εἰς βάρος τοῦ Κράτους καὶ δόσατέ μας ρουσφέτια!!!». Κατερχόμενος καταθέτει κατάλογον τῶν ρουσφετολογικῶν διορισμῶν Καφαντάρη εἰς τὴν Ἐκδοτικήν, ὅστις κατάλογος ἐδόθη εἰς τὸν ρήτορα, ὅταν ἀνήρχετο εἰς τὸ βῆμα, καὶ λέγει: Οὗτος ὁ κατάλογος δὲν εἶναι ὁ μόνος. Ἐθυμοῦμαι ἐγὼ καὶ ἄλλους πολλοὺς τοιούτους διορισμούς.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ ἐπερώτησις, λέγει, ἀφορῶσα τὴν λειτουργίαν ἱδρύματος προωρισμένου νὰ ἠγῆται τῆς οἰκονομικῆς ἐν τῷ τόπῳ κινήσεως, εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων καὶ τὴν σπουδαιότητα ἐπιτείνει ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἐπερωτῶντος. Ὅπως ἦτο ἡ ἐπερώτησις ἦτο δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις εἰς τὴν γενικότητα αὐτῆς ἀπέβλεπε. Ἐὰν δηλαδὴ θὰ ἦτο συνέχεια προσωπικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν διοικούντων τὴν Τράπεζαν ἢ θὰ εἶχε γενικώτερον χαρακτῆρα διὰ τὸν λειτουργίαν αὐτῆς καὶ τὰ χορηγηθέντα μέσα, ἢ θὰ ἀπέβλεπε καὶ εἰς τὴν σταθεροποίησιν, περὶ ἧς ἐξέφρασαν ἀμφιβολίας καὶ ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας καὶ ὁ κ. βουλευτὴς Κέας. Σήμερον διεκρίνετο ὅτι ἡ ἐπερώτησις ἔχει χαρακτῆρα ἀμφίβιον. Ἀπηυθύνετο καὶ κατὰ τῶν προσώπων τῶν διοικούντων τὴν Τράπεζαν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἀπέβλεπε εἰς τὸ νὰ ἀσκήσῃ ἐπίκρισιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς, ἣν ἠκολούθησε καὶ ἡ Τράπεζα ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς της ὀργανώσεως. Φέρων τὴν εὐθύνην τοῦ διορισμοῦ τῶν διοικούντων, συνεργασθεὶς μετ' αὐτῶν διὰ τὴν θεμελίωσιν ἔργου, οὗτινος παρακαλῶ τὴν ἐξέλιξιν, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ὁμιλήσω, θὰ περιορισθῶ ὅμως εἰς τὴν οὐσίαν τῶν γενομένων ἐπικρίσεων. Ἡ πρώτη κατηγορία εἶναι, ὅτι ἐπὶ ἐγγράφου ἐρωτήματος τῶν ἐπερωτώντων ἐδόθη ἡ ἀπάντησις, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, διότι δὲν περιέχονται αὐταὶ εἰς τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς Τραπέζης καὶ διότι ἡ Τράπεζα ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ χορήγησις τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν μειώνει τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Καὶ ἐθεωρήθη ἡ ἀπάντησις αὕτη ὡς αὐθάδης, ὡς ἔγκλημα καθοσιώσεως καὶ οὕτως εἰπεῖν μειωτικὴ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Πρεμωτέρα ὅμως ἐξέτασις θὰ μᾶς ἔπειθεν ὅτι αὕτη πιστεπιστεῖ, ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἀπολαύει ἀνεξαρτησίας χορηγηθείσης ἐγκύρως, καὶ πᾶσα χορήγησις πληροφοριῶν ἄλλων θὰ ἦτο παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἱδρύματος. Τὴν Τράπεζαν ἐξ ἄλλου δὲν διελάνθανεν ὅτι αἱ πληροφορίαι οὗται ἠδύναντο νὰ ληφθοῦν ἐκ διαφόρων πηγῶν, ὅπως καὶ ἐλήφθησαν. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἱδρύσωμεν τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν εὑρέθημεν ἐνώπιον τῶν δύο σκέψεων, νὰ τὴν κάμωμεν κρατικὴν ἢ νὰ τὴν κάμωμεν ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, μὴ ὑπαγομένην οὐσιαστικῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Βουλῆς. Καὶ ἐπροτιμήσαμεν τὴν δευτέραν λύσιν ὄχι διότι εἴχομεν προθέσεις νὰ ἀποξενώσωμεν τὸ Κράτος ἀλλὰ διότι εἴχομεν ὑπ' ὄψει μας ὅτι αἱ παρατηρήσεις καὶ ἡ πεῖρα, αἵτινες συνήχθησαν, εἶχεν ἀποκρυσταλλωθῇ εἰς ὡρισμένα συμπεράσματα, ἀναγνωριζόντα καὶ ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ καὶ ἐν τῇ πράξει. Ὄντως, παντοχοῦ ἀπεδέχθησαν διὰ τοὺς ἐκδοτικοὺς σκοποὺς οἰκονομικὰ ἱδρύματα αὐτόνομα. Τὸ συνέδριον τῶν Βρυξελλῶν τοῦ 1920 ἀπεφάνθη ὅτι αἱ κεντρικαὶ Τράπεζαι πρέπει νὰ εἶναι ἱδρύματα ἀπηλλοτριωμένα πολιτικῶν πιέσεων καὶ νὰ καθοδηγοῦνται μόνον ἀπὸ τοὺς κανόνας τῆς σώφρονος οἰκονομικῆς διαχειρίσεως. Καὶ ἡ ἀντίληψις αὕτη τοῦ συνεδρίου θεωρήθη ὅτι ἀπεκρυσταλλώνετο τὰς κοινὰς ἰδέας, πρὸς ἃς συνεμορφώθησαν οἱ ἔχοντες πρηγευμένως ἀντιθέτους τοιούτους. Ἡμεῖς δὲν εἴχομεν ὑπ' ὄψει μόνον αὐτὰ τὰ

συμπεράσματα, εἴχομεν ὑπ' ὄψει καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία εἶχε συνυφανθῇ μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἥτις ἦτο ἀνέκαθεν ἀνώνυμος ἑταιρεία, καὶ ὅτι πολλάκις ἡ μορφὴ αὐτὴ τῆς Τραπέζης ἠνάγκαζε τὰς Κυβερνήσεις νὰ μετριάζουν τὰς ἐπεμβάσεις καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἐλαττώνωνται τὰ ἀποτελέσματα τῶν κυβερνητικῶν παρεκτροπῶν. Καὶ ὅμως καὶ αὐτὴ ἡ Ἐθνικὴ λόγῳ τῶν πολλαπλῶν χορηγήσεών της πρὸς τὸ Κράτος ἦλθε πολλάκις εἰς δύσκολον θέσιν. Εὐλόγως ὅθεν ἡ κοινὴ γνώμη ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἐκδοτικῆς ὡς εἰς μόνην ἀσφάλειαν κατὰ τῶν κυβερνητικῶν παρεκτροπῶν. Τόσον εἰς ὅλα τὰ Κράτη αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης, ὥστε καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου λειτουργοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν Κρατῶν τὰ ἱδρύματα αὐτὰ ἀπεκλείσθη ἡ ἐπέμβασις εἰς τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῶν.

Τὸ πρότυπον μιᾶς ἀνεξαρτήτου Τραπέζης εἶναι ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας, καὶ ὅμως αὕτη εὑρίσκεται εἰς διηνεκῆ ἐπαφὴν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ρύθμισιν καὶ παρακολούθησιν τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων τῆς χώρας. Αὐτὸ θὰ συμβαίνῃ καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ κανεὶς πρὸ ἐμοῦ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅτι ζητήματα διορισμῶν θὰ ἐγίνοντο ἀντικείμενα κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων. Δὲν ὑπάρχει παράδειγμα τοιαύτης ἐπεμβάσεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος Οὔτε καὶ τοιαύτης καταστάσεως.

Γ. Καφαντάρης Εἰς τὴν Σουηδίαν ἡ Τράπεζα διατελεῖ ὑπὸ ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει παράδειγμα ἐλέγχου τοιαύτης μορφῆς. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς τὸ 1916 ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἔλεγχος τῆς Ἐκδοτικῆς ὑπήγετο εἰς τὰς Βουλὰς καὶ αἱ Βουλαὶ ἀπέρριψαν τὸ νομοσχέδιον αὐτό, ἐνῷ ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα εἶναι ὀργανισμὸς κρατικός. Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ ἀπάντησις τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἂν δὲν ἠρνεῖτο τὰς πληροφορίας θὰ παρέβαινε τὸ καθῆκόν της. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἔλεγχος ἐξ ἄλλου εἶναι εὔκολος, διότι ποῖος θὰ ἐμπόδιζε τὴν Βουλὴν νὰ φράξῃ οἱονδήποτε φραγμὸν καὶ νὰ ἐλέγξῃ; Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπίσης παρετηρήθη ἀπὸ τὸν κ. πολιτευτὴν Κερκύρας, ὅτι ἔχει τὴν γνώμην ἡ Τράπεζα ὅτι ὑπάγεται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Κ.Τ.Ε., οὐδὲν εἶνε βάσιμον διότι εἰς τοιοῦτον ἔλεγχον δὲν ὑπάγεται ἐφόσον ὑπάρχει ὁ παρατηρητής. Ἡ Κ.Τ.Ε. ἔχει βεβαίως ἐνδιαφέρον νὰ βλέπῃ μήπως τὸ ἑλληνικὸν νόμισμα διατρέχῃ κανένα κίνδυνον, λήγει δὲ ἡ ἐποχὴ αὕτη μετὰ τριετίαν, ὁπότε θὰ φύγῃ ὁ παρατηρητής, καὶ δὲν θὰ ἔχῃ ὑποχρέωσιν ἡ Τράπεζα νὰ ὑποβάλλῃ ἐκθέσεις εἰς τὴν Δημοσιονομικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Συνεπῶς ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εἶχε καθῆκον νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπόκειται μόνον εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων. Ὡς πρὸς τὴν ἴδρυσιν καὶ ἐπάρκειαν τῆς Τραπέζης ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας ὑπεστήριξεν, ὅτι θὰ ἦτο ὀρθότερον ἀντὶ νὰ ἀποσπασθοῦν εἰς ν ον ὀργανισμὸν οἱ ἐκδοτικοὶ λειτουργοὶ νὰ ἀπεσπῶντο ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς αἱ ἐμπορικαὶ καὶ νὰ μείνῃ ἡ Ἐθνικὴ ἐκδοτικὸς ὀργανισμός, καὶ τελευταῖον ἐπρότεινεν ὅτι πρέπει νὰ τὰς ἑνώσωμεν πάντα καὶ διεκήρυξε μάλιστα ὅτι ἡ γνώμη του εἶναι ὅτι εἰς τοῦτο θὰ κατολήξῃ ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀποφυγὴν καταστροφῶν. Ἑπομένως ὁ κ. Πολιτευτὴς Κερκύρας ἀποκρούει κατὰ βάσιν τὸν διχασμόν. Ὅταν συνεζητεῖτο τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων, ἀνέπτυξα διὰ πολλοὺς λόγους ἐπεβάλλετο ὁ διχασμὸς καὶ πάντες ἀνεγνώρισαν τοῦτο καὶ πλὴν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ὅπερ ἀπεῖχε τότε τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀπεδέχοντο τὴν ὀρθότητα μιᾶς ἀποκλειστικῶς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναλάβω τὰ ὅσα εἶπον τότε. Ἐὰν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἴδρυεν ἐκδοτικὸν ὀργανισμὸν ἀμιγῆ θὰ ἀπετέλει ἐξαίρεσιν μοναδικήν. Δὲν ὑπάρχουν οὐδαμοῦ μικταὶ Τράπεζοι. Ἐὰν ἐν Ἑλλάδι ὑφίστατο Ἐκδοτικὴ καὶ Ἐμπορικὴ Τράπεζα ἀπὸ τοῦ 1841 τοῦτο ὠφέλετο εἰς τὸν πατριαρχικὸν βίον τοῦ Ἔθνους, εἰς ὃν συμφύρονται ἐπαγγέλματα καὶ παντοειδεῖς ἄλλαι ἐργασίαι. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ τόπου ἀπέκτησεν ἤδη τοιαύτην ἔκτασιν ὥστε εἶναι ἄπορον πῶς ὑποστηρίζεται ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ συνυπάρξῃ Τράπεζα Ἐκδοτική, ἡ ὁποία νὰ εἶναι συγχρόνως καὶ Τράπεζα ἐμπορικὴ καὶ Τράπεζα ἐπιχειρήσεων καὶ εἶναι φανερὸν ὅτι εἶναι ἀδύνατις ὁ συμβιβασμὸς τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων συμφερόντων, ἀφοῦ ἡ Ἐκδοτικὴ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της θὰ εἶναι καὶ ὁ ρυθμιστὴς τῆς κυκλοφορίας καὶ ὁ ρυθμιστὴς πάσης τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι θὰ εὑρίσκετο κατάλληλος ὀργανισμὸς αὐτός, ὅστις θὰ ἦτο καὶ ἐλέγχων καὶ ἐλεγχόμενος καὶ ὅστις θὰ εἶχε νὰ ρυθμίσῃ ἴδια συγκρουόμενα συμφέροντα; Παράδειγμα θὰ ἦτο ὁ κανονισμὸς τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, κατὰ τὸν ὁποῖον τι θὰ συνέβαινε; Θὰ ἐρωτίζετο οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν τοῦ τόπου συμφερόντων; Ἡ Ἐκδοτικὴ ἔχει ὡρισμένα δικαιώματα διὰ τὴν κυκλοφορίαν. Ὅταν εἶναι συνηνωμένα ταῦτα μὲ τοὺς ἄλλους σκοποὺς εἶναι κίνδυνος ἢ ὄχι νὰ κάμῃ ἰδιοτελῆ ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος; Καὶ τίς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι δὲν θὰ ὑποστηρίζῃ τὸ ἴδιον ἔκαστος συμφέρον ὅταν δὲν εἶναι μόνον Ἐκδοτική;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅπως τὸ ἔκαμε καὶ ἡ Ἐθνική.

Γ. Καφαντάρης Τῆς Ἐθνικῆς ἡ δρᾶσις ἦτο ἀξιέπαινος, ἀλλ' ἔχομεν παραδείγματα καὶ ἐκ χρήσεως εἰς τὰς ξένας Τραπέζας ὅπως εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅταν ἐξερράγη τὸ σκάνδαλον τῆς Μπάγκο ντι Ρόμα μὲ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε μέγας κλονισμὸς εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἠθέλετε εἰς τὴν Τράπεζαν, τὴν Ἐθνικήν, ἡ ὁποία ἀνεμίχθη εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις νὰ παραδώσωμεν τὴν ρύθμισιν ὅλων τῶν κοινωνικῶν συμφερόντων; Ἡ δευτέρα παρατήρησις ἦτο διατὶ νὰ μὴ ἀποσπασθοῦν αἱ ἐμπορικαὶ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν καὶ νὰ μείνῃ ἡ Ἐθνικὴ μόνον Ἐκδοτική; Πράγματι εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶχεν ἐκφρασθῇ παρ' ὅλων τῶν ἐπαινούντων ἡ γνώμη νὰ γίνῃ ἡ Τράπεζα κεντρικὸς ὀργανισμὸς νὰ γίνῃ δηλαδὴ τράπεζα τῶν τραπεζῶν. Καὶ ἡ πρώτη ὁρμέμφυτος ἰδέα μας ἦτο νὰ ἀποσπάσωμεν τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας καὶ νὰ τὰ ἀφίσωμεν Ἐκδοτικήν, ἀλλὰ ἦλθον τὰ ἐπιχειρήματα ραγδαῖα νὰ μᾶς πείσουν ὅτι ἡ τοιαύτη μεταρρύθμισις θὰ ἦτο τὰ μέγιστα ἐπικίνδυνος διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν. Αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐστηρίζοντο ἐπὶ τῆς πίστεως τῆς κοινωνίας δηλαδὴ ἐπὶ τῶν καταθέσεων. Ποῖος θὰ μᾶς ἐβεβαίωνεν ὅτι μὲ τὸν σχηματισμὸν νέας Τραπέζης θὰ ἀπέβλεπεν ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ὡς πρὸς τὸ ἴδιον γνώριμον ἴδρυμα: Ἐὰν ἀπεσύροντο αἱ καταθέσεις τί θὰ ἐγίνετο; Θὰ κατέρρεεν ὁ ὀργανισμὸς ἐντὸς δύο δευτερολέπτων. Ἐπρόκειτο λοιπὸν διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως νὰ μὴν τὴν κλονίσωμεν, ἀλλὰ νὰ τὴν ἐνισχύσωμεν, καὶ ἀποσπάσαντες μᾶλλον εὐπαθεῖς λειτουργίας καὶ ἀφίσαμεν τὸν τίτλον τῆς Ἐθνικῆς καὶ ἐδώσαμεν εἰς τὸν νέον ἴδρυμα τὸ ὄνομα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ δὲν στηρίζεται εἰς τὰς καταθέσεις τοῦ κοινοῦ. Εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ ἦτο πρᾶξις ἀσύνετος ἐὰν ἐκάμνεμεν ὅ,τι ἀντίθετον ἐπροτάθη. Εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν θὰ ἔμενον ὅλα ὅσα συνδέονται μὲ τὰς Ἐκδοτικὰς λειτουργίας. Ἐλέχθη ὅτι κατὰ τὴν κατανομὴν δὲν ἐλήφθη φρονητὶς ὥστε ὁ ἐκδοτικὸς ὀργανισμὸς νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ζωτικότητα, ἣν ὤφειλε νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Τὴν γνώμην αὐτὴν τὴν εἶδα καὶ εἰς σύγγραμμα τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ζολώτα, ὅστις ἰσχυρίζεται ὅτι ἔπρεπε νὰ περιέλθουν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν 1500 ἑκατομμύρια, διὰ νὰ προσαρμόζῃ τὰς νέας τοποθετήσεις καὶ ὅτι ἡ σταθεροποίησις δὲν ἔγινε καλῶς εἰς τὰ 375 ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς τὰ 350 δρχ. καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἔγινε εἰς τὰς 375 δρχ. ἐπηκολούθησεν εὐρύτατος πληθωρισμός. Ἀλλὰ εἶναι πρόφανὲς ὅτι κανεὶς δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι δύναται μὲ τοιαύτην ἀκρίβειαν νὰ εὑρεθοῦν αἱ τιμαὶ τοῦ νομίσματος, ἀρκεῖ τὸ γεγονὸς ὅτ. ἡ καθορισθεῖσα τιμὴ ἦτο μᾶλλον προσηρμοσμένη ἐν τῇ πράξει. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ζο-

λώτα ἐνεφανίσθη καθ' ἣν στιγμὴν διεξήγετο ἐν Ἀθήναις ἀγὼν ὅτι ὑπῆρχε στενότης ἀνταλλακτικῶν μέσων ἐνῷ ὁ κ. Καθηγητὴς ὑπεστήριζεν πληθωρισμόν. Ποῖος ἐκ τῶν δύο εἶχε δίκαιον: Οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος.

Ἀλλ' ἐλέχθη προσέτι ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα 1500 ἑκατομ. εἰς ρευστὸν, νὰ προβῇ εἰς νέας τοποθετήσεις, νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀγορὰν, νὰ κυριαρχήσῃ οὕτως αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ παραμείνῃ, ὡς εἶναι δῆθεν σήμερον, ὀργανισμὸς ἀπαρατήρητος ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην ἐπὶ τῷ ὄγῳ ὅτι τὸ χαρτοφυλάκιόν αὐτῆς ἀποτελεῖται ἐξ ἐνεργητικῶν στοιχείων μόνον 50,000,000 δρχ. Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν ποῖον τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦτο τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Τὰ ἐνεργητικὰ αὐτῆς στοιχεῖα τὴνί Μαΐου 1928 ἀνήρχοντο εἰς 40,000,000, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1928 ἔφθασαν τὰ 100,000,000 τὴν 31 Δεκεμβρίου 1929 ἦσαν 324,000,000 καὶ τὴν 31 Ἰανουαρίου 1930 ἀνῆλθον εἰς τὰ 376,000,000. Αὐτὸ τὸ ποσὸν τί εἶναι: Κατώτερον ἢ ἀνώτερον τοῦ προσήκοντος; Εἶναι μήπως τὸ ἀκριβές; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ ἀπάντησις, διότι, ὡς εἶπον, τὴν οἰκονομικὴν βάσιν προσδιορίζουν αἱ συναλλαγαί. Ἀλλὰ ποῦς θὰ ἦτο ὁ τρόπος ἀποκτήσεως αὐτῶν τῶν ἐνεργητικῶν στοιχείων. Διὰ τοῦ σφετερισμοῦ μήπως τῶν γραμματίων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης; Ἀλλ' ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν ἔβλεπεν τὸ περιεχόμενον τοῦ χαρτοφυλακίου της ἄνευ ἀνταλλάγματος τινος; Ποίαν πρὸς τοῦτο θὰ εἶχεν ὑποχρέωσιν, ἐφόσον τὰ ἐνεργητικὰ ταῦτα στοιχεῖα δὲν συνδέονται, οὐδ' ἁπλῶν σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἄσκησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ δικαιώματος.

Ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ ἄλλος τρόπος; Νὰ ἀφίναμεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τὰ χρέη τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐλαμβάναμεν τὰ γραμμάτια αὐτῆς. Τὰ χρέη ὅμως προήρχοντο ἐκ τῶν ἐκδοτικῶν σχέσεων τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Τράπεζαν καὶ ἐπομένως, διακοπτομένων τῶν σχέσεων τούτων, τὰ χρέη ταῦτα θὰ παρηκολούθουν τὰς νέας σχέσεις τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ἐκδοτικήν. Πράγματι περιῆλθεν εἰς αὐτὴν μέγα μέρος τῶν ὑποχρεώσεων. Ἔναντι δηλαδὴ 7,386,600,000 ὑποχρεώσεων ἐν ὄψει εἴχομεν ἐνεργητικὰ 3,264.000,000.

Ὑπῆρχε ὅμως καὶ ἕτερος τρόπος πρὸς αὔξησιν τῶν διαθεσίμων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης; Νὰ συνάψωμεν ἓν ἀκόμη δάνειον. Ἀντιδηλαδὴ τῶν 3,000,000,000 λιρῶν τοῦ τριμεροῦς δανείου, τὰ ὁποῖα διεθέσαμεν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν, ἠδυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συνομολόγησιν δανείου 7,000,000 λιρῶν. Ποῖος ὅμως ὁλόγος νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν προϋπολογισμὸν μὲ 150 - 200,000,000 δραχ. ἐτησίως, ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἀπήτει ἡ ἐξυπηρέτησις, ἐνὸς τοιούτου δανείου; Καὶ διατί νὰ ἐπιθέσωμεν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ λαοῦ ἕν ἀκόμη βάρος, τὸ βάρος τοῦ χρεωλυσίου τοῦ δανείου αὐτοῦ; Διατί; Διὰ νὰ αὐξήσωμεν τὸ κάλυμμα; Ἀλλ' οὐδεὶς πρὸς τοῦτο ὑπάρχει λόγος. Ἡ σταθεροποίησις ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἀσφαλής. Εἶναι τόσον ἀσφαλὴς ὅσον ἴσως δὲν εἶναι πουθενὰ ἀλλοῦ.

Κατεκρίθη προσέτι ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτῆς εἰς τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐπισήμου προεξοφλητικοῦ τόκου, διότι δὲν ηὔξησεν αὐτὸν πέραν τῶν 10 0)0, ἀλλ' ἀντιθέτως κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1928 ἐμείωσεν αὐτὸν εἰς 9 0)0. Δὲν ὑπάρχει ὅμως κύριοι, δυσκολώτερον πρόβλημα ἀπὸ τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐπισήμου προεξοφλητικοῦ τόκου. Καμμία κεντρικὴ Τράπεζα, εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου, δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου. Ἡ κεντρικὴ Ἀμερικανικὴ Τράπεζα δὲν ἔπαυε νὰ ἀκούῃ διαμαρτυρίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ὕψωνε τὸν προεξοφλητικὸν τόκον. Ὕψωσεν αὐτόν. Θύελλα διαμαρτυριῶν ὑπεδέχθη τὴν ἐνέργειαν ταύτην. Λυσσώδης πολεμικὴ ἠσκήθη κατ' αὐτῆς. Ὅλαι αἱ καταστροφαί, αἱ ὁποῖαι ἐσημειώθησαν εἰς τὸ Χρηματιστήριον τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἔσχον τὸν ἀντίκτυπον εἰς τὰς ἄλλας χρηματαγορὰς, ἀπεδόθησαν εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἀλλὰ διατί νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἀλλοῦ; Εἶναι γνωστὸν ποῖαι παρ' ἡμῖν διαμαρτυρίαι ἠγέρθησαν, διότι ἡ ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν παρέχει εἰς τὴν κοινωνίαν χρῆμα εὐθηνόν, ὥστε ὅλαι αἱ ἐν Ἑλλάδι βιομηχανίαι καὶ ἐπιχειρήσεις νὰ ὑφίστανται ἀφόρητον στενοχωρίαν. Σήμερον ἠκούσαμεν τὸ ἀντίθετον, ὅτι ἡ Τράπεζα ὤφειλε νὰ αὐξήσῃ τὸν προεξοφλητικὸν τόκον. Ἐφόσον παραπονεῖσθε ὅτι ἡ Τράπεζα παραμένει ὀργανισμὸς σάτραφικός, πῶς ἐξηγεῖται τότε ἡ πρότασις ὑμῶν περὶ ὑψώσεως τοῦ τόκου, πρότασις ἡ πραγματοποίησις τῆς ὁποίας θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἀδυναμίαν τῆς Τραπέζης νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ νὰ κατασιῇ κυρία αὐτῆς; Ἀλλὰ διατί θέλετε πάντα ταῦτα; Διὰ νὰ συγκρατήσωμεν τὴν διαρροὴν τοῦ συναλλάγματος, νὰ αὐξήσωμεν τὴν εἰσροὴν αὐτοῦ καὶ ἑπομένως νὰ αὐξήσωμεν καὶ τὰ ἀποθέματα; Ἀλλὰ αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν τὰ μόνα στοιχεῖα πρὸς ἐπίτευξιν τῆς αὐξήσεως ταύτης. Ἡ Ἑλληνικὴ χρηματαγορὰ δὲν εἶναι τόσον γνωστή' ὥστε μὲ τὴν πρώτην αὔξησιν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου νὰ εἰσρέουν εἰς αὐτὴν τὰ διαθέσιμα τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς ἐπικερδῆ τοποθέτησιν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ διατηρήσωμεν ὅμως τὰ ἰδικά μας.

Γ. Καρανταράς. Κατὰ τὴν λογικὴν αὐτὴν' ἐφόσον διαφορὰ μεταξὺ τοῦ παρ' ἡμῖν προεξοφλητικοῦ τόκου καὶ τοῦ τῶν ξένων ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν φθάνει περίπου τὰς 6 μονάδας θὰ ἔπρεπεν νὰ εἴχομεν κατακλυσθῇ ἀπὸ ξένον συνάλλαγμα. Καὶ ὅμως μόνον κατὰ τὸ 1928 ἐσημειώθη πλεόνασμα 700,000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον δὲν διετηρήθη τὸ ἑπόμενον ἔτος. Ἀλλὰ δὲν διετηρήθη διὰ λόγους ἀσχέτους πρὸς τὴν παρεχομένην ἐν Ἑλλάδι ἀσφάλειαν.

Π. Τσαλδάρης. Δηλαδὴ ὑποστηρίζετε ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἐλάττωσις ἢ ὕψωσις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν νομισματικὴν κατάστασιν;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐν μέρει.

Γ. Καφαντάρης. Ἀναμφισβητήτως δὲν εἶνε ὁ πρόεξοφλητικὸς τόκος τὸ μόνον στοιχεῖον ρυθμίσεως τῆς νομισματικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου.

Παρετηρήθη προσέτι ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν ἐπῃύσατο χρῆσιν τῶν στοιχείων χρυσοῦ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ περισσότερον συνάλλαγμα εἰς τὰ ταμεῖά της. Εἶναι γνωστὸς ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον παρέχεται εἰς τὰς Ἐκδοτικὰς Τραπέζας τὸ δικαίωμα τοῦτο: Διὰ νὰ περιορίζεται ἡ κερδοσκοπία ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος, ἡ ὁποία, παρὰ τὰ στενὰ ὅρια τὰ ὁποῖα ἀφίνει εἰς αὐτὴν ἡ σταθεροποίησις, δὲν παύει νὰ ἀσκῆται. Ἀλλὰ εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς σταθεροποιήσεως δὲν ἠθέλησεν ἡ Ἐκδοικὴ Τράπεζα νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου ἠθέλησε νὰ φρᾷ ἐπί τινα χρόνον ἐφεκτική. Ἐὰν ὅμως ἀνακαλυφθῇ ὅτι γίνεται κατάχρησις τοῦ μέτρου τούτου τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἀναμφισβητήτως δὲν θὰ διστάσῃ αὖθις νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν στοιχείων χρυσοῦ.

Παρετηρήθη ἐπίσης ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Κερκύρας ὅτι ἓν τῶν κυρίων ἐλαττωμάτων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἶναι ὅτι δὲν δέχεται ἐντόκους καταθέσεις ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος, ἐπαυξάνουσα οὕτω τὰ ἀποθεματικά της, Ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ τι τὸ διακρῖνον τὰς ἐκδοτικὰς ταμείας ἀπὸ τὰς ἐμπορικάς, τοῦτο εἶναι ἡ μὴ ἀποδοχὴ καταθέσεων. Καὶ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Σουηδίᾳ αἱ ἐκδοτικαὶ Τράπεζαι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται καταθέσεις. Ἀλλὰ δια νὰ διατηρήσουν τὸν ἐκδοτικὸν χαρακτῆρα αὐτῶν οὐδὲ ὀβολὸν δέχονται. Ἐὰν ἐδέχοντο καταθέσεις, θὰ ἔπαυον νὰ ἦσαν ἐκδοτικαὶ τράπεζαι, θὰ μετεβάλλοντο εἰς ἰδιοτελεῖς ὀργανισμούς, καὶ θὰ ἐξωλίσθαινον εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπισφαλεῖς. Δὲν ἔχει δὲ καμμίαν διαφορὰν ἡ κατάθεσις εἰς συνάλλαγμα ἀπὸ τὴν κατάθεσιν εἰς δραχμάς, διότι οὐδὲν τὸ εὐκολώτερον διὰ τὸν θέλοντα νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην κατάθεσιν ἀπὸ τὸ νὰ μετατρέψῃ τὰς δραχμάς του εἰς συνάλλαγμα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὁπότε ὁ χρυσὸς

τοῦ καλύμματος, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἤδη ἐνεργητικόν, θὰ μετεβάλλετο αὐτομάτως ὡς παθητικόν, εἰς ὑποχρέωσιν δηλαδὴ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. .. ..

Γ. Καφαντάρης. Ἀλλὰ κατηγορήθη ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα καὶ δι' ἄλλον ἀκόμη λόγον. Ὅτι δὲν ἔσπευσε νὰ καταρτίσῃ τὸν τιμάριθμον τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν στατιστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, πλήρως ὠργανωμένην καὶ ἄριστα λειτουργοῦσαν. Δὲν εἶναι ἔργον τῆς Τραπέζης ὁ καταρτισμὸς τοῦ ἰσοζυγίου αὐτοῦ, διότι καὶ τὰ παρ' αὐτῆς στοιχεῖα καὶ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει εἶναι ἀσυγκρίτως κατώτερα ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ στατιστικὴ τοῦ Κράτους ὑπηρεσία. Καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν κατήρτισεν τὸ ἰσοζύγιον αὐτό, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὑπάρχει κάποιο σοβαρὸν πρόσκομμα. Καὶ τὸ πρόσκομμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐπιπροσθοῖ παντοτε, εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ὅπου ἐπεχειρήθη ἡ σύνταξις τοιούτου ἰσοζυγίου, εἶναι ἀδυναμία πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀοράτων πόρων, τῶν ἀδήλων λεγομένων πόρων, τοὺς ὁποίους ἔχει κάθε Κράτος.

Ὡμίλησεν ἀκόμη ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας καὶ περὶ τῆς σταθεροποιήσεως. Καὶ εἶπεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προβῶμεν εἰς τὴν σταθεροποίησιν πρὶν ἢ βεβαιωθῶμεν ὅτι τὸ ἰσοζύγιον τῶν λ)σμῶν μας εἶναι ἐνεργητικόν. Τὴν ἄποψιν ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Θεσσαλονίκης κ. Ζολώτας.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ ὁ Πουανκαρέ.

Π. Βουγλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ εἶπεν ὁ Πουανκαρὲ ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμε.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν εἶνε ὅμως ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ὁ πρῶτος ὅστις τρέφει τὰς ἀντιλήψεις αὐτάς. Πολλοὶ μᾶς εἶπον τότε. Ἀφῆστε νὰ ἰδοῦμε. Μὴ κάμετε τὴν σταθεροποίησιν. Καὶ ὅταν τοὺς ἠρωτήσαμεν πῶς θὰ ρυθμίσωμεν τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου μας ἀπήντων: Ἂς μείνωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἔμπρακτον. Ποῖα ὅμως εἶναι αὐτὴ ἡ ἔμπρακτος; Δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ μᾶς ἀπαντήσουν. Καὶ δικαίως δὲν ἠδύναντο, διότι ἔμπρακτος σταθεροποίησις δὲν ὑπάρχει. Ἔμπρακτος σταθεροποίησις εἶναι πρόδηλον φαινόμενον τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐπωφελοῦνται αἱ σώφρονες Κυβερνήσεις διὰ νὰ προβοῦν εἰς τὴν νόμιμον, διότι ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις εἶναι ἐπισφαλής. Εἰς ψίθυρος, μία φήμη ἀρκοῦν νὰ ἐπιφέρουν πανικόν, νὰ καταβαραθρώσουν τὸ ἐθνικὸν νόμισμα.

Ἀποτελεῖ δὲ ἡ νόμιμος σταθεροποίησις τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν σταθεροποιήσεως, τοῦ ἰσοζυγίου, τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι ἄλλως κινδυνεύει τοῦτο εἰς πρώτην ἀντίξοον περίστασιν νὰ ἀποτύχῃ καὶ τὸ τυχὸν περίσσευμα νὰ μεταβληθῇ εἰς ἔλλειμμα τρομακτικόν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ ἰσοζύγιον τῶν λ)σμῶν. Θὰ παρατηρηθῇ ἴσως ὅτι τὸ ἔλλειμμα αὐτῶν πληρώνεται ἐκ τῶν δανείων τοῦ ἐξωτερικοῦ. Θὰ ἠδυνάμην ὅμως ν' ἀντιτάξω εἰς τοῦτο ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ μέσος ὅρος τοῦ ἐκ τοῦ τοιούτων δανείων διατεθειμένου ποσοῦ δὲν ὑπερέβη τὰ 3,000,000 ἐτησίως, ἐνῷ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λ)σμῶν ἀνέρχεται εἰς 130,000 000 ἐτησίως. Θὰ ἦτο τερατῶδες νὰ διανοηθῶμεν, ὑπὸ καθεστὼς σταθεροποιήσεως, κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τούτου δι' ἐξωτερικοῦ δανείου. Τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον θὰ διενοεῖτο τοιοῦτον τι θὰ ἦτο καταδικασμένον εἰς κατάρρευσιν.

Ἀλλ' ἂν θεωρεῖται ἀπαραίτητον τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν διὰ τὴν σταθεροποίησιν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἰσορρόπησις τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄνευ σταθεροποιήσεως.

Μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν ἀξιότιμε ἐκ Κερκύρας βουλευτά. Ἡ σταθεροποίησις οὐδένα διατρέχει κίνδυνον. Ἂν κατ' αὐτῆς ἀκούονται κραυγαί, ἂν ὑπάρχουν τινὲς οἱ ὁποῖοι κατακρίνουν τὸ μέτρον, οὗτοι εἶναι ἀφελεῖς ἢ δὲν εἶναι τελείως ἀνιδιοτελεῖς. Διὰ τῆς σταθεροποιήσεως ἐτρώθησαν συμφέροντα τεράστια. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπανατείλουν αἱ ἡμέραι τῆς νομισματικῆς ἀσταθείας, αἱ ἡμέραι κατὰ τὰς ὁποίας ἀπεμύζων τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ. Μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν ἀξιότιμε ἐκ Κερκύρας συνάδελφε. Κομμία σταθεροποίησις δὲν ἀπέτυχε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἰς τὸ Βέλγιον!

Γ. Καφαντάρης. Ποῖος σᾶς εἶπεν ὅτι εἰς τὸ Βέλγιον ἔγινε σταθεροποίησις; Ἁπλῶς ἀπέτυχε. Ἡ σταθεροποίησις ἐγένετο, σταθεροποιήσεως ἡ ὁποία ἐστηρίζετο ἐπὶ χορηγήσεως ἑνὸς ἐξωτερικοῦ δανείου, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη. Καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐπραγματοποιήθη τὸ δάνειον αὐτὸ δὲν ἐγένετο ἡ σταθεροποίησις. Γνωρίζετε δὲ διὰ ποῖον λόγον δὲν ἐπραγματοποιήθη τὸ δάνειον; Διότι ἡ Βελγικὴ Κυβέρνησις ἤθελε ν' προβῇ εἰς τὴν σταθεροποίησιν χωρὶς προηγουμένως νὰ παγιώσῃ τὸ κυμαινόμενον χρέος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἔχετε ὑπ' ὄψει σας τί εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ ἐν περιπτώσει ἑνὸς πανικοῦ τὸν ὁποῖον ἀπεύχομαι.

Γ. Καφαντάρης. Τί θὰ συμβῇ; Θὰ προσέρχωνται οἱ κατόχται νὰ ζητοῦν τὰς καταθέσεις των. .. .. ..

Κ. Ζαβιτζιάνος Ὄχι δὲν ἐννοῶ αὐτό.

Γ. Καφαντάρης. ..... καὶ θὰ μετατρέπωνται αὐτὰς εἰς συνάλλαγμα. Τὸ κάλυμμα τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης πόσον θέλετε νὰ κατέλθῃ; Εἰς 45, εἰς 40, εἰς 35 εἰς 30 0)0; Πάλιν ἔχομεν περιθώριον. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, διότι τότε εἰς τὴν ἀγορὰν δὲν θὰ μείνῃ οὔτε μία δραχμή.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἐννοῶ αὐτό, ἐπαναλαμβάνω. Ἐννοῶ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν θὰ ζητήσουν οἱ κατόχται ἀπὸ τὰς Τραπέζας νὰ μετατρέψουν εἰς συνάλλαγμα τὰς παρ' αὐταῖς καταθέσεις των.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ δὲν ἔχουν τέτοιαν ὑποχρέωσιν αἱ Τράπεζαι.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑπάρχει σύγχυσις μεταξὺ χαρτονομίσματος καὶ καταθέσεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐπομένως τὸ συμπέρασμά σας εἶναι ὅτι ἕνας νόμος ἀρκεῖ διὰ νὰ μὴ πέσῃ ποτὲ ἡ σταθεροποίησις.

Γ. Καφαντάρης. Βεβαίως διότι αὐτὴ βασίζεται πλὴν τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὰ τεράστια ἀποθέματα τοῦ Κράτους. Μόνον ἐὰν δὲν προηγεῖτο αὐτῆς ἐξόφλησις τοῦ κυμαινομένου χρέους, μόνον ἐὰν δὲν ἐτακτοποιεῖτο τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν, θὰ ὑφίστατο κίνδυνος ἀποτυχίας τῆς σταθεροποιήσεως.

Ὅ,τον καὶ ἂν σᾶς ἐκφοβίζουν, κύριοι βουλευταί, τὸ θέμα ἦτο τοιοῦτον ὥστε ἐὰν ἀφίναμεν αὐτὸ ἄνευ ἀπαντήσεως, θὰ διετρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ ἐναπείρωμεν τὸν φρῆνα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς σταθεροποιήσεως. Ἐὰν ἀπηντούσαμεν, θὰ διετρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ κυρώσωμεν ἔτι μᾶλλον τὴν Βουλήν. Δι' αὐτὸ δὲν πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶ ἀκόμη ἐπὶ πολύ. Ὀλίγας μόνον λέξεις θὰ προσθέσω ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἔφερε πρὸ ὑμῶν ὁ ἀξιότιμος ἐκ Κερκύρας βουλευτής. Δὲν μοῦ εἶναι εὐχάριστος ἐνασχόλησις τὰ προσωπικὰ ζητήματα. Εἶναι τόσον ὀλισθηρὸν τὸ ἔδαφος τῶν προσωπικῶν κατηγοριῶν ὥστε δὲν γνωρίζει κανεὶς ποῦ θὰ φθάσῃ ἐκ τῶν παρορμήσεων τὰς ὁποίας ὑφίσταται προβαίνων εἰς κατηγορίας προσώπων.

Ἀλλὰ ἐλέχθησαν τόσον βαρεῖαι μομφαὶ ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες διοικοῦν τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ ἀνέτρεψεν ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας εἰς τὴν προτέραν πολιτείαν των ὥστε νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπορίαν του πῶς ἀνετέθη εἰσαῦτις ἡ διαχείρισις τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, διότι εἶχεν κάμει ἀτασθαλίας κατὰ τὴν διοίκησίν των εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἐλέχθη ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ εἰς τοιοῦτον σημεῖον δὲν ἦλθε ποτέ, ἂν κάποτε εὑρέθη πρὸς δυσχερειῶν, τοῦτο προῆλθεν ἀπὸ τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις τοῦ Κράτους. Τί ἠθέλατε νὰ κάμῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα πρὸς τὸ χειμαζόμενον Κράτος, αἱ ξέναι ἀγοραὶ ἦσαν κλειστοί. Προέβη συνεπῶς ἡ Τράπεζα εἰς προσφορὰς πρὸς τὸ Κράτος. Ἂν δὲν τὸ ἐπράττε θὰ ἠδύνατο νὰ καταγορήσωμεν τὴν δικαιοσύνην τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης

ἐπὶ ἀφιλοπατρίᾳ. Ἀλλὰ εἶπαν πρωΐτερα ὅτι διέπραξαν κατὰ τὴν διοίκησιν αὐτῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν σταϊλας καὶ τὴν κατηγορίαν ταύτην τὴν ἐδέχθη ἐν μέρει ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ἀπόλυτον προσάλωσιν πρὸς τὸ χρῆμα δὲν ἔχει οὔτε αὐτὸς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν δὲ εἷς διευθυντὴς τῆς Τραπέζης ἐπεκτείνῃ τὴν δρᾶσιν του καὶ ἐτάκεινα τῶν στενῶν Τραπιζιτικῶν ἐργασιῶν, τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ θεωρῆται σπατάλη. Ἐλέχθη προσέτι ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπὶ διοικήσεως τῶν νῦν διοικητῶν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης προέβησεἰς πλείστους διορισμοὺς ὑπαλλήλων. Ἀλλὰ ἔχω ἕνα πίνακα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ 1912 ἐπὶ διοικήσεως Βαλαωρίτου οἱ ὑπάλληλοι ἦσαν 431 καὶ ἀνῆλθεν εἰς 457. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου Ζαΐμη ἔγιναν τὸ μὲν πρῶτον ἔτος 499, τὸ ἑπόμενον 701. Δηλ. ἐγένετο αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ κατὰ 48 ο/ο. Ἐπὶ Μαξίμου τὸ 1920 τὸ προσωπικὸν ἦτο 1259 ὑπάλληλοι καὶ ηὐξήθη καὶ τότε εἰς 1732, ἤτοι ἐγένετο αὔξησις 36 ο/ο τὸ ἑπόμενον ἔτος ἐγένετο ἄλλη αὔξησις κατὰ 17 ο/ο. Ἐπὶ διοικήσεως Διομήδους αἱ αὐξήσεις ἔγιναν κατὰ 6 ο/ο, τὸ ἑπόμενον ἔτος κατὰ 9 ο/ο, τὸ ἄλλο κατὰ 7 ο/ο ὥστε ἔγιναν αἱ ὀλιγώτεραι αὐξήσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὁ κ. Διομήδης εἶχεν εὕρει ἐπαρκῆ ἀριθμὸν ὑπαλλήλων ηὔξησε δὲ τὰς δαπάνας.

Π. Τσαλδάρης. Γνωρίζετε, κύριε Ἀρχηγὲ τοῦ Προσδευτικοῦ κόμματος, τί ἔκαμεν ὁ κ. Μάξιμος, ὡς Διοικητής, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ποσοστὰ τῆς διοικήσεως:

Γ. Καφαντάρης. Δὲν κατηγόρησα κανένα. Ἀλλ' ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας διέστειλε τὴν εὐθύνην τοῦ νῦν Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ κ. Διομήδους. Ἀλλὰ τότε τὰ ζητήματα αὐτὰ τὰ διεχειρίζετο ὁ τότε συνδιοικητὴς καὶ νῦν Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Συνεπῶς θὰ ἦτο αὐτὸς ὁ αἴτιος τῆς καταχρήσεως ταύτης ἐὰν ἐγένετο καμμία τοιαύτη κατάχρησις, ἤτις οὐδέποτε ἐγένετο. Κατὰ τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἔγινε μία συμφωνία μεταξὺ Ἐθνικῆς καὶ Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ὅπως τὸ πλεονάζον προσωπικὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης προσληφθῇ εἰς τὴν Ἐκδοτικήν, ἐνῷ δὲ ὑπῆρχε τοιαύτη συμφωνία δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο πλεονάζον προσωπικόν, ἀπεχώρησε δὲ μόνον ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης μία δύναμις 600 ὑπαλλήλων μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ὅλων τῶν τεραστίων ὑπηρεσιῶν αἵτινες ὑπῆρχον, ἐφόσον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶχε τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρῃ τις ἕνα ἀριθμὸν 900 ὑπαλλήλων, διότι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εὑρίσκεται ἐν τῷ σχηματίζεσθαι, διὰ νὰ φθάσῃ δὲ ὁ ὀργανισμὸς οὗτος καὶ νὰ ἐπληρώσῃ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἱδρύθη πρέπει νὰ ἀναπτύξῃ τὰς διαρκοῦς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, πρέπει νὰ ὀργανώσῃ τὰ ὑποκατα στήματά του, καὶ ἐνῷ εὑρίσκεται ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς ἐν τῷ σχηματίζεσθαι ἰσχυρίζεσθε ὅτι ἔχει μεγάλο προσωπικόν, καίτοι παρῆλθον δύο ὁλόκληρα ἔτη; Δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀριθμῶν ἂν ὑπάρχουν σπατάλαι, διότι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἐλέγξωμεν αὐτάς, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω πῶς ἠσκήθη ἔλεγχος ἐκ πληροφοριῶν ἐξωδίκων ὅταν γνωρίζωμεν πόσον εὔκολος εἰς τὸν τόπον αὐτὸν εἶναι ἡ δυσφήμισις.

Ε. Κουλουμβάκης. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ διεξάγωνται συζητήσεις ἐπὶ τῇ βάσει ἐξωδίκων πληροφοριῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸν ὁποῖον διακρίνει τὸ πνεῦμα τῆς φειδοῦς, εὑρισκόμενος ἐπικεφαλῆς ὑπηρεσιῶν δὲν κατώρθωσα νὰ ἐξακριβώσω ἀκριβῶς πόσος ἦτο ὁ ἐπαρκὴς ἀριθμὸς ὑπαλλήλων διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, διότι ὅλοι οἱ προϊστάμενοι τῶν ὑπηρεσιῶν ἔχουν τὴν τάσιν διαρκῶς νὰ λέγουν ὅτι ἔχουν ἔλλειψιν προσωπικοῦ. Πολλάκις δὲ αἱ διάφοροι δῆθεν οἰκονομίαι ἐπιφέρουν μεγάλας ζημίας. Κάποτε, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ μία ἀσήμαντος οἰκονομία, κατήντησε τὸ Λογιστήριον ἕνας ὀργανισμὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατό τις νὰ λάβῃ οὐδεμίαν πληροφορίαν καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ μὴ γνωρίζωμεν ποῦ κεῖνται τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὰς οἰκονομίας, αἵτινες ἔγιναν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐφοριῶν, ἕνεκα τῆς περικοπῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὁποίων πολλοὶ δὲν ἐπλήρωνον τοὺς φόρους των ἐπὶ μεγίστῃ βλάβῃ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δημοσίου. Καὶ λέγετε ὅτι ἔχει πολὺ προσωπικὸν ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα, διὰ τὴν ἀντίκρυσιν ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν της; Ἡ κατάκρισις ἐγένετο βαρεῖα καὶ ἐγένετο ἐναντίον προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν ἐξ ἐπαγγέλματος Τραπεζῖται. Ἦσαν εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ διεκρίθησαν εἰς αὐτήν. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν Τράπεζαν μὲ μέγιστα ἐφόδια μορφώσεως καὶ πείρας Καὶ ἐνῷ θὰ ἠδύναντο καὶ αὐτοὶ νὰ ἐφησυχάσουν ὑπῆρχεν εἰς αὐτοὺς ἡ ἀντίληψις ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας καὶ νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων, ὡς εἶναι τὰ ἔργα τοῦ Στρυμόνος καὶ διάφορα ἄλλα μεγάλα ἔργα. Ἐὰν σήμερον οἱ διοικηταὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης φέρουν τὰς συνεπείας τῆς δράσεώς των, τοῦτο εἶναι μοιραῖον εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν θέλουν νὰ μείνουν εἰς τὴν ἀθρανειαν, ἀλλ' ἡ δρᾶσις αὐτῶν εἶναι δρᾶσις γόνιμος καὶ δρᾶσις τὴν ὁποίαν ἐξετίμησεν ἡ κοινὴ γνώμη.

Μεθ' ἃ, ἀναβαλλομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, λύεται ἡ συνεδρίασις, συνανέσει τῆς Βουλῆς ὥρᾳ 11.30′ μ.μ. δι' αὔριον καὶ ὥρας 4.30′ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'

Τρίτης 18 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30 μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ἰω. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 22 καὶ ἑπομένων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως Συμβάσεως περὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶς, Β. Ἀγγελῆς, Ι. Παπαδάκης καὶ Μ. Βολουδάκης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως κλάσεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐξήσεως τῶν χρηματικῶν ποινῶν καὶ προστίμων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Χατζῆς, Ε. Μαχαίρας, Φ. Μανουηλίδης, Ι. Τσονταρίδης, Α. Θεολογίτης, Α. Ταβουλάρης*** κ.λ.π., ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ὑπηρεσιῶν καὶ προσθήκης προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Χαβίνης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

Οἱ κ. κ. ***Ν. Ἀβραὰμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Λονδίνῳ τῇ 28ῇ Ἰουνίου 1929 διομολογηθείσης ἀναθεωρήσεως τῶν διεθνῶν Συμφωνιῶν περὶ συνδρομῶν ἐφημερίδων, εἰσπράξεων καὶ μεταφορῶν πιστώσεων μετὰ τῶν συναφῶν αὐταῖς κανονισμῶν ἐκτελέσεως».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1925 περὶ μονιμοποιήσεως προσωπικοῦ μηχανικῶν καὶ ἠλεκτρομηχανικῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀσυρμάτου καὶ τῶν τροποποιησάντων τοῦτο Ν. Δ. τῆς 29 Μαΐου 1926 καὶ 2 Σεπτεμβρίου 1926».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Πολυχρονίδης*** καὶ ***Α. Μυλωνογιάννης*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου δικηγορικῆς ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τῶν δικηγόρων τῶν ὑπηρετησάντων ὡς μόνιμοι ἀξιωματικοὶ κατὰ τοὺς 1917 – 1922 πολέμους.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαθανάσης, Α. Καλατζᾶκος, Γ. Στρᾶτος, Γ. Βοραζάνης*** κ. λ. π. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ ἀπαλείψεως τῶν α' καὶ β' παραγράφων τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ νόμου 3601 «περὶ συστάσεως φαρμακευτικῶν συλλόγων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Καλογερᾶς, Ν. Μαμούνης,*** καὶ ***Χ. Λαδᾶς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος».

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου νόμου ὑποβάλλουν τροπολογίαν καὶ οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Σταυρόπουλος, Α. Βερδέλης, Π. Χατζῆς, Α. Θεολογίτης*** καὶ ***Ι. Ἀθανασιάδης.***

Οἱ κ. κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν), ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰσλανδίας συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας, ὑπογραφείσης ἐν Βερολίνῳ τῇ 28 Ἰανουαρίου 1930».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 11)7)1923 Ν. Δ. «περὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἀφορωσῶν ἀναπήρους».

Ἐργάται τελωνείου Πειραιῶς ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως πλημμελειοδικῶν Θεσσαλονίκης διὰ τὴν ποινικὴν δίωξιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Λ. Μεσαντζῆ, κατηγορουμένου ἐπὶ ἐξυβρίσει διὰ τοῦ τύπου.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** καταθέτει ἀναφορὰν κοινότητος Ἡρακλείας γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ συντεχνιῶν κωμοπόλως παρακαλούντων τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐπιβάλῃ τὴν κατασκευὴν ἐνιαίας ποιότητος ἄρτου πρὸς μείωσιν οἰνονομικῆς δυσπραγίας παραγωγῶν.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου ὁλικῆς ἀνικανότητος παρακαλεῖ ὅπως χορηγηθῇ εἰς αὐτοὺς πρὸς τὰς συντάξεις των ἐπίδομα καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεών των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει αἴτησιν τῆς χήρας Παν. Δημ. Παπαχρήστου δι' ἧς αὕτη αἰτεῖται τὴν παροχὴν συντάξεως.

Κάτοικοι συνοικισμῶν Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν προέκτασιν μέχρι τῶν συνοικισμῶν των τοῦ ἐγκριθέντος τροχιοδρομικοῦ δικτύου Ντεπὸ-Καλαμαριᾶς.

Ὁ σύλλογος Μακεδονομάχων «ὁ Παῦλος Μελᾶς» ζητεῖ τὴν μὴ τροποποίησιν τοῦ νόμου 4413.

Ὁ σύνδεσμος μυλεργατῶν Πατρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀλεύρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Αἱ ὑποδιδασκάλισσαι γραμματεῖς β' τάξεως διδασκάλισσαι τοῦ Παρθεναγωγείου Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς προσγενομένης αὐταῖς ἀδικίας.

Ἡ ἕνωσις ἰδιοκτητῶν καὶ οἱ κτηματικοὶ σύνδεσμοι Δράμας, Τριπόλεως, Πατρῶν καὶ Μυτιλήνης ζητοῦν τὴν τελείαν ἄρσιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ ἐμπορικοῦ Συλλόγου Σερρῶν παρακαλοῦντος ὅπως ἀνασταλοῦν τὰ βίαια μέτρα φόρων συντεινόντων εἰς ἐπαύξησιν οἰκονομικῆς κρίσεως.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** καταθέτει ἀναφορὰν προέδρου συνοικισμοῦ Νέου Σουλίου διαμαρτυρομένων διότι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος Σερρῶν πιέζει ἐμπόρους καπνοῦ ὅπως καταβάλλωσι καθυστερημένους φόρους παραγωγῶν ἀπὸ 1922 καὶ ἐντεῦθεν.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** καταθέτει ἀναφορὰν ἐνοικιαστῶν Δημοσίων δασῶν Ν. Σερρῶν δι' ἧς παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν ὅπως τροποποιηθῇ τὸ νῦν ἰσχῦον σύστημα καταβολῆς δασικοῦ μισθώματος καταβαλλομένου τούτου κατὰ τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν ὑλοτομίας.

Ἡ ἕνωσις συνοικισμῶν Ἄρτης ζητεῖ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νομοσχεδίου δασμοῦ πατάτας καὶ ἀραβοσίτου καὶ ἐπὶ πάντων τῶν Ἑλληνικῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἡ ἕνωσις τῶν ἀποστράτων καὶ συνταξιούχων Πατρῶν ζητεῖ τὴν δικαίαν αὔξησιν τῶν συντάξεων.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου Σερρῶν παρακαλεῖ ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς πολεμικὴ περίοδος τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν 1916 – 1917.

Ὁ Β. Κ. Κάγκ δι' ὑπομνήματός του ὑποβάλλει τὰς σκέψεις καὶ τὰς γνώμας του διὰ τὴν λύσιν τοῦ σταφιδικοῦ προβλήματος.

Ὁ βουλευτὴς Καρδίτσης κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει τηλεγράφημα συλλόγων πολυτέκνων Καρδίτσης καὶ Τρικκάλων, ζητούντων νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιόν των.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης δι' ὑπομνήματός του γνωρίζει τὸν ἐξευτελισμὸν τῶν τιμῶν τῶν ὑγμητριακῶν καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην ἀνάγκην λήψεως μέτρων πρὸς προστασίαν αὐτῶν.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης δι' ὑπομνήματός του ἀναφέρει τὴν ἀνάγκην ἄρσεως τῶν περιορισμῶν οἵτινες ἐπεβλήθησαν εἰς τὴν καπνοκαλλιέργειαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τῶν σπορελαίων διατάγματος.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Πρεβέζης ζητεῖ τὴν σύστασιν τριμελοῦς ἐπιτροπῆς πρὸς ἔλεγχον τῶν κληρούχων τῶν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτει τὰς κάτωθι β' μεταβολὰς εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1930 – 1931:

Ἀνακεφαλαίωσις μεταβολῶν Β.

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι		Σύνολον
	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	
Νομοθετικὰ Σώματα (Βουλὴ)	—	—	—
Οἰκονομικῶν	+ 4,000,000	—	+ 4,000,000
Στρατιωτικῶν	+ 5,800,000	— 10,000,000	— 4,200,000
Ναυτικῶν	+ 200,000	—	+ 200,000
	+ 10,000,000	— 10,000,000	—

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλ.	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρου	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΒΟΥΛΗ			
3	1	Φωτισμὸς Βουλευτηρίου κλπ.		— 20,000	
	5	Στολαὶ κλητήρων κλπ.		— 20,000	
	10	Διὰ συντήρησιν τοῦ κήπου τοῦ Βουλευτηρίου		— 10,000	
6	8	Στερέωσις τῆς στέγης τῆς Βιβλιοθήκης		+ 50,000	
7	6	Συνδρομὴ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος Θ. Δεληγιάννη		+ 15,000	
8	1	Ἔκτακτον ἀποθεματικὸν		— 15,000	
				—	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλ.	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρου	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι.			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
16	1	Ἐπιστροφαὶ χρημάτων ἀχρεωστήτως εἰσπραχθέντων		+ 1,000,000	
33	9	Διαγράφεται τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς οἰκείας πιστώσεως		— 7,000,000	
41	7	Ἀπόδοσις εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ Γ'ην Στρατοῦ μέρους τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ ἐξ ἀντισηκωμάτων τῶν μέχρι καὶ τῆς 1926—1927 χρήσεων		10,000,000	
				+ 4,000,000	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι.			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
		Ἡ ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῆς 11 Μαρτίου γενομένη μεταβολὴ ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφ. 12 ἄρθρ. 5 ἀκυροῦται, ἐπιφερομένη ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφ. 12 ἄρθρ. 6, «ἀποζημίωσις προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ. διὰ πρόσθετον ἢ εἰδ. ὑπηρεσίαν».			
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι.			
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
12	2	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: ἡμερησία ἀποζημίωσις καὶ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς Ὑπουργοῦ, Ὑφυπουργοῦ καὶ ὑπαλλήλων ἢ μὴ εἰς ἀλλοδαπὴν δι' ὑπηρεσίαν ἢ συμμετοχὴν εἰς συνεδρία.			

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλ.	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρου	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	6	Μισθοὶ ὑπαλληλικοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ		+ 6,500,000	
2	1	Ἀντίτιμον συσσιτίου κλπ.		— 15,000,000	
4	1	Ὁδοιπορικὰ καὶ συναφεῖς ἀποζημιώσεις		+ 3,500,000	
	2	Ὁδοιπορικὰ καὶ κόμιστρα μετακινήσεως στρατοῦ κτηνῶν καὶ ὑλικοῦ		5,000,000	
7	1	Προμήθεια φορτηγῶν αὐτοκινήτων κλπ.		800,000	
	2	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Προμήθεια ὑλικοῦ συντηρήσεως καὶ λειτουργίας αὐτοκινήτων καὶ λοιπῶν ὀχημάτων		5,000,000	
12	1	Προμήθεια μηχανημάτων κλπ. ἀριθμοδιότητος προμηθολικοῦ		500,000	
	2	Ὑλικῶν ἐκπαιδεύσεως		— 500,000	
				5,800,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
20	6	Διαγράφεται τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς πιστώσεως		— 10,000,000	
				— 4,200,000	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ ἔξοδα.			
18	1	Ἔξοδα ἐν γένει λειτουργίας κλπ. αὐτοκινήτων Ὑπουργείου		200,000	
				+ 200,000	

Πρὶν ἢ ἡ Βουλὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν ὁ κ. **Ν. Ἀσκεπίδης** ζητεῖ τὸν λόγον ἵνα διατυπώσῃ παράπονα προσφύγων Κίλκις διὰ τὴν παρατηρουμένην λόγῳ ἐλλείψεως ὁμολογιῶν ἐπιβράδυνσιν περὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ἐλ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός), διακόπτων παρακαλεῖ τὸν κ. βουλευτὴν νὰ συνεννοηθῇ σχετικῶς μετὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ζητήματος τοιούτου, ὥστε νὰ ἀπασχοληθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Βουλή.

Μεθ' ὃ ἀναβαλλομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος,** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Η' μερησίας Διατάξεως, διαμαρτύρεται ἐξ ὀνόματος 60 βουλευτῶν τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος διότι τὸ συνταγματικὸν δικαίωμα τῶν βουλευτῶν ὅπως ὑποβάλλουν πρωτάσεις νόμων παραβιάζεται διὰ τοῦ καταποντισμοῦ εἰς τὸ πέλαγος τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑποβαλλομένων προτάσεων. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρει ὅτι πρότασις νόμου ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσα ἀπὸ μακροῦ, περὶ μειώσεως τῆς φορολογίας τοῦ ἀραβοσίτου, δὲν ἠξιώθη νὰ καταχωρηθῇ, ἔστω καὶ εἰς μίαν γωνίαν τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ὡς συνέβη καὶ μὲ ἑτέραν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Τυρνάβου κ. Ῥοδοπούλου περὶ ἀμβύκων, ὑποβληθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 1929 καὶ μάλιστα ἀναπτυχθεῖσαν διὰ μακρῶν ὑπὸ τοῦ ὑποβάλόντος αὐτήν, ὅτ' ἦν ἐνδιαφέρεται σπουδαίως ὁλόκληρος ἡ ἐντεῦθεν τοῦ Ἰσθμοῦ Ἑλλάς.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός). παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως ἐγγραφῇ ἡ πρότασις αὕτη εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς, ἡμέρας κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, ὡς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 56 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** παρακαλεῖ ὅπως, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ψήφισις τῆς προτάσεως, παραπεμφθῇ αὕτη σήμερον εἰς τὴν ἁρμοδίαν Κοινοβ. Ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι ἡ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν ἐγγραφὴ τῆς προτάσεως ταύτης δὲν προϋποθέτει καὶ ἀνάληψιν ὑποχρεώσεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως νὰ υἱοθετήσῃ αὐτὴν ἢ τῆς Βουλῆς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισίν της, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε κριθῇ τοῦτο ἀναγκαῖον.

Συζητουμένου εἶτα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δ. Ἡρακλείδης** ὅστις λέγει ὅτι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς δέον νὰ γίνεται κατόπιν ἐμπεριστατωμένης συζητήσεως. Τοῦτο δὲ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία δι' ἣν ἐζήτησε πρὸ ἡμερῶν τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς. Ἤδη, προσθέτει, λαμβάνων τὸν λόγον νομίζει ὅτι ἐπιτελεῖ ἐπιβεβλημένον καθῆκον καὶ δὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς οἰκονομικῆς περισυλλογῆς.

Ἐξετάζων τὰ ἐν τῷ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμῷ κονδύλια ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων εὑρίσκει σταθερὰν αὔξησιν, ἀνιοῦσαν μεθ' ἑκάστην χρῆσιν. Συγκεκριμμένως παρατηρεῖ ὅτι τὸ διὰ τὴν προμήθειαν τυπογραφικοῦ χάρτου κονδύλιον τοῦ συζητουμένου προϋπολογισμοῦ ἐκ δραχμῶν 250.000 εἶναι διπλάσιον τοῦ ἀντιστοίχου κονδυλίου τῆς χρήσεως 1928—1929 καὶ πολλαπλάσιον τοῦ τῆς χρήσεως 1927—1928. Ὁμοίως παρατηρεῖ ὅτι ἕτερον ἀνάλογον κονδύλιον ἐκ 310.000 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν καὶ τὴν προμήθειαν τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι διπλάσιον τοῦ ἀντιστοίχου κονδυλίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1925—26. Ἐν συνεχείᾳ παρατηρεῖ ὅτι σημειοῦται αὔξησις τοῦ κονδυλίου διὰ τὰς στολὰς τῶν κλητήρων, προσθέτει ὅμως ὅτι εἶναι τὸ κονδύλιον τοῦτο δεδικαιολογημένον λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς εὐπρεπείας ἡ ὁποία παρουσιάζεται εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῶν κλητήρων τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ 2 τελευταῖα ἔτη. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φαίνεται ἀδικαιολόγητον εἶναι, ὡς λέγει, τὸ κονδύλιον τὸ ἀφορὸν τὴν ἐπίπλωσιν, τὰς ἐπισκευάς, καὶ τὰς διακοσμήσεις τῶν αἰθουσῶν τοῦ Βουλευτηρίου, κονδύλιον διπλάσιον τοῦ περυσινοῦ καὶ πολλαπλάσιον ὅλων σχεδὸν τῶν προηγουμένων χρήσεων, πλὴν τῆς τῶν ἐτῶν 1927—28. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐλήφθη ὁριστικὴ ἀπόφασις νὰ μεταφερθῇ τὸ Βουλευτήριον εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα εἶναι, λέγει, τελείως περιττὴ πᾶσα δαπάνη διακοσμήσεως καὶ ἐπιπλώσεως τοῦ σημερινοῦ βουλευτηρίου. Ἕτερον κονδύλιον τὸ ὁποῖον ἐπέσυρε τὴν προσοχήν του εἶναι, ὡς λέγει, τὸ τῶν μικρῶν ἐξόδων, διπλασιασθὲν ἐφέτος. Τοῦ κονδυλίου ὅμως τούτου, ἂν ἦνε καλὴ χρῆσις ἐκ μέρους τῶν προϊσταμένων τῶν ὑπηρεσιῶν, ἡ χρησιμότης εἶναι, ὡς λέγει, προφανὴς διότι σκοπεῖται δι' αὐτοῦ ἡ θεραπεία μικρῶν μὲν ἀλλ' ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς Βουλῆς.

Μεγάλη διαφορὰ παρατηρεῖται ὡς λέγει ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ κονδύλιον τὸ ἀφορῶν τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Ἐὰν συγκρίνῃ τις τὸ κονδύλιον τοῦτο μὲ τὸ ἀντίστοιχον κονδύλιον τῶν προϋπολογισμῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων θὰ ἴδῃ σταθερὰν αὔξησιν ἐκ 35.000 εἰς 60.75.165, 191 χιλιάδας δραχμῶν. Ἡ αὔξησις ὅμως τῆς δαπάνης ταύτης ὅσον καὶ ἂν προξενῇ ἐκ πρώτης ὄψεως ἐντύπωσιν τινά, εἶναι, λέγει δεδικαιολογημένη διότι τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς εἶναι ἰδιωτικόν, τελοῦν ὑπὸ μίσθωσιν, καὶ κατ' οὐδὲν ἐπιβαρύνει τὸ Δημόσιον εἰς βενζίνην, ἔλαιον ἐλαστικά, φθορὰν κ.λ.π., ὡς συμβαίνει μὲ τὰ περισσότερα τῶν ὑπουργικῶν αὐτοκινήτων.

Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν εἶναι ὡς λέγει μετὰ ταῦτα τὸ κονδύλιον τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἠσχολήθη καὶ πέρυσιν ἡ Βουλή, κατὰ τὴν συνεδρίασιν δὲ τῆς 21 Ἰουνίου ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, λαβὼν ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον, ἐχαρακτήρισε τὴν δημιουργηθεῖσαν διὰ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κατάστασιν ὡς νοσηράν. Προέτεινε μάλιστα καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη τὴν σύστασιν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετάζουσα τὸ ζήτημα νὰ ἐπιδιώξῃ λύσιν τινά. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι ἀθεράπευτος διότι καὶ ἐφέτος ἀναγράφεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν κονδύλιον 500,000 δρ. Ἴσως νὰ μὴ ἐξεῦρεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπιδιωχθεῖσαν λύσιν, ἴσως μάλιστα νὰ μὴ συνεδρίασε κἄν.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Συνεδρίασε τρὶς καὶ ἀπεφάνθη.

Δ. Ἡρακλείδης. Ἂν ἀπεφάνθη νὰ διατηρηθῇ ἡ κατάστασις αὕτη δὲν γνωρίζω. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζω εἶναι ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχωμεν καὶ τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέτεινε πέρυσι νὰ μετατεθῇ τὸ ἥμισυ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Γερουσίας. Ὄχι μόνον δὲν ἔγινε τοῦτο ἀλλ' ἀντιθέτως ηὐξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήγων τῆς Βουλῆς, αἱ δὲ ἐλάχιστα ἐκ τῆς μεταθέσεως ὑπαλλήλων αὐτῆς εἰς τὸ β' νομοθετικὸν Σῶμα κενωθεῖσαι θέσεις συνεπληρώθησαν ἀμέσως. Διὰ ποίων συνεπληρώθησαν δὲν θέλω νὰ ὁμιλήσω. Δὲν ἀποτελεῖ ἄλλως τε τοῦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συζητήσεως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω εἶναι ὅτι καίτοι ἡ ἔκθεσις τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς σημειοῖ ἐλάττωσιν ἐξόδων 572.000 δραχ. περίπου, κατ' οὐσίαν οὐδεμία τοιαύτη ἐλάττωσις ἐπετεύχθη, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐσημειώθη αὔξησις τῶν δαπανῶν κατὰ 513.000 ἐπὶ τῶν κονδυλίων τῶν ἐπιδεκτικῶν περικοπῆς.

Γενικώτερον ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παλαιοτέρων χρήσεων, ὁ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμὸς σημειώνει αὔξησιν τῶν δαπανῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν 1928—1920 κατὰ 1. 172.000 πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1927—1928 κατὰ 1.000.000 σὺν 700.000 διὰ τὴν ἀνέγερσιν δευτέρου ὀρόφου ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1926—1927 κατὰ 4.113.000, καὶ τέλος πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1925—1929 κατὰ 3.015.000.

Ὁ ἰσχυρισμός μου ἑπομένως ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς ἐμφανίζει σταθερὰν αὔξησιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος εἶναι ἀκριβὴς καὶ ἡ παρουσιαζομένη διαφορὰ ἐπὶ πλέον παρουσιάζεται ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἦτο μεγαλύτερος καὶ αἱ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς μεγαλυτέρας διαρκείας ἀπὸ ὅσον εἶναι σήμερον.

Τὸ κακὸν πρέπει νὰ σταματήσῃ ἐφ' ὅσον ἐξαγγέλλονται σοβαραὶ οἰκονομίαι πανταχόθεν, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἀρνεῖται εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τὴν δικαιολογημένην αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν. Πρέπει τὰ νομοθετικὰ Σώματα νὰ δώσουν πρῶτα τὸ παράδειγμα τῆς οἰκονομικῆς περισυλλογῆς καὶ νὰ ἐπιβάλουν πρῶτα αὐτὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν διὰ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ζητοῦν τοῦτο ἀπὸ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας. Νομίζω ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἡ ὁποία ἐλήφθη πέρυσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν ἐκτάκτων πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ καὶ πάλιν τὴν Βουλήν. Δὲν νομίζω ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχῃ ἔκτακτον προσωπικὸν ἐφ' ὅσον τὸ τακτικὸν εἶναι ἐπαρκές.

Θ. Χαβίνης. Οἱ ἔκτακτοι ὅμως ἐργάζονται 5 μῆνας καὶ ἔπειτα φεύγουν ἐνῷ οἱ τακτικοὶ θὰ μισθοδοτοῦνται ὅλον τὸν χρόνον καὶ θὰ πέρνουν καὶ σύνταξιν.

Δ. Ἡρακλείδης. Ἐν πάσει περιπτώσει ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ καταρτίζεται ἀπὸ τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἡ δὲ ἐπεξεργασία αὐτοῦ νὰ γίνεται οὐχὶ ἀπὸ εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία, ὡς ὅλοι γνωρίζομεν, καταρτίζεται μονομερῶς ἀλλ' ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Οἰκονομικῶν. Μόνον οὕτω θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τὴν ὁποίαν ἀπαιτοῦμεν ἀπὸ τὰς ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας.

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Δὲν παραπονοῦμαι καθόλου διότι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐξ Ἁγυιᾶς ἔφερε τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ ἔλθῃ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ νὰ λείψωσι καὶ οἱ ψίθυροι ὅτι ὄθεν ἐν τῇ Βουλῇ δὲν γίνεται καμμία οἰκονομία καὶ ὅτι σπαταλᾶται τὸ δημόσιον χρῆμα. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ἐφετεινὸς εἶναι κατὰ 572.000 οἰκονομικώτερος τοῦ περυσινοῦ, ἔχει δὲ ὡς περίσσευμα περὶ τὰς 600.000 δραχμὰς αἱ ὁποῖαι δὲν ἐδαπανήθησαν καὶ 200,000 ἐπὶ πλέον, τὰς ὁποίας ἐδώσαμεν ὡς ἐπίδομα ἐκ τῶν 800.000.000 τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον, ἀνῆκον εἰς τὴν Βουλήν, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀφῆκεν εἰς βάρος μας. Ἑπομένως εἶναι ἐπὶ ἔλαττον 800.000 δραχμ. καὶ μὲ τὰς 600.000 δραχ. αἱ ὁποῖαι περισσεύουν τὸ ἀδιάθετον ποσὸν ἀνέρχεται περίπου εἰς 1.400.000 δραχ. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως πέρυσιν, ἐνδίδων εἰς τὰς μεμψιμοιρίας, αἱ ὁποῖαι πάντοτε ὑπῆρχον, μερίδος τινὸς τῶν βουλευτῶν οἱ ὁποῖοι πολὺ φειδωλεύονται τὸ δημόσιον χρῆμα, εἶπεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ μία Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἴδωμεν κατὰ ποῖον οἰκονομικώτερον τρόπον δύνανται νὰ διοικηθῶσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην συνεστήσαμεν μετὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Μανουηλίδη, Μπακάλμπαση, Εὐριπαίου, Σακαλῆ καὶ τῶν Γερουσιαστῶν κ. κ. Φούμη, Μανέτα καὶ Γκέκα. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνῆλθε τρὶς καὶ συνεζήτησε. Κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίασιν παρεκάλεσα τὸν κ. Σακαλῆν νὰ λάβῃ τοὺς προηγουμένους προϋπολογισμούς, νὰ τοὺς ἐξετάσῃ, καὶ νὰ φέρῃ τὰς προτάσεις του.

Κ. Βουδούρης. Ὑπάρχει ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς;

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Εἰς τὴν τρίτην συνεδρίασιν ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ ἑξῆς συμπέρασμα (ἀναγινώσκει) «ὅτι κρίνει ἀβλαβῆ τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στενογράφων κατὰ δύο α' τάξεως τοιούτων, ἀποφαίνεται ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων δὲν εὑρίσκει δυνατὴν τὴν μείωσιν τούτου, νομίζει ὅμως ἐφικτὴν διὰ τὸ μέλλον τὴν ῥύθμισιν τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τρόπον ἐλαττοῦντα τὴν δυσαρμονίαν μεταξὺ ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου προσωπικοῦ». Τοῦτο δὲ διότι ἡ Ἐπιτροπὴ εἶχε τὴν γνώμην ὅτι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς ὑπῆρχε δυσαναλογία μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων καὶ τῶν κατωτέρων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περιέκοψα ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοὺς δύο στενογράφους α' τάξεως. Ἐντεῦθεν δὲ εἶναι ἡ οἰκονομία τὴν ὁποίαν ὁ κ. βουλευτὴς Ἁγυιᾶς δὲν δύναται νὰ ἀνεύρῃ. Καὶ περιεκόπησαν κατὰ συνέπειαν καὶ τρεῖς ἐκ τῶν ἀντιγροφέων οἱ ὁποῖοι ἀναλογοῦσαν πρὸς τοὺς στενογράφους. Οἱ μισθοὶ τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι φέρουν τὴν οἰκονομίαν.

Ὁ κ. βουλευτὴς αἰτιᾶται τὸν προϋπολογισμὸν πρῶτον διὰ τὸ κονδύλιον θερμάνσεως Καὶ δὲν εὐηρεστήθη κἂν νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἓν «εὐχαριστῶ» διότι ἐγκατέστησε τὴν κεντρικὴν θέρμανσιν, ἡ ὁποία εἶχεν ἀποφασισθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀξιοτίμου φίλου μου κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπέκτησε δὲ οὕτω ἡ Βουλὴ ἀληθῆ καὶ πλήρη θέρμανσιν. Ἠτιάθη. Ὅταν δὲ τῷ ὑπεδείχθη, φαίνεται ὑπό τινος ὑπαλλήλου, νὰ μὴ προβάλῃ αὐτὸ διότι τότε ἦσαν δύο θερμάνσεις, μία τῆς Βουλῆς καὶ μία τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ προσθέσῃ τὰ δύο ποσά, ἔκαμε τὴν πρόσθεσιν καὶ εἶδεν ὅτι τὸ κονδύλιον εἶναι ἴσον πρὸς τὸ κονδύλιον τὸ ὁποῖον ἐδαπανᾶτο προηγουμένως. Δὲν εἶναι ὅμως ἴσον, λέγω πρὸς αὐτόν· εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον. Διότι κρίνει ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐὰν λάβῃ ἀπολογισμὸν οἱουδήποτε ἔτους θὰ ἴδῃ ὅτι τὸ κονδύλιον τῆς θερμάνσεως δὲν ἐπήρκει καὶ ἠξάνε ἐκ τῶν ἄλλων κονδυλίων τὰ ὁποῖα τυχὸν ἐπερίσσευον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Δ. Ἡρακλείδης. Ἀπολογισμὸς δὲν κατετέθη ποτέ.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Ἔχω ἕνα ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1928-29. Τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς ἐξετέλεσεν ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὁ κ Σοφούλης μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας τὸν ἐξετέλεσα ἐγώ. Ὁ ἀπολογισμὸς αὐτὸς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸ κονδύλιον τῆς θερμάνσεως ἐδαπανήθησαν (ἀναγινώσκει) 66.000 δραχ. διὰ τὴν Βουλὴν καὶ 10.000 δραχ. διὰ τὴν Βιβλιοθήκην, ἤτοι σύνολον 76.000 δραχμ. Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, τὸν ὁποῖον βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀπὸ τώρα, θὰ καταδείξῃ ὅτι τὸ ποσὸν τῆς θερμάνσεως δὲν ἐπαρκοῦσε καὶ ἠναγκάσθην νὰ τὸ συμπληρώσω ἐξ ἄλλης πιστώσεως. Ὑπολογίζετε δὲ σπατάλην ἡ ὁποία ἐγένετο ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν θερμαστρῶν αἱ ὁποῖαι ἐφθείροντο;

Ἤτιατο τὸ κονδύλιον τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου καὶ ἔκαμε σύγχυσιν τῶν δύο κονδυλίων. Τὸ πρῶτον κονδύλιον ἀφορᾷ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν, ἐκείνων τὰ ὁποῖα δὲν ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε, τῶν παλαιῶν, καὶ τὰ ὁποῖα δίδονται ἐργολαβικῶς, διὰ δημοπρασίας. Τοῦτο ἀνέρχεται εἰς 240.000 δραχμάς.

Χ. Δαβᾶς. Ἔχετε δίκαιον, διότι φαίνεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ διαφορά.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Βεβαίως. Τὸ ἄλλο κονδύλιον εἶναι διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν. Καὶ δὲν εἶναι μόνον τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικά. Εἶναι καὶ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ καὶ τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα ἐκτυποῦνται ἐν τῷ Ἐθνικῷ Τυπογραφείῳ.

Ἔῤῥιψε μίαν βολὴν καὶ κατὰ τῆς στολῆς τῶν κλητήρων.

Δ. Ἡρακλείδης. Ἐγὼ ἐδικαιολόγησα μόνος μου αὐτό.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). ..... ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θέα τῶν κλητήρων παρατεταγμένων τὴν ἐπτόησε, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ αὔξησις αὐτὴ εἶναι δικαιολογημένη.

Προὐχώρησεν εἰς τὴν ἐπίπλωσιν καὶ ἐπισκευὴν καὶ ἐφαντάσθη ὅτι κτίριον παμπάλαιον, ὡς εἶναι τοῦτο δὲν ἔχει ἀνάγκην συνεχῶν ἐπισκευῶν. Κατέπεσε μία στέγη, κατέπεσεν ἄλλη στέγη καθημερινῶς δαπανῶμεν εἰς ἐπισκευάς. Ἐδαπανήθησαν δὲ αὐτὰ μετὰ προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας. Τὸν ἐξένισεν ὅμως ἡ λέξις «διακοσμήσεις». Τί νὰ γίνῃ; Ὡρκίσθησαν δύο Πρόεδροι Δημοκρατιῶν ὅτε ἐχρειάσθη νὰ γίνῃ

κάποια διακόσμησις. Δὲν ὑπάρχει ἴδιον κονδύλιον διὰ διακοσμήσεις. Περιλαμβάνεται εἰς τὸ αὐτὸ κονδύλιον τῶν ἐπισκευῶν καὶ τῆς ἐπιπλώσεως. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις χρειάζεται νὰ ὑπάρχῃ ὀχι διότι δαπανᾶται ἀλλὰ διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἕνα χρησιμοποιηθῇ ὅταν ὑπάρξῃ ἀνάγκη ὅπως ἡ ὁρκωμοσία τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ὡμίλησε διὰ τὸ κονδύλιον τῶν «ἀπροβλέπτων καὶ μικρῶν ἐξόδων». Αὐτὰ δαπανῶνται ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ καὶ δαπανῶνται ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῆς Βουλῆς. Συνήθως λαμβάνει πίστωσιν 5.000 δραχμῶν τὰς ὁποίας δαπανᾷ, ὅταν δὲ ἐξαντληθῇ ἡ πίστωσις καὶ φέρῃ τὰ δικαιολογητά, τότε τοῦ δίδω νέαν πίστωσιν 5.000 δραχμῶν.

Τὸ αὐτοκίνητον τὸ ἐδικαιολόγησε μόνος του διότι ἤκουσε ὅτι προηγήθη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Εἶναι πολὺ οἰκονομικώτερον νὰ ἐνοικιάζωνται ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα παρὰ νὰ μεταχειριζώμεθα τὰ λεγόμενα κρατικά. Ἐγὼ πρῶτος ἐνοικίασα ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον. Βλέπω δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι μὲ ἐμιμήθησαν εἰς τοῦτο καὶ πολλὰ τῶν κ. Ὑπουργῶν. Καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τὸ ἔχει ἀντι. . . .

Δ. Ἡρακλείδης. Ἐξακοσίων δραχμῶν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ 500 ὁ Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας . . .

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς)... καὶ 550 δραχμὰς ἡμερησίως τὸ ἔχω ἐγώ. Ἐὰν πάρετε τώρα κρατικὰ αὐτοκίνητα, ὑρίστασθε τὸν κίνδυνον τῆς ψθορᾶς τοῦ αὐτοκινήτου δαπανᾶτε τὴν βενζίνην, δαπανᾶτε τὰ ἀνταλλακτικά, καὶ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εὕρῃ λογαριασμόν. Ἠσχολήθην ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ καταλληλότερον μέσον εἶναι νὰ εἶναι ὅλαι αἱ δαπάναι ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἰδιοκτήτου, καὶ ἡ βενζίνη νὰ πληρώνεται ἀπὸ τὸ ἐμπόριον εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιστραφῇ ὅλη ἡ φορολογία τῆς βενζίνης πάλιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὸν τρόπον τῆς καταρτίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ φίλος κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀγυιᾶς παρεῖδεν ὅτι ἐν τῷ Συντάγματι κανονίζεται κατὰ τίνα τρόπον συντάσσεται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς. Ὁρίζει ὡς διατάκτην τὸν Πρόεδρον, τὸν ὁρίζει ὡς συντάσσοντα τὸν προϋπολογισμὸν κ.τ.λ. Κατὰ τίνα τρόπον δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος; Ἀλλὰ εἰπατέ μου, πρὸς Θεοῦ! πότε ἐγένετο συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ καὶ πότε ἠσχολήθη ἡ Βουλὴ περὶ τοῦ τρόπου τῆς καταρτίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ; Εἶναι τόσον ἀσήμαντα τὰ πράγματα, εἶναι τόσον μηδαμινὰ τὰ ποσά, ὥστε δὲν πρόκειται περὶ σοβαρᾶς οἰκονομίας.

Εἶναι ὁ Προϋπολογισμὸς ἐν συνόλῳ 30.000.000 ἐκ τῶν ὁποίων 22.000.000 περίπου εἶναι ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν. Ἐπομένως μένουν 7.500.000 διὰ τὴν διοίκησιν τῆς Βουλῆς, τὴν μισθοδοσίαν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ, φωτισμόν, ἐπισκευάς, αὐτοκίνητα κ. λ. π. καὶ δύο βιβλιοθήκας αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰς βάρος τῆς Βουλῆς, διότι ὅλαι αἱ βουλαὶ ἔχουν μίαν βιβλιοθήκην ἀπὸ 20-30.000 τόμους. Ἡμεῖς ἔχομεν βιβλιοθήκην ἀπὸ 350.000 τόμους, διοικεῖται δὲ διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου. Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς ὁ ἐφετεινὸς ἀναγράφει 22.000.000 περίπου διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν, 5.911.000 διὰ τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Βουλῆς. Μᾶς ὁμιλῆτε περὶ προϋπολογισμῶν παρελθόντων. Μὰ δὲν ἀνοίγετε νὰ διαβάσετε ὅτι ὁ διευθυντὴς τῆς Βουλῆς ἐλάμβανε 1200 δρ. τὸν μῆνα καὶ σήμερον λαμβάνει 8.000 δραχμάς;

Δ. Ἡρακλείδης. Ὀφείλω νὰ κάμω τὴν δήλωσιν ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν χρήσεων κατὰ τὰς ὁποίας οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων ἦσαν ηὐξημένοι.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Δὲν σημειοῦται τὸ ἐπίδομα τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἀπὸ 1.150.000 δραχ. καὶ σημειώσατε, ἐν παραβολῇ πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ παρελθόντος, αἱ αὐξήσεις τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων εἶναι συνεχεῖς, διότι ἐκεῖ ὅπου ὁ διευθυντὴς τῆς Βουλῆς ἐλάμβανε 5.500δραχμὰς καὶ 300 ὡς ἐπίδομα, ἤτοι 5.800, σήμερον λαμβάνει 8.000. Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι, διότι εἶναι αἱ αὐξήσεις, εἶναι τὰ 3)16, εἶναι τὸ ἐπίδομα, τὸ ὁποῖον αὐξάνει τοὺς μισθούς. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1928—1929 ἦτο 33.000.000. Ἀλλὰ τὸ περίσσευμα τῶν 3.000.000 ἀφεώρα κυρίως τὰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν, διότι ἦσαν 284, ἐπομένως ἦτο περίπου ὁ αὐτὸς μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τὸν σημερινόν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἄρχεται τὸ ἐπίδομα ἀπὸ τὸ 1928—1929, τὸ ὁποῖον εἶναι 900.000 δραχμ. Πρὸ τοῦ 1927—1928, ὅπου κατεφύγατε, δὲν ὑπάρχει οὐδὲ λεπτὸν ἐπιδόματος.

Ἀσυπόν, πῶς θέλετε αὐτὸ τὸ 1.000.000, ἐκτὸς τῶν αὐξήσεων τῶν ἄλλων, αὐτὸ τὸ ἑκατομμύριον νὰ τὸ προθέσω; Ἐκ τίνος προϋπολογισμοῦ;

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὡμίλησε περὶ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ. Σᾶς εἶπον ὅτι ἐστάθη ἀδύνατον ἐκ τῆς μελέτης τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ εὑρεθῇ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ τὸ τακτικὸν προσωπικόν. Λέγετε ὅτι οἱ ὑπάλληλοι εἶναι 148. Αὐτὸ δὲν ἔχει κανένα νόημα. Διότι πεντήκοντα ἐκ τούτων ἀποτελοῦν τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται εἰς πλέον τῶν 50, μαζὶ μὲ τὸ τῶν Βιβλιοθηκῶν, καθαριστρίας, κλητῆρας, θερμαστάς, ἠλεκτρολόγον, κηπουρὸν κτλ. Ἐπομένως πραγματικὸν προσωπικὸν ὑπαλλήλων δὲν εἶναι παρὰ μόνον 80—90 εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὰς Βιβλιοθήκας.

Ἀλλὰ διὰ τὸ ἔκτακτον προσωπικόν: Τὸ ἔκτακτον προσωπικόν, ἂν ἀναζητήσετε τοὺς προϋπολογισμούς, ὑπῆρχε πάντοτε ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Βουλῆς καὶ ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα. Ἐὰν δὲ ἀναζητήσητε τὸν πίνακα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑπουργείων θέλετε ἰδεῖ τὴν ἐξέλιξιν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1915 ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖτε. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι ἀνῆλθον εἰς 844 τὸ 1929 ἀπέναντι 454 τοῦ 1915. Ἔκτακτοι 32. Ἐξωτερικῶν: 57 ἦσαν οἱ τακτικοὶ εἰς τὸ 1915, 139 εἶναι σήμερον καὶ 26 ἔκτακτοι. Δικαιοσύνης: 61 εἰς τὸ 1915, 89 σήμερον καὶ 23 ἔκτακτοι. Συγκοινωνίας: 257 εἰς τὸ 1915, 470 σήμερον. Παιδείας: 68 εἰς τὸ 1915, 122 σήμερον. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἡ αὔξησις ὑπῆρξεν ἀπολύτως φυσιολογική, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν τέλος πάντων νὰ συνομώσουν ὅλοι οἱ Ὑπουργοὶ καὶ ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις εἰς τὸ νὰ αὐξήσουν τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπουργείων ἀσυνειδήτως καὶ ἄνευ ἀνάγκης. Τὸ ἐπ' ἐμοί, οὔτε κατὰ ἕνα δὲν ηὔξησα τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων. Τοὺς ἠλάττωσα κατὰ δύο στενογράφους καὶ τρεῖς ἀντιγραφεῖς. Δὲν ἠδυνήθην νὰ κάμω τι ἐπὶ πλέον. Ἀλλὰ λέγουν, αὐτὸ τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν τί χρειάζεται; Μὴ νομίσῃ κανεὶς ὅτι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει αὐτὸ τὸ ἔκτακτον προσωπικόν. Εἶναι ἀνάγκη ἀδυσώπητος, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐργασθοῦν αἱ Βουλαὶ διὰ τακτικοῦ προσωπικοῦ μόνον ὅταν εὑρίσκωνται εἰς ἔντασιν ἐργασιῶν ἔχουν ἀνάγκην χειρῶν καὶ ἐπομένως ἐπικαλοῦνται τὸ ἔκτακτον προσωπικόν. Εἶναι δὲ πολὺ οἰκονομικώτερον τὸ σύστημα τοῦτο, διότι, ἂν διορίσητε τὸ 1)3 τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ τακτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιβαρύνετε τὸν προϋπολογισμόν, ἐπιβαρύνετε καὶ τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων. Αὐτὸ τὸ σύστημα, Κύριοι, εἶναι καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλήν. Ὁ πρέσβυς κ. Πολίτης τῇ παρακλήσει μου μοῦ ἔστειλε τὸν ἐσωτερικὸν ὀργανισμὸν τῆς Βουλῆς ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔχει τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τὸ ὁποῖον μισθοδοτεῖται καθ' ὃν τρόπον μισθοδοτεῖται, ὁ γενικὸς γραμματεὺς μὲ 100.000 φράγκα ἐτησίως, chef des services μὲ 75.000 φράγκα κ.τ.λ. καθορίζει καὶ ἔκτακτον προσωπικόν. Διατί τὸ ἔχει; Τὸ ἔχει ἁπλούστατα διὰ τὸν λόγον ὅτι χρειάζεται διὰ τὴν διοίκησιν τῆς Βουλῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ τὸ ἔχῃ διότι πληρώνει πολὺ ὀλιγώτερα διὰ τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τοὺς ὁποίους ἀπολύει ὅταν δὲν τοῦ χρειάζωνται. Τί δὲ διαθέτει ὁ Γαλλικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ 1929 διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων; 1,316,009 φράγκα. Μὴ μοῦ εἰπῆτε ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν εἶναι μεγάλος. Ὁ προϋπολογισμὸς ἀνέρχεται εἰς 46, 000,000 γαλλικὰ φράγκα 26,000,000 διατίθενται διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν, ἄρα 20,000,000 φράγκα μένουν διὰ τὴν διοίκησιν τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς, τὸ ὁποῖον θὰ εἴπῃ 60,000,000 δραχ. Καὶ ἐμεῖς συζητοῦμεν ἐδῶ διὰ τὰ 7,000,000. Καὶ δὲν διοικεῖται, εἰμὴ μόνον ἡ Γαλλικὴ Βουλή. Ἐνῷ ἐδῶ

διοικεῖται καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ καὶ αἱ δύο Βιβλιοθῆκαι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐργάζωνται ἔκτακτοι ὑπάλληλοι. Εἰς τὴν Μπενάκειον βιβλιοθήκην ἐκ 35,000 τόμων ἐργάζονται συνεχῶς πλέον τῶν 8 ἐκτάκτων ὑπαλλήλων πρὸς ταξινόμησιν τῆς βιβλιοθήκης.

Ὅταν ἐγενόμην Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἐζήτησα ἀπὸ τοὺς προϊσταμένους τῶν ὑπηρεσιῶν νὰ μοῦ εἴπουν ποίας οἰκονομίας εἶναι δυνατὸν νὰ κάμουν. Πρῶτος μοῦ ἀπηύθυνεν ἔγγραφον ὁ διευθυντὴς τῆς Βιβλιοθήκης ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1928, ὁ ὁποῖος λέγει: «ἐπαναλαμβάνω νὰ παρακαλέσω τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ὅπως μεριμνήσῃ περὶ προσθήκης προσωπικοῦ. Ὡσαύτως παρακαλῶ ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι συντάσσεται ὁ καθ' ὅλην κατάλογος τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκταετίαν προσκτημάτων τῆς Βιβλιοθήκης, οὗτος δὲ χρῄζει καὶ ἄλλης ἐπαυξήσεως τοῦ προσωπικοῦ» Πράγματι ἐξεδόθησαν 4 τόμοι Καταλόγου. Ὁ Διευθυντὴς τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἀφοῦ μοῦ ἀναφέρει ὅτι ἐλλείπουσι τὰ πρακτικὰ τῆς τρίτης Συνόδου τῆς 17ης Βουλευτικῆς Περιόδου τοῦ 1914 ἕως 1915, τῆς Β' καὶ Γ' καὶ Δ' ἀπὸ τοῦ 1917 ἕως 1920, τῆς ΚΑ' Βουλευτικῆς Περιόδου τῆς 6ης Δεκεμβρίου τοῦ 1925, μοῦ προσθέτει τὰ ἑξῆς:

«Καταφαίνεται, Κύριε Πρόεδρε, ἐν τοῦτο, ὅτι ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ σύγχρονος ἔκδοσις τῶν παλαιῶν πρακτικῶν καὶ τῶν τῆς παρούσης Συνόδου ἄνευ ἐνισχύσεως τοῦ προσωπικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς, μετὰ λύπης, Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς καταστήσω γνωστόν, ὅτι, πλὴν τοῦ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Προεδρίας ἐκδοθέντος τοιούτου, 19 Μαΐου 1912—30 Σεπτεμβρίου 1913, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδὲ εἷς τόμος κατωρθώθη νὰ ἐκδοθῇ». Ἐφέτος διενεμήθη ὁ πρῶτος τόμος, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας διανέμεται καὶ ὁ δεύτερος τόμος τοῦ Ἀρχείου τῆς Βουλῆς. Νομίζεται ὅτι εἶναι δυνατὸν εὐσυνειδήτως ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς μὴ ἐκδόσεως τοῦ ἀρχείου τῆς Βουλῆς, τῆς μὴ Ἐκδόσεως τῶν Ἐπισήμων πρακτικῶν, τῆς μὴ ἐκδόσεως τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν; Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παραλείψῃ τὸ καθῆκόν του, διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἱκανοποίησιν, ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς Ἀγυιᾶς ἐπευφημεῖ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ κονδυλίου τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων μοῦ ἀναφέρει ποῖα ἐξέδωκε καὶ ποῖα δὲν ἐξέδωκε, καὶ μοῦ λέγει, ὅτι «ἐκ τοῦ ἀπωτέρου παρελθόντος βαρύνει τὸ σημερινὸν εὐαριθμότατον προσωπικὸν τοῦ ὑπ' ἐμὲ Γραφείου τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου τούτου καὶ δύο γραφέων».

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου, ὁ ὁποῖος μοῦ ἐκθέτει εἰς ποίαν κατάστασιν ἦτο τὸ Λογιστήριον πρὶν τοῦ Συντάγματος τοῦ τελευταίου. Ὅτι τὸ Λογιστήριον δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ἀπασχόλησιν καὶ εἶχε τὸ αὐτὸ τακτικὸν προσωπικὸν τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ σήμερον. Ἤδη τὸ Λογιστήριον μετεβλήθη εἰς εἰδικὸν λογιστήριον Ὑπουργείου, διότι ἐνεργεῖ ὅλας τὰς πράξεις τακτικοῦ Λογιστηρίου, ἐκδίδει τὰ ἐντάλματα κλπ. Πρὶν ἀπεστέλλετο μόνον μία κατάστασις τῶν βουλευτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐνήργει ὅλην τὴν λοιπὴν ἐργασίαν.

Κ. Βουδούρης. Κύριε Πρόεδρε, ἐπιτρέπεται μίαν ἐρώτησιν; Ἡ κατάστασις τήν ὁποίαν ἀναφέρετε ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι εἶναι ὀλίγος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, ἢ μήπως οἱ ὑπάλληλοι οἱ ὑπάρχοντες δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ὁποία τοῖς εἶναι ἀνατεθειμένη;

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Κύριε Βουδούρη, θὰ σᾶς ἀπαντήσω ὅτι εἰς ἕκαστον Σῶμα ὑπάρχουν ὑπάλληλοι εὐσυνειδήτως ἐργαζόμενοι, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ὑπάλληλοι μὴ κατάλληλοι, τοὺς ὁποίους εἰσήγαγεν ὁ χρόνος. Δυστυχῶς τὸ ὑπαλληλικόν, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι καλόν, δὲν δύναμαι νὰ τὸ μεταβάλω διότι προστατεύεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Μεταξὺ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων εἶναι καὶ οἱ μὴ ἐπαρκῶς ἐργαζόμενοι. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν πιστεύω νὰ συμβαίνῃ μόνον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Βουλῆς. Εἰς ὅλα τὰ γραφεῖα τοῦ Κράτους τὸ ἴδιον συμβαίνει.

Κ. Βουδούρης. Εἶναι διευθυνταὶ ὅλοι. Πάντως δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νέων ὑπαλλήλων.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Δὲν εἶπον ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην τακτικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ εἶπον ὅτι τὸ κονδύλιον, τὸ ψαλιδεύον, τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων πρέπει νὰ διατηρηθῇ, διότι ἂν δὲν διατηρηθῇ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ τὸ τακτικὸν προσωπικόν. Ἡ Διεκπεραίωσις μοῦ ἔκαμε ἔκθεσιν καὶ μοῦ εἶπεν, ὅτι κατὰ τὸ 1915 εἰσῆλθον καὶ ἐξῆλθον ἔγγραφα 815, κατὰ τὸ 1929 εἰσῆλθον καὶ ἐξῆλθον ἔγγραφα 2,153, ὅτι ἀναφοραὶ κατὰ τὸ 1915 εἰσῆλθον 343, κατὰ δὲ τὸ 1929 1805, ὅτι νομοσχέδια ὑπεβλήθησαν 178, εἰς τὸ 1915 καὶ ὅτι εἰς τὸ 1929 ὑπεβλήθησαν 1019. Μοῦ ἀναφέρει δὲ κατὰ τίνα τρόπον ἐργάζονται σήμερον αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ κατὰ τίνα τρόπον εἰργάζοντο τὸ 1915. Τότε οὐδεμία τακτικὴ ἐργασία ἦτο εἰς τὰς ἐννεαμελεῖς ἐπιτροπάς, οὐδὲ ὑπάλληλοι ἐχρειάζοντο, διότι αὗται δὲν εἰργάζοντο. Σήμερον αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἀνῆλθον εἰς 12. πλὴν τῶν εἰδικῶν καὶ παρ' αὐταῖς ὑπάρχει ἰδιαίτερος ὑπάλληλος. Ἀλλὰ μὲ ποίους ὑπαλλήλους νὰ ἐργάζωνται; Μὲ τοὺς δύο τακτικοὺς γραμματεῖς τῶν Ἐπιτροπῶν; Πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ ἔχωμεν ἕνα ὑπάλληλον, ὁ ὁποῖος νὰ παρακολουθῇ τὰς ἐργασίας νὰ συντάσσῃ τὰ πρακτικά.

Ἰδίᾳ δέ, κύριοι, ἀπὸ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκανονίσθη ἡ ἐργασία τῆς Βουλῆς διάφορος καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀναφορῶν, καὶ τὸ σύστημα τῶν Ἐπιτροπῶν μετεβλήθη, ἐπολλαπλασιάσθη ἡ ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ. Θὰ εἶμαι, κύριοι, πολὺ εὐτυχής, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ περιορισθοῦν ἐπὶ πλέον αἱ δαπάναι. Ἐλπίζω εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος μεταρρυθμιζομένου τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ κανονισθοῦν τὰ τοῦ προσωπικοῦ εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀντικαταστάται αὐτῶν νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἀνωτέρους βαθμούς. Περιμένω τὸ νομοσχέδιον τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸν ἵνα προσαρμοσθῶ τελείως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱεραρχίαν τῶν ὑπαλλήλων, διότι παρ' ἡμῖν συμβαίνει ὥστε νὰ ἔχωμεν μίαν τάξιν διευθυντοῦ ἀντὶ δύο, νὰ μὴ ἔχωμεν θέσιν εἰσηγητοῦ, τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὰ Ὑπουργεῖα καὶ σχεδὸν νὰ μὴ ἔχωμεν θέσιν ἀκολούθου, διότι ὁ Κανονισμὸς οὕτω πως τὸ εἶχε κανονίσει. Φυσικὸν εἶναι ὅτι ἡ προσαρμογὴ πρὸς τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸν νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον θὰ εἰσαχθῇ καὶ διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κανονίζεται ἡ ἱεραρχία κατὰ ὁμοιόμορφον τρόπον θέλει μὲ φέρει εἰς τὴν θέσιν, ὥστε ἐὰν ἀποχωρήσῃ αὔριον ὁ Α ὁ κατέχων θέσιν τμηματάρχου σήμερον νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ γραμματέως. Ἐὰν πρόκειται νὰ προαχθῇ καὶ λάβῃ ἀνώτερον μισθὸν νὰ λάβῃ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ τμηματάρχου, ὁ δὲ τμηματάρχης ἐὰν πρόκειται νὰ προαχθῇ κατὰ μισθὸν νὰ λάβῃ τὸν μισθὸν διευθυντοῦ β' καὶ οὐχὶ α'. Αὐτὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχουσι μεγάλην σημασίαν, ἀλλὰ συμπεσούμενα αὐτὰ εἰς τὸ τέλος ἀναβιβάζονται εἰς ποσὸν τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρκετὰ σεβαστὸν ἵνα φέρωσιν οἰκονομίας.

Ἐγώ, κύριοι, ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἰργάσθην ὅσον μοὶ ἦτο δυνατὸν διὰ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Βουλευτηρίου, διὰ τὴν μεταβολὴν τούτου ὁπωσδήποτε εἰς κατάστασιν δυναμένην νὰ στεγάσῃ τοὺς βουλευομένους. Ἔκαμα ὅ,τι ἦτο δυνατὸν πρὸς τακτοποίησιν τῶν γραφείων τῆς Βουλῆς καὶ διὰ τοῦτο βλέπετε ὅτι ἤρχισε τακτικὴ τύπωσιν ὅλων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἦτο ἐπιδεδλημένον νὰ ἐκτυπωθοῦν. Δὲν νομίζω ὅτι εἶμαι ἄξιος ψόγου. Εἶμαι δὲ πρόθυμος ἐὰν συμμερίζωνται τὴν γνώμην τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀγυιᾶς οἱ πολλοὶ τῶν βουλευτῶν νὰ παραχωρήσω τὴν θέσιν μου εἰς ἄλλον, ὁ ὁποῖος θὰ δυνηθῇ νὰ ἱκανοποιήσῃ περισσότερον τὰς προσδοκίας τῆς Βουλῆς. (Χειροκροτήματα).

Πολλοὶ βουλευταί. Δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον ζήτημα.

Ὁ κ. ***Δ. Ἡρακλείδης*** παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐξεπλάγη διότι προεκλήθη συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋ-

πολογισμοῦ τῆς Βουλῆς. Ἡ ἔκπληξίς του ὅμως δὲν εἶναι δικαιολογημένη, διότι δὲν ἐξηγνέχθη λόγος τις κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπόψεών του ἀλλ' ἁπλῶς παρατήρησις ἐγένετο ὅτι καθ' ἑκάστην χρῆσιν αὐξάνονται γενικῶς ὅλα τὰ κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ κονδύλιον τῶν ἐκτάκτων ὅπερ κατὰ τὴν χρῆσιν 1923 - 1924 ἦτο μόλις 59.000 δραχ. Πάντως, ἐπιλέγει, ἂν ὡμίλησεν, ὡμίλησεν τελείως ἀντικειμενικῶς.

Ὁ κ. **Γ. Σακαλῆς** λαμβάνων τὸν λόγον ὡς μετασχὼν τῆς συσταθείσης πέρυσι εἰδικῆς ἐπιτροπῆς λέγει ὅτι ἤλπισεν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, ἐπὶ τῇ συστάσει τῶν γραφείων τῆς Γερουσίας, ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μετατίθετο ἐκεῖ ἀρκετὸς ἀριθμὸς ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς. Ἀτυχῶς ὅταν ἡ Ἐπιτροπὴ ἤρξατο τοῦ ἔργου ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ κατάρτισις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος εἶχε συντελεσθῆ. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀνέπτυξε λεπτομερῶς ὅλα τὰ κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς καὶ ὡμολογήθη παρ' ὅλων τῶν μετασχόντων τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ὅτι οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἐμφανίζουν τὰ κονδύλια ταῦτα. Ὅ,τι καὶ μόνον εἶναι ἄξιον προσοχῆς εἶναι ἡ παρατηρουμένη πληθώρα διευθυντῶν, ἐνθυμίζουσα τὸ Σύνταγμα Μηχανικοῦ τὸ ὁποῖον ἐνῷ ἦτο ἓν μόνον εἶχεν 6 συνταγματάρχας καὶ ὡς ἐκ τούτου ὠνομάσθη τὸ Σύνταγμα τῶν Συνταγματαρχῶν. Ἀλλὰ ἡ πληθώρα αὕτη ἀποτελεῖ δυστυχῶς ἀναγκαῖον κακόν. Ἀποτελεῖ τὸν μόνον τρόπον καλύψεως τῆς πτωχείας τῶν ὑπαλλήλικῶν μισθῶν. Κατελήξαμεν λοιπὸν τότε εἰς ὅ,τι εἶπε πρὸ μικροῦ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, νὰ καταρτισθῇ δηλαδὴ ἡ μελλοντικὴ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς κατὰ τρόπον ὥστε αἱ ἐν τῷ μέλλοντι κενούμεναι θέσεις νὰ μὴ πληροῦνται ἐφεξῆς παρὰ μόνον συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς διατάξεις.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐξέφρασα πέρυσι τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Γερουσία θὰ μᾶς παρεῖχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ περιορίσωμεν τὸ πλεονάζον τυχὸν προσωπικὸν τῆς Βουλῆς. Συνεστήθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μία Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ὡς μᾶς εἶπεν καὶ ὁ κ. Σακαλῆς ἀπεφάνθη ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νά περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ εἶναι ἡ διαρρύθμισις τῶν διατάξεων περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς. Θὰ παρακαλέσω λοιπὸν τὸν ἀξιότιμον κ. Πρόεδρον ὅπως ἐπεξεργασθῇ ἀπὸ τοῦδε σχέδιον τοιούτου Κανονισμοῦ. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι τὸ σύστημα τῶν ἐκτάκτων ἀποτελεῖ μίαν οἰκονομίαν διότι ἀλλως, μὲ τὴν σύντονον ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, θὰ ἀπαιτηθῇ προσωπικὸν τακτικόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπεβάρυνε τὸν προϋπολογισμὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, συγχρόνως δὲ θὰ ἐπεβάρυνεν αὐτὸν καὶ μὲ συντάξεις.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτός, ἔχον οὕτω:

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1930-31 (1 Ἀπριλίου 1930 — 31 Μαρτίου 1931)

Προϋπολ. Βουλῆς Κεφάλαιον	Προϋπολ. Βουλῆς Ἄρθρον	Κατονομασία τῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων καὶ ἀνάλυσις τῶν σχετικῶν πιστώσεων			Πιστώσεις κατὰ κεφάλαιον διὰ τὴν χρῆσιν 1930-31
		Ἀποζημίωσις Βουλευτῶν καὶ ἔξοδα παραστάσεως Προέδρου			
1	1	Ἀποζημίωσις Βουλευτῶν	7,000×250×12	Δρ. 21,000,000	
	2	Ἔξοδα παραστάσεως Προέδρου	14,300×12=171,600 μεῖον 7 ο]ο	159,588	21,159,588
2		Μισθοὶ καὶ ἐπιδόματα προσωπικοῦ Γραφείων καὶ Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς			
	1	Διευθυντὴς Γραφείων Βουλῆς ἐπὶ βαθμῷ Διευθυντοῦ α' τάξ.	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Διεκπεραιωτὴς ἐπὶ μισθῷ Διευθυντοῦ α' τάξεως	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Λογιστὴς τμηματάρχης α' τάξ. ἐπὶ μισθῷ Διευθ. α' τάξεως	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Βοηθὸς Λογιστοῦ ἐπὶ βαθμῷ γραμμ α' τάξ. μισθ. τμημ. β'	1 × 4,160+ 832β	× 12 » 59,904	
		Ἀρχειοφύλαξ ἐπὶ βαθ. γραμ. α' τάξ. καὶ μισθ. τμημ. β' τ.	1 × 4,160+ 832β	× 12 » 59,904	
		Διορθωτὴς ἐντύπων ἐπὶ βαθμῷ τμηματάρχου α' τάξεως	1 × 5,000+500α	× 12 » 66,000	
		Γραμματεὺς Ἐπιτροπῶν ἐπὶ βαθμῷ γραμμ. α' τάξεως	1 × 3,120+ 312α	× 12 » 41,184	
		Γραμματεὺς Ἐπιτροπῶν ἐπὶ βαθμῷ γραμμ. β' τάξεως	1 × 2,660	× 12 » 31,920	
		Βοηθοὶ Γραμματέως Ἐπιτροπῶν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀκολούθου	2 × 2,100	× 12 » 50,400	
		Βοηθὸς Διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ γραμ. α' μισθῷ Τμημ. β'	1 × 4,160+ 832β	× 12 » 59,904	
		Γραφεῖς α' τάξεως	3 × 1800+1×1,350+1×180α	× 12 » 83,160	
		Δακτυλογράφοι ἐπὶ μισθῷ γραφ. α' τάξεως	4 × 1800+1×180α+1×360β	× 12 » 92,880	
		Συντάκτης ἐπισήμων πρακτικῶν α' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ α' τάξ.	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Συντάκτης ἐπισήμων πρακτικῶν β' τάξ ἐπὶ μισθῷ τμημ. β' τάξ.	1 × 4,160+832β	× 12 » 59,904	
		Ταξινόμος τῆς Νομ. ἐργασίας ἐπὶ βαθ. καὶ μισ. γραμ. α' τάξ.	1 × 3,120	× 12 » 37,440	
		Διευθυντὴς Στενογρ. Γραφείου ἐπὶ βαθμῷ Διευθ. α' τάξεως.	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Στενογράφοι α' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ τμηματάρχου α' τάξεως καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ α' τάξεως	2 × 6,250+2×1,875γ	× 12 » 195,000	
		Στενογράφοι α' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμημ. α' τάξεως.	3×5,000+1×1,000δ+2×500α	× 12 » 204,000	
		Στενογράφοι β' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμημ. β' τάξ.	3 ×4,160+ 3×416α	× 12 » 159,827	
		Στενογράφοι γ' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμ. α' τάξεως	3 × 3,120	× 12 » 112,320	
		Βοηθοὶ στενογρ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθ. γραμ β' τάξ.	5 ×2,660+2×266α	× 12 » 165,983	
		Δόκιμοι στενογράφοι ἐπὶ βαθμῷ γραφ. α' τάξεως	6 × 1,800	× 12 » 129,600	
		Ταξινόμος στεν. Γραφείου ἐπὶ βαθμῷ Γραμ. β'	1 × 2,660+ 532β	× 12 » 38,304	
		Συντάκτης δελτίου τύπου ἐπὶ μισθῷ Διευθυντ. α' τάξ.	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Ἐπιμελητὴς α' τάξ. τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημ. τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς ἐπὶ μισθῷ Διευθυντ. α' τάξεως	1 × 6250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Ἐπιμελητὴς β' τάξ. ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμ. β' τάξεως	1 × 4160+ 832β	× 12 » 59,904	
		Βοηθοὶ Ἐπ μελητοῦ ἐπὶ βαθμῷ γραμμ. β' τάξεως	2 × 2,660+ 2×266α	× 12 » 70,224	
		Ἐπιμελητὴς τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Ἀρχείου τῆς Βουλῆς» ἐπὶ βαθμῷ τμημ .β' τάξ. καὶ μισθῷ τμημ.α' τάξεως	1 × 5,000+1,500γ	× 12 » 78,000	
		Βοηθὸς ἐπιμελητοῦ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφ. α' τάξεως.	1 × 1,800	× 12 » 21,600	
		Διευθυντὴς Βιβλιοθ. ἐπὶ βαθμῷ Διευθ. α' τάξεως	1 × 6250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Ἐπιμελητὴς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου τῆς Βιβλιοθήκης ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Διευθυντοῦ α' τάξεως	1 × 6,250+1,875γ	× 12 » 97,500	
		Ἐπιμεληταὶ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Καταλόγου τῆς Βιβλιοθήκης ἐπὶ βαθμῷ τμηματ. α' τάξεως	2×5,000+1×1,500γ+1×500α	×12 » 144,000	
		Κοσμήτωρ ἀναγνωστηρίου Βιβλ. ἐπὶ μισθ. Διευθ. α' τάξεως	1× 6,250+1×1,250β	× 12 » 90,000	
		Βιβλιοφύλαξ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθ. τμημ. α' τάξεως	1 × 5,000+1000β	× 12 » 72,000	
		Βιβλιοφύλαξ ἐπὶ βαθμῷ τμημ. β' τάξ.καὶ μισθῷ α' τάξ.	1 × 5,000+1,500γ	× 12 » 78,000	
		Ταξινόμοι ἐπὶ μισθῷ τμημ. β' τάξεως	2 × 4160+2×1,248γ	× 12 » 129,792	
		Βοηθὸς ἐπιμελητοῦ καὶ καλλιγράφου ἐπὶ βαθμῷ γραμματ. β' τάξεως	1× 2,660	× 12 » 31,920	
		Ἐπόπτης Ἀναγνωστηρίου ἐπὶ βαθμῷ γραμ. α' τάξεως	1×4160+1248γ	× 12 » 64,896	
		Ἀποθηκάριος ἐπὶ βαθμῷ γραφέως α. τάξ.	1 × 1,800	× 12 » 21,600	
		Εἰς μεταφορὰν		3,387,068	21,159,588

(α) Προσαύξησις 10 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ λόγῳ συμπληρώσεως 5ετοῦς δημοσίας ὑπηρεσίας.
(β) Προσαύξησις 20 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ λόγῳ συμπληρώσεως 10ετοῦς δημοσίας ὑπηρεσίας.
(γ) Προσαύξησις 30 ο]ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ λόγῳ συμπληρώσεως 15ετοῦς δημοσίας ὑπηρεσίας.
(α', β', γ', δ') Προσαύξησις 10 ο]ο, 20 ο]ο, 30 ο]ο, 40 ο]ο κατωτέρου προσωπικοῦ.

Προ)σμοῦ Βουλῆς Κεφάλαιον	Προ)σμοῦ Βουλῆς Ἄρθρον	Κατονομασία τῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων καὶ ἀνάλυσις τῶν σχετικῶν πιστώσεων			Πιστώσεις κατὰ κεφάλαιον διὰ τὴν χρῆσιν 1930-31
2	1	Ἐκ μεταφορᾶς..		Δρ. 3,387,068	21,159,588
		Γραφεῖς α' τάξ. 4×2660+1×266α+1×532β+5 × 1800	× 12	» 245,256	
		Γραφεῖς β' τάξεως..... 1 × 1350	× 12	» 16,200	
		Φύλαξ ὑλικοῦ καὶ ἐπόπτης καθαριότητος ἐπὶ μισθῷ γραμμα' τάξεως ..... 1 × 3,120+ 936γ	× 12	» 48,672	
		Ἀρχικλητὴρ (Ὑπηρεσίας Βιβλιοθήκης)..... 1× 1,800+ 720δ'	× 12	» 30,240	
		Κλητῆρες Β.βλιο.θ. α' τάξεως 6 × 1,500+5×600δ'+3×450γ+1×300β'+5×150α'× 12		» 126,000	
		Καθαρίστριαι (Ὑπηρεσίας Βιβλιοθήκης) ..... 5× 750+300δ'+1×75α'+1×150β'× 12		» 51,300	
		Ἀρχικλητὴρ (Ὑπηρεσίας Βουλῆς)..... 1 × 1,800+540γ'	× 12	» 28,080	
		Κλητῆρες Βουλῆς α' τάξεως 24× 1,500+5×600δ'+3×450γ'+3×300β'+5×150α' × 12		» 504,000	
		Θυρωροὶ ..... 2 × 1,800+2×540γ	× 12	» 56,160	
		Τηλεφωνήτριαι ..... 2 × 1,800+2+540γ'	× 12	» 56,160	
		Βοηθὸς τηλεφωνητρίας ..... 1 × 1,350+1×270β'	× 12	» 19,440	
		Ὑπηρέτης ..... 1 × 1,050+1×315γ'	× 12	» 16,380	
		Θερμαστὴς—Καθαριστὴς ..... 1 × 1,500	× 12	» 18,000	
		Καθαρισταὶ ἢ Καθαρίστριαι ..... 9 ×750+300δ'+225γ'+2×150β'+3×75α	×12	» 93,600	
		Κηπουρὸς..... 1 × 1,500	× 12	» 18,000	
		Ἠλεκτρολόγος ..... 1 × 1,800+1×360β'	× 12	» 25,920	
		Ἀποζημιώσις ἀντιγραφέων τῶν στενογραφημάτων 15× 1,440	× 12	» 259,200	
		Ἐπιχορήγησις Διευθυντοῦ γραφείων Βουλῆς (Κ.Β. ἄρθρ. 92 § 11 ἐδαρ. 2)..... 1 × 1500	× 12	» 18,000	
		Περίθαλψις ἀποχωρούντων τῆς ὑπηρεσίας κλητήρων καὶ ὑπηρετικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ Βουλῆς ..... 2 × 480	× 12	» 11,520	
		Δι' ἐνδεχομένας προαγωγὰς καὶ προσαυξήσεις		» 38,441	
		Δι' ἐνδεχομένην πληρωμὴν τριμήνων ἀποδοχῶν ἀποχωρούντων ὑπαλλήλων, πληρωμὴν νοσηλείων κλπ. ἐξόδων κατονομαζομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 131 Καν. Βουλῆς.		» 50,000	
		Ἐπίδομα κατὰ τὸ ἄρθρον 98 § 5 τοῦ Κανονισμοῦ 95,000×12		» 1,140,000	
				» 6,257,637	
		Ἐκπίπτονται λόγῳ συντάξεως 7 ο]ο ἐπὶ ποσοῦ 4,949,676		» 346,477	
3		Ἔξοδα Γραφείων :		5,911,160	
	1	Φωτισμὸς Βουλευτηρίου καὶ ἔξοδα συντηρήσεως ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, προμήθειαν λαμπτήρων κλπ. εἰδῶν		» 100,000	5.911,160
	2	Ὑλικὸν θερμάνσεως καὶ ἔξοδα μεταφορᾶς καὶ ἀποθηκεύσεως.....		» 75,000	
	3	Τυπογραφικὸς χάρτης, γραφικὴ ὕλη καὶ εἴδη γραφείου ἐν γένει		» 250,000	
	4	Δετικὰ πρακτικῶν Βουλῆς καὶ ἐντύπων ἐν γένει		» 60,000	
	5	Στολαὶ κλητήρων, ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἐπενδύται ἢ ἀποζημίωσις φθορᾶς ἐνδυμάτων κατωτέρου ἐν γένει προσωπικοῦ		» 150,000	
	6	Κατανάλωσις θαλασσίου ὕδατος διὰ τὴν καθαριότητα καὶ εἴδη καθαριότητος ἐν γένει		» 25,000	
	7	Ὕδωρ πόσιμον Ἀμαρουσίου καὶ Ἑταιρείας ὑδάτων		» 25,000	
	8	Ἐπίπλωσις, ἐγκαταστάσεις πάσης φύσεως ὡς καὶ ἐπισκευαί, προσθῆκαι, διακοσμήσεις αἰθουσῶν, γραφείων καὶ Βουλευτηρίου ἐν γένει		» 200,000	
	9	Μικρὰ ἔξοδα ἢ ἀπρόβλεπτα μὴ εἰδικῶς καθοριζόμενα ἐν τῷ παρόντι (Καν. Βουλῆς Ἄρθρ. 129)..		» 100,000	
	10	Διὰ συντήρησιν τοῦ κήπου τοῦ Βουλευτηρίου		» 45,000	
	11	Δημοσιεύσεις		» 10,000	1,010,000
4		Ἔξοδα ἐκδόσεως «Ἐφημερίδος Συζητήσεων», Βουλῆς :			
	1	Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐν ἰδιωτικῷ τυπογραφείῳ τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν.....		» 240,000	
	2	Διὰ προμήθειαν τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν ὡς ἄνω ἔκδοσιν.....		» 100 000	340,000
5	1	Ἔξοδα λειτουργίας καὶ συντηρήσεως αὐτοκινήτου Προέδρου ἢ μίσθωμα ἀγοραίου τοιούτου..		» 191,225	
	2	Δι' ἡμερήσια ἔξοδα ἀκολούθου Προέδρου (μέχρι δραχ. 30 ἡμερησίως ἐγκρίσει Προέδρου)		» 10,800	202,025
6		Ἔξοδα Βιβλιοθήκης			
	1	Φωτισμὸς καὶ ἔξοδα συντηρήσεως κλπ.....		» 15,000	
	2	Ἀγορὰ βιβλίων καὶ συνδρομαὶ εἰς ξένας ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ		» 150,000	
	3	Δετικὰ βιβλίων, ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν		» 60,000	
	4	Γραφικὴ ὕλη, ἔντυπα καὶ εἴδη γραφείου ἐν γένει.....		» 40,000	
	5	Εἴδη καθαριότητος, ἀπρόβλεπτα καὶ μικρὰ ἔξοδα		» 30,000	
	6	Ὕδωρ Ἑταιρείας ὑδάτων		» 5,000	
	7	Ἐπίπλωσις καὶ συντήρησις κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεις πάσης φύσεως ἐν γένει.....		» 30,000	
	8	Στρέωσις τῆς στέγης τῆς Βιβλιοθήκης.....		» 50,000	380,000
		Εἰς μεταφοράν.....		»	29.002,773

Δήλωσις. Αἱ πιστώσεις αἱ χορηγούμεναι διὰ τοῦ Κεφαλ. 1 ἄρθρων 1,2 καὶ Κεφαλ. 2 ἄρθρου 1 εἶναι δεκτικαὶ μεταβιβάσεως πρὸς τὸν Ταμίαν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει.

Αἱ πιστώσεις αἱ χορηγούμεναι διὰ τῶν Κεφαλ. 3,4,5,6 καὶ 7 δύνανται νὰ λαμβάνωνται καὶ δι' ἐνταλμάτων ἐπὶ ἀποδείξει λογαριασμοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ.

Προ)σμοῦ Βουλῆς Κεφάλαιον	Προ)σμοῦ Βουλῆς Ἄρθρον	Κατονομασία τῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων καὶ ἀνάλυσις τῶν σχετικῶν πιστώσεων			Πιστώσεις κατὰ κεφάλαιον διὰ τὴν χρῆσιν 1930—31
7		Ἔκτακτα ἔξοδα : Ἐκ μεταφορᾶς....		Δρ.	29,002,773
	1	Ἀμοιβὴ προσωπικοῦ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἐκτάκτως ἢ προσωρινῶς ἢ ἐπὶ πλέον ἐργαζομένου κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν Βουλῆς καὶ Βιβλιοθήκης (Καν. Β. ἄρθρ. 128)		» 500,000	
	2	Χάρτης καὶ εἴδη ἐκτυπώσεως καταλλήλου τῆς Βιβλιοθήκης.....		» 75,000	
	3	Ἀντίτιμον μηχανῶν γραφείων		» 25,000	
	4	Ἐπίδομα κλητήρων διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα Χριστουγέννων(Καν. Β. ἄρθρ. 128 § 2)..		» 20,000	
	5	Παροχὴ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Βουλῆς καὶ Βιβλιοθήκης (Ἄρθρον 6 § 1 ὑπ' ἀριθ. 2099 πραξ. Προέδρου Βουλῆς (Ἐφημ. Κυβ. Τεῦχος Β'. φυλ. 88 ἔτους 1927) ἐκδοθείσης δυνάμει Μεταβ. Διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς)		75.000	
	6	Συνδρομὴ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος Θ. Δηλιγιάννη		» 15.000	710.000
8	1	Ἔκτακτον ἀποθεματικὸν (Κ. Β. ἄρθρον 101).		» 310,000	310.000
		Σύνολον.....		Δρ.	30,022,773

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Διοικήσεως» δηλῶν ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ προβῇ ἐν καιρῷ εἰς τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν.

Ὁ κ. ***Ἐ. Βενιζέλος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῶν ἐν Χάγῃ ὑπογραφεισῶν πράξεων πρὸς ρύθμισιν τῶν ζητημάτων ἐπανορθώσεων καὶ πολεμικῶν χρεῶν» καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως παραπεμφθῇ τοῦτο ἀμέσως εἰς τὴν οἰκείαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐγκαιρος ὑποβολὴ τῆς ἐκθέσεώς της πρὸς ψήφισιν τοῦ σχεδίου πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ νομοσχέδιον «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων καὶ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ Στρατῷ Ἐθνικῆς Ἀμύνης». Τοῦτο, τονίζει, ἀφορᾷ καθυστερουμένας συντάξεις χωλῶν καὶ τυφλῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ δέκα χρόνια ἀναμένουν νὰ λάβουν σύνταξιν.

Γίνεται εἶτα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δεκτὸν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον εἰς α' συζήτησιν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν κερμάτων» ἔχον οὕτω :

Περὶ καταργήσεως ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν κερμάτων.

Ἄρθρον μόνον.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται τὸ διὰ τοῦ νόμου ΧΜ' τῆς 3 Ἰουλίου 1877 «περὶ φορολογίας κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν κερμάτων τῆς Ἐπικρατείας ἐπιβαλλόμενον ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἀργυρῶν κερμάτων τὸ Βασιλείου τέλος 12 ο]ο ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας αὐτῶν.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὴ εἰς α' συζήτησιν καὶ κατ' ἄρθρον ἡ πρότασις νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6,17 καὶ 93 τοῦ νόμου 4411 καὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν αὐτὸν νόμον 4411».

Μεθ' ὅ, συζητουμένου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους χρήσεως 1930—31» ὁ κ. ***Ι. Βαλαλᾶς*** ὡς εἰσηγητής, λέγει ὅτι δύο ἑβδομάδες μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου οἰκονομικοῦ ἔτους καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ ἔχῃ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός, καὶ οὕτω διακόπτεται μία κακὴ παράδοσις, καθ' ἣν ἐψηφίζοντο οἱ προϋπολογισμοὶ ὅταν εἶχον ἤδη ἐκτελεσθῇ. Ἡ ἐναρξις τῆς συζητήσεως, ὅπως γίνεται ἤδη, δὲν γίνεται ἀργά. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν Λογιστικὸν Νόμον, κατέθεσε τὸν Προϋπολογισμὸν τὸν Νοέμβριον, δὲν ὑπῆρχεν ὅμως ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς καὶ εἰς ἐποχὴν πολὺ ἀπέχουσαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, διότι οὕτω ἔσχον τὸν καιρὸν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ νὰ μελετήσουν τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἐψηφίσθησαν ἐξ ἄλλου ἢ κατετέθησαν τὰ σχετικὰ μὲ αὐτὸν νομοσχέδια. Ἴσως μάλιστα εἶναι καὶ σκόπιμον νὰ γίνηται ἡ συζήτησις κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τοῦ προηγουμένου ἔτους, διότι οὕτω ἡ ψῆφος τῆς Βουλῆς εἶναι ἐγγυτέρα πρὸς τὴν πραγματικότητα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τῆς ἐγκαίρου καταθέσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐξάγεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον γνωρίζει καὶ ποῦ εὑρίσκεται καὶ ποῦ βαίνει. Ἂν μάλιστα συνδυασθῇ αὕτη καὶ μὲ τὴν κατάθεσιν τῶν ἀπολογισμῶν καὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ, ἐλπίζομεν ὅτι μία διάταξις τοῦ λογιστικοῦ νόμου, καθ' ἣν ἡ κατάθεσις τῶν ἀπολογισμῶν γίνεται πανηγυρικῶς, θὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ νὰ δίδεται ἡ ἀπόδειξις εἰς τὸν λαόν, ὅτι καλῶς ἐγένετο ἡ διαχείρησις τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν γεγονὸς ὅπερ εἶναι αὐτονόητον πόσον μεγάλην σημασίαν ἔχει. Ἔχω ἐπίσης, συνεχίζει νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀκολουθοῦν τὴν γραμμήν, ἥτις εἶχε τεθῇ ἀπὸ τοῦ 1920, ἤρχιζε νὰ ἐκκαθαρίζῃ τοὺς παλαιοὺς λογαριασμούς, νὰ διευθετῇ τὰς ἐκκρεμότητας καὶ νὰ εἰσπράττῃ διὰ πάσης δυνατῆς εὐκολίας, ὅ,τι δύναται νὰ εἰσπράξῃ, κωδικοποιῇ ἐπίσης καὶ προσαρμόζῃ τὴν νομοθεσίαν καὶ λαμβάνει μέτρα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς ἡ καταδίωξις τοῦ λαθρεμπορίου,

ήτις ἀποτελεῖ μέτρον σημαντικώτατον, διότι ἄνευ αὐτῆς ἀλλοῖα θὰ ἦσαν αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὅλα αὐτά, τονίζει, δεικνύουν ὅτι ἡ Κυβέρνησις φροντίζει διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καὶ αἱ προσπάθειαι αὐτῆς ἔφερον ἀγλαοὺς καρπούς. Γινομένης σήμερον συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γίνῃ σήμερον συζήτησις καὶ περὶ τῶν πλεοναζμάτων τὰ ὁποῖα παρεζηγήθησαν, διότι ἐξ αἰτίας αὐτῶν ἄλλοι ζητοῦν αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἄλλοι ἀποζημιώσεις. Ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς ἔχει καταβάλει διάφορα ποσὰ ἅτινα ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποσύρῃ ἐκ τοῦ δανείου τῆς σταθεροποιήσεως, ἤτοι 632,000,000, ἅτινα καὶ ἐζήτησε. Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ διατεθῇ διὰ τὴν συνέχισιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων καὶ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν προσφυγικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἀκολουθεῖ ὡς δεύτερον τμῆμα τὸ περίσσευμα τοῦ 1927—28 ἐκ 590.000.000 ἐξ ὧν 561.000.000 διετέθησαν πρὸς πλήρωσιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν διὰ νόμου. Ἐκ τῆς χρήσεως 1928—29, ἔχομεν πλεόνασμα 545.000.000 χωρὶς νὰ ἀποκλείεται καὶ περαιτέρω αὔξησις αὐτῶν καὶ ἔπεται ὁ προϋπολογισμὸς 1929—1930 περὶ τοῦ ὁποίου προεβλέπετο περίσσευμα ὅπερ ὅμως θὰ κατέλθῃ κατὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς 225.000.000. Εἶναι ἀνάγκη, ὅπως τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ μας εἶναι ἐξησφαλισμένον καὶ πρὸς τοῦτο ἀντὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ προσθέτῃ ἔξοδα διὰ διαφόρους ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀναβάλλει μέχρις ὅτου βεβαιωθῇ, ὅτι ὑπάρχουν πράγματι περισσεύματα. Τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι ὀρθὸν καὶ πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ. Τὰ περισσεύματα αὐτὰ εἶναι ἀποτελέσματα τῶν στερήσεων τὰς ὁποίας ὑπέστημεν κατὰ τοὺς πρώτους προϋπολογισμοὺς καὶ δι' αὐτὸ σήμερον τὰ βάρη ἐκ τῶν παραλειφθεισῶν τότε ἀναγκῶν εἶναι μεγαλύτερα. Ἤδη πραγματοποιούμενων τῶν περισσευμάτων ὀρθῶς γίνεται ἡ διάθεσις αὐτῶν, ἐφόσον ἔχομεν ἐξησφαλισμένον τὸ ἰσοζύγιον Τὰ περισσεύματα ὅμως αὐτὰ ἔδωσαν ἀφορμὴν νὰ ζητοῦνται καὶ ἐλαττώσεις φόρων, καὶ μείωσις δασμοῦ σίτου. Σήμερον αἱ μειώσεις γίνονται μεγαλύτεραι ἀφοῦ ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων αἱ εἰσπράξεις ἀνέρχονται τὰ 300.000.000. Καὶ γίνονται αἱ μειώσεις αὗται μολονότι ἡ Κυβέρνησις σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμά της δὲν ὑπεσχέθη τοιαύτας ὑποσχεθεῖσα μόνον ρύθμισιν δικαιοτέραν τῶν ὑπαρχόντων φόρων καὶ μὴ αὔξησιν αὐτῶν.

Ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ ἐπέρχεται εἰς κατάλληλον στιγμήν, διότι καὶ παράπονα περὶ τῶν φόρων ἔχομεν καὶ οἰκονομικὴν κρίσιν διανύομεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογικὴν ἀντοχὴν τοῦ λαοῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν φόρων καὶ τῶν ἐξόδων συντηρήσεως ἐλάχιστα ποσὰ ἀπομένουν εἰς τὸν Ἕλληνικὸν λαὸν ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα. Τοῦτο εἶναι δύσκολον νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ προϋπελόγισεν εἰς 45 δισεκατομμύρια Ὁ κ. Ζολώτας εἰς 47 δισεκατομμύρια, ἄλλοι δὲ προσθέτοντες καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τὸ ἀναβιβάζουν εἰς 50 δισεκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐγὼ τὸν ἀριθ. 45 τὸν ἔδωσα ὡς κατώτερον ἀριθμόν. Δὲν ἀποκρύπτω ὅτι νεωτέρα μελέτη μὲ ἔπεισεν ὅτι εἶναι καὶ παραπάνω.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἂν λάβωμεν τὸν ἀριθμὸν 45—50 δισεκατομμύρια καὶ ἐκπέσωμεν 33 διὰ συντήρησιν μένουν περὶ τὰ 14 δισεκατομμύρια διὰ φορολογίαν καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς προσωπικῆς καὶ ποιοτικῆς ἀναπτύξεως τοῦ λαοῦ. Ἡ φορολογία ἀνέρχεται εἰς 8,544 ἑκατομμύρια ἅτινα μὲ τὴν φορολογίαν τὴν δημοτικὴν καὶ κοινοτικὴν φθάνουν τὰ 9.492 ἑκατομμύρια.

Σ. Κωστόπουλος. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δὲν εἶναι ἀκριβὴς διὰ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς φόρους, διότι εἰς τὸ ποσὸν αὐτὸ συμπεριλαμβάνονται καὶ πρόσοδοι περιουσίας.

Γ. Σακαλῆς. 8 1)2 δισεκατομμύρια εἶναι οἱ φόροι καὶ ἐξεταστέον ζήτημα εἶναι ἡ πρόσοδος ἐκ τῶν μονοπωλείων.

Ι. Βαλαλᾶς. 120.000.000 ὑπελογίσαμεν φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις ἀπὸ τὰ μονοπώλια. Κατὰ ταῦτα περισσεύει εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἕνα ποσὸν 4 1)2 ἕως 5 δισεκατομμυρίων διὰ τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀνάπτυξίν του. Ὁμολογουμένως, τονίζει, μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ζητήματος αὐτοῦ τίθεται μία καλὴ βάσις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν δὲ κανονίσωμεν τὰ ὅρια τῆς ἀντοχῆς θὰ ἴδωμεν ποίας ὑποχρεώσεις ἔχει ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ μὴ τὴν ὑπερβῇ ἀφ' ἑνὸς καὶ διὰ νὰ μειώσῃ τὰ βάρη ἀφ' ἑτέρου. Πρῶτα μέτρα θὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ θὰ ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐκ παραλλήλου πῶς θὰ ἐξυπηρετεῖται ὁ λαὸς μὲ ὀλιγώτερα ἔσοδα. Ὡς πρὸς τὴν ἐλάφρυνσιν τῶν βαρῶν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἰς τὸ προεκλογικόν του πρόγραμμα ὑπεσχέθη πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν. Ὡς πρὸς τὰς οἰκονομίας ἡ πολιτικὴ τῶν Φιλελευθέρων εἶναι γνωστή Ταύτας τὰς ἐπεδίωξαν καὶ ἄλλοι διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν οἰκονομιῶν, ἤτις ἔκαμε μόνον πρακτικὰς συστάσεις, ἀλλὰ δὲν ἠννόησεν ὅτι αἱ οἰκονομίαι ἐπέρχονται μόνον μὲ τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος τῆς χώρας. Ἐγὼ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἐπραγματοποίησα τὰς οἰκονομίας αὐτὰς καὶ ἀντετάχθην κατὰ τῶν ἀξιώσεων 21)2 χιλιάδων ἀνθρώπων καὶ ἀντιμετώπισα καὶ ἀπεργίαν.

Α. Παπαναστασίου. Τὴν προκαλέσατε τὴν ἀπεργίαν.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἐὰν ἀναγνωρίζετε ὅτι ἡ πρόθεσίς μου ἦτο' θεμιτή, δεχθῆτε καὶ αὐτὸ ποὺ λέγετε. Πάντως ὁ τρόπος καθ ὃν διεχειρίσθην τὸ ζήτημα δὲν δικαιολογεῖ τὰς παρατηρήσεις σας, διότι ἐγὼ ἐπεδίωξα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προτάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς. Βραδύτερον ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις καὶ αὐτὴ ἀνέθεσεν εἰς Ἐπιτροπὴν ἐμπειρογνωμόνων νὰ ὑποδείξῃ τὰς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς αἱ συστάσεις δὲν ἐξετελέσθησαν. Ἐπηκολούθησεν ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων, ἥτις εἶχεν ἀνέκαθεν πρόγραμμα νὰ ὀργανώσῃ τὸ Κράτος ἀποκεντρωτικῶς καὶ τοιαύτην ἔλαβε καὶ ἐντολὴν διὰ νὰ μειωθοῦν οὕτω τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως καὶ νὰ ἔχωμεν καὶ βελτίωσιν αὐτῆς. Ὄντως αὐτὸ τὸ σύστημα θὰ μᾶς κάμῃ νὰ ἔχωμεν καὶ οἰκονομίας καὶ θὰ ἐξυγιάνῃ καὶ τὰ οἰκονομικά μας, διότι ἐφόσον τὸ Κράτος θὰ συγκεντρώνεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ θὰ διευθύνωνται ἔλα ἀπὸ τὸ κέντρον αἱ Ἐπαρχίαι διαρκῶς θὰ παραπονοῦνται καὶ θὰ ζητοῦν διαρκῶς πόρους καὶ πιστώσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοπικῶν σκοπῶν. Ἐπίτηδες, ἔχω ἀντιγράψει εἰς τὴν ἔκθεσίν μου μίαν περικοπὴν ἀπὸ σύγγραμμα τοῦ μεγάλου δημοσιολόγου Μπερτελεμῆ, ὅστις λέγει ὅτι μὲ τὴν συγκέντρωσιν καὶ τὴν αὔξησιν τῆς δράσεως τοῦ Κράτους αὐξάνει ἡ ὑπαλληλοκρατία. Πρέπει λοιπὸν ἀπαραιτήτως νὰ υἱοθετήσωμεν τὴν ἀποκέντρωσιν. Πρὸς τοῦτο, νομίζω ὅτι ἂν λάβωμεν ὡς βάσιν τὴν διαίρεσίν των τὴν δικαστικὴν θὰ ἔχωμεν καὶ ὀλιγωτέρας ἀντιδράσεις. Ἔχομεν 9 Ἐφετεῖα θὰ ἔχωμεν καὶ ἐννέα διοικήσεις, ἔχωμεν 50 Πρωτοδικεῖα θὰ ἔχωμεν 50 Νομαρχίας. Διαμαρτυρίας δὲν θὰ ἔχωμεν, διότι αἱ διαιρέσεις αὗται εἶναι συνυφασμέναι μὲ τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ καὶ τὰ τυπικά του συμφέροντα, ἄλλως τε ἐκ τῶν 36 Νομῶν ἡ περιφέρεια τῶν 24 συμπίπτει μὲ τὴν δικαστικὴν περιφέρειαν. Ἔχομεν λοιπὸν 9 Ἐφετεῖα καὶ εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα ἔχουν ἐπιθεωρήσεις. Ἐκεῖ ὁ Νομάρχης θὰ ἔχῃ ἕνα Ἐπιτελεῖον πλήρες Ἀνωτάτης Διοικήσεως διὰ τὰ μεγάλα ζητήματα καὶ θὰ δύναται νὰ διοικῇ καὶ τὰ μικρά. Οὕτω, χωρὶς δαπάνας, θὰ ἔχωμεν 9 Διοικητικὰ κέντρα εἰς τὸ Κράτος, εἰς ἃ ἐκτὸς τοῦ Νομάρχου καὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν θὰ ὑπάρχῃ ὁ ἔφορος, ὁ Ταμίας καὶ ὁ Δασάρχης. Ὁ Νομάρχης ἐκ τοῦ Νόμου περὶ αὐτοδιοικήσεως θὰ διευθύνῃ καὶ τὰς ὑποθέσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου. Τοῦτο ἔχον ἰδίους πόρους θὰ ἔχῃ τὰς ἁρμοδιότητας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ Διάταγμα περὶ αὐτοδιοικήσεως δευτέρου βαθμοῦ. Θὰ ἔχῃ τὸ Γραφεῖον τῶν Δημοσίων ἔργων καὶ δὲν θὰ κάθεται πλέον ὁ νομομηχανικὸς ἀργός. Ἀλλὰ θὰ ἔχωμεν ἄμεσον συνέπειαν ἐκ τούτου ὅτι τὰ ποσὰ τὰ διατεθειμένα διὰ τὴν ὁδοποιΐαν θὰ διπλασιάζωνται, διότι θὰ ἔχωμεν τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν. Ἂν ὑπολογίσωμεν 6 ἑκατομ. ἡμερομίσθια πρὸς 50 δραχμὰς ἕκαστον, θὰ ἔχωμεν ἕνα ποσὸν 30.0.0.0.0.0 δραχμῶν. Τὸ ἴδιον θὰ κάμωμεν καὶ μὲ τὴν γεωργικὴν ὑπηρεσίαν. Θὰ τὴν πάρωμεν ὁλόκληρον καὶ θὰ τὴν ἐνσωματώσωμεν μὲ τὴν αὐτοδιοίκησιν· Οὕτω ὅλη ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ὄχι μόνον δὲν θὰ ἔχῃ πλέον ἐμπόδια ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ὡς μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐνδυναμωθῇ. Ἡ αὐτοδιοίκησις θὰ ἔχῃ καὶ ὑγειονομικοὺς σκοποὺς καὶ δὲν βλέπω, διατί τὸ Κράτος δὲν θὰ ἔδιδε μίαν συνδρομὴν εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν, ἀφοῦ τώρα δαπανᾷ διὰ τοὺς αὐτοὺς σκοπούς. Κάθε συνδρομὴ τοῦ δημοσίου θὰ ἐξῆπτε τὸν ζῆλον ὅλων τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν.

Ι. Παπαδάκης. Καὶ ἡ Κοινότης Βερροίας μόλις ἔμαθεν ὅτι τὸ Κράτος θὰ κάμῃ Νοσοκομεῖα προσέφερεν ἓν ἑκατομμύριον.

Ι. Βαλαλᾶς. Καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου ὁ ἴδιος ὀργανισμὸς ὑπάρχει. Δι' αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ μὴ σταματήσῃ ἓν καλὸν προηγούμενον καὶ νὰ ἐνθυμούμεθα ὅλοι ὅτι εἰς τὴν Μακεδονίαν μὲ αὐτὸ τὸ σύστημα ἔγιναν τὰ Διδακτήρια.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Διὰ τὰς κοινοτικὰς ὁδούς, διατί δὲν γίνεται τώρα προσωπικὴ ἐργασία;

Α. Παπαναστασίου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ Κράτος συνεισφέρει εἰς τοὺς Νομοὺς 50—55 ο)ο διὰ τὴν ὁδοποιΐαν καὶ οὕτω ὑποκινεῖται ὁ ζῆλος τῶν κατοίκων. Πάντως πρέπει νὰ ὑπάρχουν τεχνικα ὄργανα καὶ κάποια πίστωσις.

Ρ. Διβαδινόπουλος. Μὲ τὸν νόμον τῆς ὁδοποιΐας ἠμπορεῖ ὁ Νομάρχης νὰ φέρνῃ Μηχανικοὺς καὶ μὲ πιστώσεις ἀπὸ τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας νὰ συντηρῇ ἕνα συνεργεῖον μηχανικῶν καὶ ἐργοδηγῶν διὰ νὰ γίνουν ὅλοι οἱ δρόμοι. Τοιαύτην σύστασιν ἔκαμα εἰς τὸν Νομάρχην τῆς Κεφαλληνίας καὶ τὴν ἐδέχθη.

Ν. Σηφός. Εἰς Λαμίαν συνεστήθη τὸ Γραφεῖον αὐτὸ καὶ ηὐδοκίμησε.

Ι. Βαλαλᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς Ἐπαρχιακὰς ἐπιτροπὰς τῆς ὁδοποιΐας ἦτο ἔκτοτε γνωστόν, ὅτι θὰ ἐπετύγχανον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ Σύνταγμα θέλει τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ αὐτὴ θὰ μᾶς φέρῃ εἰς ἠρεμίαν καὶ πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ὅσοι εἶναι κατὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως δὲν εἶναι φιλελεύθεροι.

Κ. Λιδωρίκης. Τὸ πρῶτον κύτταρον τῆς αὐτοδιοικήσεως θὰ εἶναι ἡ Κοινότης.

Ι. Βαλαλᾶς. Καὶ αὐτῆς ἡ διοίκησις μὲ τὴν αὐτοδιοίκησιν θὰ ὠφεληθῇ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δημόσιον χρέος τοῦτο ἀνερχόμενον εἰς 38 δισεκατομμύρια εἶναι βεβαίως δυσβάστακτον, ἀκόμη δὲ θέλει αὐξηθῇ διὰ πολλῶν ἄλλων δανείων τὰ ὁποῖα θὰ ἔλθουν νὰ ἀναβιβάσουν τὸ χρέος αὐτὸ εἰς 50 δισεκατομμύρια. Τὸ δημόσιον τοῦτο χρέος ἀπαιτεῖ πρὸς ἐξυπηρέτησίν του τὰ 47,64 ο)ο τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπολογιζομένων μετ' αὐτοῦ καὶ τῶν συντάξεων.

Α. Βαρβαγιάννης. Τὰ 34 ο)ο.

Ι. Ράλλης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ βάρος εἶναι δυσβάστακτον καὶ περὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις ἔχει πλήρη συναίσθησιν. Τὸ ζήτημα ὅμως δὲν δύναται νὰ διευθετηθῇ εἰς οἱανδήποτε στιγμήν. Ἐν μέγα μέρος τοῦ δημοσίου τούτου χρέους ἀνερχόμενον εἰς 11 δισεκατομμύρια δὲν εἶναι καθ' αὐτὸ δημόσιον χρέος ἢ μᾶλλον ἔχει τὰ ἀντικρύσματά του, τὰ ὁποῖα καταλλήλως χρησιμοποιούμενα ὄχι μόνον δύνανται νὰ τὸ ἐξυπηρετήσουν ἀλλὰ καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν δύνανται νὰ τὸ ἀποσβέσουν. Τὰ προσφυγικὰ δάνεια ἔχουσι γενναιότατα ἀντισταθμίσματα τὰ ὁποῖα καταλλήλως χειριζόμενα δύνανται νὰ ὁδηγήσουν ἠρέμα καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῶν. Βεβαίως τοῦτο ἀπαντᾷ ἀκόμη δυσκολίας διότι αἱ ἀνάγκαι τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων εἶναι ἀκόμη μεγάλαι, δυνάμεθα ὅμως μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό. Τὸ δάνειον τῆς ὑδρεύσεως, διὰ τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἴχομεν δηλώσει εἰς τὸν Δῆμον ὅτι τὸ Κράτος ἀ βοηθ σῃ διὰ νὰ δόσῃ νερὸ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀλλὰ κατόπιν δὲν δύναται ἀ [illegible]θῇ εἰς ἐπιχείρησιν τοῦ ὕδατος. Οὔτε

δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη ἐκχωρήσεως ἀφοῦ τὸ ἔργον αὐτὸ ἐξυπηρετεῖται διότι δὲν εἶναι ὀρθὸν τὸ Κράτος νὰ παρεμβαίνῃ εἰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι ἀνήκουσιν εἰς τοὺς δήμους. Ἄλλο δάνειον παρόμοιον εἶναι τὸ δάνειον τῆς ἀπαλλοτριώσεως Βεβαίως πρὸς τοὺς γεωργοὺς συγκεντροῦται ὅλων ἡμῶν ἡ συμπάθεια, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μεγάλη γενναιοδωρία εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος, διότι θὰ κινδυνεύσουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ χάσουν τὴν συνείδησιν τῆς ἰδιοκτησίας. Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὰ ὅριά του. Πέρνουν τὰ κτήματα ὡρεὰν σχεδόν. Ἂς δώσουν τέλος πάντων τὸ ποσὸν ποὺ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων.

Ἄλλο τοιοῦτο δάνειον εἶναι τὸ σιδηροδρομικόν. Πληρώνομεν δι' αὐτὸ 208.000.000 διὰ τόκους ἐτησίως. Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἠμπορεῖ κάλιστα νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἀπὸ μίαν οἰκονομικωτέραν καὶ πλέον οἰκοκυρεμένην διαχείρησιν τῶν σιδηροδρόμων. Μόνον ἀπὸ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐργοστασίων θὰ ἠδύνατο νὰ προέλθῃ ποσὸν 20,000,000 ἐτησίως. Καὶ οἱ ἄλλοι πόροι δὲ γενικῶς δύνανται νὰ αὐξηθοῦν ἐὰν καταλλήλως διαχειρισθῶμεν τὰ σιδηροδρομικὰ ζητήματα. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἐκ μόνης τῆς μεταφορᾶς τῶν ζώων ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ σιδηρόδρομοι ἐπὶ ἔτη ἀντέτασαν ἐπίμονον καὶ ἀκατανόητον ἄρνησιν εἰσπράττονται ἤδη 20,000,000 ἐτησίως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν αὐτόνομον ὀργανισμὸν τῶν σιδηροδρόμων πρέπει νὰ προσέξωμεν ἵνα ἀποδώσῃ καλοὺς καρπούς, διότι ἄλλως φοβοῦμαι ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ πέσῃ εἰς ξένα χέρια καὶ ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ ὅπως ἔπεσεν ὁ Σ. Π. Α. Π. Ἔχω τὴν πληροφορίαν τὴν ὁποίαν καὶ σᾶς μεταδίδω ὅτι πολλοὶ τρέχουν ὀπίσω ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν αὐτήν. Καὶ ἂν μὲν αἱ ἑταιρεῖαι εἰργάζοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς πραγματικαὶ ἑταιρεῖαι τὸ πρᾶγμα εἶναι ὑποφερτόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ ἑταιρεῖαι ἐδῶ εἶναι χειρότεραι ἀπὸ τὸ Κράτος, ὑποχωροῦν εἰς ὅλα, παρέχουν τὰ πάντα ἀρκεῖ νὰ τεθοῦν ὅλα τὰ βάρη εἰς τοὺς ὤμους τοῦ λαοῦ. Ἔχω τὴν πληροφορίαν ὅτι ξένοι μελετήσαντες τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εὑρῆκαν ὅτι δύναται νὰ ἀποδώσῃ 50 ἢ 60,000,000 ἐτησίως. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει τρόπος ἵνα τὸ ἐξαιρετικῶς μεγάλο αὐτὸ ποσὸν τοῦ δημοσίου χρέους ἐλαττωθῇ μικρὸν κατὰ μικρόν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα ἀκούονται συχνὰ ὅτι ἡ φορολογία μας εἶναι ἄδικος λόγῳ τῆς διαφορᾶς ἡ ὁποία ὑφίσταται μεταξὺ τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα ὁ μόνος λαὸς εἰς τὴν Βαλκανικὴν ὅπου ὑφίσταται ἡ ἀνισότης αὕτη. Προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἐφόσον συ ἐχίζεται ἡ ἀρξαμένη ἤδη πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐμμεσος φορολογία θὰ μειοῦται διαρκῶς. Οἱ τελωνιακοὶ δασμοὶ θὰ περιορισθοῦν εἰς τὸ ἥμισυ, διότι αὐξανομένης ὁσημέραι τῆς γεωργικῆς καὶ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς θὰ ἐλαττοῦται ἡ ἐξωθεν εἰσαγωγὴ τῶν διαφόρων εἰδῶν καὶ θὰ φθάσωμεν ὥστε νὰ εἰσάγωνται ἀπὸ τὰ τελωνεῖα μόνον τὰ εἴδη πολυτελείας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν καπνὸν ἔχομεν, τὴν ἐνιαίαν ποιότητα. Διὰ τὴν κατάργησιν τῶν διαφόρων ποιοτήτων δὲν εἶναι ὑπεύθυνος ἡ παροῦσα Κυβέρνησις. Διὰ τὸ οἰνόπνευμα, τοῦτο βεβαίως δύναται νὰ φορολογηθῇ, ἀφοῦ εἰς ἄλλα μέρη μάλιστα ἰσχύουσιν καὶ ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις. Ὡς πρὸς τὴν ἄμεσον φορολογίαν ἡ Κυβέρνησις ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν ἀρχὴν εὑρεν αὐτὴν διαστρεβλωμένην καὶ πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν ἀπὸ ἐκείνην πρὸς τὴν ὁποίαν τὴν ἀφῆκε κατὰ τὸ 1920. Ὅταν τὸ πρῶτον ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων ἀνέλαβε τὴν Ἀρχὴν εὑρεν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο μίαν νομοθεσίαν ἀντεπισυγμονικὴν καὶ αὐτόχρημα ἐμπειρικήν. Ἡ προσπάθειά της ἦτο νὰ ἀφαιρέσῃ τὰ βάρη ἀπὸ τοὺς ὤμους τῶν πτωχοτέρων τάξεων διὰ νὰ τὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ὤμους τῶν πλουσιωτέρων. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅμως δὲν ἀντελήφθη τὴν προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεως ὄχι μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ δὲν ἠσθάνθη καὶ τὴν ἐπολέμησε. Ὅλοι εἰργάσθησαν ἵνα ἀποκλείσουν τὸ νέον σύστημα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτὴ εἶχε τὰ δικαιολογητικά της διότι δὲν δύναται ὁ λαὸς νὰ ἐννοήσῃ ἀμέσως μία τόσον μεγάλην μεταρρύθμισιν.

Ὅλοι ὅσοι τοτε εἴχομεν ἐργασθῆ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἡτοιμάζομεν καὶ εἰδικὴν σχολὴν καὶ ὁμίλους κοινωνικοὺς καὶ διαλέξεις καὶ δημοσιεύματα πρὸς διαφώτισιν τῆς φορολογικῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ, διότι εἶναι ἀληθὲς δυστυχῶς ὅτι ἡμεῖς ἐδῶ ἀγνοοῦμεν πράγματα, τὰ ὁποῖα εἰς ἄλλα μέρη ἀναγράφονται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀναγνωσματάρια. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ προβλέψεις εἶναι γνωστὸν ὅτι αὗται ἐβασίσθησαν κυρίως ἐπὶ τῶν δύο χρήσεων. Τῆς δευτέρας ἑξαμηνίας 1928—1929 καὶ τῆς πρώτης ἑξαμηνίας 1929—1930. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συνετάχθη ὁ προϋπολογισμός. Φρονῶ ὅμως ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔσπευσε, διότι κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι καλῶς θεμελιωμένος καὶ εἶναι ἀδύνατον κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος νὰ μὴ ἔχωμεν αὔξησιν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἀποθεματικὸν εἶναι γενναῖον καὶ οὐδένα κίνδυνον ἐπομένως διατρέχωμεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔκτακτα ἔσοδα ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 909,273,000. Εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται καὶ τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἠδυνήθη νὰ ἐξοικονομήσῃ ἐκ τῶν καλυμμάτων. Εἶναι περιττὸν νὰ ἀσχοληθῶ εὐρύτερον μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μετὰ τόσης διαυγείας ἀνέπτυξε πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν κατώρθωσε νὰ ἐπιτελέσῃ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ. Ἰδοὺ τί ἐν τῷ συντόμῳ εἶχον νὰ εἴπω ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Δὲν δύναμαι παρὰ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀγαθὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν δίδει τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν τῇ διευθετήσει τῶν Δημοσίων οἰκονομικῶν ἀποκατεστήσαμεν καὶ τὴν πρὸ τοῦ 1920 τάξιν. Δυνάμεθα νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι ἐκ τοῦ μέχρι σήμερον ἔργου τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ μέχρι σήμερον ἐργασία παρέχει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἄρχισε τόσον καλὰ δὲν δύναται παρὰ νὰ καταλήξῃ ἀκόμη καλύτερα.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἵνα συνεχισθῇ αὔριον.

Συνανίσει τῆς Βουλῆς, ὥρα 8 μ. μ. λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 4.30' μ. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Π. Ζωγράφος

Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ'

Τετάρτης 19 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.45 μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα. Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ μετὰ διόρθωσιν τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἐν τῷ ψηφισθέντι εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἐπικυροῦνται.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Ράλλης*** καταθέτει ἀναφορὰν οἰκογενειαρχῶν Σύρου αἰτουμένων τὴν ἵδρυσιν ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου ἐν τῇ πόλει των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** διαμαρτύρεται κατὰ τῶν χωροφυλάκων καὶ εἰσπράκτορος τῆς περιφερείας Νιγρίτης ἐξυβριζόντων καὶ ἀδικοπραγούντων κατὰ τῶν χωρικῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου ἁλιέων Στυλίδος ζητούντων τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ διὰ τρατῶν ἁλιείας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 473 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δι' ἧς τοῦτο ἀρνεῖται τὴν θεώρησιν τοῦ ἐκ δραχ. 990 χρηματικοῦ ἐντάλματος ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ἐντέλλεται δὲ τὴν θεώρησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5116 ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 5625 ἐκδοθέντος ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Ράλλης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Συλλόγου πολυτέκνων Σύρου ζητούντων τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ πολυτέκνων.

Ἡ ἕνωσις Ἑλλήνων ἠθοποιῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα δι' οὗ αἰτεῖται τὴν ἀπαλλοτρίωσιν οἰκοπέδων πρὸς ἀνέγερσιν συνοικισμοῦ.

Τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν ὑπαλληλικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων Καβάλλας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ ὑποβολὴν εἰσέτι τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ διὰ τὴν μὴ ψήφισιν τοῦ νόμου 2112.

Οἱ πολεμοπαθεῖς Γκέρλιτς κάτοικοι Μαρτίνου ζητοῦν τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς δηλώσεων περὶ ἀποζημιώσεως.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν Σκυλλοῦντος διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν ἄδικον ἐπίθεσιν τοῦ ἐνωμοτάρχου Λυμπεροπούλου κατὰ τοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ Τριφωνοπούλου ζητεῖ τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν αὐτοῦ.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς ζητεῖ τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς τοῦ χορηγουμένου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπιστράτους ἐπιδόματος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Μαχαίρας*** καταθέτει ἀναφορὰν ἀποστράτου λοχαγοῦ δι' ἧς οὗτος αἰτεῖται τὴν προσμέτρησιν εἰς τὴν συντάξιμόν του ὑπηρεσίαν καὶ ἐννέα εἰσέτι ἐτῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Ἑνώσεως γεωργικῶν συνεταισμῶν Ἰωαννίνων περὶ ἀναστολῆς πληρωμῆς τῶν δανείων μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου ἐ. ἔ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν ἁλιέων κατοίκων τοῦ τέως δήμου Στυρέων περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς δι' ἀνεμοτρατῶν ἁλιείας καὶ εἰς τὴν θαλασσίαν περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου Στυρέων.

Ἡ νέα διδασκαλικὴ ὁμοσπονδία ὑποβάλλει τὰς ἀπόψεις της ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου περὶ διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἕνωσις τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῆς ξηρᾶς ζητοῦν τὴν ἀκριβοδικαίαν διανομὴν τοῦ χορηγηθησομένου ἐπιδόματος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ κτηματιῶν Ἄρτης καὶ περιχώρων περὶ ὑποβολῆς δασμοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πορτοκαλίων καὶ ἄλλων ἐσπεριδοειδῶν.

Ὁ κ. Χ. Τσιγκιρίδης ραδιολόγος ἠλεκτρολόγος δι' ὑπομνήματός του ἀναφέρει ὅτι πρὸς ἐκλαϊκευσιν τῆς ραδιοφωνίας ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐπαρκεῖ ὁ ὑπὸ ψήφισιν ραδιοσταθμὸς ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη καὶ ἄλλων ὑποσταθμῶν.

Οἱ δικαιοῦχοι ἀποφάσεων μικτοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου ζητοῦν τὴν μὴ περικοπὴν τῶν ἐπιδικασθέντων ἢ ἐπιδικασθησομένων ποσῶν.

Ὁ σύνδεσμος βοηθῶν φαρμακοποιῶν Θεσσαλονίκης ζητεῖ τὴν αὔξησιν τῶν μισθῶν καὶ τὴν ἵδρυσιν ταμείου ἀλληλοβοηθείας.

Ὁ σύλλογος πολυτέκνων Δομοκοῦ ζητεῖ τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τῆς γενικῆς συνομοσπονδίας τῶν πολυτέκνων τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἱεραπέτρας διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀνοικοδόμησιν ἐν Νεαπόλει Μεραμπέλο ξενοδοχείου δαπάναις τοῦ μοναστηριακοῦ ταμείου Λασιθείου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ κ. Χ. Κυριακοπούλου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4437.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Μαρίας χήρας Ἀθανασίου Ψφαντῆ δι' ἧς αὕτη αἰτεῖται τὴν παροχὴν τῆς διακοπείσης συντάξεώς της.

Ὁ ἀμπελουργικὸς κόσμος Τυρνάβου αἰτεῖται τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ νόμου 3251.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἢ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἐμφυτευτικῶν διατάξεων νόμων καὶ Ν. Δ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Κοκκινάκης, Α. Γαλανάκης*** καὶ ***Κ. Παπαδάκης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου «περὶ μειώσεων ἀμέσων φόρων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Κοκκινάκης, Γ. Τηλικίδης, Ε. Καριωτάκης, Α. Γαλανάκης, Ν. Ἀσκεπίδης*** καὶ ***Θ. Παπαστρατῆς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων ἢ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ στρατῷ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἄλσους Ἁγίου Γεωργίου Τριπόλεως».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Συμεώνογλου, Α. Κανάρης, Δ. Μαρσέλος, Μ. Τσιγδέμογλου, Σ. Νικολαΐδης, Η. Παπαδόπουλος, Ν. Ἀσκεπίδης, Σ. Χούρσογλου*** καὶ ***Β. Βαρδόπουλος*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ χορηγήσεως ἀδείας ἱδρύσεως φαρμακείου εἰς ἐπιστήμονας φαρμακοποιοὺς ἰδιοκτήτας καταστημάτων ἐν λειτουργίᾳ μὲ ἐκμισθωμένας ἀδείας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Μάρκου, Μ. Τσαρλαμπᾶς, Γ. Κονδύλης, Α. Παπαναστασίου, Π. Τσαλδάρης, Α. Πρέκας*** καὶ ***Α. Βαρβαγιάννης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Λιμένος Πειραιῶς».

Ἡ Γερουσία ἀποστέλλει τὰ παρ' αὐτῆς τροποποιηθέντα μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισίν των σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας», καὶ

2) «Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων καὶ ἀποζημιώσεως κατόχων οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Θ)νίκῃ κ. λ. π.»

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξωγάμων τέκνων».

Ὁ αὐτὸς βουλευτὴς ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4173 «περὶ Δασικοῦ Κώδικος».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως Ταμείου Ἱππωνειῶν Στρατοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Στρᾶτος, Γ. Βασιλειάδης, Π. Χατζῆς, Γ. Κουλούρας*** καὶ ***Α. Μιαούλης*** κ.λ.π. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1927 «περὶ διοικήσεως Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1927 Π. Δ. περὶ ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων τοῦ νόμου 4195 περὶ ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐπιβατηγῶν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καταθέτει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκχώρησιν προνομίου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἐκμετάλλευσιν σταθμῶν ραδιοφωνίας ἐν Ἑλλάδι».

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμου:

α') Περὶ εἰδικῆς τοπικῆς φορολογίας ὑπὲρ συλλόγων κοινῆς ὠφελείας τῆς πόλεως Καρδίτσης» καὶ

β') «Περὶ τροποποιήσεως διοικητικῶν τινων περιφερειῶν».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 8 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ τρόπου τῆς συμπληρώσεως τῶν θέσεων ὑπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Σώματος τῆς Στρατολογίας».

Οἱ κ. κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ διακανονισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀποφοίτων τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῶν προσηρτημένων Σχολείων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου».

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διαβιβάζει τὰς κάτωθι ἀπαντήσεις ἐπὶ ἐρωτήσεων βουλευτῶν.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 140 τῆς 20)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Ἀνθρακοπούλου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι αἱ ἐνεργηθεῖσαι εἰς τὰς Οἰκονομ. Ἐφορίας Πατρῶν μεταβολαὶ εἶχον καθαρῶς ὑπηρεσιακὸν χαρακτῆρα. Διότι ὁ μὲν κ. Ράδος ἔδει ὡς καταγόμενος ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἀχαϊΐας νὰ μετατεθῇ, ὁ κ. Ζωΐδης λόγῳ ἐπικειμένης προαγωγῆς του νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν Ἐφορίας α' τάξεως, τῆς Ἐφορίας Μυτιλήνης, ὁ δὲ κ. Λαμπρούλιας νὰ μετακινηθῇ λόγῳ πολυετοῦς ἐν Πάτραις ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὴν πενταετίαν ὑπηρετῶν καὶ νὰ μετατεθῇ εἰς τὴν Οἰκον. Ἐφορίαν Φθιώτιδος, ἴσης σοβαρότητος πρὸς τὴν τῶν Πατρῶν.

Αἱ μετακινήσεις αὗται ἔπρεπε νὰ γίνουν ἐγκαίρως ὥστε πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1930 τῆς, ἐνάρξεως δηλονότι τοῦ οἰκον. ἔτους 1930-1931 οἱ προϊστάμενοι τοὐλάχιστον τῶν Οἰκον. Ἐφοριῶν νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις των καὶ νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ἐγκαιρον βεβαίωσιν τῶν φόρων τοῦ νέου οἰκον. ἔτους.

Ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τῆς διευθύνσεως τῶν ἀμέσων φόρων ἡ εἰσηγηθεῖσα τὰς μεταβολὰς ταύτας ἀνέβαλε πᾶσαν μετακίνησιν πρὸ τῆς τακτοποιήσεως τῶν ἐκκρεμοτήτων, ἠναγκάσθη ὅμως νὰ ἐπισπεύσῃ ταύτας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου οἰκον. ἔτους.

Καὶ πράγματι κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ κ. διευθυντοῦ τῶν ἀμέσων φόρων εἰς τὴν συνεδρίαν τοῦ συμβουλίου 4ης τρέχοντος ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῶσιν αἱ μεταβολαὶ αὗται, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐματαιώθη ἡ συνεδρίασις ἐλλείψει ἀπαρτίας μοὶ ἐγένετο εἰσήγησις ἵν καὶ ἀπεδέχθην καθ' ὃ εἶχον δικαίωμα νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ μεταβολαί.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 154 τῆς 11)3)30 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἐδόθη ἐντολὴ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν στεμφυλοπνεύματος εἰς Βασιλικὴν Λευκάδος ἐφόσον ἐξυπηρετεῖται δι' ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 135 τῆς 14)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Τζέγα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι θέλει ληφθῆ νομοθετικὴ πρόνοια περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐπιβληθέντων προστίμων παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καπνεργοστασίου Δράμας εἰς τοὺς καπνοπαραγωγοὺς τῆς περιφερείας του διὰ τὰ διαπιστωθέντα ἐλλείμματα καπνοῦ.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων μετὰ διόρθωσιν τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἐν ἄρθρῳ 1 παράγρ. 1 προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ ἔχον οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ ἐν παραγράφῳ β' τοῦ ἐδαφ. 5 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ὀνομασία τῆς ὁδοῦ ἀπὸ ὁδὸς Ἀκτίου—Βονίτσης πρὸς Κατοχὴν διορθοῦται εἰς ὁδὸν ἀπὸ ὁδοῦ Ἀκτίου—Βονίτσης διὰ Λουτρακίου, Κατούνης, Ἀστακοῦ, Καπαχῆς, Νεοχωρίου καὶ Αἰτωλικοῦ εἰς συνάντησιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Μεσολογγίου—Ἄρτης.

2. Ἡ ἐν τῷ συνημμένῳ εἰς τὸν νόμον 1074 πίνακι κατασκευαστέων ὁδῶν ὀνομασία τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 ὁδοῦ Μπόζικα—Δούκα διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν Μπότσικα—Δούσια.

3. Προστίθεται ἡ ὁδὸς Σκάλας—Γυθείου Λακωνίας εἰς τὸν πίνακα τῶν κατασκευαστέων ὁδῶν τοῦ νόμου 1074 καὶ διὰ τὸ ὑπολειπόμενον τμῆμα ταύτης ἀπὸ τοῦ χλμ. 5.800 μέχρι Σκάλας, ἤτοι διὰ τμῆμα 10 εἰσέτι χιλιομέτρων.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος μετὰ τὴν λέξιν «κατασκευὴν» προστίθεται ἡ φράσις «ἀνακαίνισιν ἢ διαρρύθμισιν».

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, ἀντὶ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, τίθεται Ὀκτωβρίου.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 8 προστίθενται τὰ κάτωθι ἐδάφια 6 καὶ 7:

6. Ἡ διοικοῦσα τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας Ἐπιτροπὴ δύναται διαρκούσης τῆς χρήσεως νὰ τριποποιῇ ἑκάστοτε τὰς πιστώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ταμείου, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, ἄνευ ὅμως μεταβολῆς τοῦ ὁλικοῦ ἀθροίσματος τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πλὴν ἐὰν δημιουργηθῇ νέον ἔσοδον.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τροποποιήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνονται κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἰσχύουσι μόνον μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἔγκρισιν καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

7. Αἱ δι' ἑκάστην χρῆσιν ἐγγραφόμεναι πιστώσεις εἰς τὸν Πρ)σμὸν τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας θεωροῦνται ὁλόκληροι ὡς ἐγκριθέντα ἔξοδα, τὸ δὲ τυχὸν μὴ χησιμοποιηθὲν ἐκ τούτων ποσὸν ἐντὸς τῆς χρήσεως μεταφέρεται εἰς τὰ παθητικὰ ὑπόλοιπα τῆς χρήσεως ταύτης, εἰς βάρος τῶν ὁποίων θέλουσιν ἀναλαμβάνεσθαι καὶ ἐντέλλεσθαι ἐφεξῆς αἱ σχετικαὶ δαπάναι.

Ἄρθρον 5.

Κατ' ἐξαίρεσιν, ἅπαντα τὰ παραμείναντα ἀδιάθετα ὑπόλοιπα τῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως 1928—29 τοῦ Εἰδικοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας μεταφέρονται εἰς τὰ παθητικὰ ὑπόλοιπα τοῦ Κεφαλαίου 5 ἄρθρου 5 πρὸς πληρωμὴν τῶν συνεχιζομένων ἔργων κατασκευῶν ὁδοποιΐας, ἀσχέτως πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως καὶ παραδόσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἀδιάθετα ὑπόλοιπα ἐξ ἐνταλμάτων προπληρωμῆς διαφόρων δοσιλόγων Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας ἐπαναφέρονται ὡς ἀκολούθως.

Οἱ δοσίλογοι καταθέτουσι τὸ εἰς χεῖράς των ἀδιάθετον ὑπόλοιπον ἐξ ἐντάλματος προπληρωμῆς εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας, ὑποβάλλουσι δὲ τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν πρὸς τακτοποίησιν τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν ἐνδοθέντος ἐντάλματος προπληρωμῆς.

Ὁ λογιστὴς τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας συντάσσει κατὰ μῆνα εἰδικὴν κατάστασιν τῶν πρὸς ἐπαναφορὰν ποσῶν τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν διοικοῦσαν τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐγκρίνει ταύτην κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασίν της.

Τὰ ὡς ἄνω ἐπαναφερόμενα ποσὰ ἐπαυξάνουν τὰς πιστώσεις τῶν οἰκείων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τῆς χρήσεως κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖται ἡ ἐπαναφορά.

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος προστίθεται τὸ κάτωθι ἐδάφιον 6.

6. Εἰς τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 12 προσλαμβανόμενον τεχνικὸν προσωπικόν, ὅπερ προσλαμβάνεται διὰ τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἵνα βοηθήσῃ τὸν διευθύνοντα τὰ ἔργα κατασκευῆς ἢ συντηρήσεως ὁδῶν ἁρμόδιον μηχανικὸν ἢ νομομηχανικόν, δύναται ν' ἀναπεθῇ καὶ ἡ ἐκπόνησις τῶν μελετῶν περὶ ὧν τὰ ἐδάφια 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον δὲν παρακωλύεται ἡ λοιπὴ ὑπηρεσία αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 12ου ἄρθρου προστίθεται τὸ κάτωθι ἐδάφιον 9.

9. Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πόρων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου συνομολογῇ δάνεια καὶ μετὰ ἰδιωτῶν. Διὰ τὰ δάνεια ταῦτα κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐγγύησις τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπερβαίνωσι τὸ ποσὸν τῶν 25.000.000 δραχμῶν. Ὁ ἐτήσιος τόκος τῶν δανείων τούτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 6 ο/ο, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἀποσβέσεώς των τὰ 20 ἔτη.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὸ ἄρθρον 14 μετὰ τὸ πέμπτον ἐδάφιον προστίθενται τὰ κάτωθι ἐδάφια 6, 7 καὶ 8, τοῦ νῦν ἐδαφίου 6 ἀριθμουμένου 9.

6. Ἐπιτρέπεται εἰς τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας νὰ ἀναθέτωσι τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων κατασκευῆς ὁδῶν εἰς Τεχνικὰς Ἑταιρείας εἴτε κατόπιν δημοπρασίας εἴτε καὶ ἄνευ δημοπρασίας, ἐπιτρεπομένου ὅπως αἱ Ἑταιρεῖαι εἴτε πληρωθῶσι τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων κατὰ τὰ κεκανονισμένα εἴτε ἀναλάβωσι διὰ τῆς συνομολογηθησομένης συμβάσεως τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων πληρωνόμεναι χρεωλυτικῶς τὴν ἀξίαν τούτων, παρεχομένην ὑπὸ τύπον χρεωλυτικοῦ δανείου κατὰ τὰ ἐν τῇ συμβάσει καθορισθησόμενα.

7. Αἱ ἀνωτέρω συμβάσεις δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἂν μὴ κυρωθῶσι διὰ Διατάγματος, προτάσει τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων. Οὐδεμία ὑποχρέωσις καὶ οὐδὲν δικαίωμα γεννᾶται δι' ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐκ τῆς μὴ κυρώσεως τῆς ὑπ' αὐτῶν ὑπογραφείσης συμβάσεως, τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας δικαιουμένης νὰ θεωρήσῃ διαλελυμένην τὴν σύμβασιν δι' ἁπλῆς πρὸς τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας δηλώσεως καὶ ν' ἀναλάβῃ τὴν κατατεθεῖσαν ἐγγύησιν, ἐὰν μὴ ἡ κύρωσις

τῆς συμβάσεως κοινοποιηθῇ αὐτῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ἐν τῇ συμβάσει ὁρίζεται.

8. Κατὰ τὰς αὐτὰς τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου διατάξεις δύνανται νὰ κυρωθῶσι τροποποιήσεις τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω συνομολογουμένων συμβάσεων.

Ἄρθρον 10.

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 17 ἐδάφ. 1 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος προστίθεται παράγραφος 0' ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

0') Εἰδικοὶ φόροι ἐπιβαλλόμενοι ἐπὶ τῶν προϊόντων παραγωγῆς τῆς περιφερείας τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, τῶν ἐξαγομένων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς καὶ τῶν μεταφερομένων εἰς τὰς ἕδρας τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ τὴν λοιπὴν Ἐπικράτειαν. Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω φορολογητέα προϊόντα καὶ τὰ φορολογικὰ ποσοστὰ ὁρίζονται δι' ἕκαστον τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καθ' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος μετὰ πρότασιν τῶν Διοικουσῶν τὰ Ταμεῖα Ἐπιτροπῶν διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας καὶ καθορίζοντος καὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου.

2. Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 17 τοῦ ἰδίου Διατάγματος προστίθεται ἐδάφιον 6 ἔχον ὡς ἑξῆς.

6. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ ποσοστῶν ἐπὶ τῆς ἐγγείου φορολογίας τοῦ ἐλαίου καὶ λοιπῶν ἐλαιωδῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὲρ εἰδικῶν Ταμείων Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας ἀποδίδονται αὐτούσιοι ὑπὲρ ἑκάστου Ταμείου ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου ἐπραγματοποιήθησαν αἱ εἰσπράξεις αὐταί.

Ἄρθρον 11.

Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

1. Ὁδοί, ὧν ἡ κατασκευὴ ἐνεκρίθη δι' ὑ νόμων προγενεστέρων, κατασκευασθήσονται δαπάναις τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας συντηρούμεναι μετὰ τὴν κατασκευήν των ὑπὸ τοῦ Ταμείου εἰς ὃ ὑπάγονται λόγῳ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ Ταμεῖα εἰς ἃ ὑπάγονται αἱ ἀνωτέρω ὁδοὶ ἀποφασίσωσι τὴν ἰδίαις δαπάναις κατασκευὴν τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁδῶν καὶ ἄρξηται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων, τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται ὅπως ἐκ τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐν ἐδαφ. 1 ὁδῶν διατιθεμένων πιστώσεων καθέτῳ κατὰ προτίμησιν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Ταμείων ἐκτελουμένας ὁδοὺς καὶ διὰ ποσὸν οὐχὶ κατώτερον τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμείου διατεθέντος.

Ἄρθρον 12.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ πρασιᾶς μεταξὺ περιφράγματος καὶ οἰκοδομῆς τοποθετουμένης τῆς τελευταίας καὶ ἐσώτερον τῶν δύο μέτρων.

Ἄρθρον 13.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καταργεῖται, προστίθεται δ' εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον τὸ κάτωθι ἐδάφιον 3.

3. Προκειμένου περὶ Ἑταιρειῶν εἰδικῶς εἰς μεγάλα ἔργα ὁδοποιΐας ἀσχολουμένων, αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 11 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1929 Διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημ. Ἔργων κειμένων διατάξεων» δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς ἕνα τὸ πολὺ νομομηχανικὸν α' τάξεως.

Ἄρθρον 14.

Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Διατάγματος κωδικοποίησις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος μετὰ τῶν διατάξεων τοῦ προμνησθέντος Διατάγματος, μεταβαλλομένης ἐν ἀνάγκῃ τῆς σειρᾶς καὶ ἀριθμήσεως τῶν ἄρθρων, ἐδαφίων καὶ τῶν λέξεων, ἄνευ ὅμως ἀλλοιώσεως τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἐν Γενεύῃ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1921 ὑπογραφέντος σχεδίου διεθνοῦς συμβάσεως περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως παίδων καὶ ἐφήβων, ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων», ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἐν Γενεύῃ τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1921 ὑπογραφέντος σχεδίου διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως παίδων καὶ ἐφήβων ἐργαζομένων ἐπὶ τῶν πλοίων».

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ ὑπογραφὲν τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1921 ἐν Γενεύῃ σχέδιον Συμβάσεως ἀφορώσης τὴν ὑποχρεωτικὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν παίδων καὶ ἐφήβων ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

ἀφορώσης εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν παίδων καὶ ἐφήβων ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, συγκληθεῖσα ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ συνελθοῦσα τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1921 ἐν τῇ τρίτῃ αὐτῆς συνόδῳ, ἀπεδέχθη διαφόρους προτάσεις σχετικὰς πρὸς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν τῶν παίδων καὶ ἐφήβων τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων, θέμα περιλαμβανόμενον ἐν τῇ ὀγδόῃ παραγράφῳ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συνόδου καί, ἀποφασίσασα ὅπως αἱ προτάσεις αὗται περιβληθῶσι τὸν τύπον σχεδίου διεθνοῦς συμβάσεως, ἀποδέχεται τὸ κατωτέρω σχέδιον συμβάσεως δυνάμενον νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ XIII μέρους τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων μερῶν τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης.

Ἄρθρον 1.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τὴν παρούσης συμβάσεως ὁ ὅρος πλοῖον» περιλαμβάνει πᾶν πλοῖον ἢ ναυπήγημα, ἀνῆκον εἴτε εἰς τὸ Δημόσιον εἴτε εἰς ἰδιοκτήτας, ἐκτελοῦν θαλασσίαν ναυσιπλοΐαν, ἐξαιρουμένων τῶν πολεμικῶν πλοίων.

Ἄρθρον 2.

Ἐξαιρέσει τῶν πλοίων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐργάζονται μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, οἱ παῖδες καὶ ἔφηβοι κάτω τῶν δέκα ἑπτὰ ἐτῶν δύνανται νὰ ναυτολογηθῶσιν ἐπὶ πλοίων μόνον ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει ἰατρικῶν πιστοποιητικῶν ὑπογεγραμμένων ὑπὸ ἰατροῦ ἀνεγνωρισμένου παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

Ἄρθρον 3.

Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀνωτέρω παίδων ἢ ἐφήβων εἰς ναυτικὰς ἐργασίας ἐξακολουθεῖ κατόπιν ἐπαναλήψεως τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως κατὰ διαστήματα μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ ἔτος καὶ προσαγωγῆς μεθ' ἑκάστην νέαν ἐξέτασιν ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ βεβαιοῦντος τὴν ἱκανότητα αὐτῶν πρὸς ναυτικὴν ἐργασίαν. Πάντως, ἐὰν ἡ λῆξις ἐργασίας τῶν πιστοποιητικῶν ἐπέλθῃ κατὰ τὴν διάρκειαν ταξειδίου, ἡ ἰσχὺς αὐτῶν παρατείνεται μέχρι λήξεως τοῦ ταξειδίου τούτου.

Ἄρθρον 4.

Εἰς ἐπειγούσας περιπτώσεις ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πρόσληψιν νέου κάτω τῶν δέκα ἑπτὰ ἐτῶν, μὴ ὑποβληθέντος εἰς τὴν ἐν ἄρθροις 2 καὶ 3 τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπομένην ἐξέτασιν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἡ ἐξέτασις αὐτη λάβῃ χώραν εἰς τὸν πρῶτον λιμένα εἰς τὸν ὁποῖον μεταγενεστέρως θὰ καταπλεύσῃ τὸ πλοῖον

Ἄρθρον 5.

Αἱ ἐπίσημοι ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης συμβάσεως θὰ ἀνακοινωθῶσιν, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς προβλεπομένους εἰς τὸ XIII μέρος τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τὰ ἀντίστοιχα μέρη

τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν, εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, παρ᾽ οὗ καὶ θὰ καταχωρισθῶσιν.

Ἄρθρον 6.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύσει εὐθὺς ὡς αἱ ἐπικυρώσεις δύο μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας καταχωρισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως. Δὲν θέλει δεσμεύει εἰμὴ μόνον τὰ μέλη ὧν αἱ ἐπικυρώσεις θὰ ἔχωσι καταχωρισθῇ εἰς τὴν Γραμματείαν.

Ἑπομένως, ἡ σύμβασις αὕτη θὰ ἰσχύσῃ δι᾽ ἕκαστον μέλος ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν καθ᾽ ἣν ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς θὰ καταχωρισθῇ εἰς τὴν Γραμματείαν.

Ἄρθρον 7.

Εὐθὺς ὡς αἱ ἐπικυρώσεις τῶν δύο μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας καταχωρισθῶσιν εἰς τὴν Γραμματείαν, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θέλει γνωστοποιήσει τοῦτο εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας. Θέλει ἐπίσης τοῖς γνωστοποιήσει τὴν καταχώρισιν τῶν ἐπικυρώσεων αἵτινες θὰ ἀνακοινωθῶσιν αὐτῷ μεταγενεστέρως ὑπὸ παντὸς ἑτέρου μέλους τῆς Ὀργανώσεως.

Ἄρθρον 8.

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ ἄρθρου 6 πᾶν μέλος ἐπικυρῶν τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τὸ ἀργότερον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1924 καὶ τῆς λήψεως τῶν ἀναγκαιούντων μέτρων ἵνα αἱ διατάξεις αὗται καταστῶσι πραγματικαί.

Ἄρθρον 9.

Πᾶν μέλος τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς εἰς τὰς ἀποικίας, κτήσεις καὶ προτεκτοράτα αὐτοῦ, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 421 τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἄρθρων τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης.

Ἄρθρον 10.

Πᾶν μέλος ἐπικυρῶσαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν δύναται νὰ τὴν καταγγείλῃ μετὰ τὴν πάροδον δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως διὰ πράξεως ἀνακοινουμένης εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ παρ᾽ αὐτοῦ καταχωριζομένης. Ἡ καταγγελία θέλει ἰσχύσει ἓν ἔτος μετὰ τὴν καταχώρισιν της εἰς τὴν Γραμματείαν.

Ἄρθρον 11.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας δέον ἅπαξ τοὐλάχιστον κατὰ δεκαετίαν νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ νὰ ἀποφασίζῃ, ἐὰν συντρέχῃ λόγος, περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Συνελεύσεως τοῦ ζητήματος ἀναθεωρήσεως ἢ τροποποιήσεως τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως.

Ἄρθρον 12.

Τὸ Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν κείμενον τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἀμφότερα αὐθεντικά.

Ἄρθρον δεύτερον.

Ἐξαιρουμένων τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς συμβάσεως ἀναφερομένων περιπτώσεων, ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ πλοιαρίων ναυτολόγησις παίδων καὶ ἐφήβων κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἄνευ τῆς πρὸς τὴν ναυτολογοῦσαν ἀρχὴν ἐπιδείξεως τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ ἰατρικῆς ἐξετάσεως αὐτῶν, ἐκδιδομένου κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ χρονικὰ διαστήματα τὰ ἐν ἄρθροις 2 καὶ 3 τῆς ἀναφερομένης συμβάσεως μνημονευόμενα.

Πλοίαρχοι καὶ κυβερνῆται ἐμπορικῶν πλοίων προσλαμβάνοντες πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων ἄνευ τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι 5.000 δραχμῶν καὶ στεροῦνται τοῦ διπλώματος ἱκανότητος αὐτῶν ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β᾽ κατ᾽ ἄρθρον καὶ σύνολον σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ 3333 Νόμου τῆς 5 Ἰουνίου 1925 περὶ βαθμολογίας κ. λ. π. τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν μηχανικῶν τοῦ Π. Ν. καὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Π. Ν. ». Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καταθέτει τροπολογίας, αἵτινες ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δι᾽ ἀναστάσεως δεκταί.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ τὸ σχέδιον νόμου καὶ γίνεται ὁμοίως δεκτὸν εἰς β᾽ κατ᾽ ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ***ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.*** Ἐπὶ τοῦ εἰς β᾽ κατ᾽ ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1927 περὶ διοικήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καταθέτει τροπολογίαν ἥτις ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι᾽ ἀναστάσεως δεκτή. Προτάσει ὅμως τοῦ κ. ***Γ. Μαρῆ*** (Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν) ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ***ἀνωτέρου σχεδίου νόμου ἀναβάλλεται.***

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι᾽ ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α᾽ κατ᾽ ἀρχὴν καὶ κατ᾽ ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

1) «Περὶ τροποποιήσεως κλάσεως τινῶν τοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς» καὶ

2) «Περὶ συνεγγυήσεως τοῦ Κράτους ὑπὲρ βιομηχανικῶν δανείων».

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως 1930—1931, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Π. Ρεδιάδης.

Π. Ρεδιάδης. Ὁ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμός, κύριοι βουλευταί, ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι διακρίνονται διὰ τὴν ἀρχήν, ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζονται, ὅτι ἀναφέρονται οὐχὶ εἰς τὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ εἰς τὴν κατὰ κεφαλὴν φορολογίαν τοῦ λαοῦ. Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀναφέρει ἐν τῇ εἰσηγήσει του ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαός, φορολογούμενος κατὰ κεφαλήν, ἔρχεται ἐνδέκατος εἰς τὴν σειρὰν τῶν φορολογουμένων λαῶν, καταβάλλει δηλαδὴ ὀλιγώτερα ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους λαούς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγω ὅτι τὸ βάρος τῆς φορολογίας ἐν Ἑλλάδι εἶναι μεγαλύτερον παρ᾽ ὅσον παριστάνουν αὐτὸ οἱ ἀριθμοί.

Π. Ρεδιάδης. Ναί, ἀλλ᾽ ἡ μέθοδος τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φορολογικοῦ βάρους εἶναι ἀτελής.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Διαβάσατε τὴν ἔκθεσίν μου. **Θὰ** ἴδετε ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἰσχυρίζεσθε δὲν εἶναι ἀκριβές.

Π. Ρεδιάδης. Μὴ μὲ διακόπτετε παρακαλῶ κ. Ὑπουργέ, ἀφήσατε νὰ τελειώσω τὴν φράσιν μου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλετε νὰ ἐνισχύσετε σ᾽ 24 ὥρας τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησεν ἡ ἔκθεσίς σας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ σᾶς διακόψῃ διὰ νὰ ἀναιρέσῃ τὰς ἀνακριβείας τὰς ὁποίας λέγετε;

Π. Ρεδιάδης. Μὰ ἀφήσατέ με νὰ τελειώσω τὴν φράσιν μου.

Ἔλεγον λοιπὸν ὅτι εἶναι κοινὸν λάθος ὅλων τῶν προϋπολογισμῶν ὅτι βασίζονται εἰς τὴν μέθοδον τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φορολογικοῦ βάρους κατὰ κεφαλήν. Μόνον ἀπὸ τῆς ὑπουργίας τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Προοδευτικῶν εἰσήχθη κατὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φορολογικοῦ βάρους καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦ εἰσοδήματος. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγω ὅτι τὸ φορολογικὸν βάρος ἐν Ἑλλάδι εἶναι βαρύτερον ἀφ᾽ ὅσον παριστάνουν αὐτὸ οἱ ἀριθμοὶ καὶ ἡ σύγκρισις πρὸς τὰ εἰς ἄλλας χώρας φορολογικῶς κρατοῦντα.

Π. Ρεδιάδης. Ἐγὼ λέγω ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ καὶ τοῦ εἰσοδήματος ὡς στοιχείου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ φορολογικοῦ βάρους, δὲν συμπληρώνει τὴν κρατοῦσαν περὶ τὴν μέθοδον τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτου ἀτέλειαν. Διότι δὲν ἀρκεῖ ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ εἰσοδήματος τοῦ φορολογουμένου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξετα-

σθῶσι παραλλήλως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας οὗτος ἔχει. Ἡ ἀρχὴ ὅτι τὰ ἔξοδα καθορίζονται ἀπὸ τὰ ἔσοδα θὰ εἶχε θέσιν ἐφ᾽ ὅσον τὰ ἔσοδα περιλαμβάνονται ἐντὸς τῆς εἰσφορικῆς ἱκανότητος τοῦ φορολογουμένου.

Ἐὰν τώρα θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν εἰσφορικὴν ταύτην ἱκανότητα, πρέπει, διὰ νὰ ἐξακριβώσωμεν αὐτήν, νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα, τὸ ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως, τὸ παραγωγικὸν εἰσόδημα, τὸ ἀποταμιεύσιμον ποσοστὸν καὶ οὕτω μόνον θὰ ἐξακριβώσωμεν τὴν φορολογικὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα τοῦ λαοῦ. Ἐὰν αὕτη εἶναι μικροτέρα τῆς φορολογίας, τότε τὰ ἔξοδα καθορίζονται ὑπὸ τῶν ἐσόδων. Ἐὰν ὅμως ἐξαντλῆται ἡ εἰσφορικὴ ἱκανότης τότε ἡ φορολογία ἀρχίζει νὰ ἐξαντλῇ τὸν λαόν.

Ποῖον εἶναι τώρα τὸ Ἐθνικὸν εἰσόδημα; Κατὰ ἕνα ὑπολογισμὸν τὸν ὁποῖον ἔκαμα καθορίζω αὐτὸ εἰς 35 δισεκατομμύρια. Σημειώσατε ὅμως ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος παρουσιάζει μεγίστας δυσχερείας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐστηρίχθη διὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν λογαριασμὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρὸ διετίας ἐστηρίχθη καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν προοδευτικῶν, λογαριασμὸ καθορίζοντος αὐτὸ εἰς 30 δισεκατομμύρια. Ὁ συνάδελφος κ. Σακκαλῆς ἀσχοληθεὶς περὶ τὸ ζήτημα ὑπολογίζει τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα εἰς 41 δισεκατομμύριον. Ἕτερος, ὁ καθηγητὴς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Θεσσαλονίκης κ. Ζολώτας ἀναβιβάζει αὐτὸ εἰς 47 δισεκατομμύρια. Βλέπετε λοιπὸν πόσον δυσχερὴς εἶναι ὁ ἀκριβὴς καθορισμός, Ὁσονδήποτε ὅμως δυσχερὲς καὶ ἂν εἶναι οὗτος εἶναι φανερὸν ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς 47 δισεκατομμύρια εἶναι ἐσφαλμένος. Καὶ τὸ λάθος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. καθηγητὴς ὑπολογίζει ὡς ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι καλύπτεται ἀπὸ τοὺς ἀδήλους πόρους. Καὶ εἶναι σωστὸ αὐτό.

Π. Ρεδιάδης. Δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι ὑπολογίζεται τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν εἰς 316 ἑκατομμύρια χρυσὰ φράγκα, ἐνῷ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου εἶναι 600 ἑκατομμύρια χρυσᾶ φράγκα.

Π. Τσαλδάρης. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν.

Π. Ρεδιάδης. Τετρακόσια τόσα ἑκατομμύρια χρυσὰ φράγκα.

Π. Τσαλδάρης. Ὑπελογίζετε τοὺς ἀδήλους πόρους. Πῶς τοὺς ὑπελογίζετε;

Π. Ρεδιάδης. Μὲ ὅσας πληροφορίας κατώρθωσα νὰ συγκεντρώσω. Κατ᾽ αὐτὰς τὰ μεταναστικὰ ἐμβάσματα ἀνέρχονται εἰς 6.600.000 λίρας. Εἰς τόσον τὰ λογαριάζει ἡ Τράπεζα. Ἀλλ᾽ ἐλαττοῦνται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Τὸ 1929 κατῆλθον εἰς τὰ 4.000.000 λιρῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ὥστε ἔχομεν τετρακοσίων ἑκατομμυρίων κατ᾽ ἔτος ἔλλειμμα εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν λ)σιῶν. Τί γίνεται αὐτὸ τὸ συνάλλαγμα, πῶς καλύπτεται;

Π. Ρεδιάδης. Δι᾽ ἄλλων πόρων ὄχι ἀδήλων,

Π. Τσαλδάρης. Τότε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα ἀκριβέστερον λ)σμὸν διότι μᾶς εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν σταθεροποίησιν.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Θὰ σᾶς τὴν ἔδιδα ἂν εἶχα τὴν γνώμην τοῦ ῥήτορος, Ἀλλὰ δὲν τὴν ἔχω.

Π. Ρεδιάδης. Ἀπὸ ὅσα στοιχεῖα κατώρθωσα νὰ συγκεντρώσω, αὐτὸν τὸν λ)σμὸν κάνω.

Μόνον εἰς τὰ 1910 καὶ εἰς τὸ 1916 εἴχομεν ἓν περίσσευμα, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὸ 1916 εἰς 162 ἑκατομμύρια χρυσῶν φράγκων.

Ἀλλ᾽ ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημά μας. Καθώρισα τὸ Ἐθνικὸν εἰσόδημα εἰς 35 δισεκατομμύρια. Δὲν ἔχει σημασίαν ἐὰν δὲν εἶναι 35 καὶ εἶναι 36 ἢ 40 34. ἡ Σημασίαν ἔχει ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος πρὸ πάσης ἐπιβολῆς φορολογικοῦ βάρους. Εἰς τὴν ἔκθεσίν μου ὑπολογίζω τὴν ἀναγκαστικὴν εἰσφοράν, δηλαδὴ τὴν ἔμμεσον καὶ ἄμεσον φορολογίαν, τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς φόρους, τὰς ὑπὲρ τῶν εἰδικῶν ταμείων φορολογίας κλπ. εἰς 11 δισεκατομμύρια. Τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον δὲν κάμω διὰ ἄλλον τινὰ λόγον εἰμὴ μόνον διὰ νὰ ὑποδείξω μέθοδον λογικὴν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ᾽ ὄψιν μας κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ λαοῦ οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐξαντλήσωμεν τὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα αὐτοῦ. Βεβαίως δὲν ἰσχυρίζομαι ὅτι οἱ ὑπολογισμοί μου εἶναι ἀπόλυτως ἀκριβεῖς. Θὰ ἤμην μάλιστα εὐτυχὴς ἐὰν ἀπεδεικνύετο, διὰ ἀναμφισβητήτων ὅμως στοιχείων ὅτι εἶναι ἓν τινι μέτρῳ ἐσφαλμένοι.

Ἂν τώρα ἐξετάσωμεν τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν θὰ ἴδωμεν ὅτι τοῦτο καταλήγει εἰς ἔλλειμμα, μειωθὲν κάπως ἀπὸ τοῦ 1925—1927, εἰς 316.000.000 χρ. χρυσῶν. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ ἰσοζυγίου τούτου περιλαμβάνεται τὸ μεταναστευτικὸν συνάλλαγμα, τὰ ναυτιλιακὰ κέρδη, αἱ ἀποζημιώσεις ἐξ ἀσφαλειῶν, τὰ ἔσοδα ἐξ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, τὰ κέρδη τῆς διακομίσεως, τὰ ἐκ τοῦ τουρισμοῦ ἔσοδα κλπ. Εἰς τὸ παθητικὸν ὑπολογίζω τὸ δημόσιον χρέος, τὰ ἔξοδα τῶν Ἑλλήνων ὑπαλλήλων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, τὰ ἀσφάλιστρα, τὰ κεφάλαια τῶν ἀποδήμων, τὰς προμηθείας κλπ. Πάντα ταῦτα ἐννοεῖται τὰ στοιχεῖα προσεπάθησα νὰ ἐξακριβώσω ὅσον ἦτο δυνατὸν πλησιέστερον. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ὑπολογίζω τὸ ἔλλειμμα εἰς 316 ἑκατομμύρια. Ἀναφέρω τοῦτο ἐν τῇ ἐκθέσει μου παραλλήλως πρὸς τὸ ἔλλειμμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐσωτερικῶν λ)σιῶν διότι ὑφίσταται στενὴ μεταξὺ αὐτῶν σχέσις, κοινὸν μέτρον, τὸ ἐθνικὸν νόμισμα.

Ἐξετάζων ἐν τῇ ἐκθέσει μου τὸν προϋπολογισμὸν τῆς προσεχοῦς χρήσεως περιωρίσθην μόνον εἰς τὸ περιχόμενον αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὴν πιθανότητα νὰ παρουσιάσῃ ἔλλειμμα, ἰσοζύγιον ἢ περίσσευμα. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτὸν ἐστηρίχθην εἰς τὴν μέθοδον ἐφ᾽ ἧς ἐβασίσθη καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ ὁποία ὁμολογουμένως εἶναι καὶ καλλιτέρα, εἰς τὴν μέθοδον δηλαδὴ τῆς θέσεως ὡς βάσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πρώτου ἐξαμήνου. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς πλευρᾶς ἡ μέθοδος ἀμφοτέρων εἶναι κοινή. Διαφέρει μόνον κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐγὼ ἐστηρίχθην εἰς τὰ ἀποτελέσματα καὶ τῶν τακτικῶν καὶ τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων, ἐνῷ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐστηρίχθη μόνον εἰς ἐκεῖνα τῶν τακτικῶν. Ἐν τούτοις ὅμως τὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξα εἶναι ὅμοια μὲ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἠκολούθησα τὴν αὐτὴν μέθοδον καὶ ὡς πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν 1927—1928 καὶ 1928—1929. Κατέληξα εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα. Συνέκρινα ὅμως καὶ μὲ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου. Καὶ εὗρον ὅτι ἐὰν δὲν ἐλαμβάνοντο τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς περιορισμὸν τῶν δαπανῶν ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου πρὸς εἰσπραξιν καὶ ἄλλων ἐσόδων, ὑφίσταται ὁ κίνδυνος νὰ παρουσιάσῃ ὁ προϋπολογισμὸς ἔλλειμμα ἑνὸς δισεκατομμυρίου. Τοῦτον ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν εἶχε ἡ ἔκθεσίς μου. Νὰ προκαλέσῃ τὴν λῆψιν τῶν μέτρων τούτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατὶ δὲν ἐπηγαίνατε νὰ ἐρωτήσετε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ σᾶς φωτίσῃ, ὥστε νὰ μὴ εἴπητε ὅσα εἴπατε περὶ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ. ἀφοῦ μάλιστα διερμηνεύετε τὰς γνώμας ἑνὸς κόμματος νέου καὶ ἐδημιουργήσατε κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον σύγχυσιν εἰς τὴν ἀγοράν. Νομίζετε ὅτι δι᾽ αὐτὸ εἴσθε ἀνεύθυνος.

Π. Ρεδιάδης. Μὰ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἦτο εἰς θέσιν νὰ τὸ εἴπῃ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Τὸ εἶπε μόλις ἔμαθε τὰς δημοσιεύσεις σας.

Γ Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Χαίρω διότι βλέπω ὅτι ὁ κ. εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας δέχεται ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἔκαμε λάθος.

Π. Ρεδιάδης. Ὄχι λάθος, εἶπον ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ λάβητε μέτρα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἐλήφθησαν μέτρα συνεπείᾳ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκθέσεώς σας. Τὰ μέτρα ὑπῆρ-

χον μέσα εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἀλλὰ δὲν τὰ εἴδατε διότι ἀδιαφορήσατε πολὺ πρὸς τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους ἦτο δυνατὸν νὰ φέρουν εἰς τὴν ἀγοράν αἱ δηλώσεις σας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Κύριε Πρόεδρε ἐγὼ εἶμαι ὑπεύθυνος διὰ τὰς δηλώσεις αὐτάς,

Ε. Βενιζέλος. Δὲν θὰ τελειώσῃ ἡ συζήτησις ἔτσι. Θὰ σὰς τὰ πῶ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶμαι εὐτυχὴς νὰ συζητήσω ἀλλὰ ὑπὸ ἕναν ὅρον: ἐγὼ δὲν ἤλθον ἐδῶ νὰ διαπληκτισθῶ μὲ κανένα, Εἶμαι ἀπολύτως καλῆς πίστεως συζητητής. Εἰς ὅ,τι ἔγραψα πιστεύω ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Αὐτὸ εἶναι δυστυχῶς χειρότερον.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ τὰ ὑποστηρίξω ὅμως ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ κανονισμοῦ καὶ δὲν θὰ δεχθῶ διακοπάς, διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις μὲ διαπληκτισμούς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂν πρόκειται κανεὶς νὰ καταβιάσῃ τὴν συζήτησιν δὲν θὰ εἶμαι ἐγώ, ὡς δὲν ἤμην ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἔφερεν ὅλον αὐτὸ—πῶς νὰ τὸ εἴπω;— τὸ ἄνοιγμα τῶν ὕδρεων ἐναντίον ἑνὸς ἱδρύματος μὲ τὸ ὁποῖον συνδέονται τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἀπηγορεύσατε νὰ ἔλθῃ ἡ συζήτησις εἰς τὴν Βουλήν.

Ε. Βενιζέλος. Δὲν ἐφανταζόμην ὅτι θὰ διεξήγετο αὕτη ἐκ μέρους σας κατὰ τοιοῦτον τρόπον. Διαβλέπω δὲ ἕνα κίνδυνον κατὰ τῆς πίστεως τῆς χώρας καὶ ἔχω καθῆκον νὰ τὸν καταγγείλω.

Κ. Ζαβιτζᾶνος. Ἐγὼ διαβλέπω κίνδυνον ἐκ τῆς σπατάλης ποὺ γίνεται.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἔπρεπεν ἡ ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας νὰ συζητηθῇ πρῶτον καὶ κατόπιν νὰ δημοσιευθῇ.

Π. Ρεδιάδης. Ἐγὼ εἶχον δώσει τὴν ἔκθεσίν μου 6 ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ὁ κ. **Α. Πρέκας.** παρεμβαίνων, ὡς πρόεδρος τῆς οἰκείας Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, παρέχει τὴν ἐξήγησιν ὅτι παρὰ τὸ κρατοῦν σύστημα ὅπως αἱ ἐκθέσεις τῆς μειονοψηφίας καὶ τῆς πλειοψηφίας ἀναγινώσκωνται ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συζητῶνται ὑπ' αὐτῆς καὶ μετὰ ταῦτα δημοσιεύονται, ἡ ἔκθεσις τοῦ κ. Ρεδιάδη τῷ παρεδόθη περὶ τὸ τέλος μιᾶς τῶν συνεδριάσεων τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐνῷ τὰ μέλη αὐτῆς ἦσαν ὄρθια πρὸς ἀναχώρησιν, φέρουσα τὴν σημείωσιν, μὲ μολύβι μάλιστα, «πρὸς τύπωσιν». Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἔγεινε συζήτησις ἐπ' αὐτῆς ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὁ κ. Ρεδιάδης.

Π. Ρεδιάδης. Ἠσθένησα ἔκτοτε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεως δὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὰς ἐξένισε, διότι ἡ ἔκθεσις αὐτὴ ἦτο μία πρᾶξις κοινοβουλευτική, ὅπως αἱ ἀγορεύσεις, αἱ ὁποῖαι δημοσιεύονται. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὰς ἔκανε νὰ παραξενευθῆτε ἦτο τὸ περιεχόμενον τῆς ἐκθέσεως.

Π. Ρεδιάδης. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ προσαρμοσθῶμεν πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου Κράτους, θὰ ἔπρεπε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν νὰ ἀποτελεσθῇ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ ἠθέλομεν νὰ μεταβληθῇ τὸ Κράτος εἰς Κράτος χωροφύλακος. Θέλομεν νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πρόνοια ἀφοῦ ὅμως περισσεύουν ἀπὸ τὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔφερε τὰ νομοσχέδια δι' ὧν ἐλαττοῦνται οἱ ἄμεσοι φόροι καλύτερον ὅμως θὰ ἦτο νὰ ηὐξάνοντο οἱ ἔμμεσοι φόροι.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὸ ἀντίθετον ἔλεγε τὸ κόμμα σας.

Π. Ρεδιάδης. Οἱ ἔμμεσοι φόροι, κύριε Ὑπουργέ, διακρίνονται διὰ τὸ ἀπρόσωπον αὐτῶν, καὶ δύνανται πολλάκις ἔμμεσοι κατ' ἐπιφάνειαν φόροι νὰ εἶναι ἄμεσοι. Καταλήγων λέγει, ὅτι οὔτε αὐτός, οὔτε τὸ κόμμα εἰς ὃ ἀνήκει εἶχε πρό θεσιν ν' ἀντιπολιτευθοῦν τὴν Κυβέρνησιν, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι διὰ πάμπολλα ζητήματα τῶν ὁποίων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διαχειρίσεως εἶχεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς τὸ κόμμα ἡμῶν εἶχε πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑποστηρίζετε ἀκόμη ὅτι θὰ ἀφήσῃ ὁ προϋπολογισμὸς ἔλλειμμα.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Σὰς ἀπαντῶ ἐγώ, ὅτι τὸ ἔλλειμμα τὸ καλύπτετε μὲ δάνεια καὶ μὲ τὰ περισσεύματα, δηλαδὴ μὲ ἐκτάκτους πόρους.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). (Πρὸς τὸν κ. Ρεδιάδην). Ὑποστηρίζετε ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1929—30 θὰ ἀφήσῃ ἔλλειμμα, ἢ μετενοήσατε;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἐγὼ ἐκτεταμμένως;

Σ. Κωστόπουλος. Ὁ κ. Ρεδιάδης ὁμιλῶν διὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐτόνισεν ὅτι ὁ κανὼν ἰσχύει ὅταν ὑπάρχει περιθώριον φορολογικῆς ἀντοχῆς Ἀλλ' ὁ κ. Ρεδιάδης ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὸν τρόπον καθ' ὃν διατίθενται τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους καὶ ὁ κανὼν ἐδημιουργήθη, διότι τὸ παλαιὸν μεσαιωνικὸν Κράτος τὰς προσόδους του τὰς εἶχεν ἀπὸ τὴν ἰδιωτικήν του περιουσίαν, ὅπως καὶ οἱ ἰδιῶται. Σήμερον ὅμως τὸ σύγχρονον Κράτος μὴ ἔχον τοιαύτας προσόδους, ἀντλεῖ τοὺς πόρους του ἐκ τῆς φορολογίας.

Π. Ρεδιάδης. Ὁ πρῶτος σταθμὸς εἶναι νὰ μὴ ἐνοχλεῖται διὰ φόρων ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει προαχθῇ. Εἶπα, ἐπίσης, ὅτι προτοῦ φροντίσωμεν διὰ τοὺς ἀρρώστους νὰ φροντίζωμεν νὰ μὴ γίνωνται ἄρρωστοι τρεφόμενοι καλά.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὰ ἐπιστρεφόμενα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ὑπελογίσθησαν.

Π. Ρεδιάδης. Ἔχω ὑπολογίσει τὰ κονδύλια ὑπαλλήλων καὶ Δημοσίου χρέους.

Σ. Κωστόπουλος. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ πόροι εἶναι ἐκ τῶν φόρων τὸ ὅριον τῆς φορολογικῆς ἀντοχῆς δὲν διαγράφεται σαφῶς. Ἔχομεν π. χ. δαπάνας διὰ παραγωγικοὺς σκοποὺς καὶ αὐταὶ γίνονται πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἑπομένως ὁ κανὼν τοῦ διακανονισμοῦ τῶν ἐξόδων, ἀναλόγως τῶν ἐσόδων, πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως αὐτῶν.

Γ. Ροδόπουλος. Ὡς εἶπον καὶ ἄλλοτε ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι κυρίως πρᾶξις πολιτική, διότι ἀναπτύσσεται καὶ ἐκτυλίσσεται ἐν αὐτῷ ἡ πολιτικὴ μιᾶς Κυβερνήσεως καὶ τὰ μέτρα αὐτῆς. Εἶναι ὅμως καὶ πρᾶξις λογιστικὴ ἐνέχουσα ὄχι μόνον ἀριθμούς, ἀλλὰ καὶ λογισμὸν καὶ γνῶσιν. Ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν ἐγεννήθη ἀμφιβολία ἂν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1929—30 ἀφήνῃ ἔλλειμμα ἢ περίσσευμα ἐξ οὗ καὶ θὰ κριθῇ ὁ στηριζόμενος ἐπ' αὐτοῦ προϋπολογισμὸς τοῦ 1930-31 Ἐξ ὅσων, λέγει, ὑπολογισμῶν ἔκαμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα εἶχα, δύναμαι ἐκ τῶν προτέρων νὰ εἴπω ὅτι δὲν μοῦ μένει καμμία ἀμφιβολία ὅτι αἱ εἰσπράξεις τῆς χρήσεως 1929—30 δὲν θὰ ἀφήσουν ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, διότι τὰ δεδομένα μὰς ἐνθαρρύνουν, ὅτι μὲ ὅλας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις καὶ μὲ τὴν κρίσιν ἣν διέρχεται ὁ τόπος θὰ φθάσωμεν τὰ προϋπολογισθέντα. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἐπέλθῃ σημαντικωτέρα τις μείωσις εἰς τὰ ἔσοδα τὸ ποσοστὸν τὸ σύνηθες τῶν ἀδιαθέτων πιστώσεων αὐξανόμενον ἀναλόγως θὰ καλύψῃ τὸ τυχὸν ἔλλειμμα τῶν εἰσπράξεων. Οὔτε αἱ καθυστερήσεις ἐξ ἄλλου σημαίνουν ἀπώλειαν τῶν ἐσόδων. Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1930—31 ἔχομεν ἔσοδα πρώτης κατηγορίας 10,405 ἑκατομ. ἀπέναντι 9,793 ἑκατομ. τοῦ λήγοντος προϋπολογισμοῦ, ἤτοι ἔχομεν περισσότερα 686,000,000 ἀπὸ τὸν περυσινόν. Τὰ πλεονάσματα αὐτὰ στηρίζονται εἰς αὐξήσεις ἐκ τῶν προσθέτων ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων καὶ εἰς ἄλλα κονδύλια καὶ εἶναι δεδικαιολογημένα πρῶτον, διότι στηρίζονται εἰς τὰς ἐφετεινὰς εἰσπράξεις καὶ δεύτερον, διότι εἶναι κανὼν ὅτι ἐφόσον παγιοῦται μία φορολογία τόσον αἱ ἀποδόσεις της αὐξάνουν. Αὐτὴ εἶναι ἡ φιλοσοφία τῆς φορολογίας. Ὁ λαὸς ὑπὸ ἔποψιν φορολογίας εἶναι ὑποζύγιον καὶ ἡ φορολογία εἶνα

τὸ σαμάρι τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον στρώνει ἐπάνω του καὶ δὲν τὸν πληγώνει. Ἑπομένως ὀρθῶς ὑπελογίσθησαν τὰ ἔσοδα. Ἂν πραγματοποιηθοῦν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ 1929-30 οἱ ἔχοντες ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ ἰσοζυγίου λέγουν ὅτι δὲν εἰσεπράχθησαν τὰ βεβαιωθέντα τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι περισσότερα κατὰ 589 ἑκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Ἐφοριακὴ ὑπηρεσία ἐργάζεται καλύτερον τώρα.

Γ. Ροδόπουλος. Τὸ ἀναγνωρίζω αὐτό, ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ βεβαίωσις μεγαλυτέρων ποσῶν προσκρούει κάποτε εἰς καθυστερήσεις. Ἡ πεῖρα ἔχει καθορίσει ἕνα ποσοστὸν 70 ἢ 80 ο/ο ὡς εἰσπραττόμενον καὶ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἔχομεν βεβαιωθέντα, ἀλλ' ἀνείσπρακτα 1,206 ἑκατ. θὰ εἰσπράξωμεν ἐξ αὐτῶν 800 ἢ 900 ἑκατομ., θὰ καλυφθῇ δι' αὐτῶν κάθε καθυστέρησις τοῦ 1929—30 καὶ ἔλλειμμα δὲν θὰ ὑπάρξῃ. Πάντως βέβαιον εἶναι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δεδομένων ὅτι θὰ καλυφθοῦν τὰ ποσά, ἅτινα προϋπελογίσθησαν καὶ ἂν γίνῃ κάποια καθυστέρησις ἡ Κυβέρνησις ἐνεργοῦσα μὲ φειδώ, θὰ ἀντικρύσῃ ταύτην μὲ αὐξησιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἀδιαθέτων πιστώσεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν ἐγὼ δὲν συμφωνῶ ὅτι τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν εἶναι μεγάλο. Δὲν ἀποδέχομαι τοὺς λογαριασμοὺς περὶ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, οὔτε τοῦ κ. Ρεδιάδη, οὔτε τοῦ κ. Ζολώτα καὶ ὑποστηρίζω ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ὑπερβαίνει τὰ 55 - 60 δισεκατομμύρια. Πρὸ τοῦ 1912 ὑπελογίζετο ὅτι μόνον ἐκ τῆς γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας εἴχομεν εἰσόδημα 450 ἑκατομμύρια χρυσῶν δραχμῶν. Ἤδη ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐτριπλασιάσθη κατ' ἔκτασιν καὶ πληθυσμόν, ὅτι κατ' εὐζωΐαν ἐπενταπλασιάσθη, ἐπίσης κατὰ πολυτέλειαν, ὅτι ἀνεπτύχθη ἡ βιομηχανία παραγουσα τὸ 1929 προϊόντα ἀξίας 6 δισεκατομμυρίων, ὅτι ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτριπλασιάσθη κατ' ἀξίαν, ὅτι ἡ τιμὴ τῶν προϊόντων ὑπερέβη τὸν τιμάριθμον, ὅτι αἱ πρόσοδοι ἐκ τοῦ παρακρατήματος τῆς σταφίδος ηὐξήθησαν, τότε θὰ ἔχωμεν πραγματικὸν συμπέρασμα διὰ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα. Αἱ στατιστικαὶ δὲν εἶναι ἀμάχητα τεκμήρια, διότι στηρίζονται ἐπὶ ἀναξιοπίστων πηγῶν καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποσότητα καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς τιμάς. Καὶ διὰ τὰς σταφιδαμπέλους καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τὰ ζῷα ἔχουν γίνει ἀνακρίβειες δηλώσεις. Ὅταν, λυφθοῦν ὅλα τ' ἀνωτέρω ὑπ' ὄψει τότε θὰ ἴδητε ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα φθάνει τὰ 60 δισεκατομμύρια. Καὶ ὅταν ἀπ' αὐτὰ ὑπελογίσωμεν ὅτι 17,500,000 εἶναι κατατεθειμένα εἰς τὰς Τραπέζας καὶ ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα εἰς χεῖρας τῶν ἀποθησαυριστῶν ἔπεται ὅτι τὸ κονδύλιον τὸ ὁποῖον πέρνει τὸ Κράτος δὲν εἶναι μεγάλο. Γεγονὸς μόνον εἶναι ὅτι αὐτὸ εἶναι κακὰ κατανεμημένον καὶ ἐνδείκνυται ἡ δικαιοτέρα κατανομή του διὰ νὰ ἐπιπέσῃ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν μεγάλων περιουσιῶν καὶ νὰ ἀνακουφισθοῦν αἱ λαϊκαὶ τάξεις ὑπὸ ἔποψιν τροφῆς καὶ οἰκήσεως ἀποτρεπομένης οὕτω καὶ τῆς ὑπονομεύσεως τοῦ καθεστῶτος. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι ὅταν ἐψηφίσαμεν τοὺς προσθέτους φόρους τὸ ἐκάμαμεν διὰ ν' ἀποσβεσθοῦν βαθμηδὸν τὰ κυμαινόμενα χρέη καὶ τὰ ἀναγκαστικὰ δάνεια. Ἀλλὰ αἱ Κυβερνήσεις μὴ ἀποδλέπουσαι εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἔσφαλλον καὶ ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου μὰς ἐνθαρρύνε νὰ κάμωμεν ἔξοδα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἱδρύθη Ταμεῖον Ἀποσβέσεων μὲ ἐκτάκτους πόρους καὶ μὲ τὸ μονοπώλιον τοῦ καπνοῦ καὶ τὸ Ταμεῖον αὐτὸ ἀποσβένει τὰ ἔξοδα τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ καὶ κάμνει καὶ μετατροπὰς τῶν δανείων ὅταν βρίσκῃ τοιαῦτα μὲ ἐφθηνότερον τόκον. Θὰ ἐπρότεινα καὶ θὰ εἶχα τὴν ἀξίωσιν νὰ μὲ ἀκούσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅπως μὲ εἰσήκουσε καὶ ἄλλοτε διὰ τὴν ἔγκαιρον κατάθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ τὴν ψήφισιν τῶν ἀπολογισμῶν, διὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ λαθρεμπορίου νὰ ἤκουε καὶ τώρα τὴν ὑπόδειξίν μου, καὶ νὰ συνίστα ἓν Ταμεῖον Ἀποσβέσεων, τοὐλάχιστον μὲ πόρους ἓν μέρος τῶν προσθέτων φόρων. Καταλήγων, λέγει ὅτι ἐκφράζει τὴν χαράν του ὡς ἀνεξάρτητος βουλευτής, διότι εἶναι 3 ἤδη ἔτη ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς τελειώνει μὲ ἰσοζύγιον καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** δηλοῖ ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ αὔριον.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναθέσασα τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὸν Νοέμβριον, ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἐψηφίζετο οὗτος ἐγκαίρως. Διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο, παρακαλῶ ὅλους νὰ μὰς βοηθήσουν ὁμιλοῦντες τὴν ἑσπέραν ταύτην.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὁμολογῶ, κύριοι, βουλευταί, ὅτι θὰ ἐπεθύμουν νὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις εἰς ἀτμόσφαιραν ἠρεμίας, ὅπερ εἶναι ἐπιθεβλημένον καὶ ἐκ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος, καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μία συζήτησις ἄνευ ἠρεμίας δὲν θὰ εἶχεν ἄλλο τι ἀποτέλεσμα εἰμὴ ἐμμονὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς μίαν ἄδικον παρεξήγησιν διὰ τὴν ἀπέναντι αὐτῆς στάσιν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως. Ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς ἐν τῇ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ κ. Ρεδιάδη, ὑπέβαλε μακροσκελῆ ἔκθεσιν, ἥτις ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας. Δὲν νομίζω, νὰ ἔχῃ τι τὸ ἄτοπον ἡ δημοσίευσις αὐτή. Ἡ ἔκθεσις εἶναι μία κοινοβουλευτικὴ πρᾶξις ὅπως αἱ ἀγορεύσεις, αἵτινες, ὅσον δημοσιότεραι γίνονται τόσον καθιστοῦν εὐρυτέραν καὶ ἀντικειμενικωτέραν τὴν συζήτησιν. Ἐὰν ἔχῃ κάτι τι εὐεργετικὸν ὁ κοινοβουλευτικὸς θεσμὸς εἶναι ὅτι ἀσφαλίζει τὴν δημοσιότητα, ἥτις ὄχι μόνον δὲν βλάπτει τὰς ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ συζητήσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς διευκολύνει. Ἡ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεως εἶχε τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι εἶχε τὸ θάρρος ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις νὰ ἐκθέσῃ τὰς ἀπόψεις της διὰ νὰ ὑποστοῦν τὴν βάσανον ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔβλεπον ἀντιθέτως τὰ πράγματα. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἡ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεως ἡ γεννήσασα τὴν παρεξήγησιν, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἀντιτιθέμενον εἰς τὰς Κυβερνητικὰς ἀπόψεις, τῆς αἰσιοδοξίας. Καὶ ἡ παρεξήγησις ἐκ τοῦ περιεχομένου ἦτον ἀπολύτως ἄδικος, διότι ἠμφισβήτησε τὰς καλὰς προθέσεις τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως, ἥτις διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης δὲν ἐσκόπει οὐδὲ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑπονομεύσῃ οὔτε τὸ κῦρος αὐτῆς νὰ μειώσῃ.

Φρονῶ ἀδιστάκτως ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ ἰδίως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μὰς ἠδίκησε, διότι δὲν ἐξετίμησε ποία εἶναι ἡ στάσις τῆς μικρᾶς πολιτικῆς μερίδος τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἡ μικρὰ αὐτὴ πολιτικὴ μερὶς ἔχει μόνον τὸ Κυβερνητικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα ἐνέκρινεν ἀλλὰ καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα ζητήματα ὑπεβοήθησε τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς Χάγης δὲν ἐδίστασε καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτῆς νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι καὶ εἰς πλείστας ἄλλας περιπτώσεις ἡ πρόθεσις ἡμῶν ὑπῆρξεν ἀγνὴ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἐδάφους ἡ συνεργασία ἡμῶν ὑπῆρξε πλήρης καὶ οὐδὲ μία διάθεσις ἀντιπολιτεύσεως ἐξεδηλώθη. Δὲν ἠθελήσαμεν οὔτε ἀπὸ τὰς ἀπεργίας οὔτε ἀπὸ ἄλλας οἱασδήποτε περιστάσεις νὰ καρπωθῶμεν πολιτικὰ ὀφέλη. Καὶ ἂν ἐσωτερικαὶ διαφωνίαι μᾶς ἐχώρισαν ἄλλοτε οὔτε πρὸς τὸ ἀντίπαλον στρατόπεδον ἐστράφημεν οὔτε ἐπαυσα ποτὲ νὰ διακηρύσσω ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ γραμμὴ τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἦτο ἡ προσήκουσα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ δυσηρεστούμην καθόλου ἐὰν ἡ ἐπίθεσις ἡμῶν ἐστρέφετο ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μὲ ὅσα εἶπατε φρονῶ ὅτι δὲν ἐξυπηρετεῖτε ἡ πίστις τῆς χώρας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ βαθυτέρα ἐκτίμησις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ στρέφεται ἐναντίον τῆς πίστεως τῆς χώρας τοὐναντίον ἡ πλήρης καὶ ἀκριβὴς γνῶσις τῆς καταστάσεως συντελεῖ εἰς τὸ νὰ λαμβάνωνται ἐγκαίρως τὰ προσήκοντα μέτρα ἵνα μὴ ἐκ τῶν ὑστέρων θρηνῶμεν ματαίως. Ἠθέλησα νὰ δώσω τὰς ὀλίγας αὐτὰς ἐξηγήσεις πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ θέματος. Ἐλπίζω ὅτι ἡ διεξαγωγὴ τῆς συζητήσεως θέλει διεξαχθῇ ἡσύχως ἄνευ διακοπῶν καὶ χωρὶς νὰ τῆς ἀποδοθῇ οἱαδήποτε πρόθεσις πρὸς

προσωπικὴν ἐπίθεσιν, διότι εἶναι βέβαιον ὅτι εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως δὲν πιστεύομεν ποσῶς ἀλλὰ διαφωνοῦμεν ριζικῶς.

Ὁ συζητούμενος προϋπολογισμὸς χρήσεως 1930—31 εἶναι ἐκεῖνος ἐν τῷ ὁποίῳ κατοπτρίζεται ὁλόκληρος ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως. Ἵνα ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ἐξετασθῇ βαθέως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ὄχι μεμονομένως ἀλλὰ ἐν σχέσει καὶ πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν προηγουμένων Κυβερνήσεων. Τοιουτοτρόπως μόνον θὰ ἐξακριβωθῇ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐνεωτέρισεν εἴς τι καὶ ἂν ὀρθῶς ἔπραξε τοῦτο. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ὁποῖος πρωτίστως δέον νὰ ἐξετασθῇ εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1923—24, τοῦ ἔτους δηλαδὴ κατὰ τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ ἀρχίσῃ ἕνας νέος οἰκονομικὸς βίος, διότι κατ' αὐτὸ συνέπεσεν ἡ λῆξις τοῦ πολέμου καὶ ἦτο ἐνδεδειγμένον ἡ Ἑλλὰς νὰ περισυλλέξῃ τὰ καθ' ἑαυτήν.

Οἱ προϋπολογισμοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου μέχρι σήμερον παρουσιάζουσι δαπάνας αὐξανομένας ἀλματικῶς. Τὸ 1923 αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 4 δισεκατομμύρια, τὸ 1924 αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 5 δισεκατομμύρια. Καὶ αὐξάνονται κατ' ἔτος αἱ δαπάναι εἰς 6 δισεκατομμύρια, 7 δισεκατομμύρια, 8 δισεκατομμύρια διὰ νὰ φθάσωσι κατὰ τὸ 1929 τὰ 10 δισεκατομμύρια. Διὰ νὰ ἴδητε εἰς ποῖον κατήφορον δαπανῶν ἔτρεξε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ ἀτυχὴς αὐτὸς τόπος σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸ 1923 μὲ τὴν αὐτὴν συναλλαγματικὴν διαφορὰν αἱ δαπάναι ἀνῆρχοντο εἰς 4 δισεκατομμύρια σήμερον μὲ τὴν αὐτὴν συναλλαγματικὴν διαφορὰν αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 10 1|2 δισεκατομμύρια. Δὲν ἀναφέρω τὰ ποσὰ τοῦ 1915 διότι δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν ψυχραιμίαν νὰ κάμωμεν τὴν σύγκρισιν αὐτὴν καὶ νὰ ἀκούσωμεν τὰς μεγάλας διαφοράς. Ἡ ἔκπληξις εἶναι ἀκόμη μεγαλυτέρα ὅταν ἐκτιμήσῃ κανεὶς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ 1923 ἦτο τὸ τελευταῖον ἔτος τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ ὁποῖον ἐδικαιολογεῖτο αὔξησις δαπανῶν. Τὸ 1923 ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προπολεμικὰ ἔτη παρουσιάζει τὰς ἑξῆς διαφοράς. Κατὰ τὸ ἔτος 1915 εἴχομεν 14.415 ὑπαλλήλους, κατὰ τὸ ἔτος 1923 ἔχομεν 39.265 ὑπαλλήλους. Ἀναγνωρίζω ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ὑπαλλήλων ἦτο ἐπιβεβλημένη λόγῳ τῶν μεγάλων γεγονότων τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολέμων τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων ηὐξήθη κατ' ἀνάγκην εἰς ὅλα τὰ Κράτη, διότι τὸ Κράτος ἀνέλαβε κατὰ τοὺς πολέμους λειτουργίας αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ νοηθῶσιν ἐν καιρῷ εἰρήνης. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδιαιτέρως ἡ συρροὴ τῶν προσφύγων, αἱ ἀνωμαλίαι, ἡ διοικητικὴ παραλυσία κλπ. ηὔξησαν τὰς ἀνάγκας. Ἐξεταστέον τί ἔπρεπε νὰ κάμωμεν κατὰ τὸ 1923. Ἔπρεπε νὰ κάμωμεν ὅτι ἔπραξαν καὶ τὰ ἄλλα Κράτη. Ἔπρεπε ρυθμίζοντες τὰς περιστάσεις νὰ κοινοκρευθῶμεν περιστέλλοντες τὰς δαπάνας εἴτε διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ἀμέσως εἴτε περιορίζοντες αὐτὸ μικρὸν κατὰ μικρόν. Τίποτε ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκάμαμε, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐνομιμοποιήσαμεν ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους καὶ μέτρα συστηματικὰ ἐλάβαμεν διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μισθοδοσιῶν των καὶ αἱ δαπάναι ἔβαινον διαρκῶς αὐξανόμεναι. Τοιουτοτρόπως κατὰ τὸ 1924 τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας λιχθὲν μέτρον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξισώθη ἡ μισθοδοσία ὅλων τῶν δημοδιδασκάλων ἐνῷ προϋπελογίσθη ὅτι θὰ ἐστοίχιζεν 25.000.000 ἐστοίχησεν 100 ἑκατομμύρια. Τὸ αὐτὸ ἔγινεν ἔπειτα καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔπραξε τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐκτιμῶν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶπεν ὅτι διὰ τοῦ λαμβανομένου μέτρου θὰ ἐπετυγχάνετο καὶ οἰκονομία 5 δισεκατομμυρίων ἀπὸ τὸ σιτηρέσιον. Καὶ ὅμως ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἐπετεύχθη ἀλλ' ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης ἀνῆλθεν εἰς 60.000.000. Τοιουτοτρόπως ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ διὰ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων 800.000.000 ηὐξήθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ὥστε ν' ἀπαιτοῦνται δι' αὐτὴν σήμερον 1,800 ἑκατομμύρια. Συνεστήθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ ἐπιτροπὴ τῶν οἰκονομιῶν ἡ ὁποία πιστεύουσα εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς εἰργάσθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὅσον τῇ ἦτο δυνατὸν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ἀθανασίου Εὐταξίᾳ, ἵνα ἐπιτύχῃ τὸν περιορισμὸν τῶν δαπανῶν. Ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ ἐξεπλήρουν τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν οἰκονομιῶν. Τίποτε ὅμως ἐξ ὅλων αὐτῶν δὲν ἔγινε πλὴν μικροῦ τμήματος ἀφορῶντος τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐὰν τὰ μέτρα τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης ὑποδειχθέντα ἐλαμβάνοντο, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἤθελε σημαντικῶς μειωθῇ. Ἡ ἐπιτροπὴ διαρκῶς διεμαρτύρετο καὶ ἐτόνιζεν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσι μέτρα μονιμότητος ἐφόσον τὸ Κράτος δὲν διεκανόνιζεν πρῶτον τὰς ὑπηρεσίας του εἴτε συμπτύσσον αὐτὰς εἴτε καταργοῦν ὡρισμένας ἐξ αὐτῶν. Τοιουτοτρόπως αἱ δαπάναι ηὔξανον καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων ἔβαινε διαρκῶς αὐξανόμενος οὕτως ὥστε τὴν ἐποχὴν τῆς συγκροτήσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἀνέρχονται εἰς 44,000. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ ἡμετέρα χώρα πολεμήσασα ἐπὶ 10 ἔτη καὶ σπαρασσομένη ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἀγῶνας ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον ὥστε κατὰ τὸ 1927 νὰ ἔχῃ 46,151 ὑπαλλήλους τακτικοὺς καὶ 513 ἐκτάκτους. Τὸ δὲ 1929 νὰ ἔχῃ 48,115 πλὴν τῶν ἐκτάκτων. Τὸ σημείωμα τοῦτο μοὶ ἐδόθη ἐκ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου δὲν ἀναφέρει πόσοι ἦσαν οἱ ὑπάλληλοι κατὰ τὸ 1928 καὶ πόσοι ἦσαν οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τοῦ 1929.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι τὸ σημείωμα δὲν εἶναι ἀκριβὲς διότι κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ ταμείου προνοίας δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ὁποίου μετέχουν πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ὑπάλληλοι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων εἶναι μικρότερος.

Ὁ κ. ***Π. Συρογιάννης*** λέγει ὅτι τοῦ ταμείου προνοίας δὲν μετέχουν ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** συνεχίζων λέγει, ὅτι κατὰ τὸ 1930 συμφώνως πρὸς τὸ αὐτὸ σημείωμα οἱ ὑπάλληλοι ἀνέρχονται εἰς 50,575, πλὴν τῶν ἐκτάκτων. Δὲν ἔχω λέγει, τὸ 1928 διὰ νὰ κρίνω ἀκριβῶς ποία εἶναι ἡ διαφορὰ ἡ βαρύνουσα τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ὅμως ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τὸ 1927 τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν, βαρύνουν 5 1|2 χιλιάδες ὑπαλλήλων, πλὴν τῶν ἐκτάκτων.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ὀσημέραι αὐξήσεως τῶν δαπανῶν αἱ διάφοροι Κυβερνήσεις ηὔξανον διαρκῶς τοὺς φόρους καὶ κυρίως τοὺς ἐκτάκτους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, κατὰ τὴν ἔναρξιν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὴν λῆξιν δὲν ἐτέθη καμμία φορολογία. Αἱ φορολογίαι ἠρχισαν ἀφοῦ εἶχε τελειώσει πλέον ὁ πόλεμος. Κυρίως ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1922 ἐτέθησαν φορολογίαι 1200 ἑκατ. ἐπίσης δὲ ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ἐπεβλήθησαν φορολογίαι 1600 ἑκατομμυρίων. Ἡ μόνη Κυβέρνησις ἡ ὁποία δὲν ηὔξησε τὴν φορολογίαν ἀλλὰ προέβη εἰς τὴν ἐλάττωσιν αὐτῆς κατά τι καὶ εὑρίσκεται δὲ καὶ ἤδη εἰς τὸ στάδιον ἔτι μεγαλειτέρων ἐλαττώσεων εἶναι ἡ παροῦσα. Ἀλλ' ἐνῷ ταῦτα ἔπραξεν ἐκπληροῦσα ὡρισμένον σημεῖον τοῦ προγράμματος της εἰς οὐδεμίαν ἐκ παραλλήλου οἰκονομίαν προέβη. Ἐκ μιᾶς ἐρεύνης τὴν ὁποίαν ἔκαμα προχείρως ἐξάγεται ὅτι ἡ αὔξησις τῶν τακτικῶν δαπανῶν ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνέρχεται εἰς 641 ἑκατομμύρια, τῶν δὲ ἐφ' ἅπαξ εἰς 440 ἑκατομμύρια. Ἡ συστηματικὴ αὔξησις τῆς φορολογίας ἔχει ἀναμφισβητήτως ὡς συνέπειαν νὰ ἐπηρεάζῃ σημαντικῶς τὸν τιμάριθμον. Ἡ ἐπιβολὴ νέων φορολογιῶν ἐπέβαλεν μοιραίως τὴν αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων, ἀναγκαίως δὲ καὶ νέας αἰτήσεις τῶν ὑπαλλήλων πρὸς αὔξησιν τῶν μισθοδοσιῶν των. Αἱ αὐξήσεις αὗται ἐπέβαλον τὴν ἀνάγκην νέων φορολογιῶν καὶ τοιουτοτρόπως περιεπάσαμεν εἰς ἕνα φαῦλον κύκλον ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀντιμετωπίσαμεν ἐξ ἀρχῆς τὴν κατάστασιν μὲ τὰς οἰκονομίας ἀλλὰ μὲ τὰς δαπάνας. Τὸν φαῦλον τοῦτον κύκλον εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἐκπληροῦσα καὶ ὡρισμένον σημεῖον τοῦ προγράμματός της νὰ ἀντιμετωπίσῃ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς οἰκονομιῶν. Δὲν ἔπραξε

τοῦτο ἀλλ' ἔπραξε δυστυχῶς καὶ αὐτὴ ὅτι, αἱ προηγούμεναι Κυβερνήσεις.

Α. Μάρκου. Κατὰ τὸ α' ἑξάμηνον οὐδεὶς ὑπάλληλος προσελήφθη, τοὐναντίον δὲ καὶ τὰ κενὰ δὲν ἐπληρώθησαν. Τοῦτο τὸ συμπέρασμα ἐξήχθη ἐκ τῆς συζητήσεως διεξαχθείσης συνεπείᾳ ἐρωτήσεως τοῦ κ. Δεμερτζῆ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ κληρονομία τὴν ὁποίαν παρέλαβεν ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία, ὡς εἶπον ὄχι μόνον δὲν προέβη εἰς οἰκονομίας ἀλλὰ τοὐναντίον ηὔξησε σημαντικῶς τὰς δαπάνας. Ὅλας της τὰς ἐλπίδας διὰ τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν ἡ Κυβέρνησις ἐστήριξεν εἰς τὰς ἐργασίας μιᾶς ὑπαλληλικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν συνέστησε καὶ τῆς ὁποίας ἀνέμενε τὸ πόρισμα. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρέλειψε νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μέρους τούτου τοῦ προγράμματός της. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ὑπάλληλοι συσπειροῦνται, κινοῦνται, ἀπειλοῦν τὴν Κυβέρνησιν συκοφαντοῦν καὶ παρέχουν γενικῶς τὴν εἰκόνα ὅτι δὲν ἔχουν αὐτοὶ τὸν προορισμὸν νὰ ὑπηρετοῦν τὸ Κράτος, ἀλλ' ὅτι τὸ Κράτος ὑπάρχει διὰ νὰ ὑπηρετῇ αὐτούς. Ὅλα αὐτὰ ἐπῆλθον διότι ἔπαυσαν πλέον νὰ ἀκούουν ὅτι μόνον ἀπὸ τὰς οἰκονομίας αἱ ὁποῖαι θὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν θὰ ἐπιτύχουν τὴν αὔξησιν τῶν μισθοδοσιῶν των. Τὸ ζήτημα εἶναι ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα. Δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ παρατείνεται ἡ κατάστασις αὐτή. Ἀνακοινωθέντα ἀπευθύνουν οἱ ὑπάλληλοι πρὸς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ἀγρότας, συνέρχονται εἰς τὰ θέατρα καὶ ὁρίζουν τὸν Πρωθυπουργὸν τοῦ Κράτους. Ὑπῆρξεν ὑπάλληλος ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὁμιλεῖ ἀπὸ τῆς πυραμίδος τῶν ἑκατομμυρίων του καὶ ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς ἐπῆγε τὴν ἐπομένην εἰς τὴν θέσιν του καὶ συνειργάσθη μὲ τὸν Ὑπουργόν.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι τὰ ζητήματα αὐτὰ θὰ συζητηθοῦν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη ἤδη.

Ὁ κ. ***Ε. Κουλουμβάκης*** λέγει ὅτι οἱ πλεῖστοι καὶ οἱ κάλλιστοι τῶν ὑπαλλήλων δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὰς κινήσεις αὐτάς, δὲν ἐκφράζουν δὲ τὰς διαμαρτυρίας των διότι τοῦτο πράττοντες θὰ παρέβαινον τὸ καθῆκόν των.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** λέγει ὅτι τοῦτο εἶναι ἀληθές, εὐχαριστεῖ δὲ τὸν κ. συνάδελφον ὁ ὁποῖος τὸ ὑπέμνησε. Συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ προέχον ζήτημα εἶναι νὰ ἐξετασθῇ ποία εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῆς χώρας, δηλαδὴ ποῖον εἶναι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν τὸ ἀπομένον εἰς ἕκαστον πολίτην εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ συντηρήσῃ αὐτὸν ἀφ' ἑνός, καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πλούτου τῆς χώρας ἀφ' ἑτέρου. Μὲ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἠσχολήθη ἡ προσδευτικὴ ἕνωσις, ἐδημοσιεύθη δὲ σχετικὴ μελέτη τοῦ κ. Ρεβιάδου εἰς τὸν περιοδικὸν τύπον. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν τὸ ἀνώτερον ὅριον τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἀνέρχεται εἰς 35 δισεκατομμύρια τὸ ἔτος. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι σχετικαὶ μελέται καταδιδάζουσαι τὸ εἰσόδημα τοῦτο. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐφάνη ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην ἡ ὁποία ἀναβιβάζει τὸ εἰσόδημα εἰς 48 δισεκατομμύρια. Ἐγὼ θὰ τὸν παρακολουθήσω.

Ἡ ἀξία τοῦ εἰσοδήματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τί σχέσιν ἔχει ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων ;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ ἀξία τῶν κεφαλαίων εἶναι μεγαλυτέρα, ἐφόσον γρηγορώτερα κινοῦνται ταῦτα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ εἰσόδημα δὲν μεταβάλλεται ἐκ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων. Φαίνεται μετεχειρίσθητε τὴν λέξιν εἰσόδημα ἀντὶ τῆς λέξεως «κεφάλαιον».

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἰδικώτερον διὰ τὴν Ἑλλάδα συντρέχει καὶ ὁ λόγος τῆς συρροῆς τοῦ προσφυγικοῦ πληθυσμοῦ ὁ ὁποῖος τότε δὲν ἦτο παραγωγικός, ὅσον τοὐλάχιστον θὰ ἔπρεπεν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ λάβω ὑπ' ὄψιν τὸ εἰσόδημα τῶν 45 ἑκατομ. ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Καὶ θὰ ἐξετάσω ἂν τὸ εἰσόδημα αὐτὸ ἀντέχει εἰς τὴν φορολογίαν τῶν 11.250 ἑκατομ. καὶ ἀναφέρω αὐτὸ τὸ ποσὸν ἂν καὶ ὑπάρχῃ εἰς ἀριθμὸς ταμείων, ὅστις εἶναι ἄγνωστος καὶ περὶ τῶν ὁποίων δὲν δύναται κανεὶς νὰ χορηγήσῃ τὰ σχετικὰ στοιχεῖα εἶναι τὰ διάφορα τοπικὰ ταμεῖα τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν φορολογίαν ἡ ὁποία δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ 11.250 ἑκατομμύρια.

Π. Τσαλδάρης. Εἶχα παρακαλέσει τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν διαφόρων ποικιλωνύμων αὐτῶν ταμείων, ἀλλὰ δὲν μοῦ ἔδωσεν ἀπάντησιν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὴν παράκλησίν μου ταύτην τὴν ἔκαμα πρὸ καιροῦ θὰ τὸν παρακαλέσω ὅμως αὖριον νὰ μᾶς δώσῃ τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ἔχω πληροφορίας ἐκ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου περὶ ἑνὸς ποσοῦ 404.000.000 τῶν Ταμείων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ 300 ἑκατομ. διαφόρων ἄλλων ταμείων. Αἱ πληροφορίαι δὲ αὐταὶ εἶναι διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1928—29.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Κατὰ πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχω ἐγὼ τὰ εἰσοδήματα τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων εἶναι 1050 ἑκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὰ 1050 ἑκατομμύρια αὐτὰ εἶναι ὅλαι αἱ πρόσοδοι τῶν Ταμείων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων δηλ. καὶ τὰ ποσὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἰσπράττει τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τὰ ὁποῖα τὰ στέλλει εἰς αὐτούς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μένουν πολλὰ ταμεῖα ἔξω.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὅλοι οἱ φόροι γενικοὶ καὶ τοπικοί, ἀνέρχονται εἰς 9.500 ἑκατομμύρια.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὑποσδήποτε μὲ τὴν βάσιν τῶν 45. ἑκατομμυρίων καὶ μὲ μίαν συγκριτικὴν μελέτην κατ' ἐντολὴν τῆς Κ.Τ.Ε. ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν διαφόρων Κρατῶν ὑπολογίζεται μὲ 60 δολλάρια ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως ἑ κάστου ἄτομον δηλ. 25 φράγκα χρυσᾶ τὸν μῆνα ἀπομένουν διὰ τὸν Ἕλληνα 32, 8 δολλάρια, διὰ τὸν Γάλλον 136, διὰ τὸν Ἄγγλον 344, καὶ διὰ τὸν Ἀμερικανὸν 513.—Ἡ διαφορὰ εἶναι καταπληκτικὴ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς συγκρίσεως εἶναι ὀδυνηρά. Ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ συγκρίσεως γενομένης μὲ τὰ Βαλκανικὰ Κράτη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ σύγκρισις αὕτη εἶναι ὀλίγον αὐθαίρετος, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔχομεν στοιχεῖα. Πάντως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγκρίσεως ταύτης καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ νὰ φορολογηθῇ ὁ Ἕλλην ὅπως ὁ Βούλγαρος θὰ ἔπρεπε νὰ κατέλθῃ ὁ Προϋπολογισμὸς εἰς τὸ ἥμισυ καὶ διὰ νὰ φορολογηθῇ ὅπως ὁ Γιουγκοσλάβος θὰ ἔπρεπε νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ 2|3. Τὸ ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα διαφέρομεν ὑπερβολικὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα Κράτη. Ἡ ἔμμεσος φορολογία εἶναι βαρυτάτη. Αὕτη ἀποτελεῖ τὰ 62, 2ο|ο ἐνῷ εἰς τὴν Ἰταλίαν τὸ 41 ο|ο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν 37 ο|ο. Ἐκ μιᾶς στατιστικῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μία οἰκογένεια ἔχουσα εἰσόδημα 1.500--3,500 δρ. πληρώνει εἰς ἐμμέσους φόρους 1.500 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει εἰς οὐδεμίαν στατιστικὴν διότι εἶναι πρᾶγμα ἀδύνατον. Ἔγινε μία σύγκρισις μεταξὺ τοῦ ποσοστοῦ τοῦ κατανεμομένου εἰς τὰ διάφορα εἴδη τῆς διατροφῆς καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς φορολογίας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἐμμέσων φόρων εἶναι βαρυτάτη καὶ ἡ ἄμεσος φορολογία. Ἐγένετο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μία σπουδαία μελέτη τοῦ κ. Σταυριανοῦ, κατὰ τῆς ὁποίας οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἀντιταχθῇ.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐγὼ τὴν ἔφερα τὴν μελέτην, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα καταλήγετε σεῖς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ δὲ ἀγρία αὐτὴ φορολογία ἐπεβλήθη ἐν ἀγνοίᾳ ὅλων τῶν ἐκάστοτε φορολογιῶν, πρόκειται δὲ περὶ φορολογίας ἡ ὁποία δυσχεραίνει τὰ πάντα. Ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ κυκλοφοροῦν νόμισμα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ 48.000 ἑκατομμυρίων γαλλικῶν φράγκων προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 59.000 ἑκατομ., ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐπὶ 860 ἑκατομμυρίων λιρῶν προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 644 ἑκατομμύρια, ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐπὶ 21.200 ἑκατομμυρίων λιρεττῶν προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 19.000 ἑκατομμύρια, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐπὶ 6.600 ἑκατομμυρίων δολλαρίων προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 8.578 ἑκατομ. δολλάρια, ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ 10.600 ἑκατομμυρίων προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 4.800 ἑκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἔχει αὐτὸ καμμίαν ἐξαιρετικὴν σημασίαν.

Π. Τσαλδάρης. Φέρει στενότητα τοῦ χρήματος καὶ δυσχεραίνει τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἔχοντες λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ὅλα αὐτά, τὴν μεγάλην ἀπόστασιν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς φορολογίας ἐν Ἑλλάδι καὶ τῆς φορολογίας εἰς τὰ ἄλλα Κράτη εἶπα ὅτι αἱ προσπάθειαι ἡμῶν πρέπει νὰ τείνουν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς φορολογίας. Ὅλα τὰ Κράτη τελευταίως αὐτὴν τὴν προσπάθειαν καταβάλλουσι. Πρέπει συνεπῶς νὰ κάμωμεν ὅσας οἰκονομίας δυνάμεθα Διότι ἐφόσον εἶναι τόσον βαρεῖα ἡ φορολογία δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἀπομυζᾷ τὴν παραγωγὴν καὶ νὰ φέρῃ τὴν ἐξάντλησιν. Πιστεύω ὅτι ἡ φορολογία ὑπερβαίνει τὸ ἀνεκτὸν ὅριον καὶ θίγει τὰς πηγὰς τῆς παραγωγῆς. Βεβαίως θὰ ἀπορήσῃ τις πῶς ἡ φορολογία αὕτη δὲν ἐπροκάλεσε διαμαρτυρίας, ἀλλὰ αὕτη δὲν ἐπεβλήθη ἀμέσως, ἀλλ' αὐξάνεται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ὁ κύκλος τῶν φορολογουμένων, ὅσον καὶ τὰ ἑκάστοτε δηλούμενα κεφάλαια. Ἡ κατάστασις εἶναι ὀδυνηρά, νὰ πληρώνουν ὀλίγοι διὰ τοὺς πολλούς, ὅσοι δὲ δηλοῦσιν, δηλοῦσι πάντοτε ὀλιγώτερα, διότι ἀποκρύπτουν τοὺς ἀμέσους φόρους, καθόσον μὲ τὴν βαρυτάτην αὐτὴν φορολογίαν θεωροῦν ἐχθρικὸν τὸ Κράτος. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι ἡ φορολογία πρέπει νὰ κατέλθῃ εἰς 9.570 ἑκατομμύρια ἐκ τῶν ὁποίων ἂν ἀφαιρέσωμεν τὰς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ διαφόρων Ταμείων εἰσφορὰς θὰ φθάσωμεν τὰς 7.500 ἑκατομμύρια ἕως 3.000 ἑκατομμύρια. Ἐπὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ θὰ ἐδεχόμην μίαν συζήτησιν, ἀλλὰ ὅταν τὸ εἰσόδημα τῶν 45.000 ἑκατομμυρίων εἶναι μεγαλύτερον ἢ ὅταν τὰ 60 δολλάρια τὸ ἔτος διὰ συντήρησιν θεωρηθοῦν πολλά, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ οὐδεμίαν συζήτησιν, ὅτι ἐπειδὴ ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τὸ α' ποσὸν θὰ στραγγαλίσω τὸν κόσμον διὰ νὰ τὸ πάρω. Ὅλοι ἔχομεν συμφέρον νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, διότι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὰ μέσα τὰ ὁποῖα μᾶς δίδει ἡ παραγωγὴ καὶ νὰ μὴ ἐξαντλήσωμεν ἢ ἔστω ἀδυνατήσωμεν τὰς πηγὰς αὐτάς, διότι ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πηγῶν θὰ ζημιωθοῦν πάντες καὶ πρῶτοι ἐκεῖνοι, οἵτινες συντηροῦνται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθὼς καὶ οἱ πιστωταί του. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποβλέψωμεν πρωτίστως εἰς τὰς αἱματηρὰς οἰκονομίας εἰς τὰς ὁποίας πιστεύω ὁλοψύχως. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μοῦ εἶχεν ἀποστείλει μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὴν ὁποίαν μοῦ ἔγραφε ὅτι καλὰ τὰ λέγω διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ τὰ λέγω ὀλίγον ἐξωγκωμένα. Πάντως ἐγὼ εἰς τὸ ζήτημα τῶν οἰκονομιῶν ἔχω μίαν ψύχωσιν.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ γιατὶ ὅταν συνειργαζόμεθα εἰς τὴν Κυβέρνησιν περίπου 12 μῆνας, διατί δὲν μὲ ἐβοήθησες νὰ τὰ κάμωμεν αὐτὰ τὰ ὁποῖα θεωρεῖς τόσον δυνατά;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὅταν συνηντήθημεν διὰ δευτέραν φορὰν εἰς τὸ σπίτι μου, ἀλλάξαμε διάφορες σκέψεις καὶ μοῦ ὡμιλήσατε περὶ ἀναθέσεως πρώτην φορὰν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δηλαδὴ σεῖς μοῦ εἴπατε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Μὲ ἠρωτήσατε ποιὸ θέλω νὰ δεχθῶ καὶ μοῦ εἴπατε νὰ πάρω τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν προσωρινῶς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἦτο ἀνάγκη νὰ εἶσθε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἀφήσατέ με νὰ τελειώσω. Τότε σεῖς ἀπεδέχθητε τὴν ἄποψιν τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ ὁποία ἄλλως τε ἦτο μέρος τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος. Πλέον ἡ ἄπαξ, κύριε Πρόεδρε, σᾶς εἶπον περὶ οἰκονομιῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πότε; Τί μοῦ ἐπροτείνατε; Προσέξατε, διότι εἶναι σοβαρὸν αὐτό.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Σᾶς εἶπον ὡρισμένως νὰ κάμωμεν μίαν Ἐπιτροπήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πότε;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὅταν ἤμην Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ, δὲν μοῦ τὸ εἴπατε βεβαίως αὐτό, καὶ λυποῦμαι, διότι ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, δύο ἄνθρωποι κατέχοντες τὰς θέσεις τὰς ὁποίας ἡμεῖς κατέχομεν λέγουν ὁ ἕνας ἄλφα καὶ ὁ ἄλλος βῆτα, διὰ τὸ ἴδιον πρᾶγμα. Μοῦ ἐπροτείνατε ποτὲ τίποτε καὶ ἐγὼ σᾶς τὸ ἠρνήθην;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὄχι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός), Μοῦ ἐπροτείνατε νὰ κάμωμεν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν σας καὶ ἐγὼ ἠρνήθην;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὄχι, κύριε Πρόεδρε, δὲν σᾶς εἶπον ἐγὼ τίποτε, θὰ ἦτο καὶ γελοῖον νὰ εἰρχόμην ἐγὼ ἀνήκων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον μόνον ἐφήρμοσε τὴν ἀπόφασιν τῶν Οἰκονομιῶν, νὰ ἔλεγον νὰ κάμετε μίαν οἰκονομίαν. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι κατηργήσατε μίαν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον καὶ ἐγὼ μέρος καὶ ἡ ὁποία ἐλειτούργησεν ὅσον ἐγὼ ἤμουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἔπαυσεν ἀμέσως μόλις ἔφυγα ἐγώ. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἦτο μία ἀρχὴ ἐφαρμογῆς οἰκονομιῶν καὶ σεῖς ἀνεβάλλατε πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ἀναμένοντες νὰ διεκπεραιώσῃ ἡ ὑπαλληλικὴ Ἐπιτροπὴ τὸ ἔργον της. Ὅσας φορὰς ὡμιλήσαμεν περὶ οἰκονομιῶν, εἴπατε νὰ δοῦμε καὶ τί θὰ μᾶς ποῦν οἱ ὑπάλληλοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔχω μνήμην ἔκτακτον, στεγανήν, ἀλλὰ εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλά.

Κ. Ζιβιτζιάνος. Καὶ ἄλλα σημεῖα τῆς συνεργασίας μας ἐλησμονήσατε. Ἀλλ' εἴχατε τὸ θάρρος καὶ τὴν εὐγένειαν νὰ μοῦ εἰπῆτε ὅτι ἐλησμόνησα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Βλέπετε ὅτι ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἡ μνήμη μου μὲ ἐπρόδωσε τὸ ἀνεγνώρισα, ἀλλὰ προσέξατε, διότι δὲν μὲ προδίδει ἐδῶ ἡ μνήμη μου. Διότι ὄχι μόνον δὲν ἤλθατε νὰ μοῦ εἰπῆτε ὅτι «ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἠμποροῦμε νὰ κόψουμε 10 15 χιλ. ὑπαλλήλους», ὄχι μόνον αὐτὸ δὲν μοῦ εἴπατε, ἀλλ' ὅταν μοῦ ἔφερατε τὸν ὀργανισμὸν τῆς χωροφυλακῆς μὲ κάποιας ἐλαττώσεις τὰς ὁποίας εἴχατε ἐπιτύχει ἐγὼ σᾶς εἶπον δὲν δέχομαι νὰ ὑποβληθῇ καὶ ψηφισθῇ, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ἠμποροῦν νὰ γίνουν πολὺ περισσότεραι οἰκονομίαι. Εἶναι ἀληθὲς αὐτό;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἀληθέστατον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅσον ἀφορᾷ τὰς οἰκονομίας τῆς Χωροφυλακῆς δύο φορὰς ἐσταμάτησα τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ σᾶς εἶπον νὰ μὴν ἀκοῦτε τοὺς ἀξιωματικούς, ἀλλὰ νὰ κόψητε ἀκόμη περισσοτέρας θέσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψει σας ὅτι κατὰ τὴν διανοητικότητά μου ἡ πρώτη δαπάνη πρέπει νὰ εἶναι διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, διότι τὴν θεωρῶ δαπάνην παραγωγικήν. Ὅταν λοιπὸν διηύθυνον ἐγὼ Ὑπουργεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμον ὅλας τὰς δυνατὰς οἰκονομίας καὶ δὲν ὑπῆρχε στάδιον περισσοτέρων οἰκονομιῶν μὲ κατηγορεῖτε ὅτι δὲν προέτεινα περισσοτέρας οἰκονομίας ἀκόμη;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν σᾶς κατηγόρησα, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ νομισθῇ ὅτι ἐγὼ κάμω σπατάλας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τὸ ζήτημα εἶναι, κύριε Πρόεδρε, ὅτι σεῖς ἔχετε μίαν φωτιὰ μέσα σας καὶ θέλετε νὰ τὰ κάμετε ὅλα. Τὰ πράγματα αὐτά, βεβαίως, ἂν τὰ πάρουμε ἕνα-ἕνα χωριστὰ εἶναι χρήσιμα καὶ ὡραῖα πράγματα, ἀλλὰ δυστυχῶς αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα φέρουν τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ ἀποφύγωμεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ παράπονόν μου εἶναι διατί, ἐφόσον ἦσθε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἦτο συμμαχική καὶ εἴχομεν τόσας δυστροπίας ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν χορήγησιν πιστώσεως, διατί δὲν συνετάσσεσθε ποτὲ μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἐφόσον ἐπρόκειτο περὶ οἰκονομιῶν πάντοτε ἐπέμενον εἰς αὐτάς, καθὼς καὶ ὁ κ. Χρηστομάνος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἐνθυμοῦμαι διὰ σᾶς. Ἐνθυμοῦμαι διὰ τὸν κ. Χρηστομάνον, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ κάμῃ οἰκονομίαν διὰ τὰς ἐξαιρεσίμους τῶν τελεγραφητῶν ἡ ὁποία οἰκονομία ἐπληρώθη περισσότερον.

Α. Χρηστομάνος. Τὸ σφάλμα, δὲν ἦτο ἰδικόν μου, ἀλλ' ἀνήκει εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχον τὴν τόλμην νὰ κάμουν ἀπεργίαν καὶ δὲν ἐτιμωρήθησαν.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** συνεχίζων λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐλαττωθοῦν καὶ τὰ κεφάλαια τῶν ἀποσβέσεων

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ ὅτι δυσκολύνομεν τὴν ἐλάττωσιν ταύτην, ἐφόσον κλονίζομεν τὴν πίστιν πρὸς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους καὶ τὴν σταθεροποίησιν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ νομίζω θεμελιώδες ὅτι πρέπει νὰ γίνουν τὰ ἐξῆς δύο. Διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν ἀληθῶς τὴν πίστιν μας πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι νοικοκυρευόμεθα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ νομίζετε ὅτι ἐπιτυγχάνεται τοῦτο ὅταν ἓν κόμμα ἔρχεται καὶ καταγγέλλει ὅ,τι καταγγέλλει;

Κ. Ζαβιτζᾶνος. Ὅ ἂν σιωποῦμεν δὲν κάμνομεν τίποτα. Ὅταν δώσωμεν τὴν ἔμπρακτον ἀπόδειξιν ὅτι νοικοκυρευόμεθα τότε μόνον θὰ πᾶμε μπροστά. Ἔχω Κύριοι πάντοτε τὴν γνώμην ὅτι ἡ παροῦσα γενεὰ δὲν πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ὅλα τὰ βάρη τὰ ὁποῖα μᾶς ἐκληροδότησεν ὁ πόλεμος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Αὐτὸ ἀκριβῶς εἴπαμε καὶ ἡμεῖς, νὰ μὴ προβῶμεν εἰς ἐκτάκτους ἀποσβέσεις καὶ δι' αὐτὸ τὸ κέρδος ἐκ τῶν κερμάτων τὸ ὁποῖον ἦτο προωρισμένον δι' ἀπόσβεσιν δὲν τὸ ἐδώσαμεν ὅλον.

Π. Τσαλδάρης. Εἰς τὴν εἰσήγησίν σας, κ. Ὑπουργέ, λέγετε ὅτι ἐντὸς 15 ἐτῶν θὰ ἀποσβεσθῇ τὸ δημόσιον χρέος. Ἡ παροῦσα ὅμως γενεὰ ὑπέφερε πολλὰ καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ ὅλον τὸ βάρος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅταν θὰ κρίνωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν θὰ τὸ κρίνωμεν μὲ τὴν πλειονοψηφίαν διότι δὲν εἶναι ζήτημα μιᾶς Κυβερνήσεως. Θὰ συνέλθωμεν ὅλοι οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ νὰ καθορίσωμεν τὸ ὅριον εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνέλθῃ ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς παρούσης γενεᾶς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ βλέπω ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ τῆς σπατάλης παρατείνεται. Καὶ ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα σημεῖα τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος, τὸ ἀφορῶν τὴν οἰκονομικὴν περισυλλογὴν καὶ τὴν ἐπιδίωξιν δαπανῶν, δὲν ἐφαρμόζεται. Ἀλλ' ἐρωτᾶται: εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν; Ἐγώ, κύριοι, πιστεύω εἰς τοῦτο ἀδιστάκτως. Καὶ τὸ ὄνειρόν μου ὡς πολιτικοῦ ἀνδρὸς εἶναι νὰ βοηθήσω ὅσον μοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθοῦν οἰκονομίαι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅταν ὅμως εἴσθε μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἐπροτείνατε νέας δαπάνας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἐπρότεινα ἄλλην δαπάνην παρὰ μόνον διὰ τὴν χωραφυλακήν διότι, ἐπαναλαμβάνω, θεωρῶ τὴν δαπάνην ταύτην ἀναγκαίαν, παραγωγικήν.

Ἔλεγον λοιπόν, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν. Τὴν γνώμην μου ταύτην στηρίζω εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς πρὸ 4 ἐτῶν ἀνήρχετο εἰς 6 1)2 δισεκατομμύρια καὶ σήμερον ἔφθασε τὰ 9 1)2. Ἐκτὸς τούτου, ὅλαι αἱ συσταθεῖσαι Ἐπιτροπαὶ Οἰκονομιῶν ἀπεφάνθησαν ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν. Καὶ ἡ γνώμη τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν δὲν ἦτο γνώμη τυχαία. Ἐστηρίζετο ἐπὶ σοβαρᾶς ἐργασίας ἐπὶ μελέτης ἐμπεριστατωμένης, ἐπὶ στοιχείων ἀδιασείστων. Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Εὐταξίαν Ἐπιτροπὴ προέτεινεν οἰκονομίας 1,200 ἑκατομμ. Ἐφημοσθησαν ὅμως αἱ ὑποδείξεις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς; Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, κανὲν ἄλλο Ὑπουργεῖον δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰς ὑποδείξεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσητε ὅτι αὐτὸ ποῦ ἔγινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἔγινεν ἐπὶ τῆς ὑπουργίας σας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἔγιναν βέβαια καὶ τίποτα σπουδαῖα πράγματα!

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν ἔγινε, πάντως τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα δὲν τὸ ἐμιμήθησαν. Ξέρετε δὲ διὰ ποῖον λόγον; Διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπαλληλοκρατούμεθα Κατώρθωσαν οἱ ὑπάλληλοι νὰ κάνουν τὴν νομοθεσίαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνουν αὐτομάτως ὅ,τι θέλουν ἐν ἀγνοίᾳ μάλιστα τοῦ Ὑπουργοῦ. Σεῖς λοιπόν, κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, ποὺ ἠγείσθε μιᾶς τόσον ἰσχυρᾶς πλειονοψηφίας, ἔχετε καθῆκον νὰ κτυπήσετε τὴν ὑπαλληλοκρατίαν αὐτήν. Βεβαίως ἡ μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος ἐπέμβασις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς πλεῖστα ὅσα ζητήματα δαπανῶν ἐμετρίασε τὸ κακόν. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ποῖος τὸ ἐλέγχει;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἔκαμε καμμίαν δαπάνην.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐνθυμεῖσθε ποίας καταστρεπτικὰς συνεπείας εἶχον διὰ τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους αἱ οἰκονομίαι αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον κατὰ τὸ 1920.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πάντως τὸ πρόγραμμα τῶν οἰκονομιῶν ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ διαρκῶς ἕνα σκάνδαλον. Καίτοι καμμία Κυβέρνησις δὲν παρέλειψεν ἀπὸ τὸ πρόγραμμά της τὴν ἐπιδίωξιν οἰκονομιῶν, ἐν τούτοις καμμία σχεδὸν Κυβέρνησις δὲν προέβη πραγματικῶς εἰς οἰκονομίας. Εἶναι τόσον σπουδαῖον κεφάλαιον ἡ ἐπιτυχὴς οἰκονομιῶν καὶ ὅμως παρημελήθη ἀπὸ τὰς πλείστας Κυβερνήσεις. Ἡ Ἀγγλία μετὰ τὸν πόλεμον προέβη εἰς αἱματηρὰς οἰκονομίας. Ἡ Γαλλία κατήργησε τάξεις ὁλοκλήρους ὑπαλλήλων. Ἡ Ἰταλία ἀπέλυσε 40.000 ὑπαλλήλους. Ἡμεῖς ἔχομεν μόνον εἰς οὐδεμίαν ἀπόλυσιν προέβημεν, ἀλλὰ καθημερινῶς αὐξάνομεν τὰς θέσεις. Ὅταν ὅλα τὰ Κράτη προσπαθοῦν νὰ προσεγγίσουν τὰς δαπάνας τὰς ὁποίας εἶχον κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου, μόνον ἡμεῖς κατωρθώσαμεν νὰ διπλασιάσωμεν σχεδὸν αὐτάς. Θὰ μοῦ εἴπητε: πῶς νὰ κάμωμεν αὐτὰς οἰκονομίας; Καὶ σᾶς ἀπαντῶ: Θέλετε μίαν οἰκονομίαν; Νὰ μὴ ἐγκρίνωμεν τὰς νέας δαπάνας αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἐγώ, κύριοι, πιστεύω ὅτι ἡ εὐτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἑξῆς: Νὰ ρίξωμεν τὴν φορολογίαν διὰ νὰ ἐλαττώσωμεν τὸν τιμάριθμον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν τελειώνει τὸ ζήτημα μὲ αὐτὸ ποὺ λέτε. Μὴ δημιουργῆτε ἐσφαλμένας ἐντυπώσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ διαφορὰ τῶν σκέψεών μας συνίσταται εἰς τὸ ἑξῆς: Σεῖς λέγετε «θέλω τόσα διὰ τὸ ἕνα Ὑπουργεῖον, τόσα διὰ τὸ ἄλλο, τόσα δι' αὐτό, τόσα δι' ἐκεῖνο». Ἐνῶ ἐγὼ λέγω: «Ἔχω τόσα. Ἀναλόγως θὰ κατανείμω τὰς δαπάνας μου καὶ ἐν ἀνάγκῃ θὰ περιορισθῶ».

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλετε νὰ μὴ δώσωμεν τὰ χρήματα; Θέλετε νὰ μὴ δώσωμεν τὰς συντάξεις;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θέλω νὰ περιορίσωμεν τὰς πολεμικὰς συντάξεις μόνον εἰς τοὺς ἀπόρους. Θέλω νὰ διαγράψωμεν ὅλας τὰς προσωπικὰς διατάξεις αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς κάθε νομοσχέδιον περὶ συντάξεων. Καὶ διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ποῖαι κα-

ταχρήσεις ἔχουν γίνει, σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἕνας δυστυχὴς ἄνθρωπος, ἐγκλεισθεὶς εἰς τὸ φρενοκομεῖον πρὸ τῶν βαλκανικῶν πολέμων, ἀγνοῶν ὅτι ἔγιναν πόλεμοι, ἀπέθανον ἔθνη, κατέπεσαν στέμματα, κατεστράφησαν λαοί, ἀγνοῶν ὅλα αὐτά, καὶ ἀποθανὼν πρὸ δύο ἐτῶν, ἐκηδεύθη μὲ τιμὰς συνταγματάρχου ἡ δὲ σύνταξις τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ οἰκογένειά του εἶναι σύνταξις ὑποστρατήγου, καὶ πρόκειται μάλιστα νὰ αὐξηθῇ, διότι ἡ ἐν τῷ φρενοκομείῳ διαμονὴ τοῦ ἀτυχοῦς αὐτοῦ ἀνθρώπου θεωρεῖται ἀπὸ κάποιαν διάταξιν ὡς . . . πολεμικὴ ὑπηρεσία. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ποὺ σᾶς ὁμιλῶ θὰ πάρω δύο συντάξεις, μίαν ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ μίαν ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῶν νομικῶν.

Β. Κυρέλλος. Τὸ ταμεῖον τῶν νομικῶν ζὲν ἐπιβαρύνει τὸ κοινόν. Οἱ πόροι του προέρχονται ἀπὸ τὰς εἰσφορὰς τῶν μετόχων.

Κ. Βουδούρης. Μὲ ἐγκαταλείψατε ὅμως τότε μόνον μου ὅταν διεμαρτυρόμην διὰ τὴν σύστασιν τοῦ ταμείου αὐτοῦ.

Κ. Ζαβιτζιάνος Εἶναι πολλαὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ δαπάναι αἱ ὁποῖαι γίνονται. Καὶ τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι δὲν φαίνεται ὅτι θὰ σταματήσουν ποτέ. Δι' αὐτό, κύριοι, λέγω ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν ὅλας τὰς δαπάνας αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἀπολύτως ἄμεσοι καὶ ἀναγκαῖαι. Θὰ ἤθελα μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ προτείνω καὶ δικαστηρίων διάλυσιν καὶ σχολείων κατάργησιν. Ἴσως εἶμαι περισσότερον ἀπαισιόδοξος ἀπὸ ὅσον πρέπει νὰ εἶμαι· ἡ κατάστασις ὅμως, κύριοι, δὲν εἶναι καθόλου καλή.

Καὶ τώρα ἐρωτῶ· ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων; Ὄχι. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐθνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς οἰκονομίας διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἴτε 35 δισεκατομμύρια εἶναι αὐτό, εἴτε 45, εἴτε 70. Ἡ κρίσις ποὺ διερχόμεθα εἶναι κυρίως κρίσις τῆς πίστεως ἡμῶν ἐκ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συστηματικῆς ἀναμίξεως τοῦ Κράτους εἰς σχέσεις κοινωνικοοικονομικάς, ὑπὸ πνεῦμα μεροληπτικόν, εἰς βάρος πάντοτε τοῦ κεφαλαίου, Δὲν ἐσκέφθη τὸ Κράτος ὅταν ἐφορολόγει τὸ κεφάλαιον κατὰ τὸν μᾶλλον ἄκαρπον καὶ ἀμελέτητον τρόπον, ὅταν ἐβύθιζε τὰς εἰς χρυσὸν καταθέσεις, ὅταν ἀπηλλοτρίωνε τὰ ἀγροτικὰ κτήματα, ὅταν ἐρρύθμιζε τὰς σχέσεις ἀγροτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ὅταν κατέκλυζε τὴν ἀγορὰν μὲ ἐθνικὰ χρεώγραφα, ὅταν ἐδυσχέραινε τὰς συναλλαγὰς μὲ τὴν λῆψιν μέτρων δῆθεν ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων, ὅταν καθιέρωνε χρεωστάσιον ὑπὲρ τῶν ἀγροτῶν, ὅταν ἀνέστελλεν ἐπὶ τρίμηνον τὴν πληρωμὴν τῶν γραμματίων εἰς διαταγήν, ὅταν καθώριζε τόκον ὑπερημερίας κατώτερον τοῦ συμβατικοῦ. Ἀποτέλεσμα: Ἔπληξε καιρίως τὸ κεφάλαιον· Ἐζημίωσαν βεβαίως οἱ φυγαδεύσαντες τὰ χρήματά των εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διότι ἀπολαμβάνουν μικρὸν τόκον, ἀλλὰ ὅσοι ἐκράτησαν αὐτὰ ἐντὸς τῆς χώρας κατεστράφησαν. Καὶ μαζὶ μὲ αὐτοὺς κατεστράφη καὶ ἡ παραγωγή. Τὰ 1600 ἑκατομμύρια φράγκα χρυσᾶ τὰ ὁποῖα τὸ 1929 ἦσαν κατατεθειμένα εἰς τὰς Τραπέζας καὶ τὰ ὁποῖα μὲ τὴν αὔξησιν τοῦ πλούτου ἔπρεπε νὰ διπλασιασθοῦν, σήμερον εἶναι μόλις 800 ἑκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πότε ἄλλοτε ὅμως ἐτοποθετήθησαν εἰς τὴν χρηματαγοράν 10 δισεκατομμύρια ἐσωτερικῶν δανείων;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν τὰ κρίνετε, κ. συνάδελφε, τὰ ζητήματα ὅπως πρέπει. Πέρνετε μόνον τὸν ἀφρόν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἐὰν ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις τῶν τελευταίων ἐτῶν ἔκριναν τὰ ζητήματα ἔστω καὶ ἀπὸ τὸν ἀφρόν.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ διακόπτεται ἡ περαιτέρω συζήτησις δι' αὔριον καί, προτάσει τοῦ κ. ***Ε. Βενιζέλου*** (Πρωθυπουργοῦ) ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται ὅπως ἀναβληθῇ καὶ κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων, εἰσέλθῃ δὲ ἡ Βουλὴ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδριάσεως εἰς τὴν συνέχισιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, λαμβάνοντος πρώτου τὸν λόγον τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου, ἵνα συμπληρώσῃ τὴν ἀγόρευσίν του.

Ὥρᾳ 9.35' μ. μ. λύεται, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον ὥραν 4.30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ'

Πέμπτης 20 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ.μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ Θεωρεῖα. Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 15 τρέχοντος μηνὸς συζητουμένου εἰς β' ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως σχολῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας», ἐδήλωσεν ὅτι ἀποδέχεται τὰς προταθείσας παρὰ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τροποποιήσεις, πλὴν τῆς καθιερούσης τὴν σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, προκειμένης χορηγήσεως ἐπιδόματος ἢ ἀποζημιώσεως. Τὰς οὕτω γενομένας ὑπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις ἀπεδέχθη, λέγει, ἐρωτηθεῖσα καὶ ἡ Βουλή. Ἀλλ' ἐκ παραδρομῆς, προφανῶς, λέγει, δὲν περιελήφθησαν αὗται εἰς τὸ ἀναπτυποῦν κείμενον τοῦ ἀνωτέρω σχεδίου νόμου καὶ οὕτω κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 17ης τρέχοντος μηνὸς ἐψηφισθη τοῦτο ἐν συνόλῳ ἄνευ τῶν τροπολογιῶν αὐτῶν. Παρακαλεῖ ἑπομένως ὅπως ἐπανεχθῇ ἡ δέουσα διόρθωσις εἰς τὸ οὕτω ἐσφαλμένως καταχωρηθὲν κείμενον καὶ ἀποσταλῇ τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν διορθωμένον.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται τὴν ἀνωτέρω διόρθωσιν, ἔχουσαν οὕτω:

α') Ἡ ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ἀναφερομένη ἡλικία τῶν 15 ἐτῶν νὰ αὐξηθῇ εἰς 16 ἔτη, καθὼς ἐπίσης ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ § 4 ἡλικία τῶν 16 καὶ 17 ἐτῶν νὰ αὐξηθῇ εἰς 17 καὶ 18 ἔτη.

β') Ἡ ἐν ἄρθρῳ 5 § 1 στίχος δεύτερος φράσις «δόκιμοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ» νὰ διορθωθῇ εἰς «δόκιμοι ἀξιωματικοὶ καταστρώματος».

γ') Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 6 νὰ διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς:

Αἱ ἕδραι καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ὁρίζονται διὰ τὰ ἀνώτερα μαθήματα:

Α') Καθηγητῶν. (Ἑνὸς τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῆς γενικῆς ἱστορίας, β') ἑνὸς τῆς ἀγγλικῆς, γ') δύο τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ χημείας, δ') ἑνὸς τῆς οἰκονομικῆς γεωγραφίας,

ἱστορίας τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, στοιχείων διοικητικοῦ, ἐμπορικοῦ τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ καθηκόντων πλοιάρχου, ε') δύο τῆς κοσμογραφίας ναυτιλίας, ναυτικῶν ὑπολογισμῶν, μετεωρολογίας ναυτικοῦ ὀνοματολογίου καὶ κυβερνητικῆς τέχνης. στ') ἑνὸς τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν, ζ') ἑνὸς τῆς ὑγιεινῆς.

Β') Διδασκάλων, α') Ἑνὸς τῶν σημάτων, β') ἑνὸς τῆς ἀσυρμάτου τηλεγραφίας, γ') ἑνὸς τοῦ κολυμβήματος, τῆς κωπηλασίας, ἱστιοπλοΐας καὶ τῶν πρωρατικῶν ἔργων. δ') ἑνὸς τῆς ζυμναστικῆς.

δ') Προστίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 9 ἡ ἑξῆς ὑπ' ἀριθμὸν 2 παράγραφος, τῆς ἐν τῷ κειμένῳ φερούσης τὸν ἀριθμὸν τοῦτον λαμβανούσης τὸν ἀριθμὸν 3.

Εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς ἀγγλικῆς δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπίδομα ὁριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

ε') Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 12 συμπληρουμένη προστιθεμένων τῶν ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ δύναται ἡ ἀπαζημίωσις τοῦ καθηγητοῦ τῆς ναυπηγίας καὶ μηχανῶν νὰ ὁρίζεται μέχρις ἑκατὸν πεντήκοντα δραχμῶν, ἡ δὲ τῶν διδασκάλων πρακτικῶν μαθημάτων μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν.

στ') Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 15 διατυπουμένη ὡς ἑξῆς:

«Οἱ μαθηταὶ τῆς ἱδρυθείσης ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν ναυτικῶν Ὕδρας καὶ ὑφιστομένης κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου Σχολῆς μετατάσσονται εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ. Οἱ δὲ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς περὶ ἧς ὁ παρὼν νόμος Σχολῆς ἀπόφοιτοι τῆς ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν ναυτικῶν Ὕδρας ἱδρυθείσης τοιαύτης καθὼς καὶ οἱ ἀποφοιτῶντες ἐξ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ ἔτους 1930 ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῆς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ Σχολῆς ὡς πρὸς τὴν ὀνομασίαν καὶ τὰ παρεχόμενα ἐν γένει εἰς αὐτοὺς δικαιώματα».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἐπιχορηγήσεως εἰς τοὺς ἐξ Ἑλληνικῶν κοινοτήτων τοῦ ἐξωτερικοῦ μετεκπαιδευομένους δημοδιδασκάλους μηνιαίου ἐπιδόματος».

Οἱ κ. κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ παραχωρήσεως μέρους τῶν ἐκ τοῦ ἰχθυοτροφείου Κλεισόβης ἐσόδων τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν δῆμον Μεσολογγίου».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ μεταβολῶν κλάσεων βιομηχανικῶν τινῶν εἰδῶν τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

α') «Περὶ ἐποπτείας καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἀναστηλώσεως τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως».

β') «Περὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου».

γ') «Περὶ χορηγίας συνδρομῆς ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς τὴν Ὀργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις Γ' Διεθνοῦς Συνεδρίου βυζαντινῶν σπουδῶν.

δ') «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Νόμου 3341 περὶ ἱδρύσεως Πανεπιστημίου ἐν Θεσσαλονίκῃ.

ε') «Περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ

στ') «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 3273 καὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1923 «περὶ διοικήσεως τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργείου ὑπαγομένων κληροδοτημάτων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Π. Συρογιάννης, Κ. Ζαβιτζιάνος, Π. Ρεδιάδης, Α. Χρηστομάνος, Δ. Ἀφωνίδης, Κ. Σαρακηνός, Α. Κατζῆς Ι. Λεωνίδας καὶ Ι. Παπαφλέσσας ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλείας Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου 4448 περὶ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1930 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου 1925 συμβάσεως περὶ διαχειρίσεως τῶν ἐξ ἀνταλλαγῆς κτημάτων, ὡς ἔκτοτε ἐτροποποιήθη».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ Θεραπευτηρίου «Σωτηρία» καὶ ἀναδιοργανώσεως αὐτοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Α. Μιαούλης καὶ Γ. Βελλιανίτης ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 27 τοῦ νόμου 4411 «περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγῆς, στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἢ καταργηθέντων νεκροταφείων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α') «Περὶ ὑπολογισμοῦ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων» καὶ

β') «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4174 περὶ ἐπεκτάσεως τῆς διατάξεως τῶν νμων ΤΟΔ' ΥΙΕ' καὶ ΥΞΘ' περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας κλπ.».

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4202 «περὶ διευκολύνσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πρὸς ἀπόκτησιν κατοικίας διὰ τῆς ὀργανώσεως εἰδικῶν συνεταιρισμῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Χ. Ζουμῆς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κ. Δημ. Καλύμβα περὶ ἐνεργείας κλπ.».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Θ. Κολιαλέξης, Μ. Μπεσσαντζῆς, Δ. Μαρκάκης, Α. Κεντούρης, κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ τρόπου τῆς συμπληρώσεως τῶν θέσεων ὑπολοχαγῶν καὶ ἀνυπολοχαγῶν τοῦ σώματος στρατολογίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ

τῆς προτάσεως νόμου «περὶ φορολογίας τῶν ἁπλῶν συμβάσεων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4372 περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α') «Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἐξ Εἰρηνοδικῶν κλπ. προσερχομένων εἰς διαγωνισμοὺς ἐμμίσθων Ἀρεόδρων καὶ Ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν» καὶ

β') «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 9/13 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἐφέσεως ποινικῶν ἀποφάσεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων τῶν χρήσεων 1927—1928 καὶ ἑξῆς».

Τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Πατρῶν ζητεῖ τὴν ψήφισιν νόμου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1112.

Ὁ Χ. Ἀναστασιάδης δι' ὑπομνήματός του γνωρίζει ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν καταδίωξιν τοῦ λαθρεμπορίου ἀμισθὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς πληρωμῆς εἰς αὐτὸν τοῦ 1/3 τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ποσοῦ.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν καὶ λοιπὰ Σωματεῖα Λαρίσσης ζητοῦν τὴν μὴ ἄρσιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ἡ Ἕνωσις τῶν λειτουργῶν τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως Κυκλάδων παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ περιφερειακῶν συμβουλίων.

Τὸ Γεωργικὸν ἐπιμελητήριον Τριπόλεως διαμαρτύρεται διὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεις κατὰ τοῦ Ν. μάρχου Ἀρκαδίας καὶ ζητεῖ τὴν μὴ ἀπομάκρυνσιν τούτου.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Θεσσαλονίκης, Σύλλογος ἀλευρεμπόρων, Διεθνὲς Σωματεῖον, καρραγωγέων, Σύνδεσμος ἀντιπροσώπων ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ ὁ Σύνδεσμος μεσιτῶν χρηματιστηρίου εὐχαριστοῦν διὰ τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων.

Ἡ Ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου ὁλικῆς ἀνικανότητος Ἀττικῆς ζητεῖ τὴν προεξόφλησιν τῶν συντάξεων παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου.

Μεθ' ὃ, ἀναβαλλομένης, συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων, ἡ Βουλὴ εἰσέρεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ 3333 τῆς 5 Ἰουνίου 1925» περὶ βαθμολογίας κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ν. καὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς Μηχανικοὺς τοῦ Π. Ν. ἔχον οὕτω :

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ 3333 νόμου τῆς 5 Ἰουνίου 1925 «περὶ βαθμολογίας, κατατάξεως, ἐκπαιδεύσεως καὶ προσόντων προαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ περὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Π. Ναυτικοῦ».
(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 29 τοῦ νόμου 3333 τῆς 5 Ἰουνίου 1925 «περὶ βαθμολογίας, κατατάξεως, ἐκπαιδεύσεως καὶ προαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ» καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς :

Ἄρθρον 29. Τὸ Διευθυντικὸν προσωπικόν, ἀνώτερον καὶ κατώτερον, τῆς χολῆς Υ. Μ. ὁρίζεται ὑπὸ τῶν πινάκων συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ Ν. Ὑπηρεσιῶν.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ 3333 τῆς 5 Ἰουνίου 1925 «περὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Πολ. Ναυτικοῦ ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν Β', κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἰδίου 3333 νόμου καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς :

1. Οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς Υ. Μ. ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν οἵτινες λαμβάνουσι τὸ κεκανονισμένον διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καθηγητὰς ναυτικῶν σχολῶν ἐπιμίσθιον, ὡς καὶ μεταξὺ πολιτικῶν καθηγητῶν δι' εἰδικὰ τινα μαθήματα, ἐχόντων τοὐλάχιστον βαθμὸν καθηγητοῦ β' τάξεως καὶ ἀπολαμβανόντων τὸν διὰ τοὺς πολιτικοὺς καθηγητὰς τῆς Σχολῆς Ν. Δοκίμων κεκανονισμένον μισθόν.

Ἄρθρον 3.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 43 τοῦ ἰδίου 3333 νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ καταργήσεως ἐδαφίου τοῦ πίνακος τοῦ συνημμένου εἰς τὸ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1924 Διάταγμα περὶ κυρώσεως πίνακος ἀφορῶν τὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀξιωματικῶν κλπ. τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἐδάφιον 31 τοῦ συνημμένου τῷ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1924-Διατάγματι «περὶ κυρώσεως πίνακος ἀφορῶντος τὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ μονίμων ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ συμφώνως πρὸς τὸν 3102 ὁμοῦ» πίνακος «καὶ καταστάσεις περιπτώσεις καὶ ἰδιότητες κλπ.» καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς :

31 Μηχανικοὶ Π. Ναυτικοῦ 10. Ἐπίδομα εἰδικότητος.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀρχεται ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1930—1931.

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4010 «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων περὶ προμηθειῶν τοῦ Δημοσίου» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Μάρκου,** ὅστις ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναπτύσσει τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη προέβη εἰς ὡρισμένας τοῦ νομοσχεδίου τούτου τροποποιήσεις.

Παρατηρεῖ ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν ἀποτελεῖ πλαίσιον οὕτως εἰπεῖν τῶν δαπανῶν τοῦ Δημοσίου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ἐπετεύχθησαν οἰκονομίαι 20 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατὰ τὴν διενέργειαν προμηθειῶν, ἐνῷ ἡ ἐκ τῆς λειτουργίας αὐτῆς ἐπιβάρυνσις τοῦ δημοσίου δὲν ὑπέρβη τὸ 1.200.000 δραχμῶν.

Τὸ συζητούμενον σχέδιον νόμου σκοπεῖ τὴν διόρθωσιν ἀτελειῶν τοῦ νόμου 410 αἱ ὁποῖαι ἀνεδείχθησαν ἀναγκαῖαι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς του, ἰδίᾳ δὲ τὴν τακτοποίησιν τῶν παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ κρατικῶν προμηθειῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες, ἐνῷ τυγχάνουσι μόνιμοι, ὑπηρετοῦσι παρ' αὐτῇ ἐξ ἀποστάσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ διεπίστωσεν ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐργασίας παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ εἶναι τοιαύτη ὥστε οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἐργάζωνται εἰς ὥρας προκεχωρημένας, ἀπὸ πρωΐας μέχρι βαθείας νυκτὸς πολλάκις. Καὶ ἔκρινε δίκαιον ὅπως εἰς τοὺς οὕτω ἐργαζομένους ὑπαλλήλους παρέχηται πρόσθετος ἀποζημίωσις μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς χιλίας δραχμὰς μηνιαίως. Διεπίστωσε προσέτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι ἡ θέσις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἄγει τοὺς ἐνλόγῳ ὑπαλλήλους καὶ εἰς πραγματικὰς ἀκόμη πρὸς τὰς ὑπηρεσίας ἐξ ὧν προέρχονται. Προτείνει δὲ ὅπως ἡ ἀνάκλησις

τῶν ὑπαλλήλων τούτων μὴ ἐπιτρέπηται ἄνευ προηγουμένης ἀπορράσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου στηριζομένης εἰς γνωμάτευσιν τῆς Υ. Κ. Π.

Προέτεινε πρὸς τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ ὅπως ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελε ζητηθῇ ὑπηρεσία τις παρ' ὑπαλλήλου, κρινομένη ἀναγκαία διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς Κ. Π. μὴ ἀπαιτῆται μεταβάθμισις τῆς προϋπαρχούσης τοῦ ὑπαλλήλου τούτου ἀρχῆς.

Ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῆς ἐπιτροπῆς Υ. Κ. Π., ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὅτι εἶναι ἐνδεδειγμένος ὁ διορισμὸς καὶ δεκάτου μέλους, καὶ δὴ ἀντιπροσώπου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντος βαθμὸν τοὐλάχιστον Διευθυντοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ἡ Ἐπιτροπὴ συνεζήτησεν ἐπὶ μακρόν. Προτείνεται δι' αὐτοῦ ἡ ἄνευ δημοπρασίας ἀνάθεσις προμηθείας τινὸς ὑπάρξεως τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἤθελε κρίνει ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ συνδράσῃ τὴν προμήθειαν ταύτην μὲ ὑποχρέωσιν ἀγορᾶς καπνῶν ἐκ μέρους τοῦ προμηθευτοῦ. Τὴν διάταξιν ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ὡς ἐσφαλμένην κατὰ βάσιν διότι ἀντὶ νὰ ἀπβαίνῃ εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταστῇ ἐπιβλαβής. Σκόπιμος θὰ ἦτο μόνον εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἀνετίθετο ἡ προμήθεια μὲ τὴν ἀνωτέρω συνδυασμὸν κατόπιν τῆς διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ, ὁπότε θὰ ὑπῆρχε βάσις κρίσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Τυπικῶς πιθανὸν νὰ εἶναι σωστὸ αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε. Οὐσιαστικῶς ὅμως ἶναι ἀνεφάρμοστον διότι μᾶς δημιουργεῖ διεθνεῖς δυσχερείας.

Α. Μάρκου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Δημόσιον θὰ πληρώσῃ τὴν διαφ ράν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ναί, ἀλλὰ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία θὰ ὠφεληθῇ πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα θὰ ζημιωθῇ τυχὸν τὸ δημόσιον.

Α. Παπαθανάσης. Ἐπιτρέπεται κ. Συνάδελφε, φρονῶ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ Κυβερνητικοῦ Σχεδίου, τεθεῖσα χάριν ἐξυπηρετήσεως τοῦ συνδικαιοτέρου ἐθνικοῦ μας προϊόντος, τοῦ καπνοῦ, οὐτινος ἡ κρίσις εἶναι εἰς πάντας ἡμᾶς γνωστή, εἶναι ἀπολύτως ὀρθὴ καὶ δεδικαιολογημένη. Διότι ἡ ἐγγύησις ἣν παρέχει τὸ κῦρος καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μεριμνῶντος ὑπὲρ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ, εἶναι ἀνωτέρα παντὸς δημοσίου συναγωνισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ συναγωνισμὸς οὗτος θὰ λαμβάνῃ χώραν, δύτι αἱ προσπάθειαι τῶν ἀγοραστῶν τῶν διαφόρων ἐμπορικῶν οἴκων πρὸς διάθεσιν τῶν προϊόντων των, εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ μὴ ἀφίνωσιν ἀνενόχλητον διὰ τῶν προτάσεών των τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὥστε κατ' οὐσίαν καὶ ὁ συναγωνισμὸς θὰ λαμβάνῃ χώραν ἀλλὰ μὲ τὴν διαφ ράν ὅτι δὲν εἶναι δημόσιος. Ἡ πρόνοια λοιπὸν πρὸς διάθεσιν τοῦ καπνοῦ πρέπει καὶ δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλων νομοθετικῶν μέτρων νὰ ἐνισχυθῇ.

Α. Μάρκου. Ἔκρινε προσέτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι πρέπει νὰ παρασχεθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Υ. Κ. Π. τὸ δικαίωμα νὰ συντομεύσῃ τὴν προθεσμίαν μεταξὺ διακηρύξεως τοῦ διαγωνισμοῦ δι' εἴδη τινὰ διαπραγματευόμενα εἰς τὰ χρηματιστήρια τῶν ἐμπορευμάτων, ὡς εἶναι τὰ ἄλευρα, τὰ δημητριακά, αἱ ζαχάρεις, καὶ ὁ καφὲς ἡ τιμὴ τῶν ὁποίων ὑφίστανται αὐξομειώσεις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Ἑτέρα πρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς ἀφορᾷ εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῶν διενεργουμένων διαγωνισμῶν τῶν τρίτων, ἐνδιαμέσων προσώπων, τὰ ὁποῖα ὅλως ἀναρμόδια καὶ πολλάκις ξένα πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῶν προσφερόμενα εἴδη, οὐδὲν ἄλλο σκοποῦσι διὰ τῆς μεσολαβήσεώς των εἰμὴ τὴν ἐπιδίωξιν εὐκόλου κέρδους. Ὁ ἀποκλεισμὸς οὗτος θὰ ἐπετυγχάνετο ἐὰν ὑπεχρεοῦντο σι οἱ μετέχοντες τοῦ διαγωνισμοῦ νὰ δηλώσουν τὸν οἶκον τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύουν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Σωστό, ἀλλὰ γιὰ τὸ σιτάρι καὶ τὴν ζάχαρι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀντιπροσωπεύουν κανένα ; Δὲν ἠμποροῦν νὰ προβαίνουν οἱ ἴδιοι εἰς τὰς ἀγοράς ;

Α. Μάρκου. Λαμβάνεται πρόνοια προκειμένου περὶ ἐμπόρων τοῦ ὑπὸ προμήθειαν εἴδους. Ἐπίσης ἔκρινεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι πολλάκις ἀποφάσεις αὐτῆς κατὰ προμηθευτῶν τινῶν, μὴ κατορθωσάντων οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῶν νὰ ἐκπληρώσουν ἐμπροθέσμως τὰς ὑποχρεώσεις των, ὑπῆρξαν πράγματι αὐστηραί. Ἐκρίθη δὲ ὡς ἐκ τούτου σκόπιμον ὅπως παρασχεθῇ εἰς τοὺς προμηθευτὰς τούτους τὸ δικαίωμα τῆς προσφυγῆς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον εἰδικῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ δύο ἐκπροσώπων τοῦ Δημοσίου καὶ τριῶν ἐμπόρων.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πρὸς θεοῦ μὴ μπλέξωμεν μὲ δικαστικούς.

Α. Μάρκου. Ὑπάρχουν καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ εἰς Διευθυντὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Διατί νὰ μὴ δύναται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ ἀνακόψῃ οὕτως εἰπεῖν τὴν πρώτην ἀπόφασιν ἐνώπιον τῆς ἰδίας ἐπιτροπῆς, καταβάλλων ὅμως παράβολον πρὸς πρόληψιν καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ;

Α. Μάρκου. Ἔστω καὶ αὐτό. Ὡς πρὸς τὴν σύγκρισιν μονίμου ὑπηρεσίας ἐλέγχου καὶ παραλαβῶν ὑλικοῦ ἐν Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ, ὡς καὶ τὴν σύστασιν κεντρικῆς ἀποθήκης ἐφοδιασμοῦ εἰδῶν γραφείου καὶ ἄλλου συναφοῦς ὑλικοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ συνεφώνησε κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον. Ἐκεῖνο τὸ σημεῖον τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαιότατην τὴν συμπλήρωσιν εἶναι τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὡρισταμένων διατυπώσεων καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου. Εἰς ἀμφότερα τὰ σημεῖα τοῦτα ἔκρινεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι πρέπει νὰ παρασχεθῇ πᾶσα δυνατὴ διευκόλυνσις οὕτως ὥστε καὶ ἡ καταβολὴ τοῦ ἀντιτίμου πρὸς τὸν δικαιοῦχον νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ταχύτερον καὶ ἡ παραλαβὴ τοῦ ἐμπορεύματος, ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου νὰ ἐπιταχυνθῇ. Διὰ τὴν πρώτην περίστασιν ἐρίθη σκόπιμος ἡ παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ κρατι ῶν προμηθειῶν ἀπόσπασις εἰδικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ. Διὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν προτείνεται ὁ καθορισμὸς χρονικοῦ διαστήματος τριῶν ἑβδομάδων ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνέτως νὰ συντελεσθῇ ὅλη ἡ προπαρασκευαστικὴ τῆς παραλαβῆς διαδικασία.

Αὗται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς αἱ κυριώτεραι τροποποιήσεις τὰς ὁποίας προτείνει ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** ἐκφράζει τὴν χαρὰν του διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, μέλοντος, ὡς λέγει, νὰ ἐξυπηρετήσῃ σπουδαίως τὸ κυριώτερον ἐθνικὸν προϊόν, τὸν καπνόν. Καὶ τὴν χαρὰν του ταύτην ἐπαυξάνει, τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἐκ τῶν πρώτων ὑποδείξας τὸ μέτρον αὐτὸ τῆς προστασίας τοῦ καπνοῦ. Αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὴν σκοπιμότητα τοῦ μέτρου τούτου, εἶναι ἀβάσιμοι, διότι ἡ ἐγγύησις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα ὅλων τῶν ἐγγυήσεων τὰς ὁποίας παρέχει ὁλόκληρος ὁ νόμος περὶ κρατικῶν προμηθειῶν. Ἐν τέλει συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις μελετήσῃ τὸ κρατοῦν ἀπὸ ἐτῶν σχετικὸν σύστημα ἐν Βουλγαρίᾳ ἵνα μὴ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ μέτρου ἀνακύψουν δυσχέρειαι, μέτρου τὸ ὁποῖον καὶ ἂν ἀκόμη ὑποτεθῇ ὅτι ἐπιβαρύνει ὀλίγον τὸ Κράτος, ὠφελεῖ ἐν τούτοις σημαντικῶς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** συνιστᾷ ὅπως ληφθῇ πρόνοια ἵνα μὴ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν κρατικῶν προμηθειῶν δημιουργῇ δίκας, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀσκόπους καὶ ἐπιζημίους διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπ. Οἰκο.) παρακαλεῖ ὅπως τὸ σχέδιον νόμου ψηφισθῇ σήμερον εἰς α' ἀνάγνωσιν μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅπως αἱ τροπολογίαι τῆς ἐπιτροπῆς αἱ ὁποῖαι

ἤθελον γίνῃ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δεκταί, συζητηθοῦν κατὰ τὴν β' ἀνάγνωσιν.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγιγώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτόν, εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀπαγορεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Α. Παπαναστασίου.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον σκοπεῖ κυρίως τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἀποκεντρώσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ.) Καὶ τὴν ταχυτέραν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ κέντρῳ.

Α. Παπαναστσίου. Γνωρίζετε τὴν ἱστορίαν τῶν Συμβουλίων καὶ τὰ ἄτοπα τὰ ὁποῖα ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῆς διαλύσεως αὐτῶν ἐπὶ δικτατορίας. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Ὑπουργοί, ὁσηνδήποτε ἀξίαν καὶ ἂν ἔχουν, δὲν ἠμποροῦν νὰ κατέχουν πλήρως ὅλα τὰ ζητήματα. Βεβαίως ἡ ἀπόλυτος δέσμευσις τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ μέρους τῶν συμβουλίων δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ἐφόσον ὅμως εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ πρέπει νὰ βασίζεται εἰς πλήρη γνῶσιν τῶν ζητημάτων καὶ ἐπὶ στοιχείων τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ αὐτὸς πάντοτε ὑπ' ὄψει του, νομίζω ὅτι δὲν συμφέρει ἡ κατάργησις τῶν γ.ωμοδοτικῶν Συμβουλίων, καὶ μάλιστα καθ' ὃν τρόπον προτείνεται, δ' ἁπλῶν διαταγμάτων. Τὸ παρελθὸν μᾶς ἀπέδειξεν πόσον ἐπιβλαβὴς ὑπῆρξεν ἡ κατάργησις τῶν Συμβουλίων τούτων ἀπὸ Ὑπουργούς, καλῆς πίστεως βεβαίως, ἀλλὰ φιλοδόξους. Ἐὰν ὁρισθῇ ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῶν Συμβουλίων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν, νομίζω ὅτι ἐπιτυγχάνεται οὕτω μία λύσις μὴ δεσμεύουσα μὲν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ καὶ μὴ παραμερίζουσα τελείως τὰ Συμβούλια. Συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποκεντρώσεως ἐτόνισα τὴν ἀνάγκην ὅπως πρὸς ἐπιτυχῆ λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ ὀργανώσωμεν πλήρως τὴν ἀποκέντρωσιν. Μεταβιβάζοντες εἰς τοὺς γενικοὺς διοικητὰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ὑπουργῶν δὲν λύομεν τὸ ζήτημα. Ἀντιθέτως φοβοῦμαι ὅτι ἡ παροχὴ εἰς τοὺς γενικοὺς διοικητὰς πλήρους δικαιοδοσίας, καθ' ὃν τρόπον ἐπιδιώκεται, θὰ ἐξεγείρῃ μετ' ὀλίγον τὸν λαὸν τῶν ἐπαρχιῶν ὁ ὁποῖος θὰ ζητήσῃ τὴν ἐπαναφορὰν τῶν ζητημάτων εἰς τὸ κέντρον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρεξηγεῖτε τὸ ζήτημα.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν τὸ παρεξηγῶ καθόλου ἡ διάταξις εἶναι σαφής. Ἐπιτρέπει τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἀπ' εὐθείας τῶν γενικῶν διοικητῶν θεμάτων τῆς ἁρμοδιότητος τῶν συμβουλίων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἤθελα τοῦτο νὰ τονίσω δὲν πρέπει νὰ θιγῇ ὁ ὑπάρχων περιορισμὸς τῶν συμβουλίων. Ἂς μὴ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ γνωμοδότησις αὐτῶν. Νὰ μὴ παραμερισθοῦν ὅμως ταῦτα ἐντελῶς, ἰδίως δὲ προκειμένου περὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὅπου εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ ἡ αὐτοδιοίκησις ἄνευ τοπικῶν συμβουλίων. Καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ στραφῇ ἀμέριστος ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν πλήρη ὀργάνωσιν τοπικῶν συμβουλίων παρὰ ταῖς γενικαῖς διοικήσεσι.

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. Ε. Κουλουμβάκης.

Ε. Κουλουμβάκης. Μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἀπευθύνομαι πρὸς τὴν Βουλήν, ἵνα συνεχίσω τὴν συζήτησιν διακοπεῖσαν πρὸ 18 ἐτῶν. Τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον εἶναι σπουδαιότατον. Χθὲς ἀκόμη ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα πατάσσοντες μίαν μερίδα ὑπαλλήλων, ἀσήμαντον εὐτυχῶς, ἡ ὁποία σκοπεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ὑπαλληλοκρατίαν. Κατὰ βάσιν δὲν διαφωνῶ πρὸς τὸ νομοσχέδιον. Πρέπει ὅμως νὰ συμπληρώσωμεν. Πρέπει νὰ τροποποιήσωμεν ἐν πρώτοις τὸν τίτλον αὐτοῦ, διότι βλέπω ὅτι ὑπάρχουν εἰς αὐτὸν πολλαὶ δοτικαί.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶναι ἡ καθαρεύουσα τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζετε.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν εἶναι αὐτό, εἶναι ἡ ἄγνωστος τῆς ἐθνικῆς γλώσσης. Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθω εἰς τὸ ζήτημα. Παρατηρῶ ὅτι ἡ β' περίοδος τῆς β' παραγράφου τοῦ ἄρθρου μόνου παρέλκει τελείως διότι ὅ,τι εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται περιέχεται εἰς τὴν α' περίοδον.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). δὲν εἶναι τὸ ἴδιο;

Ε. Κουλουμβάκης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν οὐσίαν. Θὰ ἐτεθύμουν, κύριοι, νὰ περιληφθῇ εἰς τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον διάταξις ὁρίζουσα ὅτι ἡ ἔννοια πάσης ἐν τοῖς νόμοις ἐκφράσεως περὶ ὑποχρεωτικῆς διὰ τοὺς Ὑπουργοὺς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου εἶναι τὸ ἀπαραίτητον τῆς ὑπάρξεώς της διὰ νὰ διατάξῃ ἕτεστα κατὰ τὴν κρίσιν του καὶ ὑπὸ εὐθύνην του ὁ Ὑπουργός.

Π. Εὐριπαῖος. Ὅταν εἶναι γνώμη δὲν εἶναι ὑποχρεωτική.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἐν ὀνόματι τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος ἀξιῶ νὰ μὴ ὑπάρχουν παρὰ μόνον γνωμοδοτικὰ συμβούλια. Πῶς θὰ εἶναι ὑπεύθυνος ὁ Ὑπουργός, κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος ἐφόσον θὰ ὑπογράφῃ ὑποχρεωτικῶς; Πῶς θὰ κληθῇ ὁ Ὑπουργὸς ὅταν ἄλλος εἶναι ὁ διατάσσων καὶ ἄλλος ὑπεύθυνος. Ὅταν, κύριοι, δὲν τηρῶνται αἱ διατάξεις αὐταὶ τοῦ Συντάγματος, τότε ἀναστρέφεται τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα καὶ μεταβάλλεται εἰς συνδικαλισμὸν τῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ἐπείγει, διότι οἱ καιροὶ δὲν εἶναι μενετοί, νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ. Διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε, κύριοι, εἰς ποῖον σημεῖον ἔφθασεν ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ σᾶς ἀναγνώσω ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀνακοινωθὲν τὸ ὁποῖον ὁ Πρόεδρος τῆς ὁμοσπονδίας τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐξέδωκε σήμερον εἰς ἀπάντησιν μέτρου ληφθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας (ἀναγιώσκει). Μέχρι τοῦδε κύριοι, εἴχομεν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων, οἱ ὁποῖοι ὡμίλουν ἐξ ὀνόματος τῶν πολιτικῶν μερίδων καὶ διημείνων τὰς γνώμας αὐτῶν. Σήμερον βλέπεται ὅτι ἔχομεν ἐξωκοινοβουλευτικὰ κόμματα τὰ ὁποῖα συζητοῦν πρὸς αὐτὴν τὴν Βουλήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μετά τινας ἡμέρας θὰ συζητήσωμεν τὸν καταστατικὸν χάρτην, ὁπότε θὰ σᾶς δοθῇ εὐκαιρία νὰ ἀναπτύξετε εὐρύτερον τὰς ἀπόψεις σας ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

Ε. Κουλουμβάκης. Βεβαίως θὰ ὁμιλήσω ἐπ' αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου. Καὶ σᾶς τὸ λέγω ἀπὸ τώρα, θὰ ἀξιώσω, ἐν ὀνόματι τοῦ πολιτεύματος, τὴν κατ' ἀρχὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ διότι ἐπεβλήθη εἰς τὸ Κράτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἠμπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι πρὸς στιγμὴν συνεζητήθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἡ γνώμη ἐὰν ἀπέναντι τῆς στάσεως αὐτῆς, τῆς ἐπιβλητικῆς, μιᾶς μερίδος τοῦ δημοσίου ὑπαλληλικοῦ κόσμου θὰ ἔπρεπε νὰ δηλωθῇ ὅτι δὲν εἴμεθα καθόλου διατεθειμένοι νὰ εἰσαγάγωμεν αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον τώρα, ἀλλὰ θὰ τὸ εἰσηγηθῶμεν ὅταν πρέπει. Ἀλλὰ καὶ παρετηρήθη καὶ ὀρθῶς, ὅτι δὲν μποροῦμεν νὰ θεωρήσωμεν τὴν κίνησιν αὐτὴν τὴν συνδικαλιστικὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὡς ἐκπροσωποῦσαν πραγματικῶς τὸ περισσότερον καὶ τὸ καλύτερον μέρος τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ κόσμου καὶ ὅτι δὲν ἦτο σωστὸν μία Κυβέρνησις τόσον ἰσχυρὰ νὰ μὴ κάμῃ ἕν νομοθέτημα, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει παντοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ Κράτη τὰ πλέον δεσποτικά. Εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ στάτουμ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἶναι ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους, ὅπως ξέρετε, νόμους. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ φαντασθῆτε ὅτι εἰσηγάγομεν τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ διότι μᾶς τὸ ἐζήτησαν.

Ὁ κ. ***Ε. Κουλουμβάκης.*** συνεχίζων ἀναγινώσκει

ἄρθρον τῆς διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως χαρακτηρίζων αὐτὸ ὡς ὑπόδειγμα τὴν δημιουργίαν κράτους τῶν Σόβιετ. Καὶ τοῦτο, λέγει, ὡς ἐὰν ὁ ἐν λόγῳ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας ἀντεπροσώπευε πραγματικοὺς ὀπαδούς. Ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι φανταστικὴ εἶναι ἡ Ὁμοσπονδία αὐτή, φανταστικὰ τὰ μέλη της, φανταστικαὶ αἱ ἀρχαί της. Τὸ μέγα πλῆθος τῶν καλῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων διεμαρτυρήθη καὶ ὁσάκις ἐγένετο ἐν τῷ τύπῳ ἐπίθεσις ἐναντίον τῶν ἀναρχικῶν αὐτῶν προσπαθειῶν οἱ πλεῖστοι καὶ οἱ ἄριστοι δημόσιοι ὑπάλληλοι μὲ συνεχάρησαν εἰλικρινῶς διότι δὲν ἔχουν καμμιὰν διάθεσιν νὰ συγχέωνται πρὸς τοὺς ἄλλους.

Μ. Μαντᾶς. Δικαίως διαμαρτύρονται, διότι πεινοῦν.

Ε. Κουλουμβάκης. Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ἄνθρωπος.

Κανεὶς δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἀμείβονται ἐπαρκῶς οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀλλὰ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι μόνον ὁ στόμαχος πρέπει νὰ ὑπαγορεύῃ τὰς γνώμας καὶ τὰς πράξεις τῶν δημοσίων Ὑπαλλήλων. Καταγόμενος γνησιώτατα ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1909, εἶπον πρὸς τὸν σεβαστόν μου ἀρχηγόν. Θὰ ἔχω πάντοτε μίαν γνώμην. Εἰς τὴν ψηφοφορίαν θὰ εἶμαι ὁ πειθαρχικώτερος ὅλων. Ἐν τούτοις ἐπιφυλάσσομαι καὶ ὡς πρὸς τὴν γνώμην μου νὰ συνεχίσω ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶπον σήμερον, παρακαλῶν τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ προσθέσῃ καὶ εἰς τὸ σημερινὸν νομοσχέδιον κάτι τι, τὸ ὁποῖον νὰ ἐνδεικνύῃ ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἠρχίσαμεν νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί, πρέπει νὰ σᾶς ἐξηγήσω ποῦοι εἶναι οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι ἤγαγον τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ ποῖοι οἱ σκοποὶ οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκονται δι' αὐτοῦ. Ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰσηγάγομεν τὴν συγκρότησιν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, εἰς τὰ ὁποῖα παρεπέμπετο εἷς μεγάλος ἀριθμὸς ὑποθέσεων, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα σιγὰ σιγὰ ἔφθασεν εἰς μίαν κατάχρησιν, ἡ ὁποία σήμερον εἶναι ἀφόρητος. Ὀλίγιστα εἶναι αἱ ὑποθέσεις ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι εἰσάγονται εἰς τὰ Ὑπουργεῖα καὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἀποφασισθοῦν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν, μὲ τὸν ἁρμόδιον Τμηματάρχην ἢ τὸν ἁρμόδιον Διευθυντήν, διότι αἱ περισσότεραι πηγαίνουν εἰς τὰ Συμβούλια. Σημειωτέον ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα διαφόρων νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα εἰσηγήθησαν, ἐπεξεργάσθησαν, διὰ νὰ μὴ εἴπω ὅτι ἐπέβαλον, αἱ διάφοροι Ὑπηρεσίαι. Ἐντεῦθεν ὅμως προῆλθε μία κατάστασις πραγμάτων ἡ ὁποία εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἁρμὰς τῆς μεγάλης δυσφορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τῆς διοικήσεώς του. Δὲν τελειώνουν κύριοι αἱ ὑποθέσεις διότι δὲν ἀρκεῖ νὰ εἰσαχθῇ μέσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἀπὸ τὸ πρωτόκολλον, ἀλλὰ νὰ χρειασθοῦν μῆνες καὶ μῆνες, καὶ πολλάκις ὅταν θέλετε νὰ βρῆτε σὲ ποιὸ σημεῖον εἶναι μία ὑπόθεσις, δὲν τὴν βρίσκετε διότι δὲν ξεύρετε σὲ ποιὸ συρτάρι τοῦ γραφείου ἑνὸς τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὰ συμβούλια εὑρίσκετ:. Ζητῶ λοιπὸν ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ Διαταγμάτων Προεδικῶν ἀπαφασίσῃ νὰ ἀφαιρέσῃ ὅσας νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ἀφαιρέσῃ ἐκ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τῶν Συμβουλίων, ρυθμίσῃ δὲ καὶ τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν συμβουλίων κατὰ τρόπον διάφορον ἀπὸ τὸν σημερινὸν, διότι ὑπάρχουν συμβούλια πολυμελέστατα τὰ ὁποῖα δύο μόνον πράγματα κατορθώνουν. Νὰ προκαλοῦν πολλὰς δαπάνας—διότι τὰ μέλη εἶναι πολλὰ—καὶ μεγαλυτέραν παρέλκυσιν τῶν ὑποθέσεων διότι εἶναι δυσκολώτατον νὰ τοὺς συγκεντρώσῃ ὅλους αὐτοὺς νὰ λάβουν μίαν ἀπόφασιν. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ζητεῖ ἐν πλήρει συνειδήσει τῶν εὐθυνῶν νὰ τῆς δώσετε τὸ δικαίωμα νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῶν συμβουλίων τούτων, διὰ νὰ ἀφαιρέσῃ πολλὰς τῶν ὑποθέσεων τῆς καθημερινῆς διοικήσεως ἀπὸ τὰ Συμβούλια καὶ διὰ νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν Συμβουλίων ἐπὶ τὸ μετριοφρονέστερον, τὸ ὀλιγαριθμότερον, ἐν πάσει περιπτώσει.

Εἷς Βουλευτὴς. Πάντως ὅμως μὲ γνωμοδοτικὴν δύναμιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Περὶ αὐτοῦ δὲν πραγματεύεται τὸ παρὸν Νομοσχέδιον. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι, εἰσάγων τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν ἔχω ἤδη πολλὴν ἐργασίαν διεξαγάγει μὲ τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα ἔχω ἀνταλλάξει μεγάλην, ἀρκετὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τοὺς λέγω : «Τοῦτο νομίζω πρέπει νὰ γίνῃ ἔτσι, ἐκεῖνο ἔτσι, αὐτὸ ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον καὶ νὰ μετατεθῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν κλπ.» Ἔχω δὲ προχωρήσει πολύ, δὲν φέρω ὅμως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰς λεπτομερείας αὐτάς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πρὸ πολλοῦ καιροῦ συνήντησα ταύτην τὴν ὑπόθεσιν. Συνῆλθε τὸ Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ 15 μέλη, ἴσως καὶ περισσότερα. Κάθε μέλος ἀπὸ αὐτὰ ἐπῆρε διὰ τὴν συνεδρίασιν 200 δρ. διὰ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τίνος ζητήματος; Διὰ νὰ πωληθῇ ἀπὸ ἕνα μοναστηριακὸν κτῆμα μία ἐλαιά, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἐπάνω ἀπὸ 500 δρ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ αὐτό!

Ι. Συρογιάννης. Ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔχων 21)2 ἐτῶν ὑπηρεσίαν κατορθώνει νὰ λαμβάνῃ 9 χιλ. δρ. μὲ τὰ συμβούλια ἐνῷ ὅταν ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων ἔπρεπε νὰ πέρνῃ μισθὸν 1500 δραχ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον τοῦ μισθοῦ.

Τινὲς βουλευταί. Ὑπερβαίνει.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι, δύο εἶναι οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι μὲ ἤγαγον νὰ φέρω τὸ παρὸν νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον θεωρῶ ὅτι εἶναι ἀπὸ τὰ θεμελιωδέστερα τὰ ὁποῖα εἰσάγει ἡ Κυβέρνησις, μολονότι εἶναι τόσον σύντομον καὶ τόσον μετριόφρων κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν. Πρῶτον νὰ διευκολύνωμεν τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων, ἀναθέτοντες εἰς τὸν Ὑπουργὸν μαζὶ μὲ τὸν Τμηματάρχην ἢ τὸν Διευθυντὴν νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν καθημερινῶν ὑποθέσεων τῆς διοικήσεως (χειροκροτήματα). Δὲν προσθέτει καμμίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν καλλιτέραν διοίκησιν ἡ ὕπαρξις ἑνὸς Συμβουλίου. Τοὐναντίον διασπᾷ περισσότερον τὴν εὐθύνην. Δὲν θίγω αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ ὑποχρεωτικὸν ἢ μὴ ὑποχρεωτικὸν τῶν ἀποφάσεων, τῶν γνωμοδοτήσεων τῶν Συμβουλίων. Εἰς ἄλλην ὥραν θὰ τὸ φέρωμεν, διότι δὲν μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ τὸ ἔχω μελετημένον, ἀλλὰ σᾶς λέγω ὅτι ἡ καθημερινὴ διοίκησις πρέπει νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰ συμβούλια καὶ νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν Ὑπουργόν. Ἀρκετὴ ἐγγύησις περὶ τῆς καλῆς διοικήσεως καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἀποφασίζῃ ἀπὸ τὸ κεφάλι του εἶναι ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἔχῃ τὴν προσυπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου Τμηματάρχου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ, αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸν διότι ἠσφαλίσαμεν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἀρκετὴν ἀνεξαρτησίαν, μάλιστα βλέπομεν ὅτι κοντεύει νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τὰ ὁποῖα ἠθελήσαμεν, ἐδώσαμεν εἰς αὐτοὺς ὅλας τὰς ἐγγυήσεις τῆς μονιμότητος, ὥστε νὰ μὴ ἐπηρεάζωνται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν καὶ ἔχουν τὸ θάρρος νὰ εἴπουν ὅτι δὲν προσυπογράφουν ἢ προσυπογράφουν μὲ ἐπιφύλαξιν. Ἀλλὰ ἤθελα νὰ κάμω αὐτὸ τὸ γεγονὸς διὰ νὰ ἀφαιρέσω πλείστας τῶν ὑποθέσεων ἀπὸ τὰ Συμβούλια καὶ δι' ἄλλους λόγους διότι ὅλα νομίζω τὰ κόμματα θέλουν νὰ πᾶμε εἰς τὴν ἀποσυγκέντρωσιν, ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ μεταδώσωμεν δηλαδὴ ἐξουσίαν εἰς τὰ περιφερειακὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως διὰ νὰ κατορθώσωμεν νὰ διευκολύνωμεν τὴν διοίκησιν εἰς τὸν λαὸν καὶ νὰ μὴ ἀναγκάζωνται νὰ ἔρχωνται ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ διαλευκάνῃ τὰς ὑποθέσεις του. Λοιπὸν δὲν ἠμποροῦμεν αὐτὸ νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν ἂν δὲν ἐλαφρύσωμεν ἀπὸ τὸ κέντρον τὸν Ὑπουργόν,

ἂν δηλαδὴ δὲν μεταδόσωμεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν μὲ τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις, διότι ἂν δὲν τὸ κάμωμεν αὐτὸ ἠμποροῦμεν νὰ μεταδόσωμεν τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς γενικοὺς διοικητὰς μὲ γενικώτερα μέτρα ἢ εἰς τὰς Νομαρχίας μὲ στενώτερα.

Ν. Ἀσκούτσης. Εἶναι ἀτελὲς τὸ Νομοσχέδιον εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, δὲν προβλέπεται.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ προστεθῇ καὶ εἰς τὰς Νομαρχίας. Δὲν θὰ μεταδόσωμεν εἰς τὰς Νομαρχίας βέβαια τὴν ἐξουσίαν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἀλλὰ ἀρκετὰς ἐξουσίας ἀπὸ αὐτάς, καὶ νὰ μὴ ἔχετε ἀμφιβολίαν ὅτι μία τοιαύτη μεταρρύθμισις θὰ εἶναι ἀληθινὰ μία βελτίωσις ἀπότομος, σχεδὸν ἐπαναστατική, εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν ὑπαλλήλων.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἤθελον νὰ σᾶς δόσω μίαν πληροφορίαν, κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως. Ὅταν ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσηγήθην τὸ Νομοσχέδιον περὶ αὐτοδιοικήσεως ἦλθεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μία Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ἐπιτροπὴ ξενοδόχων καὶ μοῦ ἐξέθεσε τὸ παράπονόν της συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι αὐτοὶ ἀδικοῦνται ἐκ τοῦ μέτρου αὐτοῦ. Τοὺς εἶπον ὅτι δὲν ἐνόησα τί ἔλεγον καὶ μοῦ ἀπήντησαν ὅτι ἀδικοῦνται, διότι οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι θὰ ἤρχοντο ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν διὰ τὰς ὑποθέσεις των δὲν θὰ ἔρχωνται πλέον καὶ θὰ χάσουν τοὺς πελάτας των.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως μοῦ εἶπεν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃς αὐτὴν τὴν μεταφορὰν πολλῶν ὑποθέσεων ἀπὸ τὸ κέντρον εἰς τὴν περιφέρειαν, πρέπει νὰ ὀργανώσῃς τὰς περιφερειακὰς ἀρχάς. Βεβαία θὰ τὰς ὀργανώσωμεν. Ἐννοῶ πολὺ καλὰ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς τὸ κέντρον ὁ Ὑπουργὸς νὰ μὴ δύναται νὰ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν χωρὶς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου καὶ ὁ διοικητὴς νὰ λαμβάνῃ μόνον τὴν ἀπόφασιν, ὁ διοικητὴς ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον. Εἰς τὰς διοικήσεις θὰ δόσωμεν ὑπαλλήλους, ἐλπίζω ὅτι καὶ ἀπὸ τὸ κέντρον θὰ ἀποστέλλωμεν ὑπαλλήλους καὶ θὰ τοὺς ὑποχρεώσωμεν νὰ μεταβοῦν ἐκεῖ, ἀλλὰ ἄρθρον πρῶτον τῆς ἀποσυγκεντρώσεως εἶναι νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἐξουσία τῆς ἀποσπάσεως πολλῶν ὑποθέσεων, διότι ὅλων αὐτῶν τῶν ὑποθέσεων ἐξουσίαν μποροῦμεν νὰ μεταδόσωμεν εἰς τοὺς διοικητὰς πολλὰς δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς Νομάρχας. Δὲν ἔπεται ὅτι εἰς τὰς Γενικὰς διοικήσεις δὲν θὰ κάμνωμεν καὶ συμβούλια, διότι εἶναι εὐκολώτερον νὰ εἶναι ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπιτυχῆ ἀπόδοσιν τῆς δικαιοσύνης, ὄχι τῆς νομικῆς ἀλλὰ τῆς διοικητικῆς, ἡ ὁποία εἶναι τὸ ψωμὶ καὶ τὸ τυρὶ τῆς κοινωνίας κάθε ἡμέραν. Εἰς τὰ δικαστήρια πηγαίνει κανεὶς πολὺ σπανιώτερα παρὰ εἰς τὴν διοίκησιν. Δέχομαι καὶ τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπέκτασιν καὶ εἰς τὴν Νομαρχίαν, καὶ παρακαλῶ νὰ ψηφισθῇ εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν. Ἤθελα νὰ εἶπω ἀκόμη καὶ τὸ ἑξῆς. Ὁ συνάδελφός μου κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς μοῦ παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα διὰ τῶν διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδόσωμεν, νὰ καταργήσωμεν καὶ τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν Συμβουλίων καὶ πολλὰ πράγματα, διότι λέγει ὅτι δυνάμεθα.....(ἀκαταλ.).

Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶμαι ἕτοιμος νὰ κρίνω αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Τὸ νομοσχέδιον ἐπιπροσθέτως μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ καταργήσωμεν καὶ τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς γνωμοδοτήσεως καὶ νὰ κανονίσωμεν τὰς ἁρμοδιότητας.

Ν. Ἀσκούτσης. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὄχι μόνον ἀπεδέχθη τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ὑπερεθεμάτισε διὰ τὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐξουσιοδότησιν, ὅπως περιορίσῃ τὰς ἁρμοδιότητας καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν περιφήμων αὐτῶν Συμβουλίων. Ὁ ὀλίγος χρόνος ὃν εἴχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐπήρκεσε νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν δαίδαλον ὅλων αὐτῶν τῶν Συμβουλίων. Ἀρκεῖ μόνον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας λειτουργοῦν 20 τοιαῦτα. Ἤδη, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, πολλαὶ τῶν ἁρμοδιοτήτων τῶν Συμβουλίων δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν εἰς τὸν Ὑπουργόν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιπροσθέτως ἔχει τὴν γνώμην ὅτι καὶ εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα δύνανται νὰ συσταθοῦν συμβούλια, ἔχει δὲ ἐπίσης τὴν γνώμην ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι τὰ κανονιστικὰ διατάγματα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ περιορισμὸς νὰ ἐκδίδωνται ἐφ' ἅπαξ, ἀλλὰ νὰ τεθῇ χρονικὸν ὅριον αὐτῶν ἓν ἔτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μάλιστα, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους αὐτοῦ θὰ ἔχῃ ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις της ἡ Ἐκτελεστικὴ ἐξουσία.

Ν. Ἀσκούτσης. Πρέπει ἐπίσης νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ οἱ Νομάρχαι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μάλιστα καὶ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἑτεροπολογήθη.

Α. Παπαναστασίου. Ὅπως βλέπω τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῇ, διότι φαίνεται ὅτι τὸ ἐπιδοκιμάζει ἡ Βουλή. Φοβοῦμαι ὅμως μήπως μὲ τὴν ἐλευθερίαν ποὺ εἶναι διατυπωμένον τὸ νομοσχέδιον καταργήσωμεν καὶ χρήσιμα συμβούλια.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὑπάρχει νόμος, κ. Συνάδελφε, διὰ τὰ Τ.Τ.Τ. καθ' ὃν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ προκειμένου περὶ πραγωγῶν, καί, ἂν δὲν τύχουν ἐντὸς 10 ἡμερῶν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, δημοσιεύεται ἡ πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐφαρμόζεται.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ σφάλμα σας εἶναι ὅτι ἀπὸ μίαν περίπτωσιν γενικεύεται τὰ πράγματα. Ἐγὼ γνωρίζω πολλὰ συμβούλια ἄτινα εἶναι χρησιμώτατα.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τὰ τεχνικὰ μάλιστα.

Α. Παπαναστασίου. Μάλιστα, καὶ ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης νὰ περιορισθῇ ἡ δικαιοδοσία πολλῶν συμβουλίων καὶ νὰ μεταβιβασθοῦν καὶ αἱ ἁρμοδιότητές των, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως φθάσωμεν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ἄλλον ἄκρον. Τὸ νομοσχέδιον λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐντὸς ἔτους διὰ διαταγμάτων θὰ κανονίσῃ τὰ ζητήματα. Ἐὰν τυχὸν προχωρήσωμεν πέρα πέρα θὰ τὸ διορθώσωμεν.

Α. Παπαναστασίου. Αὐτὸ συνιστῶ, νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον. Δεδομένου ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ συνιστοῦν συμβούλια, τὰ ὁποῖα ἀπαφαίνονται ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ περιορίσωμεν τὴν σύνθεσιν τῶν συμβουλίων καὶ νὰ ἀναθέσωμεν εἰς αὐτὰ ὀλιγωτέρας ὑποθέσεις.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ μεγάλη, λέγει, δικαιοδοσία τῆς ὁποίας ἀπήλαυεν ἄλλοτε ὁ Ὑπουργὸς ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ τεθοῦν περιορισμοὶ καὶ πρὸς τοῦτο ἐθεσπίσθησαν τὰ Συμβούλια. Μὲ ταῦτα ὅμως δὲν νομίζω ὅτι μετριάζεται ἡ εὐθύνη καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ὑπουργοῦ ἀφοῦ αἱ γνῶμαι αὐτῶν εἶναι συμβουλευτικαί, δεδομένου ὅτι τὸ ὑποχρεωτικὸν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν εἶναι ὅλα τὰ προσωπικὰ ζητήματα ὑποχρεωτικά.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐξαιρεῖ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 114 τοῦ Συντάγματος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑποχρεωτικαὶ εἶναι ὄχι αἱ γνωμοδοτήσεις ἀλλὰ αἱ ἀποφάσεις τῶν Συμβουλίων περὶ ὑποβιβασμοῦ καὶ παύσεως.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου ἀφοῦ αἱ περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 114 ἐξαιροῦνται. Πρόκειται περὶ τῶν γνωμοδοτήσεων ἢ ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων τὰ ὁποῖα εἶναι θεσπισμένα ἐκτὸς

τοῦ ἄρθρου 114. Τὴν θέσπισιν αὐτῶν προεκάλεσεν ἡ σκέψις μήπως οἱ Ὑπουργοί, ὡς μὴ εἰδικοί, δὲν εἶχον ἐπάρκειαν γνώμης, μὴ θεωρηθείσης ἐπαρκοῦς καὶ τῆς τοιαύτης εἴτε τοῦ Διευθυντοῦ εἴτε τοῦ Τμηματάρχου. Μάλιστα ἡ Κυβέρνησις μὲ τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον ἐπεκτείνει τὴν ἀναγκαιότητα τῆς γνωμοδοτήσεως καὶ εἰς ἄλλα σπουδαιότερα ζητήματα. Πράγματι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναμίξεως τῶν Συμβουλίων ἔλαβεν ἐπέκτασιν πέραν τοῦ ἀπαιτουμένου μέτρου, διότι αἱ ὑπηρεσίαι ἐκ συγκεντρωτικοῦ πνεύματος ἐπεξετάθησαν πέραν τοῦ δέοντος καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀληθῶς ἔρχεται νὰ θεραπεύσῃ τὸ ἄτοπον αὐτό. Ὅπως ὅμως εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς δὲν ὑπάρχει σκέψις νὰ καταργήσωμεν τὰ συμβούλια τελειωτικῶς, διὰ νὰμὴ φθάσωμεν νὰ εἶναι πάλιν ἀνεπαρκὴς ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Τμηματάρχου. Αἱ ἀπόψεις αὗται ἐκτίθενται διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν διαταγμάτων. Δὲν εἶναι π.χ. εἰς τὴν σκέψιν μας νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἁρμοδιότης συμβουλίων ὅπως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κάθε ἄλλο.

Π. Τσαλδάρης. Πρέπει μᾶλλον τὰ συμβούλια νὰ εἶναι ὀλιγαριθμώτερα διὰ νὰ γίνεται καλλιτέρα σκέψις καὶ ἀπόφασις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει κάθε περιορισμὸς τῆς ἁρμοδιότητος πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ φειδοῦς καὶ νὰ μὴ θιχθοῦν τὰ τεχνικὰ συμβούλια. Ἀλλὰ γεννᾶται καὶ εἷς δισταγμὸς διὰ τὸ μέτρον. Εἰς τὸ κέντρον εἶναι ὁ Ὑπουργός, ὁ Διευθυντὴς καὶ ὁ τμηματάρχηςκαὶ εἷς ἕκαστος ἔχει ἕνα κῦρος ἀνώτερον καὶ εἶναι ἐγγύτερον πρὸς τὴν εὐθύνην, ἣν ἔχει. Ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ μὲ τὰς Γεν. Διοικήσεις καὶ τὰς Νομαρχίας; Εἶναι κατηρτισμέναι αἱ ὑπηρεσίαι αὗται ὥστε νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς ἀνθρώπους, ὅπως οἱ νέοι Νομάρχαι, ἀπείρους πρὸς τὴν διοίκησιν; Δι' αὐτό, τονίζει, ἔχω νὰ κάμω καὶ τὴν τρίτην ταύτην σύστασιν νὰ προσέξητε ἰδίως εἰς τὴν χορηγηθησομένην εἰς τοὺς Νομάρχας ἐξουσίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν νομίζετε ὅτι μποροῦμε νὰ θέσωμεν εἰς τὸν νόμον ὅτι ἡ ἐπέκτασις γίνεται εἴτε δι' ὅλους εἴτε διά τινας τῶν Νομαρχῶν; Ἡμεῖς θέλομεν τὰς συνηθεστέρας ὑποθέσεις νὰ τὰς δώσωμεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν καὶ εἰς τὸν Νομάρχην, μπορεῖ ὅμως νὰ μεταδόσωμεν ὅλα τὰ δικαιώματα εἰς τοὺς Νομάρχας.

Π. Τσαλδάρης. Βεβαίως δι' αὐτὸ ἔκαμα τὴν σύστασιν, διότι δὲν ἔχομεν ἀκόμη οὔτε ἀποσυγκέντρωσιν οὔτε ἀνεπτύξαμεν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ περὶ τῆς ἀναλογίας Ὑπουργοῦ καὶ Νομάρχου. Πάντως χρειάζεται προσοχὴ ἵνα μὴ ἀντὶ ὠφελειῶν ἔχομεν ζημίας ἀπὸ τὸ μέτρον, καὶ δὴ τὰ δικαιώματα πρὸς τοὺς Νομάρχας νὰ δοθοῦν μετὰ περιορισμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰς μικροτέρας ὑποθέσεις θὰ τὰς ἀφίσουν εἰς τοὺς Νομάρχας.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ μέτρον νὰ εἶναι δοκιμαστικόν. Θὰ ἦτο δὲ ὀρθότερον τὰ διατάγματα νὰ γίνουν ἐφ' ἅπαξ ἵνα μὴ δι' ἐναλλασσομένων μεταβολῶν ἔχωμεν καταχρήσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Φοβοῦμαι μήπως πᾶμε λίγο παρὰ πέρα καὶ θέλω νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ διορθώσωμεν.

Π. Τσαλδάρης. Ἔχουν ἐξ ἄλλου ἐγερθῇ ἀμφισβητήσεις διὰ τὴν κατάργησιν τῶν ἁρμοδιοτήτων.

Ε. Κουλουμβάκης. Ὑποθέσατε ὅτι δὲν ὑπῆρχον νόμοι ὁρίζοντες ἁρμοδιότητα συμβουλίων. Θὰ ὑπῆρχε κώλυμα εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἵνα διὰ διαταγμάτων ὁρίζει τὸν μηχανισμὸν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας;

Π. Τσαλδάρης. Πάντως ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τῶν αὐτοπεριορισμῶν, ἀλλ' ὅπως γίνεται τώρα θὰ χρειάζεται καὶ ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς.

Π. Εὐριπαῖος. Ἡ Κυβέρνησις λέγει ἀρχίζει μὲ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἓν σταθερὸν βῆμα πρὸς τὴν ἀποσυγκέντρωσιν τῶν διαφόρων ἁρμοδιοτήτων τῶν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων. Κατὰ τὸ 1912 εἶχε ψηφισθῇ ὁ νόμος ΔΡΛΔ' περὶ ἀποσυγκεντρώσεως. ἀλλὰ μεταγενεστέρως ἀφῃρέθησαν αἱ ἁρμοδιότητες τῶν Γενικῶν Διοικητῶν καὶ ἐπανίσχυσε τὸ καὶ σήμερον κρατοῦν σύστημα μέχρις ἐπ' ἐσχάτων, ὁπότε ηὐρύνθησαν τὰ δικαιώματα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν ἀλλ' ἀορίστως, καὶ ἐπέρχεται καὶ δυσκολία ἕνεκα ἐλλείψεως ὑπαλλήλων. Ἤδη μὲ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐπέρχεται κάποια εὐχέρεια. Ἀλλ' ἐὰν ἐλευθερώσωμεν τοὺς Ὑπουργοὺς ἀπὸ τὰ Συμβούλια καὶπάλιν θὰ ἀποτελματωθῇ ὁ Ὑπουργὸς μὲ τὴν πληθώραν τῶν ὑποθέσεων. Ἡ ἔννοια μου, τονίζει, ἦναι νὰ μεταβιβασθοῦν αἱ ἁρμοδιότητες καὶ εἰς τὰ περιφερειακὰ ὄργανα, τουτέστιν τοὺς Γενικοὺς Διοικητὰς καὶ Νομάρχας, διότι μεταβιβαζομένης τῆς ἁρμοδιότητος εἰς μόνους τοὺς Ὑπουργοὺς θὰ ἐπιβαρύνωμεν τούτους καὶ δὲν θὰ ἐπισυχυνθῇ ἡ διεκπεραίωσις τῶν ὑποθέσεων, ἐνῷ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι, ὡς τοὐλάχιστον ἐγὼ νομίζω, ἡ ἀπολύτρωσις τοῦ ἐπαρχιακοῦ λαοῦ ἀπὸ τὸν ὑδροκέφαλον τῶν Ἀθηνῶν. Διὰ τοῦτο ἐπικροτοῦμεν τὸ νομοσχέδιον καὶ διότι γνωρίζομεν ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔχει κάμει ἀρκετὴν ἐργασίαν διὰ τὸν καταμερισμὸν τῶν ἁρμοδιοτήτων μὲ τὰς ἓξῆς ὅμως προσθήκας: νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταβιβάζῃ ἁρμοδιότητας καὶ εἰς τὰ περιφερειακὰ ὄργανα καὶ νὰ συγκροτῇ, ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη, γνωμοδοτικὰ συμβούλια εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα, καὶ τρίτον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπεκτάσεως διὰ διαταγμάτων νὰ ὁρισθῇ ἐνιαύσιον, διότιπολὺ πιθανὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀνακαλέσῃ διάταγμα ἐπεκτεῖνον ἢ περιορίζον κακῶς ἁρμοδιότητα τινά. Οὕτω ψηφιζομένου τοῦ νομοσχεδίου ἔχω τὴν πεποίθησιν, ἐπιλέγει, ἀπορρέουσαν ἀπὸ τὴν πολυετῆ πεῖραν μου ὅτι θὰ ἐξυπηρετηθοῦν αἱ λαϊκαὶ ἀνάγκαι καὶ θὰ ἀνακουρισθῇ ὁ ἐπαρχιακὸς λαός.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σκοπὸς λέγει τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ ἀφαιρέσωμεν ἁρμοδιότητας ἀπὸ τὰ Συμβούλια καὶ νὰ τὰς μεταβιβάσωμεν εἰς τοὺς Ὑπουργούς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μεταβιβάζωνται καὶ εἰς τοὺς Γενικοὺς Διοικητάς. Ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν τῆς ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων ἐδέχθημεν ἐνιαύσιον τοιαύτην καὶ ἔχομεν ἐλπίδας ὅτι μὲ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ θὰ βελτιωθῇ ἡ διοίκησις.

Ι. Βαλαλᾶς. Εἶναι λέγει ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τὴν πεῖραν ὅτι ὅταν δώσωμεν ἐξουσίαν εἰς τὸν Ὑπουργὸν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν μεταβιβάσωμεν πάλιν εἰς τὰ συμβούλια, καὶ ὅταν τὴν μεταβιβάσωμεν εἰς τὰ συμβούλια ἀναγκαζόμεθα πάλιν νὰ τὴν ἐπαναφέρωμεν εἰς τὸν Ὑπουργόν. Τὸ ἴδιον θὰ συμβῇ καὶ τώρα. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα ἦλθε καὶ καθώρισεν αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ ἂν δὲν ἐφαρμόσωμεν τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος καμμία ἀποσυγκέντρωσις δὲν θὰ γίνῃ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὀργανωθοῦν αἱ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ νὰ μεταβιβασθοῦν αἱ ἁρμοδιότητες εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ τὸ νομοσχέδιον κάμνομεν ἀρχήν.

Ι. Βαλαλᾶς. Δὲν ἐλπίζω νὰ γίνῃ τίποτε, διότι θὰ μεταβληθοῦν πάλιν αὐτά. Τὸ ζήτημα, τονίζει, τὸ ὁποῖον ἔρχεται νὰ θέσῃ τὸ νομοσχέδιον, εἶναι πολὺ σπουδαῖον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σᾶς παρακαλῶ νὰ συντομεύσητε τὴν ἀγόρευσίν σας, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Μὲ τὸ νομοσχέδιον σᾶς εἶπα ὅτι κάμνομεν μίαν ἀρχήν.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἀρχῆς εὐχόμεθα νὰ εὐδοκιμήσῃ.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκταὶ αἱ τροπολογίαι τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὡς καὶ τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον, ὡς ἑτροποποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους 1930—31» ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** συνε-

χίζων τὴν διακοπεῖσαν χθὲς ἀγόρευσίν του λέγει ὅτι θὰ εἶναι συντομώτερος ἀπὸ ὅσον χθὲς ὑπεσχέθη. Διότι δὲν σκέπτομαι, λέγει, παρὰ νὰ ἐκθέσω διὰ βραχέων τὰς σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἦγαγον τὴν Προοδευτικὴν Ἕνωσιν εἰς τὸ νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτήν, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιλαμβάνονται τὰ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς πιθανὰ ἐλλείμματα τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ ἀπὸ δημοσιονομικῆς ἀπόψεως ἐξέτασις τοῦ προϋπολογισμοῦ 1930—31 δὲν δύναται νὰ γίνῃ μεμονωμένως, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν 1929—30. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσηγούμενος τὸν προϋπολογισμὸν εὑρέθη πρὸ μιᾶς δυσχερείας, τὴν ὁποίαν ἀνωμολόγησε διότι δὲν ἦτο ἀκόμη συμπληρωμένον τὸ δεύτερον ἑξάμηνον ἵνα ἔχῃ ἀποτελέσματα αὐτοῦ. Ἦτο λοιπὸν ὑποχρεωμένος νὰ στηρίξῃ τὰς προϋποθέσεις του ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων ἑξαμήνων τῶν προηγουμένων ἐτῶν. Ἡ βάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίχθη ὁ κ. Ὑπουργὸς ἦτο ἀπολύτως ὀρθὴ καὶ δικαιολογημένη ἀκριβῶς διότι ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης ἐστηρίχθη, ἐχειροκροτήθη καὶ ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι πράγματι ἐπιστεύσαμεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς θὰ εἶχεν ὅλας τὰς πιθανότητας νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ νὰ ἐπαληθεύσῃ. Ἡ πιθανότης ὅμως αὐτὴ ἔχει τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ δὲν θὰ ἐπήρχοντο δαπάναι, μεταβάλλουσαι τὴν κατάστασιν, ὑπῆρξαν δὲ τοιαῦται δαπάναι αἱ ὁποῖαι ἀσφαλῶς δὲν παρεῖχον εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἔδαφος, ἵνα στηρίξῃ τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξεν. Τὴν πραγματικότητα ταύτην ἦλθε νὰ ἐνισχύσῃ ἡ κατάστασις τοῦ τριμήνου Ὀκτωβρίου, Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου. Ἀφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ καταστάσεις αὗται εἴχομεν πλέον καὶ ἡδυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ὁλόκληρον ἐννεάμηνον. Ἀκριβῶς τὰς καταστάσεις αὐτὰς ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις ὑπεστήριξεν ὅτι καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας ὁ προϋπολογισμὸς αὐτὸς δὲν τείνει νὰ καταλήξῃ οὔτε εἰς περίσσευμα, οὔτε εἰς ἰσοζύγιον, ἀλλὰ εἰς πιθανὸν ἔλλειμα. Μετὰ χαρᾶς παρετηρήσαμεν ἐν πρώτοις ὅτι αἱ εἰσπράξεις κατὰ τὸ ἐννεάμηνον τοῦτο εἶχαν ὑπερβῇ τὰς ἀντιστοίχους εἰσπράξεις τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ 500 καὶ πλέον ἑκατομμύρια. Ἡ χαρὰ ὅμως ἡμῶν αὕτη ἐπέπρωτο νὰ διαλυθῇ, διότι ὅταν ἐξητάσαμεν τὰ κονδύλια τῶν δαπανῶν ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Ὑπουργὸς μᾶς εἶχε δώσει, ὅτι κατὰ τὸ πρῶτον τοῦτο ἐννεάμηνον τῆς χρήσεως 1929—30 ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις 9.681 ἑκατομ. ἐπὶ πιστώσεων χορηγηθεισῶν 9.857 ἑκατομμυρίων. Ἐνῷ ἀντιστοίχως κατὰ τὸ αὐτὸ ἐννεάμηνον τῆς προηγηθείσης χρήσεως 1928—29 ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις ἐξ 9.383 ἑκατομμύρια ἐπὶ προυπολογισμοῦ μάλιστα 11.114 ἑκατομμυρίων. Ἔχομεν συνεπῶς διαφοράν ἐπὶ πλέον 200 ἑκατομμυρίων κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν. Ἀλλὰ δὲν ἐσταματήσαμεν ἕως ἐδῶ, ἐζητήσαμεν ποῖα ὑπῆρξαν τὰ ἐνταλθέντα ἔξοδα κατὰ τὸ αὐτὸ ἐννεάμηνον τῆς χρήσεως 1929—1930 δηλαδὴ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1929 καὶ συνεκρίναμεν ὡσαύτως ταῦτα πρὸς τὰ ἐνταλθέντα ἔξοδα κατὰ τὸ ἀντίστοιχον ἑξάμηνον τῆς προηγηθείσης χρήσεως 1928—1929, διὰ τῆς αὐτῆς δὲ μεθόδου ἀφῃρέσαμεν τὰ ἐνταλθέντα ταῦτα ἔξοδα ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐνταλθέντων τῆς τρεχούσης χρήσεως καὶ κατάπληκτοι ἀνεύρομεν ὅτι κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν ἐνετάλθησαν ἔξοδα κατὰ 1500 ἑκατομμύρια περισσότερα τῶν κατὰ τὴν περυσινὴν χρῆσιν ἐνταλθέντων.

Ἀλλὰ πλὴν τούτου ἐκ τῶν αὐτῶν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δοθέντων ἀριθμῶν ἐξετιμήσαμεν καὶ κάτι ἄλλο ἀπείρως δυσάρεστον, ὅτι δηλαδή, ὁ αὐτὸς κ. Ὑπουργὸς κατὰ τὸ αὐτὸ ἐννεάμηνον ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1929 ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεις ἐξ 9.681 ἑκατομμυρίων καὶ ἐπομένως ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πιστώσεων παρέμειναν ἀδιάθετοι τοιαῦται ἐξ 174 ἑκατομμυρίων μόνον, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ διοικηθῇ τὸ Κράτος τοὺς τρεῖς ὑπολειπομένους μῆνας, Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἐχρειάσθησαν 1600 ἑκατομμύρια. Τὸ συμπέρασμα, κύριοι ἐπέρχεται μόνον του, ὅτι βαίνομεν πρὸς τὸ πιθανὸν ἔλλειμα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς προυπελογίσαμεν καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου διετηρήσαμεν δύο ἐπιφυλάξεις. Δηλαδή, ὅτι τὸ ἔλλειμμα θὰ μειωθῇ ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων καὶ ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἐπιρροήν τινα καὶ οἱ μῆνες Ἰανουάριος, Φεβρουάριος καὶ Μάρτιος. Αὐτὴ ἦτο ἡ ἐργασία τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως. Καὶ κατὰ μιᾶς τοιαύτης ἐργασίας τοσοῦτον ἁπλῆς καὶ οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπιδιωκούσης παρὰ νὰ διαφωτίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην ἐπετέθη λαύρως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι μᾶς ὤφειλε καὶ εὐνομοσύνην, διότι πρὸ ἑνὸς μηνὸς τοῦ ἐδώσαμεν τὴν ἐπιχειρηματολογίαν διὰ νὰ ἔχῃ ὅλον τὸν καιρὸν νὰ τὴν μελετήσῃ καὶ νὰ τὴν ἀντικρούσῃ.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὴν ἐπιχειρηματολογίαν σας θὰ τὴν ἐλάμβανα καὶ ἀπὸ τὴν Βουλήν. Ἐγὼ ἐστενοχωρήθην, διότι χωρὶς νὰ ἐρωτήσετε οὔτε τὸν Ὑπουργὸν οὔτε τὴν Ἐπιτροπήν, οὔτε τὸ Λογιστήριον ἐσπεύσατε νὰ σαλπίσητε ἐλλείμματα ἀνύπαρκτα.

Κ. Ζαβιτζιάνος Ὑπῆρξα πάντοτε εὐπρεπής, καὶ ἐπιθυμῶ ὅμως καὶ οἱ πρὸς ἐμὲ ὁμιλοῦντες μεταχειρίζονται τὸ ἴδιον ὕφος.

Γ. ΜΑΡΗΣ (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σεῖς πρέπει νὰ ἀλλάξητε ὕφος. Ἀνεγνώσατε τὴν ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν ὑπεβάλατε; Ἡ ἔκθεσις αὐτή, λέγει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς στερεῖται πάσης λογικῆς ἀξίας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ ἔκθεσις συνετάχθη ἀπὸ τὸν κ. Ρεδιάδην ὁ ὁποῖος σᾶς δίδει ἐξηγήσεις, ἡμεῖς ὅμως νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα ψυχραιμότεροι.

Μᾶς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει ἔλλειμμα, διότι αἱ μὲν εἰσπράξεις μας εἶναι μεγαλύτεραι αἱ δὲ πιστώσεις μας εἶναι περιωρισμέναι. Ἀλλ' ἡ ἐπιχειρηματολογία αὐτὴ δὲν ἠμποροῦσε νὰ μᾶς συγκινήσῃ διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουν αἱ πιστώσεις αἱ ἀναπληρωματικαί, αἱ ὁποῖαι συμπληροῦν τὰς πρώτας, ὅταν δὲν ἐπαρκοῦν. Καὶ τοιουτοτρόπως ἐμείναμεν μὲ τὰ συμπεράσματά μας. Δυστυχῶς ἐκ τῶν προσωρινῶν καταστάσεων τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου δὲν προέκυπτεν εὐσπραξις ἐσόδων ἀξίων λόγου, δυναμένων νὰ φέρουν μείωσιν εἰς τὸ πιθανὸν ἔλλειμα. Εἴμεθα λοιπὸν ὑποχρεωμένοι νὰ περιμείνωμεν τὰς ἄλλας καταστάσεις τὰς ὁποίας ἐλάβομεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Μὲ τὴν πρώτην ματιὰ ποῦ ἔρριψα εἰς τὰ ἔσοδα μὲ κατέλαβεν πραγματικῶς ἀῦσθημα χαρᾶς. Ἰδοὺ λοιπόν: Ἔχομεν ἔσοδα μεγάλα, διότι ἐπρόκειτο περὶ 1200 ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐφείουν τὸ ὑποτιθέμενον ἔλλειμα εἰς 100 ἑκατομμύρια. Ἀλλ' ἡ πρώτη ἐπιπολαία παρατήρησις, ἡ ὁποία μοὶ ἐγέννησε τὸ αἴσθημα τῆς χαρᾶς, δὲν ἐβράδυνε νὰ μεταβληθῇ εἰς ἔκπληξιν. Εἶπα, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν τόσα ἔσοδα, ὅταν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐβεβαίου πρό τινος ὅτι οἱ ἄμεσοι φόροι δὲν ἀπέδωσαν οὔτε τὸ 10 ο/ο ἐπὶ τῶν προυπολογιζομένων. Ἔκαμα λοιπὸν μᾶλλον ἐπιμελεστέραν ἔρευναν ἐπὶ ὅλων τῶν καταστάσεων τοῦ δεκαμήνου πλέον. Ἔκαμα μίαν σύγκρισιν πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος. Παρετήρησα ὅτι τὰ ἔξοδα εἶναι πολὺ μεγαλείτερα ἀπὸ τὰ ἔσοδα. Ἀλλ' ὁ Ἰανουάριος, ὁ ὁποῖος παρουσίαζε τόσα ἔσοδα, ἔδωκεν ἄρα κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ποτὲ παρόμοια ἔσοδα; Ἔκαμα τὴν ἔρευναν αὐτήν, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εὑρέθη τοιοῦτόν τι. Δὲν ἔμενε πλέον ἄλλο τι παρὰ νὰ ἐξετάσω ἐν πρὸς ἓν τὰ κονδύλια τῶν ἐσόδων τῆς προσωρινῆς καταστάσεως τοῦ Ἰανουαρίου. Τὸ αἴσθημα τῆς ἐκπλήξεως μετετράπη εἰς αἴσθημα βαθυτάτης ἀπογοητεύσεως. Εἶδα δηλ. ἀπειρίαν ἐσόδων, τὰ ὁποῖα δὲν περιείχοντο εἰς τὸν προϋπολογισμόν, νὰ περιλαμβάνωνται. Ἀντὶ τῶν 30,000,000 καὶ μόνον τὰ ὁποῖα ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπελόγιζε νὰ εἰσαχθῇ ἐκ τοῦ προϋ-

όντος τοῦ δα εἴου σταθεροποιήσεως, ὡς τόκου τοῦ δα εἴου, εἰσήχθησαν μέχρι μὲν τοῦ Δεκεμβρίου 1929 151,8 ἑκατομμύρια, κατὰ δὲ τὸ Ἰανουάριο ἄλλα 100,7 ἑκατομμύρια, τὸ ὅλον 730 ἑκατομμύρια δραχμάς, δηλαδὴ ποσά, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς δὲ προεῖδε κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον 33, ἄρθρον 3 ἀναγράφονται ὡς ἔσοδα μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 45,2 ἑκατομμύρια καὶ κατὰ τὸν Ἰανουάριον ἕτερα 53,3 ἑκατομμύρια ἐκ συμψηφισμοῦ γραμματίων, ἐνῷ ταῦτα ὄχι μόνον δὲν προβλέπονται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπετελοῦν ἔσοδα διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι τὸ ἀντίτιμον τῶν γραμματίων τούτων εἰσήχθη εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πρὸ πολλῶν ἐτῶν, πρόκειται δὲ μόνον περὶ λογιστικῆς τακτοποιήσεως διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη εἰδικὴ ἐγκύκλιος, τὴν ὁποίαν ἔχω ἐνώπιόν μου.

Εἶδον ἀπειρίαν ἄλλων κονδυλίων ἐσόδων, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἀναγράφεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, παραδειγματικῶς δὲ δύναμαι νὰ ἀναφέρω τὸ ἑξῆς: Εἰς τὸ κεφάλαιον 28 ἄρθρον 1—11, ἔσοδα 53 ἑκατομμύρια δι' ἐπιστροφὴν χρημάτων πρὸς τακτοποίησιν χρηματικῶν ἐντολμάτων πληρωμῶν. Εἰς τὸ κεφάλαιον 30 ἄρθρον 4 ἔσοδα Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ἐκ χρήσεως παρελθόντων ἐτῶν 48,000,000. Εἰς τὸ κεφάλαιον 22 ἄρθρ. 1—14 ἔσοδα 16 ἑκατομμύρια ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Κράτους. Εἰς τὸ κεφ. 44 ἄρθρ. 9 ἔσοδα ἐξ ἀντιτίμου ἐκποιήσεως κτημάτων 6,5 ἑκατομ. Εἰς τὸ κεφ. 34 ἄρθρ. 8 ἔσοδα ἐκ δόσεων ἀντιτίμου, ἐκποιουμένων δυνάμει δηλώσεων φυτειῶν 9,3 ἑκατομ. Εἰς τὸ κεφ. 36 ἄρθρ. 4 ἔσοδα 4,2 ἑκατομ. ἀποσυρθέντα ἐκ τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἀντικρύσματος ἐντόκων γραμματίων Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ πληθὺς ἄλλων κονδυλίων, τὰ ὁποῖα δὲν περιέχονται εἰς τὸν προυπολογισμόν. Ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτῶν προσωρινῶν καταστάσεων τοῦ Ἰανουαρίου προκύπτει καὶ κάτι ἄλλο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὀλιβερόν. Τὸ σύνολον τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ 1929 - 1930 ἀνέρχεται εἰς 9,847 ἑκατομ.μ. Ὁ κ. Ὑπουργός, εἰσηγούμενος τὸν συζητούμενον προϋπολογισμόν κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ὑπελόγισε τὰς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις τῆς χρήσεως ταύτης 1929 - 1930 εἰς 9,637 ἑκατομμ. Ἤδη ἐκ τῶν προσωρινῶν τούτων καταστάσεων τοῦ Ἰανουαρίου προκύπτει ὅτι ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις καθ' ὅλον τὸ δεκάμηνον ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1926 μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1930 τὸ ὅλον ἐκ δραχμῶν 9,945,6, ἤτοι ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις κατὰ 99,6 ἑκατομμ. μεγαλείτεραι τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων διὰ τοῦ προυπολογισμοῦ 1929—1930 καὶ 292,6 ἑκατομμ. ὑπεράνω τῶν προβλεφθεισῶν. Ὡς δὲ καλῶς ἐννοεῖτε, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς παρούσης χρήσεως ὑπολείπονται δύο εἰσέτι μῆνες, ὁ Φεβρουάριος καὶ ὁ Μάρτιος, διὰ τοὺς ὁποίους προβλέπεται αὔξησις ἀναληφθησομένων ὑποχρεώσεων τοὐλάχιστον ἐξ 700 ἑκατομμυρίων. Ἐπομένως ἡ ὑπέρβασις τῶν πιστώσεων θὰ φθάσῃ τοὐλάχιστον τὰ 800 ἑκατομμύρια ἐκ τῶν χορηγηθεισῶν καὶ τὰ 1000 ἐκ τῶν προβλεφθεισῶν. Καὶ ὅλα αὐτὰ πῶς καλύπτονται; Δι' ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ὡς ἀντικρύσματα τὸ δάνειον τῆς σταθεροποιήσεως καὶ τὰ περισσεύματα τοῦ κ. Καφαντάρη. Διότι διὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων καθωρίσθη ὅτι ταῦτα θὰ διατεθοῦν καὶ διὰ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος, καὶ διὰ νὰ μὴ μένῃ καμμία ἀμφιβολία προσετέθη καὶ μία διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ δύνανται νὰ διατεθοῦν καὶ πρὸς πληρωμὴν δημοσίου χρέους.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λυποῦμαι, κύριε πολιτευτά, διότι κάμνετε τοιαύτην σύγχυσιν προϋπολογισμῶν καὶ πιστώσεων καὶ ἐκτάκτων προϋπολογισμῶν. Ἡ διάθεσις τῶν πλεονασμάτων εἶναι ἐντελῶς ἄσχετος πρὸς τὸν προϋπολογισμόν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Καὶ δύναται ἀκόμη νὰ γίνῃ καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀκούσατε, κύριε πολιτευτὰ ἐκ Κερκύρας, διότι αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε γράφονται καὶ διαβάζονται.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Βεβαίως γράφονται καὶ τὰ ἰσικά μου καὶ τὰ ἰδικά σας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀκούσατέ με, λοιπόν. Ἄλλο πρᾶγμα εἶναι αἱ πιστώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἄλλο τὰ εἰδικὰ ἔξοδα εἰς τὰ ὁποῖα διατίθενται τὰ περισσεύματα τῶν προηγουμένων προϋπολογισμῶν. Εἴσθε, βεβαίως, καλῆς πίστεως συζητητής, ἀλλὰ διαιτελεῖτε ἐν πλάνῃ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θὰ καλυφθοῦν δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ αὐτά;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Καὶ ἐπειδὴ εἴπατε καὶ διὰ τὸ Δημόσιον χρέος ἐκπλήττομαι καὶ θὰ σᾶς εἴπω διὰ νὰ μάθετε.....

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν εἶσθε σεῖς ποῦ μπορεῖτε νὰ μὲ μάθετε.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ κονδύλιον αὐτὸ εἶναι 8 1)2 — 9 ἑκατομμύρια, τὸ ἑξῆς περιεκτικῶς: «Ἀποσβέσεις δημοσίου χρέους». Ἐκτὸς τοῦ δημοσίου χρέους. Τακτικὰ καὶ ἔκτακτα, καὶ τὰ ἑξῆς: Μᾶς παρεκάλεσεν ἡ Ἑταιρεία «Τέκτων» νὰ τῆς ἐξοφλήσωμεν μερικὰ ὁμόλογα, τὰ ὁποῖα εἶχε καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ληξιπρόθεσμα καὶ δὲν βαρύνουσι τὸν προυπολογισμόν, μᾶς παρεκάλεσαν νὰ τὰ ἐξοφλήσωμεν καὶ ἐσύμφερε τοῦτο εἰς τὸ Δημόσιον, διότι τὴν προεξόφλησιν ἔκαμνεν ἐκ τῶν περισσευμάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶμαι εὐτυχὴς διότι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐνισχύουν τὰ ἀρχικά μου συμπεράσματα. Ἐγὼ ἐξέθεσα τὸν τρόπον, ἐπειδὴ ἡ χρῆσις θὰ καταλήξῃ εἰς ἔλλειμμα, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ καλυφθῇ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο. Ὁ κ. Ὑπουργὸς καθορίζει ὅτι πρόκειται περὶ ἐκτάκτου κονδυλίου, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ προυπολογισμὸς εἶναι ἐκτεθειμένος καὶ τὰ ἐλλείμματα εἶναι ἀναπόφευκτα. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῆς χρήσεως 1929—30 ἤτις ἐξετάζεται παρεμπιπτόντως, ἀλλὰ ἡ χρῆσις 1930—31 δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταλήξῃ εἰς ἰσοζύγιον μόνον μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ διεξαχθεῖσα συζήτησις εἶχε τὸ ἀποτέλεσμα ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς ὁμολογήσῃ ὅτι ὑπάρχει χαλάρωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἶναι τόσον ρόδινα, προσέθηκε δὲ ἀμέσως ὅτι δι' ὅλα αὐτὰ θὰ κάμῃ τροποποιητικὰς δηλώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Πράγματι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὑπέβαλε σειρὰν νομοσχεδίων δι' ὧν μειοῦνται ὡρισμέναι φορολογίαι, ἀλλ ἔκαμε συγχρόνως καὶ τροποποιήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἠρώτησα τὸν κ. Ὑπουργὸν εἰς ποῖον ποσὸν ὑπολογίζει τὴν μείωσιν τῶν εἰσπράξεων λόγῳ τῶν φορολογικῶν μειώσεων καὶ μοῦ ἀπήντησεν ὅτι τὴν ὑπολογίζει εἰς 260 ἑκατομ. Ἐζήτησα δὲ τὴν ἐν συνόλῳ μείωσιν δαπανῶν κατὰ 300 ἑκατομμύρια. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἔχει ἰσχυρὰν τὴν μνήμην, διότι εἰσηγούμενος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 30 - 31 τὸν παρελθόντα Νοέμβριον εἶπε καθαρὰ ὅτι αἱ φορολογικαὶ μειώσεις εἶχον ἤδη προβλεφθῇ, ἐπομένως αἱ νέαι μειώσεις τῶν δαπανῶν ἐγένοντο διότι προεῖδε ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς βαίνει ἀνισοσκελῶς καὶ θέλει νὰ τὸν διορθώσῃ. Εἴδετε, λέγει συνεχίζων, πόσον ἁπλῶς ἀνέπτυξα τὰς γνώμας μου. Ἀνέπτυξα τὰς γνώμας τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως εἰς τὰς ὁποίας ἐμμένομεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Λυποῦμαι διότι ἐμακρηγόρησα τόσον. Ἤθελα νὰ εἶμαι συντομώτερος, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀναγνωρίσῃ ἡ Βουλὴ ὅτι καὶ τὸ ζήτημα εἶναι εὐρύτατον καὶ ἡ σημασία αὐτοῦ μεγίστη. Λυποῦμαι διότι διεφώνησα τόσον βαθέως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν πο-

λιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποχωρίζομαι τόσον ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ αὐταὶ εἶναι αἱ πεποιθήσεις μου. Εἶναι δὲ λυπηρὸν ὅτι κατὰ τὴν κρίσιν μου ἡ Κυβέρνησις ἀποτυγχάνει εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ λυποῦμαι διότι ἡ πολιτικὴ αὕτη δὲν θὰ ἀποδώσῃ τὰ ἀποτελέσματα ἅτινα ἀνέμενεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Λυποῦμαι ἐπίσης διότι δὲν ὑπῆρξα εὐχάριστος κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λέγῃ κανεὶς τὰ εὐχάριστα ὅταν τὰ πράγματα εἶναι ἀντίθετα. Φρονῶ δὲ ὅτι ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν θὰ περιωρίσῃ ἕνα πνεῦμα σπαταλης, τὸ ὁποῖον διαφαίνεται εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ θὰ περιορίσῃ συγχρόνως καὶ τὰς ἀξιώσεις, αἵτινες προβάλλονται πανταχόθεν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ταμείου. Τὸ δὲ πνεῦμα τῆς σπαταλης καὶ αἱ ἀξιώσεις περιορίζονται ὄχι διὰ τῆς αἰσιοδοξίας, ἀλλὰ διὰ τῆς παραθέσεως τῶν ἀριθμῶν. Ἀναγνωρίζω πρῶτος ἐγὼ τὰς δυσχερείας τοῦ προβλήματος αὐτοῦ. Ἡ χώρα ἡμῶν ἦτο ἐμπόλεμος ἀπὸ τοῦ 1912 —1922 καὶ μέχρι πρὸ ἐλαχίστων ἐτῶν ἐσπαράσσετο ἐσωτερικῶς. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπέβαλεν ἔξοδα καὶ λόγῳ τῶν ἐξόδων αὐτῶν ἐπεβαρύνθη ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομία. Ἀλλ' ἡ σκέψις ὅπως στραγγαλίσωμεν τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν διὰ νὰ ἔχωμεν ἀνθηρὰ τὰ δημόσια οἰκονομικὰ δὲν εἶναι σκέψις ὀρθή, διότι τοῦτο ἀπωτελεῖ μίαν πρόσκαιρον λύσιν. Ἐκεῖ ὅπου πρέπει νὰ ἀποβλέψωμεν πάντες εἶναι ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομία καὶ δι' αὐτὸ πρέπει κατὰ πάντα τρόπον νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν φορολογίαν. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐχερές, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἀπελπίζεται κανεὶς ὅταν ἔχῃ ὑπ' ὄψει τὰς ἀρετὰς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ τὸ ἀποταμιευτικὸν πνεῦμα, διότι ἄνευ οἰκονομιῶν φρονῶ ὅτι δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ εὐημερία καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ (Χειροκροτήματα ἐκ τῆς ἄκρα δεξιᾶς).

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** διαφωνεῖ μὲ τὸν κ. Ζαβιτζιάνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀπαισιόδοξα συμπεράσματά του καὶ ἐλπίζει ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1930—31 δὲν θὰ καταλήξῃ εἰς ἔλλειμμα καὶ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1929—30 θὰ καταλήξῃ εἰς περίσσευμα 200 ἑκατομμυρίων. Ἔχω δέ, λέγει, ἐμπιστεύνην ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ λάβῃ πάντοτε ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα ἐκ τῶν περιστάσεων μέτρα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καταβάλλομεν κόπον διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν τοῦ τόπου. Ἀλλὰ ὁ κόπος αὐτὸς δὲν εἶναι προνόμιον μόνον τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ ἀναμβισβήτητον ὅτι τὸν ἀνήφορον τὸν διήλθομεν καὶ ἀρχίζομεν νὰ κατεβαίνομεν, καὶ ἔχομεν δεῖγμα τούτου τὴν ἐλάττωσιν τῶν φόρων ἐπὶ τῶν γεωργικῶν εἰδῶν. Ὑπάρχει ἀναμφιβόλως δυσπραγία, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν δουσπραγίαν ἀντιμετωπίζουν ὅλα τὰ ἔθνη καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Ἀμερική. Ἐὰν δὲ ὁ ἀρχηγὸς τῆς προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἔριπτεν ἕν βλέμμα εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Τουρκίας, ἥτις εἶναι τετραπλασία κατ' ἔκτασιν καὶ ἔχει πληθυσμὸν ἀνώτερον ἡμῶν μόνον κατὰ 2,000,000 θὰ ἔβλεπεν ὅτι αὐτὴ ὄχι μόνον δὲν πλέει εἰς ὠκεανοὺς χρυσοῦ ἀλλὰ ἀντιμετωπίζει μίαν κατάστασιν σχεδὸν ἀπελπιστικήν. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ πτωχὴ αὐτὴ χώρα φαντάζει εἰς τοὺς περιοίκους ὡς χώρα πλούτου καὶ ἂν ἐπετρέπετο νὰ ἔλθωσι ἐνταῦθα ἐργάται ἐκ τῶν πριοίκων κρατῶν θὰ ἐγέμιζε ἡ χώρα Ἀλβανῶν, Βουλγάρων καὶ Σέρβων. Συνετίζων λέγει ὅτι ἀληθῶς παρατηρεῖται καθυστέρησις εἰς κάς εἰσπράξεις ἐν συγκρίσει μὲ τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων καὶ τοῦτο ὀφείλεται μὲν εἰς τὴν σοβοῦσαν κρίσιν ἀλλὰ δὲν εἶναι ξένοι πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες πάντοτε ἐξαπέλυσαν τὴν ἠττοπαθῆ ἐκστρατείαν κατὰ τῶν οἰκονομικῶν καὶ οἵτινες ὡς ἄλλαι χῆναι τοῦ καπιτωλίου δὲν παύουν νὰ ἐξαγγέλουν καταστροφάς. Ἀπ' αὐτοὺς παρεσύρθη καὶ ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως ὅστις ἐξύπνησε μίαν πρωΐαν ὁραματιζόμενος τεράστια ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα ἐσερβίρισε εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Ἀλλὰ τὰ παθήματα εἰς αὐτὸν δὲν ἔγειναν μαθήματα. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ προβλέπει καταστροφάς. Καὶ πρὸ διετίας προέβλεπετὰς ἰδίας καταστροφάς, ἀλλὰ ἀπεδείχθη ὄχι μάντις κακῶν ἀλλὰ μάντις κακός. Εἰς μίαν συνέντευξίν του, τὴν ὁποίαν ἔδωσεν εἰς τὴν »Πατρίδα» τῆς 5ης, 6ης καὶ 7ης Ἀπριλίου, προέβλεπε διὰ τὴν χρῆσιν 27 - 28 ἔλλειμμα διακοσίων ἑκατομμυρίων, ἐνῶ ἡ χρῆσις αὕτη ἄφισε πλεόνασμα 600.000.000, τὸ ὁποῖον πλεόνασμα ἐχαρακτήρισεν ὡς πλεόνασμα Καραντάρη. Ἀλλὰ ἡ μαντικὴ δεινότης ἐσυνεχίσθη καὶ διὰ τὸν προϋπολογισμὸν 28 - 29, ἀλλὰ διὰ τὸν προυπολογισμὸν τοῦτον ἐψηφίσαμεν νόμον διαθέτοντα τὰ πλεονάσματα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα καὶ πάλιν ὠνόμασεν πλεονάσματα Καφαντάρη. Ὑποθέτω, ὅτι, οἱασδήποτε κοινὸς θνητὸς μετὰ τὸ διπλοῦν πάθημα, δὲν θὰ ἐπανελάμβανε προβλέψεις τόσον παταγωδῶς διαψευσθείσας. Ἐν τούτοις ὁ κ. Ζαβιτζιάνος ἐπανῆλθεν δριμύτερος. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως εἰς τὸν προχθεσινόν του λόγον ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεως τῆς πίστεως τῆς Χώρας. Ἐν τούτοις ὤφειλε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατεβλήθησαν προσπάθειαι ἵνα ἡ πίστις κατχυρωθῇ. Ἀλλὰ θὰ ἤθελον νὰ ἐρωτήσω τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως πῶς ἐννοεῖ τὴν ὑποστήριξιν τῆς πίστεως αὐτῆς ὅταν δὲν παύει νὰ τὴν ὑπονομεύῃ κατὰ τὸν χειρότερον τρόπον διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν. Ἠκούσατε τὶ εἶπε διὰ τὴν σταθεροποίησιν τὴν ὁποίαν κατεδίκασε. Τὰ ἴδια εἶπε καὶ πρὸ διετίας, ἀλλὰ παρῆλθον δύο ἔτη ἀπὸ τῆς σταθεροποιήσεως καὶ οὐδεὶς κλονισμὸς ἐγένετο εἰς αὐτὴν οὐδὲ εἴδομεν καμμίαν ἔφοδον εἰς τὰ ταμεῖα τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν χαρτίνων δραχμῶν μὲ συνάλλαγμα. Εἶχε δὲ καὶ τὴν πλάνην νὰ νομίζῃ ὅτι αἱ Τράπεζαι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ δίδουν εἰς πᾶσαν στιγμὴν συνάλλαγμα, ἐνῶ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἔχει μόνον ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἀπέναντι αὐτουσίου χαρτονομίσματος. Καὶ ἐρωτῶ; ὅταν θὰ ἔφθανον εἰς τὰ ταμεῖα τῆς Τραπέζης 3—4 δισεκατομμύρια θὰ ὑπῆρχεν ἄλλο ρευστὸν χαρτονόμισμα; Ἀλλά, καθὼς καὶ τότε, καὶ σήμερον ἀνέφερεν ἀριθμοὺς καταπληκτικούς, ἔλεγεν ὅτι ἡ σταθεροποίησις ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς τὰ 500 καὶ μᾶς παρουσίασε τὸ παράδειγμα τοῦ Βελγίου. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἐφαντάσθη ὅτι αἱ τιμαὶ ἐν Ἑλάδι ἔπρεπε νὰ μείνουν εἰς τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ Κράτη τοῦ κόσμου ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῶν προπολεμικῶν καὶ τῶν τωρινῶν τιμῶν. Ἀλλὰ διαπράττει καὶ ἄλλας ἀνακριβείας ἀσυγχωρήτους. Εἶπεν ὅτι ἡ πρώτη σταθεροποίησις εἰς τὸ Βέλγιον ἐγένετο εἰς τὰ 115, ἐνῷ εἶναι παγκοίνως γνωστὸν ὅτι ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἐγένετο εἰς τὰ 107. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ κ. Ζαβιτζιάνος δὲν ἐνέκυψεν εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ τὴν σοβαρὰν μελέτην των. Συνέβη δὲ μὲ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως νὰ εἶναι πολλάκις τις σύμφωνος μὲ τὰς γενικάς του ἀρχάς, ἀλλ' ὅταν τὸν ἀκούῃ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀναγκάζεται νὰ μεταβάλῃ ἀντιλήψεις. Ὅταν ἦτο Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ εἰσηγήθη τὰ μέτρα κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ ἤμην ὁλοψύχως μαζύ του, ἀλλ' ὅταν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα καὶ εἶπεν ὅτι θὰ ἤθελε νὰ περιορίσῃ καὶ αὐτὴν τὴν σκέψιν ακόμη καὶ ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι κομμουνισταί, τότε εὐχαρίστως ἤθελον ἐναγκαλισθῇ τὸν κ. Μάξιμον. Ὅταν ἀργότερον ὡμίλει περὶ τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν παρασκευῶν ἤμην ὁλοψύχως μαζύ του, ἀλλ' ὅταν εἶπεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ τετραπλασιασθῶμεν διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ εὐημερίσωμεν, τότε ἐστράφην μετὰ χαρᾶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ κ. Παπαναστασίου καὶ τῶν εἰρηνιστῶν τοῦ φάρου τοῦ Λυκαβητοῦ. Ὡς ἐπίσης κατεπλάγην ὅταν τὸν εἶδα μετ' ὀλίγον μὲ τὴν σημαίαν τῆς περικοπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ 2 1)2 - 3 δισεκατομμύρια. Καὶ διηρωτώμην, κατὰ ποῖον τρόπον ἐννοεῖ ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως νὰ γίνουν αἱ στρατιωτικαὶ προπαρασκευαὶ μὲ τὴν μεγίστην αὐτὴν περικοπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Εἶμαι σύμφωνος μὲ τὸ κήρυγμά του περὶ οἰκονομιῶν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτευχθοῦν διὰ πάσης θυσίας οἰκονομίαι καὶ θὰ ἔπρεπε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐπεβάλλετο καὶ νὰ προωθήσῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις μελετᾷ τὸ ζήτημα τῶν συντάξεων. Θὰ ἠδυνάμεθα ἐπίσης νὰ ρυθμίσωμεν ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον τὴν ὁδοποιΐαν, διότι πράγματι ἐκεῖ ὑπερέβημεν τὸ πάπλωμά μας.

Διὰ ταῦτα εἶμαι σύμφωνος μαζύ του, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀντιληφθῶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον εἷς πολιτικὸς ἀρχηγὸς κηρύσσει τὰς πλέον αἱματηρὰς οἰκονομίας ὅταν δὲν ἔκαμε ταύτας τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἦτο εἷς τῶν ὑπουργικῶν θρόνων. Καὶ εἶπεν ὅτι δὲν ἔκαμε τοιαύτας διότι δὲν ἔκαμε καὶ ἄλλος Ὑπουργός.

Κ. Σαρακηνός. Δὲν εἶπε αὐτὰ κ. συνάδελφε.

Α. Χρηστομᾶνος. Εἶπεν ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἶχεν ἐξαντληθῇ τὸ περιθώριον τῶν οἰκονομιῶν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένοντο εἰς κανὲν ἄλλο Ὑπουργεῖον οἰκονομίαι δὲν ἦτο δυνατὸν αὐτὸς νὰ προτείνῃ περισσοτέρας οἰκονομίας διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Κ. Σαρακηνός. Εἶπε προσέτι κ. συνάδελφε ὅτι ἐφόσον ἦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπῆρχε μία τριμελὴς ἐπιτροπὴ οἰκονομιῶν, ἡ ὁποία ἅμα τῇ ἀποχωρήσει του ἐκ τῆς ἀρχῆς κατηργήθη.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑπάρχει ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως νὰ σταματήσῃ τοὺς διορισμοὺς εἰς ὅλας τὰς κενουμένας θέσεις καὶ πρὸς συμπλήρωσιν μιᾶς κενουμένης θέσεως θὰ ἀπητεῖτο ἡ ἔγκρισις τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπιτροπὴ ἐξηκολούθησε ὑφισταμένη καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου ἐκ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐθεωρήθη ὅτι δὲν ἐχρειάζετο πλέον ἡ ἔγκρισίς της.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης*** λέγει ὅτι ἔχει σημείωσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἐκ τῆς ὁποίας ἐμφαίνεται ὅτι ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου ὑπεβλήθησαν καὶ ἐψηφίσθησαν 30 καὶ πλέον νομοσχέδια διὰ τῶν ὁποίων ἐπῆλθον δαπάναι τοῦ προυπολογισμοῦ ἐτησίων μὲν κατὰ 16 ἑκατομμύρια ἐφ' ἅπαξ δὲ κατὰ 1.500.000.

Κ. Σαρακηνός. Μᾶς ὀνομάζετε τὰ νομοσχέδια αὐτά;

Γ. Μόδης. Εἶναι πρῶτον τὸ νομοσχέδιον περὶ δημοσίας ἀσφαλείας διὰ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθεν ἐπιβάρυνσις 9.000.000.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὀφείλω νὰ σᾶς δώσω τὴν ἐξήγησιν ὅτι κατόπιν μόνον ἰδικῶν μου τὸ ποσὸν αὐτὸ περιωρίσθη εἰς τὰ 9 ἑκατομμύρια διότι ἄλλως θὰ ἦτο πολὺ μεγαλειτέρα ἡ δαπάνη αὕτη.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης*** συνεχίζων ἀπαριθμεῖ τὰ διάφορα νομοσχέδια τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθησαν καὶ ἐψηφίσθησαν παρὰ τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου ὑπάρχουσι δὲ προσέτι καὶ νομοσχέδια ὑποβληθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιφέροντα δαπάνας ἀλλὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐπρόφθασε νὰ ψηφίσῃ.

Α. Χρηστομᾶνος. Ἐκ τῶν νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα ἠριθμήσατε ἐμφαίνεται ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπέφερε περισσοτέρας δαπάνας εἶναι τὸ περὶ δημοσίας ἀσφαλείας. Ἀλλὰ ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἶναι ἐντὸς τοῦ προγράμματος τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου ὅστις τὰς δαπάνας ὑπὲρ αὐτῆς τὰς θεωρεῖ παραγωγικάς.

Γ. Μόδης. Μὲ κάθε Ὑπουργὸς τὰ νομοσχέδιά του τὰ θεωρεῖ σπουδαιότερα τῶν ἄλλων. μήπως ὀλίγων σπουδαία εἶναι ἡ παιδεία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ συγκοινωνία κλπ. Φρονῶ, λέγει καταλήγων, ὅτι ἐὰν ἡ ὑπερβολικὴ αἰσιοδοξία εἶναι βλαβερά, ἡ συστηματικὴ ἠττοπαθὴς ἐκστρατεία κατὰ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ τόπου εἶναι καταστρεπτική. Πιστεύω ὅτι τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τοῦ τόπου δὲν εἶναι τόσον ζοφερὸν ὅσον τὸ παρουσιάζουν διάφοροι καλοθελητάι. Ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν εἰς τὰς καταβαλλομένας προσπαθείας πρὸς οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οἱ διαπραγματευόμενοι περὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους τὰ μελετῶσι μετὰ μεγαλητέρας προσοχῆς.

Α. Χρηστομᾶνος. Παρωμοιάσατε, κ. συνάδελφε, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου σας τοὺς μὴ αἰσιοδοξοῦντας διὰ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους μὲ τὰς χῆνας τοῦ Καπιτωλίου. Ἀλλ' ὅπως ἐκεῖναι ἔσωσαν τὴν Ρώμην τοιουτοτρόπως καὶ ἐνταῦθα αἱ κραυγαὶ αὐταὶ δυνατὸν νὰ σώσουν τὸν τόπον.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ὁ ἐφετεινὸς προυπολογισμὸς εἶναι ὁ δεύτερος ὅστις ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Καὶ ὁ προυπολογισμὸς οὗτος ὅπως καὶ ὁ περισυνὸς στηρίζεται εἰς τὸν προυπολογισμὸν τῶν ἐτῶν 1927 - 28 καὶ 1928 - 29 δηλαδὴ τῶν ἐτῶν τὰ ὁποῖα ἄφησαν ἕνα πλεόνασμα ὑπερβαῖνον τὰ χιλιάεκατομμύρια. Ἡ Κυβέρνησις βαδίζει μὲ ἐξαιρετικὴν συστηματικότητα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οἰκονομικοῦ της προγράμματος. Ὑπεσχέθη ὅτι δὲν θὰ ἐπιβάλλῃ φόρους καὶ ὅτι θὰ κάμῃ οἰκονομίας καὶ θὰ διαρρυθμίσῃ ἐπιστημονικώτερον τὴν φορολογίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διακρίνει τὸν ἐφετεινὸν προυπολογισμὸν εἶναι μικρὰ τις ἐλάφρυνσις τῆς φορολογίας καὶ ἀντίστοιχος ἐλάφρυνσις τῶν δαπανῶν. Ὑπάρχει ὁ κανὼν ὅτι τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ κανονίζωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξόδων, ἀλλὰ ὁ κανὼν οὗτος ἀπολύτως εἶναι ἐστερημένος οἰκονομικῆς βάσεως, διότι παντοῦ αἱ διάφοροι φορολογικαὶ μεραρρυθμίσεις προῆλθον ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς αὐξήσεως τῶν ἐσόδων λόγῳ τῶν περισσοτέρων ἐξόδων. Ὅταν, λέγει συνεχίζων, ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τοῦ προυπολογισμοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους ἔλεγον ὅτι λόγῳ τῆς κρίσεως ἤτις ἐγεννήθη λόγῳ τοῦ πληθωρισμοῦ ὅστις ἐξεδηλώθη μετὰ τὴν σταθεροποίησιν καὶ λόγῳ τῶν ἀφιρίων συνεχῶν ἐτῶν καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι διὰ νὰ καλυφθοῦν ἐλλείμματα προηγουμένων ἐτῶν ἐπεβλήθη μεγάλη φορολογία, ἔλεγον ὅτι πρέπει νὰ μειωθῇ καὶ νὰ ἐπέλθῃ μία φορολογικὴ ἀνακούφισις καὶ συγχρόνως ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν. Ἐξετάζεται ἐφ' ὅσον εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῆς κρίσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἡ δυσπραγία εἶναι μεγίστη ἐξετάζεται λέγω, ἂν ὅ,τι ἐγένετο διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἐπαρκές. Ἐκ μέρους τοῦ κόμματος τῆς ἄκρας δεξιᾶς ἐγένετο ἕνας ὑπολογισμὸς διὰ νὰ εἰκονισθῇ μαθηματικῶς ἡ οἰκονομικὴ δυσπραγία, ἥτις πηγάζει ἐκ τῆς βαρείας φορολογίας τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν ἠγνόησεν. Ἔκαμε λοιπὸν ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις ἕνα ὑπολογισμὸν στηριζόμενον εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς τὸ ἐλάχιστον ποσὸν συντηρήσεως καὶ εἰς μίαν ἀναγκαίαν ἀποταμίευσιν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου καὶ κατέληξεν εἰς συμπεράσματα δυσάρεστα. Καὶ διὰ αὐτὸν τὸν λόγον εἶπεν ὅτι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ μειώσωμεν τὰ ἔξοδα εἰς 7 1)2 δισεκατομμύρια.

Ἐρωτᾶται, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τοιούτων ὑπολογισμῶν ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐλαττώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ 3.000 ἑκατομμ. καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅλα τὰ ἄλλα κόμματα ἅτινα δὲν ἐπηγγέλθησαν τὴν μείωσιν ταύτην δὲν εἶναι ἐκτεθειμένα ἀπέναντι τοῦ λαοῦ ὅτι παρημέλησαν τὸ καθῆκόν των καὶ μόνον ἡ ἄκρα δεξιὰ εἶδεν ὅτι πρέπει καὶ δύναται νὰ μειωθῇ ὁ προυπολογισμὸς τόσον; Δὲν ἐξετάζω ἐὰν εἶναι ἐν τάξει τὸ κόμμα αὐτὸ ἐφ' ὅσον συνειργάζετο μὲ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ρίπτῃ εἴτα τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος κατὰ τῶν πρώην συνεργατῶν του.

Ἐξετάζων εἴτα τὸν ὑπολογισμὸν τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἶναι λίαν δυσχερές, διότι ἐξαρτᾶται ἐξ ἀπείρων παραγόντων. Διότι καὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ δικηγόρου καὶ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ αὐτὰ ἀκόμη εἶναι ἐθνικὰ εἰσοδήματα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ εἰσοδήματος ἑκάστου πολίτου εἶναι δυσχερέστατον, ὅταν μάλιστα δὲν

λειτουργῆ φόρος εἰσοδήματος καὶ δὲν εἶναι ὀργανωμένη ἡ στατιστική. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ποῦ ὑπάρχουν αὐτὰ δὲν εἶναι τὰ δεδομένα ἐπακριβῆ. Διὰ τὸ εἰσόδημα ἔχουν γίνει παρ' ὅλων τῶν Κρατῶν ὑπολογισμοὶ ὅταν διεκανονίζοντο αἱ πολεμικαὶ ἐπανορθώσεις. Καὶ ὅλοι οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοὶ εἶναι σφόδρα ὑποθετικοί. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἔκαμεν ὑπολογισμοὺς ὁ Χέλφερι στηριζόμενος εἰς τὸν φόρον τοῦ εἰσοδήματος τῆς Πρωσσίας εἰς τὰς πιθανὰς ὑπεκφυγὰς καὶ ἀπαλλαγὰς καὶ εἰς γενίκευσιν ἐπὶ τῶν ἄλλων Γερμανικῶν κρατῶν. Ἔγιναν ὑπολογισμοὶ καὶ ἀπὸ τὸν Ρακόφσκυ εἰς τὴν Γερμανίαν. Μεταξὺ τῶν δύο ὑπολογισμῶν ὑπάρχειδιαφορὰ τεσσάρων δισεκατομμυρίων μάρκων χρυσῶν. Εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον αἱ διαφοραὶ φθάνουν μέχρι 10 δισεκατομ. μάρκων χρυσῶν, μεταξὺ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Χέλφερυ, τοῦ Ρακόφσκυ καὶ τῆς στατιστικῆς.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Καὶ εἶχον ἐκεῖ μίαν θετικὴν βάσιν, τὸν φόρον τοῦ εἰσοδήματος.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ Χέλφερι τὰ ἔβγαλεν 20 δισεκατομμύρια χρυσᾶ μάρκα, ὁ Ρακόφσκυ 42, ἡ ἐπίσημος στατιστικὴ 50, ἡ βιομηχανικὴ στατιστικὴ 43 καὶ τὸ Συνδικάτον τῶν ἐργατῶν 52—60 δισεκατομ. χρυσᾶ μάρκα. Εἰς τὴν Γαλλίαν παρουσιάζονται πάλιν διαφοραί, διότι τὸ 1911 ὁ κ. Πιπὲν ὑπελόγισε τὸ εἰσόδημα εἰς 35 δισεκατομ. ἐνῷ ὁ ἴδιος βραδύτερον,διὰ τὴν ἰδίαν ἀποχήν, τὸ ὑπελόγισεν εἰς 39 δισεκατομμύρια φράγκα χρυσᾶ, δηλ. διαφορὰ 60 δισεκατομμύρια δραχμῶν. Ὁ Λαμπὲρ τὸ 1918 τὰ καταβιβάζει εἰς 28 δισεκατομμύρια χρυσᾶ φράγκα, καὶ ἄλλοι πάλιν εἰς ἄλλα ποσά, μεταπολεμικῶς δὲ αἱ διαφοραὶ εἶναι μεγαλύτεραι. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ διαφοραὶ εἶναι ὀλιγώτεραι, διότι ὑπάρχει ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος. Ὁ Στάνλεϋ ὑπολογίζει τὰ πιθανὰ λάθη τῆς στατιστικῆς αὐτῆς ἀπὸ 10—500)ο. Τὸ ἴδιον ποσοστὸν πιθανῶν λαθῶν στατιστικῆς βεβαιοῖ καὶ ἡ Ἰταλικὴ στατιστική. Ὅταν , συνεχίζει, εἰς τὰ 1926 ἔγινεν εἰς τὴν Βιέννην τὸ Συνέδριον τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς ἐξητάσθη τὸ ζήτημα. Ὁ καθηγητὴς Ντίλλ συμπεραίνει μετὰ τὴν μελέτην του ὅτι πρόκειται περὶ προσπαθείας πρὸς ἐξέτασιν τοῦ εἰσοδήματος, ἡ ὁποία θα ἔχῃ ὡς ἀξίαν τὸν σχηματισμὸν πολιτικοῦ ρεύματος. Αὐτή, τονίζει, εἶναι ἡ ἀξία τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ κατὰ συνέπειαν ἐννοεῖτε ὅλοι ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτὴν τὴν συζήτησιν, διότι τὰ πιθανὰ λάθη εἶναι 40 ο)ο. Ἑπομένως δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ σοβαρὰ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν νὰ προβάλλεται ἀξίωσις ὅπως περικοπῇ ὁ προϋπολογισμὸς κατὰ τρία ὅλα δισεκατομμύρια. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην αὐθαιρέτων ὑπολογισμῶν διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ὑπάρχει στενοχωρία καὶ ὅτι χρειάζεται ἐλάττωσις φορολογική. Μήπως αὐτὸ τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν δὲν δεικνύει πόσον βαρὺ εἶναι; Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν ἐπίθεσίν του, ἠν μὲ τόσην λύπην ἔκαμε κατὰ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, μὲ ὄχι ὀλιγωτέραν λύπην ἐπετέθη καὶ κατὰ τῶν προκατόχων Κυβερνήσεων. Καὶ κατὰ τὴν ἐπίκρισιν αὐτὴν οὐδεμία Κυβέρνησις, οὐδ' αὐτὴ ἡ Οἰκουμενική, ἔκαμε τὰς οἰκονομίας τὰς ὁποίας σκέπτεται νὰ κάμῃ ὁ κ. συνάδελφος. Ἐλησμόνησεν ὅμως, ὅτι, ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, ὑπῆρχε καὶ ἠπειλεῖτο ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον ἔφθανε τὰ τέσσαρα δισεκατομμύρια, ἢ καὶ περισσότερον. Τοῦτο δὲν ἐκαλύφθη μόνον μὲ δάνεια, ἐκαλύφθη καὶ μὲ αὔξησιν τῶν ἐσόδων, ἤτοι διὰ περικοπῆς δαπανῶν.

Π. Τσαλδάρης. Οὕτως τὸ ἔλλειμμα ὅπερ παρέλαβεν ἡ Οἰκουμενικὴ ἔφθασε τὰ 2.600 ἑκατομμύρια καὶ ἐκαλύφθη μὲ δάνεια, φορολογίας, καὶ μὲ περικοπὰς δαπανῶν.

Α. Παπαναστασίου. Ὑπῆρχε τὸ ἔλλειμα αὐτὸ ὅπερ ἐκαλύφθη διὰ δανείων διὰ φορολογιῶν, δι' ἐπιδιώξεως τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων, διὰ περικοπῆς δαπανῶν, καὶ μεταθέσεων δαπανῶν. Ἐν ὅλῳ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα ἔγιναν μόνιμοι οἰκονομίαι 577 ἑκατομμυρίων. Τότε ἡ μεγαλυτέρα προσπάθεια τῆς Οἰκουμενικῆς ἦτο ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἰσοζυγίου, διότι ἂν δὲν ἐξησφαλίζετο τοῦτο ἠγόμεθα εἰς βάραθρον. Θὰ παρετείνετο ὁ πληθωρισμός, ἡ ἀστάθεια ἡ οἰκονομική, καὶ θὰ ἦτο μία οἰκονομικὴ ζωὴ μὲ βάσιν φαντασιώδη. Εἰς ἕκαστον Ὑπουργεῖον ἐστάλησαν τότε ἀντιπρόσωποι τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου καὶ ἐγένετο καὶ ἔλεγχος τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ κατελήξαμεν εἰς αὐτὴν τὴν περικοπὴν δαπανῶν, ἥτις εἶναι σημαντικὴ διὰ τὰ οἰκονομικὰ χρονικὰ τοῦ τόπου καὶ ἔτσι ἐπετεύχθη καὶ τὸ ἰσοζύγιον ὅπερ ἐδημιούργησε καὶ τὰ περισσεύματα. Ἔτσι, τονίζει, ἐδημιουργήθη ἡ βάσις τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Οὔτε εἰς παραγωγικὴν ὀργάνωσιν καθυστερήσαμεν τότε. Καὶ ἡ προσπάθειά μας ἐκείνη εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου καὶ δὲν εἶχε κανὲν δικαίωμα ἐπικρίσεως καθ' ἡμῶν ἰδίως ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας, ὅστις οὔτε ἐπρότεινε καμμίαν οἰκονομίαν, οὔτε ἔκαμε καμμίαν τοιαύτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του καὶ ὅστις μάλιστα, ὡς εἶπεν ὁ κ. βουλευτὴς Φλωρίνης, ἔκαμε καὶ δαπάνας.

Κ. Ζαβιτσιάνος Ἡ δαπάνη διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Πόλεων ἦτο αὔξησις προσωρινή, διότι εἰς τὸ τέλος θὰ ἔχωμεν οἰκονομίας.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ τὰ δάνεια καὶ ἄλλαι δαπάναι θὰ γίνουν μὲ τὸν καιρὸν ὠφέλιμα. Ὅταν, συνεχίζει, ὁμιλοῦμεν περὶ οἰκονομιῶν ἔχομεν εὐθύνην μεγάλην ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, ἐρχόμενοι καὶ λέγοντες ὅτι εἶναι δυναταὶ οἰκονομίαι τριῶν δισεκατομμυρίων. Ἀφοῦ ὁ προϋλογισμὸς σήμερον ἔχει 2.600 ἑκατομ. διὰ μισθολόγιον, πῶς διὰ περικοπῆς θέσεων θὰ ἐξοικονομήσωμεν τρία δισεκατομμύρια; Διὰ τοῦτο ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ οἰκονομιῶν πρέπει νὰ προσέχωμεν καὶ ὄχι νὰ ἀποβλέπωμεν μόνον εἰς προσωρινὰς ἐντυπώσεις. Βέβαιον εἶναι ὅτι ἔχει γίνει κάποια αὔξησις τῶν ὑπαλλήλων πέρα τοῦ δέοντος καὶ ὅτι μέρος τῶν ὑπαλλήλων δὲν ἀποδίδει καὶ πρέπει νὰ εὕρωμεν πρακτικὸν τρόπον διορθώσεως τοῦ πράγματος. Παραλληλίζοντες τὰς αὐξήσεις δαπανῶν, δημοσίου χρέους, συντάξεων, καὶ ὑπαλλήλων βλέπομεν ὅτι τὸ τοκοχρεωλύσιον τοῦ Δημοσίου χρέους ἀπὸ 1 δισεκατομμύριον ποὺ ἦτο εἰς τὰ 1924 φθάνει τώρα 3 1)2 δισεκατομμύρια. Αἱ συντάξεις ἐνῷ τὸ 1924 ἦσαν 113 ἑκατομμύρια ἤδη φθάνουν 624. Τὸ μισθολόγιον ἐνῷ ἦτο τὸ 1914 δραχ. 72.000.000 τὸ 1924 φθάνει 1.292 ἑκατομμύρια. Οὕτω αἱ αὐξήσεις τοῦ μισθολογίου, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας, εἶναι πολὺ κατώτεραι καὶ τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν κατὰ ποσοστὰ ἀναλογίαν τῶν δαπανῶν. Δὲν ὑποστηρίζω, φυσικά, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μὴ ἐπέλθῃ περιορισμός. Εἶναι ὑπηρεσίαι ποὺ δὲν ἔχουν ἐπάρκειαν προσωπικοῦ, ὅπως τὰ σχολεῖα. Καὶ ὅπως ὑπάρχουν ψυχώσεις διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἔτσι ἄλλοι ἔχουν ψυχώσεις διὰ τὴν παιδείαν. Εἶναι, φυσικά, καὶ ὑπηρεσίαι ποὺ ἠμποροῦν νὰ ἐλαττωθοῦν, ὄχι ὅμως, ὅπως ἐπρότεινεν ἕνας καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὥστις ὑπέδειξε νὰ παυθοῦν ὅλοι οἱ νεώτεροι ὑπάλληλοι, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ περισσότερον ἄχρηστοι δὲν εἶναι οἱ νεώτεροι. Πάντως πρέπει νὰ γίνῃ μία προσπάθεια ἵνα κατάμαθα ἀνατεθῇ εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον καὶ δημοσιευθῇ κατάλογον τῆς κινήσεως τῶν ὑπαλλήλων. Ἐπίσης καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἕνα σύστημα περὶ ἐξακριβώσεως τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου ὑπαλλήλου, ὅπως εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Σκόπιμον ἐπίσης θὰ ἦτο ὅπως ὑποβάλλωνται καὶ τριμηνιαῖαι ἐκθέσεις περὶ τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου ὑπαλλήλου.

Γ. Μόδης. Ἔχει προταθῇ ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τῶν ἐκκαθαριστικῶν ὑπηρεσιῶν, οὕτως ὥστε νὰ διατηροῦν αὗται ἐνιαῖον ἔλεγχον καὶ πολιτικήν.

Κ. Βουδούρης. Διόρθωσις ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ μόνον ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ ἀφοσιωθοῦν εἰς τὴν διοίκησιν καὶ παύσουν

νὰ εἶναι δημιουργοί. Γνωρίζω, τονίζει, ὑπουργοὺς οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν μόνον τὸ Γραφεῖον των.

Α. Παπαναστασίου Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν συνεχίζει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διαπνέεται ἀπὸ μίαν ὑπερβάλλουσαν αἰσιοδοξίαν, ἐπιθυμοῦσα νὰ δημιουργήσῃ καὶ ἀδιαφροῦσα διὰ τὰς δαπάνας τῶν ὑπηρεσιῶν. Καὶ πέρυσι κατέκρινα τὴν Κυβέρνησιν καὶ φέτος διὰ τὰς δημιουργουμένας θέσεις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, αἵτινες ἠδύναντο νὰ λείψουν. Αὐξήσεις μὴ ἀναγκαίων δαπανῶν γίνονται καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα, ἐνῷ κάθε δαπάνη πρέπει νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν ἀναγκαιότητά της. Μὴ λησμονοῦμεν ὅτι καὶ ἄλλοτε μία μεγαλεπήβολος πολιτικὴ φυσιογνωμία, θέλουσα νὰ κάμῃ προοδευτικὰς μεταρρυθμίσεις, εἰσῆλθεν εἰς δοτάνας πολλὰς καὶ ὡδήγησεν εἰς οἰκονομικὰ ναυάγια. Βέβαια σήμερον δὲν εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμεν ὄχι μόνον εἰς τὰ ἑκατομμύρια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δαπάνας ἑκατοντάδων χιλιάδων δραχμῶν.

Δὲν ὑποστηρίζω ὅτι μὲ τοὺς μισθοὺς καὶ μετὰ τὰ ἔργα πετάγεται τὸ χρῆμα ἔξω τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι λαμβάνεται μέρος τοῦ εἰσοδήματος ὡρισμένων τάξεων πρὸς δημιουργίαν εὐμαρείας κυκλοφορίας τινὸς τῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι στερεῦνται τοιούτης. Βεβαίως τὸ χρῆμα τὸ ὁποῖον εἰσάγεται εἰς τὴν χώραν ἐξ ἐξωτερικῶν δανείων δημιουργεῖ μίαν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἔναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ περιορίζει τὴν καταναλωτικὴν δύναμιν τοῦ λαοῦ. Αὐτὸς δὲ εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀντετάχθην εἰς τὴν σύναψιν ἐξωτερικοῦ δανείου,διὰ τὰ ἔργα τῆς ὁδοποιΐας, ὡς ἀντετάχθην καὶ εἰς τὴν ἀνάθεσιν αὐτῶν εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν, συστήσας ὅπως μαζὶ μὲ τὴν κατασκευὴν τῶν νέων ὁδῶν ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν ἵνα μὴ ἀντιλῶμεν εἰς πίθον Δαναΐδων.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὰς οἰκονομίας καὶ τὴν τάσιν ἡ ὁποία παρατηρεῖται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρὸς αὔξησιν τῶν δαπανῶν. Ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ὑπεβλήθη νομοσχέδιον προνοοῦν περὶ μικρᾶς τινος ἐλαφρύνσεως τῆς φορολογίας. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἔχω ἀντιρρήσεις τινάς,φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ πρὸ παντὸς ἡ κοινωνικὴ σύνθεσις τοῦ Κράτους, πῶς θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ θὰ ἀναζωογονηθῇ ἡ κοινὴ ζωὴ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμπερασμάτων τῆς ἐξετάσεως ταύτης νὰ ληφθοῦν τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα. Διότι πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις ἔχει δημιουργήσει ἐπιβάρυνσιν τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ σύγκρισις τῆς ἐξελίξεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας ἀποδεικνύει τάσιν σημαντικὴν συρροῆς πρὸς τὰς πόλεις. Ἂν ρίψωμεν ἕνα μόνον βλέμμα εἰς τὴν στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας θὰ ἴδωμεν πόση μεγάλη ἐλάττωσις παρατηρεῖται εἰς τὸν πληθυσμὸν τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων καὶ ἀντιθέτως πόση αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων. Βεβαίως ἡ συρροὴ ἑνὸς τόσον μεγάλου ἀριθμοῦ προσφύγων συνετέλεσε σημαντικῶς εἰς τὴν αὔξησιν αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ αἱ δυσκολίαι τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ ἐγκατάστασις ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν δὲν ἀποτελοῦν δευτερεύουσαν αἰτίαν, ὅπως καὶ ἡ παρατηρουμένη τελευταίως ἀνάπτυξις τῶν βιομηχανιῶν συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ ρεύματος τῆς ἀστυφιλίας. Καὶ αἱ συνέπειαι τῆς τάσεως ταύτης εἶναι γνωσταί. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν στατιστικὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ αὔξησις τῶν μεταπρατικῶν ἐπαγγελμάτων ὑπῆρξε καταπληκτική. Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ τονίσω ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Πρέπει λοιπὸν νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια ὅπως ἀνακοπῇ ἡ τάσις αὐτὴ τοῦ ἀγρότου πρὸς συγκέντρωσιν εἰς τὰς πόλεις. Ἓν ἐκ τῶν μέτρων διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτύχωμεν τοῦτο εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος αὐτοῦ. Ἡ φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἀγρότου, κύριοι, εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὑφίσταται καὶ ὁ ἀστός, διότι οἱ ἔμμεσοι φόροι βαρύνουν καὶ τοὺς ἀστοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀγρότας ἐξ ἴσου. Καὶ τοὺς βαρύνουν διότι, καίτοι θεωροῦμεθα χώρα ἀγροτική, εἰσάγομεν δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τοῦτο διότι ἡ καλλιέργειά μας περιορίζεται εἰς τὰ ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα, ὅπως ὁ καπνός, σταφίς, τὸ ἔλαιον κλπ. Οἱ δασμοὶ δὲ αὐτῶν ὠφελοῦν μόνον ὡρισμένας κατηγορίας ἀγροτῶν. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἄμεσος φορολογία εἰς τοὺς ἀστοὺς δὲν ὑπερβαίνει τὰ 12—13 ο)ο ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, ἐνῷ ἡ φορολογία αὐτὴ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν εἰδῶν, ἤτοι τοῦ καπνοῦ, τῆς στταφίδος, τοῦ ἐλαίου κλπ. εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα. Ἐπὶ τοῦ καπνοῦ φθάνει ἐν συνόλῳ εἰς τὰ 23 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀκαθορίστου παραγωγῆς. Εἰς τὸ λάδι φθάνει τὰ 17 ο)ο. Εἰς τὴν σταφίδα μὲ τιμὴν 2.500 φθάνει τὰ 35 ο)ο. Ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ 8)10 περίπου τῶν γεωργῶν εἶναι μικροὶ γεωργοὶ ποὺ παράγουν μόλις ὅσα ἀρκοῦν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας των συντελεῖ σημαντικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς καταστάσεως ἡ ὁποία παρατηρεῖται εἰς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας. Ἐλπίζομεν ὅτι μὲ τὰ γενικώτερα μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνομεν ὑπὲρ τῆς γεωργίας θὰ κατορθώσωμεν ὥστε ἡ καλλιέργεια νὰ κοστίζῃ εἰς τὸν ἀγρότην ὀλιγώτερον καὶ νὰ φέρωμεν οὕτω μίαν ἀνακούφισιν εἰς αὐτόν.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἠρχήθην ἐγώ, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ὑπάρχει ἀφορία κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνετε ἐκεῖνα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτύχετε ὅ,τι ἐπιδιώκετε. Δημιουργεῖτε ὑπηρεσίας τοῦ κέντρου αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν θὰ ἀποδώσουν ἀποτελέσματα καὶ προσλαμβάνετε ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλους ἡ ζήτησις τῶν ὁποίων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ καταβολὴ εἰς αὐτοὺς ἀμοιβῶν ὑπερβολικῶν αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦν δυσφορίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων τάξεων τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ἐξετάζων τὰ ἔσοδα τοῦ προυπολογισμοῦ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του ὅτι δὲν ἀνεγρά-

φονται εἰς αὐτὰ καὶ αἱ ἀποδόσεις ἐξ ὀφειλῶν ὡς καὶ τὰ ἐξ ἀδικαθέτων πιστώσεων.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἀναγράφονται μὲν ἀλλὰ ὑπολογίζονται εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἐξόδων.

Α. Παπανασταsίου. Ὄχι μόνον δὲ ἠγνόησε τὰ ἔσοδα ταῦτα ἀλλ' ἀντιθέτως προέβη καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα εἰς ἐσφαλμένον λογαριασμόν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Καὶ φανταστικὰ ἔσοδα καὶ φανταστικὰ ἔξοδα!

Α. Παπανασταsίου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νὰ τονίσω εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προβῇ μὲ μεγαλήτερον θάρρος εἰς ἐπιστημονικωτέραν διαρρύθμισιν τῆς ἀμέσου φορολογίας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Προβαίνομεν ἤδη. Τὴν βάσιν βέβαια δὲν ἠμποροῦμεν νὰ θίξωμεν.

Α. Παπανασταsίου. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ μὲ εὑρίσκει σύμφωνον ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ὑποδείξας τὴν ἐλάττωσιν τῆς φοροληψίας, ὡς συμφωνῶ ἀπολύτως καὶ μὲ τὴν ὑπόδειξιν αὐτοῦ νὰ ἐλαττωθοῦν εἰλικρινῶς αἱ δαπάναι. Βεβαίως πρέπει νὰ περιορισθοῦν, ἀλλὰ χρειάζεται πρὸς τοῦτο μεγάλη, ἐνδελεχής, ἐπίμονος καὶ δυσκολωτάτη ἐργασία, αὕτως ὥστε ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ τῶν δαπανῶν νὰ δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τις ὅτι ἐπέφερε σοβαρὸς οἰκονομίας. Εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν συμφωνῶ διόλου μὲ τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως εἶνε ἡ παρατήρησίς του διὰ τὴν ἀποκλιτρίωσιν τῶν κτημάτων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. Εἶπεν ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ὅτι ἡ ἀποκλιτρίωσις τῶν κτημάτων ἀπετέλεσε πλῆγμα κατὰ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου καὶ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς νομοθεσίας ἔβλαψε τὴν κοινωνικὴν ζωὴν καὶ τὰ δημόσια οἰκονομικά. Ἀλλὰ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχωμεν κοινωνικὴν ἡσυχίαν ἄνευ ἐργατικῆς πολιτικῆς; Καὶ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ λέγωνται ἐλεύθεροι ἄνθρωποι οἱ κολλῆγοι τῆς Θεσσαλίας;

Ἀλλ' ὡμίλησεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας καὶ περὶ τῶν καταθέσεων εἰς τὰς Τραπέζας. Καὶ εἶπε ὅτι ἀπὸ τοῦ 1919, ὅτε ἦσαν αὐτοῦ 1500 ἑκατομμύρια φράγκων χρυσῶν, περιωρίσθησαν ἤδη εἰς 800 ἑκατομμύρια Ὀφείλω νὰ παρατηρήσω ὅτι οἱ ἀριθμοὶ τοὺς ὁποίους ἀνέφερε δὲν ἦσαν καὶ πολὺ ἀκριβεῖς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅλα ὅσα ἀνέφερεν ἡ «Προοδευτικὴ Ἕνωσις» πρέπει νὰ τὰ δεχθῶμεν μὲ τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀπογραφῆς. Εἶπεν ὅτι καὶ τὰ μετανοστευτικὰ ἐμβάσματα περιωρίσθησαν εἰς 4.000.000 λιρῶν καὶ ὅμως ἡ στατιστικὴ ὑπολογίζει αὐτὰ εἰς 7.000.000. Εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πολέμου ἐδιπλασιάσθησαν μόνον οἱ φόροι ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Ἀγγλίας τὸ 1924 ἦτο 200.000.000 λιρῶν ἐνῷ σήμερον εἶναι 800.000.000 ἐπεμένως ἐτετραπλασιάσθησαν.

Α. Παπανασταsίου. Ἡ ἐπίσημος στατιστικὴ ὑπολογίζει τὰς καταθέσεις εἰς τὰς Τραπέζας εἰς 16 δισεκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Καὶ τὰ ἀνταλλάξιμα δὲν τὰ λογαριάζετε; Τὰ δύο ἀναγκαστικὰ δάνεια;

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὰ σπίτια ποῦ ἐκτίσθησαν, τὰ βαπόρια ποῦ ἠγοράσθησαν;

Α. Παπανασταsίου. Τέλος πάντων παρατηρεῖται προϊοῦσα αὔξησις εἰς τὴν ἀποταμίευσιν, αὔξησις ἡ ὁποία ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐργατικὴ πολιτικὴ καὶ ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμισις ἐπέφερεν εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Βεβαίως δὲν λέγω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν βιομηχανίαν. Ἀλλ' ἡ βιομηχανία προστατεύεται παντοιοτρόπως. Διατὶ νὰ τὴν προστατεύσωμεν ἀκόμη περισσότερον καὶ μάλιστα εἰς βάρος 4-9.000 ἐργαζομένων ἀνθρώπων; Ἀνεξαρτήτως τοῦ κοινωνικοῦ κινδύνου, αἴσθημα δικαιοσύνης μᾶς ἐπιβάλλει, κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, νὰ μὴ ὑποστηρίξωμεν τὸν πλουτισμὸν ὡρισμένων ἀνθρώπων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἀπηυθύνθην εἰς κόμμα δεξιόν, ὅπως ἡ «Προοδευτικὴ Ἕνωσις» δι' αὐτὸ ἐπεκαλέσθην τὸν κοινωνικὸν κίνδυνον ὅταν προέτεινον τὴν ὑποστήριξιν τῆς βιομηχανίας. Διότι ἐὰν ἔχωμεν κοινωνικὰς ἀνωμαλίας, μὲ ποίους θὰ κτυπήσῃ τοὺς κομμουνιστὰς ὁ φίλος μου βουλευτὴς Κερκύρας; Μὲ τοὺς χωροφύλακας τοὺς ὁποίους θέλει;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐκάκισα τὴν ἐργατικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐγὼ κατηγόρησα τὴν μεροληπτικὴν ἄσκησιν αὐτῆς. Καὶ πρέπει νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι δὲν διάκειμαι καὶ πολὺ συμπαθῶς πρὸς ὡρισμένας τάσεις τῶν βιομηχάνων, αὐτὸς δὲ εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐνέκρινα τὸ βιομηχανικὸν δάνειον.

Α. Παπανασταsίου. Εἶναι περίεργος ἡ τακτικὴ αὐτή. Τὸ ἴδιο ἐκάνατε καὶ μὲ τὸ ταμεῖον συντάξεως νομικῶν. Δὲν ἐνθέτετε τὰς ἀντιρρήσεις σας ὅταν συζητεῖται ἕνα μέτρον ἀλλὰ περιμένετε νὰ ψηφισθῇ, νὰ ἐφαρμοσθῇ, καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθητε νὰ τὸ κατηγορήτσητε.

Ἂς ἔλθωμεν ὅμως εἰς τὸ θέμα μας. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Καστορίας κ. Βαλαλᾶς, εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐξέθεσε τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλεται ὅπως ἐφαρμοσθῇ συστηματικῶς ὁ θεσμὸς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Εἶμαι σύμφωνος εἰς τοῦτο. Θὰ εἶχον μάλιστα νὰ παρατηρήσω ὅτι πολὺ ἤργησεν ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ β' βαθμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ λησμονῆτε ὅτι συνέβησαν πολλαὶ ἀλλαγαὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Α. Παπανασταsίου. Πάντως πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρα ἐφαρμογή του. Καὶ δαπάνας ἀκόμη ἂν πρόκειται νὰ δημιουργήσῃ, νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι θὰ ὑποστηρίξωμεν αὐτὰς τὰς δαπάνας διότι εἶναι δαπάναι κατ' ἐξοχὴν ἀπαραίτητοι. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ εἰσέλθω τώρα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Περιορίζομαι μόνον νὰ τονίσω καὶ πάλιν ὅτι οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους διαβλέπει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας δὲν εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι τόσον σοβαροὶ ὅσον τοὺς φαντάζεται. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἐπιβάλλεται νὰ δοθῇ μία σαφεστέρα κατεύθυνσις εἰς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν μας. Ἐγὼ εἶμαι διὰ τὸ μέλλον αἰσιόδοξος. Δὲν πρέπει ὅμως τὴν ἐργατικότητα τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς συμβιώσεως αὐτοῦ νὰ παραλύωμεν μὲ δαπάνας ἀσκόπους, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως ἡ χώρα μας, ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, καταστῇ Δημοκρατία ἐργαζομένου λαοῦ. (Χειροκροτήματα).

Μεθ' ὃ διακόπτεται ἡ περαιτέρω συζήτησις ἵνα συνεχισθῇ κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν ἀναβαλλομένης τῆς δι' αὔριον ὁρισθείσης συνεχίσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καὶ, ὥρᾳ 10 μ. μ., συνανέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον, ὥραν 4 1)2 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Ι Κουτσίνας

Α. Βερδέλλης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Νϛ'

Παρασκευῆς 21 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ.μ. ὁ Πρόεδρος κ. **Ι. Τσιριμῶκος,** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ὁ Γεώργιος Τσουρίδης φαρμακοποιὸς ζητεῖ τὴν χορήγησιν πιστώτεως πρὸς ἀνέγερσιν σανατορίου ἐν Πάρνηθι.

Οἱ Πρόσφυγες Ξάνθης ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν των ἐκ τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου οἰκοδομῶν ἐπὶ μίαν πενταετίαν.

Οἱ πρόσφυγες οἱ ἐγκατασταθέντες ἐν Κεραμίοις τῆς Νήσου Λέσβου ζητοῦν τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτιμήσεως τῆς παραχωρηθείσης αὐτοῖς ἐκτάσεως.

Τὸ Γεωργικὸν ἐπιμελητήριον καὶ ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Θεσσαλονίκης ἐπικαλοῦνται τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τηλεφώνων.

Ὁ Γεωργικὸς συνεταιρισμὸς Ροδολείβου ζητεῖ τὴν παροχὴν πιστώσεως ἐκ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης διὰ τὴν διανομὴν δυσεώνων τοῖς καπνοπαραγωγοῖς.

Ὁ Χ. Χηνάδης ἔμπορος καὶ πολυτέκνος κάτοικος Ἀγρινίου διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ τέως Εἰσαγγελέως Ν. Ξενοπούλου σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ τέως διανομέως Ταχυδρομείου καὶ Τηλεγραφείου Λευκάδος Θεοδ. Καμινάρη ζητοῦντος τὴν παροχὴν χρηματικοῦ βοηθήματος ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ Πανελλαδικὴ ὁμοσπονδία τῶν ἐργατῶν ἠλεκτρισμοῦ, μεταφορῶν καὶ αὐτοκινητιστῶν ὑποβάλλει δι' ὑπομνήματός της ἀπαιτήσεις τῶν ἐργατῶν καὶ ζητεῖ τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν διευθέτησιν.

Ἡ πανπροσφυγικὴ ἕνωσις δικαιούχων ἐκπροθέσμων ἀνταλλαξίμων ζητεῖ τὴν ἄμεσον ἔναρξιν τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκπροθέσμως ὑποβληθεισῶν δηλώσεων τῆς ἐγκαταλειφθείσης περιουσίας των.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου ὁλικῆς ἀνικανότητος Ἀττικῆς ὑποβάλλει διαφόρους τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεων βάσει τοῦ νόμου 3122.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης, Ν.Γαρδικιώτης, Δ. Ἡρακλείδης,*** κλπ., καταθέτουν αἴτησιν τοῦ Δ. Σχοινᾶ, διαμαρτυρομένου κατὰ τοῦ προξένου Ἀλεξανδρείας κ. Π. Σκέφερη.

Ἡ ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Κορινθίας ζητεῖ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ χρεωστασίου ἐπὶ τριετίαν.

Τὸ σωματεῖον μηχανικῶν καὶ ὁδηγῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων Τρικκάλων ζητεῖ τὴν παραμονὴν τῆς πλωτῆς γεφύρας Κουτσοχείρου, τὴν χορήγησιν πιστώσεως δραχμῶν 2.000.000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὁδῶν, καὶ τὴν ἀπεράτωσιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Καρδίτσης-Τρικκάλων.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Χριστούλας** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς ἑνώσεως γεωργικῶν πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν Καρδίτσης ζητούντων τὴν ἀναστολὴν εἰσπράξεως προσθέτου φόρου ὑπὲρ τοῦ ταμείου ἐποικισμοῦ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ γεωργικοῦ πιστωτικοῦ συνεταιρισμοῦ Ἰάσμου ζητεῖ τὴν ταχείαν διανομὴν τῶν ὁμολογιῶν πολεμοπαθῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 4278.

Οἱ σιδηροδρομικοὶ Θεσσαλίας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι συμμόρφωσιν τῆς ἑταιρείας περὶ καταβολῆς εἰς τὸ ταμεῖον συντάξεων σιδηροδρομικῶν τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ.

Οἱ σύλλογοι Πατρῶν παρακαλοῦσιν ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μεταφορᾶς τοῦ Μητροπολίτου Γερμανοῦ εἰς ἔνδειξιν τιμῆς ἡ Βουλὴ διακόψῃ τὰς ἐργασίας της.

Ὁ σύνδεσμος ἐργοστασιαρχῶν κεραμοποιΐας καὶ πλινθοποιΐας Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ζητεῖ τὴν παροχὴν ἐνισχύσεως εἰς τὰ μέλη τὰ ὑποστάντα ζημίας ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς 21 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ.

Τὰ διοικητικὰ συμβούλια ἁπάντων τῶν συλλόγων Λαρίσσης ζητοῦν τὴν μὴ ἄρσιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ἡ ἕνωσις Ἑλλήνων ἐφοπλιστῶν ζητεῖ ἐνεργετικὰς διατάξεις ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων».

Οἱ κ.κ. ***Ε. Ἐμμανουηλίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ Ἐθνικοῦ Μιχαλείου Ὀρφανοτροφείου Χίου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν δικογραφιῶν κατὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. **Π. Καρασεβδᾶ** καὶ **Α. Λούλη.**

Ὁ βουλευτὴς κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4173 «περὶ δασικοῦ κώδικος».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ξηρὸς*** καὶ ***Γ. Γερογιάννης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Θεραπευτηρίου «ἡ Σωτηρία» καὶ ἀναδιοργανώσεως αὐτοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τῶν ἀμέσων φόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ, καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κριμπᾶς*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. τῆς 17)25 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ ἀμνηστείας, ἀναστολῆς κλπ.»

Οἱ κ. κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4.000 τοῦ 1929 περὶ ἀνεγέρσεως Δικαστικοῦ Μεγάρου Ἀθηνῶν».

Οἱ κ. κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Πρόσφυγων καὶ ρυθμίσεως τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρεόντων ζητημάτων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α') «Περὶ ἀνεγραφῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν χρήσεως 1929—1930 ταμειῶν συντάξεων σιδηροδρομικῶν τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ.

πιστώσεως 3.000.000 δραχμῶν πρὸς ἀνδιοργάνωσιν τοῦ Λόχου Πυροσβεστῶν κοι

β') «Περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐν περιπτώσει ἀποδημίας».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχ. ἐίου νόμου «περὶ ἀποσυγκεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν Γνωμοδοτικῶν Συμβουλίων παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις» ἔχον οὕτω:

Περὶ ἀποσυγκεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν Γνωμοδοτικῶν Συμβουλίων παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων ἐκδοθησομένων ἐντὸς ἔτους μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τροποποιῇ τὴν σύνθεσιν καὶ ἁρμοδιότητα τῶν παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις λειτουργούντων Συμβουλίων τῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 114 τοῦ Συντάγματος.

Διὰ Προεδρικῶν ἐπίσης Διαταγμάτων δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἀπ' εὐθείας τῶν Ὑπουργῶν, τῶν Γενικῶν Διοικητῶν ἢ τῶν Νομαρχῶν, πάντων ἢ τινῶν μόνον ἐξ αὐτῶν, θέματα, ἐφ' ὧν συμφώνως μὲ διατάξεις νόμων ἔχουν ἁρμοδιότητα τὰ ὡς εἴρηται Συμβούλια. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡ μεταβίβασις τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Κεντρικῶν Συμβουλίων εἰς τὰ παρὰ ταῖς Γενικαῖς Διοικήσεσι ἢ Νομαρχίαις λειτουργοῦντα ἢ συσταθησόμενα Συμβούλια.

Ἀνεγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχ/δια νόμων:

1) «Περὶ ἑρμηνείας τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 4027 περὶ μονιμοποιήσεως ἀξιωματικῶν».

2) «Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 238 τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας».

3) «Περὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἐπὶ στρατιωτικῶν πειθαρχικῶν ὑποθέσεων ὡς μαρτύρων καλουμένων πρὸς προσέλευσιν καὶ μαρτυρίαν».

4) «Περὶ ἐκτελέσεως ὀχυρωματικῶν ἔργων».

5) «Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 79 καὶ 81 τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Νοεμβρίου 1925 περὶ ἐκδικάσεως μικροδιαφορῶν», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ ἑρμηνείας τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 4207 «περὶ μονιμοποιήσεως ἀξιωματικῶν κλπ.».

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 4207 εἶνε ὅτι κυροῦνται ἅπασαι αἱ μονιμοποιήσεις αἱ γενόμεναι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων 1110, 1126 καὶ 3060 ἔστω καὶ ἂν οἱ μονιμοποιηθέντες τότε εἶχον καταληφθῆ καὶ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων τότε νόμων «περὶ ὁρίου ἡλικίας ἀξιωματικῶν».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀφ' ἧς καὶ ἡ τοῦ νόμου 4207.

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 238 τῆς Στρατιωτικῆς Ποιν. Νομοθεσίας.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 238 τῆς Στρατ. Ποιν. Νομοθεσίας ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Ἡ κλοπὴ καὶ ὑπεξαίρεσις τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀνηκόντων ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων, χρημάτων τοῦ συσσιτίου ἢ τῆς μισθοδοσίας ἢ χρημάτων ἢ πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ Κράτος ἢ εἰς στρατιωτικούς, πραχθεῖσα ὑπὸ στρατιωτικῶν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρι πέντε ἐτῶν, ἐὰν τὸ κλαπὲν ἢ ὑπεξαιρεθὲν ποσὸν ἢ ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος ἀντικειμένου δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς τετρακοσίας χιλίας δραχμάς.

Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις πράξῃ κλοπὴν κατὰ πολίτου, παρ' ᾧ καταλύει, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρι πέντε ἐτῶν, ἐὰν τὸ κλαπὲν ποσὸν ἢ ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος ἀντικειμένου δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς τετρακοσίας χιλίας δραχμάς.

Ἡ ὑπεξαίρεσις ὅπλων, πολεμεφοδίων, πραγμάτων καὶ χρημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ Κράτος, πραχθεῖσα ὑπὸ στρατιωτικῶν ὑπολόγων, διαπεπιστευμένων τὴν φύλαξιν, διαχείρισιν, διαμονὴν ἢ παράδοσιν αὐτῶν, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτήν.

Αἱ περὶ κλοπῆς καὶ ὑπεξαιρέσεως διατάξεις τοῦ Κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου, αἱ ἐπιβάλλουσαι ποινὴν βαρυτέραν τῆς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις ὁριζομένης, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἡ καταδίκη εἰς οἱανδήποτε ποινὴν ἐπί τινι τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων συνεπιφέρει αὐτοδικαίως ὁριστικὴν ἔκπτωσιν τοῦ βαθμοῦ.

Περὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἐπὶ στρατιωτικῶν ὑποθέσεων ὡς μαρτύρων καλουμένων πρὸς προσέλευσιν καὶ μαρτυρίαν.

Ἄρθρον 1.

Διὰ τὴν βεβαίωσιν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων τῶν στρατιωτικῶν δύνανται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ αἱ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 68 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας ἀναφερόμεναι στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ νὰ διατάσσωσιν ἔνορκον κατὰ τὸ ἄρθρον 85 παράγρ. 2 τῆς αὐτῆς Νομοθεσίας ἐξέτασιν, ἐνεργουμένην ὑπὸ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ 68 ἄρθρῳ καθοριζομένων στρατιωτικῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς τὴν ἐξέτασιν ταύτην οἱ ἐκ τῶν μαρτύρων μὴ στρατιωτικοὶ καλοῦνται ἐγγράφως, ἀπειθοῦντες δὲ εἰς τὴν πρόσκλησιν, προσάγονται, ἐὰν ἡ ἐξέτασις γίνεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς αὐτῶν, βιαίως ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, αἰτήσει τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἐξέτασιν, ἐγκριθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ τόπῳ Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν. Ἐν τῇ αἰτήσει δέον ν' ἀναφέρηται ἀριθμητικῶς ἡ πρὸς ἔνορκον ἐξέτασιν διαταγή. Ἂν ἡ ἐξέτασις ἐνεργῆται ὑπὸ δικαστικοῦ προσώπου τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ Εἰσαγγελέως.

Μάρτυς ἀρνούμενος τὴν μαρτυρίαν του τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μέχρι τριῶν μηνῶν ψευδόμενος δὲ ἐν γνώσει κατὰ τὴν ἐξέτασίν του ἢ ἀποσιωπῶν τὴν ἀλήθειαν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἑνὸς μηνός.

Περὶ ἐκτελέσεως ὀχυρωματικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα ἐντὸς τῶν πιστώσεων τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ τὴν κατασκευὴν ὀχυρωτικῶν ἔργων προβαίνῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, καὶ τῶν ἀναγκαιούντων διὰ ταῦτα προτύπων, ὡς καὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του ἀναγκαιούντων σχετικῶν συμπληρωματικῶν ἔργων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὀχυρῶν καὶ κατὰ παρέκκλισιν ἔτι ἀπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμου

Ἄρθρον 2.

Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν κανονίζουσι δι' ἀποφάσεών των τ' ἀπαιτούμενα πρὸς καταλογισμὸν τῶν διὰ τὰ ἄνω ἔργα δαπανῶν δικαιολογητικά.

Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 79 καὶ 80 τοῦ Ν. Δ. τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἐκδικάσεως μικροδιαφορῶν κλπ.».

Ἄρθρον μόνον

Τὰ ἄρθρα 79 καὶ 80 τοῦ Ν.Δ. τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μικροδιαφορῶν κλπ. καὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν», καταργηθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ κυρώσαντος τὸ εἰρημένον Ν. Διάταγμα νόμου 4204 (1929), ἐπανέρχονται ἐν ἰσχύϊ, ἔχοντα οὕτω.

Ἄρθρον 79. Διὰ πᾶν εἰσαγωγικὸν τῆς δίκης ἢ ἐκτελέσεως ἔγγραφον λαμβάνεται τέλος 1 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τοῦ ποσοῦ, δι' ὃ ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις. Ἐὰν τ' ἀντικείμενον τῆς δίκης εἶνε ἀπροσδιόριστον ποσοῦ, τὴν ἀξίαν αὐτοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τέλους ὁρίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρον 80. — Ἐπὶ πάσης ὁριστικῆς ἀποφάσεως τίθεται χαρτόσημον ἐπὶ μὲν τῆς κατ' οὐσίαν τερμούσης τὴν κυρίαν δίκην δι' ἀπορρίψεως ἢ παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς δραχ. πέντε, ἐὰν καταψηφίζῃ ποσὸν μέχρι δρ. 300, δραχμῶν δὲ δέκα ἐὰν καταψηφίζῃ ποσὸν 301 δραχμῶν μέχρις 600. Ἐπὶ πάσης δ' ἄλλης, εἴτε παρεμπιπτόντως κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκδοθείσης, εἴτε ἐπὶ ἐνστάσεως ἐξοφλήσεως ἢ συμψηφισμοῦ εἰς δίκας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δραχ. 5. Ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων κατατεθειμένων τοιούτων ἐπικολλᾶται χαρτόσημον δραχ. 5. Πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς δίκης εἶνε ἀτελῆ. Ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου ὅμως πάσης ὁριστικῆς ἀποφάσεως τὸ ὁποῖον ὁ διάδικος ἤθελε ζητήσει ἐπικολλᾶται χαρτόσημον δραχ. 5. Διὰ πᾶν ἀντίγραφον ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης, ὅπερ ὁ διάδικος ἤθελε ζητήσει, ὁ ἐκδίδων αὐτὸ γραμματεὺς λαμβάνει δικαιώματα ἀντιγραφῆς δραχ. 5.

Μεθ' ὃ ἀνεγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου «περὶ καταργήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3501», ἔχουσα οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ 3501 νόμου.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ 3501 νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Τὸ καταστατικὸν τοῦ Συνδέσμου τούτου, ὅστις ἱδρύεται ὡς αὐτοτελὲς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἐπίσης καὶ ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμός».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Μεθ' ὃ ἀνεγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4174 περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων ΤΟΔ', ΥΙΔ' καὶ ΩΞΘ' περὶ κατανδιώξεως τῆς λιποταξίας κλπ.», ἔχον οὕτω:

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4174 τῆς 25 Ἰουνίου 1929.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ Π. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, παρατείνῃ μέχρι δύο τὸ πολὺ ἐτῶν τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 4174 τῆς 29ης Ἰουνίου 1929 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων ΤΟΔ',ΥΙΕ'καὶ ΩΞΗ'«περὶ καταδιώξεως τῆς λιποταξίας» ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν τοιούτων 121 καὶ 1322 καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1913 Ν. Διατάγματος «περὶ μέτρων κατὰ τῆς ζωοκλοπῆς καὶ κατὰ προσώπων ἐπιζημίων εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν» καὶ ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ φόνου, ἀναιρέσεως καὶ ζωοκλοπῆς τῶν διαπραττομένων ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ».

Μεθ' ὃ ἀνεγινώσκονται καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτά, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας», καὶ

2) «Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων καὶ ἀποζημιώσεως κατόχων οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ συνομολόγησις συμβάσεων διὰ τὴν ἐπὶ ἀποζημιώσει ἀνάληψιν ἑβδομαδιαίας ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν στερουμένων τοιαύτης λιμένων ἐκτελουμένης δι' ἀτμοπλοίων ἐπιβατικῶν χωρητικότητος οὐχὶ ἐλάσσονος τῶν 100 κόρρων καθαρῶν.

Αἱ ἄνω συμβάσεις, μονοετοῦς διαρκείας, συνομολογοῦνται μετὰ Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιριῶν ἢ πλοιοκτητῶν Ἑλλήνων κατόπιν δημοσίου διαγωνισμοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ δὲ ἀποζημίωσις κανονίζεται κατὰ ναυτικὸν μίλλιον λαμβανομένης ὡς ἀφετηρίας πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν ἀποστάσεων τῆς πλησιεστέρας πρωτευγίσεως πρὸς τὸν μὴ συγκοινωνοῦντα λιμένα.

Ἀτμόπλοια καταναλίσκοντα ὡς καύσιμον ὕλην λυγνίτην Ἑλληνικὸν προτιμῶνται κατὰ τὰς δημοπρασίας, ἔστω καὶ ἂν ἡ προσφορὰ αὐτῶν εἶναι ἀνωτέρα τῶν ἄλλων μέχρι 20 ο/ο. Εἰς τὴν συναπτομένην σύμβασιν ἀναγράφεται τὸ ποσοστὸν τοῦ καταναλισκομένου λυγνίτου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης προσφορᾶς. Εἰς περίπτωσιν τοιαύτης προτιμήσεως καὶ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς τηρήσεως τῆς ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως, διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ καθορισθέντος ποσοστοῦ λυγνίτου, ἐνεργεῖται ἔλεγχος παρὰ τοῦ Λιμενάρχείου ἑκάστου λιμένος ἀναχωρήσεως. Ἐν τῇ διακηρύξει τῆς δημοπρασίας καθορίζονται αἱ κυρώσεις διὰ τοὺς τυχὸν παραβαίνοντας τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἰδιοκτήτας τῶν ἀτμοπλοίων τούτων.

Ἄρθρον 2.

Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὡς Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, εἷς ἀξιωματικοῦ ναυπηγοῦ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταχυδρομικῆς Ἐκμετταλεύσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τοῦ Τμηματάρχου Τηλ. Συγκοινωνιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ὡς μελῶν, καὶ τοῦ προϊσταμένου τοῦ γραφείου Ἀτμοπλοϊκῶν Συμβάσεων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ὡς γραμματέως, καὶ συνεργόμενον ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους γνωμοδοτεῖ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον λιμένων καὶ τῆς χωρητικότητος τῶν ἀτμοπλοίων δι' ἑκάστην ἄγονον ἀτμοπλοϊκὴν γραμμήν, ἀναλόγως ἰδίᾳ τῆς ἐκτάσεως τῆς γραμμῆς, τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως τῶν εἰδικῶν ὑδρογραφικῶν συνθηκῶν καὶ τῶν συνήθων μεταφορικῶν ἀναγκῶν.

Τὸ αὐτὸ Συμβούλιον κρίνει καὶ περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν ἀτμοπλοίων γνωμοδοτεῖ μετὰ τὴν δημοπρασίαν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῆς διεκθύσεως τῶν ἀγόνων γραμμῶν.

Ἄρθρον 3.

Προκειμένου περὶ θαλασσίων γραμμῶν, δι' ὧν κυριώτεροι Ἑλληνικοὶ λιμένες συνδέονται μετὰ ἐξωτερικῶν τοιούτων ὧν κρίνεται ὡς ἐπιβαλλομένη λόγῳ σπουδαιότητος αὐτῶν, ἡ ἀρτιωτέρα λειτουργία καὶ ἐξυπηρέτησις, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζοντος τὰς γραμμὰς καὶ τὴν πυκνότητα αὐτῶν, ἡ σύναψις συμβάσεων μετὰ Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοϊκῶν Ἑταιρειῶν πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἐξυπηρε-

τήσεως τῶν γραμμῶν τούτων ἐπὶ ἀποζημιώσει κανονιζομένῃ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ 2 Συμβουλίου.

Ἄρθρον 4.

Πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1930 μισθώσεις τῶν ἀγόνων γραμμῶν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2955.

Περὶ παραχωρήσεων οἰκοπέδων καὶ ἀποζημιώσεως κατόχων οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1923 Ν. Δ. «περὶ συστάσεως εἰδικῶν Ταμείων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχεδίων τῶν πόλεων».

Ἄρθρον 1.

1. Ἀναγνωρίζεται ὡς δημοσία ἀνάγκη ἡ μεταπόπισις τοῦ συνοικισμοῦ Ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐπιτρέπεται πρὸς τοῦτο διὰ Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ ἐκδιδομένου, ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις οἱωνδήποτε ἀκαλύπτων γηπέδων ἐν Θεσσαλονίκῃ κειμένων κατὰ τοὺς συνοικισμοὺς Χαριλάου, Βαρβαρίου, Καλαμαριᾶς καὶ ἄνωθεν τῆς ὁδοῦ Νοσοκομείων εἰς βάρος τῶν κατὰ τὸν νόμον 2633 «περὶ σχεδίου πόλεως Θεσσαλονίκης» ἐκ τῆς ἐκπαιρέσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς καείσης ἐκτάσεως πλεονασμάτων.

2. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπαλλοτριωθησόμεναι ἐκτάσεις ρυμοτομοῦνται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου πόλεως Θεσσαλονίκης ὑπηρεσίας καὶ χωρίζονται εἰς τόσα οἰκόπεδα, ὅσα καὶ οἱ κατὰ τὰ ἑπόμενα δηλώσαντες καὶ αἰτησάμενοι τὴν παραχώρησιν οἰκοπέδων.

3. Τὸ καταρτισθησόμενον διάγραμμα ρυμοτομίας μετὰ τῆς διαιρέσεως τῶν οἰκοπέδων καὶ οἱ λοιποὶ ἐν γένει ὅροι καὶ περιορισμοὶ τῆς οἰκοδομήσεως ἐγκριθήσονται καὶ κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἄρθρον 2.

1. Εἰς τοὺς κατόχους οἱασδήποτε φύσεως οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1929 παραχωρεῖται, κατόπιν σχετικῆς δηλώσεως αὐτῶν, προσκαλουμένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὑπηρεσίας εἴτε διὰ δημοσιεύσεως ἐν τῷ τύπῳ εἴτε καθ' ὃν ἕτερον κρίνει προσφορώτερον τρόπον ἡ αὐτὴ ὑπηρεσία, γινομένης ἐντὸς προθεσμίας τασσομένης ἐν τῇ προσκλήσει καὶ ὁριζομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας οἰκόπεδον ἐκ τῶν ἐν μιᾷ τῶν ἀπαλλοτριωθησομένων ὡς ἄνω ἐκτάσεων διαχωρισθησομένων. Δὲν δικαιοῦνται οἰκοπέδου οἱ ἔχοντες ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης ἰδιοκτησίαν, ἔστω καὶ προικῴαν. Εἰς τοὺς κατόχους ξυλίνων παραπηγμάτων δὲν παραχωρεῖται αὐτοτελὲς δι' ἕκαστον οἰκόπεδον τῆς ἐκλογῆς του, ἀλλὰ ἓν τοιοῦτον εἰς πλείονας ἐξ αὐτῶν ἐξ ἀδιαιρέτου πρὸς ἀνέγερσιν πολυκατοικίας, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς περίπτωσιν μὴ συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἄνω πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐξ ἀδιαιρέτου παραχωρήσεως, δύναται ἡ ὑπηρεσία νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐν τῷ οἰκοπέδῳ προσωρινὴν στέγασιν ἑκάστου τούτων, ὁρίζουσα αὐτῷ ὡρισμένον χῶρον καὶ κοινὸν τοιοῦτον διὰ τας ἐγκαταστάσεις πλυντηρίων καὶ ἀποχωρητηρίων.

2. Εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς δηλώσεων διὰ τὴν παραχώρησιν οἰκοπέδων ἔν τινι τῶν ἀπαλλοτριωθησομένων περιοχῶν πλειοτέρων τῶν διαχωρισθησομένων ἐν αὐτῇ οἰκοπέδων, ἡ παραχώρησις τῶν ὑπαρχόντων οἰκοπέδων γίνεται διὰ κληρώσεως μεταξὺ τῶν δηλωσάντων, οἱ δὲ ὑπόλοιποι δηλώσαντες καὶ μὴ τυχόντες οἰκοπέδου ἐν τῇ δηλωθείσῃ περιοχῇ παραπέμπονται εἰς ἕνα τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ρηθείσης ἀνωτέρω ὑπηρεσίας.

3. Οἱ κεκτημένοι πλείονα τοῦ ἑνὸς οἰκήματα ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς δικαιοῦνται παραχωρήσεως ἑνὸς μόνου οἰκοπέδου καὶ τῆς κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ἀποζημιώσεως διὰ τὸ σημαντικώτερας ἀξίας ἐν τῷ συνοικισμῷ οἴκημα αὐτῶν.

4. Οἱ μὴ ἐμπροθέσμως κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος δηλώσαντες διὰ τὴν παραχώρησιν οἰκοπέδου ἀπόλλυσι τὰ πρὸς ἀπόκτησιν τοιούτων ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ἀπορρέοντα δικαιώματα αὐτῶν.

5. Δὲν δικαιοῦνται οἰκοπέδου, οὐδὲ τῆς κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ἀποζημιώσεως α΄) οἱ κάτοχοι τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων χαρακτηριζομένων ὡς βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐφόσον ἔχουσι ταῦτα ἐκμισθωμένα πρὸς τρίτους καὶ β΄) οἱ κάτοχοι ἀποθηκῶν οἰκοδομησίμων ὑλικῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Πλὴν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον παραχωρήσεως οἰκοπέδων οἱ κάτοχοι οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἐν τῷ συνοικισμῷ οἰκήματα αὐτῶν, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς παραγράφου 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, μεταβληθησομένης αὐτοῖς ἐκ τῶν κατὰ τὸν νόμον 2633 ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς καείσης ἐκτάσεως πλεονασμάτων, ὧν ἐπιτρέπεται πρὸς τοῦτο ἡ διάθεσις μέχρι ποσοῦ ἓξ ἑκατομμυρίων κατ' ἀνώτατον ὅριον, περιλαμβανομένης ἐν τούτῳ καὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 1 καταβληθησομένης διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἀποζημιώσεως. Ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπιχορήγησις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ποσοῦ μέχρι δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐγγραφομένης πρὸς τοῦτο σχετικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐφόσον ὁ Δῆμος Θεσσαλονίκης διαθέσῃ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πόρων ἴσον ποσόν. Πάντως ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ Δημοσίου θέλει διατεθῇ μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ κατεδάφισιν τοῦ συνοικισμοῦ.

2. Ἡ ἀνωτέρω καταβληθησομένη τοῖς κατόχοις οἰκημάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ ἀποζημίωσις ὁρίζεται τόση ὥστε προστιθεμένη εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ παραχωρηθησομένου ἑκάστῳ οἰκοπέδου, ὑπολογιζομένην κατὰ τιμὴν μονάδος βάσει τῆς καταβληθησομένης διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἀποζημιώσεως θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν σχέσιν, ἣν ἔχει τὸ ποσὸν τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων πρὸς τὴν συνολικὴν ἀξίαν τῶν οἰκημάτων, ἐκτιμωμένης ὁριστικῶς, τελεσιδίκως καὶ ἀμετακλήτως παρ' ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ τοῦ σχεδίου πόλεως Θεσσαλονίκης, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἑνὸς μηχανικοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ συνοικισμοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἄρθρον 4.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποζημίωσις, οὖσα συνυφασμένη πρὸς τὴν καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος παραχώρησιν οἰκοπέδων, ὧν ἡ ἀξία δύναται ἐπίσης νὰ καταβληθῇ εἰς χρᾶμα εἰς τοὺς αἰτοῦντας τοῦτο, καταβάλλεται μόνον εἰς τοὺς ἐμπροθέσμως δηλοῦντας καὶ αἰτοῦντας τὴν τοιαύτην παραχώρησιν καὶ μετὰ τὴν ἐντὸς ταχθησομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ προθεσμίας προηγουμένην κατεδάφισιν ὑπ' αὐτῶν τούτων, οἰκεία αὐτῶν βουλήσει, τῶν ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς οἰκημάτων των, ὧν τὰ ὑλικὰ δικαιοῦνται νὰ παραλάβωσι. Μετὰ τὴν ἄπρακτον ἔκπνευσιν τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας καὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης ὑποχρεοῦται ἡ ὑπηρεσία νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν κατεδάφισιν, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ὁ κάτοχος τοῦ κατεδαφιστέου δὲν δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς μόνον τῆς ἀπολήψεως τῶν ὑλικῶν μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐξόδων κατεδαφίσεως, ἄλλως κατακρατοῦνται ταῦτα ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ὑλικῶν. Ὡσαύτως ἡ κυριότης τῶν παραχωρηθησομένων οἰκοπέδων μεταβιβάζεται εἰς τοὺς δικαιούχους καὶ ἐκδίδεται ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν ὁ σχετικὸς τίτλος ἰδιοκτησίας μόνον κατόπιν τῆς οἰκείᾳ βουλήσει τούτων καταβολῆς τῶν ἐν τῷ συνοικισμῷ οἰκημάτων των, δυναμένης νὰ ἐπιτραπῇ πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τῆς ἐν τοῖς παραχωρουμένοις οἰκοπέδοις ἀποθέσεως τῶν ἐκ τῆς ἀνωτέρω κατεδαφίσεως τῶν οἰκημάτων πάσης φύσεως ὑλικῶν. Αἱ ὡς ἄνω ἀποζημιώσεις μέχρι τῆς ἀναλήψεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν δικαιούχων δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν ὑπὲρ οἱουδήποτε τρίτου.

Ἄρθρον 5.

Τὰ ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἁγίας Φωτεινῆς οἰκήματα τῶν μὴ ἐμπροθέσμως δηλούντων καὶ αἰτούντων κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος τὴν παραχώρησιν οἰκοπέδων ἐν ταῖς ἀπαλλοτριωθησομέναις ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ περιοχαῖς ἐκτὸς τῆς ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποκτήσεως οἰκοπέδου καὶ τῆς ἀπολήψεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀποζημιώσεως, θεωρούμενα αὐθαίρετα, κατεδαφίζονται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς ἀναγκαστικῶς βάσει τῶν ἰσχυουσῶν σχετικῶν διατάξεων, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῶν κτιμάτων τούτων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν οἰκεία βουλήσει τῶν κατόχων κατεδαφιζομένων, τῶν περὶ ἐνοικιοστασίου διατάξεων.

Ἄρθρον 6.

Αἱ ἐκτάσεις αἱ κατεχόμεναι ἀπὸ τὸν συνοικισμὸν τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς παραχωροῦνται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ὅπως χρησιμοποιηθῶσι συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως.

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1923 Ν. Δ. τοῦ «περὶ συστάσεως εἰδικῶν Ταμείων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχεδίων τῶν πόλεων» προστίθεται ἡ ἀκόλουθος παράγραφος :

«Τὰ κατὰ τὸ παρὸν Ν. Δ. Ταμεῖα καταργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, δι' ἧς κανονίζεται ἡ ἐκκαθάρισις, ἡ διάθεσις καὶ ἡ μεταβίβασις τῶν ἐν γένει περιουσιακῶν στοιχείων τῶν Ταμείων τούτων εἰς τοὺς οἰκείους Δήμους καὶ Κοινότητας».

Ἄρθρον 8.

Πᾶσα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαία λεπτομέρεια κανονίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δυναμένου νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἐκ τοῦ παρόντος δικαιοδοσίαν του εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν Θεσσαλονίκης.

Συζητουμένου εἴτα εἰς β΄ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τρόπου συνθέσεως ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 «περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων» ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι δικαιολογημένη ἡ παρατηρουμένη κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς τάσις πρὸς καταρτισμὸν Ἐπιτροπῶν διὰ τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐνδιαφερομένων. Συγκεκριμμένως διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν λέγει ὅτι οἱ μετέχοντες τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προέλθουν εἰς ἀνεπηρέαστον ἀπόφασιν ἐφ' ὅσον αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐκδώσαντες τὰ πιστοποιητικὰ βάσει τῶν ὁποίων καλοῦνται ἤδη νὰ κρίνουν. Θὰ ἔπρεπεν ἑπομένως τονίζει ὅπως διὰ νὰ διευκολυνθῇ αὐτῶν τούτων τῶν ἀνθρώπων ἡ θέσις, ἀπαλλαγοῦν οὗτοι τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως ἐκφέρουν γνώμην μετὰ ψήφου.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἐξαστᾶται κανὲν δικαίωμα συντάξεως;

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ὄχι αὐτὸ θὰ τονισθῇ ἀργότερα διὰ νόμου.

Θ. Χαβίνης. Διατί τότε γίνονται οἱ πίνακες; Διὰ νὰ τοὺς βάλλετε σὲ κανένα κάδρο;

Γ. Κατεχάκης (Γεν. Διοικ. Κρήτης). Διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ποῖοι ἐκ τῶν ἐχόντων πιστοποιητικὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομασθοῦν Μακεδονομάχοι.

Θ. Χαβίνης. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ζητήσουν αὔριον σύνταξιν. Δι' αὐτὸ προτείνω νὰ ἀποτελεσθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξ ὑπηρετούντων μονίμων ἀξιωματικῶν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Μὲ πρέπει νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξελέγξουν καὶ νὰ ἐκκαθαρίσουν τὰς αἰτήσεις. Πῶς θὰ τὸ κάμουν ἐφόσον δὲν γνωρίζουν πρόσωπα καὶ πράγματα;

Θ. Χαβίνης. Καὶ νομίζετε ὅτι οἱ 7 αὐτοὶ θὰ γνωρίζουν 5 1)2 χιλιάδας ἀνθρώπων, ὅσοι εἶναι οἱ ὑποβαλόντες αἰτήσεις.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Γνωρίζετε ἀπὸ ποίους θὰ ἀποτελεσθῇ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ; Ἀπὸ τὸν κ. Κατεχάκην, ἕναν, ἀπὸ τὸν κ.....

Ἐ. Κουλουμβάκης. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀνομάσητε τὰ πρόσωπα, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μετάσχῃ ἡ Βουλὴ τῆς εὐθύνης τὴν ὁποίαν ὑπέχει ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία.

Ι. Γρηγοράκης. Μὲ κ. Ὑπουργέ, ἀφοῦ προτείνουν μποροῦν καὶ νὰ κρίνουν.

Ν. Τζερμιᾶς. Δὲν πρόκειται νὰ κρίνουν. Ἔχει γίνει κάποια παρεξήγησις. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ συνιστᾶται διὰ νὰ περισυλλέξῃ στοιχεῖα περὶ τῶν πραγματικῶς δρασάντων κατὰ τοὺς Μακεδονικοὺς ἀγῶνας καὶ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τοὺς δικαιουμένους νὰ ὀνομασθοῦν Μακεδονομάχοι. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον πρέπει ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ καταρτισθῇ ἀπὸ πρόσωπα τὰ ὁποῖα γνωρίζουν τὸ ζήτημα.

Ι. Κουτσίνας Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶναι ἐπὶ ἕνα χρόνον ἐκκρεμής. Πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ τελειώσῃ.

Γ. Ροδόπουλος. Ἡ συμμετοχὴ τῶν προσώπων αὐτῶν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀποτελεῖ ἐγγύησιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιούντων θὰ ἐλαττωθῇ. Δι' αὐτὸν δὲ ἀκριβῶς τὸν λόγον πρέπει ὄχι μόνον νὰ μετάσχουν οἱ γνωρίζοντες πρόσωπα καὶ πράγματα ἀλλὰ καὶ τὰ δύο μέλη τῆς ὀργανώσεως «Ἡ Καῦλος Μελᾶς» νὰ μὴ ἔχουν μόνον γνώμην ἀλλὰ καὶ ψῆφον.

Ι. Κουτσίνας. Βεβαίως ἡ παρατήρησις αὐτὴ τοῦ κ. Ροδοπούλου εἶναι ἀπολύτως ὀρθὴ κ. Ὑπουργέ.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τὴν τροποποίησιν ταύτην.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** συνιστᾷ ὅπως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 4413 ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας τοῦ 1912—13 ἐν Μακεδονίᾳ Ἠπείρῳ κλπ.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀπεδέχθη ἤδη σχετικὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Βολουδάκη, προβλέπουσαν καὶ περὶ τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν τῶν δικαιολογητικῶν ὡς καὶ περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ τροπολογία αὕτη ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτή.

Α. Παπαθανάσης. Οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ συμφώνων πρὸς τὴν ἀντίληψιν ὅτι πρὸς ἐκείνους οἵτινες προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν κατὰ τοὺς σκληροὺς Μακεδονικοὺς ἀγῶνας οἰστρηλατούμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ πόθου τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἐθνικῆς ἰδέας, δὲν ὀφείλεται καὶ δὲν πρέπει νὰ ὀφείλεται ἡ αὐτὴ ἱκανοποίησις καὶ ἀμοιβή, ἡ ἀναγνωρισθεῖσα ὑπὸ τῆς πολιτείας καὶ εἰς τοὺς ἐξ ὑπαρχρεώσεως ὑπηρετήσαντας τὴν πατρίδα κατὰ τοὺς πολέμους. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκριβὲς τὸ λεχθὲν ὅτι ἡ εἰσαγομένη μεταρρύθμισις δὲν περιέχει οὐσιαστικὴν διάταξιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ συμπληρωμένου ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 4413 καὶ ἡ πρὸς κατάρτισιν τῶν πινάκων τῶν Μακεδονομάχων Ἐπιτροπή, ἥτις πρέπει νὰ περιλάβῃ καὶ πάντας τοὺς ἐφ' ὅλης τῆς νέας Ἑλλάδος ἀγωνισθέντας, θέλει καθορίσῃ τίνες οἱ δικαιούμενοι εἰς ταύτην, καὶ τότε θὰ εἶναι ἡ δηλουμένη αὐτοῖς ἀμοιβὴ καὶ καταρτίσῃ σχέδιον νόμου περὶ τοῦ τρόπου ἀπονομῆς αὐτῆς. Ἡ διάταξις οὕτως ἔχουσα εἶναι προδήλως λίαν οὐσια-

στική καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ἐν τῇ διατυπώσει αὐτῆς ὅπως ἀποφευχθῶσι οὐ μόνον καταχρήσεις ἀλλὰ καὶ ἀδικίαι προσώπων προσενεγκόντων ὑπηρεσίας.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι νὰ συντάξῃ πίνακα τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέσχον ὑπηρεσίας εἰς τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα, ἂν ὑπάρχουσι τοιαῦτα ἐξακριβώνουσα αὐτό, κατόπιν δὲ ἡμεῖς διὰ νόμου θὰ ὁρίσωμεν τίνα ἀμοιβὴν θὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς καὶ κατὰ τίνα τρόπον.

Αἰτήσει τοῦ κ. ***Α. Παπαθανάση*** ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀποφασίζεται νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὡς ἑρμηνεία τοῦ σκοποῦ τῆς ὑποκρίσεως διατάξεως.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δ' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἀναβαλλομένης εἴτα καὶ τῆς συζητήσεως εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον, ἀνάγνωσιν τῆς προτάσεως νόμου «περὶ φορολογίας τῶν ἁπλῶν ἀμβύκων» ἵνα ὡς ἐδήλωσεν ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτῆς τροπολογίας συμφώνως πρὸς τὰς πρὸ ἡμερῶν γενομένας ὑπ' αὐτοῦ δηλώσεις, συνεχίζεται ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ μέγας πόλεμος, κ. βουλευταί, ἔπληξεν ὡς γνωστὸν πάντα τὰ κράτη καιρίως, οὐσιωδέστατα δὲ τὰ οἰκονομικὰ αὐτῶν. Ὄχι ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων κρατῶν καὶ ἡ χώρα ἡμῶν ἐδοκίμασε τὰς συνεπείας τοῦ μεγάλου τούτου πλέμου. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συνεπειῶν τούτων ἐλήφθησαν ὑφ' ὅλων τῶν Κρατῶν τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα. Παρ' ἡμῖν ὁ πολιτικὸς κόσμος ἠσθάνθη ἐγκαίρως εὐτυχῶς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποκαταστάσεως πολιτικῆς ὁμαλότητος καὶ ἐπεδίωξε ταύτην κυρίως διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ οἰκονομικὴ περισυλλογή. Παρεμέρισε πρὸς τοῦτο καὶ κομματικὰς διαφορὰς καὶ πολιτικὰς ἀντιθέσεις. Ἡ προσπάθεια ἀξία παντὸς ἐπαίνου δὲν διήρκεσε μόνον κατὰ τὴν περίοδον τῆς συνεργασίας αὐτοῦ. Καὶ μετὰ τὸν χωρισμὸν ἐξηκολούθησε τὰς προσπαθείας του. Μία τῶν προσπαθειῶν τούτων ἀπετελεῖ καὶ ἡ ἐλευθέρα συζήτησις ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας πραγμάτων σκοποῦσα τὴν ἐξεύρεσιν τῆς καλλιτέρας λύσεως τὴν προαγωγὴν αὐτῶν, τὴν ἐδραίωσιν τῆς πεποιθήσεως ἐπὶ τὴν οἰκονομικὴν πίστιν τοῦ τόπου, ἐνῷ ἡ ἔλλειψις συζητήσεως δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπ' αὐτῶν δυσμενῶς.

Μὲ τοιαύτας ἀντιλήψεις χωρῶν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμοῦ θὰ ἐπεθύμουν κατ' ἀρχὴν νὰ εἴπω ὅτι ἡ συζήτησις ἐγένετο κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν. Καὶ ἐγκαίρως ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως 1930-31 καὶ ἐγκαίρως συζητεῖται ὥστε νὰ ἔχωμεν ἐγκαίρως πάλιν γνῶσιν τοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν σκοπεῖται ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ.

Ὁ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμὸς ἀποτελεῖ τὸ τέταρτον τῶν ἀπὸ τοῦ 1927 εἰσαγομένων. Καὶ ἀναφέρω τὴν χρονολογίαν αὐτὴν διότι ἔκτοτε προϋπολογισμοὶ εἰσήχθησαν καὶ ἐξετάσθησαν μὲ πᾶσαν δυνατὴν πρόνοιαν ὥστε ὄχι μόνον τὸ ἰσοζύγιον νὰ ἐξασφαλίζουν ἀλλὰ καὶ περισσεύματα νὰ καταλείπουν.

Τὸ ἰσοζύγιον, κύριοι, εἶναι μία ἀνάγκη ὑπαγορευομένη ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν διαχείρισιν πάσης Κυβερνήσεως. Δι' ἡμᾶς δὲ ἔχει καὶ ἰδιαίτερον λόγον δυστυχῶς. Καὶ λέγω δυστυχῶς διότι ἡ ξενικὴ ἐπίδρασις ἔχει καὶ εἰς τοῦτο ἐπέμβει, μᾶς ὑποχρεώνει νὰ τηρῶμεν τὸ ἰσοζύγιον. Ἄπαξ δὲ ἐδέχθημεν τὴν ἐπέμβασιν ταύτην ἐννοοῦμεν νὰ τὴν ἐκτελέσωμεν. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο καταβάλλεται ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν φροντὶς καὶ φροντὶς τοιαύτη ὥστε νὰ ἀπομένῃ καὶ περίσσευμα.

Ὁ ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμὸς ἐστηρίχθη τὸ μὲν εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ 1929-1930, τὰ ὁποῖα ἀπέδωκαν κατὰ τὸ α' ἑξάμηνον, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν προβλέψεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τοὺς ἓξ ὑπολοίπους μῆνας. Ἠμφισβητήθη ἀπὸ μίαν πολιτικὴν μερίδα ὡς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τῆς τρεχούσης καὶ τῆς προηγουμένης χρήσεως. Καὶ ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη ἐστηρίχθη εἰς ἀριθμοὺς καὶ ὑπολογισμούς. Ἡ ἐπακολουθήσασα συζήτησις διεπίστωσε ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπολογίζων προβλεπτικῶς τὸ περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1929—30 εἰς 800 περίπου ἑκατομμύρια ποσὸν μειωθὲν εἰς 616 λόγῳ ἀρ' ἑνὸς μὲν τῆς διατεθείσης διὰ τὴν προσωρινὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων δαπάνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης διαθέσεως τῶν ἀδιαθέτων πιστώσεων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Τὴν πρόβλεψιν ταύτην εἶχα κάμει μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ β' ἑξαμήνου χρήσεως 1929—30 θὰ ἦσαν ἀνάλογα πρὸς τὰ τοῦ α' ἑξαμήνου.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπάσῃ περιπτώσει ἡ διεξαχθεῖσα συζήτησις κατέδειξεν ὅτι αἱ προβλέψεις δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτελεσθοῦσιν ἐκ διαφόρων λόγων. Ἡ ματαίωσις ὅμως αὕτη τῶν προβλέψεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ ἀναγνώρισις ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος θὰ ἔχῃ διάφορα ἀποτελέσματα, μοῦ γενᾷ δισταγμοὺς περὶ τῶν τελικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἐπέρχεται καὶ μείωσις τῶν ἐσόδων κατὰ 150—155 ἑκατομμύρια. Αἱ ἀμφιβολίαι δὲ αὐταὶ εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ἠγάγκασαν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν παρέσχε πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Ἐπαυθα ὀφείλω νὰ δηλώσω, ὅτι δὲν πρόκειται, κυρίως εἰπεῖν, περὶ ὑποσχέσεως, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προβαίνων εἰς τὰς σχετικὰς δηλώσεις του, διετύπωσε καὶ τὴν ἐπιφύλαξιν, ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῆς αὐξήσεως ταύτης θὰ ἐξηρτᾶτο ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς λιγούσης χρήσεως. Καὶ ὅσον καὶ ἂν αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀνάγκην, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὁποίας ἤγαγε τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ εἰς τὴν ὑπόσχεσιν αὐτήν.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ). Δὲν ὑποσχεθήμεν ἡμεῖς ἀλλὰ ἡ προηγουμένη Κυβέρνησις. Βεβαίως ἐφρόσυνθημεν ὑιοθετήσαμεν τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν ἀναλάβαμεν μίαν ὑποχρέωσιν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὸ πρῶτον ὑπεσχέθημεν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐκ τῆς αὐτῆς ἀντιλήψεως προέβη καὶ ἐκείνη ἡ Κυβερνησις εἰς τὴν ὑπόσχεσιν. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν ὅτι ἐφρόσυν θέλομεν εὐπρεπῆ τὴν ἐμφάνισιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφόσον ἀξιοῦμεν ἀπ' αὐτοὺς προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον των, εἶναι ἀ ἀγκη νὰ ἀμείβωμεν αὐτοὺς ἐπαρκῶς. Βεβαίως ἡ ἀμοιβὴ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων προϋποθέτει σὺν τῇ ρυθμίσει τῶν δικαιωμάτων των καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ λυθῇ εἰς μίαν παρένθεσιν εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ, εἰς εἰδικωτέραν συζήτησιν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν δύο προϋπολογισμῶν, διότι ταῦτα ἐξαρτῶνται ἀπὸ προϋποθέσεις καὶ προβλέψεις ἀναλόγως τῶν ὁποίων θὰ ἔχωμεν θετικὰ δεδομένα. Καὶ ἀρκεῖ πᾶν ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ὑπογράψῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅσους καίτοι κατέχων ὅλα τὰ στοιχεῖα ἔκαμεν ἀβαρίαν. Δὲν τὸν κατηγορῶ διὰ τοῦτο διότι οἱ προϋπολογισμοὶ ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἀπείρους προυποθέσεις. Συνιστῶ μόνον ἰδιαιτέρα νὰ καταβληθῇ προσοχὴ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μέλλοντος προϋπολογισμοῦ.

Νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι ὑπάρχει μία ἐξάντλησις καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν πρώτων προϋπολογισμῶν ὥστε ὁ λαὸς ἐβαρύνθη ὑπερμετρως ἀφοῦ ὅμως ἔγινε πᾶσα προ-

σπάθεια περικοπῶν. Καὶ αἱ περικοπαὶ ἦσαν ἀνάγκη ὅπως διὰ νὰ πεισθῇ ὁ κόσμος ὅτι ἐκαλεῖτο νὰ συνεισφέρῃ ἀφοῦ ἐξαντλήθη πᾶσα προσπάθεια. Δι' αὐτὸ δικαιοῦμαι νὰ συστήσω ἐξαιρετικῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ εἶναι φειδωλώτερος εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς του περὶ ἀγαθῶν προβλέψεων, ὁπότε καὶ ὁ ἴδιος θὰ εἶναι περισσότερον εὐχαριστημένος.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς Οἰκον). Πάντοτε ἀπέφυγα τὸ ἐλάττωμα τῆς αἰσιοδοξίας, καὶ ὡς γνωρίζετε εἰς τὴν εἰσήγησίν μου (ἀναγνώσκει) ἔλεγα κάμνω χρῆσιν διὰ τὰς προβλέψεις «ὅτι ἠδύναντο νὰ θεωρηθοῦν μᾶλλον ἀσφαλεῖς». Αὐτὸ νομίζω δὲν εἶναι β-βαίωσις;

Π. Τσαλδάρης. Ὄχι.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουρ. Οἰκον.) Δὲν ἔκαμα δὲ μόνον ἐπιφύλαξιν ἀλλὰ προσέθεσα ὅτι ἡ αὔξησις τῶν συντάξεων καὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων θὰ πραγματοποιηθῇ ἐὰν ἡ ἐλπιζομένη ἐξέλιξις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτρέψῃ τὴν δαπάνην.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν κάνω συστάσεις τὸ θεωρῶ καθῆκον διότι εἶδα ὅτι ἐκλονίσθητε ὀλίγον ἀργὰ διὰ τὰς προβλέψεις σας ἐκείνας. Καὶ ἔχετε ὑπ' ὄψιν πόσον τερατωδῶς ἐπικίνδυνον θὰ εἶναι διὰ τὸν τόπον ἐὰν δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένον τὸ ἰσοζύγιον. Καὶ σχετικῶς μὲ τοῦτο ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ἡ γενομένη σταθεροποίησις δὲν παρουσιάζει κινδύνους, ἀλλὰ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἐὰν δὲν τηρῶμεν τοὺς ἀπαιτουμένους ὅρους ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπέκλεισεν ὁ κ. Πρωθυπουργός. Δηλαδὴ ὅτι τὸ γενόμενον δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαλάσῃ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν ἦτο ἰδικός μου ἰσχυρισμὸς αὐτός. Ὁ κ. Καφαντάρης ὑπεστήριξεν αὐτό.

Π. Τσαλδάρης. Ἐνόμισα ὅτι τὸ εἴχατε εἴπει σεῖς. Πάντως τὸ ζήτημα θὰ συζητηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. βουλευτοῦ Κερκύρας.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἂν χάσωμεν τὸ ἰσοζύγιον θὰ χαλάσῃ ἡ σταθεροποίησις διότι θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ κάμωμεν δάνεια καὶ νὰ ἐκδίδωμεν χαρτονομίσματα.

Π. Τσαλδάρης. Ὅταν ἐγένετο ἡ σταθεροποίησις ἐγὼ εἶχον τὴν γνώμην ὅτι δὲν εἶχεν ἐπέλθει ἀκόμη ἡ ὥρα αὐτῆς. Πάντως εἴμεθα σύμφωνοι ὅλοι ὅτι ἀπὸ τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξαρτᾶται ἡ διατήρησις τῆς σταθεροποιήσεως καὶ ἐν γένει τῆς ὁμαλότητος τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψι ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιζῶμεν εἰς νέους πόρους διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἰσοζυγίου, διότι ἐὰν θελήσωμεν νὰ συγκρίνωμεν τὰ προπολεμικὰ καὶ τὰ σημερινὰ βάρη θὰ ἴδωμεν πόσον ὑπερέβημεν φορολογικῶς. Ἀπὸ μελέτην τὴν ὁποίαν ἔχω εἰς χεῖρας μου καὶ ἐκ παραβολῆς τῶν προπολεμικῶν ποσοστῶν ὡρισμένων φόρων πρὸς τοὺς μεταπολεμικοὺς τοιούτους καὶ μὲ τὴν μεταστροπὴν τοῦ νομίσματος ἐξάγεται ὅτι ηὐξήθη ἡ φορολογία κατὰ 328.0)ο κατὰ δὲ κεφαλὴν ἡ φορολογία αὕτη ἔχει αὔξησιν ἀπὸ τὴν προπολεμικὴν τοιαύτην κατὰ 88ο)ο.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σύμφωνει.

Π. Τσαλδάρης. Πρέπει δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀντοχὴ τοῦ λαοῦ δὲν ηὐξήθη καὶ ὅτι μάλιστα ἠλαττώθη διότι εἰς τὸν πληθυσμὸν συμπεριλαμβάνονται καὶ 1.500.000 πρόσφυγες ἐλθόντες ἐδῶ μόνον μὲ τὴν ἀτομικὴν των ὕπαρξιν καὶ στερούμενοι οἰκονομικῶν μέσων. Ὡς πρὸς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐγένοντο παρὰ τῶν προλαλησάντων διάφοροι προβλέψεις καὶ συγκρίσεις. Καὶ ἀληθῶς ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἤγειρεν ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπολογισμῶν ἐπὶ τὸ ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπολογισθῇ ὅπως δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸ ἀνεύρουν καὶ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, καίτοι εἶναι καλλίτερον δημοσιονομικῶς ὠργανωμένα. Βεβαίως τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ὑπολογισθῇ διότι δὲν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τοὺς κατ' ἰδίαν παράγοντας αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ διότι ἀμφισβητοῦνται οἱ συντελεσταὶ τῶν ὑπολογισμῶν. Καὶ ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ἀκατανόητον νὰ συμπεριληφθοῦν αἱ διαφοραὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν εἰς τὸ εἰσόδημα. Ἄλλοι ἔχουν ἀντίθετον γνώμην. Οὕτως θὰ συμπεριληφθοῦν οἱ πόροι αὐτοὶ ἢ ὄχι ἀναλόγως τῆς ἐξετάσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἂν παράσχῃ ἢ ὄχι ἐξ αὐτοῦ ἡ Πολιτεία. Συνεπῶς οὔτε τὴν μίαν γνώμην δυνάμεθα ἀπολύτως νὰ δεχθῶμεν οὔτε καὶ τῶν ἄλλων ἀπολύτως νὰ ἀπορρίψωμεν. Πῦ θὰ καταλεχθῇ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ ἡμετέρα χώρα δὲν γνωρίζω οὔτε ἂν ἔχῃ περὶ τούτου ἐσχηματισμένην γνώμην ὁ κ. Ὑπουργός. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐγένοντο μελέται παρὰ φιλοτίμων ἐπιστημόνων καὶ ἄλλων δημοσιολόγων καὶ κατὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα κυμαίνεται ἀπὸ 35-47 δισεκατομμύρια.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὁ κ. Ροδόπουλος τὰ ἔβγαλε μάλιστα εἰς 60 δισεκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Καὶ ὁ κ. Ἀγγελόπουλος τὰ ἔβγαλε 70 καὶ μάλιστα εἰς μελέτην, εἰς ἣν θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ φορολογικὸν βάρος εἶναι μεγάλο.

Π. Τσαλδάρης. Μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτῶν γνωμῶν δὲν εἶναι εὔκολον νὰ εὕρῃ τις ποία εἶναι ἡ ὀρθοτέρα καὶ δι' αὐτὸ δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν ἀσφαλῶς τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ ἔχῃ μίαν βάσιν ἔλαβεν ὡς τοιαύτην τὸ ποσὸν τῶν 45 δισεκατομμυρίων. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ βασιζόμενοι θὰ ὁμολογήσωμεν πάντες ὅτι τὸ φορολογικὸν βάρος εἶναι πολύ. Εἶναι φανερὸν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἐπιβαρύνοντες τόσον πολὺ τὸν λαόν. Μὲ τὰς διαρκεῖς ἐπιβαρύνσεις δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς ἀποτέλεσμα νὰ γράφωμεν τοὺς φόρους εἰς τοὺς νόμους καὶ νὰ εἰσπράττωμεν μηδέν, διότι εἶναι φόβος νὰ καταστῇ ὁ λαὸς ἀνίκανος πρὸς παραγωγήν. Τὰ φορολογικὰ βάρη ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τοὺς τελευταίους προϋπολογισμοὺς αὐξάνουν. Τὸ 1928-29 εἴχομεν βάρη 8.688 ἑκατομμύρια καὶ τὸ 1929-30 εἴχομεν 9.665 ἑκατομμύρια. Τὸ 1930-31 εἴχομεν 10.334 ἑκατομμύρια.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἰς τὰ τελευταῖα αὐτὰ συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ παρελθόντα περισσεύματα.

Π. Τσαλδάρης. Μάλιστα, ἀλλὰ πρέπει αὐτὴ ἡ αὔξησις νὰ παύσῃ, διότι θὰ καταλήξωμεν μὲ αὐτὴν νὰ μὴν ὑπάρχῃ ποσοτικὴ αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος. Ἔργον δὲ τῶν κυβερνώντων εἶναι νὰ μὴ ἀφίνωμεν μόνον τὰ ἀναγκαῖα μέσα τῆς ζωῆς εἰς τὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιοτικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ὁπωσδήποτε, καὶ ἂν κανονίσετε τοὺς λογαριασμούς σας διὰ τὰ βάρη αὐτὰ τοῦ λαοῦ, δὲν ἠμπορεῖτε καὶ νὰ φθάσητε εἰμὴ εἰς τὸ νὰ παραδεχθῆτε ὅτι ἕνα ἐλάχιστον ἀπομένει εἰς τὸν λαὸν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἔχομεν καὶ πληρωμὰς αἱ ὁποῖαι χάνονται ἀνεπιστρεπτεί, ὅπως εἶναι τὸ δημόσιον χρέος, ἔχομεν ὅμως καὶ πληρωμὰς αἱ ὁποῖαι ἐπανέρχονται εἰς τὸν λαόν, ἀλλὰ τὸ ἐλάττωμα αὐτῶν εἶναι ὅτι οἱ πληρώνοντες εἶναι πολλοὶ ἐνῷ οἱ λαμβάνοντες εἶναι ὀλίγοι. Ἀπὸ τὴν ἀνισότητα αὐτὴν δημιουργεῖται δυσφορία, ὅταν ὁ εἷς βλέπῃ ὅτι ἔχει ἀφθόνως τὰ μέσα, ἐνῷ ὁ ἄλλος δὲν ἔχει τίποτε καὶ παραπονεῖται διότι διὰ τῶν φόρων τοῦ ἀφῃρέθη κάτι τι ἀδίκως καὶ ἀνίσως. Πρέπει συνεπῶς νὰ προσέχωμεν εἰς τὰς διαταραχάς, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῶν ἀνισοτήτων διότι αὗται ἀναγκάζουν τὸν λαὸν νὰ τρέπεται εἰς ἄλλας κατευθύνσεις. Ἀπὸ μελέτην, δημοσιονομικὴν τῶν Βαλκανικῶν λαῶν ἐξάγεται ὅτι ἡ Ρουμανία ἐπὶ προϋπολογισμοῦ δολλαρίων 248 ἑκατομμυρίων ἔχει ἀφαίρεσιν 17,65, ἡ Γιουγκοσλαβία ἐπὶ προϋπολογισμοῦ δολλαρίων 138 ἑκα-

Καὶ διὰ τοῦτο ἐπροτίμησεν ἐπί τινα χρόνον νὰ ἀναστείλῃ τὴν σχετικὴν φορολογίαν ἕως οὗ κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτέλεσμα. Τοῦτο δὲν εἶναι μέτρον ὑγιές. Διότι ἡ ἀναστολὴ μιᾶς φορολογίας ἔχει μὲν τὸ προτέρημα ὅτι ὁ φορολογούμενος ἀπαλλάσσεται ἐπί τινα χρόνον ἀλλὰ μειώνει κατὰ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνον τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος. Τὰ ἀμφίβολα αὐτὰ μέτρα λοιπὸν ἐλαφρύνουσι μόνον καθόσον δὲν πληρώνουν κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἀναστολῆς, κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ὑφίστανται καὶ νομίζω ὅτι διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις πρέπει ταχέως νὰ καταλήξῃ εἰς ἕν συμπέρασμα. Ὅταν ἡ Κυβέρνησις εἰσηγηθῇ τὰ μέτρα αὐτῆς θὰ εἴπω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου γνώμην. Πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογικὴν πολιτικήν της δὲν ἀθετεῖ μὲν κανὲν πρόγραμμά της μὴ μειώνουσα τοὺς φόρους— καὶ ἔχει δίκαιον λέγουσα, ὅτι κάμνει κάτι πέραν τοῦ προγράμματός της μειώνουσα αὐτοὺς— ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐφόσον ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον μένει εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν δύναται νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ φορολογικὸν ζήτημα, ὥστε νὰ προβῇ εἰς τὴν δικαίαν ρύθμισιν αὐτοῦ, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι ἡ φορολογία αὐξάνεται καὶ χωρὶς νόμον. Παράδειγμα τὸ ἔλαιον τὸ ὁποῖον ἔφθασεν εἰς τοιαύτην τιμήν, ὥστε ἡ φορολογία αὐτοῦ νὰ καθίσταται ἀφόρητος. Ἔχω καθῆκον νὰ παραπονεθῶ ὡς Πελοποννήσιος, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν της ἀπέναντι τοῦ Πελοποννησιακοῦ λαοῦ ὡς πρὸς τὴν σταφίδα, διότι ἐπὶ τοῦ προϊόντος αὐτοῦ ηὔξησε τὴν φορολογίαν.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἤρε τὴν ἀνισότητα τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν διαφόρων γεωργικῶν προϊόντων.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν ἀρχίσετε νὰ ὁμιλῆτε περὶ ἰσότητος θὰ εὑρεθῆτε εἰς πλήρη ἀνισότητα μεταξὺ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔλεγεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τότε καὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα σεῖς σήμερον ἐφαρμόζετε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλω νὰ διαμαρτυρηθῶ ὡς Πελοποννήσιος διὰ τὴν φορολογίαν αὐτήν. Ἀνεξαρτήτως τῶν λεπτομερειῶν βασικὸν εἶναι τὸ ζήτημα τῆς διαρρυθμίσεως τῆς ἀμέσου καὶ ἐμμέσου φορολογίας κατὰ τρόπον μᾶλλον ἀνάλογον. Καὶ διὰ τὴν διαρρύθμισιν αὐτὴν θέλει σπουδαίως συντελέσει ἡ διοικητικὴ μεταρρύθμισις. Ἐὰν φθάσητε εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποκεντρώσεως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀμέσου φορολογίας καθίσταται πολὺ εὐκολωτέρα. Ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ λάβουν τὸ μέτρον τοῦτο. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἰδιαιτέρως συνέστησε τὸ μέτρον τοῦτο εἰσηγούμενος τὸν προϋπολογισμόν, ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ἔκτοτε ἡ ἰδέα αὐτὴ ἐπροώδευσε καὶ σήμερον ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τόσην ἰσχύν, δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ μέτρον τοῦτο διὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἤθελον ἐπέλθῃ οὐσιώδεις οἰκονομίαι θὰ ἐπήρχοντο ὅμως οὐσιώδη ἀποτελέσματα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι θὰ ἀπηλλάσσετο ὁ λαὸς τῶν κόπων καὶ τῶν δαπανῶν, τὰς ὁποίας συνήθως ἀπαιτεῖ ἡ μετὰ τοῦ κέντρου ἐπικοινωνία. Θὰ ἐπήρχοντο οὐσιώδη ἀποτελέσματα διότι βλέπων ὁ λαὸς ἐκ τοῦ ἐγγὺς ὅλας τὰς ὑπηρεσίας καὶ διευκολυνόμενος εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεών του εὐκολώτερον θὰ προέβαινεν εἰς θυσίας.

Ἐὰν ἐφηρμόζετο ὀρθῶς ὁ νόμος περὶ φορολογίας καθαρᾶς προσόδου δὲν θὰ ὑπῆρχεν δι' ἐμὲ δικαιώτερος φόρος.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς) Μᾶς ἐκόπη ὁ δρόμος τοῦ νὰ εἰσπράττωμεν ἀπὸ τὸν φόρον αὐτόν.

Π. Τσαλδάρης. Καλὰ ἢ κακὰ αὐτὴν τὴν περιουσίαν τὴν ἐξαιρεῖ τὸ Κράτος. Ἀλλὰ ἂν ὁ φόρος οὗτος δὲν ἀπέδωσεν ἀποτελέσματα τοῦτο προῆλθεν διότι ἀπ' ὅταν ἐπεβλήθη κατὰ τὸ 1919 ἐπὶ Κυβερνήσεώς σας ὑπουργοῦντος τοῦ κ. Νεγρεπόντη ἐτροποιήθη ἐπανειλημμένως. Εἶναι γεγονὸς ὅτι κανεὶς δὲν θέλει νὰ πληρώνῃ νέους φόρους καὶ σιγὰ σιγὰ συνειθίζει εἰς αὐτούς. Ἂν ὅμως ἡ φορολογία αὕτη διαρκῶς μεταβάλλεται δὲν θὰ συνηθίσῃ ποτέ. Ἀλλὰ ἀσχέτως πρὸς τὴν φορολογίαν ταύτην θὰ ἠδύνασθε νὰ κάμετε μίαν δικαιωτέραν φορολογίαν χωρὶς νὰ ὑπολογίσετε ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῆς. Πρέπει δὲ νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψει καὶ ἕνα μεγάλο ἐλάττωμα τῆς φορολογίας, τὸ ἐλάττωμα τῆς διαφυγῆς. Ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν φορολογίαν ὡς ἔχει φθάνομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ φόρος ὡς ἔχει ταχθῇ διὰ τῆς νομοθεσίας φθανει τὰ 20 ἕως 30 ο)ο καὶ μὲ τὴν ἔμμεσον φορολογίαν 40 ο)ο. Ἂν εἰσεπράττετο ὅλον αὐτὸ τὸ ποσὸν ταχέως θὰ ἐφθάναμεν εἰς σχετικὴν ἐπάρκειαν, ἀλλὰ ὀφείλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ νὰ προωθήσῃ τὰ μέτρα τὰ ἐπιβαλλόμενα διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἡ διαφυγὴ αὐτῆς τῆς φορολογίας διότι τὸ τοιοῦτον εἶναι καὶ ἄδικον νὰ ὠφελοῦνται οἱ ἀνήθικοι καὶ ἐπιτήδειοι. Δὲν πρέπει νὰ ἀνέχεται ἡ πολιτεία τὴν ἀδικίαν αὐτὴν διότι ἡ μὴ διαφυγὴ τῆς φορολογίας θὰ ἔχῃ καὶ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐλάφρυνσις αὐτῆς δεδομένου ὅτι ἡ βαρεῖα φορολογία εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία τρέπει τὸν κόσμον εἰς διάφορα μέσα πρὸς διαφυγὴν ἀπ' αὐτῆς.

Ἕτερον μέτρον πρὸς ἐλάφρυνσιν τῆς βαρείας φορολογίας εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς ὅλη· εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαιτέρα προσοχή. Εἷς τρόπος εἶναι ὁ τῆς προσελκύσεως κεφαλαίων ἕτερος εἶναι τὰ διάφορα παραγωγικὰ ἔργα ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τούτων πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαίζουσα προσοχὴ διότι ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦται ἐπιφέρουν ἐπιβάρυνσιν καὶ ἂν ὁ χρόνος τῆς ἐκτελέσεως εἶναι μακρὸς μποροῦν νὰ ἐπιφέρουν τοιαῦτα δυστυχήματα εἰς τὸν πληρώνοντα ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν. Φρονῶ δὲ ὅτι εἰς τὰ διάφορα ἔργα τὰ ὁποῖα γίνονται διὰ συμβάσεων δὲν ἐδόθη ἡ ἐπιβαλλομένη προσοχή. Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ταῦτα θὰ συνεχισθῶσι μὲ τὰ πλεονάσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς). Τὸ δάνειον τοῦ Σέλιγκαμαν ἐματαιώθη διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους ὅλ' ἡ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ χρηματοδοτήσῃ τὰ παραγωγικὰ ἔργα διὰ τοῦ δανείου τοῦ Σέλιγκαμαν; Κανεὶς δὲν μᾶς ἐμπιδίζει νὰ δανεισθῶμεν ἀλλὰ ἔχομεν πρὸς τὸ παρὸν χρήματα. Αἱ ξέναι ἀγοραὶ δὲν εἶναι κλεισμέναι ἀλλὰ θέλομεν καλοὺς ὅρους, σᾶς λέγω δὲ ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ χρεώγραφα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὑρίσκονται εἰς πολὺ καλὴν θέσιν. Ὅταν ἔγινεν ἡ πτῶσις τῶν χρεωγράφων εἰς τὴν Ἀμερικήν, εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀγοράν τὰ καλλίτερα χρεώγραφα ἦσαν τὰ Ἑλληνικά.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἔχω πρόθεσιν νὰ ἐνσπείρω ἀπαγοήτευσιν ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μὴ παρατηρήσω ὅτι ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἐλύθη κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον. Εἴχατε στηριχθῇ ἐπὶ ἑνὸς δανείου τὸ ὁποῖον ἐματαιώθη. Ἔχω δίκαιον λοιπὸν νὰ μὴ εὑρίσκω τὴν πρόνοιαν ἥτις ἐλήφθη ὡς τὴν καλλιτέραν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθ.). Δὲν ὑπάρχει κανεὶς φόβος νὰ σταματήσουν τὰ ἔργα.

Π. Τσαλδάρης. Διατί νὰ ἀφίσωμεν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα εἴχομεν;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθ.). Δὲν ἠθέλομεν νὰ γίνῃ τὸ δάνειον τῆς ὀδοποιΐας ὁλόκληρον καὶ δὲν ἠθέλομεν νὰ κάμωμεν τὸ δάνειον τοῦτο πρὶν ἀπὸ τὸ δάνειον τῶν ἔργων τοῦ Στρυμῶνος ἠθέλομεν νὰ κάμωμεν ἕν δάνειον.

Π. Τσαλδάρης. Ὀφείλω νὰ εἴπω ἀκόμη περὶ τοῦ μέσου αὐτοῦ, τῆς κατασκευῆς δηλαδὴ τῶν παραγωγικῶν ἔργων, ὅτι δὲν βλέπω νὰ γίνεται ἡ ὀφειλομένη σκέψις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν διότι πρέπει ἀπὸ σήμερον νὰ ληφθῇ ἡ πρόνοια αὕτη. Φρονῶ ὅτι θὰ χρειασθοῦν καὶ νέα κεφάλαια ἀρκετὰ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ λέγω ὅτι εἶναι σφάλμα ὅτι ἡ μελέτη περὶ τούτων δὲν ἐγένετο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, διότι θὰ ἐχρησίμευεν αὕτη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὄχι μόνον διὰ νὰ κανονίσῃ τὰ οἰκονομικὰ μέσα διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, ἀλλὰ καὶ ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ νὰ γνωρίζῃ τίς πόσα θὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν παραγωγικῶν ἔργων.

Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἄλλην περίπτωσιν παρεμπιπτόντως ἔθιξε ζήτημα σπουδαιότατον τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἅπτεται κατὰ τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει εἰς τὸ σχετικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεως τοῦ προυπολογισμοῦ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως συντελεῖται κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐντὸς 15 ἐτῶν θὰ ἔχῃ ἐξοφλήσει ὁ Ἕλλην λαὸς πλέον ἀπὸ τὸ ἥμισυ τῶν χρεῶν του, ἐνῷ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐσκέφθη περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τῆς μειώσεως τῶν καταβολῶν. Ὁ Ἀγγλικὸς λαὸς τοὺς πολέμους του τοὺς κάμνει διὰ φορολογιῶν καὶ ἀποφεύγει τὰ δάνεια ἀλλὰ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον προσέφυγεν καὶ οὗτος εἰς δανειακὴν πολιτικήν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅστις προσέφυγεν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν δανειακὴν πολιτικὴν διὰ τοὺς πολέμους καὶ ὅστις φέρει ὅλος τὰς συνεπείας τῆς πολεμικῆς καταστροφῆς αὐτῆς καὶ τανύει τὰς δυνάμεις του δι' ἕνα καλλίτερον μέλλον δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἀναλάβῃ κατὰ τὴν παροῦσαν γενεὰν ὅλα τὰ βάρη ταῦτα. Βεβαίως ἡ δημιουργία δανείων πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν νῦν ὑπαρχόντων ἔχει πολλὰ τὰ ἐπικίνδυνα καὶ εἰδικῶς τὸ νὰ φέρωμεν ἐξωτερικὰ κεφάλαια διὰ νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὰ ἐσωτερικά. Διὰ τὰ ἐσωτερικὰ ὅμως δάνεια ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν βαρείας συνεπείας ἐὰν εὕρωμεν μίαν κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ ἀντικαταστήσωμεν ταῦτα διὰ μακροτέρων καὶ ἐλαφροτέρων τοῦτο θὰ ἀνακουφίσῃ τὴν γενεὰν ἄνευ βλάβης τινός. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν ὅτι θὰ ἐμελέτα τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἂν κατέληγεν εἰς συμπεράσματα θὰ ἐζήτει τὴν γνώμην τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Δὲν πιστεύω νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο ὁ πολιτικὸς κόσμος. Ἀλλὰ εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὰ μέτρα διὰ τῶν ὁποίων μετετρέψαμεν μέρος τῶν δανείων μας μὲ ἐξωτερικὰ δάνεια ἄνευ μεταβολῆς τινός. Ἡ κυβέρνησις εἰσήγαγεν ἕν μέρος τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἀντολλοξίμων εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Χρηματιστήριον. Βεβαίως τοῦτο ἐπέφερε μίαν ἀνακούφισιν διότι εἰσήχθη χρῆμα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐνισχύθη καὶ ἡ ἀξία τῶν χρεωγράφων, ἀλλὰ ἀκριβὰ ἐπλήρωσε τοῦτο ὁ λαὸς καὶ ἐγένετο ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου. Διότι δάνειον συναφθὲν πρὸς 8 ο)ο θὰ τὸ πληρώσωμεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ τὸν τόκον τοῦτον θὰ πληρώσωμεν δὲ καὶ ὅλην τὴν διαφορὰν τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας αὐτοῦ. Δὲν γνωρίζω ποίαν ὠφέλειαν προσεκόμισε τὸ ἔργον τοῦτο ἐκτὸς μιᾶς προσωρινῆς χρηματιστηριακῆς ἀνακουφίσεως. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι συνολικῶς ἔβλαψε διότι τὸ δόσαμε πρὸς 600 δραχμὰς καὶ θὰ τὸ πληρώσωμεν πρὸς 1000. Τερματίζων λέγω ὅτι δὲν ἐμπνέομαι ποσῶς ἀπὸ ἀπαισιοδοξίαν ἀλλὰ ἐπέστησα τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς κάθε μέσον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν. Πιστεύω δὲ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὁ ὁποῖος καθ' ὅλην τὴν ἱστορικὴν αὐτοῦ ἐξέλιξιν ὑπέστη πλήγματα πολὺ ἀνώτερα ἀπὸ ὅσα ὑπέστη τώρα, ὅστις καὶ ὅταν ἐξηφανίσθη ὡς Κράτος καὶ περιῆλθεν εἰς ξένους κατακτητὰς τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν μὲ ἐκείνου πολιτισμοῦ κατώρθωσε νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἀναφανῇ ὡς νέον Κράτος καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὸν θυμάσιον Βυζαντινὸν Πολιτισμόν, λαὸς ὅστις ἐπὶ κατακτητοῦ οἵας ὁ Ὀθωμανὸς κατώρθωσεν ἐπίσης διὰ τῆς εὐφυΐας του νὰ καταλάβῃ προέχουσαν παρ' αὐτὸν θέσιν καὶ ἐν τέλει ν' ἀποκαταστα θῇ ἐκ νέου ὡς ἀνεξάρτητον Κράτος, λαὸς ὅστις ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει του εἶχε πληθυσμὸν 700 χιλιάδας καὶ σήμερον ἀριθμεῖ ὡς Κράτος ἐντελῶς ὁμογενὲς καὶ συγκροτημένον 6 καὶ πλέον ἑκατομμύρια κατοίκων, λαὸς ὅστις ἀποκατέστησεν ὅλους τοὺς ὁμογενεῖς ἀδελφούς του καὶ ὅστις παρὰ τὰς προστριβὰς καὶ παρεξηγήσεις ἐπεδόθη καθ' ὁλοκλήρων εἰς τὴν ἀνασυγκρότησίν του δὲν νομίζω ὅτι θὰ διατρέξῃ ποτὲ κίνδυνον οἱονδήποτε. Ἀλλὰ ἐὰν τιμῶμεν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ἔχωμεν τοιαύτην πίστιν ἐπ' αὐτοῦ, ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποί του καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ παραλείψωμεν οὐδὲν ὅπως ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἀνακουφισθῇ ὁ λαὸς οὗτος (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Γ. Κονδύλης*** λέγει ὅτι οἱ προαγορεύσαντες, ἁρμοδιώτεροι αὐτοῦ, ὡμίλησαν διὰ μακρῶν καὶ παρουσίασαν εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ξένας φορολογίας, διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς φορολογεῖται πλειότερον τῶν ἄλλων. Ἐγώ, θὰ ἀναπτύξω τὴν γνώμην τῆς ὁμάδος τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπῶ. Μολονότι εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν Προεδευτικὴν Ἕνωσιν διὰ τὰ βάρη τὰ ὁποῖα ἐπεβλήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ οὔτε τοὺς φόβους περὶ βεβαίων σχεδὸν ἐλλειμμάτων οὔτε τὴν αἰσιοδοξίαν διὰ τὴν δυνατότητα τῆς μειώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ ὁλόκληρα δισεκατομμύρια. Ἁπλῆ ἐξέτασις τῶν κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ πείθει ὅτι δὲν δύναται νὰ γείνῃ οἰκονομία δισεκατομμυρίων. Ἡ ὑφισταμένη ὅμως οἰκονομικὴ δυσπραγία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἡ ὁποία ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καθίσταται μεγαλυτέρα ἐπιβάλλει μεγαλυτέραν περίσκεψιν καὶ ὀλιγωτέραν αἰσιοδοξίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταστροφῆς ἤρχισε νὰ γίνεται λόγος περὶ οἰκονομιῶν. Ἡ κοινὴ γνώμη ἀπαιτεῖ τὴν ἐφαρμογὴν οἰκονομιῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ δὲ περιεχόμενον τῆς λαϊκῆς ταύτης ἀπαιτήσεως στρέφεται εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων. Δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει ἄδικον ὅταν ὅλα τὰ κόμματα ἐξ ἀγγέλλουν ὅτι θὰ μειώσωσι τὸν ἀριθμὸν αὐτόν. Δυστυχῶς δὲν ἐξηλέγχθη ἐὰν εἶναι δυνατὴ ἡ μείωσις αὕτη, ὅπως ἱκανοποιηθῇ ἡ κοινὴ γνώμη. Ἐπὶ τῆς ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως ἔπεσεν ὁλόκληρον τὸ βάρος τῆς περιθάλψεως τῶν πρόσφυγων καὶ τῆς ἀνασυντάξεως τοῦ στρατοῦ τοῦ Ἔβρου. Ἀλλ' εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ σύνθεσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν πρίερχεται ἀπὸ ὁμαλὴν ἐξέλιξιν. Ὁ διπλασιασμὸς τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, ἡ προσωρινὴ ἐπέκτασις αὐτοῦ μέχρις Εὐξείνου Πόντου καὶ Ἀφίων Καρὰ Χισσάρ, ἡ κατόπιν μίκρυνσις τῶν ὁρίων αὐτῶν, αἱ ἐπανειλημμέναι ἐκκαθαρίσεις τῶν ὑπαλλήλων κλπ. ἐμφαίνουν ὅτι ἡ σύνθεσις τῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι ἀνώμαλος. Συνεστήθη ἐπὶ τῆς πρώτης Δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως Ἐπιτροπὴ Οἰκονομιῶν ἀλλὰ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ προσπάθεια αὕτη ἦτο ἀνωτέρα τῆς προθέσεως τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης. Ἔκτοτε μάλιστα αὐξάνονται οἱ ὑπάλληλοι ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως παρατηρεῖται μία αὔξησις τῶν ὑπαλλήλων. Εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν; Εἶναι δύσκολον τοῦτο διότι οἱ ἀπολυθησόμενοι πρέπει νὰ μισθοδοτηθῶσιν μέχρις ὅτου ἀπορροφηθῶσιν ἀπὸ ἄλλας κοινωνικὰς ἀνάγκας καθ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἄνευ τοιαύτης προνοίας διὰ τὴν διαβίωσιν αὐτῶν εἶναι κοινωνικῶς ἐπικίνδυνος καὶ ἀπάνθρωπος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ προχωρήσωμεν πρὸς μίαν νέαν σύνθεσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξυψώσῃ τὴν δικαιοσύνην, τὴν παιδείαν, νὰ βελτιώσῃ τὴν συγκοινωνίαν, νὰ κάμῃ διάφορα ἔργα, καὶ δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, διότι οὗτος θὰ ψηφισθῇ ὡς ἔχει, πρόκειται περὶ τοῦ μέλλοντος. Πρέπει νὰ ληφθοῦν ριζικαὶ ἀποφάσεις πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς κοινῆς γνώμης ἀπαιτούσης οἰκονομίας.

Πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς τὴν συγκρότησιν μιᾶς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἥτις νὰ κάμῃ νέαν σύνθεσιν τῶν ὑπηρεσιῶν μὲ προσαρμογὴν εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τότε θ' ἀποδειχθῇ ἂν ὑπάρχουν πλεονάζοντες ὑπάλληλοι. Τὸ μέτρον τῆς ριζικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν μὲ σκελετὸν τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ πρ σαρμογὴν εἰς αὐτὴν τῆς Παιδείας, Δικαιοσύνης κλπ. θὰ ἐπέφερε μίαν μεγάλην οἰκονομίαν καὶ θὰ ἀπήλλασσε τοὺς πολίτας μερικῶν φορολογιῶν. Ἐκάμαμεν δημοκρατικὸν πολίτευμα ἀλλὰ δὲν ἐκάμαμεν καὶ δημοκρατικὴν ὑπηρεσίαν. Πρέπει νὰ ἐπενεχθῶσιν αἱ μεταβολαὶ αὗται ἐκ τῶν ὁποίων θὰ προέρχονται αἱ οἰκονομίαι. Δὲν δυνάμεθα νὰ κατηγορήσωμεν τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν δι' αὔξησιν δαπανῶν διότι ἡ λανθάνουσα αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο ἀπὸ ὅλας τὰς Κυβερνήσεις. Ἀλλὰ πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὸ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ δυσπραγία διαρκῶς ἐπεκτείνεται

'Ωμίλουν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μὲ ἕνα εὔπορον ἐπαγγελματίαν ὅστις μοῦ ἔλεγεν ὅτι ἀναγκάζεται νὰ πωλήσῃ ἕνα σπῆτι ποῦ ἔχει διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς φόρους του. Καθημερινῶς οἱ ἄνθρωποι πτωχαίνουν, φρονῶ ἐὰν ὅτι πλεῖσται ὅσαι δαπάναι ὅσον χρήσιμοι καὶ ἂν εἶναι θὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀναβληθοῦν δι' ἄλλοτε. 'Εκεῖ πρέπει νὰ στραφῇ ἡ μέριμνα ἡμῶν εἶναι ἡ Γεωργία, ἐνῶνα δὲ καὶ ἐγὼ τὴν φωνὴν μὲ τὴν ἔκκλησιν τοῦ κ. 'Αρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς 'Ενώσεως περὶ ἐλαφρύνσεως τῶν γεωργικῶν τάξεων ἀπὸ τὰ φορολογικὰ βάρη. Συνεχίζων λέγει ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθῶσι τὰ μέτρα ταῦτα καὶ νὰ καθορισθῶσι τὰ στελέχη τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, καὶ δι' ἕνα ἄλλον λόγον, διὰ νὰ παύσῃ ἡ τάσις πρὸς Θεσσαλονίκην, ἥτις ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν ἀστυφιλίαν. Πρέπει νὰ μάθῃ ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς ὅτι δὲν δύνανται ὅλοι νὰ εἶναι τρόφιμοι τοῦ Δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Τὰ μέτρα λοιπὸν ταῦτα τὰ θεωρῶ ἀπαραίτητα καὶ ἐπείγοντα, πρέπει δὲ νὰ τὰ ὑποβάλῃ ταχέως ἡ Κυβέρνησις καὶ νὰ δόσῃ τὴν καλλιτέραν διοίκησιν εἰς τὴν ὕπαιθρον καὶ καλλιτέραν γεωργικὴν ἀσφάλειαν, διότι διὰ τῶν μέτρων τούτων καὶ οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν θὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ ὀχυρώματα ἰσχυρὰ κατὰ τῶν κοινωνικῶν κινδύνων θὰ στήσῃ.

'Επὶ τοῦ σημείου τούτου ὥρα 8 καὶ 45' διακόπτεται ἡ συνεδρίασις, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν 10ην.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

'Επαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὥρᾳ 10 μ.μ. ὁ λόγος δίδεται εἰς τὸν κ. Σ. 'Ανθρακόπουλον.

Σ. 'Ανθρακόπουλος. 'Ο προϋπολογισμός μας κύριοι διὰ νὰ εἶναι ἀσφαλὴς πρέπει νὰ στηρίζεται ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων. Πρέπει νὰ ἐξετασθῇ κατὰ πόσον ἐπιβαρύνεται ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν ἠμπορῇ νὰ ἀνθέξῃ τὸ ἔθνος ὑπὸ τὸ βάρος τῆς φορολογίας καὶ ἂν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πέσῃ ὁλόκληρον.

Πρὸς τοῦτο ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ παραβάλωμεν τὴν θέσιν ἡμῶν πρὸς τὴ θέσιν τῶν γειτόνων. Οἱ ἀξιότιμοι προλαλήσαντες συνέκρινον τὴν φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ Ἕλληνος πρὸς τὴν φορολογίαν ἡ ὁποία ἔχει ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν Γάλλων, τῶν Ἄγγλων, τῶν Γερμανῶν κτλ. 'Ημεῖς θὰ παραβάλωμεν αὐτὴν πρὸς τὴν ἰσχύουσαν εἰς τὸ πλησιέστερον ἡμῶν Κράτος, τὴν Βουλγαρίαν, ἡ ὁποία καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πληθυσμοῦ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως συνθέσεως κοινωνικῆς προσεγγίζει περισσότερον πρὸς ἡμᾶς. 'Η Βουλγαρία, ἡ ὁποία σημειωτέον εἶναι Κράτος ἡττηθὲν κατὰ τὸν μεγάλον πόλεμον, μὲ πληθυσμὸν 5 1)2 ἑκατομμυρίων, ἔχει προϋπολογισμὸν 4 περίπου δισεκατομμυρίων δραχμῶν, ἐνῷ ἡμεῖς μὲ πληθυσμὸν 6—6 1)2 ἑκατομμυρίων ἔχομεν προϋπολογισμὸν προσεγγίζοντα τὰ 11 δισεκατομμύρια. 'Ο μέσος ὅλλῆρος ἐν Βουλγαρίᾳ εἶναι περίπου 55 στρέμματα ἐνῶ ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπερβαίνει τὰ 30 εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ τὰ 12 εἰς τὴν καπνοκαλλιέργειαν. Ἐὰν εἰς τὴν σύγκρισιν ταύτην προσθέσωμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1922 λόγῳ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πρόσφύγων ἡ κτηνοτροφία μας, ὑπέστη μείωσιν 45 περίπου τοῖς ἑκατόν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλγαρία μόνον ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῶν αὐγῶν εἰσπράττει κατ' ἔτος 1 δισεκατομμύριον λέβ)α, (ἀντιληφθῶμεν ποία μεγάλη διαφορὰ χωρίζει ἡμᾶς ἀπὸ τὴν γείτονα χώραν. Κατὰ τὸ 1927—1928 ἡ ἀξία τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς μας ὑπελογίζετο εἰς 22 δισεκατομμύρια, καὶ ὁ προϋπολογισμός μας τότε ἦτο πολὺ κατώτερος τοῦ σημερινοῦ. 'Αλλ'ἡ ἀξία τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς μας ἔπεσε κατὰ 33 ο)ο περίπου. 'Ο καπνὸς μας ἔχασεν εἰς ἀξίαν εἰς τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς 40 ο)ο, τὸ ἔλαιον 50 ο)ο, ὁ σῖτος 30 ο)ο, ἡ κριθὴ 50 ο)ο ὁ βάμβαξ 40 ο)ο, ἡ πατάτα 70 ο)ο. Ἔχομεν λοιπὸν σταθερὸν ποσοστὸν ὑποτιμήσεως τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς κατὰ 33 ο)ο καὶ ἐπομένως ἡ Ἑλλὰς ἐμφανίζεται σήμερον πτωχοτέρα ἀπὸ ὅσον ἦτο τὸ 1928. Πῶς, κατόπιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς θὰ ἠμπορέσῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ ἀνθέξῃ εἰς ἕνα τέτοιον προϋπολογισμόν ὅπως ὁ σημερινός; 'Η φτώχεια, κύριοι, εἶχε φθάσει τὸ ἀπροχώρητον. 'Ο λαὸς πεινᾶ. 'Η δυστυχία ἔχει φθάσει εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε οἱ ἐπαγγελματίαι τῆς Μακεδονίας ἔχουν προλεταριοποιηθῇ κατὰ 50 ο)ο. Καὶ ὁ κοινωνικὸς κίνδυνος τὸν ὁποῖον φοβούμεθα δὲν θὰ προέλθῃ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς διότι οἱ ἀγρότοι πονοῦν τὰ χωράφια των. 'Ο κοινωνικὸς σάλος θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὰς πόλεις. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν τροποποιήσῃ τὴν γενικὴν πολιτικὴν αὐτῆς, ἐὰν δὲν προβῇ εἰς τὴν λῆψιν μέτρων ριζικῶν, ἐὰν δὲν καθιερώσῃ τὸν ἑνιαῖον ἄρτον, ἐὰν δὲν ἐπιβάλῃ τὸν ἀνώτατον δασμὸν πρὸς προστασίαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν τὴν καλλιτέρευσιν τῆς καταστάσεως. 'Ο πόνος ποὺ μὲ κατέχει ὀφείλεται εἰς τὴν μελέτην τῆς καταστάσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμα ἀπὸ κοντά. Καὶ ὁ πόνος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνον πόνος δικός μου. Πρέπει νὰ τὸν αἰσθανθῆτε καὶ σεῖς. Ἐὰν τὰ ὑπάρχοντα ἀποθέματα δὲν ἐξαντληθοῦν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἡ ὑποτίμησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς θὰ καταστῇ ἀκόμη μεγαλειτέρα. 'Απὸ 330 ο)ο θὰ φθάσῃ τὰ 400 ο)ο. Δι' αὐτὸ πρωτοστατῶ καὶ ζητῶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ ἴδωμεν μίαν βελτίωσιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως. Ἐὰν ἐξακολουθήσωμεν τὴν σημερινὴν φορολογικὴν πολιτικήν, φοβοῦμαι ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀντιμετωπίσωμεν σοβαρωτέρους κινδύνους. Διότι ἡ φορολογική μας πολιτικὴ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, κύριοι, ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη. 'Η φορολογία εἰς τὴν χώραν μας εἶναι βαρυτάτη. Οἱ ἄμεσοι φόροι ἐξακολουθοῦν νὰ βαρύνουν τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν δυσαναλόγως πρὸς τὴν ἀντοχήν του. Ἀλλὰ μήπως ἡ ἔμμεσος φορολογία δὲν βαρύνῃ ὁμοίως τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν; Ἐλέχθη ὅτι δὲν τὸν βαρύνει. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκριβές. Τὸ πετρέλαιον κύριοι ποῖος τὸ πληρώνει; 'Ο ἀγρότης, διότι ὁ ἀγρότης μόνον εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ὠφελήθη ἀπὸ τὸν ἠλεκτρικὸν φωτισμόν. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἄμεσος φορολογία παραμένει ἡ αὐτή, καὶ ἡ ἔμμεσος βαρύνει τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν ὅσον δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν βαρύνῃ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιμένωμεν διόρθωσιν τῆς καταστάσεως.

'Αλλ' αὐτὴ ἡ διόρθωσις πῶς θὰ ἐπέλθῃ; Δὲν περιμένω κύριοι νὰ διορθωθῇ ἡ κατάστασις κατὰ βάσιν. 'Η 'Ελληνικὴ φυλὴ ἐξεμεταλλεύετο τεράστιον οἰκονομικὸν χίντερλαντ, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν Κοχλίδα καὶ φθάνον μέχρι τῆς Λιβύης. Ἐφόσον ὅμως ἔχομεν περιορισθῇ εἰς τὰ στενὰ σημερινὰ ὅρια, ἐφόσον ἔχομεν τὸν ἀνεπαρκῆ ἀγροτικὸν κλῆρον, ἐφόσον ἔχομεν τὸν πληθυσμὸν τῶν ἐπαγγελματιῶν ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ. Καὶ ἐφόσον δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν νὰ κάμνωμεν οἰκονομίας, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ μειώσωμεν τὴν φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. 'Ο Ἕλλην εἶναι φύσει οἰκονόμος. Τὸ ἔχω διαπιστώσει ἐξ ἰδίας πείρας. Ἀλλὰ πρέπει πρῶτοι οἱ ἄρχοντες του νὰ ζώσουν τὸ ζουνάρι ἕως τὸ κόκκαλο. 'Η διοίκησίς μας κύριοι εἶναι πολυτελής. 'Υπηρέτησα ὡς δημόσιος ὑπάλληλος μὲ φανατισμόν, μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ βλέψεις ἀνωτέρας. Σήμερον παρατηρεῖται μία περιφρόνησις πρὸς τὸν χωρικόν. 'Ο χωρικὸς διὰ τὸν δημόσιον ὑπάλληλον εἶναι ὁ ἀπρόσιτος πασᾶς τράγος.

Ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι ἡ κατάστασις αὐτὴ ἀπὸ τὸν τρόπον αὐτὸν διοικήσεως πρέπει νὰ περιμένωμεν ἀναστάτωσιν. Δι' αὐτὸ τὸ πρῶτιστον καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ ἐξισώσῃ τὸ μισθολόγιον τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Νὰ παύσουν οἱ ἐν 'Αθήναις ἀπαλαμβάνοντες τριπλάσια τοῦ μισθοῦ των, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ διδάσκαλος ὁ ὁποῖος διαπλάσσει τὰς ψυχὰς τῶν αὐριανῶν πολιτῶν πεινᾷ διότι ἀμείβεται μόλις μὲ 1.500—2,000 δραχμάς. Ἂν περικόψωμεν τὰ διάφορα αὐτὰ ἐπιδόματα τῶν συμβουλίων θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸν διδάσκαλον τὰ μέσα διὰ νὰ ζήσῃ.

'Αλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ ἡ διοίκησίς μας παρουσιάζεται πολυτελής. Δι' αὐτὸ πρωτεύω ὅπως ἐπὶ μίαν

πενταετίαν ἀναστολῇ πᾶσα πρόσληψις νέου ὑπαλλήλου, ἀποχωρήσουν δὲ τῆς ὑπηρεσίας οἱ πλεονάζοντες, καὶ κατὰ πρῶτον λόγον οἱ παλαιότεροι, διότι ἀπεδείχθη ὅτι αὐτοὶ εἶναι περισσότερον αὐταρχικοὶ πρὸς τὸν πολίτην, εἶναι ἀσυγχρόνιστοι. Νὰ δημιουργήσωμεν οὕτω ταμεῖον ἐξόδου τῶν ἀνεκάνων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν αὐτὴν νὰ αὐξήσωμεν τοὺς μισθοὺς ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θὰ παραμείνουν, ἀξιοῦντες ἀπ' αὐτοὺς μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν.

Δὲν εἶναι ὅμως ἡ διοίκησις μόνον ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ κάμωμεν οἰκονομίας. Πλεστας ὅσας δαπάνας ἀκόμη θὰ ἠμπορούσαμεν ν' ἀποφύγωμεν. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν δικαστικοῦ μεγάρου πρόκειται νὰ διαθέσωμεν ἕνα σημαντικὸν ποσόν.

Διὰ τὴν 'Ανωτάτην 'Εμπορικὴν Σχολὴν προβλέπεται μία δαπάνη ὄχι μικρά. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν παλαιῶν 'Ανακτόρων ἔχει ἐγγραφῇ κονδύλιον ἀρκετὰ σεβαστόν. Τὰ δημόσια οἰκονομικὰ ὅμως κύριοι διατρέχουν κίνδυνον καὶ κίνδυνον σοβαρόν. Τὰς δαπάνας αὐτὰς ἠμποροῦμεν νὰ ἀποφύγωμεν διὰ νὰ μὴ προσκρούωμεν καὶ εἰς τὸ δημόσιον αἴσθημα. Καὶ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὰς οἰκονομίας αὐτὰς νὰ τὸ δόσωμεν εἰς τὴν ἀγροτικὴν ἀποκατάστασιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν περιμένομεν καλλιτέρας ἡμέρας.

'Ελέχθη ὅτι δὲν εἶναι συμφέρον νὰ λέγωμεν ποία εἶναι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας. 'Εγὼ δὲν ἐξετάζω ποία εἶναι αὐτὴ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις. 'Εξετάζω τί ἔπρεπε νὰ πέρνωμεν ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ τί πέρνομεν. Περιήλθομεν κύριοι εἰς ἀσφυξίαν, κατηντήσαμεν κράτος χωρὶς οἰκονομικὸν περιεχόμενον. 'Υποφέρομεν ἀπὸ ἐπαγγελματικὸν πληθυσμόν. Πῶς θὰ ζήσωμεν; Καὶ ἂν ἀκόμη στραφῶμεν πρὸς τὴν γεωργικὴν πολιτικὴν καὶ πάλιν πρὸ τῆς παρελεύσεως μιᾶς δεκαετίας δὲν εἰμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐθνικὸν συμφέρον νὰ μὴ λέγωμεν τὰς ἀληθείας εἰς τὸν λαόν. 'Αλλὰ καὶ δι' ἕνα ἄλλον ἀκόμη λόγον πρέπει νὰ διακηρύσσωμεν τὴν ἀλήθειαν. Διὰ νὰ τὴν μάθουν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι κατέστησαν ἡμᾶς πτωχοτέρους. Νομίζω ὅτι ἂν μάθουν οἱ χρηματοδόται μας τὴν ἀληθῆ πενίαν μας ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δώσουν μίαν προθεσμίαν 5—10 ἐτῶν διὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰς ἀπέναντι αὐτῶν ὑποχρεώσεις μας. Καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τὸ 33 ο)ο τοῦ προϋπολογισμοῦ μας διὰ τοῦ ὁποίου ἐξυπηρετεῖται τὸ δημόσιον χρέος μας νὰ τὸ διαθέσωμεν εἰς τὴν γεωργίαν, διὰ τὴν ἀνάπτυξίν της καὶ τὴν προαγωγήν της. 'Εὰν ζητήσωμεν μερικὸν χρεωστάσιον, ὄχι γενικὸν 5—10 ἐτῶν, ἠμποροῦμεν νὰ ὑποβιβάσωμεν τὴν ἔμμεσον φορολογίαν καὶ πᾶσαν φορολογίαν ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἀνακουφίζοντες οὕτω τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν, ὁ ὁποῖος ὑποφέρει, καὶ ὑποφέρει δεινῶς.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, κύριοι, εἶπα προηγουμένως ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα καὶ μέτρα ριζικά. Φοβοῦμαι, κύριοι, ὅτι ἂν δὲν ληφθοῦν αὐτὰ τὰ μέτρα τὰ κεφάλαια τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης θὰ περιέλθουν εἰς τὰ θυλάκια τῶν τοκογλύφων, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀγροτῶν βέβαια, ἀλλὰ πρὸς δόξαν ὅλων ἡμῶν.

Εἶναι θέμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, κύριοι, τὸ ζήτημα τῆς 'Εκδοτικῆς Τραπέζης περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἄκρας δεξιᾶς. Εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον συζητεῖται παντοῦ ὅπου ἂν σταθῇ κανείς, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὰ καφενεῖα εἰς τὰ γραφεῖα. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι θέμα τόσον ἐνδιαφέρον τὴν κοινὴν γνώμην ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἄκρας δεξιᾶς ἔπρεπε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἔρευνάν του καὶ πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις. Νὰ ἀποκαλύψῃ κατὰ ποῖον τρόπον ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα ἐκμεταλλεύεται τὰς καταθέσεις τῶν νομικῶν προσώπων, τὰ κλαδώματα, τὰ κληροδοτήματα τῶν Κοινοτήτων τῆς Μικρᾶς 'Ασίας καὶ Θράκης. Δίδει διὰ τὴν περιουσίαν αὐτὴν τόκον 3 ο)ο, 2 ο)ο, 1 ο)ο καὶ πολλάκις 0. Νὰ κληθῇ ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ καταβάλῃ τὸ χρῆμα αὐτὸ διὰ νὰ ἀνεγείρωμεν διδακτήρια.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Διὰ τὰ καλύμματα καλά, ὑπάρχει σύμβασις δὲν μποροῦμεν νὰ τὴν ἀγνοήσωμεν. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ τὸ ταμεῖον τῶν ἀνταλλαξίμων, τί συμβαίνει;

Κ. Σπυρίδης. ('Υπουργὸς Γεωργίας). Συμβαίνει ὅτι ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει κατατεθῇ ἡ περιουσία αὐτὴ προσπαθεῖ μὲ ἀκροβασίας τῆς λογικῆς νὰ κρατήσῃ τὰς καταθέσεις αὐτάς.

Τὸ ζήτημα εὑρίσκεται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς λύσεως. Προέβαλλεν ἡ Τράπεζα κατ' ἀρχὰς ἀντιρρήσεις τινάς, ὄχι διὰ τὴν ἀπόδοσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἄμεσον ἀπόδοσιν. 'Αντηλλάξαμεν ὅμως ἐπανειλημμένως ἔγγραφα καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς μιᾶς συνεννοήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πάντως τὸ ζήτημα εἶναι ἄσχετον μὲ τὸν προϋπολογισμόν. Φέρετέ το ὅμως πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θὰ τὸ ἐξετάσωμεν.

Σ. 'Ανθρακόπουλος. 'Εν πάσῃ περιπτώσει ὁ ἀξιότιμος 'Αρχηγὸς τῆς Προσδευτικῆς 'Ενώσεως δὲν ἀνέφερε τί κερδίζει ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα καὶ τί δίδει εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Δὲν ἀνέφερε τί κερδίζουν αἱ ἄλλαι Τράπεζαι, Τράπεζα 'Αθηνῶν, Τράπεζα 'Ανατολῆς. Δὲν ἤσκησεν ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ μισθολογίου καὶ αὐτῶν, μισθολογίου τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ πρόκλησιν κατὰ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἐμπαιγμὸν τοῦ μισθοδοτουμένου προσωπικοῦ τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους. Οἱαδήποτε σύμβασις καὶ ἂν ὑπάρχῃ, αἱ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι εἶναι ἀνώτεραι τῶν συμβάσεων. Ἂν ἔχετε μαζί σας ἕνα μέρος τοῦ λαοῦ, θὰ ἔχετε αὔριον παρὰ τὸ πλερόν σας ὁλόκληρον τὸν 'Ελληνικὸν λαόν, ἐὰν αὐτὰ τὰ ποσὰ τὰ πάρετε ἀπὸ τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν καὶ τὰ δόσετε εἰς τὴν 'Αγροτικήν. 'Η ἀδυναμία, κύριοι, τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ὑπερέβη πᾶν ὅριον ἀντοχῆς. Πρέπει νὰ πεισθῆτε ὅτι τὰ ριζοσπαστικὰ μέτρα εἶναι ἀπαραίτητα, ὅτι μόνον δι' αὐτῶν θὰ σωθῇ ἡ κατάστασις. Δι' αὐτὸ εἶπον ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας, ἔπρεπε νὰ προβῇ εἰς ἔλεγχον εὐρύτερον ἱκανοποιοῦντα τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ὄχι νὰ προβάλλῃ κινδύνους κομμουνιστικοὺς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ 'Αρχηγὸς τῆς ἄκρας δεξιᾶς, ὅτι ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος δὲν θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον, διότι ὁ ἀγροτικὸς κόσμος εἶναι καθαρῶς μικροαστικός, καὶ ἂν τείνῃ εἰς κάτι τι, τοῦτο εἶναι ἡ ἐπιθυμία του νὰ δημιουργήσῃ ἰδίαν κοινωνίαν μὲ ἐγκέφαλον τὸ χωρίον καὶ ἀρτηρίαν τὴν πόλιν. Δι' αὐτὸ συνῆλθε καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὀργανωθῇ, διὰ νὰ προλάβῃ τὴν διάλυσιν τοῦ Κράτους. Δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν ἀγρότην ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος. 'Ο κομμουνιστικὸς κίνδυνος προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθείας ἀπὸ τὸν λαόν. Οἱ χωρικοὶ δὲν θὰ παραδόσουν τὰ χωράφια των, εἰς τὸ προλεταριάτον, διότι γνωρίζουν ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔπειτα θὰ πληρώσουν τὰ σπασμένα. Θὰ παρακαλέσω τοὺς κ. ἀρχηγοὺς τῶν Κομμάτων, ὅταν ὁμιλοῦν περὶ τοῦ 'Αγροτικοῦ κόμματος νὰ ὁμιλοῦν μετὰ μεγαλυτέρας εὐλαβείας. 'Ο ἀγροτικὸς κόσμος, κύριοι, ἐργάζεται. Καταβάλλει ὅλας του τὰς δυνάμεις διὰ νὰ κατορθώσῃ ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας ἔχει δημιουργήσει ἡ σημερινὴ κατάστασις. Καὶ ἂν εἶναι τι τὸ ὁποῖον περιορίζει τὴν ἱκμάδα τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου τοῦτο εἶναι ὁ περισπασμὸς αὐτοῦ μὲ συζητήσεις εἰς τὰ καφενεῖα. Εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ οὔζου τὴν ὁποίαν κάνει. Να, κύριοι, ἂν ἀπαγορεύσωμεν τὸ οὔζο εἰς τὰ χωριὰ ὁ ἀγρότης θὰ ἀποδώσῃ περισσότερα. 'Ο Ράδιτς ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀντιληφθῇ πολὺ καλὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, εἶχε προτείνει νὰ ἐπιτραπῇ μόνον μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τὸ ἄνοιγμα τῶν καφενείων, διότι τὸ καφενεῖον εἶγε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπει νὰ γίνῃ σοβαρὰ ἐργασία. Ἐὰν κλείσουν τὰ καφενεῖα θὰ ἔχωμεν μίαν ἀπόδοσιν 15 ο)ο περίπου. Ἐὰν ὁ χωρικὸς δὲν πίνῃ ὅσον οὔζο πίνει σήμερα, θὰ ἔχῃ νηφάλιον πνεῦμα, θὰ ἠμπορῇ νὰ ὀρθολογίζεται, καὶ νὰ κρίνῃ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀκόμη καλύτερον, παρ' ὅσον μᾶς κρίνει σήμερον. Πέρυσιν εἰς τὴν Μακεδονίαν κατηναλώθη οὔζο 710 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅτι ὁ ὑπο-

λογισμός σας αὐτὸς εἶναι ἐν μέρει ἐσφαλμένος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ τὸ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα καὶ νὰ ἰδοῦμε κατὰ πόσον ἠμποροῦμε νὰ κλείσωμεν τὰ καφενεῖα, διότι ἡ παρατήρησίς σας αὐτὴ εἶναι ὀρθή.

Π. Λεβαντῆς. Εἰς τὴν Δράμαν μόνον ἐξωδεύθη οὐζο 10 ἑκατομμυρίων.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Μὴν ἀμφισβητεῖται τὴν σπατάλην αὐτήν, διότι ὁ χωρικὸς πίνει καὶ τὸ πρωῒ καὶ τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ. Πρέπει τὸ Κράτος νὰ πατάξῃ αὐτὴν τὴν σπατάλην.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ κατανάλωσις ἐφέτος εἶναι ὀλιγωτέρα.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Εἶναι ἡ ὑποκατανάλωσις, καὶ προσέξατε. Κάμετε πᾶσαν θυσίαν, διότι δὲν ἠμποροῦμε νὰ περιμένωμεν προκοπὴν μὲ χωρικοὺς ἐλονοσοῦντας καὶ οὐζοπότουντας. Καὶ ἐνῷ ἡ σπατάλη εἰς τὰ διάφορα ἱδρύματα εἶναι ἀποδεδειγμένη, τὸ μισθολόγιον ἔχει πέσει, οἱ ἐργάται πέρνουν ὀλιγώτερα καὶ ὁ χωρικὸς ἔχει περίπου 17δραχμὰς ἡμερομίσθιον, ἐφέτος, δὲ διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους καὶ διότι τὰ κατνὰ εἶναι βεβλαμμένα κατὰ 25 ο|ο, τὸ ἡμερομίσθιον λέγω τοῦ ἀγρότου καλλιεργητοῦ θὰ φθάσῃ δραχμὰς 10, τοῦ σιτοκαλλιεργητοῦ δραχμὰς 7—8.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ τὸ μέτρον ποῦ ἐφηρμόσαμεν ἐπληρώσαμεν τὸ σιτάρι σὲ καλὴ τιμή.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Εἶναι πλοῦς ἀποθεμάτων ἀπωλήτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ ἐφέτος θὰ κάμωμεν τὴν συγκέντρωσιν πάλιν μὲ καλὰς τιμάς. Ἑπομένως στὸ στάρι κακῶς κάμνετε ὑπολογισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἡ συγκέντρωσις ἔγινε μόνον εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἤτο τὸ πρῶτον βῆμα καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ σκοπός μας εἶναι νὰ γενικευθῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ ἐφέτος θὰ συγκρατήσωμεν τὰς τιμὰς τοῦ σίτου.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου μέτρα ὡρισμένα, δι' ὧν τὸ 33 ο|ο τῆς μειώσεως τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος θὰ καταβιβασθῇ. Ἔλεγον, λοιπόν, ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς ἄκρας δεξιᾶς ἔπρεπε νὰ στραφῇ καὶ καθ' ὅλων τῶν ἄλλων ἱδρυμάτων καὶ ἐτόνιζον τὰς μεγάλας ἀποδοχὰς τῶν διοικούντων τὰ ἱδρύματα, τὰ ὁποῖα στηρίζονται εἰς τὰς καταθέσεις καὶ τὰ κληροδοτήματα. Ἔχει δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ τοὺς καλέσῃ νὰ συνεισφέρουν ὑπὲρ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες καὶ οἱ χωροφύλακες δέρνουν τοὺς χωρικοὺς ὀφειλέτας δι' ἑκατὸν δραχμάς.

Ε. Καρυωτάκης. Νὰ τοὺς καταγγείλετε.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὁσάκις ἐγὼ κατήγγειλα δυσικητικῶς εἰς τὸν κ. Ὑφυπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὄντως ἔλαβε μέτρα καὶ τὸν συγχαίρω. Ἀλλὰ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποῦ πένεται ὁ ἀγροτικὸς κόσμος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀμοίβωνται πλουσιοπαρόχως ὡρισμένοι ἄνθρωποι. Ἔτσι δημιουργεῖται ἡ ἀριστερὰ καὶ μεγάλαι ἀπολαβαὶ πρέπει νὰ ἀκρωτηριασθοῦν. Δὲν ἠμπορεῖ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα νὰ λέγῃ, ὅτι ἔχω συμβάσεις καὶ δὲν πληρώνω. Τὰ κληροδοτήματα καὶ αἱ καταθέσεις δὲν εἶναι περιουσία της. Πρέπει νὰ ζητήσῃ τὸ Κράτος μερίδιον ἀπὸ τὰ κέρδη. Συνεχίζων καὶ ἀναλύων τὰ τῆς δημοσιονομικῆς καταστάσεως, λέγει, ὅτι ἡ εὐξία ἣν παρουσιάζει ἀπὸ τοῦ 1924 ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι οἱ πρόσφυγες ἔφεραν καὶ 25.000:000 λίρες καὶ ἐπῆλθεν ἐγκαίρως καὶ τὸ προσφυγικὸν δάνειον καὶ συνεπῶς οἱ ἀριθμοὶ τοῦ κ. Ζαλώτα δὲν εἶναι ἀκριβεῖς. Πάντως ἡ εὐξία ἦτο φαινομενικὴ καὶ μόλις ἐτελείωσαν αὐτὰ τὰ χρήματα ἐφανερώθη ἡ πραγματικὴ κατάστασις τῆς πενίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σᾶς παρακαλῶ νὰ μᾶς εἰπῆτε τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα προτείνετε.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Πρέπει πρῶτον νὰ τεθῇ ἓν ὅριον ἐπαγγελμάτων εἰς τὰς πόλεις. Ὀφείλουν αἱ Τράπεζαι.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πῶς ὀφείλουν; Πρὸ ὀλίγου μᾶς ἐκάματε ὁμολογίαν πίστεως μικραστικῆς, τώρα μᾶς λέτε νὰ μποῦμε στὰς Τραπέζας. Πῶς θὰ μποῦμε στὰς Τραπέζας ἀφοῦ εἶναι ξένα κεφάλαια;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Νὰ τοὺς εἰπῆτε νὰ μὴ κόψουν τὰς πιστώσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πρῶτον δὲν ἔχομεν δικαίωμα ἐπεμβάσεως, ἀλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ τὸ μέτρον ἔχει κινδύνους, διότι αἱ Τράπεζαι θὰ ζητοῦν ἀσφαλίσεις.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἕνα μέρος τῶν ἐπαγγελματιῶν προλεταριοποιεῖται. Ποῦ θὰ πᾶμε;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πρέπει νὰ σταθῶμεν εἰς τὰς ἀστικὰς ἀντιλήψεις. Δὲν ἠμποροῦν αἱ Τράπεζαι νὰ δίδουν, διότι δὲν ἔχουν.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Νὰ συγκινηθοῦν καὶ νὰ μὴν ἀνακαλοῦν τὰς πιστώσεις τοὐλάχιστον.

Ε. Βενιζέλος. Πρωθυπουργός). Τὸ συνεστήσαμεν αὐτὸ προτοῦ μᾶς τὸ εἴπετε. Βέβαια, πολλαὶ δεικνύουν σκληρότητα.

Ν. Τζερμιᾶς. Μετὰ τὴν σταθεροποίησιν πανταχοῦ περιώρισαν τὰς πιστώσεις.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐδόθησαν χίλια ἑκατομμύρια περισσότερα, ἐνῷ τὸ νόμισμα ἠλαττώθη κατὰ 700 ἑκατομμύρια. Δὲν ἠμποροῦμεν ἐξ ἄλλου νὰ τοὺς εἴπωμεν νὰ μὴ ἔχουν ὅσα χρήματα χρειάζονται διὰ τοὺς μικροπανικούς. Ἀνανεώσεις πάλιν κάμνουν συστηματικῶς, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐν τῷ συνόλῳ, διότι χρειάζεται καὶ ἀσφάλεια.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμποροῦμε νὰ τοὺς εἴπωμεν νὰ μὴ κρατήσουν ἀδιάθετα ὅσα ἡ φρόνησις ἐπιβάλλει νὰ κρατοῦν.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἡ φορολογία ἐξ ἄλλου τῶν καπνῶν φθάνει τὰ 50 ο|ο. Ἐὰν θελήσετε νὰ καθορίσετε τὴν καθαρὰν πρόσοδον εἰς τοὺς ἀγρότας .....

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Διὰ τὰ σιτηρὰ ἐδόσαμεν δύο χρόνια ἀσιδοσίαν. Μένει ὁ καπνός καὶ ἡ ἐλιά. Ἀλλὰ ἡ πρόσοδος ἐκ τοῦ καπνοῦ εἶναι τοιαύτη, ὥστε, ἂν κινδυνεύσῃ τὸ ἰσοζύγιον, ἀλλοίμονόν μας. Ἡγαίνομεν λοιπὸν μὲ κάποιαν συντηρητικότητα. Ἐφέτος ἐδόσαμεν ἕνα ποσὸν διὰ καπναποθήκας.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἀναγνωρίζομεν τὰς ἀνάγκας τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Παραδέχεσθε ὅτι δύναται ὁ προϋπολογισμὸς νὰ μειωθῇ κατὰ 3 1|2 δισεκατομμύρια, ὅπως εἶπεν ἡ ἄκρα δεξιά;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Μόνον ἂν δὲν πληρώσωμεν εἰς τοὺς ξένους.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν μίαν οἰκονομίαν 60.000.000 εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, ὅπερ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὰ 3 1|2 δισεκατομμύρια τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὡς πρὸς τὸν καπνὸν τὸ ἀγροτικὸν κόμμα σᾶς παρακαλεῖ νὰ μειώσετε τὸν φόρον καὶ νὰ καθορισθῇ ἡ καθαρὰ πρόσοδος τοῦ ἀγρότου. Εἰς τὴν Μακεδονίαν εἶναι γνωστὴ ἡ κτηματικὴ κατάστασις καὶ ὁ μόνος ποὺ δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν φορολογίαν εἶναι ὁ ἀγρότης. Ἠμπορεῖ μάλιστα νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὰς εἰσπράξεις τὸ σύστημα τοῦ Σταμπολίνσκυ. Νὰ μὴ πηγαίνουν εἰσπράκτορες καὶ χωροφύλακες. Νὰ συνταχθῇ ὁ κατάλογος καὶ νὰ σταλῇ εἰς τὴν κοινότητα καὶ νὰ ἀναλάβουν οἱ συνεταιρισμοὶ τὰς καταβολάς. Ἔτσι θὰ ἀνακουφισθοῦν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θέλετε στρεμματικὴν φορολογίαν;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὄχι. Καθαρᾶς προσόδου.

Ἐπίσης ἀποδίδομεν σημασίαν μεγάλην εἰς τὴν χωρικὴν συγκοινωνίαν.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν σχετίζεται τοῦτο ἀμέσως μὲ τὸν προϋπολογισμόν.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Διὰ τὴν χωρικὴν συγκοινωνίαν ζητῶ νὰ ἐφαρμόσετε ὅ,τι ὁ Σταμπολίνσκυ καὶ ὁ Ράδιτς. Τὰ συνταθέντα Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα δὲν ἔχουν πόρους. Πρέπει δὲ νὰ εἶναι συνδεδεμένα μὲ τὴν κοινοτικὴν ὁδοποιΐαν. Πρέπει νὰ βοηθήσουν οἱ χωρικοὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας καὶ θὰ ἔπρεπε ἀπὸ τὰ κονδύλια τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιΐας νὰ δώσετε ἓν μέρος εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα διὰ νὰ ἰδοῦν οἱ χωρικοὶ καὶ νὰ βοηθήσουν πρὸς κατασκευὴν δρόμων μεταξὺ χωρίων καὶ κωμοπόλεων.

Κ. Βουδούρης. Μὲ 100 ἑκατομ. ἐτησίως διατιθέμενα συμπληροῦται ἡ κοινοτικὴ συγκοινωνία.

Π. Εὐριπαῖος. Ἔχουν δαπανηθῇ 400 ἑκατομμύρια καὶ δὲν ἔχει γίνει οὐδὲ τὸ τρίτον τῆς ὁδοποιΐας.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἐγὼ προτείνω νὰ ἐργάζωνται καὶ οἱ χωρικοί, ὅσον καὶ οἱ Βούλγαροι, 25 ἡμέρας.

Π. Εὐριπαῖος. Εἶναι σκληρότεροι ὁ Βουλγαρικὸς λαός.

Μ. Μαντᾶς. Οἱ χωρικοί μας θέλουν νὰ ἐργασθοῦν, ἀλλὰ τὸ Κράτος οὐδεμίαν βοήθειαν τοὺς δίδει, ἰδίως εἰς τεχνικὰ ἔργα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Μηχανικῆς ὑπηρεσίας ἐπάρκεια θὰ ὑπάρχῃ, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ πρωτοβουλία.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Πάντως πρέπει νὰ χαραχθοῦν οἱ δρόμοι.

Π. Εὐριπαῖος. Πρέπει ὁ ἐπαρχιακὸς μηχανικὸς νὰ εἶναι καὶ διὰ τὴν κοινοτικὴν ὁδοποιΐαν.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δικαιοσύνης πρέπει νὰ εὕρωμεν ἕνα τρόπον νὰ μὴ ἐξευτελίζωνται οἱ χωρικοί. Τὰ περιοδεύοντα δικαστήρια στεροῦνται προσωπικοῦ τὸ ὁποῖον νὰ περιοδεύῃ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τονίζει ὅτι πρέπει νὰ τελειώσῃ τὸ μαρτύριον τοῦ διορισμοῦ τῶν δημοδιδασκάλων. Διὰ νὰ διορισθῇ ἕνας δημοδιδάσκαλος πρέπει νὰ προτείνῃ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, ἡ πρότασις νὰ πάῃ εἰς τὸν νομάρχην, ὁ νομάρχης νὰ τὴν ἀποστείλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, τὸ Γενικὸν Λογιστήριον νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸν Νομάρχην κλπ. Πρέπει νὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ μαρτύριον.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Αὐτὸ γίνεται μόνον ὁσάκις δὲν ὑπάρχῃ πίστωσις.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Αὐτὸς εἶναι ὁ κύκλος τὸν ὁποῖον διατρέχει πάντοτε ὁ διορισμὸς τοῦ δημοδιδασκάλου. Ζητῶ διὰ τοῦτο νὰ ἀπλουστευθῇ ὁ μηχανισμὸς αὐτός.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ πρᾶγμα δύναται νὰ ἀπλουστευθῇ διὰ τῆς κατανομῆς τῶν πιστώσεων κατὰ ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην ἔγινε προστάτης τῆς κεφαλαιοκρατίας καὶ εἶπεν ὅτι τὸ κεφάλαιον φυγαδεύεται διότι φορολογεῖται, ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι τὸ κεφάλαιον φεύγει δι' οὓς λόγους ἀπόψε ἀνέφερα ὁμιλῶν, διότι δηλ. δὲν βρίσκει στερεὸν τὸ οἰκονομικὸν περιεχόμενον τῆς χώρας. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι φορολογεῖται βαρέως. Τί συνεισφέρουν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αἱ βιομηχανίαι, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται εἰς βαρυτάτους προστατευτικοὺς δασμούς; Τί προσφέρουν αἱ ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι, τί προσφέρει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἡ ὁποία ἐκμεταλλεύεται τὰς περιουσίας τῶν νομικῶν προσώπων; Δὲν εἶναι σοβαρὸν νὰ λέγεται ὅτι φορολογεῖται τὸ κεφάλαιον, καὶ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον φυγαδεύεται. Δὲν φορολογεῖται τὸ κεφάλαιον ἐνῷ φορολογεῖται καὶ ἕνας ἀκόμη χωρὶς τοῦ χωρικοῦ. Ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν εἶδα ὅτι τελευταίως καθωρίσθη διὰ νέας διατιμήσεως ἡ ἀξία τοῦ ἄρτου, τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μαύρου. Ἀλλ' ἐγὼ ἔκαμα μυλωνᾶς καὶγνωρίζω καλῶς ὅτι ἐνῷ στοιχίζει τὸ ἀλεῦρι 7.77 σεῖς καθωρίσατε τιμὴν 8.50. Δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἀποδεχώμεθα ὅ,τι λέγουν οἱ βιομήχανοι. Καὶ διὰ τοῦτο σᾶς συνιστῶ, διὰ νὰ ἀπαλλάξετε τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν κλοπὴν αὐτήν, νὰ καλέσετε καὶ πάλιν αὐτοὺς καὶ νὰ καλέσετε καὶ ἐμέ, διὰ νὰ ἀναθεωρηθῇ μία τοιαύτη ἀπόφασις. Ἔχετε ὑποχρέωσιν νὰ ἐφαρμόσετε τὸ ἐνιαῖον τοῦ ἄρτου. Ἐὰν θέλουν μερικοὶ νὰ φάγουν τὸν λευκὸν ἄρτον τὴν τιμήν αὐτοῦ νὰ τὴν αὐξήσετε εἰς ὄφελος τῶν ἀγροτῶν, δημιουργοῦντες καὶ τὸ μονοπώλιον τοῦ σίτου. Δύνασθε νὰ δώσετε ἀνάμικτον ἄρτον εἰς τὴν τιμὴν τῶν 5.50. Ἡ σημερινὴ φτώχεια δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀφίνεται νὰ κερδίζουν οἱ ἀλευροβιομήχανοι μίαν δραχμὴν κατ' ὀκᾶν διὰ νὰ ἀνέρχεται τὸ κέρδος αὐτῶν εἰς τὰ 60—70 ο|ο τῆς ἀξίας τῶν βιομηχανικῶν των ἐγκαταστάσεων. Ἐὰν ταῦτα δὲν πράξετε θὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς κατηγορήσω σφοδρότατα διότι ἀναγκάζετε τὸν λαὸν νὰ φάγῃ τὸ ψωμὶ εἰς τὴν τιμὴν ποὺ θέλουν οἱ ἀλευροβιομήχανοι. Τὸ Σύνταγμα λέγει ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι καὶ ὅτι πάντες συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη. Ἐγὼ ὅμως πιστεύω ὅτι ἡ ἀγροτικὴ τάξις φορολογεῖται βαρύτατα καὶ δυσαναλόγως πρὸς τὰς ἄλλας τάξεις. Ἐὰν θέλετε νὰ ὑποστηρίξετε τὸν χωρικὸν συγκεντρώσατε τὰ προϊόντα του καὶ λάβετε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα μὴ φθάσωμεν εἰς τὴν διάλυσιν τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ μοιραίως ἡ ἐπανάστασις τῶν χωρικῶν, τὴν ὁποίαν φοβοῦσθε.

Συνανίσει τῆς Βουλῆς, ὥρᾳ 12.15, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 10 π. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Ν. Τζερμιᾶς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ'

Σαββάτου 22 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 10 μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Οἱ κ. κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ προσθηκῶν εἰς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου 4321 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τρόπου ἐγκρίσεως κινήσεως στρατιωτικῶν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν),

Θ. Σοφούλης (Υπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), **Γ. Μαρῆς** (Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Π. Βουλούμης** (Υπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ διοργανώσεως πυροσβετικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Κράτει».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων τοῦ νόμου «περὶ συντάξεως Νομικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α') «Περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν κωδίκων Τ. Τ. Τ. ὑπηρεσίας» καὶ

β') «Περὶ συμπληρώσεως κενῶν θέσεων μηχανικῶν ἐν τῇ Διευθύνσει τῶν Σιδηροδρόμων».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Κεντούρης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως βιβλίων διεκδικήσεων».

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ὑγιεινῆς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὑποχρεωτικοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων ἐμμίσθων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν βοηθῶν ἰατρῶν κρατικῶν, δημοτικῶν, κοινοτικῶν καὶ πανεπιστημιακῶν νοσοκομείων ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἀποτελούντων νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Ὁ κ. **Δ. Δίγκας** (Υπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως, καταργήσεως καὶ συμπληρώσεως διαταξέων τινων τῶν κειμένων νόμων «περὶ φυλακῶν».

Ἀνακοινοῦται εἶτα ἡ κάτωθι ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ.

«Ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 11ης τρέχοντος μηνὸς ἐπερωτήσεως τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Φωκᾶ καὶ Ρ. Λιβαθηνοπούλου περὶ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη ὁ λιμὴν Ἁγίας Εὐφημίας ἐκ τῶν τελευταίων τρικυμιῶν, ἔχομεν νὰ γνωρίσωμεν ὅτι ἐλάβομεν γνῶσιν τούτων ἐκ τηλεγραφήματος τοῦ νομάρχου Κεφαλληνίας μεταβάντος μετὰ τοῦ Νομομηχανικοῦ ἐπὶ τόπου καὶ ἀμέσως ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ τελευταίου ἔκθεσιν σχετικὴν ἀναφέρουσαν καὶ τὴν ἀπαιτουμένην περίπου δι' ἐπανόρθωσιν δαπάνην γενικῶς, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ τὴν δαπάνην διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἔργων πρὸς πρόληψιν παντελοῦς καταστροφῆς τῶν ὑπολειφθέντων.

Κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὑποβληθεῖσαν ἤδη πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν γενικῶς θὰ ἀπαιτηθῇ δαπάνη περίπου 300.000 δραχμῶν διὰ δὲ τὰς ἐπειγούσας προχείρους ἐπισκευὰς τῶν κρηπιδοτοίχων τῆς προκυμαίας, τῶν τοίχων ὑποστηρίξεως τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ λιμενορβαχίονος περὶ τὰς δραχ. 150.000.

Κατὰ τὸ τηλεγράφημα τοῦ νομάρχου διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ θὰ μεριμνήσῃ τὸ Ταμεῖον τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν ὅμως τῶν λοιπῶν ἔργων δὲν δύναται τὸ Δημόσιον νὰ προσέλθῃ ἀρωγόν, ἅτε μὴ ἀναγραφομένης σχετικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ».

Ὁμοίως ἀνακοινοῦνται αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ.

«Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐπιστρέψω τὴν ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου ε. ἔ. ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Ἠ ο α κ λ ε ί δ η καὶ νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται Διάταγμα ἐπεστράφη ἐπεξειργασμένον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ συντομώτατα ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀποσταλήσεται πρὸς δημοσίευσιν».

«Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Μ ο υ ν τ ο υ ρ ί δ ο υ ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐν Ἀραχναίῳ (Ναυπλίας.) γεωργικὸν συνεταιρισμὸν Ἀμπελιανὲς Γ' γωρίζομεν ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας σχετικόν τι μὲ τὴν διοικητικὴν αὐτοῦ ἀνωμαλίαν, καθ' ἣν τὸ παλαιὸν συμβούλιον δὲν παρεδίδει τὴν διοίκησιν εἰς τὸ ἐκλεγὲν νέον τοιοῦτον κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον. Ἤδη διετάχθη τηλεγραφικῶς ὁ ἐν Ναυπλίῳ ἐπόπτης τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν νὰ μᾶς ἀναφέρῃ λεπτομερῶς, ἵνα λάβωμεν τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ 1930—31 λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς:—Τὸν συζητούμενον προϋπολογισμὸν κατεβάλομεν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνόδου διὰ νὰ παρασχεθῇ εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα ὅλος ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ νὰ ἐξετάσωσιν αὐτὸν ὄχι εἰς τὴν λογιστικὴν πρᾶξιν, ἀλλ' εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν πολιτικὴν πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾗ ἐκδηλώνεται ἡ δημοσιονομικὴ αὐτῆς πολιτικὴ καὶ γενικῶς τὸ πρόγραμμά της. Βεβαίως ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ ἐνωρίτερον ὁ προϋπολογισμός, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ παραμονή του εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν ἦτο ἄκαρπος, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πορίσματα τῆς ἐπεξεργασίας καὶ ἀπὸ τὴν οὐσιαστικὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. βουλευτοῦ Φλωρίνης. Καὶ ἡ συζήτησις καθόλου πληρεστέρα ὑπῆρξεν ἐφέτος διότι εἶναι παρὸν καὶ ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ λαικοῦ κόμματος, ὅστις κατὰ τὸν περυσινὸν προϋπολογισμὸν ἀπουσίαζε, καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἐνεφανίσθησαν ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει καὶ ἄλλαι ὁμάδες, αἵτινες πρότερον συνέπραττον εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἀναισχυντοῦντες, συνεχίζει, τὴν συζήτησιν διαπιστοῦμεν ὅτι, ἐὰν ἀξαιρέσωμεν τὸ νέον δημοσιονομικὸν πρόγραμμα τῆς πολιτικῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως, δὲν ἀντετάχθη καμμία ἄλλη πολιτική, κατὰ βάσιν διαφέρουσα τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ συζήτησις ἐπομένως περιεστράφη εἰς τινας παρατηρήσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ λαικοῦ κόμματος καὶ εἰς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως, ἐφ' ὧν θὰ ἀπαντήσωμεν ἤδη ἀμέσως. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἄλλου σκόπιμον θεωροῦμεν νὰ ἐνημερώσωμεν τὴν Βουλὴν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων προϋπολογισμῶν καὶ τοῦ ἐξελισσομένου τοιούτου τῆς χρήσεως 1929—30 διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας ἐξεφράσθησαν ἀντιλήψεις ριζικῶς ἀντιτιθέμεναι πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πραγματικότητα. Ἡ μέχρι τοῦδε ἐκτέλεσις τῶν χρήσεων μέχρι καὶ τῆς τοῦ 1926—27 ἔχει ὡς ἑξῆς: Μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1920: Ἐκ καθυστερημάτων χρήσεως 1924—26 ὑπόλοιπον παθητικὸν ὑπολοίπων μέχρι τέλους τοῦ 1927 ἔχομεν 514 ἑκατομμύρια περίπου. Διαγραφὰς αὐτῶν 192 ἑκατομμύρια. Ἤτοι ὑπόλοιπον παθητικῶν ὑπολοίπων 321 ἑκατομμύρια. Ἐπληρώθησαν ἐξ αὐτῶν 100 ἑκατομμύρια περίπου καὶ ἀπομένων πρὸς πληρωμὴν μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1930 ὑπόλοιπον 220 ἑκατομμύρια. Ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων τῆς αὐτῆς χρήσεως προβλέπονται εἰσπράξεις 30 ἑκατομμύρια ἔναντι εἰσπραχθέντων 77, ἤτοι εἰσπράξθησαν ἐπὶ πλέον 47 ἑκατομμύρια. Καθυστερημένα χρήσεως 1926—27 β' κατηγορίας παρέμειναν παθητικὰ ὑπόλοιπα 627 ἑκατομμύρια καὶ παρέμειναν 506 ἑκατομμύρια. Ἐκ τούτων ἐπληρώθησαν 398, καὶ μένουν 108 ἑκατομμύρια. Ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων εἰσεπράχθησαν ἔναντι τῶν προβλέψεων 46 ἑκατομμύρια. Ἡ κατηγορία ἀπαλλοτριώσεως ἀγροτικῶν κτημάτων ξένων ὑπηκόων δὲν ἐμφανίζει οὐδεμίαν πληρωμήν, διότι δὲν ἐφηρμόσθη ἀκόμη ὁ νόμος.

Ἀπὸ ἐπιτάξεις πλοίων ἔχομεν ὑπόλοιπον νὰ πληρώσωμεν 64 ἑκατομμύρια. Καὶ ἐν γένει ἐκ διαφόρων πληρωμῶν ἐξοικονομήσαμεν 620 ἑκατομμύρια. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν 1927—1928 ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος παρουσίασε κατὰ τὴν λῆξιν του περίσσευμα 551 ἑκατομμύρια, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων ἔχομεν ὑπολογίσει 100 ἑκατομμύρια εἰσπράξιμα, ἐνῷ εἰσεπράχθησαν 153 καὶ οὕτω τὸ πλεόνασμα αὐξάνεται κατὰ 53 ἑκατομμύρια. Ἔναντι παθητικῶν ὑπολοίπων 783 κατὰ μυρίων ἐπληρώθησαν 210 ἑκατομμύρια καὶ ἐννοεῖται ὅτι θεωροῦνται ὡς περίσσευμα ὅλα τὰ ὑπόλοιπα ὥστε δὲν ἠμπορεῖ ἐξ αὐτῶν νὰ ἐλαττωθῇ τὸ περίσσευμα ἀλλὰ δυνατὸν μάλιστα καὶ νὰ αὐξήσῃ. Ἀπὸ τὴν χρῆσιν 1928—29 ἔχομεν πλεόνασμα 545 ἑκατομμύρια, ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων 190, ἐξ ὧν ὑπελογίσαμεν εἰσπράξιμα 150 ἑκατομμύρια, εἰσεπράχθησαν 92 ἑκατομμύρια, ἡ δὲ πρόοδος τῶν εἰσπράξεων εἶναι ἐντονωτέρα ἀπὸ τὴν χρῆσιν 27—28. Ἐντονωτέρα ἔγινε καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων διότι ἐπληρώθησαν ἤδη 339 ἑκατομμύρια. Ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 29—30 τοῦτον κατεθέσαμεν ἰσοσκελισμένον καὶ μὲ περίσσευμα 6-8 ἑκατομμυρίων. Ἡ ἐξέλιξις ὅμως τῆς α' ἑξαμηνίας ἔδειξεν ὅτι αἱ προβλέψεις ἡμῶν ἦσαν κάτω τῆς πραγματικότητος, διότι εἰσεπράχθησαν πέραν τῶν προϋπολογισθέντων 420 ἑκατομμύρια τακτικὰ ἔσοδα. Εἰσηγούμενοι τὸν προϋπολογισμὸν 30—31 εἴπομεν ὅτι ἐὰν ἡ β' ἑξαμηνία ἔχει τὴν ἀπόδοσιν τῆς β' ἑξαμηνίας τοῦ 28—29 ὁ προϋπολογισμὸς καὶ μὲ τὰς ἀδιαθέτους πιστώσεις θὰ ἀφήσῃ 676 ἑκατομμύρια περίσσευμα, μολονότι ἐβαρύνθη μὲ 80 ἑκατομμύρια διὰ πρόσθετον ἐπίδομα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ μολονότι παραχωρεῖ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὅλας τὰς ἀδιαθέτους πιστώσεις ἐκ 49 ἑκατομμυρίων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Παρ' ὅλα δηλαδὴ ταῦτα θὰ ἄφηνεν 626 ἑκατομμύρια περίσσευμα ἐὰν ἡ β' ἑξαμηνία δώσῃ ὅ,τι καὶ ἡ δευτέρα τοῦ 28-29. Ἀλλὰ ἡ β' ἑξαμηνία τοῦ 29—30 δὲν ἀπέδωκεν ὅτι καὶ ἡ β' ἑξαμηνία τοῦ 28—29 καὶ ὀφείλεται τοῦτο ὅτι τόσον εἰς τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀσυζητησίαν τῶν κυριωτέρων προϊόντων μας καὶ τὴν πτῶσιν τῶν τιμῶν αὐτῶν, ἥτις δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων. Ἡ παρουσιαζομένη πτῶσις τῶν ἐσόδων ἐναντι τῆς β' ἑξαμηνίας 28—29 (καὶ ὄχι τῶν προϋπολογισθέντων διότι πραγματοποιοῦνται παραπάνω ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα), ἀνέρχεται διὰ τὸ α' τετράμηνον τῆς β' ἑξαμηνίας εἰς 150 ἑκατομμύρια καὶ δὴ ἀπὸ ἐλαττώσεις εἰσπράξεων τῶν φόρων, κληρονομιῶν, ἐπιτηδεύματος, ἀγοπροβάτων, ἐλαίου, ἐλαιῶν, καπνοῦ, δασμῶν εἰσαγωγῆς καὶ οἰνοπνεύματος καὶ καταναλώσεως καπνοῦ. Καὶ ἡ πτῶσις αὕτη φθάνει τὰ 224 ἑκατομμύρια. Ἀλλ' ἔχομεν ὑπεραπόδοσιν ἄλλων φόρων ἐν συνόλῳ 70 ἑκατομμύρια, καὶ μένουν οὕτω πάλιν 150 ἑκατομμύρια. Ὑπολογίζομεν συνεπῶς ὅτι θὰ ἀφήσουν πτῶσιν οἱ δύο ἄλλοι μῆνες 100 ἑκατομμύρια καὶ οὕτω φθάνομεν τὰ 250 ἑκατομμύρια εἰς ἃ ὀφείλομεν νὰ μειώσωμεν τὸ περίσσευμα τοῦ 29—30. Ἀλλὰ θὰ τοῦ κάμωμεν καὶ ἄλλην μείωσιν ἐκ προσθήκης ἐξόδων, διότι ἐδόσαμεν 70 ἑκατομμύρια ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας καὶ 50 ἑκατομμύρια εἰς προμήθειαν στρατιωτικὴν παραληφθεῖσαν ἐνωρίτερα, διότι προωρίζετο νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν χρῆσιν 1930—31. Ἔχομεν ἀκόμη καὶ δαπάνην μερίσματος ἐξελθόντων ἀξιωματικῶν ὡς ἐπίσης καὶ δαπάνην πληρωμῆς ὑπαλλήλων τῆς Ε.Α.Π. Ἐπίσης ἔχομεν 80 ἑκατομμύρια διὰ τὴν πλήρωσιν ἄλλων πιστώσεων ἐξαντληθεισῶν, δηλ. 50 ἑκατομμύρια δι' ἐπιστροφὰς φόρων οἰνοπνεύματος καὶ πληρωμὴν σούμας. Ἐπίσης ἐδώσαμεν 35 ἑκατομμύρια διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς ἀκρίδος, 8 ἑκατομ. διὰ τὴν συντήρησιν ἀσθενῶν καὶ 18 ἑκατομμύρια διὰ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Π. Ν. ἡ περὶ τῆς ὁποίας πίστωσις εἶχε προϋπογισθῇ γλίσχρως. Οὕτω τὸ περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ 1929—30 θὰ μειωθῇ κατὰ 455 ἑκατομ. καὶ θὰ ὑπολειφθῇ περίσσευμα 220 ἑκατομ. παρ' ὅλας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις ὑφ' ἃς διηνύθη ἡ χρῆσις 1929—30 καὶ τὴν πληρωμὴν ἐκτάκτων ἐξόδων. Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν νέον προϋπολογισμόν. Εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐσόδων αὐτοῦ ἠκολουθήσαμεν τὴν ὑγιεστέραν μέθοδον τὴν στηριζομένην ἐπὶ γεγονότων καὶ δὴ προσφάτων καὶ τοιαῦτα εἶναι ἡ χρῆσις ἡ προηγουμένη, ἡ ὑπὸ ἐκτέλεσιν, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὰ συνδυασμένα αὐτὰ στοιχεῖα τῶν δύο χρήσεων ἀποτελοῦν τὴν ἀρίστην ἐκτίμησιν.

Ἐν προκειμένῳ ἡμεῖς ἐπήραμεν τὸ α' ἑξάμηνον τοῦ 1929—1930 καὶ ἔχομεν τόσα, καὶ τὰ αὐτὰ ὑπεθέσαμεν καὶ διὰ τὰ ἑπόμενον ἔτος, ἐκπίπτοντες μόνον τὰ ποσὰ τῶν φορολογικῶν ἐλαττώσεων. Διὰ τὴν β' ἑξαμηνίαν ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἀφοῦ ἡ πρώτη ἑξαμηνία ἔχει τοιαύτην ὑπεραπόδοσιν, κάποιαν θὰ ἔχῃ καὶ ἡ δευτέρα. Τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ριψοκίνδυνον, διότι ἡ ὑπεραπόδοσις τῆς α' ἑξαμηνίας ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς μεγαλητέρας ἀποδόσεως τῶν μονοπωλείων καὶ τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν καὶ δὲν θὰ ἐγένετο εἰς βάρος τῆς β' ἑξαμηνίας. Ἠδύνατο λοιπὸν νὰ ὑπολογισθῇ κάποια ὑπεραπόδοσις καὶ διὰ τὴν β' ἑξαμηνίαν.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἐλάβατε ὑπ' ὄψιν ἐν γένει τῆς χρήσεως 1928—29 ὅτι τότε εἴχομεν τὸν δάγγειον ὅστις ἐμείωσε τὰς εἰσπράξεις.

Γ. Μαρῆς. (Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὁ δάγγειος εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ τὸν Αὔγουστον καὶ ἐξηκολούθησεν ἐπί τινα χρόνον τὴν β' ἑξαμηνίαν καὶ ἐξ ἄλλου δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ καταναλίσκῃ περισσότερον διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ κενὰ τῆς α' ἑξαμηνίας. Δι' αὐτὸ εἴπομεν ὅτι τὸ 1928 1929 εἶχε δάγγειον, ἐνῷ τὸ 1929—30 δὲν εἶχε, καὶ ἑπομένως ὁ δάγγειος εἶναι ὑπὲρ τοῦ ὑπολογισμοῦ μας. Πάντως, ἐπειδὴ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἔπρεπε νὰ μὴ βάλῃ καὶ ποσοστὸν ἀπαισιοδοξίας, προεβλέψαμεν καὶ τὴν περίπτωσιν ὀλιγωτέρας ἀποδόσεως τῆς β' ἑξαμηνίας τοῦ 1929—30 ἀπὸ τὴν τοῦ 1928—29 καὶ ἠθελήσαμεν νὰ λάβωμεν μέτρα διὰ τὸν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει περιορισμὸν τῶν πιστώσεων.

Ὑπῆρξαν βέβαια τρεῖς τρόποι, ὁ πρῶτος ἦτο ἡ ἀποφυγὴ φορολογικῶν ἐλαττώσεων, ὁ δεύτερος νὰ ἀποφύγωμεν νέας πιστώσεις καὶ ὁ τρίτος νὰ κάμωμεν τὰς φορολογικὰς μειώσεις ὑπὸ αἵρεσιν. Τὸν πρῶτον ἀπεκρούσαμεν, διότι πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ βαθμιαία ἐλάττωσις φόρων. Ἐπίσης ἀπεκρούσαμεν καὶ τὸν τρίτον τρόπον, διότι, καίτοι εἴχομεν προηγούμενον ἐν Γαλλίᾳ, παρουσιάζει πολλὰ ἄτοπα Ἔμενε συνεπῶς μόνη κατορθώσιμος ἡ περικοπὴ τῶν πιστώσεων. Καὶ ἔχομεν νέας πιστώσεις δι' ὑπαλλήλους καὶ συντάξεις 200 ἑκατομμύρια, καὶ διὰ τὴν ὑγείαν, τὴν Παιδείαν καὶ τὴν Γεωργίαν ἄλλας τινάς. Ἐκ τούτων ἀπεβάλαμεν ἀμέσως ἔκτοτε εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν πιστώσεων διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ρητῶς διὰ τοῦτο ἐδηλώσαμεν ὅτι ἡ πραγματοποίησίς της ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ ἐπιφύλαξις ἦτο ρητὴ καὶ κατηγορηματικὴ καὶ σημαίνει ὅτι ἠθέλομεν νὰ κατοχυρωθῶμεν ἀπέναντι ἐνδεχομένης πτώσεως τῶν ἐσόδων τῆς β' ἑξαμηνίας. Ἠκούσαμεν μᾶς λέγουν, διατὶ τὴν ἀνεγράψατε; Τὴν ἀνεγράψαμεν διότι τὸ ἐπέβαλεν ἡ ἐξέλιξις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν α' ἑξαμηνίαν ἔχουσαν ὑπεραπόδοσιν ἐσόδων 448 ἑκατομμύρια καὶ ὑπάρχοντος αὐτοῦ τοῦ περισσεύματος, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ πείσῃ τὸν ὑπαλληλικὸν κόσμον περὶ τῆς κολῆς μας πίστεως, ἂν παρελείπετο ἐκ τῶν ἀναγραφῶν. Καὶ ὅταν εἴδομεν ὅτι ἡ β' ἑξαμηνία δὲν ἐξελίσσετο ὅπως ἡ β' τοῦ 1928-1929, τὴν διεγράψαμεν τὴν πίστωσιν, σύμφωνα μὲ τὰς ρητὰς ἐπιφυλάξεις τὰς ὁποίας εἴχομεν κάμει.

Ἀλλὰ θὰ ἔλεγέ τις, δὲν φοβεῖσθε διὰ περαιτέρω τινὰ πτῶσιν; Δὲν φοβούμαι, ἀπαντῶ, διότι μερικαὶ πτώσεις φόρων ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐπαναληφθοῦν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐνισχυθῇ ὁ νέος προϋπολογισμός, ὅπως εἶναι ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τοῦ καπνοῦ. Ἀλλὰ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐκάμακκαι ἄλλους ὑπολογισμούς. Εἶδα ὅτι καὶ ἂν πέσωμεν παραπάνω ἀπὸ 200 ἑκατομμύρια δὲν κινδυνεύει τὸ ἰσοζύγιον, διότι ἔχει τὰς ἀδιαθέτους πιστώσεις, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο ὄχυρωμα, ὅτι κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ 1927 ὅλαι αἱ ἀναλώσεις τῶν πιστώσεων ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅστις λαμβάνει ὑπ' ὄψει του τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ κάμνει τὰς ἐγγυτέρας προβλέψεις. Θὰ λάβωμεν ἐπίσης καὶ μίαν ἄλλην ἐγγύησιν διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀναλήψεων τῶν πιστώσεων, περὶ ὧν προβλέπει τὸ νομοσχέδιον, διὰ τὴν κύρωσιν τοῦ ὁποίου θὰ ζητήσωμεν ἐξουσιοδότησιν.

Ὁ προϋπολογισμὸς λοιπὸν τοῦ 1930—31 περιώρισε τὰ ἔξοδά του κάτω τῶν συντηρητικῶν προβλέψεων, ἐνίσχυσε τὸ ἀποθεματικὸν εἰς 450 ἑκατομμύρια καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διατρέχει κίνδυνον, τοὐναντίον δὲ ἔχει ἐλαστικότητα νὰ ἀντεπεξέλθῃ καὶ κατὰ τῶν ἀπροόπτων καὶ κατὰ τῶν ἀντιξόων περιστάσεων. Βέβαια δὲν θὰ ἐπιμείνω νὰ μεταπείσω ὅσους δὲν θέλουν νὰ μετάπεισθοῦν. Θὰ σᾶς εἴπω μόνον ὅτι ὅταν συνεζητεῖτο ὁ προυπολογισμὸς τοῦ 1929—30 ἐλέχθη ὅτι εἶναι ἐπὶ ξηροῦ ἀκμῆς, καὶ ὅμως καὶ αὐτὸς παρ' ὅλα τὰ ἐμφανισθέντα ἐμπόδια καὶ παρὰ τὰς νέας του δαπάνας ἀφίνει περίσσευμα καὶ ἔχει καὶ ἀντοχὴν νὰ λαμβάνῃ εἰς βάρος του τὰ ἔξοδα τῆς μελλούσης νέας χρήσεως. Ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰ ἀποταμιεύματα τῆς χρήσεως 1929-30 καὶ ὡς πρὸς τὸ ἰσοζύγιον ἀντιτίθενται αἱ ἀντιλήψεις τῆς πολιτικῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως. Στηρίζονται αὐταὶ εἰς λογαριασμούς, καθ' οὓς τὸ 1929-30 θὰ ἀφίσῃ ἔλλειμμα 1,000 ἑκατομμυρίων καὶ ἄλλα τόσα τὸ 1930—31. Ἀπὸ ὅσα σᾶς εἶπα, τονίζει, ἀντιλαμβάνεσθε ποίαν βάσιν ἔχουν αὐτοὶ οἱ ὑπολογισμοί. Ἡ προοδευτικὴ Ἕνωσις λαμβάνει ὡς βάσιν δύο ἐξισώσεις διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τρεῖς πλάνας, καὶ γίνονται συγκρούσεις ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὑποθετικῶν καὶ ἐξευρίσκεται ἔλλειμμα φαντασττικὸν χιλίων ἑκατομμυρίων. Ὁ ἀνευρὼν τὸ ἔλλειμμα ἀνεῦρε καὶ τὰς αἰτίας. Σπατάλη καὶ ἔξοδα τὰ ὁποῖα ὕστερα ἀνεκάλυψεν ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις, ἀλλὰ τὰ ἀπέκρυπτεν ὅμως ἐπιμελῶς. Καὶ ἔτσι μίαν πρωΐαν ἠκούσαμεν τοὺς κήρυκας τοῦ ἐλλείμματος. Χάριν τῆς ἡσυχίας τῆς κοινῆς γνώμης ἐδήλωσα ὅτι οἱ λογαριασμοὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν βάσιν καὶ τοὺς εἶπα ὅτι ἀφοῦ παραδέχεσθε ὅτι ἔχω περισσότερα ἔσοδα καὶ ἀφοῦδὲν κάμνω περισσότερα ἔξοδα, ἀπὸ τὰς ψηφισμένας πιστώσεις, πῶς φοβεῖσθε ὅτι θὰ ἔχω ἔλλειμμα; Ματαίως ἠγωνίσθην. Διότι ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως εἶχεν ἀναριχηθῇ μαζὺ μὲ τὸν εἰσηγητὴν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ μοῦ ἐξοσφενδόνιζεν ὅτι εἶμαι ἀνίκανος νὰ παρακολουθῶ τὴν μαθηματικὴν μέθοδον τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Δηλαδὴ εἰς μίαν μέθοδον τῶν τριῶν ἡ ὁποία πέρνει τυχαίους ἀριθμοὺς διὰ νὰ βγάλουν συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Καὶ εἶναι τυχαῖοι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ διότι δὲν ὑπάρχει καμμία ἀναλογία μεταξὺ τῶν ἐξόδων δύο χρήσεων, διότι ταῦτα ἐξαρτῶνται ἀπὸ καλὰς συνθήκας, σταθερὰν τάξιν ὑπηρεσιῶν, λύσιν δαπανῶν, ἐπείγον ἀναγκῶν τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς ἐγκρίσεις. κλπ. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι ἠμποροῦν νὰ κάμουν δύο προϋπολογισμοὺς νὰ μὴ ἔχουν καμμίαν σταθερὰν δικαιολογίαν εἰς τὰ ἀντίστοιχα χρονικὰ διαστήματα. Κατὰ τὴν μαθηματικὴν μέθοδον τῆς Προοδευτικῆς ἑνώσεως πρέπει τὰ τρίμηνα νὰ τὰ ἐννεάμηνα νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν διότι ἀντιθέτως δὲν θὰ γίνῃ ἰσοζύγιον. Αὐτὸ ἀληθῶς στερεῖται σοβαρότητος.

Ἀλλ' ἂς πάρωμεν τοὺς προυπολογισμοὺς 1929—30. Τί συνέβη; Τὸ πρῶτον ἑξάμηνον ἐπῆγε καλὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ παρακρατοῦνται αἱ πιστώσεις. Ἦτο τακτικώτερα ἐπίσης καὶ ἡ ἀνάλυσις τῶν ἐξόδων καὶ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι τὸ β' τρίμηνον εἶναι ἰσχνὸν ὡς ἀποδεικνύουν τὰ ἔξοδα τοῦ Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου τὰ ὁποῖα εἶναι 1)3 μόλις τῶν περισυνῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ἁπλούστατον ἦτο νὰ ἔχω ἰσχνότερον εἰς ἔξοδα τὸ α' ἐννεάμηνον ἐὰν ἐγνώριζον ὅτι θὰ ἀπερρίπτοντο οἱ μαθηματικοὶ ὑπολογισμοὶ τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ μὴ προεξοφλήσω τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυμαινομένου χρέους καὶ νὰ καθυστερήσω τὰς ἀποδόσεις βενζίνης, ἔγκρισιν προμηθειῶν στεγάσεις κλπ. Ὅλα αὐτὰ ἂν τὰ ἔβαζα εἰς τὸ τευλεταῖον τρίμηνον δὲν θὰ ἀνησύχει ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις. Ἠμποροῦσα νὰ κάμω ἀκόμη καὶ ἄλλας καθυστερήσεις καὶ νὰ γίνῃ ἰσχνότερον τὸ α' ἐννεάμηνον καὶ οὕτω ὁ λ)σμὸς τῆς Προοδεύτικῆς Ἑνώσεως θὰ εὑρισκε περισσεύματα φανταστικὰ ἐννοεῖται.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὥστε διὰ τὸ τρίμηνον τὸ τελευταῖον δὲν θὰ ὑπάρξουν ἔξοδα καὶ ἐπομένως τὸ ἔλλειμμα θὰ εἶναι μικρότερον.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἶπα καὶ ἐπαναλαβάνω ὅτι δὲν ἐκτιμῶνται ἔτσι αἱ ἐκτελέσεις τῶν προϋπολογισμῶν. Ἐπίσης ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις ἐλησμόνησεν ὅτι εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ 1928-29 εἶναι καὶ τὸ προϊὸν τοῦ δανείου 1125 ἑκατομ., καὶ εἰς τὸν προυπολογισμὸν 29-30 ἡ διάθεσις τῶν περισσευμάτων. Ἀλλ' ἂν εἶναι δὲν δύναται οἱ τοιοῦτοι ὑπολογισμοὶ τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως νὰ ἔχουν καμμίαν βάσιν διὰ τὸν προυπολογισμὸν τοῦ 1930—31, εἶναι αὐτόχρημα ἀκατανόητον. Λυποῦμαι, τονίζει, ὑπερμέτρως ἀπασχολῶν τὴν Βουλὴν μὲ τὴν ἀνάλυσιν τοιούτων ὑπολογισμῶν. Ἀλλ' ὅταν αὐτὰ λέγονται ἀπὸ ἀρχηγὸν κόμματος καὶ καταλαμβάνοται ἐφημερίδες διὰ νὰ διασκαλπίζωνται τεράστια ἐλλείμματα, νομίζω ὅτω εἶμαι ὑπόχρεως νὰ ἀποδείξω πόσον σφαλερὰ εἶναι οἱ ὑπολογισμοί, πόσον ἄσχετοι εἶναι πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὁμιλοῦμεν περὶ πιθανοτήτων.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἐπιμένει καὶ ἀνέφερε νέα ἐπιχειρήματα. Μᾶς εἶπεν ὅτι βάζομεν τὰ περισσεύματα εἰς τὰς προσόδους.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐπρόκειτο περὶ νομοσχεδίου τὸ ὁποῖον εἰσηγάγετε, καὶ προσηγάγετε καὶ προσθήκην. Δυνάμει τῆς ὁποίας θὰ δύνασθε νὰ πληρώνετε δι' αὐτῶν καὶ Δημόσιον χρέος. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προσθήκης ταυτης θὰ ἠδύνασθε νὰ καλύψετε τὸ ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον καθ' ἡμᾶς ὑπάρχει.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐβλέπατε «διάθεσις περισσευμάτων». Διὰ νὰ πληρώσω πιστώσεις θὰ ἔπρεπε νὰ ζητήσω ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις ἀπὸ τὴν Βουλήν. Ἀλλ' ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἀνεκάλυψε καὶ ἄλλο. Εἶπεν ὅτι ἐπήραμεν ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπήραμε τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν καὶ συνεπῶς ἀναγράφονται διὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν καὶ τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα. Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκαία περαιτέρω ἀνάπτυξις, ἵνα ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1929-1930 θ' ἀφίσῃ περίσσευμα, εἴτε θέλει, εἴτε δὲν θέλει ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις. Ἀνωλύων κατόπιν τὴν πολιτικὴν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως λέγει ὅτι ἐδικαιούμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις ἠσπάζετο τὴν δημοσιονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερήσεως ὄχι μόνον ἐκ τῆ συμμετοχῆς αὐτῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν σχετικῶν ἐκθέσεων τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ μέλους τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως κ. Αἰλιανοῦ, ἐν ταῖς ὁποίαις οὗτος ὄχι μόνον εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὴν δημοσιονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τονίζει καὶ ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ μὴ κάμωμεν νέας δαπάνας καὶ μᾶς συμβουλεύει πῶς νὰ εὕρωμεν τὰ δ' αὐτὰς νέα ἔσοδα. Σήμερον ὑποστηρίζει ἀκριβῶς τ' ἀντίθετα ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις καὶ ζητεῖ νὰ κατέλθουν τὰ ἔξοδα εἰς 7 1)2 ἑκατομμύρια.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ὑπάρχει ἀντίφασις δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος κατόπιν μελέτης ἤθελεν ἐξακριβάσει ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἀντέχει εἰς μεγαλητέρας φορολογίας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὅταν τόσον μεγάλαι μεταπτώσεις ἐντὸς τόσον μικροῦ χρόνου γίνωνται εἰς τὰς ἀντιλήψεις ἑνὸς κόμματος, τοῦτο δὲν συντελεῖ βεβαίως εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸς τὰς γνώμας τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ποτε τέλος πάντων εἴχετε μελετήσει καλύτερα τὰ ζητήματα. Τότε ἢ τώρα; Καὶ ζητεῖται νὰ κατέλθουν τὰ ἔξοδα εἰς 7 δισεκατομμύρια, ὅταν 6,700 ἑκατομμύρια ἀπαιτοῦντοι μόνον διὰ δημόσιον χρέος καὶ δημοσίαν ἀσφάλειαν, στρατὸν καὶ ναυτικὸν καὶ συντάξεις, καὶ μένουν 300 ἑκατομμύρια μόνον διὰ τὴν δικαιοσύνην, διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, καὶ δι' ὅλας τὰς ἄλλας ἀνάγκας τοῦ Κράτους; Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ καταργοῦμεν

ὅλα αὐτά. Ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε, καὶ πάλιν δὲν φθάνουν τὰ 300 ἑκατομμύρια διὰ νὰ μαζέψετε τὰ 6,700 ἑκατομμύρια. Εἶναι προφανὲς κύριοι, κατόπιν ὅλων τούτων, ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ὡς ἀπραγματοποίητος δὲν εἶναι πολιτικὴ κἀν. Διότι ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι θεωρία καὶ εὐχὴ περὶ τῶν ἀδυνάτων γενέσθαι, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν πρακτικὴ ἐπιστήμη περὶ τῶν δυναμένων γενέσθαι.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἰς τοὺς λογισμοὺς αὐτοὺς κατελήξαμεν στηριχθέντες εἰς πιθανὸν ἐθνικὸν εἰσόδημα 45 δισεκατομμυρίων κατὰ τοὺς ἰδικούς σας ὑπολογισμούς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ὅταν συνηγωθάνθη τὸ λάθος ἀνέβηκε σιγὰ σιγὰ, καὶ ἔφθασε προχθὲς νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ φθάσουν τὰ 9 1)2 δισεκατομμύρια. Ἀλλὰ ἂς ἴδωμεν ποὺ στηρίζεται ὁλόκληρος ἡ πολιτικὴ αὐτὴ διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν ἡ μαύρη ἀπαισιοδοξία ἡ ὁποία τὴν διέπει ἔχει πραγματικὴν βάσιν ἢ στηρίζεται εἰς αὐθαιρέτους καὶ πολεμίους ὑπολογισμούς. Ἡ βάσις τῶν ὑπολογισμῶν του εἶναι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα. Ὁ κ. Εἰσηγητὴς τῆς ἐκθέσεως τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς λέγει, μελετῶν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀνεῦρεν ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἀνέρχεται εἰς 35 δισεκατομμύρια. Δὲν εὑρῆκε παραπάνω. Κακίζει ὅλους τοὺς μὴ συμφωνοῦντας πρὸς αὐτὸν καὶ ἀποφαίνεται μετὰ κατηγορηματικότητος, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐπιτετραμένη εἰς τοιαῦτα ζητήματα, εἰς ὑπολογισμοὺς οἱ ὁποῖοι ἔχουν πάντοτε πολὺ τὸ ὑποθετικόν, μάλιστα δὲ εἰς τὸ ἰδικόν μας Κράτος, ὅπου τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα οὔτε ἄφθονα εἶναι οὔτε ἀσφαλῆ. Καὶ ἀποφαίνεται κατηγορηματικώτατα ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα εἶναι 35 δισεκατομμύρια. Ἐὰν ἀναγνώσῃ τις τὴν ἔκθεσιν θὰ ἴδῃ ὅτι εἶναι προφανὴς ἡ πρόθεσις τοῦ συγγραφέως ὅπως ἐλαττώσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ ὅλας τὰς στατιστικὰς αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν λαμβάνει τὸν μικρότερον ἀριθμόν. Καὶ εἰς τὸ τέλος κάμνει καὶ μίαν περικοπὴν καὶ ἄλλην μίαν εἰς τὸ ἄθροισμα. Ἂς ἴδωμεν πρῶτον τὴν γεωργικὴν παραγωγήν. Δέχεται εἰσόδημα 4 1)2 δισεκαμμυρίων. Καν ἔρχεται ὕστερον καὶ ἐπαληθεύει τὰ εἴδη τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ εἰς τὴν ἐπαλήθευσιν αὐτὴν λησμονεῖ τὸν οἶνον. Τὸν ἐνθυμεῖται ὅμως διὰ ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸτὴνβιομηχανίαν ποσὸν ἀδιανλόγητον. Διατὴνκτηνοτροφίαν ὑπολογίζει 4 1)2 δισεκατομμύρια. Ὑπολογίζει 10 ἑκατομμύρια πτηνὰ πρὸς 15 δραχμὰς ἕκαστον, ὥλα ἀνεξαιρέτως, κότες, χῆνες, γάλλους! Ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγοράσετε ποτὲ πρὸς 15 δραχ. ἕστω καὶ τὸ ἰσχνότερον κοτόπουλον. Ἀκολούθως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἁλιείαν, λαμβάνει ἡ ἔκθεσις αὕτη ὑπ' ὄψιν μίαν στατιστικὴν τοῦ ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ καὶ δὲν ὑπολογίζει ὅτι ἀφ' ὅτου ἦλθαν οἱ πρόσφυγες τὸ εἰσόδημα αὐτῆς ἐδιπλασιάσθη καὶ ὑπερεδ πλασιάσθη. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἰσόδημα τῶν T.T.T. τοῦτο λησμονεῖται τελείως. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα ὅπως καὶ εἰς τὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαγγελματιῶν ὁρίζεται εἰς 16,000 ἐνῷ εἶναι 70,000. Καὶ γενικῶς ἡ ἔκθεσις αὐτὴ κατηρτίσθη ὡς ἐὰν κατηρτίζετο ὁ προϋπολογισμὸς καὶ περιεκόπτοντο χάριν οἰκονομίας αἱ πιστώσεις. Τοιουτοτρόπως ἔφθασαν εἰς τὰ 35 δισεκατομμύρια. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγένετο καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν φόρων καὶ πρυσετέθησαν ἐπὶ πλέον 685 ἑκατομμύρια.

Ἐπίσης εἰς τοὺς φόρους τῶν εἰδικῶν ταμείων ὑπολογίζει ἀντὶ 145 ἑκατομ. 300 ἑκατομμύρια.

Τονίζει ἀκολούθως ὅτι καὶ ἡ γινομένη ἐν τῇ ἐκθέσει σύγκρισις τοῦ φορολογικοῦ βάρους μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1924-1927 εἶναι ἀνακριβεστάτη καὶ ἀναπτύσσει ὅτι εἶναι αὐτόχρημα τερατῶδες τὸ ἀναγραφόμενον εἰςτὴν ἔκθεσιν ὅτι τὸ εἰσόδημα 1500 δραχμῶν μηνιαίως πληρώνει 1000 δραχμὰς εἰς ἐμμέσους φόρους, ἀλλ' ὁ κ. Ζαβιτζιάνος ὡμίλησε καὶ περὶ σπατάλης, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν ἀποχώρησίν του βέβαια. Ἀλλ' ὅταν ἐξαγγέλλονται σπατάλαι ἀπὸ ἕνα ἀρχηγὸν κόμματος πρέπει νὰ ἀναφέρεται καὶ ποῦ εἶναι αἱ σπατάλαι αὐταί. Ἐὰν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἐξετάσῃ τὰς δι'ορθρας αἱ ὁποῖαι παρουσιάζονται μεταξὺ τοῦ προϋπολογισμοῦ 1927 καὶ 1930, θὰ εὕρισκεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1930 οὐδόλως διαφέρει τοῦ πρώτου. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1927 ἦτο ὁ προϋπολογισμὸς ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐπηνέχθησαν πάσαι αἱ δυνατὰ αὐξήσεις καὶ πᾶσαι αἱ Ὑπουσίαι, δύναμαι νὰ εἴπω, διότι ἐπεβάλλετο κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ πάσης θυσίας τὸ ἰσοζύγιον. Καὶ ὅμως παραβαλλόμενος ὁ προϋπολογισμὸς ἡμῶν πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον ταρουσιάζει διαφορὰν! 400 ἑκατομμύρια ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 500 ἑκατομμύρια εἶναι τακτικὴ ὑπηρεσία τοῦ Δημοσίου χρέους καὶ τὰ 400 ἔκτακτ. Ἡ ὑπ λειπομένη διαφορὰ ὀφείλεται εἰς τὴν πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους δοθεῖσαν αὔξησιν, τὴν αὔξησιν τῶν συντάξεων καὶ εἰς ἄλλας πιστώσεις ἀναγκαίας, αἵτινες αὐτομάτως ηὐξήθησαν καὶ ἐκ γεγονότων ἀσχέτων πρὸς τὴν θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως. Τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ ἐξετάζωνται οἱ προϋπολογισμοὶ ὅταν θέλωμεν νὰ καταγινώσκωμεν σπατάλας. Ἀντικρούει ἀκολούθως τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου λεχθέντα ὅσον ἀφορᾷ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοὺς ἀριθμοὺς ἔλαβον ἀπὸ τὸ λογιστήριόν σας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ Λογιστήριον σᾶς ἔδωκε τὰς ὀργανικὰς θέσεις καὶ ὄχι τοὺς ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους. Ὁ προϋπολογισμὸς ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ 40 χιλιάδας καὶ νὰ ὑπηρετοῦν 30. Ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων ἐξάγεται ἀπὸ τὴν στατιστικὴν τοῦ Ταμείου Προνοίας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοῦ Ταμείου Προνοίας δὲν συμμετέχουν ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι.

Γ. Μαρῆς. Ἡ συμμετοχὴ των εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐκ τοῦ νόμου. Ἐκ τῆς στατιστικῆς λοιπὸν αὐτῆς ἐξάγεται ὅτι διωρίσθησαν ἐπὶ πλέον 500 ὡς 600 ὑπάλληλοι, ἀλλὰ περισσότεροι εἶναι οἱ διορισθέντες δημοδιδάσκαλοι χωρὶς ἐννοεῖται τοὺς ἀστυνομικούς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Κακῶς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Κακῶς καθ' ὑμᾶς. Καθ' ἡμᾶς ὅμως καλῶς διότι ἐξεπληρώσαμεν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν ἐδώσαμεν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Καὶ ἀπορῶ ἀληθῶς πῶς ὑποστηρίζετε ὅτι πρέπει νὰ ἀφῄσωμεν τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀγράμματον. Βεβαίως ἐπῆλθεν αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ λόγῳ τοῦ διορισμοῦ νέων διδασκάλων καὶ λόγῳ ἐνισχύσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶλόγῳ τῆς ἀπορροφήσεως ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων. Ἀλλὰ ποῦ εἶναι αἱ πέντε χιλιάδες πενταπόσιοι ὑπάλληλοι τοὺς ὁποίους εὑρίσκει ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ὅτι προσθέσαμεν;

Κ. Βουδούρης. Κατὰ τὸ 1928 ἦσαν 45.082. Κατὰ τὸ 1929 πόσους εἴχατε;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν σας τὸ σημείωμα (ἀναγινώσκει).

Π. Τσαλδάρης. Νομίζετε ὅτι ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῆς αὐξήσεως τῶν ὑπαλλήλων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ρυθμισθῇ τὸ δημοσιουπαλληλικὸν ζήτημα;

Ε. Κουλουμβάκης. Νὰ ἀπολύσωμεν ὅλας τὰς γυναίκας ὑπαλλήλους, διότι καὶ ἐκεῖναι δὲν ἐργάζονται καὶ τοὺς ἄρρενας ἐμποδίζουν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἤκουσα λεγόμενον ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ὅτι ἐν Νορβηγίᾳ τὰ παιδιὰ διανύουν ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ σχολεῖον. Δὲν γωρίζω πόσην ὥραν διανύουν, ἀλλὰ γωρίζω ὅτι αἱ δαπάναι χάριν τῆς παιδείας ἐν Νορβηγίᾳ ἔχουν πρὸς τὰς ἰδικάς μας σχέσιν 37 : 127, ἤτοι εἶναι ὑπερδιπλάσιαι τῶν ἰδικῶν μας.

Κυρίως όμως όλαι αί ύποδείξεις του, περί οικονομιών περιεστράφησαν εις το ύπαλληλικόν. Αλλά πρέπει να παρατηρήσω, κύριοι βουλευταί, ότι οί αριθμοί οί οποίοι κυκλοφορούν σχετικώς δεν είναι ακριβείς. Εις τους αριθμούς των υπαλλήλων του 1914 δεν περιλαμβάνονται συνήθως οί διδάσκαλοι οί οποίοι μόνοι αυτοί, άνευ των καθηγητών, ανέρχονται σήμερον εις 1.500. Βεβαίως δεν ημπορεί να ισχυρισθή κανείς ότι δεν περιττεύει αριθμός τις δημοσίων υπαλλήλων. Και άλλο τε είπομεν ότι είναι δυνατός ο περιορισμός αυτών. Διά τούτο δε και ή Κυβέρνησις προέβη εις την λήψιν του μέτρου της εθελουσίας εξόδου των αξιωματικών, επεδίωξε να σταματήση ο διορισμός νέων υπαλλήλων διά της μη πληρώσεως των κενουμένων θέσεων, και εν γένει προσεπάθησε να περιορίση το διατιθέμενον διά μισθοδοσίαν των υπαλλήλων ποσόν. Αλλά πρέπει να τονισθή ότι ο προϋπολογισμός δεν έχει να ωφεληθή τι το σπουδαίον εκ της οικονομίας αυτής, διότι, ως υπεσχέθημεν, το εξοικονομηθησόμενον ποσόν θα διατεθή διά την βελτίωσιν των αποδοχών του προσωπικού το οποίον θέλει παραμείνει εν υπηρεσία, βελτίωσιν ή οποία ε δείκνυται πλην των άλλων λόγων και εκ του λόγου ότι θέλει αυξηθή ή εργασία εκείνων οί οποίοι θα παραμείνουν.

Όταν ώμιλούμεν, κύριοι βουλευταί, περί προϋπολογισμού πρέπει να έχωμεν υπ' όψει μας ότι τόσον ο υπό κρίσιν προϋπολογισμός όσον και οί προηγούμενοι στηρίζονται επί του προϋπολογισμού του 1927. Και είναι γνωστόν πόσας ο προϋπολογισμός ούτος υπέστη περικοπάς, πόσον αί πιστώσεις αυτού ελαττώθησαν. Δεν υπάρχει επομένως, κύριοι, περιθώριον νέας σοβαράς περικοπής. Όταν εφθάσαμεν εις το σημείον να φειδωλευώμεθα την τράπεζαν των αξιωματικών, να αρνούμεθα την οικονομικήν ενίσχυσιν εις τους βουλευτάς, οί οποίοι είναι γνωστόν πόσον υποφέρουν, να περικόπτωμεν μέχρι μιζέριαν αλήθεια τα διάφορα κονδύλια, δεν απομένει νομίζω, κύριοι, αμφιβολία ότι εφθάσαμεν εις το έσχατον όριον των οικονομιών. Δύναται βεβαίως ανευθύνως να υποστηρίζηται ή δυνατότης των αίματηρών οικονομιών αλλά ταύτα είναι κατάπληκτα βεβαίως δι' εκλογικόν πρόγραμμα. Αλλ' όταν έλθουν ενώπιον της Βουλής δεν αντέχουν εις σοβαράν συζήτησιν. Οικονομίαι δύνανται βεβαίως να επιτευχθούν. Αλλά πώς; Διά της φειδούς εις την διαχείρισιν. Και εις τούτο ή παρούσα Κυβέρνησις ουδεμιάς προηγουμένης Κυβερνήσεως υπήρξε κατωτέρα.

Ωμίλησαν, κύριοι, και περί φορολογικού βάρους και περί φορολογικής πολιτικής της παρούσης Κυβερνήσεως. Αλλά δεν είναι ή παρούσα Κυβέρνησις εκείνη ή οποία επέβαλε τους φόρους. Δεν καταχρίνομεν βεβαίως τους επιβαλόντας αυτούς, αλλά πρέπει να γίνεται ή διάκρισις ότι δεν είμεθα ημείς εκείνοι οί οποίοι τους επέβαλαμεν.

Π. Τσαλδάρης. Εφ' όσον σείς τους διαχειρίζεσθε, δικοί σας είναι.

Γ. Μαρῆς (Υπουργός των Οικονομικών). Διεκήρυξεν ή παρούσα Κυβέρνησις ότι ή ισχύουσα φορολογία είναι βαρεία εν σχέσει προς την πενίαν του λαού. Δεν πρέπει όμως να λησμονήται ότι οί αριθμοί τους οποίους επεκαλέσθησαν οί κρίναντες την φορολογίαν μας προς τας ξένας είναι εσφαλμένοι εις δύο κύρια σημεία: Ότι περιλαμβάνεται εις τον φόρον των οικοδομών και ο φόρος της Οθλεν, ο οποίος όμως δεν είναι φορολογία επιβληθείσα υπέρ του Δημοσίου και αντιθέτως παραλείπονται αί γενόμεναι επί της αμέσου φορολογίας μειώσεις. Δεν πρέπει επίσης να λησμονήται και τι αποδίδουν ωρισμένοι φόροι εν συνόλω. Η τάξις π. χ. των επαγγελματιών αριθμούσα 300.000 επαγγελματίας πληρώνει κατ' έτος 240 εκατομμύρια, ήτοι αναλογούν περίπου 800 δραχμαί κατά μέσον όρον εις έκαστον επαγγελματίαν.

Ούχ' ήττον όμως ή Κυβέρνησις, επαναλαμβάνω, δεν έπαυσε διακηρύσσουσα ότι ή φορολογία μας είναι βαρεία. Και είναι έτι μάλλον επαχθής, διότι τα παλαιά χρέη εξακολουθούν βαρύνοντα τον λαόν. Είναι γνωστά τα μέτρα τα οποία έλαβεν ή Κυβέρνησις διά την ανακούφισιν του λαού από τα παλαιά χρέη, τα οποία ημείωσε γενναιότατα και επέτρεψε την εξόφλησιν αυτών εις μακράς δόσεις. Ελάβαμεν πρόνοιαν να μη παραμείνουν εκκρεμείς φορολογικαί υποχρεώσεις των πολιτών θέτουσαι την Κυβέρνησιν υπό την πίεσιν των οφειλετών. Παρέσχομεν εις τους εφόρους οδηγίας διά την βεβαίωσιν των υπολειπομένων φόρων κατά τον μάλλον ευνοϊκόν και ήπιον τρόπον. Και επεδιώξαμεν την απαλλαγήν των εφοριακών αρχών από τους φόρους της κληρονομίας του παρελθόντος διά να καταστή δυνατή ή πληρεστέρα και ταχυτέρα βεβαίωσις και είσπραξις των τρεχόντων φόρων. Αλλά και ως προς την είσπραξιν των τρεχόντων τούτων φόρων παρέσχομεν πάσαν δυνατήν διευκόλυνσιν. Ενοποιήσαμεν τα πρόσθετα ποσοστά, προέβημεν εις πλείστους άλλους συνδυασμούς, καθιερώσαμεν σύστημα ανάλογον προς το τραπεζιτικόν και γενικώς ελάβομεν μέτρα καθιστώντα δυνατήν την άνετον οπωσδήποτε καταβολήν των φόρων.

Ταύτα ως προς την είσπραξιν των φόρων. Αλλά και ως προς την μείωσιν αυτών, εχαράξαμεν πρόγραμμα φορολογικής πολιτικής, εντός βεβαίως πάντοτε των ορίων της αντοχής του προϋπολογισμού, πρόγραμμα τείνον εις την μείωσιν των ποσοστών κατά λόγον της μεγαλυτέρας φορολογικής αποδόσεως.

Π. Τσαλδάρης. Ποία μέριμνα ελήφθη, κ. Υπουργέ, ώστε ο καταφεύγων εις τα φορολογικά δικαστήρια, ευρισκόμενος προ των τρομερών εξόδων τα οποία απαιτεί ή απονομή της φορολογικής δικαιοσύνης σήμερον, να μη μετανοή διά την ενέργειάν του αυτήν;

Γ. Μαρῆς. (Υπουργός των Οικονομικών). Καθωρίσαμεν στάδια συμβιβασμών και εν γένει ελάβομεν πρόνοιαν ώστε να ελαττωθούν κατά το δυνατόν αί δικαστικαί διενέξεις.

Π. Τσαλδάρης. Πρέπει να κατανοηθή ότι τα δικαστήρια αυτά δεν είναι αντίδικα προς τον φορολογούμενον. Και πρωτίστως πρέπει να ληφθή μέτρον ώστε να μη παρίσταται ανάγκη αναθέσεως υπό του φορολογουμένου της υπερασπίσεως αυτού παρά δικηγόρου, διότι μόναι οί δικηγορικαί δαπάναι ισοφορίζουν το εκ τυχόν ευνοϊκού αποτελέσματος κέρδος του φορολογουμένου.

Γ. Μαρῆς. (Υπουργός των Οικονομικών). Η πλειοψηφία εις τα δικαστήρια αυτά ανήκει εις νομικούς συμβούλους και όχι εις υπαλλήλους και επομένως δεν υπάρχει ο φόβος της αντιδικίας τον οποίον προβάλλετε.

Έλεγον λοιπόν, κ. βουλευταί, ότι ή Κυβέρνησις εχάραξε πρόγραμμα φορολογικής πολιτικής τείνον εις την μείωσιν των φορολογιών εντός των επιτρεπομένων υπό της αντοχής του προϋπολογισμού ορίων. Και προς τούτο επεδιώξαμεν την πληρεστέραν βεβαίωσιν των φόρων, την καταξίωξιν του λαθρεμπορίου, την κατάργησιν των ποικιλωνύμων δασμολογικών ατελειών. Αλλά παρετηρήθη προς τούτοις ότι δεν παρελείψαμεν την αναγραφήν νέων πιστώσεων εν τω προϋπολογισμώ διά να επιτύχωμεν και άλλας οικονομίας. Δύναταί τις όμως να ισχυρισθή σοβαρώς ότι ή αποστέρησις πιστώσεων από την γεωργίαν, από την παιδείαν, από την υγείαν αποτελεί οικονομίαν; Εάν αποστερήσωμεν την γεωργίαν από τα μέσα τών οποίων έχει ανάγκην διά την παραγωγήν της, πώς θα επιτύχωμεν μεγαλητέραν απόδοσιν γεωργικής παραγωγής και επομένως καλυτέραν απόδοσιν φόρων; Αλλ' εκτός τούτου, όταν ο γεωργός δεν έχη την ηθικήν παρηγορίαν του διδασκάλου εις τον οποίον θα στείλη τα τέκνα του, του ιατρού ο οποίος θα φροντίση διά την υγείαν του, δεν θα δικαιούται να παραπονήται περισσότερον κατά της όντως επαχθούς φορολογίας ή οποία τον βαρύνει; Αλλά και κατηγορήθη το ισχύον παρ' ημίν φορολογικόν σύστημα. Κανείς δεν το αρνείται. Εφόσον ή φορολογική δικαιοσύνη έγκειται εις την μεγαλητέραν απόδοσιν των άμεσων φόρων το φορολογικόν μας σύστημα θα υστερή. Αλλά τα δημόσια οικονομικά, κύριοι, δεν διοικούνται μόνον

επί τη βάσει των δογμάτων της Θεωρίας. Τα πράγματα είναι έκεινα τα οποία διέπουν την φορολογικήν πολιτικήν. Η τομευτική άποψις είναι ή κρατούσα παντού, αλλά μεταβολή του φορολογικού συστήματος σημαίνει ελάττωσιν της εμμέσου φορολογίας και αύξησιν της άμέσου. Εις την άμεσον φορολογίαν όμως περιλαμβάνεται και ο φόρος της καθαράς προσόδου, ο κατ' εξοχήν φόρος επί του κεφαλαίου. Ως λοιπόν συμβιβάζεται ή άποψις περί μεταβολής της φορολογίας μας προς την υπόδειξιν όπως ή πολιτική μας τείνη εις την προσέλκυσιν κεφαλαίων;

Η Κυβέρνησις, κύριοι, έκαμεν, ό,τι ήτο δυνατόν διά φορολογικήν ανακούφισιν του ελληνικού λαού. Δεν ημπορούμεν όμως να υπερβώμεν και το όριον της αντοχής του προϋπολογισμού μας, διότι κινδυνεύει το ισοζύγιον αυτού. Μη λησμονήτε δε ότι ο λαός έβλεπε μέχρι τούδε Κυβερνήσεις αί οποίαι ηύξανον μόνον τους φόρους. Ενώ ή παρούσα Κυβέρνησις όχι μόνον δεν ηύξησεν αλλά προέβη και εις ελάττωσιν αυτών. Δεν ηρνήθη κανείς τα χαρακτηριστικά τα συγκροτούντα την σημερινήν κατάστασιν. Και ημείς ανεγνωρίσαμεν την κατάστασιν αυτήν. Μόνον περί κρίσεως δεν ωμιλήσαμεν. Επομένως ή διαφορά μας συνίσταται μόνον εις την χρήσιν των λέξεων. Δεν ημπορούμεν όμως να δεχθώμεν την αντίληψιν ότι πρέπει να διατυμπανίζωμεν την οικονομικήν μας δυσπραγίαν. Ελέχθη ότι άν καταστήσωμεν αυτήν γνωστήν εις το εξωτερικόν θα μας ελεήσουν οί πιστωταί μας. Τοιαύτη όμως πολιτική, κύριοι, θα φέρη αντίθετα αποτελέσματα. Θα επισπεύση την είσπραξιν των απαιτήσεων, θα φυγαδεύση το κεφάλαιον, θα κλονίση την δημοσίαν πίστιν μας. Αναγνωρίζομεν και ημείς ότι ή εθνική οικονομία μας υπέστη πράγματι ατυχήματα. Διερχόμεθα όμως μίαν περίοδον μεταβατικήν. Η σταθεροποιήσιστού εθνικού μας νομίσματος ή μάλλον ο προκληθείς πληθωρισμός έσχεν ως αποτέλεσμα αναγκαίον την κατάστασιν αυτήν. Το κακόν είναι ότι συνέπεσεν ή κατάστασις αυτή μέ μίαν αζητησίαν των προϊόντων μας. Όλα όμως τα κράτη διήλθον την περίοδον αυτήν. Παντοχού ή βιομηχανία, όχι ολιγώτερον ή γεωργία, διέρχεται δυσκόλους ημέρας. Όταν λοιπόν κραυγάζομεν πρέπει να έχωμεν υπ' όψει μας όλα αυτά τα δεδομένα. Ποίος άρνειται ότι ή βιομηχανία ευρίσκεται εις σημείον όχι πολύ ευχάριστον; Υπάρχει αριθμός επιχειρήσεων αί οποίαι θα πέσουν. Και θα πέσουν αναμφισβητήτως από την φοράν των πραγμάτων. Η πολιτική μας όμως εις τούτο άκριβές τείνει. Η πτώσις αυτών να μη προκαλέση σεισμόν εις την εθνικήν οικονομίαν. Όταν έπεσεν ή Τράπεζα Θεσσαλίας εκαλέσαμεν τους ιθύνοντας τας άλλας Τραπέζας και επεστήσαμεν την προσοχήν αυτών επί των συνεπειών τας οποίας θα είχεν ή δημιουργία πανικού. Και συνεστήσαμεν εις αυτούς όπως αναλάβουν αί άλλαι Τράπεζαι την πληρωμήν των πιστωτών της Τραπέζης Θεσσαλίας, καταμερίζουσαι την ζημίαν κατά λόγον της αντοχής εκάστης εξ αυτών. Προσεφέρθημεν μάλιστα και ημείς να μετάσχωμεν εις την ζημίαν κατά 20 ο/ο. Ούτω ή κατάστασις εσώθη.

Δεν ημπορεί, κύριοι, να αμφισβητήση κανείς ότι ή στενότης των κεφαλαίων είναι εκείνη ή οποία πιέζει τας επιχειρήσεις. Αυτήν την στενότητα ηθελήσαμεν να καταπολεμήσωμεν. Και ελάβαμεν κατά σειράν όλα σχεδόν τα μέτρα τα οποία μας υπέδειξαν οί ενδιαφερόμενοι ως δυνάμενα να σώσουν την κατάστασιν. Και ελάβαμεν τα μέτρα ταύτα παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει χώρα ευνοούσα νομοθετικώς το κεφάλαιον περισσότερον από ημάς με τα νέα μέτρα τα οποία υποβάλλομεν.

Π. Τσαλδάρης. Διά το ζήτημα των εις χρυσόν καταθέσεων, ή κατάσχεσις των οποίων απετέλεσε πλήγμα σοβαρώτατον κατά του κεφαλαίου, ποία μέτρα ελήφθησαν;

Γ. Μαρῆς. (Υπουργός των Οικονομικών). Θα έλθη το ζήτημα ενώπιον της Βουλής όταν θα υποβάλωμεν ειδικόν νομοσχέδιον και τότε θα αναπτύξωμεν τας αντιλήψεις μας.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Οφείλω να δηλώσω ότι αιτία της καθυστερήσεως είμαι εγώ διότι τετράκις ο κ. Υπουργός των Οικονομικών μου έζήτησε συνέντευξιν διά να συζητήσωμεν το ζήτημα, αλλά δεν κατώρθωσα τούτο διότι ήμην απησχολημένος μέ άλλας υποθέσεις.

Γ. Μαρῆς. (Υπουργός των Οικονομικών). Έλεγον λοιπόν, κύριοι, ότι έλάβαμεν σειράν προστατευτικών μέτρων υπέρ του κεφαλαίου διά να προσελκύσωμεν αυτό. Έπρεπεν όμως να ληφθή πρόνοια διά τον μεταξύ χρόνον. Και προς τούτο προέβημεν εις την κήρυξιν σειράς ολοκλήρων μέτρων προς ενίσχυσιν των βιομηχανιών εκείνων, αί οποίαι υπάρχει κίνδυνος να εκτεθούν λόγω της ακινητοποιήσεως μεγάλου μέρους των κεφαλαίων των. Εφθάσαμεν μέχρι του σημείου να δώσωμεν και αυτήν την συνεγγύησιν του Κράτους. Κατηργήσαμεν τας ατελείας δι' όλα τα είδη τα παραγόμενα εν Ελλάδι, επαβάλομεν την επί ζημία του Κράτους προμήθειαν ειδών εκ του εσωτερικού, ημειώσαμεν τον φόρον των μερισμάτων, απηλλάξαμεν παντός φόρου τα ομολογιακά βιομηχανικά δάνεια.

Αυτά τα μέτρα ελάβομεν διά την βιομηχανίαν. Αλλά και διά την ναυτιλίαν ελάβαμεν όλως ιδιαιτέραν μέριμναν. Πλην άλλων, κατηργήσαμεν και την ακατανόητον διάταξιν καθ' ην ή τιμή της αγοράς ενός πλοίου υπελογίζετο μέ λίραν 25 δραχ., ενώ ή τιμή της πωλήσεως υπελογίζετο μέ λίραν 375 δραχ. Διά την γεωργίαν είναι γνωστά τα μέτρα, τα οποία έλαβεν ή παρούσα Κυβέρνησις. Πλην της συστάσεως της Αγροτικής Τραπέζης, προέβη εις την αναστολήν της φορολογίας επί της γεωργικής παραγωγής, την ελάττωσιν της φορολογίας του ελαίου, εκύρωσε τον νόμον της συγκεντρώσεως του σίτου, προέβλεψε διά την διάθεσιν των ελληνικών καπνών εις τας ξένας αγοράς, αί οποίαι προμηθεύουν εις την χώραν μας διάφορα είδη κλπ.

Δικαιούμεθα λοιπόν να λέγωμεν ότι δεν παρελείψαμεν ουδέν εκ των μέτρων εκείνων, τα οποία θα συνετέλουν εις την ενίσχυσιν της εθνικής βιομηχανίας. Βεβαίως δεν είναι δυνατόν τα μέτρα ταύτα να φέρωσιν άμεσα τα αποτελέσματά των. Πρέπει όμως να έχουν υπ' όψει των οί ανδιαφερόμενοι ότι δεν διορθώνονται τα πράγματα μόνον διά της Κυβερνητικής επεμβάσεως, αλλά πρό παντός διά της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η δε αντίληψις αύτη μετ' ευχαριστήσεως βλέπω ότι ήρχισε να επικρατή μεταξύ των βιομηχανικών κύκλων και είναι τούτο εις άκόμη λόγος να πιστεύωμεν ότι ή χώρα μας θα διέλθη νικηφόρως και αυτήν την περίστασιν. Ο κ. αρχηγός του Λαϊκού κόμματος εξέφρασε τον φόβον μήπως διακοπούν τα δημόσια έργα, αλλά διά την κατασκευήν αυτών έχομεν διαθέσει μέχρι Μαΐου 400 εκατομμ. από τα πλεονάσματα, έχομεν δε υπ' όψιν πώς θα εξακολουθήσωμεν την συνέχισιν αυτών. Εάν δεν μετεχειρίσθημεν άκόμη ξένον χρήμα τούτο προήλθε, διότι δεν ηθέλομεν να λάβωμεν ξένον χρήμα μέ όρους βαρείς, ως θα ήσαν ούτοι πρό ολίγου έτι καιρού. Δεν είναι άκριβές δε εκείνο το οποίον είπεν ο κ. αρχηγός του Λαϊκού κόμματος περί παραχωρήσεως διά της αναλήψεως υπό της συντηρήσεως και χρηματοδοτήσεως. Τίποτε δεν παρεχωρήσαμεν, διότι καμμία εταιρεία δεν είχεν υποχρέωσιν να μας δώση δάνειον επί ωρισμένοις όροις. Αλλά ο κ. Αρχηγός του Λαϊκού κόμματος ωμίλησε και περί χρεωλυσίου και εύρε μάλιστα κάποιαν διαφοράν μεταξύ των αντιλήψεων μου και των αντιλήψεων του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως. Ημείς απορρίπτομεν ραγδαίους, όσον ουδέν άλλο κράτος, τα δημόσια ημών χρέη και υπολογίζων εις την ραγδαίαν αυτήν απόσβεσιν είπον, ότι μετά 15 έτη θα έχωμεν αποσβέσεις το ήμισυ του χρέους μας. Αλλ' είπον συγχρόνως ότι δεν υπάρχει λόγος μεγαλητέρας έτι αποσβέσεως, διότι πρέπει να βαρυνθή και ή μέλλουσα γενεά.

Π. Τσαλδάρης. Εγώ είπον ότι δεν πρέπει να

ἀναλάβῃ ὅλα αὐτὰ τὰ βάρη ἡ παροῦσα γενεὰ καὶ ὅτι πρέπει νὰ μεταβιβασθῇ μέρος τῶν βαρῶν εἰς τὴν μέλλουσαν γενεάν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς.** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀναγινώσκει μέρος τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προυπολογισμοῦ 1930—31 ἐκ τῆς ὁποίας ἐμφαίνεται ὅτι δὲν εἶναι τῆς γνώμης ὅπως ὅλα τὰ βάρη τὰ πληρώσῃ ἡ παροῦσα γενεά. Ἐγώ, λέγει, δὲν εἶμαι ὑπὲρ τῆς ραγδαιοτέρας ἀποσβέσεως.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς ἀποσβέσεως.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαικοῦ κόμματος ὡμίλησε καὶ περὶ κάποιας ταπεινώσεως, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ Κυβέρνησις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δάνειον Σέλιγκμαν. Ἀλλὰ ταπείνωσιν δὲν βλέπω πουθενά. Μήπως ὑπάρχει ταπείνωσις εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ ἐλέγχου, δικαιολογηθεῖσαν μὲ τὸ ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἐλέγχου διότι δύναται νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶπον τοῦτο ἐγώ, εἶπον ὅτι εἶναι λυπηρὸν ὅτι σεῖς ἠξιώσατε νὰ ὑπάρξῃ ἔλεγχος.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαικοῦ κόμματος ὡμίλησε καὶ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἀντιλαξίμων εἰς τὸ χρηματιστήριον τοῦ Λονδίνου, εἶπε δὲ ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ αὕτη ἐζημίωσε διότι θὰ δώσωμεν ἓν δάνειον μὲ 80 0/0 εἰς τὰ 800 καὶ θὰ πληρώσωμεν 1000. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἐγίνετο καὶ γίνεται καὶ χωρὶς τὴν εἰσαγωγήν. Ἡ εἰσαγωγὴ μάλιστα ἐλαττώνει αὐτὸ τὸ κακόν, διότι ηὔξησε τὴν τιμὴν τῶν ὁμολογιῶν. Ἔχει δὲ συγχρόνως αὕτη τὴν σημασίαν ὅτι ἀνακουφίζει τὴν κεκορεσμένην ἀγοράν.

Π. Τσαλδάρης. Τόσον ὀλίγην σημασίαν εἶχε τὸ πρῶτον τὸ ὁποῖον εἴπατε, ὥστε σεῖς ὁ ἴδιος ὡρίσατε χρονικὸν ὅριον ἐξαγωγῆς τῶν ὁμολογιῶν αὐτῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ ἐξαγωγὴ αὕτη ἔχει τὸ καλὸν ὅτι ὑψώνουσα τὴν τιμὴν τῶν ὁμολογιῶν καὶ ἐλαττώνουσα τὸν πραγματικὸν τόκον ἐνισχύει τὴν πίστιν τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἔχῃ δὲ καὶ τὸν ἀντίκτυπόν της ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐσωτερικῶν δανείων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα διὰ τὴν βιομηχανίαν. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, διότι εἶναι ἀργά. Ἄλλως τε τὰ συντελεσθέντα κατὰ τὸ διαρρεῦσαν 20ήμερον διάστημα ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, μὲ τόσην ἁβρὰς γραμμάς, εἶναι τοιαῦτα ὥστε ἀρκεῖ μία ἁπλῆ ἀνασκόπησις διὰ νὰ δείξῃ τὴν εἰκόνα τῆς πολιτικῆς αὐτῆς, ὄχι μόνιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοσιονομίαν, ἀλλὰ γενικῶς εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως. Ἡ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως μὲ σταθερὰν προσήλωσιν πρὸς τὸ ἰσζυγίον τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπιδιώκει τὴν ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ. Διὰ τῆς πλαπλῆς μερίμνης τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν διὰ τοὺς ἀγρότας, διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης διὰ τῆς καταργήσεως ἐπὶ δύο ἔτη τοῦ φόρου τοῦ ἐλαίου κλπ. Ταὐτοχρόνως συνεχίζονται ἐκτελούμενα τὰ παραγωγικὰ ἔργα καὶ θὰ συνεχίζωνται ἄνευ οὐδενὸς κινδύνου, λαμβάνονται δὲ συγχρόνως καὶ μέτρα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συγκοινωνίας ἡμῶν. Χωρεῖ ἱκανοποιητικῶς ἡ στέγασις τῶν ἀγροτῶν πρωσφύγων καὶ ἐνισχύονται οἱ προσφυγικοὶ πληθυσμοί, λύεται δὲ ἐπίσης καὶ τὸ ζήτημα τῶν πολεμοπαθῶν. Ἀλλὰ εἰς τὴν συλλογικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν μέριμναν αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ὑγείας, ἥτις ὄχι μόνον εἶναι ἕνα ἀνθρωπιστικὸν καθῆκον, ἀλλὰ ἔχει καὶ μεγάλην οἰκονομικὴν σημασίαν, διότι αὐξάνει τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι κλάδοι ἐνισχύονται, ὡς εἶναι ἡ παιδεία ἥτις ἐνισχύεται σηματικώτατα διὰ τῆς ἱδρύσεως σχολείων, διὰ δημοδιδασκάλων καὶ διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως γενικῶς αὐτῆς. Ἐλήφθησαν καὶ λαμβάνονται ἐπίσης μέτρα διὰ τὴν παγίωσιν τῆς τάξεως, διὰ τὴν δίωξιν τῆς λῃστείας καὶ διὰ τὴν ἄμυναν κατὰ τῆς ἀνατροπῆς τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Ἀλλὰ ἂν θελήσωμεν νὰ ἀποβλέψωμεν καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν θὰ ἴδωμεν ὅτι καθαρίζεται διαρκῶς ὁ Διεθνὴς ὁρίζων διὰ τῆς συνάψεως συμφώνων Εἰρήνης. Εἰς τὰς ἐπιτυχίας δὲ ταύτας πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Χάγης, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ διαρκῶς εὐνοϊκὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. Ὁ κεφαλαιώδης οὗτος ἀπολογισμός, δεικνύει πῶς ἡ Κυβέρνησις ἀντιλαμβάνεται τὸ καθῆκόν της καὶ συγχρόνως, ὅτι χωρεῖ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς προγράμματος μεθοδικοῦ, ἀλλὰ μὲ ταχύτητα ἀσυνήθη. Πολλὰ ἀπὸ ὅσα ὑπεσχέθη ἐπραγματοποιήθησαν καὶ χωρεῖ μὲ τὴν πίστιν ὅτι ὅλα θὰ πραγματοποιηθοῦν ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν. Καὶ ὅταν ἐλθῇ ἡ ὥρα νὰ λογοδοτήσῃ ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἐντολὴν ταύτην, τότε ἀναμφιβόλως θὰ λάβῃ τὴν ψῆφον τῆς ἐπιδοκιμασίας αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὥρα 1.30' μ.μ. διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 4.30 μ.μ.

Ὥρα 4 1)2 μ.μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Συνεχίζεται ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις.

Ε. Κουλουμβάκης. Κύριοι Βουλευταί, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἤμην προπαρασκευασμένος ὅπως λάβω μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ὡς μέλος τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων θεωρῶ καθῆκον νὰ δηλώσω τὴν ἰκαν ποίησίν μου διὰ τὴν θαυμασίαν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Δὲν ἀνέπτυξε μόνον μετὰ πάσης σαφηνείας καὶ εὐρύτητος τὰ τοῦ προυπολογισμοῦ, ἀλλ' ἡ θαυμασία του ἀγόρευσις ἀποτελεῖ κήρυγμα πίστεως διὰ τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Μετ' ὀλίγον, προτάσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, διακόπτεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τρόπου συνθέσεως ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων», ἔχον οὕτω:

Περὶ τρόπου συνθέσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 «περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ διὰ τοῦ νόμου 4413 τοῦ 1929 καθοριζομένη Ἐπιτροπὴ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων ἀποτελεσθήσεται ἐξ ἑνὸς ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ ὡς Προέδρου, τριῶν ἀνωτάτων ἢ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ, κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τοὺς Μακεδονικοὺς ἀγῶνας, τριῶν ἀνωτάτων ἢ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀγῶνας ἢ ὑπαρχηγῶν τοῦ ἀγῶνος τούτου ὡς μελῶν, ἑνὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου μαχίμου ἀξιωματικοῦ τοῦ Π.Ναυτικοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ ἐκ τῶν συμμετασχόντων εἰς τοὺς Μακεδονικοὺς ἀγῶνας καὶ δύο μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως «Παῖδες Μελᾶ».

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω τροποποιουμένου 4413 νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ ἀρχηγοί, ὑπαρχηγοὶ καὶ ὁπλαρχηγοί, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς ἀγῶνας 1912 καὶ 1913 ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ, εἰς τὸν Βορειοηπειρωτικὸν ἀγῶνα καὶ εἰς τὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Σάμου τοιοῦτον.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διὰ διαταγῆς του ὁρίζει προθεσμίαν ὑποβολῆς ἐπισήμων καὶ λοιπῶν δικαιολογητικῶν τῶν ἀναγκόντων εἰς τὰς ἄνω κατηγορίας ὡς καὶ τὴν Ἐπιτροπήν.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 26 Μαΐου 1930 συμβάσεως «περὶ παραχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως ραδιοφωνίας πρὸς μόρφωσιν καὶ τέρψιν

τοῦ κοινοῦ» ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει γίνεται λόγος, ὅτι προβλέπεται ἡ αὔξησις τῆς ἐντάσεως τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ διὰ νὰ ὑπάρχῃ στενωτέρα ἐπαφὴ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἑλλήνων. Ἀλλὰ ἐρωτῶ πῶς ἐπιτυγχάνεται αὐτό; Εἶναι γνωστὸν ὅτι πλὴν τινῶν σταθμῶν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν ἰσχὺν μικροτέραν τῶν 14 κιλοβάτ τῆς συμβάσεως. Ἡ σύμβασις, τονίζει, θὰ ὑποχρεώσῃ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ 25 ἔτη, καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ προσέξωμεν. Ἡ σύμβασις, ἐν σχέσει μὲ τὴν παλαιοτέραν, προβλέπει ἐντονώτερον τὸν σταθμόν. Ἀλλ' εἶναι γνωστόν, ὅτι καὶ σταθμοὶ μὲ ὀλιγώτερα τῶν 14 κιλοβάτ ἀκούονται καλὰ καὶ ἐὰν θέλωμεν νὰ κάμωμεν ἐντονώτερον τὸν σταθμὸν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ποία οἰκονομικὰ ἐπακόλουθα θὰ ἔχωμεν. Μὲ σταθμὸν 14 κιλοβάτ καλύπτονται οἱ Ἕλληνες τοῦ ἐσωτερικοῦ, τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τῆς Νεαπόλεως. Εἰς τὴν Σμύρνην οὔτε ἑλληνισμὸν ἔχομεν οὔτε παρακώλυσις κυμάτων θὰ συμβῇ, θὰ ἀκουώμεθα δὲ καλὰ μὲ ὅλα τὰ βαλκανικὰ καὶ μὲ τὴν Μασσαλίαν. Μένουν ἔξω οἱ Ἕλληνες τῶν Παρισίων, ἀλλ' οὗτοι οὔτε μὲ 25 κιλοβάτ θὰ ἀκούσουν, διότι παρεμβάλλονται αἱ Ἄλπεις. Ἕλληνας ἐπίσης ἔχομεν εἰς τὴν Αὐστραλίαν, εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀμερικήν. Ἀλλ' ἂν θέλωμεν ἐπαφὴν καὶ μὲ τούτους πρέπει νὰ ἐξετασθῇ, ἂν καὶ μὲ σταθμοὺς 50 κιλοβάτ ἡμποροῦμεν νὰ γίνωμεν ἀκουστοί. Συνεπῶς ἡ μὲ τὴν Ἀμερικὴν ἐπαφὴ ἀποκλείεται καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν διὰ τοὺς Ἕλληνας τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Βερολίνου νὰ πληρώσουν ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀκριβώτερα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὥστε ὅσον ἰσχυρότερος εἶναι ὁ σταθμός, τόσον ἀκριβώτερα θὰ στοιχίζῃ δι' ὅλους τοὺς συνδρομητάς;

Α. Χρηστομάνος. Αὐτὸ εἶναι τὸ κακόν. Τὸ ἄρθρον 6 δίδει τὸ δικαίωμα νὰ αὐξάνεται ὁ πομπὸς μέχρις 25 κιλοβάτ, ὁπότε ὅμως ἀνατρέπονται ὅλοι οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι τῆς συμβάσεως καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀναδόχου, διότι θὰ αὐξηθοῦν τὰ ποσοστὰ ἅμα ὡς αὐξήσωμεν τὸν πομπὸν ἔστω καὶ κατὰ ἥμισυ κιλοβάτ. Ἡ ἀνάγκη ἐπαφῆς τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς δὲν ἐκπληροῦται, διότι οὗτοι μόνον διὰ συστήματος βραχέων κυμάτων δύνανται νὰ ἐξυπηρετηθοῦν. Ἀλλ' αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ βραδύτερον καὶ μὲ συνδρομὰς τῶν ὁμογενῶν. Δι' αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ παρακαλέσω ὅπως ψηφισθῇ ἡ σύμβασις ἀλλὰ νὰ μὴ ἔχῃ ὁ ἀνάδοχος τὸ δικαίωμα νὰ τὴν μεταβάλῃ.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα τὸ ἔχει τὸ Κράτος καὶ ὄχι ὁ ἀνάδοχος.

Α. Χρηστομάνος. Τὸ δικαίωμα εἶναι στὸ χέρι τοῦ ἀναδόχου. Αὐτὸς θὰ πῇ ὅτι δὲν εἶναι καλὸ τὸ σύστημα καὶ θὰ ζητήσῃ τὴν αὔξησιν καὶ τότε τὸ Κράτος εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς συμβάσεως. Αὐτὸ λέγει τὸ ἄρθρον 17.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶναι ἄσχετα τὰ ἄρθρα 6, 9 καὶ 17, καὶ ἀπορῶ πῶς γίνεται ἡ σύγχυσις.

Α. Χρηστομάνος. Ὅπως εἶναι τὸ ἄρθρον 9 δίδει τὸ δικαίωμα νέας συμβάσεως.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ εἶναι ζήτημα ἀρχῆς, ἂν πρέπῃ διὰ πᾶσαν τροποποίησιν νὰ ζητῆται ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς.

Α. Χρηστομάνος. Τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ μεταβληθοῦν ὅλοι οἱ ὅροι πρέπει νὰ γίνῃ νέα σύμβασις.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ συγκατάθεσις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας θὰ ὑπάρχῃ, αἱ δὲ τροποποιήσεις θὰ στηρίζωνται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ραδιοφωνίας.

Α. Χρηστομάνος. Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 9, δὲν ἀναλαμβάνεται ἡ παρακολούθησις τῆς ἐξελίξεως. Μὴ λησμονῶμεν ἐξ ἄλλου, ὅτι οἱ πόροι τοῦ ἀναδόχου δὲν εἶναι ἐξελεύξιμοι. Αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ εἰσπράττῃ χωρὶς νὰ τὸ ἠξεύρωμεν. Ἐπομένως πρέπει νὰ διαγραφῇ τὸ ἐδάφιον β'. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ διαγραφοῦν ὅλα τὰ ἄρθρα τὰ προβλέποντα τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ πομποῦ, ἢ ἂν γίνῃ αὕτη νὰ γίνῃ μὲ νέαν σύμβασιν. Εἰς τὸ ἄρθρον περὶ ἐκπτώσεως λέγει ὅτι γίνεται τοιαύτη, ἐκτὸς ἐὰν ἡ καλὴ λειτουργία ὀφείλεται εἰς τὸ κακὸ ἢ ἀτελὲς σύστημα. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι στὸ χέρι τοῦ ἀναδόχου, ὅστις θὰ προσφέρῃ νέον πομπὸν καὶ τὸ κράτος θὰ ὑποχρεωθῇ εἰς νέους ὅρους. Πάντως, τονίζει, ἡ μὲν ἐνίσχυσις τοῦ σταθμοῦ πρέπει νὰ γίνῃ μὲ νέαν σύμβασιν, διὰ δὲ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς χρειάζεται σύστημα βραχέως κύματος. Ἀναλύει εἶτα τὸ ἄρθρον 6, δι' οὗ ἡ Σύμβασις προνοεῖ περὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ σταθμοῦ, ἀλλὰ γεγονὸς εἶναι ὅτι ἂν ὁ σταθμὸς γίνῃ ἐντὸς τῆς πόλεως δὲν θὰ ἀκούεται τίποτε. Δι' αὐτὸ εἴχαμεν προβλέψει εἰς τὴν ἄλλην σύμβασιν νὰ γίνῃ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον. Δὲν ἔχομεν ἀντίρρησιν νὰ τὸν θέσωμεν καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν.

Α. Χρηστομάνος. Ἄλλως δὲν θὰ ἀκούῃ κανείς. Ἐπίσης, συνεχίζει, ἀπὸ τὸ ἄρθρον 3 ἀφῃρέθη ἡ λέξις «Μαρκόνι» καὶ πρέπει νὰ προστεθῇ.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Παρελήφθη ἐκ παραδρομῆς.

Α. Χρηστομάνος. Ἐπίσης ἔχουν διαγραφῇ ὅλαι αἱ λέξεις ὅτι ἄλλο θὰ εἶναι σταθμὸς καὶ ἄλλο τὸ στούντιουμ.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἰς τὸ ἐδάφιον 4 γίνεται διάκρισις, διότι ἄλλο μουσικὸς θάλαμος καὶ ἄλλο σταθμός.

Α. Χρηστομάνος. Σᾶς τὸ λέγω αὐτὸ διότι αἱ ἀρχικαὶ προτάσεις ἤθελον νὰ εἶναι μαζὶ σταθμὸς καὶ θάλαμος. Εἰς τὸ ἄρθρον 30 διὰ τὰς ἀποσβέσεις τῶν ἐγκαταστάσεων πρέπει νὰ προστεθῇ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 4 ἐδάφια 3 καὶ 4.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Μάλιστα.

Γ. Βασιλειάδης. Διαφωνῶ, λέγει, ριζικώτατα μὲ τὸν ἀξιότιμον προλαλήσαντα καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μὴ παρασυρθῇ ἐκ τῶν λεχθέντων καὶ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι ἡ ἐξέλιξις τῆς ραδιοφωνίας εἶναι ἀλματική. Αὕτη θὰ προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνίαν, δι' αὐτῆς δὲ θὰ καταπολεμῆται καὶ ἡ ἀστυφιλία. Ἐξ ἄλλου παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ αὐξήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ σταθμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ ἐλέχθη ὅτι ὅσον ἰσχυρότερος εἶναι ὁ σταθμὸς θὰ πληρώνουν ἀκριβώτερον οἱ συνδρομηταί.

Γ. Βασιλειάδης. Ὄχι, θὰ εἶναι εὐθηνότεραι αἱ συνδρομαὶ μὲ τοὺς ἐντονωτέρους σταθμούς.

Α. Χρηστομάνος. Δὲν εἶναι ἀπολύτως ὀρθὸν αὐτό, θὰ ἀρχίζουν αἱ συνδρομαὶ ἀπὸ 1,000 καὶ θὰ φθάνουν τὰς 3,000.

Γ. Βασιλειάδης. Θὰ ἀρχίζῃ ὁ δέκτης ἀπὸ 200 δραχμὰς καὶ ὅσον εἶναι ὁ σταθμός του ἰσχυρότερος θὰ γίνεται εὐθηνότερος. Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὅλοι οἱ εὐρωπαϊκοὶ ἀκραῖοι σταθμοί, οἱ λειτουργοῦντες, ἔχουν πομπὸν πλὴν ἐλαχίστων, ὄχι ὀλιγώτερον τῶν 20—30 κιλοβάτ, εἶναι φανερὸν ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἐνίσχυσις τοῦ σταθμοῦ. Τώρα μάλιστα ὅλοι ἐνισχύουν τοὺς σταθμούς των, ὅπως ἡ Βιέννη, ἡ Ρώμη καὶ ἄλλοι. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἂν μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σταθμοῦ θὰ ἀκούσουν οἱ Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ. Θέλομεν νὰ ἀκούῃ τὸ ἐσωτερικόν, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἰδιόρρυθμος ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις. Πρέπει λοιπὸν τὰ 25 κιλοβάτ νὰ γίνουν 120 κιλοβάτ, διότι ἀντιθέτως, δὲν θὰ παρέλθῃ ἓν ἔτος καὶ θὰ ὑποβληθῶμεν εἰς νέας δαπάνας πρὸς ἀλλαγήν. Ἐλέχθη ὅτι τὸ ἰσχυρὸν τοῦ σταθμοῦ θὰ παρακωλύῃ τοὺς συνδρο-

μητὰς τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ ἡμεῖς πρῶτον ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὸ ἐπαρχιακὸν ἀκροατήριον καὶ δεύτερον ἐπὶ τέλους ἂς τοποθετηθῇ ὁ σταθμὸς ἔξω τῶν Ἀθηνῶν. Ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὴν ραδιοφωνίαν δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέψῃ τὸ Κράτος ὡς πρὸς κερδοφόρον ἐπιχείρησιν. Σχετικῶς, συνεχίζει, μὲ τὸ ἄρθρον 30 θὰ ἐπρότεινα ὅπως καθιερωθῇ ὅτι ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας ἀφαιροῦνται τὰ ἔξοδα, θὰ πέρνῃ ἡ Ἑταιρεία ἓν βιομηχανικὸν κέρδος 10 ο]ο καὶ ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον θὰ πέρνῃ 60 ο]ο τὸ Κράτος κατ-40 ο]ο ἡ Ἑταιρεία. Ἔτσι θὰ διηυθετεῖτο καλλίτερον τὸ οἰκονομικὸν μέρος. Πάντως δὲν πρέπει νὰ ζητοῦμεν καὶ πολλὰ κέρδη ἀφοῦ ἕνα σταθμὸν θὰ ἔχωμεν ὅστις πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν τόπον.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ ἀκρίβεια, λέγει, δὲν εἶναι οὔτε εἰς ὅσα ὑπεστήριξεν ὁ κ. Βουλευτὴς Σερρῶν οὔτε εἰς ὅσα ὑπεστήριξεν ὁ κ. Βουλευτὴς Λοκρίδος. Ἡ σύμβασις ἔχει καταρτισθῇ ἄλλοτε, εἰσήχθη εἰς τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον καὶ ἐκρίθη ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ πομποῦ τῶν 14 κιλοβὰτ εἶναι ἀπολύτως ἐπαρκής. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐμεσολάβησεν ἡ ἀπόφασις τοῦ Τεχνικοῦ Συνεδρίου τῆς Βιέννης, ἐλαττώσασα τὸ κῦμα εἰς 270. Τότε τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου εἶπε, νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα νὰ αὐξάνεται ὁ πομπὸς εἰς 25 κιλοβὰτ καὶ τὸ ἄρθρον 6 διαγράφει τὴν τροποποίησιν αὐτήν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ δικαίωμα δι' αὐτὴν τὸ ἔχει τὸ Κράτος καὶ ὄχι ἡ ἀνάδοχος. Ἐὰν κριθῇ ἐπιβεβλημένη ἡ αὔξησις τοῦ πομποῦ δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ τὴν ζητήσωμεν. Τὸ δὲ ἄρθρον ὡς εἶναι διατυπωμένον δὲν ἔχει κανὲν τὸ πλημμελές.

Α. Χρηστομᾶνος. Νὰ προσέξωμεν νὰ μὴ δίδωμεν τὸ ἐνδόσημόν εἰς τὸν ἀνάδοχον νὰ μεταβάλῃ ὅταν θέλει τὰ πράγματα.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Κανὲν δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ ἀνάδοχος δι' αὐτό. Ἐὰν αἱ τελειοποιήσεις τῆς ραδιοφωνίας εἶναι τοιαῦται ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἡ μεταρρύθμισις, προνοοῦμεν νὰ γίνεται εὐχερῶς αὐτή, διότι δὲν φρονοῦμεν ὅτι διὰ κάθε λεπτομέρειαν πρέπει νὰ προσερχώμεθα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἔχοντες ὑπ' ὄψει πόσον βραδέως κινεῖται ἡ νομοθετικὴ μηχανή. Ταῦτα ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 6. Ὡς πρὸς τὴν ἀντίρρησιν διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ σταθμοῦ δὲν θὰ εἶχα τὴν δυσκολίαν νὰ λάβωμεν καὶ περὶ αὐτῆς πρόνοιαν. Ἀλλὰ δὲν τὸ θεωρῶ ἀπαραίτητον νὰ τεθῇ τοῦτο εἰς τὴν σύμβασιν, διότι αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι εἶναι ἁρμόδιαι νὰ ὑποδείξουν ἂν πρέπει νὰ εἶναι ὁ σταθμὸς ἐκτὸς τῆς πόλεως ἢ ἐντὸς αὐτῆς. Μὴ λησμονῶμεν ἐξ ἄλλου, ὅτι ἐὰν ἐκ τῶν τροποποιήσεων ὠφεληθῇ τι ὁ ἀνάδοχος, θὰ ὠφεληθῇ καὶ τὸ Δημόσιον, Δι' ὅλα ταῦτα, ἐπιλέγει, παρακαλῶ νὰ ψηφισθῇ ἡ σύμβασις ὡς ἔχει, γινομένων τῶν λεκτικῶν μεταβολῶν, περὶ ὧν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένετο λόγος.

Α. Χρηστομᾶνος. Τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον ἐπέβαλε τὴν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν τοποθετησιν τοῦ σταθμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ζήτημα τεχνικὸν αὐτὸ κ. Χρηστομᾶνε. Ἡ ἐπιμονή σας δὲν δεικνύει τίποτε ἄλλο παρὰ δυσπιστίαν μὴ δικαιολογουμένην ἐφ' ὅσον μάλιστα οὔτε ἡ σύμβασις καθορίζει ρητῶς.

Α. Χρηστομᾶνος. Νομίζω πῶς τὸ καθορίζει, ἐπίσης ὑπομιμνήσκω ὅτι καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ πομποῦ τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον ἀπεφάνθη σύμφωνα μὲ τὰς ἀπόψεις μου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Σᾶς εἶπα, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, ἐπηκολούθησε πρᾶξις τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου μεταβάλλουσα τὸ κῦμα.

Δ. Μακκᾶς. Νομίζω, λέγει, ὅτι πρέπει εἰς τὸ πρόγραμμα νὰ εἶναι καὶ τὰ πολιτικὰ ἀνακοινωθέντα τῶν κομμάτων.

Α. Χρηστομᾶνος. Αὐτὸ ἀποκλείεται.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Εἰς τὴν Ἀγγλίαν συζητοῦν πῶς θὰ γίνῃ χρῆσις τῆς ραδιοφωνίας παρὰ τῶν κομμάτων διὰ πολιτικοὺς σκοπούς. Ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ ἡ ἀναλογία τῆς χρησιμοποιήσεως καὶ ἐπροτάθη νὰ τεθῇ ὡς βάσις διὰ κάθε κόμμα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑδρῶν, ἀλλὰ διεφώνησαν οἱ φιλελεύθεροι ζητοῦντες νὰ τεθῇ ὡς βάσις ὁ ἀριθμὸς τῶν ψήφων.

Ὁ κ. ***Δ. Μακκᾶς.*** συνιστᾶ ὅπως ληφθῇ πρόνοια πρὸς πρόληψιν καταχρήσεων κατὰ τὴν ἐκπομπὴν κρατικῶν ἀνακοινώσεων καὶ διαγγελμάτων, καθόσον ὑπάρχει κίνδυνος ἐκπομπῆς ὑπὸ τὸν τύπον αὐτὸν διαγγελμάτων κομματικοῦ περιεχομένου.

Ὁ κ. ***Α. Ζωγράφος*** προτείνει ὅπως θεωροῦνται ὡς κρατικαὶ ἀνακοινώσεις καὶ διαγγέλματα μόνον τὰ κυβερνητικοῦ περιεχομένου, καὶ ὄχι καὶ τὰ κομματικά.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), προβαίνει εἰς τὴν δήλωσιν, ὅτι κρατικαὶ ἀνακοινώσεις καὶ διαγγέλματα δὲν ἐννοοῦνται καὶ τὰ κομματικά.

Τὴν δήλωσιν ταύτην ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀποδέχεται ὡς ἐπίσημον ἑρμηνείαν τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως.

Ὁ κ. ***Α. Ζωγράφος*** συνεχίζων παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τῶν χιλιοβάττ δὲν παίζει διὰ τὴν Ἑλλάδα σπουδαῖον ρόλον διότι εἴτε 10 εἴτε 15 χιλιοβάττ εἶναι ἡ ἰσχὺς τοῦ σταθμοῦ ἐπὶ κεραίας, εἶναι αὕτη ἀρκετὴ διὰ τὴν ραδιοφωνικὴν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρώπης. Ἐὰν ὅμως θέλωμεν νὰ μᾶς ἀκούωσιν καὶ οἱ ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀμερικῇ Ἕλληνες πρέπει νὰ ἔχωμεν κῦμα βραχύ. Ἐν τῇ συμβάσει ἀναφέρεται περὶ πομποῦ ἀποστολῆς ὡρισμένου μήκους. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομισθῇ ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβιβασθοῦν ραδιοφωνήματα ἐξ Εὐρώπης, ἐφόσον δὲν ὑπάρχει σῦρμα ἑνώνων τὸν σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς πρὸς τὸν σταθμὸν τῆς λήψεως. Θὰ περιορισθῶμεν ἑπομένως εἰς ἐκπομπήν. Καὶ εἰς ἐκπομπὴν μόνον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχομεν βραχέα κύματα. Ἐὰν θέλωμεν νὰ μᾶς ἀκοῦουν οἱ ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀφρικῇ ὁμογενεῖς, πρέπει νὰ ἐγκαταστήσωμεν πομπὸν ἀποστολῆς βραχέων κυμάτων καὶ νὰ λάβωμεν πρόνοιαν ἀπὸ τοῦδε περὶ τῆς ἐγκατάστασεως ταύτης, διότι ἡ δαπάνη σήμερον θὰ εἶναι μικροτέρα.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν κωλυόμεθα νὰ προβῶμεν μελλοντικῶς εἰς τοιαύτην ἐγκατάστασιν. Σήμερον ὅμως νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθιερώσωμεν τοιαύτην ὑποχρέωσιν τῆς Ἑταιρείας, διότι θὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προβῶμεν εἰς γενικὴν ἀνασκευὴν τῆς συμβάσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὅπως εἶναι τὸ σχέδιον ὅλα ἐπιτρέπονται νὰ γίνουν εἰς τὸ μέλλον.

Α. Ζωγράφος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ προτείνω νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου ὅτι «δὲν θεωρεῖται καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐκμετάλλευσις σταθμοῦ ραδιοφωνίας ἐφόσον ἰδιῶται διὰ μεγάλης ἐντάσεως μηχανημάτων δέχωνται κύματα ἀπ' εὐθείας ἀποστελλόμενα ἐξ Εὐρώπης». Καὶ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ διότι εἰς τὸ ἄρθρον 2 γίνεται λόγος περὶ ἀναπαραγωγῆς ραδιοκραυμάτων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐκπεμπομένων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς εἶπον, εἶναι τεχνικῶς ἀδύνατον, ἐφόσον δὲν συνδεθῶσιν ἐνσυρμάτως οἱ δύο σταθμοὶ ὁ τῆς ἐκπομπῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ὁ τῆς ἐν Ἑλλάδι λήψεως πρὸς ἀναπαραγωγήν, ὅπως γίνεται μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ Τουρίνου καὶ Μιλάνου, καὶ ἄλλων πόλεων. Ἐὰν θέλετε νὰ ἀναπαραγάγωμεν τὰ ραδιοφωνικὰ κύματα ἀσυρμάτως, ἡ ἔντασις τούτων θὰ εἶναι οἷα τοῦ μεγαφώνου τοῦ ὑπάρχοντος εἰς ἕκαστον μηχάνημα ἀπ' εὐθείας ἀποδόσεως.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ τὸ

σχέδιον νόμου ἀναγιγνώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβαλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Συνεχιζομένης εἴτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὁ λόγος δίδεται εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). *

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διπλᾶ καὶ ἰσχυρά, κύριοι βουλευταί, ἐδέχθη ἡ Προσδευτικὴ Ἕνωσις τὰ πυρὰ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην. Ἰσχυρὰ ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἰσχυρότερα ἐκ μέρους τοῦ ἀξιοτίμου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Βουλὴ καλεῖται ἤδη νὰ κρίνῃ ἀμερολήπτως ἐὰν τὰ πυρὰ ταῦτα εἶναι δικαιολογημένα. Κατηγορήθημεν καὶ διὰ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐρεύνης μας ἐπὶ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀνοχῆς τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἐξεδηλώσαμεν τὰ συμπεράσματα ταῦτα. Ἡ Προσδευτικὴ Ἕνωσις, κύριοι, δὲν λυπεῖται, δὲν μετανοεῖ διὰ τὴν ἐνέργειάν της ταύτην. Ἐξετέλεσε τὸ καθῆκόν της, ἐχθέσασα ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου. Δὲν μετανοεῖ ἀκόμη οὔτε ἔπειτα ἀπὸ τὰς συμβουλὰς τὰς ὁποίας ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὴν ὁ καθ' ὅλα σεβαστὸς καὶ ἀγαπητός μου κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ θέσις του, ἡ ὑπεροχή του, ἡ ἡλικία του, δίδουν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπευθύνῃ συμβουλάς. Ἀλλ' ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου προϋποθέτει, κύριοι, γαλήνην ψυχῆς ἀπόλυτον. Δυστυχῶς ἀφ' ἧς ἤρξατο ἡ συζήτησις ἔλλειψεν ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς ψυχραιμία. Παρακαλῶ λοιπὸν αὐτόν, θελήσαντα ὅπως, ὑπὸ τοιαύτην ψυχολογικὴν κατάστασιν, ἀπευθύνῃ καὶ πρὸς ἐμὲ συμβουλὰς καὶ ὑποθήκας, περιορίσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ δικαίωμά του τοῦτο εἰς τοὺς πολιτικοὺς αὐτοῦ ὀπαδούς, οἱ ὁποῖοι στηρίζουν τὴν πολιτικὴν προαγωγήν των ἐκ τῆς πρωθυπουργικῆς εὐνοίας. Ἐγὼ στηρίζομαι εἰς τὴν ἐργασίαν μου καὶ εἰς τὴν εἰλικρινῆ ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ.

Ἐάν, κύριοι, τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα διακρίνεται δι' ἀρετήν τινα, ἡ ἀρετὴ αὕτη εἶναι ἡ δημοσιότης ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται εἰς τὰς πολιτικὰς συζητήσεις καὶ ἐνεργείας, δημοσιότης ἐξυπηρετικὴ γενικωτέρων συμφερόντων τοῦ τόπου. Δὲν βλέπω λοιπὸν τί τὸ ἀνάρμοστον ἔπραξεν ἡ Προσδευτικὴ Ἕνωσις παραδώσασα εἰς τὴν δημοσιότητα πρᾶξιν αὐτῆς κοινοβουλευτικήν, ὡς ἀναμφισβητήτως εἶναι ἡ ἔκθεσίς της ἐπὶ τοῦ προυπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. Θέτουσα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τὴν ἔκθεσίν της αὐτήν, ἔπραξε τοῦτο ἵνα προκληθῇ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης συναχθῶσι τὰ συμπεράσματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ ἀπέβαινον ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν γενικωτέρων τοῦ τόπου συμφερόντων καὶ παράσχῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν καιρὸν νὰ μελετήσῃ ἀνέτως τὴν ἐπιχειρηματολογίαν μας καὶ νὰ παρασκευάσῃ τὴν ἀνασκευήν αὐτῆς. Δὲν ἔπρεπεν ἑπομένως νὰ προκαλέσῃ ἡ ἐνέργειά μας αὕτη τὴν μῆνιν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὡς δὲν θὰ ἐπέσυρε ταύτην ἐὰν αἱ ἐν τῇ ἐκθέσει μας ἀναπτυσσόμεναι ἀντιλήψεις ἦσαν σύμφωνοι καὶ ἐνισχυτικαὶ τῶν κυβερνητικῶν.

Εἴμεθα λοιπόν, κύριοι, πεπεισμένοι ὅτι, δημοσιεύοντες τὴν ἔκθεσιν ἡμῶν, ἐπετελέσαμεν τὸ καθῆκόν μας καὶ μόνον αὐτό. Δὲν εἶναι ἡ ἄμετρος αἰσιοδοξία ἐκείνη ἡ ὁποία διευκολύνει τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἡ ἀμερόληπτος καὶ ἀκριβὴς ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων. Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐὰν συμφέρῃ εἰς τὸν τόπον ἡ ἔκθεσις ἰδεῶν αἰσιοδόξων ἢ ἀπαισιοδόξων ὀφείλω νὰ ἀπαντήσω ὅτι ἡ ἀπαισιοδοξία εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἀναχαιτίζει τὰς συμφοράς, ἐνῶ ἡ αἰσιοδοξία οὐδὲν ἄλλο ἀγαθὸν ἀποφέρει, εἰμὴ τὴν δημιουργίαν τῶν συμφορῶν αὐτῶν.

Ἀλλὰ καὶ δι' ἕνα ἄλλον λόγον ἀκόμη προέβημεν εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐκθέσεώς μας. Διὰ τὰς κυβερνητικὰς ἀπόψεις ὑπάρχουν τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικά. Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπόψεων αὐτῶν παρέχεται ἡ μεγαλυτέρα δυνατὴ δημοσιότης. Διὰ τὴν ἀντιπολίτευσιν δὲν ἐπιφυλάσσεται εἰμὴ μόνον μία στενὴ περίληψις. Δυνατὸν ἡ ἀντιπολίτευσις νὰ κατέσχε τὸ βῆμα ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους ὥρας. Δύο γραμμαὶ εἶναι ἀρκεταὶ διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τί ὑπεστήριξεν ἡ ἀντιπολίτευσις! Δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδικούμενος. Θέλω μόνον να τονίσω ὅτι καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἦτο ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεώς μας. Ἔπρεπεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ γνωρίσῃ λεπτομερειακῶς τὰς ἀπόψεις μας ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. Θὰ ἤμεθα, κύριοι, εὐτυχεῖς ἐὰν δὲν ἐπισευάμεν εἰς ὅ,τι ὑπεστηρίξαμεν. Θὰ ἤμεθα εὐτυχέστεροι ἐὰν διαψευσθῶμεν. Ἀλλ' ἐφόσον πιστεύομεν εἰς ὅ,τι συμπεράσματα κατέληξεν ἡ μελέτη καὶ ἐπισταμένη ἔρευνα τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας, ἔχομεν ὑποχρέωσιν ἐπιτακτικήν, καθῆκον ἐπιβεβλημένον νὰ φέρωμεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ συμπεράσματα ταῦτα, διὰ νὰ μάθῃ ὁ λαὸς εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται.

Ἄλλως τε, κύριοι, ποῦς ὁ λόγος νὰ ἀποκρύψωμεν ἀπὸ τὸν λαὸν τὴν ἀληθῆ θέσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. ; Βεβαίως ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐσκέπτετο νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπέναντι τῶν πιστωτῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑποχρεώσεις μας, θὰ ἦτο ἴσως ἐπικίνδυνος ἡ δημοσίευσις τῆς ἀληθοῦς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας. Ἐφόσον ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τοιαύτην σκέψιν, δὲν βλέπω κατὰ τί βλάπτει ἡ γνῶσις ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως νομίζει ἡ Προσδευτικὴ Ἕνωσις ὅτι προσέφερεν ὑπηρεσίαν δημοσιεύσασα τὴν ἔκθεσίν της: Ἔθεσεν ὅλως νέαν βάσιν διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐνῷ δηλ. μέχρι τοῦδε ἐβασίζαμεν τὸν προϋπολογισμὸν ἐπὶ τῶν δαπανῶν τὰς ὁποίας ἔχομεν καὶ ἀναλόγως καθορίζαμεν τὰ ἔσοδα ἡμῶν, στραγγαλίζοντες τὸν ἑλληνικὸν λαὸν διὰ νὰ μᾶς παράσχῃ τὰ ἔσοδα ταῦτα, ἡμεῖς, φρονοῦντες ὅτι κατόπιν τῆς μορφῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν πρὸ παντὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τοῦ τόπου, ἐθέσαμεν ὡς βάσιν τὰ ἔσοδά μας καὶ ἀναλόγως αὐτῶν κανονίζομεν τὰ ἔξοδα. Θὰ ἦτο ἄλλως ἐγκληματικὴ ἡ συνέχισις τῆς πολιτικῆς τῆς συμπληρώσεως τῶν δαπανῶν διὰ μιᾶς συνεχοῦς βαρυτάτης φορολογίας.

Δὲν πιτεύομεν βεβαίως, κύριοι, ὅτι εἴμεθα ἀλάθητοι· ἀλλ' ὅ,τι εὕρομεν καὶ ἐγράψαμεν στηρίζεται εἰς τὴν βαθυτάτην πεποίθησίν μας. Δὲν εἶναι εὔκολοι οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοί, ὡς ὑπεστήριξαν καὶ οἱ προλαλήσαντες. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπωνται. Δὲν θὰ κουράσω ἑπομένως τὴν Βουλὴν ἀναφέρων ἀριθμούς. Ἡ συζήτησις ἔλαβε μορφὴν πολὺ γενικωτέραν. Ὀφείλω ὅμως νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τῆς τακτικῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τακτικῆς ἣν ἠκολούθησεν καὶ ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, οἵτινες μᾶς ἠρώτησαν διαπροῦντες δῆθεν πῶς εἶναι δυνατὸν προϋπολογισμὸς 11 δισεκατομμυρίων νὰ κατέλθῃ αὐτομάτως εἰς τὰ 7 1)2. Δὲν ἰσχυρίσθημεν ἡμεῖς τοιοῦτόν τι, κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν ὑπεστηρίξαμεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτὴν τὴν διαφοράν. Θὰ εἴμεθα παράφρονες ἐὰν ἐνομίζαμεν ὅτι εἶναι δυνατὸν οἰκονομικὰ ἐγκλήματα διαπραχθέντα ἐπὶ σειρὰν ὅλων ἐτῶν νὰ σταματήσουν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην. Ἡμεῖς ὑπεδείξαμεν ποίαν τακτικὴν πρέπει ν ἀκολουθήσωμεν εἰς τὸ μέλλον. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ χρόνον, ἀπὸ ἔτη, θὰ κατορθώσωμεν διὰ τῆς τακτικῆς ταύτης νὰ περιορίσωμεν τὸν προϋπολογισμόν μας εἰς τὰ 8 δισεκατομμύρια, ὅσα εἶναι δυνατὸν νὰ προσφέρῃ ὁ ἀτυχὴς αὐτὸς λαός. Ποῦ στηρίζομεν τὰς ἐλπίδας μας αὐτὰς τὸ εἴπαμεν ἐπανειλημμένως. Ὅτον ἐπονειλημμένοι ἐπιτροποὶ οἰκονομιῶν ἀπεφάνθησαν ὅτι εἶναι δυναταὶ αἱ οἰκονομίαι

* Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περιλαμβάνεται εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου.

τὰς ὁποίας ὑποδεικνύομεν ἡμεῖς, ὅταν γενικῶς ὁμολογεῖται, ὅτι συντελοῦνται σπατάλαι ἀδικαιολόγητοι, ὅταν ὅλα τὰ κόμματα ἐπαγγέλλονται οἰκονομικὴν περισυλλογὴν καὶ αἱματηρὰς οἰκονομίας — καὶ ἐπαγγέλλονται ταύτας καλῇ, βέβαια, τῇ πίστει, στηριζομένῃ ἐπὶ τὴν δυνατότητα τῆς ἐπιτεύξεως αὐτῶν — ὅταν ὅλα ταῦτα τὰ δεδομένα ἔχομεν, δὲν δικαιούμεθα νὰ ὑποστηρίζωμεν ὅ,τι περὶ οἰκονομιῶν ὑπεστηρίξαμεν.

Ἡ Πολιτικὴ Ἕνωσις, κύριοι, ἔχει βαθυτάτην τὴν πεποίθησιν ὅτι προσέφερεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν τόπον, ὑποδείξασα τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν πρέπει ἐν τούτῳ ν' ἀκολουθήσωμεν, ὑποδείξασα τὰς βάσεις ἐφ' ὧν πρέπει νὰ στηρίζηται ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῶν Κυβερνήσεων. Καὶ ὅλη ἡ συζήτησις διεξήχθη ἐπὶ τῆς βάσεως τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ἡ Πολιτικὴ Ἕνωσις. Ἰδοὺ τὸ ἀγαθὸν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἡμῶν. Δυστυχῶς κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως οἱ ἀριθμοὶ τῶν ὁποίων ἐκάμαμεν χρῆσιν χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἀδέσποτοι. Τοὺς ἀριθμοὺς ὅμως αὐτοὺς γνωρίζετε, κύριοι, πόθεν ἠρύσθημεν; Ἀπὸ μελέτην τοῦ οἰκονομολόγου Σήρας ἀνακοινωθεῖσαν εἰς τὴν ἑταιρείαν τῶν στατιστικῶν ἐν Λονδίνῳ, καὶ ἀπὸ μελέτην συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Ζίνι, κατ' ἐντολὴν τῆς Κ.Τ.Ε. Τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι καὶ ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπεκαλέσθη τοὺς δύο τούτους διαπρεπεῖς οἰκονομολόγους, μοῦ ἀρκεῖ. Δὲν θέλω, βέβαια, νὰ ὑποστηρίξω ὅτι τὰ συμπεράσματα μας εἶναι ἀλάνθαστα. Δὲν εἶναι 35 δισεκατομμύρια τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα; Εἶναι 40, εἶναι 50. Δέχομαι οἱανδήποτε συζήτησιν ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ. Ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν δέχομαι οὐδεμίαν συζήτησιν εἶναι ἡ γνώμη ὅτι, ἐφόσον ἔχομεν ἀνάγκην 11 1)2 δισεκατομμυρίων, θὰ τὰ πάρωμεν τὰ δισεκατομμύρια αὐτὰ στραγγαλίζοντες τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον κατηγορήθη ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις. Κατηγορήθη διότι παρουσίασεν ἀριθμοὺς ἐκ τῶν ὁποίων προέκυπτεν ὅτι μία οἰκογένεια ἀδύνατος, ἔχουσα πόρους 1.500 ἕως 3.000 δραχμάς, πληρώνει εἰς ἀμέσους φόρους 1.000 δραχμάς. Οὔτε οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ εἶναι αὐθαίρετοι, ἀλλὰ τοὺς συνηγάγομεν ἐκ τῆς στατιστικῆς ἐργασίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Εἶναι δὲ δυστυχῶς ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ οἰκογένεια δὲν καταναλίσκει οὔτε τόσα, διότι εἰς ἐσχάτην πτωχείαν ἔχει περιέλθει· καταναλίσκει πολὺ ὀλιγώτερα. Καὶ ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ λάβωμεν τὰ προσήκοντα μέτρα ἵνα βελτιώσωμεν τὴν κατάστασιν αὐτῆς. Κατηγορήθημεν ἀκόμη διὰ τὰς οἰκονομίας τὰς ὁποίας ὑπέδειξαμεν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνωμολόγησεν ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ προγράμματός του, τὸ ὁποῖον εἶναι θεμελιώδες, εἶναι ἀληθὲς ὅτι καθυστέρησεν. Καὶ διὰ νὰ δόσῃ μίαν δικαιολογίαν ἐνεθυμήθη τὸ ζήτημα τῆς ἐλαττώσεως τῶν ὑπαλλήλων. Ἐγὼ προσήγαγον πίνακα τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἐκ τοῦ ὁποίου προκύπτει ἡ μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὸν πίνακα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ διασείσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ πίνακος τούτου εἶπε τοῦτο μὲν ὅτι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται αἱ ὀργανικαὶ θέσεις, τοῦτο δὲ ὅτι ἡ ἀκριβὴς στατιστικὴ τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, δέον νὰ ληφθῇ ἐκ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Εἰς ἀμφότερα ταῦτα θὰ διαφωνήσω. Ὁ διευθυντὴς τῆς στατιστικῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, παρὰ τοῦ ὁποίου εἶχον ζητήσει πληροφορίας, μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ πίναξ τοῦ Ταμείου Προνοίας δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀσφαλής, διότι δὲν συμμετέχουσιν αὐτοῦ ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς ποῖοι εἶναι οἱ κλάδοι ἐκεῖνοι τῶν ὑπαλλήλων περὶ τῶν ὁποίων μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι δὲν συμμετέχουν. Ἄλλως τε δὲν πρόκειται παρὰ περὶ αὐτῶν τούτων τῶν ὀργανικῶν θέσεων, διότι αὐτὰς πρέπει νὰ καταργήσωμεν ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν οἰκονομίας. Τοῦτο δὲ προκύπτει ἀναμφισβητήτως ἐκ τοῦ πίνακος τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὁ ὁποῖος δὲν γνωρίζω διατὶ δὲν περιλαμβάνει τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους. Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν οἰκονομίας πρέπει νὰ καταργήσωμεν τὰς ὀργανικὰς θέσεις, διότι αἱ μεγάλαι δαπάναι προέρχονται ἐκ τῶν κονδυλίων τῆς κινήσεως, τῆς στεγάσεως καὶ τῶν τόσων ἄλλων κονδυλίων τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τελειωμό. Λυποῦμαι δὲ εἰλικρινῶς διὰ τὴν δήλωσιν εἰς τὴν ὁποίαν προέβη τὴν ἑσπέραν ταύτην ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν μοιραίως θὰ βαίνωμεν εἰς ἐπαύξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων. Τρέμω ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον ὥστε οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἀναλογοῦν 1 ἔναντι 19 κατοίκων, ἀναλογία ἡ ὁποία δὲν ἀπαντᾶται οὔτε εἰς τὰ Σοβιέτ.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μὲ κατηγόρησεν ἀκόμη ὅτι, ἔχων τοιαύτας ἀντιλήψεις, δὲν ἔσπευσα νὰ τὰς διαδηλώσω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραπονεθῶ κατὰ τῆς ὑποβολῆς τοῦ Προυπολογισμοῦ 1929-30. Διότι ὁ Προϋπολογισμὸς οὗτος ἦτο κατὰ 1 δισεκατομμ. καὶ κάτι κατώτερος τοῦ προηγηθέντος. Εἶχον λοιπὸν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἠρχίσαμεν νὰ ἀκολουθοῦμεν τὸν καλὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ὠνειρευόμην. Παρεπονέθην μόνον κατὰ τῆς πορείας τοῦ προυπολογισμοῦ αὐτοῦ ἡ ὁποία κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον μᾶς ἔφερεν ἐκεῖ ὅπου δὲν μᾶς ὡδήγει τὸ πρῶτον. Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ πορεία τοῦ Προϋπολογισμοῦ γεννᾷ ἀμφιβολίας. Ἔπρεπε, διότι ἤμην μέλος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ σιωπῶ ἐπ' ἄπειρον; Δὲν εἶναι λοιπὸν δικαία καὶ βάσιμος ἡ κατηγορία; Ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν παρεπονέθην. Συμμετέσχον εἰς τὴν Κυβέρνησιν κατόπιν ἐπιμονῆς τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, πρόγραμμα δὲ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης ἦτο νὰ ἐφαρμόσῃ αὐστηρὰς οἰκονομίας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν μοὶ ἀνετέθη προσωρινῶς, ἐνθυμοῦμαι δὲ ὅτι κατὰ τὴν συνάντησίν μου μὲ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν εἶπον ὅτι, ἐφόσον μετά τινας μῆνας θὰ μετετιθέμην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ κενωθεῖσαι θέσεις. Ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνέμενα τὰς ἐξαγγελθείσας οἰκονομίας, σήμερον δὲ μόλις τὰς βλέπω ἐγκαταλειπομένας. Καὶ θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σιωπῶ ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ νὰ μὴ ζητῶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπεσχημένων, διότι ἁπλῶς μετέσχον τῆς Κυβερνήσεως; Καὶ εἴπομεν καθαρὰ ποῖον δρόμον πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν καὶ ὅτι ἡ μόνη κατεύθυνσις ἡμῶν ὀφείλει νὰ εἶναι μία ἐνδελεχὴς καὶ ἐπιμελὴς προσπάθεια πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν, ἵνα διὰ τούτων ἐπιτύχωμεν μειώσεις φορολογικὰς σἰσθητάς. Τοῦτο ἀντιλαμβανόμεθα ὡς καθῆκον ἡμῶν καὶ πρὸ τοῦ καθήκοντος ἡμῶν οὐδὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς σταματήσῃ. Ἡ προσπάθεια ἡμῶν ὅπως ἀντιτιθέμεθα εἰς κάθε ταξικὴν ἀπαίτησιν ἀποδεικνύει πόσον εἴμεθα μακρὰν τῆς ἰδέας οἱασδήποτε δημοκοπίας.

Ἀλλ' εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, πῶς δὲν μετέβην νὰ τοῦ καταγγείλω τὰ πράγματα. Ἀληθῶς τοῦτο θὰ ἀπετέλει δι' ἐμὲ μίαν παράλειψιν, ἂν δὲν ἤμην βέβαιος ἐκ τῶν προτέρων ὅτι οὐδὲν θὰ ἐγίνετο δεκτόν. Ἡ πεποίθησις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἱκανότητα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ὁποίαν εἶχον ἐξακριβώσει καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ Κυβερνήσει συμμετοχήν μὲ ἔπειθε περὶ τούτου. Διὰ τοῦτο ἠκολούθησα τὴν ἄλλην ὁδὸν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ προσπάθεια τῆς μικρᾶς μερίδος τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω ἤθελεν ἐνισχύσει τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀντιταχθῇ αὕτη εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τῶν ἀτόμων. Ἀλλ' εἶπον ἀκόμη ὅτι, ἐμβάλλοντες τοιούτους φόβους, εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσωμεν κατάστασιν ἐκ τῆς ὁποίας περισσότερον πάντων ἡμεῖς θέλομεν ζημιωθῇ. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως τούτου θὰ διαφωνήσω διότι καὶ ἡ γραμμὴ αὕτη εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν γραμμὴν τῆς δεξιᾶς τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν. Πιστεύομεν ὅτι μόνον ἡ περισυλογὴ ὁδηγεῖ εἰς ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι ἡ σπατάλη καὶ ἡ ἀσωτεία δημιουργεῖ τὴν ἀναρχίαν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔχει βεβαίως πολιτικὴν παραγωγικήν, ἔχει πολιτικὴν ἐνισχύσεως τῆς δημοσίας ὑγείας,

διαφωνοῦμεν ὅμως ριζικώτατα ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέσα τῆς ἐπιτεύξεως τῶν σκοπῶν αὐτῶν. Ἡμεῖς τὰ στηρίζομεν εἰς ἓν καὶ μόνον, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς φορολογίας. Ἐλαφρύνατε τὰ φορολογικὰ βάρη, δόσατε εἰς τὸν λαὸν δυνάμεις καὶ δὲν θὰ ἀσθενήσῃ, δόσατέ του δυνάμεις καὶ θὰ ἐργασθῇ καὶ θὰ παραγάγῃ.

Ἀλλά, κύριοι, ὡμίλησα καὶ περὶ τῶν διαφόρων αἰτίων εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλεται ἡ κρίσις τὴν ὁποίαν διατρέχομεν. Καὶ ἀνέπτυξα τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους φρονοῦμεν ὅτι ἡ κρίσις αὕτη εἶναι κρίσις τῆς πίστεως ἡμῶν. Καὶ μοὶ ἐδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι καὶ ἐν τούτῳ δὲν καθυστέρησεν ἡ Κυβέρνησις. Βεβαίως ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε μέτρα τινά, εὑρίσκεται ἐν ἀπολύτῳ καλῇ πίστει ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ. Ἀλλά, παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ δυσπιστία ἐξακολουθεῖ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἤθελον νὰ σᾶς εἴπω ὅτι πολὺ ὀλίγην ἐκτίμησιν ἔχετε εἰς τὸν ἑαυτόν σας ἐὰν φρονεῖτε ὅτι μὲ αὐτὰ ποῦ διαδίδετε δὲν συντελεῖτε εἰς τὸν κλονισμὸν τῆς πίστεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὑπάρχει μία διαφορά, ὅτι ὅσα ἐγὼ λέγω τὰ λέγω διὰ νὰ προλάβω τὴν καταστροφήν. Ὑπάρχουν ὡρισμένα μέτρα Κυβερνητικὰ τὰ ὁποῖα ἐπέφερον τὰς ἀνησυχίας αὐτάς, ὅπως τὸ χρεωστάσιον τῶν ἀγροτῶν καὶ ἄλλα. Ἂς εὐχηθῶμεν ὅπως ἡ πάρδος τοῦ χρόνου διαλύσῃ τὰς ἀνησυχίας αὐτάς. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ—καὶ περισσότερον πάντωνήμεῖς ἀναγνωρίζομεν καὶ ἐκτιμῶμεν—τὰς προσπαθείας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ βλέπομεν ὅλοι τὸ μοναδικὸν φαινόμενον φιλοπονίας ἀγνῆς, τὴν ὁποίαν καταβάλλει ἵνα φέρῃ ἀποτελέσματα, ἀλλὰ λυποῦμαι διότι εἰς ὡρισμένα σημεῖα δὲν ἀκολουθεῖ τὴν πορείαν τὴν ὁποίαν ἐθεώρησα ἐνδεδειγμένην καὶ τὴν ὁποίαν ἐὰν ἠκολούθει οἱ καρποὶ τῆς ἐργασίας του θὰ ἦσαν ἀπείρως ἀνώτεροι καὶ ἡ ὑστεροφημία του θὰ ἦτο ἀκόμη μεγαλυτέρα.

Ταῦτα εἶχον, κύριοι, νὰ εἴπω. Ἡ πρόθεσίς μου ἦτο ἀγνωστάτη. Δὲν ἀπέβλεπον οὔτε εἰς ἀναρρίχησιν εἰς τὴν ἐξουσίαν οὔτε εἰς ἄλλο τί, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπε καὶ ἄλλα τινὰ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα δὲν ἐπιθυμῶ νὰ δώσω οἱανδήποτε ἀπάντησιν πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν λέγων μόνον: πάταξον μέν, ἄκουσον δέ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐρωτήσω ἐὰν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως πιστεύῃ ἀκόμη ὅτι ὁ Προυπολογισμὸς θὰ καταλίπῃ ἔλλειμμα 1000 ἑκατομμυρίων.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Πιστεύω ὅτι ἡ χρῆσις 1929-30 δὲν θὰ ἀφήσῃ ἔλλειμμα 1000 ἑκατομμυρίων, ἀλλ' ὅτι τείνει πρὸς ἔλλειμμα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πόσον;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ προσδιορίσω ἐπακριβῶς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Διεκηρύξατε ὅτι βαίνομεν πρὸς ἔλλειμμα 1000 ἑκατομμυρίων, τὸ ὁποῖον μάλιστα θὰ εἶναι ἀνεπανόρθωτον. Πιστεύετε ἀκόμη ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦτο θὰ εἶναι οὐσιῶδες ἢ ὅτι ἡ χρῆσις 1929—30 θὰ καταλήξῃ εἰς περίσσευμα;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὑπολογίζω τὸ ἔλλειμμα εἰς 200-250 ἑκατομμύρια.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τῶν ἐσόδων συζήτησις περατωμένη, γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸς κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα ὁ εἰδικὸς προυπολογισμὸς τῶν ἐσόδων, ὡς καὶ τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ τῶν εἰδικῶν Ταμείων καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1930—1931» ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ Ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1930—31.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ὁ κατατεθεὶς Γενικὸς Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως 1930—31, οὗτινος τὰ ἔσοδα ὁρίζονται συμφώνως πρὸς τοὺς εἰς τὸν παρόντα νόμον συναπτομένους πίνακας καὶ κατανέμονται ὡς ἑξῆς:

Κατηγορία Ι. Πραγματικὰ ἔσοδα.

Τακτικὰ	Δρ.	9,251,156,153	
Ἔκτακτα	»	961,245,000	10,212,401.153
Κατηγορία ΙΙ. Κίνησις Κεφαλαίων.			
Τακτικὰ	»	4,195,000	
Ἔκτακτα	»	125,000,000	129,195,000
Γενικὸν σύνολον ἐσόδων	Δρ.		10,341,596,153

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἔσοδα τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ Εἰδικῶν Ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1930—31 ὁρίζονται συμφώνως πρὸς τοὺς εἰς τὸν παρόντα νόμον συναπτομένους πίνακας καὶ ἔχουσιν ἐν τῷ συνόλῳ κατὰ Ταμεῖον καὶ ὑπηρεσίαν ὡς ἑξῆς:

Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐποπτείας καὶ Ἐλέγχου φορολογίας οἰνοπνεύματος	Δρχ.	16,613,000
»	»	Λαχεῖον τοῦ Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος	»	83,015,000
»	»	Ἐθνικῆς καὶ Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιίας	»	320,200,000
»	»	Κατασκευῆς, συντηρήσεως κλπ. Διδακτηρίων ἐν γένει	»	29,418,392
»	»	Κληροδοτημάτων	»	6,458,803
»	»	Ἀντιφυλλοξηρικῆς Ἀμύνης	»	5,760,000
»	»	Ἐλαίας	»	20,815,000
»	»	Ἐποικισμοῦ	»	67,392,006
»	»	Ἐθνικοῦ Στόλου	»	46,087,834
»	»	Ἐθνικῆς Ἀμύνης	»	261,890,000
Σύνολον ἐσόδων	Δρχ.	857,650,035

"Αρθρον 3.

'Επιτρέπεται ὅπως δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κοινοποιουμένης εἴς τε τὸ 'Ελεγκτικὸν Συνέδριον καὶ τὰς ἐνδιαφερομένας 'Υπηρεσίας συνιστῶνται ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ 'Υπηρεσιῶν τῆς χρήσεως 1930—31 ἴδια κεφάλαια καὶ ἄρθρα πρὸς καταλογισμὸν νέων ἐσόδων μὴ ἀναγραφομένων ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ.

Συζητουμένου εἴτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς» ὁ κ. **Ε. Πριμίδης** λέγει ὅτι ἐκφράζει τὸν ἐνθουσιασμόν του καὶ τὰς εὐχαριστίας του ὡς κάτοικος Πειραιῶς διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν ἔμμονον ἐπιθυμίαν τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ ἐντὸς τόσον βραχέος χρονικοῦ διαστήματος σύνταξις καὶ ὑποβολὴ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θὰ τεμαρτισθῇ μία κατάστασις, ἥτις ἐπέφερε ὄχι μικρὰς ἀνωμαλίας εἰς τὴν κίνησιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἀλλὰ καὶ ἐξέθετε τὴν ὑπόληψιν τοῦ κράτους εἰς τοὺς ξένους. 'Αλλ' ὁ ἐνθουσιασμός μου, λέγει, μετριάζεται λόγῳ δύο ἐπιφυλάξεων τὰς ὁποίας ἔχω. 'Η πρώτη εἶναι ἡ ἑξῆς: Εἶναι προφανὲς ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶναι μόνον ἡ ρύθμισις ὁμαλότητος ἐν τῇ κινήσει τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἀλλὰ ὅπως καὶ τὰ ἐκφορτωτικὰ μειωθοῦν διότι ἡ ἀκρίβεια σήμερον τῶν ἐκφορτωτικῶν ἀπομακρύνει ἐκ τοῦ Πειραιῶς τὸ ἐμπόριον. 'Αλλ' εἶναι προβληματικὸν ἂν θὰ ἐπιτευχθῇ ὁ δεύτερος οὗτος σκοπὸς ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψει ὅλα τὰ βάρη τὰ ὁποῖα ἐπιπίπτουν εἰς τὸν Αὐτόνομον 'Οργανισμὸν καὶ ὅτι ἡ μόνη πηγὴ πληρωμῆς τῶν βαρῶν τούτων θὰ εἶναι τὰ ἐκ τῶν ἐκφορτωτικῶν καὶ κομιστικῶν δικαιώματα. "Αλλη ἐπιφύλαξις εἶναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ λιμένος. Βλέπω, λέγει, μίαν πολυαρχίαν διότι θὰ ἔχωμεν ἕνα εἰκοσιτετραμελὲς συμβούλιον μὲ ἕνα πρόεδρον, μίαν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν μὲ ἄλλον Πρόεδρον, καὶ ἕνα Γενικὸν Διευθυντήν. Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ γεννηθῇ σύγκρουσις μεταξὺ τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἐπὶ ζημίᾳ πάντοτε τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τοῦ λιμένος. Διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι θὰ ἔπρεπεν ὁ Πρόεδρος τοῦ 24μελοῦς Συμβουλίου νὰ εἶναι καὶ πρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. 'Υποστηρίζω τοῦτο διότι καὶ σήμερον ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου εἶναι Πρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπ.). Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ εἶναι ὁ ἴδιος ἐλέγχων καὶ ἐλεγχόμενος.

Γ. Σακκαλῆς. Τοὐλάχιστον, κ. Πρόεδρε, νὰ καθορισθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου νὰ εἶναι καὶ Πρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς.

'Ο κ. **Ε. Πριμίδης** καταλήγων χαιρετίζει ἐκ νέου τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον λέγει θὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ λιμένος Πειραιῶς

'Ο κ. **Γ. Σακκαλῆς** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὰ ἄρθρα, αἵτινες, λέγει, εἶναι μᾶλλον διορθώσεις παραραμάτων. Εἰς τὸ ἄρθρον 1 παράγραφος 4 παρατηρεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ διορθωθῇ λεκτικῶς ἡ φράσις «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου». 'Εν δὲ τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ὁ ὅρος «ἐντὸς τῆς ζώνης τοῦ λιμένος» τροποποιηθῇ «ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λιμένος». Συνεχίζων λέγει ὅτι ὑπάρχει διάταξις κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ τιμολόγια τῆς ἐργασίας ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς καθορίζει ὁ ὀργανισμός. 'Αλλὰ γίνεται καὶ ἐργασία καὶ πλησίον τῆς περιφερείας ταύτης διότι εἶναι καὶ ἐκεῖ ἀποθῆκαι καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἴπωμεν ὅτι διὰ Διατάγματος ἐπεκτείνονται καὶ ἐκεῖ τὰ τιμολόγια τοῦ ὀργανισμοῦ.

Π. Βουγλούμης ('Υπουργὸς τῆς 'Εθνικῆς Οἰκονομίας). Συνηγορῶ καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς τροποποιήσεως αὐτῆς διότι ὑπάρχουν ἐπιχειρήσεις ὅμοιαι καὶ ἐντὸς τῆς ζώνης καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Διὰ νὰ μὴ μειονεκτοῦν δὲ οἱ ἐντὸς τῆς ζώνης ἐπιχειρηματίαι θὰ ἔπρεπε διὰ διατάγματος νὰ δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι τὰ τιμολόγια τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἐκτὸς τῆς ζώνης.

Ε. Βενιζέλος. Πρωθυπουργός). Καλά, καλά.

'Ο κ. **Γ. Σακκαλῆς** συνεχίζων προτείνει ὅπως εἰς τὸ 3 ἄρθρον προστεθῇ παράγραφος ἡ ὁποία θὰ ἀποτελῇ κύρωσιν τῶν δύο τελευταίων παραγράφων. 'Επίσης προτείνει ὅπως διορθωθῇ ὁ ἐν τῷ ἐδαφ. β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 ἀριθμός.

'Ο κ. **Ε. Βενιζέλος.** (Πρωθυπουργός) ἐπιφέρει τροποποιήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10.

'Ο κ. **Γ. Σακκαλῆς** συνεχίζων προτείνει ὅπως ἐν τῷ 14 ἄρθρῳ διαγραφῇ ἡ ἀπαγορευτικὴ ρήτρα κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ εἶναι καὶ μέλος τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Επιτροπῆς.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). 'Αφῆστε τὸ τώρα ὡς ἔχει καὶ βλέπομεν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του.

Γ. Σακκαλῆς. Εἰς τὸ 16 ἄρθρον παράγρ. 2 ἐδαφ. 4 πρέπει νὰ ἀναγραφῇ καὶ ἡ Λιμενικὴ ἀρχή. 'Εν τῷ ἄρθρῳ 17 παράγρ. 3 νὰ προστεθῇ ἡ λέξις «Νόμου». 'Επίσης προτείνει ὅπως εἰς τὸ 21 ἄρθρον ἀναγραφῇ διάταξις περὶ τῶν φυλάκων τοῦ λιμένος καὶ τῶν ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τῶν ἐμπορευμάτων ὅπως οἱ ἤδη τοιοῦτοι προτιμῶνται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμποροῦμε νὰ προσθέσωμεν τόσα βάρη εἰς τὸν ὀργανισμόν. 'Εφ' ὅσον τῷ ἀναγκαιοῦσιν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, θὰ τοὺς προτιμήσῃ.

'Ο κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 παρ. 2 ἀναγράφεται ὅτι ὁ ὀργανισμὸς χορηγεῖ εἰς τοὺς λόγῳ γήρατος ἢ νοσήματος ἀνικάνους ἐργάτας τοῦ λιμένος ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα. Προτιμότερον θὰ εἶναι νὰ τοὺς δοθῇ μηνιαία σύνταξις διότι τὸ ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἐξοδεύσωσι καὶ κατόπιν νὰ μὴ ἔχωσι κανένα πόρον ζωῆς. Μία μόνον ἀντίρρησις θὰ ἠδύνατο νὰ προβληθῇ, ὅτι τὸ ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ διαθέσουν εἰς μίαν ἄλλην ἐργασίαν. 'Αλλὰ ἡ περίπτωσις αὐτὴ θὰ συμβῇ σπανιώτατα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θὰ ἐπρότεινον τὴν ἑξῆς λύσιν, ὅπως εἰς τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ γήρατος νὰ δίδῃ ὁ ὀργανισμὸς μηνιαίαν σύνταξιν, ἀλλὰ εἰς τοὺς παθόντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νὰ τοὺς δίδῃ ἕνα ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα διότι δὲν ἦτο σωστὸν εἰς ἕνα ἐργάτην ὁ ὁποῖος θὰ εἶχε ὑμηνον, μόλις ὑπηρεσίαν νὰ δίδῃ ὁ ὀργανισμὸς σύνταξιν ἐφ' ὅρου ζωῆς. Δι' αὐτὸ καλύτερον θὰ ἦτο νὰ ἀφίσωμεν τὸν ὀργανισμὸν νὰ κανονίσῃ τὸ πρᾶγμα διὰ νὰ μὴ τοῦ ἐπιβάλλωνται περισσότερα βάρη.

'Ο κ. **Ι. Λεωνίδας,** προτείνει ὅπως ἀναγραφῇ ἡ διάταξις περὶ τῶν ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τῶν ἐμπορευμάτων, διότι, λέγει, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ὠργανωμένοι καὶ ἀναπόφευκτοι εἰς τὸν ὀργανισμόν, εἶναι δὲ περίπου 200.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). "Ας ἀφίσωμεν τὸν ὀργανισμὸν νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα αὐτό. Δὲν δύναμαι νὰ βάλω ἄλλας διατάξεις εἰς τὸ νομοσχέδιον.

'Ο κ. **Γ. Στράτος** λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νόμου δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον διότι κανονίζει τὰ τοῦ λιμένος Πειραιῶς. 'Ημεῖς, λέγει, συμφωνοῦμεν περὶ τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ ἀλλὰ ἔχομεν νὰ ἐπιφέρωμεν παρατηρήσεις τινάς.

Εἰς τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. 1 ἐδάφ. 6 φρονοῦμεν ὅτι ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐκχωρηθοῦν γήπεδα εἰς ἰδιώτας πρὸς

ἀνέγερσιν κτιρίων, τὰ 10 ἔτη τῆς ἐκμεταλλεύσεως δὲν εἶναι ἐπαρκὴς χρόνος καὶ πρέπει νὰ παρατα0ῶσι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμπορῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ δεχθῶ αὐτὴν τὴν τροπολογίαν, ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὴν δώσητε γραμμένην νὰ τὴν ἐξετάσω καὶ θὰ τὴν συζητήσω εἰς τὴν Γερουσίαν.

Γ. Στράτος. "Αλλη παρατήρησις εἶναι ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τοῦ 24μελοῦς Συμβουλίου. Φρονῶ ὅτι ἐν 'Ελλάδι δὲν ὑπάρχει πρόσωπον ἔχον τὴν πεῖραν τόσον πολυσυνθέτου ὑπηρεσίας, πεῖραν τεχνικήν, ἐμπορικήν, διοικητικήν, ἐργατικήν· καὶ δι αὐτὸ φρονῶ ὅτι διὰ τὴν πρώτη τουλάχιστον 5ετίαν θὰ ἔπερπε νὰ μετακληθῇ ξένος λιμενολόγος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ τὸ ἐζητήσαμεν, ἀλλὰ οὐδέποτε ἴνα ὁ ξένος λιμενολόγος γίνῃ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου. Εἴπομεν ὅτι ὁ αὐτὸς 'Οργανισμὸς δύναται διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ του κανονισμοῦ νὰ προσλάβῃ ἕνα ξένον κατάλληλον ὡς σύμβουλον.

'Ο κ. **Γ. Στράτος** συνεχίζων λέγει ὅτι θὰ ἔπρεπε εἰς τὸ ἄρθρον 14 νὰ ὁρισθῇ εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν τὸ ἕν τῶν μελῶν αὐτῆς νὰ εἶναι τεχνικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). "Εχει καλῶς.

'Ο κ. **Γ. Στράτος** ἐπιφέρει ἐπίσης παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς παραγρ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 14 καὶ ἐπὶ τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 19, κατὰ τὴν ὁποίαν προκειμένου περὶ ἔργου τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη εἶναι ἀνωτέρα τῶν 20 ἑκατομμ. θὰ ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος. Ἐὰν λέγει, ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν συμβούλων της εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῶν τεχνικῶν αὐτῶν ἔργων, δὲν φρονῶ ὅτι δύναται νὰ συζητήσῃ περὶ αὐτῶν ἡ Βουλή.

Γ. Σακκαλῆς. Παρ' ἡμῖν ὑπάρχει ὁ νόμος κατὰ τὸν ὁποῖον ἔργα ἀξίας ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν πρέπει νὰ ἐγκριθοῦν διὰ νόμου.

Γ. Στράτος. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ νὰ κρίνουν περὶ τῆς σημασίας καὶ ἀξίας τῶν ἔργων αὐτῶν. "Οσον ἀφορᾷ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα, νομίζω ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ δοθῇ μία ὁριστικὴ λύσις εἰς τὸ ζήτημα τοῦλιμένος Πειραιῶς δὲν εἶναι ὀρθὸν οὔτε δίκαιον νὰ ἀγνοήσῃ ὁλόκληρον σωματεῖον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουγός). Τὰ σωματεῖα ταῦτα τὰ ἀφίσαμεν ὡς ἔχουν σήμερον.

Γ. Στράτος. Δὲν τοὺς κάμνετε ὅμως ὑπαλλήλους τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ θὰ ἀπολυθῶσιν οὗτοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἀπολύεται κανείς, ἀλλὰ περιορίζομεν ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας ζώνης ἐκείνους τοὺς ὁποίους θὰ κρίνῃ καλοὺς καὶ θὰ προσλάβῃ ὁ ὀργανισμός. Οἱ ἄλλοι θὰ ἐργάζωνται ὡς καὶ σήμερον, δίδομεν δὲ δικαίωμα εἰς τὸν ὀργανισμὸν νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὰς ὀργανώσεις αὐτάς. Δὲν εἶναι τοῦτο ὀπισθοχώρησις ἀπέναντι ἀντιδράσεως ἀλλὰ ὀπισθοχώρησις ἀπέναντι ἐπιχειρημάτων διὰ νὰ μὴ ἐπιβάλωμεν πολλὰ βάρη εἰς τὸν ὀργανισμόν.

'Ο κ. **Ε. Μαχαίρας** ἐπιφέρει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 διὰ τῆς ὁποίας ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἐπεκτείνεται ἀντὶ μέχρι τοῦ ὅρμου τοῦ 'Αγίου Γεωργίου μέχρι Περάματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Γίνεται δεκτὴ ἡ τροπολογία αὕτη.

'Ο κ. **Ε. Μαχαίρας** προτείνει ἐπίσης ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 16 προστεθῇ ἐδάφιον διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ὁρίζεται μία μόνιμος ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ διευθύνουσα τὰς φορτοεκφορτώσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ διὰ διατάγματος. Ἀφίσατε τὰ πράγματα ὡς ἔχουν καὶ ἂν αἱ περιστάσεις ἐνδείξουν τὴν ἀνάγκην τροποποιήσεως θὰ λάβωμεν σχετικὴν πρόνοιαν.

Ε. Μαχαίρας. Εἶναι ἀκόμη μερικοὶ ἄνθρωποι οἵτινες δὲν ἔλαβον βιβλιάρια καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ λάβουν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τοὺς δώσωμεν τώρα βιβλιάριον.

'Ο κ. **Ε. Μαχαίρας** συνεχίζων παρατηρεῖ ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 ἀναγράφεται διὰ τοὺς ἐργάτας ἰδιαιτέρα τιμωρία διὰ τὰς παραβάσεις τῶν κανονισμῶν ἢ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν κάμνομεν καμμίαν διάκρισιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποινικὴν τιμωρίαν.

'Ο κ. **Π. Τσαλδάρης** φρονεῖ ὅτι εἶναι βαρεῖα ἡ ποινὴ τοῦ προστίμου μέχρι 2.000 δραχμὰς διὰ τὰς παραβάσεις τοῦ κανονισμοῦ καὶ πρέπει νὰ μειρασθῇ αὕτη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὴν κάμνομεν μέχρι 1500.

Ε. Μαχαίρας. 'Ως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 νομίζω κ. Πρόεδρε ὅτι πρέπει νὰ προσθέσετε κάτι τι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι μελετημένον. Σᾶς ὑπόσχομαι μετὰ μελέτην νὰ γίνῃ κάποια προσαύξησις.

Ε. Μαχαίρας. 'Ιδίως οἱ πρῶτοι ποῦ θὰ φύγουν νὰ πάρουν ἐπηυξημένας συντάξεις. 'Επίσης δὲ διὰ τοὺς φύλακας πρέπει νὰ τεθῇ ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ προσλαμβάνωνται ἀπὸ τοὺς συνυπηρετοῦντας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ θὰ τὸ ἀποφασίσῃ ὁ ὀργανισμός.

Ν. Τζερμιᾶς Παρακαλῶ νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν νὰ μὴ στερηθῇ κανεὶς ἐργασίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουρ.) Εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς εἶναι κατάστασις ἡ ὁποία χρήζει διορθώσεως, τὸ ἄρθρον κατὰ εἶναι διατυπωμένον.

Ε. Κουλουμβάκης. "Ενεκα τῆς λακωνικῆς μου καταγωγῆς ἔχω πλήρη γνῶσιν τῆς κρατούσης εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς ἀκαταστασίας, θὰ εἶχα δὲ σοβαρὰς ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀλλὰ λαμβάνω τὸν λόγον τὴν 12ην παρὰ τέταρτον. Τὸ νομοσχέδιον προφανῶς δὲν ἔχει οἰκονομικὴν βάσιν καὶ δημιουργεῖ πληθώραν ὑπηρεσιῶν διότι ἂν προσέξετε τὴν διατύπωσίν του θὰ πεισθῆτε ὅτι δημιουργεῖται εἰς σπάταλος ὀργανισμός. Εἰς τὸ ἄρθρον 9 τὸ Συμβούλιον εἶναι πολυτελέστατον καὶ δὲν ἔχουν ἀναλογίαν οἱ ἐργάται. Ζητοῦν οἱ 4 νὰ γίνουν 5 ἀλλὰ ὁ εἷς νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν Γ.Ο.Ε. ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμμίαν θέσιν.

Ε. Μαχαίρας. Εἶναι ὁ ἀνώτερος ὀργανισμὸς ὁ διευθύνων τὸν ἐργατικὸν κόσμον.

Ε. Κουλουμβάκης. Κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι ὁ νοῦς τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου ἀλλ' ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀρνηθῶ ὅτι ἐδείχθησαν συντηρητικοί.

Ν. Τζερμιᾶς. 'Η Γ. Ο. Ε. ἔχει προσφέρει ὑπηρεσίας καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ εἰς τὸ κοινωνικὸν καθεστώς.

Π. Βουγλούμης ('Υπουργὸς 'Εθνικῆς Οἰκονομίας). 'Οφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ὀφείλω χάριτας εἰς τὴν Γ. Ο. Ε. διότι ἔδειξε πάντοτε πνεῦμα φρονήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ). 'Εγὼ ἦλθα εἰς προσωπικὴν προστριβὴν μὲ αὐτὴν ἀλλ ὀφείλω νὰ προσυπογράψω ὅσα βεβαιοῖ ὁ κ. Βουγλούμης.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν εἶναι θέμα τῆς συζητήσεως αὐτό. Οἱ ἐργαζόμενοι παρακαλοῦν νὰ δεχθῆτε ἕνα ἀκόμη οἱ δὲ ὑπόλοιποι νὰ εἶναι 2 τῆς ἑνώσεως τῶν φορτοεκφορτωτῶν καὶ 1 τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ). Τώρα εἶναι ἀργά· δὲν ἠμποροῦμεν.

Ε. Κουλουμβάκης. 'Επίσης εἰς τὸ ἄρθρον 3 παράγραφον 9 νὰ γίνῃ μία συντακτικὴ διόρθωσις, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 14 οἱ ἐργάται παρακαλοῦν νὰ λάβουν δύο θέσεις εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ.). Δὲν τὸ δεχόμεθα διότι δὲν εἶναι ἀνάλογος ὁ ἀριθμός.

Ε. Κουλουμβάκης. Εἰς τὸ ἄρθρον 23 ζητοῦν ἐπίσης νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ οἱ φύλακες. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἄρθρον 24 παράγρ. γ' ὑπάρχουν καὶ εἰδικαὶ διατάξεις καὶ νομίζομεν ὅτι παρέλκει ἡ λόγῳ ἐξύβρισις ἢ προπαγάνδα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ.) Εἰς τὸ ἰδιώνυμον ἠθέλατε τὴν διάταξιν.

Ε. Κουλουμβάκης. Ὄχι. Πάντως εἶναι ὑπερβολικὴ αὐτὴ ἡ διάταξις. Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 25 παράγρ. 2 πρέπει νὰ διατυπωθῇ ἄλλως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ.). Τὸ μετατρεπόμενον εἰς ἐπίδομα.

Ε. Κουλουμβάκης. Οἱ ἐργάται πάλιν διατυπώνουν τὴν παράκλησιν εἰς τὸ ἄρθρον 25 νὰ τεθῇ β' ἐδάφιον, δι' οὗ νὰ ὁρίζεται καὶ κατώτερον ὅριον ἡμερομισθίου. Αὐτὸ θὰ εἶναι μία προοδευτικὴ ἀρχὴ προκειμένου δι' ἕνα τοιοῦτον ὀργανισμόν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἶναι ἀργὰ νὰ δεχθῶμεν τοιαύτας τροποποιήσεις. Ἂς ἐφροντίζατε νὰ ἤρχεσθε προηγουμένως εἰς τὴν Βουλήν.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν ἔπταισα ἐγώ· σεῖς δὲν ἠθελήσατε, καὶ μάλιστα διετυπώσατε καὶ δισταγμοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου. Πάντως ἡ νίκη εἶναι δική σας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Ὄχι δὲν εἶναι δική μου.

Δ. Μαρσέλος. Ὅλα ὅσα ἐδέχθητε, κ. Πρόεδρε, καθὼς καὶ τὸ ἡμερομίσθιον ἐπεφυλάχθητε νὰ τὰ ρυθμίσετε διὰ διαταγμάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ τὸ ἡμερομίσθιον εἶναι ἁρμόδιον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Γ. Ἡσαΐας. Παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς, κ. Πρόεδρε, νὰ κανονίσετε τὸ κατώτατον ὅριον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμαρίθμου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ τὸ διάταγμα θὰ ρυθμισθοῦν αὐτὰ τὰ πράγματα.

Γ. Ἡσαΐας. Ὑπάρχει δυσπιστία εἰς τὸ ἐργατικὸν κόσμον καὶ δὲν θὰ βλάψῃ νὰ τὸ βάλωμεν εἰς τὸν νόμον. Ὑπάρχει ἄλλως τε καὶ τὸ β' νομοθετικὸν σῶμα καὶ ἔχετε καιρὸν νὰ μελετήσητε τὸ ζήτημα καὶ νὰ κάμητε τροποποιήσεις

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ ἀμφιβάλλετε. Αἱ ἀντιλήψεις αἱ κρατοῦσαι εἰς τὴν Βουλὴν αἱ ἴδιαι θὰ κρατήσουν καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Δ. Μαρσέλλος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον μὴ ἀφίνετε μόνον τὸν Διευθυντήν. Ἂς γίνῃ μία τριμελὴς βοηθητικὴ ἐπιτροπή. Τοῦτο θὰ εἶναι καὶ δημοκρατικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ δημοκρατία πρὸ πάντων ἔχει ἀνάγκην πειθαρχίας. Αὕτη εἰς τὸ λιμένα Πειραιῶς ἔχει χαλαρωθῇ καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀποκαταστήσωμεν πλήρως. Ὁ ἐργατικὸς κόσμος ἂς γνωρίζῃ ὅτι δὲν ἔχομεν πρόθεσιν νὰ δυσχεράνωμεν τὴν θέσιν του καὶ οὔτε ἀδικίες θὰ κάμωμεν· μόνον τάξιν θὰ βάλωμεν.

Μεθ' ὃ κηρύσσεται περατωμένη ἡ συζήτησις καὶ γίνεται δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Μεθ' ὅ, μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν μεταξὺ τῶν κ. κ. **Π. Τσαλδάρη** καὶ **Ε. Βενιζέλου** (Πρωθ.) ἀποφασίζεται ὅπως τὴν Δευτέραν συνεδριάσῃ ἡ Βουλὴ τὴν 10.30' πρὸς συζήτησιν τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ λοιπῆς νομοθετικῆς Ἐργασίας, τὸ δὲ ἀπόγευμα συνεχισθῇ ἡ περὶ Ἐκδοτικῆς Τραπέζης συζήτησις.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δ. Κολύμβα περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινῶν ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐργοστασίων» ὁ κ. **Σ. Κωστόπουλος** λέγει ὅτι ἀπὸ τοῦ 1920 ἐγένετο κάποια σύμβασις περὶ ἁλιείας, ἥτις ἦτο καὶ δυσμενεστέρα ἀπὸ τὴν συζητουμένην καὶ ἐπέτυχεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ. Ἐπίσης ἀπέτυχον ὅπως τονίζεται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ τὰ γενόμενα ὀστρακοτροφεῖα καθὼς καὶ ὁ σταθμὸς γλυκέων ὑδάτων Ἀμαρουσίου. Τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἐνέκοινεν ἡ Ἐπιτροπὴ κατ' ἀρχήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς τροποποιήσεις αὐτῆς τὰς ὑπέβαλεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅστις τὰς διεπραγματεύθη μὲ τὸν ἀνάδοχον καὶ ἐπῆλθε συμφωνία. Ἤδη διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸν κίνδυνον καὶ μὴ ὑποστῇ ὁ ἀνάδοχος ἕνεκα νέων τροποιήσεων εἶναι ἀνάγκη ἡ σύμβασις νὰ ψηφισθῇ ὡς ἔχει.

Α. Μάρκου. Ἀναγκάζομαι λέγει λόγῳ τηλεγραφικῶν διαμαρτυριῶν ἐκ Πατρῶν νὰ λάβω τὸν λόγον. Εἶχα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως δὲν ἐδημιουργοῦντο προνόμια εἰσαγωγῆς ἁλιπάστων, δι' ἃ ἐνδιαφέρονται ξένα Κράτη εἰς ἃ εἰσάγομεν καὶ ἡμεῖς τὰ προϊόντα μας. Ὡς ἦτο διατυπωμένη ἡ σύμβασις δὲν ἐγεννᾶτο ἀμφιβολία ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ θιχθοῦν δικαιώματα τῶν εἰσαγωγέων ἁλιπάστων εἰδῶν. Ἀλλ' ὡς ἐτροποποιήθη ἡ σύμβασις ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀσφαλῶς δημιουργοῦνται προνόμια. Τὸ ἄρθρον λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ κατεργάζεται μπακαλιάρον καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπάρχει δικαιολογία.

Σ. Κωστόπουλος. Τὸ λέγει ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μάλιστα ἐτέθη τῇ αἰτήσει τοῦ ἀναδόχου.

Α. Μάρκου. Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω. Ἀλλ' οὕτω τίθεται ἐν κινδύνῳ ἓν ἐμπόριον, διότι θὰ φέρουν ψάρια ξένα καὶ θὰ τὰ κατεργάζωνται ἐδῶ.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Χωρὶς τὴν σύμβασιν ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ.

Α. Μάρκου. Δὲν ἠμπορεῖ χωρὶς ἀνταλλάγματα ἢ προνόμια.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἂν ἀναφερθῇ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ θὰ δύνανται νὰ φέρῃ ψάρια;

Α. Μάρκου. Δὲν θὰ τὸν συμφέρῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν βλέπω δικαιολογημένην τὴν ἀντίρρησιν των. Τὸ προνόμιον τὸ δίδομεν ὄχι διὰ τὸν βακαλάον.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ κεφάλαιον διὰ τὸν βακαλάον τὸ ἐβάλαμε ἐμεῖς. Ἔχομεν εἰς τὰς χεῖρας δύο χιλιάδας λίρας ἐγγύησιν καὶ δὲν πρέπει νὰ τοῦ δώσωμεν εὐκαιρίαν νὰ ἀποστῇ μὲ τροποποιήσεις. Σᾶς δίδω πᾶσαν ὑπόσχεσιν νὰ διαπραγματευθῶ τὸ ζήτημα. Μὴ λησμονῆτε δὲ ὅτι ἀπὸ τὰς ἄλλας τροποιήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐδέχθη τὰ 9|10.

Γ. Σακαλῆς. Καὶ διὰ τοὺς εἰσαγωγεῖς ἁλιπάστων ἐν Πειραιεῖ γεννᾶται τὸ ἴδιον ζήτημα ἐκ τυχὸν παραχωρήσεως προνομίων κατεργασίας ἁλιπάστων ἐν Ἑλλάδι.

Α. Μάρκου. Πολὺ περισσότερον ἐνδιαφέρονται αἱ Πάτραι.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Καὶ ἐγὼ ἐνδιαφέρομαι διὰ τὰς Πάτρας καὶ σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι θὰ προτείνω εἰς τὸν ἀνάδοχον τὴν ἀπάλειψιν τοῦ κεφαλαίου.

Ε. Πριμίδης. Ἅμα δὲν ὑπάρχει ἀτέλεια δὲν ὑπάρχει ζήτημα.

Α. Μάρκου. Ἅμα δὲν ἔχει ἀτέλειαν εἰσαγωγῆς εἰμεθα σύμφωνοι.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δηλῶ ὅτι δὲν δίδεται καμμία ἀτέλεια.

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν 3 τροπολογίας του ἃς παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὰς ἀποδεχθῇ ὁ ἀνάδοχος. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου 5 ὅσον ἀφορᾷ τὰς τονάρας. Ἡ δευτέρα προνοεῖ νὰ μὴ ἐμποδίζεται ἡ ἁλιεία τῶν κόλπων ἀπὸ τοὺς ἐλευθέρους ἁλιεῖς καὶ ἡ τρίτη ὅπως ἡ ζώνη τῶν τριῶν μιλίων ἐπεκταθῇ καὶ διὰ τὴν Κρήτην.

Γ. Σακαλῆς. Καὶ οἱ ἁλιεῖς, ἐκτὸς τῶν εἰσαγωγέων βακαλάου, ἔχουν κάποιους φόβους λόγῳ τῶν πλωνεκτημάτων τὰ ὁποῖα παρέχονται εἰς τὴν ἑταιρείαν καὶ ἰδίως τῶν ἀτελειῶν, ζητοῦν δὲ νὰ δοθοῦν καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτέλειαι.

Ἐπίσης ζητοῦν ὅπως ὁ Σαρωνικὸς ὁλόκληρος ἀποτελέσῃ μόνιμα τῶν Ἑλλήνων ἁλιέων.

Ἤθελον τέλος παρακαλέσει τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὅπως τεθῇ διάταξις κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου θὰ γίνῃ διὰ διατάγματος.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δηλοῖ ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὰς ἀνωτέρω συστάσεις.

Ὁμοίως δηλοῖ ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του σύστασιν τοῦ κ. Π. Τσαλδάρη περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς κατὰ σύμβασιν ἁλιείας καὶ εἰς τὸν Ἀργολικὸν κόλπον.

Ἐπιφέρουν ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. **Γ. Σακαλῆς** καὶ **Θ. Χαβίνης** ἃς ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑπόσχεται νὰ μελετήσῃ.

Εἰς σύστασιν τοῦ κ. **Χ Ζουμῆ** περὶ μὴ ἐπεξεργασίας τοῦ βακαλάου δι' ὡρισμένων χημικῶν μέσων ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) παρακαλεῖ τὸν συνάδελφόν του ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς ὅπως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι του ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ τῷ γνωρίσῃ σχετικῶς.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης** παρατηρεῖ ὅτι ἐνῷ διὰ τῶν τροποποιήσεων ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ἁλιεία εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 3 μιλίων ἀπὸ τῶν ἀκτῶν, προκειμένου περὶ τῆς Νήσου Κρήτης ἡ ἀπαγορευτικὴ αὕτη ζώνη περιορίζεται καὶ εἰς ἓν καὶ ἥμισυ μιλιον.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐξηγεῖ ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ βαθύτης τῶν ὑδάτων εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Κρήτης δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἁλιεῖς νὰ προχωροῦν πέραν τοῦ ἑνὸς μιλίου.

Εἰς παρατήρησιν τοῦ κ. **Γ. Κοκκινάκη** ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς, ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) δηλοῖ ὅτι θὰ θέσῃ ὑπ' ὄψει τοῦ ἀναδόχου καὶ τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλει οὗτος ἀποδεχθῇ τὴν σχετικὴν τροποίησιν.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** ἐρωτᾷ ἐὰν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀναδόχου, κινηταὶ καὶ ἀκίνητοι, θὰ περιέλθουν εἰς τὸ Κράτος.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ κ. **Π. Βουρλούμη** (Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὅτι θὰ περιέλθουν ἐξ αὐτῶν τὰ δίκτυα, αἱ ἀποθῆκαι, αἱ ἁλιευτικαὶ ἐγκαταστάσεις, πάντως ἐν καλῇ καταστάσει οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ ἐργοστάσια, ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** παρατηρεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν σχετικοὶ προυπολογισμοὶ καὶ σχέδια οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ καλύβας μόνον εὐτελοῦς ἀξίας.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἐγκαταστάσεις αὗται θὰ καταγραφοῦν.

Πρὸς τούτοις ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι πολὺ ἀόριστοι αἱ καθιερούμεναι ὑποχρεώσεις τοῦ ἀναδόχου πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῶν λιμένων.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐξηγεῖ ὅτι ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς δαπάνην 100.000 δραχ. ἐτησίως διὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τοῦτον.

Ὁ κ. **Γ. Γερογιάννης** ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἵδρυσιν ἐν Πρεβέζῃ πρακτικῆς σχολῆς ἁλιείας, ἡ λειτουργία τῆς ὁποίας θέλει ἐπιτρέψει, ὡς λέγει, τὴν μόρφωσιν ὄχι μόνον εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν ἀλλὰ καὶ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἁλιέων συγχρονισμένων.

Ὁ κ. **Σ. Σακελλαρίου** ἐπαναλαμβάνει τὴν σύστασιν τοῦ κ. Σακαλῆ περὶ παροχῆς ἀτελείας εἰς τοὺς ἁλιευτικοὺς συνεταιρισμούς, οἱ ὁποῖοι, ὡς λέγει, δὲν ὑπερβαίνουν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα τοὺς τρεῖς.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς συζητουμένης συμβάσεως καὶ προσθέτει ὅτι ὅταν θὰ ἀπορασισθῇ ἡ παροχὴ τῆς αἰτουμένης ἀτελείας θὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ νόμου.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάκης** ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 20, συνιστῶν τὴν λῆψιν προστατευτικῶν τινων μέτρων ὑπὲρ τῶν ἁλιέων τῆς λίμνης «Ἁγίου Βασιλείου», παρατηρήσεις ἃς, λέγει, ἀπεδέχθη καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ἀπαντᾷ ὅτι λαμβάνει ὑπὸ σημείωσιν τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἵνα τὰς θέσῃ ὑπ' ὄψει τοῦ ἀναδόχου.

Α. Παπαθανάσης. Τὸ μέρος τῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς, κύριοι βουλευταί, εἶναι τὸ δεύτερον τὸ ἀφορὸν τὴν ἁλιείαν ἀνοικτῆς θαλάσσης. Εἶναι πρόδηλον ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως δὲν παρέχεται ἀποκλειστικὸν δικαίωμα εἰς τὴν Ἑταιρείαν, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς αὐτὴν ὑποχρέωσις τῆς εἰσαγωγῆς δύο ζευγῶν ἀτμοκινήτων σκαφῶν προμηθειῶν δικτύων οὐδὲν εἰσφέρει διότι παρ' ἡμῖν λειτουργοῦν ἤδη 50 ζεύγη τοιούτων, ἅτινα καὶ τὴν παραγωγὴν ηὔξησαν σπουδαίως καὶ τὴν ἁλιείαν εὐεργετοῦν, οὕτως ὥστε κατώρθωσαν νὰ ἐκτοπίσουν τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκμεταλλευομένους τὰς Ἑλληνικὰς Θαλάσσας Ἰταλοὺς ἁλιεῖς. Ἀλλ' ὑπάρχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 ἥτις ἐνδέχεται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς μειώσεις ἁλιείας εἰς τὰς ἐξόδους τῆς λιμνοθαλάσσης Μεσολογγίου, κατὰ τρόπον ὄχι μόνον τὴν παραγωγικότητα καὶ ὑπόστασιν αὐτῶν δυναμένην νὰ βλάψῃ σπουδαίως καὶ νὰ ἀφήνῃ ἐκθέτους εἰς τὴν πεῖναν ἑκατοντάδας ἁλιέων, ἀλλὰ καὶ ἀξιώσεις ἐνδεχομένας ἐκ μέρους αὐτῶν νὰ στηρίξῃ. Διὰ τοῦτο νομίζω πρέπει ρητῶς ν' ἀπαγορευθῇ ἡ ἁλιεία ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σκύου μέχρι τοῦ Ἀχελώου εἰς ἀκτῖνα τριῶν χιλιομέτρων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν πρέπει να νοηθῇ ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἁλιεύουν πλησίον τῆς λιμνοθαλάσσης Μεσολογγίου, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ προβλέψωμεν νὰ τὸ κανονίσωμεν διὰ Διαταγμάτων.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως Συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δημ. Κολύμβα περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐργοστασίων καὶ ἐγκαταστάσεων.

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται ἡ ἀπὸ 31 Μαΐου 1929 σύμβασις ἐξ ἄρθρων 46 μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δημ. Κολύμβα ἐχουσα ὡς ἕπεται.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τῆς Α. Ε. τοῦ κ. Παναγῆ Βουρλούμη Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐνεργοῦντος ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κ. Δημητρίου Κολύμβα, κατοίκου Πειραιῶς, συνωμολογήθησαν τὰ ἑξῆς ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως.

Ἄρθρον 1.

Παραχωρεῖται εἰς τὸν κ. Δημήτριον Κολύμβαν

α') τὸ εἰς ὡρισμένα σημεῖα τῶν Ἑλληνικῶν ἀκτῶν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐγκαταστάσεως μεγάλων δικτύων τονναρῶν (tonnares, madragues) πρὸς ἁλιείαν τῶν τόννων καὶ λοιπῶν συγγενῶν ἰχθύων.

β') τὸ δικαίωμα τῆς ἁλιείας ἀνοικτῆς θαλάσσης διὰ μηχανοκινήτων ἁλιευτικῶν πλοίων (chalutiers) τῆς ἐγκατα-

στάσεως βιομηχανιῶν ἐργοστασίων κατεργασίας ἰχθύων καὶ τῆς ἱδρύσεως ἁλιευτικοῦ λιμένος (port de pêche).

γ') ἡ ἐκμετάλλευσις δημοσίων λιμνῶν καὶ

δ') τὸ δικαίωμα ἐγκαταστάσεως ἐργοστασίων κατεργασίας βακαλάου.

Αἱ παραχωρήσεις αὗται γίνονται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 2.

Ὁ ἀνωτέρω συμβαλλόμενος μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ οἱ ἐκδοχεῖς τούτου ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως τῆς παρούσης καταρτίσωσιν ἀνώνυμον κατὰ μετοχὰς Ἑλληνικὴν ἑταιρείαν, ἐδρεύουσαν ἐν Ἑλλάδι, μὲ ἀρχικὸν καταβεβλημένον κεφάλαιον διακοσίων χιλιάδων λιρῶν Ἀγγλίας (Α. Α. 200.000) δυνάμενον ν' αὐξηθῇ μέχρι τετρακοσίων χιλιάδων λιρῶν Ἀγγλίας (Α.Α. 400.000) ἢ καὶ περισσοτέρων ἀναλόγως τῶν παρουσιασθησομένων ἀναγκῶν, τις ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ παροῦσα σύμβασις θεωρεῖται ὡς μὴ ἰσχύουσα.

Ἁλιεία τόννων διὰ τονναρῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της μεταχαλοῦσα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰδικούς, ἀπασχοληθέντας εἰς τὴν ἁλιείαν τῶν τόννων διὰ τονναρῶν νὰ ποιήσηται ἐρεύνας διὰ καταλλήλων πλοίων ἢ ὅπως ἄλλως ἡ πεῖρα ἀπαιτεῖ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας καὶ ἀκτὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν σημαντικῶν διαβάσεων ἢ συγκεντρώσεων τόννων καὶ λοιπῶν συγγενῶν ἰχθύων.

Αἱ ἔρευναι αὗται δύνανται νὰ διεξαχθοῦν ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς ἑταιρείας κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων αὕτη ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἐνήμερον περὶ τῆς πορείας αὐτῶν τὴν ὑπηρεσίαν Ἁλιείας.

Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἐκ τῶν ἐρευνῶν της πεισθῇ ὅτι ἕνεκα ἐλλείψεως σημαντικῶν διαβάσεων τόννων δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιτυχὴς ἐγκατάστασις καὶ ἐκμετάλλευσις τονναρῶν ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ τριετοῦς διαστήματος τῶν ἐρευνῶν, ὁπότε τὸ τμῆμα τῆς παρούσης συμβάσεως τὸ ἀφορῶν τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τονναρῶν θεωρεῖται αὐτοδικαίως μὴ ἰσχύον. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐντὸς πάντοτε τῆς τασσομένης τριετοῦς προθεσμίας ὀφείλει νὰ ὑποβείξῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πέντε (5) κατ' ἀνώτατον ὅριον σημεῖα ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν παραλίων, ἐφ' ὧν θὰ ἔχῃ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μεγάλων δικτύων τονναρῶν ἢ παρομοίων μονίμων ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀναφερομένην ἁλιείαν τῶν τόννων καὶ λοιπῶν συγγενῶν ἰχθύων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Ἑταιρεία δικαιοῦται ὡσαύτως νὰ ὑποδείξῃ ὡρισμένα σημεῖα πρὸς ἵδρυσιν εἰδικῶν ἐργοστασίων, διὰ τὴν βιομηχανικὴν συσκευασίαν καὶ τὴν διατήρησιν κατὰ διαφόρους τρόπους τῶν ἁλιευομένων ἑκάστοτε ποσοτήτων ἰχθύων. Τὰ ἐργοστάσια ταῦτα δύνανται νὰ ἱδρυθῶσι καὶ μακρὰν τῶν τονναρῶν, ὁπου-δήποτε εὐκολύνεται ἡ Ἑταιρεία. Τὰ ἀναγκαιοῦντα γήπεδα ἂν ἀνήκουν εἰς τὸ Δημόσιον δύνανται νὰ παραχωρηθοῦν εἰς τὴν Ἑταιρείαν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ὁριζομένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ἀντιπροσώπων τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἁλιείας, Δημοσίων Ἔργων καὶ Κτημάτων καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας. Ὡς ἐπιδιαιτητὴς διὰ τε τὸ Δημόσιον καὶ τὴν Ἑταιρείαν ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἡ δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ προσφυγὴ δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθισταμένης μετὰ τὸ τρίμηνον τελεσιδίκου.

Ἂν τὰ γήπεδα εἶνε ἰδιωτικὰ δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι κατὰ τὰς περιφερείας σχετικὰς διατάξεις.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Βιομηχανίας, ἐνισχυομένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, τοῦ Τμηματάρχου καὶ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἁλιείας, εἰς ὃ δικαιοῦται νὰ παραστῇ ἄνευ ψήφου καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπορρίψῃ ὑποδειχθησόμενον σημεῖον, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεων πρόκειται νὰ παρεμποδισθῶσι συγκοινωνίαι ἢ ἄλλα σημαντικὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου. Ἅμα ὅμως τῇ ἐκλείψει τῶν αἰτιῶν τούτων, τὸ σημεῖον δέον νὰ παραχωρηθῇ τῇ αἰτήσει τῆς Ἑταιρείας.

Ἄρθρον 5.

Ἐὰν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὑποδειχθησομένων σημείων ὡς αὐτὴ καθορίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου 11 περιλαμβάνονται ὑννεῖα ἐκ τῶν ἤδη ἐνοικιασμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ταῦτα μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τρεχούσης ἐνοικιάσεως θεωροῦνται ὡς μὴ ὑπάρχοντα.

Ἄρθρον 6.

Τὸ δικαίωμα τῆς καρπώσεως τῶν ὑποδειχθησομένων σημείων διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν τονναρῶν ὁρίζεται τεσσαρακονταετές, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ χρόνου τῶν δοκιμαστικῶν ἐρευνῶν. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ τεσσαρακονταετοῦς τούτου διαστήματος ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν τονναρῶν μετὰ τῶν παρατημάτων αὐτῶν (κτιρίων, λέμβων κλπ.) περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἄνευ οἱασδήποτε ἀξιώσεως τῆς Ἑταιρείας πρὸς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν. Τὸ αὐτὸ θέλει συμβῇ ἐὰν ἡ Ἑταιρεία κηρυχθῇ ἔκπτωτος.

Ἄρθρον 7.

Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἑκάστης τονναρᾶς ἡ Ἑταιρεία ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἁλιείας πλήρεις σχεδιάγραμμα τῶν ἐγκαταστάσεων, ἤτοι ὁλικὸν μῆκος τῆς τονναρᾶς καὶ τῆς οὐρᾶς αὐτῆς, ἐπισήμανσιν τῆς θέσεως τοῦ σώματος (κλπ.).

Ὡσαύτως περιγραφὴν τῶν ἐξυπηρετούντων ταύτας σκαφῶν.

Ἄρθρον 8.

Οἱ βρόχοι τῶν δικτύων τοῦ σώματος καὶ τῶν θωμαπίων, θέλουσιν ἔχει ἐλάχιστον μῆκος πλευρᾶς 25 ἑκατοστομέτρων, ὄντες τετράγωνοι πλὴν τοῦ θωμαπίου τοῦ θανάτου, οἵτινες δύνανται νὰ ἔχωσι μῆκος πλευρᾶς τοὐλάχιστον 20 ἑκατοστόμετρα. Τὰ μήκη ταῦτα μετροῦνται ἀπὸ κόμβου εἰς κόμβον, τῶν δικτύων ὄντων βεβρεγμένων.

Ἄρθρον 9.

Τὰ δίκτυα ταῦτα θέλουσι συγκρατεῖσθαι δι' ἀγκυρῶν καὶ γενικῶς διὰ στηριγμάτων μεταλλίνων. Ἡ χρῆσις πετρῶν ἀπαγορεύεται, ἐκτὸς ὡρισμένων περιπτώσεων μετὰ εἰδικὴν τῆς ὑπηρεσίας Ἁλιείας ἄδειαν.

Ἄρθρον 10.

Ἐὰν ἡ ἄκρα τῆς οὐρᾶς θέλει εἶσθαι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, τοῦτο θέλει ἐμφαίνεσθαι διὰ σημαντῆρος κτιστοῦ ὕψους 2 τοὐλάχιστον μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Ἐπὶ τοῦ σημαντῆρος θέλουσιν εἶσθαι δύο δίσκοι κυκλικοί, διαμέτρου 50 ἑκατοστομέτρων ἕκαστος.

Ὁ ἀνώτερος θέλει εἶσθαι λευκός, ὁ κατώτερος ἐρυθρός. Ἡμέραν καὶ νύκτα τὸ ἐπάκριον σῶμα τῆς τονναρᾶς θὰ ἐπισημαίνηται διὰ σκάφους ἐπ' ἀγκύρα, ἔχοντος ἴστὸν 5 μέτρα.

Τὸ πλοῖον τοῦτο θέλει δεικνύῃ τὴν μὲν ἡμέραν δύο σφαίρας διαμέτρου 50 ἑκατοστομέτρων ἑκάστη, ἀφιστωμένας ἀλλήλων διὰ καθέτου διαστήματος 2 μέτρων. Ἡ ἀνωτέρα θὰ εἶναι λευκή, ἡ κατωτέρα ἐρυθρά. Τὴν δὲ νύκτα. Δύο φῶτα μὲ ὀπτικὸν 30 ἑκατοστομέτρων, φωτίζοντα ὅλον τὸν ὁρίζοντα καὶ χωριζόμενα ἀλλήλων διὰ καθέτου διαστήματος 2 μέτρων. Τὸ ἀνώτερον φῶς λευκόν, τὸ κάτω ἐρυθρόν.

Τὸ ἐπ' ἀγκύρᾳ σκάφος δύναται ν' ἀντικατασταθῇ διὰ πλωτοῦ σημαντῆρος (bouée - balise) μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 11.

Καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπὶ τῇ εἰδικῇ αἰτήσει τῆς Ἑταιρείας θὰ ὁρίζηται αὕτη διὰ Π. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δύο τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τοῦ καταλλήλου πρὸς τοποθέτησιν τῶν δικτύων χρόνου, ζώνη προστασίας. Τὰ ὅρια τῆς ζώνης ταύτης ὁρίζονται κατ' ἀνώτατον ὅριον 4000 μέτρα καὶ κατώτερον 3000 μέτρα πρὸς τὸ μέρος τῆς προελεύσεως τῶν ἰχθύων (en amont) καὶ 1000 μ. πρὸς τὸ ἀντίθετον (en aval) τοῦ σημείου τῆς συναντήσεως τῆς οὐρᾶς τῆς γῆς μετὰ τοῦ σώματος τῆς τονναρᾶς.

Τὸ ἐπάκριον σῶμα τῆς τονναρᾶς δὲν δύναται ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς κατὰ κάθετον διεύθυνσιν περισσότερον τῶν τριῶν μιλίων.

Δύναται νὰ ὁρισθῇ ζώνη προστασίας ἀπὸ τοῦ ἐπακρίου σώματος πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν, ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐξιχθῇ πέραν τῶν 3 μιλίων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς. Ἐν τῇ, ὡς ἄνω, ὁριζομένῃ ζώνῃ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐνεργείας τῆς τονναρᾶς ἀπαγορεύεται τόσον εἰς τὴν Ἑταιρείαν, ὅσον καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ἁλιεῖς ν' ἁλιεύωσι δι' οἱουδήποτε μέσου. Οὐδόλως ὅμως θὰ κωλύηται ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν τυχὸν ἐν τῇ ὅλῃ περιοχῇ εὑρισκομένων ἰχθυοτροφείων.

Τὰ ὅρια τῆς ζώνης προστασίας καθὼς καὶ τὰ τοῦ κυρίου ἐπακρίου σώματος τῆς τονναρᾶς δέον νὰ ὦσιν ἐπισεσημασμένα διὰ τῶν σημείων, τὰ ὁποῖα ὁρίζει τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 9, 10 καὶ 11 δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι διὰ Π. Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας, προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῶσι νεώτεραι τυχὸν μέθοδοι ἁλιείας διὰ τονναρῶν.

Ἄρθρον 12.

Ἐπὶ τῶν ἁλιευομένων διὰ τονναρῶν ἰχθύων ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ πρὸς τὸ Δημόσιον δικαίωμα ἁλιείας ἐκ πεντήκοντα (50) δραχμῶν κατὰ ἑκατὸν (100) ὀκάδας ἰχθύων καθαροῦ βάρους. Διὰ δὲ τὰ ἁλιευόμενα ἐτησίως ποσά, τὰ πέραν τῶν 500 χιλιάδων ὀκάδων ἑκατὸν (100) δραχμὰς κατὰ 100 ὀκάδας.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως τηρῇ ἴδιον λογαριασμὸν τῆς ἁλιείας διὰ τονναρῶν, τὸ δὲ Δημόσιον, πλὴν τοῦ εἰς αὐτὸ καταβαλλομένου, κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον, δικαιώματος, θὰ μετέχῃ μετὰ τὴν πάροδον δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἑταιρείας εἰς τὰ ἐκ τῆς ἁλιείας ταύτης καθαρὰ κέρδη αὐτῆς ὡς ἑξῆς : Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν παντὸς ἐξόδου ἐκμεταλλεύσεως θὰ ἐκπίπτωνται: α') Δέκα τοῖς ἑκατὸν (10 ο)ο) πρὸς σχηματισμὸν ταμιευτικοῦ ἀποθεματικοῦ. β') Βιομηχανικὸν κέρδος τῆς Ἑταιρείας δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (15 ο)ο) ἐπὶ τοῦ ἀπησχολημένου εἰς τὸν κλάδον τοῦτον κεφαλαίου καὶ ἐκ τοῦ ἀπομένοντος θὰ λαμβάνῃ τὸ Δημόσιον ὡς συμμετοχὴν τὰ εἴκοσι πέντε ἑκατοστὰ μέχρι ποσοῦ κερδῶν 1.500.000 δραχμῶν, τὰ τεσσαράκοντα δὲ ἑκατοστὰ ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου ἀπὸ 1. 500.000 καὶ ἐπέκεινα.

Ἡ συμμετοχὴ αὕτη τοῦ Δημοσίου εἶνε ἄσχετος πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 28 κανονιζομένην.

Ἄρθρον 13.

Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς τριετοῦς προθεσμίας τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν ἐγκαταστήσῃ μίαν τονναρὰν καὶ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν δύο τοιαύτας καὶ κατορθώσῃ νὰ ἁλιεύῃ τριακοσίας (300) τοὐλάχιστον χιλιάδας ὀκάδας ἰχθύων ἐτησίως, τὸ Δημόσιον δὲν δύναται ἐπὶ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης νὰ παραχωρήσῃ εἰς οὐδένα ἄλλον τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκαταστάσεως τονναρῶν. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εὑρεθῶσι καὶ ἕτερα σημαντικά, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας σημεῖα διαβάσεως (περάσματα) τόννων τὸ Δημόσιον δύναται νὰ καλῇ τὴν Ἑταιρείαν νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ εἰς ταῦτα τονναρᾶς. Ἐὰν δὲ ἡ Ἑταιρεία δὲν ἀποδεχθῇ τὴν πρόσκλησιν καὶ δὲν ἀρξηται ἐντὸς ἔτους ἀπὸ ταύτης νὰ ἐγκαθιστᾷ τὰς ὑποδειχθείσας τονάρας, τὸ Δημόσιον δικαιοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἄνω δεκαετίας εἰς ἕτερα πρόσωπα.

Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὰ μὴ χρησιμοποιηθέντα σημεῖα ἐκ τῶν πέντε ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑποδειχθέντων.

Ἄρθρον 14.

Ἡ Ἑταιρεία δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς αὐτὴν παραχώρησιν τοῦ δικαιώματος ἱδρύσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ὀστρεοτροφείων καὶ μυτιλοτροφείων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἰσχύσουν ἀναλόγως αἱ σχετικαὶ περὶ τονναρῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 4, 5 καὶ 6 διατάξεις τῆς παρούσης, τῶν λεπτομερειῶν κανονιζομένων διὰ Π. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας.

Ἁλιεία ἀνοικτῆς θαλάσσης.

Ἄρθρον 15.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς συστάσεώς της φέρῃ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς 2 ζεύγη μηχανοκινήτων ἁλιευτικῶν πλοίων (chalutiers) πρὸς δοκιμαστικὴν ἔναρξιν τῆς ἁλιείας ἀνοικτῆς θαλάσσης, ἰδίᾳ α') εἰς τὴν μεταξὺ τῶν παραλίων Θράκης, Μακεδονίας, Εὐβοίας καὶ τῶν νήσων Σκύρου καὶ Σκοπέλου θαλασσίαν περιοχὴν καὶ β') εἰς τὴν νοτίως τῆς Κρήτης τοιαύτην ἢ καὶ ἄλλαχοῦ ὁπουδήποτε ἤθελε κρίνῃ αὐτὴ συμφέρον.

Πρὸς ἐνέργειαν ἐρευνῶν ὀφείλει νὰ μεταχαλέσῃ ἀλλοδαπούς εἰδικοὺς ἢ πρακτικοὺς ἁλιεῖς, ἀσχοληθέντας εἰδικῶς εἰς τὴν ἁλιείαν ἀνοικτῆς θαλάσσης.

Ἐντὸς δὲ τριετίας ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ὑποχρεοῦται ὅπως τὰ ἁλιευτικὰ πλοῖα μετὰ πλήρους ἐξαρτήσεως καταλλήλων δικτύων καὶ τελείας ἐγκαταστάσεως ψυκτικῶν συσκευῶν διὰ τὴν ἀναλλοίωτον πολυήμερον διατήρησιν τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων αὐξήσῃ ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν ἀναγκῶν της, ἵνα ὀργανώσῃ πλήρως καὶ συστηματικῶς τὴν μεγάλην ἁλιείαν ἀνοικτῆς θαλάσσης. Τὰ ἁλιευτικὰ πλοῖα, αἱ συσκευαὶ τῶν δικτύων καὶ ψυκτικῶν μηχανῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 16.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἁλιεία ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μιλίου ἀπὸ τῶν ἀκτῶν γενικῶς ὡς καὶ εἰς τοὺς κόλπους 1) Ἀμβρακικόν, 2) Εὐβοϊκὸν καὶ Μαλιακόν, 3) Παγασητικόν, 4) Κορινθιακόν, 5) Θεσσαλονίκης ἔσωθεν Μεγάλου Καραμπουρνοῦ καὶ ἐν γένει εἰς τὰς περιοχάς, περὶ τῶν ὁποίων, πρὸς προστασίαν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς, θέλουν προβλέπει τὰ συμφώνως τῷ νόμῳ ἐκδιδόμενα σχετικὰ Διατάγματα.

Ἄρθρον 17.

Εἰς τὴν διὰ τῶν ρηθέντων πλοίων ἁλιείαν ἀνοικτῆς θαλάσσης περιλαμβάνεται ὄχι μόνον ἡ διὰ συρομένων δικτύων, ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ παντὸς ἑτέρου ἐπιτρεπομένου μέσου ἁλιεία τῶν μεταναστευτικῶν καὶ λοιπῶν ἰχθύων.

Ἄρθρον 18.

Ἡ Ἑταιρεία δικαιοῦται ὅπως ὑποδείξῃ ὡρισμένα σημεῖα ἐπὶ ἑλληνικῶν ἀκτῶν μετ' ἀνάλογου περὶ αὐτὰ ἐκτάσεως, ἐφ' ὧν θέλει προβῇ εἰς τὴν κατασκευὴν ἁλιευτικοῦ λιμένος (port de pêche) καὶ τὴν ἵδρυσιν εἰδικῶν ἐργοστασίων βιομηχανικῆς κατὰ διαφόρους τρόπους κατεργασίας τῶν ἁλι-

ευομένων ιχθύων. Ἐν τῷ λιμένι τούτῳ θέλει κατασκευάσῃ ἐγκαταστάσεις ἀσφαλοῦς ἐλλιμενισμοῦ, ἀνεφοδιασμοῦ καὶ ἀνθρακεύσεως τῶν πλοίων της, ἐπισκευῆς τῶν δικτύων της καὶ ἀποθηκεύσεως παντὸς χρησίμου αὐτῇ ὑλικοῦ.

Ὡσαύτως δύναται νὰ ἱδρύσῃ ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν ἀνσγκῶν της ἁλιευτικὸν συνοικισμὸν μετὰ τῶν σχετικῶν παρακολουθημάτων του. Παρὰ τὸν ἁλιευτικὸν τοῦτον λιμένα εἴτε εἰς οἱοδήποτε ἄλλο κατάλληλον αὐτῇ σημεῖον δικαιοῦται νὰ ἱδρύσῃ τὰ ἐργοστάσια τῆς βιομηχανικῆς κατεργασίας τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων. Ἡ ἀκτὴ καὶ τὰ γήπεδα ἔνθα, θὰ κατασκευασθοῦν ὁ ἁλιευτικὸς λιμὴν, τὰ ἐργοστάσια βιομηχανικῆς κατεργασίας τῶν ἰχθύων καὶ ἐν γένει αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑταιρείας θὰ ἐκλεγοῦν κοινῇ συνεννοήσει τῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ ἁπασῶν τῶν διατάξεων καὶ περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 19.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος παράσχῃ εἰς τούτους τὰ ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια εἰς μακροπρόθεσμα χρεωλυτικὰ δάνεια καὶ κατασκευάσῃ διὰ λογαριασμόν των εἰς τὰς πόλεις ταύτας προτύπους ἰχθυαγορὰς μὲ ἐγκαταστάσεις καθαριότητος, τεχνικῆς ψύξεως κ.λπ.

Ἄρθρον 20.

Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἔχῃ ἐν ἐνεργείᾳ ἓξ ζεύγη μηχανοκινήτων ἁλιευτικῶν πλοίων (chalutiers), τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μὴ συνάψῃ μεθ' οἱουδήποτε ἄλλου παρομοίαν σύμβασιν ἁλιείας ἀνοικτῆς θαλάσσης.

Ἐκμετάλλευσις λιμνῶν.

Ἄρθρον 21

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς Ἑταιρείας, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, ἐκμισθοῦται εἰς αὐτὴν ἡ ἁλιευτικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ἑξῆς ἰχθυοτρόφων ὑδάτων τοῦ Δημοσίου:

1) τῆς λίμνης «Ἁγίου Βασιλείου» περιφερείας Ἀγκαδᾶ καὶ

2) τῆς λίμνης «Μπεσικίων» περιφερείας Ἀγκαδᾶ.

Ἡ διάρκεια τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἐκμεταλλεύσεως ὁρίζεται εἰκοσιπενταετὴς καὶ ἄρχεται διὰ μὲν τὴν λίμνην τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἕνα μῆνα μετὰ τὴν περὶ τούτου αἴτησιν τῆς Ἑταιρείας, διὰ δὲ τὴν λίμνην Μπεσικίων εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑφισταμένης ἐνοικιάσεως.

Ἄρθρον 22.

Ἡ Ἑταιρεία διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὡς ἄνω λιμνῶν θὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Δημόσιον ἐτήσιον μίσθωμα, πληρωτέον εἰς δύο δόσεις καὶ κανονιζόμενον ὡς ἑξῆς:

1) Διὰ τὴν λίμνην Ἁγίου Βασιλείου τὸ μεῖζον τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν πραγματοποιηθεισῶν ἐκ τῆς λίμνης ταύτης ἐτησίων εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου, ἤτοι δραχμὰς 1.750.000.—

2) Διὰ τὴν λίμνην Μπεσικίων, ἧς ἡ τρέχουσα ἐνοικίασις συνετελέσθη τὸ 1926, τὸ ἤδη εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ Δημοσίου μίσθωμα, ἤτοι δραχμὰς 1.240.000.—

Τὰ ὡς ἄνω μισθώματα καθορίζονται οὕτω διὰ τὸ πρῶτον ἔτος βάσει τῆς σημερινῆς τιμῆς τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ νομίσματος (ἤτοι Α. Α. 1=375 δρχ.) καὶ θὰ αὐξομειώνωνται διὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἀναλόγως ἐνδεχομένων αὐξομειώσεων τῆς μέσης ἐτησίας τιμῆς τοῦ νομίσματος ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὡς ἄνω βάσιν, λαμβανομένην ὡς ἄνω τιμὴν σταθεροποιήσεως.

Ἄρθρον 23.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως ἑκάστης λίμνης παρακαταθέτῃ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἀνὰ δέκα χιλιάδας λίρας Ἀγγλίας (Α. Α. 10.000) δι' ἑκάστην λίμνην πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς αὐτὰς τεχνικῶν ἔργων καὶ ἐφαρμογὴν ἐν γένει μέτρων βελτιώσεως τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς των.

Τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα καὶ τὰ ληφθησόμενα μέτρα βελτιώσεως ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον μετὰ ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ ἐν τῇ προόδῳ τῆς ἐκτελέσεως των θ' ἀποδίδῃ τῇ Ἑταιρείᾳ ποσοστιαίως δι' ἐντολῶν του πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀνάλογα ποσὰ ἐκ τῆς ὡς ἄνω παρακαταθήκης. Τὸ τυχὸν περισσεῦον ποσὸν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἔργων ἐπιστρέφεται τῇ Ἑταιρείᾳ.

Ἄρθρον 24.

Διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκπόνησιν τῶν ὡς ἄνω ἔργων ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως μεταπαλέσῃ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας ἢ τεχνικοὺς ὅπως ὑποδείξουν τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα καὶ ληφθησόμενα μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς τῶν λιμνῶν. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦται ὅπως διατηρήσῃ ἐπὶ τετραετίαν τοὐλάχιστον ἀλλοδαπὸν ἰχθυολόγον μετὰ πεπειραμένων βοηθῶν πρὸς ἀρτίαν καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐφαρμοζόμενα συστήματα ἐκμεταλλεύσεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω παραχωρουμένων αὐτῇ ἰχθυοτροφείων.

Ἄρθρον 25.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἱδρύσῃ, εἰς ὃ σημεῖον ἤθελεν ὑποδείξῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἰχθυοτροφικὸν σταθμὸν γλυκέων ὑδάτων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λειτουργούντων ὁμοίων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων καὶ προϋπολογισμῶν ἐγκριθησομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἅπασαι αἱ δαπάναι ἱδρύσεως προσωπικοῦ καὶ λειτουργίας ἐν γένει τοῦ σταθμοῦ βαρύνουν τὴν Ἑταιρείαν. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως θὰ ἔχῃ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ σταθμοῦ, δυναμένου νὰ χρησιμοποιῆται ὡς ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἁλιείας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πειραμάτων καὶ σπουδῶν ἐν γένει ὠφελίμων εἰς τὴν ἁλιείαν καὶ ἰχθυοτροφίαν.

Διὰ τοῦ σταθμοῦ τούτου ἡ Ἑταιρεία θέλει ἐμπλουτίζει τὰ ἐκμισθούμενα αὐτῇ ἰχθυοτρόφα ὕδατα. Ὑποχρεοῦται ὡσαύτως μετὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τούτων νὰ χορηγῇ τῇ ὑποδείξει τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἐμπλουτισμὸν καὶ τῶν λοιπῶν Δημοσίων ἰχθυοτροφείων γόνον ἰχθύων ἢ ἄλλους ζῶντας ἰχθῦς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπαραγωγῆς ἐπὶ κατεβολῇ τῆς ἀξίας αὐτῶν, καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἱδρυθησόμενος σταθμὸς ἅμα τῇ λήξει τῆς μισθώσεως τῶν ἐκχορηγηθησομένων τῇ Ἑταιρείᾳ λιμνῶν περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀξιώσεως τῆς Ἑταιρείας περὶ ἀποζημιώσεως αὐτῆς κλπ.

Ἄρθρον 26.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργῇ μεταφορὰς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐκλεκτῶν εἰδῶν ἰχθύων γλυκέων ὑδάτων, δυναμένων νὰ ἐγκλιματισθῶσιν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς λίμνας, πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῶν εἰς αὐτὴν παραχωρουμένων. Ποσοστὸν ἑξ' κάστης μεταφορᾶς δύναται αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου νὰ διατίθεται πρὸς ἐμπλουτισμὸν καὶ ἄλλων ἐκ τῶν Δημοσίων λιμνῶν ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀναλόγου δαπάνης, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 27.

Ἡ Ἑταιρεία δικαιοῦται νὰ ἱδρύσῃ εἰς ὃ σημεῖον ἤθελε κριθῇ κατάλληλον βιομηχανικὸν ἐργοστάσιον κατεργασίας καθ' οἱονδήποτε τρόπον τῶν εἰς τὰ παραχωρούμενα αὐτῇ ἰχθυοτρόφα ὕδατα ἁλιευομένων ἰχθύων καὶ ἐγχέλεων. Τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἵδρυσιν τοῦ ἰχθυοτροφικοῦ σταθμοῦ, τῶν ἐργοστασίων καὶ βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεών της γήπεδα θὰ ἐκλεγοῦν κοινῇ συνεννοήσει τῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων καὶ περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης συμβάσεως. Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰ χρησιμοποιηθησόμενα ρέοντα ὕδατα.

Ἄρθρον 28.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἴδιον λογαριασμὸν ἁλιευτικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 21 ἐκμισθουμένων αὐτῇ ἰχθυοτρόφων ὑδάτων, τὸ δὲ Δημόσιον, πλὴν τοῦ εἰς αὐτὸ καταβαλλομένου ἐνοικίου, θὰ συμμετέχῃ ἐπὶ πλέον εἰς τὰ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης κέρδη τῆς Ἑταιρείας ὡς ἑξῆς:

Ἐκ τῶν προκυπτόντων καθαρῶν κερδῶν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν παντὸς ἐξόδου ἐκμεταλλεύσεως, θὰ ἐπιπτωνται: α') ποσὸν μέχρι τοῦ ἑνὸς δεκάτου (1/10) κατ' ἀνώτατον ὅριον πρὸς σχηματισμὸν τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ, β') βιομηχανικὸν κέρδος τῆς Ἑταιρείας δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (15 ο/ο) ἐπὶ τοῦ ἀπασχολημένου ἐν γένει εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς ἁλιείας κεφαλαίου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπομένοντος τὸ Δημόσιον θὰ λαμβάνῃ ὡς συμμετοχήν του ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς Ἑταιρείας διὰ μὲν τὴν πρώτην δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἐκμισθώσεως ἑκάστης λίμνης τὰ εἴκοσι πέντε ἑκατοστὰ (25 ο/ο), διὰ δὲ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς μισθώσεως τὰ πεντήκοντα ἑκατοστὰ (50 ο/ο).

Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον συμμετοχὴ τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη εἶνε ἄσχετος πρὸς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 κανονιζομένην.

Ἄρθρον 29.

Κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Ἑταιρείας καὶ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας θέλει καταρτισθῇ κανονισμὸς καθορίζων τὰ ἐκτελεστέα τεχνικὰ ἔργα καὶ λεπτομέρειας τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἑκάστου ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἐκμισθουμένων ἰχθυοτροφείων, τὰς ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα τῆς Ἑταιρείας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην, τὰς σχέσεις τῆς Ἑταιρείας πρὸς τοὺς ἤδη ἐγκατεστημένους εἰς τὰς ἄνω λίμνας ἁλιεῖς καὶ λοιποὺς παροχθίους κατοίκους καὶ ἐν γένει πᾶσαν λεπτομέρειαν σχέσιν ἔχουσαν πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐκμισθουμένων ἰχθυοτροφείων.

Ἁλιεία θαλασσῶν.

Ἄρθρον 30.

Παρέχεται τῇ Ἑταιρείᾳ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἱδρύσῃ παρὰ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἁλιευτικὸν λιμένα ἢ ὁπουδήποτε ἀλλαχοῦ κρίνει αὐτῇ συμφέρον ἐργοστάσιον κατεργασίας θαλασσίων. Ὑποχρεοῦται ἀφ' ἑτέρου ὅπως ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐργοστασίου ἀρξηται νὰ κατεργάζηται εἰς αὐτὸ θαλασσίων, ὧν δέον νὰ κομίζῃ διὰ μεμισθωμένων ἢ ἰδιοκτήτων αὐτῆς πλοίων ἐκ τῶν τόπων τῆς ἁλιείας.

Ἄρθρον 31.

Ὑποχρεοῦται ὡσαύτως ὅπως ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἐργοστασίου ἀντικαταστήσῃ τὰ μεμισθωμένα ἀτμόπλοια δι' ἰδιοκτήτων τοιούτων, προβαίνουσα εἰς τὴν προμήθειαν δύο τοὐλάχιστον εἰδικῶν διὰ τὴν ἁλιείαν θαλασσῶν πλοίων, ἐφωδιασμένων μὲ κατάλληλα μηχανήματα, ἀποθήκας καὶ λοιπὰ τεχνικὰ μέσα. Ὀφείλει ὡσαύτως ὅπως τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν καὶ πληρώματα τῶν πλοίων ἀντικατασταθῇ ἐντὸς τετραετίας κατὰ τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον δι' Ἑλλήνων. Τὸ Δημόσιον ἀφ' ἑτέρου ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μὴ συνάψῃ παρομοίαν σύμβασιν ἁλιείας καὶ κατεργασίας θαλασσίων μετ' οὐδενὸς ἑτέρου, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑταιρεία δυνηθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἐργοστασίου νὰ παρέχῃ εἰς τὴν κατανάλωσιν τῆς χώρας τοὐλάχιστον τρεῖς χιλιάδας τόννους θαλασσίων ἐτησίως. Τὸ γήπεδον τοῦ ἀνεγερθησομένου ἐργοστασίου θέλει ἐκλεγῇ κοινῇ συνεννοήσει τῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων καὶ περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης συμβάσεως.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 32.

Πάντα τὰ ἀναγκαιοῦντα μηχανήματα τῶν ἱδρυθησομένων ἐργοστασίων, ἐργαλεῖα, δίκτυα, ψυκτικὰ ἐντόνια, παντὸς εἴδους μεταφορικὰ μέσα, ἁλιευτικὰ πλοῖα, πλωτὰ ἐν γένει μέσα, ἀτμόπλοια ἁλιείας θαλασσῶν, ψυκτικαὶ ἐγκαταστάσεις, μηχανήματα καὶ μέσα ἐφορτώσεων, ὑλικὰ καὶ μηχανήματα κατασκευῆς τοῦ ἁλιευτικοῦ λιμένος καὶ ἐν γένει τὰ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν ἀναγκαιοῦντα τῇ Ἑταιρείᾳ ὑλικὰ κατὰ τὰ δέκα (10) πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεώς της θέλουσιν εἰσαχθῇ ἀτελῶς, μετὰ πιστοποίησιν περὶ τοῦ εἰδικοῦ προορισμοῦ των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Βιομηχανίας.

Ἄρθρον 33.

Ἡ Διεύθυνσις καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας θ' ἀποτελῆται ἐξ Ἑλλήνων, τὸ δὲ ἐργατικὸν προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της θ' ἀποτελῆται κατὰ τὰ 3/4 τοὐλάχιστον ἐξ Ἑλλήνων ἐργατῶν. Μετὰ πενταετίαν δὲ ἅπαν τὸ προσωπικὸν θέλει συγκροτηθῇ ἐξ Ἑλλήνων, πλὴν τῶν τεχνικῶν εἰδικῶν ὀργανωτῶν, οἵτινες δύνανται νὰ ὦσιν ἀλλοδαποί.

Ἄρθρον 34.

Ἀπαγορεύεται τῇ Ἑταιρείᾳ ἡ ἁλιεία διὰ τῶν ἐν ἰσχύϊ καὶ τῶν ἐκδοθησομένων διατάξεων ἀπαγορευομένων μέσων

Ἄρθρον 35.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἁπάσας τὰς στατιστικὰς καὶ λοιπὰς σχετικὰς πληροφορίας, ἃς ἤθελε ζητήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 36.

Ἡ Ἑταιρεία εἰς οὐδεμίαν μεταβίβασιν ἢ μίσθωσιν τῶν εἰς αὐτὴν διὰ τῆς παρούσης ἐκχωρουμένων δικαιωμάτων δύναται νὰ προβαίνῃ ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, χορηγουμένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας.

Ἄρθρον 37.

Ἡ Ἑταιρεία οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως ἢ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ὑποχρεώσεών της δύναται νὰ ἐγείρῃ κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐὰν ἤθελεν ὑποστῇ ζημίας ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἢ αἰτίας, θεομηνίας, ἐπιστρατεύσεως, πολέμου καὶ πάσης ἄλλης ἀνωτέρας βίας.

Ἐπίσης οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως δύναται νὰ ἐγείρῃ ἡ Ἑταιρεία διὰ τὸ διαφυγὸν κέρδος εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἤθελε προβῇ εἰς ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀποξήρανσιν τῆς μιᾶς ἢ ἀμφοτέρων τῶν ἐκμισθουμένων λιμνῶν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν τυχὸν ἡ γενησομένη ἀποξήρανσις λίμνης εἶνε ὁλική, ἡ Ἑταιρεία θὰ ἀπαλλάσσεται τῆς καταβολῆς τῶν ἐφεξῆς μισθωμάτων ταύτης κ.τ. θὰ δικαιοῦται εἰς ἀπόλυψιν τῶν θετικῶν ζημιῶν, ἐὰν δὲ ἡ ἀποξήρανσις εἶναι μερική, ἡ Ἑταιρεία θὰ δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ τὴν μίσθωσιν, ἐὰν κρίνῃ ταύτην συμφέρουσαν, τοῦ μισθώματος κανονιζομένου διὰ νέας συμφωνίας μεταξὺ Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας.

Ἄρθρον 38.

Πᾶς παραβαίνων ἐπὶ ἐλάττῳ τῆς Ἑταιρείας τὰς διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀπαγορευτικὰς διατάξεις περὶ ἁλιείας ὑπόκειται εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1839 νόμου περὶ ἐνεκτικάσεως θυννείων (ἰχθυοτροφείων) κλπ. τοῦ Κράτους, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΒΠΙ' τοῦ 1903.

Ἄρθρον 39.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, θεωρουμένης ἄλλως ὡς μὴ ἰσχυούσης τῆς συμβάσεως, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της παράσχῃ εἰς τὸ Δημόσιον πρὸς ἀσφάλειαν ἐγγύησιν ἓξ λιρῶν Ἀγγλίας ὀκτὼ χιλιάδων (Α. Α. 8.000) ἥτις παραμένει κατατεθειμένη εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ

Δανείων ἢ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐγγύησις αὕτη δύναται ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἰσαξίων χρεωγράφων Ἐθνικῶν Δανείων ἢ δι' ἐγγραφῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὑποθήκης ἐπὶ κτημάτων ἐλευθέρων παντὸς βάρους καὶ ἀξίας λιρῶν Ἀγγλίας δέκα χιλιάδων (Α. Α. 10.000), ἐκτιμωμένης ὑπὸ δύο μηχανικῶν, ὧν ὁ μὲν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ὁ δὲ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ ἐγγύησις αὕτη καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Ἑταιρεία κηρυχθῇ ἔκπτωτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 42.

Ἄρθρον 40.

Πάντα τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκτελεσθησόμενα ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις καὶ πάντα τὰ ὑπὸ ταύτης ἐφαρμοσθησόμενα μέσα καὶ συστήματα δέον νὰ ὦσι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ Δημόσιον θὰ δικαιοῦται νὰ ἐλέγχῃ καὶ παρακολουθῇ καθ' ὃν κρίνει πρόσφορώτερον τρόπον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, τῆς Ἑταιρείας ὑποκειμένης εἰς πᾶν ληφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου μέτρον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὡς καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη, τῆς ἑταιρείας βαρυνομένης μὲ τὰς σχετικὰς δαπάνας.

Ἄρθρον 41.

Διὰ πᾶσαν παραβίασιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας ἐπιβάλλει τῇ Ἑταιρείᾳ πρόστιμον ἀπὸ 10 μέχρι 50 χιλιάδων δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ μέχρι 100 χιλιάδων.

Τὸ πρόστιμον τοῦτο εἰσπράττεται ἐκ τῆς κατατεθειμένης ἐγγυήσεως, ἡ δὲ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς προθεσμίας δύο μηνῶν συμπληρώσῃ αὐτήν.

Ἄρθρον 42.

Ἡ Ἑταιρεία κηρύσσεται ἔκπτωτος α') ἐὰν δὲν συμπληρώσῃ τὴν ἐγγύησιν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἐντὸς τῆς ὁριζομένης προθεσμίας καὶ β') ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους παραβιάσῃ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς κακοπίστως καὶ καταφώρως τρεῖς τὰς διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀναλαμβανομένας ὑποχρεώσεις.

Ἡ ἔκπτωσις κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, δικάζοντος ἐν ὁλομελείᾳ.

Ἄρθρον 43.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὅρων τῆς παρούσης διορίζονται ὅπως κρίνουν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς δύο διαιτηταὶ ἀνὰ εἷς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Ἑταιρείας. Ἐπιδιαιτητὴς δ' αὐτῶν ὁρίζεται ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του.

Ἄρθρον 44.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ὑποβάλλεται εἰς τέλος χαρτοσήμου 100 δραχμῶν, τὸ δὲ κῦρος αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κυρώσεώς της διὰ νόμου καὶ ἡ ἰσχύς της ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Ἐὰν κατὰ τὴν Νομοθετικὴν κύρωσιν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐπενεχθῶσι τροποποιήσεις εἰς αὐτὴν ὁ συμβαλλόμενος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἐκδοχεὺς ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεώς του ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δηλώσῃ ἐὰν ἀποδέχεται τὴν σύμβασιν ὡς ἐτροπολογήθη. Ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς αὐτοῦ ἢ παραλείψεως ὑποβολῆς τῆς δηλώσεώς του ἐντὸς τοῦ τριμήνου ἡ σύμβασις θεωρεῖται ὡς μὴ ἰσχύουσα.

Ἄρθρον 45.

Ὁ μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβαλλόμενος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἐκδοχεὺς ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε (45) ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον καταθέσωσι παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λίρας Ἀγγλίας δισχιλίας (£ 2.000), αἵτινες ἐκπίπτουσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, θεωρούμεναι ὡς ἔσοδον αὐτοῦ, ἐὰν ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς παρούσης συμβάσεως ταχθείσης προθεσμίας δὲν καταρτίσωσι τὴν ἀνώνυμον Ἑταιρείαν καὶ δὲν παρασχεθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 39 ἐγγύησις.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ὑποβληθῇ πρὸς νομοθετικὴν κύρωσιν μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν ὡς ἄνω δύο χιλιάδων (2.000) λιρῶν, παρελθούσης δὲ ἀπράκτου τῆς 450ημέρου προθεσμίας θεωρεῖται ἄκυρος.

Ἄρθρον 46.

Διὰ Π. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἁλιείας θέλουσι κανονίζεσθαι αἱ τυχὸν παρουσιασθησόμεναι λεπτομέρειαι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας
Π. ΒΟΥΡΑΟΥΜΗΣ

Ὁ Συμβαλλόμενος
Δ. Κολύμβας

Ἄρθρον δεύτερον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ὁρισθήσεται διὰ Διατάγματος.

Ἀριθ. Πρωτ. 11.420.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1930.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΛΥΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ

Πρὸς τὸν κ. Δημ. Κολύμβαν

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι κατὰ τὴν παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ συζήτησιν ἐπὶ τῆς μεθ' ὑμῶν ὑπογραφείσης συμβάσεως ἀπὸ 31 Μαΐου 1929 «περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐργοστασίων καὶ ἐγκαταστάσεων ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως πρὸ πάσης νομοθετικῆς κυρώσεως ταύτης ζητηθῇ ἡ ἀποδοχὴ ὡρισμένων τροποποιήσεων. Τὰς τροποποιήσεις ταύτας ἐγκρινομένας παρ' ἡμῶν παραθέτομεν κατωτέρω καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως, ἐὰν ἀποδέχεσθε ταύτας καὶ ὑμεῖς ὑποβάλητε ἡμῖν σχετικὴν περὶ τούτου δήλωσιν, ἵνα ἐπιδιώξωμεν περαιτέρω τὴν τελικὴν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων κύρωσιν τῆς ἐν λόγῳ Συμβάσεως.

Τροποποιήσεις.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 3.

Εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας παραγράφου προστίθεται ἡ φράσις «τοῦ Δημοσίου δικαιουμένου ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ παρακολουθῇ καὶ νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς ἐρεύνας ταύτας δι' ἰδίων αὐτοῦ ἀντιπροσώπων».

Ἐκ τῆς τρίτης παραγράφου ἀφαιρεῖται ἡ μετὰ τὰς λέξεις «θὰ ἔχῃ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μεγάλων δικτύων τονναρῶν» φράσις «ἢ παρομοίων μονίμων ἐγκαταστάσεων».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 4.

Ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ ἡ περίοδος «ἡ Ἑταιρεία δικαιοῦται ὡσαύτως νὰ ὑποδείξῃ ὡρισμένα σημεῖα πρὸς ἵδρυσιν εἰδικῶν ἐργοστασίων διὰ τὴν βιομηχανικὴν συσκευασίαν καὶ τὴν διατήρησιν κατὰ διαφόρους τρόπους τῶν ἁλιευομένων ἑκάστοτε ποσοτήτων ἰχθύων» ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῶν ἑξῆς περιόδων:

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῆς πρώτης τονναρας ὑποδείξῃ ὡρισμένων σημείων τῆς χώρας πρὸς ἵδρυσιν ἑνὸς τοὐλάχιστον ἐργοστασίου διὰ τὴν βιομηχανικὴν συσκευασίαν καὶ τὴν διατήρησιν κατὰ διαφόρους τρόπους τῶν ἁλιευομένων ἑκάστοτε ποσοτήτων ἰχθύων. Δικαιοῦται δὲ ἀργότερον, ἐφ' ὅσον ἐπεκταθῶσιν αἱ ἐργασίαι, νὰ ζητήσῃ τὴν ἵδρυσιν καὶ ἄλλων παρομοίων ἐργοστασίων ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς κατωτέρω ὅρους».

Μετὰ τὴν δευτέραν παράγραφον προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος:

«Ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν συμφώνως τῇ παρούσῃ συμβάσει ἐνεργηθησομένων λόγῳ καινῆς ὠφελείας ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων κανονισθήσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3951 τῆς 4 Δεκεμβρίου 1911 ὡς αὐθεντικῶς οὗτος ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νόμου 103 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1913. Ἡ ἀπαλλοτρίωσις διατάσσεται ἑκάστοτε διὰ Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Βιομηχανίας».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 6.

Μετὰ τὰς λέξεις «μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν (κτιρίων, λέμβων κλπ.) περιέρχονται» νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις «ἐν καλῇ καταστάσει».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 8.

Προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος:

«Ἀπαγορεύεται οἱαδήποτε προσθήκη ἢ διαρρύθμισις τῶν δικτύων συνεπαγομένη τὴν καταστρατήγησιν τῆς ἄνω διατάξεως».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 12.

Ἡ πρώτη παράγραφος ν' ἀντικατασταθῇ οὕτω:

Ἐπὶ τῶν ἁλιευομένων διὰ τονναρῶν ἰχθύων ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ πρὸς τὸ Δημόσιον δικαίωμα ἁλιείας ἓξ ἑκατὸν (100) δραχμῶν κατὰ ἑκατὸν (100) ὀκάδας ἰχθύων καθαροῦ βάρους, ἰσχυούσης καὶ ἐν προκειμένῳ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 22 τῆς παρούσης.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 13.

Ἡ φράσις «Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς τριετοῦς προθεσμίας τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν ἐγκαταστήσῃ μίαν τονναραν καὶ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν δύο τοιαύτας» ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς φράσεως. «Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς τριετοῦς προθεσμίας τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν ἐγκαταστήσῃ δύο (2) τονναρας καὶ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν τρεῖς (3) τοιαύτας».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 14.

Ἡ φράσις «ἡ Ἑταιρεία δύναται νὰ ζητήσῃ» ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς φράσεως «Ἡ Ἑταιρεία δύναται ἐντὸς πέντε (5) ἐτῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως νὰ ζητήσῃ.....»

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 15.

Ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ μετὰ τὰς λέξεις «ἁλιευτικῶν πλοίων (chalutiers), νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις «καθαρᾶς χωρητικότητος πεντήκοντα (50) τοὐλάχιστον τόννων).

Εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας παραγράφου νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «τοῦ Δημοσίου δικαιουμένου νὰ παρακολουθῇ καὶ συμμετέχῃ εἰς τὰς ἐρεύνας ταύτας δι' ἰδίων ἀντιπροσώπων του».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 16.

Ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἡ διὰ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον πλοίων ἁλιεία ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν τριῶν μιλλίων ἀπὸ τῶν ἀκτῶν γενικῶς ὡς καὶ εἰς τοὺς κόλπους 1) Ἀμβρακικόν, 2) Εὐβοϊκὸν καὶ Μαλιακόν, 3) Παγασητικόν, 4) Κορινθιακόν, 5) Θεσσαλονίκης ἔσω θεν Μεγάλου Καραμπουρνοῦ, 6) Σαρωνικὸν ἔσω θεν νήσου Αἰγίνης, ἐπὶ πλέον δὲ εἰς τὰς περιοχάς, περὶ τῶν ὁποίων πρὸς προστασίαν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς θέλουν προβλέπει τὰ συμφώνως τῷ νόμῳ ἐκδιδόμενα ἑκάστοτε σχετικὰ διατάγματα.

Προκειμένου περὶ τῆς νήσου Κρήτης ἡ ἀπαγορευτικὴ ζώνη τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἁλιείας περιορίζεται μέχρι τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μιλλίου ἀπὸ τῶν ἀκτῶν ταύτης.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 19.

Μετὰ τὰς λέξεις «ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως» νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις «ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 21.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου προστίθεται ἡ φράσις «ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου 1936».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 26.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος. Αἱ μεταφοραὶ αὗται θὰ ἐνεργηθοῦν ἐτησίως ἐπὶ μίαν τοὐλάχιστον δεκαετίαν συμπίπτουσαν εἰς τὴν πρώτην δεκαπενταετίαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἡ δαπάνη δὲ δι' ἑκάστην ἐτησίαν μεταφορὰν δὲν θὰ δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 29.

Νὰ προστεθῇ ὡς δευτέρα παράγραφος:

«Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει θέλουν διατηρηθῇ ἀθικτα τὰ σχετικὰ πρὸς τὰς λίμνας ταύτας κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε κρατήσαντα ὠφελήματα τῶν παραλιμνίων κατοίκων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἰδιοκτητῶν βαλτῶν καὶ γρυποτόπων καὶ τῶν ἐν ταῖς λίμναις ταύταις κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς παρούσης ἐργαζομένων κατ' ἐπάγγελμα περιοίκων ἁλιέων, μὴ ὑποχρεωμένων νὰ καταβάλλωσι διὰ τὴν ἐν ταῖς λίμναις συνήθη ὡς σήμερον ἁλιείαν δικαιώματα μείζονα τῶν νῦν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων καὶ ἀπαλλασσομένων τῶν προσθέτων φόρων καὶ τελῶν διὰ τὰ ἀναγκαστικὰ δάνεια κλπ.» νὰ προστεθῇ ὡς τρίτη παράγραφος.

«Ἐκμισθοῦται εἰς τὴν ἑταιρείαν ἐπὶ μίαν εἰκοσιπενταετίαν τὸ ἐν τῷ Ἀμβρακικῷ ἰχθυοτροφεῖον «Ἄνω Μάζωμα» ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ἡ μίσθωσις ἄρξεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1935 ἀφ' ἧς λήγει ἡ ὑφισταμένη μίσθωσις καὶ ὁρίζεται ἐτησίων μίσθωμα τὸ ἤδη εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ Δημοσίου ποσὸν δραχμῶν 186,000, ἰσχυούσης καὶ ἐν προκειμένῳ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρ. 22.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἐπὶ πλέον δρ. 75.000 ἐτησίως καὶ ἐπὶ εἰκοσιπέντε ἔτη, τῆς καταβολῆς ἀρχομένης μετὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰς τὸ ἐν Πρεβέζῃ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ἐν Πρεβέζῃ πρακτικῆς σχολῆς ἁλιείας καὶ ἰχθυοκομίας εἴτε αὐτοτελοῦς εἴτε ὡς παραρτήματος τοῦ ἐκεῖσε Ἐθνικοῦ Οἰκοτροφείου.

Τὰ τῆς ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας τῆς σχολῆς θέλει ρυθμίσει κανονισμὸς ἐγκριθησόμενος δι' Π. Διατάγματος ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργείων. Ὡσαύτως ἡ ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως τρεῖς μῆνας κατ' ἔτος προβαίνῃ εἰς τὴν πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς ἐν τῷ ἄνω ἰχθυοτροφείῳ ὅταν τοῦτο περιέλθῃ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσίν της, διαθέτουσα συγχρόνως πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθέτου ἀποζημιώσεως τοὺς ἐν τῷ ἰχθυοτροφείῳ πρακτικοὺς ἢ καὶ ἐπιστήμονας ἰχθυοτρόφους.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 30.

Ἡ φράσις «Παρέχεται τῇ ἑταιρείᾳ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐντὸς δύο ἐτῶν» ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς ἑξῆς: «Παρέχεται τῇ ἑταιρείᾳ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐντὸς τριῶν (3) ἐτῶν».

Ὡσαύτως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου αἱ λέξεις «ἐκ τῶν τόπων τῆς ἁλιείας» ν' ἀντικατασταθοῦν διὰ τῆς φράσεως «ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 31.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ ἡ φράσις «προβαίνουσα εἰς τὴν προμήθειαν δύο τοὐλάχιστον εἰδικῶν διὰ τὴν ἁλιείαν βακκάλου πλοίων, ἐφωδιασμένων μὲ καταλλήλα μηχανήματα.....».

Ν' ἀντικατασταθῇ οὕτω: «προβαίνουσα εἰς τὴν προμήθειαν ἑνὸς τοὐλάχιστον καταλλήλου διὰ τὴν ἁλιείαν βακκάλου πλοίου, ἐφωδιασμένου μὲ τ' ἀναγκαιοῦντα τεχνικὰ μέσα».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 34.

Ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἁπάσας τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ καθὼς καὶ τῶν ἐκδοθησομένων νόμων καὶ διαταγμάτων τὰς σκοπούσας τὴν προστασίαν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς καὶ τῆς ἁλιείας ἐν γένει καὶ ἐφαρμοζομένας ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσκούντων τὴν ἁλιείαν.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΒΟΥΡΑΟΥΜΗΣ

COPIE

8o Athènes=De Paris 26340 31 19 21=

Ypourghion Ethnikis Iconomias—Athènes

Anaferomenos engrafo Ymon me yparithmon endeka chiliades tetrakossia icossi tis dekatis ogdois Fevruariou enestotos etous, dilo apodokin apasson en afto anaferomenon tropologion sumvasseos aliias.

DIMITRIOS KOLYMBAS

Δίδεται εἶτα ὁ λόγος εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Ὑφυπουργόν.

Ὁ κ. ***Α. Παπᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς), λαμβάνων τὸν λόγον ἵνα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συζητήσεως τῶν σχεδίων νόμων τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ὑγιεινῆς προβῇ εἰς σύντομον περὶ αὐτῶν εἰσήγησιν, λέγει ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ ὑγεία ἔχει τοῦτο τὸ ἰδιαίτερον ὅτι περιλαμβάνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεως αὐτοῦ καὶ παρακολουθεῖ αὐτὸν μέχρι τοῦ θανάτου καὶ πέραν ἀκόμη αὐτοῦ. Ἐν ζωῇ προστατεύει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ πάσης ἀσθενείας διὰ τῆς παρακολουθήσεως τῆς τροφῆς, τοῦ ἱματισμοῦ τῆς τροφῆς, τῆς κατοικίας αὐτοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀσθενείας παρακολουθεῖ τὸν τρόπον τῆς νοσηλείας, διὰ φαρμάκων, ὁρρῶν, διαίτης καταλλήλου κλπ.

Ἂν τὸ ζήτημα τῆς ὑγείας εἶναι δύσκολον εἰς ἄλλα μέρη, εἰς τὸν τόπον μας εἶναι ἀκόμη δυσκολώτερον, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν ὑπῆρξε ποτὲ πλουσία, ὑτέστη πλείστους ὅσους δοκιμασίας κατὰ τὸ 10ετὲς διάστημα τῶν πολέμων, διότι ὁ Ἕλλην τρέφεται ἐλάχιστα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς προτέρημα ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μειονέκτημα, διότι ἐκθέτει αὐτὸν εἰς τὸν κίνδυνον προσβλῆτος ἀπὸ πλείστας ὅσας ἀσθενείας, κυρίως δὲ ἀπὸ τὴν φυματίωσιν. Εἶναι ἀκόμη δύσκολον εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ζήτημα τῆς ὑγείας, διότι δυστυχῶς δὲν ἔχει γίνει ὅσον θὰ ἔπρεπε ἀντιληπτόν. Ἡ καλὴ ὕδρευσις καὶ ἡ ἀποχέτευσις, στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ μίαν ὑγιεινὴν κατοικίαν, σπανίζουν εἰς τὰς περισσοτέρας οἰκίας. Καὶ τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι τῆς συνειδήσεως αὐτῆς περὶ τῆς ὑγείας δὲν στερεῖται μόνον ὁ λαὸς ἀλλὰ στεροῦνται καὶ οἱ δῆμοι καὶ αἱ κοινότητες. Ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἐπιδημία τοῦ τύφου, ἡ ὁποία ἐσημειώθη πρό τινος εἰς τὸ Ναύπλιον, ὀφείλεται εἰς τὴν γειτνίασιν τῶν 3 πηγῶν τῆς πόλεως μὲ ὀχετούς.

Ἄλλος λόγος σπουδαιότατος ποὺ καθιστᾷ δύσκολον εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ζήτημα τῆς ὑγείας εἶναι ἡ τοποθεσία της. Εὑρισκόμεθα ὡς πρῶτος σταθμὸς ἐπικοινωνίας μεταξὺ Ἀφρικῆς, Ἀσίας καὶ Εὐρώπης. Καὶ ἂν δὲν λάβωμεν τὰ κατάλληλα ὑγιεινομικὰ μέτρα ὑπάρχει κίνδυνος ὄχι μόνον ἡμεῖς νὰ προσβληθῶμεν ἀπὸ ἀσθενείας, ἰδίως δὲ ἀπὸ πανώλην, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταδώσωμεν τὴν σοβαρὰν αὐτὴν νόσον καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην.

Σπουδαῖος ἐπίσης λόγος εἶναι καὶ τὸ κλῖμα τῆς Ἑλλάδος. Ἔχει τοῦτο πολλὰ τὰ ἀγαθά, ἔχει ἥλιον, ἀλλ' ἔχει καὶ κουνούπια, εἰς τοιοῦτον μάλιστα βαθμὸν ὥστε ἡ ἐλονοσία νὰ εἶναι εἰς τὴν Ἑλλάδα πλέον διαδεδομένη παρὰ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου.

Συνεχίζων, λέγει, ὅτι αἱ στατιστικαὶ διὰ τὴν ἐλονοσίαν ἐν Ἑλλάδι, αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας ἔκαμε τοῦ δίδουν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ ἐλονοσία κυμαίνεται μεταξὺ 15 ο)ο καὶ 55 ο)ο δηλαδὴ μὲ ἕνα μέσον ὅρον 35 ο)ο, ἤτοι περίπου ἔχομεν 2,200,00 ἐλονοσοῦντας. Εἰς μερικὰς περιφερείας 50—60 ο)ο στρατεύσιμοι ἀπηλλάγησαν λόγῳ σπληνομεγαλίας. Γενικώτερον ἂν ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐλονοσία εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὰ σχολεῖα ὑπάρχουν 80, 90 καὶ 100 ο)ο μαθηταὶ ἔχοντες σπληνομεγαλίαν, ἡ ὁποία κάμνει τὰς περισσοτέρας φορὰς τὸ παιδὶ ἀνίκανον νὰ ζήσῃ. Ἀπὸ δὲ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἔχει μεγάλην σημασίαν. Ἂν λογαριάσωμεν ὅτι ἀπὸ τὰ 2,200,000 τὸ 1, 900.000 εἶναι ἐργάται οἵτινες δὲν ἐργάτ0ησαν ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἂν δὲν ὑπολογίσωμεν 30 δραχμὰς τὸ ἡμερομίσθιον ἔχομεν ἕν ποσὸν ἑνὸς δισεκατομμυρίου. Ὁ ἐλονοσῶν εἶναι ἔκθετος εἰς ὅλας τὰς ἀσθενείας καὶ μάλιστα τὴν φυματίωσιν. Εἶναι δὲ συχνότατος ἑκατομμύρια στρέμματα ἀκαλλιέργητα, διότι εἶναι μικρόβια καὶ δὲν δύναται νὰ καλλιεργηθῶν. Ὅπ ιαδήποτε λοιπὸν θυσία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἐλονοσίαν θὰ εἶναι ἐλαχίστη ἀπέναντι τοῦ μεγίστου καλοῦ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιφέρῃ.

Ἄλλη μεγάλη πληγὴ εἶναι ἡ φυματίωσις. Δυστυχῶς ἡ φυματίωσις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη αὐξάνει καταπληκτικῶς. Ὁ συνωστισμὸς τῶν προσφύγων καὶ οἱ ὄροι τῆς ἐργασίας καὶ τῶν μικρῶν παιδιῶν καὶ τῶν μεγάλων εἰς ὑπόγεια, ἡ συνεργασία μὲ τοὺς φυματικούς, εἰς διάφορα γραφεῖα, ἡ ἔλλειψις παρακολουθήσεως τῶν τροφίμων καὶ τῶν ἐργατῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τρόφιμα ὡς εἶναι οἱ ἀρτεργάται καὶ οἱ ἑστιάτορες. Ἡ κακὴ διατροφὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ μὴ ἀπομόνωσις τῶν φυματικῶν καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτῶν εἰς τὰς ἕξοχὰς ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι συνετέλεσαν ὥστε νὰ χαρακτηρίσωσιν οἱ ξένοι ὑγειονολόγοι ὅτι οἱ ὄροι αὐτοὶ προσφέρουν ἕνα θαυμάσιον πεδίον νὰ γίνῃ ἡ φυματίωσις ἐνδημική. Κάθε μέραν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔρχονται ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι μοῦ λέγουν ὅτι ἔχουν 6—7 παιδάκια εἰς ἕνα δωμάτιον καὶ ὅτι ἕνα ἐξ αὐτῶν πεθαίνει ἀπὸ φυματίωσιν καὶ μὲ παρακαλοῦν νὰ τὸ πάρω διὰ νὰ σώσω τὰ ἄλλα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορῶ νὰ πάρω ὅλα αὐτὰ τὰ παιδάκια τὰ πηγαίνουν αὐτοὶ εἰς τὴν «Σωτηρίαν» καὶ ἔτσι βλέπομεν τὸ θέμα εἰς θάλαμον γιὰ 5—6 ἀσθενεῖς νὰ εἶναι 25. Τὸ πρόβλημα τῆς φυματιώσεως εἶναι ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα κοινωνικὰ προβλήματα εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Εἶναι ζήτημα τροφῆς, ἐργασίας, κατοικίας, ζήτημα παρακολουθήσεως τῶν μικρῶν παιδιῶν κλπ. Ἀπεφασίσαμεν νὰ κάμωμεν ἕνα συνέδριον ὅλων τῶν φυματιολόγων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐλπίζω ὅτι κατὰ τὸν Ὀκτώβριον θὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ συμπεράσματά μας. Ἤρὸς τὸ παρὸν ἔχομεν ἄμεσον ἀνάγκην ἀπὸ σταθμοὺς ἀντιφυματικούς, καὶ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μορφωθῶσιν εἰδικώτεροι οἱ ἰατροὶ εἰς τὴν φυματιολογίαν. Δι' αὐτὸ ἀπετάθην, ἐκ συμφώνου μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Παστέρ, εἰς τὸν Διευθυντὴν του κ. Καλμέτ, νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὸν βοηθόν του κ. Βαλτῆν. Ὁ Καλμέτ ἠρνήθη νὰ τὸν στείλῃ καὶ μᾶς ἀπήντησε ὅτι μόνον μπορεῖ νὰ μᾶς τὸν δανείσῃ διὰ 3—4 μῆνες· καὶ συνεφωνήσαμεν μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἔλθῃ ὁ κ. Βαλτῆς ἔστω καὶ διὰ 3—4 μῆνας. Λυποῦμαι, λέγει συνεχίζων, ὅτι μεταξὺ τῶν νομοσχεδίων διὰ τὸ περὶ σανατορίων ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει θὰ ἔφερε μίαν μεγάλην ἀναστάτωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δι' αὐτὸ ἀπεφασίσαμεν νὰ συνέλθωμεν οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί, ἵνα ἐξεύρωμεν πόρους διὰ τὰ σανατόρια. Πιστεύω ὅτι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον θὰ ἔχωμεν ἕτοιμα τὰ νομοσχέδια περὶ σανατορίων ὁμοιόμορφα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ νομοσχέδιον περὶ καταπολεμήσεως τῆς φυματιώσεως τῆς λέπρας καὶ τοῦ τραχώματος, ἔχει σκοπὸν νὰ θέσῃ τὰς κυρίας βάσεις τῆς καταπολεμήσεως τῆς φυματιώσεως. Κατὰ τὴν συζήτησιν θὰ σᾶς ἐξηγήσω περὶ τίνος πρόκειται. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργείου δὲν τελειώνει μὲ τὴν ἐλονοσίαν καὶ τὴν φυματίωσιν. Ἔχομεν γενικώτερον τὸ ζήτημα τῆς ὑγιεινῆς. Ἤρὸς τοῦτο ἔχομεν τὴν ἐργασίαν τῆς Κ. Τ. Ε. Ὅτε ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον εἶχα ἐπιφυλάξεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν γνώμην τῶν ξένων ὑγειονολόγων, ἀλλὰ διὰ τῆς θμήνου πείρας μου ἐπείσθην ὅτι οὗτοι εἶχον δίκαιον. Καὶ εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ ἐφαρμόσω τὸ σχέδιον τῆς Κ. Τ. Ε. Ἐλέχθη ὅτι ἡ Κ. Τ. Ε. μᾶς κοστίζει πολλά. Ἂς ἴδωμεν τί μᾶς κοστίζει. Μᾶς κοστίζει 10.000 δολλάρια ὁ κ. Οὐάιν, ἀντὶ αὐτοῦ μᾶς δίδει ἡ Κ. Τ. Ε. δύο

ὑγειονολόγους τῆς Ροκφέλερ Φαουντένσιον, τοὺς ὁποίους πληρώνει αὐτή, μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ στέλλωμεν εἰς τὴν Εὐρώπην 5 νέους νὰ σπουδάζουν καὶ 10 ἰατροὺς νὰ περιοδεύουν εἰς τὴν Εὐρώπην. Ὥστε ἐν τῇ πραγματικότητι ἐκεῖνοι ποῦ πληρώνουν εἶναι οἱ ξένοι καὶ ὄχι ἡμεῖς. Ἤδη χάρις εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν λειτουργεῖ ἡ σχολὴ τῶν νοσοκόμων, τὸν Ὀκτώβριον δὲ θὰ λειτουργήσῃ καὶ ἡ ὑγειονομικὴ σχολὴ καὶ θὰ μορφώσωμεν καλὸν ἀνώτερον καὶ κατώτερον προσωπικὸν μὲ ὑγειονολογικὴν συνείδησιν. Ἀλλὰ μὲ τὴν νέαν αὐτὴν ὀργάνωσιν πρέπει νὰ ἔλθουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἰατρικαὶ ὑπηρεσίαι, ὡς εἶναι ἡ ἀρχιατρική, ἡ σχολιατρική, ἡ ἰατρικὴ τῶν φυλακῶν καὶ ἡ ἰατρικὴ τῆς ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως. Ἔχω τοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται μέχρι μεσονυκτίου καὶ νομίζω ὅτι εἶναι ὀρθὸν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι νὰ ἀμειφθῶσι. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ καλὴ ὀργάνωσις. Πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ τὰ μέσα. Καὶ τὰ μέσα ταῦτα εἶναι τὰ νοσοκομεῖα. Ἐδῶ ἔχομεν δύο εἰδῶν νοσοκομεῖα, τὰ νοσοκομεῖα τὰ κλινικὰ τὰ ὁποῖα εἶναι διὰ τὴν ἀνωτέραν καὶ μέσην τάξιν, ὡς εἶναι ὁ «Εὐαγγελισμός», καὶ τὰ νοσοκομεῖα τὰ ὁποῖα εἶναι διὰ τὸν λαόν. Μίαν ἐξαίρεσιν κάμνει τὸ νοσοκομεῖον τὸ ὁποῖον ἵδρυσεν ἡ κ. Βενιζέλου, διότι τὸ ἐπροίκισε πολύ.

Ι. Λυμπερόπουλος. Ἔχω τὴν ἐξῆς ἀπορίαν. Τὰ λεπτὰ τὰ ἄφησαν οἱ φιλάνθρωποι διὰ τοὺς πτωχοὺς εἰς τὸν «Εὐαγγελισμόν» ἀλλὰ κατήντησε μὲ τὰ λεπτὰ αὐτὰ νὰ θεραπεύωνται οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν ὅτι εἶναι ἐναντίον πάσης ἀναμίξεως εἰς τὸ ἔδρυμα τοῦτο. Δὲν λέγω νὰ γίνῃ ἀνάμιξις ἀλλὰ θὰ ἤθελα ἡ Κυβέρνησις νὰ καθορίσῃ πολλὰ ζητήματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν μπορεῖ νὰ λύσωμεν ἡμεῖς τοιαῦτα ζητήματα παρεμπιπτόντως. Δυνάμεθα νὰ τὰ συζητήσωμεν εἰς ἄλλην ἡμέραν.

Γ. Κοκκινάκης. Ὁ «Εὐαγγελισμὸς» εἶναι μία καθαρὰ ἐπιχείρησις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν δύνασθε νὰ λέγετε ὅτι ὁ «Εὐαγγελισμὸς» εἶναι ἐπιχείρησις. Ἐγώ, ἐφ' ὅσον ἠμπορῶ νὰ ἔχω ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα, θέλω νὰ προστατεύσω τὰ ἱδρύματα αὐτὰ ἀπὸ ἐπεμβάσεις, αἵτινες θὰ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ στειρεύσουν αἱ πηγαὶ τῶν χρημάτων τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν.

Α. Παπᾶς (Ὑφ. Ὑγιεινῆς). Ὁ «Εὐαγγελισμὸς» περιποιεῖ τὴν μεγαλυτέραν τιμὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ι. Λυμπερόπουλος. Δὲν τὸ ἠμφισβήτησε κανεὶς αὐτό. Ἡμεῖς εἴπομεν ὅτι σημεῖα τινὰ ἠμπορεῖ νὰ διορθωθοῦν.

Ὁ κ. ***Δ. Μαρσέλος*** λέγει ὅτι πρέπει εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν νὰ ὑπάρχουν πολλὰ κρεββάτια διὰ τοὺς πτωχούς.

Α. Παπᾶς (Ὑφυπ. Ὑγιεινῆς). Λυποῦμαι, λέγει, ἀφ' ἑνὸς ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπήγγειλα τὴν λέξιν «Εὐαγγελισμός» ἤγειρε τὸν θόρυβον, ἀλλ' εἶμαι εὐτυχὴς διαπιστώνων ὅτι ὁ Εὐαγγελισμὸς ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν του ἀπέναντι τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ καὶ ὅτι, ἂν λογαριάσωμεν τί ἔδωσαν οἱ φιλάνθρωποι, θὰ ἴδωμεν ὅτι μὲ τὰς 100 κλίνας ποῦ ἔχει διὰ τοὺς πτωχοὺς ὁ Εὐαγγελισμός, ἀρκοῦν αὗται δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔδωσαν οἱ φιλάνθρωποι. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα νοσοκομεῖα ἄρστα ὡς εἶναι τὸ Ζάνειον καὶ τὸ Δημοτικὸν Θεσσαλονίκης. Ἀλλὰ εἶναι καὶ λαϊκὰ νοσοκομεῖα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ πρὸς τοῦτο πταίουν πρὸ παντὸς τὰ κτίρια. Δι' αὐτὸ ἐζήτησα νὰ γραφῇ πίστωσις 10 ἑκατομ. εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἵνα δι' αὐτῶν συνάψω δάνειον χρεωλυτικὸν 100 ἑκατομ. διὰ τὴν ἵδρυσιν νοσοκομείων. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν μοὶ ἐχορήγησε τὴν πίστωσιν ταύτην καὶ μοῦ ἔδωσε ἐκ τῶν πλεονασμάτων 20 ἑκατομμύρια, μοῦ ὑπεσχέθη δὲ ὅτι καὶ τὸ ἑπόμενον ἔτος θὰ μοῦ δώσῃ ἄλλα 20, ἵνα μὲ αὐτὰ ἱδρύσω νοσοκομεῖα. Ζητῶ ἐπίσης τὴν ψῆφισιν ἑνὸς νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν, διότι ἔρχονται κατ' ἔτος 2 1)2 χιλιάδες λυσσόδηκτοι διὰ τὰς Ἀθήνας. Συνεχίζων λέγει ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ πολιτὸν ὑγιεινῆς ἄνευ τῆς συνεργασίας τοῦ ἰατρικοῦ κόσμου καὶ ἄνευ τῆς καλυτέρας μορφώσεως αὐτοῦ. Οἱ ἰατροὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι περισσότερον παντὸς ἄλλου ὕψωσαν τὴν φωνήν των καὶ ἐζήτησαν μέτρα ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ ὁ ἰατρικὸς κόσμος εὐρίσκεται εἰς μίαν κατάστασιν ἀθλίαν, ὅταν δὲ ὑπολαμβάνῃ ὅτι δὲν ὑπάρχῃ ἰατρός, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ δίδῃ 2 καὶ 3 φορὰς τὴν ἡμέραν τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὅτι ὁ ἰατρὸς εἶναι θέλοντας ἢ μὴ καὶ δημόσιος ὑπάλληλος καὶ ὅτι πολλάκις κατὰ τὴν νύκτα διανύει δεκάδα χιλιομέτρων ἀπὸ ἕνα χωρίον εἰς ἕτερον, ἵνα προλάβῃ θνήσκοντα ἄνθρωπον, θὰ ὁμολογήσετε ὅτι εἶναι σωστὸν καὶ ἡ κοινωνία νὰ προσφέρῃ κάτι εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες προσφέρουν εἰς αὐτὴν μεγάλας ὑπηρεσίας. Αὔριον θὰ γίνῃ ὁ νόμος περὶ ἀσφαλίσεων καὶ ἡ τύχη τῶν ἰατρῶν θὰ εἶναι δεινοτάτη. Δι' αὐτὸ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ψηφίσετε τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀσφαλείας καὶ συντάξεως τῶν ἰατρῶν ποὺ θὰ σᾶς ὑποβάλω. Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἐμελετήθη ἀπὸ ἐπιτροπὰς ἐκ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν ἰατρῶν. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον. Κάμνω ἔκκλησιν εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Ὑπάρχει ὅμως καὶ τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τῶν νέων ἰατρῶν. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἀσυγκίνητον. Ἡ μεγάλη εἰκολία μετὰ τῆς ὁποίας ἐδόθησαν διπλώματα εἰς τοὺς ἰατρούς, ὁ τρόπος καθ' ὃν σπουδάζουν οἱ ἰατροί, ἔκαμεν ὥστε ἡ μόρφωσις τῶν νέων ἐπιστημόνων νὰ μὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ ἔπρεπε. Δι' αὐτὸ ὑποβάλλω νομοσχέδιον περὶ διεξαγωγῆς διαγωνισμοῦ κατόπιν τοῦ ὁποίου οἱ ἐπιτυγχάνοντες ἐν αὐτῷ νὰ διορίζωνται ἐσωτερικοὶ βοηθοὶ εἰς τὰ νοσοκομεῖα. Αὐτὰ τὰ νομοσχέδια ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἶμαι εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς νὰ τὰ συζητήσω λεπτομερέστατα.

Ὁ κ. ***Ρ. Διβαθινόπουλος*** λέγει ὅτι δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν τὰ νομοσχέδια αὐτὰ εἰς τοιαύτην ὥραν. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ὑγιεινῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ 35 ἰατρούς, οἵτινες ἀντιπροσωπεύουν ὄχι μόνον τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀλλὰ καὶ τὸν ἰατρικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ μοῦ λέγετε ὅτι ἀντιπροσωπεύετε ὁλόκληρον τὸν ἑλληνικὸν λαόν, διότι θὰ θέσω ζήτημα ἐμπιστοσύνης καὶ θὰ ψηφίσω τὰ νομοσχέδια. Ἐγὼ θέλω νὰ τὰ ψηφίσωμεν ἀπόψε εἰς α' ἀνάγνωσιν καὶ κατὰ τὴν β' θὰ σᾶς ἀκούσωμεν μετὰ μεγάλης προσοχῆς καί, ἂν μὲ πείσητε, θὰ τὰ τροποποιήσω.

Ρ. Διβαθινόπουλος. Εἶναι μερικὰ νομοσχέδια ἅτινα μόλις χθὲς συνεζήτησεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ καταλήξῃ εἰς συμπεράσματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂν θέλετε 2-3 ἡμέρας προθεσμίαν διὰ τὰ νομοσχέδια αὐτὰ εἶμαι πρόθυμος, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν ἀντίδρασιν ἡ ὁποία ἐγεννήθη ἀπὸ τοὺς ἰατρούς.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος προστασίας τοῦ παιδιοῦ», ἔχον οὕτω :

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 4061 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς μητρότητος καὶ τῶν παιδικῶν ἡλικιῶν» καὶ 4062 «περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος προστασίας τοῦ παιδιοῦ».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4062 «περὶ

Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Σκοπὸς τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος Π. τ. Π.» εἶναι ἡ προστασία τῆς μητρότητος καὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων καὶ ὁ συντονισμὸς τῆς ἐργασίας παρομοίων ὀργανώσεων πρὸς μίαν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν ὡς καὶ ἡ ἵδρυσις οἰκονομικῶν καὶ λαϊκῶν συσσιτίων».

Ἄρθρον 2.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4062 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Τὸν Πρόεδρον, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἐκ τῶν ἀντιπροέδρων ὁριζόμενος παρὰ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ὑγιεινῆς καὶ τοῦτον ὁ ἕτερος».

Ἄρθρον 3.

Ἡ τετάρτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4062 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Εἰς ἐκπάτους περιστάσεις δύναται ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς νὰ διορίζῃ, προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος τοῦ Παιδιοῦ, μέχρι δύο εἰσέτι ὑπαλλήλους, ἐπὶ ἀποζοχαῖς τμηματάρχου β' τάξεως ἢ νὰ ἀποσπᾷ διὰ πράξεως αὐτοῦ καταλλήλους ὑπαλλήλους οὐχὶ ἄνω τοῦ βαθμοῦ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐκ τοῦ Ὑφυπουργείου Ὑγιεινῆς».

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Νόμου 4062 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Ἅπαντα τὰ κληροδοτήματα πρὸς τὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον τῶν Ἑλληνίδων καὶ τὸ οἰκονομικὸν Συσσίτιον, Σωματεῖα, τὸ μὲν ἀνεγνωρισμένον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6030 τοῦ 1914 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ἐγκεκριμένον διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1911 Β. Διατάγματος ἀμφότερα διαλυθέντα διὰ τοῦ νόμου 808 τῆς 31 Αὐγούστου 1917 περιέρχονται εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ.

Ὁ νόμος 808 καταργεῖται, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη τῷ παρόντι νόμῳ. τὸ δὲ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα Περιθάλψεως διαλύεται, τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας αὐτοῦ περιερχομένου εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ.

Ἄρθρον 5.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4061 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς μητρότητος καὶ τῶν παιδικῶν ἡλικιῶν» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Μὴ ὑπαρχουσῶν τοπικῶν ὀργανώσεων τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος Προστασίας τοῦ παιδιοῦ», ταύτας ἀντικαθιστῶσιν ἀναλόγως αἱ οἰκεῖαι Ἐπιτροπαί, ὡς αὗται προσελέποντο παρὰ τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 14 Ἀπριλίου 1926 «περὶ προστασίας τοῦ θηλάζοντος βρέφους» ἐνανεργομένου ἐν ἰσχύϊ μόνον κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ὑπάγονται εἰς τὰ πλησιέστερα παραρτήματα τοῦ Π.Ι.Π. Π. τῶν οἰκείων Νομῶν.

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν Ὑγιεινῆς, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ συζητηθῶσι κατ' ἀρχὴν τὰ νομοσχέδια τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς ὁ κ. ***Ι. Δυμπερόπουλος*** ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τεσσάρων ἢ πέντε νομοσχεδίων συγχρόνως.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθ.) λέγει ὅτι τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ὑγιεινῆς, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔκαμεν εἰσήγησιν ἐπὶ ὅλων τῶν νομοσχεδίων. Ἡ συζήτησις ὅμως ὀφείλει κατὰ τὸν Κανονισμὸν νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρως ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου. Παρακαλεῖ ὅμως τὴν Βουλὴν ὅπως ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρησις ψηφισθοῦν τὰ νομοσχέδια εἰς α' συζήτησιν διεξαχθῇ δὲ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις κατὰ τὴν β' ἀνάγνωσιν.

Ὁ κ. ***Ε. Μαλαμίδας*** ζητεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῶν νομοσχεδίων περὶ λέπρας καὶ περὶ ἑλονοσίας, καθ' ὅσον ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέφρασεν ὡρισμένας ἀντιλήψεις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων αἵτινες θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ ἀκουσθῶσιν.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθ.) Λέγει ὅτι αἱ ἀντιλήψεις αὐταὶ θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτεθῶσι κατὰ τὴν β' συζήτησιν ὁπότε θὰ ληφθῇ ἡ προσήκουσα ἀπόφασις.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ὑποχρεωτικοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων ἐμμίσθων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν βοηθῶν ἰατρῶν κρατικῶν, δημοτικῶν, κινοτικῶν καὶ Πανεπιστημιακῶν νοσοκομείων, ὡς καὶ τοιούτων ἀποτελούντων νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι ὑπάρχει ἀντινομία τις μεταξὺ τῶν ἀρχῶν τὰς ὁποίας διεκήρυξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Α. Παπᾶς*** (Ὑφ. Ὑγιεινῆς). λέγει ὅτι οὐδεμία ἐπέμβασις τοῦ Κράτους ἐπιτρέπεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνονται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ διευθύνσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Θεραπευτηρίου «ἡ Σωτηρία» καὶ ἀναδιοργανώσεως αὐτοῦ».

2) «Περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων ἀντιλυσσικῶν σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

3) «Περὶ χορηγήσεως πιστώσεων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ τραχώματος, τῆς λέπρας καὶ τῆς φυματιώσεως»

«Περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἰατρείων Ε.Α.Π. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς» καὶ

5.) «Περὶ καταρτισμοῦ μονίμου Ἐπιτροπῆς πρὸς κατεύθυνσιν τοῦ ἀντιελονοσιακοῦ ἀγῶνος καὶ ἀναγραφῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς πιστώσεων δραχμῶν 24.000.000 πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως ὑπηρεσιῶν καὶ προσθήκης προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς» ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς προβαίνει εἰς δικαιολογημένην ἴσως αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ παρὰ τὸν διαπιστωθέντα πληθωρισμὸν τῶν ὑπαλλήλων. Ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν θὰ δώσω, λέγει, πηγὴν ἀστείρευτον ὑπαλλήλων ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Ὑπουργὸς δύναται ν' ἀντλήσῃ τοιούτους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Δὲν ἀπαγορεύεται νὰ ληφθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι ἐξ αὐτῶν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4212 «περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀρχαιολογικοῦ χώρου τμήματος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν» ὁ κ. ***Ι. Νικολίτσας*** λέγει ὅτι ὑπεβάλλει τροπολογίας τινάς, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν δεκταὶ ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Ὁ κ. Ὑπουργὸς χωρὶς νὰ συνεννοηθῇ μαζύ μου ἐδέχθη αὐτὰς τὰς τροπολογίας, διότι τὰς ἐνόμισεν ἐπουσιώδεις. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἔχομεν καταρτίσει ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὴν Ἀμερικανικὴν Σχολὴν καὶ ἐμείναμεν σύμφωνοι. Σήμερον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν καμμίαν τροπολογίαν, διότι συνέπεια τούτου θὰ ἦτο νὰ σταματήσουν αὐταὶ αἱ ἐργασίαι. Μὴ γίνωμεν ἀφορμὴ νὰ σταματήσουν αὐταὶ αἱ ἐργασίαι. Θὰ προσθέσω δὲ καὶ ἓν ἀκόμη πρᾶγμα. Ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι γνωμοδότησις, δὲν εἶναι ἀπόφασις. Ὑπάρχει τὸ δικαίωμα τῆς προσφυγῆς, τὸ ὁποῖον θὰ ἀσκηθῇ. Σημειωτέον δὲ ὅτι, μολονότι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐδέχθη τὰς τροποποιήσεις, τὰ πρακτικὰ λέγουν ὅτι ἐψηφίσθη χωρὶς τροπολογίας. Λοιπὸν

ψηφίζεται ὡς ἔχει ὑποβληθῇ ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν καὶ μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι ἔχομεν φροντίσει περὶ τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον ἔχον οὕτω:

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4212 «περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀρχαιολογικοῦ χώρου τμήματος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν».

Ἄρθρον 1.

Τὴν ἀπαρτίαν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 4212 ἐπικυρωθέντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 23 Μαρτίου 1929 Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ λόγῳ δημοσίας ὠφελείας ἀπαλλοτριωθέντος ἀρχαιολογικοῦ χώρου ἀποτελοῦσι τοὐλάχιστον 5 μέλη αὐτῆς, πρὸς λῆψιν δ' ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται ἡ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου. Διὰ τὴν ἀπαρτίαν πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἀπαλλοτριωτέου χώρου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ζώνῃ ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία 4 τοὐλάχιστον μελῶν.

Ἄρθρον 2.

Σωματεῖον ἰδιακτητῶν, οὗτινος ἀντιπρόσωποι μετέχουσιν εἰς τὴν ἄνω Ἐπιτροπήν, νοεῖται τὸ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ εἰρημένου 4212 Νόμου ὑφιστάμενον τοιοῦτον «Ἕνωσις Ἰδιοκτητῶν», ὅπερ ὑποχρεοῦται ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεώς του νὰ ὁρίσῃ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 4212 δύο μηχανικοὺς ἀντιπροσώπους του καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν. Ἐὰν τὸ ὡς εἴρηται Σωματεῖον τῶν Ἰδιοκτητῶν δὲν ὁρίσῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης τοὺς ὡς ἄνω δύο μηχανικούς του ἢ οἱ ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντες ἀπουσιάσωσιν εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ παραιτηθῶσιν ἢ τὸ ρηθὲν Σωματεῖον ἤθελε καθ' οἱονδήποτε τρόπον διαλυθῇ, τότε τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἰδιοκτητῶν διορίζει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Ἀθήναις Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τοὺς ἀναπληρωτάς των.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Νόμου 4212 τασσομένη προθεσμία ἓξ μηνῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 8 παρατείνεται ἐπὶ 1 εἰσέτι ἔτος, ἡ δὲ τοιαύτη ἡ ἀφορῶσα τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 3 καὶ τοὺς τοῦ δ' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 8 παρατείνεται ἐπὶ 1 καὶ ἥμισυ εἰσέτι ἔτος.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12 1)2 μ.μ. διὰ τὴν 10 1)2 τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ'

Δευτέρας 24 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 10.30' π. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος***, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 21 Μαρτίου.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Σύνδεσμοι λειτουργῶν Μέσης ἐκπαιδεύσεως διαφόρων ἐπαρχιακῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος ζητοῦν τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ περιφερειακῶν συμβουλίων.

Αἱ κοινότητες Ἀσανίου καὶ Τρεκλίστας διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν Ἱερῶν Μονῶν Λαύρας καὶ Μεγάλου Σπηλαίου.

Οἱ κάτοικοι Κερασιᾶς (Νευροπόλεως-Καρδίτσης) ζητοῦν τὴν ἀποκατάστασιν των εἰς ἕτερον μέρος λόγῳ τῶν κατολισθήσεων καὶ καθιζήσεων τοῦ ἐδάφους τοῦ χωρίου των.

Οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων Καρδίτσης, Κόκκινου καὶ Ἀκριφίου Θηβῶν ζητοῦν τὴν ἀκύρωσιν τῶν πωλητηρίων συμβολαίων τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς Πελαγίας εἰς τοὺς κληρονόμους Ἀκριβάκη.

Οἱ σύνδεσμοι τῶν ἀτμοπλοϊκῶν καὶ ἀκτοπλοϊκῶν ὑπαλλήλων ὑποβάλλουσι προσθήκην εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ λιμένος Πειραιῶς

Ἡ Πανελλήνιος ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν δι' ὑπομνήματός της ζητεῖ τὴν ἄρσιν τοῦ ἐνεικυοστασίου.

Οἱ παρὰ τὸν ἀρχαιολογικὸν χῶρον κατοικοῦντες παλαιοχαρτουσυλλέκται ζητοῦν τὴν ἄρσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4060 διατάξεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς περὶ ἐκκενώσεως τῶν ἀποθηκῶν των μέχρι κατεδαφίσεως τοῦ χώρου τούτου.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγίας ἐπιδόματος 3)16 εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν ἑνίων Ὑπουργείων».

Οἱ βουλευτικοὶ κ. κ. ***Δ. Ἀφθονίδης, Ε. Πριμίδης, Φ. Σαράντης, Α. Βαρβαγιάννης, Φ. Ζαΐμης*** καὶ ***Α. Πρέκας*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων.»

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4148 τῆς 9 Μαΐου 1929 περὶ αὐξήσεως τοῦ διὰ τοῦ νόμου ΓΧΛΑ' (3631) καὶ 2860 ἐπιβεβλημένου ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τοῦ λιμένος Πατρῶν σταριδοκάρπου καὶ ἐπιβολῆς τοιούτου ἐπὶ ἄλλων τινῶν εἰδῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ διακόσμησιν τοῦ ἀνεγερομένου ἐν Πάτραις ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου».

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

α') «Περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ Πρωτοδικείου Κοζάνης εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης» καὶ

β') «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3890 περὶ καθορισμοῦ θέσεων τῶν Συμβολαιογράφων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καὶ ***Γ. Βελιανίτης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως κλάσεών τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς».

Οἱ κ. κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ 4444 Νόμου «περὶ ἐκ υδίας ἀποστρατείας ἀξιωματικῶν καὶ μονίμων ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ περὶ ὁρισμοῦ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ χορηγίας ἐπιδόματος 3)16 εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν ἑνίων Ὑπουργείων».

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλων σχέδιον νόμου «περὶ ἱδρύσεως Ἐθνικοῦ Θεά-

τρου» δηλοῦ ὅτι θέλει εἰσηγηθῆ τοῦτο κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τελωνειακῶν καταστημάτων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Μ. Κοθρῆς, Π. Πολυχρονίδης, Γ. Κοκκινάκης, Κ. Πολυχρονάκης, Ι. Περδικογιάννης καὶ Κ. Παπαδάκης** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ ἀκυρότητος τῶν ὑπὸ ὑπάνδρων γυναικῶν ἐν Κρήτῃ, ἄνευ ἀδείας τοῦ συζύγου των, δοθεισῶν ἐγγυήσεων ὑπὲρ τρίτων πρὸ τοῦ νόμου 4456».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Κοντοδίνας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3973 «περὶ ἀγρωτικῆς ἀποκαταστάσεως» πολιτῶν ἐκ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῶν συμφωνιῶν τῶν ἐπιτευχθεισῶν κατὰ τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Χάγης σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἐπανορθώσεων τοῦ μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου 1914—1918 εἰς ὃν συμμετέσχε καὶ ἡ Ἑλλάς».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Η. Ἀσπιώτης, Α. Παχνός, Π. Ράλλης, Γ. Στράτος, Ε. Μαλαμίδας** κ.λπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Κοντοδίνας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἡλικίας τῶν ἐξ εἰσηγήσεως κλπ. προερχομένων εἰς διαγωνισμοὺς ἐμπίπτων παρέδρων καὶ ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Κογεβίνας** καὶ **Σ. Ζερβὸς** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μειώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἐλαιῶν κλπ. φόρων».

Οἱ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἑρμηνείας καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων ἀφορωσῶν τὰς ἐπιτάξεις».

Ὁ κ. **Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας** καταθέτει τὴν κάτωθι ἀπάντησιν:

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 160 ἐ. ἔ. ὑμετέρου πρωτοκόλλου διαβιβασθείσης ἡμῖν ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. **Δ. Ἡρακλείδη** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10116)7-3-30 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου παρεκλήθη ὁ κ. νομάρχης Λαρίσης νὰ γνωρίσῃ ἐὰν προεκηρύχθη δημοπρασία διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τμήματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ἀγυιᾶς εἰς Ἀθανάτων, καὶ ἐν γένει εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκονται αἱ σχετικαὶ διατυπώσεις διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὡς ἄνω ὁδοῦ.

Ἐπίσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 24854)20-3-29 τηλεγραφήματος πρὸς τοὺς κ.κ. Νομάρχην καὶ νομομηχανικὸν Λαρίσης ἐζητήθησαν πληροφορίαι σχετικῶς μὲ τὴν ἐπιβράδυνσιν τῆς Δημοπρασίας τῆς ὡς ἄνω ὁδοῦ.

Μετ' ὀλίγον ἔρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν σχεδίων νόμων:

1) «Περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς» καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου 1930 συμβάσεως περὶ παραχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐμπεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας πρὸς μόρφωσιν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ κοινοῦ ἔχοντα οὕτω:

Περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς (Ο. Α. Π.).

Ἄρθρον 1.

1. Συνιστᾶται νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἑδρεῦον ἐν Πειραιεῖ, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ὀργανισμὸς τοῦ λιμένος Πειραιῶς», ἐκφερόμενον συντετμημένως διὰ τῶν γραμμάτων Ο. Α. Π., εἰς ὃ ἀνατίθεται ἡ διοίκησις τοῦ λιμένος Πειραιῶς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν κατὰ λόγον τῶν λειτουργιῶν αὐτοῦ.

2. Ὁ Ο. Α. Π. ἔχει τὰς προνομίας τοῦ Κράτους, ὡς πρὸς τὰς πάσης φύσεως ἀπελείας, τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν πόρων καὶ τὴν διαχείρισιν ἐν γένει τῆς περιουσίας του.

3. Ὁ Ο. Α. Π. ὑπακούεται εἰς τὸ Ἀμενικὸν Ταμεῖον Πειραιῶς ὡς πρὸς πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, πλὴν ἐφ' ὅσον ἄλλως ὁρίζει ὁ παρὼν νόμος.

4. Ἡ χρῆσις πάσης περιουσίας ἀκινήτου κειμένης ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λιμένος ἀνηκούσης εἰς τὸ δημόσιον, τὸν δῆμον ἢ πᾶν ἄλλο πρόσωπον δημοσίου δικαίου, περιέρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου εἰς τὸν Ο.Α.Π. ὑπεισερχόμενον αὐτοδικαίως εἰς τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ καὶ δικαιούμενον νὰ διαλύσῃ ἢ μεταβάλῃ τὰς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου μισθώσεις ἢ πάσης φύσεως παραχωρήσεις πρὸς ἰδιώτας ἐπὶ παροχῇ εὐλόγου ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις.

Ἄρθρον 2.

1. Ὁ λιμὴν Πειραιῶς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ λιμενίσκου Κουμουνδούρου μέχρι τοῦ Περάματος συμπεριλαμβανομένων, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ τὴν θαλασσίαν καὶ τὴν χερσαίαν ζώνην.

2. Ἡ θαλασσία ζώνη περιλαμβάνει τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ του λεκάνας λιμένων καὶ προφυλαγμένων ὅρμων καὶ ἔκτασιν ἀνοικτῆς θαλάσσης εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων ἀπὸ τοῦ στομίου αὐτῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀκτῶν ἐν γένει τῆς περιφερείας του.

3. Ἡ χερσαία ζώνη καθορίζεται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν, Ἐσωτερικῶν, Συγκοινωνίας καὶ Ναυτικῶν, περιλαμβάνει δὲ τὴν παραλίαν, ἀποτελουμένην ἀπὸ τὴν ἀκτὴν καὶ τὸν αἰγιαλόν. Καὶ ἀκτὴ μὲν εἶναι τὸ βρεχόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατὰ τὰς μεγίστας συνήθεις ἀναβάσεις αὐτῆς μέρος ξηρᾶς καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ λιμένος, αἰγιαλὸς δὲ τὸ βρεχόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων τριακοσίους θαλάσσης ἐνδοτέρω τῆς ἀκτῆς. Ὅπου τῆς περιφερείας τοῦ λιμένος Πειραιῶς ὑπάρχει σχέδιον πόλεως, ἡ χερσαία ζώνη ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς ἀκτῆς μέχρι τῆς ἐγγυτέρας οἰκοδομικῆς γραμμῆς, περιλαμβάνουσα τὰς ἐν τῷ μεταξὺ ὁδούς, πλατείας καὶ κοινοχρήστους ἐν γένει χώρους.

4. Ἡ θαλασσία καὶ χερσαία ζώνη τοῦ λιμένος Πειραιῶς διατίθεται ἀποκλειστικῶς δι' ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις ἀφορώσας τὰ διὰ τοῦ λιμένος ὑπηρετούμενα ἀμέσως οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα.

5. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ περιφέρεια τοῦ λιμένος Πειραιῶς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ λιμενίσκου Κουμουνδούρου, πρὸς δυσμὰς μέχρι καὶ τοῦ κόλπου Ἐλευσῖνος συμπεριλαμβανομένου, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Σαλαμῖνος μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ λιμένων καὶ ὅρμων.

Ἄρθρον 3.

1. Εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς διοικήσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς περιλαμβάνεται πᾶσα ὑπόθεσις καὶ ἐνέργεια ἀφιῶσα τὰ ἔργα, τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν αὐτοῦ. Οὕτω ὁ Ο.Α.Π.

α') Ἐπιμελεῖται τὴν ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων, κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν τῶν μηχανημάτων καὶ παντὸς ἐν γένει μέσου ξηρᾶς ἢ πλωτοῦ χρησίμου εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ λιμένος.

β') Κανονίζει τὰ τῆς προσορμίσεως τῶν πλοίων καὶ ναυπηγημάτων.

γ') Κανονίζει τὰ τιμολόγια καὶ τοὺς ὅρους ἐν γένει διεξαγωγῆς πάσης ἐργασίας μεταφορᾶς, καθὼς καὶ τὸν τρόπον τῶν πληρωμῶν διὰ πᾶσαν τοιαύτην ἐργασίαν. Κανονίζει τὰ τιμολόγια τῶν ἀποθηκῶν δικαιωμάτων καὶ τὰ μισθώματα τῶν χορηγουμένων πρὸς ἰδιωτικὴν ἀποταμίευσιν ἀποθηκῶν.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς

Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἡ ἰσχὺς τῶν τιμολογίων τούτων καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τοιούτων ἐργασιῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκτελουμένων ἐν Πειραιεῖ ἔξω τῆς περιφερείας τοῦ λιμένος.

δ') Ἀναλαμβάνει τὴν ἀπ' εὐθείας ἐκτέλεσιν πάσης ἐργασίας μεταφορᾶς.

ε') Παραλαμβάνει καὶ διαφυλάττει ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν ἢ ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ τὰ ἐμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένων τῶν ὑπὸ ἀποταμίευσιν.

ς') Παραχωρεῖ εἰς τρίτους διὰ χρόνον ὄχι μακρότερον τῶν δέκα ἐτῶν τὴν χρῆσιν ὡρισμένων χώρων τῆς χερσαίας ἢ θαλασσίας ζώνης τοῦ λιμένος δι' ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4.

ζ') Ἐπιβάλλει τέλη ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν ναυπηγημάτων ἐπὶ τῇ προσορμίσει των εἰς τὰς προκυμαίας, προβλήτας καὶ ἀποβάθρας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν θαλασσίαν ζώνην τοῦ λιμένος.

η') Ἐπιβάλλει τέλη ἐπὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ τῇ διόδῳ αὐτῶν διὰ τῶν προκυμαιῶν, προβλήτων, ἀποβαθρῶν καὶ ἐν γένει διὰ τῆς παραλίας τοῦ λιμένος, καθὼς καὶ ἐπὶ τῇ ἐντὸς τῆς θαλασσίας ζώνης μεταφορᾷ ἐμπορευμάτων ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον.

2. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἐδαφίῳ γ' τῆς προηγουμένης παραγράφου διατάξεως ὁ Ο. Α. Π. δύναται νὰ προσδορίζῃ καὶ τὸν ἀνώτατον ἀριθμὸν τῶν χρησιμοποιουμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ λιμένος χερσαίων ἢ πλωτῶν μέσων μεταφορᾶς κατ' εἶδος, καθὼς καὶ τοὺς ὅρους ἀσφαλοῦς αὐτῶν λειτουργίας, τοὺς ὁποίους δέον νὰ πληρῶσι ταῦτα.

3. Ὁ Ο. Α. Π. κανονίζει ἐπίσης τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χειριζομένους τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μέσα, τοὺς ὑπαλλήλους παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων, τοὺς φύλακας, τοὺς ἑρμηνεῖς ξενοδοχείων, τοὺς μικροπωλητάς, τοὺς τεχνίτας καὶ ἐν γένει τοὺς ἐν τῇ Ζώνῃ λιμένας ἐργαζομένους ἐργάτας τοὺς μὴ περιλαμβανομένους εἰς τὴν διάταξιν τῆς 1ης παραγράφου τοῦ 21ου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἀσκῶσι τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ λιμένος, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ προσόντων τῶν χειριστῶν τῶν ναυπηγημάτων λιμένος ναυτικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Ο. Α. Π. ἀνατίθεται ἡ διοίκησις τῆς ἐλευθέρας ζώνης τοῦ Πειραιῶς, τῆς ὁποίας ἡ σύστασις, ὁ χαρακτήρ, ἡ θέσις, ἡ ἔκτασις τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ διατυπώσεων καὶ ἡ λειτουργία ἐν γένει ὁρίζεται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 5.

1. Τὰ τέλη τῶν ἐμπορευμάτων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 3, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ ἑξῆς ὅρια:

α') Τὰ 10 ο)ο τοῦ δημοσίου δασμοῦ, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δημοτικοῦ φόρου, ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τελωνιζομένων ἐν τοῖς τελωνείοις τοῦ λιμένος.

β') Τὰ 100 ο)ο τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς δημόσιον τοιοῦτον.

γ') Τὰ 100 ο)ο τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ μεταφερομένων εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

δ') Τὰ 50 ο)ο τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν μεταφερομένων ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ.

ε') Τὸ τρίτον τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῆς προελεύσεως ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα μεταφορτώνονται ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον ἢ ἀποτίθενται εἰς τὴν ξηράν, ἀλλὰ προορίζονται πρὸς διαμετακόμισιν, μεταφόρτωσιν ἢ μεταφορὰν ἀλλαχοῦ.

ς') Τὰς 5 δραχμὰς κατὰ τόννον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐμπορευμάτων ἐσωτερικῆς προελεύσεως.

2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐπὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐπιβαλλομένων τελῶν δύναται νὰ ἀναθέτει εἰς τὰς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους ἐπὶ ἀποζημιώσει ἢ ποσοστῷ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. Δύνανται ὡσαύτως νὰ ἐκμισθώνωνται τὰ τέλη ταῦτα διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας.

3. Ἀπαλλάσσονται τῶν τελῶν τὰ εἰς τὸ Δημόσιον ἀποκλειστικῶς ἀνήκοντα ἀντικείμενα, τὰ δὲ ὑπὸ προμηθευτῶν ἢ ἐργολάβων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου κομιζόμενα, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀπαλλαγὴ συνεφωνήθη ρητῶς.

Ἄρθρον 6.

1. Ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν ταπτικῶν προσόδων τοῦ Ο. Α. Π. πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν αὐτοῦ, δύναται νὰ συνάπτῃ δάνεια ἐπὶ ἐγγυήσει αὐτῶν καὶ τῆς περιουσίας του ἐν γένει.

2. Ἐπιτρέπεται ὅπως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναδέχεται τὸ Κράτος τὴν ἐγγύησιν τῶν συναπτομένων ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. δανείων.

Ἄρθρον 7.

1. Κα0' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος συντάσσεται, κα0' ἃ θὰ κανονίσῃ Διάταγμα ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Ο. Α. Π., δημοσιευόμενος διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀναπτιθεμένου εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

2. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κανονίζονται τὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ο. Α. Π.

3. Ἡ ἐτησία διαχείρισις τοῦ Ο. Α. Π. ἐλέγχεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς καταρτιζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τῆς ἐκθέσεως ταύτης δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

4. Ἡ συγκέντρωσις τῶν εἰσπράξεων καὶ ἡ διενέργεια τῶν πληρωμῶν τοῦ Ο. Α. Π. γίνεται διὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 8.

1. Τὰ ἀνώτερα ὄργανα διοικήσεως τοῦ Ο. Α. Π. εἶναι:

α') Τὸ Συμβούλιον.

β') Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπή.

γ') Ὁ Γενικὸς Διευθυντής.

2. Ἡ δικαιοδοσία ἑκάστου τῶν ὀργάνων τούτων κανονίζεται διὰ τῶν ἑπομένων διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 9.

1. Ὁ ὀργανισμὸς λιμένος Πειραιῶς διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου, συνισταμένου διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἀποτελουμένου δέ:

α) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Δήμου Πειραιῶς.

β) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

γ) ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἐξ ὧν ὁ εἷς Βιομήχανος Ναυτικῆς Μηχανουργίας.

δ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

ε) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς.

ς') ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.

ζ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων ἐφοπλιστῶν, ἐξ ἑνὸς τῆς Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ ἐξ ἑνὸς τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως.

η) ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος καὶ Προλιμένος Πειραιῶς, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τελωνείων Πειραιῶς λαμβανομένων ἐκ τῶν κυριωτέρων ὀργανώσεων ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ

Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς «Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος».

θ) ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐκ δύο ἀνωτέρων πολιτικῶν μηχανικῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ὁριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν, ἑνὸς ἀνωτέρου λιμενικοῦ ἀξιωματικοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

ι) ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν τελωνείων Πειραιῶς.

ια) ἐκ τοῦ ἐπιλιμενάρχου Πειραιῶς.

ιβ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Δ)σεως Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους,

ιγ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἀπὸ κοινοῦ ἐκλεγομένου ὑπὸ τῶν Δ)σεων τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς—Ἀθηνῶν—Πελοποννήσου καὶ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

ιδ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Τουρισμοῦ, καὶ

ιε) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων λιμένος Πειραιῶς.

2. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δήμων ὁρίζονται ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀντιπρόσωποι Σωματείων, ὀργανώσεων κτλ. ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων.

3. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου δέον νὰ εἶναι πολῖται Ἕλληνες καὶ νὰ ἀπολαύσουν τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστικῶν δικαιωμάτων. Μέλη δὲν δύνανται νὰ εἶναι οἱ ἀσκοῦντες ἐπιχειρήσεις λιμενικῶν ἔργων καὶ οἱ ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, πλὴν τῶν ρητῶς μνημονευομένων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, οἱ δημοτικοὶ καὶ οἱ τοῦ Ο. Λ. Π.

4. Τὸ ἀξίωμα τοῦ συμβούλου εἶναι ἄμισθον.

5. Ἡ κενουμένη θέσις τινὸς διαρκούσης τῆς περιόδου τοῦ Συμβουλίου, συμπληροῦται ἐντὸς μηνὸς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, προκαλουμένης ὑπ' αὐτοῦ τῆς οἰκείας ἀποδείξεως τοῦ διοριστέου μέλους. Σύμβουλος ἀπέχων τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας θεωρεῖται παραιτηθείς.

6. Ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν καὶ ὀργανώσεων τὰ πρὸς σύστασιν ἢ συμπλήρωσιν τοῦ Συμβουλίου μέλη, ὁρίζονται ταῦτα διὰ τοῦ περὶ συστάσεως ἢ συμπληρώσεως τοῦ Συμβουλίου Διατάγματος ἢ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

7. Τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ διαλυθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας αὐτοῦ διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ παράβασιν νόμου ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ Διοίκησις τοῦ Ο. Λ. Π. ἀνατίθεται εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῶν Τελωνείων, τοῦ ἐπιλιμενάρχου καὶ ἑνὸς ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, καταρτιζομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὁρίζοντος καὶ τὸν Πρόεδρον αὐτῆς, ἥτις, ἀποφασίζουσα κατὰ πλειοψηφίαν, περιορίζεται εἰς τὴν συντήρησιν τῶν πραγμάτων, μέχρι συστάσεως τοῦ Συμβουλίου, μὴ δυναμένης νὰ ἐπιβραδυνθῇ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ προηγουμένου. Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴ ἀσκεῖ πλήρη τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον ἀποφασίζει παμψηφεί.

Ἄρθρον 10.

1. Μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ πρώτου κατὰ τὸν παρόντα νόμον συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἀνασυνιστᾶται τοῦτο ἐφεξῆς τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Δεκεμβρίου ἑκάστου τετάρτου ἀπὸ τῆς συστάσεώς του ἔτους, ἐξαιρουμένων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὀργατικῶν ὀργανώσεων οἵτινες ὁρίζονται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἑκάστου δευτέρου ἀπὸ τῆς συστάσεώς του ἔτους.

2. Τὸ συνιστώμενον συμβούλιον συγκαλεῖται εἰς πρώτην συνεδρίασιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως ὑπὸ τὴν προσωρινὴν προεδρίαν τοῦ ὁριζομένου ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν αὐτοῦ καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου. Πρόεδρος δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ δημόσιος ὑπάλληλος. Τὸν πρόεδρον ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος καὶ τοῦτον ὁ ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ὑποδεικνυόμενος.

3. Ὁ πρόεδρος καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος δύνανται ν' ἀντικατασταθῶσι διαρκούσης τῆς περιόδου δι' ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου λαμβανομένης διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ προτάσει τοῦ τρίτου αὐτῶν. Πρότασις ἀντικαταστάσεως τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀντιπροέδρου δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἐκ νέου πρὸ τῆς παρελεύσεως τριῶν μηνῶν.

4) Τὰ ἔξοδα παραστάσεως τῶν Προέδρων καθὼς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς παραστάσεις αὐτῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο Λ. Π.

Ἄρθρον 11.

1. Τὸ συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν οἱ παρόντες εἶναι περισσότεροι τῶν ἀπόντων. Ἐὰν ἡ συνεδρίασις ματαιωθῇ κατὰ τὴν πρώτην πρόσκλησιν ἐλλείψει ἀπαρτίας ἀρκεῖ κατὰ τὴν δευτέραν διὰ τὴν ἀπαρτίαν ἡ παρουσία τοῦ τρίτου τῶν μελῶν.

2. Ἐξαιρέσει τῶν ρητῶς ἀναφερομένων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ περιπτώσεων, αἱ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ προέδρου. Εἶναι δὲ πάντοτε ἠτιολογημέναι.

3. Δι' ἑκάστην συνεδρίασιν συντάσσεται πρακτικὸν εἰς ὃ καταχωρίζονται αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις, τῇ αἰτήσει δὲ τῶν διαφωνούντων καὶ αἱ γνῶμαι αὐτῶν, κυροῦται ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ προσυπογράφεται ὑπὸ τοῦ συντάκτου.

Ἄρθρον 12.

1. Ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου, α') συγκαλεῖ τοῦτο εἰς συνεδρίασιν τακτικῶς ἅπαξ κατὰ μῆνα καὶ ἐκτάκτως ὁσάκις κρίνει ἀναγκαῖον ἢ ζητήσωσι τοῦτο ἑπτὰ ἐκ τῶν μελῶν, β') διευθύνει τὰς συνεδριάσεις καὶ εἰσηγεῖται τὰς ὑποθέσεις, γ') παρακολουθεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ συμβουλίου ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὀργάνων τοῦ Ο.Λ.Π. καὶ ἐποπτεύει πάσας τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶ.

2. Ἡ πρόσκλησις τοῦ συμβουλίου περιλαμβάνει καὶ τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, κοινοποιεῖται δὲ τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρότερον, πλὴν ἐν ἐπειγούσῃ περιστάσει, τὸ συμβούλιον δύναται νὰ ἐπιλαμβάνηται, ἐφ' ὅσον ἀποφασίσῃ, καὶ θεμάτων μὴ ἀναγραφομένων εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

3. Καθ' ἃς συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου κωλύονται νὰ παρίστανται ὁ διευθυντὴς τῶν Τελωνείων καὶ ὁ ἐπιλιμενάρχης, κατ' εἰδικὴν ἐντολὴν αὐτῶν παρίστανται οἱ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ των. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν ὁριζομένων δι' ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 13.

Τὸ συμβούλιον ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον διοικήσεως τοῦ Ο.Λ.Π., ἀποφασίζει ἐπὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τῶν λοιπῶν ὀργάνων τοῦ Ο. Λ. Π., προσκαλεῖ ταῦτα ὅπως ἐπιλαμβάνωνται ἢ ἐπανεξετάζωσι τὰς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των ὑπαγομένας ὑποθέσεις, ἐκδικάζει τὰς τυχὸν ἐνστάσεις κατὰ τῆς κατακυρώσεως δημοπρασιῶν ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, διορίζει, προάγει, τιμωρεῖ καὶ ἀπολύει τοὺς ὑπαλλήλους, ἐγγράφει, τιμωρεῖ καὶ διαγράφει ἐκ τοῦ οἰκείου μητρώου τοὺς μονίμους ἐργάτας τοῦ λιμένος.

Ἄρθρον 14.

1. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐξ ἑπτὰ μελῶν ἐξ ὧν τὰ 3 ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν μὴ δημοσίων λειτουργῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, ὧν εἷς ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Δι' ἕνα ἕκαστον τούτων ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἐκλέγεται ἀνὰ ἐν ἀναπληρωματικὸν μέλος.

Τὰ ἕτερα τέσσαρα τακτικὰ μέλη εἰσὶν ὁ Διευθυντὴς τῶν τελωνείων Πειραιῶς, ὁ ἐπιλιμενάρχης Πειραιῶς ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί, εἷς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὅντινα ἤθελεν ὁρίσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς καὶ εἷς τεχνικὸς ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Τούτους ἀπόντας ἢ κωλυομένους ἀναπληροῦσιν ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ὑπουργείων Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Συγκοινωνίας. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκλέγει τὸν Πρόεδρον αὐτῆς μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἐκλέγεται ὁ Πρόεδρος διὰ κλήρου. Τοῦτον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπ' αὐτῆς ὑποδεικνυόμενον. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ὁ ἀναπληρωτὴς ὁρίζεται διὰ κλήρου.

2. Ὁ Πρόεδρος συγκαλεῖ τὴν ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς συνεδρίασιν τακτικῶς ἅπαξ καθ' ἑβδομάδα, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις κρίνει ἀναγκαῖον ἢ ζητήσωσι τοῦτο τρία ἐκ τῶν μελῶν ἢ ὁ γενικὸς διευθυντής, διευθύνει τὰς συνεδριάσεις καὶ εἰσηγεῖται τὰς ὑποθέσεις. Δι' ἑκάστην συνεδρίασιν συντάσσεται πρακτικὸν κυρούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ προσυπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ συντάκτου αὐτοῦ, εἰς ὃ καταχωρίζονται αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις ἠτιολογημένως καὶ αἱ γνῶμαι τῶν διαφωνούντων αἰτήσει αὐτῶν.

3. Ἡ ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας πέντε μελῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀπαραιτήτως ὁ διευθυντὴς τῶν Τελωνείων ἢ ὁ ἐπιλιμενάρχης, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ προέδρου. Ἐὰν ἡ συνεδρίασις ματαιωθῇ ἐλλείψει ἀπαρτίας ἀρκεῖ κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς προσκλήσεως ἡ παρουσία καὶ τριῶν μελῶν, ἐφ' ὅσον παρίστανται ὁ διευθυντὴς τῶν Τελωνείων καὶ ὁ ἐπιλιμενάρχης ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφάσεις λαμβάνονται παμψηφεί.

Ἄρθρον 15.

1) Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν ἑξῆς δικαιοδοσίαν:

α') Διορίζει καὶ προάγει ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοὺς ἔχοντας τὰ κεκανονισμένα προσόντα κατωτέρους ὑπαλλήλους, ἤτοι τοὺς φέροντας βαθμὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς κατώτερον τοῦ τμηματάρχου Ὑπουργείου, πλὴν ἐὰν αἱ κατὰ μῆνα ἀποδοχαὶ τῶν ὑπερβαίνουν τὰς τέσσαρας χιλιάδας δραχ.

β') Προσλαμβάνει ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοὺς μονίμους ἐργάτας.

γ') Προσλαμβάνει ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ ἐν ἐπειγούσῃ ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ τοὺς ἀπαιτουμένους προσωρινοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας διὰ χρόνον ὄχι μακρότερον τῶν τριῶν μηνῶν καὶ ἀπολύει αὐτούς.

δ') Ἀσκεῖ ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, ἐπιβάλλουσα πάσας τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς πλὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως.

ε') Ἐξετάζει τὰ ὑποβαλλόμενα κατὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ παράπονα καὶ ὑποβάλλει τὸ πόρισμα τῆς ἐξετάσεως εἰς τὸ Συμβούλιον.

στ') Ἀποφασίζει τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ προμηθειῶν καὶ ἀναλαμβάνει ἐν γένει ὑποχρεώσεις μέχρις ἀξίας 100.000 δραχμῶν.

ζ') Διεξάγει τὰς δημοπρασίας ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 100.000 δραχμῶν κατακυρώνει ταύτας.

η') Ἀποφασίζει τὴν ἀπαλλοτρίωσιν κινητῶν μέχρις 20.000 δραχμῶν.

θ') Προβαίνει εἰς συμβιβασμοὺς μέχρι 10.000 δραχμῶν.

ι') Ἐπιλαμβάνεται κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Συμβουλίου πάσης ἄλλης ὑποθέσεως, τῆς σχετικῆς ἀποφάσεώς του λαμβανομένης διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ψήφων.

2. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τακτικῶς μὲν κατὰ ἑξαμηνίαν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις καλεῖται, εἰς τὸ Συμβούλιον ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων.

Ἄρθρον 16.

1. Ὁ γενικὸς διευθυντής, ἀντιστοίχων κατὰ βαθμὸν πρὸς Νομάρχην, ἐκπροσωπεῖ τὸν Ο.Λ.Π. ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν, διορίζει τοὺς πληρεξουσίους δικηγόρους, διεξάγει τὴν ἀλληλογραφίαν, εἶναι ὁ γενικὸς προϊστάμενος τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π., ἐπιμελεῖται τὴν ἐκτέλεσιν, συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἔργων, κτιρίων, ἐγκαταστάσεων, μηχανημάτων καὶ παντοίων μέσων τοῦ Ο.Λ.Π., διευθύνει τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ λιμένος, ρυθμίζει κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν τελωνείων καὶ τοῦ ἐπιλιμενάρχου τὴν ἐν γένει λειτουργίαν αὐτοῦ, ἐκδίδει τὰς ἀναγκαίας ἀστυνομικὰς διαταγὰς διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐντὸς τῶν περιπεφραγμένων τμημάτων τῆς χερσαίας ζώνης τοῦ λιμένος, τῶν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένων φυλάκων τοῦ Ο.Λ.Π. ἐξαιρουμένων πρὸς ἀστυνομικὰ ὄργανα διὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ παραβάσεων. Προκαλεῖ ἐπὶ πλέον τὴν ἔκδοσιν ἀστυνομικῶν διαταγῶν ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν διὰ τοὺς ἀνοικτοὺς χώρους τοὺς ἀποτελοῦντας μέρη τῆς ζώνης λιμένος.

2. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς εἰδικώτερον:

α') Προσλαμβάνει ἐν ἐπειγούσῃ ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ προσωρινοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας διὰ χρόνον ὄχι μακρότερον τοῦ μηνὸς καὶ ἀπολύει αὐτούς.

β') Ἀσκεῖ ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, ἐπιβάλλων εἰς αὐτοὺς ποινὴν προστίμου μέχρι χιλίων δραχμῶν καὶ χορηγεῖ τὰς πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐργάτας ἀδείας.

γ') Ἐνοικιάζει τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ διαμερίσματα ἀποταμιεύσεως, ἐγκρίσει τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς.

δ') Ὁρίζει μετὰ συνεννόησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς καὶ συνεναίσει τῆς τελωνειακῆς τὰς καταλλήλους θέσεις διὰ τὴν παραβολὴν τῶν πλοίων καὶ τὴν ἐκφόρτωσιν καὶ ἀπόθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων.

ε') Κατανέμει τοὺς ἐργάτας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐποπτεύει τὴν κανονικὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας αὐτῶν.

στ') Ἐκτελεῖ ἔργα καὶ προμηθείας μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

3. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς παρίσταται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσηγεῖται τῇ ἀδείᾳ τοῦ προέδρου τὰς ὑποθέσεις καὶ ἐκφέρει ἄνευ ψήφου τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ πασῶν τῶν συζητουμένων ὑποθέσεων, ἥτις καὶ καταχωρίζεται εἰς τὰ πρακτικά.

Ἄρθρον 17.

1. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς διορίζεται διὰ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένου μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ο.Λ.Π. ἐπὶ θητείᾳ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπὶ μισθῷ καθοριζομένῳ κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

2. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς ἀπολύεται καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ο.Λ.Π., λαμβανομένην διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ δι' ἀνεπάρκειαν ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

3. Διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π.

Ἄρθρον 18.

1. Ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν τῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ ἐλέγχου τοῦ Ο.Λ.Π. εἶναι:

α') Τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὰ δημόσια κτήματα, τὰ τιμολόγια τῶν ἀποθηκῶν δικαιωμάτων, τὰς

ἐνοικιάσεις τῶν λιμενικῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν ἀποθηκῶν ἀποταμιεύσεως, τὴν ἐγκατάστασιν τῶν τελωνειακῶν γραφείων καὶ τὴν διενέργειαν ἐν γένει τῶν τελωνισμῶν, τὴν εἴσπραξιν ἢ ἐκμίσθωσιν τῶν τελῶν, τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς ἐλευθέρας ζώνης.

β') Τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει τοὺς κανονισμοὺς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν τῶν ἐργατῶν, τῶν ἡμερομισθίων, τῶν τιμολογίων τῶν φορτοεκφορτώσεων, καὶ τῶν πρακτορειακῶν δικαιωμάτων, καὶ ἐποπτεύει γενικώτερον ἐπὶ τῶν σχετικῶν ζητημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας.

γ') Τῶν Ναυτικῶν (Διεύθυνσις Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ) δι' ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς προσαρμίσεως τῶν πλοίων καὶ ναυπηγημάτων, εἰς τὰ πληρώματα καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἀστυνομίαν τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ λιμένος.

δ') Τῆς Συγκοινωνίας, δι' ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων καὶ μηχανημάτων φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως, τὰ τιμολόγια τῆς χρήσεως τούτων, καὶ τὴν ἐν γένει διοίκησιν τοῦ λιμένος, πλὴν καθ' ὅσον ὑπόκειται εἰς ἕτερον Ὑπουργόν.

2. Τῆς κοινῆς δὲ ἁρμοδιότητος εἶναι: α') τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας ἡ κατάρτισις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ καὶ ἡ σύναψις δανείων, β' τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ἡ ἐπιβολὴ τελῶν ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ ναυπηγημάτων, γ') τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἡ ἐπιβολὴ τελῶν ἐπὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἡ παραχώρησις τῆς χρήσεως τῆς δημοσίας κτήσεως δι' ἐγκαταστάσεις βιομηχανικὰς ἢ ἐμπορικάς.

Ἄρθρον 19.

1. Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν ὀργάνων τοῦ Ο.Α.Π. ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς καταρτίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως τῶν τελῶν ἢ τῆς ἐκμισθώσεως αὐτῶν, τῆς συνάψεως δανείων, τῆς ἀγοραπωλησίας ἀκινήτων, τῆς παραχωρήσεως τῆς χρήσεως δημοσίων κτημάτων ὑπὲρ τὰ πέντε ἔτη, τῆς ἐπιβολῆς τελῶν ἐπὶ τῶν πλοίων, ναυπηγημάτων ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

2. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων, προμηθειῶν καὶ δημοπρασιῶν ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ περὶ λιμένων ἐν γένει καὶ περὶ δημοσίων ἔργων διατάξεις, πλὴν καθ' ὅσον τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

3. Ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀντικειμένων ὑπερβαίνει τὰς 250.000 δραχμὰς ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἐὰν δὲ δὲν τὰς ὑπερβαίνῃ, αἱ ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τοῦ Ο.Α.Π. εἶναι ἐκτελεσταί. Ἀλλ' ἐὰν ἡ σχετικὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἀπόφασις ἐπὶ τῶν ἄνω τῶν 250.000 δραχμῶν ὑποθέσεων δὲν ἀνακοινωθῇ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ οἰκείου πρακτικοῦ τοῦ Ο.Α.Π. τεκμαίρεται ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ.

4. Προκειμένου περὶ ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ συνολικὴ δαπάνη ὑπολογίζεται ἀνωτέρα τῶν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἀπαιτεῖται πρὸς ἔγκρισιν αὐτοῦ ἡ ἔκδοσις Διατάγματος, ἐὰν δὲ ἡ δαπάνη εἶναι ἀνωτέρα τῶν εἴκοσιν ἑκατομμυρίων, ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος συνοδευόμενος ὑπὸ λεπτομεροῦς προϋπολογισμοῦ τῆς δαπάνης καὶ ὑπὸ τῆς σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς ἐγκρίσεως ἔργου διὰ Διατάγματος συνδημοσιεύεται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης καὶ ἡ σχετικὴ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

5. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Π. δύναται νὰ ζητῇ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνάθεώρησιν πάσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἢ ἀνεστάλη ἰδία αὐτοῦ ἀπόφασις.

6. Τὸ Συμβούλιον καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλουν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Συγκοινωνίας καὶ Ναυτικῶν ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων ἐντὸς τῆς ἑπομένης τὸ βραδύτερον.

Ἄρθρον 20.

1. Πάντες οἱ ἐργάται λιμένος, κομισταὶ τελωνείου καὶ ἐργάται Αἰθούσης ἀποσκευῶν ὑπάγονται ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν τῇ ζώνῃ λιμένος ἐργασίας καὶ ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

2. Πᾶσαι αἱ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐργασίαι διενεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. ὅστις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καθοριζομένων τιμολογίων εἰσπράττει τὰ ἐργατικὰ καὶ κομιστικὰ ἐν γένει δικαιώματα, ἐξ ὧν ἀμείβει τοὺς ἐργάτας ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομισθίου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο. Α. Π.

Ὁ Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς πάντας τοὺς ἐργάτας τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ 1 παραγράφῳ τοῦ 21 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου, ἀκέραιον τὸ ἡμερομίσθιον καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην εἴτε καὶ ἐκτὸς αὐτῆς ἐφ' ὅσον οὗτος ἐκτελεῖ ἀπ' εὐθείας τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας. Τὰ ἡμερομίσθια καταβάλλονται καθ' ἑβδομάδα.

Διὰ τοῦ Διατάγματος κανονισθήσονται αἱ περιπτώσεις χορηγήσεως κανονικῶν καὶ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν τῶν ἐργατῶν καὶ ὁρισθήσεται ἀνάλογος ἀποζημίωσις διαρκουσῶν τούτων.

3. Προκειμένου περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν γινομένων ἐντὸς τοῦ κυρίου λιμένος καὶ προλιμένος Πειραιῶς, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐλευθέρας ζώνης, ἤτοι περὶ μεταφορῶν κλπ. ἐμπορευμάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ τελων. ἔδαφος, δύναται ὁ Ο.Α.Π. νὰ ἀναθέτῃ ταύτας εἰς ἀνεγνωρισμένας ἐργατικὰς ὀργανώσεις ἀμειβομένας οὐχὶ δι' ἡμερομισθίου ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τιμολογίου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π.

4. Προκειμένου περὶ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ἐκτὸς τοῦ κυρίου λιμένος Πειραιῶς ἐνεργουμένων, ἤτοι πέραν καὶ ἔξω τῶν Μηχανουργείων Βασιλειάδου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Περιπτέρου ἐξ ἄλλου δύνανται νὰ γίνωνται αὗται ἀποφάσει τοῦ «Ο. Α. Π.» εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς ἐργοδοτρίας ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη κέκτηται τὰ τεχνικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ μέσα διενεργείας τῶν φορτοεκφορτώσεων αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων ἐργατικῶν ὀργανώσεων ἀμειβομένων οὐχὶ δι' ἡμερομισθίου ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τιμολογίου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π.

5. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων 3 καὶ 4 ἡ ἀνάθεσις τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν καὶ ἡ καταβολὴ τῶν ἀμοιβῶν εἰς τοὺς ἐργάτας γίνεται πάντοτε τῇ μεσολαβήσει καὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ο. Α. Π.

Ἄρθρον 21.

1. Οἱ κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1930 ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος περὶ ὧν ὁ νόμος 3459 ἐργάται λιμένος καὶ προλιμένος Πειραιῶς ἤτοι οἱ φορτοεκφορτωταὶ λιμένος καὶ προλιμένος Πειραιῶς καὶ οἱ ἐργάται Τελωνείου οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ἕνωσιν ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Τελωνείων Πειραιῶς καὶ τὸν «Σύνδεσμον ἐργατῶν Αἰθούσης Ἀποσκευῶν Τελωνείων Πειραιῶς» ἢ ταύτοτης τῶν ὁποίων πιστοποιηθήσεται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων τελωνῶν διορίζονται ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς μόνιμοι ἐργάται καὶ καταγράφονται εἰς τὸ μητρῶον ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π. ἐφοδιαζόμενοι παρ' αὐτοῦ διὰ βιβλιαρίου ταυτότητος ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἐργάτης ἢ κομιστὴς δύναται νὰ ἐργασθῇ ἐν τῷ λιμένι.

2. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Π., προτάσει τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀπολύει τοὺς ἀνικάνους λόγῳ γήρατος ἢ νοσήματος ἀνιάτου ἐργάτας ἢ κομιστὰς τοῦ κυρίου λιμένος ἢ προλιμένος Πειραιῶς τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ 1 παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου. Καὶ εἰς μὲν τοὺς λόγῳ γήρατος ἀπολυομένους παρέχεται μηνιαῖον ἐπίδομα εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐφ' ἅπαξ ἢ μηνιαῖον ἐπίδομα κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Διατάγματος «περὶ Ταμείου Προνοίας ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π.» καθορισθησόμενα. Διὰ τὰ φορητὰ ἐργαλεῖα τῶν ἀπολυομένων ἐργατῶν ἢ διὰ τὰ ἄχρηστευόμενα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τοιούτων λόγῳ τῆς μεταβολῆς τοῦ συστήματος φορτοεκφορτώσεων χορηγεῖται ἀνάλογος ἀποζημίωσις ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθορισθησόμενα.

3. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ προτάσει τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀπολύει τοὺς πλεονάζοντας ἐργάτας τοῦ κυρίου λιμένος ἢ προλιμένος Πειραιῶς τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ 1 παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἢ ὅσους θὰ πλεονάσωσιν ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως εἰς τοὺς ὁποίους χορηγεῖται ἀνάλογον ἐφ' ἅπαξ ἢ μηνιαῖον ἐπίδομα κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Διατάγματος «περὶ Ταμείου Προνοίας ἐργατῶν τοῦ Ο. Α. Π.» καθορισθησόμενα.

4. Οἱ λόγῳ βαρέων παραπτωμάτων ἀπολυόμενοι, προτάσει τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐργάται δικαιοῦνται πλήρων ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνὸς καὶ τοῦ ἀναλόγως τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν μηνιαίου ἐπιδόματος κατὰ τὰ καθορισθησόμενα ἐν τῷ Διατάγματι «περὶ Ταμείου Προνοίας ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π.

5. Ἡ πρόσληψις καὶ ὁ διορισμὸς νέων ἐργατῶν πρὸς πλήρωσιν κενῶν, διενεργεῖται ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσηγήσει τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, εἰς ἣν δέον νὰ ἐπισυνάπτηται:

α) Πιστοποιητικὸν τῆς οἰκείας Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν ᾧ νὰ ἐμφαίνηται ὅτι ὁ αἰτῶν εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ Μητρῶον τῶν ἀρρένων τοῦ Δήμου Πειραιῶς καὶ ἔχει συμπληρώσει, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς αἰτήσεως τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ ὁρίσῃ καὶ ἄλλους γειτονικοὺς Δήμους ἢ Κοινότητας, ἀπολαύοντας τοῦ ἰδίου δικαιώματος.

β) Πιστοποιητικὸν τῆς ἁρμοδίας Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς, ἐμφαῖνον ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν κατεδικάσθη ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 22 καὶ 23 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἐπὶ ἀπάτῃ ὑπεξαιρέσει, κλοπῇ κλπ. καὶ λαθρεμπορίᾳ καὶ

γ) Ἔγγραφον βεβαίωσιν Κρατικῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι ὁ αἰτῶν εἶναι ἀρτιμελὴς καὶ ὑγιὴς ὅπως ἀσκῇ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου λιμένος καὶ ὅτι δὲν παρουσιάζει διανοητικήν τινα ἀνωμαλίαν.

6. Ἔκτακτοι ἐργάται προσλαμβάνονται προσωρινῶς ἐὰν παραστῇ ἄμεσος ἀνάγκη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ ἔκτακτοι ἐργάται ἀμείβονται δι' ἡμερομισθίου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου οὐδὲν ἀποκτῶντες δικαίωμα πρὸς μονιμοποίησιν ἢ συμμετοχὴν εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας. Μόνον δ' ἐν περιπτώσει προσλήψεως νέων μονίμων ἐργατῶν προτιμῶνται ἐφ' ὅσον ἔχουσι τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ καὶ ἔχουσιν ἐπιδείξῃ ὡς ἔκτακτοι ἐργάται, ἐργατικότητα καὶ καλὴν διαγωγήν.

Ἄρθρον 22.

1. Διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κανονίζονται:

α') Ἡ σύνθεσις, ἡ διαίρεσις καὶ ἡ ἀντιστοιχία τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Α.Π. καὶ ἡ ἁρμοδιότης ἑκάστης,

β') Ὁ τρόπος τῆς καταταξεως εἰς ἀντιστοίχους θέσεις τοῦ ἤδη ὑπηρετοῦντος μονίμου προσωπικοῦ καὶ ὁ τρόπος τῆς μονιμοποιήσεως οὗ ἤδη ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Πειραιῶς.

γ') Τὰ προσόντα διορισμοῦ καὶ προαγωγῆς, τὰ τῶν ἀδειῶν, αἱ πειθαρχικαὶ ποιναί, οἱ λόγοι τῆς ἀπολύσεως καὶ τὰ τῆς μονιμότητος αὐτῶν.

δ') Αἱ περιπτώσεις προσλήψεως προσωρινῶν ὑπαλλήλων.

2. Οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετήσαντες ἐυδοκίμως ὑπάλληλοι παρὰ τῷ λιμενικῷ Ταμείῳ Πειραιῶς ὑπὲρ τὴν διετίαν διορίζονται εἰς κενὰς θέσεις κατὰ προτίμησιν δι' ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου καὶ ἐφ' ὅσον συγκεντρώνουν τὰ εἰδικῶς καθορισθησόμενα διὰ τοῦ διατάγματος περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος προσόντα ἐπὶ τῷ αὐτῷ μισθῷ τῶν λοιπῶν ὁμοταγῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Π.

3. Ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τὸ περὶ οὗ ὁ νόμος 3459 Γραφεῖον ἐργασίας λιμένος Πειραιῶς καταργεῖται, τὸ δὲ προσωπικὸν αὐτοῦ ἅμα τῇ λειτουργίᾳ τῆς Διοικητικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο. Α. Π. ἀπολύεται διὰ Π. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀπολυόμενον ἀπὸ τῆς Δημοσίας ὑπηρεσίας προσλαμβάνεται μὲ τὸν αὐτὸν μισθὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ο.Α.Π. κατατασσόμενον εἰς ἀναλόγους θέσεις κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 1 ἐδ. β' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφόσον ἕκαστος τῶν ἀπολυθέντων ἤθελεν ὑποβάλῃ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὀργανισμοῦ αἴτησιν διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ὑπὲρ τοῦ ἀπολυομένου ἀπὸ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας προσωπικοῦ διαφυλάττονται τὰ ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἀναγνωριζόμενα δικαιώματα.

4. Ἐπιτρέπεται κατ' αἴτησιν τοῦ συμβουλίου τοῦ Ο. Α. Π. ν' ἀποσπῶνται παρ' αὐτῷ δημόσιοι ὑπάλληλοι μισθοδοτούμενοι παρὰ τοῦΟ.Α.Π.εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ διατάγματος καὶ ἐπὶ τῷ μισθῷ τούτων ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερος τοῦ εἰς τὸν ἑαθμὸν των ἀνήκοντος ἢ ἐπὶ ἐπιδόματι εἰδικῷ, διατηρουμένων εἰς ἀκέραιον τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητός των ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ εἰς ὃ ἀνήκουν σῶμα ἀπορρεόντων δικαιωμάτων αὐτῶν.

5. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Συγκοινωνίας δύναται νὰ συσταθῇ Ταμεῖον Προνοίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Π., σκοπὸν ἔχον τὴν παροχὴν ἐφ' ἅπαξ ἢ μηνιαίου βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Π.

6. Πᾶσα τροποποίησις τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 διατάγματος γίνεται μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Π.

Ἄρθρον 23

Ἐκτὸς τῶν ὑποχρέων κατὰ τὸν παρόντα νόμον νὰ ἐφοδιάζωνται ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. δι' ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐν λιμένι, πᾶς ἀσχολούμενος εἰς οἱανδήποτε ἐν τῷ λιμένι ἐργασίαν, οἷον οἱ πλοίαρχοι καὶ τὰ πληρώματα πλοίων καὶ ναυπηγημάτων, ἔμποροι, πράκτορες, μεσῖται, ἐπιχειρηματίαι ἐν γένει μεταφορῶν, θαλασσίων ἔργων καὶ βιομηχανιῶν καὶ οἱ ἐντεταλμένοι αὐτῶν ὀφείλουν πρὸς τὰ ὄργανα τοῦ Ο.Α.Π. οἷαν καὶ πρὸς τὰ ὄργανα πάσης ἀρχῆς τοῦ Κράτους ὑπακοήν.

Ἄρθρον 24.

1. Τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν παραπεμπόμενος ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως ὁ ἀσκῶν ἐν τῷ λιμένι ἐπάγγελμα, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἄδεια τοῦ Ο. Α. Π.

2. Διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται καὶ ὁ χρησιμοποιῶν δι' ἐργασίαν ἐν τῷ λιμένι πρόσωπα στερούμενα τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαιτουμένης ἀδείας τοῦ Ο. Α. Π.

3. Ἀνεξαρτήτως τῆς συντρεχούσης τυχὸν ποινικῆς διώξεως τιμωρεῖται διὰ προστίμου μέχρι δισχιλίων δραχμῶν πᾶσα παράβασις τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. κανονισμῶν περὶ τῆς διεθαγωγῆς τῆς ἐν τῷ λιμένι ἐργασίας καὶ ἀστυνομικῶν διατάξεων. Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται ἀνεκκλήτως μέχρι διακοσίων δραχμῶν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, μέχρι χιλίων ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ μέχρι χιλίων πεντακοσίων ὑπὸ τοῦ συμβουλίου.

4. Ἐὰν ὁ παραβάτης τῶν κανονισμῶν ἢ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, εἶναι ἐργάτης, ἐκτὸς τοῦ προστίμου δύναται ν' ἀπαγγελθῇ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ

συμβουλίου κατὰ πρότασιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ καὶ προσωρινὴ ἢ ὁριστικὴ ἀπαγόρευσις ἀσκήσεως παντὸς ἐπαγγέλματος ἐν τῷ λιμένι, ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ περιπτώσει ἂν εἶνε μόνιμος διαγράφεται καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου μητρώου τοῦ Ο. Α. Π.

5. Ἡ αὐτὴ ἀπαγόρευσις δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ ἐκτὸς τοῦ προστίμου καὶ κατὰ παντὸς αὐτοπροσώπως εἴτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐργολάβου ἐργαζομένου εἰς οἱανδήποτε ἐν τῷ λιμένι ἐργασίαν ἐκ τῶν ὑποχρέων νὰ εἶνε ἐφωδιασμένοι δι' ἀδείας τοῦ Ο. Α. Π. πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των ἐν τῷ λιμένι, ἀκυρουμένης τῆς ἀδείας ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπηγορεύθη ὁριστικῶς ἡ ἄσκησις ἐπαγγέλματος ἐν τῷ λιμένι.

6. Ἐὰν εἰς τὰς πειθαρχικῶς κολαζομένας παραβάσεις, περὶ ὧν αἱ προηγούμεναι παράγραφοι, ὑποπίπτων δημόσιος ἐν γένει ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται προκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ο. Α. Π. ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς τούτων.

7. Τὰ περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον πρόστιμα εἰσπράττονται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων διατάξεις καὶ περιέρχονται εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π. Ἐὰν δὲ ὁ καθ' οὗ ἐπεβλήθη τὸ πρόστιμον εἶνε ἐργάτης παρακρατεῖται τὸ πρόστιμον ἐκ τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἐν τῷ λιμένι ἐργασίαν του.

8. Τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους παραπεμπόμενος ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως πᾶς ὅστις δι' ἔργων ἢ λόγων προπαγανδίζει κατὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐν τῷ λιμένι ἐργασίας σύμφωνα μὲ τὸν παρόντα νόμον, καθὼς καὶ ὅστις ἐμποδίζει πάντα ἐξουσιοδοτημένον ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π. ὅπως ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐν λιμένι ἐργασίαν. Διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται πᾶς ἐργάτης ἢ ἐργοδότης ὅστις παραβιάζει τὰ τιμολόγια τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως δι' ἐσκεμμένης καθυστερήσεως τῆς ἐργασίας εἴτε κατ' ἄλλον οἱονδήποτε τρόπον.

τρόπον.

Ἄρθρον 25.

1. Συνιστᾶται Ταμεῖον Προνοίας τῶν ἐργατῶν λιμένος Πειραιῶς, σκοπὸν ἔχον τὴν παροχὴν ἐφ' ἅπαξ ἢ μηνιαίου βοηθήματος εἰς τοὺς διαγραφομένους ἐκ τοῦ οἰκείου μητρώου τοῦ Ο. Α. Π. μονίμους ἐργάτας.

2. Δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καταρτιζομένου καὶ κυρουμένου διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θελουν καθορισθῇ: α') αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ διαγραφόμενος ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μητρώου ἐργάτης εἴτε ἡ οἰκογένειά του δικαιοῦνται εἰς ἐπίδομα, β') τὸ κατὰ λόγον τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ ἐργάτου χορηγητέον ποσὸν ἐπιδόματος, γ') ἡ διαδικασία πρὸς ἀπονομὴν τοῦ ἐπιδόματος, δ') τὰ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ ταμείου, ε') οἱ πόροι τοῦ ταμείου ἐν λεπτομερείᾳ.

3. Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι: ἡ εἰσφορὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀναλογοι κρατήσεις ἐκ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ εἰδικὸν ποσοστὸν 5 ο)ο ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων ἐξ ἀποθηκικῶν δικαιωμάτων καὶ μισθωμάτων ἀποθηκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπράξεων ἐξ ἀποθηκικῶν δικαιωμάτων καὶ μισθωμάτων ἀποθηκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 26.

Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Διατάγματος καταρτισθῇ εἰδικὸν ἔνοπλον «Σῶμα φυλακῆς Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς», οὗ ὁ σκοπὸς ἔσται: ἡ φύλαξις τῶν ἀποθηκῶν, κτιρίων, μηχανημάτων, ἐργαλείων, ἐμπορευμάτων καὶ ἐν γένει τῶν περιπεφραγμένων χώρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς καὶ ἡ τήρησις τῆς τάξεως ἐν αὐτοῖς.

Ἄρθρον 27.

1. Διὰ διατάγματος κανονίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου. Διὰ διατάγματος θέλει ὁρισθῇ ὡσαύτως ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἥτις δύναται νὰ εἶνε κατὰ χρόνον διάφορος ὡς πρὸς τὰς διαφόρους διατάξεις αὐτοῦ.

2. Ἐφ' ὅσον τίθενται εἰς ἰσχὺν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καταργοῦνται αἱ ἀντικείμεναι εἰς αὐτὰς διατάξεις περὶ λιμενικοῦ ταμείου Πειραιῶς, περὶ λιμενικῆς ἐπιτροπείας αὐτοῦ, περὶ λιμένων ἐν γένει καὶ λιμενικῶν ταμείων.

3. Καταργοῦνται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1930–1931 αἱ διατάξεις περὶ εἰσφορᾶς τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Πειραιῶς πρὸς ἐξυγίανσιν τοῦ Νέου Φαλήρου, καὶ αἱ πρὸς τὸ εἰδικὸν ταμεῖον μηχανημάτων λιμενικῶν ἔργων.

4. Οἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 2105 πόροι προκειμένου περὶ τῶν τελωνείων Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν ἐνισχύονται δι' ἀναγραφῆς ἀναλόγων πιστώσεων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

5. Διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλουσι καθορισθῇ τίνες διατάξεις τῶν περὶ λιμένων ἐν γένει καὶ λιμενικῶν ταμείων ἐκ τῶν μὴ ἀντικειμένων εἰς ῥητὰς τοιαύτας τοῦ παρόντος νόμου ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

6. Καταργοῦνται ἀφ' ἧς θέλει ὁρίσει Διάταγμα, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὰ τέλη ὑπερημερίας τοῦ Δημοσίου διὰ τ' ἀποτιθέμενα εἰς κεκαλυμμένους ἢ ἀκάλυπτους χώρους τοῦ λιμένος ἐμπορεύματα, πλὴν τῶν ἀποτιθεμένων εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ἀζητήτων

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκχώρησιν προνομίου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἐκμετάλλευσιν Σταθμῶν Ραδιοφωνίας ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦνται καθ' ὅλα αὐτῶν τὰ μέρη ἡ ἐκ 39 ἄρθρων σύμβασις μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ κ. Ἐμμανουὴλ Μάρκογλου, ὡς ἀναδόχου, ἀφ' ἑτέρου, «περὶ ἐκχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας ἐν Ἑλλάδι» ὑπογραφεῖσα τὴν 26 Ἰανουαρίου 1930 καὶ ἧς τὸ κείμενον ἕπεται ὡς καὶ αἱ κατατεθειμέναι παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γενικαὶ καὶ Τεχνικαὶ προτάσεις τοῦ Ἀναδόχου αἵτινες ἀποτελοῦσι Παράρτημα τῆς Συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς ῥητὰς διατάξεις ταύτης.

Ἄρθρον 2.

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 6 τῆς Συμβάσεως παρ. 6 μετὰ τὰς λέξεις «τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ» προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις».

2. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 14 παράγρ. 1 ἀπαλείφεται ἡ λέξις «ἐνσυρμάτους» καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως «τηλεφωνικάς».

3. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 14 εἰς τὸ τέλος τῆς 1ης παραγράφου ἀπαλείφεται ἡ φράσις «ὡς ἐπίσης καὶ τοῦτον μετὰ διαφόρων ἰδιωτικῶν» καὶ ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Ὡσαύτως δύναται νὰ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὰς ἢ μονίμους ἐνσυρμάτους γραμμάς, συνδεούσας τὸν σταθμὸν ἐκπομπῆς μετὰ διαφόρων δημοσίων. . . . . ».

4. Εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ φράσις «ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ἡ ἀνάδοχος Ἑταιρεία νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ὡς ἄνω γραμμὰς διὰ τηλεφωνικὰς συνδιαλέξεις. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τοῦ ὅρου τούτου τὸ Κράτος θὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν γραμμῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν Ἑταιρείαν».

5. Εἰς τὸ ἄρθρον 3 παράγρ. 2 καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς κρώτης περιόδου προστίθεται μετὰ τὴν λέξιν «Ἑταιρείας» ἡ λέξις «Marconi».

6. Εἰς τὸ ἄρθρον 30 μετὰ τὴν φράσιν «ἀπόσβεσις ἁπασῶν τῶν ἐγκαταστάσεων ὁριζομένη ἐκ 5 ο)ο ἐτησίως» νὰ τεθῇ: «συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 παράγραφος 4».

Ἄρθρον 3.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ παρόντος νόμου ὁ κατὰ τὸν νόμον 3054 φόρος ἐπὶ τῶν δεκτῶν ἀσυρμάτου καταργεῖται καὶ οὐδεμία ἄλλη φορολογία ἢ τέλος εἰσπράττεται ἀπὸ τοὺς κατόχους ραδιοφωνικῶν δεκτῶν, πλὴν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 28 τῆς κατωτέρω Συμβάσεως προβλεπομένων συνδρομῶν.

Ἄρθρον 4.

Πάντες οἱ ὅροι τῆς Συμβάσεως κτῶνται διὰ τῆς παρούσης κυρώσεως ἰσχὺν διατάξεων Νόμου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ παραχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας πρὸς μόρφωσιν καὶ τέρψιν τοῦ Κοινοῦ.

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Συγκοινωνίας Βύρων Καραπαναγιώτης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γεώργιος Μαρῆς, ὡς ἀντιπρόσωποι ἐν προκειμένῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἐμμανουὴλ Ε. Μάρκογλου, ἔμπορος, κάτοικος Ἀθηνῶν, ὁδὸς Κεφαλληνίας ἀριθ. 38, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐμφανιόμενος ἐν τοῖς ἑπομένοις διὰ τοῦ ὅρου «τὸ Κράτος» παραχωρεῖ εἰς τὸν Ἐμμανουὴλ Μάρκογλου τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας πρὸς μόρφωσιν καὶ τέρψιν τοῦ Κοινοῦ, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει.

Ὁ Ἐμμανουὴλ Μάρκογλου ἐμφανιόμενος ἐν τοῖς ἑπομένοις διὰ τοῦ ὅρου «ὁ Ἀνάδοχος» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως, ἱδρύσῃ ἀνώνυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν ἐθρεύουσαν ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπαγομένην εἰς τοὺς Ἕλληνικοὺς νόμους.

Εἰς ταύτην θέλει μεταβιβάσει τὰ ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀπορρέοντα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ καὶ αὕτη θέλει ἀναλάβει τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν προβλεπομένων ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν.

Διὰ τὴν μεταβίβασιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ὁ Ἀνάδοχος δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀνταλλάγματα, εἰμὴ μόνον ἱδρυτικοὺς τίτλους συμφώνως πρὸς τὰς «περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν» ἰσχυούσας διατάξεις, ὡς ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ Ν. Δ. τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1023 καὶ 2190» προβλέπεται.

Ἡ συσταθησομένη Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία ἐμφαίνεται ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις διὰ τοῦ ὅρου «Ἡ Ἑταιρεία».

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 1 προνομίου ἡ Ἑταιρεία θέλει ἱδρύσει Κεντρικὸν Σταθμὸν Ἀσυρμάτου Τηλεφώνου πρὸς ἐκπομπήν.

1. Κρατικῶν ἀνακοινώσεων καὶ διαγγελμάτων.

2. Εἰδήσεων πάσης φύσεως, μετεωρολογικῶν, χρηματιστηριακῶν καὶ ἐμπορικῶν διαφημίσεων.

3. Ραδιοκροαμάτων, οἷον μουσικῶν συναυλιῶν, θεατρικῶν ἔργων, κηρυγμάτων, ἀνακοινώσεων, ὁμιλιῶν ἢ διαλέξεων ἐπισήμων ἢ ἀνεγνωρισμένου κύρους προσώπων ἐπὶ ζητημάτων Ἐθνικῆς ὠφελείας καὶ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ὡς καὶ καλλιτεχνικῆς καὶ διδακτικῆς σημασίας.

Πλὴν τοῦ κανονικοῦ ὡς ἄνω προγράμματος, ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀναπαραγωγῆς ραδιοκροαμάτων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐκπεμπομένων ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπαραγωγὴ ἤθελε πρακτικῶς ἐφαρμοσθῇ εἰς δύο τοὐλάχιστον χώρας, τῆς τυχὸν πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθησομένης ἀμοιβῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀλλοδαπῶν σταθμῶν βαρυνούσης τὴν Ἑταιρείαν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας, ὅπερ παρέχεται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως εἰς τὴν Ἀνάδοχον, ἢ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἱδρυθησομένην Ἑταιρείαν, ὁρίζεται εἰς (21) εἴκοσι καὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἐκμετάλλευσιν Σταθμῶν Ραδιοφωνίας ὑπό ἄλλων προσώπων.

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου ὅλαι αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑταιρείας παραδίδονται τῷ Δημοσίῳ εἰς ἀρίστην κατάστασιν καὶ ἀρίστως λειτουργοῦσαι κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 16 συμμετέχοντος καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας. Ἐν περιπτώσει ἐλαττωματικῆς λειτουργίας τῶν Σταθμῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως, ἐκπίπτεται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν πρὸς ἐπαναφορὰν αὐτῶν εἰς κατάστασιν ὁμαλῆς λειτουργίας. Παρακρατεῖται δὲ πρὸς τοῦτο ἡ ἀξία τῶν μήπω ἀποσβεσθέντων γηπέδων καὶ αἱ εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους εὑρισκόμεναι εἰσέτι συνδρομαί. Αἱ λοιπαὶ ἐγκαταστάσεις θεωροῦνται ἀποσβεσμένα, πλὴν τῶν γηπέδων καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων, αἵτινες ἐξετελέσθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὧν ἡ ἀπόσβεσις δὲν κατέστη ἐφικτὴ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ προνομίου, διὰ τῶν ἐκ πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐτησίων κρατήσεων ἀποσβέσεως, τοκιζομένων.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Κράτος μετὰ πάροδον ἕνδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως δύναται νὰ ἐξαγοράσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις, εἰδοποιῶν τὴν Ἑταιρείαν ἐγγράφως ἓν ἔτος πρότερον.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Κράτος θέλει ἀποζημιώσει τὴν Ἑταιρείαν διὰ τὰς μήπω ἀποσβεσθείσας ἐγκαταστάσεις αὐτῆς, τὰς ἀναγεγραμμένας εἰς τὴν μερίδα «Κεφάλαιον» μετὰ γνώμην τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ἀναφερομένης Ἐπιτροπῆς.

Αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑταιρείας ὡς καὶ ἡ ἀποζημίωσις κατὰ τὴν ἐξαγορὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους ὑπολογίζονται εἰς Λίρας Ἀγγλίας.

Ἡ Ἑταιρεία ὀφείλει νὰ ἀποσβέσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις αὐτῆς ἐντὸς τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως διὰ κρατήσεων τοκιζομένων ἴσων κατὰ μέσον ὅρον πρὸς 5 ο)ο ἐτησίως ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἀναγεγραμμένων εἰς τὴν μερίδα «Κεφάλαιον».

Ἐν τῇ ἀποσβέσει ταύτῃ δέον νὰ συμπεριλαμβάνωνται καὶ τὰ κτηθέντα αὐτῆς γήπεδα ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐκτήθησαν δι' ἀγορᾶς ἢ ἀπαλλοτριώσεως.

Ἄρθρον 5.

Τὸ ποσὸν τῶν κεφαλαίων τῆς συσταθησομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Ἑταιρείας καθορίζεται εἰς δραχμὰς χρυσᾶς ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου (δραχμαὶ 1.500.000) ἐξ ὧν ὀκτακόσαι χιλιάδες χρυσαῖ δραχμαὶ (Δρχ. 800.000) θέλουσι κατατεθῇ ἅμα τῇ ἱδρύσει τῆς Ἑταιρείας, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο δύναται νὰ αὐξηθῇ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Κράτους. Τὰ 3)5 τοὐλάχιστον τῶν μετοχικῶν κεφαλαίων τῶν ἀντιπροσωπευμένων ἐν ταῖς Γενικαῖς Συνελεύσεσι τῆς Ἑταιρείας δέον νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα Ἑλλήνων πολιτῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου.

Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης συνεπάγεται ὑποχρεωτικὴν ἔκπτωσιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἀναδόχου Ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ προνομίου.

Τὰ 3)5 τοὐλάχιστον τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου θὰ ὦσιν Ἕλληνες πολῖται.

Ἐπίσης ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας καὶ τὸ προσωπικὸν ἐν γένει ἐξαιρέσει τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ τοῦ περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 12 δέον νὰ ὦσιν Ἕλληνες πολῖται.

Ἄρθρον 6.

Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Πρωτευούσης καὶ εἰς θέσιν ὁριοθησομένην κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἀναδόχου Ἑταιρείας Κεντρικὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν κατασκευῆς τοῦ οἴκου Marconi 's Wireless Telegraph Co Ltd London.

Ὁ Οἶκος Marconi 's Wireless Telegraph Co Ltd London ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ εὐθύνας τοῦ ὁποίου θὰ διαρρυθμισθῇ ἡ ὅλη ἐγκατάστασις εὐθύνεται ὡσαύτως καὶ διὰ τὴν ποιότητα καὶ ἀρίστην λειτουργίαν τῶν δευτερευουσῶν Ραδιοηλεκτρικῶν συσκευῶν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Σταθμοῦ θὰ εἶνε 14 χιλιοβάττ, ἐπὶ κεραίας τὰ δὲ λοιπὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἥτις ὀφείλει νὰ εἶνε νεωτάτου καὶ τελειοτάτου τύπου θὰ ὦσιν σύμφωνα πρὸς τὰ κατατεθειμένα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας σχέδια τοῦ Οἴκου Marconi 's Wireless Telegraph Co Ltd London.

Ἡ ἐμβέλεια τοῦ Σταθμοῦ δέον νὰ ἦ τοιαύτη ὥστε νὰ καθίσταται εὐκρινὴς ἡ λῆψις τῶν ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ ἐκπεμπομένων Ραδιοακροαμάτων καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τῇ χρησιμοποιήσει δέκτου συγχρόνου κατασκευῆς μετὰ τριῶν ἠλεκτρονικῶν σωλήνων, λειτουργοῦντος ἐπὶ κεραίας μήκους 30 μέτρων. Τὸ κῦμα λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Σταθμοῦ ὡς ἐπίσης καὶ παντὸς ἄλλου ἐγκατασταθησομένου ραδιοφωνικοῦ τοιούτου θὰ καθορίζεται ἑκάστοτε κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἀναδόχου Ἑταιρίας.

Ὁ Ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν, ὅπως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ προνομίου χρησιμοποιῇ ὄργανα καὶ μηχανήματα τελειοτάτου τύπου συμφώνως πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς τεχνικῆς ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ραδιοφωνίας, νὰ συγχρονίζῃ καὶ καθ' στᾶ τὰς ἐγκαταστάσεις ἐπαρκεῖς, ὄχι μόνον διὰ τὸ διάστημα τῆς διαρκείας τοῦ προνομίου, ἀλλὰ καὶ διά τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3.

Ἡ ἐγκατάστασις τοῦ Σταθμοῦ ἐκπομπῆς καὶ τοῦ Μουσικοῦ Θαλάμου θέλει γίνει εἰς θέσιν ὁριοθησομένην κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἀναδόχου Ἑταιρείας κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀνενόχλητον λειτουργίαν τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ λειτουργούντων Ραδιοφώνων.

Λεπτομερῆ σχέδια καὶ τεχνικαὶ περιγραφαὶ τῆς ἐγκαταστάσεως θέλουσιν ὑποβληθῇ πρὸς ἔγκρισιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ὑποχρεούμενον νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ ταῦτα ἐντὸς 30 ἡμερῶν. Παρερχομένης τῆς προθεσμίας ταύτης τὰ σχέδια θεωροῦνται ἐγκριθέντα. Τὸ Κράτος κέκτηται τὸ δικαίωμα ὅπως ζητήσῃ ἢ τὴν αὔξησιν τῆς ἰσχύος τοῦ προβλεπομένου πομποῦ ἢ ἀντὶ τούτου ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ἀναδόχου τὴν ἐγκατάστασιν ἑτέρου τοιούτου κατασκευῆς τοῦ οἴκου Marconi 's Wireless Telegraph Co Ltd London μεγαλειτερας ἰσχύος καὶ μέχρις 25 χιλιοβάττ ἐπὶ κεραίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως αἱ προβλέπουσαι περὶ τῶν τεχνικῶν, οἰκονομικῶν ἐν γένει ὅρων καὶ πόρων τῆς Ἀναδόχου Ἑταιρείας θέλουσι τροποποιηθῇ κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἀναδόχου ἢ Ἀναδόχου Ἑταιρείας, μειουμένων ἐν ἀνάγκῃ τῶν πασσσττῶν τῶν περιερχομένων ἐτησίως εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν ἐτησίαν ἀπόσβεσιν τὴν προκύπτουσαν ἐκ τῶν προσθέτων δαπανῶν τὰς ὁποίας θέλει ὑποστῇ ὁ Ἀνάδοχος ἐκ τῶν νέων ἐγκαταστάσεων καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν, ὥστε νὰ καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ὁλοσχερὴς ἀπόσβεσις τούτων κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου.

Ἄρθρον 7.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως ἔχῃ ἕτοιμον τὸν σταθμὸν ἐν πλήρει λειτουργίᾳ ἐντὸς 9 μηνῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως εἰς τὴν πραγματικὴν κατοχὴν τῆς Ἑταιρείας τῶν ἀναγκαιούντων χηπέδων.

Ἡ προθεσμία αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον προκύψει ἀποχρῶντες πρὸς τοῦτο λόγοι, καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας.

Ἄρθρον 8.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ἑταιρεία δὲν ἤθελεν ἀποπερατώσει τὰς ἐγκαταστάσεις αὐτῆς ἐντὸς τοῦ ὡς ἀνωτέρω ταχθέντος χρονικοῦ διαστήματος, ὑποχρεοῦται, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων ἀνωτέρας βίας, εἰς καταβολὴν προστίμου δύο χιλιάδων δραχμῶν (ἀρ. 2.000) ἡμερησίως, ἐπιβαλλομένου ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἐὰν ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ἐγκαταστάσεως βραδύνῃ πέραν τριμήνου, ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Ἑταιρείας κηρύσσεται αὕτη ἔκπτωτος ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἡ ἐγγύησις αὐτῆς καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 9.

Ὁ Ἀνάδοχος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἱδρύῃ καὶ ἑτέρους Σταθμοὺς πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένων περιφερειῶν τοῦ Κράτους, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

Ὁμοίως τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου ὅπως ζητῇ ἑκάστοτε παρὰ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἀναλόγως τῆς παγκοσμίου τεχνικῆς ἐξελίξεως τῆς Ραδιοφωνίας τὴν ἀντικατάστασιν ὡς καὶ ἐγκατάστασιν Σταθμῶν δι' ἑτέρων τοιούτων, συστήματος καὶ κατασκευῆς καὶ ἄλλων Οἴκων. Οἱ τεχνικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὅροι τῆς τοιαύτης ἀντικαστάσεως ἢ ἐγκαταστάσεως θὰ κανονίζωνται ἑκάστοτε κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἀναδόχου Ἑταιρείας.

Ἄρθρον 10.

Τὸ Κράτος δύναται νὰ παραχωρῇ δωρεὰν τὴν χρῆσιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος γηπέδου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Κεντρικοῦ Σταθμοῦ, ἐὰν κέκτηται τοιοῦτον, ἄλλως ἀπαλλοτριοῦται ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας κατάλληλον γήπεδον, συμφώνως τοῖς κειμένοις νόμοις, ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἐν περιπτώσει ἀπαλλοτριώσεως καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας καὶ κανονίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου Γ᾽ΝΑ' «περὶ ἀνεγέρσεως Δικαστικοῦ Μεγάρου ἐν Γρεβάλειν» ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 193.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ προσκτήσηται δι' ἀγορᾶς ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ εἰς θέσιν ὁριοθησομένην κοινῇ συμφωνίᾳ Κράτους καὶ Ἑταιρείας πρὸς ἐγκατάστασιν Μουσικοῦ Θαλάμου κατάλληλα γήπεδα, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς ἕτερα σημεῖα τῆς ἐπικρατείας διὰ τὴν τυχὸν ἐγκατάστασιν Σταθμῶν περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 9.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐγκαταστάσεως θὰ παρακολουθῆται ὑπὸ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους ἐπὶ τούτῳ ἐξουσιοδοτημένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Διὰ πᾶσαν τυχὸν ἐμφανιζομένην διαφωνίαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐγκαταστάσεως, τὴν συμπλήρωσιν, τὴν βελτίωσιν ἢ παρακολούθησιν τῆς ἐξελίξεως τῆς ραδιοφωνικῆς τέχνης ἀποφαίνεται ὁριστικῶς πενταμελὲς Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δύο τῆς Ἑταιρείας καὶ ἑνὸς τῶν εἰδικῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ Πολυτεχνείου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἐκτελοῦντος χρέη Προέδρου.

Ἄρθρον 12.

Ἡ Ἑταιρεία δικαιοῦται νὰ διατηρῇ ἐπὶ ἑξάμηνον κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Σταθμοῦ τεχνικὸν προσωπικὸν ἐξ ἀλλοδαπῶν, πέραν δὲ τοῦ χρονικοῦ τούτου ὁρίου δύναται νὰ διατηρῇ τὸ πολὺ δύο ἀλλοδαποὺς μηχανικοὺς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου, ἐὰν τεχνικοὶ λόγοι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 11, ἐπιβάλλωσι τοῦτο.

Ἄρθρον 13.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ νόμου 2453, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ κατόχων ἀγροτικῶν

καὶ ἀστικῶν κτημάτων, ὅπως ἀνέχωνται τὴν δι' αὐτῶν διέλευσιν τῶν τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως αὐτῶν ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς γραμμὰς τοῦ Ἀναδόχου.

Ἄρθρον 14.

Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ ἰδίαις δαπάναις καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸ Κράτος ἢ πρὸς οἱανδήποτε Ἑταιρείαν, ἥτις ἤθελεν ἀναλάβει τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν τηλεφώνων ἐν Ἑλλάδι, ἰδίας ἐνσυρμάτους γραμμὰς συνδεούσας τοὺς σταθμοὺς αὐτοῦ ἐκπομπῆς μετὰ τοῦ Μουσικοῦ Θαλάμου, ὡς ἐπίσης καὶ τούτων μετὰ διαφόρων ἰδιωτικῶν καταστημάτων καὶ τόπων συγκεντρώσεως τοῦ κοινοῦ, οἷον θεάτρων, ᾠδείων, αἰθουσῶν διαλέξεων κλπ.

Προκειμένου περὶ δημοσίων καταστημάτων, οἷον Βουλῆς, Γερουσίας, Ἀκαδημίας κλπ. τὸ Κράτος δύναται νὰ διαθέτῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ γραμμὰς διὰ τὴν σύνδεσιν αὐτῶν πρὸς τὸν Μουσικὸν Θάλαμον.

Ἡ κατεύθυνσις τῶν ἐγκατασταθησομένων παρὰ τοῦ Ἀναδόχου γραμμῶν ἀπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν T.T.T., ἡ δὲ ἐγκατάστασις αὐτῶν θὰ γίνεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ τὰς ὁδηγίας τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν γραμμῶν.

Ἄρθρον 15.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν δοκιμῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, ὀφείλει αὕτη ἐντὸς 150ημέρου νὰ ἀποστείλῃ ἔγγραφον πρόσκλησιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δοκιμῶν ἐλέγχου τῆς ἐγκαταστάσεως ἀντοχῆς μηχανῶν, σταθερότητος κύματος καὶ τῆς ἐν γένει καλῆς λειτουργίας, συμφώνως πρὸς τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων καὶ τὰ ἐγκριθέντα σχεδιαγράμματα καὶ περιγραφάς.

Ἄρθρον 16.

Αἱ δοκιμαὶ ἐλέγχου θέλουσι διεξαχθῇ ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Τμηματάρχην τοῦ Ἀσυρμάτου, ἕνα Ἀρχιμηχανικὸν τῆς ὑπηρεσίας τῶν T.T.T., ἕνα ἀρχιμηχανικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἕνα ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἕνα ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὰς δοκιμὰς ἐλέγχου ὡς καὶ κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς παρίστανται καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑταιρείας πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ διάρκεια τῶν ὡς ἄνω δοκιμῶν ἐλέγχου ὁρίζεται δεκαπενθήμερος ἐπὶ τῇ βάσει λεπτομεροῦς προγράμματος καταρτιζομένου ὑπὸ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἀσυρμάτου T.T.T τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 17.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν κατὰ τὰς δοκιμὰς ἤθελεν ἐμφανισθῇ οἱαδήποτε ἀτέλεια ἐν τῇ ἐγκαταστάσει ἢ ἀνωμαλία ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ σταθμοῦ καὶ τῶν ἐν γένει ἐγκαταστάσεων, ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ ἐπανορθώσῃ ταύτας ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, δυναμένης νὰ παραταθῇ ἐπὶ δύο μῆνας εἰσέτι αἰτήσει τῆς Ἑταιρείας διὰ δεδικαιολογημένην αἰτίαν.

Ἐὰν καὶ μετὰ τοῦτο αἱ ἐγκαταστάσεις ἐξακολουθῶσι νὰ παρουσιάζωσιν ἀνωμαλίας παρακωλυούσας τὴν κανονικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν αὐτῶν, ἡ Ἑταιρεία κηρύσσεται ἔκπτωτος, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 ἐγγύησις καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ ὑποχρεοῦται αὕτη ν' ἀποσύρῃ τὰ μηχανήματά της ἐν γένει ἄνευ οὐδενὸς δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγγράφου κοινοποιήσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀνωμαλίαι ὀφείλονται οὐχὶ εἰς τὴν κακὴν συντήρησιν τοῦ σταθμοῦ παρὰ τῆς Ἑταιρείας, ἀλλὰ εἰς ἀνεπανορθώτων βλάβην τοῦ σταθμοῦ, ἢ εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ σύστημα, δύναται ἡ Ἑταιρεία δαπάναις αὐτῆς νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Κράτος τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ σταθμοῦ διὰ νέου τελειοτέρου τοιούτου, ὑποκειμένου εἰς ἔγκρισιν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Ἡ πρότασις αὕτη δέον νὰ ἔχῃ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῇ Ἑταιρείᾳ τῆς περὶ ἐκπτώσεως ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἄλλως ἰσχύουσι κατὰ τὰ λοιπὰ περὶ ἐκπτώσεως αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 18.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται διαρκῶς ὅπως ἔχῃ ἐν Ἀθήναις παρακαταθήκην ἐπαρκῶν ἐξαρτημάτων τῶν ἐγκαταστάσεών της πρὸς ἀσφαλῆ λειτουργίαν αὐτῶν δι' ἓν ἔτος.

Ὁ πίναξ τῶν ἀμοιβῶν τούτων ὑποβάλλεται ἑκάστοτε πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας, δικαιουμένων νὰ διατάσσῃ τὴν συμπλήρωσιν αὐτοῦ ἂν συντρέχῃ τοιαύτη, κατὰ τὴν κρίσιν του, περίπτωσις.

Ἄρθρον 19.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐγκαταστάσεως ὡς καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἰσχύουσιν οἱ Ἑλληνικοὶ νόμοι καὶ Διατάγματα καὶ οἱ ἐν ἰσχύϊ κρατοῦντες κανονισμοὶ περὶ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἄρθρον 20.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συνεχῶς ἐπὶ χρονικὸν διάστημα δύο μηνῶν ἤθελον παρατηρηθῇ συχναὶ ἢ συνεχεῖς ἢ κακαὶ ὑπερβαίνουσαι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 καθοριζόμενον ὅριον, ἡ Ἑταιρεία εἰδοποιεῖται ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ὅπως ἐπανορθώσῃ τὰς παρατηρουμένας ἀνωμαλίας, ἐὰν δὲ δὲν ἤθελε συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ὑπόδειξιν ταύτην μετὰ χρονικὸν διάστημα τὸ πολὺ δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου, ἡ Ἑταιρεία κηρύσσεται ἔκπτωτος ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὁπότε περιέρχονται εἰς τὸ Κράτος ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑταιρείας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως πρὸς αὐτήν.

Ἄρθρον 21.

Τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιῇ τοὺς σταθμοὺς τῆς Ἑταιρείας δωρεάν, ὅταν παρίστανται ἀνάγκη, μέχρι μιᾶς ὥρας ἡμερησίως πρὸς ἐκπομπὴν κρατικῶν ραδιοακροαμάτων, εἰς ὥρας καθ' ἃς δὲν παρακωλύεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τακτικοῦ ἡμερησίου προγράμματος τῆς ἐκπομπῆς, ὁριζομένας ἀπὸ κοινοῦ μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἑταιρείας. Ἐν ἐπειγούσῃ ὅμως ἀνάγκῃ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἡ ὡς ἄνω ἐκπομπὴ δύναται νὰ γίνεται εἰς οἱανδήποτε ὥραν, ὁριζομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 22.

Ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως, γενικῆς ἢ μερικῆς, ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ θέτῃ εἰς τὴν ἀπόλυτον διάθεσιν τοῦ Κράτους τοὺς σταθμοὺς αὐτῆς, κατόπιν ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἀποζημιοῦται δὲ ὑπὸ τοῦ Κράτους, συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους περὶ ἐπιτάξεων νόμους.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἡ Ἑταιρεία πρὸς τοὺς συνδρομητάς, εἴτε δι' εἰσπραχθείσας συνδρομὰς ἐτησίως, εἴτε διὰ τυχὸν ζημίας αὐτῶν ἕνεκα τῆς μὴ λειτουργίας τοῦ πομποῦ λόγῳ ἐπιτάξεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως. Ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῆς τυχὸν καταβληθησομένης ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν Ἑταιρείαν δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ καταβληθεῖσαι ἤδη ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν προκαταβολικῶς συνδρομαὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐπιτάξεως.

Ἄρθρον 23.

Τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιοῖ ὅπως εἰς τὸ τακτικὸν πρόγραμμα ἐκπομπῶν περιλαμβάνονται καὶ ὁμιλίαι ἢ διαλέξεις ἐπισήμων ἢ ἀνεγνωρισμένου κύρους προσώπων ἢ διαπρεπῶν ἐπιστημόνων ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν Ἑταιρείαν καὶ διαρκείας οὐχὶ μείζονος τῆς ἡμισείας ὥρας

ήμερησίως, ανεξαρτήτως του δικαιώματος του Κράτους. όπερ διαλαμβάνεται εν τω άρθρω 21.

Οι ώς άνω εντεταλμένοι παρά του Κράτους, όπως ομιλήσωσιν επί ζητημάτων εθνικής ωφελείας και γενικού ενδιαφέροντος, πρέπει να είναι εφωδιασμένοι διά της προς τούτο εγγράφου πρωτοκολλημένης εντολής του Υπουργού της Συγκοινωνίας. Διά την παράβασιν της διατάξεως ταύτης, συνεπαγομένης τυχόν μεταβολήν του προγράμματος, υπεύθυνος καθίσταται η Εταιρεία, κατά τους όρους του άρθρου 25.

Άρθρον 24.

Το καθ' εβδομάδα συνταχθησόμενον τακτικόν πρόγραμμα των εκπεμπομένων ραδιοακροαμάτων υπόκειται εις την έγκρισιν επταμελούς επιτροπής, ής τα μέλη ορίζονται κατ' έτος υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας.

Η επιτροπή ευρίσκεται εν απαρτία παρόντων τριών μελών.

Αι αποφάσεις της Επιτροπής είναι υποχρεωτικαί διά την Εταιρείαν. Παρελθούσης της προθεσμίας τριών ημερών από της επί αποδείξει παραδόσεως των προγραμμάτων εις το Τμήμα Ασυρμάτου του Υπουργείου της Συγκοινωνίας απράκτου, η έγκρισις της επιτροπής τεκμαίρεται χορηγηθείσα.

Απαγορεύεται πάσα εκπομπή ειδήσεων απευθυνομένων προς ωρισμένα πρόσωπα και εχουσών προσωπικόν χαρακτήρα. Η εκπομπή διαφημίσεων και ειδήσεων δύναται να γίνη και κατά τας ώρας καθ' άς λαμβάνει χώραν η εκτέλεσις του ημερησίου προγράμματος, και τούτο προ της ενάρξεως, μετά το πέρας και κατά τα διαλείμματα του ημερησίου προγράμματος.

Απαγορεύεται πάσα εκπομπή αντικειμένη εις τους υφισταμένους νόμους, την δημοσίαν τάξιν, τα χρηστά ήθη, ως και η όπωσδήποτε χρησιμοποίησις των σταθμών επί σκοπώ στρεφομένω κατά του υφισταμένου κοινωνικού και πολιτειακού καθεστώτος ή των συμφερόντων του Κράτους.

Άρθρον 25.

Εν περιπτώσει, καθ' ην η Εταιρεία ήθελε μεταβάλει το εγκεκριμένον πρόγραμμα άνευ ητιολογημένης αιτίας δύναται να διαταχθή η άμεσος διακοπή της εκπομπής, ή δε Εταιρεία υπόκειται εις πρόστιμον μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμών, επιβαλλόμενον ανεκκλήτως υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας, και εις έκπτωσιν, εφ' όσον ήθελεν αποδειχθή ότι αύτη είναι υπαίτιος της παραβάσεως των εν τω τελευταίω εδαφίω του άρθρου 24 αναφερομένων απαγορεύσεων.

Η είσοδος εις τας εγκαταστάσεις της Εταιρείας θα είναι ελευθέρα εις τον ειδικώς εντεταλμένον υπάλληλον να παρακολουθή και εξελέγχη την εκτέλεσιν των προγραμμάτων.

Άρθρον 26.

Η εκτέλεσις των προγραμμάτων δέον να είναι κανονική.

Εν περιπτώσει τυχόν συχνών διακοπών μη προερχομένων εξ ανωτέρας βίας ή Εταιρεία υπόκειται εις πρόστιμον μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμών (10.000) επιβαλλόμενον υπό του Υπουργού της Συγκοινωνίας διά τας πέραν των πέντε μηνιαίως διακοπάς, διαρκείας δε εκάστης ουχί μείζονος των είκοσι πρώτων λεπτών της ώρας.

Η ανωτέρα βία κρίνεται παρά της εν άρθρω 16 αναφερομένης επιτροπής.

Άρθρον 27

Εις την ιδρυθησομένην Εταιρείαν παρέχεται πλήρης ατέλεια φόρων ή δασμών εις τα εκ του εξωτερικού εισαγόμενα ή εν τω εσωτερικώ μεταφερόμενα υλικά, μηχανήματα και εξαρτήματα τ'αναγκαούντα αποκλειστικώς διά τας εγκαταστάσεις των σταθμών εκπομπής ή την τελειοποίησιν και συμπλήρωσιν αυτών προς παρακολούθησιν της ραδιοφωνικής εξελίξεως. Πίναξ των εισαγομένων ειδών θα υποβάλληται προς έλεγχον εκάστοτε εις το Υπουργείον Συγκοινωνίας, δι' ού αρμοδίως θα ζητήται εκάστοτε ή άδεια της ατελούς εισαγωγής ή μεταφοράς. Η άδεια της ατελούς εισαγωγής ή μεταφοράς παρέχεται εκάστοτε παρά του Υπουργού των Οικονομικών προτάσει του Υπουργού της Συγκοινωνίας.

Άρθρον 28.

Ο κάτοχος δέκτου ασυρμάτου τηλεφώνου πάσης φύσεως οφείλει να καταβάλη τη Εταιρεία επί τριπλοτύπω αποδείξει δι' έκαστον δέκτην ως εξής :

1) Διά κατοικίας δι' έκαστον δέκτην δραχ. 150 ετησίως.

2) Διά καταστήματα και γραφεία δι' έκαστον δέκτην προς δραχ. 40 έως 50 μηνιαίως.

3) Διά τα ξενοδοχεία φαγητού, ύπνου, πανσιόν, ζυθοπωλεία, ζυθεστιατόρια, καφενεία, θέατρα, κινηματογράφους, λέσχας, γαλακτοπωλεία, αίθουσας σφαιριστηρίων, όμιλους ψυχαγωγικούς κλπ. δι' έκαστον δέκτην δραχ. 50 ή 65 ή 85 ή 100 μηνιαίως, αναλόγως της κατηγορίας, εις ην έχουσιν υπαχθή δι' ειδικών διατάξεων. Αι συνδρομαί προκαταβάλλονται.

Η Εταιρεία θα εφοδιάζη την Υπηρεσίαν των T.T.T. διά του αναγκαιούντος αριθμού τριπλοτύπων αποδείξεων. Το πρώτον απόκομμα εκάστης αποδείξεως συνδρομής θα παραδίδεται εις εν συνδρομητήν. Το δεύτερον θα αποστέλλεται εις το Υπουργείον Συγκοινωνίας διά τον έλεγχον του αριθμού των συνδρομητών, τα δε στελέχη των τριπλοτύπων αποδείξεων θ' αποστέλλωνται τη Εταιρεία.

Άρθρον 29.

Της κατά το άρθρον 28 συνδρομής εξαιρούνται :

1) Τα Εργαστήρια Φυσικής και Ηλεκτρολογίας του Πανεπιστημίου και του Πολυτεχνείου και τα Εργαστήρια της Δ.Ρ.Υ.Ν.

2) Αι Σχολαί Τ. Τ. Τ. Η Εταιρεία θέλει χορηγεί πλήν των ανωτέρω αδειών δωρεάν μέχρις εκατόν αδείας, ως και τεσσαράκοντα δέκτας λήψεως του προγράμματος των ραδιοφωνικών εκπομπών, διατιθεμένων κατά βούλησιν υπό του Υπουργείου Συγκοινωνίας εις στρατώνας ξηράς, πολεμικά πλοία, ευαγή ιδρύματα, σχολάς, φυλακάς, νοσοκομεία κλπ.

Άρθρον 30.

Το Κράτος θα συμμετέχη επί των ακαθαρίστων εισπράξεων της Εταιρείας εκ συνδρομών κατά την εξής αναλογίαν των συνδρομητών:

Διά τους μεταξύ	1 και	5000	συνδρομητάς	7 ο/ο
» » »	5000 »	10000	»	13 ο/ο
» » »	10000 »	20000	»	20 ο/ο
» » »	20000 »	30000	»	25 ο/ο
» » »	30000 »	40000	»	31 ο/ο
» » »	40000 »	50000	»	38 ο/ο
» » »	50000 »	60000	»	42 ο/ο
» » »	60000 »	70000	»	48 ο/ο
» » »	70000 »	80000	»	55 ο/ο
» » »	80000 »	90000	»	60 ο/ο
» » »	90000 »	100000	»	60 ο/ο
» » »	άνω των	100000	»	65 ο/ο

Επί των ακαθαρίστων εισπράξεων εκ διαφημίσεων και πάσης άλλης εισπράξεως χορηγούνται εις το Κράτος ποσοστά ως εξής :

α') Όταν ο αριθμός των συνδρομητών δεν υπερβαίνη τας 25.000, 18 ο/ο.

β') Όταν ο αριθμός των συνδρομητών είναι 25.001 μέχρι 30.000, 20 ο/ο.

γ') Όταν ο αριθμός των συνδρομητών είναι 50.001 μέχρις 75.000, 22.5 ο/ο.

δ') Όταν ο αριθμός των συνδρομητών είναι 75.001 μέχρις 100.000, 26 ο/ο και

ε') Όταν ο αριθμός των συνδρομητών υπερβή τας 100.000 τα υπέρ του Δημοσίου ποσοστά εκ των ώς άνω εισπράξεων καθορίζονται εις 30 ο/ο.

Καθ' έκαστον οικονομικόν έτος θα αφαιρούνται εκ των ακαθαρίστων εισπράξεων της Εταιρείας τα εξής ποσά :

Η συμφώνως προς τα ανωτέρω συμμετοχή του Κράτους εις τας ακαθαρίστους εισπράξεις της Εταιρείας. Εκ του υπολοίπου δε αφαιρούνται :

1) Άπαντα τα έξοδα της Εταιρείας, γενικά και εκμεταλλεύσεως.

2) Απόσβεσις άπασων των εγκαταστάσεων οριζομένη εκ 5 ο/ο ετησίως.

3) Αι τυχόν προκύπτουσαι ζημίαι της Εταιρείας κατά τα προηγούμενα έτη επί τη βάσει των δημοσιευθέντων ισολογισμών αυτής.

4) Το απαιτούμενον ποσόν προς συμπλήρωσιν μερίσματος 8 ο/ο καθ' όλα τα έτη, καθ' ά δεν διενεμήθη μέρισμα ή ήτο μικρότερον των 8 ο/ο.

5) Η νόμιμος κράτησις προς σχηματισμόν αποθεματικού κεφαλαίου, το οποίον κατά την λήξιν του προνομίου διανέμεται εξ ημισείας μεταξύ Κράτους και Εταιρείας.

6) Οκτώ τοις εκατόν του μετοχικού κεφαλαίου ως μέρισμα των μετόχων.

Εάν μετά την αφαίρεσιν όλων των ανωτέρω ποσών παραμείνη υπόλοιπον κερδών, το Κράτος συμμετέχει αυτού κατά 50 ο/ο.

Άρθρον 31.

Το Κράτος αναλαμβάνει την υποχρέωσιν της εισπράξεως των οφειλομένων εις την Εταιρείαν συνδρομών από τους κατά τόπους κατόχους δεκτών συνδρομητάς διά των ταχυδρομικών και τηλεγραφικών ή άλλων υπηρεσιών του επί ποσοστοίς υπέρ των εισπρακτόρων κανονισθησομένοις κοινή αποφάσει Κράτους και Εταιρείας.

Τα της εισπράξεως των συνδρομών, διαφημίσεων, πάσης εν γένει εισπράξεως, ως και της βεβαιώσεως και του ελέγχου αυτών, κανονισθήσονται διά Διατάγματος. Αι διατάξεις περί εισπράξεως των δημοσίων εσόδων εφαρμόζονται και διά τας εισπράξεις της Εταιρείας. Το Κράτος ουδεμίαν ευθύνην φέρει διά την καθυστέρησιν των συνδρομών.

Αι υπό των Κρατικών Υπηρεσιών ενεργούμεναι εισπράξεις διά λογαριασμόν της Εταιρείας κατατίθενται παρ' αυτών παρά τω εν Αθήναις Κεντρικώ Καταστήματι της Εθνικής Τραπέζης. Συγχρόνως μετά των καταθέσεων τούτων αι εισπράττουσαι Αρχαί αποστέλλουσιν ανά μίαν κατάστασιν τη Εταιρεία και τη Εθνική Τραπέζη.

Οι κατά την έναρξιν της λειτουργίας του Σταθμού κάτοχοι δεκτών οφείλουσι να εγγραφώσιν υποχρεωτικώς συνδρομηταί της Εταιρείας, άλλως ο δέκτης αυτών σφραγίζεται κατά τον νόμον υπό των κατά τόπους αρμοδίων Αρχών, μη επιτρεπομένης της χρησιμοποιήσεως αυτού. Ο συνδρομητής, όστις δεν επιθυμεί να ανανεώση την συνδρομήν αυτού, υποχρεούται να δηλώση τούτο ένα μήνα προ της λήξεως της συνδρομής προς την Ετιρείαν και προς τας κατά τόπους αρμοδίας Αρχάς, αίτινες προβαίνουσιν εις την σφράγισιν του δέκτου.

Οι παραβάται των ανωτέρω διατάξεων υπόκεινται εις τας διατάξεις της ποινικής διώξεως ληθαρκουστών, περί ών προβλέπει το άρθρον 32.

Άρθρον 32.

Το Κράτος αναλαμβάνει την υποχρέωσιν της ποινικής διώξεως ληθαρκουστών, ήτοι κατόχων δεκτών και μη συνδρομητών, συμφώνως προς τους κειμένους νόμους περί ληθαρίων εγκαταστάσεων δεκτών ασυρμάτου.

Ούτοι, πλην των λοιπών συνεπειών, υποχρεούνται και εις την καταβολήν των προς την Εταιρείαν οφειλομένων συνδρομών.

Εκ των τυχόν επιβαλλομένων προστίμων κατά των ληθαρκουστών το ήμισυ χορηγείται δικαιωματικώς εις τους μηνυτάς.

Άρθρον 33.

Ο έλεγχος της διαχειρίσεως της Εταιρείας θα γίνεται συμφώνως ταις διατάξεσι του νόμου 2190 «περί ανωνύμων εταιρειών», ως και παντός άλλου σχετικού νόμου, ύφισταμένου ή θεσπισθησομένου.

Άρθρον 34.

Το Κράτος επιμελείται της διά των κατά τόπους τελωνειακών, αστυνομικών, υπαλλήλων T.T.T. και άλλων διοικητικών Αρχών καταγραφής και ελέγχου των εκ του εξωτερικού εισαγομένων ιδιωτικών δεκτών και ειδών ασυρμάτου προοριζομένων διά την κατασκευήν τοιούτων δεκτών ως επίσης και των εν Ελλάδι κατασκευαζομένων δεκτών ή εξαρτημάτων αυτών και των καταστημάτων των ασχολουμένων εις την εμπορίαν των ειδών ασυρμάτου εν γένει.

Προς τούτο οι πωληταί δεκτών οφείλουσι να τηρώσι βιβλίον πωλήσεως δεκτών και να υποβάλλωσι μηνιαίως καταστάσεις προς την Εταιρείαν και το Υπουργείον Συγκοινωνίας των επί τη προσαγωγή της αποδείξεως της συνδρομής πωλουμένων δεκτών και εξαρτημάτων ραδιοφωνίας, εις ά θα εμφαίνεται το ονοματεπώνυμον, η διεύθυνσις του αγοραστού και ο αύξων αριθμός του συνδρομητού ον φέρει η απόδειξις της πληρωμής της συνδρομής του.

Άρθρον 35.

Η Εταιρεία και το Κράτος εν τη εκμεταλλεύσει των Σταθμών αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν να τηρώσι τας διατάξεις της Διεθνούς Ραδιοτηλεγραφικής Συμβάσεως και του Διεθνούς Ραδιοτηλεγραφικού Κανονισμού, καθώς και τους νόμους περί Ραδιοτηλεγραφικής και Ραδιοτηλεφωνικής Υπηρεσίας του Κράτους.

Άρθρον 36.

Οιαδήποτε διαφορά και διαφωνία ήθελε προκύψει εξ οιουδήποτε λόγου και καθ' οιονδήποτε χρόνον μεταξύ Κράτους και της Εταιρείας αφορώσα το περιεχόμενον, την έννοιαν και την εκτέλεσιν της παρούσης Συμβάσεως, θα υποβάλληται εις την διαιτησίαν δύο διαιτητών, εξ ών ο εις θα ορίζεται υπό του Κράτους, ο δε έτερος υπό της Εταιρείας, εντός εικοσι ημερών από της κοινοποιήσεως της επιθυμίας του ενός των δύο μερών προς το έτερον προς προσφυγήν εις την διαιτησίαν.

Εν περιπτώσει διαφωνίας αυτών ως επιδιαιτητής ορίζεται ο Πρόεδρος των εν Αθήναις Εφετών, όστις οφείλει να συγκαλέση εντός εβδομάδος από της κοινοποιήσεως της διαφωνίας τους διαιτητάς εις κοινήν σύσκεψιν. Η απόφασις λαμβανομένη κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν δεν δύναται εν ουδεμιά περιπτώσει να βραδύνη πέραν των δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της αρχικής προσφυγής εις την διαιτησίαν.

Οι διαιτηταί δεν υποχρεούνται να τηρώσι τους κανόνας της Δικονομίας διά την έκδοσιν της αποφάσεώς των, αποφαινόμενοι κατά την κρίσιν αγαθού και δικαίου ανδρός.

Αι αποφάσεις του Υπουργού της Συγκοινωνίας περί επιβολής ποινών κάτω των 5.000 δραχμών εις την Εταιρείαν, κατά τας διατάξεις της παρούσης, δύνανται να ληφθώσιν ανεκκλήτως άνευ της ώς άνω διαιτητικής διαδικασίας.

Άρθρον 37.

Ο Ανάδοχος θέλει καταθέσει επιστολήν αναγνωρισμένης Τραπέζης διά ποσόν πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών (500.000) ως εγγύησιν διά την ακριβή εκπλήρωσιν των όρων της παρούσης Συμβάσεως.

Η εγγύησις αύτη θέλει επιστραφή εντός δέκα ημερών μετά την επιτυχή έκβασιν των δοκιμών ελέγχου των εγκαταστάσεων.

Άρθρον 38.

Η Ανάδοχος Εταιρεία υπόκειται εις τας διατάξεις των εκάστοτε ισχυόντων γενικών νόμων του Κράτους, εφόσον δεν αναγνωρίζεται αντιθέτως συμβατικόν δικαίωμα διά της παρούσης.

Άρθρον 39.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του νόμου του κυρούντος αυτήν.

Εν Αθήναις τη 26 Ιανουαρίου 1930.

Οι Συμβαλλόμενοι

Οι Υπουργοί

Επί της Συγκοινωνίας
Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Επί των Οικονομικών
Γ. ΜΑΡΗΣ

Ο Ανάδοχος
ΕΜΜ. ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ

Συζητουμένου εἶτα τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως 1930—31 καὶ δὴ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν, τῶν ἐξόδων διὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, Ἀεροπορίας κλπ. λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Γ. Στράτος** ὅστις λέγει ὅτι ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν κονδυλίων τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν προκύπτει ὅτι τὰ 35 ο)ο καταναλίσκονται διὰ τὰς μαχητικὰς ὑπηρεσίας, τὰ δὲ 65 ο)ο διὰ τὰς μὴ τοιαύτας, καὶ δὴ διὰ δαπάνας ξηρᾶς. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ εἶναι σημαντικὴ καὶ μέτρα τινὰ λαμβανόμενα θέλουσι τὴν ἐλάττωσιν. Ὑπάρχει ἐν πρώτοις πληθώρα συνεργείων καὶ νομίζομεν ὅτι ἡ ἑνιαία αὐτῶν συγκέντωσις καὶ τὴν δαπάνην θὰ ἐλαττώσῃ καὶ ἀπόδοσιν μείζονα θὰ ἀποδώσῃ. Ἐὰν ρίψωμεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπετηρίδος τοῦ Ναυτικοῦ θὰ ἴδωμεν ὅτι ὑπάρχουν κλάδοι συγγενεῖς (τεχνῖται, τεχνουργοί, ξυλουργοὶ 4 εἰδῶν κλπ.), δυνάμενοι νὰ συγχωνευθῶσι. Ἐπίσης νομίζω ὅτι δύνανται νὰ συμπτυχθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι ἀρμένων καὶ πηδαλιουχίας καὶ διὰ τῆς συμπτύξεως ταύτης δὲν θὰ ἔχωμεν μὲν ἐλλάτωσιν ἀριθμοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ βαθμῶν. Μεγάλη ὡσαύτως οἰκονομία δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς μεγαλυτέρας ἐνημερότητος τοῦ τμήματος προμηθειῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν. Μὲ τὴν ἐνημερότητα αὐτὴν θὰ κατορθωθῇ ἡ ἐμπρόθεσμος καὶ ἐπαρκὴς προμήθεια τῶν ἀπαιτουμένων, διότι ἐξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως τῆς ἐνημερότητος τὰ περισσότερα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα ἀγοράζονται ἀπὸ τὸ ἐμπόριον μὲ τιμὰς ἐπιβεβαρυμένας. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὴν χρῆσιν 28—29 ἡ τροφοδοσία, ἐκτὸς κρέατος καὶ ἄρτου, ἀνῆλθεν εἰς 35.000.000, ἐξ ὧν τὰ 5 1)2, δηλαδὴ 15 ο)ο, ἐπρομηθεύθησαν ἀπὸ τὴν ναυτικὴν τροφαποθήκην ὅλα δὲ τὰ ἄλλα ἀπὸ τὸ ἐμπόριον. Ὑπάρχει ἐπίσης νόμος κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ κελευσταὶ καὶ οἱ ἀρχικελευσταὶ λαμβάνουν τὸν μισθὸν ἀνωτέρου βαθμοῦ μετὰ ἑξαετίαν, ἀλλὰ μόλις ἀπονεμηθῇ ὁ βαθμὸς δὲν πέρνουν μόνον τὸν μισθὸν ὡς εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιδόματα τοῦ βαθμοῦ. Ὡς πρὸς τὰς δαπάνας διὰ τοὺς ἀξιωματικούς ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἶναι ἀναγκαῖος ὁ βαθμὸς τοῦ ναυάρχου ἐν τῷ ναυτικῷ. Τοῦτο τὸ φρονῶ ἀδιστάκτως ἔχων ὑπ' ὄψει μου καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι μέχρι τοῦ 1912 δὲν ὑπῆρχε ναύαρχος πλὴν τοῦ μακαρίτου Ι. Μιαούλη ὅστις ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ναυστάθμου. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖος ὁ βαθμὸς τοῦ ναυάρχου καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἠδύνατο ἀντὶ τῶν 3 ναυάρχων νὰ διατηρήσῃ τοὐλάχιστον ἕνα, ὅστις θὰ ἦτο καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἐν καιρῷ πολέμου. Συμβαίνει καὶ ἓν ἄλλο παράδοξον ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν, ὅτι ἀξιωματικοὶ διατελοῦντες ἐν νομίμῳ διαθεσιμότητι προσλαμβάνονται ὡς ἡμερομίσθιοι εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ναυτικοῦ. Τοῦτο εἶναι παράνομον διότι ἂν δύνανται νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίας οἱ τῆς τοιαύτης κατηγορίας ἀξιωματικοὶ πρέπει νὰ τὰς προσφέρουν ἀμισθεί. Μέτρον ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἐπήγαγε δαπάνας, εἶναι ἡ κατάστασις τῆς εἰδικῆς μονιμότητος διὰ τὴν ὁποίαν εἴπομεν ἄλλοτε ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ πρυτανεῖον διὰ τὸ ναυτικὸν καὶ συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου βλέπομεν κελευστὰς φθάνοντας εἰς ἀντιπλοιάρχους. Ὅταν ἐψηφίζετο τὸ μέτρον ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέδειξεν ἄλλην ρύθμισιν, ἀλλ' αὕτη ἀπεκρούσθη καὶ τὸ μέτρον ἐψηφίσθη ὡς εἶχε. Ὡς ἐψηφίσθη ἦτο ἀτελὲς διότι δὲν ὥριζε οὔτε ποῦοι θὰ μονιμοποιηθοῦν οὔτε πόσοι. Διὰ τὸ κενὸν τοῦτο ὑπεβλήθη νομοσχέδιον ἄλλο εἰς ὃ ἐπῆλθε συμφωνία κατόπιν συζητήσεων ἐν τῇ ἐπιτροπῇ καὶ ἐψηφίσθη εἰς α' ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ κατόπιν ἀπεσύρθη. Θὰ παρακαλέσω νὰ ἐπαναφερθῇ τὸ νομοσχέδιον ὑπὸ συζήτησιν καὶ νὰ ψηφισθῇ διότι ὁ ὑπάρχων νόμος ἔχει κενὰ καὶ μένει ἡ ὑπηρεσία ἀσύδοτος νὰ μονιμοποιῇ ἀκωλύτως.

Μὲ τὴν εἰδικὴν μονιμότητα ἐμονιμοποιήθησαν ἀξιωματικοὶ οἰκονομικοὶ διὰ νὰ χρησιμοποιοῦντοι εἰς τὸ λαχεῖον τοῦ στόλου. Οὗτοι ἀμείβονται γενναιόταται μὲ μισθοὺς καὶ ἐπιμίσθια καὶ δὲν πρέπει νὰ αὔρῃ τὸ ναυτικὸν τὰ βάρη τῆς μονιμοποιήσεως. Ἀντιτιθέμεθα κατὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς εἰδικῆς μονιμότητος, διότι, ἂν ὑπάρχῃ εἰς ἄλλας χώρας, ὑπάρχει ὑπὸ ὅρους ὅλως διαφόρους. Ἐκεῖ δὲν προάγονται ἀλλὰ ἐξέρχονται μὲ τὸν βαθμὸν εἰς ὃν ἐμονιμοποιήθησαν ἐνῷ ἐδῶ φθάνουν μέχρι τοῦ ἀντιπλοιάρχου. Ὡσαύτως φρονῶ ὅτι ὑπὸ τὴν ἀνάγκην τῶν οἰκονομιῶν, ὑφ' ἣν διατελοῦμεν, δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ σχέδια τῆς ἀνεγέρσεως κτιρίων ναυτικῶν σχολῶν. Οἱ σχολαί, ὅπως εἶναι, κολὰ λειτουργοῦν καὶ ἄριστα ἀποδίδουν. Ἂς ἀφήσωμεν δι' ἄλλον καιρὸν τὰς μεταβολὰς αὐτάς.

Α. Χρηστομᾶνος. Πάντως ἠμποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν μηχανικοὶ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

Δ. Μπότσαρης. (Ὑπ. Ναυτ.) Ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν κτιρίων αὐτῶν, ὡς πρὸς δὲ τοὺς μηχανικοὺς οὔτε τοὺς ἀναγκαίους πυρῆνας δὲν ἔχομεν, καὶ ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀπαντήσω ὅταν θὰ ὁμιλήσω.

Γ. Στράτος. Ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς συμβούλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν φρονῶ ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν δύναται νὰ διεξαχθῇ μὲ τὴν στρατιωτικὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν νόμον περὶ ἐθελουσίας ἐξόδου φρονῶ ὅτι οὗτος ἀντὶ οἰκονομιῶν προὐκάλεσε δαπάνας. Διότι ἀποστρατεύθησαν 276 ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ δι' οὓς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐπὶ 12ετίαν θὰ καταβάλῃ τὰ μερίσματα τοῦ ΝΤΗΝ ἐκ 2.600.000 ἐτησίως. Ἐπίσης ἀνέλαβε νὰ καταβάλῃ ἐφ' ἅπαξ 24 ὀργανικοὺς μισθοὺς εἰς ἕκαστον ἦτοι 15.755.000, δαπάνη ἧς εἶναι ἕκτακτος. Ἐκτὸς τούτου ἀνέλαβε νὰ πληρώνῃ ἰσοβίως συντάξεις μεγάλως διότι προσετέθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τὰ 1)3 τῶν συνταξίμων αὐτῶν ἐτῶν καὶ παρουσιάζεται τὸ φαινόμενον, οἱ ἔχοντες 35ετῆ ὑπηρεσίαν νὰ λαμβάνουν περισσότερα ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ὑπερτεσσαρακονταετῆ πραγματικήν.

Κ. Βουδούρης. Τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου ἦτο νὰ φύγουν οἱ πλεονάζοντες κατὰ βαθμόν. Ἔστι ἐφηρμόσθη ὁ νόμος ἢ ἔφυγεν ὅποιος ἤθελεν;

Γ. Στράτος. Ὁ νόμος ἐφηρμόσθη καλῶς καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς.

Π. Τσαλδάρης. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ προσέξῃ εἰς τὰ λεγόμενα, διότι διὰ τὸν νόμον τῆς ἐξόδου τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς εἶχε δηλώσει ὅτι θὰ ἐπήρχοντο οἰκονομίαι.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπ. Οἰκ.) Ἐκεῖ ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα Σᾶς ἀπήντησα τότε ὅτι ἀφῃρεῖτο ἐκ τῶν πιστώσεων τὸ συνολικὸν μέρος, τὸ ὁποῖον, συγκρινόμενον μὲ τὰ βάρη ποῦ ἔχει ὁ στρατὸς δὲν ἔδιδεν ἐπιβάρυνσιν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ὁ νόμος ἄλλως τε, ὡς γνωρίζετε, δὲν ἐγένετο δι' οἰκονομίας ἀλλὰ διὰ τακτοποίησιν τοῦ στρατεύματος καὶ ὅπως παύσῃ ἡ πίεσις λόγῳ τῶν ὑπεραρίθμων ἀξιωματικῶν.

Π. Τσαλδάρης. Δηλαδὴ δὲν εἴχατε ἐκφρασθῇ σαφῶς. Ἐλέγατε ὅτι οἰκονομοῦντο 12 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν συμβαίνει ὅταν προσθέσωμεν τὰς ἄλλας δαπάνας.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπ. τῶν Οἰκ.) Ὅταν βγαίνῃ ἕνας ἀξιωματικὸς δίδομεν σύνταξιν κατὰ 50 ο)ο ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν μισθόν.

Π. Τσαλδάρης. Παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσετε ἕνα πίνακα περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐξόδου.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπ. τῶν Οἰκ.) Μάλιστα.

Γ. Στράτος. Ἔλεγον λοιπὸν ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς δὲν προσεπόρισεν ὠφέλειαν εἰς τὸ ναυτικόν, διότι τὸ Ὑπουργεῖον θὰ ἀναγκασθῇ νὰ φέρῃ νόμον περὶ αὐξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, διότι αἱ ὑπηρεσίαι ἤδη χωλαίνουν ἐλλείψει στελεχῶν. Ὑπαξιωματικὸς εἰς τὸ ναυτικὸν οὐδεὶς ἐπλεόναζεν. Τώρα μάλιστα ἐλλείπουν 362 κελευσταί καὶ ὑποκελευσταί.

Κ. Βουδούρης. Ἡ ἔκθεσις ἔλεγεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑποβάλλεται διότι ὑπάρχουν ὑπεράριθμοι καὶ ὅτι ἄνευ τῆς ἐξόδου θὰ διετέλει τὸ ναυτικὸν ὑπὸ μαρασμόν.

Γ. Στράτος. Οὐδεὶς ὑπαξιωματικὸς ἐπλεόναζε καὶ

θὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καταπάξῃ ἄλλους. Ὅταν προσήχθη τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐλέγομεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς δὲν εἶναι χρήσιμος εἰς τὸ ναυτικὸν καὶ ὅτι ἂν ὑπάρχῃ πλεόνασμα ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν ἐκ περιτροπῆς. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν δὲν συνεφώνησε, δηλώσας ὅτι τὸ μέτρον λαμβάνεται διότι ὅμοιον ἔγινε καὶ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς. Αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις εἶχον νὰ κάμω ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Γ. Βασιλειάδης. Ἀτυχῶς, συμφωνῶ, εἰς τὰ περισσότερα σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἔθιξεν ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας. Λέγω ἀτυχῶς διότι ἔχουν παρατηρηθῇ ἀνωμαλίαι ἐν τῷ Π. Ναυτικῷ.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ δι' ἃς εὐθύνεται ἡ Κυβέρνησις.

Γ. Βασιλειάδης. Ἐγὼ διαφωνῶ διὰ τὰς ἀνωμαλίας αὐτάς. Σχετικῶς μὲ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ εἰδικῆς μονιμότητος εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐνῷ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἔμεινε σύμφωνος μεθ' ἡμῶν, μετ' ἐκπλήξεως ἐμάθα ὅτι τὴν ἀπέσυρε. Ἡ διόρθωσις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ὄχι μόνον αὕτη ἀλλὰ καὶ νὰ θεσπισθῇ διὰ νόμου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν.

Κ. Βουδούρης. Ἐλέχθη προηγουμένως ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ ἕνα Σῶμα καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ ἄλλο διὰ νὰ πάρουν βαθμοὺς καὶ μισθούς.

Γ. Βασιλειάδης. Εἶναι ὑπηρεσίαι ποῦ ἀπαιτοῦν εἰδικότητας, οἱ δὲ μετανεθέντες ἀξιωματικοὶ δὲν ἦσαν στάσιμοι ἐκεῖ ὅπου ἦσαν.

Α. Μιχαλακόπουλος. (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Προφανὲς εἶναι ὅτι ἀντὶ νὰ εἶπον εἰδικὴ ἀπόσπασις εἶπον εἰδικὴ μονιμότης.

Γ. Βασιλειάδης. Ὡς πρὸς τὰ ἄλλα κονδύλια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὰ ἔξοδά του δὲν αὐξάνονται, μάλιστα καθ' ἕκαστον ἔτος μειοῦνται ἐπαισθητῶς, καὶ ἂν ἀφερέσωμεν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ 122 ἑκατομμ. ἐκτάκτους δαπάνας καὶ προσθέσωμεν εἰς αὐτὰ καὶ τὸ κονδύλιον τῆς ναυτικῆς ἀεροπορίας βλέπομεν ὅτι μένουν δι' ὅλον τὸ ναυτικὸν 300 ἑκατομμ. καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν εἶναι μεγάλο, ἡ κατανομὴ ὅμως τῶν κεφαλαίων τῶν δαπανῶν δὲν εἶναι ἡ προσήκουσα διότι, ὡς εἶπε καὶ ὁ κ. Στράτος, 155 ἑκατομμ. δαπανῶνται μόνον διὰ καθαρῶς πολεμικοὺς σκοπούς, καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι εἶναι πολυτελεῖς ὑπηρεσίαι ἐν τῇ ξηρᾷ δεόμεναι περικοπῆς. Τρία κυρίως σημεῖα εἶναι ἐπιδεκτικὰ μεγάλων οἰκονομιῶν, καὶ πρῶτον σημεῖον εἶναι ἡ δύναμις εἰς ἄνδρας, δι' ἣν δαπανῶνται 60 ἑκατομμ. διὰ τροφοδοσίαν καὶ ἱματισμὸν καὶ 30 ἑκατομμ. διὰ μισθοδοτουμένους καὶ μὴ τροφοδοτουμένους. Ἕτερον σημεῖον εἰς ὃ δύνανται νὰ ἐπέλθουν οἰκονομίαι εἶναι τὰ ἔξοδα δι' ὑλικὰ συντηρήσεως διὰ τὰ ὁποῖα δαπανῶνται 73 ἑκατομμύρια. Ἀλλὰ τὰ μεγαλύτερα κονδύλια δαπανῶνται εἰς ὑλικὰ διὰ πλοῖα ἤτοι διὰ προμήθειαν γαιανθράκων καὶ πετρελαίου καύσεως. Ὡς παράδειγμα τῆς σπατάλης ἡ ὁποία παρατηρεῖται, ἂν ὄχι σήμερον, τοὐλάχιστον εἰς τὸ παρελθόν, ἀναφέρω τὸ γεγονὸς ὅτι παρηγγέλθη εἰς Ἀγγλίαν φορτίον γαιανθράκων 10.000 τόννων, κατὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον ὥστε ἑνῷ ἡ τιμὴ αὐτοῦ νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς συνήθους, ἡ ποιότης του καὶ ἐπομένως ἡ εἰς θερμαντικότητα ἀπόδοσίς του νὰ εἶναι χειροτέρα τῆς συνήθους. Ἀναφέρει περαιτέρω ὅτι τὸ κράτος εἰς τὴν παραγγελίαν ὑφάσματος διὰ τὸν ἱματισμὸν τῶν πληρωμάτων σύστημα εἶναι τοιοῦτον ὥστε νὰ ὠφελοῦνται μόνον ὡρισμένοι προμηθευταί, οἵτινες γνωρίζοντες τὰς ἀνάγκας τοῦ Ναυτικοῦ καὶ ἀποθηκεύοντες ἐγκαίρως τὰς ἀναγκαίους εἰς αὐτὸ ποσότητας, προμηθεύουν τοὺτος εἰς τιμὴν πλέον τοῦ διπλασίου τῆς πραγματικῆς. Δεδομένου δὲ ὅτι διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ ἀναγκαιοῦντος εἰς τὸ Ναυτικὸν ἀριθμοῦ πλήρων σάκκων ἀπαιτοῦνται 17)1)2 περίπου ἑκατομμ. δραχμῶν καὶ διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀπωλείας 21)2 ἑκατομμ. τὸ ποσὸν τῶν 30 ἑκατομμ. τὸ ὁποῖον ἀναγράφει ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τούτας τοῦ Ναυτικοῦ εἶναι ὑπερβολικόν.

Τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας τοῦ ὑλικοῦ εἶναι ζήτημα τόσον σοβαρὸν ὥστε πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ μεγάλως τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, πρῶτον διότι δύνανται νὰ ἐπέλθουν μεγάλαι οἰκονομίαι καὶ δεύτερον διότι δύνανται νὰ ἐξασφαλισθῇ ποιότης τοιαύτη ὥστε ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως νὰ εἶναι μεγαλυτέρα.

Καταλήγων συνιστᾷ ὅπως χάριν αὐτοῦ τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ πᾶσαι αἱ ἀδιάθετοι πιστώσεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν εἰσέρχωνται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, ὡς συμβαίνει διὰ τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. ἐπὶ Ναυτικῶν Ὑπουργός.

Δ. Μπότσαρης. (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Αἱ παρατηρήσεις τῶν ἀξιοτίμων προλαλησάντων μὲ ἀπαλλάσσουν τῆς ὑποχρεώσεως νὰ προβῶ εἰς ἀναλυτικὴν ἐξήγησιν τῶν διαφόρων ζητημάτων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, διότι ὑπῆρξε τόσον ἐξονυχιστικὴ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν, ὥστε περιττεύει πᾶσα περαιτέρω ἀνάλυσις. Ἐὰν δὲ δὲν ἐγίνοντο μέχρι τοῦδε δεκταὶ αἱ παρατηρήσεις αὗται, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι πλεῖστα ζητήματα εὑρίσκονται εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης.

Συγκεκριμένως ὡς πρὸς τὴν ὕδρυσιν συνεργείων, πληροφορῶ τὴν Βουλὴν ὅτι τὸ ζήτημα μελετᾶται σοβαρῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν. Σχετικὸς μάλιστα θὰ ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσω ὅτι ἐφηρμόσαμεν τὸ σύστημα τῆς συμπτύξεως τῶν κατὰ μέρη γραφικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ καταλλήλου κατανομῆς αὐτῶν ἐπετύχομεν οἰκονομίαν 40 ο)ο περίπου ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν προμηθειῶν ἤθελα νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ σύστασις τῆς ὑπηρεσίας Κρατικῶν Προμηθειῶν περιώρισε σημαντικῶς τὸν κύκλον τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν. Ἐπιδοκιμάζομεν ἐν τούτοις πλήρως τὴν σκέψιν περὶ διενεργείας διαγωνισμῶν διὰ μεγάλας ποσότητας, σκέψιν ἡ ὁποία ἐγεννήθη καὶ παρ' ἡμῖν καὶ μᾶς ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ προβῶμεν εἰς προμήθειαν γαιανθράκων εἰς τιμὴν 48 ο)ο περίπου κατωτέραν τῆς συνήθως ἐπιτυγχανομένης ἐν τῷ Ναυτικῷ. Ἡ αὐτὴ σκέψις μᾶς ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν προμήθειαν μεγάλων ποσοτήτων πετρελαίου τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἐπρομηθεύετο ἡ ὑπηρεσία ἀπὸ τὰ παντεπωλεῖα.

Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου συνέστησε τὴν κατάργησιν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ναυάρχου. Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι παλαιά. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀντίθεσις τὴν ὁποίαν εὗρεν ἡ γνώμη αὕτη πρὸς τὴν γνώμην τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ καὶ αἱ ναυτικαὶ παραδόσεις καὶ τὰ κρατοῦντα εἰς ὅλα τὰ ναυτικὰ κράτη δὲν φαίνονται εὐοίωνα πρὸς τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς τοιαύτης σκέψεως. Πρέπει ὅμως νὰ ὑπομνήσω ὅτι εὑρέθη τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντιναυάρχου καὶ ἐξ ὑπονναυάρχους. Κατηργήσαμεν δὲ τὸν βαθμὸν τοῦτον καὶ περιωρίσαμεν τὸν βαθμὸν τῶν ὑπονναυάρχων εἰς τρεῖς. Περιορισμὸς αὐτῶν εἰς ἕνα, ὡς προέτεινεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου, φρονοῦμεν ὅτι δὲν συμφέρει, πλὴν τῶν ἄλλων λόγων, καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐπιτεταμμένον νὰ ἐξηρτᾶτο ἡ ἀνωτάτη διάκρισις ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας ἑνὸς μόνου ἀτόμου, τὸ ὁποῖον δυνατόν, ἐρχόμενον εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, νὰ ἐδυσχέραινε διὰ τῆς ἀπομακρύνσεώς του τὰ πράγματα.

Ὡς πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς εἰδικῆς μονιμότητος, περὶ οὗ ὡμίλησαν οἱ ἀξιότιμοι προλαλήσαντες, ὀφείλω νὰ παράσχω τὴν ἐξήγησιν ὅτι αἱ σημερινὰι ἀνάγκαι τοῦ Ναυτικοῦ ἀπαιτοῦν ὡρισμένας εἰδικότητας, συναντωμένας εἰς περιωρισμένον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν. Καὶ ἂν ἀπέσυρα τὸ σχετικὸν

νομοσχέδιον, ἔπραξα τοῦτο ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι μέχρι τῆς φθινοπωρινῆς συνόδου τῆς Βουλῆς δὲν θὰ παρίστατο ἀνάγκη ἐφαρμογῆς ὡρισμένων διατάξεων αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο θολαί. Ἐφόσον ὅμως ἤθελεν ὑποδειχθῇ καὶ ἀποδειχθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ὁ ὑπολειπόμενος μέχρι τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς χρόνος εἶναι ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Παρετηρήθη πρὸς τούτοις ὅτι ἡ οἰκοδόμησις τῶν ναυτικῶν κτιρίων περιττεύει. Ἔχω τὴν κατηγορηματικωτέραν πίστιν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῶν κτιρίων αὐτῶν καὶ μάλιστα ἐφόσον ἀγόμεθα εἰς παροπλισμὸν ἢ ἐκποίησιν τῶν παλαιῶν θωρηκτῶν. Εἶναι γνωσταὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ Ναυτικοῦ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ στρατωνισμοῦ καὶ αἱ δυσμενεῖς συνθῆκαι ὑγιεινῆς ὑπὸ τὰς ὁποίας διαιτᾶται ἡ κληρουχία τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ. Τὰ κτίρια θὰ ἱδρυθοῦν τὸ ταχύτερον, ἀλλὰ θὰ καταβληθῇ πᾶσα δυνατὴ σύνεσις κατὰ τὴν οἰκοδόμησιν αὐτῶν. Οὔτε κατὰ μίαν ἡμέραν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναβολὴ καὶ κινῶ πάντα ὑπηρεσιακὸν λίθον διὰ νὰ θεμελιώσω τὰ κτίρια αὐτά.

Σχετικῶς μὲ τὴν παρατήρησιν περὶ τῶν δικαστικῶν συμβούλων ἔχω νὰ προσθέσω ὅτι ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς σκέψεως περὶ συγχωνεύσεως τῶν δικαστικῶν σωμάτων Στρατοῦ καὶ Ναυτικοῦ, καμμία οὐσιαστικὴ οἰκονομία δὲν πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ.

Ὀφείλω ἐπὶ τούτοις νὰ παρατηρήσω, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐθελουσίας ἐξόδου τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ὅτι ἐὰν δὲν παρετηρήθη καὶ ἐν τῷ Ναυτικῷ ὅ,τι ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς συνέβη, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεφασίσθη ἡ λῆψις τοῦ μέτρου τούτου δὲν εἶχεν ἀκόμη καταρτισθῇ πλήρως τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Δέν μάλιστα νὰ προσθέσω ὅτι ἐλλείπουν 370 ὑποκελευσταὶ τοὺς ὁποίους προσπαθῶμεν νὰ ἀναπληρώσωμεν διὰ κελευστῶν καὶ ἀρχικελευστῶν μέχρις οὗ δυνηθῶμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὰ κενὰ διὰ τῶν ἐξερχομένων τῶν σχολῶν πτυχιούχων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἐκ Λεκρίδος βουλευτοῦ περὶ τῶν ἀδυνάτων πιστώσεων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἤθελον νὰ ὑπομνήσω εἰς αὐτὸν ὅτι τὸ ναυτικὸν ἔχει τὸ λαχεῖον τοῦ στόλου καὶ ἄλλα εὐεργετήματα τῶν ὁποίων στερεῖται ὁ στρατός. Δὲν εἶναι ἐπομένως ἀστήρικτος ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως ὅπως μὴ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὸ ναυτικὸν τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Καταλήγων ἐπεθύμουν νὰ γνωσθῇ ὅτι ἐφάνην ἴσως σκληρὸς πρὸς ὡρισμένους ἀξιωματικοὺς καὶ δὴ ἀνωτέρους οἱ ὁποῖοι ἐξηκολούθουν νὰ καλλιεργοῦν τὸ πρωτοφανὲς σύστημα νὰ ἀποσύρουν ἐκ τῶν ναυτικῶν ταμείων χρήματα πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀτομικῶν ἀναγκῶν. Εἶναι ὅμως χρήσιμον νὰ εὑρεθοῦν καὶ τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα θὰ σώσουν τὴν φήμην τῶν πολλῶν, ἐξυπηρετοῦντα οὕτω καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν κύριοι, δὲν παρουσιάζει τίποτε τὸ περιττόν. Ἐλαυνόμενοι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι οὐδὲ ὀβολοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀποστερήσωμεν τὰ παραγωγικὰ Ὑπουργεῖα καὶ νὰ διαθέσωμεν εἰς ἀσκόπους ἐξοπλισμοὺς καὶ δαπάνας ἀδικαιολογήτους, περιωρίσαμεν τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ἀναδείξεως τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὡς ἀρνητικῶς παραγωγικοῦ Ὑπουργείου τὸ ὁποῖον ὅμως μετὰ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ ἀέρος ἤθελεν ἐξασφαλίσει εἰς τὴν χώραν ἀπερίσπαστον τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ εἰρηνικὰ καὶ παραγωγικὰ αὐτῆς ἔργα (χειροκροτήματα).

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτοὶ οἱ εἰδικοὶ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν, Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, καὶ Ἀεροπορίας καὶ τῶν εἰδικῶν ταμείων Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἔχοντες οὕτω:

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			Γενικὸν σύνολον
	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ							
Κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς	120,771,621	19,179,633	139,951,254	300,000	—	300,000	140,251,254
Μεταβολαὶ Α'.....	—	+ 400,000	+ 400,000	—	—	—	+ 400,000
Τελικαὶ πιστώσεις	120,771,621	19,579,633	140,351,254	—	—	—	140,651,254
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ							
Κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς	1,006,234,500	231,350,005	1,237,584,505	—	—	—	1,237 584,505
Μεταβολαὶ Α'.	— 44,788,388	— 50,000,000	— 94,788,388	—	—	—	— 94,788,388
» Β'. , ...	+ 5,800,000	— 10,000,000	— 4,200,000	—	—	—	— 4,200.000
Τελικαὶ πιστώσεις.....	967,246,012	171,350,005	1,138,596,117	—	—	—	1,138,596.117
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ							
Κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς	369,478,218	96,766,003	466,244,221	—	—	—	466,244,221
Μεταβολαὶ Α'.....	— 45,713,000	+ 900,000	— 44,813,000	—	—	—	— 44,813,000
» Β'.....	+ 200,000	—	+ 200,000	—	—	—	+ 200,000
Τελικαὶ πιστώσεις.....	323,965,218	97,666,003	421,631,221	—	—	—	421,631,221
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ							
Κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς	—	—	—	—	—	—	—
Μεταβολαὶ Α'.....	+ 81,381,000	—	+ 81,381,000	—	—	—	+ 81,381,000
Τελικαὶ πιστώσεις.....	+ 81,381,000	—	+ 81,381,000	—	—	—	+ 81,381,000

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΕΣΟΔΑ	Τακτικὰ	Δρ. 21,650,334	ΕΞΟΔΑ	Τακτικὰ	Δρ. 44,310,000
	Ἔκτακτα	» 23,787,500		Ἔκτακτα	» 345,345
Κίνησις κεφαλαίων.....		» 650,000	Κίνησις κεφαλαίων		» 1,432.489
		46,087,834			46,087,834

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Οἰκονομικὸν ἔτος 1930—1931

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Δραχμαί
		Ἔξοδα	
1		Γλικὸν ἐπιστρατεύσεως	
	1	Ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις διὰ προμήθειαν ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ	92.910.000
	2	Ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις διὰ προμήθειαν ὑλικοῦ Μηχανικοῦ	16.542.000
	3	Προμήθεια ὑλικοῦ ἐπιστρατεύσεως	11.937.000
2		Κατασκευαὶ καὶ κτίρια	
	1	Ἔργα συγκοινωνίας	3.000.000
	2	Ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις διὰ κατασκευὰς στρατιωτικῶν κτιρίων ἀναληφθεῖσαι κατὰ τὸ ἔτος 1929—1930, ὡς καὶ νέαι κατασκευαὶ στρατιωτικῶν κτιρίων κατὰ τὸ ἔτος 1930-31	92.500.000
	3	Εἰδικαὶ ἐπείγουσαι κατασκευαί	12.000.000
		Σύνολον ἐξόδων	261.890.000

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Ἐπὶ πάντων τῶν ὡς ἄνω κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου χρήσεως 1930—1931 ἐπιτρέπεται ἡ χορήγησις ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς διοικούσης τὸ Ταμεῖον Ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ ποσοῦ κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ πραγματοποιηθησόμενα ἔσοδα τοῦ Ταμείου ὑπερβῇ τὰ προϋπολογισθέντα.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Δραχμαί
		Ἔσοδα	
1		Καθορισθὲν ποσὸν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ 1930—1931 ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης	140.000.000
	2	Εἰσπράξεις ἐξ ἐκποιήσεων κτιρίων στρατοῦ ἐχρήσ. ἐν γένει, πολεμ. ἐργάνων καὶ πάσης φύσεως ὑλικοῦ προοριζομένου ἐξ ἐπιτάξεως	1.000
	3	Εἰσπράξεις ἐκποιουμένων ὑλικῶν καὶ κτιρίων τοῦ στρατοῦ ἐκτὸς ἀλλὰ ὁριστικῆς μὴ ἀναγκαιούντων εἰς τὸν στρατὸν (Ν.Δ. 4110/27).	10.000.000
	4	Εἰσπράξεις ἐκ προστίμων ποινῶν, ἀντιτιμημάτων, ἐξαγορᾶς προσθέτων ὑπηρεσιῶν κλπ. ἐκ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ στρατευσίμων πρὸς ταχυποίησιν τῆς στρατολογικῆς των κατατάξεως	14.000.000
	5	Εἰσπράξεις ἐκ κατακρίτησιν τιμήματος ὑλικοῦ εἰς βάρος στρατιωτῶν ἐν γένει	30.000
	6	Εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως ἢ ἐκποιήσεως ἀκινήτων ἄρθρου 4 Νόμου 4407)	2.000.000
	7	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα πιστώσεων εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν χρήσεως 1929—1930	(πρὸς μνείαν)
	8	Εἰσπράξεις ἐκ δωρεῶν, κληροδοτημάτων καὶ κληρονομιῶν	—
	9	Τόκοι τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης	—
	10	Ἡ περιουσία τοῦ Ταμείου (κατὰ τὴν 31/12/30)	3.350.008
	11	Εἰσπράξεις ἐξ ὑλικῶν ἐκ λείας πολέμου	—
	12	Ποσοστὰ προσερχόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐκ δικῶν νόμων	—
	13	Ἀδιάθετα ὑπόλοιπα ἐκ τῶν διατεθέντων διὰ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν τοῦ 1929—1930 εἰς τὸ κεφάλαιον 2611 διὰ κατασκευὰς στρατιωτικῶν κτιρίων καὶ νοσοκομείων	92.500.000
		Σύνολον ἐξόδων	261.890.000

Ἀναβαλλομένης εἶτα προτάσεως τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ τῆς β' συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων καὶ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ στρατῷ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀναγινώσκεται τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 646 περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λαμβάνων ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν μέτρου νομιμοποιεῖται διὰ δευτέραν φορὰν ἀδικία, ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὸ παρελθὸν εἰς βάρος ὡρισμένης τάξεως ἀξιωματικῶν.

Συνεχίζων ἀναγινώσκει τροπολογίαν του κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 30 δὲν θὰ ἰσχύσῃ δι' ἐκείνους τοὺς ἀξιωματικούς, οἱ ὁποῖοι εἶχον δικαίωμα προαγωγῆς ὡς ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν πίνακα προαγωγῶν τοῦ 1929—1930, καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ προήγοντο πρὸς πλήρωσιν ὑπαρχόντων κενῶν, ἐὰν δὲν ἀνεστέλλετο ἡ προαγωγή.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** λέγει ὅτι καὶ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐδήλωσεν ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀπησχόλησε τὴν Ἐπιτροπὴν περισσότερον καὶ ὅτι μόνος αὐτὸς ἐμειονοψήφισε, διότι ἔχει τὴν γνώμην ὅτι δὲν πρέπει νὰ θιχθῇ κανεὶς ἀξιωματικὸς ἔχων κεκτημένα δικαιώματα.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** λέγει ὅτι ἐὰν ἀπολειφθῇ ἡ διάταξις προσβάλλονται ἴσα — ἴσα κεκτημένα δικαιώματα. Ἀναγινώσκει δὲ πρακτικὰ παρελθούσης συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐζήτησε νὰ μὴ θιχθοῦν κεκτημένα δικαιώματα.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἀκριβῶς τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐμμένει εἰς τὰς ἀντιλήψεις του ἐκείνας, ἀλλὰ διὰ τῆς παραγράφου ἡ ὁποία προστίθεται εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγερθῇ παρερμηνεία τις.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ γίνουν προαγωγαὶ μὲ δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά, διότι διὰ μὲν τοὺς λοχαγοὺς θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον τῆς προαγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς ἀρχαιότητος, εἰς δὲ τοὺς ταγματάρχας ἡ προαγωγὴ θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχαιότητος εἰς τὸν βαθμὸν αὐτόν.

Π. Τσαλδάρης. Δύνασθε νὰ εἴπητε εἰς τὸ τέλος τοῦ Νόμου ὅτι ὁ Νόμος δὲν ἐπιδρᾷ ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην προαγωγὴν τῶν ἀξιωματικῶν συνεπείᾳ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀναστολῆς.

Θ. Χαβίνης. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Ἠμπορεῖ νὰ ἔλθῃ ἕνα Συμβούλιον καὶ νὰ τοὺς κρίνῃ ὅλους στοιμους.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ὑπαμιμνήσκει ὅτι ὅταν ἐζητήθη ἡ ἀναστολὴ τῶν προαγωγῶν δι' ὡρισμένων χρόνων ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρόθεσίς του εἶναι νὰ μὴν ἀδικηθῇ κανείς.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Διὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ τελευταία παράγραφος.

Π. Τσαλδάρης. Μελετήσατε μὲ τὴν ὑπηρεσίαν σας τὸ ζήτημα καὶ ἂς ἀναβληθῇ προσωρινῶς τὸ νομοσχέδιον.

Α. Παπαναστασίου. Νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς κάποιον συνεννόησιν. Ἐθέσατε διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τὴν ὀρθὴν ἀρχὴν ὅτι αἱ προαγωγαὶ πρέπει νὰ γίνωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς ἀρχαιότητος. Ἐκάματε μίαν ἐξαίρεσιν καὶ μᾶς εἴπατε ὅτι δὲν θέλετε νὰ θιγοῦν τὰ κεκτημένα δικαιώματα, ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ κεκτημένα αὐτὰ δικαιώματα καὶ ὡς ποῦ φθάνουν; Ὁ κ. Μαντᾶς σᾶς ἔκαμε μίαν τροπολογίαν. Δὲν ἠμπορεῖτε δὲ νὰ θεωρήσητε ὅτι τὰ κεκτημένα δικαιώματα, ἐκτείνονται πέραν τῶν ὁρίων τῶν διαγραφομένων εἰς τὴν τροπολογίαν αὐτήν.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** ὡς εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρακαλεῖ νὰ γίνουν δεκταὶ αἱ τροπολογίαι τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὸ σημεῖον τοῦτο. Δὲν νομίζω, λέγει, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ἰσχύουν δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ ὅσον ἀφορᾷ τὰς προαγωγάς. Τὰ κεκτημένα δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται πέραν ἑνὸς ὡρισμένου σημείου καὶ ἀφοῦ κρίνεται ὅτι ὁ νόμος εἶναι ὀρθὸς διατὶ δίδετε μίαν προσωρινὴν ἀνατολὴν διὰ τῆς τελευταίας παραγράφου;

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐγὼ δὲν εἶπον ὅτι ὁ νόμος εἶναι ὀρθός, θέλω ἀκριβῶς νὰ προστατεύσω τὰ κεκτημένα δικαιώματα.

Γ. Βασιλειάδης. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποδεχθῆτε τὴν τροπολογίαν τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία εἶναι καὶ δικαία καὶ ὀρθή.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Μαντᾶ ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. ***Καλαντζάκος*** ζητεῖ νὰ διαγραφῇ ἡ φράσις «πλὴν τῶν ὑπομοιράρχων».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι τὴν προσθήκην τῆς φράσεως ταύτης ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν α' συζήτησιν.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 14, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ 15.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι ὁ νόμος «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ» κατήργησε τὸ Σῶμα τῆς ἐκκαθαρίσεως δαπανῶν καὶ ἀφωμοίωσεν αὐτὸ μὲ τὸ Σῶμα ἐλέγχου. Ὁ Νόμος λέγει ὅτι ἡ συγχώνευσις αὕτη θέλει κανονισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀμοιβαίας ἀρχαιότητος. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν προερχομένων ἀπὸ τὰ διάφορα Σώματα, ποῖα εἶναι ἡ ἀμοιβαία ἀρχαιότης; Δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλη παρὰ ἡ βάσις τῆς ἀρχαιότητος τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὸ Σῶμα τῆς διαχειρίσεως, ἀπὸ τοῦ ὁποίου προέρχονται ἀμφότερα τὰ νεώτερα Σώματα. Συνιστᾷ διὰ τοῦτο ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἁρμοδία ἡ Βουλὴ νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο τοιοῦτο μᾶλλον καθόσον διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ἀνατρέπεται ἡ ἀρχαιότης.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** κηρύσσεται ἐναντίον τῆς τροπολογίας ταύτης.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ διακανονισμοῦ ἀρχαιότητος. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὡρισμένοι ἀξιωματικοὶ μετατίθενται εἰς τὸ Σῶμα τοῦ Ἐλέγχου θὰ πᾶνε βεβαίως μὲ τὰ δικαιώματά των. Ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν δεχθῇ τὴν τροπολογίαν ταύτην, δὲν θὰ εἶναι μόνον ἄδικος, ἀλλὰ καὶ ἀνακόλουθος πρὸς ἑαυτήν, διότι ἐψήφισεν ἤδη παρομοίαν διάταξιν πρό τινος.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. ***Ε. Κουλουμβάκη*** ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι ἡ τροπολογία τὴν ὁποίαν εἰσηγεῖται ἀφορᾷ μόνον τοὺς ὁμοιβάθμους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μόνον προτείνει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ γενικὴ ἀρχαιότης.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι τὸ ζήτημα ἀφορᾷ τὴν ἀρχαιότητα καὶ δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον εἰς τὴν Βουλήν.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ρυθμίσεως καταστάσεως πραγματικῆς, ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς τὸν νόμον καὶ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐπετηρίδα. Τὸ ἄρθρον 16 ὁμιλεῖ περὶ ἀρχαιότητος.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν δέχεται τὴν τροπολογίαν καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ παρατείνεται ἡ συζήτησις.

Ι. Καλογερᾶς. Ἰσχυρίζεσθε ὅτι εἶναι ἄδικον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προτείνω;

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Δὲν λέγω ὅτι ἔχετε ἄδικον. Ἐνδεχόμενον τοιοῦτον νὰ πεισθῶ

ὅτι ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ σήμερον. Ἐὰν πεισθῶ περὶ τούτου θὰ φέρω ἄλλον νόμον αὐτοτελῆ διὰ νὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα. Σήμερον ὅμως δὲν τὸ δέχομαι καὶ θὰ παρακαλέσω νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς τροπολογίας.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ρυθμισθῇ διὰ νέου νόμου τὸ ζήτημα. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἦτο παροῦσα βεβαίως δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δειχθῇ ἀνακόλουθος πρὸς ἑαυτὴν καὶ θὰ ἐδέχετο τὴν τροπολογίαν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη μετὰ τοῦτο ἀπορρίπτει δι' ἀναστάσεως τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** ζητεῖ νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ γνώμη του ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπορρίψασα τὴν τροπολογίαν ταύτην εἶναι ἀνακόλουθος πρὸς ἑαυτήν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 16, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 17, 18, 19 20 καὶ 21, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς ἐτροποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, τὸ Νομοσχέδιον «περὶ παραχωρήσεως γηπέδου εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν», ὡς ἐπίσης εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου καὶ τὸ Νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 2948 «περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια.

1) »Περὶ διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων τῶν χρήσεων 1927—28 καὶ ἐφεξῆς».

2) »Περὶ κυρώσεως τῶν ἀπολογισμῶν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους τῶν χρήσεων 1833—1915».

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν κωδίκων τῆς ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ.», ἔχον οὕτω:

Περὶ συσιάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν κωδίκων τῆς Τ. Τ. Τ. Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ὅπως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ συστηθῇ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. ἑξαμελὴς τὸ πολὺ ἐπιτροπὴ ἐξ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως Τ.Τ.Τ. πρὸς σύνταξιν κωδίκων καὶ κωδικοποίησιν ὑφισταμένων διατάξεων τῆς Τ.Τ.Τ. Ὑπηρεσίας.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζεται ἡ ἔκτασις τοῦ ἔργου τῆς συσταθησομένης ἐπιτροπῆς καὶ ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Δι' ἰδιαιτέρου νόμου κανονισθήσεται ἡ χορηγηθησομένη εἰς τὰ μέλη ὡς καὶ τὸν γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποζημίωσις.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπιψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου συνταχθησομένων κωδίκων γενήσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 49 παρ. 10 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς μόνην συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ ἄλσους Ἁγίου Γεωργίου τῆς Τριπόλεως», ἔχον οὕτω:

Περὶ διοικήσεως τοῦ ἄλσους Ἁγίου Γεωργίου τῆς Τριπόλεως.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄλσος Ἅγιος Γεώργιος μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ κειμένου ὁμωνύμου ἐξωκλησίου τῆς Τριπόλεως ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ὑπὸ σύνταξιν, ἐκλεγομένους ἀπὸ τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον Τριπόλεως, ἕνα ἰατρὸν ἢ φαρμακοποιόν, ἐκλεγόμενον ἀπὸ τὸν ἰατρικὸν σύλλογον Τριπόλεως καὶ ἕνα πολίτην, ἐκλεγόμενον ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ Δήμου Τριπόλεως.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ συντίθεται ἐξ ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰατροῦ ἢ φαρμακοποιοῦ καὶ ἑνὸς πολίτου, ἑκάστου ἐξ αὐτῶν ἐκλεγομένου ὑπὸ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον σχετικῶν ὀργανισμῶν.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν καὶ τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐλεγκτικῆς τοιαύτης εἶναι τριετής, ἐπιτρεπομένης ἐπανεκλογῆς τῶν αὐτῶν προσώπων. Ἡ ἐκλογὴ διὰ τὴν πρώτην περίοδον θέλει γίνει ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, διὰ τὰς ἀκολούθους δὲ περιόδους ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς τριετοῦς περιόδου.

Εἰς περίπτωσιν κενώσεως θέσεως μέλους τῆς διοικούσης ἢ τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἀναπλήρωσις γίνεται ὡς καὶ ἡ ἐκλογή, ἡ δὲ θητεία τῶν ἀναπληρωματικῶς ἐκλεγομένων μελῶν λήγει συγχρόνως μὲ τὴν θητείαν τῶν ἀρχικῶς ἐκλεγέντων τοιούτων.

Καὶ αἱ δύο ἐπιτροπαὶ ἐκλέγουν ἐκ τῶν μελῶν των ἕνα Πρόεδρον.

Ὁ πρόεδρος τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς ἐκπροσωπεῖ ἐν γένει τὸ συνιστάμενον ὡς ἀνωτέρω νομικὸν πρόσωπον ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ἀναπληροῦται δὲ κωλυόμενος ἀπὸ τὸν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀρχαιότερον δικηγόρον.

Ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν της ἕνα ταμίαν, ἐκπληροῦντα καὶ χρέη γραμματέως, συντάσσει δὲ λεπτομερέστερον κανονισμὸν τῶν ἐργασιῶν της.

Ἄρθρον 2.

Ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν διαχείρισιν τοῦ ἄλσους καὶ τοῦ ἐξωκλησίου Ἅγιος Γεώργιος, διαθέτουσα τὰ ἐκ τούτων ἔσοδα ὡς καὶ τὰ ἐκ δωρεῶν, κληροδοτημάτων, ἐκουσίων εἰσφορῶν, ἐπιχορηγήσεων, εἰσπράξεων ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐν τῷ ἄλσει ὑπαρχόντων ἢ ἀνεγερθησομένων περιπτέρων ἢ ξενοδοχείων ἢ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης κτηθησομένης περιουσίας καὶ ἐκ τῆς ὀργανώσεως ἑορτῶν καὶ ἐξ οἱωνδήποτε ἄλλων πόρων πρὸς συντήρησιν, συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τοῦ ἄλσους καὶ τῶν φυτωρίων αὐτοῦ, ἢ καὶ ἀγορακπίου, κατασκευὴν καὶ συντήρησιν διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ κοινοῦ ὁδῶν καὶ χώρων καταλλήλων δι' ἐορτάς, ἀθλητικὰς ἀσκήσεις καὶ ἀγῶνας, κατασκευὴν περιπτέρων ἢ καὶ ξενοδοχείων, ἀνανέωσιν τοῦ ναοῦ καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἐξωραϊστικῶν καὶ ἐν γένει χρησίμων διὰ τὴν ἀναψυχὴν τῶν κατοίκων καὶ ἐνισχυτικῶν τῆς συγκεντρώσεως καὶ διαμονῆς ξένων, δυναμένη ἅμα νὰ συνάπτῃ δάνεια, διαθέτουσα πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν μέρος τῶν πόρων τοῦ νομικοῦ τούτου προσώπου.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπή, δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ὁποτεδήποτε ζητήσῃ γνῶσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς.

Ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους νὰ συντάσσῃ ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ ἔτος πεπραγμένων καὶ οἰκονομικὸν ἀπολογισμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως αὐτῆς.

Τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν κοινοποιεῖ εἰς τὴν ἐλεγκτικὴν ἐπιτροπήν, τὸν Δικηγορικὸν καὶ τὸν Ἰατρικὸν Σύλλογον, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τριπόλεως καὶ τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ συντάπτει ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν πεπραγμένων καὶ ἰδίᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἀνακοινοῖ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἀνωτέρω ὀργανισμοὺς καὶ τὸν Νομάρχην.

Αἱ ἐκθέσεις τῆς διοικούσης καὶ τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς

Διὰ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ συνιστᾶται πενταμελὴς διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ καὶ τριμελὴς ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπή.

Ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς δικηγόρους, καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἀπολογισμὸς δημοσιεύονται διὰ δύο ἐφημερίδων ἐκδιδομένων ἐν Τριπόλει.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἐπὶ τοῦ ἐξωκλησίου Ἅγιος Γεώργιος καὶ τῆς ἐν γένει περιοχῆς αὐτοῦ κτηθέντα δικαιώματα τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Τριπόλεως περιέρχονται εἰς τὸ συνιστώμενον νομικὸν πρόσωπον φέρον τὴν προσωνυμίαν : «Ἅλσος Ἁγίου Γεωργίου Τριπόλεως».

Ἄρθρον 5.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐξωκλησίων δὲν ἰσχύουν διὰ τὸ ἐξωκλήσιον Ἅγιος Γεώργιος τῆς Τριπόλεως.

Διακόπτεται εἶτα ὥρα 1.45' μ. μ. ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 5ην μ.μ

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 5 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις. ***Ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων*** καὶ συνεχιζομένης τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Κουλουμβάκης,** ὅστις λέγει ὅτι ὁ μακαρίτης Ρέπουλης ἐξελέγη τὸ πρῶτον βουλευτὴς κατὰ τὸ 1899 καὶ ἐξελέγη ἀφοῦ ἐπὶ ἔτη ἐγνώρισε τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοῦ θεωρείου τῶν δημοσιογράφων ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἴχομεν τηὐτιμὴν νὰ ποφέλθωμεν καὶ ἄλλοι καὶ ἀφοῦ διηύθυνε ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὡς ἀρχισυντάκτης τὴν «Ἀκρόπολιν». Καὶ ἐν τούτοις ὁ τόσον ἔμπειρος καὶ διαπρεπὴς ἐκεῖνος δημοσιογράφος μετὰ πάροδον ὀλίγων μηνῶν μοῦ ἔλεγε ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν καὶ σκόπιμον πᾶς Ἕλλην ἐπιστήμων ἢ κατέχων ὁπωσδήποτε διακεκριμένην θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ νὰ διέρχεται ἐπὶ μίαν τουλάχιστον περίοδον ἀπὸ τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς διότι φαίνεται ὅτι τὰ πολιτικὰ Σώματα ἔχουν τοιαύτην ψυχολογίαν, διανοητικότητα καὶ μέθοδον ὥστε ὁ μὴ μετέχων εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιληφθῇ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν. Ὡς εἶπον προχθὲς παρῆλθον 17 ἔτη ἀφότου ἔλειψα ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ταύτην. Παρηκολούθησα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μετ' ἐπιμελείας τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς χώρας συμμετέχων ἀπὸ τοῦ τύπου ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλου βήματος εἰς τὰ δημόσια ζητήματα καὶ ἐφαντάζόμην ὅτι γνωρίζω τὴν νέαν ψυχολογίαν καὶ τακτικὴν τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ἐπλανώμην. Ἡ ἐπερώτησις, ὅπως γνωρίζετε ὅλοι, εἶναι μορφὴ κατὰ τῆςΚυβερνήσεως διότι ἡ Κυβέρνησις παρέβη τὸ Σύνταγμα ἢ νόμον τινὰ ἢ ὅτι ὑπέπεσεν εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν ζημιώσασαν τὰ δημόσια συμφέροντα. Ἡ ἐπερώτησις εἶναι ἐνέργεια τῆς Βουλῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως,ἡτις εἶναι ὁ ἐντολοδόχος τῆς Βουλῆς. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ταύτης, καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ συζητήσεις διακρίνονται κυρίως διὰ τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν. Ὅπως εἶπον καὶ ἄλλοτε αἱ συζητήσεις τῶν ἐπερωτήσεων εἶναι σπουδαιότεραι ἀπὸ τὰς συζητήσεις τῆς νομοθετικῆς Ἐργασίας, διότι αὕτη εἶναι ἔργον κατώτερον ἀπὸ τὸ ἔργον τῶν πολιτικῶν συζητήσεων εἰς ἃς καταλήγουν αἱ ἐπερωτήσεις. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας καὶ ἀρχηγὸς τῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως μετὰ δύο ὀπαδῶν του βουλευτῶν ἠρώτησε περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκδοτικῆς, τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεώς των, τῶν προσόντων των, τοῦ μισθολογίου των, περὶ τῶν ἐξόδων ἐγκαταστάσεως τῆς Τραπέζης τῶν καταβληθεισῶν δαπανῶν διὰ ταξείδια καὶ νοσήλεια τῆς διοικήσεως καὶ διὰ τὰ γενόμενα δάνεια. Ὅπως εἶναι ἐμφανὲς μεταξὺ τούτων εἶναι τινὰ οὐσιώδη καὶ τινὰ ἐπουσιώδη. Ἐν τούτοις ἡ συζήτησις διεξήχθη καὶ ἐκτὸς αὐτῶν. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ συζήτησις θὰ ἔπρεπε νὰ στραφῇ εἰς τὰ ἐρωτήματα, ἀλλὰ δὲν περιωρίσθη εἰς αὐτὰ διότι ἐγένετο λόγος περὶ προεξοφλητικοῦ τόκου καὶ ἄλλων ζητημάτων.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἰς ἐρώτησιν τῶν κ. κ. βουλευτῶν ἀπήντησα ἐγγράφως καὶ ἐθεωρήθη ἡ ἀπάντησις ἀνεπαρκὴς καὶ ὑπεβλήθη ἐπερώτησις, ἡ ὁποία ζητεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβε ἢ θὰ λάβῃ διὰ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν.

Ε. Κουλουμβάκης. Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀκόμη βαρύτερον διὰ τὴν συζήτησιν, διότι ἡ ἐπερώτησις εἶναι ἀόριστος καὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς βουλευτὰς νὰ ὦσι προητοιμασμένοι. Ἀλλὰ προκαταβολικῶς λέγω ὅτι ἀνῆλθον εἰς τὸ ῥῆμα χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ εἶμαι συνήγορος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἀπόψεως. Ἐν τῷ δικαιώματί μου ὡς βουλευτὴς ἀνῆλθον νὰ ἐξετάσω τὴν ἐπερώτησιν ἂν θὰ εἶχε θέσιν νὰ συζητηθῇ, ὡς συνεζητήθη, καὶ ἂν θὰ κατέληγεν εἰς σκόπιμα ἀποτελέσματα. Εἰς τὰ ἐρωτήματα τοῦ κ. βουλευτοῦ Κερκύρας ἐδόθη ἡ ἀπάντησις παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ ἧς ἠσχολήθη ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας. Ἡ ἀπάντησις λέγει τὰ ἑξῆς (ἀναγινώσκει). Ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προκειμένου περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Τραπέζης κατεκαθώρισε τὸ ζήτημα ἀριστοτεχνικῶς. Εἶπε δηλαδὴ ὅτι ἡ Τράπεζα ἔχει ἕνα βαθμὸν ἀνεξαρτησίας προκειμένου περὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν της, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἂν ὑπερβῇ ὅριά τινα, ὥστε νὰ ἐμφανίζεται κατάχρησις εἰς τὰ ἔργα αὐτῆς, ἔχει καὶ διὰ ταῦτα δικαίωμα ἐπεμβάσεως ἡ Κυβέρνησις. Ἑπομένως ἐνῷ δὲν εὑρίσκω οὐσιώδη τὰ ἐρωτήματα οὐδὲ τὴν ἐπερώτησιν ἐπακριβῶς συγκεκροτημένην δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Διότι δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα τὸ ὅτι ἡ νομιμότης ἐξετάζεται παρὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὰ πράγματα πῶς θὰ κρίνωμεν περὶ τῆς νομιμότητος; Ἐπίσης νομίζω ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ περιέχεται εἰς τὴν ἀπάντησιν ἡ φράσις «περὶ τῶν ἐν Γενεύῃ συμφωνιῶν» καὶ εἰς τοῦτο νομίζω ὅτι παρεξετράπη ὁ ἐπερωτήσας πραγματευθεὶς περὶ τῶν ἐν Γενεύῃ πράξεων. Διότι ἡ ὑψηλὴ πρᾶξις τῆς Κ. Τ. Ε. δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἡμῶν νόμους καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἡμῶν ζωήν. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκεῖνο ὅπερ ἔκρινα σπουδαιότερον εἶναι ὅτι ἀντὶ ἡ ἐπερώτησις νὰ περιστραφῇ εἰς συζήτησιν μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Βουλῆς παρεξέκλινε ἡ συζήτησις καὶ κατήντησε νὰ φέρῃ τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν ἐν ἀντιδικίᾳ πρὸς μίαν Τράπεζαν, ἐνῷ αἱ ἐπερωτήσεις ἀποτελοῦν συζήτησιν μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Βουλῆς. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει βεβαίως δικαίωμα ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς Τραπέζης καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐλέγξῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀσχοληθῇ ἐναντίον μιᾶς ἢ καὶ ἄλλων Τραπεζῶν. Ἐμμένω, τονίζει, εἰς τὸ θέμα τοῦτο διότι ἂν θέλωμεν καταστήσῃ τὸ Κοινοβούλιον πεδίον διεξαγωγῆς ὅλων τῶν συζητήσεων ποὺ διεξάγονται ἀλλαχοῦ καὶ εἰς τὸν τύπον καὶ εἰς τὰς λέσχας αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς θὰ ἔχανον πᾶσαν περιωπὴν των καὶ τὸ Κοινοβούλιον θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι τὸ ὑψηλὸν ἡμῶν ζωή. Προχωρούσης τῆς συζητήσεως καὶ δὴ εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεώς του ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας λέγει ὅτι ἐν παρόδῳ στρέφεται κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκεῖνο δηλαδὴ ποὺ ἐσκοπεῖτο ἦτο νὰ γίνῃ θόρυβος διὰ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ φρονῶ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ μεγαλειτέρου ἁμαρτήματος εἰς ὃ ἠδύνατο νὰ ὑποπέσῃ πολιτικὸς ἀνήρ. Ὁ μέγας πατὴρ τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης ὁ Ἀριστοτέλης δύο εἴδη πολιτευομένων ἐχαρακτήρισε ὡς τοὺς πλέον ἐπικινδύνους, τοὺς κόλακας ἀπέναντι τῶν βασιλέων καὶ τοὺς δημαγωγοὺς ἀπέναντι τῶν λαῶν. Οἱ δημαγωγοὶ οὗτοι διαθρύπτουν ὅλας τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς εὐπιστίας τῶν λαῶν λέγοντες πρὸς αὐτοὺς ὅτι εἶναι ὅλα ἰδικά των καὶ πρέπει νὰ ἔχουν γνώμην περὶ ὅλων, ὅτι γίνονται καταχρήσεις, λεηλασίαι, διαπα-

γαί, ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ὑπάρχουν διαρρῆκται. Ὁ λαὸς ταράσσεται, παραφέρεται καὶ δὲν μένει τίποτε σταθερὸν εἰς τὴν Πολιτείαν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ἔσχε μίαν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς ὑπέστη βεβαίως συμφοράν. Ἀλλὰ περὶ τίνος ἐπρόκειτο; Συνήντησα κατὰ σύμπτωσιν τὸν διοικητὴν τῆς Τραπέζης καὶ ἐπληροφορήθην ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς κλητῆρος πρώην καταδίκου καὶ τοῦ εἶπα ὅτι θὰ εἶναι ἀπάνθρωπον διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑπέστη ποτὲ μίαν καταδίκην νὰ μὴ δύναται νὰ εἶναι οὔτε κἂν ὑπηρέτης.

Ἀλλ' ὁ διοικητὴς ἰσχυρίσθη ὅτι δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος κλητήρ. Ὡς πρὸς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ἔχω ριζικὴν διαφωνίαν καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς ἱδρύσεώς της καὶ διὰ τὸν τρόπον λειτουργίας της. Ἤρὶ ὀλίγου εἶπεν ὅτι ἡ ἀπάντησις τῆς Κυβερνήσεως δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ ὡς μέλους τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπαντᾷ ἢ δὲν ἀπαντᾷ καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην. Νὰ μὴ εἴπῃ δηλαδὴ εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅ,τι θεωρεῖ ἡ Τράπεζα ἀλλ' ὅτι θεωρεῖ αὐτός.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τί θεωρῶ ἐγὼ τὸ εἶπον ἀπὸ τὸ Βῆμα.

Ε. Κουλουμβάκης. Καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀπήντα ὅτι δὲν ἀπαντᾷ τότε, κ. Βουλευτὰ Κερκύρας, ἡ ἐπερώτησίς σας θὰ ἦτο ἰσχυροτάτη, καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο βαρύτατα ὑπεύθυνος. Καὶ ἐκεῖ ὡς σᾶς εἶπον ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ ἡ ἐπερώτησίς σας καὶ ἡ Βουλὴ θὰ ἔβλεπε τὰ ἐρωτήματα, θὰ ἔβλεπε καὶ τὴν ἀπάντησιν καὶ θὰ ἔκρινε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Πολιτευτὴς Κερκύρας δὲν ἐνόμισε τοῦτο προσῆκον, διότι ἦτο σκοπὸς αὐτοῦ νὰ ἀνοίξῃ μίαν συζήτησιν μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἀλλὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην πᾶν ὅτι λέγεται εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰ διάφορα κέντρα ἀνώτερα καὶ κατώτερα. Καὶ δὲν ἐδίστασεν ἐλθὼν ἐνταῦθα νὰ εἴπῃ ὅτι ἔχει νὰ διεξαγάγῃ συζήτησιν περὶ τῆς βασιμότητος τῆς ὁποίας δὲν εἶχε πεποίθησιν. Καὶ οὕτω κατεπέσαμεν εἰς μίαν πελαγοδρομίαν περὶ τοῦ τί εἶναι ἀληθὲς καὶ τί εἶναι ἀκριβές. Βεβαίως καθ' ἡμᾶς ὅλων ἦτο νὰ διακόψωμεν τὸν κ. Βουλευτὴν Κερκύρας καὶ νὰ εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν νὰ σταματήσῃ, διότι δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ συζητήσῃ ἐπὶ εἰδήσεως μὴ ἐχούσης ἐπισήμου βάσιν.

Ἐγὼ παρέβην τὸ καθῆκόν μου τοῦτο, διότι ἦτον ἡ πρώτη ἡμέρα εἰσόδου μου εἰς τὴν Βουλήν. Ἐν τούτοις ἀφοῦ ἡ συζήτησις ἐξετράπη ἕως ἐκεῖ καὶ ἀπησχόλησε καὶ Βουλὴν καὶ Κοινὴν γνώμην εἶναι δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ συζητήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν, διότι δὲν εἶναι συμφέρον νὰ ἀφήσωμεν ἀνεξελέγκτους τὰς διαφορίας καὶ δὴ κατ' οὐσίαν καὶ συνάρτησιν αὐτῶν ὡς ἐλέχθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου. Ἐγὼ ἀνήκω εἰς ἐκείνους οἵτινες πιστεύουν ὅτι ἦτο ἀτύχημα ὁ διχασμὸς τῆς Ἐθνικῆς τραπέζης. Τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον ἔπρεπε νὰ μείνῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐκεῖνον κολοσσὸν ὅστις ἐχειρίζετο πάντοτε ὅλα τὰ ζήτημα μὲ περίνοιαν, μὲ ἀρετήν, καὶ μὲ φιλοπατρίαν, ἐφείλκυσε τὴν παγκόσμιον ὑπόληψιν καὶ προσέφερεν ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὸ Κράτος εἰς κρισίμους του στιγμάς. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ κολοσσός, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀλλαχοῦ κρατούντων, ἔπρεπε νὰ χειρίζεται καὶ τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Διότι ὁ διχασμὸς αὐτὸς ἦτο ἀτυχὴς καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως. Οἱ Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπίθεσον ὅτι ὁ διχασμὸς ἐλαττώνει τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς δύναμιν. Τὰ κεφάλαια τοῦ ἔξω ἑλληνισμοῦ δὲν προσῆλθον καὶ θὰ ἔλθουν ἐδῶ. Τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἔφερε κ. πολιτευτὴς Εὐρυτανίας περὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ λαβουσῶν χώραν καταχρήσεων δὲν ἔχει θέσιν ἐδῶ, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ Ἰταλικαὶ Τράπεζαι μετὰ τὴν ἑνότητα τῆς Ἰταλίας ἔμειναν Τράπεζαι μικραὶ καὶ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν τὸ παράδειγμα αὐτό. Βλέπετε, τονίζει, ὅτι δὲν εἶμαι συνήγορος κανενός. Ἀλλ' ὅταν ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας, μᾶς εἶπεν ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔπρεπε νὰ παρέχῃ πιστώσεις μὲ ἀσφαλεστάτην ὑπογραφὴν καὶ κατόπιν μᾶς εἶπεν ὅτι ἔδιδε αὐτὰς μὲ ἐπιλογήν, πῶς θέλετε νὰ εἴπω ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ σοβαρᾶς συζητήσεως; Καὶ ἐδικαιολόγησε ὅτι τὰ δάνεια ἐδίδοντο κατ' ἐπιλογὴν διότι οἱ δανειζόμενοι μὲ μικρὸν τόκον ἐδάνειζον κατόπιν μὲ μεγάλον. Ἀλλὰ τοιαύτην μομφήν, κ. βουλευτὰ Κερκύρας, πρέπει νὰ ἔχητε στοιχεῖα νὰ τὴν ἀποδείξητε καὶ νὰ φέρητε ἐδῶ. Ὅταν ἐξ ἄλλου ἠρωτήθη πῶς θὰ περιωρίζετο τὸ κακὸν ἐπρότεινε νὰ αὐξηθῇ ὁ προεξοφλητικὸς τόκος, καὶ ὅταν τὸν ἠρώτησεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μέχρι ποίου ὁρίου νὰ αὐξηθῇ δὲν ἀπήντησε. Ἀλλὰ μήπως ἐσταμάτησεν ἐδῶ; Ἐξεράγη καὶ εἰς κραυγὰς περὶ τοῦ τί θὰ συμβῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐὰν εἰς τὰς θυρίδας τῆς Τραπέζης προσελθουν οἱ κάτοχοι χρυσονομισμάτων. Ὁμολογουμένως ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ἔχει μίαν ἀνδρείαν εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζεται τὰ ἑκατομμύρια καὶ τὰ δισεκατομμύρια. Προκειμένου περὶ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Κράτους εἶπεν ὅτι εἰς τὰ 1925 ἀνήρχετο ὁ προϋπολογισμὸς εἰς 5 δισεκατομμύρια καὶ εἰς τὰ 1930 ἔφθασε τὰ 10 δισεκατομμύρια. Ἰδού, ἐτόνισεν, οἱ σπατάλοι καὶ οἱ λεηλασίαι. Ὅταν, συνεχίζει, ἐξήτασα τὰ τῶν προϋπολογισμῶν παρετήρησα ποῖαι εἶναι αἱ ἐπιβαρύνσεις τοῦ Δημοσίου προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὰς δημοσίας ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους. Αἱ προσθῆκαι λόγῳ τῆς σταθεροποιήσεως, τῶν δανείων τῶν ἀνταλλαξίμων, τῶν τόκων αὐτῶν, τὰ τοκοχρεωλύσια τοῦ Σουηδικοῦ καὶ παραγωγικοῦ δανείου, τὰ ἐλλείμματα, τὰς ἐξυπηρετήσεις τῶν δανείων Ἀμερικανικοῦ, Ἑλλήνων ὑπηκόων, Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως καὶ συνδρομῆς εἰς τὸν Σ.Ε.Κ. φθάνουν τὰ δύο δισεκατομμύρια. Ὑπολογίσατε τὴν ὑποτίμησιν τῆς δραχμῆς, τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τὴν αὔξησιν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ θὰ ἴδητε ποῦ φθάνομεν. Ἐν τούτοις ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ἐξεράγη εἰς κραυγὰς ὅτι πρόκειται περὶ λεηλασιῶν καὶ σπαταλῶν. Ἐὰν ἐλάμβανον τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ εἶχον διαφωνίαν ὡς πρὸς τὰ ἐγκώμια τῶν ἀπὸ τοῦ 1924 Κυβερνήσεων καὶ ἐντεῦθεν ὅταν ἔφυγεν ὡς ἔφυγε, πιστὸς εἰς τὴν Πατρίδα του, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων. Μίαν μόνον ἐξαίρεσιν θὰ ἔκαμνον διὰ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ὅλας τὰς ἄλλας διὰ κάθε ἄλλο θὰ ἠδυνάμην νὰ τὰς ἐγκωμιάσω παρὰ διὰ τὸ οἰκονομικὸν των πρόγραμμα. Ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ καὶ νὰ παραπλανῶ τὸν λαόν, διατυμπανίζων καταχρήσεις καὶ λεηλασίας. Μὲ τὴν αὐτὴν καταπληκτικὴν ἀνδρείαν διὰ τοὺς ἀριθμούς, ἣν ἔχει ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας λέγει ὅτι ἂν ὑπάγουν εἰς τὰς θυρίδας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης οἱ κάτοχοι χαρτονομισμάτων τί θὰ γίνῃ; Ἀλλὰ πόσα εἶναι αὐτά; Δὲν θὰ μείνουν εἰς τὰς χεῖρας των διὰ τὰς συναλλαγάς; Διατί τότε ἐνεσπείραττε τὸν πανικὸν διὰ νὰ δημοκοπήσῃς; Ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ἔφθασε μέχρι τῆς παραδοξολογίας νὰ εἴπῃ ὅτι ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ ἔχει ἡ Τράπεζα, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ τὸ ταμεῖον καὶ νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ εἶναι σοβαρὰ αὐτὴ ἡ συζήτησις; Ἔτσι ἐκφράζονται περὶ ἀνθρώπων κατεχόντων μεγάλα ἀξιώματα;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐπὶ τῆς πραγματικότητος νὰ ὁμιλήσετε.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἐπ' αὐτῆς ὁμιλῶ. Ἀλλ' ὅταν συζητῶμεν κατ' αὐτὸν τὸν καπηλικὸν τρόπον περὶ τοιούτων ζητημάτων, καταρρίπτομεν τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς. Καὶ αἱ ἄλλαι πληροφορίαι τοῦ κ. βουλευτοῦ Κερκύρας εἶναι ἀμφιβόλου βασιμότητος. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ὑποκαταστήματος Καβάλλας εἶναι 40 καὶ ὄχι 80, καὶ ἐξ αὐτῶν οἱ 22 ἀσχολοῦνται εἰς ὑπηρεσίας κρατικάς. Γεγονὸς εἶναι, συνεχίζει, ὅτι ἡ συζήτησις ἔπεσε παραπολὺ χαμηλά. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐγένετο λόγος ἀκόμη καὶ διὰ τὰ νοσήλεια ἑνὸς τῶν διοικητῶν τῆς Τραπέζης. Διὰ τοῦτον εἶμαι πεπεισμένος ὅτι κάπως ταχεῖα ὑπῆρξεν ἡ προαγωγή του. Δὲν ἔχω μὲ

τοῦτον φιλικὰς σχέσεις. διότι εἰσῆλθόν ἄλλοτε εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην καὶ γενομένης συζητήσεως ἠθέλησε νὰ μοῦ κάμῃ τὸν διδάσκαλον καὶ μὲ παρέπεμψε νὰ λάβω ὁδηγίας ἀπὸ τὸν κ. ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, καὶ ἔλαβε τραχεῖαν ἀπάντησιν. Ἀλλ' ὅταν ἔρχεται ἐδῶ ἀρχηγὸς κόμματος καὶ λέγει πόσα ἐδαπάνησεν ἡ Τράπεζα διὰ τὸν ἀσθενοῦντα διοικητήν της ἡ ψυχή μου ἐξεγείρεται, καὶ λέγω ὅτι ἡ συζήτησις καταπίπτει παρακάτω καὶ ἀπὸ καπηλικὴν διότι θὰ ἦτο ἀφιλότιμος ἡ Τράπεζα ἂν δὲν ἐνοσήλευε τὸν διοικητήν της, καὶ ἀναίσθητος ἡ Βουλὴ ἂν δὲν ἐξεγείρετο διὰ τὴν κατάκρισιν ταύτην. Βεβαίως τὰ τοιαῦτα κάμνουν ἐντύπωσιν, ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις εἶναι εἰς βάρος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅταν τοιαῦτας ἔχουν αἱ ἐντυπώσεις συνεπείας, οἱ προκαλοῦντες αὐτὰς εἶναι βαρύτατα ἔνοχοι καὶ βαρύτατα ὑπεύθυνοι. Διὰ τὸ ἀντικανονικὸν τῆς συζητήσεως εὐθύνεται καὶ ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ δι' αὐτὸ εἶπον ὅτι παρατηρῶ σήμερον μίαν ἀταξίαν καὶ μίαν ἀρρυθμίαν εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς, δι' ἃς εἶναι ὑπεύθυνοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, οἱ τόσον πολλαπλασιασθέντες, καὶ καθ' ὃν τρόπον ἐδημιουργήθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν.

Χθὲς ἐτελείωσεν ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ μᾶς ἀνεκοινώθη ὅτι εἷς ἀρχηγὸς εἶναι ἀσθενὴς καὶ θὰ ἔλθῃ μετά τινας ἡμέρας νὰ μᾶς κάμῃ μίαν διάλεξιν. Ἡ ἐπερώτησις, συνεχίζει, περὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἐξεφυλλίσθη ἀξιοθρηνήτως. Δὲν δύναται νὰ καταντήσῃ εἰς συμπέρασμα ἢ μομφὴν ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, διότι δὲν θὰ ἔχῃ πόρισμα μὲ πρακτικὴν σημασίαν. Διὰ τοῦτο θὰ ἐπρότεινα νὰ γίνῃ πρότασις ἐκ μέρους συνδέλφων, ὅπως σταματήσῃ μία συζήτησις, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμμίαν σκοπιμότητα. Νὰ ὑπάρξῃ μάλιστα μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἓν δίδαγμα σήμερον εἰς τὴν πραμονὴν τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς. Οἱ καιροὶ εἶναι κακοί σήμερον. Ὁ πόλεμος ὅταν ἐμφανίζει παραδείγματα θυσιῶν χάριν ἑνὸς ἰδεώδους στερεώνει τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλοπατρίαν. Ἀλλ' ὅταν παρεκτραπῇ, ὅπως παρεξετράπη ὁ μέγας πόλεμος, καταστρέφει ὅλα τὰ προτερήματα καὶ ἄγει εἰς ἕνα χυδαῖον ὑλισμόν. Πιστεύω, τονίζει, ὅτι διὰ νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἔχοντες πολιτικὴν ὕπαρξιν πρέπει νὰ ἀνυψώσωμεν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Κοινοβουλίου καὶ νὰ νομοθετῶμεν ὄχι κουβεντολογικῶς. Κυρίως ν' ἀνυψώσωμεν τὸ Κοινοβούλιον, ἐλέγχοντες τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις ἐπὶ θεμάτων σοβαρῶν καὶ κατὰ τρόπον σοβαρὸν ἀνυψώνοντες καὶ τὴν Βουλὴν καὶ ἐμπεδώνοντες τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ὅτι, ὅσα καὶ ἂν ὑποφέρῃ ὁ λαός, ὑπάρχει ἐδῶ σοβαρὰ συνέλευσις ἀπασχολουμένη ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης του. Σᾶς εὐχαριστῶ, ἐπιλέγει, διότι μὲ ἠκούσατε μετὰ προσοχῆς, ἀλλὰ τὸ θέμα ἦτο σοβαρώτατον καὶ θὰ ἐθεώρουν παράλειψίν μου ἂν δὲν διεμαρτυρόμην κατὰ τῶν γενομένων ἐκτροχιασμῶν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, (χειροκροτήματα).

Α. Παπαναστασίου. Μὲ τὴν ἄδειαν, λέγει, τοῦ ἀξιοτίμου ἐξ Οἰτύλου βουλευτοῦ θὰ εἴπω δύο λέξεις διὰ νὰ ἐκφέρω τὴν γνώμην τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἐν σχέσει μὲ τὰ ζητήματα ἅτινα ἔθιξεν ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας. Ἡ ἐπερώτησις ἐστράφη ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν σημερινὴν λειτουργίαν της. Συνεζητήθη κατὰ πόσον ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ πληροφορίας εἰς τὸ Κράτος καὶ πῶς ἤσκησε ταύτην εἰς τὸ παρελθόν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, ἔγιναν τότε μακραὶ συζητήσεις περὶ τῶν λόγων τῆς συστάσεως ἰδίας Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Καὶ ὀφείλω νὰ ὑπομνήσω ὅτι δὲν προήρχετο ἐκ πρωτοβουλίας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἡ τοιαύτη σύστασις. Ὑπεστηρίζετο τότε ἡ γνώμη ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὤφειλε νὰ περιορισθῇ εἰς τὰς ἐκδοτικὰς αὐτῆς ἐργασίας χάριν τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς καλυτέρας λειτουργίας τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου.

Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ἡ δημοσιονομικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Κ.Τ.Ε. προέβαλε κατὰ τὸ 1927 ὡς ὅρον τὴν δημιουργίαν μιᾶς καθαρῶς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ὅρον ὁ ὁποῖος ἐτέθη καὶ εἰς ἄλλας Κράτη πρὸς ἀποκατάστασιν νομισματικῆς ὁμαλότητος ἐν τῷ κόσμῳ, συμφώνως πρὸς τὴν πολιτικὴν ἡ ὁποία ἤρχισε τότε νὰ διαγράφεται ἀπὸ τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας. Ἐπηκολούθησαν τότε μακραὶ συζητήσεις. Κατ' ἀρχὰς ἐπεδιώχθη ὁ μετασχηματισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς ἀμιγῆ Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν. Ἀλλὰ κατ' εἰσήγησιν αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐκρίθη συμφερωτέρα ἡ σύστασις ἰδίου ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας κατακρίνων τὴν πολιτικὴν ταύτην εἶπεν ὅτι ἐὰν ἀφίνετο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, ἡ λειτουργία αὐτοῦ θὰ ἦτο καλυτέρα. Δὲν εἶναι ὅμως γνωστὸν πῶς θὰ διωργανοῦτο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὡς Ἐκδοτική. Καὶ προσέθεσεν ὅτι οὕτω ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θὰ εἶχεν ἓν χαρτοφυλάκιον ἀρκετὰ σοβαρὸν ὥστε ἡ λειτουργία αὐτῆς ὡς Ἐκδοτικῆς νὰ εἶναι πολὺ ἀνωτέρα. Ποῦ εὑρίσκει ὅμως τὴν δυσκολίαν τῆς διαθέσεως ἐκ μέρους τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης τῶν κεφαλαίων αὐτῆς εἰς βραχυπρόθεσμα δάνεια;

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἤδη ἔχουν διατεθῇ ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τόσον πολλὰ δάνεια ὥστε ἂν διαθέσῃ τοιαῦτα καὶ ἡ Ἐκδοτικὴ θὰ ὑπάρξῃ κίνδυνος πληθωρισμοῦ.

Α. Παπαναστασίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ποῖος θὰ ἠμπόδιζε τὴν νέαν Τράπεζαν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετεβιβάζοντο αἱ ἐμπορικαὶ ἐργασίαι τῆς Ἐθνικῆς, περιοριζομένης εἰς τὰ ἐκδοτικὰ μόνον ἔργα, νὰ προβῇ εἰς βραχυπρόθεσμα δάνεια παραλλήλως πρὸς τὴν Ἐθνικήν, ἀσκοῦσαν τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον; Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ τοὐλάχιστον διαπιστώνω ἀντίφασιν μεταξὺ τῶν λεχθέντων προχθὲς ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Κερκύρας.

Ἐγώ, κύριοι, κατέκρινα ἄλλοτε τὴν ἀξίωσιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης, ἥτις ἠθέλησε νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὰ καλύμματα. Ἀλλ' ἐξ ἄλλου ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἦτο ὀρθοτέρα ἡ ἵδρυσις νέας Τραπέζης, διότι ἡ μεταβίβασις πολλῶν δισ ληψιῶν ἀπὸ ἓν ἵδρυμα εἰς ἄλλο εἶναι δυσχερεστέρα ἀπὸ τὴν μεταβίβασιν μόνον τῆς Ἐκδοτικῆς λειτουργίας. Δὲν ἐξετάζω ἤδη τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως. Εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει θέσιν ἐν τῇ προκειμένῃ συζητήσει. Ἀνέλεγκτα ταῦτα, τὰ λέγω διότι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς ἐπερωτήσεώς του ἠσχολήθη καὶ ἐπὶ τοιούτου καὶ μάλιστα διὰ μακρῶν. Θὰ περιορισθῶ μόνον νὰ δηλώσω, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ σταθεροποίησις τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἀπετέλεσε μεγάλο εὐεργέτημα.

Ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὴν σημερινὴν λειτουργίαν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἐκάκισε τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, διότι δὲν τῷ παρέσχε τὰς αἰτηθείσας παρ' αὐτῆς πληροφορίας. Ἐρωτᾶται ὅμως: Ἡ ἐπὶ τοῦ ἱδρύματος τούτου ἐποπτεία τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπιτρόπου περιορίζεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς τυπικῆς παραβιάσεως τοῦ καταστατικοῦ. Δὲν συμφωνῶ, κύριοι, οὔτε μὲ τὴν ἐν προκειμένῳ ἄποψιν τῆς Τραπέζης, οὔτε μὲ τὴν σχετικὴν γνώμην τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα εἶναι μία Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Ἐξ ἄλλου ὅμως, λόγῳ τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἐκπληροῖ, καὶ λόγῳ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ εὑρίσκεται εἰς στενωτάτην πρὸς τὸ Κράτος σχέσιν. Ποίαν ἔννοιαν ἔχει λοιπὸν ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Τραπέζης ταύτης;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὴν ἀσφάλειαν αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἀνεφέρατε.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν συμφωνῶ. Δὲν ὑπάρχει βέβαια διάταξις διαγράφουσα μέχρι ποίου σημείου εἶναι ἐλευθέρα ἡ Τράπεζα, διότι τὰ ζητήματα αὐτὰ ρυθμίζονται ἐκ διαφόρων ὅρων κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐφόσον

ἡ πολιτικὴ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἰς τὸ α' ἢ τὸ β' ζήτημα, συνδεόμενον μὲ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἄσκησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ της προνομίου καὶ μὲ γενικούς τινας ὅρους κοινωνικῆς πολιτικῆς, δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν πολιτικὴν τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη οὔτε καταστατικοῦ, οὔτε νόμου, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην ἐνέργεια τὴν ὁποίαν νομίζει ἡ Κυβέρνησις ὡς ἐξυπηρετοῦσαν τὰ γενικώτερα συμφέροντα.

Α. Παπαναστασίου. Αὐτὸ ὅμως ποῦ εἶναι ἀναμφισβήτητον εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἐθν. Τραπέζης δὲν εἶναι ἀπόλυτος. Καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὄχι μόνον διότι διαχειρίζεται κολοσσιαῖα συμφέροντα, διότι τὸ Κράτος μετέχει κατὰ σεβαστὸν ποσοστὸν εἰς τὰ κέρδη αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι οἱ μέτοχοι τῆς Τραπέζης θέτουν τάξιν εἰς τὰ πράγματα αὐτῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι κοινὸν μυστικὸν ὅτι αἱ Γενικαὶ Συνελεύσεις τόσον τῆς Ἐκδοτικῆς ὅσον καὶ τῆς Ἐθνικῆς εἶναι κατὰ πάσμα μόνον κυρίαρχοι καὶ ὄχι κατ' οὐσίαν. Βεβαίως διὰ μικρὰ πράγματα δὲν ἐμπορεῖ καὶ δὲν ἀξίζει νὰ ἐπεμβαίνῃ τὸ Κράτος. Ἂν ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι εἰς ζητήματα μισθοδοσιῶν γίνεται μία τόση μεγάλη σπατάλη, ὅσην κατήγγειλεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας, τότε ἀναμφισβητήτως γεννᾶται δικαίωμα ἐλέγχου. Ἐγὼ δὲ εἶμαι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐκάκισα πρὸ καιροῦ τὴν παροχὴν ὑπερβολικῶν ἀμοιβῶν εἰς ὑπαλλήλους ἱδρυμάτων σχέσιν ἐχόντων μὲ τὸ Κράτος, ὡς εἶναι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα, ὁ Σταφιδικὸς Ὀργανισμός, οἱ Κρατικοὶ Σιδρόδρομοι κλπ. Καὶ εἶπον, συζητουμένου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης», ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ καθιέρωσις ὑπερβολικῶν μισθολογίων ὑπερβαινόντων μάλιστα ἀκόμη καὶ αὐτὰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, διότι διὰ τῆς καθιερώσεως αὐτῶν πάσχει πλὴν τῶν ἄλλων καὶ αὐτὸς ὁ Κρατικὸς Ὀργανισμὸς ἐρώσον δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους του, τοὺς ὁποίους προσελκύουν αἱ ὑψηλαὶ αὗται μισθοδοσίαι. Δὲν θὰ εἰσέλθω ὅμως εἰς τὰ λεπτομερειακὰ αὐτὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ, διότι δὲν ἔχω τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ὡς δὲν εἶχε τοιαῦτα ἐζητημένα ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας. Τοῦτο μόνον θὰ τονίσω, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις νομίζῃ ὅτι συντελεῖται σπατάλη ἀδικαιολογήτου δικαιοῦται καὶ ὀφείλει νὰ ἐπέμβῃ.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἐπικρίσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Κερκύρας ἀπετέλεσε τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως ἐκ μέρους τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Βεβαίως τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι σπουδαῖον, ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι δὲν καθωρίσθη ποτὲ ὁ τόκος τῆς προεξοφλήσεως ἀναλόγως τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως κεφαλαίων. Ὥστε ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν ἐνεωτέρισεν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, διὰ νὰ εἶναι ἄξια ἐπικρίσεως. Ἐρωτᾶται ὅμως: Ἐπεβάλλετο μεγαλυτέρα αὔξησις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως; Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ τόκος τῆς προεξοφλήσεως καθορίζεται ἐκ τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν χαμηλότερος τοῦ καθορισμένου ὑπὸ τῶν ἄλλων Τραπεζῶν καὶ πολὺ χαμηλότερος τοῦ τόκου τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς. Εἶναι ἐξ ἄλλου ἀρχὴ ἀνεπίδεκτος ἀμφισβητήσεως, ὅτι ὅταν εἰς τὰς περιόδους τῆς κρίσεως ὑφίσταται νοσηρὰ αὔξησις τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπιβάλλεται ὁ περιορισμὸς τῶν πιστώσεων πρὸς πρόληψιν δημιουργίας νέων ἐπιχειρήσεων.

Ἀφ' ἧς ὅμως ἀρχίσῃ ἐκδηλουμένη ἡ κρίσις παρίστανται ἀνάγκη παροχῆς πιστώσεων πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συνεπειῶν αὐτῆς. Σήμερον ποῦ εὑρισκόμεθα; Εἰς τὸ στάδιον τῆς αὐξήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων; Ὄχι. Διανύομεν τὴν καμπὴν τῆς κρίσεως. Ἐπιβάλλεται ἑπομένως αὔξησις τῶν πιστώσεων. Καὶ ἡ αὔξησις αὕτη προϋποθέτει μείωσιν τοῦ τόκου. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ προεξοφλητικὸς τόκος ποικίλλει ἔως μετὰ ξύ 3 1)2 καὶ 4 ο)ο πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ τόκου τοῦ προεξοφλητικοῦ παρ' ἡμῖν εἰς 9 ο)ο δὲν ἀποτελεῖ μείωσιν τοῦ τόκου. Ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι παρίστατο ἀνάγκη συγκεντρώσεως κεφαλαίων καὶ κατὰ συνέπειαν αὐξήσεως τοῦ τόκου τῶν καταθέσεων, προϋποθέτουσα αὔξησιν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἴσως ἡ τοιαύτη αὔξησις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ περιθώριον τῶν καταθέσεων τῶν Τραπεζῶν ἐπαρκεῖ διὰ τὴν παροχὴν τῶν ἀναγκαιουσῶν πιστώσεων, οὐδεὶς λόγος συντρέχει αὐξήσεως τοῦ τόκου τῶν καταθέσεων, αὐξήσεως ἡ ὁποία θὰ προϋπέθετε αὔξησιν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου. Ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν ὅτι δίδονται ἀπερισκέπτως δάνεια, βεβαίως συμμερίζομαι τὴν γνώμην ὅτι πρέπει ταῦτα νὰ παρέχωνται μετὰ ἔλεγχον. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ἀποδεικνύεται ἡ ἔλλειψις τοιούτου ἐλέγχου δὲν δύναμαι νὰ μετάσχω τῆς ἐπικρίσεως κατὰ τῆς Τραπέζης ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Κατέληξεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ νὰ σωθῇ ὁ τόπος ἐπιβάλλεται ἡ ἐκ νέου συγχώνευσις τῶν δύο Τραπεζῶν. Ἐπαναλαμβάνω ὅμως ὅτι ὁ διχασμὸς αὐτῶν ἐπεβλήθη ἔξωθεν. Καὶ ἐπεβλήθη διότι, ὅπως παρίσταται ἀνάγκη ὑπάρξεως ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν Τραπεζῶν μιᾶς χώρας πρὸς διατήρησιν μιᾶς πιστωτικῆς ὑμαλότητος, οὕτω πρέπει νὰ ὑφίσταται ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν τῶν διαφόρων Κρατῶν, πρὸς ἐπίτευξιν καὶ διατήρησιν μιᾶς νομισματικῆς σταθερότητος ἀπαραιτήτου διὰ τὴν πραγωγὴν τῶν βιομηχανιῶν. Ἀλλὰ διατί ἄλλως τε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ σύστημα τῆς μικτῆς Τραπέζης ἐφ' ὅσον τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι κατεδικασμένον γενικῶς; Εἶναι βεβαίως ἀξιέπαινος ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Βουλευτοῦ Κερκύρας ὅπως ἡ λειτουργία τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἀποβῇ καλυτέρα. Δὲν συμβάλλει ὅμως πρὸς τοῦτο ἡ συζήτησις ἐὰν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο ἡ σταθεροποίησις.

Κατέκρινεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως τὴν πολιτικὴν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑπ' αὐτῆς διακειρίσεως τοῦ δικαιώματος τῶν σημείων χρυσοῦ. Εἶναι ὅμως γνωστοὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Τράπεζα δὲν ἠθέλησεν νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ. Μετὰ μίαν περίοδον μεγάλης ἀνωμαλίας οἰκονομικῆς δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀστάθεια, ἔστω καὶ ἐν πολὺ περιωρισμένῳ βαθμῷ περὶ τὴν νομισματικὴν κατάστασιν. Ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπόριον δὲν θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψει του σταθερὰν τιμὴν συναλλάγματος, θὰ ἦτο ὑποχρεωμένον νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ ἐμπόρευμα καὶ ἑπομένως τὸ κοινὸν μὲ τὴν ἀνωτάτην δυνατὴν τιμὴν συναλλάγματος. Ἐὰν βεβαίως παρατηρηθῇ ἐκμετάλλευσις τῆς πολιτικῆς ταύτης τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἐὰν ἐπιδιωχθῇ ἐξαγωγὴ χρυσοῦ ἐκ τῆς χώρας, θὰ ληφθοῦν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν παρετηρήθη μέχρι τοῦδε τοιοῦτόν τι διατί νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸ κοινόν;

Ἐν συμπεράσματι εἶμαι σύμφωνος ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν εἶναι ἀπόλυτος καὶ ἀπεριόριστος, ὅτι ἐν περιπτώσει οὐσιαστικῆς καταχρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας ταύτης τὸ Κράτος δικαιοῦται καὶ ὀφείλει νὰ ἐπέμβῃ καὶ ὅτι τέλος ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἐξηκριβωμέναι πληροφορίαι περὶ ὑπάρξεως τοιούτων τινων ὑπερβάσεων δὲν συμφέρει νὰ γίνεται τοιαύτη ἐπίκρισις κατὰ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων τραπεζῶν τῆς χώρας.

Μετ' ὀλίγα δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Ἀρχηγὸν τοῦ λαϊκοῦ κόμματος.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ σταθεροποίησις μὲ τὴν ὁποίαν συνδέονται τὰ ζητήματα ὧν διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς του ἐπεξήρθη ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας ἔδωσε καὶ ἄλλοτε ἀφορμὴν εἰς διχογνωμίας καὶ ἐγένετο αἰτία τῆς διαλύσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως διότι ἔχει τοῦτο ἱστορικὴν πλέον σημασίαν καὶ διότι ἀπουσιάζει ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Προοδευτικοῦ Κόμματος, ὁ ὁποῖος καὶ κυρίως διεχειρίσθη αὐτό. Ὀφείλω μόνον νὰ ὑπομνήσω τὰς διαφωνίας αὐτὰς διότι ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Εὐρυτανίας ἀνέφερέ τι σχετικῶς.

Εἶμαι, κύριοι, σύμφωνος διὰ τὴν σταθεροποίησιν. Διεφώνησα μόνον ὡς πρὸς τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐπεχειρήθη αὕτη, διότι δὲν ἦσαν θεμελιωμέναι αἱ ἀπαραίτητοι πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις. Καὶ αἱ προϋποθέσεις αὗται συνίστανται α') εἰς τὴν ἀπόλυτον πολιτικὴν σταθερότητα β') τὴν ὕπαρξιν ἰσοζυγίου πληρωμῶν καὶ λογαριασμῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, καὶ γ') τὴν ἐπίτευξιν ἰσοζυγίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἡ γ' αὕτη προϋπόθεσις συνετελεῖτο τότε διὰ βαρυτάτης φορολογίας τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἦτο γνωστὸν ἂν ὁ λαὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν φορολογίαν ταύτην. Εἶχον τότε ὑπ' ὄψει μου τὰ ἐν Γαλλίᾳ συμβαίνοντα. Ὁ τότε Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Πουανκαρὲ ὑπεστήριξεν ὅτι δὲν φθάνει εἷς μόνον ἰσοσκελισμένος προϋπολογισμὸς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ σταθεροποίησις. Ἡ β' προϋπόθεσις ἦτο τότε ἄγνωστον ἐὰν συνέτρεχε, πολὺ δὲ μᾶλλον τότε ἀφοῦ καὶ τώρα ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἔχωμεν ἐξησφαλισμένον τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν. Καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εἶχον ὑπ' ὄψει μου τὰ ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Πουανκαρὲ ὑποστηριζόμενα. Κατηγορήθην μάλιστα διότι ἠκολούθουν τόσον πολὺ τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα. Ἦσαν ὅμως πρόσφατα τὰ γεγονότα αὐτὰ καὶ δὲν ἠδυνάμην εἰμὴ νὰ ἀκολουθήσω τὰ διδάγματα ἃ τῆς προσπαθείας τὴν ὁποίαν κατέβαλλεν τότε ὁ κ. Πουανκαρέ. Ἡ α' τέλος προϋπόθεσις δὲν δύναται σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητηθῇ ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἀπολύτως. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἤμην τῆς γνώμης ὅτι ἔπρεπε νὰ μείνωμεν εἰς τὴν πραγματικὴν σταθεροποίησιν, ἡ ὁποία εἶχε τότε ἐπιτευχθῇ, ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὴν ἀγοραστικὴν ἐσωτερικὴν δύναμιν τῆς δραχμῆς διὰ νὰ δυνηθῶμεν ἀσφαλέστερον νὰ καθορίσωμεν αὐτὴν ἐν σχέσει μὲ τὴν λίραν. Δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν ἐὰν ἡ τιμὴ τῆς σταθεροποιήσεως δὲν ἦτο 375 δραχμαί, ἀλλ' ἦτό τι ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχε κατ' ἐμὲ μεγάλην σημασίαν ἦτο τὸ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ θέσωμεν ἐν κινδύνῳ μεγάλην μερίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἡ ὁποία εἶχεν ἐμπιστευθῇ ἐπὶ τὸ ἐθνικὸν νόμισμα καὶ μάλιστα ὑποχρεωτικῶς. Ἕτερον ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχα τότε διαφωνήσει ἦτο τὸ ζήτημα τῆς Τραπέζης. Εἴχομεν ἐπὶ μακρὸν καταγίνει εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, ἐὰν δηλαδὴ ἔπρεπε νὰ ἱδρυθῇ νέα τράπεζα ἢ νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἰδίαν ἡ συνέχισις τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου. Ἐκράτει κοινῶς ἡ ἀντίληψις ὅτι ἔπρεπε νὰ ἱδρυθῇ ἀνεξάρτητος Τράπεζα. Ὑπεστήριζον ἐγὼ ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, δημιουργοῦσα ἀνεξάρτητον ἐκδοτικὸν τμῆμα μὲ κοινὴν ὅμως διοίκησιν, θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ συνεχίσῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, διότι οὕτω θὰ ἤρχετο αὕτη πραγματικῶς εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀγορὰν καὶ ἀντιλαμβανομένη ἀμεσώτερον τὰς ἀνάγκας αὐτῆς θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα διὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν μέτρα. Ἡ τρίτη διαφωνία μας ὀφείλετο εἰς τὸ γνωστὸν πλέον ζήτημα τῶν καλυμμάτων. Ὑπεστήριζεν ὅτι ἡ διαφορὰ τοῦ καλύμματος ἀνήκει εἰς τὴν Ἐκδοτικήν. Ἡ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου διαφωνία ἤγαγε τὸ λαϊκὸν κόμμα εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς Οἰκουμενικῆς. Εἶμαι ἱκανοποιημένος ὅτι τὸ ἴδιον κόμμα τὸ ὁποῖον ὑπεστήριζε τότε τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, ὑπὸ ἄλλον ἤδη ἀρχηγὸν συνεφώνησε πρὸν τὴν ἰδικήν μας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἱδρύσαμεν τὴν Τράπεζαν. Ἔχομεν ἤδη μίαν ἐκδοτικὴν τράπεζαν χωριστήν, ἀνεξάρτητον. Συνεπεία τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Κερκύρας ἐγεννήθησαν διάφορα ζητήματα. Ποία ἡ Θέσις τῆς Κυβερνήσεως ἀπέναντι τῆς τραπέζης ταύτης, ποία ἡ ἔκτασις τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς κλπ.

Ἡ βάσις, κύριοι, τῆς ἐκδοτικῆς τραπέζης εἶναι ἡ ἀνεξαρτησία. Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς ἐθεμελιώθη ἡ ἐκδοτικὴ Τράπεζα. Τὸ πρωτόκολλον τῆς Γενεύης κυρωθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς περιέχει τὸν ὅρον ὅτι ἡ ἐκδοτικὴ τράπεζα οὖσα ἀνεξάρτητος θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Καὶ ἐν ἄρθρῳ 4 ὁρίζεται ὁ τύπος καθ' ὃν ἤθελε συσταθῇ ἡ ἐκδοτικὴ τράπεζα. Ἐν τῷ καταστατικῷ δὲ αὐτῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ ὅρος τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἀποχωρήσας, κύριοι, τῆς Κυβερνήσεως, καὶ μὴ ἀπασχολούμενος ὡς ἐκ τούτου πλέον μὲ ἄλλας φροντίδας, κατέγνωα εἰς τὴν μελέτην τῶν σχετικῶν συμφωνιῶν. Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης προέκυπτε ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν ἔγινε διὰ μιᾶς τυχαίας συμφωνίας, ἀλλὰ μετὰ μακρὰς συζητήσεις. Προκύπτει ἐπίσης ὅτι ἡ τράπεζα δὲν ὑπόκειται εἰς εἰδικοὺς κανονισμοὺς ὁριζομένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ εἰδικὸν αὐτῆς καταστατικόν. Κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτό, τὰ τῆς τραπέζης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν εἰμὴ μόνον δι' ἀποφάσεως τῶν μετόχων αὐτῆς, ἀποφάσεως κυρουμένης διὰ νόμου.

Ἐὰν λοιπὸν ταῦτα ὑπ' ὄψιν οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἡ τράπεζα ἱδρύθη ὡς αὐτοτελὲς καὶ ἀνεξάρτητον σῶμα, ἡ δὲ αὐτοτέλεια αὐτῆς εἶναι μεγαλυτέρα ἀφ' ὅτι ἦτο ἡ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Εἰδικώτερον εἰς ἄλλο ἄρθρον καθορίζονται αἱ σχέσεις μεταξὺ Κράτους καὶ Τραπέζης. Ἐν ἄρθρῳ 47 ὁρίζεται ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει δικαίωμα νὰ διορίζῃ ἀντιπρόσωπον ὁ ὁποῖος λίαν ὀρθῶς πληρώνεται ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐναντιώσεως κατὰ τῶν πράξεων τῆς Τραπέζης ἐξεταζόμενον μόνον τὴν νομιμότητα αὐτῶν. Πρέπει ὅμως νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 49 τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι οἱαδήποτε ἑτέρα διαφωνία θὰ λύεται διὰ διαιτησίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 47 ὁριζόμενα. Τὸ ἄρθρον τοῦτο μὲ ἀπησχόλησε. Ποῦαι ἄραγε εἶναι αἱ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ὑπάρξουν διαφωνίαι; Ἐὰν πρόκειται περὶ διαφωνίας ἀρμοδίας ἢ Κ. Τ. Ε. Δὲν ἠδυνήθην ἀσφαλῶς τι νὰ ἐξαγάγω. Ἀλλ' οἱαδήποτε ἑρμηνεία καὶ ἂν δοθῇ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐκλείπει παντελῶς πᾶσα σχέσις μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Τραπέζης. Διότι δὲν ἠμπορεῖ ἐν πιστωτικὸν ἵδρυμα νὰ εἰπῇ εἰς τὸ Κράτος ὅτι ἐγὼ ἀδιαφορῶ ἂν δὲν πληρώνῃ καλὰ ἡ πίστις. Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὴν Ἐκδοτικὴν Ἀγγλικὴν Τράπεζαν ποῦ οὐδέποτε ἐγεννήθη ζήτημα ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ σχέσις μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Κράτους. Εἶναι τοιαῦτης φύσεως τὰ ζητήματα ὥστε πάντοτε πρέπει νὰ ἐπέρχεται συνεννόησις. Εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μάλιστα ὁ διοικητὴς ἐξελέγετο ὑπὸ τῶν μετόχων, ἦτο ἑπομένως περισσότερον ἀνεξάρτητος, ἐνῶ σήμερον εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν τὸ Κράτος ἐγκρίνει τὸν διορισμὸν τοῦ διοικητοῦ. Εἰς τὰ μεγάλα αὐτὰ ζητήματα τὰ ὅρια τῶν μεταξὺ Κράτους καὶ Τραπέζης σχέσεων εἶναι εὐνόητον ὅτι ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν συναίσθησιν καὶ τὴν συνείδησιν τὴν ὁποίαν ὑπέχουν οἱ διευθύνοντες τὴν Τράπεζαν. Ἀλλ' ἐνῶ τοιουτοτρόπως ἐννοῶ τὰς σχέσεις Τραπέζης καὶ Κράτους ὑπάρχουν ὅμως ζητήματα τινα τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶναι μικρά, δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπίδρασιν καὶ νὰ κλονίσωσι τὴν πίστιν τοῦ ἱδρύματος. Διὰ τοῦτο ὕψιστον καθῆκον τῶν διοικούντων εἶναι νὰ φροντίζωσιν ὥστε νὰ μὴ μένῃ ποτὲ κανὲν κενόν. Θὰ ἐνόμιζα ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ δώσῃ ἐπαρκεῖς πληροφορίας εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔχων τὰς πληροφορίας ταύτας θὰ ἠδύνατο νὰ διακανονίσῃ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ διεξήγετο ὁ ἔλεγχος ὥστε νὰ διασκευασθῶσιν αἱ ἀντίθετοι πληροφορίαι. Διότι θὰ ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐπερωτῶντας, αὐτὰ εἶναι τὰ πράγματα, ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐταὶ αἱ συζητήσεις δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ γίνωνται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Τὰ καταστήματα αὐτὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι τὰ διοικοῦσι καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ τὰ προφυλάττωμεν ἀπὸ ἀδίκους ἐπιθέσεις. Τὰ πεοαιτέρω ζητήματα δὲν νομίζω ὅτι δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συζητήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας μὲ οἱαδήποτε ἀποτελέσματα. Ἔχει μικρὸν ἢ μεγάλον τόκον; Δὲν νομίζω ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτῆς δυνάμεθα νὰ ἀγάγωμεν εἰς πρακτικόν τι ἀποτέλεσμα. Τὰ ζητήματα αὐτὰ δύνανται νὰ κανονισθῶσι καλύτερον μὲ ἰδιαιτέρας συζητήσεις παρὰ δημοσίως. Μόνον ἐπὶ δύο ζητημάτων ἤθελον νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινάς. Ὁ κ. ἀρχη-

γὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως κατηγόρησεν ὅτι ἡ Τράπεζα κάμνει ὑπερβολικὰς δαπάνας καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπάντησεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὄχι μόνον δὲν ἔχει ὑπερβολικὰς δαπάνας ἀλλ' ὅτι ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας Ἐκδοτικὰς Τραπέζας μεγαλειτέρων Κρατῶν ἔχει ὀλιγωτέρας. Ἐγὼ δὲν θὰ ἐνδιατρίψω ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο ἡ ἄλφα ἢ ἡ βήτα δαπάνη, θέλω ὅμως νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὸ συμπέρασμάτου ὅτι ἡ Τράπεζα ἔχει ὀλιγωτέρας δαπάνας ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας Τραπέζας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπολογίζει ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος κατὰ μὲν τὸ 1928 εἶχε ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων 2844 ο)ο κατὰ δὲ τὸ 1929 εἶχε ποσοστὸν 29.34 ο)ο. Ἐκ τούτοις ἐαν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσολογισμὸν τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ 1929 ἔχομεν ἔξοδα 115.086.000, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ αὐτὰ τοὺς τόκους ἀνερχομένους εἰς 4.300.000 ὑπολείπονται 111.000.000, ἔναντι κερδῶν 225.534.000. Ἐπομένως τὸ ποσοστὸν φθάνει τὰ 50 ο)ο καὶ ὄχι τὰ 29.30 ο)ο.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρεθοῦν ἐπίσης 27 ἑκατομμύρια δι' ἀξίαν ὑλικοῦ τραπεζογραμματίων, ἡ ἀξία τῶν ἀκινήτων κλπ.

Π. Τσαλδάρης. Ὁμολογῶ ὅτι μὲ τὰς λεπτομερείας τῶν λογαριασμῶν δὲν ἠσχολήθην. Δὲν νομίζω λοιπὸν ὅτι εἶναι ἀκριβὴς ὁ ὑπολογισμός.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουρ. Οἰκονομικῶν). Αἱ πληροφορίαι μου εἶναι ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη ὁ ἰσολογισμός, ἀλλὰ δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι αἱ πληροφορίαι αὗται εἶνα σύμφωνοι πρὸς τὸν ἰσολογισμόν.

Π. Τσαλδάρης. Πρέπει ἐπίσης νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν οὐσιώδη διαφοράν, ἡ ὁποία ὑφίσταται μεταξὺ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Τραπεζῶν τῶν ἄλλων Κρατῶν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας. Διότι αἱ ἄλλαι Τράπεζαι δὲν θέτουν ὅλον τὸ κάλυμμά των εἰς κυκλοφορίαν. Ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσόν, φράγκων χρυσῶν 42.855.470.000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 71,116,069,000. Ἡ Τράπεζα τῆς Γερμανίας ἔναντι 2,444,389,000 χρυσᾶ μάρκα ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 4,722,460,000. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλβετίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσοῦν 560,934,000 φρ. χρ. ἑλβετικῶν ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 503,120,000. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἰταλίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 5,189,800,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 15,716,000,000. Ἡ Τράπεζα τῆς Αὐστρίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 108,634,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 840,748,000 σελλίνια. Ἡ Τράπεζα τῆς Οὐγγαρίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 102,629,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 379,300,000 πεν. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἔναντι καλύμματος 151,601,773 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 347,295,975 λίρες. Ἡ Τράπεζα τῆς Βουλγαρίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 1,568,212,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 3,211,208,000 λέβια. Ἡ Τράπεζα τῆς Πολωνίας ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 522,000,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 1,165,240,000 ζλότι. Καὶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἔναντι καλύμματος εἰς χρυσὸν 640,476,000 ἔχει εἰς κυκλοφορίαν 5,153,243,910 δραχμάς.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς). Λέγει ὅτι εἰς πλεῖστα κράτη εἰς τα ὁποῖα ἐγένετο σταθεροποίησις δὲν ὑπάρχει ἡ ὑποχρέωσις τῆς διατηρήσεως τοῦ χρυσοῦ, ἀλλ' ἐπιτρέπεται καὶ μέρος τοῦ καλύμματος νὰ ἀντικαθίσταται διὰ συναλλάγματος χρυσῆς βάσεως. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, λέγει, ὅτι εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν μετεβιβάσθη καὶ 3,700 ἑκατομ. χρέος τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἂν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν κάμνει ἡ Τράπεζα ὡς ἐκδοτικὴ ἀφαιρεθῇ ὅ,τι λαμβάνει ἀπὸ τὰ 2,474,000,000 τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μένουν 85,500,000 εἰς τόκους. Ἀπὸ τὰ 225 ἑκ. ἀφαιρέσετε τὰ αὐτὰ καὶ θὰ ἴδετε ὅτι μένουν 25 ἑκατομμύρια δαπάναι. Αὐτὰ τὰ 25 ἑκατομμύρια εἶναι ἐργασία τῆς Τραπέζης καὶ ἀπὸ αὐτὰ δαπανᾷ αὐτὸ τὸ ποσόν. Αὐτὰ μᾶς παρουσιάζει διὰ τοὺς μετόχους καὶ διὰ τὴν μετοχὴν τοῦ Κράτους. Ἐφόσον ἦλθε τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τούτου διὰ νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὸ κάμωμε καλλίτερον. Διότι ἡ Τράπεζα τῆς Γερμανίας ἔχει 420 ὑποκαταστήματα ἐνῶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἔχει δύο. Δὲν βγάζω συμπεράσματα ἐφιστῶ μόνον τὴν προσοχήν. Ἀλλ' ἡ Τράπεζα οὕτως εὑρισκομένη δύναται νὰ γίνῃ πραγματικὸς ρυθμιστὴς τῆς πίστεως καὶ τῆς κινήσεως τοῦ τόπου; Διότι ἐὰν δὲν ἔχῃ τὸ κῦρος τὸ ἱκανὸν τότε θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ εἴπω ὅτι δύσκολα θὰ καταστῇ τοιοῦτος ρυθμιστής. Ἡ ὕψωσις ἢ ἡ ἐλάττωσις τοῦ τόκου εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν κύριον ρόλον ἔχει νὰ παίξῃ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἢ εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ χρυσοῦ. Ἀλλ' ἡ αὐξομείωσις τῶν τόκων δὲν παίζει κανένα ρόλον ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἰδικήν μας Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν. Συνεχίζων εὑρίσκει ἐλαττωματικὸν ὅτι ἡ Τράπεζα ἐπεφορτίσθη κατὰ τὴν ἵδρυσίν της μὲ παθητικὸν χωρὶς νὰ ἔχῃ ὡς ἐνεργητικὸν ἐπαρκὲς ἔρεισμα. Παρατηρεῖ ὡσαύτως ὅτι ἀντὶ τῆς μιᾶς Τραπέζης ἔχομεν ἤδη 4, διότι ἔχομεν καὶ τὴν Ἀγροτικὴν καὶ τὴν Κτηματικήν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συντελεῖ ἐπίσης εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων. Μεταξὺ τοῦ 1928 καὶ τοῦ 1929 ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὰς καταθέσεις πηγάζει διαφορὰ ἐξόδων ἐπὶ πλέον 80 ἑκατομ. Ἂν λάβητε τὴν αὔξησιν ταύτην ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν κυκλοφορίαν θὰ ἰδῆτε μίαν αὔξησιν 2 ο)ο εἰς βάρος τοῦ τόκου. Κάμνω καὶ τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ἵνα μελετηθῶσιν τὰ τραπεζιτικὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα κάλλιον ἐμοῦ γνωρίζετε ποίαν ἀσκοῦσι ἐπίδρασιν. Ἔχομεν ἀνάγκην ἑνὸς μεγάλου οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ ὁ ὁποῖος νὰ δύναται νὰ μᾶς χρησιμεύῃ εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις. Βεβαίως ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα περιποιεῖ ὑψίστην τιμὴν εἰς τὴν χώραν καὶ παρέχει ἑδραίαν ἀσφάλειαν εἰς τὸν τόπον. Θὰ εἶχεν ὅμως ἀκόμη μεγαλειτέραν ἐὰν ἦτο ἕνας μεγάλος ὀργανισμὸς ὡς πρότερον. Περαίνων τονίζει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῶσιν εὐρύτερον καὶ ὑπὸ τῶν μᾶλλον ἐμπειροτέρων περὶ τὰ οἰκονομικὰ τὰ ζητήματα ταῦτα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί, ἡ ἐπεσώτησις τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ Κερκύρας ἤγειρε πολλὰ ζητήματα. Καὶ τὸ πρῶτον μὲν ποῦ ἠγέρθη εἶναι τὸ ἂν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἐλέγχου τῶν πράξεων τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ ἂν εἶναι ἐπομένως ὑπόχρεως ἡ Τράπεζα ἐπὶ ἐρωτήσεως τῶν Βουλευτῶν νὰ παρέχῃ στοιχεῖα σχετικὰ πρὸς τὸν ἔλεγχον τῶν πράξεων τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, κύριοι, ὁμοφώνως ἀπολύτως μὲ τὸν συνάδελφόν μου Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ νομίζω, ὅτι ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος συνεφώνησεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσκηθῇ ἔλεγχος κοινοβουλευτικὸς καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀλλὰ κυριώτατα διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Κοινοβουλίου, διότι ἂν ἐδεχόμεθα τὴν ἄσκησιν τούτου θὰ ἐφθάνεμεν εἰς τὸ τρομερὸν θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσίαζεν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως, ὅταν εἷς τῶν φίλων μου Βουλευτῶν διετύπωσεν ἀφελέστατα πικρὸν παράπονον ὅτι ἐπῆγε καὶ αὐτὸς μιὰ φορὰ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ διορίσουν ἕνα πατριώτην του καὶ δὲν τὸν διώρισαν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν διοίκησιν. Αὐτὸ τὸ θέαμα πρέπει διὰ παντὸς τρόπου νὰ τὸ ἀποφύγωμεν καὶ αὐτὸς ὁ λόγος θὰ ἦτο ἀρκετὸς διὰ νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν ἀντίληψιν τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης οἵα διετυπώθη εἰς τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν

Ἡ διοίκησις τῆς τραπέζης νομίζει ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία της εἶναι τοιαύτη, ὥστε κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ εἴπῃ τίποτε ἐφόσον δὲν τῆς λέγει ὅτι κάμνει μίαν παρανομίαν. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διοικήσεως τῆς τραπέζης,

διότι θὰ ἦτο τελείως ἀπαράδεκτος, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἰδία Τράπεζα ἔδωσεν ὑπευθύνως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ζητηθέντα ἀπὸ τὸν Βουλευτήν. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι τοῦτο σημαίνει ἐμμέσως, ὅτι ἡ Τράπεζα ἀναγνωρίζει, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀντιρρήσεις ἐπὶ ὡρισμένου θέματος εἶναι εἰς θέσιν νὰ κινήσῃ τὸ ζήτημα ἀπέναντι τῆς Τραπέζης. Ὀρθῶς ὅμως κατὰ τὰ λοιπὰ ἐθεώρησεν ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ δώσῃ πληροφορίας ζητουμένας ὑπὸ Βουλευτῶν διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς στοιχεῖα Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Τώρα θὰ προσθέσω περαιτέρω ὅτι ἐγὼ δὲν ἐμελέτησα τὸ Πρωτόκολλον, ἑπομένως δὲν τολμῶ νὰ ἐλθω εἰς ἑρμηνείαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἀσχέτως πρὸς αὐτὸ νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔλεγχον εἰς τὴν Τράπεζαν διὰ τὴν σκοπιμότητα τῶν κατ' ἰδίαν ἐνεργειῶν της. Ἀλλ' ὅπως ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον ἡ ἔννοια τῆς καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας, ἥτις ἤνοιξε τὴν ὁδὸν τῶν ἀκυρωτικῶν ἀγώνων φρονῶ ὅτι ὁσάκις πρᾶξις τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης ἐξωτερικῶς ἐμφανιζομένη νόμιμος ἤθελε κριθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀποτελοῦσα κατάχρησιν ἐξουσίας τότε θὰ ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἐνέργειαν ταύτην τῆς Τραπέζης. Περαιτέρω ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν πολιτικὴν τῆς Τραπέζης, παρ' ὅλην τὴν ἀνεξαρτησίαν της, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ τις ὅτι αὐτὴ ἡ Πολιτικὴ δύναται νὰ ἀσκῆται ἀπὸ τὴν Τράπεζαν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς Κυβερνητικὰς ἀντιλήψεις τοὐλάχιστον ἐπὶ μακρὸν χρόνον.

Δὲν εἶναι δυνατόν. Θὰ εἶναι ἀνωμαλία ἀφόρητος, ἀλλὰ νομίζω ὅτι προβλέπεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, προβλέπεται τρόπος λύσεως τῆς δυσφοίας, κατ' ἐμὲ ἂν ὑπῆρχε Κυβέρνησις ἀληθῶς ἀντιπροσωπευτικῆς λαϊκῆς κυριαρχίας ἥτις νὰ ἐπέμενε εἰς τὰς ἀντιλήψεις της θὰ ἦτο πολὺ δύσκολον διὰ τὴν Τράπεζαν, ἄνευ διεξαγωγῆς διαιτησίας νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὰς ἰδικάς της. Καὶ ἔχομεν πρόχειρον παράδειγμα τὴν Γερμανικὴν Τράπεζαν, ὅπου παρητήθη ὁ Σάχτ, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἐξησφαλισμένος εἰς τὴν θέσιν του ἦτο ὡς καὶ οἱ ἰδικοί μας Διοικηταί.

Π. Τσαλδάρης. Παρητήθη ὁ Σάχτ αὐτὸ εἶναι οὐσιῶδες παράδειγμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας, διότι νομίζω ὅτι κανονίζει τὰς σχέσεις Κράτους καὶ Τραπέζης.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν νομίζετε ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦ Σάχτ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Τράπεζα εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ ὄχι αὐτεξουσία.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) συνεχίζων λέγει ὅτι ἐφόσον ἔγινεν ἕνας ἔλεγχος τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης πρέπει νὰ δώσωμεν τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν ἐπὶ τῶν αἰτιάσεων, αἵτινες ἔγιναν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου. Ἤδη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν, ἀλλὰ θὰ εἴπω καὶ ἐγὼ μερικά. Ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας, ἤλεγξε δριμύτατα, ὅτι εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, γίνοντοι σπατάλαι καὶ ἐκδηλοῦνται οὗτοι κυριώτατα εἰς τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων. Εἶπεν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔχει 2,300 ὑπαλλήλους καὶ ἡ Ἐκδοτικὴ 953.

Ἡ σύγκρισις ὅμως πρέπει νὰ γίνῃ μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοὺς ὁποίους ἔχει ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα καὶ τὰ ὑποκαταστήματά της καὶ τῶν ὑπαλλήλων ποῦ ἔχει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἰς τὸ Κεντρικόν της κατάστημα καὶ εἰς τὰ ἀντίστοιχα ὑποκαταστήματα αὐτῆς. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἔχει διὰ τὸ Κεντρικὸν καὶ τὰ ὑποκαταστήματα 953 ὑπαλλήλους, ἐνῶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διὰ τὸ Κεντρικόν της κατάστημα καὶ τὰ ἀντίστοιχα ὑποκαταστήματα ἔχει 1301 ὑπαλλήλους. Βλέπω δὲ ἐδῶ εἰς τὸν πίνακα, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑποκαταστήματος Καβάλλας εἶναι 30 καὶ ὄχι 90 ὡς εἶπεν ὁ κ. Πολιτευτὴς Κερκύρας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Φρονῶ ὅτι εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν δὲν συμπεριλαμβάνεται τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Συμπεριλαμβάνεται ὄχι μόνον τὸ βοηθητικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν. Ὡς πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς ποῦ δίδω διὰ τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν 964 ὑπαλλήλων τοῦ Κέντρου 896 εἶναι εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα εἰς τὴν πλατεῖαν Λουδοβίκου 68 ὑπηρετοῦν εἰς τὸ Παράρτημα τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως. Δὲν λαμβάνω δὲ ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτορεῖα εἰς τὴν Καλλιθέαν, Παγκράτι καὶ Ἰωνίαν. Τώρα ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ἀνέφερεν εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ὑπερόγκου ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ὅτι εἰς τὸ τμῆμα τῆς προεξοφλήσεως ὑπηρετοῦν 25 ὑπάλληλοι, ἐνῶ εἰς τὴν ἀντίστοιχον ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὑπηρετοῦν πολὺ ὀλιγώτεροι. Σημειωτέον ὅτι τὸ τμῆμα τῆς προεξοφλήσεως τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, περιλαμβάνει τὰ δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων. πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἔχει ἰδιαίτερον ὑπηρεσίον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸ τμῆμα προεξοφλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὑπηρετοῦν 9 ὑπάλληλοι καὶ 5 εἰς τὸ ὑποκατάστημα τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως, ἤτοι ἐν ὅλῳ 14. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ προεξοφλητικὸν σύστημα τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἶναι διάφορον τοῦ τῆς Ἐθνικῆς. Τὰ γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς εἶναι κατὰ μεγίστην ἀναλογίαν. γραμμάτια ἐμπορικά. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα μόλις τώρα καταρτίζει τοὺς πιστωτικούς της καταλόγους. Ἡ Τράπεζα ἡ Ἐκδοτική μας δίδει παραδειγματικῶς καὶ ἄλλας τινὰς ὑπηρεσίας ἰδικάς της ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἐθνικήν. Τὸ Ταμεῖον τῶν διαθεσίμων τραπεζογραμματίων τὸ ὁποῖον εἰσέπραξε κατὰ τὸ 1928, 13,322,034,987 καὶ ἐπλήρωσε 14.121.642.968. Κατὰ τὸ ἔτος 1929 εἰσέπραξεν 25.541.201.310 καὶ ἐπλήρωσεν 25.244.158.000. Τὸ αὐτὸ τμῆμα ἐπλήρωσε χρηματαποστολὰς ἀπὸ 14-5-28 τεσσάρων καὶ πλέον δισεκατομμυρίων. Διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα διαθέτει τοὺς ἑξῆς ὑπαλλήλους. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς 16 ὑπαλλήλους, τὴν 31-12-28,51 ὑπαλλήλους, τὴν 31-12-29.71 διότι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως της ἡ ἐργασία ηὐξήθη οὐσιωδέστατα. Ἀλλὰ οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ πρέπει νὰ παραβληθοῦν μὲ τοὺς ἀντιστοίχους ὑπαλλήλους τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, οἵτινες ἦσαν τὸ 1926 καὶ τὸ 1927, 103. Τὸ τμῆμα τοῦτο εἶναι λίαν περιωρισμένον παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ καὶ σήμερον δι' αὐτὸ ἀπασχολεῖ 68. Τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὸ Ταμεῖον Τραπεζογραμματίων πρὸς ἔκδοσιν. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα κατὰ τὸ 1928 παρεσκεύασε 9 1)2 ἑκατομ. Τραπεζογραμμάτια. Εἰς τὰ 1929 παρεσκεύασε 29 1)2 ἑκατομ. κομμάτια. ἐνῶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα κατὰ τὸ 1927 εἶχε παρασκευάσει μόνον 26.700.000 κομμάτια. Διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα κατὰ τὸ 1928 διέθεσεν 25 ὑπαλλήλους της κατὰ δὲ τὸ 1929 23 ὑπαλλήλους. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην διέθεσε τὸ 1927 19 ὑπαλλήλους. Τώρα τὸ τμῆμα τοῦτο δὲν ὑπάρχει πλέον παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ. Ηὐξήθη δὲ τοῦτο παρὰ τῇ Ἐκδοτικῇ, διότι τώρα αὕτη προβαίνει εἰς τὴν ἀθρόαν ἀντικατάστασιν τῶν ἐφθαρμένων καὶ κομμένων τραπεζογραμματίων. Τὸ 1928 κατέστρεψε διὰ πυρὸς 7.000.000 τραπεζογραμμάτια. καὶ τὸ 1929 24 1)2 ἑκατομ. τραπεζογραμμάτια. Δὲν ἔχω τὸν ἀριθμὸν τῶν τραπεζογραμματίων ποῦ κατέστρεψεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τὸ 1927. Δι' αὐτὴν ὅμως τὴν ὑπηρεσίαν ἡ Ἐκδοτικὴ διαθέτει 13 ὑπαλλήλους ἐνῶ ἡ Ἐθνικὴ διέθετε 11, ἀλλὰ ἡ Ἐκδοτικὴ ἰσχυρίζεται, ὅτι τότε ἡ καῦσις προέβαινε βραδέως, ἐνῶ εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται διὰ περισσοτέρας ταχύτητος. Τὸ τμῆμα τοῦτο τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ. Ἔχομεν τώρα τὸ Τμῆμα τῶν τοκομεριδίων καὶ μερισμάτων. Τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς Ἐκδοτικῆς τὸ ὁποῖον ἐξυπηρετεῖ ὅλα τὰ Δημόσια δάνεια παλαιὰ καὶ νέα, ὡς εἶναι τὸ δάνειον σταθεροποιήσεως, τὸ δάνειον τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, τὸ δάνειον τῆς Βουλγαρικῆς μεταναστεύσεως, τὸ δάνειον τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, τὸ δάνειον τῆς Ἀνταλλαγῆς, τὸ δάνειον τῆς Ἀνακαταστάσεως, τὸ δάνειον τῆς Ἀνταλλαγῆς τῶν Ὁμολογιῶν, τὸ δάνειον τῆς Ἀνταλλαγῆς τῶν Ὁμολογιῶν τῆς Ἀνακαταστάσεως, τὸ δάνειον τῆς Ἀνταλλαγῆς τῶν Ὁμολογιῶν τῆς Ἀνταλλαγῆς, τὸ δάνειον τῆς Ἀνταλλαγῆς τῶν Ὁμολογιῶν

στεύσεως, καὶ πληρώνει τὰ μερίσματα 70.000 μετοχῶν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἀπασχολεῖ ἐν συνόλῳ 86 ὑπαλλήλους παντὸς βαθμοῦ. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ πληρωμὴ τῶν τοκομεριδίων 70.000 μετοχῶν τῆς Ἐκδοτικῆς ἀπέναντι 20.000 τῆς Ἐθνικῆς, εἶναι καὶ ἡ ἔκδοσις καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν τίτλων τῶν μετοχῶν. Καὶ ἔχει 86 ὑπαλλήλους ἀπέναντι τῶν 88 τοὺς ὁποίους ἐχρησιμοποίει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ της ἐνῷ τότε δὲν ὑπῆρχαν τὰ νέα δάνεια. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα σήμερον ἐξυπηρετεῖ μόνον τὰ ἰδικά της δάνεια καὶ τῶν ἀνταλλαξίμων καὶ ἔχει 19 ὑπαλλήλους οἱ ὁποῖοι θὰ ἠμποροῦσαν νὰ μᾶς χρησιμεύσουν ὡς ὅρος συγκρίσεως. Ἂς ἀνακεφαλαιώσωμεν : Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα διὰ τὸ Ταμεῖον διαθεσίμων γραμματίων 71 ὑπαλλήλους ἀπέναντι τῶν σημερινῶν 68 τῆς Ἐθνικῆς. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκδόσεως Τραπεζογραμματίων 21 ὑπαλλήλους, διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Τραπεζογραμματίων 13 ὑπαλλήλους, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τοκομεριδίων 89 ἔναντι τῶν ὁποίων ἡ Ἐθνικὴ εἶχε προηγουμένως 88 καὶ σήμερον ἔχει μόνον 19. Ἑπομένως ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δι' αὐτὴν τὴν λειτουργίαν ἔχει 194 ὑπαλλήλους ἀπέναντι τῶν 77 τῆς Ἐθνικῆς. Διὰ λειτουργίας τὰς ὁποίας παντάπασι δὲν ἔχει ἡ Ἐθνικὴ ἢ ἔχει εἰς βαθμὸν περιωρισμένον, ἑπομένως κατ' ἀνάγκην ἡ Ἐκδοτικὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ εἰς πολὺ μεγαλύτερον ἀριθμόν. Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐπὶ πλέον 107 ὑπαλλήλους τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ οἱ ὑπάλληλοι νέων ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκδοτικῆς, ὡς εἶναι τὸ γραφεῖον τοῦ συμψηφισμοῦ τὸ ὁποῖον ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα καὶ τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ 5 ὑπαλλήλους, ἡ ὑπηρεσία εἰσπράξεων πληρωμῶν δημοσίων Ταμείων ἡ ὁποία ἤδη ὀργανοῦται καὶ πρόκειται νὰ προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας, ἰδίως εἰς τὴν Ταμειακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ὑπηρεσίαν ἀπασχολοῦνται 10 ὑπάλληλοι. Δηλ. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα διαθέτει εἰς τὸ Κεντρικόν της κατάστημα 141 ὑπαλλήλους, δι ὑπηρεσίας ἀναγκαίας δι' αὐτὴν λόγῳ τοῦ προορισμοῦ της μὴ ὑφισταμένας ὅμως εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἢ ὑφισταμένας εἰς περιωρισμένον κύκλον.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ ταμειακὴ ὑπηρεσία τῆς Τραπέζης, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Δημόσιον ἤρξατο λειτουργοῦσα;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Βεβαίως ὅλαι αἱ πέραν τῶν 5.000 δραχμῶν πληρωμαί, γίνονται παρὰ τῆς Ἐκδοτικῆς, καὶ ἡ ἐργασία αὐτὴ θὰ προχωρήσῃ. Καὶ δὲν ἐπροχώρησε πολὺ ἡ ἐργασία διότι καὶ πρὶν ἔλθω εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας εἶχον ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν διοικούντων τὴν Τράπεζαν νὰ προσέξουν νὰ μὴ γεμίσουν αὐτὴν ὑπαλλήλους καὶ νὰ δημιουργήσουν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὑποκαταστήματα, διότι θὰ μὲ εὕρετε τοὺς εἴπον ἀγρίως ἀντιθέμενον. Αὐτὸ ἔκαμε τὴν διοίκησιν τόσον προσεκτικὴν εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, ὥστε καθυστέρησε εἰς τὴν ἵδρυσιν ὑποκαταστημάτων. Καὶ ἦλθον κατ' ἐπανάληψιν καὶ μοῦ εἶπον ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐγκαταστήσουν ὑποκαταστήματα εἰς τὰ μέρη ἔνθα προσφέρεται συνάλλαγμα, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ εἶναι κύριοι τῆς κινήσεως τοῦ συναλλάγματος καὶ τῆς ἀγορᾶς. Καὶ τότε συνήνεσα διὰ τὰ ὑποκαταστήματα Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Καβάλλας καὶ Ἡρακλείου. Δὲν ὑπάρχει φόβος συνεπῶς νὰ γίνῃ τυραννικὴ ἡ Τράπεζα ἀπέναντι τοῦ Κράτους καὶ νὰ μᾶς κάμουν πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν θὰ κρίνῃ τὸ Κράτος. Εἴπομεν, λοιπόν, ὅτι ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔχει 959 ὑπαλλήλους εἰς τὸ Κεντρικόν της κατάστημα καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔχει 1301 ὑπαλλήλους. Ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς 950 πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν 161 ὑπαλλήλους, οἵτινες ὑπηρετοῦν εἰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἢ ὑπάρχουν εἰς πολὺ περιωρισμένον κύκλον, ὁπότε παραμένουν ὑπάλληλοι διὰ τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς Ἐκδοτικῆς καὶ τὰ ὑποκαταστήματα 808 ἀπέναντι τῶν 1301 τῆς Ἐθνικῆς. Ἑπομένως ἔχομεν διαφορὰν ἐπὶ ἔλαττον 483 ὑπαλλήλων. Σᾶς ἔδωσα τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους μοῦ ἔδωσεν ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα καὶ οἱ ὁποῖοι κατατίθενται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ εἶναι ἀπολύτως ἐξηκριβωμένοι.

Τώρα ὅμως ἂν μὲ ἐρωτήσετε μέσα εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου, ἂν εἶμαι ἐντελῶς ἱκανοποιημένος ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς αὐτούς, καὶ ἂν πιστεύω ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἦσαν ὀλιγώτεροι, τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἀρχὴν θὰ εἶναι δύσκολον νὰ ἀπαντήσω καταφατικῶς. Ἔγω ὅσως μίαν προκατάληψιν ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν ἔχει τὸ ἰδιαίτερον χάρισμα νὰ διακρίνεται διὰ τὴν οἰκονομικήν του διαχείρησιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν Τραπεζιτικῶν τούτων ἱδρυμάτων. Δὲν νομίζω ὅτι τὸ ψυχικὸν του σθένος εἶναι ἀοκετὸν, ὥστε νὰ μὴ ὑποχωρῇ ὅταν τὸν ἐνοχλοῦν πολὺ διὰ νὰ τοποθετήσῃ ἕνα ὑπάλληλον. Ἀλλὰ ἐνῶ κάμνω αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν, διαμαρτύρομαι ἐντόνως κατὰ τῆς κατηγορίας τὴν ὁποίαν διετύπωσεν ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας, ὅτι γίνεται μία σπατάλη εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν. Δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι δύναται νὰ γίνεται λόγος ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου περὶ ἀγρίας σπατάλης. Ἂν δὲν μὲ βλέπετε ἐκφραζόμενον οὕτω ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ ἄγαν φειδωλὴν διοίκησιν τοῦ κ. Διομήδους, αὐτὸ εἶναι, διότι οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἀπολύτως ἱκανοποιητικοί ὑπάρχει μέσα εἰς αὐτοὺς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ τονίσῃ ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας ὅτι συγκρίνομεν τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἐθνικῆς τὴν ὁποίαν ἐπὶ μακρὰ ἔτη διώκησεν ὁ κ. Διομήδης καὶ ἐπομένως ἡ πεποίθησίς μου εἶναι ὅτι εἶναι καὶ αὐτὸς συνυπεύθυνος διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Ἔχω ἐδῶ κατάλογον, τὸν ὁποῖον καταθέτω. Τὸ 1912 ἐπὶ διοικήσεως Ἰω. Βαλαωρίτη ὑπῆρχαν 431 ὑπάλληλοι, οἵτινες ηὐξήθησαν τὸ 1913 εἰς 467, ἤτοι ἔχομεν αὔξησιν 8 0)0. Τὸ 1914 ἐπὶ διοικήσεως Α. Ζαΐμη ἦσαν 499, τὸ 1915 ηὐξήθησαν εἰς 741, τὸ 1916 εἰς 764, τὸ 1917 εἰς 8 12 τὸ 1918 εἰς 1102, τὸ 1919 εἰς 1279, Τὸ 1920 ἐπὶ διοικήσεως Δ. Μαξίμου ηὐξήθησαν εἰς 1732 καὶ τὸ 1921 εἰς 2038. Τὸ 1922 ἐπὶ Α. Διομήδους ηὐξήθησαν εἰς 2172, τὸ 1923 εἰς 2459, τὸ 1924 εἰς 2698, τὸ 1925 εἰς 3028, τὸ 1926 εἰς 3265 καὶ τὸ 1927 3490.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ 1920 ἐπὶ διοικήσεως κ. Μαξίμου ἔγινεν ἐπέκτασις τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Τραπέζης ἐν Σμύρνῃ.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος.*** (Πρωθ) συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ κρίσις τὴν ὁποίαν σχηματίζει δι' αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν ἐντύπωσιν τὴν προερχομένην ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης, ἡ ὁποία ἔν τινι μέτρῳ, ὅσως ἐν μεγάλῳ μέτρῳ, ἠμπορεῖ νὰ εἶναι δικαιολογημένη, ὑπάρχει ὅμως ἔνδειξις, ὄχι αὐστηρᾶς φειδοῦς, διότι ἐπιθυμῶ νὰ ἐξάρω ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες καίτοι ἔχομεν ἐλαττώματα, ἔχομεν βεβαίως καὶ τινας ἀρετάς, ἐδείχθησαν σταθερώτεροι καὶ ἀνδρικώτεροι ὅπως ἀποκρούουν τὰς αἰτήσεις τῶν διορισμῶν, παρ' ὅ,τι δείκνυνται οἱ διοικοῦντες τὰ μεγάλα αὐτὰ τραπεζιτικὰ ἱδρύματα. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου μολονότι ἀναγνωρίζω ὅτι εἶναι παρακεκινδυνευμένη, διότι ἡ αὔξησις ἠμπορεῖ νὰ μὴ εἶναι ὅσον τὸ νομίζω ἀδικαιολόγητος. Ὁ συνάδελφός μου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν σᾶς ἀνέφερε προηγουμένως ὅτι τὰ γενικὰ ἔξοδα τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀκαθάριστα κέρδη, παρουσιάζουν ἀναλογίαν μικροτέραν ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας Τραπέζας. Σήμερον ὁ κ. Ἀργυρὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι εἰς ἡμᾶς ἡ Τράπεζα δὲν ἔχει χρυσὸν διὰ τὰ κυλύμματα, ἀλλ' ἔχει συνάλλαγμα χρυσῆς βάσεως καὶ ὑποστήριξεν ὅτι ὅλαι αἱ Τράπεζαι ποὺ ἐμνημονεύσαμεν ἔχουν χρυσὸν καὶ ὄχι συνάλλαγμα. Παρετηρήθη ἀπὸ τὸν συνάδελφόν μου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν εἶχε χρυσὸν πολύν, εἶχε περισσότερον συνάλλαγμα, ἀλλ' ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ὠφελείας ποὺ ἔχει ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὑπάρχει ζημία πολὺ μεγαλυτέρα, διότι ἐνῷ ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν διάθεσιν 2,550 ἑκατομμυρίων, οὐχὶ εἰς ἀγορὰν κυκλοφοροῦντος χρυσοῦ μὴ ἀποδίδοντος εἰσόδημα, ἀλλ' εἰς

ἀγορὰν συναλλάγματος τὸ ὁποῖον ἀποδίδει εἰσόδημα 4 ἢ 3 0)0, ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔχει 2,800 ἑκατομμύρια χρέη τοῦ Δημοσίου, τὰ ὁποῖα ἀποστελεῖ μέρος τοῦ ἐνεργητικοῦ της ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνει ὅσως 14)2 0)0, ἤτοι 57,000,000.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἶναι τὰ δάνεια κυκλοφορίας σχεδὸν τὰ πλεῖστα, τὰ ὁποῖα εἶναι πρὸς 4 0)0.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς). Τότε πρόκειται περὶ 38,000,000, ἐνῷ ἂν τὰ εἶχεν ὅπως ἤθελεν ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας νὰ τὰ δώσωμεν εἰς ἀληθῆ τραπεζογραμμάτια ἢ ἠγοράζαμεν χρυσὸν καὶ τὸν ἐδίδαμεν νὰ τὸν μεταχειρισθῇ ὅπως ἤθελε θὰ εἶχεν εἰσόδημα 300,000,000.

Λυποῦμαι, διότι ὁ πίναξ δὲν περιέχει χωριστὰ τὰς δαπάνας τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τὰ γενικὰ ἔξοδα, διότι θὰ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ φαίνωνται αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ ἐφ' ὅσον περὶ αὐτὸ στρέφεται ἡ συζήτησις. Ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας ἐμέμφθη δριμέως τὴν τράπεζαν διὰ τὴν οἰκονομικήν της μεγαλοπραγματοσύνην. Πρέπει νὰ εἴπω ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχω κάποιους ἐνδοιασμοὺς ἐὰν εἶναι δικαιολογημένη ἡ Τράπεζα ἀγοράζουσα ἀκριβώτερα οἰκόπεδα ἐδῶ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐξοδεύουσα ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων. Μοὶ παρετηρήθη ὅτι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ ἡ Τράπεζα μίαν ἀνάλογον ἐγκατάστασιν καὶ τοὺς εἶπα ἂν εἶσθε μία ἐμπορικὴ τράπεζα ἴσως ἐχρειάζεσθε νὰ σᾶς βλέπουν τρανοὺς καὶ νὰ εἰσέρχωνται. Ἀλλὰ σεῖς δὲν πρόκειται νὰ πρυσελκύσετε καταθέσεις καὶ τί σᾶς χρεάζεται ἡ ἐμφάνισις ; Μοῦ ἀπήντησεν ὅτι χρειάζεται δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους. Οὕτως μοῦ ἐδηλώθη ὅτι ἐνοικιάζονται χρηματοκιβώτια εἰς ἄλλας τραπέζας προχθὲς μάλιστα ἐνοικίασαν καὶ εἰς τὴν Λαϊκὴν καὶ μὲ ἄφισαν νὰ κρίνω ἐὰν εἶναι ὀρθὸν αὐτὸ νὰ γυρίζουν φερέοικοι πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ χρυσοῦ ἢ ἄλλων τίτλων των. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἠμποροῦσα νὰ ἐπιμείνω. Τώρα ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ κάποιο κτίριον φθηνότερον καὶ νὰ οἰκονομήσωμεν τὰ πράγματα ὅπως μπορέσωμεν διὰ τὰ πρῶτα χρόνια. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἐπιφυλάξεις τινὰς δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ εἴπωμεν ὅτι πρόκειται περὶ ἀγρίας σπατάλης τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου γίνονται αἱ παρατηρήσεις μου, καὶ τὰς ὁποίας μοῦ ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον νὰ ἀποκαλύπτω πλήρως καθὼς καὶ τὴν σκέψιν μου διὰ τὸ συζητούμενον ζήτημα. Ἔχω νὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐξῆς. δὲν νομίζω ὅτι οἱ διοικοῦντες τὴν Τράπεζαν εἶναι ἄνθρωποι διακρινόμενοι ἀπὸ πνεῦμα φειδοῦς, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἐπικίνδυνοι διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης. Ὁ κ Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως μᾶς ἔδωκε καὶ μίαν ἀκόμη ἀνακριβῆ πληροφορίαν. Μᾶς εἶπεν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα μὲ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ κ. Διομήδη ἀνέπνευσε καὶ μόλις ἔφυγεν ὁ κ. Διομήδης ἠλαττώθησαν οἱ ὑπάλληλοί της κατὰ 500. Παρετηρήσαμεν ὅτι αὐτοὶ εἶναι ὅσοι ἐπῆγαν εἰς τὴν ἐκδοτικὴν καὶ τὴν ἀγροτικὴν καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι εἶναι ἄλλοι. Σήμερον ἐζήτησα τηλεφωνικῶς ἀπὸ τὸν κ. Κορυζῆν πληροφορίας ὅστις μοῦ ἔστειλεν ἓν σημείωμα τὸ ἑξῆς. Εἰς τὰς 14 Μαΐου 1928 ἡμέραν τοῦ χωρισμοῦ τῆς τραπέζης προσωπικὸν 3,047, τὰς 23 Μαρτίου 1930 δηλαδὴ χωρὶς προσωπικὸν 2385. Μείωσις 634 ἐκ τῶν ὁποίων 600 εἰς τὴν ἐκδοτικὴν καὶ 42 εἰς τὴν ἀγροτικὴν καὶ οὕτω ἡ πληροφορία τοῦ κ. Βουλευτοῦ Κερκύρας ἦτο ἀπολύτως ἀνακοιβής. Τώρα ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας ὡμίλησε μὲ πολλὴν δριμύτητα κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ δικαστικοῦ τμήματος, ὅτι περιέχει σωρείαν ὑπαλλήλων. Ἐκεῖ ὁ διευθυντὴς, ὡς μᾶς εἶπεν ὁ κ. Ζαβιτζιάνος εἶναι σχεδὸν ἄργος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν εἶπα αὐτό.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἴπατε ὅτι ἐπῆραν τὸν κ. Θηβαῖον καὶ τὸν κ. Κωστογιάννην ὅστις εἶναι καὶ συγγενὴς τοῦ κ. Τσουδεροῦ. Ἀπὸ πίνακα τὸν ὁποῖον ἔχω ἐξάγεται ὅτι ὄντως ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι μεγάλος εἶναι 18. Ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι ἔχουν προσληφθῇ ἀπὸ τὴν Ἐθνικήν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τοὺς διώρισαν τὰς παραμονάς.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν λέγεται εἰς αὐτὸ ἀνακριβείας ἀλλὰ παρεστήσατε ἄλλως τὰ πράγματα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ κ. Θηβαῖος ὑπηρέτει εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ὁ κ. Κωστογιάννης ἀπὸ τοῦ 1925 ὁ δὲ τελευταῖος προσληφθείς Λυκορέζος προσελήφθη τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1928. Συνεπῶς δὲν βλέπω καὶ ἐδῶ στοιχεῖα διὰ νὰ κατηγορηθῇ ἡ Τράπεζα ἀσχέτως τῆς ἐπιφυλάξεως διὰ τὸ πνεῦμα φειδοῦς ὅπου ὡμίλησα, ὅτι σπαταλᾷ τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου. Ὁ κ. Θηβαῖος εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἦτο τρίτος κατὰ σειρὰν ἱεραρχίας, εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν ἔγινεν πρῶτος. Νομίζετε ἕνας ἄνθρωπος τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Θηβαίου πρὸς ὃν θὰ στραφῶμεν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀστικοῦ κώδικος νομίζετε, λέγω, ὅτι ὑπάρχει κατάχρησις τις διότι ἡ Τράπεζα εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ δικαστικοῦ της δίδει 22.000 δρ. ἀπὸ 15 ποῦ ἔπερνεν εἰς τὴν Ἐθνικήν ; Ἐγὼ σᾶς λέγω ὄχι. Σήμερον εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ τοῦ δώσωμεν περισσότερα καὶ διὰ 2 ἔτη νὰ τὸν ἐπαναλάβωμεν δηλαδὴ καὶ νὰ τὸν πάρωμεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀστικοῦ κώδικος. Ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας μᾶς εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Τράπεζαν πέρνουν καὶ διαρρήκτας καὶ διώρισαν καὶ ἕνα τοιοῦτον. Καὶ ἡ πληροφορία αὐτὴ εἶναι ἀνακριβὴς καὶ θὰ ἐξηγήσω πῶς ἔπεσε θῦμα ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας. Ἠρώτησα καὶ ἐξακρίβωσα ὅτι πρόκειται περὶ ἑνὸς Μανουσάκη τοῦ ὁποίου τὸ ποινικὸν μητρῶον του εἶναι καθαρόν. Ἐμάθομεν ἐπὶ τέλους ὅτι τὸ παιδὶ αὐτὸ ὡς μαθητὴς γυμνασίου ἐπῆγεν εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ρεθύμνης καὶ μαζὶ μὲ ἕνα ἀνῳὸν ἐμπόρου ἄνοιξαν τὸ μαγαζὶ ἐπῆραν ἕνα βαρέλι λάδι καὶ τὸ ἐκύλισαν εἰς τὴν θάλασσαν. Κατηγγέλθησαν διὰ τοῦτο ἀλλὰ δὲν ἔγινε δίωξις. Αὐτὸ ἤρκεσε νὰ λεχθῇ ὅτι προσελήφθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ διαρρῆκται. Ὁ κ. βουλευτὴς ἐκ Κερκύρας μᾶς εἶπεν ἐξ ἄλλου ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς ἔκαμε ἕνα ἄλλο ἔγκλημα, ἔδωσε δῶρα εἰς τὸν δικτάτορα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς του. Ἔβαλε εἰς τὴν τσέπην του 500,000 χιλιάδας δραχ. καὶ τὰς ἐκόμισεν ὁ ἴδιος. Ὑποθέτω νὰ εἴδατε δημοσίευμα τοῦ κ. Τσουδεροῦ διαψεύδοντος τοῦτο, ἐβεβαιώθην δὲ ἐξ ἄλλης ἐρεύνης ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς οὔτε δῶρα ἔδωκεν, οὔτε χρήματα, οὔτε ἐξ ἰδίων του, οὔτε ἀπὸ ἄλλην πηγήν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Τσουδεροῦ στηρίζεσθε ;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὄχι μόνον ἐπ' αὐτῆς, διότι ἔκαμα ἔρευναν καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι δὲν ἔδωκε ποτὲ χρήματα ὁ κ. Τσουδερός.

Α. Κασαβέτης. Εἶναι ἀνάξιον νὰ γίνεται συζήτησις δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὄχι, αὐτὸ εἶναι ἄξιον νὰ συζητηθῇ. Ἐκεῖνο ποῦ εἶναι ἀνάξιον συζητήσεως εἶναι τὸ ζήτημα τῶν νοσηλείων τοῦ κ. Τσουδεροῦ, περὶ ὧν σᾶς ἐξήγησαν εἰς τὴν ἄλλην συνεδρίασιν ὅτι προσφέρθη ὁ κ. Τσουδερὸς νὰ τὰ πληρώσῃ, ἀλλ' ἡ Τράπεζα ἐπέμεινε νὰ πληρώσῃ τὸν μετακληθέντα παρ' αὐτῆς καθηγητὴν Ἀϊζέμπεργκ. Ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας ἀπεκάλεσε τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς πρόστιχον ἐγὼ θὰ ἀποκρούσω αὐτὸν τὸν χαρακτηρισμὸν τόσον μᾶλλον, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει ἓν ταμεῖον εἰς τὴν Τράπεζαν διὰ νοσήλεια εἰς τὸ ὁποῖον καταβάλουν ὅλοι καὶ ὁ κ. Τσουδερὸς καταβάλλει 15.000 δραχ. κατ' ἔτος.

Κατεκρίθη ἐπίσης ἡ μετάβασις τῶν διοικητῶν εἰς Γενεύην.

Αὐτὴ προβλέπεται ἀπὸ τὰς συμφωνίας διὰ νὰ διαφωτίζεται ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ δημοσιονομικὴ ἐπιτροπὴ περὶ τῶν ζητημάτων μας, διότι ἀπὸ τὰς γνώμας ποῦ θὰ ἐσχηματίζοντο ἐκεῖ περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως ἐξαρτᾶται ἡ τιμὴ τῶν χρεωγράφων μας εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ συνεπῶς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων ἔχω πίνακα ἐξοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ μισθοδοσίαι τῆς Ἐκδοτικῆς κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ

ἀνώτεραι τῆς μισθοδοσίας τῆς Ἐθνικῆς. Σχεδὸν εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον κυμαίνονται. Ὁ πίναξ κανονίζων τοὺς μισθοὺς ἔχει ὡς ἑξῆς. Τμηματάρχου τιμάριθμος 15,08, β' τάξεως 16. Λογιστοῦ 16,02, β' τάξεως 16,04 κλπ. κατωτέρων ὑπαλλήλων 17 καὶ κλητήρων 17,3. Ἐδήλωσα πρὸς τοὺς κομίσαντάς μοι τὸν πίνακα ὅτι εἶχεν κανονισθῇ μεγαλύτερος συντελεστὴς ἀλλὰ ὅπως ἐκανονίσθη εἶναι μικρότερος τοῦ τιμαρίθμου. Ἀλλὰ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μισθοὺς τῆς Ἐθνικῆς ἂν δεχθῶμεν ὅτι οἱ περισσότεροι τῆς Ἐκδοτικῆς προῆλθον ἀπὸ ἐκεῖ δὲν ἔχομεν διαφοράν. Ἐὰν πάλιν ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν ἀξίωσιν δι' ὀλιγωτέρους ὑπαλλήλους ἔχομεν ὅμως οὐσιώδη μεταβολὴν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐκδοτικῆς εἰς ἓν σημεῖον. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα πολὺ πρὸ τοῦ κ. Διομήδους ἤσκει μίαν διαφόρων συστηματικὴν τοῦ τύπου εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εὑρίσκει κανεὶς φύλλον διὰ νὰ δημοσιεύσῃ καὶ μίαν δικαίαν κατ' αὐτῆς ἐπίκρισιν. Αὐτὸ τὸ ἤξευρεν ὅλη ἡ Κοινωνία καὶ ὁ κ. Διομήδης τὸ ἤξευρε καὶ τὸ συνέχισεν καὶ αὐτό. Ὅταν ὅμως ἔγινεν ἡ Ἐκδοτικὴ διαρκῶς ἔκαμα παρατηρήσεις καὶ ἐπέστησα τὴν προσοχὴν τῶν διοικούντων νὰ μὴ μεταφέρουν τὸ ἔθιμον αὐτὸ εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν καὶ τὴν διαφθείρωμεν καὶ αὐτὴν ἐκ γεννετῆς. Ἡ σύστασίς μου αὕτη ἀκολουθηθεῖσα θρησκευτικῶς καὶ θὰ ἀκολουθηθῇ μέχρι τέλους καὶ ἐπαναλαμβάνω τὰς συστάσεις μου διότι γνωρίζω ὅτι αἱ ἐνέργειαι εἶναι συστηματικαί. Τοὺς εἶπα «διαλέξετε, ποῖος θέλετε νὰ σᾶς ἐπιτεθῇ; Ἐκεῖνοι ἢ ἡ Κυβέρνησις ἡ ὁποία θὰ κάμῃ νόμον ἐν ἀνάγκῃ νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὡς ἰδιώνυμον ἀδίκημα». Ὁμολογῶ ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ὑπάρχει μία διαφορὰ ἀπὸ τὴν Ἐθνικήν. Κύριοι βουλευταί, ἀπὸ τὰς ἐπιφυλάξεις τὰς ὁποίας ἔκαμα διότι ὁ δευθυντὴς δὲν διακρίνεται δι' ἄκραν φειδὼ δὲν πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι διαφέρομεν μόνον κατὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου. Ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν πνεύματος φειδοῦς μέχρι τῆς σπατάλης καὶ τῆς καθοδηγήσεως εἰς καταστροφὴν εἶναι μεγάλη διαφορά. Ὁ κ. Πολιτευτὴς Κερκύρας φρονεῖ ὅτι ἡ Τράπεζα εἰς τὰς χεῖρας τῆς σημερινῆς διοικήσεως διατρέχει κίνδυνον. Ἐγὼ μολονότι ἦλθα εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν διοίκησιν τῆς τραπέζης ἐπὶ σημαντικῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς καὶ μολονότι ἔχω ἀνησυχίας τινὰς διὰ τὸ ἐλλεῖπον πνεῦμα φειδοῦς, ἐν τούτοις ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ὄχι μόνον οἱ διοικοῦντες δὲν ἀποτελοῦν κίνδυνον διὰ τὴν τράπεζαν ἀλλ' ὅτι ἔχουν ὅλα τὰ προσόντα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τόσων σπουδαίων καθηκόντων, τὰ ὁποῖα τοὺς εἶναι ἀνατεθειμένα. Νομίζω ἐπίσης ὅτι ἡ ἐπίκρισις διὰ τὴν κυκλοφορίαν ἡ ὁποία ἔγινε παρὰ τοῦ κ. Βουλευτοῦ Κερκύρας καὶ ἡ ὁποία θὰ ἦτο τὸ κυριώτερον σημεῖον τῆς ἐπερωτήσεως ὡς ἐπίκρισις καὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς συμφωνούσης μὲ τὴν Τράπεζαν, εἶναι ἐπίσης ἀδικαιολόγητος. Ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας ἐμέμφθη τῆς Ἐκδοτικῆς διότι δὲν ηὔξησε τὸν τόκον τῆς προεξοφλήσεως. Ὁ κ. Καφαντάρης ἐξήγησεν ὅτι αὐτὰ τὰ ζητήματα δὲν εἶναι ἐδῶ μόνον συζητήσιμα ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ ὅπου ὁ κανονισμὸς τοῦ τόκου ἀποτελεῖ τὸ βαρόμετρον, καὶ ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖ διαφωνίαι ἐὰν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἢ νὰ μὴ γίνῃ ὕφωσις. Φυσικὰ καὶ ἐδῶ χωρεῖ ἐπίκρισις ἀλλὰ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐν γνώσει τῆς οἰκονομικῆς κινήσεως τοῦ τόπου καὶ τῶν συνθηκῶν αὐτοῦ. Ὅ,τι θὰ συνέβαινεν ἐν Ἀγγλίᾳ μὲ τοιαῦτα ζητήματα ἐδῶ δὲν συμβαίνει ὄχι σχεδὸν ὅπως εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἀλλὰ ποτέ. Ἡ κίνησις καὶ ὁ ἀντίκτυπος τὰ ὁποῖα θὰ ἔχωμεν ἐκ τοῦ τόκου εἶναι ζήτημα μακρᾶς ἐργασίας, καὶ συνυπάρξεως διαφόρων συνθηκῶν καὶ ὅρων καὶ θὰ ἔχωμεν καὶ ἐδῶ συνεπείας ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ αἰσθάνεται καὶ ἐδῶ ἡ ἀγορὰ μὲ τὴν αὐτὴν εὐθυξίαν ποῦ αἰσθάνεται καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προσδευτικῆς Ἑνώσεως ἐὰν ἐκεῖνος ἦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὤθει τὴν Τράπεζαν νὰ αὐξήσῃ τὸν τόκον ἐνῷ δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ εἰσαγάγῃ οὔτε μίαν λίραν, θὰ κατώρθωνε μόνον νὰ ἐντείνῃ τὰς δυσχερείας τῆς βιομηχανίας μας, διότι θὰ ηὔξανον τὸν τόκον καὶ αἱ ἄλλαι τράπεζαι. Θὰ ἔφθανεν δηλαδὴ ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας καὶ εἰς τὰ 20 ο)ο ἀκόμη ὅπως ἄφησε νὰ ὑπονοηθῇ. Καὶ ἐνῷ δὲν θὰ ὠφελεῖτο τίποτε ὁ τόπος, θὰ κατώρθωνε νὰ στραγγαλίσῃ τὴν πάσχουσαν βιομηχανίαν μας, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκαλέσαμεν ἡμεῖς ὅλας τὰς Τραπέζας νὰ τὴν βοηθήσουν, νὰ δώσουν δάνεια διὰ τὸν καπνόν, νὰ αὐξήσουν τὰς πιστώσεις μὲ μικρότερον τόκον, νὰ τακτοποιήσουν τὰ χρέη τῆς βιομηχανίας μας εἰς μακροπρόθεσμα, νὰ κάμουν τὸν τόκον 9ο)ο καὶ νὰ τοὺς δώσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰ 2 ο)ο. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκάμαμεν ὅλα αὐτὰ διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ τόκου θὰ ἦτο ὡραῖον νὰ ὠθήσωμεν τὴν Τράπεζαν νὰ αὐξήσῃ τὸν τόκον διὰ νὰ ἔχωμεν ὡς ἐπακόλουθον τὴν αὔξησιν τῶντόκων ὅλων τῶν πιστωτικῶν ἱδρυμάτων. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑφώσεως τοῦ τόκου ἐπιμένω, διότι ἐὰν ἡ ὕψωσις αὐτοῦ ἐλάχιστα δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν εἰσαγωγὴν χρυσοῦ, ἐλάχιστα ἐπίσης δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ τὴν ἐξαγωγὴν χρυσοῦ, καὶ θὰ εἶχεν ἕνα ρόλον τὸ Κράτος νὰ φθάσῃ νὰ αὐξήσῃ καὶ εἰς 30ο)ο τὸν τόκον διὰ νὰ συγκρατήσωμεν καὶ προσελκύσωμεν τὰς καταθέσεις. Ἀλλὰ οὔτε τοῦτο ἦτο ἄποψις τοῦ κ. Βουλευτοῦ Κερκύρας. Ἔγινε μία ἄλλη ἐπίκρισις κατὰ τῆς τραπέζης καὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δηλ. ἡ Τράπεζα κατὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν τοῦ συναλλάγματος δὲν ἐξαντλεῖ τὰ ὅρια ποῦ ἐπέβαλεν ἡ σταθεροποίησις καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν χρυσοῦ. Τὸ ζήτημα τὸ εἴχομεν συζητήσει μετὰ τῆς Τραπέζης καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς σταθεροποιήσεως ἡ διατήρησις τοῦ ὁρίου ποῦ καθορίζεται ἀπὸ τὴν Τράπεζαν ἦτο ἐπιβεβλημένη διὰ νὰ ἐπιρρώσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος καὶ ἀνεγνώρισαν τοῦτο οἱ ἀρχηγοὶ καὶ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως καὶ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις ἡ γενομένη δι' αὐτὸ ὠφέλησε, ὅτι θὰ μάθῃ ὁ κόσμος ὅτι τὸ νὰ ἀγοράζῃ ἡ Τράπεζα 372,50)00 καὶ νὰ πωλῇ 377,50 σημαίνει ὅτι τὸ κάμνει διὰ νὰ κρατῇ τὰ ὅπλατης καὶ τὸ κάλυμμάτης στερεόν, καὶ ἂν ἔχῃ αὐτὸ καὶ μόνον τὸ καλὸν ἡ συζήτησις τῆς ἐπερωτήσεως θὰ συγχωρήσω ὅλον τὸ ἄλλον κακόν. Ὁ κ. Βουλευτὴς Κερκύρας ἐπέκρινεν τὴν Τράπεζαν καὶ διότι δὲν δέχεται ἐντόκους καταθέσεις.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶπα νὰ τὸ κάμῃ αὐτὸ διὰ νὰ μειώσῃ τὰς ζημίας της.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἡ ὁποία θὰ ἐδέχετο καταθέσεις ἐπὶ τόκῳ θὰ ἐνόθευε τὴν λειτουργίαν της ὡς ἐκδοτικὴ θὰ ἦτο δὲ ἀκόμη χειρότερον ἂν ἔδιδε τόκον διὰ τὰς εἰς χρυσὸν καταθέσεις. Τοῦτο θὰ ἦτο σὰν νὰ ἔπερνε τυρρηνικὴν σάλπιγγα καὶ νὰ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἐμπιστεύεται τὰς δραχμὰς ἀλλὰ τὸν χρυσὸν καὶ δίδει τόκον. Πῶς θέλετε νὰ θεωρήσητε τοὺς διοικοῦντας τὴν τράπεζαν τόσον μωροὺς ὥστε νὰ κλονίσουν τὸ ἐθνικόν μας νόμισμα; Οὔτε ἐξ ἄλλου ἐπιρροὴν θὰ εἶχεν ὁ μικρὸς τόκος ὅπως σᾶς εἶπον διὰ νὰ προσελκύσῃ κεφάλαια. Εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς συστάσεως τῆς τραπέζης τῆς Ἐκδοτικῆς δὲν θὰ εἰσέλθω, θὰ εἴπω μόνον δι' αὐτὸ μετ' ὀλίγον διὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν διὰ τὴν ἀνασυγκόλλησιν τῶν δύο τραπεζῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ἀφοῦ ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ καταστατικὸν εἰς τὴν τράπεζαν νὰ δίδῃ τόκους πῶς γίνεται ἡ συζήτησις;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ εἶπα καὶ ἐγὼ ἀλλὰ μπορεῖ νὰ μᾶς εἴπουν ὅτι πρέπει νὰ πᾶμε πάλιν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν νὰ τροποποιήσωμεν τὸ καταστατικόν. Ἐκεῖνο τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ ἀγαπητὸς βουλευτὴς Κερκύρας νὰ ἐκταθῶ εἶναι ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ὡμίλησε κατὰ τρόπον ἐμπνέοντα ἀνησυχίας διὰ τὴν στερεότητα τῆς σταθεροποιήσεως. Ὁ κ. πολιτευτὴς Κερκύρας καὶ πρὶν ἀκόμη γίνει ἡ σταθεροποίησις ἐξέφρασεν βεβαιότητα ὅτι τὸ μελλογέννητον θὰ ἦτο ἐξάμβλωμα. Τὸ βλέπει, ὅτι ἐγεννήθη, ὅτι ζῇ 20 μῆνας, ὅτι αὐξάνει ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ σχεδὸν τὸ θεωρεῖ προσωπικόν του ἐχθρόν, διότι διέψευσε τὰς προβλέψεις του. Ἐπειδὴ ὅμως διεψεύσθησαν αἱ προβλέψεις του, νομίζω ὅτι καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ ἀναγνωρίζῃ τὰ λάθη του καὶ νὰ μὴ τὰ βάζῃ μὲ τὰ πράγματα. Ὁ κ Βουλευτὴς Κερκύρας μὴ ἀρκούμενος εἰς ὅλας τὰς διαψεύστεις τῶν γεγονότων εἶπε· «Σὺ κ. Πρόεδρε θὰ συγκολλήσῃς τὰς δύο Τραπέζας». Λυποῦμαι βεβαιῶν τὸν κ. Βουλευτὴν ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρόβλεψίν του θὰ εὑρεθῇ διψευσθείς. Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ δημιουργήσωμεν πιστωτικὸν νόμισμα χωρὶς νὰ θεμελιώσωμεν ὀργανισμὸν μὴ κερδοσκοπικὸν καὶ δημοσίου ἐνδιαφέροντος. Μόνον ἕτσι ἡ Ἐκδοτικὴ ἠμπορεῖ νὰ διατηρήσῃ ἀμείωτον τὴν τιμὴν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Ἐὰν βέβαια δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη δημιουργίας ἑδρας ἐκδοτικῆς τραπέζης θὰ εἴχομεν τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀποφύγωμεν διπλὰς δαπάνας. Αὐταὶ εἶναι ἀπολύτως παραγωγικαί. Ἀντιθέτως δὲν θὰ ἤμεθα βέβαιοι ἂν θὰ διετηρεῖτο ἡ σταθεροποίησις καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῆς ὑπεβλήθημεν εἰς τὴν θυσίαν τοῦ δανείου τῶν 3,000,000 λιρῶν καὶ πληρώνομεν κατ' ἔτος 90,000,000 δραχ. Ἐξοδεύομεν ἄλλο τόσον ποσὸν ἐτησίως διὰ διοίκησιν, καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ ποσὰ εἶναι ἀπαρχίτης ἐὰν δὲν θέλομεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς περιπετείας τῶν καθημερινῶν μεταπηδήσεων τοῦ νομίσματός μας. Καὶ ἴσως εἶναι εὐκαιρία νὰ εἴπω ὅτι ὑπάρχουν οἰκονομίαι καταλήγουσαι εἰς δαπάνας καὶ δαπάναι ἀποτελοῦσαι χρυσῆν βροχὴν διὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγρόν. Αἱ δαπάναι τῆς Ἐκδοτικῆς εἶναι ἀναγκαῖαι, ἀλλὰ ἀκριβῶς διότι ὑπεβλήθημεν εἰς τόσον μεγάλας δαπάνας ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν σταθεροποίησιν καὶ νὰ μὴ παρασυρώμεθα ἀπὸ τὰς ἀνευθύνους γνώμας, τὰς ὁποίας μᾶς δίδουν οἱ τυχὸν περὶ ἡμᾶς ἔχοντες ἀνομολόγητα συμφέροντα καὶ ζητοῦν διὰ τῆς στρατολογίας καὶ ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἀνομολογήτων σκοπῶν των νὰ συνεργήσωμεν νὰ ἀναβιώσῃ ἡ χρηματιστηριακὴ ἀστάθεια διὰ νὰ πλουτίσουν ἐκ τῶν δακυμάνσεων καὶ τῆς ἀσταθείας τοῦ νομίσματός μας. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν μοῦ ἐστάλη εἰς τὸ βῆμα ἕν σημείωμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ὅτι ἕνας σύμβουλος τοῦ ταμείου νομικῶν συνέστησεν εἰς τὸ συμβούλιον νὰ μετατρέψουν εἰς λίρας τὸ κεφάλαιον τοῦ ταμείου, διότι κινδυνεύει ἡ σταθεροποίησις. Ὁρίστε, ποῦ ὠθεῖ ἡ μαύρη ἀπαισιοδοξία σας, κ. Βουλευτὰ Κερκύρας. Ἐν τούτοις ἡ σταθεροποίησις κατ' ἐμὲ δὲν διατρέχει κίνδυνον. Λέγων ταῦτα δὲν ἐκδηλῶ γνώμας δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Τοὺς πιστεύω ἀκραδάντως. Ἡ σταθεροποίησις θὰ ἐκινδύνευεν ἂν ὅταν ἐγένετο δὲν ἐμελετᾶτο καλῶς καὶ ἂν δὲν ἐξυγιαίνοντο τὰ δημόσια οἰκονομικά. Ἐὰν ἐγένετο τυχὸν προώρως τὰ ἀποτελέσματα ὅμως ἀπέδειξαν ὅτι τὸ τόλμημα δὲν ἦτο ἀτυχές. Ἦτο τολμηρὸν ἀλλ' εὐτυχῶς τὰ πράγματα ἐφάνησαν εὐμενῆ εἰς τὰς προβλέψεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ ἐξασφάλισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ἐπαναφορὰ τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος, ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἰσοζυγίου διὰ τὸ μέλλον ἐξασφαλίζουν καὶ τὴν σταθεροποίησιν, ἥτις δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον. Δὲν εἰσέρχομαι, τονίζει, εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Διὰ νὰ ζῶμεν τόσα ἔτη μὲ παθητικὸν ἰσοζύγιον θὰ εἶπῃ ὅτι ὑπάρχουν δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι καταλήγουν εἰς ἰσοζύγιον πραγματικόν. Τώρα οἱ βλέποντες ὅλα τὰ πράγματα ἀπαισιόδοξα λέγουν ὄχι, ἀλλὰ τὰ πράγματα λέγουν ὅτι ἔχομεν ἰσοζύγιον.

Ἀλλά, κύριοι, ἐγὼ θὰ προχωρήσω ἀκόμη ὀλίγον περαιτέρω. Καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἔχομεν σήμερον ἰσοζύγιον πληρωμῶν, ἐφόσον δὲν θὰ κλονίσωμεν καὶ ἐφόσον δὲν θὰ ἐπιβουλευθῶμεν, ἔστω καὶ ἀθελήτως, τὴν σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος, ἐφόσον θὰ ἔχωμεν προϋπολογισμὸν ἰσοσκελισμένον, τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν μας, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ ἐντελῶς ἐπιτευχθῇ σήμερον, πάντως θὰ ἐπιτευχθῇ μίαν ἡμέραν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ πέσῃ ἡ σταθεροποίησις διότι ἕνα, δύο, τρία ἢ τέσσαρα ἔτη δὲν θὰ ἔχωμεν ἰσοζύγιον πληρωμῶν. Ἐφόσον τὰ δημόσια οἰκονομικὰ ἵστανται ἐπὶ ἑδραίας βάσεως, ἐφόσον δὲν ὑπάρχουν ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα δύνανται μίαν ἡμέραν νὰ ἀγάγουν τὸ Κράτος εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ βάλῃ καὶ πάλιν χέρι εἰς τὴν Τράπεζαν, καὶ νὰ τῆς εἰπῇ «ἐμπρός,

κόψε μου χαρτὶ διότι δὲν ἠμπορεῖ ἄλλως νὰ γίνῃ», ἡ σταθεροποίησις δὲν διατρέχει κίνδυνον. Μὴ διατυπώνετε λοιπὸν τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ συγχωνεύσωμεν καὶ πάλιν μίαν ἡμέραν τὰς δύο Τραπέζας. Νὰ φοβῆσθε μὲ ὅλη σας τὴν ψυχὴν τὴν περιπέτειαν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἐθνικόν μας νόμισμα θὰ ἐτίθετο εἰς κίνδυνον.

Ἀλλὰ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καὶ πάλιν στρεφόμενος, τοῦ λέγω «μὴν ἀκοῦτε τοὺς ἀπαισιοδόξους». Ἄρτιον, κύριοι, ἑορτάζομεν τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας. Θυμηθῆτε, κύριοι, τί ἀντιπροσώπευεν ἡ Ἑλλὰς πρὸ 100 ἐτῶν. Θυμηθῆτε τί ἀντιπροσώπευεν ὁ κολοσσὸς τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας, κατὰ τῆς ὁποίας ἐξηγέρθη ἡ δράξ τῶν προγόνων μας, τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21. Τί ἔφερεν τὸ θάρρος αὐτὸ τῆς νίκης τῆς δρακὸς ἐκείνης κατὰ μιᾶς τερατώδους αὐτοκρατορίας. Τί ἄλλο παρὰ μόνον ἡ πίστις εἰς τὴν διαιώνην τοῦ ἀγῶνος καὶ ἡ πίστις εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ; Διατί λοιπὸν αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τῆς πίστεως, τοῦ ὁποίου ἔχετε τοιαῦτα παραδείγματα καὶ τὸ ὁποῖον ἔδωσε τοιαῦτα ἀποτελέσματα, διατί αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τῆς πίστεως ἔρχεσθε νὰ συγκλονίζετε, νὰ κατατρέφετε καὶ νὰ διασείετε;

Εἶπον, κ. Βουλευταί, ὅτι εἶχον νὰ εἴπω. Εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς προοδευτικῆς ἑνώσεως ἐγένετο ὕβμα τῆς φυσικῆτου ἀπαισιοδοξίας ἐγένετο καὶ ὕβμα, φοβοῦμαι, γνωμῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι παρίστανται ὡς γνωρίζοντες καλύτερον τὰ πράγματα, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι ἀποβλέπουν εἰς σκοπούς, οἱ ὁποῖοι γνωρίζω καλῶς ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀλλότριοι πρὸς τὰς βλέψεις καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Κερκύρας. Ἀλλ' ἔργον ἡμῶν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εἶναι νὰ μὴ παρασυρώμεθα ποτὲ ἀπὸ τοιούτους συμβούλους. (Χειροκροτήματα).

Μεθ' ὃ ὁ λόγος δίδεται εἰς τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ ἀπαντήσω δι' ὀλίγων καὶ μόνον ἐπὶ σημείων τὰ ὁποῖα ἔθιξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἤθελον ὅμως νὰ διαβεβαιώσω τὴν Βουλὴν ὅτι τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξα ὀφείλονται εἰς μακρὰν μελέτην τῆς καταστάσεως. Ἴσως εἶναι ἀπόρροια ὄχι τῆς ἀπαισιοδοξίας μου, πάντως τῆς μὴ αἰσιοδοξίας μου. Πιστεύω ὅμως εἰς τὰς ἰδίας μου ἐρεύνας καὶ εἰς τὴν μελέτην εἰς τὴν ὁποίαν προέβην, πιστεύω ἀδιστάκτως, καὶ εὔχομαι ὅπως τὰ πράγματα μὴ μὲ δικαιώσουν.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἠσχολήθη εἰς τὴν δικαιολογίαν τῶν δαπανῶν κατ' αὐτόν, τῶν σπαταλῶν κατ' ἐμέ, εἶπεν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ σπατάλης, ὡμολόγησε ὅμως ὅτι δὲν πρόκειται καὶ περὶ φειδοῦς. Συνέκρινε τὰς δαπάνας τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης πρὸς τὰ τῆς Ἐθνικῆς καὶ ἔπειτα τὰς ἐνεργείας τῆς τέως διοικήσεως αὐτῆς καὶ πρὸς τὰς ἐνεργείας προηγουμένων διοικητῶν. Καὶ εὗρεν ὅτι ἡ ἀναλογία τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ εἶναι ἀνωτέρα ἐν σχέσει πρὸς τὴν γενομένην ἐπὶ προηγουμένων διοικήσεων. Θὰ ἔπρεπεν ὅμως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὅλαι αἱ πρόσθετοι δαπάναι ἐγένοντο ἀκριβῶς εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμειοῦντο τὰ κέρδη.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, μὴ τὸ λησμονεῖτε.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** ἀναγιγνώσκει ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ πίνακα ἐμφαίνοντα τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀπὸ τοῦ 1914—1927 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρασχεθὲν κατὰ τὰ ἴδια ταῦτα εἰς τοὺς μετόχους μέρισμα. Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον ἔχομεν :

	Ἔξοδα διαχειρίσεως	Μέρισμα μετοχῶν
1914	3.005.336	4.250.000
1915	3.939.185	4.500.000
1916	4.521.505	5 000.000
1917	5.302.735	5.300 000
1918	12.089.044	6 000.000

1919	13.779.867	6.400.000
1920	25.863 187	8 400.000
1921	34.424.084	11 000 000
1922	70.912 352	16.000.000
1923	72.290.142	24.000.000
1924	98.346.704	33.000 000
1925	155.628.186	44.000.000
1926	212 873.676	50.000.000
1927	233.177.845	52 000.000

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης γνωρίζετε πολὺ καλῶς ὅτι ἠλαττώθησαν ἐπὶ τῆδες ὅταν ἤρχισεν ἡ εἰς αὐτὰ συμμετοχὴ τοῦ Δημοσίου. Πάρτε σήμερον ἕνα ἰσολογισμὸν νὰ ἰδῆτε πόσα κέρδη ἐμφανίζονται καὶ πόσα εἶναι τὰ πραγματικά.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** συνεχίζων ἀναγινώσκει ἕτερον πίνακα ἐμφαίνοντα τὰ ποσοστὰ τῆς διοικήσεως, τῶν διευθυντῶν, καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Κατ' αὐτὸν τὰ ποσοστὰ τῆς διοικήσεως διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέζης ἦσαν :

1914		
Α' ἑξαμηνία	123.632,35	
Β' »	132.495.45	256.127.80
1915		
Α' ἑξαμηνία	135.867.95	
Β' »	129.334.45	265.202.40
1916		
Α' ἑξαμηνία	130.338.55	
Β' »	124.020.70	254.359.25
1917		
Α' ἑξαμηνία	144.044.35	
Β' »	166.437.—	310.481.35
1918		
Α' ἑξαμηνία	194.819.85	
Β' »	182.456.40	377.276.25
1919		
Α' ἑξαμηνία	480.516.15	
Β' »	578.960.85	1.059.477.—
1920		
Α' ἑξαμηνία	1.208.335.25	
Β' »	2.005.246.15	3.213.581.40
1921		
Α' ἑξαμηνία	3.137.441.80	
Β' »	8.216 500.30	11.353.942.10
1922		
Α' ἑξαμηνία	7.386.329.45	
Β' »	11.623.786.40	19.010.115.85
1923		
Α' ἑξαμηνία	5.281.602.70	
Β' »	5 497.455.25	10 779.057.95
1924		
Α' ἑξαμηνία	5.322.930.55	
Β' »	7.344.467.30	12.667.397.85
1925		
Α' ἑξαμηνία	10.614.046.10	
Β' »	11.100.470.15	21.714.516.25
1926		
Α' ἑξαμηνία	9.531.830.25	
Β' »	11,198.769.80	20.730.600.05
1927		
Α' ἑξαμηνία	11.471.625.85	
Β' »	9.532.271.85	21.003.897.70

Φαίνεται ὅμως—λέγει μετὰ ταῦτα—ὅτι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν διὰ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως Ἀλλὰ μήπως ἔχουν ἀξίαν οἱ λοιποὶ ἀριθμοί ; Ἐπληροφορήθη ἀπόψε ἡ Βουλὴ πόσα τμήματα ἔχει ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα καὶ ἔγινε σύγκρισις μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὑπηρεσίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Μὲ ποῖον ὅμως ἴδρυμα ἔγινεν ἡ σύγκρισις αὐτή; Μήπως μὲ ἴδρυμα διακρινόμενον διὰ τὴν φειδώ περὶ τῆς διαχείρισιν ; Ὄχι. Ἡ σύγκρισις ἔγινε μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, Τράπεζαν σπάταλον. Καὶ τὴν σπατάλην ταύτην ἐδημιούργησεν αὐτὴ αὕτη ἡ διοίκησις, ἡ ὁποία ἐπεκάθησεν ἤδη ἐπὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται σύγκρισις μεταξὺ τῶν δύο Τραπεζῶν. Γνωρίζομεν ὅλοι τὴν ἔκτασιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὡς εἶναι γνωστὸς εἰς ὅλους ὁ περιωρισμένος κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐκδοτικῆς, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον. Ἀλλ' ὡμίλησαν καὶ περὶ οἰκοδομῶν. Καὶ ἔδωσαν μὲν ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς περὶ τῶν ὑπαλλήλων—διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κάμουν ἄλλως—δὲν ἀνέφεραν ὅμως καὶ τὸ ποσὸν εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀνέλθουν τὰ ἔξοδα τῆς ἐγκαταστάσεως. Ἐγὼ ὑπελόγισα τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς 200 ἑκατομύρ. καὶ ἐξήγησα ποῦ στηρίζω τοὺς ὑπολογισμούς αὐτούς. Ἀλλὰ δὲν ἀπήντησαν Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἐγκατεστάθη εἰς ἀκίνητον διὰ τὸ ὁποῖον ἐπληρώθησαν 60, 000 λίρες, αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν ἀξίαν τῆς τότε δραχμῆς ἀπετελοῦν 24 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἔλαβεν ἡ Ἀττικὴ Τράπεζα ἡ ὁποία ἔκτισεν ἀπέναντι τῆς Ἐκδοτικῆς τὸν κολοσσὸν αὐτόν, τὸν ὁποῖον ὅλοι γνωρίζετε. Καὶ ὅμως δὲν ἐδαπάνησεν οὔτε 11 ἑκατομμύρια Ἀντιθέτως ἔχει εἰσοδήματα 3 περίπου ἑκατομμύρια κατ' ἔτος ἐκ τῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ὑπὸ τὸ κτίριον αὐτό. Οὕτω, κύριοι, διαχειρίζονται τὰ ξένα χρήματα οἱ ἔχοντες ἐπίγνωσιν τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ οἱ πονοῦντες τὸ χρῆμα τὸ ὁποῖον τοὺς ἐμπιστεύονται.

Ἐθεώρθη καὶ ἠμφισβητήθη τὸ καταγγελθὲν ὅτι ἡ διοίκησις τῆς Τραπέζης εἴτε ἐξ ἰδίων, εἴτε ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Τραπέζης, διέθεσεν ἕν περίπου ἑκατομμύριον δραχμῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δικτάτορος ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἐξ ὧν τὰς 500 χιλιάδας παρέδωσεν αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Τσουδερός. Μοὶ ἐζητήθη ν' ἀναφέρω πόθεν ἔχω τὴν πληροφορίαν αὐτήν. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως, κύριοι, τῆς πηγῆς ὑπόθεν ἔλαβον τὴν πληροφορίαν ἀρκεῖ νὰ ἀναγνώσητε τὴν ἐπιστολὴν τὴν δῆθεν διαψεύδουσαν τὴν καταγγελίαν αὐτὴν διὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι τὸ χρῆμα αὐτὸ κατεβλήθη.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σᾶς εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ ζήτημα ὁ κ. Τσουδερός. Διατὶ δὲν τὸ ἀναφέρετε αὐτό ; Ἂν θέλετε νὰ ἀσκήσετε ἔλεγχον πρέπει νὰ βασίζητε αὐτὸν εἰς ἐξηκριβωμένας πληροφορίας (Θόρυβος, ἀντεγκλήσεις).

Ἡ Τράπεζα εἶναι ἐδῶ, καὶ διὰ νὰ διαψεύσητε τὸν Πρωθυπουργὸν εἴχατε ὑποχρέωσιν νὰ φέρητε ἐπίσημα στοιχεῖα.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν εἶχα καμμίαν ὑποχρέωσιν. Ἂς γίνῃ μία εἰσαγγελικὴ ἔρευνα, ὅπως ἐζήτησα, διὰ νὰ ἐξακριβωθοῦν τὰ καταγγελθέντα. Ἐγὼ πάντως τονίζω ὅτι ἔχω ἀπόλυτον πεποίθησιν καὶ ἐμπιστοσύνην ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν μου. Ὡμίλησαν καὶ περὶ τῶν νοσηλείων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Καὶ ἐδικαιολόγησαν τὴν παρ' αὐτοῦ εἰσπραξιν τοῦ σεβαστοῦ ἐκείνου ποσοῦ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὑπάρχει εἰδικὸν ταμεῖον πρὸς τοῦτο εἰς τὸ ὁποῖον ὁ κ.

Τσουδερὸς εἰσφέρει χιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα. Ὑπάρχει ὅμως ἕνας κανονισμός, ὑπάρχει ἕνα προηγούμενον, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐσεβάσθησαν, ὅτι ποτὲ διοικητής, ὑποδιοικητὴς ἢ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης ἔκαμε χρῆσιν τοῦ διαιώματος αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου δὲν θὰ τὰς ἀποτολήσω, διότι ἀρκετὰ ἀνέπτυξα αὐτὸ κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν. Οὔτε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς σταθεροποιήσεως. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶπον ὅτι ἡ σταθεροποίησις διατρέχει κίνδυνον. Δὲν δύναται ὅμως κανεὶς ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ καλυτέρα ρύθμισις τοῦ ζητήματος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας θὰ ἐξυπηρετήσῃ μεγάλως τὴν παραγωγὴν τοῦ τόπου. Καὶ ἡ προσπάθειά μου νὰ ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι προσπάθεια ἐπιβεβλημένη. Δὲν μετανοῶ διὰ τοῦτο Ἀντιθέτως εἶμαι ὑπερήφανος, ὑπόσχομαι δὲ εἰς τοὺς συμμεριζομένους τὴν προσπάθειάν μου αὐτὴν ὅτι τὰς ἐργασίας τοῦ καταστήματος τούτου θὰ παρακολουθῶ ἀγρύπνως, διότι ὕψιστα συμφέροντα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ ἴδρυμα αὐτό, διότι ἡ διοίκησίς του εἶνε ἐμπεπιστευμένη εἰς χεῖρας ἀνικάνους. Ἐπειδὴ δὲ θέλω τὴν Τράπεζαν αὐτὴν μεγάλην καὶ ἰσχυράν, ἐπιθυμῶ, ὅπως ἡ διοίκησις αὐτῆς ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς ἀνικάνους χεῖρας.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ, συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις, ὥρᾳ 10.30' μ.μ. διὰ τὴν προσεχῆ Τετάρτην, ὥραν 4.30' μ.μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ'

Τετάρτης 26 Μαρτίου 1930.

Ὥρα 4.30' μ.μ. ὁ Πρόεδρος κ. Ι. Τσιριμῶκος, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν καπνεργατῶν Βόλου, ζητούντων ὅπως τοῖς ἐπιστραφῶσι τὰ βιβλιάρια καὶ ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ ἐργασία.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν συνταξιούχων δασονόμων ζητούντων τὴν ἐπαναφορὰν τῶν ἢ τὴν πλήρη σύνταξιν καὶ συμμετοχὴν των εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Μεσολλογγίου ζητούντων τὴν ἀναβολὴν καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων δόσεων μισθώματος ἰχθυοτροφείου Κλεισόβης λόγῳ καταστροφῶν, ἃς οὗτοι ὑπέστησαν κατὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον.

Ἡ ἕνωσις ἀπόρων οἰκογενειαρχῶν πολεμιστῶν ζητεῖ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν λαϊκῶν κατοικιῶν.

Οἱ ἴδιαις δαπάναις ἐγκαταστάθέντες ἀστοὶ πρόσφυγες ἐν Ἀθήναις ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν των ἐκ τοῦ φόρου οἰκοδομῶν.

Αἱ διδασκάλισσαι Κερκύρας ζητοῦν συμπλήρωσιν τοῦ νόμου περὶ συντάξεων καὶ τὴν παροχὴν τῶν συντάξεών των μετὰ τὸν θάνατόν των εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ τέκνα των.

Ἡ ἀγροτικὴ ἕνωσις Ἐπανομῆς καὶ ἡ ἕνωσις ἀγροτῶν προσφύγων Ἁγίας Τριάδος ζητοῦν τὴν ἀπιφυλάκισιν τῶν ἀγροτῶν Βερλάντζης, Μεταμορφώσεως καὶ Ἀμφίσσης.

Ἡ πανηπειρωτικὴ ὁμοσπονδία ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου ζητεῖ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς δικαιολογητικῶν πρὸς παροχὴν συντάξεως ἐξαιρετικῶς διὰ τὴν περιφέρειαν Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου Θεσσαλονίκης, αἰτουμένου τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 4010.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ταμείου ἀμύνης οἰνοπαραγωγῶν Λευκάδος σχετικὸν μὲ τὴν ὑπηρεσίαν στεμφυλοπνεύματος ἐν Λευκάδι.

Ἡ ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν Θεσσαλονίκης ζητεῖ τὴν τροποποίησιν τῆς συμβάσεως περὶ τηλεφώνων.

Ὁ σύνδεσμος τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Λαυρίου καὶ Καβάλλας ζητεῖ τὴν ἄμεσον κατάθεσιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τὴν τροποίησιν τοῦ νόμου 2121.

Οἱ ὑπάλληλοι Τ.Τ.Τ. Ἀττικοβοιωτίας τῆς Κορινθίας ζητοῦν τὴν τροποίησιν τῆς παραγράφου τοῦ ἄρθρου 30 σχετικῶς μὲ τὴν παροχὴν συντάξεως εἰς τὸ ἀπολυθησόμενον προσωπικόν.

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ὑποθηκοφυλακείου Ἀθηνῶν ζητοῦν τὴν θεραπείαν τῆς εἰς αὐτοὺς γενομένης ἀδικίας, παραλειφθέντας κατὰ τὰς γενομένας αὐξήσεις τῶν μισθῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ ἐλκυσυργικὸς σύνδεσμος διαμαρτύρεται διὰ τὴν χορήγησιν καλλιεργητικῶν δανείων ὑπὸ τοῦ ὑποκαταστήματος Λαμίας.

Ὁ δήμαρχος Ἀγρινίου δι' ὑπομνήματός του γνωρίζει σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ἐν Μεσολογγίῳ.

Οἱ ἀντιπρόσωποι συνεταιρισμῶν καὶ σταφιδοπαραγωγῶν σωματείων Καλαμῶν ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ αὐτονόμου σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ὁ λαὸς τῆς Κυπαρισσίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἕδρας τῆς ὑποδιοικήσεως χωροφυλακῆς Τριφυλίας εἰς τὴν παραλίαν τῆς Κυπαρισσίας.

Οἱ κάτοικοι Μάνεσι διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν μοναστηριακῶν περιουσιῶν Λαύρας καὶ Μεγάλου Σπηλαίου.

Ὁ βουλευτὴς Καβάλλας κ. ***Α. Θεολογίτης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς ἠλεκτρικῆς ἑταιρείας Καβάλλας, αἰτούσης ὅπως προστατευθῇ τὸ σανατόριον «Ἐλπίς».

Οἱ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καὶ ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ὀφειλῆς ἀποζημιώσεως κτημάτων ἀπαλλοτριωθέντων ὑπὲρ τὰς διατάξεις τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Μ. Κοθρῆς, Α. Γαλανάκης, Α. Μυλονογιάννης*** καὶ ***Ι. Περδικογιάννης*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4456».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμου :

α) «Περὶ διακανονισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀποφοίτων τῶν ἀνωτάτων σχολῶν καὶ τῶν προσηρτημένων σχολείων τοῦ Ε. Πολυτεχνείου».

β) «Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Λονδίνῳ διομολογηθείσης ἀναθεωρήσεως τῶν διεθνῶν ταχυδρομικῶν συμφωνιῶν περὶ συνδρομῶν ἐφημερίδων, εἰσπράξεων κλπ.» καὶ

γ) Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῆς ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς Γερουσίας προ-

τάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν Νόμων 2070 καὶ 3940 περὶ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου».

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 3755 τῆς 8-12 Ἰανουαρίου 1929 «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων κλπ».

Ἡ μειοψηφία τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλει ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου ἰδίαν ἔκθεσιν.

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α' «περὶ προστασίας τῆς παραγωγῆς φυσικοῦ ὄζους καὶ ἐμπορίας αὐτοῦ», καὶ

β' «Περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῆς διοικήσεως τῆς Ἀνωνύμου Βιομηχανικῆς Ἑταιρείας Κ. Α. Ἀλεξόπουλος καὶ Σια».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1928 Ν. Δ. «περὶ θεραπείας παραπόνων ἀδικηθέντων ὁπλιτῶν χωροφυλακῆς καὶ ἀποκαταστάσεως αὐτῶν εἰς τοὺς βαθμούς των».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** καὶ ***Π. Τσιτσίλιας*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κλπ.».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτινὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν κάτωθι προτάσεων νόμων :

α') «Περὶ χορηγήσεως ἀδείας ἱδρύσεως φαρμακείων εἰς ἐπιστήμονας φαρμακοποιοὺς ἰδιοκτήτας καταστημάτων ἐν λειτουργίᾳ μὲ ἐκμισθωμένας ἀδείας» καὶ

β') «Περὶ μονιμοποιήσεως τῶν παρὰ προσφύγων ἱδρυθέντων φαρμακείων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Γκότσης*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν κατοίκων τοῦ κατολισθήσαντος χωρίου Κομπιλάδι-Πατρῶν εἰς στερεώτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἔδαφος».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4173 περὶ δασικοῦ κώδικος».

Οἱ κ. κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας), ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συνμπληρώσεως τοῦ νόμου 4383 «περὶ καθορισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐλέγχου καὶ ἐκδικάσεως τίτλων κυριότητος ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων ἀλλοδαπῶν ὑπηκόων».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ὁμάδος καπνεργατῶν Ἀγρινίου ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν «τσαμπελίων» διεκτραγωδεῖ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς τάξεως ταύτης, ἥτις λόγῳ τῆς ἄρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς ἀνεπεξεργάστων καπνῶν εὑρίσκεται ἐν ἀνεργίᾳ, μὴ δυναμένη νὰ συμπληρώσῃ οὔτε τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου «περὶ συστάσεως ταμείου προστασίας καπνεργατῶν» ὁριζόμενα ἡμερομίσθια. Ἡ λῆψις μερίμνης εἰδικῶς περὶ τούτων, ἀποτελούντων ὀλιγάριθμον ὁμάδα ἡλικιωμένων ἐργατῶν εἶναι δικαία καὶ ἐπιβεβλημένη.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Χρειάζεται νόμος.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Ματαράγκας Μεσολογγίου περὶ ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν Αὐσιμαχίας καὶ Τριχωνίας ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ τῆς ὑπόπτου, ὡς τὴν χαρακτηρίζει, συμβάσεως μεταξὺ τοῦ ἐκεῖ ταμείου κοινωφελῶν ἔργων καὶ τοῦ ἀναδόχου.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Ι. Νικολίτσας*** παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν νὰ διατάξῃ τὸν ἁρμόδιον ἐπόπτην τῶν ἔργων ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς προόδου αὐτῶν, ἥτις, ὡς λέγει, βραδύνει ἀδικαιολογήτως.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς ἑνώσεως πρακτόρων ἀσφαλειῶν Καλαμῶν καὶ Μυτιλήνης, παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως λαμβάνων ὑπ' ὄψει του τὰ ἐν αὐτῇ αἰτήματα ἀπονείμῃ τὸ δίκαιον, διότι καὶ αὐτοὶ δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνισχύουν τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν διὰ τῆς ἐργασίας των. Ἐκφράζει δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς, ὅστις εἶναι εἰδικὸς περὶ τὰ τοιαῦτα ζητήματα θὰ θελήσῃ μετ' εὐμενείας νὰ ἐξετάσῃ τὰ αἰτήματα αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης.*** (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) παρακαλεῖ νὰ τῷ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐμπορουπαλλήλων Δράμας περὶ ψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐν Πάτραις μεσιτῶν συναλλάγματος, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀποσταλῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Α. Μακκᾶς*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῆς Ἑνώσεως συντακτῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων περὶ ἐπιχορηγήσεως τοῦ Κράτους εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν σχολήν.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος.*** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα ἀνάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἀπουσιάζοντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐάν, προσθέτει, ἡ ἱκανοποίησις τῆς αἰτήσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ συμπαθείας, αἱ εὐχαί του πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι εἰλικρινεῖς.

Ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος*** (Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) παρεμβαίνων λέγει ὅτι τῇ συστάσει του ἱδρύθη ἡ δημοσιογραφικὴ σχολὴ καὶ ὅτι πολλοὶ ἐδέχθησαν νὰ διδάξουν εἰς αὐτὴν δωρεάν, ἀλλὰ μετὰ πάροδον ἐλαχίστου χρόνου ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς αὐτὴν φοιτώντων δὲν ὑπερέβαινε τοὺς 6—8 καὶ ὡς ἐκ τούτου εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην οἱ καθηγηταὶ νὰ ἀποχωρήσουν. Ἐνόησεν, ἐρωτᾷ, οἱ ἴδιοι οἱ συντάκται τὴν ἀνάγκην τῆς σχολῆς αὐτῆς ;

Α. Μακκᾶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἰσχυρίζονται ὅτι διὰ τῆς αἰτουμένης ἐπιχορηγήσεως θὰ ἐπιτευχθοῦν σημαντικὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κηφισσοχωρίου περὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Τιθορέας—Σουλέμπεη—Ριγγινίου—Καμμένων Βούρλων, καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Ν. Γαρδικιώτης*** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων τηλεγράφημα τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Τοικκάλων περὶ ἐνάρξεως τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Τρικκάλων — Ἀγρινίου χαρακτηρίζει ὡς δικαιότατον τὸ αἴτημα τοῦτο διότι διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὑπολειπομένου τμήματος πρόκειται, ὡς λέγει, νὰ συνδεθοῦν αἱ δύο πόλεις τοῦ νομοῦ τὰ Τρίκαλα καὶ ἡ Καρδίτσα αἵτινες στεροῦνται συγκοινωνίας. Πλὴν τούτου, προσθέτει, ἐὰν δὲν κατασκευασθῇ τὸ μικρὸν αὐτὸ τμῆμα, μέγα μέρος τῆς Θεσσαλίας δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τὴν Ἤπειρον διὰ τῆς κατασκευαζομένης ὁδοῦ Τρικκάλων—Ἰωαννίνων. Ἐν τέλει ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι δι' ὅλους αὐτοὺς

τοὺς λόγους θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ εὐχὴ τῶν κατοίκων Τρικκάλων, τῶν ὁποίων ὁ νομὸς ὑστερεῖ παντὸς ἄλλου ἀπὸ ἀπόψεως συγκοινωνίας.

Ὁ κ. ***Π. Χριστούλας*** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως μὴ ἐπιβραδυνθῇ ἐπὶ πλέον ἡ συμπλήρωσις τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐν λόγῳ μικροῦ τμήματος.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑπόσχεται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὰς ἀνωτέρω συστάσεις.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου λέγει ὅτι κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων ἀναλογοῦν 0,34 μέτρα ἀμαξιτῆς ὁδοῦ δι' ἕκαστον κάτοικον, ἐνῷ εἰς τοὺς ἄλλους νομοὺς ἡ ἀναλογία ποικίλλει μεταξὺ 3 καὶ 6 μέτρων. Ὁ νομὸς Τρικκάλων εἶναι, ὡς λέγει, ὁ πλέον ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ ἀπόψεως συγκοινωνίας νομὸς τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον, προσθέτει, ἐπιβάλλεται ἡ συμπλήρωσις τῆς κατασκευῆς τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ ταύτης, διότι ἀπαιτεῖ τοῦτο τὴν ἀφετηρίαν τῆς μεγάλης ὁδοῦ Ἀγρινίου—Τρικκάλων, ἥτις σπουδαίως πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Θεσσαλίας.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἐπανυλαμβάνει ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὰς ἀνωτέρω συστάσεις

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Εὐρυτανίας, Νράϊδας, Μαυρομάτας, Βιαινάνης καὶ Κερασόβου διαμαρτυρομένων διότι ἡ ὁδὸς Καρπενησίου-Ἀγρινίου πρόκειται νὰ μεταβάλῃ κατεύθυνσιν καὶ νὰ διέλθῃ ἐξ αὐχένος ὕψους 1000 περίπου μέτρων, ὁπότε ἡ συγκοινωνία κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας θὰ διακόπτεται. Ἡ πραγματοποίησις τῆς παρεκκλίσεως ταύτης, πλὴν τῶν ἄλλων, εἶναι, ὡς λέγει, καὶ παράνομος διότι κατὰ τὸ σχετικὸν διάταγμα δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τῶν σημείων διελεύσεως.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντῶν λέγει ὅτι ἡ ἀνησυχία τῶν ἀναφερομένων εἶναι ἀδικαιολόγητος καθόσον δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ παρέκκλισις αὕτη.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ὑπόμνημα τῆς ἀδελφότητος ἀμαξηλατῶν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων πρὸς παροχὴν ἀπαλλοτριώσεως καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως ἀναθεωρήσῃ τὰς ἐπανειλημμένως ἀναπτυχθείσας πρὸς τὴν Βουλὴν σχετικὰς δυσμενεῖς διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἀπόψεις του.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν εἶναι ζήτημα Ὑπουργοῦ διὰ νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς ἀπόψεις του, ἀλλὰ εἶναι ζήτημα Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας εὑρισκομένων φανοκόρων τῆς ἑταιρείας ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως ἐξετάσῃ μετ' εὐμενείας τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ περιλαμβανόμενα αἰτήματα.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), παρέχει σχετικὴν διαβεβαίωσιν.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λογκᾶς αἰτουμένων ὅπως ἡ ὁδὸς Πεταλιδίου - Κορώνης διέλθῃ ἐκ Λογκᾶς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι ἡ κωμόπολις Λογγᾶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 2.000 κατοίκων παράγει τὰ καλλίτερα καὶ εὐγενέστερα προϊόντα τῆς Μεσσηνίας. Λόγῳ ὅμως τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνίας, δὲν δύνανται νὰ μεταφερθῶσι ταῦτα πρὸς κατανάλωσιν, καὶ οὕτω, ἐνῷ ἐργάζονται οἱ κάτοικοι καὶ παράγουν ὡραιότατους καρποὺς, δὲν ἀμοίβονται διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς ὁμοσπονδίας αὐτοκινητιστῶν Β. Ἑλλάδος.

Ὁ αὐτὸς βουλευτὴς ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς 43 ἐργατοϋπαλλήλων Σερρῶν τοῦ πτωχεύσαντος οἴκου σιγαρέττων Λ. Μαρούλη, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐνδιαφερθῇ διὰ τὸ ζήτημα καὶ καταβάλῃ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς μισθούς των καὶ τὴν ἀποζημίωσιν ἧς δικαιοῦνται.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα ἦλθε ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸ ὁποῖον ἠρνήθη νὰ αὐξήσῃ τὴν προκαταβολὴν τῶν 600.000 δραχμῶν ἐξαιρετικῶς ἐγκριθεῖσαν διὰ τοὺς ἐργάτας. Ἡ ὀφειλὴ εἶναι, λέγει, προνομιακὴ καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ἀσκήσουν τὰ δικαιώματά των κατὰ τῆς ὑφισταμένης περιουσίας τῆς ἑταιρείας.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων ἀναβάλλεται.

Ὁ κ. ***Δ. Ἡρακλείδης*** λαμβάνων τὸν λόγον περὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λέγει τὰ ἑξῆς :

Ἡ ἐξόντωσις τῆς τρομερᾶς συμμορίας Τζατζᾶ ἀνεκούφισε τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν περισσότερον δὲ τοὺς πληθυσμοὺς τῶν περιφερειῶν ἐκείνων τὰς ὁποίας ἐλυμαίνετο ἡ συμμορία αὕτη. Αἱ πρῶται μεταθέσεισαι εἰδήσεις ἐνέπλησαν πάντας χαρᾶς καὶ ἐπροκάλεσαν αἰσθήματα εὐχαριστήρια ἡμῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν χωροφυλακήν. Ἐπέτρωτο ὅμως ὅπως αἱ λεπτομέρειαι τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ κατορθώματος προκλέσουν τὴν λύπην τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας διότι κατὰ τὴν γενομένην συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἀνθυπασπιστὴς Ἰωάννης Δαφέρμος καὶ ὁ χωροφύλαξ Τσάμης. Ὅταν πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσους ἔτους προκειμένου ὁ ἐν λόγῳ ἀνθυπασπιστὴς νὰ ἀνακαταταχθῇ εἰς τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς παρενεβάλλοντο πρὸς τοῦτο δυσχέρειαι διότι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ συστήσω εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς ὅπως ἐγκρίνῃ τὴν ἀνακατάταξίν του διότι μοὶ παρεσχέθη παρὰ τοῦ ἰδίου ἡ ὑπόσχεσις ὅτι ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος θὰ ἔφερε ἀποτελέσματα εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν λῃστῶν. Πράγματι μετὰ 20 ἡμέρας περίπου ἀπὸ τῆς κατατάξεώς του κατώρθωνε τὴν ἐξόντωσιν τοῦ λῃστάρχου Κατσαβέλη κατόπιν ἡρωϊκῆς μάχης μετ' αὐτοῦ στῆθος πρὸς στῆθος. Μετὰ πάροδον δὲ ὀλίγου χρόνου ἕτερον ἡρωϊκὸν κατόρθωμα, διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῆς λῃστοσυμμορίας Βελώνη—Μακατοῦ. Καὶ ἐνῶ διὰ τὴν πρώτην ἐξόντωσιν προήχθη εἰς ἀνθυπασπιστὴν μετὰ ταῦτα δὲν ἔλαβε νέαν προαγωγὴν ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει ἑτέραν προαγωγὴν πρὸ τῆς πάροδου 6 μηνῶν. Ὁ Δαφέρμος μοὶ παρεπονέθη διὰ τοῦτο, ἵνα μὴ ἀπροθρουνθῇ καὶ ἀποκαρδιωθῇ τὸν διεβεβαίωσα ὅτι θὰ τοῦ ἐδίδετο ἡ δέουσα ἱκανοποίησις' ὅταν, βραδύτερον συνηντήθην μετ' αὐτοῦ μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἐξόντωσιν καὶ τῆς συμμορίας Τζατζᾶ, ἀλλά, ὡς μοῦ προσέθεσεν προέβλεπε ὅτι θὰ ὑπεβάλλετο εἰς μεγάλας θυσίας καὶ τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Μοῦ ἐξέφρασε δὲ τὴν ἀμφιβολίαν ἂν ἡ σύνταξις τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανεν ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα του θὰ ἦτο ἱκανοποιητικὴ καὶ μοῦ προσέθεσεν ὅτι ἔχει νὰ διαθρέψῃ μητέρα καὶ ἀδελφὴν τὰς ὁποίας θὰ ἄφινε ἐγκαταλελειμένας, ἰδιαιτέρως δὲ τὴν ἀνύπανδρον ἀδελφήν του. Τοῦ ἔδωκα τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ τοῦτο θέλω νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς, διότι αὕτη ἐδόθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου ὡς βουλευτοῦ, ὅτι ἡ πολιτεία θὰ ἐμερίμνα διὰ πᾶσαν ἱκανοποίησιν καὶ συνέπρεπε ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὸ καθῆκόν του. Αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ συντάξεων δὲν εἶναι δυνατὸν ἐν προκειμένῳ νὰ ἱκανοποιήσουν τὰς οἰκογενείας τῶν κατὰ τὴν συμπλοκὴν αὐτὴν ἡρωϊκῶς πεσόντων ἀνθυπασπιστοῦ Δαφέρμου καὶ χωροφύλακος Τσάμη καὶ νομίζω ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ δεχθοῦν νὰ ψηφισθῇ εἰδικὸς πρὸς τοῦτο νόμος. Θὰ ἔλεγον μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι εἰς τὰς ὁμοίας περιστάσεις πρέπει νὰ προβλέπωνται ἱκανοποιητικαὶ συντάξεις. Τοῦτο δὲν θὰ ἱκανοποιῇ μόνον τοὺς προσφέροντας καὶ τὴν ζωήν των

ακόμη ώς θυσίαν αλλά θά ικανοποιή τό γενικόν αίσθημα τής χώρας. Θά παρακαλέσω συνεπώς τήν Κυβέρνησιν νά καταθέση εις τήν Βουλήν σχετικόν νόμον πρός ικανοποίησιν τής πολυμελούς οικογενείας τού πεσόντος ανθυπασπιστού Δαφέρμου ακόμη δέ τής μητρός αυτού και τής αδελφής του ώς και τού επίσης φονευθέντος χωροφύλακος Τσάμη.

Θ. Φίλιος Άν επήλθε τό αποτέλεσμα τής εξοντώσεως τής ληστοσυμμορίας Τζατζά τούτο οφείλεται εις τό γεγονός ότι τό Υπουργείον των Εσωτερικών μόλις ανηγγέλθη ή εξόντωσις τής ληστοσυμμορίας Μπαμπάνη έσπευσεν αυθημερόν νά καταβάλη την αμοιβήν εις τούς καταδότας, αύξήσασα μάλιστα αυτήν, και εις τό γεγονός ότι εξελέγησαν τά κατάλληλα όργανα διά την καταδίωξιν των ληστών. Δέν είναι αί εκτοπίσεις εκείναι αί οποίαι απορέουν αποτελέσματα. Αλλά ή εμπέδωσις τής πεποιθήσεως ότι θά καταβληθούν εις τούς πραγματικώς δικαιουμένους αί υπεσχημέναι αμοιβαί.

Γ. Σίδερης. (Υπουργός των Εσωτερικών). Η εξόντωσις τής ληστοσυμμορίας Τζατζά αποτελεί χρονικώς μέν πρωτελευταίον σταθμόν τής εξαλείψεως τής ληστείας εν Ελλάδι ουσιαστικώς δέ τόν τελευταίον. Και λέγω τελευταίον διότι ή εξοντωθείσα ληστοσυμμορία απετέλει την σημαντικωτέραν εκ των συμμοριών εκείνων εφ' ής εστηρίζοντο αί άλλαι, εκείνην ή οποία καθωδήγει και οργάνου τάς λοιπάς. Χρονικώς δέ είπον ότι αποτελεί τόν προτελευταίον σταθμόν, διότι υπολείπεται ακόμη μία δημελής συμμορία τής οποίας όμως και ταύτης ελπίζω την εξόντωσιν ταχείαν.

Όταν πρό τινος ηγέρθησαν διαμαρτυρίαι διά την λήψιν μέτρων τά οποία και εγώ ωμολόγησα ότι δέν ήσαν απολύτως ελεύθερα, εζήτησα όπως μοι δοθή πίστωσις χρόνου πρός εμπέδωσιν τής δημοσίας ασφαλείας. Πολλοί ίσως εξέφρασαν ενδομύχως αμφιβολίας. Ομολογώ ότι και εγώ μετά δισταγμού παρεδέχον την διαβεβαίωσιν ταύτην. Αλλ' όταν τό Κράτος θελήση νά ασκήση καθ' όλην αυτών την έκτασιν τά δικαιώματά του, είναι αναμφισβήτητον ότι θά επιτύχη εις την προσπάθειάν του. Πρέπει όμως νά προσθέσω ότι εις την επιτυχίαν συνέβαλεν σημαντικώς τό Σώμα τής Χωροφυλακής. Η δράσις αυτής υπήρξε λαμπρά. Ιδίως ή εθελουσία του ανθυπασπιστού Δαφέρμου και του χωροφύλακος Τσάμη απεδείχθη ανυπέρβλητος. Δέν νομίζομεν εν τούτοις ότι τό έργον επερματίσθη. Πρέπει νά συνεχισθή ή εφαρμογή των μέτρων εκείνων τά οποία ελάβομεν ίνα τού λοιπού μή περιορισθώμεν εις την καταστολήν τής ληστείας αλλά κατορθώσωμεν την πρόληψιν αυτής.

Ειδικώς ώς πρός την σύστασιν του αξιοτίμου βουλευτού Αγυιάς επιθυμώ νά γνωρίζη ή Βουλή ότι από τής πρώτης στιγμής απεφασίσαμεν νά απονείμωμεν ηύξημένην σύνταξιν εις την οικογένειαν τού ηρωϊκώς πεσόντος ανθυπασπιστού. Αύριον ό συνάδελφός μου επί των Οικονομικών θά καταθέση εις την Βουλήν τό σχετικόν νομοσχέδιον διά του οποίου προτείνεται ή απονομή εις την απορφανισθείσαν οικογένειαν συντάξεως ίσης πρός ολόκληρον τόν μισθόν του φονευθέντος ανθυπασπιστού. Βεβαίως δέν δυνάμεθα νά επεκτείνωμεν τό μέτρον και εις την μητέρα και αδελφήν αυτού. Αλλά υπό άλλον τύπον, βοηθήματος π.χ. θά παράσχωμεν εις αυτήν ενίσχυσιν δυναμένην οπωσδήποτε νά αναπληρώση την απώλειαν την οποίαν αύται υπέστησαν εκ του θανάτου του προστάτου των. Πάρομοία πρόνοια θά ληφθή και διά τόν χωροφύλακα Τσάμην. Ελπίζω, ή μάλλον είμαι βέβαιος, ότι ή Βουλή θά εγκρίνη τό προτεινόμενον μέτρον. Εξ άλλου ευθύς ώς ανηγγέλθη ή εξόντωσις τής συμμορίας ανεχώρησεν εκείσε ανώτερος αξιωματικός τής χωροφυλακής ίνα προβή εις ανακρίσεις πρός καταβολήν τής αμοιβής εις τούς πραγματικώς δικαιουμένους ταύτης, ούτω δέ και από τής πλευράς αυτής θά δοθή μία ενίσχυσις εις τούς συντελέσαντας εις την εξόντωσιν τής ληστοσυμμορίας. Ελπίζω ότι ή εκ των μέτρων τούτων ικανοποίησις τής Βουλής και τής Κοινής γνώμης θά είναι πλήρης.

Μεθ' ό ή Βουλή εισέρχεται εις την

Ημερησίαν Διάταξιν
της Νομοθετικής εργασίας.

Επί του εις α' κατ' αρχήν και κατ' άρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περί ιδρύσεως ταμείου προνοίας των εργατών Θαλάσσης» ό κ. **Δ. Μπότσαρης** (Υπουργός των Ναυτικών) καταθέτει τροπολογίας αίτινες αναγινώσκονται και γίνονται δι' αναστάσεως δεκταί.

Αναγινώσκεται είτα και τό σχέδιον νόμου και γίνεται όμοίως δεκτόν εις α' κατ' αρχήν και κατ' άρθρον συζήτησιν ώς ετροπολογήθη.

Επί τής εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν προτάσεως νόμου «περί τροποποιήσεως των άρθρων 6, 17 και 93 του νόμου 4411 και προσθήκης μεταβατικής διατάξεως εις τόν αυτόν νόμον» ό κ. **Δ. Μπότσαρης** (Υπουργός των Ναυτικών) καταθέτει τροπολογίας αίτινες αναγινώσκονται και γίνονται δι' αναστάσεως δεκταί.

Αναγινώσκεται είτα και ή πρότασις νόμου και γίνεται όμοίως δεκτή εις β' κατ' άρθρον συζήτησις ώς ετροπολογήθη, αναβαλλομένης τής επιψηφίσεως του συνόλου.

Επί του εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περί αυθεντικής ερμηνείας των άρθρων 17, 19 και 63 του 4411 νόμου περί συγκροτήσεως, προελεύσεως, προγωγής, στασιμότητος κλπ. των στελεχών του Π. Ν.», καταθέτει τροπολογίαν, ήτις αναγινώσκεται και γίνεται δι' αναστάσεως δεκτή.

Αναγινώσκεται είτα και τό σχέδιον νόμου και γίνεται όμοίως δεκτόν εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν, ώς ετροπολογήθη, αναβαλλομένης τής επιψηφίσεως του συνόλου. Μεθ' ό αναγινώσκεται και γίνεται δι' αναστάσεως δεκτόν εις β' κατ' άρθρον και σύνολον συζήτησιν τό σχέδιον νόμου «περί εναρμονίσεως του περιεχομένου του β' άρθρου 53 του νόμου 4411 «περί συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγής, στασιμότητος, κλπ. των στελεχών του Π. Ν. πρός τάς διατάξεις του 4444 νόμου » έχον ούτω :

Περί εναρμονίσεως του περιεχομένου του άρθρου 53 του νόμου 4411 »περί συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγής, στασιμότητος κλπ. των στελεχών του Π. Ναυτικού» πρός τάς διατάξεις του 4444 τοιούτου.

Άρθρον 1.

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 53 του νόμου 4411 «περί συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγής, στασιμότητος κλπ. των στελεχών του Π. Ναυτικού» αντικαθίσταται ώς εξής : «Η διά του παρόντος νόμου συνιστωμένη ειδικότης αξιωματικών μηχανικών πληρωμάτων θέλει αποτελεσθή εν αρχή εκ 47 εν όλω αξιωματικών, ήτοι 14 σημαιοφόρων, 18 ανθυποπλοιάρχων και 15 υποπλοιάρχων, συνδυαζομένης τής τοιαύτης δημιουργίας νέων στελεχών δι' ισαρίθμου ελαττώσεως των αντιστοίχων θέσεων του ωρισμένου κλάδου των αξιωματικών μηχανικών».

2. Διά την εφαρμογήν των διατάξεων του νόμου 4444 «περί εκουσίας αποστρατείας αξιωματικών και μονίμων υπαξιωματικών του Π. Ναυτικού και περί ορισμού των αριθμών των αξιωματικών του Π. Ναυτικού» οί αριθμοί των αξιωματικών μηχανικών (κλάδου) παραμένουσιν ώς ορίζονται υπό του άρθρου 7 του νόμου τούτου, ακολούθως δέ θέλουσιν ελαττωθή αντιστοίχως κατά τούς εν τή πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου οριζομένους αριθμούς αξιωματικών μηχανικών τής ειδικότητος πληρωμάτων.

Άρθρον 2.

Αί έναντι των διά του άρθρου 7 του νόμου 4444 οριζομένων αριθμών των μαχίμων πλοιάρχων και αντιπλοιάρχων σημειώσεις περί θέσεως εκτός αριθμών καταργούνται, παραμενουσών εν ισχύϊ των διατάξεων περί ειδικής μονιμότητος του νόμου 4411.

Επί του εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περί ρυθμίσεως των αγοραπωλησιών καπνού» ό κ. **Π. Βουρλούμης** (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας) καταθέτει τροπολογίας αίτινες αναγινώσκονται και γίνονται δι' αναστάσεως δεκταί.

Αναγινώσκεται είτα και τό σχέδιον νόμου και γίνεται όμοίως δεκτόν εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν, ώς ετροπολογήθη, αναβαλλομένης τής επιψηφίσεως του συνόλου.

Αναγινώσκεται είτα και γίνεται δι' αναστάσεως δεκτόν εις α' κατ' αρχήν και κατ' άρθρον συζήτησιν το σχέδιον νόμου «περί τροποποιήσεως των περί αποδημίας και μεταναστεύσεως και διαβατηρίων νόμων».

Επί του εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 13)14 Νοεμβρίου 1929 Ν. Δ., «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των υπ' αριθ. 3796 και 3770 νόμων «περί αρτοποιίας» ό κ. **Γ. Σίδερης** (Υπουργός Εσωτερικών) καταθέτει τροπολογίας αίτινες αναγινώσκονται και γίνονται δι' αναστάσεως δεκταί.

Αναγινώσκεται είτα και τό σχέδιον νόμου και γίνεται όμοίως δεκτόν εις β' κατ' άρθρον συζήτησιν, ώς ετροπολογήθη, αναβαλλομένης τής επιψηφίσεως του συνόλου.

Συζητουμένων είτα των ειδικών προϋπολογισμών των εξόδων των Υπουργείων Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας, Συγκοινωνίας, Γεωργίας, λαμβάνει τόν λόγον επί τού τελευταίου ό κ. **Α. Παπαθανάσης,** όστις λέγει ότι ομόθυμος είναι ή επιδοκιμασία της Βουλής υπέρ των μέτρων τά οποία τό Υπουργείον της Γεωργίας εισηγήθη εις την Βουλήν και τά οποία προά την επιβάρυνσιν του προϋπολογισμού πρόκειται νά προαγάγουν την γεωργικήν της χώρας παραγωγήν. Η εισαγωγή γεωργικών προϊόντων εις την χώραν ισοφαρίζεται σχεδόν υπό της εξαγωγής. Ουχ' ήττον όμως παρατηρείται τούτο τό ελαττωματικόν, ότι ενώ ή επί πλέον διαφορά της εισαγωγής αναλογεί εις προϊόντα μή καταναλώσιμα, ή εγχώρια παραγωγή εμφανίζει ανεπάρκειαν εις προϊόντα ουσιωδώς συντελούντα εις την διατροφήν του λαού. Ειδικώς ή παραγωγή του σίτου ό οποίος αποτελεί τό σπουδαιότερον είδος διατροφής του λαού κατήλθε την τελευταίαν τριετίαν και εις καλλιέργειαν και εις απόδοσιν από 46,5 ο)ο εις 35 ο)ο. Παρίσταται επιμένως αναγκαία λήψεως μέτρων αναλόγων πρός τά αλλαχού εφαρμοσθέντα, τεινόντων ουχί εις την έξασφάλισιν εντατικής αυξήσεως της παραγωγής, αλλά εις την επίτευξιν διαπαιδαγωγήσεως του γεωργού πρός χρήσιν των μηχανημάτων και των εργαλείων εκείνων, τά οποία υποδεικνύει σήμερον ή επιστήμη και πρός χρησιμοποίησιν υπ' αυτού του καταλλήλου εις την εδαφολογικήν σύνθεσιν της χώρας γεωργικού σπόρου.

Η δυσαναλογία αύτη δέν εμφανίζεται μεταξύ φαγωσίμων και μή προϊόντων, εμφανίζεται μεταξύ σίτου και λοιπών προϊόντων. Κατά ένα πίνακα τόν οποίον έχω μεταξύ σιτηρών και λοιπών προϊόντων υπάρχει ή εξής αναλογία. Επί της καλλιεργουμένης εκτάσεως 83 ο)ο κατέχουν τά σιτηρά, τά όσπρια 1,07 ο)ο, τά κτηνοτροφικά 4,03 ο)ο και τά βιομηχανικά 8 ο)ο. Η δυσαναλογία αύτη οφείλεται εις την παρ' ημίν κρατούσαν καλλιέργειαν, ήτις διά τάς γεωργικάς συνθήκας υφ' άς διατελούμεν είναι ολεθρία, διότι ούτω ούτε όλος ο εργάσιμος χρόνος του έτους χρησιμοποιείται, ούτε άντιμετωπίζονται αί δυσχέρειαι εκ των θεομηνιών και της τυχόν κρίσεως των προϊόντων. Η καλλιεργουμένη έκτασις ευτυχώς ηύξησε κατά τά τελευταία έτη ανελθούσα εις 23 1)2 εκατομμύρια στρέμματα, καταλαβούσα δηλαδή τά 19ο)ο της όλης επιφανείας της χώρας. Δυστυχώς όμως ή περισσοτέρα αύξησις είναι εις την καλλιέργειαν καπνού, λόγω της ευκόλου καλλιεργείας, λόγω της ολιγωτέρας εργασίας πού καταβάλλεται και των σχετικώς ικανοποιητικών τιμών του προϊόντος αυτού. Εις όλα τά άλλα προϊόντα έχομεν ελάττωσιν, μικράν δέ τοιαύτην εις τά σιτηρά. Διά τούτο φρονούμεν ότι επιβάλλεται ή διά καλώς οργανωμένης υπηρεσίας ρύθμισις καλλιεργείας και παραγωγής, εναλλαγή τρόπος τάς ανάγκας της καταναλώσεως. Εις τούτο σπουδαίως θά συντελέση ή από έτους ψηφισθείσα γεωργική οργάνωσις, διότι προβλέπεται ή ίδρυσις γεωργικών ιδρυμάτων εις ά θά γίνωνται γεωργικαί έρευναι και εφαρμογαί και θά σφυρηλατήται εντός αυτών ή αναγκαία επαφή μεταξύ των ιδρυμάτων αυτών και του γεωργικού κόσμου.

Τά σπουδαιότερα ιδρύματα είναι οί σταθμοί γεωργικών ερευνών, ιδρυθησομένων δέκα τοιούτων μέ δαπάνην ιδρύσεως 10 εκατομμυρίων και πέντε εκατομμυρίων διά την λειτουργίαν των. Τοιούτοι όμως σταθμοί δυστυχώς μέχρι σήμερον δέν ιδρύθησαν πλήν ενός εν Θεσσαλονίκη, καλλιτερεύσεως φυτών, μέ υπόστασθμον εν Λαρίσση. Οί σταθμοί ούτοι ερεύνης και εφαρμογής είναι απαραίτητοι. Έτερα γεωργικά ιδρύματα προβλεπόμενα είναι οί πρότυποι ή περαυματικοί αγροί. Τοιούτοι προβλέπονται τεσσαράκοντα, αλλά δυστυχώς ουδείς ιδρύθη, πλήν τινων φυτωρίων. Η ίδρυσις αυτών είναι αναγκαιοτάτη διά την δενδροκομίαν, μελισσοκομίαν και άλλους κλάδους της Γεωργίας.

Δι' αυτούς προβλέπεται δοπάνη 42.000.000 και λειτουργίας 5.000.000. Η διά τόν σκοπόν τούτον πρόβλεψις εν τώ προϋπολογισμώ υπό έποψιν πιστώσεων δέν είναι επαρκής και θά έδει αί πιστώσεις αύται νά αυξηθούν. Επίσης ενώ προβλέπεται διά της ορ,ανώσεως ίδρυσις γεωργικών σχολών, δυστυχώς δέν αναγράφεται κονδύλιον δι' αυτάς, και διά τούς ιδρυθησομένους σταθμούς έγγειων βελτιώσεων ή αναγραφομένη πίστωσις είναι ανεπαρκής. Αρκεί νά σημειωθή ότι εις μόνον σταθμός υπάρχει εν Πάτραις και ούτος είναι άστεγος. Όσον αφορά την φυτοπαθολογικήν οργάνωσιν δέν υπάρχει περί αυτής πρόβλεψις εν τώ προϋπολογισμώ, διότι συνεχωνεύθη μέ την Γενικήν Διεύθυνσιν. Άλλος κλάδος, εφ' ού πρέπει νά επιστήσωμεν την προσοχήν μας, είναι ό κτηνοτροφικός, διότι εν συγκρίσει μέ τούς γείτονάς μας είμεθα εν μειονεκτική θέσει. Κατά τούς γενομένους συγκριτικούς υπολογισμούς αναλογεί μία μονάς κτηνοτροφική κατά κάτοικον, ενώ ή αναλογία εις τούς γείτονάς μας είναι πολύ μεγαλυτέρα, όταν μάλιστα ληφθή υπ' όψιν ότι ημείς υστερούμεν ιδίως εις μεγάλα ζώα. Ένεκα της μειονεκτικής μας ταύτης θέσεως εν τή κτηνοτροφία ό εφοδιασμός μας εις κρέας γίνεται έξωθεν, και ή κατάστασις θά χειροτερεύση άν δέν λάβωμεν μέτρα.

Την ανάπτυξιν της κτηνοτροφίας παρεμπόδισεν ό αγροτικός νόμος και ό διαμελισμός των κτηνοτροφικών κτημάτων και συνεπώς επιβάλλεται άμεσος μέριμνα διά την ενίσχυσιν και ανάπτυξιν της κτηνοτροφίας, εκτός των τεσσάρων κτηνοτροφικών σταθμών πού προβλέπει ή οργάνωσις. Έτερον προϊόν όπερ δέον νά εφελκύση την προσοχήν μας είναι ό καπνός, όστις υφίσταται διπλούν ανταγωνισμόν, προερχόμενον και από άλλας καπνοπαραγωγικάς χώρας, αλλά και από την καπνοβιομηχανίαν, θέλουσαν ν' απορρίψη πολλά από τά κέρδη των καπνοπαραγωγών. Η κρίσις επί του καπνού έχει ώς γνωστόν άμεσον αντίκτυπον επί της εθνικής μας οικονομίας και επί του προϋπολογισμού, πλείστα δέ μέτρα είναι υπό την μελέτην της καπνικής επιτροπής. Υπό της Κυβερνήσεως ανεγνωρίσθη ή ελάττωσις της φορολογίας, ήτις είναι επιχθής, διότι φορολογεί και τό κεφάλαιον και τ' έξοδα και τά χρέη του γεωργού. Επίσης επιβεβλημένη είναι ή ίδρυσις γραφείων και πειραματικών κτημάτων, διά διδασκαλίας των καπνοπαραγωγών όσον αφορά την φύτευσιν, την συλλογήν και την συσκευασίαν του καπνού.

Σήμερον ἕκαστος γεωργὸς φυτεύει ὅπου θέλει καὶ ὅ,τι εἶδος θέλει, πειραματιζόμενος ὁ ἴδιος, ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰσάγονται εἰς τὸ ἐμπόριον κατώτεραι ποιότητες καὶ δυσφημεῖται ὁ καπνός μας. Ἠλλὰ τῶν μέτρων αὐτῶν ἡ καπνικὴ πολιτικὴ τῆς χώρας φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ νὰ φέρῃ εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν παραγωγὴν καὶ καταναλωσιν, καὶ τοῦτο θὰ γίνῃ διὰ τῶν Συνεταιρισμῶν, ὀργανωμένων καταλλήλως. Τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ 1915 ἐξεδηλώθη συστηματικῶς καὶ ἔλαβε τεραστίαν ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς διέψευσαν τὰς ἐλπίδας μας περὶ δυνατότητος τῶν Συνεταιρισμῶν νὰ λύσουν τὰ γεωργικὰ προβλήματα. Ἐκ τῶν 5.000 συνεταιρισμῶν οἱ 4.000. εἶναι πιστωτικοί, 210 εἶναι ἀγορᾶς, 289 εἶναι πωλήσεως καὶ μόνον 196 εἶναι παραγωγῆς. Ἀλλὰ τὸ δυσάρεστον εἶναι ὅτι ἡ ἐξέλιξις βαίνει μὲ ἐλάττωσιν τῶν Συνεταιρισμῶν παραγωγῆς κατελθόντων μόνον εἰς 4 0)ο. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἔλλειψιν συνεταιρικῆς συνειδήσεως, διότι δὲν ἔγινε διαφωτισμὸς τοῦ γεωργικοῦ κόσμου. Εἰς τοῦτο πταίει τὸ Κράτος, διότι ὅταν ὠργάνωσε τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐποπτείας τῶν Συνεταιρισμῶν ἐστρατολόγησεν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε τὰ ὄργανα αὐτῆς, τὰ ὁποῖα, μὴ συναισθανόμενα τὴν σοβαρότητα τῶν καθηκόντων των, ὄχι μόνον δὲν ἀνέπτυξαν συνεταιριστικὴν συνείδησιν παρὰ τῷ λαῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἁπλοῦν ἔλεγχον ἔκαμαν ἐλαττωματικόν. Ὁ ἀτελὴς ἔλεγχος ἔδωκεν ἀφορμήν, νὰ παρατηρηθοῦν σωρεῖαι ἀνωμαλιῶν εἰς τοὺς συνεταιρισμούς, αἵτινες ἐκλόνισαν τὴν πρὸς αὐτοὺς πίστιν τῶν ἀγροτῶν. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ἐπὶ τῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας. Ὡς πρὸς τὸ γεωργικὸν πρόγραμμα θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐνῷ ἡ ἐφαρμογή, ἡ οὐσιαστική, ὑστέρησεν ἐξ ἐλλείψεως μέσων, ἐν τούτοις ὅμως τὸ πρόγραμμα ἐφημόσθη πλήρως καὶ ἐντατικῶς, μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ μισθολόγια. Αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ ηὐξήθησαν κατὰ 8.000.000 καὶ ἐφ' ὅλων τῶν μὴ παραγωγικῶν κονδυλίων. Δι' ἐργάτας τὰ 3.500.000 ἔγιναν ἑπτά.

Σ. Βενιζέλος (Πρωθ.). Δὲν ηὔξησαν τὸ μισθολόγιον, ἐπῆραν περισσοτέρους ἐργάτας.

Α. Παπαθανάσης. Τῶν ἐκτάκτων ἐργατῶν ἀπὸ 8.500.000, ἔγεναν 13, καὶ νομίζω ὅτι, ὑπαρχούσης δυσκολίας εἰς τὸν ἔλεγχον, ἔπρεπε νὰ εἶναι περιωρισμένη ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων ἐργατῶν. Ἐπίσης ἐξαιρετικῶς ηὐξήθησαν τὰ ἔξοδα ἀμοιβῶν τῶν μελῶν τοῦ Γεωργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ ἐλπίζω ἤδη νὰ περιορισθοῦν, μετὰ τὸν περιορισμὸν τῶν μελῶν. Ἕτερον κεφάλαιον, ἄξιον ἐξετάσεως καὶ προσοχῆς εἶναι τὸ τῆς δασοπονίας, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὁποίας ὑπῆρξαμεν ἀσταθεῖς, διατυπωθέντων ἀπὸ τοῦ 1924 τεσσάρων σχεδίων. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ψηφισθῇ ὁ μέγας δασικὸς κῶδιξ ὑπέβαλον πρότασιν νόμου περὶ διαχωρισμοῦ τῶν κυρίως δασῶν ἀπὸ τὰς ἄλλας δασώδεις καὶ θαμνώδεις ἐκτάσεις, καὶ διὰ νὰ βοηθηθῇ ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία καὶ διὰ νὰ ἐντοπισθῇ ἡ μέριμνα τῶν δασικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τὰ πραγματικὰ δάση. Ἡ πρότασις αὕτη ἀντεκρούσθη παρὰ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅταν ἐπὶ τέλους υἱοθετήθη διετυπώθη κατὰ τρόπον μὴ ἐφαρμόσιμον, ὅπως καὶ ἡ ἄλλη πρότασις περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἰδιωτικῶν δασῶν. Ἐν τούτοις, ἐνῷ δασικῶς δὲν προήχθημεν, προήχθησαν ὅμως ὅλα τὰ δασικὰ ὄργανα καὶ δὴ ἀπὸ 45 δασονόμους προήχθησαν οἱ 40, ἀπὸ τοὺς 14 δασάρχας προήχθησαν οἱ 13 καὶ ἀπὸ τοὺς 170 δασοφύλακας προήχθησαν οἱ 165, ἀλλὰ καὶ οἱ παραλειφθέντες κατὰ προαγωγὴν ἐδικαιώθησαν ἀναδρομικῶς. Ἔστι ἐπῆλθεν αὔξησις 8.000.000, καὶ δαπανῶνται 40.000.000 διὰ τὴν δασικὴν ὑπηρεσίαν χωρὶς νὰ ἔχωμεν καμμίαν βελτίωσιν τῶν δασῶν. Παρετήρησα ταῦτα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ὄχι διὰ νὰ προκαλέσω τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως, διότι φρονῶ ὅτι ὑρίσταται ἀμείωτον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ὡρισμένων σημείων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ ἡ προσπάθεια ταύτης, πρὸς ἐταύξησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Μ. Μαντᾶς. Ὅταν πρὸς δεκαετίας ἐψηφίσθησαν οἱ ἀγροτικοὶ νόμοι, ἤλπισαν οἱ ἀγρόται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν των καὶ ὅτι θὰ ἀνέτελον ἐπὶ τέλους καὶ δι' αὐτοὺς ἡμέραι εὐημερίας. Παρῆλθεν ὅμως ἡ δεκαετία καὶ ἡ ἀποκατάστασις δὲν ἔχει γίνει. Διότι ὅπως ἔγεινε προκαλεῖ μόνον τὴν δυσφορίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν τῶν χωρικῶν. Παρ' ὅλα τὰ ἑκατομμύρια τὰ ὁποῖα ἐδαπάνησε τὸ Κράτος δι' ἐπικαίρους ὑπηρεσίας δὲν ἔχομεν ἀνάλογα ἀποτελέσματα. Ὅταν ἐψηφίζετο τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Συνάγματος εἶχα προτείνει νὰ περιορισθῇ ὁ χρόνος διὰ τὴν ἀποκατάστασιν διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἐνωρίτερον τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν.

Α. Θεολογίτης. Μοῦ φαίνεται ὅτι σεῖς καὶ τὸ κόμμα σας δὲν ἐψηφίσατε τὸ ἄρθρον 119 τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖσθε.

Α. Μαντᾶς. Ἡμεῖς ὑπεστηρίξαμεν νὰ συντμηθῇ ὁ χρόνος τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ σεῖς δὲν τὸ ἐδέχθητε. Ὁπωσδήποτε μέχρι σήμερον ἔχουν ἀπαλλοτριωθῇ 1595 ἀγροκτήματα καὶ ἔχουν συσταθῇ 1580 συνεταιρισμοὶ ἀποκαταστάσεως, οἱ ὁποῖοι πρῶτον σκοπὸν ἔχουν νὰ λεηλατοῦν τὰ χρήματα τῶν ἀκτημόνων. Ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναδιφήσῃ ἡ ὑπηρεσία τὰ ἔξοδα τῶν συναιτερισμῶν θὰ ἔβλεπεν ἑκατομμύρια δαπανηθέντα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον ἤδη πληρωθῇ τὰ κτήματα. Ἀλλ' ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδικαιολόγητον τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, τὸ ὁποῖον ἐπὶ 15ετίαν διοικεῖ τὸν τόπον, εἶναι ὅτι ἐκ τῶν 1500 κτημάτων ποὺ ἀπηλλοτριώθησαν ἐδικάσθησαν μόνον 511. Ἐκ τούτων δὲ ὁριστικῶς διενεμήθησαν μόνον 81. Εἶναι τοῦτο ἀγροτικὴ πολιτικὴ ἡ παράδοσις τῶν ἀγροτῶν εἰς χεῖρας ἐκμεταλλευτῶν; Δὲν θέλω νὰ φέρω στοιχεῖα διὰ νὰ ἴδητε τὶ χρήματα ἔχουν διατεθῇ παρὰ τῶν διαφόρων συνεταιρισμῶν εἰς τοὺς προστάτας τῶν ἀγροτῶν. Ὑπάρχουν συνεταιρισμοί, οἵτινες ἔχουν συμβληθῇ μετὰ διαφόρων προσώπων διὰ νὰ καταρθώσουν νὰ δικασθῇ τὸ κτῆμα καὶ δίδουν 5 ἢ καὶ 10 ο)ο. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔλαβε καμμίαν πρόνοιαν διὰ τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῶν συνεταιρισμῶν, εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὁποίων ὑπάρχουν κονδύλια 70 καὶ 80.000 δραχμῶν ἐτησίως δι ἔξοδα ξενίας. Ὑπάρχουν 60 χιλιάδες κληροῦχοι, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν ἂν θὰ εἶναι ἰδικός των ὁ κλῆρος, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἐποικιστικὴ ὑπηρεσία καὶ τὸ ταμεῖον ἐποικισμοῦ διαθέτουν σωρείαν κονδυλίων διὰ προσωπικόν. Τὰ διάφορα γραφεῖα, ὡς λειτουργοῦν σήμερον, εἶναι γραφεῖα διεκπεραιώσεως τῶν ἀναφορῶν τῶν ἀγροτῶν, πρὸς διευθέτησιν διαφόρων ὑποθέσεων τῶν κτημάτων των. Διὰ νὰ μὴ γνωρίζῃ ὁ χωρικὸς ὅτι εἶναι ἰδικός του ὁ κλῆρος ἔχομεν ἐλαττωματικὴν καλλιέργειαν καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζομεν ὅτι ἐπιβάλλεται ταχυτάτη ἡ διανομὴ τῶν κλήρων, οἱ δὲ συνεταιρισμοὶ νὰ παύσουν νὰ εἶναι πηγὴ καταχρήσεως. Καὶ ἀντὶ νὰ μᾶς φέρῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς νομοσχέδιον καταστάλτικὸν τῶν καταχρήσεων μᾶς φέρει σχέδια συστάσεως καὶ ἄλλων συνεταιρισμῶν, ὑδραυλικῶν ἔργων, διὰ νὰ αὐξήσουν αἱ καταχρήσεις. Ἐάν, τὰ δαπανηθέντα μέχρι σήμερον χρήματα δι ἐποικιστικοὺς καὶ γεωργικοὺς ὑπαλλήλους διετίθεντο διὰ τὴν διανομὴν τῶν κτημάτων θὰ ἦτο πολὺ καλυτέρα ἡ κατάστασις τῶν ἀγροτῶν. Ἐπίσης συμφερώτερον θὰ ἦτο ἂν ἐβοηθεῖτο ἡ ἐκουσία ἀποκατάστασις διὰ συνεννοήσεων μεταξὺ ἀγροτῶν καὶ ἰδιοκτητῶν.

Α. Χρηστομᾶνος. Αὐτὸ ἴσα ἴσα ἀπηγορεύθη.

Μ. Μαντᾶς. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὅπου ἔγινε ἐκουσία ἀποκατάστασις οἱ ἀγρόται ηὐδοκίμησαν, ἐνῷ εἰς τὰς ἀναγκαστικὰς ἀπαλλοτριώσεις βλέπομεν διαρκῶς νὰ ἐναλλάσσουν οἱ κληροῦχοι καὶ νὰ ἐκδίδωνται διαρκῶς διαταγαὶ ἀντιφατικαί. Μήπως, καὶ ὁ ἐμφυτευτικὸς

νόμος δὲν ἦγαγε μόνον εἰς δίκας μεταξὺ ἐμφυτευτῶν καὶ ψιλῶν κυρίων; Ἕνα ἄρθρον ἤρκει δι' οὗ θὰ διενέμοντο τὴν γῆν κατὰ τὸ 1)4 ὁ ψιλὸς κύριος καὶ κατὰ τὰ 3)4 ὁ ἐμφυτευτὴς καὶ θὰ ἐτελείωνε τὸ ζήτημα. Τώρα ὅπως ἔγιναν οἱ περισσότεροι ἐμφυτευταὶ θὰ γίνουν καὶ πάλιν ἀκτήμονες. Δι' ὅλα αὐτὰ δυσφοροῦν καὶ διαμαρτύρονται οἱ ἀγρόται ἀφοῦ οὔτε καλύβην δὲν δύνανται νὰ στήσουν ἐπὶ τοῦ κλήρου των, καὶ νὰ μὴ ἐκπλήττεσθε, κύριε Ὑπουργὲ τῆς Γεωργίας, ἂν στρέφονται εἰς ἄλλας κατευθύνσεις καὶ ἀναγκάζεσθε οὕτω νὰ φέρετε νόμους ἀπαγορεύοντας τὴν ἀνάμιξιν τῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὴν πολιτικήν. Ἀντὶ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν ὠφείλατε νὰ φέρετε μέτρα διὰ τὴν ταχεῖαν διανομὴν τῶν κτημάτων καὶ τὴν ταχίστην διανομὴν τῶν κλήρων. Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς Διευθύνσεως Δασῶν, ταῦτα ἔπρεπε νὰ περιορισθοῦν καὶ νὰ παύσῃ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν διακατεχομένων δασῶν. Ἠλπίζαμεν ὅτι ψηφιζομένου τοῦ δασικοῦ κώδικος θὰ ἀνεκουφίζοντο οἱ ἀγρόται, ἀλλ' αἱ δασικαὶ ὑπηρεσίαι παρηρμήνευσαν τὸν νόμον καὶ ἐφυλάκισαν πτωχοὺς ἀγρότας, οἱ ὁποῖοι ἐξῆλθον τῶν φυλακῶν τῇ ἀξιεπαίνῳ προθυμίᾳ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ν. Ξηρός. Ἂν ἦτο ἀσυδοσία θὰ ὑπῆρχε δάσος;

Μ. Μαντᾶς. Ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ξύλευσιν καὶ ὅμως τὴν ἀπαγορεύει ἡ δασικὴ ὑπηρεσία.

Δ. Κουτσοπέταλος. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιφέρειαι ποῦ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως .

Μ. Μαντᾶς. Εἰς τὰ πρότυπα μάλιστα, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν κανὲν τοιοῦτο δάσος δὲν ὑπάρχει. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὑπεσχέθη ταχεῖαν ἀγροτικὴν ἀποκατάστασιν καὶ διανομὴν κλήρων, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔγινε. Τί τὴν θέλετε τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, ἀφοῦ ὁ ἀγρότης δὲν γνωρίζει ἂν τὸ κτῆμα εἶναι ἰδικόν του; Θὰ λάβῃ τὸ δάνειον καὶ θὰ τὸ διαθέσῃ ἀλλαχοῦ. Ἔχομεν καὶ ἓν ἄλλο κονδύλιον εἰς τὴν ἐποικιστικὴν ὑπηρεσίαν δηλ. 7 1)2 ἑκατομ. δραχμῶν δι' ἐφόδια καὶ ἡ κατάχρησις ἡ ὁποία γίνεται εἰς τὸ κονδύλιον αὐτὸ πρέπει νὰ ἐρεθισθῇ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων. Τὰ ποσὰ ταῦτα ἐξατμίζονται παρὰ τῶν ἀγροτῶν, διότι ἀγοράζουν τὰ ἐφόδια καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὰ πωλοῦν. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ διδόμενος πρὸς καλλιέργειαν σπόρος πωλεῖται.

Ν. Ξηρός. Αὐτὸ εἶναι εἰς βάρος τῶν γεωργῶν.

Μ. Μαντᾶς. Δὲν θὰ ἐπώλουν τὸν σπόρον ἂν ἐγνώριζον ὅτι τὸ χωράφι εἶναι ἰδικόν των.

Ν. Ξηρός. Τόσον ἐλλείπει ἡ γεωργικὴ συνείδησις ἀπ' αὐτούς.

Μ. Μαντᾶς. Πῶς νὰ σχηματισθῇ γεωργικὴ συνείδησις, ἀφοῦ ὅλα τὰ γεωργικὰ γραφεῖα εἶναι γραφειοκρατικὰ καὶ ὅταν ἐξέρχωνται οἱ γεωπόνοι, ἐξέρχονται μόνον διὰ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα. Συνεπῶς παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ φέρῃ τὸ ταχύτερον τροποποιήσεις τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου τοιαύτας, ὥστε νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς ἀγρότας τὴν ἐκδίκασιν τῶν κτημάτων καὶ τὴν διανομὴν τῶν κλήρων, διότι ἄνευ αὐτῶν δὲν δύνασθε νὰ λέγετε ὅτι ἔχετε ἀγροτικὴν πολιτικήν. Ἐπίσης εἶναι προσῆκον νὰ τροποποιηθῇ ὁ νόμος περὶ συνεταιρισμῶν, διὰ τῆς καθιερώσεως ἐν ἀνάγκῃ ἄλλου συστήματος, διότι ὅπως εἶναι σήμερον εἶναι πηγὴ καταχρήσεων.

Π. Εὐριπαῖος. Ὑπεβλήθη νομοσχέδιον.

Μ. Μαντᾶς. Ἐγὼ εἶμαι ἀντίθετος αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου διότι δὲν θὰ βελτιώσῃ τὴν συνεταιρικὴν τάξιν, γίνεται δὲ αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον διότι οἱ συνεταιρισμοὶ δὲν ἀποκλίνουν πρὸς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων. Καταλήγων λέγει, ὅτι ἀφοῦ ὑπάρχουν 1500 ἀπαλλοτριωμένα ἀγροκτήματα καὶ ἐξ αὐτῶν διενεμήθησαν μόνον 81 δὲν ἠμπορεῖ τὸ Κράτος νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι ἀκολουθεῖ ἀγροτικὴν πολιτικὴν καὶ θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, τὸ ὁποῖον διευθύνει τὸν τόπον ἐπὶ 15ετίαν καὶ εἶναι ὑπεύθυνον, νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι ὑπάρχει δυσφορία εἰς τοὺς ἀγρότας τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησεν ἡ ἀκηδία τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω σχέδιον νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς». Ἡ ἐπ' αὐτοῦ εἰσήγησις θὰ εἶναι βραχυτάτη, διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς καινοτομῶν ἀφοῦ εἰς πλεῖστα μέρη εἶναι ἐπανάληψις τῶν δύο νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθησαν τὸ μὲν κατὰ τὸ 1928 ἐπὶ τῆς Ὑπουργείας τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου, τὸ δὲ κατὰ τὸ 1929 ἐπὶ τῆς Ὑπουργείας τοῦ κ. Ἀργυροπούλου. Μόνον ἐπὶ δύο σημείων θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, διότι ἀποτελοῦν μεταρρύθμισιν τοῦ κοατοῦντος συστήματος. Τὸ πρῶτον σημεῖον εἶναι ἡ ὑπαγωγὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, καὶ ἡ κατανομὴ τῶν διαιοδοσιῶν τῶν δύο Ὑπουργείων. Ἡ διατήρησις τοῦ στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος ἐκρίθη ὡς ἐπιβάλλουσα τὴν διατήρησιν τῆς μερικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ σώματος ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλὰ ἡ εἰδικὴ ἀποστολὴ τῆς Χωροφυλακῆς ὡς ὀργάνου πρὸς τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως ἐπιβάλλει τὴν πλήρη ὑπαγωγὴν ὡς πρὸς τοὺς σκοποὺς τούτους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Καίτοι ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι ὀρθοτέρα θὰ ἦτο ἡ πλήρης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπαγωγὴ τῆς Χωροφυλακῆς ἐν τούτοις ἐνέμεινα καὶ μὲ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν διπλῆν δικαιοδοσίαν τῶν δύο Ὑπουργείων.

Πάντως ὡς πρὸς τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν πρέπει αὐτὴ νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅστις ἐνῷ ἐλέγχεται καθ' ἑκάστην διὰ παραλείψεις τῶν ὀργάνων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συγκεντρώνῃ τὰ παράπονα καὶ νὰ ἐξακριβώνῃ αὐτὰ καὶ νὰ τὰ παραπέμπῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Οὕτω ἐνῷ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι ὑπεύθυνος δὲν ἔχει πραγματικὸν δικαίωμα ἐλέγχου. Τὸ ἄτοπον αὐτὸ διορθώνεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, παρεχομένης εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας, ἐξαιρέσει τῆς παραπομπῆς εἰς πειθαρχικὰ συμβούλια, ἥτις παραμένει εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν συμφώνως μὲ τὸν νόμον περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς προαγωγὰς καὶ ἀμοιβὰς περιελήφθη διάταξις καθ' ἣν τὰ περὶ αὐτῶν διατάγματα προκαλοῦνται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Ὑπουργῶν. Κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε κρατοῦν σύστημα οἱ προβιβασμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προτάσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν ἀντιστρατήγων, τὸ ὁποῖον, ξένον ἐντελῶς πρὸς τὴν χωροφυλακήν, οὐδὲν πράττει εἰμὴ νὰ ἀποδέχεται, ὡς ὑποβάλλονται, τὰς προτάσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς. Τοιουτοτρόπως πᾶσα εὐθύνη τῶν προβιβασμῶν τούτων πραγματικῶς μετατίθεται εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀξιωματικοί, ἡ δρᾶσις τῶν ὁποίων ἐκρίθη ἀξία παντὸς ἐπαίνου ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, στεροῦνται τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἀλλοιδέ, ὑποπεσόντες εἰς ὡρισμένα παραπτώματα, προάγονται, διότι τὰ παραπτώματα ταῦτα δὲν ἔτυχε νὰ περιέλθουν εἰς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου χωρὶς τὸ σῶμα νὰ ἀποβάλῃ τὸν στρατιωτικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα παρέχονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν πάντα τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ καταστῇ κύριος τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸν εὐθυνῶν. Ἵνα τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν μετὰ τόσης εὐκολίας γενομένην μετακίνησιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς συνιστᾶται συμβουλίων μεταθέσεων μετὰ σύμφωνον καὶ μόνον γνώμην τοῦ ὁποίου θὰ ἐνεργοῦνται αὗται. Τοῦ συμβουλίου τούτου μετέχουν καὶ ἀνώτατοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ εἷς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι μονόπλευρος ἡ κρίσις τοῦ συμβουλίου. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι δυνατὸν λόγοι ἀμέσου ἀνάγκης νὰ ἐπιβάλλουν τὴν μετάθεσιν

ἀξιωματικοῦ τινος ἐλήφθη πρόνοια ὅπως δι ἐκτάτους λόγους προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετακίνησις ἀξιωματικοῦ, ἀλλ' ἡ μετακίνησις αὕτη τίθεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου τῶν μεταθέσεων τὸ ὁποῖον ἐντὸς 3 μηνῶν συνερχόμενον ἢ ἐγκρίνει ἢ ἀπορρίπτει τὴν μετάθεσιν. Ριζικὴ μεταρρύθμισις ἐπέρχεται ἐπίσης εἰς τὸ οἰκονομικὸν μέρος τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τῆς συμπτύξεως τῶν διαχειριστικῶν ὑπηρεσιῶν, ἥτις ἐπιφέρει ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν καὶ ἡ ὁποία θέλει τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν βαθμιαίως διὰ διαταγμάτων. Αἱ ἐπερχόμεναι οἰκονομίαι εἶναι σημαντικαὶ καὶ γίνονται οὐχὶ ἐπὶ ζημίᾳ ἀλλ' ἐπὶ ὠφελείᾳ τῆς χωροφυλακῆς. Ἐπιζητεῖται ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, ὁ ὁποῖος ὑπερβαίνει τὰς ἀνάγκας τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. Διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλει τονωθῇ ἡ χωροφυλακὴ εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν της.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** λέγει ὅτι ἐπ' ὀλίγον μόνον θέλει ἀπασχολήσει τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὁ ὁποῖος προπολεμικῶς ἀπετέλει τὸν γνώμονα ὅλων τῶν προσπαθειῶν τῶν Κυβερνήσεων. Ἡ λειτουργία καὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὀφείλεται εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, τὸ ὁποῖον πραγματικῶς περιέβαλε μετὰ μεγάλης στοργῆς αὐτήν. Ἐν ἀρχῇ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς ἀριστεῖς τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ὅμως μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπεχώρησαν τραπέντες πρὸς ἄλλα ἐπαγγέλματα. Τοιουτοτρόπως τὸ ὑπηρεσιακὸν ὑλικὸν ἐπτώχυνε καθ' ἣν στιγμὴν τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἔχει ἀνάγκην ἱκανωτάτων ὑπαλλήλων ἵνα δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας κατευθύνσεις εἰς τὰ πολυπλοκώτατα ζητήματα τὰ ὁποῖα διαχειρίζεται. Διεκτραγωγεῖ ἀκολούθως τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἥτις ἐξηπλώθη ὡς βαρυτάτη ἐπιδημία καὶ ἥτις εἶναι ὁ μοιραῖος ἐπίλογος τοῦ μεγάλου πολέμου, ὅστις διέσεισε τὰ θεμέλια τῶν κοινωνιῶν. Τονίζει ὅτι εἰς τὰς νέας χώρας ἡ κρίσις εἶναι ἄνευ προηγουμένου. Κακίζει δὲ τὴν Κυβέρνησιν διότι οὔτε πίστιν κτηματικὴν παρέχει, ἥτις θα ἀνεκούφιζε μεγάλως, οὔτε καὶ εἰς τὴν διανομὴν τῶν ὁμολογιῶν τῶν πολεμοπαθῶν προβαίνει εἰς τόσον κρισίμους οἰκονομικὰς συνθήκας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὀφείλω νὰ κάμω μίαν παρατήρησιν. Καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἠκούσθησαν παράπονα ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὁμολογίας τῶν ἀνταλλαξίμων. Δὲν ἠθέλησα νὰ εἴπω ὅτι δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῆς ἰδικῆς μου ἡ διανομὴ τῶν ὁμολογιῶν, διότι ὅπως γ ωρίζετε, ὅλη ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας. Ἀπηυθύνθην τότε διὰ νὰ ἐπισπευσθῇ τὸ ζήτημα καὶ μοῦ ἀπήντησαν ὅτι δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητός μου, διὰ τοῦτο δὲ δὲν ἠθέλησα νὰ ἐπέμβω ἄλλην φορὰν πρὸς ἐπίσπευσιν. Τὸ ζήτημα τῶν ὁμολογιῶν αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, κακῶς ἄρα φαντάζονται τινὲς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει ἀντίρρησιν εἰς τὴν διανομήν. Δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐπισπεύδει τὴν διανομήν, ἀλλὰ θέλω νὰ κανονίσω τὴν θέσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἑξῆς :

Εὐθὺς ὡς ἀποσταλοῦν αἱ ἀποφάσεις περὶ πληρωμῆς ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ἐδρεύουσαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ διευθυνομένην ἀπὸ αὐτὸ θὰ ἀρχίσῃ ἡ διανομὴ διότι ἡμεῖς ἔχομεν προπαρασκευασθῇ πρὸς τοῦτο.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** συνεχίζων, ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Τουρισμοῦ καὶ εὑρίσκει τελείως ἀνεπαρκεῖς τὰς πιστώσεις διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κλάδου αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἀποβῇ πηγὴ πλούτου σημαντικοῦ. Ὁμιλῶν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐργατικῶν νόμων λέγει ὅτι ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι αἱ βιωτικαὶ συνθῆκαι τοῦ ἐργαζομένου κόσμου καθὼς καὶ αἱ συνθῆκαι ὑγιεινῆς αὐτοῦ, εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως φρικταί. Ἀναγινώσκει ἀποσπάσματα ἐκθέσεων ἐπιθεωρητῶν ἐργασίας αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν τὴν κατάστασιν ὀλιβερωτάτην διὰ τὸν ἐργαζόμενον κόσμον. Λέγει ὅτι εὔκολον εἶναι νὰ ψηφίζωμεν ἰδιώνυμα καὶ νὰ ἐπιδεικνύωμεν διαρκῶς τὴν πυγμὴν διὰ νὰ καταγάγωμεν εὐκόλους νίκας κατὰ τῶν πενήτων. Ἂς ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἔχομεν στοιχειώδη ὑποχρέωσιν νὰ μὴ καταπολεμῶμεν μὲ τὸν ὑποκόπανον καὶ τὴν φυλακὴν τὴν πεῖναν, διότι ἐὰν σήμερον τὰ κοινωνικὰ παράπονα θραύωνται πρὸ τῆς ἀκλονήτου δυνάμεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν φιλελευθέρων, εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ εἶναι ἀκίνδυνος ὁ πόλεμος αὐτός. Ὀφείλομεν μεθοδικῶς νὰ ὑποχωρῶμεν πρὸ τῆς δύψης περὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης τῶν ἀγωνιζομένων σήμερον διὰ τὸν ἄρτον των, ἵνα μὴ ἡ διαταραχὴ ἀποβῇ ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῶν κοινωνικῶν μας προβλημάτων.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι εἰς προηγουμένην συζήτησιν γενομένου λόγου περὶ τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας ἀνέφερε ὅτι ἡ ψαλὶς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέπεσε σκληρὰ καὶ δὲν ἀφῆκε παρὰ ἐλάχιστα ποσὰ διὰ τὴν ὁδοποιΐαν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν ὅτι ταῦτα εἶναι ἀνακριβῆ. Διὰ τοῦτο θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε δι' ὀλίγων νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὰ περὶ ὁδοποιΐας ζητήματα ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου 3404, ὅστις εἶναι μεταγενέστερος τῆς συμβάσεως Μακρῆ. Ὁ νόμος οὗτος προέβλεψε περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐκτελεσθῶσι τὰ ἔργα ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα δὲν προνοεῖ ἡ σύμβασις Μακρῆ. Συνεστήθη δὲ δι' αὐτοῦ ταμεῖον τὸ ὁποῖον ἐπροικοδοτήθη μὲ τὰ εἰσοδήματα τοῦ φόρου ἐκ τῆς βενζίνης, δι' ἀρωγῆς τινὸς τοῦ Δημοσίου καὶ ἄλλων τινῶν φορολογιῶν. Ἐκτὸς αὐτοῦ προεβλέπετο καὶ σύστασις ἐπαρχιακῶν ταμείων ὡς πόροι τῶν ὁποίων προωρίσθησαν τὰ προϊόντα προσθέτων φορολογιῶν ἐπὶ τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων. Ἂς ἴδωμεν τώρα κατὰ πόσον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν λαμβάνεται πρόνοια. Δι' ὁδοστρωτῆρα ἀναγράφεται πίστωσις 12 ἑκατομμ. ἀντὶ τῶν ζητηθέντων καὶ ἀναγκαιούντων 20 ἑκατομμ. Διὰ συντήρησιν ἐθνικῶν ὁδῶν ἀναγράφεται 70 ἑκατομμ. ἀντὶ τῶν ζητηθέντων 120 ἑκατομμ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουν ὁδοὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ἀνάγκην γενικῆς ἀνακαινίσεως καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦσι δαπάνην 250 ἑκατομμ. ἔναντι αὐτῶν ἐγγράφονται μόνον 70 ἑκατομμ. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων τὰ 35 ὀφείλονται εἰς ἐργολάβους διὰ συντελεσθέντα ἤδη ἔργα. Ἐπομένως διὰ τὴν συντήρησιν 5,000 χιλιομέτρων, εἰς ὅσα περίπου ἀνέρχονται αἱ περὶ ὧν πρόκειται ὁδοί, δὲν ἀπομένουν παρὰ 35 μόνον ἑκατομμ. Τί θὰ γίνῃ; Ὅ,τι ἔγινε καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, θὰ εὐνοηθοῦν αἱ περιφέρειαι αἱ ὁποῖαι εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔχουν ἀντιπροσώπους παρακολουθημένους εἰς τὰ πρῶτα ἑδώλια. Ἀλλαχοῦ εἰς τὰς περιφερείας ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον τὴν εὐτυχίαν αὐτήν. Αὐτὴ εἶναι ἡ γραμμὴ ἡ ὁποία ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν ἠκολουθήθη. Διὰ τὴν κατασκευὴν ἐθνικῶν ὁδῶν μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν σύμβασιν Μακρῆ ἀναγράφονται 5 ἑκατομ. ἐνῷ ἡ ἀποτιμωμένη δι' αὐτὰς δαπάνη ὑπερβαίνει τὰ 400 ἑκατομμ. Θὰ μείνουν δηλαδὴ ὅλαι ἀνεκτέλεστοι. Διὰ τὴν κατασκευὴν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν τεχνικῶν ἔργων ἀναγράφονται 15,000,000 ἔναντι 30 ζητηθέντων. Ἐὰν τὰ 30 αὐτὰ ἑκατομμ. καὶ μόνον ἐδίδοντο εἰς τὰς κοινότητας θὰ ἀνεπτύσσετο εἰς αὐτὰς τοιοῦτος ὀργασμὸς ὥστε ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας δὲν θὰ ὑπῆρχε χωρίον τὸ ὁποῖον νὰ μὴ συνδέεται μὲ τὰ γειτονικά του τοιαῦτα δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ.

Διὰ συνέχισιν μετασκευῆς τῶν ὁδῶν κλπ. ἀναγράφονται 15,000,000 ἔναντι ἀναγκαιούντων 404. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὀφείλονται ἤδη 146 ἑκατομμ. δι' ἐκτελεσθείσας ἤδη ἐργασίας, ἑπομένως ὄχι μόνον δὲν θὰ γίνῃ κανὲν ἔργον, ἀλλὰ καὶ θὰ μείνῃ τὸ κράτος ὀφειλέτης 90 ἑκατομμυρίων.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἐὰν ἐξετελέσθησαν ἔργα ἐντὸς τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων, αὐτὰ ἐπληρώθησαν μέχρι κεραίας. Ἡ Κυβέρνησις ἠμπορεῖ νὰ εἶναι φειδωλός, ἀλλὰ εἶναι καὶ καλόπιστος.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** συνεχίζων λέγει ὅτι καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐμμέσου καὶ ἀμέσου φορολογίας προελθόντα 105 ἑκατομ. ἐνῷ εἰσπράττονται διὰ τὴν ὁδοποιΐαν δὲν ἀπεδόθησαν εἰς αὐτήν, ἀλλὰ εἰσῆλθον εἰς τὸν Γενικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω περισσότερον. Ἀφίνω τὴν Βουλὴν νὰ κρίνῃ. Ἀπὸ τοῦ 1928 τὸ ἔσοδον τοῦτο εἰσπράττεται ἀνελλιπῶς μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ διατίθεται ὑπὲρ τῆς ὁδοποιΐας καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν διατίθεται οὔτε λεπτὸν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐπίσης ἐκ τῶν 350.000.000 τὰ ὁποῖα εἰσπράττονται ἐκ τοῦ φόρου τῆς βενζίνης χάριν τῆς ὁδοποιΐας δὲν ἐδόθη δι' αὐτὴν οὐδὲ κἂν τὸ τρίτον. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔδωσε διὰ τὴν ὁδοποιΐαν 540 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τὰ 400 ἑκατομμ. ἀπὸ αὐτὰ ἐδόσατε εἰς τὴν Ἑτοιρείαν Μακρῆ μολονότι αὕτη εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξεύρῃ δάνειον.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀναγράφεται ἀποθεματικὸν 450.000.000, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι νὰ συντηρῇ τὰς ἐξαντλουμένας πιστώσεις. Ἑπομένως οὐδὲν ἐμποδίζει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ νὰ δοθοῦν περισσότερα.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι ἐξ ὅσων ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε σημασίαν ἔχει ὅτι ἀπομένει ἡ ὑπόθεσις, ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ εἶναι γενναιότερος.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὑποσχέσεως ταύτης ἐγγυᾶται ὁ προηγούμενος προϋπολογισμός.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι ὁ μηχανισμὸς τοῦ προϋπ λογισμοῦ εἶναι τοιοῦτος. Ἀφίνομεν ἓν ποσὸν τεράστιον 450 ἑκατομμ. ὡς ἀποθεματικὸν διὰ νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ φθάσωμεν ποτὲ εἰς ἔλλειμμα.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως μᾶς ἐπαναφέρουν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐλπίδων. Τονίζει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σταματήσῃ ἡ ἐκτέλεσις ὁδῶν τῶν ὁποίων ἡ ἔναρξις ἔχει γίνει ἀπὸ 40ετίας καὶ παρ' αὐτὰς νὰ κατασκευάζωνται νέαι τοιαῦται περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν σύμβασιν Μακρῆ καὶ τῶν ὁποίων ἡ χρησιμότης εἶναι μικροτέρα. Φρονεῖ ὅτι μέρος τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα διετέθησαν διὰ τὰς εἰς τὴν σύμβασιν Μακρῆ περιλαμβανομένας ὁδοὺς ἔπρεπε νὰ διατεθοῦν καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἢ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἡμιτελῶν ὁδῶν. Ἀναφέρει ἀκολούθως ὅτι διὰ μίαν ἡμιτελῆ ὁδὸν ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὴν περιφέρειάν του καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε ἀπέναντι τῶν ἐκλογέων του ρητὴν ὑποχρέωσιν, εἰργάσθη ἐπὶ μακρὸν ὁ ἴδιος προσωπικῶς, συνετάχθη ἡ μελέτη, κατηρτίσθησαν τὰ σχεδιαγράμματα καὶ τὸ ἔργον κινδυνεύει νὰ ματαιωθῇ, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δίδει τὴν πίστωσιν, καὶ εἶναι ὁδὸς ἀπὸ 40ετίας ἐν ἐκτελέσει διὰ τὴν ὁποίαν ἔχουσι καταναλωθῇ δεκάδες ἑκατομμυρίων χουσῶν δραχμῶν. Πρέπει νὰ κατανοηθῇ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταναλίσκωνται ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων διὰ νέας ὁδοὺς ὅταν μένουν ἡμιτελεῖς αἱ παλαιαί. Δὲν δύναται τὸ Κράτος νὰ μεττέρχεται πολιτικὴν ἐλιγμῶν. Ἐφόσον ἔχει νόμους ὀφείλει νὰ τοὺς ἐφαρμόζῃ. Δὲν δύναται νὰ θυσιασθῇ ἡ εἰλικρίνεια ἀπέναντι οἱασδήποτε σκοπιμότητος. Ἡ ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ τὸν φόρον τῆς βενζίνης ἢ νὰ καταργήσῃ τὸν νόμον. Ἡ ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιβληθείσης φορολογίας ἔσοδον χάριν τῆς ὁδοποιΐας ἢ νὰ παύσῃ νὰ τὸ εἰσπράττῃ. Διότι πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀπὸ τὸν Θεσμὸν τῶν ἐπαρχιακῶν Ταμείων δὲν θὰ ἀπομείνῃ παρὰ ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀδρῶς πληρωνομένων μελῶν τοῦ 15μελοῦς Συμβουλίου.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), διακόπτων παρέχει σχετικὰς ἐξηγήσεις.

Κ. Βουδούρης. Ἐγὼ πάντως ὑποστηρίζω ὅτι τὸ ἔσοδον τὸ προβλεπόμενον διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Ταμείων τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας ἐξ ἐμμέσων καὶ ἀμμέσων φόρων ὑπερβαίνει τὰ 100 ἑκατομμύρια. Καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ἢ νὰ ἀποδώσῃ τοὺς τοιούτους φόρους εἰς τοὺς σκοποὺς ὑπὲρ ὧν ἐπεβλήθησαν, ἢ νὰ καταργήσῃ αὐτούς. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ποῖα ἔργα θὰ γίνουν. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βλέπωμεν ἄλλους εὐτυχοῦντας καὶ ἄλλους μὴ κρινομένους ἀξίους οὐδὲ ψιχίων ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Ἠῶς θέλετε εἰς τὸν συμπολίτην μου ὁ ὁποῖος θὰ βλέπῃ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ κατασκευαζομένας πολυτελεῖς καὶ ἀτελειώτους ὁδοὺς ἀλλὰ δὲν ἀξιοῦται νὰ ἴδῃ κατασκευαζόμενον τὸν δρόμον του τοῦ ὁποίου ἡ ἔναρξις ἤρχισε πρὸ 40 ἐτῶν, πῶς θέλετε, λέγω, νὰ ἐξηγήσω ὅτι πρόκειται περὶ ἐθνικῶν ὁδῶν; Δὲν θὰ μὲ ἐννοήσῃ. Ἀλλ' οὔτε εἶναι καὶ δυνατὸν νὰ μὲ ἐννοήσῃ.

Πρὸ καιροῦ ἐψηφίσαμεν νομοθετ. διάταγμα περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν μηχανικῶν τῶν δημοσίων ἔργων πρὸς πρόληψιν διαρροῆς τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι παρέχουν μεγαλυτέρας ἀπολαυάς. Ἠλπίσαμεν τότε ὅτι διὰ τοῦ μέτρου αὐτοῦ θὰ ἐτονώνετο τὰ ἐπαρχιακὰ γραφεῖα. Ἀτυχῶς ὅμως αἱ ἐλπίδες μας αὐταὶ διεψεύσθησαν. Καὶ παριστάμεθα πρὸ τοῦ θεάματος τὰ μὲν 9/10 τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ἔργων νὰ ἔχουν συγκεντρωθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας.....

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Οὐδὲ εἷς.

Κ. Βουδούρης. ..... τὸ δὲ ὑπόλοιπον 1/10 νὰ ἔχῃ κατανεμηθῇ εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ γραφεῖα κατὰ τρόπον τελείως ἄνισον. Τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπαρχιακοῦ μηχανικοῦ Τριφυλλίας ἔχει ὡς ἅπαντες ἕνα βαθμὸν τοπογράφον, ἐνῷ εἶναι ἐπιφορτισμένον μὲ τρεῖς ὁλοκλήρους ἐπαρχίας. Καὶ τὸ γραφεῖον αὐτὸ δὲν ἐτονώθη ἐνῷ ὑπάρχουν περιφέρειαι μὲ τὴν ἰδίαν ἀνάγκην μικροτέραν ἐκτασιν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν προσωπικὸν πολὺ μεγαλύτερον. Ἐὰν ζητήσω, καὶ θὰ ζητήσω τοὺς πίνακας τῆς κατανομῆς αὐτῆς τοῦ προσωπικοῦ θὰ ἰδῆτε ὅτι ὑπάρχουν περιφέρειαι προνομιοῦχοι.

Εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ἐγκρίνωμεν τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν εἰσηγηθῇ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὁδοποιΐας ἐν Ἑλλάδι. Ἔχομεν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτοῦμεν ὅπως παύσῃ συνεχιζομένη ἡ διάκρισις τῶν περιφερειῶν εἰς προνομιούχους καὶ μὴ προνομιούχους.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Καβάλλας ἔκαμε παρατηρήσεις τινὰς σχετικὰς μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας. Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας εἶμαι ὑπ χρεωμένος νὰ ἀπαντήσω. Εἶπεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐπτώχυνεν ὑπὸ ἔποψιν προσωπικοῦ. Ἐὰν ἐνοῇ μὲ τοῦτο ὅτι δὲν ἔχει τὰς ἀπαιτουμένας ὑπηρεσίας θὰ τοῦ ἀπαντήσω ὅτι μετὰ τὴν ἀπόσπασιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, παρηκολούθησαν τοῦτο σοβαρὰ τμήματα τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Οἰκονομίας, ὡς ἡ γεωργία καὶ τὰ δάση. Ἂν πάλιν ἐννοῇ ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας δὲν εἶναι ἐπαρκὲς ποιοτικῶς, καὶ εἰς αὐτὸ νομίζω ὅτι ἔχει ἄδικον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας περιέλαβε κατὰ τὸ πρῶτον τῆς συστάσεως αὐτοῦ διάστημα ἐξέχοντα πρόσωπα σπουδάσαντα εἰδικῶς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, τὰ ὁποῖα ὅμως, ἐπειδὴ ὁ κρατικὸς προϋπολογισμὸς δὲν ἱκανοποίει ἐπαρκῶς, ἀπεχώρησαν τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπάρχον ἤδη προσωπικὸν ἐργάζεται ἐπιμελέστατα καὶ ἐκτελεῖ πλήρως τὴν ἀποστολήν του.

Ὑπεδείχθη ἡ ἀνάγκη τοῦ διορισμοῦ ἐμπορικῶν ἀκολούθων. Δὲν νομίζω ὅτι παρίσταται τοιαύτη ἀνάγκη. Ἔχομεν τὸν Θεσμὸν τῶν ἐμπορικῶν συμβούλων, οἱ ὁποῖοι δὲν κοστί-

ζουν τίποτε εἰς τὸν δημόσιον προϋπολογισμόν. Εἶναι οὗτοι πρόσωπα μονίμως ἐγκατεστημένα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἐμπορευόμενα. Ἐὰν αἱ περὶ αὐτῶν συστάσεις τῶν οἰκείων διπλωματικῶν ἀρχῶν μας εἶναι ἐπαρκεῖς, διορίζομεν τὰ πρόσωπα ταῦτα ὡς ἐμπορικοὺς συμβούλους ἡμῶν, ἀμίσθους ὅμως. Δὲν δυνάμεθα νὰ μιμηθῶμεν ἄλλα Κράτη τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐμπορικοὺς ἀκολούθους. Τὰ κράτη αὐτὰ καὶ ποικιλίαν καὶ ἔκτασιν ἐξαγωγῆς μεγάλην ἔχουν. Ἡμεῖς ἔχομεν ὀλίγα τινὰ γεωργικὰ εἴδη τὰ ὁποῖα ἐξάγομεν. Ἄλλως τε δὲν ἔχομεν εἰς ὅλα τὰ κέντρα πρεσβείας ὥστε νὰ προσκολλήσωμεν παρ' αὐταῖς ἐμπορικοὺς ἀκολούθους.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω ὅτι οἱ πρεσβευταί μας ἠμποροῦν πολὺ καλὰ νὰ ἀσχολῶνται μὲ τὰ ἐμπορικὰ ζητήματα, ἐφόσον τελευταίως αἱ διπλωματικαὶ αὐτῶν ἀσχολίαι περιωρίσθησαν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Θὰ τὸ εἶπω αὐτό. Ἂν βραδύτερον ἀναπτυχθῇ ἡ βιομηχανία μας, θὰ δυνηθῶμεν ἴσως νὰ σκεφθῶμεν περὶ διορισμοῦ ἐμπορικῶν ἀκολούθων. Ἤδη ὅμως ἐπιτελεῖται τὸ ἔργον αὐτὸ διὰ τῶν πρεσβειῶν μας, τῶν ὁποίων αἱ διπλωματικαὶ ἀπασχολήσεις, ὡς εἶπεν καὶ ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, περιωρίσθησαν. Ὀφείλω μάλιστα νὰ τονίσω πρὸς τιμὴν τῶν πρεσβειῶν ὅτι ἀπασχολοῦνται αὗται ἀπό τινος μὲ τὰ ἐμπορικὰ ζητήματα κατὰ τρόπον θαυμασίως ἱκανοποιητικόν.

Ὑπέδειξεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Καβάλλας τὴν ἀνάγκην νὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῆς νοθείας καὶ τῆς πλημμελοῦς συσκευασίας τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγομένων προϊόντων μας. Νομίζω ὅτι τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γραφόμενα καὶ λεγόμενα εἶναι ὑπερβολικά. Κακῶς, κύριοι, ἀποδίδεται εἰς τὸ ἐμπόριον ἡ εὐθύνη τῆς κακῆς ποιότητος τῶν ἐξαγομένων προϊόντων, διότι τὸ ἐμπόριον δὲν ἐξάγει παρὰ ὅ,τι παραλαμβάνει ἀπὸ τὴν παραγωγήν. Δὲν εἶναι δὲ τόσον μωρὸς ὁ Ἕλλην ἔμπορος ὥστε νὰ νοθεύῃ τὸ προϊόν, διότι γνωρίζει πολὺ καλὰ ὅτι δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξαπατήσῃ διὰ δευτέραν φορὰν τὸν ἀγοραστήν. Τὸ κακὸν λοιπὸν ἔγκειται εἰς τὴν παραγωγήν. Καὶ δυστυχῶς ἡ παραγωγή μας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ τὰς ποιότητας τὰς ὁποίας ζητεῖ ἡ κατανάλωσις, διότι εἰς τὰς περισσοτέρας περιφερείας δὲν εἶναι ἐπαρκῶς προηγμένη καὶ δὲν ἔχει ὅσον θὰ ἔπρεπε διαπαιδαγωγηθῇ.

Π. Τσαλδάρης. Ὅπου δὲν εἶναι ἐπαρκῶς διαπαιδαγωγημένος ὁ παραγωγὸς δὲν πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρον τὸ Κράτος;

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.) Δὲν εἶναι τοῦτο ἔργον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀλλὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωρίζετε, ἀναδιοργανοῦται ἤδη δι αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπόν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ἡ ποιότης τῶν ἐξαγομένων προϊόντων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν παραγωγήν. Ὁ ἔμπορος ἔχει ἄλλον ρόλον. Θὰ στείλῃ εἰς τὴν κατανάλωσιν ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ αὐτή. Ὁ καταναλωτὴς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ρυθμίζει τὴν ἐξαγωγήν.

Γ. Ἀφεντούλης. Σημειώσατε ὅμως, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξάγονται ἀπώλητα μερικὰ προϊόντα μας καὶ αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα στέλλονται εἰς ἀθλίαν ποιότητα.

Π. Βουρλούμης. Θὰ εἶναι μωροὶ οἱ ἔμποροι οἱ ὁποῖοι θὰ κάμουν αὐτό. Καὶ αὐτοὶ εἶναι πάντως ὀλίγοι, ἀποτελοῦντες τὴν ἐξαίρεσιν.

Ὡς πρὸς τὴν συσκευασίαν, εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν εὑρίσκεται αὕτη ἀκόμη εἰς ὅ σημεῖον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι. Τοῦτο ὅμως θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ καταλλήλου διαπαιδαγωγήσεως τοῦ ἐμπορίου, διὰ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων καὶ διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ.

Ὡμίλησεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Καβάλλας καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπερεπαγγελματισμοῦ καὶ ἐκάκισε τὴν ἵδρυσιν ἀστικῶν συνοικισμῶν. Ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν εἶναι τὰ κυβερνητικὰ μέτρα ἐκεῖνα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐλαττωθῇ ὁ ὑπερεπαγγελματισμός. Πῶς εἶναι δυνατὸν εἰς διάστημα 8 μόλις ἐτῶν νὰ ἀπορροφηθῇ 1 1)2 ἑκατομμύριον προσφυγικοῦ κόσμου; Χρειάζεται ὑπομονή. Μικρὸν κατὰ μικρὸν θὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἰσορρόπησις.

Ὡς πρὸς τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα διετύπωσεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν κτηματικῶν δανείων, ἐπιθυμῶ νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι ἀναγνωρίζω πλήρως τὸ δίκαιον τῶν παραπόνων αὐτῶν. Εἶναι ὅμως γνωστοὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἀνεστάλη ἡ αὔξησις τῆς κτηματικῆς πίστεως. Ἡ ἀνεπάρκεια κεφαλαίων εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἐπέφερε τὴν ἀναστολήν. Βελτιωθείσης ὅμως ἤδη τῆς διεθνοῦς χρηματαγορᾶς, ἀναμένομεν νὰ εἰσρεύσουν εἰς τὴν χώραν ἐπαρκῆ κεφάλαια ὥστε νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἄσκησις τῆς κτηματικῆς πίστεως. Καὶ διαβεβαιῶ ὑμᾶς ὅτι θὰ προτιμηθοῦν εἰς τοῦτο αἱ νέαι χῶραι.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐργατικῶν νόμων εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας διὰ τῶν ἐπιθεωρητῶν αὐτοῦ, τῶν ὁποίων ἐκθέσεις ἀνέγνωσεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Καβάλλας, παρακολουθεῖ αὐτὴν δραστηρίως. Χιλιάδες μηνύσεων ἔχουν ὑποβληθῇ διὰ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων κατὰ τῶν ἐργατικῶν παραβάσεων, αἵτινες ἄλλως τε δικάζονται ὑπὸ τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ πλημμελειοδικείου. Ἀφ' ἑτέρου αἱ συνθῆκαι μας μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν δὲν εἶναι τοιαῦται ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῆς συμβάσεως τῆς Βασιγκτῶνος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνήλικα καὶ τὰς γυναῖκας, οὐδὲ ἡ θέσις τῆς βιομηχανίας μας, παλαιούσης ἐναντίον ὀξυτάτου συναγωνισμοῦ, εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ 8ώρου πέρα τοῦ σημείου εἰς ὃ ἐπεξετάθη ἤδη, διότι τοῦτο θὰ κατέληγεν εἰς ζημίαν αὐτῶν τούτων τῶν ἐργατῶν, ἐὰν προέκυπτε μείωσις τῆς ἐργασίας διὰ τῆς καταστροφῆς τὴν ὁποίαν θὰ ἐπηκολούθει ἡ λῆψις τοῦ μέτρου, ὡς ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὰ κλωστοϋφαντουργεῖα.

Τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων, κ. βουλευταί, τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν, ἔχει τὴν φιλοδοξίαν νὰ τὴν συμπληρώσῃ. Εἶναι ὅμως ὑποχρεωμένον νὰ μὴ ἀγνοῇ καὶ τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἡμῶν συνθήκας καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόζῃ τὴν νομοθεσίαν αὐτὴν μονοπλεύρως, ἀλλὰ νὰ ἀκολουθῇ μέσην ὁδὸν ἱκανοποιοῦσαν καὶ τὰς κοινωνικὰς ἀλλὰ καὶ τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας.

Κ. Διδωρίκης. Καίτοι δὲν εἶμαι φίλος τῆς μακρηγορίας, κ. βουλευταί, ἐν τούτοις ὀφείλω νὰ ἀναγνωρίσω ὅτι ὁ συζητούμενος προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἶναι σπουδαιότατος. Νομίζω ἐπίσης ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας χωρὶς νὰ ἀναδράμωμεν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας ἀπετέλεσαν ἄνθρωποι ἐξελθόντες τῶν σπηλαίων ὅπου ἐκρύπτοντο, γυμνοί, ἀνυπόδητοι, ἄστεγοι, πεινῶντες καὶ κατῴκησαν μίαν χώραν ἔρημον καὶ ἀκαλλιέργητον. Ὁ πρῶτος κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν ὀξυδέρκειαν ἡ ὁποία τὸν ἐχαρακτήριζε, διέγνωσε τὴν κατάστασιν αὐτὴν καὶ ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος τοῦ τοιούτου πληθυσμοῦ. Ἔκοουσε τὰς πύλας τῶν Μ. Δυνάμεων ζητῶν δάνειον διὰ τὴν ἀποκατάστασίν του. Αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις, ὑποπτευόμεναι τὸν ἕλληνα κυβερνήτην ὡς πρόσκοπον τῆς Μοσχοβιτικῆς πολιτικῆς, ἠρνήθησαν τὴν παροχὴν δανείου. Καὶ οὕτω περιωρίσθη αὐτὸς εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν συμπαθειῶν του πρὸς τοὺς πρώτους πολίτας τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ἐν τούτοις ὅμως ὁ πληθυσμὸς αὐτός, μόνος καὶ ἀβοήθητος, κατώρθωσε νὰ καλύψῃ τὴν χώραν δι' ἐλαιώνων, ἀμπελοφυτειῶν καὶ τῶν ἄλλων ποικίλων εἰδῶν τῆς καλλιεργείας. Καὶ κατώρθωσε τοῦτο κοίτοι ὑφίστατο ἡ ληστεία, ἡ φυγοδικία,

ἔλλειψις συγκοινωνίας καὶ πάσης κτηματικῆς πίστεως τὸν δὲ καὶ δικαιοσύνης, διότι καὶ αὕτη τότε δὲν εὑρίσκετο ὁμολογουμένως εἰς τὸ ὕψος της. Πορ' ὅλα ταῦτα ἡ γεωργία προώδευσε. Ἡ μέχρι πρό τινος κατάστασις τῆς χώρας ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἕλλην ἀγρότης ἔχει δύσμιν ποιμένιστον, ἀρκεῖ νὰ μὴ παρεμβάλωνται ἐμπόδια εἰς τὴν ἀκάματον αὐτοῦ δραστηριότητα. Καίτοι τὸ εἶδος τῆς ζωῆς του εἶναι ἁπλοῦν, διαιτωμένον ἐν ἀπομονώσει σχεδόν, λιτώτατα, κατὰ τρόπον πρωτόγονον, ἐν τούτοις, ἔχων μίαν οἰκιακὴν μικρὰν βιοτεχνίαν, κατώρθωσε νὰ ἀνθέξῃ εἰς ποικίλας περιπετείας καὶ νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν χώραν μορφὴν χώρας κοσμίως σχετικῶς καλλιεργουμένης. Εἶναι δ' ἔτι μᾶλλον τὸ φαινόμενον περίεργον καθόσον ἐπέτυχε τοῦτο ἐν μέσῳ τῶν ἐλαιῶν πυρετῶν, ἐν μέσῳ τῶν κακοποιῶν στοιχείων, πιστὸς εἰς τὸν ἀγρόν του, οὐδεμίαν τάσιν δεικνύων πρὸς μετοικεσίαν εἰς τὴν πόλιν, προσηλωμένος εἰς τὴν γῆν.

Ἀλλὰ βαθμηδὸν ἀνεπτύχθη τὸ ρεῦμα τὸ μετανοστευτικόν. Ποικίλαι ὅμως περιπέτειαι καὶ κατοστροφαὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνακοπὴν πάσης διεξόδου τοῦ πλεονάζοντος πληθυσμοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ γῆ δὲν δύναται πλέον νὰ παραγάγῃ ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἰσοζύγισιν τῶν δαπανῶν τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει τὸ νέον εἶδος ζωῆς, ζωῆς πολυτελεστέρας, καὶ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ αὔξησις τῶν ἀναγκῶν του εἰς σημεῖον νὰ ἀνησυχῇ περὶ τῆς τύχης του καὶ νὰ ρέπῃ εἰς μετοικεσίαν πρὸς τὰς πόλεις, ἐπιζητῶν ν' ἀναπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις του ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Ἐρωτᾶται ὅμως: Εἶναι ὅσον παρίσταται ἐπικίνδυνος ὁ ὀρμπανισμὸς καὶ ἔφθασεν οὗτος εἰς σημεῖον, ὥστε νὰ προκαλῇ ἀνησυχίας; Κατ' ἐμὲ δὲν προσέλαβεν ἀκόμη ἡ τάσις αὐτὴ μορφὴν ἐπικίνδυνον. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι συνέρευσεν εἰς τὰς πόλεις, ἰδίως δύο ἢ τρεῖς μεγάλας πόλεις ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ πλεῖστον ὅμως αὐτοῦ δὲν ἐγκαθίσταται ὁριστικῶς, ἀλλὰ παραμένει προσωρινῶς, ἐργαζόμενος διὰ νὰ συντρέξῃ τὰς οἰκογενείας του. Βεβαίως ἐγκαθίστανται ὁριστικῶς καὶ μία μερίς. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὑγιὴς μερίς, ἡ ὁποία ἀναιωνεῖ τὸν ἀστικὸν πληθυσμόν. Ἡ μερὶς ὅμως αὕτη δὲν εἶναι τόσον μεγάλη ὥστε νὰ ἐμπνέῃ ἡ ἐγκατάστασις αὐτῆς εἰς τὰς πόλεις ἀνησυχίας. Ἐξαιρῶ, ἐννοεῖται, τὸν φιλοθνησιμὸν ὄφελίμευον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἕδρα τῆς Κυβερνήσεως ἐλκύει πάντοτε. Ἐξ ἄλλου, ἂν ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων ἔχῃ τι τὸ κακόν, παρουσιάζει ὅμως τὸ πλεονέκτημα ὅτι αἰξάνει τὴν κατανάλωσιν, ἤτις πρότερον ἦτο περιωρισμένη.

Ἤδη ὅμως εὑρισκόμεθα εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ ὁ ἀγρότης διατελεῖ εἰς στενοχωρίαν. Καὶ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν ἀρωγός.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέφερεν ὅτι σκοπεῖ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς καθοδηγήσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἀγρότου, οὕτως ὥστε νὰ αὐξήσῃ ἡ παραγωγὴ καὶ ἐπομένως καὶ τὰ ἔσοδα αὐτῆς. Δὲν εἶναι ὅμως τοῦτο τὸ μόνον μέτρον, διότι ἐὰν παραμελήσωμεν τὴν δημιουργίαν ὅρων εὐνοϊκῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγρότου δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν πολλὰ πράγματα. Ἐρωτᾶται ὅμως; Τίνες εἶναι οἱ ὅροι αὐτοί; Δὲν ἐξαρτᾶται πλήρως ἡ δημιουργία τῶν μόνον ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας. Καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ ἠδύνατο νὰ συντρέξῃ πρὸς τοῦτο. Ἂν ἀνέθετεν εἰς τρεῖς ἕως τέσσαρες ἀξίους ἐπιθεωρητὰς νὰ ἐξήταζον τὴν μέσην οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἀγρότου θὰ ἐξηκριβώνετο τὴν ἐπιβάρυνσιν αὐτοῦ ἐξ ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων. Ἐπιχειρήσας σχετικὴν ἐργασίαν, ἔφθασα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀγρότης φορολογεῖται ἴσως ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του. Ἰδοὺ στάδιον δημιουργίας εὐνοϊκῶν ὅρων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Διορρυθμίζων ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον τὰς σχέσεις τοῦ ἀγρότου πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχάς, θὰ ἀπήλλασεν αὐτὸν ἀπὸ ποικίλας δαπάνας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν φόρον πρόσθετον μὴ ἀναγραφόμενον εἰς οὐδεμίαν διάταξιν.

Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἠδύνατο καὶ ἄλλους εὐνοϊκοὺς ὅρους νὰ δημιουργήσῃ ὑπὲρ τοῦ ἀγρότου. Εὑρίσκεται ὁ ἀγρότης ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῶν φορολογικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων. Συμβαίνει νὰ ἀγνοῇ τὰς προθεσμίας καὶ νὰ μὴ εὑρίσκῃ εἰσπράκτορας, καὶ μίαν πρωΐαν οἱ χωροφύλακες τὸν ὁδηγοῦν εἰς τὰς φυλακάς. Οἱ ταμίαι ἐκδίδουν τοὺς γενικοὺς κατασλόγους φορολογιῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.

Β. Δεληγιάννης. (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δηλώνει καὶ πληρώνει μίαν δόσιν.

Κ. Διδωρίκης. Διὰ τὰς ἄλλας τοὺς ἐκδίδουν ἐντάλματα.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀπὸ τὸ νέον ἔτος θὰ στέλλωνται δύο κατάλογοι ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς εἰς τὴν κοινότητα.

Κ. Διδωρίκης. Σᾶς συγχαίρω διὰ ταῦτα. Ὀδηγεῖται λοιπὸν παρὰ τῶν χωροφυλάκων καὶ χάνει τὰς ἡμέρας του. Πολλάκις ἔχει πληρώσει καὶ ἔχει χάσει τὴν ἀπόδειξιν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Διετύξαμε νὰ μὴ πηγαίνουν χωροφύλακες.

Κ. Διδωρίκης. Καὶ αὐτὸ εἶναι εὐχάριστον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὰ μέτρα αὐτά. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα διὰ τὰ ὁποῖα ἁρμόδιος εἶναι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ φροντίσῃ διὰ τὰς ἐκδικάσεις τῶν μικροδιαφορῶν τῶν ἀγροτῶν εἰς τὰ ἴδια τὰ χωριά. Ἤδη καλοῦνται καὶ μεταβαίνουν 5-6 ὥρας μακράν, καὶ ἀφοῦ χάσουν 2—3 ἡμερομίσθια ἐπανέρχονται, τοῦτο δὲ εἶναι πρόσθετος φορολογία τῶν ἀγροτῶν. Μὲ τὰ εἰδικὰ πταισματοδικεῖα μειώνονται αὐτά, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀρκετά. Χρειάζεται ὅπως ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς ἀγροφυλακῆς ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν τῶν μικροδιαφορῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτὸ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν νόμον περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ μὲ περιφέρειαν ἑκάστου παλαιοῦ δήμου.

Κ. Διδωρίκης. Καὶ εἰς ἕκαστον συνοικισμὸν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό, δεδομένου μάλιστα ὅτι αἱ περισσότεραι διαφραὶ εἶναι ἀπὸ ἀγροζημίας. Οὕτω δημιουργεῖται καὶ νέος εὐνοϊκὸς ὅρος. Ὡσαύτως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ποέπει νὰλάβῃ πρόνοιαν περὶ ἐξιφώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου. Εἰρηνοδίκης μὲ πεῖραν δύναται νὰ φανῇ ἐν γένει ὠφελιμώτατος, διότι εἶναι καὶ δικαστικὸν ὄργανον σπουδαιότατον. Σήμερον ὅμως οἱ στελλόμενοι εἰρηνοδίκαι εἶναι ἄωροι καὶ ἄπειροι καὶ δικάζουν κατὰ πεπλανημένας ἀντιλήψεις καὶ ἀναπληροῦνται ἀπὸ ἀκατάλληλα ὄργανα, ὅπως οἱ γραμματεῖς τῶν εἰρηνοδικείων. Ὁ θεσμὸς τοῦ εἰρηνοδίκου θὰ ἐξυψωθῇ μὲ τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν του. Τόσην ἀποδίδω σπουδαιότητα εἰς τὸν εἰρηνοδίκην ὥστε ὡς Ὑπουργὸς δὲν θὰ ἐδίσταζον οὐν τῷ χρόνῳ νὰ ὁρίσω διὰ τοὺς εὐδοκιμοῦντας καὶ μισθὸν ἀρεσπαγίτου ἀκόμη.

Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας δύναται νὰ δημιουργήσῃ εὐνοϊκοὺς ὅρους ὑπὲρ τοῦ ἀγρότου. Ὁ προκάτοχος Ὑπουργὸς ἐπιπολαίως καὶ ὥρισεν ὅτι μέχρι τοῦ 14ου ἔτους ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρεωτικὴ φοίτησις τῶν τέκνων τοῦ ἀγρότου ἐπὶ πενῆ περιστίμου.

Τὸ μέτρον αὐτὸ κοστίζει ἑκατομμύρια πολλὰ εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἀγρότου, διότι τὸ παιδὶ τοῦ ἀγρότου τὸ πέραν τῶν 10 ἐτῶν εἶναι ὁ σπουδαιότερος βοηθὸς αὐτοῦ. Θὰ τὸν ἀναπληρώσῃ εἰς τόσας ἐργασίας. Στερούμενος τούτου ἀναγκάζεται νὰ περικόψῃ ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου του καὶ οὕτω ἐπέρχεται σπουδαιοτάτη ζημία εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμούς. Συνεπῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὀφείλει νὰ μὴ δημιουργῇ δυσμενεῖς ὅρους διὰ τὴν δᾶσιν τοῦ γεωργοῦ. Τὸ προκεχωρηκὸς τῆς ὥρας δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐξετάσω κατὰ πόσον καὶ ἄλλοι Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἄρσιν τῶν δυσμενῶν ὅρων διὰ τὸν ἀγρότην. Κάθε Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἐπαυξήσῃ τοὺς εὐνοϊκοὺς ὅρους ὑπὲρ τοῦ ἀγρότου καὶ αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερι-

κῶν δύναται νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ, θέτον αὐτὸν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ξενητευμένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τέκνων του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεγίστην ἐπιρροὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς Ὑγιεινῆς ὑπὲρ τοῦ ἀγρότου εἶναι περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω, ἀλλὰ τὸ σύνολον τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ τὸ ἐντείνῃ διότι ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ καθεστῶτος διότι ἀντιθέτως θὰ ναυαγήσῃ κάθε προσπάθεια εὐγενὴς τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζω εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ὁ προϋπολογισμὸς θὰ ἐπηρεάσῃ ἐπὶ τοῦ ἀγρότου διὰ δύο μέσων. Διὰ τῆς ὑποδείξεως τῶν καλλιεργειῶν διὰ τῶν ὁποίων θὰ αὐξηθῇ ἡ παραγωγή, καὶ διὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν ἀγροτῶν. Τὸν προϋπολογισμὸν θὰ ἀφήσω ὅπως εἶναι συντεταγμένος, ἀλλὰ θὰ παρακαλέσω τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ μὴ πιστεύσῃ ὅτι ἡ καθοδήγησις τοῦ ἀγρότου εἶναι ἐξησφαλισμένη.

Κ. Σπυρίδης. (Ὑπουργὸς Γεωργίας). Δὲν τὸ πιστεύω.

Κ. Λιδωρίκης. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν μέχρι τοῦ 1854 ἡ γεωργία εὑρίσκετο ἐν ἀκμῇ ἐνῷ μία μόνον γεωργικὴ σχολὴ ὑπῆρχε. Τοῦτο συνέβαινε διότι ὑπὲρ τὰς σχολὰς καὶ ὑπὲρ τὴν ἐπιστήμην εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιστάσεων τὸ μεγαλύτερον κεφάλαιον εἶναι ἡ πεῖρα. Αὐτὴ καθοδηγεῖ καὶ παρ' ἡμῖν τὸν ἀγρότην. Εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ἑλβετίαν μέχρι τοῦ 1850 δὲν ἀπαντῶνται γεωργικαὶ σχολαὶ καὶ ἡ γεωργία ἤκμαζε ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν, μέχρι δὲ τοῦ 1910 ἀνεπτύχθησαν τόσαι καλλιέργειαι ἄνευ σχολῆς. Τελευτῶν θὰ συνίστων εἰς τὸν Ὑπουργὸν νὰ μὴ ἔχῃ πεποίθησιν ὅτι διὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἀγρότου θὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα. Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ ἀγρότου εἶναι δίκοπος μάχαιρα. Πρέπει νὰ δοθῇ ἐγκαίρως καὶ καταλλήλως καὶ νὰ παρακολουθηθῇ πᾶσα χορήγησις αὐτῆς. Ἕνεκα τῆς ἀληθῶς δυσαρέστου καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς νομίζω ὅτι θὰ ἐχρειάζετο ἡ μέριμνα ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως νὰ στραφῇ πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ στραφῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς (χειροκροτήματα).

Α. Χρηστομάνος. Παραπονεῖται, διότι πρὸ κενῶν ἑδωλίων συζητεῖται ὁ προϋπολογισμός. Εἰσερχόμενος εἰς τὰ λεχθέντα, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Συγκοινωνίας προτιμοῦν τὰς πατρίδας των, λέγει.....

Κ. Βουδούρης. Οὔτε σᾶς, οὔτε τὸν Ὑπουργὸν εἶχα ὑπ' ὄψει μὲ τὰς παρατηρήσις μου.

Α. Χρηστομάνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ πιστώσεις τῆς ὁδοποιΐας κατενεμήθησαν δικαίως καὶ ἀμερολήπτως.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ εἶναι πανθομολογούμενον.

Α. Χρηστομάνος. Βεβαίως ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἀπεδόθησαν εἰς τὰ ταμεῖα τῆς ἐθνικῆς καὶ ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας τὰ ἀναγκαῖα ποσά.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὅσα εἰσεπράχθησαν ἀπεδόθησαν.

Α. Χρηστομάνος. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι μᾶλλον πταίει τὸ σύστημα τῆς συντηρήσεως τῶν ὁδῶν. Προεκηρύσσετο προμήθεια σκύρων, κατετίθεντο αὐτὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ ἐγκαταλείποντο ἐκεῖ ἐπὶ 2, 3 καὶ 5 ἔτη. Ἡ ὁδὸς ἐν τῷ μεταξὺ κατεστρέφετο καὶ ὅταν ἀπεφασίζετο ἡ ὁδοστρωσία δὲν ἦσαν ἐπαρκῆ τὰ σκύρα. Θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ συγχρόνως προμήθεια καὶ σκυρόστρωτις. Αἱ πιστώσεις ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ χωρισθοῦν εἰς δύο δόσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία νὰ εἶναι τοκοχρεωλύσιον ἑνὸς μεγαλειτέρου δανείου διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς ὁδοῦ καὶ τὴν συντήρησίν της ἐπὶ 10 ἔτη. Οὕτω θὰ ἔχωμεν ὁδούς, μὲ ὀλιγωτέρας δαπάνας. Πάντως τὸ κρατοῦν σύστημα τῆς ὁδοσυντηρήσεως δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένον ἀ ἐξακολουθήσῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινωνικὰς ὁδοὺς ἡ βοήθεια ἐκ μέρους τοῦ Κράτους εἶναι ψιχολογική, καὶ ὅπως ἐπέτυχε τὸ σύστημα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν διδακτηρίων, οὕτω θὰ ἐπιτύχῃ καὶ εἰς τὴν ὁδοποιΐαν ἐὰν ἐφαρμοσθῇ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁδοποιΐαν Μακρῆ ἔχω πεποίθησιν ὅτι τὸ Συμβούλιον τῶν δημοσίων ἔργων ἔχει πέσει ἔξω εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του. Μοῦ εἶπεν ὅτι ἀρκοῦν 450.000 δραχμαὶ κατὰ χιλιόμετρον. Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ἀπέδειξαν ἄλλους ἀριθμούς. Ἐπίσης ἄλλα ἔξοδα ἀναγνωρίζονται εἰς τὸν ἐργολάβον, διότι μεσολαβοῦν δεύτεροι καὶ τρίτοι καὶ τέταρτοι ὑπεργολάβοι, οἱ ὁποῖοι ὅλοι κερδίζουν πολλά. Ἔχει γίνει λοιπὸν πολὺ κακὴ ἐκτίμησις καὶ κοστίζουν αἱ ὁδοὶ πολλὰ εἰς τὸ Κράτος. Ὡς πρὸς τοὺς ὁδοστρωτῆρας, βλέπω καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι διαφόρους ὁδοστρωτῆρας πεταγμένους εἰς τοὺς δρόμους ἀπὸ διαφόρους Ἑταιρείας, αἵτινες δὲν τοὺς ἐπιστρέφουν εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἔλεγχος κανεὶς δὲν γίνεται. Θὰ ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ παραδίδωνται οἱ ὁδοστρωτῆρες εἰς τοὺς ἀναδόχους ἀλλὰ νὰ ὑποχρεοῦνται νὰ τοὺς ἐπιστρέψουν ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐξ αὐτῆς τῆς βλάβης τῶν ὁδοστρωτήρων σταματοῦν πολλάκις αἱ διορθώσεις τῶν ὁδῶν ἐπὶ ἕν ἔτος. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μισθοὺς τῶν μηχανικῶν θὰ ἤθελα νὰ μάθω τὸ 40 ο|ο τὶ προσέλκυσιν ἔχει:

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Προσῆλθον 8.

Α. Χρηστομάνος. Καὶ οὕτω δι' αὐτοὺς τοὺς 8 ηὐξήσατε τοὺς μισθοὺς ὅλων τῶν ἄλλων οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἔφευγον; Εἰς τὸ μέτρον αὐτὸ ἐγὼ πάντοτε διεφώνησα, ἔχων τὴν γνώμην ὅτι οἱ ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ Πολυτεχνείου μηχανικοὶ θὰ ὤφειλον νὰ ὑπηρετήσουν ἐπὶ ἕν ἔτος εἰς τὰ ἔργα τοῦ Δημοσίου. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας κάθε διεύθυνσις ἔχει καὶ ἀπὸ ἕν ταμεῖον. Τὰ Τ.Τ.Τ. ἔχουν τὰ ταμιευτήρια, ὅπου οἱ ἴδιοι εἶναι οἱ ἐλέγχοντες καὶ ἐλεγχόμενοι. Ὡσαύτως τὰ δημόσια ἔργα ἔχουν πληθώραν ταμείων ὅπου οἱ ἴδιοι εἶναι οἱ ἐλέγχοντες καὶ ἐλεγχόμενοι. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν σιδηροδρόμων. Καὶ εἶναι λυπηρὸν διότι δὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀσυμβιβάστου. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ταχυδρομικοῦ ταμιευτηρίου δὲν ἔπρεπε νὰ πληρώνονται ἀπὸ τὸ Κράτος ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἴδιον τὸ ταμιευτήριον. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὑπάρχουν πρωσέτι καὶ τινα πλεονάζοντα αὐτοκίνητα. Εἰς δὲ τὰ παραρτήματα τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὰ διάφορα καταστήματα τῶν Τ.Τ.Τ. ὑπάρχει μία τάσις σπατάλης διὰ τῆς ἐνοικιάσεως νέων καταστημάτων τὰ ὁποῖα γίνονται ἀφορμὴ διαπληκτισμῶν μεταξὺ τῶν διευθυντῶν καὶ τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων, διότι οἱ διευθυνταὶ θέλουν νὰ κάθωνται εἰς καλλίτερα δωμάτια.

Β. Δεληγιάννης. (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σᾶς πληροφορῶ ὅτι ἡ Ἀεροπορικὴ Ἄμυνα διέταξε νὰ πληρώνουν ἐνοίκια οἱ ὑπάλληλοι οἱ κατοικοῦντες εἰς δημόσια καταστήματα.

Α. Χρηστομάνος. Ἦτο καιρὸς νὰ ληφθῇ μία πρόνοια. Ὡσαύτως διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα τὰ μικρά, ὅπως τὰ προωρισμένα διὰ τοὺς χειμάρρους, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχύῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κατοίκων τὸ Κράτος χορηγοῦν μικρὰν ἀρωγήν.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ὑπάρχει ἐκκρεμὲς νομοσχέδιον προνοοῦν περὶ ἀρωγῆς τοῦ δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν ἐντοπίων πόρων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν ὑδραυλικῶν γεωργικῶν ἔργων.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** συνεχίζων λέγει ὅτι τὰ ἔργα αὐτὰ εἶναι συνήθως μικτά. Ἀνήκουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Κακῶς μέχρι τοῦδε τὸ ἐχειρίζετο μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Ὅποιος ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον ἔπειτα ἀπὸ βροχὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εἶδε τὴν θάλασσαν ἔχουσαν τὸ χρῶμα τῆς ὕλυος, ἡ ὁποία κατέρχεται ἀπὸ τὰ βουνά. Χρειάζεται νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν περιφρούρησιν τῶν δασῶν, ἡ καταστροφὴ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ αἰτία τῆς πλημμύρας τῶν χειμάρρων. Συνιστᾷ ἐπίσης νὰ παύσῃ ἡ προμήθεια τῶν λιμενικῶν μηχανημάτων, ὡς ἐπίσης ὅπως πάντες οἱ νεώτεροι ὑπάλληλοι ἐκμάθωσι καὶ δακτυλογραφίαν εἰς τρόπον ὥστε μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δακτυλογράφων.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** παρατηρῶν ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν ἡ συζήτησις ἐπὶ τόσον σοβαροῦ θέματος, οἷον εἶναι ἡ γεωργικὴ πολιτική, νὰ γίνεται ὑπὸ 5 ἢ 6 ἀτόμων, λέγει ὅτι ἡ ἔρευνα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἔχει τὴν κακὴν βάσιν τῆς ἐσφαλμένης γεωργικῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις. Ἡ γεωργικὴ πολιτική, λέγει, δὲν εἶναι πολιτικὴ θεωριῶν, ἀλλὰ πολιτικὴ πρακτική. Ἐφόσον θέλομεν νὰ φθάσωμεν εἰς ἀποτέλεσμα δὲν πρέπει νὰ συγκροτοῦμεν πολυτελεῖς κεντρικὰς ὑπηρεσίας. Ὁ χωρικὸς ἔχει ἀνάγκην καθοδηγοῦ καὶ ὁ καθηγητὴς αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι κοντά του. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐγκαταστήσωμεν τοὺς γεωπόνους καθ' ὁμάδας ἀγροτικάς. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν ἀποτελέσματα ἀπὸ τὰς ἐγκυκλίους. Πρέπει νὰ ἐξέλθουν οἱ γεωπόνοι καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰ χωρία καὶ νὰ καλλιεργήσουν ὑποδειγματικῶς. Βέβαια τοῦτο ἀπαιτεῖ δαπάνας, ἀλλὰ θ' ἀρχίσωμεν κατὰ περιφερείας, ὥστε νὰ μὴ ἀπαντήσωμεν δυσκολίας. Δύναται εἰς τοῦτο νὰ μᾶς βοηθήσῃ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Καὶ αὐτοὶ οἱ γεωπόνοι δὲν ἔχουν ἀντίρρησιν ἐπ' αὐτοῦ. Ἀντιθέτως δὲν δύνασθε ν ἀποφύγητε τὴν πολυτέλειαν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας. Ἡ γεωργία εἶναι πολυμελής. Ἐνῷ ἡμεῖς τὴν περιωρίσαμεν ἐντὸς τῶν στενωτάτων ἐπιστημονικῶν ὁρίων, ἔχει ἐν τούτοις εὑρύτατα ὅρια καὶ αὐτὴ ἔπρεπε νὰ κανονίζῃ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὁπότε θὰ ἐδημιουργεῖτο ἡ ἐδαφικὴ βιομηχανία. Ἐξετάζει ἀκολούθως τὰ διάφορα κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ παραβάλων αὐτὰ πρὸς τὰ τοῦ προηγουμένου ἔτους εὑρίσκει ὅτι τὰ κονδύλια αὐξάνονται καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐργατῶν καὶ ὡς πρὸς τὰ ὁδοιπορικά. Εὐχαρίστως, λέγει, παρατηρῶ ὅτι δὲν ἀναγράφεται κονδύλιον διὰ τὴν εἰδικὴν μηχανικὴν καλλιέργειαν.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἀναγράφονται 5.000.000.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἂν αὐτὰ παραχωροῦνται ἕνα ἐνεργηθῇ μηχανικὴ καλλιέργεια εἰς ἐλαφρὰ ἐδάφη καὶ εἰς ἐκχερσώσεις, ἡ πολιτικὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐσφαλμένη. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι πανταχοῦ ἡ μηχανικὴ καλλιέργεια περιορίζεται ἤδη.

Μάλιστα δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ αὕτη τὴν στιγμὴν ποῦ ἐσυνηθίσατε τὸν ἀγρότην εἰς ἕνα τύπον διανομῶν. Καὶ αὐτὴ ἡ σύνθεσις τοῦ ἐδάφους τῆς Μακεδονίας δὲν ἐπιτρέπει μηχανικὴν καλλιέργειαν. Ἔπειτα ὅταν βάλετε τὰς μηχανάς, ποίαν ἐργασίαν θὰ κάμουν οἱ χωρικοί; Παρατηρεῖ εἶτα ὅτι ἐξ ὅλων τῶν κονδυλίων τὰ ὁποῖα διατίθενται, τὰ ὁπωσδήποτε παραγωγικὰ εἶναι 72 ἐν ὅλῳ ἑκατομμύρια, δηλ. τὰ 15 ο|ο ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου φορολογίας ποῦ προσφέρει ὁ ἀγρότης. Ἡ πολιτικὴ δὲ αὕτη δὲν δύναται βεβαίως νὰ χαρακτηρισθῇ ἀνάλογος. Τονίζει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ στραφῇ πρὸς τὴν προστασίαν τοῦ χωρικοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν κανένα κονδύλι δὲν βλέπει εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Μερικὰ κονδύλια ποῦ ἀναγράφονται εἶναι διὰ συνεχεῖς περιοδείας. Αἱ αὐξήσεις ποῦ ἔγιναν διὰ τὴν διοίκησιν κλπ. πρέπει νὰ περιορισθοῦν καὶ νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀποθηκῶν καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἐνίσχυσιν τῶν χωρικῶν. Ἡ κρίσις τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργάτου τῆς γῆς εἶναι παγκόσμιος. Τὸ μεταπολεμικὸν οἰκονομικὸν σύστημα περιορισθὲν μόνον πρὸς τὴν βιομηχανικὴν κατεύθυνσιν δημιουργεῖ κατάστασιν μειώσεως τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ δὲν θὰ ἐπέμπῃ συμβουλὰς πρὸς τὰ ἄλλα Ἔθνη, πάντα ὅμως τὰ Κράτη πρέπει νὰ κατευθύνουν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν τῆς προστασίας τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατῶν τῆς γῆς. Ἐὰν δὲν τεθῶμεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν εἶναι μοιραῖον νὰ προκληθῶσιν κινήματα ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν καθ' ἣν στιγμὴν πίπτει ἡ ἀξία τῆς ἐργασίας τοῦ ἀγρότου ἡ ἀξία τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων νὰ παραμένῃ σταθερά. Δὲν εἶναι ἡ Ἑλλὰς ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ βραντεροφωνήσῃ πρὸς τὰ ἄλλα Κράτη τὴν κρίσιν τὴν ὁποίαν διέρχονται οἱ χωρικοί. Ἡ κρίσις εἶναι παγκόσμιος. Ἐὰν τὰ Ἔθνη, τὰ γειτονικὰ καὶ τὰ ὑπεργειτονικὰ δὲν συνέλθουν ἵνα προστατεύσουν τοὺς χωρικούς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ συγκλονισθῇ τὸ ἔδαφος. Ἐνταῦθα δὲ ἔχομεν καὶ τὸ παράπονον ὅτι δὲν ἠθελήσαμεν νὰ κάμωμεν ὅ,τι ἔκαμαν ἄλλοι. Εἰς τὴν Σερβίαν ἐπέβαλαν νὰ ἀγοράζουν τὰ ἐγχώρια προϊόντα. Εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἐπέβαλον τὴν ἀνάμικτον ἄρτον. Καὶ ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα ματαίως ἵνα στρέψωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ὀφείλῃ νὰ θέσῃ σαφῶς τὸ ζήτημα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ συγκρατήσωμεν τοὺς χωρικοὺς πρέπει ἡ πολιτεία νὰ ἀγοράσῃ τὰ συγκεντρωμένα προϊόντα των, πρέπει νὰ ἐπιβάλωμεν τὸν ἀνάμικτον ἄρτον καὶ νὰ ἐλαφρύνωμεν τὸ δασμολόγιον εἰς ὡρισμένα εἴδη. Ἡ μοναδικὴ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ὀφείλῃ νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Κυβέρνησις εἶναι αὐτή: Νὰ περιορισθῇ ἀκόμη ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ ἀνάλωσις τῶν συγκεντρωμένων προϊόντων. Δὲν εἶναι γεωργικὴ πολιτικὴ τὸ νὰ τείνωμεν νὰ δίδωμεν πιστώσεις, ἀλλὰ τὸ νὰ περιφρουρῶμεν τὴν ἀξίαν τῶν προϊόντων των. Ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ πείθωνται ὅτι μεριμνῶμεν καὶ ἐνδιαφερόμεθα ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Μιχαήλ,*** ἐγγεγραμμένος ὅπως ὁμιλήσῃ, παραιτούμενος τοῦ λόγου διαμαρτύρεται ἐξ ὀνόματος τῆς δημοκρατικῆς ἑνώσεως διότι συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους παρουσίᾳ τόσον μικροῦ ἀριθμοῦ βουλευτῶν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπ. Συγκ.) παρατηρεῖ ὅτι προηγήθη συνεννόησις μεταξὺ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, περὶ συνεχίσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι τῆς 12 νυκτερινῆς.

Ι. Μιχαήλ. Ἡ συνεννόησις ὅμως αὐτὴ εἶχε τὴν ἔννοιαν ὅτι θὰ παρίστατο ἡ Βουλή.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπ. Συγκοιν.). Οὐδέποτε γίνονται τοιαῦται συνεννοήσεις μὲ τὴν ἔννοιαν ὅτι θὰ παρίστανται οἱ βουλευταί, διότι ὀφείλουν νὰ παρίστανται οἱ βουλευταί.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτοὶ οἱ εἰδικοὶ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας, καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ἐποικισμοῦ, φορολογίας ὑλοπνεύματος, λαχείου στόλου καὶ ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, ἐθνικῆς ὁδοποιΐας, ἀντιφυλλοξηρικῆς ἀμύνης καὶ ἑλοῖος, ἔχοντες οὕτω:

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			Γενικόν σύνολον
	Τακτικά	Έκτακτα	Σύνολον	Τακτικά	Έκτακτα	Σύνολον	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ							
Κατατεθείς προϋπολογισμός	3,347,849,857	189,498,896	3,537,348,753	729,526,901	1,127,714,345	1,857,241,246	5,394,589,999
Μεταβολαί Α'	— 98,103,793	— 10,533,000	— 108,636,793	+ 41,703	+ 3,800,000	+ 3,841,703	— 104,795,090
» Β'	+ 4,000,000	—	+ 4,000,000	—	—	—	+ 4,000,000
Τελικαί πιστώσεις	3,253,746,064	178,965,896	3,432,711,950	729,568,604	1,131,514,345	1,861,082,949	5,293,794,909
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ							
Κατατεθείς προϋπολογισμός	91,618,821	23,975,623	115,594,444	—	—	—	115,594,444
Μεταβολαί Α'	— 1,020,000	—	— 1,020,000	—	—	—	— 1,020,000
Τελικαί πιστώσεις	90,598,821	23,975,623	114,574,444	—	—	—	114,574,444
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ							
Κατατεθείς προϋπολογισμός	593,994,282	127,153,006	721,147,288	—	—	—	721,147,288
Μεταβολαί Α'	— 5,595,000	+ 1,240,000	— 4,355,000	—	—	—	— 4,355,000
Τελικαί πιστώσεις	588,399,282	128,393,006	716,792,288	—	—	—	716,792.288
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ							
Κατατεθείς προϋπολογισμός	172,692 642	67,799,605	240,492,247	314,260	125,000,000	125,314,260	365,806,507
Μεταβολαί Α'	— 3,600,000	+ 1,550,000	— 2,050,000	—	—	—	— 2,050,000
Τελικαί πιστώσεις	169,092,642	69,349,605	238,442,247	314.260	125,000,000	125,314,260	363,756,507

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ

ΕΣΟΔΑ			ΕΞΟΔΑ		
	Κατηγορία Ι	Δρ. 32,892,000		Κατηγορία Ι	Δρ. 47,291,003
	Κατηγορία ΙΙ	» 34,500,006		Κατηγορία ΙΙ	» 20,101,003
		67,392,006			67,392,006

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΣΟΔΑ			ΕΞΟΔΑ		
	Τακτικά	Δρ. 3,110,000		Τακτικά	Δρ. 1,626,000
	Έκτακτα	» 503,000		Έκτακτα	» 13,938,000
Κίνησις κεφαλαίων		» 13,000,000	Κίνησις κεφαλαίων		» 1,049,000
		16,613,000			16,613,000

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΛΑΧΕΙΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
τακτικά	Δρ. 83,015,000	τακτικά	Δρ. 83,015.000

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ

ΕΣΟΔΑ			ΕΞΟΔΑ		
	Κατηγορία Ι	Δρ. 200,200,000		Κατηγορία Ι	Δρ. 173,700,000
	Κατηγορία ΙΙ	» 105,000,000		Κατηγορία ΙΙ	» 105,000,000
	Κατηγορία ΙΙΙ	» 15,000,000		Κατηγορία ΙΙΙ	» 41,500,000
		320,200,000			320,200,000

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΤΙΦΥΛΛΟΞΗΡΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΣΟΔΑ			ΕΞΟΔΑ		
	Τακτικά	Δρ. 4,215,000		Τακτικά	Δρ. 2,828,231
	Έκτακτα	» 45,000		Έκτακτα	» 1,954,372
Κίνησις κεφαλαίων		» 1,500,000	Κίνησις κεφαλαίων		» 977,397
		» 5,760,000			» 5,760,000

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΛΑΙΑΣ

ΕΣΟΔΑ			ΕΞΟΔΑ		
	Τακτικά	Δρ. 5,865,000		Τακτικά	Δρ. 3,665,000
	Έκτακτα	» 150,000		Έκτακτα	» 4,150,000
Κίνησις κεφαλαίων		» 14,800,000	Κίνησις κεφαλαίων		» 13,000,000
		» 20,815,000			» 20,815,000

Ἀναγινώσκονται εἶτα τὰ πρακτικὰ τῆς προχθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 14 τρέχοντος μηνὸς ἐψηφίσθη εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4097 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συντοξιούχους ἀνταλλαξίμους», γενομένων ἀποδεκτῶν τῶν σχετικῶν τροπολογιῶν, τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τροπολογίας, ἣν οὗτος μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν συναδέλφου του εἶχεν ὑποβάλλει ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου π.ἔ.

Παραλειφθείσης ὅμως τῆς ἀναγραφῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς τροποποιήσεως ταύτης, κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν, τῆς 15 Μαΐου ἐψηφίσθη τὸ σύνολον τοῦ ὡς ἄνω σχεδίου νόμου χωρὶς νὰ περιλαμβάνεται ἐν αὐτῷ ἡ ἐν λόγῳ τροπολογία, καὶ οὕτω ἀπεστάλη εἰς τὴν Γερουσίαν ἐσφαλμένον κείμενον. Παρακαλεῖ συνεπῶς ὅπως ἐπενεχθῇ ἡ δέουσα διόρθωσις.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν διόρθωσιν ταύτην, καὶ ἀποφασίζει ὅπως περιληφθῇ εἰς τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον νόμου ἡ παραλειφθεῖσα τροπολογία, ἔχουσα οὕτω:

«Μετὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ σχεδίου νόμου νὰ προστεθῇ ἴδιον ἐδάφιον, ἔχαν οὕτω:

"Οπου ἐν τῷ ἰδίῳ νόμῳ ἀναγράφονται αἱ λέξεις «τῆς τελευταίας δεκαετοῦς ἐνεργοῦ συνταξίμου ὑπηρεσίας» θεωροῦνται ἀναγραφόμεναι αἱ λέξεις «τῆς τελευταίας δεκαετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας «διαγραφομένης τῆς λέξεως «ἐνεργοῦ».

Μεθ' ὃ τὰ πρακτικὰ τῆς προχθεσινῆς συνεδριάσεως κυροῦνται καί, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὥρᾳ 11 καὶ 45' μ.μ. λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 4.30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Νικολαΐδης
Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ'

Πέμπτης 27 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσιν τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 22ας Μαρτίου.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου καὶ προκειμένου περὶ τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δ. Κολύμβα συμβάσεως περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων κλπ. παρελείφθη δήλωσίς μου, καθ' ἣν ἐγένετο δεκτὴ ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Πειραιῶς κ. Σακαλῆ, καθ' ἣν «ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ὁρισθήσεται διὰ διατάγματος». Ἀφ' ἑτέρου ἐδήλωσα πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὅτι θὰ ἐδεχόμην ἐκείνας τῶν τροπολογιῶν ἃς ὑπέβαλον οἱ κ. κ. βουλευταί, τὰς ὁποίας θὰ ἐδέχετο καὶ ὁ ἀνάδοχος. Καταθέτω ἑπομένως εἰς τὴν Βουλὴν δήλωσιν τοῦ ἀναδόχου δι' ἧς ἀποδέχεται τινὰς ἐκ τῶν τροπολογιῶν τούτων καὶ παρακαλῶ νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ ἐπισυναφθῇ εἰς τὴν σύμβασιν, ἵνα ἀποτελέσῃ τὸ ἑνιαῖον κείμενον, ὅπερ θέλει διαβιβασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν ἀνωτέρω συμπλήρωσιν τῶν πρακτικῶν διὰ τῆς καταχωρίσεως τῆς ἐν λόγῳ δηλώσεως τοῦ ἀναδόχου, ἐχούσης οὕτω:

Πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ἐκ Παρισίων ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. τηλεγραφικὴν ἀναφοράν μου δηλῶ ὑμῖν ὅτι ἀποδέχομαι ἐπὶ πλέον τὰς κάτωθι τροποποιήσεις ἁλιευτικῆς συμβάσεως αἰτηθείσας παρ' ὑμῶν, παρακαλῶν ὅπως ἐπιδιώξητε τὴν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων κύρωσιν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 16.

Μετὰ τὰς λέξεις «ἔσωθεν τῆς νήσου Αἰγίνης» νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «7) εἰς τοὺς κόλπους Τορωναίου, Ἁγ. Ὄρους καὶ Ἱερισσοῦ Χαλκιδικῆς».

Ὡσαύτως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἐξῆς τελευταία παράγραφος «Προκειμένου περὶ τῆς νήσου Κρήτης ἡ ἀπαγορευτικὴ ζώνη τῆς κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἁλιείας περιορίζεται μέχρι τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μιλλίου ἀπὸ τῶν ἀκτῶν ταύτης».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 29.

Εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας παραγράφου νὰ προστεθῇ ἡ φράσις. «Ὁ κανονισμὸς οὗτος θέλει προνοήσει διὰ τὸν καθορισμὸν ἐν τῇ λίμνι Ἁγίου Βασιλείου ἀνωτάτου ὁρίου ἁλιευτικῶν λέμβων ἢ ἁλιέων μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν ἀνώτατον κατὰ τὰς τρεῖς τελευταίας ἁλιευτικὰς περιόδους ὑπάρξαντα ἀριθμὸν τούτων εἰμὴ μόνον μετὰ σταθερὰν ἐπὶ μίαν τριετίαν αὔξησιν τοῦ μέσου τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 30.

Ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἄρθρου τούτου «ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον» νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς φράσεως «ἐκ τῶν τόπων ἁλιείας».

Μετὰ σεβασμοῦ
Δ. Κολύμβας

Μεθ' ὃ τὰ πρακτικὰ κυροῦνται.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Οἱ κατώτεροι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι Ἀθηνῶν παρακαλοῦν ὅπως χορηγηθοῦν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ 3)16 τοῦ μισθοῦ των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπαλλοτριωθέντων οἰκοπέδων Γαστούνης ζητούντων τὴν καταβολὴν τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, διὰ τὰ ἀπὸ τοῦ 1923 καταληφθέντα οἰκόπεδά των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἀγρινίου ζητούντων τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς πωλήσεως καπνοῦ τρίτης ποιότητος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Ξανθόπουλος*** καταθέτει ψήφισμα τοῦ γεωργικοῦ ἐπιμελητηρίου Χαλκιδικῆς ζητοῦντος τὴν ὑιοθέτησιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐν αὐτῷ αἰτημάτων των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Νικολίτσας*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ κ. Τσουρίδου περὶ ἱδρύσεως Σανατορίου ἐν Ἁρκηθοῖ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ ὑπολοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ Κ. Καταπόδη ζητοῦντος τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὸν νόμον τῶν ἐντιμητικῇ ἀποστρατείᾳ καὶ διαθεσιμότητι τελούντων ἀξιωματικῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** καταθέτει τηλεγράφημα ἐνοικιαστῶν ἐλαιοδεκάτης ἐπαρχιῶν Καλαμῶν Μεσσήνης ζητούντων τὴν μείωσιν τοῦ εἰς τὸ δημόσιον καταβληθησομένου φόρου, λόγῳ σημαντικῆς πτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. Ε. Τριποδάκης καταθέτει αἴτησιν τῶν νέων Μιχαὴλ καὶ Ὀρφανάκη κατοίκων νέας Χώρας Χανίων διὰ τῆς ὁποίας οὗτοι ζητοῦν τὴν παροχὴν χάριτος εἰς τὸν προστάτην πατέρα των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν συνοικισμῶν Λευκάδος ζητούντων τὴν παροχὴν χρηματικῆς ἐνισχύσεως πρὸς πληρωμὴν τῆς παραδιδομένης σούμας.

Οἱ διευθυνταὶ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν Σύρου ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου περὶ φόρων τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν τῶν συσταθεισῶν μετὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1926.

Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Μαργαριταρίου παρακαλοῦν ὅπως ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς Πρεβέζης—Σκηπάδος—Ἰωαννίων διέλθῃ ἐκ πόλεως Μαργαριτίου καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς Παραμυθίας.

Οἱ καπνεργάται Θεσσαλονίκης διαμαρτυρόμενοι διὰ τὸν συστηματικὸν διωγμὸν ὑπὸ τῶν καπνεμπόρων ζητοῦν τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων ἐκκρεμῶν ζητημάτων των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Σ. Χαπαντίδη κατοίκου Δράμας ζητοῦντος τὴν ἐπίσπευσιν τῆς καθόδου τῶν ἀδελφῶν του ἐκ Ρωσσίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ σωματείου καρροποιῶν Σερρῶν ζητοῦντος τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως οὐχὶ ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀλλὰ ἐκ τῆς φορολογίας τῆς βενζίνης.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Συριόπουλος, Ν. Σπηλιώτης*** καὶ ***Π. Τσεριώνης*** καταθέτουσι τηλεγράφημα τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου τῶν κατωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας παρακαλούντων ὅπως τὸ μέτρον περὶ χορηγήσεως τῶν 3)16 τοῦ μισθοῦ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τῆς πρωτευούσης ἐπεκταθῇ καὶ εἰς αὐτούς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν κοινοτικῶν συμβούλων Λευκάδος ζητούντων τὴν ἐπιβολὴν κοινοτικῶν φόρων ἐπὶ τῶν εἰσαγωμένων οἴνων.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α') «Περὶ τελωνειακῶν καταστημάτων» καί,

β') «Περὶ διπλασιασμοῦ τοῦ χορηγηθέντος διὰ τοῦ νόμου 4286 προσωρινοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς συνταξιούχους καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Κωστόπουλος*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τῶν ἀμέσων φόρων».

Οἱ κ. κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4399 «περὶ ρυθμίσεως ἀνωμάλων δικαιοπραξιῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Διοικήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως Ἐκλησιαστικῆς καὶ Μοναστηριακῆς περιουσίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Μάρκου, Σ. Σταυρόπουλος, Ν. Συριόπουλος, Ι. Κουτσίνας*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως ὀδοντοϊατρικῶν συλλόγων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως ὑπηρεσιῶν καὶ προσθήκης προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καὶ ***Ν. Συριόπουλος*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4 καὶ 7 τοῦ νόμου 3607 τοῦ 1928 «περὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως τῶν Στρατοδικείων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Γκότσης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἐξορλήσεως παραγεγραμμένων ἐντόκων γραμματίων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῆς διοικήσεως νομικῶν τινων προσώπων καὶ αὐτοτελῶν ὑπηρεσιῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1920 διατάγματος «περὶ ἀπαλλοτριώσεως χώρου πρὸς ἀνέγερσιν πολεμικοῦ Ναυστάθμου» καὶ «περὶ μερικῆς ἄρσεως ἐνεργηθεισῶν δυνάμει τοῦ ἄνω διατάγματος ἀπαλλοτριώσεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διοικητικῶν τινων περιφερειῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐτοκινήτων, κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ὁδηγῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ νόμου 602 «περὶ συνεταιρισμῶν».

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἄρθρων 10-13 τοῦ νόμου «περὶ ἐξυβρίσεως τύπου τῆς 23 Νοεμβρίου 1837».

Ἡ ἐπὶ τῆς Προνοίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ἐθνικοῦ Μασαλείου Ὀρφανοτροφείου».

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

α') «Περὶ ὀργανώσεως σώματος ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας» καὶ

β') «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4434 «περὶ συστάσεως Ταμείων Ἀσφαλείας τάξεών τινων ἐργαζομένων ἐφημεριοδοπωλῶν, μυλεργατῶν, ναυτεργατῶν».

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν εἰς τὸ Θ. Γ. Τ.».

Ἀνακοινοῦται εἶτα ἡ κάτωθι ἀπάντησις τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ:

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Γκίκα Κουλούρα γνωρίζομεν ὅτι ἡ ὑπηρεσία ἀρχείων παρελθούσης χρήσεως διεβίβασε τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀλληλογραφίαν εἰς τὸ ἀοχεῖον ΥΠΙ Μεραρχίας διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ αἰτουμένου ἀντιγράφου ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ τηρουμένων ἀρχείων τοῦ Ε' Ἐμπέδου Σώματος Στρατοῦ Ἠπείρου.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Π. Χρηστούλας*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν γαλακτοπωλῶν Καρδίτσης περὶ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς πόλεως των τριῶν ἀλλοδαπῶν.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Καρδίτσης περὶ χωρισμοῦ τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσης ἀπὸ τοῦ νομοῦ Τρικκάλων.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ γραμματέως τῆς εἰσαγγελίας Μεσολογγίου Δ. Καπλανιστῆ, πλέκει τὸ ἐγκώμιον τῆς ἐργατικότητος καὶ φιλολογικῆς ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου, προφανῶς ἀδικουμένου, ὡς λέγει, ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν προϊσταμένων του. Ἡ λῆψις μέτρων ἱκανοποιούντων τόσον ἠθικῶς ὅσον καὶ ὑλικῶς τοιούτους ὑπαλλήλους μέλλει οὐσιωδῶς νὰ προαγάγῃ τὸ ἔργον τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Ὁ κ. **Β. Κυρέλλος** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ὑπόμνημα τῶν καπνοπαραγωγῶν Θηβῶν αἰτουμένων τὴν ταχυτέραν χορήγησιν αὐτοῖς καλλιεργητικῶν δανείων, ἐξαίρει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποθετήσεως τοῦ αἰτήματος τούτου καθόσον οἱ ἀναφερόμενοι, μὴ λαβόντες πλαστικὰ δάνεια, διέρχονται, ὡς λέγει, δεινὴν οἰκονομικὴν κρίσιν ἀναγκαζόμενοι νὰ προσφύγουν εἰς τοὺς ἀγρίως ἐκμεταλλευομένους αὐτοὺς τοκογλύφους. Ἐπὶ τούτοις ἐξαίρει τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ καπνοῦ καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης σημειωθεῖσαν αἰσθητὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Ἰσοθυπουργὸς) συνιστᾷ εἰς τὸν ὁμιλοῦντα ὅπως συνεννοηθῇ σχετικῶς μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ἐν ἀγνοίᾳ τῶν πραγμάτων νὰ προβῇ εἰς ἐνέργειαν τινά. Ἐπὶ τούτοις παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι συμφέρουσα ἡ ἀλματώδης αὔξησις τῆς παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ, διότι ὑπάρχει κίνδυνος ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος καὶ συνιστᾷ εἰς τοὺς κ. κ. βουλευτὰς τῶν καπνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν νὰ ἐξηγήσουν τὸ ζήτημα εἰς τοὺς συμπολίτας των ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα μὴ συνεχισθῇ ἡ κατάστασις αὐτή.

Ὁ κ. **Β. Κυρέλλος** ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι δὲν θὰ παρατηρηθῇ τοῦ λοιποῦ αὔξησις τῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπ. Γεωρ.) παρακαλεῖ ὅπως τῷ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ ὑπόσχεται νὰ συνεννοηθῇ σχετικῶς μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὰν τῶν καρραγωγέων Ἀγρινίου παραπονουμένων διὰ τὴν παρατηρουμένην καθυστέρησιν περὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως, καθυστέρησιν οὐχὶ ἄμοιρον, ὡς λέγει, κομματικῶν ἐπεμβάσεων, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς κλονιζομένης ἐπὶ τὴν ἀμεροληψίαν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν πίστεως τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) παρακαλεῖ νὰ τῷ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Ν. Ἀσκεπίδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς Πανηπειρωτικῆς Ὁμοσπονδίας ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου Ἰωαννίνων.

Οἱ κ. κ. **Α. Παπαθανάσης**, **Ι. Νικολίτσας** καὶ **Π. Χριστούλας** ὑποστηρίζουν ἀναφορὰν τῆς Κοινότητος Χρισσοῦ Εὐρυτανίας.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου καὶ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν ἥτις αἰτήσει τοῦ κ. **Β. Δεληγιάννη** (Ὑφυπ. Οἰκον.) παραπέμπεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κοινότητος Κονίτσης Τριχωνίας λέγει ὅτι ἡ διδασκάλισσα τοῦ ἐκεῖ σχολείου ἀπουσιάζει τῆς θέσεώς της ἀπὸ ἑνὸς καὶ πλέον ἔτους οὕτω δὲ τὸ σχολεῖον μένει κλειστὸν καὶ παρακαλεῖ ὅπως διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργεῖον ἵνα ληφθοῦν τὰ δέοντα μέτρα.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διδασκάλισσα λαβοῦσα δίμηνον ἄδειαν ὡς ἔγκυος, ἔλαβεν ἑτέραν ἑξάμηνον ὡς ἐπίτοκος ἤδη δὲ πρόκειται νὰ λάβῃ διετῆ ἴσως ἵνα γαλουχήσῃ. Θὰ ἔπρεπεν ὅμως, προσθέτει, νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου τούτου οἵτινες ἀπὸ ἑνὸς καὶ πλέον ἔτους δὲν ἀκολουθοῦσι μαθήματα.

Ὁ κ. **Ι. Παπαθανάσης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου ὑποδηματοποιῶν καὶ καταστηματαρχῶν γενικῆς ὑποδήσεως Αἰτωλικοῦ.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Μοναστηρακίου—Θησείου καὶ ἄλλων συνοικιῶν, παρακαλῶν ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον.

Οἱ κ. κ. **Μ. Μαντᾶς** καὶ **Α. Παπαθανάσης** παραιτοῦνται τῆς ἀναπτύξεως ἀναφορᾶς τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀποκαταστάσεως Γιδᾶ δηλοῦντες ὅτι ἐπιφυλάσσονται νὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς σχετικοῦ σχεδίου νόμου.

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἐπιτροπῆς παραγωγῶν Θεσσαλίας.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐκ τοῦ μονοταξίου διδασκαλίου Ἀθηνῶν μετεκπαιδευομένων δημοδιδασκάλων.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐν Ἀγγίστῃ διαμένοντος πρόσφυγος Μεχτίδου αἰτουμένου ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἐν Ἑλλάδι κάθοδος τῆς ἐν Ρωσσίᾳ οἰκογενείας αὐτοῦ, λέγει ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐν λόγῳ πρόσφυγος λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι προσέφερεν οὗτος σπουδαίας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀπηνῆ δίωξιν τῶν σοβιετικῶν ἀρχῶν καὶ ἀδυνατεῖ πλέον νὰ διαβιώσῃ ἐν Ρωσσίᾳ. Διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ἐνταῦθα ἔλευσιν αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν) ὡς πρὸς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν λέγει ὅτι δὲν ἔχει γνῶσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορά. Ὡς πρὸς τὸ γενικὸν ὅμως ζήτημα τῆς καθόδου εἰς Ἑλλάδα τῶν ἐν Ρωσσίᾳ προσφύγων λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε κατ' ἀρχὴν ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ αὐτὴν εἰμὴ μόνον τῶν διχοτομημένων οἰκογενειῶν οὕτως ὥστε νὰ μὴ δυσχερανθῇ ἡ ὑφισταμένη σήμερον κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως ἀποκαταστάσεως.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς ἑνώσεως γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Λαγκαδᾶ.

Ὁ κ. **Δ. Ἰασονίδης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῆς κοινότητος Κιλκίς.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς ἐγγεγραμμένος ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν παραμεθορίων κοινοτήτων τῆς περιφερείας Πορρῶν, ἐπαρχίας Συντικῆς δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς καθόσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι βουλευταὶ εὑρίσκονται εἰς σχετικὰς συνεννοήσεις μετὰ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν κατοίκων γεωργῶν τῆς κοινότητος Ποντισμένη περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ἀπαφάσεων ἐπιβολῆς αὐτοῖς φορολογίας, ἥτις ἀναφορά, τῇ αἰτήσει τοῦ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν) διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς Ηγελόπης χήρας Θ. Τσακάκη ἀντισυνταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ περὶ παροχῆς αὐτῇ συντάξεως ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξετάσῃ εὐμενῶς τὸ ζήτημα καθόσον πρόκειται περὶ χήρας ἀξιωματικοῦ ειδοκίμως διδάξαντος εἰς διαφόρους σχολὰς ὡς καθηγητοῦ καὶ παθόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ.

Αἰτήσει τοῦ κ. **Θ. Σοφούλη**. (Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν) ἡ ἀναφορὰ παραπέμπεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Π. Χριστούλας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Σοφάδων περὶ λήψεως μέτρων πρὸς προαγωγὴν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Σκυλοδίντος τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας αἰτουμένων ὅπως λήγῳ τῆς καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐκ ταύτης ἐπικειλουμένης καταστροφῆς, μετατοπισθῇ δυτικώτερον τὸ χωρίον των ἐπὶ ἐδάφους στερεοῦ.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων ἀναβάλλεται καὶ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ψηφιζομένου τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου νόμου περὶ «συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3646 περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι, ἐφόσον δυνάμει τοῦ ἐσχάτως ψηφισθέντος νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς διενεργείας προαγωγῶν θὰ συνταχθοῦν ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου νέοι πίνακες προακτέων, εἰς οὓς πίνακας δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῶσι τινὲς ὡς στάσιμοι, δὲν ἔχει σημασίαν ἡ περιλαμβανομένη εἰς τὰς δύο τελευταίας παραγράφους τοῦ ἄρθρου 14 σχετικὴ διάταξις καὶ ἑπομένως ὁ ψηφιζόμενος νόμος θὰ εἶναι ἀνεφάρμοστος. Ἀλλ' ἐνῷ, προσθέτει, ἡ Βουλὴ ἐδέχθη τὴν διάταξιν ταύτην, ἑτέρα διάταξις προστεθεῖσα ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Στρατιωτικῶν δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἡ πρᾶξις αὕτη, τονίζει, οὐ μόνον εἶναι ἄδικος ἀλλὰ καὶ ἐμφανίζει τὴν Βουλὴν ἀνακόλουθον, διότι διὰ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ζητεῖται νὰ κανονισθῇ ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Σώματος ἐκκαθαρίσεως δαπανῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῶν ὁμοιοβάθμων των τοῦ Σώματος τοῦ ἐλέγχου πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ ψηφισθεὶς ὀργανισμὸς τοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 51 ἀφωμοίωσε καθ' ὅλα τοὺς πρώτους οὕτως ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀμοιβαίαν ἀρχαιότητα. Τοῦτο, προσθέτει, σημαίνει κατ' ἀναμφισβήτητον γνώμην ὅτι οἱ ἀρχαιότεροι θὰ διατηρήσουν τὴν ἀρχαιότητά των, καθὼς ὁρίζεται καὶ εἰς τὸν ψηφισθέντα νόμον περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων. Ἑπομένως, ἐπιλέγει, ἡ ἀπόρριψις τῆς τροπολογίας τὴν ὁποίαν ὁμοφώνως ἐδέχθη ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή, καὶ ἀδικίαν εἰς βάρος τῆς ἐννοίας τῆς πειθαρχείας ἀποτελεῖ καὶ τὴν Βουλὴν ἐμφανίζει ὡς ἀνακόλουθον.

Μεθ' ὃ τὸ σύνολον τοῦ ἀνωτέρω σχεδίου νόμου γίνεται δι ἀναστάσεως δεκτόν, ἔχον οὕτω:

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3616 «περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 3616 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ καὶ ὅπλῳ ἢ Σώματι ὀργανικῶν θέσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐνεργοῦνται αἱ προαγωγαὶ καὶ ἀπονέμονται οἱ βαθμοὶ ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ».

Οὐδεμία προαγωγὴ καὶ οὐδεὶς βαθμὸς ἀπονέμεται μὴ ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐξαιρέσει :

α) Τῆς εἰς τὸ Στράτευμα κατατάξεως τῶν ἀποφοίτων τῶν Στρατιωτικῶν Σχολῶν.

β) Τῶν προαγομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ.

γ) Τοῦ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν περὶ ὧν τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον ἤθελεν ἀποφανθῇ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι ἀδικαιολογήτως παρελείφθησαν ἐκ προηγουμένων προαγωγῶν.

δ) Τοῦ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν παραλειφθέντων διὰ τοὺς ἐν ἐδαφίῳ 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 13 λόγους.

ε) Τοῦ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν εἰς οὓς δυνάμει ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀνεγνωρίσθη τὸ δικαίωμα τῆς προαγωγῆς των, ἤθελον δὲ κριθῇ εἰδικῶς παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ὅτι κέκτηνται τὰ προσόντα τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτοῖς βαθμοῦ.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3616 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Οὐδεὶς προβιβάζεται εἰς ἀνθυπασπιστὴν ἂν δὲν ἔχῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ» ἀπαιτούμενα προσόντα.

Προβιβασμὸς ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3616 «περὶ προβιβασμῶν» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

1) Οὐδεὶς προβιβάζεται εἰς ἀνθυπολοχαγὸν ἐὰν δὲν συνεκλήρωσε τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ δὲν εἶναι ἀπόφοιτος ἀνεγνωρισμένης τοῦ Κράτους Στρατιωτικῆς Σχολῆς. Ἡ ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ προαγωγὴ ἀνθυπασπιστοῦ εἰς ἀνθυπολοχαγὸν ἐπιτρέπεται γιγνομένη κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ τῆς προαγωγῆς ἀνθυπασπιστῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ τὰ τῆς ἀπ' εὐθείας κατατάξεως μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ εἰς τὰ Σώματα τοῦ Στρατεύματος καὶ τὴν Ἀεροπορίαν προβλέπει ὁ εἰδικὸς «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ» νόμος.

2) Πᾶς εἰσερχόμενος εἰς τὸ Σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν δίδει τὸν νενομισμένον ὅρκον.

Ἄρθρον 4.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ καὶ ὑπολοχαγοὶ προτείνονται μόνον κατ' ἀρχαιότητα, πλὴν τῶν ὑπομοιράρχων δι' οὓς συντάσσονται καὶ πίνακες κατ' ἐκλογήν».

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3616 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς προβιβάζεται εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἐὰν δὲν παρέμεινεν εἰς τὸν βαθμὸν ὃν κατέχει ἐπὶ μίαν τοὐλάχιστον τριετίαν, πλὴν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ εἰς ὃν ἀπαιτεῖται διετὴς παραμονὴ καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ εἰς ὃν ἀπαιτεῖται τετραετὴς τοιαύτη.

Ἵνα ἀξιωματικός τις προταθῇ πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐγγραφῇ εἰς τοὺς πίνακας προαγωγῶν ἀπαιτοῦνται :

1) Διὰ πάντα ἀξιωματικὸν παντὸς βαθμοῦ καὶ ὅπλου ἢ Σώματος ἡ συμπλήρωσις τοῦ κατὰ τὴν 1 παράγραφον τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένου χρόνου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν προτάσεων, ἢ ἡ συμπλήρωσίς του μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους, καθ' ὃν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος γενήσεται νέα ὑποβολὴ προτάσεως.

2) Διὰ πάντα μὲν ἀξιωματικὸν ὅπλου καὶ τοῦ Μεταγωγικοῦ ἡ ἐν τῷ ὅπλῳ ἢ Σώματι εἰς ὃ ἀνήκει ἄσκησις διοικήσεως ὑφ' ὡρισμένον χρόνον, ὁριζόμενον κατωτέρω, διὰ πάντα δὲ ἄλλον ἀξιωματικὸν διετὴς πραγματικὴ ἐνάσκησις τῶν καθηκόντων τοῦ βαθμοῦ του. Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δέον νὰ ἦ συμπεπληρωμένον καθ' ὃν χρόνον προτείνεται ὁ ἀξιωματικός.

3) Διὰ Διατάγματος θέλει καθορισθῇ τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ὑποχρεωτικῶς θέλουσιν ὑπηρετῇ οἱ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τῶν ὅπλων ἑφ' ἅπαξ εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ κατωτέρου ἀξιωματικοῦ ὡς διαχειρισταὶ χρηματικοῦ ἢ ὑλικοῦ. Ἄνευ δὲ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀπαγορεύεται ἡ προαγωγὴ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθορισθήσεται καὶ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διατάξεως.

Ἄρθρον 6.

Τὸ β' ἐδάφ. τῆς 1 παρ. τοῦ ἄρθρου 11 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἀνθυπολοχαγός. Ἓν ἔτος καὶ ὑπολοχαγὸς διετίαν ἐν λόχῳ, ἴλῃ, πυροβολαρχίᾳ, μοίρᾳ ἢ ὅρχῳ αὐτοκινήτων, ἐξ ἧς ἓν ἔτος ἐν λόχῳ μοίρας ἢ ὅρχου αὐτοκινήτων.

Τὸ β' ἐδάφιον τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ταγματάρχης. Διετίαν εἰς ὑπηρεσίαν Συντάγματος ἢ Μοίρας, ἐξ ἧς ἓν ἔτος εἰς Διοίκησιν ἀνωτέρας Μονάδος. Διὰ τοὺς ταγματάρχας Μεταγωγικοῦ ἀπαιτεῖται ἡ ἐπὶ διετίαν ὑπηρεσία εἰς θέσιν προβλεπομένην διὰ τὸν βαθμὸν των ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, ἢ εἰς τοιαύτην ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 1 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 3616 προστίθενται τὰ ἑξῆς ἐδάφια :

«Οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου 3552 «περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν» (ἄρθρον 24) κρινόμενοι συνεπείᾳ τραύματος καταλληλοι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας γραφείου ἐξακολουθοῦν νὰ προάγωνται ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὁμοιόβαθμοί των τοῦ ὅπλου ἢ Σώματός των μέχρις ἀποκτήσεως βύο μὲν βαθμῶν ἂν εἶνε κατώτεροι ἀξιωματικοί ἑνὸς δὲ ἂν εἶναι ἀνώτεροι τοιοῦτοι. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸν νόμον, διὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς πίνακα χρονικὸν διάστημα διοικήσεως ἢ πραγματικὴ ἐνάσκησις τῶν καθηκόντων τοῦ βαθμοῦ των, ἀρκεῖ ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω διετὴς ὑπηρεσία Γραφείου».

Διὰ τοὺς ἐξερχομένους τῶν Στρατιωτικῶν Σχολῶν ἀξιωματικοὺς καὶ συνεχίζοντας τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν εἰς τὰ Τμήματα ἀνθυπολοχαγῶν τῶν Σχολῶν Ἐφαρμογῆς τοῦ ὅπλου των, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος διοικήσεως ὁ χρόνος τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν εἰς τὰ ἐν λόγῳ Τμήματα.

Διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς Στρατολογίας ἀντὶ τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος διοικήσεως ὁρίζεται ἡ ἑξῆς ὑπηρεσία: Ἀνθυπολοχαγός, ὑπολοχαγός, λοχαγός, ταγματάρχης ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσία εἰς Γεν. Ἐπιτελεῖον, Διευθ. Στρατολογίας Ὑπ. Στρατιωτικῶν, Στρατολογικὸν Γραφεῖον, ἀντισυνταγματάρχης ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσία εἰς Στρατολογικὴν Διεύθυνσιν, Γεν. Ἐπιτελεῖον Διευθ. Στρατολογίας, Ὑπ. Στρατιωτικῶν.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 5 παραγράφου τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ νόμου 3616 προστίθενται τὰ ἑξῆς ἐν συνεχείᾳ :

«Τῶν ἀνωτέρω εὐεργετημάτων τῶν ἐκτελούντων Ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν ἀξιωματικῶν ἀπολαμβάνουσι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ καὶ ἄνω ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις τῶν ὅπλων Πεζικοῦ, Πυροβολικοῦ, Μηχανικοῦ καὶ Ἱππικοῦ, Διοίκησιν Ἀεροπορίας, εἰς τὰς Διοικήσεις Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ Σωμάτων Στρατοῦ καὶ τὰς Διοικήσεις Μεραρχιῶν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπασπιστοῦ ἐν ταῖς ὡς ἄνω ὑπηρεσίαις ἐξαιρεῖται τῶν εὐεργετημάτων τούτων».

Ἡ 6η παράγρ. τοῦ 11 ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«6) Ὁμοίως ἐξομοιοῦται πρὸς χρόνον διοικήσεως ὁ χρόνος καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διετέλεσε Διοικητὴς Στρατ. Σχολείου, Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως ἢ Ἐκπαιδευτικοῦ Οὐλαμοῦ· ἐπίσης ὡς διαχειριστὴς ὑλικοῦ ἢ χρηματικοῦ εἰς Σύνταγμα, Ἀνεξάρτητον Τάγμα, Μοῖραν, Ὄρχον ἢ Μοῖραν Αὐτοκινήτων.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 6 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 11 προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς :

«Πρὸς τὸν χρόνον διοικήσεως ἐξομοιοῦται ἐπίσης καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ὑπολοχαγοὶ καὶ ἀνθυπολοχαγοὶ Πυροβολικοῦ, Ἱππικοῦ καὶ Μηχανικοῦ ἐκτελοῦσι καθήκοντα ἐκπαιδευτοῦ τῶν ὅπλων των παρὰ ταῖς Στρατιωτικαῖς Σχολαῖς.

Ἄρθρον 7.

Τὸ ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

δ') Προτάσεις περὶ ἀποστρατεύσεως ἢ μὴ ἐκείνων οἵτινες δὶς ἤδη, ἔστω καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3616, ἐνεγράφησαν εἰς πίνακα μὴ προακτέων, ἢ προτείνονται διὰ δευτέραν ἐγγραφὴν εἰς τοιοῦτον πίνακα. Μεταξὺ τούτων προτείνουσι καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν κρινομένους ἀποστρατευτέους μὲ βαθμὸν ἀνώτερον ἐκείνου ὃν φέρουσι.

Εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρόντος ἐδαφίου ὑπάγονται καὶ οἱ δηλοῦντες ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ φοιτήσωσιν εἰς τὰ Σχολεῖα ἐκπαιδεύσεως συμφώνως τῷ σχετικῷ νόμῳ, ἀσχέτως ἂν ἔχουσιν ἐγγραφῇ ἢ μὴ προγενεστέρως εἰς πίνακα στασίμων.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 4 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 15 προστίθενται τὰ ἑξῆς ἐδάφια :

Προκειμένου περὶ ὑποβολῆς προτάσεων ἀξιωματικῶν μὴ ἐχόντων συμπληρώσει τρίμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ἀρχῇ παρ' ἧς προτείνονται, οἱ ὑποβάλλοντες προτάσεις δύνανται νὰ ζητήσωσι καὶ τὴν γνώμην τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μονάδος, εἰς ἣν προηγουμένως ὑπηρέτουν, ἐφ' ὅσον καὶ ἐν αὐτῇ ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρέτησαν, ἄλλως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἀρχῆς, εἰς ἣν τελευταίως ὑπηρέτησαν τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Διοικηταὶ Μονάδων, Σωμάτων, Καταστημάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν νεωστὶ ἀναλαβόντες τὴν Διοίκησιν τούτων καὶ ὑποχρεούμενοι εἰς ὑποβολὴν προτάσεων διὰ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἀξιωματικούς, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἔγγραφον γνώμην τοῦ διοικήσαντος ἐπὶ ἑξάμηνον ταύτην προκατόχου των διὰ τὰς καθ' ἑκάστων προτάσεις. Ἐὰν δ' ὁ προκάτοχός των δὲν διώκησεν ἐπὶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ταύτην, σχηματίζουσι γνώμην ἐκ τῶν διαδοχικῶν σημειώσεων τῶν ἀξιωματικῶν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν προτάσεών των καὶ ἐκ τῆς ἐγγράφου γνώμης τοῦ Ὑποδιοικητοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ τῆς ὡς ἄνω Μονάδος ἢ Καταστήματος.

Ἄρθρον 8.

Μετὰ τὸ 15ον ἄρθρον τοῦ νόμου 3616 προστίθεται ἕτερον ἄρθρον ἔχον οὕτω:

1) Ἡ ἐπίδοσις τῶν ἀξιωματικῶν εἰς Σχολὰς ἀνωτέρας τακτικῆς μορφώσεως, εἰδικῆς μορφώσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἀναγράφεται εἰς τὰ ἀτομικὰ βιβλιάρια παρὰ τῶν Διοικητῶν τῶν Σχολῶν, κοινοποιουμένη τοῖς ἐνδιαφερομένοις, καὶ ἀποτελεῖ οὐσιώδες στοιχεῖον κρίσεως πρὸς προβιβασμὸν αὐτῶν, ἀναγραφομένων τῶν ἐπιδόσεων ὑποχρεωτικῶς εἰς πάσας τὰς ὑποβαλλομένας προτάσεις πρὸς προαγωγήν.

2) Ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1931 λοχαγοὶ τῶν ὅπλων καὶ τῶν Σωμάτων Ἐπιμελητείας, Μεταγωγικοῦ, Ὑγειονομικοῦ, Κτηνιατρικοῦ καὶ τῆς Στρατολογίας δὲν προάγονται εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ἂν δὲν ἀπεφοίτησαν ἐκ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ Τμήματος τῆς Σχολῆς Ἐφαρμογῆς τοῦ Ὅπλου ἢ Σώματος αὐτῶν.

3) Ἀξιωματικοὶ τῶν ὅπλων φοιτήσαντες εἰς Σχολεῖον ἐκπαιδεύσεως καὶ μὴ λαβόντες κατὰ τὴν ἔξοδόν των τὴν κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τούτου ὁριζομένην βάσιν τοποθετοῦνται ἀπαραιτήτως ἅμα τῇ ἐξόδῳ των εἰς μάχιμον Μονάδα.

Οἱ Διοικηταὶ τῶν Μονάδων, εἰς ἃς ἐτοποθετήθησαν οἱ ὡς ἄνω ἀξιωματικοί, ὁσάκις ἤθελον ὑποβάλει διὰ τούτους, συμφώνως τῷ νόμῳ, προτάσεις περὶ προαγωγῆς εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ὀφείλουσι νὰ δικαιολογῶσι τὴν τοιαύτην γνώμην των.

Ἄρθρον 9.

Α') Αἱ 2 καὶ 3 παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 16 ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς :

2) Ἐκ τῶν προτάσεων τούτων οἱ Διοικηταὶ Μεραρχιῶν, πρὸ τῆς γνωματεύσεώς των ἐπ' αὐτῶν, τὰς τῶν ἀξιωματικῶν Πυροβολικοῦ διαβιβάζουσιν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν Πυροβολικοῦ Σώματος Στρατοῦ πρὸς γνωμάτευσιν.

Ἐπίσης διὰ τοὺς ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγάς των ἀξιωματικοὺς Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ αἰτοῦνται γνωματεύσεις τῶν Διοικητῶν Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ Σώματος Στρατοῦ, τοῦτ' αὐτὸ δὲ πράττουσι καὶ διὰ τοὺς μὴ ὑπαγομένους εἰς Συντάγματα, ἀλλ' ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς των διατελοῦντας ἀξιωματικοὺς τοῦ Πεζικοῦ, δι' οὓς αἰτοῦνται γνωματεύσεις παρὰ τῶν Ἀρχηγῶν Πεζικοῦ τῆς Μεραρχίας των.

Αἱ γνωματεύσεις τῶν ἄνω **Ἀρχῶν δι' ἕνα ἕκαστον τῶν** ὡς ἄνω ἀξιωματικῶν ἀναγράφονται ἐπὶ τῶν σχετικῶν προτάσεων ἢ ἐπὶ ἰδιαιτέρων ἐκθέσεων καὶ ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς Διοικητὰς Μεραρχιῶν.

Οἱ Διοικηταὶ τῶν Μεραρχιῶν τὰς ὑποβληθείσας **αὐτοῖς** προτάσεις ὡς καὶ τὰς ἐπιστρεφείσας παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ Πυροβολικοῦ Σώματος Στρατοῦ καὶ Διοικητοῦ Μηχανικοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐξελέγχουσιν ἰδίᾳ δι' ἕκαστον τῶν προτεινομένων ἀπὸ ἀπόψεως τῶν τε τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων καὶ ἐκφέρουσιν ἐπὶ ἑκάστης αὐτῶν τὴν γνώμην των.

Συγχρόνως συντάσσουσι καὶ προτάσεις συμφώνως τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διὰ τοὺς ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς αὐτῶν ὑπηρετοῦντας ἀξιωματικούς.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω προτάσεων οἱ Διοικηταὶ Μεραρχιῶν **κατὰ** τὸ 1ον δεκαήμερον τοῦ Δεκεμβρίου ἀποχωρίζοντες διαβιβάζουσιν εἰς ἑκάστην τῶν Ἐπιθεωρήσεων τὰς ἀφορώσας τοὺς κάτωθι ἀξιωματικοὺς τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν, πλὴν **τῶν** ἐκτελούντων Ἐπιτελικὴν Ὑπηρεσίαν, καὶ ἐφ' ὧν προτάσεων αὗτη ἐκφέρει τὴν ἑαυτῆς γνώμην, κυρίως περὶ τῆς ἐν **τῷ** ὅπλῳ ἢ Σώματι τεχνικῆς ἐπιδόσεως τοῦ προτεινομένου

Ἤτοι :

α') Ἡ Ἐπιθεώρησις Πεζικοῦ διὰ τοὺς **ἀνωτέρους ἀξιω**ματικοὺς τοῦ Πεζικοῦ.

β') Ἡ Ἐπιθεώρησις Πυροβολικοῦ **διὰ τοὺς ἀνωτέρους** ἀξιωματικοὺς τοῦ Πυροβολικοῦ.

γ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ἱππικοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τοῦ Ἱππικοῦ.

δ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ἀεροπορίας διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς Ἀεροπορίας καὶ λοιπῶν ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ἀεροπορίας.

ε') Ἡ Ἐπιθεώρησις Μηχ)κοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιω-ματικοὺς Μηχ)κοῦ καὶ λοιπῶν ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Μηχανικοῦ.

στ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς Ὑγειονομικοῦ καὶ Φαρμακευτικοῦ κλπ. ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας.

ζ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐπιμελητείας διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς τῆς Ἐπιμελητείας καὶ τῆς Διαχειρίσεως ἁρμοδιότητος Ἐπιμελητείας.

η') Ἡ Ἐπιθεώρησις Μεταγωγικοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς τοῦ Μεταγωγικοῦ.

θ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Στρατολογίας διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς Στρατολογίας.

ι') Ἡ Ἐπιθεώρησις Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς τοῦ Κτηνιατρικοῦ.

ια') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐλέγχου διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς ἁρμοδιότητός της.

ιβ') Ἡ Ἐπιθεώρησις Ὑλικοῦ Πυρ)κοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς ἁρμοδιότητος Διαχειρίσεως Ὑλικοῦ Πολέμου καὶ τῶν Ἀρχιτεχνιτῶν ἁρμοδιότητος Πυρ)κοῦ.

ιγ') Πᾶσα ἄλλη δημιουργηθησομένη Ἐπιθεώρησις διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς τῆς ἁρμοδιότητός της.

3) Οἱ Διοικηταὶ Μεραρχιῶν τὰς λοιπὰς προτάσεις ὑποβάλλουσι κατὰ τὸ 1ον δεκαήμερον τοῦ Ἰανουαρίου εἰς τοὺς Διοικητὰς Σωμάτων Στρατοῦ.

Οἱ Ἐπιθεωρηταί, ἀφοῦ γνωματεύσωσι κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν διαβιβασθεισῶν αὐτοῖς προτάσεων ὑπὸ τῶν Διοικητῶν Μεραρχιῶν, τὰς ὑποβάλλουσι κατὰ τὸ 3ον δεκαήμερον τοῦ Ἰανουαρίου ε᾽ς τὸν ἁρμόδ.ον Διοικητὴν Σώματος Στρατοῦ.

Β') Αἱ παράγραφοι 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ ἄρθρου 16 ἀντικαθίστανται διὰ τῶν κατωτέρω τοιούτων ὡς ἑξῆς :

5) Οἱ προϊστάμενοι Μονάδων, Σωμάτων, Καταστημάτων ἢ Ὑπηρεσιῶν ὑπαγομένων ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβάλλουσι τὰς προτάσεις διὰ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἀξ)κοὺς εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ἐπιθεωρητάς.

Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν ὅπλων καὶ Σωμάτων ἀφοῦ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τούτων τὴν γνώμην των ὑποβάλλουσι ταύτας ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν (Δ)σιν Προσωπικοῦ Τμ. Ι). Συγχρόνως δὲ ὑποβάλλουσιν εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Σχολῶν α') προτάσεις διὰ τοὺς προϊστα-μένους τῶν ὡς ἄνω Μονάδων, Σωμάτων ἢ Καταστημάτων, ἐφ' ὅσον ὑπάγονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, ἄλλως εἰς τοὺς Γεν. Ἐπιθεωρητὰς Σωμάτων Στρατοῦ ἀναλόγως τῆς ἐξαρτήσεώς των,καὶ: β') προτάσεις τῶν ἐκ τῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς των ὑπ'αὐτῶν προτεινομένων. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰς προτάσεις τῶν λοιπῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς των ἀξ)κῶν, ἀφοῦ γνωματεύσωσιν ἐπ' αὐτῶν, τὰς ὑποβάλλουσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

6) Οἱ δὲ Διοικηταὶ μεγάλων Μονάδων ὑπαγομένων ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν συμμορφοῦνται πρὸς τ' ἀνωτέρω περὶ Διοικητῶν Μεραρχιῶν καθοριζόμενα μεθ' ὑποβάλλουσι τὸ 1ον δεκαήμερον τοῦ Μαρτίου ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν, (Δ)σιν Προσωπικοῦ Τμῆμα ΙΙ) τὰς προτάσεις ἐκείνας ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀξ)κῶν, δι' ἃς δὲν ἀπαιτεῖται γνωμάτευσις τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ.

Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου διαβιβάζουσι πρὸς γνωμάτευσιν μόνον τὴν πρότασιν τοῦ Ἐπιτελάρχου των.

Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ ὑποβάλλουσι καὶ οὗτοι μετὰ τὴν γνωμάτευσίν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς διαβιβασθείσας αὐτοῖς προτάσεις τῶν ὡς ἄνω Μονάδων. Τὰς ἀπ' εὐθείας ὅμως ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Διοικητῶν συντασσομένας προτάσεις ὑποβάλλουσιν εἰς τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητὴν Σχολῶν, ἢ τοὺς Γεν. Ἐπιθεωρητὰς Σωμάτος Στρατοῦ ἀναλόγως τῆς ἐξαρτήσεως τῶν Μονάδων τούτων. Τοῦτ' αὐτὸ πράττει καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου διὰ τὴν πρότασιν τοῦ Ἐπιτελάρχου.

7) Οἱ Διοικηταὶ Σωμάτων Στρατοῦ διαβιβάζουσιν εἰς ἑκάστην τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ἐπιθεωρήσεων τὰς προτάσεις τὰς ἀφορώσας τοὺς ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν τῶν μὴ Μεραρχιακῶν Μονάδων καὶ Ὑπηρεσιῶν τοῦ Σώματος Στρατοῦ, πλὴν τῶν ἐκτελούντων Ἐπιτελικὴν Ὑπηρεσίαν.

Αἰτοῦνται δὲ συγχρόνως καὶ τὰς γνωματεύσεις τῶν σχετικῶν Ἐπιθεωρήσεων διὰ τοὺς ἐκ τῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς των ὑπηρετοῦντας ἀξ)κοὺς, δι' οὓς προβλέπεται ταιαύτη. Τὰς προτάσεις τῶν ἀξ)κῶν Πυρ)κοῦ καὶ Μηχανικοῦ τῶν μὴ Μεραρχιακῶν Μονάδων καὶ Ὑπηρεσιῶν διαβιβάζουσιν εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεις διὰ τῶν Διοικητῶν Πυρ)κοῦ καὶ Μηχ)κοῦ Σ. Στρατοῦ οἵτινες γνωματεύουσι προηγουμένως ἐπ' αὐτῶν.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω Διοικητὰς Πυρ)κοῦ καὶ Μηχ)κοῦ διαβιβάζουσι τὰς προτάσεις τῶν ἀξ)κῶν Πυρ)κοῦ καὶ Μηχανικοῦ, πλὴν τῶν ἐκτελούντων ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν, τῶν ὑπηρετούντων εἰς Μονάδας, ὑπηρεσίας καὶ Στρατηγεῖα Σ. Στρατοῦ ἐξαρτωμένας ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Σ. Στρατοῦ καὶ μὴ ὑπαγομένας εἰς τοὺς ὡς ἄνω Διοικητάς.

Αἱ Ἐπιθεωρήσεις ἀφοῦ ἐκφέρωσι τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἐπιστρέφουσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸν Διοικητὴν Σ. Στρατοῦ.

Τὰς προτάσεις τῶν Ἐπιτελαρχῶν Μεραρχιῶν καὶ Σωμ. Στρατοῦ οἱ Διοικηταὶ Σ. Στρατοῦ, ἀφοῦ ἐκφέρωσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν γνώμην των διαβιβάζουσιν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου, ὅστις μετὰ τὴν γνωμάτευσίν του ἐπ' αὐτῶν τὰς ἐπιστρέφει εἰς τοὺς Διοικητὰς Σ. Στρατοῦ.

Διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς Γενικὰς Ἐπιθεωρήσεις Σ. Στρατοῦ καὶ Γεν. Ἐπιθεωρήσεις Σχολῶν ὑποβάλλουσι ἱεραρχικῶς τὰς προτάσεις τοῦ μὲν Ἐπιτελάρχου οἱ Ἐπιθεωρηταί, τῶν δὲ λοιπῶν ὁ Ἐπιτελάρχης, αἰτούμενος καὶ διὰ τοὺς μὴ ἐκτελοῦντας ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν ἀνωτέρους ἀξ)κοὺς γνωμάτευσιν τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ ὅπλου.

8) Μέχρι τῆς 15ης Μαρτίου οἱ Διοικηταὶ Σωμάτων Στρατοῦ ὡς καὶ αἱ κατὰ τὰς παραγρ. 4 καὶ 5 ἄλλαι ἀρχαὶ ἐλέγχουσι τὰς προτάσεις ἰδίᾳ δι' ἕκαστον τῶν προτεινομένων, ὑποβάλλουσι δ' αὐτὰς μετὰ τῆς γνώμης των εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν εἰς ὃν ὑποβάλλουσι συγχρόνως ἰδίας πρ-

τάσεις συμφώνως τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διὰ τοὺς ὑπὸ τὰς ἀμέσους αὐτῶν διαταγὰς ὑπηρετοῦντας ἀξ)κοὺς καὶ τοὺς Διοικητὰς τῶν Μεραρχιῶν των.

9) Μέχρι τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου ὑποβάλλει τῷ Ὑπουργείῳ τὰς προτάσεις τῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς του ὑπαγομένων ἀξ)κῶν, αἰτούμενος προηγουμένως γνωματεύσεις παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἐπιθεωρητῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁριζόμενα διὰ τοὺς Διοικητὰς Σ. Στρατοῦ διὰ τοὺς μὴ ἐκτελοῦντας Ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν ἀνωτέρους ἀξιωματικούς.

10) Ὡμοίως ὁ Ἐπιθεωρητὴς Σχολῶν ὑποβάλλει προτάσεις.

α') διὰ τοὺς Διοικητὰς τῶν Σχολείων τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπαγομένων.

β') διὰ τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν ὅπλων καὶ Σωμάτων.

γ') διὰ τοὺς Διοικητὰς τῶν Ἀνεξαρτήτων Ταξιαρχιῶν καὶ Μεραρχιῶν Πεζικοῦ, ἐφ' ὅσον αὗται ὑπάγονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, ἄλλως αἱ προτάσεις αὗται ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Σ. Στρατοῦ ὑφ' οὗ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγονται.

δ')Γνωματεύει ἐπὶ τῶν προτάσεων τῶν ἀξιωματικῶν, ἃς συντάσσουσιν οἱ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α', β' καὶ γ' ἀναφερόμενοι Διοικηταὶ ἢ Ἐπιθεωρηταί, ὁσάκις αἱ Μονάδες, τὰ Σώματα ἢ αἱ Ὑπηρεσίαι, τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν ὁποίων ἀφοροῦν αἱ προτάσεις αὗται, ὑπάγονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, ἄλλως τὴν γνωμάτευσιν ἐνεργεῖ ὁ ἁρμόδιος Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Σ. Στρατοῦ.

11) Οἱ Διευθυνταὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου ὑποβάλλουσι προτάσεις διὰ τοὺς παρὰ ταῖς Διευθύνσεσι ταύταις ὑπηρετοῦντας ἀξ)κοὺς εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου.

12) Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου, ἐλέγχων τὰς ὑποβληθείσας αὐτῷ προτάσεις, διαβιβάζει αὐτὰς μετὰ τῆς γνώμης του εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ἐπιθεωρητάς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, εἰς οὓς διαβιβάζει συγχρόνως ἰδίας προτάσεις, συμφώνως τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, διὰ τοὺς Διευθυντὰς τῶν Διευθύνσεων τοῦ Ὑπουργείου, διὰ τοὺς ἀξ)κοὺς τοῦ Γραφείου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως, διὰ τοὺς ἀξ)κοὺς τοῦ Γραφείου Ὑπουργοῦ καὶ διὰ τοὺς Ὑπασπιστὰς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει Ἀρχηγὸς Στρατιωτικοῦ οἴκου Προέδρου Δημοκρατίας.

Τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐγγράφει εἰς τὸν πίνακα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

13) Εἰς ἃς περιπτώσεις ὑπάρχει Ὑφυπουργὸς, ὁπότε ἡ θέσις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου μένει κενή, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μετὰ γνωμάτευσιν τῶν ἁρμοδίων Ἐπιθεωρητῶν καταρτίζει πίνακας συμφώνως τοῖς ἄρθροις 21—23 τοῦ παρόντος νόμου εἰς οὓς ἐγγράφει τοὺς Διευθυντὰς τῶν Διευθύνσεων τοῦ Ὑπουργείου ὡς καὶ τοὺς Ὑπασπιστὰς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἐφ' ὅσον εἶνε κενὴ ἡ θέσις τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατ. Οἴκου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ὑπάρχοντος Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατ. Οἴκου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας προτείνονται ὑπὸ τούτου, αἱ δὲ προτάσεις διαβιβάζονται εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ἐπιθεωρητὰς οἵτινες τὰς ὑποβάλλουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων καὶ ἐγγραφὴν των ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατ. Συμβουλίου εἰς πίνακας. Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατ. Οἴκου ἐγγράφεται εἰς πίνακα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὁσάκις ὁ Ὑφυπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶνε ἀξ)κὸς ἐν ἐνεργείᾳ ἐγγράφεται εἰς πίνακα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Τοὺς ὑπασπιστὰς τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ προτείνει ὁ Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου. Τῶν λοιπῶν ἀξ)κῶν αἱ προτάσεις ὑποβάλλονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ἐπιθεωρητὰς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἄλλως εἰς τὴν Δ)σιν Διοικητικοῦ (Τμ. Ι).

14) Ὁ Ὑπουργὸς τοὺς ὑπ' αὐτου συνταχθέντας ὡς ἀνω πίνακας ἀποστέλλει εἰς τὸ Ἀνώτατον Στρατ. Συμβούλιον ὅπερ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἀξ)κοὺς ἐγγράφει ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητός των εἰς τοὺς ὑπὸ τούτου συνταχθέντας πίνακας μετὰ τῆς παρατηρήσεως «ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ».

15) Πᾶσα ἐκ τῶν ἀνωτέρω Ἀρχῶν ἐκφέρουσα ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης αὐτῇ προτάσεως γνώμην διάφορον τῆς ἐν τῇ προτάσει περιεχομένης δέον ἀπαραιτήτως νὰ δικαιολογήσῃ αὐτήν.

Ἄρθρον 10.

Τὰ ἐδάφια 2 καὶ 3 τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 20 καταργοῦνται.

Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 20 προστίθενται τὰ ἑξῆς :

«Ἐὰν αἱ ἱεραρχικῶς ὑποβληθεῖσαι προτάσεις καὶ γνῶμαι τῶν προϊσταμένων τοῦ προτεινομένου εἶναι πλείονες τῶν δύο καὶ ὁμοφωνοῦν, ἀντίθετος ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου δέον νὰ εἶναι ἀπολύτως ἠτιολογημένη».

Ἄρθρον 11.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 21 προστίθενται τὰ ἑξῆς :

«Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου διὰ τοὺς ἐγγραφομένους εἰς τοὺς πίνακας τῶν μὴ προακτέων καὶ τῶν αὐτεπαγγέλτως ἀποστρατευτέων, μὲ τὸν αὐτὸν ἢ ἀνώτερον βαθμόν, αἰτιολογοῦνται».

Ἄρθρον 12.

Τὸ 1ον ἐδάφιον τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«1) Προκειμένου περὶ Συν)ρχῶν καὶ Ὑποστρατήγων, τὸ Συμβούλιον καὶ μὴ ὑποβληθείσης προτάσεως καὶ γνώμης τῶν ἐνδιαμέσων ἀρχῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 14—16, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξ ἰδίας τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀντιλήψεως μορφωμένης περὶ αὐτῶν γνώμης, δύναται ν' ἀποφανθῇ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν γένει στρατιωτικὴν ἑκάστου ἀξίαν. Κρίνει δὲ αὐτοὺς ὡς προακτέους ἢ ἀποστρατευτέους μὲ τὸν αὐτὸν ἢ ἀνώτερον βαθμόν.

Ὡς ἀποστρατευτέον δύναται νὰ κρίνῃ καὶ τὸν τὸ πρῶτον ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ κρινόμενον ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας ἐν αὐτῷ. Οἱ δὶς παραλειφθέντες ἐκ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς πίνακα προακτέων δὲν δύνανται εἰς τὸ μέλλον νὰ προαχθῶσ', πλὴν τῆς περιπτώσεως ἀνδραγαθίας ἐν πολέμῳ, οὐδὲ περιλαμβάνονται πλέον εἰς προτάσεις προαγωγῶν.

Ἡ 2 παράγρ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

2) Κατ' ἀκολουθίαν συντάσσει τοὺς ἑξῆς πίνακας κοινοὺς δι' ὅλα τὰ ὅπλα.

α') Συν)ρχῶν προακτέων.

β') Συν)ρχῶν ἀποστρατευτέων μὲ τὸν βαθμὸν ὃν φέρουσι

γ') Συν)ρχῶν ἀποστρατευτέων μὲ ἀνώτερον βαθμόν.

δ')' Ὑποστρατήγων προακτέων.

ε') Ὑποστρατήγων ἀποστρατευτέων μὲ τὸν βαθμὸν ὃν φέρουσι.

στ') Ὑποστρατήγων ἀποστρατευτέων μὲ ἀνώτερον βαθμόν.

Ἐπὶ πλέον συντάσσει καὶ χωριστοὺς πίνακας Συν)χῶν «προακτέων» ἢ «ἀποστρατευτέων» μὲ τὸν βαθμὸν ὃν φέρουσι ἢ μὲ ἀνώτερον βαθμὸν δι' ἕκαστον Σῶμα ἢ Ὑπηρεσίαν εἰς ὃ ὑπάρχει βαθμὸς Ὑποστρατήγου. Ἂν δὲ συντρέξῃ περίπτωσις συντάσσει καὶ δι' αὐτοὺς πίνακας κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ.

Ὡσαύτως συντάσσει διὰ τὰ Σώματα καὶ πίνακας ἀποστρατευτέων Συν)ρχῶν καὶ Ὑποστρατήγων μὲ τὸν βαθμὸν ὃν φέρουσιν ἢ ἀνώτερον βαθμόν, ἔστω καὶ ἂν εἰς τὸ Σῶμά των δὲν προβλέπεται ὀργανικῶς ὁ ἀνώτερος βαθμός.

Τοὺς πίνακας τούτους συντάσσει καὶ διὰ τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους καθ' ὃ ἰσχύουσιν οἱ πίνακες Συν)ρχας (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Δικαστικῶν Συμβούλων α' τάξεως), καὶ Ὑποστρατήγους τῶν ὅπλων καὶ Σωμάτων, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1927.

Ἐπίσης τὸ Ἀνώτατον Στρατ. Συμβούλιον (μόνιμα μέλη) γνωματεύει ἑκάστοτε καὶ περὶ τῆς προαγωγῆς ἢ μὴ Συνταγματαρχῶν καὶ Ὑποστρατήγων, ἔστω καὶ ἂν δὲν προβλέπεται ὀργανικῶς ὁ ἀνώτερος βαθμὸς ἐν τῷ ὅπλῳ ἢ Σώματί των, τῶν ἐχόντων τεσσαρακονταετῆ τοὐλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ αἰτούντων τὴν εἰς ἀποστρατείαν μετάθεσίν των.

Ἡ 4η παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Αἱ γνῶμαι περὶ τῶν ἀποστρατευτέων αἰτιολογοῦνται».

Εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 23 προστίθεται ἡ ἑξῆς 5η παράγραφος.

Οἱ ἀντιστράτηγοι ἐγγράφονται εἰς πίνακας αὐτεπαγγέλτως ἀποστρατευτέων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατόπιν γνωματεύσεως τῶν μονίμων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 13.

Τὸ 2ον ἐδάφιον τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 28 τὸ ἀφορῶν τὰ τῆς προαγωγῆς τοῦ Ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας καταργεῖται.

Ἄρθρον 14.

Τὸ α' ἐδάφιον τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 30 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

α') Ἐκ τῶν ὑπομοιράρχων τὰ 6)10 κατ' ἐκλογὴν καὶ τὰ 4)10 κατ' ἀρχαιότητα.

Ἡ 2 παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ἄνω νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀξ)κὸς ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν πίνακα κατ' ἐκλογὴν δύναται κατὰ τὰς προαγωγὰς νὰ ὑπολειφθῇ νεωτέρου του ἐγγεγραμμένου εἰς τὸν πίνακα κατ' ἀρχαιότητα, ἀλλὰ προάγεται ἐκ τοῦ κατ' ἐκλογὴν μὲν πίνακος καὶ πρὸ τοῦ κατ' ἀρχαιότητα νεωτέρου του, πρὸς πλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χηρευουσῶν θέσεων, λογίζεται ὅμως, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀναλογιῶν τῆς 1ης παραγρ., ὡς ληφθεὶς ἐκ τοῦ κατ' ἀρχαιότητα πίνακος, εἰς τὰς κατόπιν δὲ προαγωγὰς, συμφώνως τῇ 4η παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου, συνυπολογίζεται ἐπίσης εἰς τὴν ἀναλογίαν τοῦ κατ' ἀρχαιότητα πίνακος, ἀσχέτως τῆς ἐν τῷ κατ' ἐκλογὴν τοιούτῳ ἐγγραφῆς του.

Τὸ 1ον ἐδάφ. τῆς 4ης παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 30 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

4) Διὰ τὴν ἑκάστοτε κατανομὴν τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἑκάστου βαθμοῦ πολλαπλασιάζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν πινάκων, ἐξ ὧν ἐνεργοῦνται προαγωγαί, ἀσχέτως ἂν τινὲς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπληρώθησαν διὰ προαγωγῆς, ἐπὶ τὰ ἀντίστοιχα κλάσματα τὰ ὑπὸ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ παρόντος ὁριζόμενα δι' ἕκαστον βαθμόν, ἐκ δὲ τοῦ προκύπτοντος ἀριθμοῦ ἀναλογίας ἑκάστου πίνακος ἀφαιρεῖται ὁ ἀριθμὸς τῶν προαχθέντων προγενεστέρως ἐκ τούτου καὶ πληροῦνται αἱ ὑπόλοιποι θέσεις διὰ τῆς νέας προαγωγῆς.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 30 προστίθεται ἡ ἑξῆς 5η παράγραφος:

Αἱ ἐν τῷ νόμῳ «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ» ἀναγραφόμεναι ὀργανικαὶ γενικαὶ θέσεις, αἱ μὴ ἀνήκουσαι εἰς ὡρισμένον ὅπλον ἢ σῶμα, καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν ἀξ)κῶν τῶν ὅπλων τοῦ Στρατοῦ, ἡ δὲ πλήρωσις τούτων γίνεται ὡς ἑξῆς:

Πρῶτον πληροῦνται ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ τὰ κενὰ τῶν ὅπλων, ἀρχῆς γινομένης ἐκ τοῦ ἀνωτάτου βαθμοῦ, μεθ' ὃ αἱ γενικαὶ θέσεις τοῦ βαθμοῦ τούτου, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν τῆς 1ης παραγράφου τοῦ παρόντος.

Τὰ προκύπτοντα κενὰ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κενῶν τῶν γενικῶν θέσεων τοῦ βαθμοῦ τούτου, πληροῦνται καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ αἱ γενικαὶ θέσεις καταλαμβάνονται διὰ προαγωγῆς τῶν ἀξ)κῶν, οἵτινες κατὰ τὸν χρόνον τῆς προαγωγῆς πρὸς πλήρωσιν τῶν θέσεων τούτων ἔχουσι τὸν πλειότερον χρόνον ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς καταταξέως των ὡς ἀξ)κῶν ἢ τοῦ προβιβασμοῦ των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξ)κοῦ, καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουσι τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὸν οὕτω ὁριζόμενον χρόνον ὑπηρεσίας ὁ χρόνος ὁ κατὰ τὸν νόμον περὶ καταστάσεως ἀξ)κῶν καὶ τὸν παρόντα μὴ λογιζόμενος ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

Μεταξὺ τῶν ἐχόντων ἴσον χρόνον ὑπηρεσίας καὶ τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα, προτιμᾶται ὁ κατὰ τὴν ἀρχικὴν κατάταξιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξ)κοῦ ἢ τὸν ἀρχικὸν προβιβασμὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξ)κοῦ ἀρχαιότερος.

Οἱ ἀξ)κοί, τῶν ὁποίων ἡ ἐν τῷ ὅπλῳ αὐτῶν ἀρχαιότης, εἴτε ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ, εἴτε ἐν ὑποδεεστέρῳ, μετεβλήθη συνεπείᾳ στασιμότητος, εἴτε ἐξαιρετικῆς προαγωγῆς, εἴτε ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων περὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν μονιμοποιηθέντων ἀξιωματικῶν, εἴτε δι' οἱονδήποτε λόγον συμφώνως τοῖς ἰσχυόντος νόμοις, προάγονται εἰς τὰς γενικὰς θέσεις κατὰ τὴν σειρὰν τῆς νέας αὐτῶν ἐν τῷ ὅπλῳ των ἀρχαιότητος, θεωρουμένου δι' αὐτοὺς ὡς χρόνου καταστάσεως ἡ ἀρχικῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξ)κοῦ, πρὸς μέτρησιν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, καὶ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς προαγωγῆς εἰς γενικὰς θέσεις, τοῦ χρόνου καταστάσεως ἢ ἀρχικῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξ)κοῦ τοῦ ἀμέσως ἀρχαιοτέρου ἢ ἀνωτέρου των ἐν τῷ ὅπλῳ των.

Ἡ πλήρωσις τῶν ἐν τῷ νόμῳ περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ γενικῶν ὀργανικῶν θέσεων τότε μόνον θέλει γίγνεσθαι κατὰ τὰς ἑκάστοτε προαγωγάς, ὅταν εἰς ἕκαστον βαθμὸν τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετούντων ἀξ)κῶν τῶν ὅπλων εἶναι μικρότερον τοῦ συνόλου τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ βαθμοῦ τούτου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὀργανικῶν γενικῶν θέσεων.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν θέσεων συν)ρχῶν καὶ ἀντ)ρχῶν Διαχειρίσεως, τῶν ἐν τῷ νόμῳ περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ ἀναγραφομένων.

Ἡ ἀνωτέρω 5η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ παρόντος «περὶ τρόπου συμπληρώσεως τῶν γενικῶν θέσεων» δὲν θὰ ἰσχύσῃ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐκείνους, οἵτινες εἶχον δικαιώματα προαγωγῆς ἦτοι: ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς πίνακας προαγωγῶν 1929—1930 καὶ θὰ προήγοντο πρὸς πλήρωσιν ὑπαρχουσῶν κενῶν εἰς τὰς θέσεις τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου των βαθμοῦ, ἐὰν δὲν ἀνεστέλλοντο αἱ κατὰ Ὀκτώβριον 1929 καὶ Ἰανουάριον 1930 προαγωγαί.

Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀνωτέρω παραγράφῳ ὁριζομένους ἀξιωματικοὺς, θέλει ἰσχύσει, ἐφ' ὅσον πρόκειται κατὰ τὰς προαγωγὰς τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου ἐ. ἔ. νὰ προαχθῶσι πρὸς πλήρωσιν γενικῶν θέσεων, ὁ νόμος 4443 «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ» ἄρθρον 6.

Ἄρθρον 15.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 32 τροποποιεῖται, συμπληρουμένη ὡς ἑξῆς :

Οἱ διὰ πρώτην φορὰν κρινόμενοι ὡς μὴ προακτέοι, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3616 μετατίθενται εἰς ἕτερα Συντάγματα, Μονάδας ἢ Στρατιωτικὰ Καταστήματα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν πινάκων στατίμων εἰς τὰς ἁρμοδίας Διευθύνσεις. Αἱ δὲ νέαι προτάσεις διὰ τούτους ὑποβάλλονται κατ' ἐξαίρεσιν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Μαρτίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους, συντομευομένων διὰ τοῦτους τῶν προθεσμιῶν, ὥστε πρὸ τῆς συγκλήσεως τοῦ Ἀνωτ. Στρατ. Συμβουλίου νὰ ἡ δυνατὴ ἡ σύνταξις καὶ διὰ τούτους τῶν ἀνωτέρω πινάκων.

Ἄρθρον 16.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 35 προστίθεται ἄρθρον ἔχον οὕτω:

«Ὁ χρόνος, καθ' ὃν διετέλεσαν ἐν τῷ βαθμῷ μόνιμοι ἀξ)κοὶ οἱουδήποτε ὅπλου ἢ σώματος, μετατεθέντες πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4443 «περὶ στελεχῶν τοῦ Στρατοῦ», εἰς οἱονδήποτε ἀνεξαιρέτως ἕτερον ὅπλον ἢ σῶμα τοῦ Στρατεύματος ἢ καταταγέντες εἰς τοιοῦτον μὲ τὸν βαθμὸν ὃν κατεῖχον, συνυπολογίζεται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἢ ἕτερον εἰδικὸν τοιοῦτον, ἀπαιτουμένου πρὸς προβιβασμὸν χρόνου ὑπηρεσίας. Ὁ χρόνος οὗτος λογίζεται προσέτι καὶ ὡς χρόνος ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ νέου Σώματός των προκειμένου διὰ τὸν μεταξὺ τῶν συγχρόνως μετ' αὐτῶν ὁπωσδήποτε καταταχθέντων κανονισμὸν τῆς ἀρχαιότητός των, ἐφ' ὅσον εἰδικός τις νόμος ἢ διάταξις νόμου διὰ τὸ νέον Σῶμά των δὲν καθορίζει τὴν σειρὰν ἀρχαιότητός των ἐκ τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας των, ὅταν ἡ κατάταξίς των γίνεται διὰ διαγωνισμοῦ».

Ἄρθρον 17.

Τὸ ἄρθρον 36 καταργεῖται.

Ἄρθρον 18.

Τὸ γ' ἐδάφιον τῆς 2 παραγρ. τοῦ ἄρθρου 37 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

γ') Ὡς χρόνος διοικήσεως διὰ τὸν προβιβασμὸν τῶν ἀξ)κῶν τῆς Χωρ)κῆς θεωρεῖται ὁ χρόνος πραγματικῆς ἐκτελέσεως ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας οἱασδήποτε φύσεως ἐν ὀργανικῇ θέσει τοῦ βαθμοῦ ὃν φέρουσιν ἢ τοῦ ἀνωτέρου τοιούτου.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 1ης παραγρ. τοῦ ἐδαφ. ε' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Ὁ δ)τὴς τάγματος ἢ ἀνεξαρτήτου λόχου ἀσφαλείας, ἡ δ)τὴς εἰδικῆς ἀσφαλείας».

Εἰς τὸ τέλος τῆς 7 παραγρ. τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου καὶ μετὰ τὰς λέξεις «Ὑπουργείοις Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν» προστίθενται ἐν συνεχείᾳ: «τοὺς παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ Ἐπιτηρήσεως ἀλλοδαπῶν καὶ τῇ Δ)σει ἐγκληματολογικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπηρετοῦντας ἀξιωματικούς».

Εἰς τὸ τέλος τῆς 8 παραγρ. τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς:

«Διὰ τοὺς παρ' οἱασδήποτε ἄλλῃ ναυτικῇ ἢ πολιτικῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπεσπασμένους ἢ ὁπωσδήποτε ὑπηρετοῦντας ἀξ)κοὺς τῆς Χωρ)κῆς, ὁ προϊστάμενος τῆς τελευταίας ὑπηρεσίας παρ' ἧ ὑπηρέτησαν.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφ. η' τοῦ ἄρθρου 37 προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς:

Διὰ τοὺς ἀνθυπασπιστὰς τῆς Χωροφυλακῆς ὁ ἐν παραγράφῳ 8 τοῦ ἄρθρου 31 ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δευτέρας πράξεως ὁρίζεται εἰς ἑξάμηνον.

Ἄρθρον 19.

Ἐκ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ παρόντος νόμου διαγράφονται αἱ λέξεις «τοῦ σώματος τῆς Στρατ. Δικαιοσύνης καὶ» εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς αὐτῆς παραγράφου προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Ὡσαύτως ἰσχύει καὶ διὰ τὸ σῶμα τῆς Στρατ. Δικαιοσύνης μὲ τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις:

«Ἀντὶ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, ἁρμόδιον διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων πινάκων, ἐκτὸς τῶν κατωτέρω ἐξαιρουμένων, διὰ πάντας τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἀξ)κοῦ καὶ ἀνθ)στοῦ τοῦ σώματος τῆς Στρατ. Δικαιοσύνης, πλὴν τῆς προαγωγῆς εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, Ἐπιτρόπου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, ἥτις διέπεται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διὰ ταύτην νόμων, εἶναι πενταμελὲς Συμβούλιον ἐκ τοῦ Προέδρου, Ἐπιτρόπου καὶ τριῶν μελῶν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἀποφαινόμενον κατὰ πλειοψηφίαν.

«Τὰ μέλη τούτου ἐν περιπτώσει κωλύματος ἀναπληροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3607. Ἐὰν δὲ καθίσταται ἀδύνατος ἐκ τῶν περιστάσεων, ἡ συνεπείᾳ ἐλλείψεως, ἡ ἀναπλήρωσις μέλους τινὸς τοῦ Συμβουλίου, ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται καὶ ὑπὸ ὀλιγωτέρων κατὰ ἓν μελῶν, διὰ πλειοψηφίας ὅμως τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

«Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου 4 τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 23 πινάκων «περὶ τῶν λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἀποστρατευομένων συμβούλων α' τάξεως» ἁρμόδιον εἶναι τὸ Ἀνώτατον Στρατ. Συμβούλιον.

«Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ ἡ Διεύθυνσις Προσωπικοῦ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Δ)σεως Στρατ. Δικαιοσύνης τοῦ Ὑπουργείου, καταργεῖται δὲ πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἑτέρου νόμου ἀντικειμένη εἰς τὸ παρόν.

«Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος του συνέρχεται τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον διὰ τὴν σύνταξιν τῶν προβλεπομένων πινάκων».

Ἄρθρον 20.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας παραγρ. τοῦ 11 ἄρθρου προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς:

«Οἱ δὲ σύμβουλοι τοῦ σώματος τῆς Στρατ. Δικαιοσύνης δύνανται νὰ διανύσωσι τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 9, παράγρ. 2 χρόνον εἰς ὀργανικῶς νομοθετημένας δι' αὐτοὺς θέσεις, ἢ εἰς ἑτέρας στρατ. ὑπηρεσίας, εἰς ἃς κρίνεται ἀναγκαία ἡ ἀπόσπασις τῶν τοιούτων ἀξ)κῶν.

Ἄρθρον 21.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἵνα διὰ Π. Δ)τος κωδικοποιήσῃ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου μὲ τὰς τοιαύτας τοῦ νόμου 3616 «περὶ στρατ. ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν» εἰς ἓν ἑνιαῖον σύνολον ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ νόμου 3616, μεταβάλλων ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν ἀρίθμησιν τούτων.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν σχεδίων νόμων:

1) «Περὶ παραχωρήσεως γηπέδου εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν».

2) Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2948 περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ ἀτελείας».

3) Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἄρθρων 17, 19 καὶ 63 τοῦ 4411 νόμου περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγῆς στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ν.»

4) «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀγοραπωλησιῶν τοῦ καπνοῦ». καὶ

5) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13)14 Νοεμβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 3769 καὶ 3770 νόμων «περὶ ἀρτοποιΐας», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ παραχωρήσεως γηπέδου εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Δημοσίου νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν, τὴν κυριότητα γηπέδου τοῦ Δημοσίου κειμένου παρὰ τὸν Συνοικισμὸν Καισαριανῆς ἐκτάσεως ὡς ἐγγιστα 710 χιλ. τετραγωνικῶν μέτρων (οὗτινος ἡ χρῆσις ἔχει παραχωρηθῇ δυνάμει συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου) πρὸς ἐγκατάστασιν Σκοπευτηρίου καὶ χρησιμοποιήσιν τούτου πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ καθοριζόμενον ἐπακριβῶς εἰς τὸ συνημμένον διάγραμμα 1)1000 κατατεθειμένον εἰς τὸ Υ. Σ. (Δ)σιν Μηχανικοῦ) καὶ ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους.

Ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἐμβαδοῦ τῶν 710 χιλιάδων τετραγωνικῶν μέτρων θὰ ἐκπαιρεθεῖ ἔκτασις 12.500 τετραγωνικῶν μέτρων ἐκ τῆς γενομένης αὐτῷ ἀπαλλοτριώσεως δυνάμει τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐπὶ τῆς Προνοίας καὶ Γεωργίας Ὑπουργῶν, καὶ ἡ ὁποία ἔκτασις τῶν 12.500 μέτρων τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ αὐτόθι Οἰκονομικοῦ Συνεταιρισμοῦ **Νέας**

Καισαριανῆς καὶ εἰδικῶς διὰ τὸν συνεταιρισμὸν «Ἅγιος Γεώργιος», συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Μαρτίου ἐ. ἔ. ρυμοτομικὸν σχέδιον τοῦ Τεχνικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ὑπουργείου Α. Ἀπεγίτου».

Ἡ Πανελλήνιος Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ τὴν χρῆσιν τοῦ γηπέδου τούτου, ὡς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων, εἰς τὴν Στρατιωτικὴν καὶ Ναυτικὴν Ὑπηρεσίαν, ὁποτεδήποτε ἠθελε ζητηθῇ αὕτη πρὸς ἐκτέλεσιν βολῆς.

Αἱ ὑπηρεσίαι αὗται δύνανται νὰ ἐναποθηκεύσωσι τὰ ὑλικά των εἰς οἰκήματα παραχωρηθησόμενα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἢ εἰς τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνεγερθησόμενα ἐντὸς τοῦ χώρου τούτου.

Ἡ Πανελλήνιος Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται πρὸς τούτοις νὰ παραχωρήσῃ δωρεὰν εἰς τὸν Κυνηγετικὸν Σύνδεσμον, εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ γηπέδου, χῶρον κατάλληλον πρὸς ἐκτέλεσιν βολῆς διὰ κυνηγετικῶν ὅπλων καὶ ἐγκατάστασιν τῶν ἀναγκαιούντων μηχανημάτων.

Διὰ πᾶσαν διαφορὰν μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας, τῆς Στρατιωτικῆς ἢ Ναυτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Κυνηγετικοῦ Συνδέσμου, τόσον ὡς πρὸς τὰς ἀρχικὰς ἐγκαταστάσεις ὅσον καὶ εἰς τὸ μέλλον θ' ἀποφαίνηται ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Στρατοῦ οὗ ἡ ἀπόφασις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας.

Ἡ Πανελλήνιος Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία, ὡς καὶ ὁ Κυνηγετικὸς Σύνδεσμος ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν εἰς τὸν χῶρον τοῦ σκοπευτηρίου ἐκτέλεσιν βολῆς ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων συλλόγων, σωματείων, ὁμίλων ἢ καὶ ἰδιωτῶν δωρεάν, ἐφ' ὅσον ἠθελε τοῦτο ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Στρατοῦ ἢ ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Κυνηγετικοῦ Συνδέσμου.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς τακτοποίησιν τῆς μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας ἀναφυείσης διαφορᾶς διὰ τὴν διάθεσιν ἀπαλλοτριωθέντων γηπέδων ὑπὸ τοῦ πρώτου πρὸς ἀνέγερσιν ἐπ' αὐτῶν Συνοικισμῶν τῆς Ε. Ἀποκαταστάσεως προσφύγων καὶ τῶν Οἰκοδομικῶν Συνεταιρισμῶν Ἀστῶν Προσφύγων «Ἐλευθερία» καὶ «Ὑμηττὸς» ἀφίεται ἐλευθέρα ἡ χρησιμοποίησις εἰς τοὺς τελευταίους ὀργανισμοὺς πρὸς τὸ βόρειον μὲν ὅριον τοῦ ὡς ἄνω γηπέδου καὶ ἐναντι τοῦ Διδακτηρίου Ἕλενας Βενιζέλου παρὰ τὴν Λεωφόρον Καισαριανῆς τεσσάρων ἐδαφικῶν ζωνῶν ἐκ τῶν ἤδη παρεχομένων ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας μερικῶν ἐπιφανειῶν ὡς ἑξῆς:

α)	53.00 μ.	Χ 125.00 μ.	= 6.625	
β)	75.00 μ.	Χ 145.00 μ.	= 10.875	(ἀφιεμένη ὡς
γ)	75.00 μ.	Χ. 225.00 μ.	= 16.875	ἄλσος ἐναντι
δ)	20.00 μ.	Χ. 58.00 μ.	= 1.160	τοῦ Διδακτηρίου.)
δ)	20.09 μ.	Χ 58.00 μ.	= 1.160	τοῦ Διδακτηρίου.)

ὁλικῆς ἐπιφανείας 35.535 τ. μ. ἐξ ὧν 10.875 (ἄλσος) πρὸς δὲ τὸ δυτικὸν ἑτέρα τοιαύτη 11.300 τ. μ. περίπου ὡς αὐταὶ ἐμφαίνονται εἰς τὸ κατατεθὲν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν σχεδιάγραμμα 1)1000 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οἱ ἐγκατασταθησόμενοι ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ζωνῶν, οἰκοδομικοὶ Προσφυγικοὶ Συνοικισμοὶ «Ἐλευθερία» καὶ «Ὑμηττὸς» καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων κατασκευάσωσι εἰς χῶρον ὑποδειχθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν οἱονδήποτε οἰκοδομικὸν ἢ τεχνικὸν ἔργον περιλαμβάνεται ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω ζωνῶν ὡς σήμερον ἔχει. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦνται ἡ Πανελλήνιος Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία καθὼς καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων ὡς καὶ οἱ ὡς ἄνω Προσφυγικοὶ Οἰκοδομικοὶ Συνεταιρισμοὶ ὡς κατασκευάσωσι περιτοίχισμα ὕψους δύο μέτρων ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βορείου ὁρίου τοῦ παραχωρουμένου εἰς τὴν Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν γηπέδου, ἡ μὲν πρώτη ἐπὶ μήκους 145 τρχ. μέτρων, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως ἐπὶ μήκους 110 μ. καὶ ὁ Προσφυγικὸς Οἰκοδομικὸς Συνεταιρισμὸς «Ἐλευθερία» ἐπὶ μήκους 300 μ. τρεχόντων ὡς ἐν τῷ συνημμένῳ διαγράμματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὁρίζεται.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἀνωτέρω γήπεδον, θεωρουμένου ἐκτὸς συναλλαγῆς, δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας ἢ κατασχεθῇ ὑπὸ τρίτου.

Ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ ἐκμετάλλευσις τούτου καθ' οἱονδήποτε τρόπον συντείνοντα πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν παραχωρεῖται εἰς τὴν Ἑταιρείαν.

Ἡ ἰδιότης τοῦ γηπέδου τούτου ὡς ἐκτὸς συναλλαγῆς παύει καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ κυριότης τούτου ἠθελε περιέλθῃ εἰς τὸ Δημόσιον, κατὰ τὸ κατωτέρω ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 4.

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς Πανελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας τὸ ἀνωτέρω γήπεδον μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεων αὐτῆς περιέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ Κυνηγετικοῦ Συνδέσμου αἱ ἐγκατασταστάσεις αὐτοῦ περιέρχονται εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν, ἐὰν ὑφίστηται αὕτη, ἄλλως περιέρχονται εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρον 5.

Ἡ Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ἐνισχυομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας νὰ ἐγκαταστήσῃ πλήρες Σχολικὸν Σκοπευτήριον κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2948 «περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας».

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν)

Ἄρθρον 1.

Διὰ μίαν ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἐπιβολῆς ἐπιπραγμάτου δουλείας χάριν ἰδρύσεως, λειτουργίας ἢ ὀξιολόγου ἐπεκτάσεως στεβαρῶν βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 2—7, 17, 18 καὶ 19 τοῦ νόμου 2948 τοῦ 1922 «περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας» ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 3508, τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως θεωρουμένου ὡς ἐξυπηρετοῦντος τὴν δημοσίαν ὠφέλειαν καὶ περιοριζομένου εἰς μόνας τὰς ἑξῆς περιπτώσεις:

1) Διὰ τὴν ἀξιόλογον ἐπέκτασιν ἰδιοκτήτου ἐργοστασίου, λειτουργήσαντος προηγουμένως τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν διετίαν καὶ 2) διὰ τὴν ἵδρυσιν ἐργοστασίου, δι' ὃ θέλουσι δαπανηθῇ εἰς κτίρια καὶ ἐγκαταστάσεις ἐν γένει τοὐλάχιστον 7 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 2948 τροποποιούμενον ὡς κάτωθι:

1. Κατὰ τὰς ἐνεργουμένας προμηθείας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου οἱ ὅροι αὐτῶν καταρτίζονται κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ἐγχώριον βιομηχανικὴν παραγωγήν, ὅταν τὰ ἀναγκαιοῦντα εἴδη παράγωνται ἐν τῇ χώρᾳ καὶ δύνανται νὰ ἱκανοποιήσωσι τὰς ἀνάγκας δι' ἃς προορίζονται.

Κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐνεργουμένας δημοπρασίας, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἄνευ δημοπρασίας προμηθείας, τὰ προϊόντα τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας προτιμῶνται τῶν ἀλλοδαπῶν καὶ ὅταν ἡ τιμὴ των ὑπερτερῇ κατὰ 5 ο)ο τὰ προϊόντα τῆς ἀλλοδαπῆς βιομηχανίας.

Πρὸς προσδιορισμὸν τῆς συγκριτικῆς τιμῆς προϊόντος ἀλλοδαπῆς βιομηχανίας προστίθενται εἰς τὴν προσφερομένην τιμήν του ὁ τελωνειακὸς καὶ δημοτικὸς δασμός, τὰ λιμενικὰ τέλη ὡς καὶ πᾶς ἕτερος φόρος ἢ τέλος κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐπὶ τῆς οὕτω προκυπτούσης τιμῆς προστίθενται τὰ 5 ο)ο. Τὸ σύνολον τῶν οὕτως ὡς ἄνω προστιθεμένων ἐπ' ὀψέγνι λόγῳ

όίνηται νὰ ὑπερβῇ τὰ 20 ο)ο ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἀλλοδαποῦ εἴδους.

Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἑνὸς ἐπιθεωρητοῦ βιομηχανίας ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν καὶ ἑνὸς βιομηχάνου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν δύναται τὸ ἀνώτατον ὅριον προτιμήσεως ν' αὐξηθῇ δι' ὡρισμένους κλάδους βιομηχανιῶν ἀπὸ 20 μέχρι 30 ο)ο.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὰς κατόπιν δημοπρασίας ἢ ἄνευ τοιαύτης προμηθείας, γινομένας ἐκ μέρους δήμων, κοινοτήτων ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων, ταμείων ἢ ὀργανισμῶν, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀπολαύουσιν ἀτελείας εἰσαγωγῆς.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, περὶ ὧν ὁ νόμος 4055, διὰ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενα εἴδη, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.

3) Δημόσιος ἢ δημοτικὸς καὶ κοινοτικὸς ὑπάλληλος, δημοτικαὶ ἢ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ὡς καὶ Διοικητικὰ Συμβούλια ἢ ἄλλοι ἁρμόδιοι τῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω παραγράφοις νομικῶν προσώπων, προτείναντες τὴν ἔγκρισιν ἢ ἐγκρίναντες τὰ πρακτικὰ κατακυρώσεως κατόπιν δημοπρασίας ἢ ἐνεργήσαντος προμήθειαν ἄνευ δημοπρασίας καὶ χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου ἐγκλήσει τοῦ παραγωρισθέντος βιομηχάνου, διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 1000 μέχρις 100 χιλ. δραχμῶν, ἐπιβαλλομένων ἀκεραίων καὶ τῶν λοιπῶν νομίμων συνεπειῶν τῆς παραβάσεως τούτης.

Ἄρθρον 3.

Ἐπὶ μίαν διετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου οἱδεμίας τῶν ὑφισταμένων ἢ ἀναφερομένων ἐν τῷ νόμῳ 2948, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 3508 (1929), 4151 (1929) τοῦ Διατάγματος τῆς 11 Νοεμβρίου 1929 (περὶ Δ. Δ. Κ. ὑπ' ὁ. 96) καὶ τοῦ παρόντος ἀπολαύουσι τὰ ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἱδρυθῇ ὡς καὶ τὰ ὑφιστάμενα, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἐπεκτείνει τὰς ἐγκαταστάσεις πρὸς σεβαρὰν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς αὐτῶν ἄνευ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, παρεχομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, Βιομηχανίας.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀσκεῖται ἔφεσις, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς πρὸ παντὸς ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἰσχὺν ἐπὶ τῶν βιομηχανιῶν, κίτινες εἰς ἐγκατάστασιν καὶ κτίρια θέλουσι διαθέσῃ 20 ἑκατ. δραχ. Ἐπίσης εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρόντος δὲν ὑπάγονται τὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα παρηγγέλθησαν ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 4.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2948, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος:

«Κατὰ τοὺς αὐτοὺς τύπους δύνανται νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἀπὸ τῆς πληρωμῆς δημοτικοῦ ἢ λιμενικοῦ ἢ ἄλλου τοπικοῦ φόρου καὶ ἀπὸ παντὸς ἄλλου προσθέτου τοιούτου μηχανήματα, ἐπιστημονικὰ ὄργανα ἢ ἐργαλεῖα, μεταφερόμενα ἀπὸ ἐργοστασίων εἰς ἐργοστάσια, κείμενα εἰς διαφόρους τόπους, καὶ ἀνήκοντα εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς βιομηχανίας, δι' ἣν προορίζονται.»

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 τοῦ νόμου 2948 (1929), ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον Βιομηχανίας ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, ὡς Προέδρου, ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν ἐμμέσων φόρων καὶ μονοπωλίων ὡς ἀντιπροέδρου, ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐργασίας, ἐκ τῶν δύο ἐπιθεωρητῶν Βιομηχανίας, ἐκ τῶν τμηματαρχῶν Βιομηχανίας καὶ Βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, ἑξ ἑνὸς βιομηχάνου ὁριζομένου παρὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν, ἑνὸς βιομηχάνου ὁριζομένου παρὰ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας, ἑνὸς βιομηχάνου ὁριζομένου παρὰ τῆς ἐν Πειραιεῖ Σιδηροβιομηχανικῆς Ἑνώσεως «ὁ Ἥφαιστος» καὶ ἑνὸς βιοτέχνου ἐκλεγομένου ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τῶν Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων τῆς Ἑλλάδος ὡς μελῶν. Οἱ ὡς ἄνω ἀντιπρόσωποι τῶν Σωματείων καὶ τῶν Ἐπιμελητηρίων ἐκλέγονται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὰ κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ὁρίζει κατ' ἰδίαν κρίσιν τὰ βιομηχανικὰ μέλη ὡς καὶ τὸν βιοτέχνην.

Ἄρθρον 6.

Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται ἵνα κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἑνιαῖον κείμενον πᾶσαι αἱ ἀφορῶσαι τὸν νόμον 2948 (1922) «περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας» διατάξεις.

Κατὰ τὴν κωδικοποίησιν ταύτην ἐπιτρέπεται ἡ συγχώνευσις ἄρθρων, νέα ἀρίθμησις αὐτῶν καὶ διαγραφὴ καταργηθεισῶν διατάξεων.

Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἄρθρων 17, 19 καὶ 63 τοῦ 4411 νόμου «περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγῆς, στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ».
(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν)

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἄρθρων 17, 19 καὶ 63 τοῦ 4411 νόμου «περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως, προαγωγῆς, στασιμότητος, αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείας κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ» ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὅρον «θαλασσία ὑπηρεσία ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου» ἦτο καὶ εἶναι ὅτι καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ὡς εἰδικὸν προσὸν προαγωγῆς τοιαύτη ὑπηρεσία θὰ ὑπολογίζηται ἡ ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ διατεθείσα, ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐφεδρείᾳ τελούντων, ἐκτὸς ὅσων ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικοὺς μηχανικοὺς ἀπὸ τοῦ σημαιοφόρου μέχρι καὶ τοῦ πλωτάρχου, ὧν ἡ ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου θαλασσία ὑπηρεσία νοεῖται ἀπαιτουμένη ἐπὶ πλοίων ἐν ἐνεργείᾳ ὡς ἐν ἄρθρῳ 12. Οἱ δὲ ἀντιπλοίαρχοι, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 17, δύνανται νὰ ἐκπελῶσι τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπάρχου ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου.

Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀγοραπωλησιῶν καπνοῦ.
(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν).

Ἄρθρον 1.

Πᾶσα σύμβασις ἀγοραπωλησίας καπνοῦ, συναπτομένη μεταξὺ παραγωγοῦ, πωλοῦντος τὴν ἰδίαν αὐτοῦ παραγωγήν, καὶ ἐμπόρου εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν συνάπτεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὸ κῦρος τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμβάσεως ἀπαιτεῖται ἔγγραφον συνταχθὲν εἰς διπλοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τύπων καὶ περιλαμβάνον :

1. Τὸ ὀνοματεπώνυμον, τὴν ἕδραν ἢ κατοικίαν τοῦ ἀγοραστοῦ, τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ τυχὸν ἀντιπροσώπου τούτων.

2. Τὸ ποσὸν τοῦ πωλουμένου καπνοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς σχετικῆς ἀδείας κατοχῆς αὐτοῦ ἢ καλλιεργείας.

3. Τὸ γένος τοῦ καπνοῦ, τὸν τρόπον τῆς συσκευῆς αὐτοῦ καὶ τὸ ἐκπεσθησόμενον ἀναλόγως τοῦ γένους τοῦ καπνοῦ κατὰ τὴν παραλαβὴν ἀπόβαρον.

4. Τὴν προθεσμίαν τῆς παραδόσεως τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος.

5. Τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμὴν κατὰ ποσότητας σαφῶς καθοριζομένας ἢ δι' ὁλόκληρον τὴν πωλουμένην ποσότητα.

6. Τὴν τυχὸν καταβληθεῖσαν προκαταβολήν.

7. Τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς συμφωνίας.

8. Πάντα ἄλλον ὅρον μὴ ἀντικείμενον εἰς τοὺς προηγουμένους ὅρους.

Ἑκάτερον τῶν ἐγγράφων ἑκάστης συμβάσεως σημαίνεται διὰ διβράχμου χαρτοσήμου.

Ἐπιτρέπεται συμφωνία περὶ διαιτητικῆς λύσεως οἱασδήποτε ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας διαφοράς. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁρίζονται οἱ διαιτηταὶ ἀνὰ εἷς παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων, ἐπιδιαιτητοῦ ὄντος πάντοτε τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου, τοῦ τόπου τῆς συμβάσεως.

Πᾶσα μεταγενεστέρα συμφωνία μεταβάλλουσα τοὺς ὅρους τῆς ἀρχικῆς ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς διατυπώσεις.

Ἄρθρον 3.

Οἱ διὰ τὰς συμβάσεις τοῦ παρόντος χρησιμοποιούμενοι τύποι καθορίζονται λεπτομερῶς διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκονομικῶν. Οἱ τύποι οὗτοι ἐκτυποῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ διατίθενται διὰ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ἀρχῶν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους δωρεάν.

Ἄρθρον 4.

Ἐκ τῶν δύο ἐγγράφων ἑκάστης συμβάσεως, ὑπογραφομένων ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, τὸ ἐν λαμβάνει ὁ πωλητὴς καὶ τὸ ἕτερον ὁ ἀγοραστής. Προκειμένου περὶ ἀγραμμάτου, ἀντ' αὐτοῦ ὑπογράφουν ὁ Πρόεδρος τῆς οἰκείας Κοινότητος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ καὶ δύο ἐνήλικοι μάρτυρες.

Ἄρθρον 5.

Ἑκάστη ἄδεια καλλιεργείας ἢ κατοχῆς καπνοῦ ἐκδίδεται εἰς δύο ὅμοια ἔγγραφα παραδιδόμενα ἀμφότερα εἰς τὸν παραγωγόν.

Ἐν περιπτώσει συνάψεως δανείου καλλιεργητικοῦ ἢ ἐπὶ πλασματικῷ ἐνεχύρῳ, ὁ ὀφειλέτης παραγωγὸς ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἀσφάλειαν τὸ ἓν τῶν δύο ἐγγράφων τῆς ἀδείας ταύτης.

Ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τῶν ἐγγράφων ταύτης σημειοῦται ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν παραγωγὸν χορηγηθὲν δάνειον.

Τὸ πλασματικὸν ἐπὶ καπνοῦ ἐνέχυρον τότε μόνον ἰσχύει ἔναντι τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ ἐν γένει τρίτων, ἐὰν ἔχῃ λάβει χώραν ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐκ μέρους τοῦ πιστωτοῦ ἐπὶ τῆς ἀδείας μνεία.

Ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τῶν ἐγγράφων ἑκάστης συμβάσεως ἀναγράφεται ἐν περιλήψει εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς εἰς χεῖρας τοῦ παραγωγοῦ πωληθοῦ ἀδείας κατοχῆς ἡ γενομένη σύμβασις. Ἅμα δὲ τῇ καταβολῇ τοῦ τιμήματος καὶ τῇ παραλαβῇ τοῦ καπνοῦ παραδίδεται ἡ ἄδεια αὕτη εἰς τὸν ἀγοραστὴν ὅστις διὰ νὰ λάβῃ ἄδειαν κατοχῆς τοῦ ἀγορασθέντος καπνοῦ δέον νὰ προσαγάγῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν ἀρχὴν ἀμφότερα τὰ ἔγγραφα τῆς ἀρχικῆς ἀδείας.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς πωλήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ παραγωγοῦ κατεχομένου καπνοῦ, ἡ ἐκδοῦσα τὴν ἀρχικὴν ἄδειαν καλλιεργείας ἢ κατοχῆς ἀρχὴ ἐκπίπτει ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς ἀρχικῆς ἀδείας τὸ πωληθὲν ποσόν.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ πώλησις τοῦ καπνοῦ ἐγένετο πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀδείας κατοχῆς, ἡ πρᾶξις τῆς πωλήσεως ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἀδείας καλλιεργείας. Κατὰ τὴν ἀλλαγὴν δὲ τούτου δ' ἀ τῆς ἀδείας κατοχῆς, ὁ ἐκδίδων τὴν ἄδειαν κατοχῆς ἁρμόδιος ὑπάλληλος (ἔφορος, διευθυντὴς Καπνεργοστασίου κλπ.) ὀφείλει νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς τὴν ἐπὶ τῆς ἀδείας καλλιεργείας σημειουμένην πρᾶξιν πωλήσεως ἐπακριβῶς, καὶ νὰ πιστοποιῇ ταύτην διὰ τῆς ὑπογραφῆς του.

Ἐν περιπτώσει ἐπιβολῆς κατασχέσεως ἐπὶ τοῦ καπνοῦ παραγωγοῦ τινος πρὸ τῆς πωλήσεώς του, ὑποχρεοῦται ὁ ἐπιβάλλων τὴν κατάσχεσιν νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην καὶ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος τῆς κατοικίας τοῦ καπνοπαραγωγοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς κοινοποιήσεως κατασχέσεως, ὀφείλει νὰ καταχωρίζῃ ταύτην εἰς εἰδικὸν βιβλίον τηρούμενον παρ' αὐτοῦ καὶ νὰ τοιχοκολλήσῃ τὴν κοινοποίησιν εἰς τὸν συνήθη χῶρον τῶν τοιχοκολλήσεων τοῦ Κοινοτικοῦ Γραφείου. Τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ εἶναι προσιτὸν καὶ εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν παντὸς ἐμπόρου ἢ ἀγοραστοῦ καπνοῦ.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἀθετήσεως συναφθείσης συμβάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐκδικάζεται, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 διαιτητικὴ λύσις αὐτῆς, ἐπὶ ἀγοραπωλησίας μέχρι μὲν ποσοῦ δραχμῶν 20.000 ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἄνω δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν τῆς περιφερείας ἔνθα εὑρίσκεται ὁ καπνός.

Διαδικασία τηρεῖται ἐνώπιον ἀμφοτέρων ἢ τοῦ νόμου ΒΧΗ «περὶ ἐξώσεως δυστροπούντων μισθωτῶν» ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος ὑπὸ μεταγενεστέρων νόμων. Ἡ ἀπόφασις εἶναι πάντοτε προσωρινῶς ἐκτελεστή. Ἐπιτρέπεται τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως διὰ μὲν τὰς ἀποφάσεις τοῦ εἰρηνοδίκου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Προέδρου Πρωτοδικῶν, διὰ δὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν Προέδρων Πρωτοδικῶν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ἐφετείου.

Ὁ δικαστὴς δύναται διὰ τῆς ἀποφάσεώς του νὰ χορηγήσῃ παράπαιαν τῆς προθεσμίας, ἀλλ' οὐχὶ πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐν συνόλῳ τῆς ἀρχικῶς ὁρισθείσης, ἐπίσης δὲ νὰ ἐπιτρέψῃ πραγματογνωμοσύνην, διεξαγομένην διὰ δύο πραγματογνωμόνων, οἵτινες ὁρίζονται ἀνὰ εἷς παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν ὁριζομένου τρίτου πραγματογνώμονος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ. Ἡ παρὰ τῶν οὕτω διοριζομένων πραγματογνωμόνων γνωμάτευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν δικάζοντα Εἰρηνοδίκην ἢ Πρόεδρον Πρωτοδικῶν.

Ὁ καθ' οὗ ἐκδοθήσεται ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐπὶ ἀθετήσει συμφωνιῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ συμφωνητικῷ πωλήσεως καπνοῦ πωλητὴς ἢ ἀγοραστὴς ὑπόκειται εἰς πρόσθετον ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰ 40 ο)ο τῆς συμφωνηθείσης ἀξίας τοῦ καπνοῦ, ἐπιφυλασσομένου παντὸς ἄλλου δικαιώματος ἀποζημιώσεως τοῦ ἀντιδίκου τοῦ πηγάζοντος ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Ἄρθρον 7.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐκ τῆς τυχὸν ἀθετήσεως τῆς συμφωνίας δικαιωμάτων καὶ ἀπαιτήσεων τοῦ ἀγοραστοῦ, ὁ περὶ οὗ ἡ ἀγοραπωλησία καπνὸς καθίσταται ὑπέγγυος ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ ἅμα τῇ ἐπὶ τῆς ἀδείας κατοχῆς ἀναγραφῇ τῆς ἀγοραπωλησίας κατὰ τ' ἀνωτέρω. Ἐὰν ὁ καπνὸς οὗτος πωληθῇ εἰς ἄλλον ἀγοραστὴν πρὸ τῆς λύσεως τῆς πρώτης συμφωνίας καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν μεταξὺ τῶν πρώτων συμβληθέντων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ὁ νέος ἀγοραστὴς ἀναλαμβάνει ἀλληλεγγύως, ἀδιαιρέτως καὶ εἰς ὁλόκληρον μετὰ τοῦ πωλητοῦ πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς χρηματικὰς ὑποχρεώσεις αἵτινες ἤθελον καταλογισθῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦ πρώτου ἀγοραστοῦ λόγῳ ἀθετήσεως τῆς πρώτης συμφωνίας.

Ἡ τυχὸν λύσις τῆς συμφωνίας ἀγοραπωλησίας καπνοῦ, ἐὰν μὲν γίνῃ δι' ἀμοιβαίας συμφωνίας τῶν συμβληθέντων, ἀναγράφεται ἐπὶ τῆς ἀδείας κατοχῆς ὡς καὶ ἡ ἀγοραπωλησία, προσυπογράφεται δὲ καὶ παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος. Ἐὰν ἡ συμφωνία λυθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ λύσις αὐτῆς ἀναγράφεται ἐν τῇ ἀδείᾳ κατοχῆς, παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, μετὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸν ἀρχικὸν ἀγοραστὴν τῶν τυχὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιδικασθεισῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρον 8.

Πᾶς ἐνεργῶν ἀγορὰς καπνοῦ διὰ λογαριασμὸν τρίτου, δέον νὰ ἦ ἐφωδιασμένος δι' ἐγγράφου ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἐμπόρου ἢ τῆς ἑταιρείας διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων διενεργεῖ τὰς ἀγορὰς καπνοῦ, ὑποχρεοῦται δὲ τὴν ἐξουσιοδότησιν ταύτην εἴτε συμβολαιογραφικῶς εἴτε δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου δοθεῖσαν νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Καπνεμπορικοῦ Συλλόγου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας ἤ, μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου σωματείου ἀνεγνωρισμένου, εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ γραμματέως τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου, λαμβάνων ἐκεῖθεν ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτῆς.

Τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐντολέως, δύναται νὰ βεβαιοῖ ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἢ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος.

Τὴν ἐξουσιοδότησιν ταύτην ὁσάκις ἤθελε ζητηθῇ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιδεικνύῃ εἰς τὸν πωλητὴν καπνοπαραγωγὸν καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συνεταιρισμοῦ τοῦ χωρίου, ἐπίσης δὲ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀναφυῇ διαφορὰ μεταξὺ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ χρήζουσα τῆς παρεμβάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος.

Προκειμένου περὶ ὑπομεσίτου, ἐνεργοῦντος κατ' ἐξουσιοδότησιν μεσίτου, δέον ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἐξουσιοδοτήσεώς του ν' ἀναφέρεται ὁ ἔμπορος ἢ ἡ ἑταιρεία δι' οὓς πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀγοράς.

Ὑποχρεοῦται ἐπίσης καὶ οὗτος νὰ καταθέσῃ τὴν ἐξουσιοδότησίν του παρὰ τῷ γραφείῳ τοῦ Καπνεμπορικοῦ Συλλόγου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοιούτου ἀνεγνωρισμένου σωματείου, παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου, λαμβάνων ἐκεῖθεν ἐπίσημον ἀντίγραφον.

Πᾶς ἐμφανιζόμενος ὡς ἀντιπρόσωπος ἀγοραστοῦ καπνοῦ ἀναγράφων ἐν τῇ συμβάσει ὄνομα ἐμπόρου ἢ ἑταιρείας, διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων συμφωνεῖται ἡ ἀγορά, ἀνυπάρκτου ἢ ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως τιμωρεῖται παρὰ τοῦ ἁμαξίου πλημμελειοδικείου, κατ' ἔγκλησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου παραγωγοῦ. Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ ἐμπόρου, διὰ φυλακίσεως ἀπὸ 2 μέχρις 6 μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 2 μέχρι 10 χιλιάδων δραχμῶν, τηρουμένων τῶν τυχὸν βαρυτέρων ὁρισμῶν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρον 9.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας Ὑπουργῶν κανονισθήσονται πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται ν' ἀναβληθῇ πέραν τῆς 1ης Ἰουλίου.

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13)14 Νοεμβρίου 1929 Ν. Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 3769 καὶ 3770 νόμων «περὶ ἀρτοποιΐας».

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 13)14 Ν)βρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 3769 καὶ 3770 νόμων «περὶ ἀρτοποιΐας» ἔχον οὕτω :

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 3769 καὶ 3770 νόμων «περὶ ἀρτοποιΐας».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1929 ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομ. Διαταγμάτων» καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Νομ. Διαταγμάτων εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Ὡς ἀρτοποιεῖα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου, καὶ εἰς ἃς περιφερείας ἐφηρμόσθη ὁ νόμος οὗτος, νοεῖται ὁ πρὸ τῆς 11 Ἰανουαρίου 1929 ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ διὰ κανονικῆς δὲ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν συστηματικῶς ἐργαζόμενος ἐν ἰδιοκτήτῳ ἢ μὴ ἀρτοποιείῳ, μηχανοκινήτῳ ἢ μή, καὶ μὴ ἀποζημιωθεὶς ὁπωσδήποτε, τηρῶν δὲ τὰς διατάξεις περὶ ὑγιεινῆς ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις.

Ἄρθρον 2.

Ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3769, σχετικῶς πρὸς τὴν κατάσχεσιν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν μισθωμάτων, ἔχει οὕτω :

«Ἡ ἀπαίτησις λόγῳ μισθώματος, δι' ἣν ἐπιτρέπεται κατάσχεσις, τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀποζημιώσεως, ἐκτείνεται μόνον ἐπὶ τῶν δεδουλευμένων ἐνοικίων, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν διετάχθη τὸ κλείσιμον τοῦ ἀρτοποιείου διὰ τῆς εἰδικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν».

Ἄρθρον 3.

Ἡ συνάμει τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 6 τοῦ νόμου 3770 ἡμερησία ἀπόδοσις τοῦ ἐργαστασίου ἀρτοποιΐας νοεῖται ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ κλιβάνων.

Τὸν ἔλεγχον τῆς ἀποδόσεως τῶν μηχανημάτων τῶν ἐργοστασίων τούτων ὡς καὶ τοῦ καταλλήλου αὐτῶν θὰ ἀσκῇ ἀπὸ μηχανολογικῆς ἀπόψεως ἡ μηχανολογικὴ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ὑπηρεσία, ἥτις καὶ θὰ βεβαιοῖ ὅτι τὸ ἐφαρμοζόμενον σύστημα τοῦ ἐργοστασίου ἀποδίδει ἡμερησίως τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἐλαχίστην παραγωγὴν ἄρτου.

Ἄρθρον 4.

Αἱ περὶ ἀποδόσεως 15.000 ὀκάδων ἄρτου ἡμερησίως μηχανικαὶ ἀρτοποιητικαὶ ἐγκαταστάσεις, νοοῦνται διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης.

Εἰς πόλεις ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων μόνον ἄδειαι ἱδρύσεως μηχανοκινήτων ἀρτεργοστασίων θὰ παρέχωνται τοῦ λοιποῦ.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Ταμεῖον Ἄρτου δύναται νὰ παράσχῃ δάνεια ἢ ὅλλην οἰκονομικὴν συνδρομήν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἀρτοποιούς, τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ βελτιώσωσι τοὺς βόρους τῆς λειτουργείας τῶν ἀρτοποιείων αὐτῶν, εἰς ἃς περιφερείας ἐφηρμόσθησαν οἱ ἀρτοποιητικοὶ Νόμοι.

Διὰ Διαταγμάτων κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ τρόπου καὶ τῶν ὅρων τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐνισχύσεως.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀποζημιωθέντων ἀρτοποιῶν μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος, καὶ πρὸς ὁριστικὴν ρύθμισιν πάσης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 3769 ὑφισταμένης διαφορᾶς ἐκ τῆς προβλεπομένης διὰ τούτου εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, δύναται νὰ παρασχεθῇ ἀντὶ ταύτης παρὰ τοῦ Ταμείου Ἄρτου καὶ πρὸς ἵδρυσιν Συνεταιρικοῦ Ἐργοστασίου Ἀρτοποιΐας τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.500.000, διανεμόμενον εἰς προσωπικὰς μετοχὰς καὶ κατὰ τὸ μέτρον τῆς ληφθείσης ἀποζημιώσεως παρ' ἑκάστου τῶν ἑταίρων.

Πᾶσα λεπτομέρεια ὡς καὶ τὰ τῆς διοικήσεως καὶ ἐποπτείας αὐτοῦ κανονισθήσονται διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 7.

Ἐκπρόθεσμοι αἰτήσεις ἀποδοχῆς τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, δικαιολογούμενον ἐπαρκῶς, ὑποβληθεῖσαι δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τῆς παρούσης τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3769 γίνονται δεκταί, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καλῶς δὲ ἐξοφλήθησαν ὅσαι μέχρι τοῦδε, ἀποφάσει τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἐκανονίσθησαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἄρθρον 8.

Ἐπιτροπὴ ἐξ ἑνὸς δικαστοῦ, ἐκ τῶν παρὰ τῇ ἀγορανομικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἑνὸς μηχανολόγου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, μεθ' ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν κλεισθέντων ἀρτοποιείων.

α) Τίνα δύνανται νὰ λειτουργήσωσιν ὡς πρατήρια καὶ ὡς κλίβανοι ἐψήσεως καὶ κουλουροποιεῖα, ἃ ἀὐθεμίᾳ ἀναγνωρίζεται ἀποζημίωσις πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν, δυναμένους νὰ χρησιμοποιήσωσι ταῦτα ὡς πρατήρια χωρὶς νὰ τηρῶσι τὴν ἀπόστασιν τῶν 200 μέτρων ἀπὸ ἄλλα ἐν ἐνεργείᾳ ἀρτοποιεῖα ἢ πρατήρια.

β) Τίνα ἐλλείψει πελατείας καὶ ἄλλων συντελεστῶν εἶνε ἀδύνατον νὰ λειτουργήσωσιν ὡς πρατήρια, κλίβανοι ἐψήσεως καὶ κουλουροποιεῖα. Διὰ ταῦτα ὁρισθήσεται ἀνάλογος συνδρομὴ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἄρτου πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ κτιρίου εἰς ἄλλο ἀνάλογον μαγαζεῖον.

γ) Περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν τυχὸν ἀπολεσθέντων ἐνοικίων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δικαιολογεῖται ἐπαρκῶς.

Καταβολὴ ἐνοικίων ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν καὶ διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἤθελε διαπιστωθῇ ὅτι ἀποφάσει τῆς ἀρχῆς οἱ ἰδιοκτῆται δὲν εἶχον εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν αὐτῶν τὸ ἀκίνητόν των.

Ἄρθρον 9.

Πρὸς ἀποζημίωσιν δικαιοῦται μόνον ὁ ἀσκῶν ὡς κύριον αὐτοῦ ἐπάγγελμα τὸ τοῦ ἀρτοποιοῦ, πρὸ τῆς 14 Ἰανουαρίου 1929, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, ὅστις ὀφείλει καὶ νὰ προσαγάγῃ ὑπεύθυνον δήλωσιν τοῦ οἰκείου Σωματείου τῆς περιφερείας ὅπου ἐκτείνονται οἱ περὶ ἀρτοποιΐας 3769 καὶ 3770 νόμοι. Ἡ ἀνακρίβεια τοῦ Σωματείου δήλωσις διώκεται ὡς ψευδὴς πιστοποίησις.

Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, ὡς ἐν ἐνεργείᾳ δὲ ἀρτοποιὸς θεωρεῖται καὶ ὁ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐξωσθεὶς τοῦ ἀρτοποιείου του, εἴτε διὰ καθυστέρησιν ἐνοικίου, εἴτε διὰ κατεδάφισιν τοῦ μισθίου κατὰ τὸ προηγούμενον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρτοποιητικοῦ νόμου ἔτους.

Οὗτοι οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἔχουσι παρὰ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἄρτου καὶ δι' οἱανδήποτε αἰτίαν. Παρέχεται μόνον εἰς ἕκαστον τούτων τὸ δικαίωμα, τῇ ἐγκρίσει τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀγορανομίας, ν' ἀνοίξῃ ἐν τῶν μηχανοκινήτων κλεισθέντων ἀρτοποιείων ἐκ τῶν πληρούντων τὰς περὶ ὑγιεινῆς ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις διατάξεις.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ἀνατρεπτικὴ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 3769 ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 4169, πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως ἀποζημιώσεως λήγει ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐπιτρεπομένης τῆς ἐπανεξετάσεως παρὰ τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς τῶν ἤδη ὁπωσδήποτε ἀπορριφθεισῶν αἰτήσεων, ἐφ' ὅσον αὕτη πεισθῇ ὅτι δικαιολογεῖται τὸ δι' ἀποζημιώσεως κλείσιμον τοῦ ἀρτοποιείου τῶν αἰτούντων, ἐλλείψει ἐπαρκοῦς παραγωγῆς ἢ πελατείας.

Ἀποζημιώσεως δικαιοῦται καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς εἰς τοὺς λοιποὺς ἀναλογούσης, ἀρτοποιὸς ζητήσας νὰ ἀποζημιωθῇ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐξωσθεὶς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ συμπληρώσας τεσσαρακονταετίαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρον 11.

Εἰς τοὺς μὴ ἀποζημιωθέντας ἀρτοποιοὺς ὁπωσδήποτε, χωρὶς δὲ νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν λειτουργίᾳ ἀρτοποιείων, ἐπιτρέπεται ὁ συνεταιρισμὸς μετά τινος ἢ μετά τινων τῶν ἀποζημιωθέντων, ἀφοῦ ἀνακοινώσωσι τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὑποβάλωσι τὸ ἑταιρικὸν αὐτῶν συμβόλαιον.

Ἡ ὑφισταμένη ἄδεια λειτουργίας τοῦ ἀρτοποιείου ἀντικαθίσταται διὰ νέας, ἐπ' ὀνόματι τῶν νέων συνεταίρων.

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς τοιαύτης ἑταιρείας οὐδὲν δικαίωμα ἀναγνωρίζεται εἰς τὸν ἀποζημιωθέντα συνεταῖρον πρὸς ἵδρυσιν χωριστοῦ ἀρτοποιείου, ἐὰν δὲ θελήσῃ ἐκ νέου νὰ ἐργασθῇ δέον νὰ ἐπιδιώξῃ τοῦτο κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ νέου συνεταιρισμοῦ μετὰ μὴ ἀποζημιωθέντος.

Ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως τοῦ συνεταιρικοῦ ἀρτοποιείου, οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἔχει ὁ ἅπαξ ἀποζημιωθεὶς ἀρτοποιός.

Ἄρθρον 12.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 3769 καὶ 3770 εἰς τὴν σεισμοπαθῆ περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου Κορινθίων, ἐπιτρέπεται ἡ διάθεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νόμου 3769 προσόδων τῶν Λιμενικῶν Ταμείων Κορίνθου, Βραχατίου καὶ Βέλου, διατιθεμένων ἀμέσως καὶ ἐκ τῶν γενικῶν τοῦ λιμένος προσόδων, τοῦ ἐκ 5 λεπτῶν κατὰ χιλιόγραμμον σίτου καὶ ἀλεύρων, Λιμ. φόρου καὶ ἀνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως.

Ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν πόρων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ συμπλήρωσις αὐτῶν, εἴτε διὰ νέας ἢ προσθέτου δημοτικῆς φορολογίας, εἴτε διὰ μειώσεως ἀναλόγου τοῦ ποσοστοῦ τῆς κοινωνικῆς ὠφελείας ἐκ τῆς ἀμέσως ἐπιβληθησομένης μειώσεως τῶν ἀρτοποιητικῶν ἐξόδων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ θέλει κανονίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἀμέσου καὶ διὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Κορίνθου εἰσπράξεως τοῦ ποσοστοῦ τῆς διατιθεμένης διαφορᾶς τῶν ἀρτοποιητικῶν, ὑπὲρ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κλεισμένων ἀρτοποιείων.

Ἄρθρον 13.

Εἰς ἰδιοκτήτας ἀρτοποιείων κλεισθέντων ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις δι' ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀρτοποιΐας Νόμων, οἵτινες ἤσκουν πρὸ τῶν Νόμων περὶ ἀρτοποιΐας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ, ἐνοικίασαν δὲ τὸ ἴδιον ἀρτοποιεῖον χωρὶς προσθέτους ἁμοιβὰς (ἀέρα), εἴτε λόγῳ στρατεύσεως εἴτε λόγῳ ἀσθενείας ἐπαρκῶς βεβαιουμένης, οἱ δὲ μισθωταὶ αὐτῶν ἀπεζημιώθησαν, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ παράσχῃ ἄδειαν ἐξακολουθήσεως τῆς λειτουργίας τούτων.

Καὶ τούτων ἀπαραιτήτως τὰ ἀρτοποιεῖα πρέπει νὰ ὦσι μηχανοκίνητα καὶ νὰ τηρῶσι τὰς περὶ ὑγιεινῆς τῶν ἀρτοποιείων διατάξεις.

Ἐν περιπτώσει ψευδοῦς βεβαιώσεως ὅτι ἐξεμίσθωσαν τὸ ἀρτοποιεῖον ἄνευ προσθέτου ἁμοιβῆς καὶ ὅτι δὲν ἐπιέζοντο ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀσθενείας, ἢ στρατεύσεως, κλείεται τὸ ἀρτοποιεῖον ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως ἄλλης καὶ διώκονται ποινικῶς ἐφ' ὅσον προσωπικῶς ἀσκοῦσι τὸ ἐπάγγελμά των.

Ἄρθρον 14.

Εἰς ὀρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ καὶ μόνον πατρὸς ἀνήλικα δὲ τέκνα ἰδιοκτητῶν ἀρτοποιείου, οἵτινες πρὸ τῶν νόμων 3769 καὶ 3770 ἐξεμισθώσαν τὸ ἀρτοποιεῖον των εἰς τρίτους ἀποζημιωθέντας ἐπιτρέπεται ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν οὕτω ἀποζημιωθέντων ἀρτοποιείων καὶ μέχρις ἐνηλικιώσεως τῶν ἀνηλίκων, ὅτε αὐτοδικαίως μεταβάλλονται εἰς πρατήρια καὶ κλιβάνους ἐψήσεως καὶ κουλουροποιεῖα ἐντὸς ἂν συμπληρωθῶσι εἰς μηχανοκίνητα ἐργοστάσια ἄρτου καὶ ἐφ' ὅσον τηρῶσι τὰς περὶ ὑγιεινῆς τῶν ἀρτοποιείων διατάξεις.

Ἄρθρον 15.

Πρατήρια ἄρτου πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων 3769 καὶ 3770 (τῆς 14 Ἰανουαρίου 1929) λειτουργοῦντα ἐξακολουθοῦσι ὑφισταμένα εἰς τὰς ἃς κατεῖχον θέσεις ἀνεξαρτήτως, τοῦ ἂν τηρῶσι ἀπόστασιν τῶν 200 μέτρων.

Οἱ ἀναληθῶς βεβαιοῦντες πλὴν τῆς ποινικῆς διώξεως των στεροῦνται καὶ τῆς ἀδείας πρατηρίου, ἐφ' ὅσον εἶνε κάτοχοι πρατηρίου.

Ἄρθρον 16.

Πλανόδιοι ἀρτοπῶλαι ἐπιτρέπεται νὰ κυκλοφορῶσι μόνον εἰς τὰ περίχωρα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης κατόπιν δὲ ἀδείας τῆς Ἀγορανομικῆς ὑπηρεσίας. Οὗτοι ὅμως

ὀφείλουσι νὰ τηρῶσι τοὺς κανονισμοὺς περὶ πωλήσεως ἄρτου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Οἱ παραβάται, πλὴν τῆς ποινικῆς διώξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Νόμου 3769 στεροῦνται καὶ τῆς ἀδείας τοῦ πλανοδίου ἀρτοπώλου.

Ἄρθρον 17.

Περίχωρα Ἀθηνῶν νοοῦνται διὰ πᾶσαν ἐφαρμογὴν εἰς τὸ μέλλον τῶν ἀρτοποιητικῶν νόμων, τὰ ἑξῆς :

Α') Ἀθηνῶν οἱ συνοικισμοί : 1) Καλογρέζα, 2) Καματερό, 3) Κουκουβάουνες, 4) Ὠμορρῆχ Ἐκκλησιά, 5) Γηροκομεῖον, 6) Βύρωνος, 7) Γαλάτσι, 8) Γούβα, 9) Γουδί, 10) Δαφνί, 11) Δουργούτι, 12) Θυμαράκια, 13) Καισαριανή, 14) Κολοκυνθοῦ, 15) Κοπανᾶ, 16) Ν. Ἰωνία (Πεδιαράδες), 17) Νέα Σφαγεῖα, 18) Νέα Φιλαδέλφεια, (Πεδονύφτη), 19) Περιστέρι, 20) Ριζόπολις, 21) Ροὺφ καὶ 22) Σεπόλια. Ἐπίσης αἱ κοινότητες, 1) Ἁγ. Δημητρίου (Μπραχάμι), ἤτοι Ἅγ. Δημήτριος (Μπραχάμι), Ἡλιούπολις, Κατσικοπόδι, Σπιθάρι, Σωρός, 2) Ἅγ. Ἀναργύρων, 3) Ἀμαρουσίου, ἤτοι Ἀμαρούσιον, Μαγκουφάνα, Μελήσσια, 4) Ἡρακλείου, ἤτοι Ν. Ἡράκλειον, Ἄνω Ἡράκλειον, Ἀνκόβρυσι, 5) Καλλιθέας, ἤτοι Καλλιθέα, Νέα Σμύρνη, Τζιτζιφιές, 6) Κηφισιᾶς ἤτοι Κηφισιά, Ἐκάλη, Νέα Ἐρυθραία, 7) Μοσχάτου, ἤτοι Μοσχάτον, Παράγγες, 8) Νέα Λίοσια, 9) Χαλανδρίου, ἤτοι Χαλάνδριον, Ἁγ. Παρασκευή, Πεντέλη, Πολύδροσον, Ψυχικόν.

Β') τοῦ Πειραιῶς οἱ συνοικισμοί : 1) Πέραμα, 2) Ἅγ. Γεώργιος (Κερατσίνι), 3) Δραπετσῶνα, 4) Καλοκαιρινοῦ, 5) Λιπασμάτων, 6) Μανιάτικα, 7) Νέα Καλλίπολις, 8) Νέα Καμίνια, 9) Νέα Κοκκινιά, 10) Νεκροταφεῖον Ἀναστάσεως, 11) Κουτσουκάρι, 12) Π. Κοκκινιά, 13) Πυριτιδαποθήκη, 14) Σφαγεῖα, 15) Σχολὴ Ναυτικῶν Δοκίμων, 16) Ταμπούρια, καὶ αἱ κοινότητες 1) Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, 2) Γλυφάδας, ἤτοι Γλυφάδα, Εὐρυάλη, 3) Καλαμακίου ἤτοι Καλαμάκιον Ἀργυρουπόλις, Ἑλληνικόν, Κορυδαλλὸς (Χασάνι), 4) Ν. Φαλήρου, 5) Π. Φαλήρου ἤτοι Π. Φάληρον, Ἁγ. Βαρβάρα, Πυκρεδάφνη.

Εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν παρέχεται τὸ δικαίωμα τῆς διὰ Διατάγματος συμπληρώσεως τούτων.

Ἄρθρον 18.

Πᾶς σάκκος ἀλεύρου, ὃν χρησιμοποιεῖ ὁ ἀρτοποιὸς ἢ ἀποθηκεύει ἐν τῷ ἀρτοποιείῳ του, εἴτε ἐξ ἐγχωρίου ἀλευροβιομηχανίας προέρχεται, εἴτε ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσάγεται δέον νὰ εἶνε ἐσφραγισμένος διὰ μολιβδίνης σφραγίδος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργοστασίων διὰ τὰ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἀλεύρα καὶ τῶν ἀλευρεμπόρων εἰσαγωγέων διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα. Ἐπίσης δέον ἐφ' ἑκάστου σάκκου νὰ ἀναγράφεται τὸ βάρος, ἡ ποιότης τοῦ ἀλεύρου καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς πληρώσεως αὐτοῦ ἢ εἰσαγωγῆς ἐν Ἑλλάδι.

Οἱ μὴ σφραγίζοντες τοὺς σάκκους ἔμποροι ἢ βιομήχανοι ἢ οἱ χρησιμοποιοῦντες ἀσφράγιστους σάκκους καὶ ἄνευ σημάτων ἀρτοποιοὶ διώκονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3769 ἐπὶ ἀπάτῃ. Ἐν ὑποτροπῇ στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος των.

Διὰ Διαταγμάτων κανονισθήσεται ὁ χρόνος τῆς ἐφαρμογῆς καὶ αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 19.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3518 περὶ ἐποπτείας τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων δι' ἐγκαταστάσεως χημικῆς ὑπηρεσίας, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἐφαρμόζονται ἀπὸ 15 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. καὶ εἰς τοὺς ἀλευρομύλους τοὺς δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἐργαζομένους.

Διὰ Διατάγματος κανονισθήσονται πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 20.

Διὰ τὴν ἀκριβῆ τιμολόγησιν τοῦ ἄρτου ὑποχρεοῦται πᾶς ἐν Ἑλλάδι Τραπεζικὸς Ὀργανισμὸς μέσῳ τοῦ ὁποίου εἰσήχθησαν ἄλευρα ἢ σῖτος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν (Διεύθυνσιν Ἀγορανομίας) ἅμα τῇ ἀφίξει παντὸς φορτίου καὶ ἐκ τῶν παραστατικῶν αὐτοῦ ἐγγράφων, κατάστασιν ἐν ᾗ νὰ ἐμφαίνεται τὸ ποσὸν τοῦ σίτου ἢ ἀλεύρου, τὸ εἶδος ἢ τὰ εἴδη ἐξ ὧν τὸ φορτίον ἀποτελεῖται, τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς τοῦ φορτίου, τὴν ποιότητα τοῦ σίτου ἢ ἀλεύρου, τὸν τόπον τῆς προελεύσεως καὶ τῆς παραγωγῆς αὐτῶν καὶ πᾶσαν ἄλλην χρήσιμον πληροφορίαν διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἣν ἤθελε ζητήσῃ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 21.

Ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πᾶς ἀρτοποιός, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων 3769 καὶ 3770, καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του, ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀγορανομίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὴν ἣν κέκτηται ἄδειαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος πρὸς ἀντικατάστασιν διὰ νέας.

Παρερχομένης ἀπράκτως τῆς προθεσμίας ταύτης, αἱ παλαιαὶ ἄδειαι ἀκυροῦνται καὶ οἱ στερούμενοι οὕτω ἀδείας παύουσιν ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμά των, ἄνευ ἀποζημιώσεως τινος.

Ἄρθρον 22.

Οἱ ἀποζημιωθέντες ἀρτοποιοὶ δύνανται νὰ ἐργάζωνται ὡς πωληταὶ ἄρτου. Ἐπίσης ἐλευθέρως δικαιοῦνται νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰ συνεργατικὰ ἐργοστάσια ἀρτοποιΐας, καὶ νὰ ἀποκτήσωσι βελτίων ἀρτεργάτου τῆς οἰκείας Ἀγορανομικῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἐλεγχούσης ὑπ' εὐθύνην της, ἂν συντρέχωσι πρὸς τοῦτο πραγματικοὶ λόγοι. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ συνεργατικὰ ἐργοστάσια ἀπασχολουμένων εἶνε ἀπροσδιόριστος, εἰς τὰ λοιπὰ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῇ τὰ 5 ο/ο τῶν ἀποζημιωθέντων.

Ἐφέσεις κατὰ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων ὑποβάλλονται εἰς τὸ γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον ἄρτου, ἐντὸς δεκαπενθημέρου.

Ἄρθρον 23.

Διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν μισθωτὴν ἀρτοποιείου καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποζημιώσεως ὁ ἀποζημιούμενος παύει πλέον ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ καὶ δὲν χρησιμοποιεῖ τὸ μίσθιον ὡς πρατήριον ἄρτου, κλίβανον ἐψήσεως καὶ κουλουροποιεῖον, λύεται αὐτοδικαίως καὶ ἡ μίσθωσις, ὁ δὲ μισθωτὴς ἵνα ποιήσηται νέαν τοῦ μισθίου τούτου χρῆσιν, δέον νὰ προέλθῃ εἰς νέαν μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου σύμβασιν.

Ἄρθρον 24.

Ἀρτοποιεῖα ἀποζημιωθέντα, κείμενα δὲ ἐντὸς ἀρχαιολογικοῦ χώρου καὶ μέχρι τῆς κατεδαφίσεως αὐτῶν δι' ἀποζημιώσεως τοῦ ἀκινήτου, ἐπιτρέπεται νὰ λειτουργῶσι καὶ ὡς πρατήρια, ἔστω μὴ τηροῦντα τὴν ἀπόστασιν τῶν 200 μέτρων, Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὀφείλουσι νὰ πωλῶσι τὸν ἄρτον τοῦ γειτονικοῦ ἀρτοποιείου, ἂν ἀξιώσῃ τοῦτο ὁ ζημιούμενος ἐκ τῆς γειτονίσεως ἀρτοποιός.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀποφαίνεται τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 25.

Περὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς συστάσεως παντὸς νέου ἱδρυθησομένου ἀρτοποιείου καὶ πληρώσεως πάντων τῶν ὅρων τῶν ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ νόμου 3770 «περὶ ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ἀρτοποιείων» ἀποφαίνεται δι' ἐκθέσεως, διὰ μὲν τὰς Ἀθήνας τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ προάστεια ἢ περίχωρα αὐτῶν ὁ Τμηματάρχης τοῦ Μηχανολογικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἢ τίς τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ τμήματος τούτου, μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ἀγορανομίας ἑνὸς τῶν παρὰ τῇ αὐτῇ ὑπηρεσίᾳ Διοικητικῶν Ἐποπτῶν καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἀρτοποιῶν ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Σωματείου, διὰ δὲ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ προάστεια ἢ περίχωρα αὐτῆς, ἀποφαίνεται ὁ οἰκεῖος μηχανολόγος ἢ νομομηχανικὸς καὶ ὁ οἰκεῖος προϊστάμενος τῆς Ἀγορανομικῆς Ὑπηρεσίας.

Οἱ τεχνικοὶ ὅροι ἐν γένει τῆς ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν

ἀρτοποιείων διέπονται κατὰ τὰς περὶ μηχανολογικῶν ἐν γένει ἐγκαταστάσεων κειμένας διατάξεις καὶ τοὺς εἰδικοὺς διὰ τὰ ἐργοστάσια ἀρτοποιΐας ἐκδοθησομένους παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας κανονισμοὺς ἐκ παραλλήλου πρὸς τοὺς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδοθησομένους περὶ ὑγιεινῆς τοιούτους κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 4103, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, τηρουμένων ἀπαραιτήτως πάντων τῶν ὅρων τῶν ἄρθρων 1—6 τοῦ Β. Δ. τῆς 30 Ἰουνίου 1922.

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3770 καταργεῖται.

Ἄρθρον 26.

Πᾶς ἐν ἐνεργείᾳ ἀρτοποιός, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου στερούμενος τοῦ ἀρτοποιείου αὐτοῦ συνεπείᾳ ἐξώσεως λόγῳ κατεδαφίσεως τοῦ ἀκινήτου, δικαιοῦται νὰ μεταφερθῇ εἰς ἕτερον μηχανοκίνητον ἀρτοποιεῖον, ἔστω καὶ ἐκ τῶν ἀποζημιωθέντων, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 27.

Πᾶσα τυχὸν ἀναρυεῖσα ἢ ἀναρυομένη διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος ἀποζημιώσεως εἴτε ὡς πρὸς τὰς προσωπικὰς σχέσεις ἢ καταστάσεις τῶν διαφόρων δικαιούχων εἴτε ὡς πρὸς τὰ δικαιολογητικὰ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως λύεται ἀνεκλήτως παρὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 28.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δύνανται διὰ Διατάγματος νὰ ἐπιβάλωσι φόρον ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ μεταφερομένων σίτου καὶ ἀλεύρου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, πρὸς ἵδρυσιν καὶ λειτουργίαν Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς τῆς Συντεχνίας τῶν Ἀρτοποιῶν ἐν Ἀθήναις ὡς καὶ λειτουργίας χημικοῦ Ἐργαστηρίου πρὸς προαγωγὴν τῆς ἀρτοποιΐας.

Ὁ φόρος οὗτος ὁρίζεται εἰς τρία τέταρτα τοῦ λεπτοῦ ἐφ' ἑκάσης ὀκᾶς σίτου καὶ ἓν λεπτὸν ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς ἀλεύρου. Θὰ βαρύνει δὲ τοὺς ἀρτοποιοὺς καὶ λοιποὺς εἰσαγωγεῖς καὶ δὲν θὰ ὑπολογίζεται εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου μεταξὺ τῶν συντελεστῶν τῶν ἀρτοποιητικῶν ἐξόδων.

Ἡ διάρκεια τοῦ φόρου ἔσται ἑξαετής, θὰ ἐνεργεῖται μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ φόρου Ἀθηναίων καὶ ἐπὶ τῶν σιταλεύρων καὶ δι' ὅλων τῶν περιφερειῶν τοῦ τέως Δήμου Ἀθηναίων εἰσερχομένου ἢ μεταφερομένου, θὰ ἀποδίδεται δὲ καθ' ἑβδομάδα πρὸς τὴν Συντεχνίαν τῶν Ἀρτοποιῶν.

Διὰ Διατάγματος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν προκαλουμένου θὰ ὁρισθῇ ἡ ἐποπτεία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὡς καὶ ὁ χρόνος καὶ τρόπος τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς τῆς Συντεχνίας τῶν Ἀρτοποιῶν Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ὁ τρόπος καὶ τὸ ποσὸν τῆς σύνδρομῆς πρὸς ταύτην τοῦ Ταμείου τοῦ Ἄρτου ἐφ' ὅσον τοῦτο κριθῇ σκόπιμον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 29.

Ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου 3769 περὶ τῆς παρὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἄρτου εἶνε ὅτι ἡ εἰσφορὰ αὕτη θὰ ἐξακολουθῇ μόνον μέχρι πλήρους ἀποπληρωμῆς τῶν εἰς ἀποζημίωσιν δικαιουμένων μικρῶν ἀρτοποιείων τῆς περιφερείας τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου ἢ ἐξοφλήσεως τοῦ σχετικοῦ δανείου ἂν διὰ τούτου ἐγένετο ἡ ἀποζημίωσις.

Ἄρθρον 30.

Διὰ Διαταγμάτων κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ἐλευθ. Κ. Βενιζέλος

Τὰ Μέλη

Α. Μιχαλακόπουλος, Δ. Δίγκας, Περικλῆς Α. Ἀργυρόπουλος, Γ. Γόντικας, Γ. Μαρῆς, Σ. Γονατᾶς, Κ. Σπυρίδης, Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης, Δ. Ν. Μπότσαρης, Α. Παπᾶς.

Ἄρθρον δεύτερον.

Ὡς τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 13)14 Νοεμβρίου 1929 Νομοθετικοῦ Διατάγματος προστίθενται τὰ ἑξῆς :

«Ἐπιτρεπομένης τῆς χρήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων τῶν μαρτύρων μέχρι ποσοῦ δραχμῶν χιλίων πεντακοσίων (1500).

Ἄρθρον τρίτον.

Ἡ β' παράγραφος τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Πᾶσα λεπτομέρεια ὡς καὶ τὰ τῆς διοικήσεως, ἐποπτείας καὶ διαλύσεως αὐτοῦ κανονισθήσονται διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων προκαλουμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ δυναμένων νὰ ρυθμίσωσι τὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ ὑπὸ μορφὴν ἀναγκαστικοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ κατὰ παρέκκλισιν ἐτι ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 602».

Ἄρθρον τέταρτον.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ Νομοθ. Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Ἐκπρόθεσμοι αἰτήσεις ἀποδοχῆς τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως δικαιολογούμεναι ἐπαρκῶς, ὑποβληθεῖσαι δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παόντος νόμου, τοῦ κυροῦντος τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3769, γίνονται δεκταὶ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καλῶς δὲ ἐξωφλήθησαν ὅσαι μέχρι τοῦδε, ἀποφάσει τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ ἐκκανονίσθησαν κατὰ τ' ἀνωτέρω.

Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, πᾶς ἀποζημιούμενος ἀρτοποιός, ποιήσας ἢ μὴ χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς προσφυγῆς ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τὴν ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς προσφυγῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον.

Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, θεωρεῖται ὡς ἀποδεχθεὶς τὴν ἀποζημίωσιν, ἐκδίδεται τὸ οἰκεῖον ἔνταλμα, ἐξοφλεῖται παρὰ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἄρτου καὶ κατατίθεται τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὸνόματι τοῦ δικαιούχου, κλεισμένου τοῦ ἀρτοποιείου.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπιδικασθῇ αὐτῷ μείζων ἀποζημίωσις παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου, αὕτη καταβάλλεται τῷ δικαιούχῳ διὰ συμπληρωματικοῦ ἐντάλματος.

Διὰ τοὺς ἀποζημιωθησομένους μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παόντος ἡ μηνιαία προθεσμία ὀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως πρὸς αὐτοὺς τῆς ἐπιδικαζούσης τὴν ἀποζημίωσιν ἀποφάσεως.

Ἄρθρον πέμπτον.

Ἡ προθεσμία τῆς α' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὁρίζεται ἀντὶ ἑπταμήνου εἰς ἑξάμηνον, δυναμένη νὰ παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ ἓν εἰσέτι τρίμηνον.

Ἄρθρον ἕκτον.

Εἰς τὴν β' παράγραφον τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἡ φράσις «εἴτε διὰ κατεδάφισιν τοῦ μισθίου κατὰ τὸ προηγούμενον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρτοποιητικοῦ νόμου ἔτος» συμπληροῦται ὡς ἑξῆς :

«Εἴτε διὰ κατεδάφισιν τοῦ μισθίου κατὰ τὸ ἕως 1929 καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρτοποιητικῶν νόμων ἔτος».

Ἄρθρον ἕβδομον.

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Ἡ ἀναρρητικὴ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3769 ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4169 πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως ἀποζημιώσεως λήγει ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κυρουμένου ὑφ' ἡμῶν Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ἐπιτρεπομένης τῆς ἐπαναξετάσεως παρὰ τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς τῶν ἤδη ὁπωσδήποτε ἀπορριφθεισῶν αἰτήσεων ἐφ' ὅσον αὐτὴ πεισθῇ ὅτι δικαιολογεῖται τὸ δι' ἀποζημιώσεως κλείσιμον τοῦ ἀρτοποιείου τῶν αἰτούντων, ἐλλείψει ἐπαρκοῦς παραγωγῆς ἢ πελατείας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιλαμβάνεται τῆς ὡς ἄνω ἐπαναξετάσεως μόνον ἐφ' ὅσον οἱ ὑποβαλόντες αἰτήσεις ἦσκουν ὡς κύριον αὐτῶν ἐπάγγελμα τὸ τοῦ ἀρτοποιοῦ πρὸ τῆς 14 Ἰανουαρίου 1929 διὰ κανονικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, συστηματικῶς δὲ ἐργαζόμενοι, ἐν ἰδιοκτήτῳ ἢ μὴ ἀρτοποιείῳ, μηχανοκινήτῳ ἢ μή.

Εἰς ἐπαναξέτασιν ὑπάγεται ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀπεδέχθη αἴτησιν ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον τὸ οἰκεῖον ἐνταλμα δὲν ἔχει ἐκδοθῇ εἰσέτι, οὐδὲ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πρόσφυγὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως.

Ἀποζημιώσεως πλήρους δικαιοῦνται νὰ τύχωσι σήμερον μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ δικαιώματος τῆς μεταστροπῆς τῶν κλεισθέντων ἀρτοποιείων εἰς πρατήρια, καὶ ὅσοι ἀρτοποιοὶ δυνάμει τῆς παραγράφου β' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3769, ἔτυχον περιωρισμένης ἀποζημιώσεως. Ἐν περιπτώσει πλήρους ἀποζημιώσεως στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς διατηρήσεως πραγηρίου, κουλουροποιείου κλπ. ἐντὸς ἂν ὧσι ἰδιοκτῆται τοῦ κλεισθέντος ἀρτοποιείου.

Ἀποζημιώσεως μόνον δικαιοῦται καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς εἰς τοὺς λοιποὺς ἀποζημιωτέους ἀναλογούσης, ἀρτοποιὸς συμπληρώσας τεσσαρακονταετίαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἐξωσθεὶς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ἔξωσις ἐγένετο πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεώς του.

Οἱ διατηροῦντες δύο ἢ πλείονα ἀρτοποιεῖα, ἐκμεταλλευόμενοι δὲ ταῦτα, ἢ καὶ τὸ ἕτερον μόνον τούτων, εἴτε ἰδίῳ ὀνόματι εἴτε συνεταιρικῶς, δικαιοῦνται ἐφάπαξ μόνον ἀποζημιώσεως καὶ διὰ τὸ ἓν μόνον ἐκ τούτων.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου περὶ ἀποζημιώσεως πολλαπλῶν ἀρτοποιείων, ὡς καὶ αἱ περὶ ἐξωσθέντων ἀρτοποιῶν τοιαῦται ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπανεξεταστέων αἰτήσεων.

Ἄρθρον ὄγδοον.

Ἡ α' παράγραφος τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ αὐτοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος συμπληροῦται οὕτω :

«Εἰς ἰδιοκτήτας ἑνὸς μόνον ἀρτοποιείου κλεισθέντος ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ περιχώροις δι' ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀρτοποιΐας νόμων, οἵτινες ἦσκουν πρὸ τοῦ νόμου περὶ ἀρτοποιΐας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ, ἐναπολείπεται δὲ τὸ ἴδιον ἀρτοποιεῖον χωρὶς προσθέτους ἀμισθὰς (ἄφρα) εἴτε λόγῳ στρατεύσεως, εἴτε λόγῳ ἀσθενείας ἐπαρκῶς ἐβεβαιωμένης, οἱ δὲ μισθωταὶ αὐτῶν ἀπεζημιώθησαν ἢ παρητήθησαν τῆς ἀποζημιώσεώς των μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ παράσχῃ ἄδειαν ἐξακολουθήσεως τῆς λειτουργίας ταύτης».

Ἄρθρον ἔνατον.

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Εἰς ὀρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ καὶ μόνον πατρός, ἀνήλικα δὲ τέκνα ἀρτοποιῶν ἰδιοκτητῶν ἀρτοποιείου, καὶ χήρας τούτων κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν, ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν χηρείᾳ, αἵτινες πρὸ τῶν νόμων 3769 καὶ 3770 ἐξεμίσθωσαν τὸ ἀρτοποιεῖον αὐτῶν εἰς τρίτους ἀποζημιωθέντας ἤδη, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκμετάλλευσις μόνον δι' ἀρτοποιῶν ἐν ἐνεργείᾳ τῶν οὕτω ἀποζημιωθέντων ἀρτοποιείων, καὶ ἐφόσον ἑνὸς μόνον ἀρτοποιείου ἦσαν ἰδιοκτῆται, τοῦτο δὲ μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τῶν ἀνηλίκων ἢ ἐφόσον διατελεῖ ἐν χηρείᾳ ἡ δικαιοῦχος χήρα τοῦ ἀρτοποιοῦ.

Τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν φιλανθρωπικὴν Ἀδελφότητα Ἀετοπετρας (Κασσάλιανης) τῆς Ἠπείρου ἀρτοποιεῖον, λόγῳ τοῦ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ ἐπιτρέπεται νὰ λειτουργῇ ὡς ἀρτοποιεῖον, καίτοι ἀποζημιωθέντος τοῦ ἐνοικιαστοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ δι' ἀρτοποιοῦ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μετὰ λογοδοσίαν ἁρμοδίως κατ' ἔτος τῆς διαχειρίσεως τῶν προσόδων αὐτοῦ παρὰ τῆς διοικούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον δέκατον.

Προστίθεται δὲ ἡ ἑξῆς διάταξις:

«Διὰ Διατάγματος προκαλουμένου παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Συγκοινωνίας ὁρισθήσονται οἱ ὅροι τῆς ἱδρύσεως τῶν διαφόρων τύπων ἀρτοποιείων.

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τούτου ἡ Μηχανολογικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, λαμβάνουσα ἑκάστοτε ὑπ' ὄψει τὴν ὑποβαλλομένην μελέτην τῆς ἐγκατασταάσεως καὶ τοὺς γενικοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1922 Β. Διατάγματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν διὰ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις, ἀποφαίνεται εἰδικῶς ἐπὶ ἑκάστης ἐγκαταστάσεως, ἢ μετερρυθμίσεως ἀρτοποιείου, χωρὶς νὰ δεσμεύεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 10 Ἰουνίου—12 Ἰουλίου 1922 Β. Διατάγματος, ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις τοῦ ἀναγκαιοῦντος χώρου διὰ τὸ ζυμωτήριον καὶ πρατήριον.

Ἄρθρον ἑνδέκατον.

Τὸ ἄρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ Νομοθ. Διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Πᾶσα τυχὸν ἀναφυομένη διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐνταλματος ἀποζημιώσεως, εἴτε ὡς πρὸς τὰς προσωπικὰς σχέσεις ἢ καταστάσεις τῶν διαφόρων δικαιούχων, εἴτε ὡς πρὸς τὰ δικαιολογητικὰ καὶ τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως, λύεται παρ' ἑνὸς τῶν παρὰ τῇ Ἀγορανομίᾳ ἀπεσπασμένων δικαστικῶν ἐποπτῶν διὰ δεδικαιολογημένης ἀποφάσεώς του.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 22 Ἀπριλίου)16 Μαΐου 1926 «περὶ διοικητικῆς ἀποβολῆς ἀπὸ τῶν κτημάτων τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, περὶ ἀπαγορεύσεως λήψεως προσωρινῶν μέτρων κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης κλπ.» ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἄρτου, τῶν ἐκκρεμουσῶν δικῶν κριναμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος».

Ἄρθρον δωδέκατον.

Ἡ γ' παράγραφος τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ αὐτοῦ Νομ. Διατάγματος διορθοῦται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ διάρκεια τοῦ φόρου ἔσεται ἓξαετής, θὰ ἐνεργεῖται μετὰ τοῦ δημοτικοῦ φόρου Ἀθηναίων καὶ ἐπὶ τῶν ἀλεύρων καὶ σίτου, τῶν διὰ πασῶν τῶν περιφερειῶν τοῦ τέως Δήμου Ἀθηναίων εἰσερχομένων ἢ μεταφερομένων, θ' ἀποδίδηται δὲ καθ' ἑβδομάδα πρὸς τὴν συντεχνίαν τῶν ἀρτοποιῶν».

Ἄρθρον δέκατον τρίτον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 30 τοῦ αὐτοῦ Νομοθ. Διατάγματος προστίθεται :

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τῆς προτάσεως νόμων «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6, 17 καὶ 93 τοῦ νόμου 4411 καὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν αὐτὸν νόμον, ἔχον οὕτω :

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6, 17 καὶ 93 τοῦ νόμου 4411 καὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς τὸν αὐτὸν νόμον.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κα«' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 4411 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Συγκροτουμένων Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν ἐξ ἀξιωματικῶν διαφόρων κλάδων, προΐσταται ὁ ἀρχαιότερος, εἰς περίπτωσιν ὅμως ὑπηρεσιακῆς συνεργασίας ἢ σχέσεων ἢ ἐφ' ἕτον παρίταται, ὁμαδικῶς εἰς ἐπιθεωρήσεις, τελετάς, ἢ ἐπισήμους ἑορτάς, μεταξὺ ὁμοιοβάθμων ἀξιωματικῶν προΐστανται οἱ μάχιμοι ἀξιωματικοί, ἐν ὁμοιότητι ὅμως ἀγωνιστικῶν οἱ μάχιμοι προηγοῦνται τοῦ λοιπικοῦ προσωπικοῦ, οἱ τῶν δύο τούτων κλάδων τῶν λοιπῶν μὴ μαχίμων κλάδων ἢ εἰδικοτήτων, οὗτοι τῶν ἀξιωματικῶν πληρωμάτων στόλου καὶ οἱ μόνιμοι τῶν ἐφέδρων».

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 93 τοῦ νόμου 4411 νὰ προστεθῇ καὶ δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτω :

«Οἱ οὕτω προαγόμενοι ἀντιπλοίαρχοι εἰς πλοιάρχους ἐξακολουθοῦν ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς θέσεις εἰς ἃς ὑπηρέτουν πρὸ τῆς προαγωγῆς των, μὴ θεωρουμένων τῶν θέσεών των ὡς κενῶν, καὶ δὲν συμπληροῦνται αὗται ὑπὸ τῶν ἀμέσως κατωτέρων βαθμοφόρων, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τὸν νόμον περὶ ὀργανικῶν θέσεων τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ».

Ἄρθρον 3.

Εἰς ἅπαντας τοὺς κλάδους καὶ νάντας τοὺς βαθμοὺς τοῦ Π. Ν. οὐδεὶς προάγεται εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων ἐφόσον ἀρχαιότεροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὑπαξιωματικοὶ δὲν ἔχουν συμπεπληρωμένα τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα καὶ ἐκρίθησαν προακτέοι ὑπὸ τοῦ Α. Ν. Δ. Σ.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 4411 ἐγένοντο τοιαῦται προαγωγαὶ νεωτέρων, οὗτοι τάσσονται ἐν τῇ ἀρχαιότητι μὲ τοὺς ἐν Ε προηγουμένῳ βαθμῷ ἀρχαιοτέρους των, ὅταν οἱ τελευταῖοι οὗτοι συμπληροῦντες τὰ προσόντα προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθὸν ὃν οἱ νεώτεροί των ἔχουσι καταλάβει.

Τοῦ λοιποῦ πᾶσα πρὸς συμπλήρωσιν θαλασσίων προστόντων τοποθέτησις δέον νὰ γίνεται κατὰ εἰρὰν ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῶν ὡς προακτέων κρινομένων ὑπὸ τοῦ Α. Ν. Δ. Σ. τοῦ Π. Ν. ἐκτὸς ἐὰν τινες τούτων δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, ὁπότε στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς προαγωγῆς. Ἡ ταυτὸν ὅμως τούτων ἐπιθυμία δέον ἐγγράφως νὰ δηλῶται πρὸς τὴν προϊσταμένην αὐτῶν ἀρχὴν ἥτις δέον νὰ διαβιβάζῃ τὴν ἔγγραφον ἀναφορὰν τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἡ ταυτὸν ἀναφορὰ δέον νὰ καταχωρίζηται ἀπαραιτήτως εἰς τὰ βιβλία πινότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 4411 εἶνε ὅτι ὁ πλοίαρχος ἐκτελεῖ τὰ διὰ τῆς παραγράφου ταύτης καθοριζόμενα ἐφόσον εἶνε ἀρχηγὸς Μοίρας γυμνασίων ἢ ἐνεργείᾳ ἢ ἀρχηγὸς Στόλου ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διοικητὴς στολίσκου ἀντιτορπιλλικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διοικητὴς στολίσκου ὑποβρυχίων, ἐφ' ὅσον τὸ ὅλον ἢ μέρος τούτων λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰ γυμνάσια Σ ὅλου καὶ ἃ παρακολουθεῖ καὶ αὐτός.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ νόμου 4411 προστίθεται παράγραφος ἔχουσα οὕτω :

Προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν πληρωμάτων κεκτημένων ὑπερτεσσαρακονταετῆ ὑπηρεσίαν συναπίμων καὶ ὑπερεκτεταμένην πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν ὃν κέκτηνται, δύνανται νὰ παραμείνωσι μετὰ τὴν κατάληψιν ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἕνεκεν ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος καὶ χρησιμότητος εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς εἰσέτι ἔτους κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Α.Ν.Δ.Σ.

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἀνατρέχει ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1930. ἀνακαλυπτομένων τῶν τυχὸν ἐκδοθέντων διαταγμάτων περὶ θέσεως εἰς ἀποστρατείαν αὐτῶν ἕνεκεν ὁρίου ἡλικίας.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἁρμοδιότης τῶν Συμβουλίων, περὶ ὧν τὸ Διάταγμα τῆς 7 Δεκεμβρίου 1929 κατ' ἐφαρμογὴν τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4411 περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς ἐπιλιμενάρχας τρίτης τάξεως.

Ἄρθρον 7.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἰδίου 4411 νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Οἱ δόκιμοι ὑποκελευστὰὶ προάγονται εἰς ὑποκελευστὰς β' τάξεως οἱ μὲν ἐκ τῶν Σχολῶν, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 55 καὶ 56, προερχόμενοι καὶ οἱ ἀπ' εὐθείας κατόπιν διαγωνισμοῦ καταταχθέντες μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ καὶ ἀπόκτησιν τῶν πτυχίων Γ' καὶ Β', οἱ δὲ ἐκ τῶν ὅπλων ἐθελοντῶν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου Β'».

Ἄρθρον 8.

Καταργεῖται ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ ἰδίου νόμου 4411.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 2 καὶ 9 Ὀκτωβρίου 1929 συνομολογηθείσης συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀπαλλαγῆς, τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων κλπ», ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρεττανίας συνομολογηθείσης συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀπαλλαγῆς τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρεττανίας συνομολογηθεῖσα ἐν Λονδίνῳ, δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων ἀπὸ 2 καὶ 9 Ὀκτωβρίου 1929 συμφωνία περὶ ἀπαλλαγῆς τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων ἑκατέρας τῶν χωρῶν κατὰ τὴν πρώτην ἄφιξιν αὐτῶν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἑτέρας πρὸς ἀναλήψιν τῶν καθηκόντων των, τὰ κείμενα τῶν ὁποίων ἔπονται ἐν ἀγγλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει.

Ἀρ. Τ. 11381)29)373

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Λονδίνον 2 Ὀκτωβρίου 1929.

Πρὸς τὸν κύριον
Δημήτριον Κακλαμᾶνον
κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐνταῦθα

Κύριε,

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐσχάτως ἐπελθοῦσαν μεταξὺ τῶν οἰκείων ἡμῶν Κυβερνήσεων συμφωνίαν περὶ παραχω-

No T. 11381)29)373

FOREIGN OFFICE S.W.1.
London 2nd october 1929

Monsieur
Demetrius Gaclamanos
etc. etc. etc.

Sir,

With reference to the understanding recently arrived at between our respective Governments

ρήσεως τελωνειακῶν προνομίων πρὸς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Πρεσβείας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἡ Κυβέρνησις τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ εἶναι ἑτοίμη νὰ ἐπεκτείνῃ εἰς τοὺς ἕλληνας ἐμμίσθους Γενικοὺς Προξένους, Προξένους καὶ Ὑποπροξένους τὸ προνόμιον τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν αὐτῶν κατὰ τὴν πρώτην ἄφιξίν των ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ πρὸς ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων των.

2. Ἐν ἢ περιπτώσει ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἤθελεν εἶσθαι ἑτοίμη νὰ παραχωρήσῃ παρομοίαν μεταχείρισιν εἰς τοὺς ἐμμίσθους Γενικοὺς Προξένους, Προξένους καὶ Ὑποπροξένους τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἤθελον παρακαλέσει ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ πληροφορήσητε σχετικῶς, γνωρίζοντες τὴν λῆψιν τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως. Ἡ τελευταία αὕτη, μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀπαντήσεως, θὰ ἀπετέλει τότε ἀνταλλαγὴν διακοινώσεων καθορίζουσαν τὸ ζήτημα καὶ ἡ οὕτως ἐπελθοῦσα συμφωνία ἤθελεν ἰσχύσει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑμετέρας ἀπαντήσεως

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μετὰ ἐξόχου ὑπολήψεως Κύριε, ὑμέτερος ταπεινὸς θεράπων.

(Διὰ τὸν Ὑπουργόν)
(ὑπ.) Γ. Ρ. ΟΥΑΡΝΕΡ.

concerning the grant of customs privileges to the staffs of the Creek Legation in London and His Majesty's Legation at Athens, I have the honour to inform you that on condition of reciprocity His Majesty's Covernment in the United Kingdon will be ptepared to extend to Creek Gonsuls-Ceneral, Gonsuls and Vice—Gonsuls de carrière the privilege of exemption from customs examination of their effects on firts arrival in this conutry to take up their duties.

2. In the event of the Creek Covernment being ready to grant similar treatment to His Majesty's Gonsuls Ceneral, Gonsuls and Vice-Consuls I would ask you to be so good as to inform me accordingly in accnowledging the present communication. The latter, with your reply, would then constituet an exchange of notes placing the, matter on record and the understandind thus reached migth take effect as from the date of your reply.

I have the honour to be, with the highest consideration, Sir Your obedient Servant,

(For the Secretary of State)
C. R. Warner

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ
ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Ἀριθ. 2580)Α)29

9 Ὀκτωβρίου 1929.

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον
Κύριον Ἀρθοῦρον Χένδερσον
Βουλευτήν, Ὑπουργὸν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων.

Κύριε,

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑμετέραν διακοίνωσιν ὑπ' ἀρι Τ 11381 29)373 τῆς 2ας Ὀκτωβρίου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι ἡ Κυβέρνησίς μου μ' ἐξουσιοδοτεῖ νὰ δηλώσω ὅτι, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ἀμοιβαιότητος, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶναι ἑτοίμη νὰ ἐπεκτείνῃ εἰς τοὺς ἐμμίσθους Βρεττανοὺς Γενικοὺς Προξένους, Προξένους καὶ Ὑποπροξένους τὸ προνόμιον ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν αὐτῶν κατὰ τὴν πρώτην ἄφιξίν των εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴ θὰ ἐπεκτείνεται μέχρι τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀφίξεως αὐτῶν.

2. Ἡ παροῦσα διακοίνωσις, ἀποτελοῦσα μετὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης τοιαύτης, ἣν εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ ἀπευθύνητε, τὴν ἀπαιτουμένην ἀνταλλαγὴν διακοινώσεων μεταξὺ τῶν οἰκείων Κυβερνήσεων ἡμῶν, χρήζει, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἑλλάδα, κυρώσεως διὰ νόμου, ὃν ἡ Κυβέρνησίς μου εἶναι ἑτοίμη νὰ ὑποβάλῃ τὸ ταχύτερον εἰς τὸ Κοινοβούλιον.

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μετὰ ἐξόχου ὑπολήψεως, Κύριε, ὑμέτερος ταπεινὸς θεράπων.

(ὑπ.) Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

LECATION DE CREGE
LONDON

No. 2580)A)29

9th Otobre 4929.

The Right Honourable
Arthur Henderson M. R.
H. M. Principal Secretary of State
for Foreign Affairs

Sir,

With reference to your note No. T 11381)29)373 of the 2nd october, I have the honour to inform you that I have been instructed by my Covernment to declare on condition of reciprocity the Creek Couvernment are prepared to extend to the British Gonsuls-Ceneral, Consuls an Vice-Consuls de carrière the privilege of exemption from customs examination of their effects on first arrival in Creece to take up their duties. This exemption is to be extended to three months after their frist arrival.

2. The present Note, constituting with that above mentioned, which you have been so good as to address to me, the required exchange of Notes between our respective Covernments, needs, as four as conserns Creece, to be ratified by a Bill which my Covernment are prepared to introduce to Partliament, as soon as possible.

I have the honour to be, With the highest consideration, Sir, Your most obedient humble Servant,

(signed): D. CACLAMANOS

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἐκχωρήσεως προνομίου κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας», ὁ κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς συμβάσεως δὲν φαίνεται σαφῶς ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ἑταιρείας πρὸς κατάθεσιν τῶν κεφαλαίων της καὶ ὡς ἐκ τούτου, πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένης κινήσεως αὐτῆς διὰ δανείων, καταθέτει σχετικὴν τροπολογίαν. Ἐπὶ τούτοις ἀναπτύσσει ἑτέραν τροποποίησιν καθ' ἣν μετέχουν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας καὶ δύο σύμβουλοι διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. Βουδούρης.

Κ. Βουδούρης. Τὰ λεχθέντα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων συναδέλφων Ἔβρου καὶ Σερρῶν ἐδικαιολόγησαν πλήρως τὴν πρότασιν μου περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως μέχρις οὗ ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ἐπιτροπὴ συνέλθῃ εἰς τελευταίαν συνεδρίασιν καὶ συντάξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου σχεδίου νόμου ἔκθεσιν αὐτῆς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης συζήτησιν εἰς ὁλονυκτίους συνεδριάσεις κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως γίνωσιν ἀντιληπτοὶ πλεῖστοι ὅσοι ὅροι τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ δοθῶσι παρὰ τῶν εἰσηγητῶν σαφεῖς ἐξηγήσεις ἐπεφυλάχθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀκούσῃ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίασιν, ἵνα διαφωτισθῇ. Ἡ πάροδος 150ημέρου ἀφ' ἧς ἐνεγράφη τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν πείθει ὅτι ἡ αἰτηθεῖσα ἀναβολὴ ἐπὶ 24ωρον τῆς συζητήσεως, πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἦτο ἐπιβεβλημένη. Ἡ πρότασις ὅμως αὕτη δὲν ἐγένετο ἀποδεκτή, τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ δηλώσαντος ὅτι θὰ ἀκούσῃ μὲν εὐχαρίστως τὰς τυχὸν ὑπαρχούσας ἀντιρρήσεις, ἀλλ' ὅτι θεωρεῖ τὴν ψήφισιν τῆς συμβάσεως ὡς ζήτημα ἐμπιστοσύνης.

Τὰς ἀντιρρήσεις ταύτας ἀναπτύσσων ἤθελον νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ τὸ προνόμιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, διότι ἡ ἀστικὴ συγκοινωνία πρέπει νὰ ἀποτελῇ κρατικὴν λειτουργίαν, ἐφ' ὅσον συνδέεται μετὰ τῆς ὑπεραστικῆς, ἀποτελούσης ἀναπόσπαστον μέρος τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας ἥτις εἶναι καθαρῶς κρατική. Μόνον εἰς 3 Κράτη, ὡς καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὁμολόγησεν, ἔχει παραχωρηθῇ ἡ ἐκμετάλλευσις αὕτη εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν. Καὶ τὰ Κράτη ταῦτα εἶναι τὰ δικτατορικῶς κυβερνώμενα. Δὲν εἶναι τοῦτο σύμπτωσις. Εἶναι ἀπόρροια τοῦ τρόπου καθ' ὃν κυβερνῶνται τὰ Κράτη αὐτά, ὅπου κάθε ἀντίθετος φωνὴ καταπνίγεται.

Ἀλλὰ δὲν πείθεται ὁ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς ἀπὸ τὰς σοφὰς συστάσεις τὰς ὁποίας ἄλλοτε ἡ αὐτὴ Ἑταιρεία ἡ ὁποία ἀναλαμβάνει σήμερον τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ διὰ τῶν ὁποίων ὑπεδείκνυε τὸν κίνδυνον τῆς εἰς ξένους ἐργολάβους παροχῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὁ κ. βουλευτὴς ἀναγινώσκει ἐκ τῶν Ἐπισήμων Πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 15 τρέχοντος μηνὸς περικοπὴν ἀναφερομένην εἰς δήλωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζήτησιν.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδήλωσε τότε αὐτά. Διότι αἱ ὑπηρεσίαι εἶναι ἀνίκανοι διὰ τὸ ἔργον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ τὴν ὀργάνωσιν εἶπα.

Κ. Βουδούρης. Διὰ τὴν ὀργάνωσιν, εἴμεθα σύμφωνοι, ὅτι ἔπρεπε νὰ προτιμηθοῦν οἱ ξένοι. Ἀλλ' ἐρωτῶ, ἀπαιτοῦνται δι' αὐτὴν τὴν ὀργάνωσιν 38 χρόνια ὡς λέγει ἡ σύμβασις; Μήπως ἡ ἰδία Ἑταιρεία δὲν ἀνελάμβανεν ἄλλοτε ἐντὸς 8 ἐτῶν νὰ καταρτίσῃ ἱκανὸν προσωπικόν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἔχομεν δικαίωμα ἐξαγορᾶς εἰς τὸ 13ον ἔτος.

Κ. Βουδούρης. Ἐὰν θὰ τὸ ἐξαγοράσωμεν εἶναι ἄγνωστον. Δι' αὐτὸ ἐγὼ βλέπω τὰ 28 ἔτη ἐμπρός μου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ ἐξαγορὰ γίνεται εἰς τὰ 13 ἔτη.

Κ. Βουδούρης. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι 3 χρόνια θὰ ἦσαν ἀρκετὰ διὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ προσωπικοῦ, διότι ἂν δὲν ἔχῃ οὕτω καὶ τυχὸν γίνῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 11 εἰς τὸ 5ον ἢ 6ον ἔτος τότε ποῦ θὰ ἐμπιστευθῇτε; Ὅτι δὲ δύναται νὰ ὑπάρξῃ περίπτωσις ἐκπτώσεως ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι προεβλέφθη αὕτη καὶ ἂν συμβῇ ἔκπτωσις προφανῶς θὰ κάμῃ τὸ Κράτος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ κάμῃ ἀπὸ τώρα. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἀνέλυσε δι ὀλίγων λέξεων τὸ σοβαρώτατον θέμα τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ συζητουμένη σύμβασις καὶ δὲν ἀνέφερεν ὅτι ἐκτὸς τῶν προτάσεων τοῦ ἀναδόχου ὑπῆρξαν καὶ ἄλλαι προτάσεις καὶ δὲν ἐδικαιολόγησε παντάπασιν ἂν αἱ προτάσεις αὐτοῦ ἦσαν ἀνώτεραι τῶν ἄλλων καὶ διατί προετιμήθησαν. Διὰ παρομοίαν σύμβασιν, τονίζει, ἡ μοίρα μὲ ἔφερε κατήγορον συναδέλφου καὶ τὴν κατηγορίαν ἐνέκρινεν ὅλη ἡ Βουλὴ καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς κατηγορίας ἦτο ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὁ τότε Ὑπουργὸς νὰ συζητήσῃ προτάσεις ἄλλων Ἑταιρειῶν καὶ μάλιστα ἐκείνης ἡ ὁποία φέρεται τώρα ὡς ἀνάδοχος. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕτερον σημεῖον ὅπερ τονίζει τὸν γνωρίζοντα τὰ πράγματα. Ὑπουργοῦντος τοῦ κ. Χρηστομάνου ἐψηφίσθη νόμος δι' οὗ συνιστᾶται Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ μετὰ τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐπεξεργασίαν μελέτη καὶ γνωμοδότησις ἐπὶ τῆς συνάψεως συμβάσεως, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶν παραχώρησιν πλουσίων προνομίων διὰ λειτουργίας κοινῆς ὠφελείας καὶ ἀνάγκης. Δηλαδὴ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην ὅπως ὑποθέσεις τοιαύτης σοβαρότητος ἐξετάζωνται καὶ ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα ἀρμόδια, θωρακιζομένων οὕτω καὶ τῶν πολιτικῶν προσώπων ἀπὸ οἱουδήποτε συκοφαντικῶν θόρυβον. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς συνέστησε τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον. Ἀλλὰ τοῦτο δυστυχῶς εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἠγνοήθη καὶ ὁ νόμος ἐστάλη νὰ κοιμηθῇ καὶ ἐκοιμήθη. Ἀλλ' ἐάν, τονίζει, δὲν ἠρωτήθη τὸ Α.Σ.Σ. διὰ τόσον σοβαρὸν θέμα ὡς τὸ προκείμενον διὰ ποῖον θὰ ἐρωτηθῇ;

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ζῶμεν εἰς τὴν χώραν ὅπου φύεται, ζῇ καὶ ἀκμάζει ὁ ἐτσιθελισμός. Ἐψηφίσαμεν τὸ Α.Σ.Σ. καὶ ὅμως τοῦτο παραμερίζεται καὶ ἐρωτῶ τότε διατί νομοθετοῦμεν ἐπὶ ζητημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένα. Ἀλλὰ μήπως ἠρωτήθη καμμία τεχνικὴ ἐπιτροπή; Ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ εἰπῇ ὅτι ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιτροπὴν εἶναι ὁ Ὑπουργός.

Β. Καραπαναγιώτης (Υπ. Συγκ). Πῶς τὸ προεξοφλῆτε αὐτό;

Κ. Βουδούρης. Ἔτσι εἶναι, κύριε Ὑπουργέ. Οὐδεμία ἔκθεσις τεχνικῆς ἐπιτροπῆς ἀνεγνώσθη διὰ νὰ φωτισθῶμεν καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ διὰ νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ἡ σύμβασις προασπίζει τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους καὶ τῆς Κοινωνίας. Ὁ ἐκ Σερρῶν συνάδελφος μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν εὐσυνειδησίαν καὶ ἐργατικότητα κατήρτισεν ἕνα πίνακα συγκριτικὸν τῶν διαφόρων προσφορῶν ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις εἶναι καλυτέρα εἰς πολλὰ σημεῖα ἀπὸ τὴν παγκαλικήν, εἶναι ὅμως πολὺ μειονεκτικωτέρα τῶν προτάσεων ἄλλων ἑταιρειῶν. Οὔτε, λοιπόν, ἐν τῇ σχετικῇ ἐκθέσει ἀναγράφεται ὅτι αἱ προτάσεις τοῦ ἀναδόχου εἶναι καλύτεραι ἀπὸ τὰς ἄλλας, οὔτε κομμία ἔκθεσις ἐπιτροπῆς οὔτε συμβουλίου ὑπάρχει.

Ε. Μαλαμίδας. Σᾶς εἶπα ὅτι ὑπάρχει ἔκθεσις τεχνικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἐκ τῶν πέντε μελῶν ὑπέγραψαν τὰ τέσσαρα, καὶ ὅτι τὸ προσαχθὲν σημείωμα εἰς τὴν Κοινοβου-

λευτικὴν Ἐπιτροπὴν εἶναι ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν.

Κ. Βουδούρης. Καθ' ὅσον ἐγὼ γνωρίζω οὐδεμία συζήτησις ἔγινε περὶ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς. Προχωρῶν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον ἀνάλυσιν τῆς συμβάσεως εὑρίσκει ὅτι εἰς τὸ 1ον ἄρθρον ὑπάρχει διάταξις δυσμενὴς διὰ τὸ δημόσιον, ἐπιβάλλουσα, ὅπως ὅλαι αἱ διατάξεις τῆς συμβάσεως λύωνται μὲ σκοπὸν τὴν ἀπονομὴν κερδῶν εἰς τὴν ἑταιρείαν. Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἡ διάρκεια τοῦ προνομίου ὁρίζεται εἰς 38 ἔτη καὶ περὶ τούτου ἀνέφερεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὅτι ἡ παγκαλικὴ σύμβασις εἶχε 50 ἔτη ἀλλ' ἐλησμόνησε νὰ ἀναφέρῃ ὅτι ὑπάρχουν καὶ προτάσεις ἄλλης ἑταιρείας δεχομένης προνόμιον 30 ἐτῶν.

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 διὰ τὰ ὑλικὰ τὰ ὑπάρχοντα, ὅπως εἶναι ἡ διάταξις εἰσέρχεται ἡ Ἑταιρεία εἰς τὸν οἶκόν μας καὶ ἂν θέλῃ τὰ πέρνῃ ἢ τὰ θεωρεῖ ἄχρηστα, ἐνῷ ἀξίζουν 40.000.000 Θὰ λεχθῇ ὅτι ὑπάρχουν καὶ περὶ τούτου Ἐπιτροπαί, ἀλλ' ὅταν ὑπάρχουν διάφοροι ὑποθετικοὶ ὅροι ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας, ἔπεται ὅτι αὕτη δὲν θὰ ἀγοράσῃ ἐν τοῖς πράγμασι παρὰ ἐλάχιστα διὰ νὰ μᾶς ξεγελάσῃ καὶ μάλιστα εἰς τιμὴν τὴν ὁποίαν θὰ καθορίσῃ ἡ ἰδία. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 11, ὅπερ ὁμιλεῖ διὰ τὰς ἐξώσεις, μᾶς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος φόβος. Ἄρα εἶναι ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκον της θρησκευτικῶς. Ἀλλὰ εἰδικῶς ἡ τακτικὴ καὶ τὸ παρελθὸν τῆς ἰδίας Ἑταιρείας δὲν παρέχει κανὲν ἐγγύησιν καλῆς πίστεως καὶ πρέπει τὸ Κράτος νὰ λάβῃ ὅλας τὰς ἐξασφαλίσεις. Ἡ Ἑταιρεία ὑπέβαλε τὸ 1926 προτάσεις καὶ κατηγόρει τὸν Ὑπουργόν, διότι δὲν τὰς ἔκαμε δεκτάς, ὅταν ὅμως ἡ ἰδία Ἑταιρεία ἐξηγόρασε τὴν σκανδαλώδη σύμβασιν τότε ἔπεσεν εἰς τὰς ἀντιθέτους ἀπόψεις. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποί της εἰς τὴν Ἀνακριτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐδήλωσαν ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ἁγία καὶ ἀλλύμονον ἂν δὲν τὴν κυρώσῃ τὸ Κράτος. Καὶ ὅταν τοὺς εἶπα διατί εἶχον κάμει ἀντιθέτους προτάσεις μοῦ εἶπαν ὅτι ἔγινε λάθος. Καὶ τί λάθος; Λάθος 43 ἐτῶν, ἀντὶ δηλαδὴ νὰ εἴπουν 50 ἔτη, εἶπον 7. Καὶ ὅμως εἰς τοιούτους ὀργανισμοὺς δίδει πλήρη πίστιν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας. Οἱ ἀντιπρόσωποι εἶπον τότε, ὁ εἷς ὅτι πρόκειται περὶ μπλόφας, ἐνῷ ὁ ἄλλος ὑπεστήριξεν ὅτι ἦσαν σοβαραὶ προτάσεις, ὁ δὲ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ὅτι ἴσως νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀφελείας τῶν ἐδῶ ἀντιπροσώπων. Ἀλλὰ τὰς προτάσεις τὰς ὑπέβαλεν εἰδικὸς ἐκ Γερμανίας ἀντιπρόσωπος καὶ μετὰ ἐτησίαν τεχνικὴν μελέτην. Συνεπῶς ἡ Ἑταιρεία εἶναι ἢ ἀφελὴς καὶ ἐπιπολαία ἢ κακῆς πίστεως. Εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἐκπτώσεως ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ὑπάρχει ἄρθρον κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἐτιβολὴ ποινῆς εἰς τὴν Ἑταιρείαν τὴν ἀπαλλάσσει τῶν ὑποχρεώσεών της καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ διαγράψῃ τὸν ὅρον αὐτὸν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας. Ἡ Ἑταιρεία μετὰ τὴν ἔκπτωσιν λαμβάνει 25 ο)ο τοῦ κόστους τῶν ἐγκαταστάσεών της. Εἰς τὸ ἄρθρον 11 ὅταν ἡ Ἑταιρεία κάμῃ ὑπαίτιαν διακοπὴν τῆς συγκοινωνίας κάτω τῶν 30 ἡμερῶν δὲν εὐθύνεται. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τιμολόγια, ὁ κ. βουλευτὴς Ἔβρου ἀνέλυσε ταῦτα ἐν ἐκτάσει καὶ ὑπελόγισεν εἰς δραχμὰς 3.700 τὴν συνδρομὴν καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀκασκευάσῃ τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας. Ἐὰν δέ, ὅπως πιστεύῃ, ὑπάρχει ἐπιμετρίωσεως τῶν τιμολογίων διατί δὲν ἐπιβάλλει εἰς τὴν Ἑταιρείαν τὸν ὅρον, ὅπως τεθῇ ἕν μάξιμουμ ἑκάστης συνδρομῆς; Καὶ κατὰ τί θὰ ζημιώσῃ τὸν ἀνάδοχον ἡ παράθεσις τοῦ περιοριστικοῦ αὐτοῦ ὅρου, ἐρώτων Ὑπουργὸς καὶ ἀνάδοχος πιστεύουν ὅτι δὲν θὰ αὐξηθοῦν τὰ τιμολόγια; Ὡς πρὸς τὰς δωρεὰν συνδέσεις καὶ συνδιαλέξεις τὸ Κράτος, ὅπως εἶναι διατυπωμένοι οἱ ὅροι, ἀσφαλῶς θὰ πληρώνῃ περισσότερα τοῦ 5 ο)ο καὶ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ὠφέλιμον αὐτό.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως αὐτῆς, καὶ ποίας συνδέσεις καὶ συνδιαλέξεις ἐννοεῖ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπ). Ἔχομεν δικαίωμα μεταξὺ ὅλων τῶν δημοσίων γραφείων νὰ κάμωμεν εἰδικὴν γραμμὴν δι' ἐξόδων μας καὶ νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν χωρὶς νὰ πληρώνωμεν τίποτε. Αὐτὸ δὲν εἶναι ὀλίγον.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον τοῦτο ἔχει μελετηθῇ ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν τῶν συνδέσεων.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν τὸ Κράτος θὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ περισσότερα τῶν 5 ο)ο.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός.). Ἡ ἀληθὴς ἔννοια εἶναι ὅτι τὸ Κράτος διὰ τὰς συνεννοήσεις του θὰ ἐγκαταστήσῃ ἰδίαν γραμμὴν καὶ δὲν θὰ πληρώνῃ ἐκτὸς ἐὰν συνεννοῆται μὲ ἰδιώτας. Αὐτὸ εἶναι ἐλάχιστον καὶ ἡ καλὴ χρῆσις του εἶναι ζήτημα διοικήσεως.

Β. Χατζηλίας. Δὲν ἐξασφαλίζεται ὅμως αὐτὸ μὲ τὴν σύμβασιν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς). Νὰ τὸ ἐξασφαλίσωμεν.

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ νομίζω ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι ἔχουν ἀνάγκην γραμμῶν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στερηθοῦν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶπα ἐγὼ νὰ στερηθοῦν, ἀλλὰ ἡ διοίκησις νὰ φροντίζῃ νὰ μὴ γίνωνται καταχρήσεις.

Κ. Βουδούρης. Ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 παράγρ. 3 ἐξάγεται ὅτι ὁ κ. Παπαναστασίου ἔχει δίκαιον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σεῖς ἐνομίζατε ὅτι δὲν εἴχομεν αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Σᾶς εἴπομεν ὅτι θὰ πληρώνωνται μόνον αἱ πρὸς ἰδιώτας συνδιαλέξεις.

Β. Χατζηλίας. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ὑπάρχει διάταξις καθ' ἣν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάμῃ χρῆσιν γραμμῆς Ὑπουργείου κανεὶς ἰδιώτης.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός.). Τότε θὰ πληρώνῃ.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου.*** Παρακαλεῖ νὰ γίνῃ λεπτομερεστέρα ἀνάλυσις τοῦ ζητήματος τῶν τιμολογίων.

Κ. Βουδούρης. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνέπτυξεν ὁ κ. Χατζηλίας. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 25 καθορίζεται κράτησις 2-5 ο)ο διὰ νὰ σχηματισθῇ κεφάλαιον πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν ἐγκαταστάσεων. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 35 δὲν γίνεται μνεία περὶ τῆς διαθέσεως τοῦ κεφαλαίου τούτου. Ἡ ἐξαγορὰ μετὰ τὸ 13ον ἔτος κανονίζεται ὑπὸ ὅρους βαρυτάτους διὰ τὸ Κράτος ἐνῷ ὅλων τῶν ἄλλων Ἑταιρειῶν οἱ ὅροι ἦσαν ἀνεδυνώτεροι. Ἡ ἐξαγορὰ θὰ γίνῃ μετὰ προαγγελίαν τριετίας καὶ ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι μεγάλη καὶ θὰ ἐμβάλῃ εἰς πολλοὺς πειρασμοὺς τοὺς διευθύνοντας τὴν Ἑταιρείαν. Τὸ Κράτος ἀγοράζει ὅλα τὰ ὑλικὰ εἰς τὴν ἀξίαν των καὶ δίδει καὶ ἕνα ο)ο, τὸ δὲ ἄρθρον 35 δὲν ὁμιλεῖ περὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀνανεώσεως καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ μᾶς δώσῃ περὶ τούτου ἐξηγήσεις ὁ κ. Ὑπουργός. Τὸ ἄρθρον 36 ὁμιλεῖ περὶ τῆς τύχης τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας καὶ γεννᾶται τὸ ζήτημα ποῖος θὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ, τὸ Κράτος ἢ ἡ Ἑταιρεία; Καὶ περὶ τούτου ἀναμένομεν σχετικὴν ἐξήγησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ὅσον ἀναφορᾷ τὴν σύμβασιν τῶν περαστικῶν γραμμῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν ἀγνοεῖ καὶ δὲν ὡμίλησε περὶ αὐτῆς μὴ ἀποδίδων φαίνεται εἰς αὐτὴν οὐδὲ κἂν στοιχειώδη σημασίαν. Ἡ σύμβασις ὅμως αὐτὴ ὅπως εἶναι συντεταγμένη δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία ἐκχώρησις προνομίου ὑπὸ μάσκαν. Ἐν συνόψει διὰ τῆς συμβάσεως τὸ Κράτος θὰ χορηγήσῃ ὅλα τὰ ἔξοδα καὶ αὐτῶν τῶν ἀναψυκτικῶν ταξειδίων ἀκόμη, θὰ καταβάλῃ καὶ 20 ο)ο ὡς ἀμοιβὴν εἰς τὴν Ἑταιρείαν, ὅπερ εἶναι ἐξαιρετικὴ πρὸς αὐτὴν γενναιοδωρία. Καὶ ἐρωτᾶται. Δὲν θὰ ἦτο ἁπλούστερον νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατασκευὴν τὸ ἴδιον καὶ νὰ ἀναθέσῃ τὴν ὀργάνωσιν δι' ὀλίγους μῆνας εἰς μίαν Ἑταιρείαν; Εἶναι ἀνάγκη νὰ πληρώσῃ γενναιότατα ποσὰ ἐπὶ 13 ὅλα ἔτη καὶ ποσοστὰ μέχρι 180)ο ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων; Ὡς πρὸς τὰ ὑλικὰ γράφει ἡ

σύμβασις ὅτι θὰ τιμολογῶνται μὲ τὸν μέσον ὅρον τῶν τιμῶν τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ Λονδίνου. Καὶ ἔρχεται τὸ ἐρώτημα διατὶ νὰ μὴ τιμολογῶνται εἰς τὴν ἐφθηνοτέραν τιμὴν μιᾶς τῶν ἀγορῶν αὐτῶν;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθ). Ἐλπίζομεν μὲ τὸν ὅρον αὐτὸν νὰ ζημιώσωμεν ὀλιγώτερον.

Κ. Βουδούρης. Ὁ ὅρος αὐτὸς εἶναι ἐπιζήμιος. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν παράγραφον 3 ἀναγράφονται ὅλαι αἱ δαπάναι, εἰς δὲ τὴν παράγραφον 5 προστίθεται καὶ 20 ο)ο καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ ποσοστὸν αὐτὸ εἰς ὡρισμένας δαπάνας διὰ νὰ μὴ πάθωμεν ὅ,τι ἐπάθαμεν μὲ τὴν φαουντέσιον. Ἐπίσης ὡς πρὸς τὰ ὑπεραστικὰ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ καὶ ὁ ἀντίκτυπος τὸν ὁποῖον θὰ ἔχῃ τοῦτο ὡς πρὸς τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν. Ὁ συντελεστὴς τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας εἰς τὰ 1929 ἐφθασε τὰ 66 ο)ο καὶ πρέπει νὰ ὑπολογίσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὰ κενὰ τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν διὰ τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν.

Α. Μάρκου. Διὰ τὴν χρηματοδότησιν τί θὰ γίνῃ;

Κ. Βουδούρης. Εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι θὰ τὴν κάμῃ τὸ Κράτος. Εἶμαι βέβαιος, συνεχίζει, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας θὰ ἀπαντήσῃ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἔθιξεν ὁ κ. βουλευτὴς Ἔβρου καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ πεισθῇ πόσον δίκαιον ἔχομεν ἡμεῖς οἱ διαφωνοῦντες. Πάντως νομίζω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ἡ σύμβασις εἰς τὰ αὐτόματα Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων, διὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Χατζηλία καὶ νὰ ἀπορριφθῇ ἡ σύμβασις. Ἡ περαστικὴ γραμμὴ εἶναι καθορῶς συνδεδεμένη μὲ τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἡ σχετικὴ σύμβασις ἀποτελεῖ κεκαλυμμένον προνόμιον ἔχει δὲ ἀπορρυφθῇ καὶ ἀπὸ κάποιαν γνωμοδοτικὴν Ἐπιτροπήν. Διότι τοιούτου εἴδους ἐργολαβία μόνον ἐδῶ πρόκειται νὰ γίνῃ. Ἡ σύμβασις, τονίζει, πιστεύω ὅτι οὔτε τοῦ Κράτους οὔτε τῆς Κοινωνίας τὰ συμφέροντα ἐξυπηρετεῖ. Ἡ Κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ λύσῃ τὸ ἄλυτον τηλεφωνικὸν πρόβλημα καὶ θὰ παύσωμεν μὲν πολλοὶ ἐξ ἡμῶν νὰ ἀσχάλλωμεν καὶ νὰ ἐκσπῶμεν ἐνοντίον τῶν ἀτυχῶν τηλεφωνητριῶν, ἀλλὰ ἡ κατάστασις ἡ ὁποία θὰ δημιουργηθῇ θὰ προκλέσῃ διαμαρτυρίας ὀξυτέρας καὶ σοβαρωτέρας ἀπὸ ἐκείνας ποῦ ἀκούωνται διὰ τὴν Πάουερ. Καὶ θὰ φθάνουν αὗται εἰς τὴν ἀπωτάτην γωνίαν, ὅπου θὰ ἐξαπλωθοῦν τὰ δίκτυα τῆς Ἑταιρείας. Εὔχομαι νὰ διαψευσθῶ καὶ νὰ φανῇ ὅτι πλανῶμαι καὶ διὰ τοῦτο ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ὡριμώτερον μελετήσῃ τὴν σύμβασιν καὶ τὴν τροποποιήσῃ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συμφερόντων καὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν συνδρομητῶν. Ἐφιστῶ ἰδίως, ἐπιλέγει, τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπουν τὴν γνώμην των ἐπὶ τοιούτων σοβαρωτάτων ζητημάτων, διότι ἀλλοίμονον ἐὰν καὶ οὗτοι ἐπιζητήσουν νὰ παίξουν ἐκ τῶν ὑστέρων τὸν ρόλον τοῦ ἐπικριτοῦ. (Χειροκροτήματα).

Α. Παπαναστασίου. Εἴμεθα, λέγει, ἀπολύτως σύμφωνοι μὲ τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἡ ἀνακαίνισις τοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου εἶναι ἐπιβεβλημένη, διότι θὰ ἀποτελέσῃ πρόοδον διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἔπεται ὅτι ὅταν τὸ Κράτος ἀποφασίζῃ νὰ ἐκτελέσῃ μίαν πρόοδον πρέπει νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τούτου ὅπως-ὅπως. Ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις ἔρχεται χωρὶς νὰ τύχῃ τῆς δεούσης ἐπεξεργασίας παρὰ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἡ Βουλὴ ἐργάζεται ἤδη ὡς Ἐπιτροπή, χωρὶς νὰ διαφωτισθοῦν αἱ λεπτομέρειαι, καὶ χωρὶς ν' ἀποσαφοῦνται ἀμφισβητήσεις ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπολογισμούς. Προκειμένου, συνεχίζει, περὶ συμβάσεως εἶπα καὶ ἄλλοτε ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ θέτῃ τοὺς ὅρους καὶ νὰ ἐνεργῆται δημοπρασία καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς νὰ προτιμῶνται οἱ καλύτεροι ὅροι. Ἔγινε καὶ ἐδῶ δημοπρασία, ἀλλὰ δὲν ἔγινεν ὁμαλῶς, διότι δὲν ἐδόθησαν οἱ ὅροι καὶ μετὰ τὰς πρώτας προσφορὰς προεκλήθησαν καὶ συμπληρωματικαὶ προτάσεις, ὁπότε, ὡς ἤκουσα, εἷς ἔμπιστος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου ὢν ἐν γνώσει τῶν ἄλλων προτάσεων ἐνεφανίσθη ὡς ἀντιπρόσωπος μιᾶς τῶν Ἑταιρειῶν. Διὰ τοῦτο πολλοὶ ἀπεχώρησαν ἀπὸ τὴν δημοπρασίαν καὶ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι κατ' αὐτὴν ἐδόθησαν οἱ τελευταῖοι ὅροι. Ἐν τούτοις ἐμφορούμενος καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τηλεφωνικῆς προόδου, δὲν ἔρχομαι νὰ ὑποστηρίξω νέας δημοπρασίας. Αὗται ἤρχισαν ἀπὸ τὸ 1915, ἐπανελήφθησαν τὸ 1924 καὶ κατέληξαν ἐπὶ δικτατορίας εἰς τὴν σύναψιν τῆς γνωστῆς συμβάσεως. Δὲν προτείνω, συνεπῶς, ἐπανάληψιν τῶν δημοπρασιῶν, ἀλλὰ συνιστῶ νὰ ἐξετάσωμεν ψυχραίμως τὴν σύμβασιν χωρὶς νὰ παρασυρώμεθα ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅστις κατέχει ὅλους μας. Κύρια σημεῖα ἐξετάσεως εἶναι: α') Ἂν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὴν Ἑταιρείαν καὶ διὰ πόσον χρόνον, β') ποία εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς παραχωρήσεως, γ') ὑπὸ ποίους ὅρους πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀναθεώρησις τῶν τιμολογίων καὶ δ') ἠπροστασία τοῦ προσωπικοῦ.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐτόνισεν τὴν ἀνάγκην τῆς παραχωρήσεως τοῦ προνομίου εἰς μίαν Ἑταιρείαν. Νομίζω ὅτι ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι ἀπολύτως ὀρθή, διότι καὶ ἂν δεχθῶμεν ὅτι τὸ προσωπικόν μας δὲν εἶναι κατάλληλον σήμερον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς Ἑταιρείαν. Εἰς οἱανδήποτε οἶκον καὶ ἂν παραγγείλετε μηχανήματα θὰ σᾶς ἀποστείλῃ οὗτος τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν ἵνα καθοδηγήσῃ τὸ ἰδικόν μας. Ἐπομένως ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας θὰ εἴχομεν ὅλην τὴν ἐπικουρίαν ὅπως καθοδηγηθῇ καὶ διευκολυνθῇ τὸ προσωπικόν. Καὶ ἡ κατακραυγὴ ἡ σημερινὴ ὅσον ὀφρᾷ τὴν εὐθύνην τοῦ προσωπικοῦ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δικαία, διότι αἱ τηλεφωνικαὶ ἀνωμαλίαι δὲν προέρχονται ἀπὸ αὐτὸ ἀλλὰ ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἐγκατάστασιν ἡ ὁποία εἶναι ἐλλιπής. Ἡ κραυγὴ ὅτι διὰ νὰ ἔχωμεν τηλέφωνα πρέπει νὰ δώσωμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν δὲν εἶναι δικαιολογημένη. Καὶ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη ἡ Κρατικὴ ἐκμετάλλευσις κρατεῖ ὡς γενικὴ ἀρχή. Ἐλάχιστα ἐξ αὐτῶν ἀναθέτουν τοιαύτας ἐκμεταλλεύσεις εἰς ἰδιωτικὰς Ἑταιρείας, εἰς ἄλλα δὲ ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία ἐγκαταστάσεως ἰδιωτικῶν Ἑταιρειῶν. Εἰς τὴν Σουηδίαν αὐξάνονται ὁσημέραι αἱ κρατικαὶ ἐκμεταλλεύσεις καὶ ἐλαττοῦνται αἱ ἰδιωτικαί. Τὸ ἴδιον γίνεται εἰς τὴν Νορβηγίαν. Δὲν εἶνε λοιπὸν ὁριβὲς τὸ λεχθὲν ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ ἐκμεταλλεύσεις ἔχουσιν ὑπεροχήν. Συμφέρει δὲ νὰ διεξάγεται ἡ ἐκμετάλλευσις διὰ τοῦ Κράτους, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅσον ἐξαπλοῦται ἡ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία καὶ αὐξάνονται τὰ ἐξ αὐτῆς ἔσοδα ἐπὶ τοσοῦτον ἐλαττοῦνται τὰ ἐκ τῶν τηλεγραφείων μας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς παραχωρήσεως τοῦ προνομίου ἡ σύμβασις θέλει ἐλάχιστον ὅριον 13 ἐτῶν. Ἀλλὰ μετὰ 4 ἢ 5 χρόνια εἶναι δυνατὸν τὸ προσωπικὸν ἡμῶν νὰ ἔχῃ ἄριστα ἀσκηθῇ. Δὲν δικαιολογεῖται λοιπὸν ἡ παραχώρησις τοῦ προνομίου πέραν τῆς 5ετίας. Διὰ ποῖον λόγον ἡ Ἑταιρεία θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ χρόνου αὐτοῦ διὰ νὰ ἐκονεπειηθῇ ὑλικῶς, ἐφ' ὅσον κυρίως ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν πώλησιν τῶν μηχανημάτων της, ἐξ ἧς θὰ προέλθῃ σημαντικὸν κέρδος δι' αὐτήν. Αἱ πεντακόσιαι χιλιάδες λίραι τὰς ὁποίας διαθέτει ἡ Ἑταιρεία διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν δύναται κάλλιστα νὰ εὑρεθοῦν καὶ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν δήμευσιν ἡ ὁποία εἶναι βαρυτάτη. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ ἐπίσης ὅτι πληρώνομεν τόκον 11 ο)ο καὶ ὅτι προκειμένου νὰ ἐξαγοράσωμεν τὴν σύμβασιν θὰ πληρώσωμεν ἄλλα 25 ο)ο. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ Ἑταιρεία κερδίζει ὅλα αὐτὰ διὰ ποῖον λόγον θὰ πρέπει νὰ παραταθῇ καὶ τὸ προνόμιόν της ἐπὶ 13 ἔτη; Εὑρίσκω ἀδικαιολόγητον καὶ ἐπιβλαβεστάτην διὰ τὸ Κράτος τὴν παράτασιν αὐτὴν καὶ θὰ ἐπεθύμουν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νὰ ἔχω μίαν εὐλεγον ἀπάντησιν. Ἄλλο ἐὰν τὸ Κράτος μετὰ 5 ἔτη θελήσῃ νὰ δώσῃ νέαν παράτασιν. Ἐκ μέρους τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν Σερρῶν καὶ Ὀλυμπίας ἐτονίσθη πρηγουμένως ποίαν διαφορὰν κολοσσιαίαν εἶχον αἱ προτάσεις τὰς ὁποίας ἡ ἰδία

έταιρεία ὑπέβαλε πρὸ ἐτῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ὁπλίας ἡ ἰδία ἀνελάμβανε τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπὶ μίαν 7ετίαν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁπλίας ὅλαι αἱ ἐγκαταστάσεις ἔμειναν δωρεὰν ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Ἐγὼ δέχομαι ὅτι αἱ προτάσεις αὐταὶ ἦσαν ἁπλῶς ἕνα παιγνίδι, ὅσον δήποτε ὅμως καὶ ἂν δοθῇ σημασία εἰς αὐτὰς δὲν ἠμπορεῖ αἱ παλαιαὶ προτάσεις τῆς ἰδίας ἑταιρείας νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰς σημερινὰς ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν. Τοῦτο μᾶς πείθει ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ἀνάθεωρητέα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἐπεκτάσεως ἐτονίσθη ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Ἔβρου ὅτι τεχνικῶς αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ αὐτομάτου ἀντενδείκνυνται ὅπου οἱ συνδρομηταὶ δὲν εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 100 καὶ περισσότεροι τῶν 3,000. Ἐφόσον λ.χ. ἐπὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἔχωμεν νέα μηχανήματα καὶ δὲν θέλουν καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ αὐτομάτου διατί νὰ τὸ ἐπεκτείνωμεν ἕως ἐκεῖ;

Τοῦτο δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἕνας ὑπέρμετρος ζῆλος. Δύνασθε νὰ δώσητε μίαν ὑπισχυν διὰ νὰ ἐξετάσητε καλύτερον τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ ἴδητε ἐὰν συμφέρῃ ἡ ἐπέκτασις εἰς Θεσσαλονίκην καὶ τὰς Πάτρας. Οὔτε δὲ ὑπάρχει κανεὶς σύνδεσμος μεταξὺ τῆς κυρίας συμβάσεως καὶ τῆς δευτερευούσης, διότι ἐν περιπτώσει μὴ ἐπεκτάσεως εἰς Θεσ)νίκην ἡ ἑταιρεία θὰ περιωρίζε τὸ κεφάλαιόν της καὶ θὰ ἤρκεῖτο εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν τονίζει ὅτι ταύτην οὐδὲ κἂν τὴν ἤθελεν ἡ ἑταιρεία, οὐδὲ ἐνδιαφέρετο δι' αὐτήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Ἐὰν δὲν ἐνδιαφέρεται ἡ ἑταιρεία ἐνδιαφέρομαι ὅμως ἐγώ, διότι δὲν θέλω νὰ περιμένωμεν νὰ συννενοοῦμαι τηλεγραφικῶς, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ καταστῇ δυνατὸν ὥστε νὰ συνεννοούμεθα τηλεφωνικῶς καὶ μὲ τὸ τελευταῖο χωριό.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν γραμμῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τιμολόγια λέγει ὅτι θὰ ἔπρεπεν, ἐφόσον αἱ εἰσπράξεις αὐξάνονται καὶ ἀπροδεικνύεται ὅτι ὑπάρχει περίσσευμα, νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τῶν τιμολογίων, ὥστε νὰ δύναται νὰ γίνεται ἐλάττωσις αὐτῶν κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ἀνὰ πᾶν 5ον ἔτος ὡς ἀναφέρει ἡ σύμβασις. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ σύμβασις ἔχει ἀνάγκην ἀναθεωρήσεως. Ἐφιστᾷ ἀκολούθως τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ προσωπικοῦ, συνιστῶν ὅπως μὴ ἀπολυθοῦν οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὅπως οἱ ὑπάλληλοι οἱ μετασχόντες εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως μὴ μεταβιβασθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναδόχου ἑταιρείας.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι προετίμησε νὰ ἀφίσῃ νὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις ἄνευ οἱασδήποτε δικονοπῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ διότι ἐθεώρησεν ὅτι κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν θέλει σχηματισθῇ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς ἀντίληψις ἐπὶ τῆς συμβάσεως ὥστε νὰ διασκεδασθῶσιν αἱ ἀμφιβολίαι ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπηύθυναν τηλεγραφήματα ἐκ Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς μὲν εὐχαριστοῦντες τοὺς πολεμήσαντας τὴν σύμβασιν ἀφ' ἑτέρου δὲ παρακαλοῦντες ἵνα μὴ ἡ Κυβέρνησις ἀποθέσῃ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν τὸ βάρος τῆς συμβάσεως ταύτης. Θέλω ἀπαντήσει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ ἐκ μέρους τοῦ κ. εἰσηγητοῦ τονισθὲν ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις δὲν εἰσήχθη εἰς τὸ ἀνώτατον συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον. Πράγματι τοῦτο ἐγένετο διότι ἂν ἡ σύμβασις εἰσήγετο εἰς τὸ συγκοινωνιακὸν συμβούλιον θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ δώσωμεν τριλάχιστον ἑνὸς καὶ ἡμίσους μηνὸς προθεσμίαν εἰς αὐτὸ ἵνα τὴν μελετήσῃ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐσήμαινεν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς συμβάσεως διὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον τῆς Βουλῆς, ἡ ἀργοπορία δὲ αὕτη θὰ ἦτο σημαντικὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν προκειμένου περὶ τῆς ἐπιτεύξεως ἑνὸς τόσον ἐκπληκτικοῦ ἔργου. Πολλοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀξιότιμος ἐκ Σερρῶν βουλευτής, εἶπον ὅτι ἡ σύμβασις ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν, παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἐτάχθη προθεσμία 15 ἡμερῶν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἵνα μελετήσῃ καὶ μόνον ἀφοῦ ἡ προθεσμία εἶχεν ἐκπνεύσει, αἱ δὲ σχετικαὶ συζητήσεις ἐν τῇ ἐπιτροπῇ εἶχον περατωθῇ καὶ ὑπελείπετο μόνον ἡ διατύπωσις τῶν ἀντιρρήσεων ἤρχισεν ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις. Ἀπαντῶν εἶτα εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Παπαναστασίου λεχθέντα λέγει ὅτι οὐδόλως εἶναι δικαιολογημένη ἡ κατὰ τῆς συμβάσεως ἱερὰ αὐτοῦ ἀγανάκτησις. Ὑπομιμνήσκει ὅτι κατὰ τὸ 1924 ὁ κ. Παπαναστασίου ὡς Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὑπέβαλε παρομοίαν περίπου σύμβασιν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ παραχωρήσεως εἰς ἑταιρείαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῶν ἀστικῶν καὶ τῶν ὑπεραστικῶν δικτύων. Ἐὰν δὲ συγκρίνωμεν τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐκείνης πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ὑπὸ συζήτησιν τοιαύτης, ἡ σύγκρισις αὕτη δὲν θὰ ἀποβῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀπόψεων τὰς ὁποίας ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς δημοκρατικῆς ἑνώσεως ὑπεστήριξε κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην. Διότι ἔναντι προνομίου 38 ἐτῶν τὸ ὁποῖον παραχωρεῖται διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, ἡ σύμβασις ἐκείνη ἔδιδε 62 ἔτη. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐπικαταλλαγῆς παρεχωροῦντο 25 ο)ο μέχρι τῆς λήξεως τοῦ προνομίου εἰς οἱονδήποτε ἔτος καὶ ἂν ἐγένετο ἡ ἐξαγορά. Καὶ ἡ ἀναθεώρησις δὲ τῶν τιμολογίων ἐγίνετο ἀνὰ ἑκάστην πενταετίαν. Παρ' ὅλα ταῦτα ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ γίνῃ ἡ σύμβασις ἐκείνη διότι ἂν ἐγίνετο θὰ εἴχομεν σήμερον τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν.

Α. Παπαναστασίου. Τὴν ἀπεσύραμεν.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) Δὲν τὴν ἀπεσύρατε οἰκείᾳ βουλήσει, τὴν ἀπεσύρατε διότι ὁ ἀνάδοχος δὲν κατέθηκε τὴν ἐγγύησιν. Καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν δὲ ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου διὰ τοῦ ὁποίου ἐζητεῖτο ἡ κύρωσις τῆς συμβάσεως ἔλεγε τότε ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς δημοκρατικῆς ἑνώσεως ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν τοιούτων ἔργων πρέπει νὰ γίνεται δι ἑταιρειῶν καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Κράτους.

Ε. Κουλουμβάκης. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιχειρημάτων τὰ ὁποῖα ἔχετε εἶναι καὶ τὸ ζήτημα τῆς ὑγείας διότι μὲ τὸ ὑπάρχον σύστημα κι δυνεύομεν ὅλοι νὰ γίνωμεν νευρασθενικοί.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν δύνασθε νὰ στηρίζετε τὰς γνώμας σας εἰς τὰς γνώμας τὰς ὁποίας εἶχε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας κατὰ τὸ 1924 καὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἦσαν πεπλανημέναι.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) Δὲν ἐστήριξα τὰς γνώμας μου εἰς αὐτό, ἀπόδειξις εἶναι ὅτι οὐδὲ κἂν τὸ ἀνέφερα μέχρι τοῦδε. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἔβρου καλοπροαιρέτως ἀνέλαβε νὰ πείσῃ τοὺς ἀναδόχους ὅτι οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως εἶναι ἐπαχθεῖς.

Β. Χατζηλίας. Δὲν εἶπον τοιοῦτόν τι.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) Ἐκυκλοφόρησεν ἡ ἀγόρευσίς σας καὶ γνωρίζομεν συνεπῶς τί εἴπατε. Ἀλλ' ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κατὰ τῆς συμβάσεως ἐπιχειρημάτων. Τὸ πρῶτον εἶναι ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῆς συνδρομῆς δὲν δύναται νὰ πέσῃ κάτω τῶν 3.700 δραχμῶν. Ἀναγινώσκων τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. εἰσηγητοῦ εἶδον ὅτι ἔλαβεν ὡς τιμὴν αὐτομάτου δραχμὰς χιλίας. Ἀλλὰ διατὶ ἔλαβεν χιλίας δραχμάς;

Ἡ Ὁμοσπονδία τῶν Τ. Τ. Τ. ἀντιτασσομένη καὶ αὐτὴ διὰ λόγους ὅμως διαφόρους ἀπὸ τοὺς ἀναπτυχθέντας ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἔβρου κατὰ τῆς ἰδιωτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπολογίζει τὴν ἀξίαν τῶν ἐγκαταστάσεων εἰς τριακοσίας χιλιάδας δραχμάς. Καὶ ἀναφέρεται πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὑπολογισμῶν της εἰς διαφόρους στατιστικὰς καὶ ξένα περιοδικά, ὅπως ἔπραξε καὶ ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος. Ἔχω καὶ ἐγὼ ὑπ' ὄψει μου τὰς στατιστικὰς καὶ τὰ περιοδικὰ αὐτά. Ἐπικαλοῦμαι ὅμως αὐτά. Ἐπικαλοῦμαι τὴν γνωμάτευσιν μιᾶς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ὁποίαν συνέστησα καὶ ἡ ὁποία μετὰ μακρὰν καὶ ἐμπεριστατωμένην ἔρευναν, λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὰ ἐν Γερμανίᾳ κρατοῦντα τὰ ἐν Ἑλβετίᾳ τὰ ἐν Γαλλίᾳ κλπ. καὶ τὴν διαφορὰν ἡ ὁποία ὑπάρχει λόγῳ

τῶν κοινωνικῶν, συγκοινωνιακῶν καὶ ἄλλων ἀναγκῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων χωρῶν, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐγκαταστάσεων ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ θὰ ἀνέλθῃ εἰς 700 μέχρι 800 δραχμάς. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς δὲν δύναταί τις νὰ ἐμπιστευθῇ ἀπολύτως. Ἀλλ' ὅπως ὁ κ. συνάδελφος προσεκόμισε διάφορα στοιχεῖα καὶ ἔκαμε διαφόρους ὑπολογισμοὺς οὕτω καὶ ἐγὼ παρατάσσω τοὺς ἰδικούς μου ἀριθμούς, οἱ ὁποῖοι ἂν μή τι ἄλλο παρουσιάζουν τουλάχιστον τὸ πλεονέκτημα ὅτι προέρχονται ἐξ ἐπιτροπῆς εἰδικῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἀναπτύσσει τὸν τρόπον τῆς ὑπὸ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας διαθέσεως τῶν συνδρομῶν, εἰσπραχθησομένων πρὸς κάλυψιν μέρους τῶν ἐξόδων ἐγκαταστάσεως, τὸν τρόπον τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ κεφαλαίου καὶ τὸν τρόπον τῆς καλύψεως τῶν ἐξόδων τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἀναφερόμενος δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν σύγκρισιν τῶν πλεονεκτημάτων τὰ ὁποῖα παρουσιάζει ἡ δι' αὐτομάτου πρὸς τὴν κατὰ συνδιάλεξιν συνδρομὴ ἐπικαλεῖται στατιστικοὺς πίνακας καὶ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδεμία σχεδὸν ὑφίσταται οὐσιώδης διαφορά, καὶ ἂν ὑφίσταται τοιαύτη ἐμφανίζεται ὡς πλεονέκτημα ὑπὲρ τῆς δι' αὐτομάτου συνδιαλέξεως ἐφ ὅσον πρόκειται διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ νὰ ἀποκτήσωμεν συγχρονισμένην τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν. Ὑπομιμνήσκει μετὰ ταῦτα ὅτι κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς δὲν ὑπελογίσθησαν αἱ ποικίλαι εἰσπράξεις τὰς ὁποίας δύναται ν' ἀπολαμβάνῃ ἡ Ἑταιρεία ἐφαρμόζουσα τὰς νεωτέρας μεθόδους διευκολύνσεως τοῦ κοινοῦ, εἰσπράξεις τὰς ὁποίας θὰ ἠδύνατο, ὡς λέγει, νὰ διαθέσῃ πρὸς μείωσιν τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ συνδρομητοῦ. Παρατηρεῖ μετὰ ταῦτα ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξαν οἱ ἀντιλέγοντες ἠρύσθησαν ἀπὸ τὸ φυλλάδιον τοῦ μηχανικοῦ Στυλιανίδη. Δέον ὅμως νὰ τονισθῇ ὅτι οὗτος τυγχάνει ἀντιπρόσωπος τῆς Σ. Ι. Α. Τ. καὶ ἑπομένως δὲν δύναταί τις νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται εἶναι τὰ πραγματικὰ καὶ ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐπηρεασμένοι. Ἀντικρούων δὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς ὅτι οἱ ὅροι τῆς ὑπὸ κρίσιν συμβάσεως εἶναι δυσμενέστεροι πλὴν τῶν ἄλλων καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι προβλέπουν ὑπερμέρισμα 2 ο)ο, πληρωμὴν τῆς ἐπικαταλλαγῆς κατὰ τὴν ἐξαγορὰν καὶ κάλυψιν τῶν τυχὸν ἐλλειμμάτων, παρατηρεῖ ὅτι οἱ οὕτως ἐμφανιζόμενοι ὡς δυσμενεῖς ὅροι δὲν εἶναι καὶ πράγματι τοιοῦτοι ἐὰν ἐξετασθοῦν ἐν συσχετίσει.

Α. Παπαναστασίου. Ἀναγνωρίζετε ὅτι τὸ Κράτος ἠμπορεῖ νὰ δανεισθῇ μὲ συμφερωτέρους ὅρους;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ναί, ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦμεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ προσφεύγωμεν εἰς τὴν ξένην χρηματαγορὰν πρὸς σύναψιν δανείου, διότι ἤρχισεν ἤδη δημιουργουμένη ἡ ἐντύπωσις ὅτι συνάπτομεν πολλὰ δάνεια καὶ ὑπάρχει φόβος νὰ κινδυνεύσῃ ἡ πίστις μας.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) συνεχίζων προβαίνει εἰς τὴν τοιαύτην ἐν συσχετίσει ἐξέτασιν τῶν ὡς δυσμενῶν θεωρουμένων ὅρων τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως, ἐπιμένων ἰδίως εἰς τὸ προβαλλόμενον κατ' αὐτῆς ἐπιχείρημα ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν συνεχῆ αὔξησιν τῶν τιμολογίων, καὶ ἐν συμπεράσματι τονίζει ὅτι τοιοῦτος κίνδυνος δὲν ὑφίσταται.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλος λόγος συντρέχει ὅπως ἡ Ἑταιρεία μὴ ἐπιδιώξῃ αὔξησιν τῶν τιμολογίων. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἐὰν δὲν ἐπιδείξῃ τὴν δέουσαν τακτικήν, τὸ Κράτος κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου θὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξαγοράν. Συμφέρει ὅμως τοῦτο εἰς τὴν Ἑταιρείαν; Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἡ Σίμενς-Χάλσκε δὲν εἶναι μόνον Ἑταιρεία ἐκμετολλεύσεως ἀλλὰ καὶ βιομηχανικὴ Ἑταιρεία. Τὸ συμφέρον τοῦ βιομηχάνου εἶναι νὰ διαθέτῃ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐχερέστερον τὰ προϊόντα του. Ὅταν ὅμως ὁ συνδρομητὴς ἐπιβαρυνθῇ εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ παύσῃ νὰ εἶναι πελάτης τῆς ἐκμεταλλευομένης τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν Ἑταιρείας, θὰ παύσῃ ὅμως νὰ εἶναι πελάτης καὶ τῆς βιομηχανικῆς Ἑταιρείας. Ἑπομένως δὲν εἶναι τόσον ἀφελὴς ἡ ἀνάδοχος Ἑταιρεία, μία ἀπὸ τὰς σοβαρωτέρας Ἑταιρείας τοῦ κόσμου, νὰ ἐνεργῇ ἀντιθέτως πρὸς τὸ συμφέρον της.

Ὡς ἕτερον μειονέκτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν συμβάσεως παρεστάθη καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναδόχου ὅπως μὴ προβῇ εἰς τὴν ὁλοσχερῆ κατάθεσιν τοῦ κεφαλαίου, δυναμενη νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν δανείου. Ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλαι αἱ ἀνώνυμοι Ἑταιρείαι τυγχάνουν τοῦ εὐεργετήματος τούτου, ζητήσας τὴν γνώμην διαπρεπῶν νομομαθῶν καὶ εἰδικῶν περὶ τὰ ζητήματα ταῦτα ἔλαβον τὴν ἐξήγησιν ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑφίσταται ἐπιβολῆς εἰς τὴν Ἑταιρείαν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἥτις θὰ ἀπέκλειε τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, καὶ ἑπομένως καὶ τῶν τοῦ κοινοῦ, διὰ δανείου συναπτομένου ὑπὸ ὅρους συμφερωτέρους ἐκείνων τοὺς ὁποίους θὰ ἀπήτει ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ κεφαλαίου της. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, συνεννοήθην κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν ἀπὸ τῆς α' συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου μέχρι σήμερον διάστημα μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρείας καὶ συνεφώνησα μετ' αὐτῶν ὅπως περιληφθῇ ἐν τῇ συμβάσει ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Ροδοπούλου προταθεὶς ὅρος.

Ἀναφερόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὰ λεχθέντα ὅτι τὸ αὐτόματον τηλέφωνον ὑπὸ ὡρισμένους τινὰς ὅρους δὲν συμφέρει, παρατηρεῖ ὅτι σήμερον οὐδεὶς οὐδαμοῦ τίθεται περιορισμὸς τῆς χρήσεως τοῦ αὐτομάτου τηλεφώνου καὶ ὅτι αἱ τυχὸν ἀκουόμεναι ἀντίθετοι γνῶμαι προέρχονται ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων κατασκευαστῶν χειροκινήτων τηλεφώνων. Ἀστήρικτον ἐπίσης εὑρίσκει τὸ ἐπιχείρημα τοῦ κ. βουλευτοῦ Σερρῶν ὅτι ἀναθέτοντες εἰς βιομηχανικὴν Ἑταιρείαν τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας περιορίζομεν τὸ δικαίωμα ἡμῶν νὰ προμηθευθῶμεν μηχανήματα ὁπουδήποτε ἠθέλομεν εὕρει τοιαῦτα εὐθηνότερα ἢ τελειότερα. Καὶ χαρακτηρίζει τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ὡς ἀστήρικτον διότι οὐδεὶς τοιοῦτος περιορισμὸς ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ κύρωσιν σύμβασιν. Εὑρίσκει ἐπὶ τούτοις ἀδικαιολόγητον καὶ τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον προέβαλεν ὁ αὐτὸς κ. βουλευτής, ὅτι διὰ τῆς μνείας ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει τῆς ἐπὶ δικτατορίας συναφθείσης νομιμοποιοῦνται δῆθεν καὶ ἰσχυροποιοῦνται δικαιώματα τὰ ὁποῖα θὰ ἤθελε τυχὸν νὰ διεκδικήσῃ ἡ ἀνάδοχος σήμερον καθισταμένη Ἑταιρεία.

Παρατηρεῖ ἐν συνεχείᾳ ὅτι οἱ ἀντιταχθέντες κατὰ τῆς συμβάσεως, ἐπικαλεσθέντες εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἰσχυρισμῶν των καὶ τὰ μειονεκτήματα, τὰ ὁποῖα ἐμφανίζει αὕτη ἐν σχέσει μὲ τὴν παγκαλικήν, δὲν ἀνέφερον καὶ τὰ σημαντικώτατα πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα διακρίνουν τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἐπὶ δικτατορίας συναφθεῖσαν. Τοσοῦτο δὲ μᾶλλον, τονίζει, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ μνεία αὕτη, ὅσον δὲν εἶναι καὶ πράγματι εὐνοϊκώτεροι οἱ ὡς τοιοῦτοι παρασταθέντες ὅροι τῆς παλαιᾶς συμβάσεως.

Συνεχίζων προβαίνει εἰς μακρὰν συγκριτικὴν ἀνάπτυξιν μεταξὺ τῶν ὅρων τῆς κρινομένης συμβάσεως καὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους περιλαμβάνουν αἱ προτάσεις τῶν λοιπῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἰδίως τῆς Ἰταλικῆς Ἑταιρείας Σ. Ι. Α. Τ. Εἰδικώτερον ἀναπτύσσει τὰ σημεῖα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν τιμολογίων, εἰς τὸ κόστος αὐτῶν, εἰς τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας, εἰς τοὺς ὅρους τῆς ὑπεραστικῆς συνδιαλέξεως, εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐγκαταστάσεως διπλῆς καὶ πολλαπλῆς γραμμῆς, εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἰδιωτικῶν ἐγκαταστάσεων, εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἐξαγορᾶς, ἀποσβέσεως καὶ ἐξυπηρετήσεως τῶν κεφαλαίων καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης συγκριτικῆς ἀναπτύξεως ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ ὅροι τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως, ἐὰν δὲν ληφθοῦν ὑπ' ὄψει μονομερῶς ἀλλὰ ἐν τῷ συνόλῳ των, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς προταθέντας ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Σ. Ι. Α. Τ. εἶναι κατὰ πολὺ εὐνοϊκώτεροι. Ἐπὶ τούτοις, δηλοῦ, ὅτι εἰς

τὸ προκαλέσαν τὰς μεγαλυτέρας ἀντιρρήσεις σημεῖον τῶν ὅρων τῆς κρινομένης συμβάσεως, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ ὑπερμέρισμα, δύναται ἡ Βουλή, ἐὰν θέλῃ, νὰ ἐπιφέρῃ τροποποίησιν, μειοῦσαν τὸ ποσὸν τοῦ ὑπερμερίσματος ἀπὸ 2 ο]ο εἰς 1 ο]ο. Εἰς τὴν δήλωσιν ὅμως ταύτην ἐξηγεῖ ὅτι προβαίνει χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἐν προκειμένῳ συγκατάθεσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρείας καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἡ Κυβέρνησις καμμίαν ὑποχρέωσιν, ἐφόσον δὲν προέρχεται ἐξ αὐτῆς ἡ τροπολογία, ἀλλ' ἐκ τῆς Βουλῆς.

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ σπουδαιότερον ζήτημα, τοῦ καθορισμοῦ τοῦ προνομίου εἰς 38 ἔτη ἀντὶ 88 ποὺ ἐπρότεινε ἄλλη Ἑταιρεία. Τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄρθρα 30 καὶ 35 τῶν προτάσεων τῆς δεχομένης τὸ 30ετὲς προνόμιον ἑταιρείας Σ. Ι. Α. Τ. Κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου περιέρχονται αἱ ἐγκαταστάσεις εἰς τὸ Δημόσιον ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 ὑπάρχει ὅρος καθ' ὃν ἐὰν εἰς τὴν Ἑταιρείαν δώσῃ τὸ Κράτος τὰ κεφάλαια, θὰ ἐξυπηρετεῖται μόνον τὸ κεφάλαιον καὶ ὄχι τὸ χρεωλύσιον καὶ ἑπομένως ἀπὸ τοῦ 15ου ἔτους μέχρι τοῦ 30 θὰ δύναται ἡ ἑταιρεία νὰ εἴπῃ: δόστε μου τὰ χρήματά μου διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις. Καὶ θὰ πάρωμεν μὲν τὰς ἐγκαταστάσεις, ἀλλὰ θὰ ἐξοφλήσωμεν καὶ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐδώσαμεν, καὶ ἑπομένως κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος δὲν θὰ πρόκειται περὶ δωρεὰν περιελεύσεως τοῦ προνομίου, καὶ ἑπομένως, ἐὰν γίνουν οἱ ὑπολογισμοί, ἴσως τὸ προνόμιον τῆς 30ετίας θὰ εἶναι ἐπιβαρυντικώτερον ἀπὸ τὸ προνόμιον τῆς 35ετίας. Ἔχει καὶ ἡ ἀνάδοχος ὅμοιον ὅριον, ἀλλὰ δὲν ζητεῖ χρονικὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρόκειται περὶ συνδυασμῶν, οἱ ὁποῖοι φανερώνουν ἐπιφανειακῶς μόνον τὸ 30 ἔτος συμφερώτερον τοῦ 38. Ἐπὶ πλέον ἡ Σ.Ι.Α.Τ. ἀποκλείει τὴν ἄνευ σύρματος τηλεφωνίαν, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ συναγωνισμόν, ἐνῷ ἡ ἀνάδοχος δὲν τὴν ἀποκλείει. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ποσοστὰ εἰσπράξεων, αἱ προτάσεις τῆς Σ.Ι.Α.Τ. εἶναι βαρύτεραι, ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν σχηματισθησομένην Ἑταιρείαν κατὰ μὲν τὴν ἀνάδοχον θὰ εἶναι Ἑλλὴν ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς κατὰ δὲ τὴν Σ.Ι.Α.Τ. ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἐλέχθη καὶ ἐτονίσθη, ὅτι ἡ Σ.Ι.Α.Τ. ἀνελάμβανε καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Δημοσίου ἀπέναντι τοῦ ἀναδόχου τῆς καταργηθείσης συμβάσεως, ἀλλὰ τοῦτο ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ὅτι οὐδέποτε ἐπρωτάθη γραπτῶς, ἀλλὰ μόνον προφορικῶς ἐλέγετο. Καταλήγων, λέγει, ὅτι ὁ κ. Βουλευτὴς Σερρῶν ἐτόνισεν εἰς τὸν ἐπίλογον τῆς ἀγορεύσεώς του, ὅτι καὶ ἐκεῖνος προστίθετο νὰ τελειώσῃ τὴν σύμβασιν μὲ τὰ τηλέφωνα. Δὲν ἀμφιβάλλομεν καὶ ἡμεῖς περὶ τούτου, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὥθησιν, ἡ ὁποία δίδεται ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον διὰ τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων αὐτῶν. Ἀλλά, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συστήματος, ὅπερ ἔθετεν ὁ κ. συνάδελφος εἰς ἐνέργειαν, τοῦ νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν του τὰ φανταστικὰ κέρδη τῶν ἑταιρειῶν ἀσφαλῶς καὶ πάλιν θὰ ἐματαίωνε τὴν σύμβασιν καὶ θὰ ἄφινε νὰ πίῃ κανεὶς ἄλλος τὸ πικρὸν ποτήριον, τὸ ὁποῖον πάντοτε αὐτὸς ἐδίστασε νὰ πίῃ (Χειροκροτήματα).

Β. Χατζηλίας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἀπέκρουσε μὲ πολλὴν δριμύτητα τὰς ἐπικρίσεις μας, ἀλλ' ἡ δριμύτης του αὐτὴ μετριάζεται μὲ τὴν δήλωσιν ἣν ἔκαμεν, ὅτι, ἂν ἡ Βουλὴ θελήσῃ καμμίαν τροπολογίαν διὰ τὸ μέρισμα, δὲν θὰ εἶχε δυσκολίαν νὰ τὴν δεχθῇ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἴπομεν ὅτι, ἐὰν ἡ Βουλὴ φέρει εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τροπολογίαν, νομίζομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀρνηθῶμεν, ἂν καὶ ἔχωμεν ἐνδιασμούς. Ἐγὼ βέβαια, ἂν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ ἐμέ, καὶ ὑπῆρχε καὶ ὁ ἐλάχιστος κίνδυνος ματαιώσεως τῆς συμβάσεως, δὲν θὰ ἐψήφιζα ὑπὲρ τῆς τροπολογίας.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Παρέλειψα, λέγει, νὰ σᾶς ἀναγνώσω τρεῖς λέξεις τινὰς ἃς ἐπέφερε εἰς τὴν σύμβασιν. Τοιαῦται εἶνε ἡ μείωσις τῶν συνδρομῶν τῶν Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν καὶ δεύτερον ἡ διατήρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐγκρίνῃ ἢ ὄχι πᾶσαν αὔξησιν μερίσματος μεγαλυτέραν τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ἑκάστης τετραετίας.

Κ. Βουδούρης. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀναπτύξητε καὶ περὶ τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ ὁμιλήσω ἂν εἶναι ἀνάγκη καὶ ἐπ' αὐτοῦ.

Β. Χατζηλίας. Ἐπίσης, συνεχίζει, θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σας εἰς τὸ ἥμισυ ἢ 1 ο]ο εἰς μεταφορὰν εἰς νέον. Αὐτὴ ἡ μέθοδος ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ πέντε ἕως 6 μονάδας τὸ μέρισμα ἐπὶ πλέον.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τί κίνδυνον βλέπετε εἰς αὐτὸ ἀφοῦ θὰ γίνεται μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κεφαλαίου.

Β. Χατζηλίας. Ἡ Ἑταιρεία θὰ κανονίζῃ αὐτὸ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει, τὸ ζήτημα τὸ συνεζήτησα ἐπανειλημμένως καὶ μὲ τὴν Ἐπιτροπήν.

Β. Χατζηλίας. Ἐὰν τὸ βασικὸν μέρισμα εἶναι 8 ο]ο καὶ πλεονάσουν 6 μονάδες π. χ. θὰ γίνῃ διανομὴ μεταξὺ Κράτους καὶ Ἑταιρείας. Ἀλλ' ὅταν θέλῃ νὰ κρύψῃ τὸ ὑπερμέρισμα διὰ νὰ μὴ δικαιοῦσθε ἀναθεωρήσεως τῶν τιμολογίων, ὑποβιβάζει διὰ μεταφορᾶς εἰς νέον τὸ μέρισμα.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ τὸ πάρῃ τότε τὸ ἑπόμενον ἔτος.

Γ. Ροδόπουλος. Βεβαίως αὐτὸ θὰ συμβῇ.

Β. Χατζηλίας. Δὲν πρόκειται νὰ τὸ πάρῃ τὸ ἑπόμενον ἔτος.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν μὲ πείθετε.

Β. Χατζηλίας. Ἐγὼ σᾶς συνιστῶ νὰ βελτιώσητε τὴν τροπολογίαν σας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν ἑκάστης γραμμῆς συνδρομητοῦ καὶ σχετικῶς μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς ποὺ ἔκαμεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔχω νὰ εἴπω ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι 1,800 καὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν 1,500. Πουθενὰ δὲν ὑπάρχει στατιστικὴ κάτω τῶν 1,100 δραχμῶν χρυσῶν. Ἡ ἀνάδοχος κατεσκεύασεν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης τηλέφωνα, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν μᾶς εἶπατε, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ἐπέτυχε κάτω τῶν 1,000 δραχμῶν χρυσῶν. Ἡ ἰδία Ἑταιρεία εἰς μὲν τὸ Τουρῖνον ἐχρέωσε μὲ 1,298 χρυσὰς δραχμὰς καὶ εἰς τὴν Πράγαν 1,012, καὶ ἀντὶ νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὸ Τουρῖνον τὸ ὁποῖον ἔχει 13.000 συνδρομητὰς ἐφέρατε παράδειγμα τὴν Δανίαν ὅπου τὰ τηλέφωνα τὰ ἔκαμεν ἄλλη Ἑταιρεία. Οἱ ὑπολογισμοὶ πρέπει νὰ γίνουν μὲ τὰς Ἀθήνας ὅπου θὰ ἔχῃ 7 1)2 χιλιάδας συνδρομητὰς καὶ ὄχι μὲ τὴν Κοπεγχάγην ποῦ ἔχει 100,000 τηλέφωνα καὶ ἑπομένως τὸ χρησιμοποιηθὲν ἐπιχείρημα δὲν ἦτο βάσιμον. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἡ ἰδία Ἑταιρεία τα ὑπελόγισεν εἰς 30 ο]ο. Ἐγὼ δὲ ὑπελόγισα εἰς 28 ο]ο, ἐκτὸς ἐὰν ὑποβιβασθῇ μὲ τὰς τροπολογίας ποῦ θὰ κάμετε. Ἡ ἀνάδοχος εἰς τὰ 1927 ἐπρότεινεν 900 δραχμὰς χρυσᾶς θὰ εἶναι τὸ ἐφθηνότερον κόστος. Τὸν ἀριθμὸν 1,000 ποὺ ἐπῆρα ἐγὼ δὲν τὸν ἠῦρα ὑπερβολικὸν οὔτε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας καὶ συνεπῶς δὲν ἐπῆρα μεγάλους καὶ ἐξωγκωμένους ἀριθμοὺς ὅπως ἐπεκρίθην, ἀλλὰ πολὺ μειωμένους, διότι ἠδυνάμην νὰ λάβω καὶ 1,200 καὶ ἄνω ἀκόμη. Ἂν δὲ τεθῇ ἡ βάσις τῶν 1,000 δραχμῶν, ἣν ἔθεσα δὲν θίγεται κανεὶς ὑπολογισμός μου. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι καὶ 150 δραχμαὶ χρυσαῦ ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς ἐγκαταστάσεως. Δὲν ἀφαιροῦνται ὅμως, διότι ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ ἐπιδιόρθωσις προστίθενται αἱ 150 εἰς τὰς 1000. Γίνεται δηλ. τοῦτο, ἡ καινούργια γραμμὴ νὰ κοστίζῃ 1000 χρυσὲς δραχμὲς καὶ ἡ μπαλωμένη 1200—1300. Ἐξ ἄλλου ὅταν πρόκειται νὰ κηρύξωμεν ἔκπτωτονς

τὴν Ἑταιρείαν τότε θὰ ὑπολογίσωμεν ὅλα τὰ ἔξοδα, θὰ ἀφαιρέσωμεν τὰ ἐπιδιορθωτικὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων θὰ πληρωθῇ ἡ Ἑταιρεία 75ο]ο καὶ οὕτω ὁ συνδρομητὴς θὰ πάρῃ 90ο]ο ἐπὶ τῶν χρημάτων του. Δὲν εὑρίσκεται, λοιπόν, ἐν ἀκριβείᾳ ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγων ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσωμεν μόνον 650 δραχμ. χρυσᾶς δι' ἕκαστον συνδρομητὴν διότι τέτοιο πρᾶγμα δὲν τὸ λέγει ἡ σύμβασις. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν ἐπίσης ὅτι εἰς ἄλλα μέρη παρόμοια μὲ τὴν Θεσσαλονίκην ἐφαρμόζουν τὸ αὐτόματον, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἐφαρμόζεται ἄλλο σύστημα, καὶ διὰ ποῖον λόγον ἡμεῖς ἔχοντες εἰς τὰ μέρη ταῦτα καινουργῆ συγκοινωνίαν θὰ ἀχρηστευθῶμεν; Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διασάφησιν ἣν ἔκαμεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς διὰ τὰς ἀπ' εὐθείας γραμμὰς τῶν Ὑπουργείων αὐτὸ δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ, καὶ ἂν θὰ γίνῃ, θὰ γίνῃ μεταξὺ Ὑπουργείου καὶ Ἐπιτελείου. Ἂν πάλιν γίνῃ σύμβασις μὲ ἄλλον ἐνδιάμεσον κέντρον αὐτὸ δὲν λέγεται ἀπ' εὐθείας γραμμή. Ἀλλ' ἐκεῖνο, συνεχίζει, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἶναι αἱ ὑπάρχουσαι ἐγκαταστάσεις τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, διότι μετὰ τὴν σύμβασιν θὰ μεταβῇ τὸ Κράτος καὶ θὰ τοὺς κλείσῃ τὴν συγκοινωνίαν τὴν τηλεφωνικήν, διὰ τὴν ὁποίαν μόνον ἡ Θράκη, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ πίνακα τὸν ὁποῖον ἔχω, ἔχει δαπανήσει 11,000,000.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὰ τηλέφωνα τὰ ἀστικὰ θὰ μένουν.

Β. Χατζηλίας. Τὸ ἄρθρον 29 λέγει ὅτι εἰς τὴν Ἀλεξανδρούπολιν, τὴν Κομοτινὴν καὶ λοιπὰς πόλεις τῆς Θράκης θὰ καταλειφθῇ ἡ ὑπάρχουσα τηλεφωνικὴ συγκοινωνία.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ ἔλθῃ νὰ τὴν πληρώσῃ ἡ Ἑταιρεία μετ' ἐκτίμησιν.

Β. Χατζηλίας. Δὲν πρόκειται νὰ ἀγοράσῃ τίποτε ἡ Ἑταιρεία, ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου μὲ ποῖον δικαίωμα ἔρχεσθε καὶ ἀπαλλοτριώνετε τὴν περιουσίαν αὐτὴν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων; Εἶναι τοῦτο συνταγματικόν;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐὰν εἶναι καλὰ τὰ τηλέφωνα αὐτὰ θὰ διατηρηθοῦν, ἐὰν εἶναι κακὰ θὰ ἀντικατασταθοῦν. Βλέπω μὲ τὰς παρατηρήσεις σας αὐτὰς ὅτι δὲν θέλετε καμμίαν πρόοδον καὶ ἂν τὴν θέλετε, τὴν θέλετε χωρὶς θυσίας.

Β. Χατζηλίας. Ἐὰν διατηρηθοῦν θὰ πληρώσουν 2—2 1)2 χιλ. δραχμ. ἐνῷ τώρα πληρώνουν 70.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐὰν εἶναι κακὰ καὶ δὲν λειτουργοῦν θὰ ἀντικατασταθοῦν.

Π. Τσαλδάρης. Θέλω νὰ μάθω πρῶτον, ἐὰν εἶναι καλὰ θὰ ἀντικατασταθοῦν ἢ ὄχι; καὶ δεύτερον τί θὰ γίνῃ μὲ τὰς 150 δραχ. χρυσᾶς ποὺ εἶναι ἡ ἀρχικὴ καταβολή;

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἡ ἐπισκευὴ εἶναι δικαίωμα τῆς Ἑταιρείας.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ποία θὰ εἶναι ἡ διαφορὰ ὅταν θὰ ἀλλαχθῇ τὸ τηλέφωνον;

Β. Χατζηλίας. Θὰ ἔλθῃ ἡ Ἑταιρεία καὶ θὰ μοῦ πῇ ὅτι ἠγόρασε τὴν κεντρικὴν ἐγκατάστασιν ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ....

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θὰ ἐδέχεσθε νὰ βγοῦν αὐτὲς ἡ πόλεις ἔξω;

Β. Χατζηλίας. Ὄχι ἀπὸ τὴν ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πῶς θὰ γίνῃ ἂν ἡ Ἑταιρεία δὲν τὰ βρίσκῃ καλά.

Β. Χατζηλίας. Γίνεται ἄδικον κ. Πρόεδρε εἰς τὰ μέρη αὐτά. Αἱ Κοινότητες μὲ δαπάνην 2,500 δραχμῶν δι' ἕκκοτον συνδρομητὴν ἔχουν ἄριστον τηλέφωνον καὶ θὰ τὸ πάρῃ ἡ Ἑταιρεία κάτω ἀπὸ 25 δραχ. χρυσές.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν εἶναι ἐπιχείρημα αὐτό, διότι δὲν στηρίζεται πουθενὰ εἰς τὴν Σύμβασιν.

Β. Χατζηλίας. Καὶ ὅμως αὐτὴν τὴν ἑρμηνείαν δίδει ἡ ὑπηρεσία σας.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ ποῦ ἐπικαλεῖσθε δὲν τὸ λέγει ἡ σύμβασις.

Β. Χατζηλίας. Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 19 τὸ ὁποῖον καθορίζει αὐτὰ τὰ πράγματα ἐξάγεται ὅτι δὲν θὰ ἀγοράσῃ καμμίαν ἐγκατάστασιν ἡ Ἑταιρεία.

Γ. Γερογιάννης. Ποῖος θὰ ἐκτιμήσῃ ἂν εἶναι καλὸ τὸ τηλέφωνον.

Β. Χατζηλίας. Μία ἐπιτροπὴ ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐνόμιζα ὅτι μὲ ὅσα ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δὲν θὰ ἐγίνετο ἄλλη συζήτησις. Ἐγὼ ξέρω ὅτι πολλοὶ θὰ μὲ βλασφημοῦν, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ, διότι εἶναι ἕνα ἔργον προόδου. Τὸ ἤρχισα εἰς τὰ 1914 καὶ ἐματαιώθη, ἐπεχείρησε πάλιν ὁ κ. Παπαναστασίου εἰς τα 1919 καὶ πάλιν ἐματαιώθη. Τὸ αὐτὸ ἔγινε καὶ εἰς τὰ 1924. Τώρα τὸ ἀρχίζω καὶ πάλιν καὶ θὰ γίνῃ καὶ ἂς μὲ βλασφημοῦνε. Ἐρώτησα τὸν συνάδελφόν μου, ν' ἀφήσουμαι τὴν Δυτικὴν Θράκην ἔξω, καὶ μοῦ λέγει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό. Ἡ συγκοινωνία αὐτή, τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκομεν νὰ κάμωμεν θὰ εἶναι ἔργον προόδου τὸ ὁποῖον, φυσικά, ἐπιβάλλει μερικὰ βάρη. Τώρα ἔχω ἀπόφασιν νὰ τὸ πᾶμε μπροστά. Καὶ ὑποθέτω νὰ μὲ ἀκολουθήσητε

Β. Χατζηλίας. Τὸ ἔργον τῆς Κοινότητος τὸ ὁποῖον τονίζετε, τὸ ἔχουν κάμει αἱ κοινότητες πρὸ πολλοῦ.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Παρεστήσατε ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀγορασθῇ κανὲν τηλέφωνον περισσότερον ἀπὸ 25 δραχμάς. Ἰδοὺ τί λέγει ἡ σύμβασις (ἀναγινώσκει) ὅτι κανονίζεται ἡ ἀξία καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν συνδρομὴν ποῦ θὰ πληρώσῃ. Μὴν ἐξογκώνετε λοιπὸν τὰ πράγματα. Προχθὲς εἴπατε ὅτι δίδομεν 600 ἑκατομμύρια περισσότερα ἀπὸ τὰς προτάσεις τῆς ἄλλης Ἑταιρείας.

Β. Χατζηλίας. Δὲν τὸ εἶπα ἐγὼ αὐτό.

Ν. Ξηρός. Πρέπει εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὑλικῶν νὰ ἔχῃ τὴν πλειονοψηφίαν τὸ Κράτος.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς διαφωνίας θὰ γίνεται διαιτησία.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ ὁρίζῃ τὸν Πρόεδρον τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Β. Χατζηλίας. Ἐνῷ ἕνα ἄρθρον τῆς συμβάσεως θεσπίζει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐξαγορᾶς καὶ τῶν ὑλικῶν, ἄλλο ἄρθρον τὴν ἀναιρεῖ καὶ ἔτσι θὰ πᾶνε χαμένα 100 ἑκατομμύρια ἀξία ὑλικῶν Δημοσίου, Δήμου καὶ Κοινοτήτων. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι δὲν εἶπε ποτέ, ὅτι θὰ πέρνῃ ἥμισυ καὶ ἕνα ο]ο πέραν τοῦ νομίσματος, καὶ ἀνέπτυξα πῶς ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ τὸ Κράτος πρὸς ἐξασφάλισίν του καὶ δὲν ἀπησχολήθην μὲ τὸ πῶς θὰ σκεφθῇ ἡ Ἑταιρεία. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μετόχους ἐτόνισα ὅτι θα πέρνουν τὸ 8 ο]ο ὅπερ θὰ δύναται νὰ ἀναβιβασθῇ εἰς 10 ἢ 11 ο]ο. Ἐν πάσει περιπτώσει, ἐπιλέγει, ἡ ὥρα εἶνε προκεχωρημένη, ἄλλως ἠδυνατό τις νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ ὥρας πολλὰς ἐπὶ τῆς προκειμένης συμβάσεως.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** ἐκφράζει τὴν λύπην του διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν δρᾶσίν του ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἐπικαλεῖται τὴν βεβαίωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τῷ προσεκόμισε τὴν τηλεφωνικὴν σύμβασιν ἕτοιμον καὶ ὅτι αἰτήσει τοῦ ἰδίου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ζητήσαντος νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν σύμβασιν καὶ τὸ ὑπεραστικὸν δίκτυον ἀνεβλήθη ἐπὶ δίμηνον καὶ ὅταν ἔληξεν καὶ τὸ δίμηνον τοῦτο ἐπηκολούθησε καὶ νέα ἀναβολὴ ἑνὸς μηνὸς συνεπείᾳ καὶ πάλιν σημειώματος τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι αὐτοὶ οἱ τρεῖς μῆνες βαρύνουν ἐμέ.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι

ό κ. Ὑπουργὸς ἐνδιέτριψε περὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ γενόμενα ὡσὰν νὰ εἶχα ἐγὼ στρέψει τὴν προσοχήν μου πρὸς μίαν καὶ μόνην σύμβασιν. Ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ συζήτησιν σύμβασιν, παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἀναγεγραμμένη εἰς δύο γλώσσας, γερμανικὴν καὶ Ἑλληνικήν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι σοβαρώτατον ἐλάττωμα προκειμένου περὶ συμβάσεως ἡ ὁποία θὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ 38 ἔτη καὶ θὰ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ αὐτὸν τοῦτον τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ γνωρίζῃ γερμανικά. Διὰ τοῦτο ἡ σύμβασις θὰ ἔπρεπεν νὰ εἶναι μόνον εἰς τὴν ἑλληνικήν. Τοῦτο θὰ ἐπετρέπετο μόνον προκειμένου περὶ συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν εἶναι νὰ ἔχωμεν τηλέφωνα, νὰ ἔλθουν εἰδικοὶ ἵνα καθοδηγήσουν τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν βραχυτέρα καὶ εὐθηνοτέρα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Παπαναστασίου περὶ ἀνωμαλιῶν, λέγει ὅτι τὴν 20 Μαΐου εἶχον ὑποβάλει ὅλαι αἱ Ἑταιρεῖαι τὰς προτάσεις των, αἱ ὁποῖαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι πρὸς τοὺς ὅρους τῶν ὑποχρεώσεων. Ἐπίσης οἱ ὅροι τῶν ὑποχρεώσεων ἐδόθησαν ὁμοιομόρφως πρὸς ὅλας ἀλλ' αὐταὶ δὲν ἀπήντησαν ὁμοιομόρφως. Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν, φρονεῖ ὅτι τὸ Κράτος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰσέρχεται παντοῦ, ὁπότε δημιουργοῦνται καὶ δαπάναι. Σημειοῖ ὅμως ὅτι εἰδικῶς διὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν ἔχομεν δημιουργημένους τοὺς ὑπαλλήλους. Παρατηρεῖ ἀκολούθως ὅτι ἡ σύμβασις δὲν παρεπέμφθη εἰς τὸ ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον, καὶ ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέσα τιμολόγια, ἡ σημερινὴ σύμβασις προβλέπει ὅτι τὸ κοινὸν θὰ πληρώσῃ 2,275 ἑκατομμύρια ἔνατι 2,533 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπλήρωνε τὸ κοινὸν δυνάμει τῆς παγκαλικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ σύμβασις ἐκείνη ἦτο διὰ 40 ἔτη, ἐνῷ ἡ παροῦσα εἶναι διὰ 35. Συνεχίζων λέγει ὅτι καταντᾷ ἡ σύμβασις ἐκείνη νὰ εἶναι εὐδηνοτέρα σχεδόν, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα δυσμενεστέρων ὅρων, ἀλλὰ ὀφείλεται εἰς τὸ ὑπερμέρισμα τοῦ 2 ο)ο, διὰ τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ ἀφήσῃ τὴν Βουλὴν ἐλευθέραν ἵνα ἀποφασίσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Μάλιστα, ὡς πρὸς αὐτὸ ἀφήνομεν τὴν Βουλὴν ἐλευθέραν.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστον ἄρθρα παρατηρεῖ ὅτι κάθε λέξις σχεδὸν ἀνατρέπεται ἀπὸ ἄλλα ἄρθρα. Ἐπίσης ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 1 τῆς συμβάσεως, κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδεμία διάταξις τῆς συμβάσεως δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ κατ' ἀντίθετον πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου τούτου ἔννοιαν. Συνιστᾷ δὲ τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως ταύτης. Περαίνων ἀναφέρει ὅτι ἡ γερμανικὴ ἑταιρεία Σίμενς Χάλσκε ἠγόρασε τὸ προνόμιον ἀπὸ τὴν Βελγικήν, ἥτις εἶχεν ἀναλάβει ὡρισμένας ὑποχρεώσεις. Ἐφιστᾷ δὲ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἵνα μὴ ὑπάρχωσιν ἀνειλημμέναι ὑποχρεώσεις.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθ.) λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ἐντελῶς νέας συμβάσεως. Ἡ προηγουμένη σύμβασις ἀκυροῦται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγερθῇ οἱαδήποτε ἀξίωσις.

Εἰς παρατήρησιν τοῦ κ. ***Ν.Καρυωτάκη*** ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 20 τῆς συμβάσεως ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουρ. Ἐσωτ.) λέγει ὅτι ὅπου θὰ ἐγκατασταθοῦν αἱ γραμμαί, κατὰ τὴν σύμβασιν, αὐταὶ θὰ ἐξαγορασθοῦν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπ. Συγκοιν.) λέγει ὅτι μόνον τὰ κέντρα περιέρχονται εἰς τὴν ἑταιρείαν, αἱ γραμμαὶ θὰ ἐξακολουθοῦν ἀνήκουσαι εἰς τὸ ταμεῖον τηλεφωνικῶν συγκοινωνιῶν.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** λέγει ὅτι αἱ γνῶμαι τοῦ κ. Χρηστομάνου εἶναι καὶ γνῶμαι τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως, ἡ ὁποία ταῦτα πιστεύουσα θὰ καταψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι ὅλοι διαπνέονται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φανῶμεν εὐάρεστοι εἰς μίαν ἐπικράτειαν, ἡ ὁποία μάλιστα εἶναι μία ἀπὸ τὰς καλυτέρας ἀγορὰς διὰ τὰ προϊόντα μας. Ἡ προτίμησίς μας αὐτὴ βεβαίως γίνεται μόνον ἐπὶ ἴσοις ὅροις. Καὶ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τῆς συμβάσεως καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἐξηνέχθησαν αἱ γνῶμαι τῶν κ. κ. συναδέλφων εἰς τρόπον ὥστε ἡ Βουλὴ ἠδυνήθη νὰ σχηματίσῃ τὴν γνώμην της. Δὲν θὰ ἐνδιατρίψω λοιπὸν καὶ ἐγὼ ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς συμβάσεως. Μὲ ἔφεραν εἰς τὸ βῆμα αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ μείνουν ἄνευ διαμαρτυρίας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἐπειγόμενος νὰ ψηφίσῃ τὴν σύμβασιν παρέβη νόμον τοῦ Κράτους. Ἠδύνατο ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ φέρῃ νόμον, νὰ καταργήσῃ τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον καὶ ἔπειτα νὰ πράξῃ ὡς εἶπεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ συγχωρεῖτε, ὑπάρχει ὁ νόμος ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὑποβάλλει τὴν σύμβασιν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ ὁποίου ἡ γνώμη εἶναι ἁπλῶς γνωμοδοτική. Δὲν θὰ ἐδικαιολόγουν τὸν Ὑπουργὸν προβαίνοντα εἰς μίαν διοικητικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ ὅταν ὁ Ὑπουργὸς ὁ ὁποῖος συγχρόνως εἶναι καὶ βουλευτὴς ἔρχεται καὶ ὑποβάλλει τὸ νομοσχέδιόν εἰς τὴν Βουλήν, ἡ Βουλὴ εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ σύμβασις ἐρχομένη νὰ συζητηθῇ θὰ ἀπήντα ἠλαττωμένας τὰς ἀντιρρήσεις ἐὰν εἶχε καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συγκοινωνιακοῦ Συμβουλίου. Τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐνόμισα, λέγει, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀφίσω ἀδιαμαρτύρητον.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** λέγει ὅτι κατ' ἀρχὴν δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον διότι μετὰ τὰς παραχωρήσεις εἰς τὰς ὁποίας καθ' ἑκάστην προβαίνομεν, παρέχομεν τὴν εἰκόνα ὅτι ἐγκαθιστῶμεν τὰς διομολογήσεις τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν Πάουερ παραχωροῦμεν ἤδη τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν. Βεβαίως ἡ τηλεφωνική μας συγκοινωνία σήμερον δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι εἶναι ἐπαρκής. Τὸ ὑπαλληλικὸν ὅμως προσωπικὸν εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερον τοῦ προσωπικοῦ τῶν γειτονικῶν Κρατῶν. Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ μὴ παραχωρήσωμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀλλὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ νὰ προμηθευθῶμεν μόνον τὸ ὑλικὸν ἀπὸ τὴν γερμανικὴν ἐπικράτειαν. Μετὰ τὴν δήλωσιν, λέγει, τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὅτι ἡ κοινοτικὴ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία δὲν θέγεται ἀπολύτως ἀλλὰ παραμένει ἀνεξάρτητος....

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Πλὴν τῶν κέντρων.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ πληρώνουν συνδρομήν.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὄχι.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** συνεχίζων ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ προσωπικοῦ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀποζημιωθῇ κατὰ ἕνα τρόπον. Ἐὰν εἶναι ἀναγκαία ἡ πρόοδος νὰ γίνῃ, ἀλλὰ τὴν πρόοδον αὐτὴν ποιὸς θὰ τὴν πληρώσῃ; Θὰ φύγουν 150 ὑπάλληλοι, ἂν περιμένωμεν ἀπὸ τὸ ταμεῖον Προνοίας θὰ ἐξαντληθῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ τὸ ἐνισχύσωμεν

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀφαιροῦμεν κεκτημένα δικαιώματα ὑπαλλήλων.

Ε. Βενιζέλος. Οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶναι ἰσόβιοι, εἶναι μόνιμοι, ἔχουν δικαιώματα ἐφόσον διατηροῦται ἡ θέσις των. Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν θὰ τοὺς ἀφήσωμεν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι πολλοὶ ἔλαβον τὸν λόγον ἐπὶ τῆς συμβάσεως καὶ κατέδειξαν τὰ τρωτὰ αὐτῆς. Δὲν σκέπτομαι νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς συμβάσεως. Κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς συμβάσεως προάγεται ὁ πολιτισμὸς τῆς χώρας, διότι ἡ συγκοινωνία ἀποτελεῖ πολιτισμόν, ὄχι δὲ μόνον ὁ πολιτισμὸς προάγεται

ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία. Ἡ ἑταιρεία εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπιστεύεται ἡ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία εἶναι πράγματι μία ἐκ τῶν καλυτέρων ἑταιρειῶν. Φρονῶ ὅμως ὅτι τὰ ἀγαθὰ τῆς συγκοινωνίας πρέπει νὰ ἀποκτῶμεν μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μικροτέρας θυσίας. Διαφωνῶ διὰ τοῦτο πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως φρονῶν ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως ἐπιβάλλονται θυσίαι πέραν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖαι. Εὑρισκόμεθα εἰς μίαν περίοδον ἐπεκτάσεως δαπανῶν. Τὸ κράτος πρέπει νὰ προαχθῇ, ἀλλ' ἡ προαγωγὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ εὑρεθῶμεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ μὴ δυνάμεθα πραγματικῶς νὰ ἀπολαύσωμεν τὰ ἀγαθά, τὰ ὁποῖα προσπαθοῦμεν νὰ δώσωμεν. Ἐπὶ τούτου ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν θὰ προτείνω τίποτε εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν σύμβασιν, διότι βλέπω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοσοῦτον ἐπείγεται νὰ ἴδῃ τὴν σύμβασιν ταύτην κυρουμένην ὥστε παρέβλεψε νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ ὅλας τὰς διατυπώσεις αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουσι μόνον τυπικὴν ἀλλ' ἔχουσι καὶ οὐσιαστικὴν σημασίαν. Διότι ἡ ἐξέτασις τῆς συμβάσεως καὶ παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Συγκοινωνιακοῦ Συμβουλίου καὶ παρὰ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἐπέτρεπε καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐξετάσωμεν αὐτὴν ὑπὸ τοὺς καλυτέρους ὅρους. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἑρμηνείας αἱ ὁποῖαι ζητοῦνται ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων τῆς συμβάσεως ἤθελον νὰ παρατηρήσω ὅτι προκειμένου περὶ συμβάσεως δὲν ἔχουν αὗται σημασίαν τινά, ἐφόσον δὲν γίνονται δεκταὶ καὶ ὑπὸ τοῦ ἄλλου. Ταῦτα εἶχον νὰ εἴπω. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ ἂς πράξουν ὅ,τι νομίζουν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλω καὶ πάλιν νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι τὸ ἔργον τῆς βελτιώσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας, διότι ἡ ὑπάρχουσα εἶναι ἀνύπαρκτος, ἤρχισε ἀπὸ τοῦ 1914. Τὸ ἐσταμάτησεν ὁ πόλεμος τοῦ 1919 καὶ ξαναρχίσαμεν. Ὅταν ἀπεκατεστάθη ἡ ἡσυχία τὸ 1924, ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς δημοκρ. ἑνώσεως ἠθέλησε νὰ τὸ συνεχίσῃ. Τὸ 1920 τέλος ἔδωσα εἰς τὸν ἑαυτόν μου τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ τελειώσῃ. Παρεκάλεσα τὸν κ. Χρηστομάνον νὰ τὸ βάλῃ μπροστά. Μοῦ εἶπεν ὁ κ. Χρηστομᾶνος : Ἔχομεν καὶ μίαν παλαιὰν σύμβασιν, τί θὰ τὴν κάμωμεν ; Τοῦ ἀπήντησα ὅτι τὴν σύμβασιν αὐτὴν δὲν θέλω νὰ χρησιμοποιήσωμεν οὔτε ὡς βάσιν συνεννοήσεως διότι καὶ περὶ αὐτῆς ἐλέχθησαν πολλά, καὶ ἐλέχθη ἀκόμη ὅτι ἐδόθησαν καὶ δῶρα. Τὰ ἴδια εἶπα καὶ εἰς τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Γερμανίας. Ἀπεφασίσαμεν νὰ θεωρήσωμεν ἄκυρον τὴν σύμβασιν αὐτὴν καὶ ὁ κ. Χρηστομᾶνος προεκήρυξε νέαν δημοπρασίαν. Εἶχεν ἀποχωρήσει ὁ κ. Χρηστομᾶνος ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐξήταζε τὰς προτάσεις τῆς δημοπρασίας ὁ διάδοχός του κ. Γουνατᾶς, ὅτε, ἀποβλέπων εἰς καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων. Ἀπέκλινα πρὸς τὴν γνώμην νὰ δοθῇ ἡ σύμβασις εἰς τὴν Γερμανικὴν ἑταιρείαν, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ παλαιὰ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ἀπέχουν οἱ ὅροι αὐτῆς οὐσιωδῶς ἀπὸ τοὺς καλυτέρους ὅρους οἱ ὁποῖοι ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν διαγωνισμόν. Ἡ Ἑταιρεία αὐτὴ εἶναι, ὡς παρεδέχθησαν πάντες μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας εἰς τὸν κόσμον, ἡ δὲ Γερμανία μεταξὺ ἄλλων πραγμάτων διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει δικαίωμα νὰ ἐνδιαφέρεται καὶ νὰ ὑπερηφανεύεται ἔχει καὶ αὐτὸν τὸν οἶκον διὰ τὸν ὁποῖον εἶχε πάρῃ τὸ ζήτημα ὡς ζήτημα ἠθικόν. Μᾶς εἶπεν ὁ κ. Ἀνθρακόπουλος ὅτι ἐγκαθιστῶμεν διομολογήσεις. Δὲν ὑπάρχει καμμία σχέσις μεταξὺ τῶν διομολογήσεων καὶ τῆς συμβάσεως. Ἐὰν ὑπάρχῃ μία παραχώρησις ἡ ὁποία ἔπληξε βαθύτατα αὐτὴ εἶναι ἡ σύμβασις τῆς Πάουερ εἰς τὴν ὁποίαν τὸ κράτος δὲν ἔχει δικαίωμα οὐδενὸς ἐλέγχου καὶ ἡ ὁποία ἔχει τὸ μειονέκτημα ὅτι σχεδὸν εἶναι συμβαλλομένη καὶ μία μεγάλη δύναμις διότι ἠγγυήθη τὴν συνομολόγησιν τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου. Αἱ ἔκτοτε συναφθεῖσαι συμβάσεις ἡ σύμβασις τοῦ Στρυμῶνος, ὑπογραφεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Χρηστομάνου, καὶ ἡ παροῦσα, καθιστοῦν τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἐκ μέρους τοιούτων ἑταιρειῶν ἐντελῶς ἀκίνδυνον. Ἐπεκρίθη ἡ ἀνάθεσις εἰς τὴν ἑταιρείαν καὶ τῆς ἐκμετκλλεύσεως. Αἱ γνῶμαι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου διαφέρουσιν, ἐγὼ πιστεύω ὅτι ἀκολουθῶ τὴν ὀρθοτέραν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔχομεν ὑπαλλήλους ἠλεκτροτεχνίτας ἀρίστους. Ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς ὀργανώσουν ὅπως οἱ Γερμανοί. Εἴμεθα θαυμάσιοι ἠλεκτροτεχνῖται, θαυμάσιοι μηχανικοί, θαυμάσιοι ἀεροπόροι. Εἴδατε ὅμως τι συνέβη προχθές, 30 ἀεροπλάνα ἐξετέλεσαν καθ' ὅλους τοὺς κανόνας καὶ τηρήσαντα καθ' ὅλην τὴ διάρκειαν τῆς μακρᾶς των πτήσεως τὰς κανονικὰς των καὶ δυσκόλους γραμμὰς καὶ εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ὕψος τῶν 900 μέτρων, καὶ ἔπειτα ἔφθασαν νὰ παραβοῦν τὰ διατεταγμένα καὶ νὰ φθάσῃ εἷς ἐξ αὐτῶν εἰς ὕψος μόλις 50 μέτρων. Εἴμεθα καλοὶ ἀεροπόροι, ἀλλὰ εἴμεθα βλέπετε ρωμηοί.

Ὅταν πρόκειται νὰ δώσωμεν τὰ τηλέφωνα ἡ πρώτη γνώμη τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἦτο νὰ περιορίσωμεν τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Δὲν ἐσκέπτετο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπεκταθῇ ἡ συγκοινωνία καὶ εἰς τὰ προάστεια, ἐγὼ ἠξίωσα νὰ ληφθῇ φροντὶς δι' ὅλα τὰ ἀστικὰ κέντρα. Βεβαίως ἦτο πολὺ εὐκολώτερον νὰ ἐπιδειχθῶμεν περιοριζόμενοι εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ ἐνόμισα ὅτι δὲν μοῦ ἐπετρέπετο νὰ μὴ δώσω τὴν γενικωτέραν αὐτὴν πρόοδον εἰς ὅλην τὴν χώραν.

Δὲν εἰσέρχομαι, κύριοι, εἰς τὰς τεχνικὰς λεπτομερείας τῆς συμβάσεως. Ὁ συνάδελφός μου Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἀπέδειξε θαυμασίως ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις οὐδεμιᾶς ἄλλης ὑστερεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἂν οἱ ὅροι αὐτῆς ἦσαν ὀλιγώτερον καλοί, θὰ σᾶς συνίστων πάλιν νὰ δώσωμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς τὴν Σίμενς-Χάλσκε.

Εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰς συμβάσεις αἱ ἀντιγνωμίαι εἶναι φυσικαί, κύριοι, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, ὄπισθεν ὅμως τῶν ἀντιγνωμιῶν αὐτῶν ὑπάρχουν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων Ἑταιρειῶν, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦν προπαγάνδαν καταθλιπτικήν, ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπηρεασθοῦν τινές, ἔστω καὶ ἀθελήτως. Ἐπὶ πλέον οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τ.Τ.Τ. ἐξεδήλωσαν ἀντίθεσιν εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὴν Ἑταιρείαν αὐτήν, ἀντίδρασιν ἡ ὁποία ἦτο φυσικὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς σκέψεις πολλῶν ἐξ ἡμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν τῆς Θράκης, νομίζω ὅτι αἱ ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ἔδωσα διεσκέδασαν τὰς ἀνησυχίας. Ἡ Ἑταιρεία θὰ ἀναλάβῃ βεβαίως τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς συγκοινωνίας εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα, ὅπως εἰς τὴν Κομοτινήν, τὴν Ἀλεξανδρούπολιν κλπ., ἀλλὰ δὲν θὰ ὀξύνῃ τὰς ὑφισταμένας τυχὸν συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν χωρίων. Πρὸς ἄρσιν ὅμως πάσης ἀμφισβητήσεως παρακαλῶ τὸν συνάδελφόν μου κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἀνταλλάξῃ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρείας σχετικὰς ἐπιστολὰς διὰ τῶν ὁποίων νὰ καθορίζεται τὸ ζήτημα αὐτό.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ ὅρος τῆς συμβάσεως, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει ὅτι ἡ ἑρμηνεία τῶν διατάξεων αὐτῆς θὰ γίνεται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ζημιοῦται ἡ Ἑταιρεία, πειθέχεται εἰς ὅλας τὰς συμβάσεις, καὶ νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ δημιουργῇ ἀνησυχίας.

Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις ἀποτελεῖ ἓν βῆμα πολιτισμοῦ καὶ ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Τοῦτο εἶναι βεβαίως ἀναμφισβήτητον. Ἤθελα ὅμως νὰ προσθέσω ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη θὰ προαγάγῃ καὶ τὴν διοίκησιν διότι θὰ εἶναι εὐχερεστέρα ἡ ἐπικοινωνία τοῦ κέντρου μὲ τὰς διαφόρους ἀρχὰς καὶ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους.

Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ νεωστὶ ἐκλεγεὶς βουλευτὴς Οἰτύλου δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα, ὅτι δηλαδὴ ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὴν ψυχικήν μας ἠρεμίαν.

Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἀνομολογῶν τὰ ἀγαθὰ τῆς συμβάσεως αὐτῆς, διετύπωσε τὴν σύστασιν ὅπως μὴ ἐπιβαρυνθῶμεν δι' ὑπερβολικῶν θυσιῶν. Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι αἱ θυσίαι αὗται εἶναι ἐλάχισται ἀπέναντι τοῦ μεγάλου καλοῦ τὸ ὁποῖον θὰ προσποριστῶμεν.

Όσον άφορᾷ τὴν πιρατήρησιν ὅτι δὲν συνεβουλεύθημεν τὸ Ἀνώτατον Συγκοινωνιακὸν Συμβούλιον.....

Χ. Δαδᾶς. Ἐφέραμεν πρὸ ὀλίγου τὸν νόμον κ. Πρόεδρε καὶ ἐκ τῆς μελέτης αὐτοῦ προκύπτει σαφῶς ὅτι δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν ὁ Ὑπουργὸς νὰ ζητῇ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ. Μόνον ὁσάκις κρίνει ἀναγκαῖον δύναται νὰ ζητῇ τὴν γνώμην του.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τόσον τὸ καλλίτερον. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως νὰ ἦτο νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἦτο συνταγματικὸν τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον θὰ ἐδέσμευε τὸν Ὑπουργὸν νὰ μὴ δύνηται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Βουλὴν ἕνα νομοσχέδιον χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Α' καὶ τοῦ Β'.

Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ ψηφίσῃ τὴν σύμβασιν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι δι' αὐτῆς κάμομεν ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρότερα βήματα προόδου. Μετ' ὀλίγους μῆνας θὰ ἔχουν ἐγκατασταθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας 3.000 αὐτόματα τηλέφωνα. Καὶ ὅταν τοῦ χρόνου θὰ ξανασυναντηθῶμεν θὰ ὁμολογήσετε πόσων δίκαιων εἶχον ἐπιμένων νὰ ψηφισθῇ ἡ σύμβασις αὐτή. Χωρὶς θυσίας καμμία πρόοδος δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ. Αἱ θυσίαι τὰς ὁποίας κάμνομεν εἶναι μικραί. Πάντως εἶναι ἄξιοι τῆς προόδου τὴν ὁποίαν θὰ κάμωμεν (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Ν.Ξηρὸς** ἐρωτᾷ ποῖον μέτρον θὰ ληφθῇ προκειμένου περὶ τῶν παλαιῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ἑταιρείας.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀποδεχθῇ καμμίαν τροποποίησιν, ὑπόσχεται ὅμως νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα καὶ νὰ εἰσηγηθῇ σχετικῶς εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἐξηγεῖ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ νεωτέρα τροποποίησις πλὴν ἐκείνων τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ἐν τῇ ἀγορεύσει του καὶ τὰς ὁποίας ἀναγινώσκει.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. Ξηροῦ περὶ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 11 ὅρου τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὰς παλαιὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ἑταιρείας.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) προβαίνει εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι ἂν ἡ Ἑταιρεία ἀπαλλάσσεται τῶν ὑποχρεώσεών της δὲν ἔχει ἄλλα δικαιώματα πλέον ἐκείνων τὰ ὁποῖα πηγάζουν ἐκ τῆς συμβάσεως.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι καλλίτερον νὰ βάλωμεν «κηρύσσεται ἔκπτωτος» καὶ ἔτσι νὰ τελειώσῃ τὸ ζήτημα; Τί λέτε κ. Τσαλδάρη;

Π. Τσαλδάρης Δὲν εἶναι καὶ διάδοχος εἰς τὴν σύμβασιν ἐκείνην;

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μάλιστα. Παρίστατο ὡς ἐκδοχεὺς τῶν δικαιωμάτων τῆς παλαιᾶς.

Π. Τσαλδάρης. Τότε νομίζω ὅτι ἀρκεῖ.

Μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν μεταξὺ τῶν κ. κ. **Ἐ. Βενιζέλου** (Πρωθυπουργοῦ) **Π. Τσαλδάρη** καὶ **Κ. Ζαβιτζιάνου** ἀποφασίζεται ὅπως ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 διατυπωθῇ συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. **Κ. Βουδούρη** περὶ τῆς ἐπιβλητέας εἰς τὴν Ἑταιρείαν ποινῆς ἐν περιπτώσει διακοπῆς ἐξ ὑπαιτιότητός της τῆς συγκοινωνίας εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τοῦ μηνός, περιπτώσεως δι' ἣν δὲν προβλέπει ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 11, ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι ὑπάρχουν συναφεῖς διατάξεις παρέχουσαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας δικαίωμα ἐπιβολῆς προστίμου.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας) ἀναγινώσκει τὰς ἐπενεκτέας ἐν τῇ συμβάσει τροποποιήσεις, ἡ δὲ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως αὐτάς, διατυπουμένας ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ τοῦ κυρωτικοῦ τῆς συμβάσεως σχεδίου νόμου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιψήφισις κατὰ σύνολον ἀναβάλλεται.

Συζητουμένου εἶτα εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. «περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τῆς ἐν κεφαλαίῳ 17 ἄρθρου 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας τῆς χρήσεως 1929—30 ἀναγραφείσης πιστώσεως διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων εἰς μέγαρον Βουλῆς καὶ Γερουσίας», ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἀφορῶντος τὴν κύρωσιν τοῦ Διατάγματος δι' οὗ μετατρέπονται τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα ἔλαβε τὸν λόγον παρεμπιπτόντως καὶ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ μετατροπὴ αὐτὴ δὲν κρίνεται ὠφέλιμος οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως δαπανῶν, οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως μετατροπῆς τούτων εἰς Βουλὴν καὶ Γερουσίαν. Ἔχει ὑπ' ὄψει του τὰ ὅσα περὶ τούτου ἐγράψησαν παρὰ δύο ἐκ τῶν καλλιτέρων ἀρχιτεκτόνων. Θὰ συνίστα ὅπως προηγουμένως ἡ Κυβέρνησις ρυθμίσῃ γενικώτερον τὰ τῶν δημοσίων κτιρίων χρησιμοποιουσῶν καὶ τὸν χῶρον τῆς Βουλῆς. Οἱ ἀρχιτέκτονες ἐγνωμάτευσαν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἐδῶ ποῦ εἶναι ἡ Βουλή, νὰ γίνῃ καὶ ἡ Γερουσία καὶ νὰ ἀφεθῶσι τὰ Ἀνάκτορα καὶ νὰ χρησιμοποιηθῶσι δι' ἄλλους σκοπούς. Ἤδη διὰ τὴν μετατροπὴν προβλέπεται δαπάνη 80.000.000. Ἐπὶ πλέον θὰ ἔχωμεν καὶ τὰς δαπάνας τῆς μεταβολῆς τοῦ κτιρίου τῆς Βουλῆς. Μόνον ἂν ἐγένετο συνολικὴ διευθέτησις τῶν Δημοσίων κτιρίων τότε θὰ ἐβλέπομεν ποῖος θὰ ἦτο ὁ καλύτερος τρόπος. Ὡς πρὸς τὴν δαπάνην νομίζω ὅτι παρεῖλκεν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἀποδείξω ὅτι πρόκειται περὶ οἰκονομίας.

Π. Τσαλδάρης Ἐγὼ ἔχω ὑπ' ὄψει μου 80.000.000 δαπάνην, διότι 40 λέγει τὸ Διάταγμα μὲ προσαύξησιν 15 ο|ο

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπ.) 46.000.000.

Π. Τσαλδάρης. Ἔχω ὅμως πληροφορίας ὅτι θὰ φθάσουν τὰ 80. Πάντως δὲν ὑπῆρχε λόγος αὐτῆς τῆς δαπάνης. Ἀπόψε ἐψηφίσαμεν μίαν σύμβασιν ἀφήσαντες τὴν ἐγκατάστασιν ἀρκετὰ στοιχίσασαν. Ἐκτὸς τούτου νέα βάρη δὲν δέχεται ὁ λαός, ὅστις φορολογεῖται βαρύτατα. Ἐπὶ πλέον εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι δὲν πρέπει τὰ παλαιὰ Ἀνάκτορα νὰ διαχθῶσι. Εἶναι ἓν μνημεῖον μὲ παράδοσιν καὶ ἱστορίαν. Πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ γ.νουν τὰ Ἀνάκτορα Ὑπουργείων τῶν Στρατιωτικῶν καὶ κατεστράφη ἡ αἴθουσα τῶν τροπαίων καὶ τοῦ θρόνου καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῇ ἡ καταστροφή.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπ.). Καὶ δὲν ἔμεινε τίποτε. Ἂν δὲν εἶχον χαλάσει αὐτὰ ποῦ εἴπατε πιστεύσατε ὅτι δὲν θὰ ἐδεχόμην νὰ τὰ θίξω. Ὁ κ. Χρηστομάνος ἂς εἰπῇ τι τοῦ εἶπα.

Π. Τσαλδάρης. Πάντως δὲν γνωρίζω ποῦ εἶχε φθάσει τὸ νέον σχέδιον, ἀλλ' ἐφόσον εἶναι καιρὸς πρέπει νὰ ἀφεθῇ τὸ κτίριον ἀνέπαφον καὶ οὕτω θὰ διεσώζετο ἡ ἱστορική του ἀνάμνησις καὶ αἱ δαπάναι θὰ ἀπεφεύγοντο.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπ.) Ἐγένετο διαγωνισμὸς καὶ δὲν προσῆλθε κανείς.

Π. Τσαλδάρης.. Διότι δὲν ἐθεωρεῖτο ἐνδεδειγμένη ἡ μετατροπή.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουρ.). Ἔχομεν ἓν σχέδιον παρ' ἀρίστου ἀρχιτέκτονος.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ἤκουσα συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ δύο ἀρχιτεκτόνων.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουρ.). Ἤτις καταλήγει εἰς βάρος των.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπεκράτησεν ὁ ἰσχυρότερος. Πάντως εἶχα ὑποχρέωσιν νὰ κάμω αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις καὶ θὰ συνίστων ἂν εἶναι καιρός, ἀντὶ νὰ προβαίνῃ ἡ Κυβέρνησις μὲ ἕνα σχέδιον, νὰ καλέσῃ ὅλους τοὺς ἁρμοδίους καὶ νὰ καταστρώσουν ἓν συνολικὸν σχέδιον δι' ὅλα τὰ κτίρια.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ἐγὼ καταλήγω εἰς συμπεράσματα ὅμοια πρὸς τὸν προλαλήσαντα, ἀλλὰ μὲ ἐντελῶς ἀντιθέτους σκέψεις. Ἡ παράδοσις τοῦ κτιρίου θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ. Ὡς πρὸς τὰς δαπάνας, ἀναγνωρίζω καὶ

ἐγὼ ὅτι ἡ δαπάνη μεγάλων ποσῶν εἶναι δύσκολος, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι προκειμένου περὶ τῆς στέγης τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρέπει νὰ εἴμεθα φειδωλοί. Ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ συνεργὸς τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων διὰ Βουλὴν καὶ Γερουσίαν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μᾶς πείσουν ὅτι ἀνέτως ἐκεῖ θὰ στεγάζωνται τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, δηλ. νὰ ὑπάρχουν ὅλαι αἱ αἴθουσαι καὶ διὰ τὰς Ἐπιτροπὰς καὶ διὰ τὰ κόμματα καὶ δι' ὅλας τὰς ἀνάγκας. Ἡ σημερινὴ Βουλὴ δὲν παρέχει ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ γίνῃ ἄνετος ἐργασία. Δι' αὐτὸ τὸ νέον Βουλευτήριον πρέπει νὰ ἱκανοποιήσῃ πάσας τὰς ἀνάγκας. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν οἰκονομιῶν θὰ ἔπρεπε νὰ προτιμηθῇ τὸ κτίριον τῶν Ἀνακτόρων, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ εἰς περίοπτον θέσιν. Ἀλλὰ ἡ ἐξέτασις ποὺ ἔγινεν ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς ἀπέδειξεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο περιωρισμένη ἡ δαπάνη διότι πάντοτε ὑπερβαίνονται οἱ ὑπολογισμοί. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἐξεταστέον ποῖος λόγος ἐπιβάλλει τὴν ἐγκατάστασίν μας ἐκεῖ, ἢ τὴν ἀνοικοδόμησιν ἄλλου κτιρίου. Ἄλλοτε ἐπὶ Κυβερνήσεως Φιλελευθέρων ἐσχηματίσθη μία ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ὑπόδειξιν τῶν διαφόρων κέντρων τῆς πόλεως καὶ κατέληξε νὰ προτείνῃ τὴν δημιουργίαν διοικητικοῦ κέντρου παρὰ τοὺς στρατῶνας τοῦ Πυροβολικοῦ. Καὶ τὸ καταστρωθὲν σχέδιον ἦτο ὁμολογουμένως ἱκανοποιητικόν. Ἐὰν λοιπὸν τὰ Ἀνάκτορα δὲν ἱκανοποιοῦν τὰς ἀπαιτήσεις, ἂς ἀνέφερα, δηλ. τῆς ἀνέτου ἐγκαταστάσεως καὶ συγχρόνως τῆς οἰκονομίας, νομίζω ὅτι θὰ ἦτο ἐπιβεβλημένον ὅπως οἰκοδομηθῇ τὸ Διοικητικὸν κέντρον. Δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ματαίωσιν τοῦ μελετωμένου διοικητικοῦ κέντρου.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι. Κατόπιν τῆς συζητήσεως ποὺ ἐκάμομεν ἐπείσθην.

Α. Παπαναστασίου. Εἶναι εὐχάριστον αὐτό, διότι θὰ ἦτο ἔγκλημα ἡ ματαίωσις τῆς ἱδρύσεως διοικητικοῦ κέντρου, ὅπερ θὰ ἀσκήσῃ καὶ ἐπιβολὴν καὶ ἐπίδρασιν καλυτέρας διοικήσεως καὶ ἀποδόσεως τῶν ὑπαλλήλων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μία φορὰ ποὺ θὰ γίνῃ νέον Βουλευτήριον, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ τὸ κάμωμεν ἀξιοπρεπὲς καὶ ἄνετον. Τὰ σχέδια τῆς μετατροπῆς τὰ εἶδον μαζὶ μὲ τὸν κ. Ἐμπράρ. Νομίζω ὅτι ὅπως διαρρυθμίζονται τὰ ἀνάκτορα δὲν παρέχουν τὴν ἄνεσιν ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Πολὺ περισσότερον δὲν ὑπάρχει χῶρος διὰ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας. Γεγονὸς εἶναι ὅτι ἱκανοποιεῖ τὸ κτίριον τῶν Ἀνακτόρων τὰς ἀνάγκας ποῦ ἔχομεν διὰ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποφύγωμεν νὰ ἐγκατασταθῶμεν ἐκεῖ καὶ τὸ κτίριον πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ δι' ἐθνογραφικὸν Μουσεῖον, ὅπερ δὲν θὰ περιλαμβάνει τὰ κειμήλια ἑνὸς ἀγῶνος, ἀλλὰ θὰ ἀναπαριστᾷ τὸν βίον τοῦ Ἔθνους ἐπὶ αἰῶνας. Τοιοῦτον δὲ Μουσεῖον ἡμεῖς δὲν ἔχομεν. Τὰ παραδείγματα ποὺ ἔχομεν ἀπὸ τὰ ἄλλα Κράτη χρησιμοποιήσεως παλαιῶν κτιρίων διὰ Βουλὰς ἀπέδειξαν μεινοκτήματα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει συνιστῶ εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὰς ἐπικρίσεις περὶ δαπανῶν.

Α. Χρηστομάνος. Ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὸ ζήτημα τῶν οἰκονομιῶν. Τὸ κτίριον τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων ὅταν τὸ εἴδομεν μὲ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν εἶχε πάθει μεγάλην καταστροφὴν καὶ πρῶτος ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι πρέπει ἡ Δημοκρατία νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἀνέχεται αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Ἐγὼ παρεκάλεσα τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ μὴ μεταβάλῃ τὰ Ἀνάκτορα εἰς Βουλὴν καὶ Γερουσίαν. Ἂς μείνωμεν ἀκόμη ἐδῶ ὀλίγα χρόνια. Τὰ Ἀνάκτορα δύνανται νὰ γίνουν Μουσεῖον καὶ διότι τὰ παράθυρα εἶναι μεγάλα ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἑλληνικὸν φῶς. Καὶ τὸ Ἐθνογραφικὸν Μουσεῖον καὶ τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον θὰ ἐξυπηρετοῦντο πλήρως καὶ θὰ ἐπλουτίζοντο μὲ πολλὰς συλλογάς. Οἱ περισσεύοντες χῶροι ἐπὶ τοῦ ἄνω πατώματος θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ ὡς Πινακοθήκη, ὡς ἐγνωμοδότησε καὶ καλλιτεχνικὴ Ἐπιτροπή. Ἔτσι μὲ 30.000.000 ἐν συνόλῳ θὰ εἴχομεν ἓν κτίριον δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, δι οὓς θὰ ἐξοδεύωμεν περὶ τὰ 150.000.000. Ἡ Βουλὴ θὰ ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐδῶ ἀκόμη, διότι τὸ κτίριον εἶναι καλόν, χρῄζον μόνον κάποιου συγχρονισμοῦ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ ἀνάγκη, λέγει, μεγάρου εἰς ὃ νὰ στεγασθοῦν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἶναι μία ἀνάγκη ἣν δὲν δυνάμεθα ἐπὶ πολὺ νὰ ὑπερβῶμεν, ὄχι μόνον διότι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀνεπαρκὴς ἀλλὰ καὶ διότι ἡ Γερουσία, ὡς γνωρίζετε, εἶναι προσωρινῶς ἐστεγασμένη εἰς ἓν θέατρον. Τὴν ἰδέαν χρησιμοποιήσεως τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ὡς μεγάρου Νομοθετικῶν Σωμάτων μᾶς τὴν εἶχε ρίψει ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως. Ἐγὼ ἀρχικῶς ἀντετάχθην εἰπὼν ὅτι δὲν βλέπω τὸν λόγον χρησιμοποιήσεως ἑνὸς παλαιοῦ κτιρίου διὰ μέγαρον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ προέτεινα νὰ γίνῃ καινούργιο κτίριον. Τότε ἐπροτάθη νὰ γίνουν τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα Μουσεῖον. Ἀλλὰ βραδύτερον ἦλθα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν κ. Κουρεμένον, ὁ ὁποῖος μοῦ ἔφερεν προσχέδιον καὶ τότε παρετήρησα ὅτι δύναται νὰ γίνῃ ἐγκατάστασις Νομοθετικῶν Σωμάτων χωρὶς νὰ θιχθῇ τὸ ὑπάρχον κτίριον διότι τὸ ἄλλο εἶχε καταστραφῇ. Μέσα λοιπὸν εἰς τὴν αὐλὴν πρόκειται νὰ οἰκοδομήσωμεν ὅτι μᾶς χρειάζεται καὶ ἔτσι μοῦ ἔφυγεν ἡ ἀρχικὴ ἰδέα. Ἐπροκηρύξαμεν τότε διαγωνισμὸν πρὸς ὑποβολὴν μελέτης καὶ σχεδίου ἀλλὰ δὲν παρουσιάσθη κανείς, οὔτε ὁ κ. Κουρεμένος.

Α. Χρηστομάνος. Ἴσως πταίω ἐγὼ διότι ἐδώκαμε μικρὰν προθεσμίαν.

Α. Βερδέλης. Καὶ διότι δὲν θέλουν οἱ ἀρχιτέκτονες νὰ κρίνωνται ἀπὸ κατωτέρους των.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πάντως οἱ κ. κ. Κουρεμένος καὶ Κριεζῆς εἶχον ἓν σχέδιον. Ἀλλὰ ὅτι συνετέλεσεν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ἦτο καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς προμελέτης ὁρίζεται ἡ δαπάνη εἰς 45 ἑκατομμύρια δι' ἀπρόβλεπτον δαπάνην. Τώρα ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος μοῦ εἶπε: «στραγάλια εἶναι αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια καὶ τὰ πετᾶτε ἔτσι;» Ἡ μελέτη ὅμως ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα δύνανται νὰ στεγασθοῦν καὶ Βουλὴ καὶ Γερουσία καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο χρησιμοποιοῦμεν κτιριον στοιχίζον 27 ἑκατομμύρια διὰ δὲ τὴν Γερουσίαν πληρώνομεν 1.300.000 τὸν χρόνον καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀντιτυχεῖ πρὸς 18 ἑκατομμύρια, προσθέσατε καὶ 27 ποῦ ἀπασχολεῖ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ φθάνομεν εἰς τὰ 45 ἑκατομμύρια, ἐνῷ ἄλλα τόσα θὰ μᾶς στοιχίσῃ ἡ μετατροπή. Μένει λοιπόν, ἐπὶ πλέον ποσὸν 10—15 ἑκατομμυρίων ἀντὶ τοῦ ὁποίου μᾶς μένει τὸ σημερινὸν κτίριον τῆς Βουλῆς ὅπερ εἶχα γνώμην νὰ γκρεμισθῇ καὶ νὰ γίνῃ κῆπος, διότι ἐσκεπτόμεθα νὰ γκρεμίσωμεν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ νὰ κτίσωμεν τὸν κῆπον τοῦ Κλαθμῶνος μὲ τὸ Ὑπουργεῖον. Ἀλλὰ κατόπιν συνομιλίας μας μὲ τὸν κ. Παπαναστασίου ἀπεκρούσθη ἡ ἰδέα αὕτη καὶ θὰ γίνῃ τὸ διοικητικὸν κέντρον ἐκεῖ ὅπου προεβλέφθη. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σημερινὸν κτίριον τῆς Βουλῆς μία ξένη κυρία παρακολουθοῦσα προχθὲς τὰς Συνεδριάσεις μοῦ εἶπεν ὅτι δύναται τοῦτο νὰ γίνῃ ἓν καλὸν Ὠδεῖον. Ἐὰν λοιπὸν κατορθώσωμεν νὰ λύσωμεν καὶ τὸ ζήτημα τῆς μουσικῆς μας Ἀκαδημίας τότε θὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι ὅλα Βουλή, Γερουσία καὶ Συμβούλιον Ἐπικρατείας θὰ στεγασθοῦν ἀδαπάνως. Ὁ κ. Τσαλδάρης μᾶς ἐπέκρινε διότι δὲν κάμνομεν γενικὴν μελέτην καὶ διευθέτησιν. Ἀλλὰ χρειάζονται τόσα πολλὰ χρήματα δεδομένου ὅτι ἔχομεν καὶ τὸ Δικαστικὸν Μέγαρον ὥστε δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰ κάμωμεν ὅλα μαζί.

Π. Τσαλδάρης. Εἶπα νὰ καταστρωθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἓν ὁριστικὸν σχέδιον.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πάντως ἐγὼ ἴσως βιάζομαι. Ἀντετάχθη, συνεχίζει, κατὰ τῆς μετατροπῆς τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως των χάριν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς παραδόσεως. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κ. Με-

ταξᾶν εἶπα ὅτι ἐὰν διετηρεῖτο τὸ ἐσωτερικὸν κτίριον (αἴθουσα τροπαίων, θρόνου, κλπ.) δὲν θὰ ἔβαζα ποτὲ χεῖρα ἱερόσυλον ἐπ' αὐτοῦ, τὰ ὕδρα ὅμως χαλασμένα ὅλα καὶ ἡ ἐντύπωσίς μου ἦτο τραγική. Ἕνα πρᾶγμα ὑπάρχει ἐκεῖ ἄξιον προσοχῆς. Ὑπάρχουν 4 αἴθουσα εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ὅλα τὰ ἐνθύμια τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὴν μετατροπὴν ἔγινε καὶ τὸ σχέδιον νὰ κτισθῇ ἕν κτίριον ὅμοιον πρὸς τὰ 4 αἰθούσας, ἰσόγειον, τὸ ὁποῖον θὰ λέγεται Μουσεῖον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'. Πέραν αὐτῆς τῆς μερίμνης δὲν ἠμποροῦσα νὰ κάμω ἄλλο τι, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφίσω ὅλον τὸ κτίριον ἀχρησιμοποίητον. Ἐκτὸς τούτου τὸ κτίριον αὐτὸ ἔπαυσε πολὺ πρὸ τῆς καταλύσεως τῆς Δυναστείας νὰ εἶναι ἀνάκτορον. Ἦτο πανδοχεῖον καὶ δὲν πιστεύω νὰ νομίζετε ὅτι μὲν τὴν χρησιμοποίησιν ἤν θὰ κάμωμεν αὐτοῦ δείχνομεν ἀνευλάβειαν εἰς τὸ παρελθόν. Σημειωτέον ὅτι ὅπως θὰ γίνῃ ἡ μετατροπὴ διατηρεῖται ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ καὶ φυσιογνωμία τῶν ἀνακτόρων, ἐνῷ ἂν γίνῃ Μουσεῖον θὰ μεταβληθῇ καὶ αὐτὴ διότι θὰ ἐλαττωθοῦν τὰ παράθυρα. Καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος διατηροῦμεν κάποιαν εὐλάβειαν διὰ τὸ παρελθόν. Ἔγινε σύστασις νὰ γίνουν Μουσεῖα, ἀλλὰ εἶδα ὅτι ἀντεδείκνυται τοῦτο διότι τὸ κτίριον ἔχει 28 μέτρα εἰς κἄθε πάτωμα καὶ δεύτερον διότι ὁ φωτισμός του εἶναι ἀνεπαρκής. Βέβαια ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, τὸν συγχαίρω, διὰ τὸ θάρρος του, εἶπε νὰ μὴ ἀποβλέψωμεν εἰς δαπάνην προκειμένου νὰ κάμωμεν ἕν νέον κτίριον διὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ἀλλὰ τί θὰ τὸ ἐκάναμε τὸ παλάτι.

Α. Παπαναστασίου. Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι μεγάλον δι' αὐτὸν τὸν σκοπόν. Πάντως ἐγὼ ἰσχυρίζομαι ὅτι ἀπὸ τὴν μετατροπὴν θὰ προέλθῃ μία ἐγκατάστασις ἀρίστη καὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Μᾶς εἶπαν τι σχέσιν ἔχει ἕνα παλάτι μὲ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν; Ἀλλὰ κάμνομεν ἐδῶ ὅτι ἔκαμαν καὶ ἀλλοῦ. Εἰς τὸ Παρίσι ἡ Βουλὴ εἶναι εἰς τὸ Παλὲ Μπουρμπὸν ἡ δὲ Γερουσία εἰς τὸ Παλὲ Λουξεμπούργκ. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως λέγει ὅτι καὶ ἐκεῖ παραπονοῦνται ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθησαν ὅμως νὰ τὸ ἀλλάξουν. Τέλος ὅ,τι ἔκαμαν εἰς τὴν Γαλλίαν θὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ θὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ τὰ λέμε παλαιὰ ἀνάκτορα. Ἐπειδή, συνεχίζει, ἐλέχθη ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάλογος χῶρος σᾶς ἀναγινώσκω πίνακα τῶν διαθεσίμων χώρων (ἀναγινώσκει) ἐν σχέσει πρὸς τοὺς χώρους ποὺ διαθέτουν ἄλλαι Βουλαὶ καὶ ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Βουλευτῶν. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν Βουλὴν ὁ προθάλαμος ἔχει ἔκτασιν 1061 τετραγωνικῶν μέτρων, διὰ 250 βουλευτάς.

Ὡς πρὸς τὴν σχέσιν μεταξὺ ἐπιφανείας προθαλάμων καὶ ἐπιφανείας αἰθούσης συνεδριάσεων ἡ ἑλληνικὴ Βουλὴ θὰ ἔχῃ διαδρόμους ἐπιφανείας 2074 τετραγωνικῶν μέτρων.

Ἀναφέρεται μετὰ ταῦτα εἰς ἑτέρους πίνακας περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἐπιφανείας τῶν προθαλάμων ἐν σχέσει μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν, τῆς ἐπιφανείας τῶν γραφείων, τῶν κυρίως προθαλάμων, τῶν περὶ τὴν αἴθουσαν ἑτέρων δύο, τοῦ ἀναψυκτηρίου τῆς αἰθούσης τῶν βουλευτῶν, τῆς συμπλιτεύσεως καὶ τῶν ἄλλων κομμάτων, τοῦ προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων κλπ. καὶ ἐν συμπεράσματι παρέχει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ἐγκατάστασις τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα θὰ εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄνετος. Ἐπὶ τούτοις ἐξῆγεῖ ὅτι ἡ νῦν βιβλιοθήκη τῆς βουλῆς θὰ παραμείνῃ ὅπου σήμερον εἶναι, ἀποτελοῦσα βιβλιοθήκην τοῦ κοινοῦ, ἱδρυομένης διὰ τὰ δύο νομοθετικὰ Σώματα κοινῆς βιβλιοθήκης περιεχούσης τὰ χρήσιμα εἰς τὰ Σώματα ταῦτα βιβλία.

Καταλήγων ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐπιτετραμμένον πρὸς ἐπίτευξιν μεγαλυτέρας εὐμαρείας νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὸν γ' ὄροφον τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ἐγκατάστασις θὰ ἀπαλλάξῃ τὸν προϋπολογισμὸν ἐκ μιᾶς δαπάνης 27 περίπου ἑκατομμυρίων. Ἐὰν ἀργότερον, ἐπιλέγει, τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας ἐπιτρέψουν μεγαλυτέραν ἀνάπτυξιν θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ μεταφορὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς ἕτερον οἴκημα ἵνα διατεθῇ καὶ ὁ χῶρος τοῦ τρίτου πατώματος πρὸς ἔτι μεγαλυτέραν ἐπέκτασιν τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα ὅμως καὶ μὲ τὴν σημερινὴν διαρρύθμισιν θὰ εἶναι λαμπρότατα ἐγκατεστημένα.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης.*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καταθέτει τροπολογίας αἵτινες ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκταί. Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ τὸ σχέδιον νόμου καὶ γίνεται δεκτὸν εἰς ἓφ' ἅπαξ συζήτησιν, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Μετὰ συνεννόησιν τοῦ κ. ***Ε. Βενιζέλου*** (Πρωθυπουργοῦ) καὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀποφασίζεται ὅπως ἡ αὐριανὴ συνεδρίασις ἀφιερωθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον καὶ συζήτησιν ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν, Προνοίας, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Ὑγιεινῆς κλπ.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Εἶτα ὁ κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** (Πρόεδρος) λέγει τὰ ἑξῆς:

«Κύριοι βουλευταί, ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀποκαταστάσεως ἐξεδηλώθησαν αἱ συμπάθειαι ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἀρχηγοὶ κρατῶν ηὐχήθησαν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, Πρωθυπουργοὶ πρὸς τὸν ἡμέτερον Πρωθυπουργόν, καὶ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀπήντησαν δὲ οἱ πρὸς οὓς ἀπηυθύνοντο, ἐκφράζοντες τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς συμπαθείας τούτων. Μεταξὺ τούτων ὅμως καὶ ἓν Κοινοβούλιον φίλης καὶ γειτονος μεγάλης Δυνάμεως—τὸ Ἰταλικὸν—ἐξεδήλωσε χθὲς ἐν πληρωρικῇ συνεδριάσει τὴν ζωηρὰν αὐτοῦ συμπάθειαν Τοῦτο δὲ ἐγνώσθη εἰς ἐμὲ ἐπισήμως.

Νομίζω ὅτι διερμηνεύω ὄχι μόνον τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ πιστεύω ὅτι ἀνταποκρίνομαι πρὸς τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἂν ζητήσω νὰ ἐξουσιοδοτηθῶ διὰ ν' ἀπευθύνω πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν ὡς ἐκπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ πιστεύω ὅτι ἀνταποκρίνομαι πρὸς τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἂν ἀναμενηθῶ μετὰ ζωηρᾶς συγκινήσεως ὅλων τῶν Κρατῶν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ Θυσιῶν ἐπεφράγισαν τοὺς μεγάλους ἀγῶνας τῶν προγόνων ἡμῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθέρας ἡμῶν Πατρίδος.

Α. Παπαναστασίου. Εἴμεθα ἀπολύτως σύμφωνοι νὰ ἀποσταλῇ εὐχαριστήριον τηλεγράφημα εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ διαβεβαιώσητε κ. Πρόεδρε, τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Ἰταλικοῦ λαοῦ, ὅτι μὲ βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην ἡ Ἑλλὰς ἤκουσε τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σανταρόζα καὶ τῶν ἄλλων φιλελλήνων οἱ ὁποῖοι ἐβοήθησαν τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας συμμετέχοντας εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶναι φυσικὸς ὁ ἐνθουσιασμὸς μεθ' οὗ ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη τὴν συμμετοχὴν τῶν Μεγάλων τῆς Ἑλλάδος φίλων κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῇ 100ῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀποκαταστάσεως. Ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ ταύτῃ ἡ εὐγνωμοσύνη ὅλων ἡμῶν εἶναι ἐπιβεβλημένη.

Π. Τσαλδάρης. Συμφωνοῦμεν καὶ ἡμεῖς ὅπως ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἰταλικοῦ Κοινοβουλίου τὴν ἔκφρασιν τῆς βαθυτάτης ἡμῶν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῶν αἰσθημάτων τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 100ετηρίδος τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας. Θὰ ἐπεθυμοῦμεν δὲ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὅπως διαδηλωθοῦν ἅπαξ ἔτι τὰ αἰσθήματα τῆς ἀναλλοιώτου εὐγνωμοσύνης καὶ συμπαθείας διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἑλληνικὸς λαὸς περιβάλλει τὴν φίλην καὶ γείτονα χώραν.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων ὁλικῆς ἀνικανότητος Ἀττικῆς ζητεῖ τὴν ἀνέγερσιν σανατορίου ἐν Πάρνηθι καὶ νοσοκομείου ἐν Ἀδῆσι ἐκ τῶν πόρων τοῦ ταμείου θυμάτων πολέμου.

Ἡ ἐργατοϋπαλληλικὴ τάξις Ἀθηνῶν ζητεῖ τὴν ἄμεσον ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τὴν παράτασιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ε. Κουλουμβάκης Ε. Πριμίδης*** καὶ ***Ν. Τζερμιᾶς*** καταθέτουσιν ἀναφορὰν διαφόρων ἐπαγγελματιῶν ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπιτρόπων περὶ β' ἀναγκαστικοῦ δανείου δι' ὁμολογιῶν.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐνταῦθα φυλακῶν παρακαλοῦν ὅπως χορηγηθοῦν καὶ εἰς τούτους τὰ 3/16 τοῦ μισθοῦ των.

Οἱ κάτοικοι τῆς περιφερείας Βιάννου παρακαλοῦν ὅπως ὑπαχθοῦν διοικητικῶς καὶ δικαστικῶς εἰς Ἡράκλειον μεθ' οὗ συνδέονται δι' ἁμαξιτῆς ὁδοῦ.

Οἰκογένειαι πολλῶν ὑποκαταδίκων φυλακῶν Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ κτηματιῶν Ἄρτης περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσπεριδοειδῶν.

Ἡ ἕνωσις δημοσίων ὑπαλλήλων Καλαβρύτων ζητεῖ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου 80 ἐκ τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὡς ἀντισυνταγματικοῦ.

Ὁ Γ. Γαρόζης ἰατρὸς παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ σύνταξις λεπτομεροῦς καταλόγου ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορούντων σπεσιαλιτέ.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων ὁλικῆς ἀνικανότητος Ἀθηνῶν ζητεῖ

τὴν τροποποίησιν τοῦ ψηφισθησομένου νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων ἢ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ στρατῷ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης.

Ὁ τέως ἀ Θυπολοχαγὸς Παν. Τσιριγὸς κάτοικος Γαργαλιάνων αἰτεῖται τὴν ἀπονομὴν συντάξεως.

Ὁ σύνδεσμος πτυχιούχων ἐμπορικῶν σχολῶν Χανίων διαμαρτύρεται διὰ τὴν πρόσληψιν ὡς λογιστῶν ἀγροφυλακῆς τῶν πτυχιούχων τῶν γεωργικῶν σχολῶν.

Οἱ Βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶς, Ἐ. Καρυωτάκης, Κ. Πετσάλης*** καὶ ***Ι. Περδικογιάννης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως κλάσεων τινων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Ἀργυρόπουλος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου νόμων».

Ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἐλαιῶν κλπ. φόρου καὶ περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ φορολογίας τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν ἐλαιωδῶν ἐν γένει προϊόντων διατάξεων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγίας ἐπιδόματος 3/16 εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν ἑνιῶν Ὑπουργείων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ φορολογίας τῶν ἁπλῶν ἀμβύκων».

Οἱ κ.κ. ***Α. Παπᾶς*** (Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δημοτικῶν νοσοκομείων καὶ τοιούτων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ περὶ αὐξήσεως τῆς παρεχομένης ἐπιχορηγήσεως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν κλπ.».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α') «Περὶ μεταβολῶν κλάσεων βιομηχανικῶν τινων εἰδῶν τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου».

β') «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4202 περὶ διευκολύνσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πρὸς ἀπόκτησιν κατοικίας κλπ.» καὶ

γ') «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2110 νόμου περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1165 περὶ τελωνειακοῦ κώδικος ἕνεκα τῆς στατιστικῆς καὶ περὶ τέλους στατιστικῆς».

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἱεροκηρύκων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Σῖμος, Δ. Κογεβίνας, Α. Γαλανάκης, Ι. Γοβατζιδάκης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἐλαιῶν κλπ. νόμου».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν σχεδίων νόμου:

1) «Περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἐκχωρήσεως προνομίου κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας», μετὰ διόρθωσιν τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἐν ἄρθρῳ ἕκτῳ § 7 καὶ 8, προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1930 Ν.Δ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Βερδέλης
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'

Παρασκευῆς 28 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τῆς ἐν κεφ. 17 ἄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας τῆς χρήσεως 1929—30 ἀναγραφείσης πιστώσεως διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῶν Πηλαιῶν Ἀνακτόρων εἰς μέγαρον Βουλῆς καὶ Γερουσίας».

ἔχοντα οὕτω :

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἐκχωρήσεως προνομίων κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν).

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦνται καθ' ὅλα αὐτῶν τὰ μέρη αἱ μεταξὺ τῶν κ.κ. Β. Καραπαναγιώτη Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ Γ. Μαρῆ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἐκπροσωπούντων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν κ. κ. Θεοδώρου Φρέντζελ καὶ Φριεδερίκου Σπίκερ ἀντιπροσώπων τῆς ἐν Βερολίνῳ ἑδρευούσης Ἑταιρείας Siemens & Halske ἀφ' ἑτέρου συναφθεῖσαι :

α') Σύμβασις ἐξ ἄρθρων 42 περὶ κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστειακὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ

β') Συμπληρωματικὴ σύμβασις ἐξ ἄρθρων 13 περὶ κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπεραστικῶν δικτύων τηλεφώνων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους διὰ μίαν δεκατριετίαν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον δεύτερον.

Πάντες οἱ ὅροι τῶν συμβάσεων τούτων κινῶνται διὰ τῆς παρούσης κυρώσεως ἰσχὺν διατάξεων νόμου.

Ἄρθρον τρίτον.

Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας συνιστᾶται Γραφεῖον Ἐλέγχου τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ παρακολουθήσεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως.

Τοῦ γραφείου τούτου προΐστανται εἷς τῶν παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ T.T.T. μηχανικῶν α' βοηθούμενος ὑπὸ ἀναλόγου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας.

Οὗτοι τοποθετοῦνται ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ γραφείου κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον τέταρτον.

Τὸ κατὰ τοὺς κειμένους περὶ Ταμείων Ἀρωγῆς ἢ Ἀλληλοβοηθείας T.T.T. βοήθημα ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω Ταμείων κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων οὓς ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 30 ἐδαφ. 5 καὶ 6 τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως ὑπολογίζονται βάσει τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ T.T.T. παραμεινάντων ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τῶν ἀμέσως κατ' ἀρχαιότητα νεωτέρων κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς των ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ἀπονέμεται δὲ ἐφ' ὅσον προσμετρουμένου εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ T.T.T. καὶ τοῦ χρόνου τῆς παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἤθελον ἀποκτήσει δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας.

Ἄρθρον πέμπτον.

Εἰς τὰς κενουμένας ἑκάστοτε θέσεις ἐνσημοπωλητριῶν, δακτυλογράφων καὶ γραφέων τῆς ὑπηρεσίας T.T.T. κατὰ προτίμησιν καὶ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς ὑπηρεσίας T.T.T. ἀναβιβάζονται ἐφ' ὅσον κρίνονται κατάλληλοι οἱ ἀπολυθησόμενοι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως τηλεφωνήτριαι.

Ἄρθρον ἕκτον.

Εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα τῆς κυρίας καὶ τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως ἐπιφέρονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 11 τῆς κυρίας συμβάσεως παράγραφος 2 ἐδάφιον 1 μετὰ τὴν λέξιν «ἔκπτωτος» διαγράφεται ἡ φράσις, «παντὸς ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρέοντος δικαιώματος καὶ ὑποχρεώσεως αὐτοῦ».

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 21 παράγραφος 2 ἀντὶ «ὑπερβαῖνον τὰ 2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μέσον ὅρον», νὰ τεθῇ «ὑπερβαῖνον τὸ 1 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μέσον ὅρον».

3. Εἰς τὸ ἄρθρον 22 παράγραφος 2 προστίθεται ἐδάφιον 2 ἔχον οὕτω : «Ἡ ἑταιρεία δύναται ὅμως πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς νὰ ἐκδίδῃ ὁμολογίας ἢ νὰ δανείζηται ἀλλαχόθεν χρήματα καὶ πρὸ τῆς ὁλοσχεροῦς καταβολῆς τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ὁ πραγματικὸς τόκος τῶν δανείων τούτων δὲν ὑπερβαίνει τὰ 8 ο/ο, ἄλλως ὑποχρεοῦται ἡ ἑταιρεία ἐν πρώτοις νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, ἀναγκαῖα χρηματικὰ μέσα διὰ περαιτέρω καταβολῶν τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐν ἐδαφίῳ 1 προβλεπομένου ποσοῦ».

Ἡ ἀρχὴ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 «Ἡ Ἑταιρεία δύναται, πρὸς κάλυψιν τῶν χρηματικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, νὰ ἐκδίδῃ κ.τ.λ.» νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς ἑξῆς: «Ἡ Ἑταιρεία δύναται μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ καταβολὴν τοῦ ἐν παραγρ. 2 ἐδαφ. 1 προβλεπομένου κεφαλαίου πρὸς κάλυψιν τῶν χρηματικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, νὰ ἐκδίδῃ κ.τ.λ.».

4. Εἰς τὸ ἄρθρον 25 παράγραφος 1 ἐδαφ. 1 στοιχ. Ε, ἡ φράσις: «Τὸ ποσοστὸν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «Τὸ ποσοστὸν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου· δὲν δύναται ὅμως κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἑκάστης τετραετίας (ἄρθρ. 21) νὰ εἶνε ἀνώτερον τοῦ καθορισθέντος διὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς τετραετίας ταύτης ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου».

5. Εἰς τὸ ἄρθρον 30 τῆς κυρίας συμβάσεως προστίθεται παράγραφος 9 ἔχουσα οὕτω: «Ἡ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ τῆς συμβάσεως μνεία τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς οἱκοθεν νοεῖ καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας ὡσάκις πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων μετόχων τοῦ Ταμείου τούτου».

6. Τὸ ἄρθρον 10 τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

α') Ἡ τελευταία φράσις τῆς παραγρ. 1, ἐδαφ. 1, ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς :

«Ὁ Ἀνάδοχος δ' ἀνακοινώσῃ εἰς τὸ Κράτος ἐντὸς 2 1)2 μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως τὸν τόκον, μὲ τὸν ὁποῖον οὗτος δύναται νὰ χορηγήσῃ τὸ ρηθὲν δάνειον ὑπὲρ τοῦ Κράτους».

β') Ἡ τελευταία φράσις τῆς παρ. 2 ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς:

«Ὁ τόκος εἶνε ὁ αὐτὸς ὡς ὁ κατὰ τὴν παραγρ. 1 ἐδ. 1».

γ') Ἡ παραγρ. 4 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Τὸ Κράτος δύναται ἐντὸς 14 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἀνακοινώσεως τοῦ τόκου τοῦ δανείου συμφώνως τῇ παραγρ. 1 ἐδ. 1, πάντως ὅμως ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως, ἢ νὰ συνάψῃ δάνειον ἀπ' εὐθείας δι' ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν 3.000.000 χρυσῶν δραχμῶν καὶ νὰ θέσῃ ταὐτοχρόνως τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου ἢ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἀνεκκλήτου ἐγλωσσιν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν αὕτη ἄνευ οἱασδήποτε ἀντιρρήσεως θέλει καταβάλει εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἐκ τῶν εἰς χεῖράς της κρατικῶν χρημάτων ἓν μὲν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον χρυσῶν δραχμῶν ἅμα τῇ παρελεύσει δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 παραγρ. 1 τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως ὑποβολῆς τῆς τεχνικῆς μελέτης, τὸ δ' ὑπόλοιπον ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον χρυσῶν δραχμῶν ἐννέα μῆνας μετὰ τὴν πρώτην καταβολήν.

«Ἐὰν τὸ Κράτος θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου τὸ ποσὸν τῶν 3.000.000 χρυσῶν δραχμῶν καθ' ἕνα τῶν προσηκόντων τρόπων, θὰ πιστώνῃ οὗτος τὸ Κράτος μὲ τὸν τόκον καταθέσεων ὄψεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ

τῆς ἡμέρας τῆς πρὸς τὸν Ἀνάδοχον καταβολῆς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἐδ. 1 τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως ὑποβολῆς ἑκάστου ἀπολογισμοῦ διὰ τὸ ἐν τῷ οἰκείῳ ἀπολογισμῷ ποσόν.

«Ἐὰν τὸ Κράτος δὲν κάμῃ χρῆσιν τοῦ ὡς ἄνω παρεχομένου αὐτῷ δικαιώματος ὅπως θέσῃ εἰς διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου τὰ χρήματα ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 10 παραγρ. 1-3 τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως, ὁπότε τόκος τοῦ δανείου ἔσται ὁ ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 1 ἐδ. 1 ἀναφερομένῃ δηλώσει τοῦ Ἀναδόχου ὁρισθείς».

7. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 7 τῆς κυρίας συμβάσεως διαγράφεται :

Ἡ παρ. 4 λαμβάνουσα τὸν ἀριθμὸν 3 παραμένει ὡς ἔχει καὶ προστίθεται νέα παράγρ. 4 ἔχουσα οὕτω : «Τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ τὸν Ἀνάδοχον ἐγκαίρως περὶ τῆς σχεδιαζομένης κατασκευῆς ρογηφόρων γραμμῶν ὑψηλῆς τάσεως. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ν' ἀναφέρῃ ἐγγράφως εἰς τὸ οἰκεῖον Τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐὰν ἐκ τῆς κατασκευῆς ταύτης θίγεται ἡ λειτουργία ὑπαρχουσῶν γραμμῶν τοῦ Ἀναδόχου, ὡς καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα δέον νὰ ληφθῶσι πρὸς προστασίαν τῶν ἀνωτέρω γραμμῶν.

«Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις καὶ ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἀναλάβει ἀντιθέτους πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεις πρὸ τῆς κυρώσεως τῆς ὑπ' ὄψιν συμβάσεως καὶ ἐν περιπτώσει μετατοπίσεως τηλεφωνικῆς γραμμῆς ἢ λήψεως προστατευτικῶν μέτρων συνεπείᾳ μεταγενεστέρας κατασκευῆς ρογηφόρων γραμμῶν ὑψηλῆς τάσεως δικαιοῦται ὁ Ἀνάδοχος εἰς ἀποζημίωσιν ἥτις βαρύνει τὸν κάτοχον τῆς ρογηφόρου γραμμῆς. Ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κατόπιν γνώμης τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ἁρμοδίου Συμβουλίου».

8. Εἰς τὸ ἄρθρον 11 παράγραφος 5 τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως προστίθεται ἐν τέλει ἡ ἑξῆς φράσις: «Τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας δικαιοῦται νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς ἐλάττωσιν τῶν τελῶν ὑπεραστικῶν συνδιαλέξεων κατὰ 50 ο/ο».

Ἄρθρον ἕβδομον.

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῆς διὰ τούτου κυρουμένης συμβάσεως ἀνακοινοῦνται δι' ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ πρὸς τὸν Ἀνάδοχον αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου ἐπερχόμεναι εἰς τὴν κυρίαν καὶ τὴν συμπληρωματικὴν σύμβασιν τροποποιήσεις. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀνακοινώσῃ ἐγγράφως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀποδοχὴν τῶν τροποποιήσεων τούτων, ὁπότε ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἐπρωτοκολλήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ περὶ ἀποδοχῆς τῶν τροποποιήσεων ἔγγραφον τοῦ Ἀναδόχου.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστειακὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος.

Μεταξὺ

τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ κ. Βύρωνος Καραπαναγιώτου, Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καὶ τοῦ κ. Γεωργίου Μαρῆ, Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποκαλουμένων ἐφεξῆς «τὸ Κράτος» ἀφ' ἑνός,

καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐν Βερολίνῳ—Σίμενσταδτ Ἑταιρείας **Siemens & Halske A. G.**, ἐκπροσωπουμένης ἐν Ἑλλάδι πρὸς σύναψιν τῆς παρούσης Συμβάσεως ὑπὸ τῶν κ. κ. Διευθυντοῦ **Theodor Frenzel** καὶ τοῦ **Dr. Ing. Friedrich Spiecker** ἀποκαλουμένης ἐφεξῆς «ὁ Ἀνάδοχος» συνωμολογήθη ἡ ἀκόλουθος Σύμβασις :

Ἄρθρον 1.

Σκοπὸς τῆς Συμβάσεως.

Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον τῆς Συμβάσεως εἶναι :

α') Ἡ ἐν Ἑλλάδι ἵδρυσις ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν τηλεφωνικῶν δικτύων νεωτάτου συστήματος καὶ μεγίστης ἀποδόσεως διὰ παραχωρήσεως προνομιακῆς Συμβάσεως ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 4.

β') Ἡ κατασκευή, συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐν λόγῳ δικτύων ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς δικαιοδόχου αὐτοῦ (πρβλ. ἄρθρ. 22) ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν διεύθυνσιν καὶ διαχείρισιν αὐτοῦ, ἐξασφαλιζομένων συγχρόνως τῶν ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει καὶ ἰδίως ἐν ἄρθρ. 21 καὶ 25 καθοριζομένων κερδῶν ἐπὶ τῶν ἐπενδυθέντων κεφαλαίων.

Ἡ κατασκευή, συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν δικτύων τούτων κηρύσσονται ὡς ἔργα δημοσίας ὠφελείας.

Οὐδεμία διάταξις τῆς Συμβάσεως δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ κατ' ἀντίθετον πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων ἔννοιαν.

VERTRAG

ueber die Errichtung, die Instandhaltung und den Betrieb von Fernsprechanlagen fuer den Orts- und Vorortsverkehr in Griechenland

zwischen:

der griechischen Regierung, vertreten durch Herrn Byron Carapanayotis, Verkehrsminister, und Herrn Georg Maris, Finanzminister, nachstehend «der Staat» benannt, einerseits,

und der Siemens & Halske A.G., Berlin—Siemensstadt, vertreten in Griechenland zum Abschluss des vorliegenden Vertrags durch die Herren Direktor Theodor Frenzel und Dr. Ing. Friedrich Spiecker, nachstehend «der Konzessionaer» benannt, andererseits, ist folgender Vertrag zustande gekommen:

Artikel 1.

Zweck des Vertrags.

Zweck und Gegenstand des Vertrags ist:

A die Schaffung von Orts-und Vororts-Fernsprechnetzen neuester Bauart und hoechster Leistungsfaehigkeit in Griechenland durch Verleihung einer Konzession in dem durch Artikel 4 bestimmten Umfang,

B die Errichtung, die Instandhaltung und der Betrieb dieser Netze durch den Konzessionaer oder seinen Rechtsnachfolger (vergl. Artikel 22) unter seiner ausschliesslichen Leitung und Verwaltung, indem zu gleicher Zeit die in diesem Vertrage, namentlich in den Artikeln 21 und 25, bestimmten Gewinne der investierten Kapitalien gesichert werden.

Die Errichtung, die Instandhaltung und der Betrieb dieser Netze werden als gemeinnuetzig anerkannt.

Keine Bestimmung des Vertrags darf in einem den vorangehenden Absaetzen gegenteiligen Sinne ausgelegt werden.

"Αρθρον 2.

Παραχώρησις καὶ διάρκεια τῆς προνομιακῆς Συμβάσεως.

Τὸ Κράτος παραχωρεῖ εἰς τὸν 'Ανάδοχον τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἀστικῶν δικτύων (ἤτοι τηλεφωνικῶν κέντρων, ἐγκαταστάσεων τῶν συνδρομητῶν, συμπεριλαμβανομένων τῶν δευτερευουσῶν τοιούτων καὶ ὅλων τῶν προσθέτων ἐγκαταστάσεων, τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων κοινῆς χρήσεως καὶ τηλεφωνικῶν γραμμῶν μεταξὺ τῶν τηλεφωνικῶν κέντρων καὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἐγκαταστάσεων) καθὼς καὶ προαστειακῶν δικτύων, ἐντὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 ὁρίων, δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ὄφελος τοῦ 'Αναδόχου, ὑπ' εὐθύνην καὶ κίνδυνον αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως, διὰ χρονικὸν διάστημα λῆγον μετὰ παρέλευσιν 38 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως.

"Αρθρον 3.

'Απαγόρευσις συναγωνισμοῦ καὶ ἐξαιρέσεις αὐτῆς.

1. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ μὴ παραχωρήσῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως εἰς οὐδεμίαν ἄλλην 'Εταιρείαν, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, τὸ δικαίωμα τῆς κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐγκαταστάσεων οἱουδήποτε εἴδους, αἵτινες θὰ καθίστων δυνατὴν τηλεφωνικὴν συνεννόησιν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων τοῦ 'Αναδόχου. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ μεταβιβάσεως συναυλιῶν, διαλέξεων καὶ ἐμπορικῶν διαφημίσεων καὶ προπαγάνδας δι' ἀσυρμάτου.

2. 'Ο 'Ανάδοχος δικαιοῦται διὰ χρησιμοποιήσεως τῶν δικτύων αὐτοῦ νὰ ἐγκαταστήσῃ καὶ ἐκμεταλλευθῇ ὅλας τὰς τεχνικῶς δυνατὰς παρεπομένας ὑπηρεσίας, ὡς τῆς ἀναγγελίας τῆς ὥρας, ἐγερτηρίου, παραγγελίας αὐτοκινήτων καὶ ἀμαξῶν, διαβιβάσεως παραγγελιῶν καὶ ἀνακοινώσεων κλπ. Διὰ τὰς εἰδικὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας ἰσχύουν ἰδιαίτερα τιμολόγια, ὑποκείμενα εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1, τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοποθετήσῃ δι' ἰδίων ἐξόδων χωριστὰς τηλεφωνικὰς ἐγκαταστάσεις, τὰς ὁποίας ἤθελε κρίνει ἀπολύτως ἀπαραιτήτους, διὰ τὰς στρατιωτικὰς καὶ ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας καὶ τὴν μεταξὺ των συνεννόησιν τῶν Ὑπουργείων ἢ τῶν τηλεγραφικῶν γραφείων, τῶν κειμένων ἐν τῷ αὐτῷ ἀστικῷ ἢ προαστειακῷ δικτύῳ, ὡς ἐπίσης διὰ τὴν συνεννόησιν μεταξὺ τοῦ πυροσβεστικοῦ κέντρου καὶ τῶν δημοσίων συσκευῶν εἰδοποιήσεως πυρκαϊᾶς, ἐφ' ὅσον τὰ τηλέφωνα ἀνοίγονται μόνον διὰ κλειδὸς ἢ θραύσεως τοῦ ὑελίνου καλύμματος καὶ τέλος μεταξὺ ραδιοφωνικοῦ θαλάμου καὶ ραδιοφωνικοῦ πομπεῖου. Ἐν τούτοις αἱ ἐγκαταστάσεις αὗται δὲν δύνανται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ χρησιμοποιηθῶσι πρὸς ὄφελος ἰδιωτῶν οὐδὲ νὰ τοποθετηθῶσιν ἐντὸς ἰδιωτικῶν οἰκημάτων, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ 'Αναδόχου, οὐδὲ νὰ συνδεθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πρὸς τὰς τηλεφωνικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ 'Αναδόχου ἢ τῶν συνδρομητῶν αὐτοῦ.

"Αρθρον 4.

"Εκτασις τοῦ προνομίου.

1. Τὸ ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναφερόμενον προνόμιον περιλαμβάνει :

Α΄. 'Ως ἐνιαῖον συγκρότημα τὰς πόλεις 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν, ὧν τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα κεῖνται ἐντὸς ἀκτῖνος 10 χιλιομέτρων περὶ τὴν πλατεῖαν 'Ομονοίας διὰ τὰς 'Αθήνας καὶ 4 χιλιομέτρων περὶ τὴν πλατεῖαν Κοραῆ διὰ τὸν Πειραιᾶ (ἀστικὸν δίκτυον 'Αθηνῶν - Πειραιῶς).

Β΄. 'Ως ἐνιαῖον συγκρότημα τὴν πόλιν Θεσσαλονίκης καὶ τὰ προάστεια αὐτῆς, ὧν τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα κεῖνται ἐντὸς ἀκτῖνος 5 χιλιομέτρων περὶ τὸν Λευκὸν Πύργον (ἀστικὸν δίκτυον Θεσσαλονίκης).

Artikel 2.

Verleihung und Dauer der Konzession.

Der Staat verleiht dem Konzessionaer das ausschliessliche Recht auf die Errichtung, die Instandhaltung und den Betrieb von Ortsnetzen (das sind die Vermittlungsstellen, die Teilnehmersprechstellen einschliesslich der Nebenstellen und aller Zusatzeinrichtungen, die oeffentlichen Sprechstellen und die Leitungen zwischen den Vermittlungsstellen und den Sprechstellen) sowie von Vorortsnetzen in dem durch Artikel 4 bestimmten Umfang auf eigene Rechnung und fuer eigenen Nutzen des Konzessionaers unter seiner Verantwortlichkeit, auf seine Haftung und Gefahr nach Massgabe der Bestimmungen des Vertrags fuer einen Zeitraum, der mit dem Ablauf von 38 Jahren nach der Ratifikation des Vertrags endet.

Artikel 3.

Konkurrenzverbot, Ausnahmen hiervon.

1. Der Staat verpflichtet sich, waehrend der Konzessionsdauer keiner anderen Gesellschaft, physischen oder juristischen Person das Recht auf die Errichtung, die Instandhaltung oder den Betrieb von Anlagen irgendwelcher Art zu verleihen, die innerhalb des Bereichs der Orts-und Vorortsnetze des Konzessionaers eine telefonische Verstaendigung ermoeglichen wuerden. Diese Bestimmung gilt nicht fuer die Uebertragung von Konzerten, von Vortraegen und von geschaeftlicher Reklame und Propaganda durch Rundfunk.

2. Der Konzessionaer ist berechtigt, unter Verwendung seiner Netze alle technisch moeglichen Nebendienste wie Zeitangabe, Weckdienst, Bestellung von Autos und Droschken, Uebermittlung von Bestellungen usw. einzurichten und zu betreiben. Diese Sonderdienste sind Spezialtarifen unterworfen, die der Genehmigung des Verkehrsministeriums unterliegen.

3. Der Staat hat—entgegen den Bestimmungen in Ziffer 1—das Recht, auf eigene Kosten Sonderfernsprechanlagen herstellen zu lassen, die er fuer Militaer- und Polizeidienste und fuer den Verkehr der Staatsministerien untereinander sowie der in demselben Orts- oder Vorortsnetz liegenden Telegrafenaemter untereinander fuer unbedingt notwendig erachtet; das gleiche gilt fuer den Verkehr zwischen der Feuerwache und ihren oeffentlichen Feuermeldern, soweit der Fernsprecher nur durch Schluessel oder durch Einschlagen der Scheibe zugaenglich ist, sowie endlich zwischen dem Radiostudio und dem Radiosender. Doch duerfen diese Anlagen auf keine Weise zu Gunsten von Privatpersonen nutzbar gemacht werden, noch ohne vorherige Erlaubnis des Konzessionaers in Privathaeusern eingerichtet, noch direkt oder indirekt mit den Anlagen des Konzessionaers oder dessen Teilnehmern verbunden werden.

Artikel 4.

Umfang des Konzessionsrechts.

1. Das in Artikel 2 erwaehnte Konzessionsrecht umfasst :

A als einheitliche Gruppe die Staedte Athen und Piraeus und ihre Vororte, deren Vermittlungsstellen innerhalb eines Umkreises von 10 km um den Omoniaplatz fuer die Stadt Athen, und von 4 km um den Koraiplatz fuer die Stadt Piraeus gelegen sind (Ortsnetz Athen—Piraeus) ;

B als einheitliche Gruppe die Stadt Saloniki und ihre Vororte, deren Vermittlungsstellen innerhalb eines Umkreises von 5 km um den Weissen Turm gelegen sind (Ortsnetz Saloniki) ;

Γ΄. 'Ως ἐνιαῖον συγκρότημα τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν καὶ τὰ προάστεια αὐτῆς, ὧν τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα κεῖνται ἐντὸς ἀκτῖνος 5 χιλιομέτρων περὶ τὴν πλατεῖαν 'Αγίου Γεωργίου (ἀστικὸν δίκτυον Πατρῶν).

Δ΄. Πᾶσαν ἄλλην πόλιν ἢ συνοικισμὸν καὶ τὰ περίχωρα αὐτῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις θὰ καθορισθῇ διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 προβλεπομένων τεχνικῶν μελετῶν (ἀστικὰ δίκτυα), ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐνδυλωθῇ ἡ ἐπιθυμία κατασκευῆς ἀστικοῦ δικτύου, εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ὅμως ὑποχρεοῦται ὁ 'Ανάδοχος μόνον ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀρχῶν ἤθελον ὑποβληθῇ αὐτῷ τουλάχιστον 100 ἀνέγκλητοι ὑποχρεωτικαὶ ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς ὑποβολῆς τουλάχιστον ἑκατὸν ἐγγραφῶν δὲν ὑφίσταται διὰ τὰ ἐν ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ μεταξὺ Ὑπουργείου καὶ 'Αναδόχου ὁριοθησόμενα ἀστικὰ ἢ προαστειακὰ δίκτυα, ἐν τοῖς ὁποίοις κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως εἶναι ἐν λειτουργίᾳ πλέον τῶν ἐνενήκοντα κυρίων συνδέσεων.

Ε΄. Τὰ περίχωρα τῶν πόλεων 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἀστικὸν δίκτυον 'Αθηνῶν - Πειραιῶς, ἐφ' ὅσον ταῦτα κεῖνται ἐπὶ τῆς Στερεᾶς ἢ τῆς νήσου Σαλαμῖνος τὰ περίχωρα τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἀστικὸν δίκτυον αὐτῆς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου κείμενα καὶ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἀστικὸν δίκτυον περίχωρα τῆς πόλεως Πατρῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται ἐντὸς περιφερείας :

α΄) 30 χμ. περὶ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας ἐν 'Αθήναις.

β΄) 20 χμ. περὶ τὸν Λευκὸν Πύργον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐξαιρέσει ὅμως τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ 'Αξιοῦ ποταμοῦ (Βαρδάρη).

γ΄) 10 χμ. περὶ τὴν πλατεῖαν τοῦ 'Αγίου Γεωργίου ἐν Πάτραις (προαστειακὰ δίκτυα). Ὡς βάσις διὰ τὴν καταμέτρησιν ταύτην λαμβάνεται ἡ θέσις τῶν τηλεφωνικῶν κέντρων.

2. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ συνδέσῃ εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὑπεραστικὸν τηλεφωνικὸν δίκτυον τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἀναφερομένων πόλεων καὶ συνοικισμῶν, ἐφ' ὅσον κεῖνται ἐπὶ τῆς Στερεᾶς.

3. 'Ο 'Ανάδοχος δικαιοῦται νὰ συνάψῃ μετὰ τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐκείνων τῶν πόλεων καὶ συνοικισμῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις δὲν ὑποβάλλονται 100 τουλάχιστον ὑποχρεωτικαὶ ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν, χωριστὰς συμβάσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς ἀποδόσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν τοιούτων ἐγκαταστάσεων, ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

4. 'Ο 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ συνδέσῃ δι' ἰδίων αὐτοῦ δαπανῶν τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα, τὰ κείμενα ἐντὸς τῶν ἐν τῇ παραγρ. 1 στοιχ. Ε. ἀναφερομένων περιφερειῶν πρὸς τὸ οἰκεῖον «Κεντρικὸν» (κυρίως τηλεφωνικὸν κέντρον), ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐκπληρωθῇ αἱ ἐν τῇ παραγρ. 1 στοιχ. Δ. καὶ ἐν παρ. 3 προϋποθέσεις.

Αἱ συνδετικαὶ αὗται γραμμαὶ (προαστειακαὶ γραμμαὶ) δὲν θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ὑπεραστικαὶ γραμμαί.

5. 'Εν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ σύναψις χωριστῆς Συμβάσεως κατὰ τὴν παράγρ. 3 ἢ ὁ 'Ανάδοχος, λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ἐν παραγρ. 1 στοιχ. Δ΄ προϋποθέσεων, ἀποποιηθῇ τὴν κατασκευὴν ἀστικοῦ δικτύου, τότε δικαιοῦται τὸ Κράτος ν' ἀναλάβῃ, δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμὸν καὶ ὄφελος τὴν κατασκευήν, συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν ἀστικῶν δικτύων εἰς τὰς ἐν λόγῳ πόλεις καὶ συνοικισμούς.

Μὴ παραβλαπτομένου τοῦ κατ' ἀρχὴν δικαιώματος τούτου τοῦ Κράτους, δηλοῦσιν οὐχ' ἧττον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ὅτι δέχονται νὰ προέρχωνται ἐν δεδομένῃ περιπτώσει εἰς διαπραγματεύσεις, σκοπούσας τὴν ἀνάληψιν τῆς κατασκευῆς, συντηρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοιούτων ἀστικῶν δικτύων ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου.

C als einheitliche Gruppe die Stadt Patras und ihre Vororte, deren Vermittlungsstellen innerhalb eines Umkreises von 5 km um den St. Georgsplatz gelegen sind (Ortsnetz Patras) ;

D alle anderen Staedte und Ortschaften nebst ihrer Umgebung, deren Ausdehnung durch die Genehmigung der in Artikel 9 vorgesehenen technischen Projekte bestimmt wird (Ortsnetze), sofern der Wunsch nach Errichtung eines Ortsnetzes laut wird, zu dessen Errichtung der Konzessionaer jedoch nur dann verpflichtet ist, wenn ihm von den zustaendigen staedtischen oder Gemeindebehoerden mindestens 100 Teilnehmeranmeldungen mit unwiderruflicher Verpflichtung vorgelegt werden. Die Verpflichtung des Nachweises von mindestens 100 Teilnehmeranmeldungen besteht nicht fuer die durch besonderes Abkommen zwischen Verkehrsministerium und Konzessionaer festzusetzenden Orts-und Vorortsnetze, in welchen bei Unterschrift des vorliegenden Vertrags mehr als 90 Teilnehmerhauptanschluesse in Betrieb sind ;

E die nicht zum Ortsnetz Athen-Piraeus gehoerige Umgebung der Staedte Athen und Piraeus, soweit sie auf dem Festlande und der Insel Salamis gelegen ist, die nicht zum Ortsnetz gehoerige Umgebung der Stadt Saloniki und die auf dem Peloponnes gelegene, nicht zum Ortsnetz gehoerige Umgebung der Stadt Patras, soweit sie sich im Umkreis von

a) 30 km um den Omoniaplatz in Athen,

b) 20 km um den Weissen Turm in Saloniki, jedoch mit Ausnahme des rechten Ufers des Axios (Vardar),

c) 10 km um den St. Georgsplatz in Patras befindet (Vorortsnetze). Massgebend bei dieser Messung ist die Lage der Vermittlungsstellen.

2. Der Staat verpflichtet sich, die Vermittlungsstellen der in Ziffer 1 erwaehnten Staedte und Ortschaften, soweit sie auf dem Festlande liegen, an sein Fernleitungsnetz anzuschliessen.

3. Der Konzessionaer ist berechtigt, mit den Stadt-oder Gemeindeverwaltungen solcher Staedte und Ortschaften, in denen nicht mindestens 100 verbindliche Teilnehmeranmeldungen vorgelegt werden, zur Sicherung der Rentabilitaet des Betriebs solcher Anlagen Sondervertraege abzuschliessen, die der Genehmigung des Verkehrsministeriums unterliegen.

4. Der Konzessionaer ist verpflichtet, die Vermittlungsstellen, die in den in Ziffer 1 Buchstabe E erwaehnten Umkreisen gelegen sind, an die entsprechenden Hauptvermittlungsstellen selbst anzuschliessen, wenn die in Ziffer 1 Buchstabe D und Ziffer 3 erwaehnten Voraussetzungen erfuellt sind.

Diese Verbindungsleitungen (Vorortsleitungen) werden nicht als Fernleitungen angesehen.

5. Falls der Abschluss eines Sondervertrags nach Ziffer 3 sich nicht erreichen laesst oder der Konzessionaer mangels der in Ziffer 1 Buchstabe D aufgefuehrten Voraussetzungen die Errichtung eines Ortsnetzes ablehnt, so ist der Staat berechtigt, fuer eigene Rechnung und fuer eigenen Nutzen die Errichtung, die Instandhaltung und den Betrieb von Ortsnetzen in den genannten Staedten und Ortschaften vorzunehmen.

Unbeschadet dieser grundsaetzlichen Berechtigung des Staates erklaeren sich jedoch die vertragschliessenden Parteien bereit, gegebenenfalls in Verhandlungen einzutreten, die auf eine Uebernahme der Errichtung, der Instandhaltung oder des Betriebs solcher Ortsnetze durch den Konzessionaer abzielen.

Ἄρθρον 5.

Ὑλικὰ καὶ μηχανήματα.

1. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου προμηθευόμενα τηλεφωνικὰ κέντρα, ἐγκαταστάσεις συνδρομητῶν καὶ κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ λοιπὰ μηχανήματα δέον, ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς παραγρ. 3—5 ἀναφερομένων περιπτώσεων, νὰ εἶναι καινουργῆ, ν' ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰς νεωτάτας τελειοποιήσεις ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τηλεφωνικῆς τέχνης καὶ εἶτε νὰ καθορίζωνται ὑπὸ τῆς τεχνικῆς μελέτης (πρβλ. ἄρθρ. 9) εἴτε νὰ ἐπιτρέπωνται ἰδιαιτέρως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

2. Ἐν περιπτώσει ἀναπτύξεως ἐν Ἑλλάδι ἐγχωρίου βιομηχανίας τηλεφωνικοῦ ὑλικοῦ καὶ τηλεφωνικῶν μηχανημάτων, ὑποχρεοῦται ὁ Ἀνάδοχος νὰ προμηθεύηται παρὰ τῆς βιομηχανίας ταύτης τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ ὑλικὰ καὶ μηχανήματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀνταποκρίνονται εἰς ποιότητα καὶ τιμὴν πρὸς τοὺς ἐν τῇ παραγρ. 1 καὶ τῷ ἄρθρῳ 24 παραγρ. 2 ἐδαφ. 2 ὅρους. Ἡ ὑποχρέωσις ὅμως αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προσαγωγῆς τῷ Ἀναδόχῳ τῶν ἀναγκαιούντων στοιχείων πρὸς διαπίστωσιν, ὅτι τὸ ἐν Ἑλλάδι κατασκευασθὲν μέρος τῶν περὶ ὧν ἑκάστοτε πρόκειται ἀντικειμένων ἀνέρχεται τοὐλάχιστον εἰς 75 ο/ο τῆς ἀξίας αὐτῶν.

3. Ὁ Ἀνάδοχος ὀφείλει ἐξαγοράσῃ παρὰ τοῦ Κράτους ὅλον τὸ τηλεφωνικὸν ὑλικὸν καὶ τὰ τηλεφωνικὰ μηχανήματα, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὸ Κράτος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συμβάσεως καὶ ἀποτελοῦν μέρος τῶν ἐν λειτουργίᾳ εὑρισκομένων καὶ τῷ Ἀναδόχῳ μεταβιβαζομένων δικτύων, ἢ τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Κράτους πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς χρησιμοποιήσεώς των εἰς τὰ δίκτυα ταῦτα, ἐφ' ὅσον τὸ ὑλικὸν ἢ τὰ μηχανήματα ταῦτα εἶναι ἀπὸ ἀπόψεως καταστάσεως καὶ ἀριθμοῦ χρησιμοποιήσιμα διὰ τὰ ἔργα τοῦ Ἀναδόχου καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιτευχθῇ συμφωνία ἐπὶ τῶν τιμῶν.

Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς διὰ τὸν Ἀνάδοχον χρησιμότητος τοῦ ὑλικοῦ ἢ μηχανημάτων καὶ τῶν πληρωτέων τιμῶν ὀφείλει συγκατισθῇ ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀναδόχου.

4. Ὁ Ἀνάδοχος ὀφείλει ἀγοράσῃ ὡσαύτως παρὰ τοῦ Κράτους, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγρ. 3, τὰ ὑλικὰ τῶν νέων ἐπεκτάσεων καὶ κατασκευῶν τοῦ Κράτους κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης καὶ ἐνάρξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐὰν τὸ Κράτος ἐπρομηθεύθη τὰ ὑλικὰ ταῦτα ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Ἀναδόχου. Ἐὰν τὸ Κράτος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἀγοράσῃ τὰ ὑλικὰ ταῦτα παρὰ τοῦ Ἀναδόχου, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ τὰ παραλάβῃ εἰς τὴν τιμὴν τῆς κτήσεως, ἐφ' ὅσον διατηροῦνται ἐν καινουργεῖ καταστάσει, ἄλλως εἰς τιμὴν ὁρισθησομένην ὑπὸ τῆς ἐν παραγρ. 3 ἐπιτροπῆς.

Ὁ ἀνάδοχος ὀφείλει πληρώσῃ τοῖς μετρητοῖς τὸ ὑλικόν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ἀγοράσῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου συμφώνως ταῖς παραγρ. 3 καὶ 4 ἅμα τῇ παραλαβῇ.

5. Ὁ Ἀνάδοχος παραλαμβάνει τὰς εἰς τὴν κατοχὴν τῶν συνδρομητῶν εὑρισκομένας τηλεφωνικὰς συσκευὰς τῶν κυρίων συνδέσεων, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ τὰς χρησιμοποιῇ εἰς τὰ ἀστικὰ αὐτοῦ δίκτυα καὶ ἐφ' ὅσον ἡ κατασκευὴ τῶν τηλεφωνικῶν συσκευῶν ἐπιτρέπει τὴν χρησιμοποίησίν των ἄνευ ἐργασίας μετατροπῆς, ἐκτός, ἐννοεῖται, τῆς προσθήκης ἑνὸς ἠριθμημένου δίσκου καὶ συσκευῆς φράξεως εἰς τηλεφωνικὰς συσκευὰς καταλλήλους διὰ τοιαύτην προσθήκην. Ἠπαλαιωμένοι τύποι, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐξεύρεσις ἀνταλλακτικῶν τεμαχίων εἶναι δύσκολος καὶ πολυδάπανος, καὶ συσκευαὶ μὴ ἔχουσαι μικροτηλέφωνον, ἀποκλείονται τῆς παραλαβῆς. Αἱ τιμαὶ τῶν παραλαμβανομένων συσκευῶν καθορίζονται ὑπὸ τῆς ἐν παραγρ. 3 ἀναφερομένης ἐπιτροπῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς δευτερευούσας συνδέσεις (συσκευὰς καὶ ἰδιωτικὰ κέντρα), ὁ Ἀνάδοχος θέλει κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ οἰκείου ἀστικοῦ δικτύου ἐλέγξει κατὰ πόσον αὗται δύνανται, μετατρεπόμεναι, νὰ προσαρμοσθοῦν εἰς τὸ δίκτυον τοῦ Ἀναδόχου. Διὰ τὸν ἔλεγχον τοῦτον καταβάλλεται δικαίωμα, ὁρισθησόμενον κοινῇ συμφωνίᾳ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ Ἀναδόχου. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος εὑρίσκῃ τὴν μετατροπὴν δυνατήν, θέλει ἐπιτρέψει τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν μετὰ μετατροπὴν, δαπάνῃ τοῦ συνδρομητοῦ, ἄλλως, ἢ ἐν περιπτώσει μὴ μετατροπῆς, αἱ τοιαῦται ἐγκαταστάσεις δὲν συνδέονται εἰς τὸ δίκτυον, ἄνευ ἀξιώσεώς τινος τοῦ συνδρομητοῦ.

Τηλεφωνικαὶ συσκευαί, μὴ ἀνταποκρινόμεναι εἰς τοὺς ὅρους τῆς Διεθνοῦς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Τηλεγραφικοῦ Συνδέσμου, δὲν δύνανται νὰ συνδεθῶσιν εἰς τὰ δίκτυα τοῦ Ἀναδόχου.

Artikel 5.

Material und Apparate.

1. Die Vermittlungsstellen, die Teilnehmer-und oeffentlichen Sprechstellen und die anderen Apparate, die der Konzessionaer bezieht, muessen, abgesehen von den in Ziffer 3 bis 5 erwaehnten Faellen, neu sein, den modernsten Vervollkommnungen auf dem Gebiet der Fernsprechtechnik entsprechen und entweder durch das technische Projekt (siehe Artikel 9) bestimmt oder vom Verkehrsministerium besonders zugelassen sein.

2. Sollte sich in Griechenland eine einheimische Industrie fuer Fernsprechmaterial und fuer Fernsprechapparate entwickeln, so ist der Konzessionaer verpflichtet, seinen Bedarf an Material und Apparaten bei dieser Industrie insoweit einzudecken, als diese Materialien und Apparate in Bezug auf Qualitaet und Preise den in Ziffer 1 und Artikel 24 Ziffer 2 Absatz 2 festgesetzten Bedingungen entsprechen. Diese Verpflichtung ist jedoch an den dem Konzessionaer zu erbringenden Nachweis geknuepft, dass der in Griechenland hergestellte Anteil an dem jeweils in Betracht kommenden Gegenstand mindestens 75 vom Hundert seines Wertes betraegt.

3. Der Konzessionaer hat dem Staate alles Fernsprechmaterial und alle Fernsprechapparate abzukaufen, die dem Staate am Tage der Unterschrift des Vertrags gehoeren und die einen Bestandteil der in Betrieb befindlichen Netze bilden, die dem Konzessionaer uebertragen werden oder die sich zwecks Verwendung in diesen Netzen in den Lagern des Staates befinden, soweit dieses Material und diese Apparate nach Zustand und Menge fuer die Aufgaben des Konzessionaers verwendbar sind und eine Einigung ueber die Preise erzielt wird.

Zur Feststellung der Verwendbarkeit von Material oder Apparaten fuer den Konzessionaer und der zu zahlenden Preise wird eine Kommission gebildet, die sich aus je zwei Beamten des Verkehrsministeriums und zwei Vertretern des Konzessionaers zusammensetzt.

4. Der Konzessionaer wird dem Staate unter den Bedingungen nach Ziffer 3 ebenfalls das Material der Erweiterungen und Neubauten abkaufen, die waehrend der Perioden zwischen der Unterschrift des Vertrags und der Betriebsuebernahme ausgefuehrt werden, falls der Staat dieses Material im Einverstaendnis mit dem Konzessionaer beschafft hat. Wenn der Staat waehrend dieser Periode dieses Material beim Konzessionaer ankauft, ist der Konzessionaer verpflichtet, dasselbe zum Einkaufspreis zu uebernehmen, wenn es in neuem Zustand erhalten ist; andernfalls zu einem Preise, den die in Ziffer 3 vorgesehene Kommission festsetzt.

Der Konzessionär wird das Material, das er gemaess Ziffer 3 und 4 dem Staate abkauft, sofort nach Uebernahme in bar bezahlen.

5. Der Konzessionaer uebernimmt die im Besitz der Teilnehmer befindlichen Fernsprechapparate der Hauptanschluesse, soweit er in seinen Ortsnetzen dafuer Verwendung hat und wenn die Konstruktion der Fernsprechapparate ohne Umaenderungsarbeiten ausser dem Zusatz einer Nummernscheibe nebst Sperrvorrichtung an dafuer bereits eingerichteten Fernsprechapparaten, die Verwendung gestattet. Veraltete Typen, fuer welche die Beschaffung der Ersatzteile schwierig und kostspielig ist, und Apparate, die kein Mikrotelefon haben, sind von der Uebernahme ausgeschlossen. Die Preise der uebernommenen Apparate

werden von der in Ziffer 3 genannten Kommission festgesetzt.

Was die Nebenstellen (Apparate und Nebenstellenzentralen) anbetrifft, so wird der Konzessionaer bei Inbetriebnahme des betreffenden Ortsnetzes pruefen, inwieweit sie nach Umaenderung an das Netz des Konzessionaers angeschlossen werden koennen. Fuer diese Pruefung wird dem Konzessionaer eine im Einverstaendnis mit dem Verkehrsminister festzusetzende Gebuehr erstattet. Findet der Konzessionaer die Umaenderung fuer moeglich, so wird er die Verwendung der Nebenstellen nach Umaenderung auf Kosten des Teilnehmers gestatten. Andernfalls oder im Falle der Nichtumaenderung werden derartige Einrichtungen ohne jeglichen Anspruch seitens des Teilnehmers an das Ortsnetz nicht angeschlossen.

Fernsprechapparate, die den Bedingungen des Comité Consultatif International des Welttelegrafenvereins nicht entsprechen, duerfen an die Netze des Konzessionaers nicht angeschlossen werden.

Ἄρθρον 6.

Τηλεφωνικὰ κέντρα.

1. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν πρώτων ἐγκαταστάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ κατασκευασθῶσιν εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 παραγρ. 1, στοιχ. Α καὶ Β ἀναφερόμενα συγκροτήματα καὶ τὰ προαστειακὰ δίκτυα αὐτῶν (πρβλ. ἄρθρ. 4, παραγρ. 1, στοιχ. Ε), δέον νὰ γίνῃ κατὰ τὸ πλῆρες αὐτόματον σύστημα.

2. Εἰς πάσας τὰς ἄλλας πόλεις καὶ συνοικισμούς, καθὼς καὶ εἰς τὰς μεταγενεστέρας ἐγκαταστάσεις ἐν Ἀθήναις-Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ καθορίζεται τὸ σύστημα συμφώνως πρὸς τὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς καὶ τὸν μετέπειτα χρόνον συνθήκας καὶ ἀνάγκας, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως τὸ σύστημα τοῦτο ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς συγχρόνους τελειοποιήσεις τῆς τηλεφωνικῆς τέχνης. Τὸ προκριθησόμενον σύστημα δέον νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

3. Πάντως, εἰς ἀστικὰ δίκτυα, ἔχοντα πλείονας τῶν 1000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν, δέον νὰ προτιμηθῇ τὸ πλῆρες αὐτόματον σύστημα.

Εἰς ἀστικὰ δίκτυα ἔχοντα μεταξὺ 300 καὶ 1000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν ἐπιτρέπεται εἴτε τὸ σύστημα κεντρικῆς συστοιχίας μὲ τὴν δυνατότητα διὰ τὴν τηλεφωνήτριαν τῆς αὐτομάτου ἀποκρίσεως καὶ κλήσεως, εἴτε τὸ πλῆρες αὐτόματον σύστημα.

Εἰς ἀστικὰ δίκτυα, ἔχοντα ὀλιγωτέρας τῶν 300 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν, ἐπιτρέπεται καὶ τὸ χειροκίνητον σύστημα τῆς τοπικῆς συστοιχίας.

Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν ἑνὸς ἀστικοῦ δικτύου ὑπερβῇ τοὺς ἐν τοῖς ἐδαφ. 2 καὶ 3 ἀναφερομένους ἀνωτάτους ἀριθμούς, ὑποχρεοῦται ὁ Ἀνάδοχος, τότε μόνον εἰς ἀλλαγὴν τοῦ συστήματος, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ δικτύῳ τούτῳ ἤθελε καὶ μετὰ τὴν ἀλλαγὴν ταύτην ἐξασφαλισθῇ ἀπόδοσις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25.

4. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ἐπὶ κέντρων ἐχόντων ἀρχικὴν περιεκτικότητα ἄνω τῶν πεντακοσίων κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν, ν' ἀγοράσῃ ἢ ἀνεγείρῃ ἴδια οἰκήματα διὰ τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῇ συμφωνία μεταξὺ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ αὐτοῦ περὶ χρησιμοποιήσεως πρὸς τοῦτο δημοσίων κτιρίων.

Artikel 6.

Vermittlungsstellen.

1. Der Ausbau der ersten Anlagen, die in den in Artikel 4 Ziffer 1 Buchstabe A und B angefuehrten Gruppen und in ihren Vorortsnetzen (vergl. Artikel 4 Ziffer 1 Buchstabe E) errichtet werden, muss nach dem vollautomatischen System erfolgen.

2. In allen anderen Staedten und Ortschaften sowie fuer alle spaeteren Anlagen in Athen, Piraeus und Saloniki wird das System durch die augenblicklichen und zukuenftigen Verhaeltnisse und Beduerfnisse bestimmt, mit der Massgabe, dass dieses System den modernen Vervollkommnungen der Fernsprechtechnik entsprechen muss. Das gewaehlte System muss vom Verkehrsministerium gebilligt werden.

3. Auf jeden Fall ist in Ortsnetzen mit mehr als 1000 Teilnehmer-Hauptanschluessen dem vollautomatischen System der Vorzug zu geben.

In den Ortsnetzen, die zwischen 300 und 1000 Teilnehmerhauptanschluesse haben, ist entweder das Zentralbatteriesystem mit selbsttaetiger Abfrage-und Anrufmoeglichkeit fuer die Betriebsbeamtin oder das vollautomatische System zugelassen.

In Ortsnetzen mit weniger als 300 Teilnehmerhaup anschluessen ist auch das Ortsbatteriesystem mit reinem Handbetrieb zugelassen.

Wenn in aeinem Ortsnetz die Zahl der Teilnehmerhauptnschluesse ueber die in Absatz 2 und 3 genannten Hoechstziffern hinauswaechst, so ist der Konzessionaer zu einer Aenderung des Systems nur verpflichtet, wenn in diesem Netze ein Ertrag nach Massgabe des Artikels 25 noch sichergestellt ist.

4. Der Konzessionaer verpflichtet sich, bei Vermittlungsstellen mit einer Anfangskapazitaet von mehr als 500 Teilnehmerhauptanschluessen eigene Gebaeude fuer die Errichtung der Vermittlungsstellen zu kaufen oder zu bauen, falls eine besondere Vereinbarung zwischen Ministerium und Konzessionaer ueber Verwendung von oeffentlichen Gebaeuden nicht zustande kommen sollte.

Ἄρθρον 7.

Τρόπος τοποθετήσεως τῶν γραμμῶν.

1. Αἱ ἀστικαὶ καὶ προαστειακαὶ γραμμαὶ εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης δέον ν' ἀποτελῶνται ἀποκλειστικῶς ἐξ ὑπογείων καλωδίων μέχρι τῶν 3.100 διπλαγω-

Artikel 7.

Art der Leitungsfuehrung.

1. Die Orts-und Vorortsleitungen in den Staedten Athen, Piraeus und Saloniki muessen bis zu den Verteilungspunkten fuer 100 Doppelleitungen ausschliess-

γους σημείων διανομῆς. Πέραν τῶν τοιούτων σημείων διανομῆς δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται εἴτε ἐναέρια καλώδια, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν διπλαγωγῶν ὑπερβαίνει τοὺς 20, εἴτε γυμνὰ σύρματα. Ἐν τούτοις, διὰ λόγους καλαισθητικούς, τὰ ὑπόγεια καλώδια εἶναι ὑποχρεωτικὰ διὰ τὰς ὁδοὺς ἐν τῷ κέντρῳ τῶν πόλεων τούτων καὶ κυρίας τινὰς ὁδοὺς τῶν προαστείων, μὴ συμπεριλαμβανομένων τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν οἰκοδομικῶν τετραγώνων καὶ αὐλῶν.

Τῇ αἰτήσει τοῦ Ἀναδόχου θέλει ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἡ χρησιμοποίησις ἐναερίων καλωδίων δι' ὁμάδας ἀγωγῶν ὑπερβαινούσας τοὺς 100 διπλαγωγοὺς γενικῶς καὶ ἀκόμη εἰς τὸ κέντρον τῶν ἐν ἐδαφίῳ 1 ἀναφερομένων πόλεων καὶ εἰς τὰς κυρίας ὁδοὺς τῶν προαστείων αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῇ, ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους ἢ δι' ἄλλους λόγους ἡ τοποθέτησις ὑπογείων καλωδίων δὲν θὰ ἐξησφάλιζε κανονικὴν λειτουργίαν ἢ θὰ ἐπήγετο δυσαναλόγως μεγάλα ἔξοδα.

Τὸ κέντρον τῶν προρρηθεισῶν πόλεων καὶ αἱ, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, κύριαι ὁδοὶ τῶν προαστείων δέον ν' ἀναφέρωνται εἰς τὰς τεχνικὰς μελέτας (πρβλ. ἄρθρ. 9) καὶ θέλουσι καθορισθῇ τελειωτικῶς διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν μελετῶν τούτων.

2. Εἰς τὰς ἄλλας πόλεις καὶ συνοικισμοὺς τὸ ἀστικὸν καί, ἐν δεδομένῃ περιπτώσει, τὸ προαστειακὸν δίκτυον ἀποτελεῖται εἴτε ἐξ ἐναερίων καλωδίων, ἐὰν ὑπάρχωσιν ἄνω τῶν 20 διπλαγωγῶν, εἴτε ἐκ γυμνῶν συρμάτων.

3. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν τοποθέτησιν ρευμάτων γραμμῶν ὑψηλῆς τάσεως (διανομῆς ἢ τροφοδοτήσεως ἄνω τῶν 8000 βόλτ) εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 600 μέτρων ἀπὸ τῶν ὑφισταμένων ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν γραμμῶν, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις ὀρθογωνίου διασταυρώσεως, ἢ ἐὰν τὸ Κράτος ἔχῃ ἀναλάβει ἀντιθέτους πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεις πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συμβάσεως.

Ἐὰν ὅμως ἡ κατεύθυνσις τῆς ρευμάτου γραμμῆς ὑψηλῆς τάσεως δὲν δύναται νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφ. 1, προστατεύεται ἢ μετατοπίζεται ἡ ὑφισταμένη τηλεφωνικὴ γραμμὴ κατ' ἄλλον κατάλληλον τρόπον δαπάναις τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ρευμάτου γραμμῆς ὑψηλῆς τάσεως.

4. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ ἐξαναγκάσῃ τοὺς ἐπιχειρηματίας παραγωγῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ φωτισμὸν καὶ κίνησιν πρὸς τήρησιν τῶν κανονισμῶν τοῦ Συνδέσμου Γερμανῶν Ἠλεκτρολόγων (Verbandes Deutscher Elektrotechniker) περὶ διασταυρώσεως γραμμῶν καὶ προσεγγίσεως εἰς τηλεγραφικάς, τηλεφωνικὰς καὶ σημάτων ἐγκαταστάσεις, ἢ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐκδοθησομένων κανονισμῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι περιέχουν τοιαύτην ἴσην προστασίαν τοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου. Ἐπὶ ταῖς προϋποθέσεσι ταύταις ὑποχρεοῦται καὶ ὁ Ἀνάδοχος νὰ τηρήσῃ τοὺς κανονισμοὺς τούτους.

Ἄρθρον 8.

Τηλεφωνικαὶ ἐγκαταστάσεις κοινῆς χρήσεως.

Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, ἐν τῇ ὑπὸ οἰκοδομῶν περικλειομένῃ περιοχῇ τοῦ Δήμου, ἐν τῷ ὁποίῳ κεῖται τὸ τηλεφωνικὸν κέντρον, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικὰς συσκευὰς πρὸς χρησιμοποίησιν ἐπὶ πληρωμῇ τῶν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένων τελῶν. Αἱ συσκευαὶ αὗται θὰ δύνανται νὰ ἐγκαθίστανται εἴτε ἐπὶ τῶν ὁδῶν, τῶν πλατειῶν ἢ ἐντὸς δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν κτιρίων, εἴτε ἐντὸς καταστημάτων ἐν γένει (περιλαμβανομένων τῶν δημοσίων κέντρων). Ἐν ἀνάγκῃ, θέλουσι κατασκευασθῇ εἰδικοὶ τηλεφωνικοὶ θάλαμοι ἐπὶ τῇ βάσει συνεννοήσεως μεταξὺ τοῦ Ἀναδόχου καὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἰδιοκτητῶν.

lich aus unterirdischen Kabeln bestehen. Hinter diesen Verteilungspunkten koennen entweder Luftkabel, wenn die Zahl der Doppelleitungen ueber 20 betraegt, oder blanke Draehte verwendet werden. Doch sind aus aesthetischen Gruenden fuer die Strassen im Zentrum dieser Staedte und in gewissen Hauptstrassen der Vorstaedte, das Innere der Haeuserblocks und die Hoefe nicht inbegriffen, unterirdische Kabel vorgeschrieben.

Auf Verlangen des Konzessionaers wird ihm aber das Verkehrsministerium die Verwendung von Luftkabeln fuer Leitungsbuendel, die 100 Doppelleitungen uebersteigen, allgemein und selbst im Zentrum der in Absatz 1 genannten Staedte und in den Hauptstrassen ihrer Vorstaedte gestatten, wenn nachgewiesen wird, dass wegen der Beschaffenheit oder der Gestaltung des Gelaendes oder aus anderen Gruenden die Verlegung von Erdkabeln einen regelmaessigen Betrieb nicht gewaehrleisten oder unverhaeltnismaessig hohe Kosten verursachen wuerde.

Die Zentren der vorgenannten Staedte und die in Betracht kommenden Hauptstrassen der Vororte sind in den technischen Projekten (vergl. Artikel 9) anzugeben und werden durch die Genehmigung dieser Projekte endgueltig festgelegt.

2. In den anderen Staedten und Ortschaften besteht das Orts-und gegebenenfalls Vorortsleitungsnetz entweder aus Luftkabeln, wenn ueber 20 Doppelleitungen vorhanden sind, oder aus blanken Draehten.

3. Der Staat ist verpflichtet, die Anbringung von Hochspannungsleitungen (Verteilungs-oder Speiseleitungen ueber 8000 Volt) in geringerem Abstand als 600 m von den vorhandenen Orts-und Vorortsleitungen zu verbieten, ausgenommen den Fall, dass eine rechtwinklige Kreuzung vorliegt, oder dass der Staat vor Unterzeichnung des Vertrags dem widersprechende Verpflichtungen uebernommen hat.

Wenn die Trace der Hochspannungsleitungen der in Absatz 1 aufgestellten Regel nicht angepasst werden kann, so wird die vorhandene Fernsprechleitung auf Kosten des Eigentuemers der Hochspannungsleitung entweder in anderer geeigneter Weise geschuetzt oder umgelegt.

4. Der Staat verpflichtet sich, die Unternehmer von Licht-und Kraftanlagen zur Einhaltung der Vorschriften des «Verbandes Deutscher Elektrotechniker» ueber Leitungskreuzungen und Annaeherungen an Telegrafen, Fernsprech-und Signalanlagen oder der vom Staate herauszugebenden Vorschriften, insoweit sie mindestens den gleichen Schutz des Fernsprechnetzes enthalten, zu zwingen. Unter diesen Voraussetzungen verpflichtet sich auch der Konzessionaer zur Einhaltung dieser Vorschriften.

Artikel 8.

Oeffentliche Sprechstellen.

Der Konzessionaer verpflichtet sich, im baulich geschlossenen Gemeindebezirk der Vermittlungsstellen mit Genehmigung des Verkehrsministeriums nach Bedarf oeffentliche Sprechstellen zu errichten zur Benutzung gegen Zahlung der hierfuer festgesetzten Gebuehren. Diese Sprechstellen koennen errichtet werden entweder in den Strassen, auf Plaetzen, in oeffentlichen Gebaeuden oder in Laeden im allgemeinen einschliesslich Gaststaetten. Noetigenfalls werden auf Grund einer Verstaendigung zwischen dem Konzessionaer und den in Betracht kommenden Besitzern besondere Fernsprechzellen aufgestellt.

Ἄρθρον 9.

Τεχνικαὶ μελέται.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τεχνικὴν μελέτην δι' ἕκαστον τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων αὐτοῦ. Ἡ μελέτη αὕτη δέον νὰ περιλαμβάνῃ πάσας τὰς τεχνικὰς λεπτομερείας.

2. Αἱ τεχνικαὶ μελέται δέον νὰ ὑποβληθῶσιν:

Α') Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως προκειμένου περὶ τῶν ἀστικῶν δικτύων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν (πρβλ. ἄρθρ. 4 παράγρ. 1, στοιχ. Α, Β, καὶ Γ).

Β') Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 παράγρ. 1 στοιχ. Δ ἀπαιτουμένων ἐγγραφῶν συνδρομητῶν, οὐχὶ ὅμως ἐνωρίτερον τῶν 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, δι' ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 παραγρ. 1 στοιχ. Δ ἀναφερόμενα ἀστικὰ δίκτυα.

Γ') Ἐντὸς τῶν ὑπὸ στοιχ. Β ἀναφερομένων προθεσμιῶν διὰ τὰ προαστειακὰ δίκτυα (πρβλ. ἄρθρον 4 παράγρ. 1, στοιχ. Ε).

3. Ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν μελετῶν δέον ν' ἀνακοινώσῃ τὸ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργεῖον εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἐγγράφως τὰς ἀπόψεις του, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Συμβάσεως. Ἀντιρρήσεις, ἀνακοινωθεῖσαι μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν.

Ἐὰν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν μελετῶν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία, τὸ ζήτημα ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐν ἄρθρ. 40 τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένην διαιτησίαν.

Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος δὲν λάβῃ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω δύο μηνῶν ἔγγραφον ἀνακοίνωσιν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἡ ὑποβληθεῖσα μελέτη θεωρεῖται ὡς ἐγκριθεῖσα.

Ἄρθρον 10.

Ἔναρξις καὶ ἀποπεράτωσις τῶν ἔργων.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ προβῇ εἰς προπαρασκευὰς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων ἀμέσως μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμβάσεως.

2. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ἄρξεται ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνωρίτερον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν τεχνικῶν μελετῶν.

3. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὰ δίκτυα ἐντὸς τῶν ἑπομένων προθεσμιῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκρίσεως (πρβλ. ἄρθρ. 9, παράγρ. 3) τῶν σχετικῶν τεχνικῶν μελετῶν. Αἱ προθεσμίαι αὗται καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

Α') Διὰ τὸ ἀστικὸν δίκτυον Ἀθηνῶν - Πειραιῶς μὲ περιεκτικότητα μὲν 7000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 2 ἔτη, μὲ περιεκτικότητα δὲ κατ' ἀνώτατον ὅριον 10000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 3 ἔτη, τῆς τελευταίας ὑποχρεώσεως ἰσχυούσης μόνον ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν.

Β') Διὰ τὰ ἀστικὰ δίκτυα Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν καὶ δὴ διὰ μὲν τὴν Θεσσαλονίκην μὲ περιεκτικότητα 3000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν, διὰ δὲ τὰς Πάτρας 1000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 2 1)2 ἔτη.

Γ') Διὰ τὰ λοιπὰ ἀστικὰ δίκτυα μὲ περιεκτικότητα ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς πιθανὰς μελλοντικὰς ἀνάγκας εἰς 1 1)2 ἔτος, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως ὅτι ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως 3 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως.

Artikel 9.

Technische Projekte.

1. Der Konzessionaer verpflichtet sich, dem Verkehrsministerium ein technisches Projekt fuer jedes seiner Orts-und Vorortsnetze zur Genehmigung zu unterbreiten. Dieses Projekt muss alle technischen Einzelheiten enthalten.

2. Die technischen Projekte muessen eingereicht werden :

A bei den Ortsnetzen Athen-Piraeus, Saloniki und Patras (vgl. Artikel 4 Ziffer 1 Buchstabe A, B und C) innerhalb dreier Monate nach Ratifikation des Vertrags,

B bei allen anderen Ortsnetzen innerhalb dreier Monate nach Vorlage der gemaess Artikel 4 Ziffer 1 Buchstabe D erforderlichen Teilnehmeranmeldungen, jedoch fruehestens 6 Monate nach Ratifikation des Vertrags,

C bei den Vorortsleitungen (vergl. Artikel 4 Ziffer 1 Buchstabe E) innerhalb der unter B angefuehrten Fristen.

3. Innerhalb von 2 Monaten nach Einreichung der Projekte hat das Verkehrsministerium dem Konzessionaer schriftlich seinen Standpunkt im Rahmen des Vertrags mitzuteilen. Einwendungen, die nach diesem Termin mitgeteilt werden, werden nicht beruecksichtigt.

Erfolgt innerhalb einer Frist von 3 Monaten nach Einreichung der Projekte keine Einigung, so soll die Angelegenheit dem im Artikel 40 dieses Vertrags vorgesehenen Schiedsgericht vorgelegt werden.

Erhaelt der Konzessionaer innerhalb der angegebenen 2 Monate keine schriftliche Mitteilung vom Verkehrsministerium, so gilt das eingereichte Projekt als genehmigt.

Artikel 10.

Baubeginn, Baubeendigung.

1. Der Konzessionaer verpflichtet sich, mit den Vorbereitungen fuer die Errichtung der Orts-und Vorortsnetze sofort nach der Ratifikation des Vertrags zu beginnen.

2. Mit der Bauausfuehrung wird sobald als moeglich nach Genehmigung der technischen Projekte begonnen.

3. Der Konzessionaer ist verpflichtet, die Netze innerhalb der nachstehenden Fristen in Betrieb zu setzen, die vom Tage der Genehmigung (siehe Artikel 9, Ziffer 3) der entsprechenden technischen Projekte ab zu laufen beginnen. Diese Fristen werden wie folgt festgesetzt :

A fuer das Ortsnetz Athen-Piraeus mit einer Aufnahmefaehigkeit von 7000 Teilnehmerhauptanschluessen auf 2 Jahre, mit einer Aufnahmefaehigkeit von hoechstens 10.000 Teilnehmerhauptanschluessen auf 3 Jahre, wobei die letzte Verpflichtung nur in dem Masse gilt, wie Anmeldungen von Abonnenten vorliegen,

B fuer die Ortsnetze Saloniki und Patras und zwar mit einer Aufnahmefaehigkeit von 3000 Teilnehmerhauptanschluessen fuer Saloniki und 1000 Teilnehmerhauptanschluessen fuer Patras auf 2 1)2 Jahre

C fuer die anderen Ortsnetze mit einer den voraussichtlichen kuenftigen Beduerfnissen entsprechenden Aufnahmefaehigkeit auf 1 1)2 Jahre, jedoch mit der Einschraenkung, dass die Inbetriebsetzung fruehestens 3 Jahre nach der Ratifikation des Vertrags verlangt werden kann,

Δ') Διὰ τὰς προαστειακὰς γραμμάς, ἀνερχομένας εἰς ἀριθμὸν ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας, ἐπίσης εἰς 1 1)2 ἔτος μὲ τὸν αὐτὸν ὡς καὶ ὑπὸ στοιχ. Γ' περιορισμόν.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων τοῦ Ἀναδόχου δέον νὰ ἔχῃ προχωρήσει ἐντὸς 5 ἐτῶν ἀπὸ τῶν χρονολογιῶν τῆς ἐγκρίσεως τῶν τεχνικῶν μελετῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὑφ' ὁμαλὰς συνθήκας ἑκάστη σύνδεσις συνδρομητοῦ νὰ πραγματοποιῆται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς κανονικῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ.

4. Αἱ ἐν παραγρ. 3, στοιχ. Α' καθοριζόμεναι προθεσμίαι εἶναι ὑποχρεωτικαὶ μόνον, ἐφ' ὅσον τὸ διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κυρίου τηλεφωνικοῦ κέντρου («Κεντρικοῦ») τοῦ ἀστικοῦ δικτύου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἀπαιτούμενον, ὡκοδομημένον ἢ μὴ γήπεδον ἤθελε τεθῇ εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου ἐντὸς τριῶν μηνῶν, τὸ βραδύτερον, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐγκρίσεως τῆς τεχνικῆς μελέτης (πρβλ. ἄρθρ. 9, παράγρ. 2, στοιχ. Α' καὶ παράγρ. 3), ἀδιαφόρως ἐὰν πρόκειται περὶ γηπέδου ἀνήκοντος εἰς τὸ Δημόσιον (πρβλ. ἄρθρ. 14, παράγρ. 1) ἢ εἰς τρίτον, οὗτινος ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 12.

Τὸ ἐν λόγῳ γήπεδον δέον νὰ ὑποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἐντὸς προθεσμίας 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως.

5. Πᾶσα ἀπώλεια χρόνου, ὀφειλομένη εἰς τυχαῖον γεγονὸς ἢ ἀνωτέραν βίαν καὶ ἔχουσα ὡς συνέπειαν τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων ἢ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν, δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὰς ἐν παραγρ. 3 καθορισθείσας προθεσμίας. Ἐπίσης δὲν συνυπολογίζεται ἡ ὑπέρβασις τῆς κατὰ τὴν παράγρ. 4 διὰ τὸ Κράτος καθοριζομένης προθεσμίας τῶν 3 μηνῶν.

D fuer die Vorortsleitungen und zwar in einer den jeweiligen Beduerfnissen entsprechenden Zahl gleichfalls auf 1 1)2 Jahre und mit der gleichen Einschraenkung wie unter Buchstabe C.

Der Ausbau der Orts-und Vorortsnetze des Konzessionaers muss innerhalb von 5 Jahren nach den Genehmigungsdaten der technischen Projekte soweit fertiggestellt sein, dass unter normalen Verhaeltnissen jeder Teilnehmeranschluss innerhalb eines Monats nach Eingang der ordentlichen Anmeldung, zur Verfuegung gestellt werden kann.

4. D Ziffer 3ie in Buchstabe A festgesetzten Fristen sind nur dann einzuhalten, wenn das fuer den Bau der Hauptvermittlungsstelle des Ortsnetzes Athen-Piraeus erforderliche Grundstueck bebaut oder nicht bebaut spaetestens innerhalb dreier Monate vom Tage der Genehmigung des technischen Projekts (vergl. Artikel 9 Ziffer 2 Buchstabe A und Ziffer 3) an gerechnet, dem Konzessionaer zur freien Verfuegung gestellt wird, gleichviel ob es sich um ein dem Staate gehoeriges Grundstueck (vergl. Artikel 14 Ziffer 1) oder um ein Dritten gehoeriges Grundstueck handelt, dessen Enteignung vom Konzessionaer auf Grund des Artikels 12 verlangt worden ist.

Das in Frage kommende Grundstueck muss vom Konzessionaer innerhalb einer Frist von 2 Monaten, vom Tage der Ratifikation des Vertrags an gerechnet, bezeichnet werden.

5. Jeder einem zufaelligen Ereignis oder der hoeheren Gewalt zuzuschreibende Zeitverlust, der eine Verzoegerung des Baubeginns, oder eine Unterbrechung der Bauarbeiten im Gefolge hat, wird in die n Ziffer 3 festgesetzten Fristen nicht eingerechnet, ibenso wird nicht eingerechnet die Ueberschreitung eer nach Ziffer 4 fuer den Staat festgesetzten Frist don 3 Monaten.

Ἄρθρον 11.

Ἀθέτησις ὑποχρεώσεων Ἀναδόχου καὶ συνέπειαι αὐτῆς.

1. Τὸ Κράτος δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον χρηματικὰς ποινάς, ἐὰν οὗτος ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος, εἴτε δὲν τηρήσῃ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 παράγρ. 3 καθορισθείσας προθεσμίας, εἴτε ἀθετήσῃ βαρέως τὰς διὰ τῆς Συμβάσεως ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις.

Αἱ χρηματικαὶ αὗται ποιναὶ καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

Α') διὰ τὸ ἀστικὸν δίκτυον Ἀθηνῶν-Πειραιῶς εἰς 12000 χρυσᾶς δραχμὰς μηνιαίως.

Β') διὰ τὰ ἀστικὰ δίκτυα Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν εἰς 6000 χρυσᾶς δραχμὰς μηνιαίως.

Γ') διὰ τὰ λοιπὰ ἀστικὰ δίκτυα καὶ τὰς προαστειακὰς γραμμὰς εἰς 3000 χρυσᾶς δραχμὰς μηνιαίως.

Δ') διὰ τὴν ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος βαρεῖαν ἀθέτησιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 παράγρ. 3 ἐδάφ. 2 ὑποχρεώσεως ἢ ἄλλων διὰ τῆς Συμβάσεως ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων μέχρις 6000 χρυσῶν δραχμῶν.

2. Ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν παραγρ. 1 διαλαμβανομένων χρηματικῶν ποινῶν, ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἔκπτωτος παντὸς ἐκ τῆς Συμβάσεως ἀπορρέοντος δικαιώματος καὶ ὑποχρεώσεως αὐτοῦ, ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἀναδόχου δὲν ἄρξηται ἡ λειτουργία ἑνὸς τῶν ἀστικῶν δικτύων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἢ Θεσσαλονίκης μετὰ παρέλευσιν προθεσμίας 6 μηνῶν ἀπὸ τῶν διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς

Versaeumnis der Pflichten des Konzessionaers und deren Folgen.

1. Der Staat ist berechtigt, den Konzessionaer mit Geldstrafen zu belegen, wenn dieser durch eigenes Verschulden entweder die im Artikel 10 Ziffer 3 festgesetzten Fristen nicht einhaelt, oder seine im Vertrag uebernommenen Verpflichtungen groeblich verletzt.

Diese Geldstrafen werden wie folgt festgesetzt :

A fuer das Ortsnetz Athen-Piraeus auf 12.000 (Zwoelftausend) Golddrachmen pro Monat,

B fuer die Ortsnetze Saloniki und Patras auf 6.000 (Sechstausend) Golddrachmen pro Monat,

C fuer die anderen Ortsnetze und die Vorortsleitungen auf 3.000 (Dreitausend) Golddrachmen pro Monat,

D fuer die groebliche Verletzung aus eigenem Verschulden der in Artikel 10 Ziffer 3 Absatz 2 vorgesehenen Verpflichtung oder einer sonstigen durch den Vertrag uebernommenen Verpflichtung bis zu 6.000 (Sechstausend) Golddrachmen.

2. Unabhaengig von den in Ziffer 1 erwaehnten Geldstrafen kann der Konzessionaer vom Staate aller seiner Rechte und Pflichten aus dem Vertrag fuer verlustig erklaert werden, wenn durch Verschulden des Konzessionaers die Inbetriebnahme eines der Ortsnetze Athen-Piraeus oder Saloniki bei Ablauf einer Frist von 6 Monaten nach den fuer diese Inbetriebnahmen festgesetzten Terminen (vergl. Artikel

λειτουργίας τούτων καθορισθεισῶν προθεσμιῶν, (πρβλ. ἄρθρ. 10 παράγρ. 3, ἐδάφιον 1, στοιχ. Α' καὶ Β').

Ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους μερικῶς ἔκπτωτος τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ σχετικῶς πρὸς οἱονδήποτε ἄλλο ἀστικὸν δίκτυον, οὗτινος ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας ἤθελεν ἐπιβραδυνθῇ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἀναδόχου πέραν τῶν 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο καθωρισμένης προθεσμίας.

Εἰς τὰς ἐν τοῖς ἐδαφ. 1 καὶ 2 ἀναφερομένας περιπτώσεις περιέρχονται αἱ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἐκτελεσθεῖσαι ἤδη ἐγκαταστάσεις ἔναντι πληρωμῆς τοῖς μετρητοῖς τῶν 75 τοῖς ἑκατὸν μὲν τῶν γενομένων δαπανῶν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφ. 1, καὶ τῶν 50 τοῖς ἑκατὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφίου 2, εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Κράτους. Τὸ Κράτος ἔχει τότε τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ τὰς διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἀστικῶν δικτύων ἀπαιτουμένας ἐργασίας καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῇ δι' ἴδιον λογαριασμὸν τὰ ἀστικὰ ταῦτα δίκτυα ἢ νὰ ἐκμισθώσῃ αὐτά.

3. Αἱ ἐν ταῖς παραγράφ. 1 καὶ 2 προβλεπόμεναι χρηματικαὶ ποιναὶ καὶ ἐκπτώσεις ἐπιβάλλονται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν, ὑπολογιζομένης ἀπὸ τοῦ τὴν ἐπιβολὴν τῆς χρηματικῆς ποινῆς ἢ τῆς ἐκπτώσεως δικαιολογοῦντος γεγονότος δι' ἐγγράφου ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας. Ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεώς της ἐνώπιον τῆς ἐν ἄρθρῳ 40 προβλεπομένης διαιτησίας.

4. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος διακόψῃ ὑπαιτίως πέραν τοῦ ἑνὸς μηνὸς τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν τῶν ἀστικῶν δικτύων Ἀθηνῶν — Πειραιῶς ἢ Θεσσαλονίκης ἢ πέραν τῶν δύο μηνῶν τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν ἄλλου τινὸς ἀστικοῦ δικτύου, δύναται νὰ κηρυχθῇ μερικῶς ἔκπτωτος τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δικτύου, ἐν τῷ ὁποίῳ προέκυψεν ἡ διακοπή, ὁπότε ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἡ παράγραφος 2 ἐδαφ. 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς δαπάνης ἐνταῦθα νοουμένης τῆς ἑκάστοτε μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κρατήσεων πρὸς ἀνακαίνισιν ἑκάστης ἐγκαταστάσεως ἀπομενούσης ἀξίας αὐτῆς.

5. Αἱ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἢ, ἐν περιπτώσει προσφυγῆς εἰς τὴν διαιτησίαν, δι' ἀποφάσεως τῆς τελευταίας τῷ Ἀναδόχῳ ἐπιβληθεῖσαι χρηματικαὶ ποιναὶ ἀφαιροῦνται ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 37 παραγρ. 1 προβλεπομένης ἐγγυήσεως. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ τὸ παρ' αὐτοῦ κατατεθὲν ποσὸν ἐγγυήσεως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήψεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως.

Ἐὰν ἡ ἐγγύησις ἐπεστράφη συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 παράγρ. 3 εἰς τὸν Ἀνάδοχον, αἱ χρηματικαὶ ποιναὶ θὰ καταβάλλωνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς μετρητά.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐν τοῖς ἐδαφίοις 1 καὶ 2 ἀναφερομένας περιπτώσεις αἱ χρηματικαὶ ποιναὶ θὰ καταλογίζωνται εἰς τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 25 παραγρ. 2 στοιχ. Β διανεμητέα μερίσματα.

Ἐν περιπτώσει ἐκπτώσεως τοῦ Ἀναδόχου ἐκ τῶν ἐκ τῆς Συμβάσεως δικαιωμάτων (ἴδε παράγρ. 2, ἐδάφ. 1) ἐπέρχονται αἱ συνέπειαι τοῦ ἄρθρου 37 παραγρ. 2 ἐδαφ. 2.

Ἄρθρον 12.

Δικαίωμα τοῦ Ἀναδόχου εἰς ἀπαλλοτριώσεις.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ζητεῖ ἑκάστοτε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν τηλεφωνικῶν κέντρων, ὑποσταθμῶν, ἐργαστηρίων καὶ ἀποθηκῶν ὑλικοῦ ἐγκαταστάσεως καὶ συντηρήσεως ἀναγκαίων (ὡκοδομημένων ἢ μὴ) γηπέδων. Ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν προκαλέσῃ

10 Ziffer 3 Absatz 1 Buchstabe A und B) noch nicht stattgefunden hat.

Der Konzessionaer kann vom Staate seiner Rechte und Pflichten teilweise und zwar in Bezug auf jedes andere Ortsnetz fuer verlustig erklaert werden, dessen Inbetriebnahme sich durch Verschulden des Konzessionaers um 6 Monate ueber den hierfuer festgesetzten Termin hinaus verzoegert.

In den in den Absaetzen 1 und 2 erwaehnten Faellen gehen die vom Konzessionaer bereits ausgefuehrten Anlagen gegen Barzahlung von 75 vom Hundert der gemachten Aufwendungen im Falle des Absatz 1 und von 50 vom Hundert im Falle des Absatz 2 in das Eigentum des Staates ueber. Der Staat hat dann das Recht, die fuer die Inbetriebsetzung der in Betracht kommenden Ortsnetze erforderlichen Arbeiten selbst zu uebernehmen und auch den Betrieb dieser Ortsnetze fuer eigene Rechnung zu fuehren oder sie zu verpachten.

3. Die in Ziffer 1 und 2 vorgesehenen Geldstrafen und Aberkennungen werden innerhalb einer Ausschlussfrist von 3 Monaten, die vom Eintritt des die Verhaengung der Geldstrafe oder die Aberkennung begruendenden Ereignisses an gerechnet wird, durch schriftliche Entscheidung des Verkehrsministeriums verhaengt. Der Konzessionaer kann gegen diese Entscheidung innerhalb eines Monats nach deren Empfang durch Anrufung des in Artikel 40 vorgesehenen Schiedsgerichts Berufung einlegen.

4. Wenn der Konzessionaer ueber einen Monat den Fernsprechverkehr der Ortsnetze Athen-Piraeus oder Saloniki oder ueber zwei Monate den Fernsprechverkehr eines anderen Ortsnetzes schuldhaft stilllegt, so kann er teilweise der Rechte und Pflichten in dem Netze, in dem die Unterbrechung vorgekommen ist, fuer verlustig erklaert werden, wobei Ziffer 2 Absatz 3 sinngemaesse Anwendung findet, indem hier als Aufwendungen der nach Abzug der Erneuerungsrueckklagen fuer jede einzelne Anlage jeweils uebrigbleibende Wert derselben verstanden wird.

5. Die durch Entscheidung des Verkehrsministeriums oder im Falle einer Anrufung des Schiedsgerichts durch Entscheidung dieses Letzteren ueber den Konzessionaer verhaengten Geldstrafen werden von der in Artikel 37 Ziffer 1 vorgesehenen Garantiesumme abgezogen. Der Konzessionaer ist verpflichtet, die von ihm hinterlegte Garantiesumme innerhalb eines Monats vom Tage des Empfangs der rechtskraeftigen Entscheidung an gerechnet wieder aufzufuellen.

Wenn dem Konzessionaer die Garantiesumme gemaess Artikel 37 Ziffer 3 zurueckgegeben wuerde, so sind die Geldstrafen von ihm in bar zu entrichten.

In den beiden in Absatz 1 und 2 genannten Faellen sind die Geldstrafen auf die auf Grund des Artikels 25 Ziffer 2 Buchstabe B zu verteilende Dividende in Anrechnung zu bringen.

Im Falle des ueber den Konzessionaer verhaengten Entzugs aller Rechte aus dem Vertrag (siehe Ziffer 2 Absatz 1) tritt die in Artikel 37 Ziffer 2 Absatz 2 erwaehnte Folge ein.

Artikel 12.

Enteignungsberechtigung des Konzessionaers.

1. Der Konzessionaer verlangt jeweils vom Verkehrsministerium die Enteignung der fuer die Errichtung der Vermittlungsstellen, Unterzentralen, Werkstaetten und der Lager fuer Installations-und Instandhaltungsmaterial notwendigen bebauten oder unbebautne

τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου αἰτηθέντος ἢ ἄλλου κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρισθέντος γηπέδου ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ἢ τῆς συμφωνίας, καθορίζει τὸ ἀπαλλοτριωτέον γήπεδον ἡ διαιτησία, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπαλλοτρίωσις δέον νὰ προκληθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

2. Πρὸ πάσης ἀπαλλοτριώσεως, ὁ 'Ανάδοχος θὰ προέρχηται εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ ὁπωσδήποτε δικαιούχους τοιούτων γηπέδων πρὸς ἐπίτευξιν συμφωνίας περὶ τῆς ἀγορᾶς ἢ μισθώσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται γηπέδων. Μὴ ἐπιτευχθείσης τοιαύτης συμφωνίας, ἐνεργεῖται ἡ ἀπαλλοτρίωσις. Ἡ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ ὁπωσδήποτε δικαιούχους πληρωτέα ἀποζημίωσις καθορισθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ εἰδικοῦ νόμου ΓᾠΝΑ' (3951) τοῦ ἔτους 1911 καὶ τοῦ νόμου 103 ἑρμηνεύοντος αὐθεντικῶς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΓᾠΝΑ'.

3. Ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἐνεργεῖται ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τῇ μεσολαβήσει τοῦ Κράτους, ἀλλ' αἱ ἀποζημιώσεις καταβάλλονται εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ τοὺς ὁπωσδήποτε δικαιούχους ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου.

"Αρθρον 13.

Χρησιμοποίησις ἰδιωτικῆς περιουσίας παρὰ τοῦ 'Αναδόχου.

1. Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ ὁπωσδήποτε δικαιοῦχοι οἱωνδήποτε ἀγροτικῶν ἢ ἀστικῶν κτημάτων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτρέπωσιν, ἄνευ δικαιώματος οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, πᾶσαν ὑπεράνω ἢ ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν ἢ ὑπὸ ταῦτα ἐργασίαν, μετατροπὴν ἢ οἱανδήποτε ἐνέργειαν, ἀπαιτουμένην διὰ τὴν κατασκευὴν, συντήρησιν, ἐπισκευὴν, ἀντικατάστασιν, ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν γραμμῶν καὶ καλωδίων τοῦ 'Αναδόχου, π. χ. τὴν ἔμπηξιν στύλων, τοποθέτησιν κιβωτίων διὰ τὰς συνδέσεις διπλᾶς (duplex) ἢ πολλαπλᾶς (multiplex) καὶ καλωδίων, τὴν ἔμπηξιν ὑποστηριγμάτων (δοκῶν, διπλοϊστῶν ἢ πυργίσκων), τὴν κλάδευσιν δένδρων. Ἡ ἐκκοπὴ τῶν δένδρων, ἐφ' ὅσον εἶναι, ἀναπόφευκτος, δέον νὰ ἐπιτρέπηται, παρέχει ὅμως δικαίωμα ἀποζημιώσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν παραγρ. 2 καθοριζόμενα.

4. Ὁ 'Ανάδοχος ὀφείλει νὰ μὴ παρεμβάλλῃ δυσχερείας εἰς τοὺς κατόχους τῶν γηπέδων ἢ κτιρίων διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν.

2. Ἐὰν αἱ ἐργασίαι τοῦ 'Αναδόχου προξενήσωσι ζημίας, διδούσας δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, συνισταμένη εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν θετικῶν μόνον ζημιῶν, θέλει καθορίζεσθαι κατ' ἐκτίμησιν ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἀποτελουμένης διὰ τὸ ἀστικὸν καὶ πραστειακὸν δίκτυον 'Αθηνῶν—Πειραιῶς ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων καὶ τοῦ ἁρμοδίου Νομομηχανικοῦ, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἀστικὰ καὶ πραστειακὰ δίκτυα ἐκ τοῦ τεχνικοῦ ἐπιθεωρητοῦ Τ.Τ.Τ. καὶ τοῦ Νομομηχανικοῦ τῆς περιφερείας. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ προσβληθῇ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

3. Αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 2 περὶ ἀπαιτήσεων ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τῶν ὁπωσδήποτε δικαιούχων ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐπὶ βλαβῶν, ἐπιφερομένων εἰς ἀγωγοὺς ὕδατος, ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀεριόφωτος καὶ ὀχετούς.

Grundstuecke. Wenn das Ministerium die Enteignung des vom Konzessionaer verlangten oder eines anderen gemeinschaftlich festzusetzenden Grundstuecks innerhalb 15 Tagen vom Tage des Verlangens oder der Vereinbarung ab nicht durchfuehren sollte, so setzt das Schiedsgericht das zu enteignende Grundstueck fest, dessen Enteignung innerhalb einer Woche nach Bekanntgabe des Schiedsspruchs vom Ministerium durchzufuehren ist.

2. Vor jeder Enteignung hat der Konzessionaer mit den Eigentuemern oder sonst Berechtigten solcher Grundstuecke Verhandlungen zu dem Zwecke zu fuehren, um zu einer Verstaendigung bezueglich eines Kaufes oder einer Miete des in Betracht kommenden Grundstuecks zu gelangen. Ist eine Verstaendigung nicht moeglich, so wird zur Enteignung geschritten. Die in diesem Falle an die Eigentuemer oder an die sonst Berechtigten zu zahlende Entschaedigungssumme wird auf Grund der Artikel 2, 3 und 4 des Sondergesetzes GᾠNA (3951) vom Jahre 1911 und des Gesetzes 103, das den Artikel 3 des Gesetzes GᾠNA in authentischer Weise auslegt, festgesetzt.

3. Die Enteignung erfolgt mit moeglichster Beschleunigung durch Vermittlung des Staates, jedoch werden die Entschaedigungssummen an die Eigentuemer oder an die sonst Berechtigten durch den Konzessionaer ausgezahlt.

Artikel 13.

Benutzung von Privateigentum durch den Konzessionaer.

1. Die Eigentuemer oder sonst Berechtigten irgendwelchen Land-oder Stadtbesitzes sind gehalten, ueber, an, auf oder unter ihrem Besitz alle Arbeiten, Aenderungen oder sonstigen Vorkehrungen zu gestatten, die fuer die Errichtung, die Instandhaltung, die Reparatur, den Ersatz, den Betrieb und die Ueberwachung der dem Konzessionaer gehoerenden Leitungen und Kabel erforderlich sind, wie zum Beispiel die Aufstellung von Masten, oder Kaesten der Duplex-und Multiplexanschluesse, die Verlegung von Kabeln, die Anbringung von Traegern, Staendern und Leitungstuermchen, das Ausaesten von Baeumen und dies ohne jedes Recht auf irgendeine Verguetung. Das Faellen von Baeumen muss geduldet werden, insoweit es unvermeidlich ist, berechtigt jedoch zu einer Entschaedigung nach den Vorschriften der Ziffer 2.

Der Konzessionaer ist gehalten, den Besitzern der Grundstuecke oder Gebaeude bei Ausfuehrung von Bauarbeiten keine Schwierigkeiten zu nmache.

2. Wenn die Arbeiten des Konzessionaers Schaeden verursacht haben, die den Beteiligten das Recht auf Schadenersatz geben, so wird dieser Schadenersatz allein fuer positive Schaeden (damnum emergens) durch Schaetzung einer vom Verkehrsministerium ernannten Kommission bestimmt, die sich fuer das Orts- und Vorortsnetz Athen-Piraeus aus einem hoeheren technischen Beamten der Post—, Telegrafen- und Telefondirektion und dem zustaendigen Bezirksingenieur, fuer die uebrigen Orts-und Vorortsnetze aus dem technischen Inspektor der P. T. T. und dem Bezirksingenieur des Bezirks zusammensetzt. Gegen die Entscheidung dieser Kommission koennen die Beteiligten Beufung bei dem Gericht erster Instanz einlegen.

3. Die Bestimmungen in Ziffer 2 bezueglich der Schadenersatzanspruche des Eigentuemers oder der sonst Berechtigten finden auch Anwendung auf Schaeden, die an Wasserleitungsanlagen, an elektrischen Strom-, Gas- oder Abflussanlagen angerichtet werden.

"Αρθρον 14.

Χρησιμοποίησις κρατικῆς περιουσίας παρὰ τοῦ 'Αναδόχου.

1. Τὸ Κράτος θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ 'Αναδόχου ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὑποβολῆς τῆς γραπτῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τὰ δημόσια γήπεδα, τ' ἀπαραίτητα διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν δικτύων τοῦ 'Αναδόχου. Διὰ τὰ γήπεδα ταῦτα ὁ 'Ανάδοχος οὐδεμίαν θέλει καταβάλει ἀποζημίωσιν. Ὁ 'Ανάδοχος δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ τὰ παραδοθέντα αὐτῷ δημόσια γήπεδα παρὰ δι' ὃν προορίζονται σκοπόν.

2. Αἱ δημόσιαι ὁδοὶ καὶ πάροδοι τοῦ Κράτους καὶ τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων, πεζοδρόμια, πλατεῖαι, αἱ κατὰ μῆκος τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν λωρίδες γῆς καὶ τὸ ὑπέδαφος τῶν γραμμῶν τούτων θὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ 'Αναδόχου διὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 13 παραγρ. 1 ἐδαφ. 1 ἀναφερομένας ἐργασίας ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως τοῦ 'Αναδόχου πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως. Ἡ ἔκτασις τοῦ δικαιώματος τούτου θὰ καθορίζηται λεπτομερῶς διὰ τῶν τεχνικῶν μελετῶν (πρόβλ. ἄρθρον 9).

Ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ λάβῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν τούτων πᾶν δυνατὸν μέτρον πρὸς πρόληψιν τῆς διακοπῆς τῆς κυκλοφορίας τοῦ Κοινοῦ ἢ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας.

Ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν ἐπιμελῶς τὰς ὁδοὺς καὶ παρόδους, πεζοδρόμια, πλατείας, σιδηροδρομικὰς ἢ τροχιοδρομικὰς γραμμάς, αἵτινες ἤθελον ἐκσκαφῆ ἢ βλαβῇ διὰ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, ἄνευ ἀναβολῆς μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τούτων.

3. Ὁ 'Ανάδοχος δύναται νὰ χρησιμοποιῇ, ἐπὶ καταβολῇ ὡρισμένων δικαιωμάτων εἰς τὸ Κράτος, τοὺς τηλεφωνικοὺς καὶ τηλεγραφικοὺς στύλους καὶ ὑποστηρίγματα τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον δὲν παραβλάπτεται διὰ τούτου ἡ τηλεφωνικὴ καὶ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους καὶ οἱ στύλοι εἶναι κατάλληλοι διὰ τὸν σκοπόν, δι' ὃν θέλει νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς ὁ 'Ανάδοχος. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν κρατικῶν στύλων καὶ ὑποστηριγμάτων καὶ τῶν δι' αὐτὴν πληρωτέων ἀποζημιώσεων θὰ συνταχθοῦν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ τοῦ 'Αναδόχου γενικοὶ κανονισμοί.

"Αρθρον 15.

'Απαλλαγὴ τοῦ 'Αναδόχου ἐξ εἰσαγωγικῶν τελῶν.

1. Ὁ 'Ανάδοχος ἀπαλλάσσεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου ἀπὸ πάσης ἐπιβαρύνσεως, ὑφισταμένης ἢ μελλούσης, διὰ τελωνειακῶν δασμῶν, τελῶν καὶ δικαιωμάτων, ἰδίως ἀπὸ ὅλα τὰ δημοτικά, λιμενικὰ ἢ φαρικὰ τέλη, φόρους καὶ δικαιώματα, οἱαδήποτε τέλη καὶ δικαιώματα προκυμαίας καὶ ὑπερημερίας, ὡς καὶ γενικῶς ἀπὸ οἱουδήποτε φόρου, τέλους ἢ δικαιώματος, ὑφισταμένου ἢ μέλλοντος, διὰ πᾶσαν ἐκ τοῦ 'Εξωτερικοῦ εἰσαγωγὴν ἢ πᾶσαν μεταφορὰν παντὸς εἴδους μηχανημάτων, ἐργαλείων, συσκευῶν, παντὸς εἴδους κατειργασμένων ἢ ἀκατεργάστων ὑλικῶν, προοριζομένων διὰ τὴν κατασκευήν, ἐπέκτασιν, συντήρησιν ἢ ἀνακαίνισιν ἢ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δικτύων τοῦ 'Αναδόχου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τηλεφωνικῶν κτιρίων. Δὲν ἀπολαμβάνουν ἀτελείας αἱ ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου πωλούμεναι δευτερεύουσαι συσκευαί. Διὰ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους πωλουμένας τοιαύτας συσκευὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ ἐγ-

Befreiung des Konzessionaers von Einfuhrgebuehren.

1. Der Konzessionaer ist waehrend der ganzen Dauer derKonzession befreit von jeder bestehenden oder kuenftigen Belastung durch Einfuhrzoelle,- Gebuehren oder -Abgaben,insbesondere von allen Stadt-, Hafen-, oder Leuchtturmgebuehren oder-Abgaben, allen Gebuehren oder Abgaben fuer Kais und Ueberliegegelder sowie allgemein von allen anderen Auflagen, Gebuehren oder Abgaben irgendwelcher Natur, bestehenden oder kuenftigen, fuer jede Einfuhr aus dem Ausland oder jeden Transport aller Maschinen, Werkzeuge, Apparate, bearbeiteten oder unbearbeiteten Materialien irgendwelcher Art, die fuer den Bau, die Erweiterung, die Instandhaltung oder die Erneuerung oder den Betrieb der Netze des Konzessionaers einschliesslich der Telefongebaeude bestimmt sind.

Es geniessen keine Zollfreiheit die vom Konzes-

γραφῶν καταβάλλει ὁ 'Ανάδοχος τὸν ἀνάλογον δασμόν, ἀλλ' ἅπαξ μόνον δι' ἑκάστην συσκευήν, ἐντὸς τοῦ μηνὸς 'Ιανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

2. Οἱ πίνακες τοῦ εἰσακτέου ὑλικοῦ θὰ ὑποβάλλωνται ἑκάστοτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας, ὑποχρεούμενον νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἀδειῶν ὑπὲρ τοῦ 'Αναδόχου ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν πινάκων.

"Αρθρον 16.

'Απαλλαγὴ τοῦ 'Αναδόχου ἐκ τῶν φόρων.

1. Ὁ 'Ανάδοχος, αἱ μετοχαὶ καὶ αἱ ὁμολογίαι αὐτοῦ ἀπαλλάσσονται καθ'ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου του πάσης φορολογίας, ὑφισταμένης ἢ μελλούσης, ἐπὶ τῶν εἰσπράξεών του, ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ἢ τῶν προσόδων αὐτῶν. 'Απαλλάσσεται ἰδίως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν γηπέδων καὶ οἰκοδομῶν, δηλαδὴ τῶν τηλεφωνικῶν κέντρων, ὑποσταθμῶν, ἐργαστηρίων καὶ ἀποθηκῶν καὶ παντὸς τέλους ἢ δικαιώματος προνομίων εὑρεσιτεχνίας.

2. Ὁ 'Ανάδοχος ἀπαλλάσσεται παντὸς τέλους χαρτοσήμου διὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ἐγγυήσεως (πρβλ. ἄρθρ. 37). 'Επίσης ἀπαλλάσσεται τοῦ τέλους τούτου πᾶν συμβόλαιον καὶ συμφωνία συναπτομένη, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως, μετὰ τοῦ Κράτους ἢ μετὰ τρίτων. Τὸ τέλος χαρτοσήμου διὰ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ὁρίζεται εἰς 1000 χαρτίνας δραχμάς.

3. Τὰ συμβόλαια μεταξὺ 'Αναδόχου καὶ συνδρομητῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δέκα δραχμῶν, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ συνδρομητοῦ καὶ ἐπικολλώμενον εἰς τὸ παρὰ τοῦ 'Αναδόχου κρατούμενον ἀντίτυπον.

Οἱ συνδρομηταὶ καταβάλλουν ἐπὶ τῶν ἐξωφλημένων λογαριασμῶν τοῦ 'Αναδόχου τέλος χαρτοσήμου μιᾶς χαρτίνης δραχμῆς δι' ἕκαστον τοιοῦτον λογαριασμόν.

"Αρθρον 17.

Τηλεφωνικὸς κανονισμὸς καὶ τιμολόγια.

1. Ὁ 'Ανάδοχος θὰ καταρτίσῃ, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης Συμβάσεως, τηλεφωνικὸν κανονισμόν, καθορίζοντα ἐν γένει τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ 'Αναδόχου ἀπέναντι τοῦ Κοινοῦ καὶ σἀνάπαλιν.

Ὁ τηλεφωνικὸς οὗτος κανονισμός, εὐθὺς ὡς ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, δημοσιευθήσεται παρ' αὐτοῦ διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος. Ὁ τηλεφωνικὸς κανονισμὸς πρέπει νὰ δημοσιευθῇ τὸ ἀργότερον τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς ἐπισήμου ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ ἀστικοῦ δικτύου 'Αθηνῶν—Πειραιῶς καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὸν 'Ανάδοχον καὶ τὸ Κοινόν. 'Εν περιπτώσει παραβάσεως τοῦ κανονισμοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ Κοινοῦ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 697 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ὁ τηλεφωνικὸς κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατόπιν συμφωνίας Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ 'Αναδόχου.

2. Τὰ τηλεφωνικὰ τιμολόγια δέον νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, στοιχ. β' διατυπωθεῖσαν βασικὴν σκέψιν, νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐπιχειρήσεως συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῆς παρούσης Συμβάσεως, ν'

sionaer verkauften Nebenstellenanlagen. Fuer die waehrend eines jeden Kalenderjahres auf Grund der in seinen Buechern gemachten Eintragungen verkauften derartigen Anlagen hat der Konzessionaer den entsprechenden Zoll innerhalb des Monats Januar des folgenden Jahres zu entrichten, aber nur einmal fuer jede Anlage.

2. Die Listen des einzufuehrenden Materials werden von Fall zu Fall dem Verkehrsministerium uebergeben, das fuer die Erteilung der erforderlichen Bescheinigungen an den Konzessionaer innerhalb 14 Tagen nach Vorlage der Listen zu sorgen hat.

Artikel 16.

Steuerfreiheit des Konzessionaers.

1. Der Konzessionaer, seine Aktien und Obligationen sind waehrend der ganzen Dauer seines Privilegs von allen seine Einnahmen, sein Kapital oder sein Einkommen belastenden und zwar bestehenden und zukuenftigen Steuern befreit. Insbesondere ist er auch befreit von der Steuer auf die Grundstuecke und auf die Gebaeude, das heisst auf die Vermittlungsstellen, Unterzentralen, Werkstaetten und Lager und von jeder Abgabe fuer Patente.

2. Der Konzessionaer ist befreit von allen Stempelgebuehren fuer die Hinterlegung der Garantiesumme (siehe Artikel 37).

Ebenso werden von dieser Gebuehr alle Vertraege und Abmachungen befreit, die er gemaess den Bestimmungen des Vertrags mit dem Staate oder mit Dritten abschliesst.

Die Stempelgebuehr fuer diesen Vertrag wird auf 1000 (Eintausend) Papierdrachmen festgesetzt.

3. Die Vertraege zwischen dem Konzessionaer und den Teilnehmern unterliegen einer von den Teilnehmern zu tragenden Stempelgebuehr von 10 Papierdrachmen, wobei die Stempelmarke auf das beim Konzessionaer verbleibende Original geklebt wird.

Die Fernsprechteilnehmer bezahlen fuer die quittierten Rechnungen des Konzessionaers eine Stempelsteuer von einer Papierdrachme fuer jede solche Rechnung.

Artikel 17.

Fernsprechordnung und Tarife.

1. Der Konzessionaer wird nach den Grundsaetzen dieses Vertrags eine Fernsprechordnung ausarbeiten, in der die Pflichten und die Rechte des Konzessionaers gegenueber dem Publikum und umgekehrt allgemein geregelt sind.

Diese Fernsprechordnung wird, sobald sie vom Verkehrsministerium genehmigt ist, von diesem in der Form einer Praesidial-Verordnung veroeffentlicht. Die Fernsprechordnung muss spaetestens 3 Monate vor der offiziellen Inbetriebnahme des Ortsnetzes Athen-Piraeus veroeffentlicht sein. Sie ist fuer den Konzessionaer und das Publikum bindend. Im Falle der Nichteinhaltung dieser Fernsprechordnung durch das Publikum finden die Vorschriften des Artikels 697 des Strafgesetzbuches Anwendung.

Die Fernsprechordnung kann im Einverstaendnis zwischen dem Verkehrsministerium und dem Konzessionaer geaendert werden.

2. Die Fernsprechtarife muessen im Einklang mit dem im Artikel 1 Buchstabe B niedergelegten Grundgedanken stehen, die Rentabilitaet des Unternehmens entsprechend den Bestimmungen dieses Vertrags si-

ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὸ ἑκάστοτε τεχνικὸν σύστημα τῶν εἰς ἃ ἀναφέρονται ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων καὶ νὰ κατανέμουν τὰ βάρη ὅσον τὸ δυνατὸν δικαιότερον μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν.

Τὰ τιμολόγια συντάσσονται ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου καὶ χρήζουν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Τὴν ἔγκρισιν ταύτην δὲν δύναται τοῦτο ν' ἀρνηθῇ, ἐφ' ὅσον τὰ τιμολόγια πληροῦσι τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένας προϋποθέσεις.

Τὰ τιμολόγια ταῦτα θὰ περιλαμβάνουν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ διὰ τὰς δευτερευούσας συσκευὰς καὶ τὰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας καταβλητέα τέλη.

Τὰ πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συμβάσεως ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου ὑποβληθέντα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐγκριθέντα τιμολόγια διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστειακὴν συγκοινωνίαν ἰσχύουν ἅμα τῇ κυρώσει τῆς Συμβάσεως.

Τὰ τιμολόγια δημοσιεύονται ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου κατὰ τὸν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καθορισθησόμενον τύπον καὶ ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο ὁρισθείσης ἡμέρας.

3. Ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν συνδέσει πρὸς ὑφιστάμενον ἀστικὸν δίκτυον τὴν αἰτουμένην κυρίαν σύνδεσιν συνδρομητοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τυχὸν αἰτουμένων δευτερευουσῶν συσκευῶν καὶ λοιπῶν προσθέτων ἐγκαταστάσεων, παντὸς ὅστις κατὰ τὴν περὶ ἐγγραφῆς δήλωσίν του ὑποβάλλει ἑαυτὸν ὑπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Τηλεφωνικοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς οἱονδήποτε τὴν χρῆσιν τῶν κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων (πρβλ. ἄρθρ. 8), ἐπὶ πληρωμῇ τῶν καθωρισμένων τελῶν.

4. Δι' ἑκάστην πραγματοποιηθεῖσαν ὑπεραστικὴν συνδιάλεξιν θὰ καταβάλλῃ τὸ Κράτος εἰς τὸν 'Ανάδοχον τὸ τέλος μιᾶς ἀστικῆς συνδιαλέξεως.

"Αρθρον 18.

Χρυσοῦν νόμισμα.

1. Ὁ 'Ανάδοχος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ὡς βάσιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν τηλεφωνικῶν τελῶν τὴν χρυσῆν δραχμήν, ὑπολογιζομένων τῶν 25,22 χρυσῶν δραχμῶν ἴσων πρὸς μίαν 'Αγγλικὴν Λίραν Στερλίναν.

2. Ὁ 'Ανάδοχος δικαιοῦται ὅμως νὰ ζητῇ τὴν πληρωμὴν μόνον εἰς τὸ ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ κυκλοφοριακὸν νόμισμα. Ἐφ' ὅσον τοιοῦτον νόμισμα εἶναι ἡ χαρτίνη δραχμή, ἡ ἀξία αὐτῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν χρυσῆν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν παρ. 1 τεθείσης ἀναλογίας ὑπολογισμοῦ συμφώνως πρὸς τὴν τιμὴν ἀγορᾶς τοῦ ἐπὶ Λονδίνου συναλλάγματος ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ 'Αθηνῶν. Ἐὰν ἐν τούτοις ἡ τιμὴ αὕτη τῆς 'Αγγλικῆς Λίρας εὑρίσκηται ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ 'Αθηνῶν πλέον 1 τοῖς ἑκατὸν ἄνω ἢ 1 τοῖς ἑκατὸν κάτω τῆς τιμῆς τῆς δραχμῆς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Λονδίνου, τότε δέον νὰ λαμβάνηται ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς μετατροπῆς συμφώνως τῇ παραγρ. 1 ἡ τιμὴ ἀγορᾶς τοῦ συναλλάγματος ἐπ' 'Αθηνῶν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Λονδίνου.

Ἡ ἀξία τυχὸν ἑτέρου κυκλοφοριακοῦ νομίσματος ὑπολογίζεται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων διατάξεων.

3. Εἰς τοὺς πρὸς τοὺς συνδρομητὰς ἐκδιδομένους λογαριασμούς, ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης τιμῆς τοῦ προηγουμένου τῆς ἐκδόσεως τοῦ λογαριασμοῦ μηνός. Ἐὰν ἡ ἀξία τῆς χαρτίνης δραχμῆς κατέλθῃ πέραν τῶν 10 τοῖς ἑκατὸν κάτω τῆς μέσης τιμῆς τοῦ προηγηθέντος μηνός, ὁ 'Ανάδοχος δύναται γενικῶς ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν λογαριασμῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τὴν προτεραίαν τῆς πληρωμῆς σημειω-

cherstellen, der jeweiligen Technik der in Betracht kommenden Orts-und Vorortsnetze entsprechen und die Lasten moeglichst gerecht auf die Fernsprechteilnehmer verteilen.

Die Tarife werden vom Konzessionaer festgesetzt und beduerfen der Genehmigung des Verkehrsministeriums. Diese Genehmigung darf nicht versagt werden, wenn die Tarife die im vorstehenden Absatz aufgefuhrten Voraussetzungen erfuellen.

Diese Tarife werden unter anderem auch die fuer die Nebenstellen und Nebendienste zu zahlenden Gebuehren enthalten.

Die vor Unterzeichnung des Vertrags vom Konzessionaer dem Verkehrsministerium vorgelegten und von ihm genehmigten Tarife fuer den Orts-und Vorortsverkehr gelten mit der Ratifikation des Konzessionsvertrags.

Die Tarife werden in der vom Verkehrsministerium bestimmten Form durch den Konzessionaer veroeffentlicht und treten an dem hierfuer festgesetzten Tage in Kraft.

3. Der Konzessionaer ist verpflichtet, im Anschluss an ein bestehendes Ortsnetz fuer jedermann die gewuenschten Teilnehmerhauptanschluesse einschliesslich der etwa gewuenschten Nebenstellen und sonstigen Zusatzeinrichtungen einzurichten, der sich bei seiner Anmeldung als Teilnehmer den Bedingungen der Fernsprechordnung unterwirft.

Ebenso ist der Konzessionaer verpflichtet, jedermann die Benutzung der oeffentlichen Sprechstellen s ete Artikel 8) gegen Zahlung der hierfuer festgeei)ten Gebuehren zu gestatten.

szh4. Fuer jedes zustande gekommene Ferngespraech hat der Staat dem Konzessionaer die Gebuehr fuer ein Ortsgespraech zu vergueten.

Artikel 18.

Goldb sis.

1. Der Konzessionaer ist berechtigt, bei der Festsetzung der Fernsprechgebuehren die Golddrachme zugrunde zu legen, und zwar zum Umrechnungsverhaeltnis von 25,22 Golddrachmen=1 englisches Pfund Sterling.

2. Der Konzessionaer kann jedoch die Zahlung nur in den jeweils geltenden Zahlungsmitteln verlangen. Solange dieses Zahlungsmittel die Papierdrachme ist, wird der Wert der Papierdrachme im Verhaeltnis zur Golddrachme unter Zugrundelegung des in Ziffer 1 festgesetzten Umrechnungsverhaeltnisses nach dem Wechselkurs (Geldkurs) auf London an der Athener Boerse berechnet. Sollte jedoch diese Notierung des englischen Pfundes an der Athener Boerse mehr als 1 vom Hundert ueber oder 1 vom Hundert unter der Notierung der Drachme an der Londoner Boerse liegen, so ist fuer das Umrechnungsverhaeltnis laut Ziffer 1 der Wechselkurs (Geldkurs) auf Athen an der Londoner Boerse zugrunde zu legen.

Der Wert eines etwaigen anderen gesetzlichen Zahlungsmittels wird unter sinngemaesser Anwendung der vorstehenden Bestimmungen berechnet.

3. In den Rechnungen, die den Teilnehmern zugestellt werden, geschieht die Umrechnung nach dem mittleren Kurse des der Rechnungsausstellung vorangehenden Monats. Falls der Wert der Papierdrachme um mehr als 10 vom Hundert unter den Durchschnittswert des Vormonats sinkt, kann der Konzessionaer allgemein die Bezahlung der Rechnungen nach

θείσης τελευταίας τιμῆς τοῦ συναλλάγματος συμφώνως τῇ παραγρ. 2. Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν εἰσαγωγῆς ἑτέρου κυκλοφοριακοῦ νομίσματος.

4. Αἱ διατάξεις τῶν παραγρ. 1—3 ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ δι' ὅλας τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως, ἐν αἷς λόγος γίνεται περὶ χρυσῶν δραχμῶν.

Ἄρθρον 19.

Εἴσπραξις τῶν τελῶν καὶ συνέπειαι τῆς καθυστερήσεως αὐτῶν.

1. Οἱ συνδρομηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν διὰ νομίμων μέσων πληρωμῆς τὰ ποσὰ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἀποστελλομένων λογαριασμῶν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου πρὸς τοῦτο καθωρισμένα ταμεῖα.

Ὁ Ἀνάδοχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν συνδρομητῶν νὰ πληρώνουν προκαταβολὰς μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν διὰ μίαν περίοδον ἀπολογισμοῦ πληρωτέου κατ' ἀποκοπὴν ἢ βασικοῦ τέλους.

2. Ὁ Ἀνάδοχος ἔχει τὸ δικαίωμα μετὰ προειδοποίησιν δέκα (10) ἡμερῶν νὰ διακόψῃ τὴν τηλεφων. συγκοινωνίαν ἑνὸς συνδρομητοῦ καὶ νὰ εἰσπράξῃ διὰ τοῦτο εἰδικὸν τέλος ἐκ δύο (2) χρυσῶν δραχμῶν, ἐὰν ὁ συνδρομητὴς δὲν πληρώσῃ τὰ ὀφειλόμενα τέλη ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ τηλεφωνικοῦ κανονισμοῦ (ἄρθρ. 17 παράγρ. 1) καθορισθείσης προθεσμίας, ἢ παραβῇ ἄλλως πως τὰς διατάξεις τοῦ τηλεφωνικοῦ κανονισμοῦ. Περαιτέρω ἔχει ὁ Ἀνάδοχος τὸ δικαίωμα νὰ καταργήσῃ τὴν τηλεφωνικὴν σύνδεσιν μετὰ τρίμηνον προειδοποίησιν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω διακοπῆς τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας, ἐὰν ὁ συνδρομητὴς ἐξακολουθῇ νὰ καθυστερῇ τὴν ὀφειλήν του σὺν τῷ ἀναφερθέντι τέλει διακοπῆς ἐκ δύο χρυσῶν δραχμῶν, ἢ ἐὰν διαπράξῃ νέαν παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ τηλεφωνικοῦ κανονισμοῦ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται παρὰ συνδρομητῶν, οἵτινες πρὸς καθορισμὸν τῶν τελῶν αὐτῶν ἐδήλωσαν μικροτέραν κατηγορίαν κατατάξεως, εὐθὺς ὡς ἐξακριβωθῇ τὸ γεγονός, νὰ εἰσπράττῃ τὸ ποσὸν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς ὑπ' αὐτῶν τῶν συνδρομητῶν δηλωθείσης κατηγορίας καὶ τῆς πραγματικῆς τοιαύτης, προστιθεμένης αὐξήσεως ἐκ τοῦ διπλασίου τοῦ ποσοῦ τῆς διαφορᾶς ταύτης, δι' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπληρώθησαν τέλη τῆς μικροτέρας κατηγορίας, τὸ ὁποῖον χρονικὸν διάστημα ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἓν ἔτος.

Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀναδόχου καὶ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τελευταίου τούτου, ἀποφαίνεται ἠτιολογημένως ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ συνδρομητὴς ἀμφισβητήσῃ τὴν κατηγορίαν εἰς ἣν κατετάχθη.

3. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται παρὰ συνδρομητῶν τῶν ἀστικῶν ἐκείνων δικτύων, ἐν τοῖς ὁποίοις τὰ τέλη εἶναι ἐν μέρει ἐκ τῶν ὑστέρων πληρωτέα, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐκ τῶν ὑστέρων πληρωτέων τούτων τελῶν νὰ εἰσπράττῃ τοῖς μετρητοῖς ἐγγύησιν μέχρι τοῦ ποσοῦ, τοῦ ὑπὸ τοῦ συνδρομητοῦ διὰ μίαν περίοδον ἀπολογισμοῦ προπληρωτέου βασικοῦ τέλους.

Ἡ ἐγγύησις εἶναι ἄτοκος, ἐπιστρέφεται δὲ εἰς τὸν συνδρομητήν, ἐν περιπτώσει καταργήσεως τῆς συνδέσεως, ἀφοῦ προηγουμένως καλυφθοῦν ἐξ αὐτῆς ἅπασαι αἱ ἔναντι τοῦ Ἀναδόχου ὑποχρεώσεις τοῦ συνδρομητοῦ.

4. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ ἅπαξ τοῦ ἔτους κατάλογον συνδρομητῶν καὶ νὰ διαθέτῃ εἰς τοὺς συνδρομητὰς δι' ἑκάστην κυρίαν σύνδεσιν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον δωρεάν.

der dem Zahltag voraufgegangenen letzten Notierung des Wechselkurses gemaess Ziffer 2 verlangen. Dieses gilt auch fuer den Fall der Einfuehrung eines anderen gesetzlichen Zahlungsmittels.

4. Die Bestimmungen der Ziffern 1—3 gelten sinngemaess auch fuer alle anderen Stellen des Verlrags, an denen von Golddrachmen die Rede ist.

Artikel 19.

Erhebung der Gebuehren und Folgen des Verzugs.

1. Die Teilnehmer haben die Betraege der ihnen zugestellten Rechnungen bei den vom Konzessionaer hierfuer bestimmten Kassen in gesetzlichen Zahlungsmitteln einzuzahlen.

Der Konzessionaer kann von den Teilnehmern verlangen, dass sie Vorschuesse bis zur Hoehe der von den Teilnehmern fuer eine Abrechnungsperiode zu zahtenden Pausch-oder Grundgebuehr leisten.

2. Der Konzessionaer hat das Recht, nach Voranzeige von 10 Tagen den Telefonverkehr eines Teilnehmers zu sperren und hierfuer eine besondere Gebuehr von 2 Golddrachmen zu erheben, wenn der Teilnehmer die geschuldeten Gebuehren bis zu dem in der Fernsprechordnung (Artikel 17, Ziffer 1) festgesetzten Termine nicht bezahlt oder anderweitig die Bestimmungen der Fernsprechordnung verletzt. Ferner hat der Konzessionaer das Recht, nach dreimonatlicher Kuendigung, vom Tage der oben genannten Sperrung des Telefonverkehrs ab gerechnet, den Teilnehmeranschlus aufzuheben, wenn der Teilnehmer mit seiner Schuld zuzueglich der erwachnten Sperrgebuehr von 2 Golddrachmen weiter in Verzug ist, oder wenn er eine neue Verletzung der Bestimmungen der Fernsprechordnung innerhalb desselben Kalenderjahres begeht.

Der Konzessionaer hat das Recht, von solchen Teilnehmern, die fuer die Festsetzung ihrer Gebuehren eine zu niedrige Kategorie angegeben haben, den Differenzbetrag zwischen der von diesen Teilnehmern angegebenen und der fuer sie tatsaechlich zutreffenden Kategorie zuzueglich eines Aufschlags von 200 vom Hundert auf diesen Differenzbetrag fuer die gesamte Dauer, fuer welche die Gebuehren der niedrigeren Kategorie -be zahlt worden sind, welche Dauer aber ein Jahr nichtuebersteigen darf, sofort bei Feststellung dieses Tatbestandes zu erheben.

Eine Kommission, bestehend aus einem Vertreter des Verkehrsministeriums, einem Vertreter des Konzessionaers und dem zustaendigen Steueramtsvorsteher, der den Vorsitz hat, erlaesst eine begruendete Entscheidung, falls der Teilnehmer die Kategorie beanstandet, zu der er eingeschaetzt wurde.

3. Der Konzessionaer ist berechtigt, von den Teilnehmern solcher Ortsnetze, in denen die Gebuehren zum Teil nachtraeglich zu zahlen sind, zur Sicherung der nachtraeglich zu zahlenden Gebuehren eine Barkaution bis zum Betrage der vom Teilnehmer fuer eine Abrechnungsperiode im Voraus zu zahlenden Grundgebuehr zu erheben.

Die Kaution ist unverzinslich. Rueckzahlbar wird die Kaution bei Aufhebung des Anschlusses nach Dekkung saemtlicher Verbindlichkeiten des Teilnehmers gegenueber dem Konzessionaer.

4. Der Konzessionaer ist verpflichtet, einmal jaehrlich einen Teilnehmerkatalog herauszugeben und den Teilnehmern fuer jeden Hauptanschluss je ein Exemplar kostenlos zur Verfuegung zu stellen.

Ἄρθρον 20.

Δωρεὰν καὶ ἐπὶ ἐκπτώσει συνδέσεις.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους τὸν ἐν παραγρ. 2 ὁριζόμενον ἀριθμὸν κυρίων συνδέσεων, δι' ἃς δὲν θὰ καταβάλλωνται τηλεφωνικὰ τέλη, ὡς καὶ ἄνευ καταβολῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν δαπάνην κατασκευῆς, πλὴν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐδαφ. 3.

Περαιτέρω δέον ὁ Ἀνάδοχος νὰ παράσχῃ εἰς τὸ Κράτος καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἀρχάς, καὶ ἄλλα ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ βουλευτὰς καὶ γερουσιαστάς, ὡς καὶ εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας, τὰς ἐκδιδομένας τοὐλάχιστον ἀπὸ διετίας, καὶ δὴ εἰς ἀριθμὸν κυρίων συνδέσεων, ὁριζομένων ἐν παραγρ. 2, ἔκπτωσιν καθοριζομένην ἐν τῷ τιμολογίῳ.

Πρόσθετα τέλη, λόγῳ τοῦ καθ' ὑπέρβασιν μήκους τῶν γραμμῶν καὶ λόγῳ προσθέτων ἐγκαταστάσεων (πλὴν τῶν δευτερευουσῶν συσκευῶν, περὶ ὧν κατωτέρω) δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰ ἐν ταῖς παραγρ. 1 καὶ 2 ἀναφερόμενα εὐεργετήματα.

2. Τὸ σύνολον τῶν δωρεὰν κυρίων συνδέσεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ δύο τοῖς ἑκατόν, καὶ τὸ σύνολον τῶν κυρίων συνδέσεων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Δήμων ἢ ἄλλων ὑπὸ τοῦ Κράτους ὁριζομένων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (πλὴν τῶν κοινοτήτων), διὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ ζητηθῇ ἔκπτωσις τελῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἓν τοῖς ἑκατὸν τῶν εἰς τὸ ἀκέραιον πληρωνομένων ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν κυρίων συνδέσεων τῶν συνδεδεμένων εἰς τὰ ἀστικὰ δίκτυα τοῦ Ἀναδόχου. Εἰς τὸ ποσοστὸν τοῦτο τοῦ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν δὲν ὑπολογίζονται μία κυρία σύνδεσις δι' ἑκάστην ἢ ἕκαστον α') τῶν ἐν παραγρ. 1 ἐδαφ. 2 ἐφημερίδων, β') τῶν ἐν ἐνεργείᾳ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, εἴτε διὰ τὴν κατοικίαν των εἴτε διὰ τὸ μόνιμον γραφεῖόν των, γ') τῶν κοινοτήτων, αἵτινες ἀπολαύουσι τῆς ἐκπτώσεως μόνον διὰ πεντακοσίας τὸ πολὺ μονάδας συνδιαλέξεων ἐτησίως.

Ὁ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὑπολογισμὸς τῶν δωρεὰν καὶ ἐπὶ ἐκπτώσει συνδέσεων γίνεται διὰ προσθέσεως τῶν εἰς τὸ ἀκέραιον πληρωθεισῶν κυρίων συνδέσεων τῶν ἀστικῶν δικτύων τοῦ Ἀναδόχου τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους.

3. Ὁ Ἀνάδοχος ὀ ἀνακοινοῖ μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ οἰκείου ἔτους εἰς τὸ ἀκέραιον πληρωνομένων κυρίων συνδέσεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Αἱ κύριαι συνδέσεις, ὑπὲρ ὧν θὰ ζητηθῇ ἀτέλεια ἢ ἔκπτωσις τελῶν συμφώνως τῇ παρ. 1, καθορίζονται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Ὁ κατάλογος ὁ ἐμφαίνων τὰς κυρίας ταύτας συνδέσεις δέον νὰ διαβιβάζηται εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὸ βραδύτερον μέχρι 1ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ ἀτέλεια ἢ ἔκπτωσις ἐπὶ τῶν τελῶν ἰσχύει διὰ τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος. Κατὰ τὴν ἔναρξιν λειτουργίας νέων δικτύων παρέχεται ἡ ἀτέλεια ἢ ἔκπτωσις ἐπὶ τῶν τελῶν διὰ τὸ τρέχον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἐὰν ὁ προρρηθεὶς κατάλογος ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου τὸ βραδύτερον ἕνα μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας.

4. Τὸ Κράτος ἀπαλλάσσεται τοῦ τέλους ἀναγνωρίσεως διὰ τὰς δευτερευούσας συσκευάς του, τὰς ἀνηκούσας εἰς ἀτελεῖς κυρίας συνδέσεις, διὰ δὲ τὰς δευτερευούσας συσκευάς, τὰς ἀνηκούσας εἰς κυρίας συνδέσεις, ἀπολαυούσας ἐκπτώσεως, δέον νὰ καταβάλλῃ ἐτησίως τέλος ἀναγνωρίσεως ἐκ δραχμῶν χρυσῶν 3.60 (τριῶν καὶ ἑξήκοντα ἑκατοστῶν) κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον αἱ δευτερεύουσαι συσκευαὶ αὗται ἐγκαθί-

Artikel 20.

Freianschluesse und ermaessigte Anschluesse.

1. Der Konzessionaer ist verpflichtet, dem Staate eine in Ziffer 2 bestimmte Zahl von Hauptanschluessen gebuehrenfrei mit Ausnahme des Falles von Absatz 3, frei von Baukostenzuschuessen zur Verfuegung zu stellen.

Weiterhin hat der Konzessionaer dem Staate, den Behoerden der Staedte und Gemeinden oder sonstigen vom Staate festgesetzten oeffentlich -rechtlichen juristischen Personen, den aktiven Parlamentsmitgliedern und Senatoren und den Tageszeitungen, die seit mindestens 2 Jahren erscheinen, fuer eine in Ziffer 2 begrenzte Zahl von Hauptanschluessen einen im Tarif naeher bezeichneten Nachlass zu gewaehren.

Zuschlaege fuer ueberschiessende Leitungsstrecken und Zusatzeinrichtungen fallen nicht unter die in Absatz 1 und 2 aufgefuehrten Verguenstigungen mit Ausnahme der Nebenstellen, welche nach Ziffer 4 geregelt werden.

2. Die Gesamtzahl der gebuehrenfreien Hauptanschluesse darf nicht mehr als 2 vom Hundert und die Gesamtzahl der Hauptanschluesse des Staates, der Behoerden der Staedte oder sonstiger vom Staate festgesetzter oeffentlich-rechtlicher juristischer Personen, fuer die ein Gebuehrennachlass verlangt werden kann, nicht mehr als 1 vom Hundert der voll bezahlten Teilnehmerhauptanschluesse betragen, die an die Ortsnetze des Konzessionaers angeschlossen sind. In dieses ein vom Hundert werden nicht eingerechnet je ein Hauptanschluss

a) der Zeitungen nach Ziffer 1 Absatz 2,

b) der aktiven Parlamentsmitglieder und Senatoren, entweder fuer ihre Privatwohnung oder fuer ihr staendiges Buero,

c) der Gemeinden, welche die Ermaessigung nur fuer hoechstens 500 Gespraechseinheiten jaehrlich geniessen.

Die im vorangehenden Absatz vorgesehenen Berechnungen der Freianschluesse und ermaessigten Anschluesse werden unter Zusammenrechnung der voll bezahlten Hauptanschluesse des Konzessionaers am 1. Oktober eines jeden Jahres vorgenommen.

3. Der Konzessionaer wird dem Verkehrsministerium bis zum 1. November eines jeden Jahres die Anzahl der am 1. Oktober bestehenden voll bezahlten Teilnehmerhauptanschluesse mitteilen. Die Hauptanschluesse, fuer die eine Gebuehrenbefreiung oder ein Nachlass nach Ziffer 1 gefordert wird, werden alljaehrlich vom Verkehrsministerium bestimmt. Das Verzeichnis, in dem diese Hauptanschluesse aufgefuehrt sind, muss dem Konzessionaer spaetestens bis zum 1. Dezember eines jeden Jahres uebermittelt werden. Die Gebuehrenbefreiung und der Nachlass gelten fuer das folgende Kalenderjahr. Bei Inbetriebnahme neuer Ortsnetze wird die Gebuehrenbefreiung oder der Nachlass auf das laufende Kalenderjahr gewaehrt, wenn das vorerwaehnte Verzeichnis dem Konzessionaer spaetestens einen Monat vor der Inbetriebnahme zugegangen ist.

4. Der Staat wird von der Anerkennungsgebuehr fuer seine Nebenstellen, die zu einem gebuehrenfreien Hauptanschluss gehoeren, befreit und hat fuer die Nebenstellen, welche zu einem Hauptanschluss mit ermaessigten Gebuehren gehoeren, eine Anerkennungsgebuehr von Golddrachmen 3.60 pro Jahr zu zahlen, in beiden Faellen soweit die Anlagen auf Kosten des

σταναι καὶ συντηροῦνται δαπάνῃ τοῦ Κράτους. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν δευτερευουσῶν τούτων συσκευῶν δέον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 2 νὰ ἀγορασθῶσιν ἀπὸ τὸν Ἀνάδοχον.

5. Ὁ Ἀνάδοχος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χορηγῇ ἄλλας ἀτελείας ἢ ἐκπτώσεις ἐπὶ τῶν γενικῶς ἰσχυόντων τελῶν, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς παραγρ. 1, 2 καὶ 4 σημειουμένων. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰ ὑπηρεσιακὰ τηλέφωνα τοῦ Ἀναδόχου.

Ἄρθρον 21.

Ἀναθεώρησις τιμολογίων.

1. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως, μετὰ πάροδον 5 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως αὐτῆς, ἐφεξῆς δὲ μετὰ πάροδον ἑκάστου ἐπακολουθοῦντος τετάρτου ἔτους δέον ν' ἀναθεωρῶνται τὰ τηλεφωνικὰ τέλη τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τοῦ Ἀναδόχου.

2. Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας δύναται ν' ἀσκηθῇ ἡ αἴτησις διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν τιμολογίων τότε μόνον, ὅταν κατ' ἀμφοτέρας τὰς πρὸ τῆς προθεσμίας ἀναθεωρήσεως δύο τελευταίας συνεχεῖς χρήσεις διενεμήθη ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου οὐχὶ μόνον βασικὸν μέρισμα (ἄρθρ. 25, παράγρ. 2) ἀλλὰ καὶ πρόσθετον μέρισμα (ἄρθρ. 25, παράγρ. 3), ὑπερβαῖνον τὰ 2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μέσον ὅρον.

3. Ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν τιμολογίων, ὅταν τὸ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 παραγρ. 2 στοιχ. Γ πληρωτέον βασικὸν μέρισμα δὲν ἐπετεύχθη κατὰ μίαν τοὐλάχιστον τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς προθεσμίας ἀναθεωρήσεως ἐτησίων χρήσεων.

4. Ὁ νέος προσδιορισμὸς τῶν τιμολογίων δέον νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον ὥστε, ἐν περιπτώσει ἀναθεωρήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τοῦ νέου τιμολογίου κατὰ τὸ μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ τιμολογίου ἑπόμενον ἔτος πρόσθετον μέρισμα ἐξ 1 τοῖς ἑκατὸν καὶ ἐν περιπτώσει ἀναθεωρήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ἀναδόχου νὰ ἐπιτευχθῇ κατὰ τὸ μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ τιμολογίου ἑπόμενον ἔτος βασικὸν μέρισμα ἐξ 8 τοῖς ἑκατόν.

Ὁ προσδιορισμὸς τῶν νέων τιμολογίων συντελεῖται κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 παραγρ. 2 προβλεπόμενον τρόπον.

Ἀλλαγὴ τῶν τηλεφωνικῶν τελῶν τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμερολογιακῆς τριμηνίας μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς προτάσεως πρὸς ἀναθεώρησιν.

Ἄρθρον 22.

Ἐκχώρησις εἰς Ἀνώνυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν. Κεφάλαια καὶ Δάνεια.

1. Τὸν Ἀνάδοχον ὑποκαθιστᾷ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως εἴτε ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Τηλεφωνικὴ Ἑταιρεία εἴτε ἄλλη τις συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι κειμένους νόμους ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἱδρυθησομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἐδρεύουσα ἐν Ἀθήναις. (Ἐφεξῆς ἀντὶ «Ἀναδόχου» θὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς «Ἑταιρείας»).

Ὁ Ἀνάδοχος μεταβιβάζει εἰς τὴν Ἑταιρείαν ταύτην, ἄνευ κατακρατήσεως ἀνταλλάγματος πρὸς αὐτόν, τὰ ἐκ τῆς Συμβάσεως ἀπορρέοντα δικαιώματα αὐτοῦ, τῆς τοιαύτης μεταβιβάσεως εἰς οὐδὲν ὑποκειμένης τέλος. Τὰ τῷ Ἀναδόχῳ παραχωρηθέντα δικαιώματα μεταβιβάζονται ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν εἰς τὴν Ἑταιρείαν. Ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει ἁπάσας τὰς ἐκ τῆς Συμβάσεως ὑποχρεώσεις τοῦ Ἀναδόχου.

2. Τὸ ἑταιρικὸν κεφάλαιον δέον ν' ἀνέρχηται κατὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς Ἑταιρείας τοὐλάχιστον εἰς Λίρας Ἀγγλίας πεντακοσίας χιλιάδας (ἀρ. 500.000), καταβάλλεται δὲ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Staates errichtet und von ihm unterhalten werden. Die Einrichtungen dieser Nebenstellenanlagen muessen gemaess Artikel 2 selbstverstaendlich beim Konzessionaer gekauft werden.

5. Der Konzessionaer ist nicht berechtigt, weitere Befreiungen oder Nachlaesse an den allgemein gueltigen Gebuehren als die in Ziffer 1, 2 und 4 erwaehnten zu gewaehren. Dieses Verbot erstreckt sich jedoch nicht auf die dienstlichen Sprechstellen des Konzessionaers.

Artikel 21.

Tarifrevision.

1. Erstmalig nach Ablauf von 5 Jahren nach Ratifikation des Vertrags, spaeterhin nach Ablauf jedes darauf folgenden vierten Jahres muessen die Fernsprechgebuehren auf Verlangen des Verkehrsministeriums oder des Konzessionaers revidiert werden.

2. Vom Verkehrsministerium kann das Verlangen fuer Tarifrevision erst gestellt werden, nachdem in den beiden letzten Geschaeftsjahren vor einem Revisionstermin vom Konzessionaer nicht nur eine Grunddividende (Artikel 25 Ziffer 2) sondern auch eine Superdividende (Artikel 25 Ziffer 3) von durchschnittlich mehr als 2 vom Hundert verteilt wurde.

3. Der Konzessionaer kann das Verlangen auf Tarifrevision stellen, wenn die nach Artikel 25 Ziffer 2 Buchstabe C auszuzahlende Grunddividende in mindestens einem der letzten beiden Geschaeftsjahre vor einem Revisionstermin nicht erreicht worden ist.

4. Die Neufestsetzung der Tarife muss so erfolgen, dass im Falle der Revision durch das Ministerium mit dem neuen Tarif in dem der Tarifaenderung folgenden Jahre eine Superdividende von 1 vom Hundert erreicht wird und dass im Falle der Revision durch den Konzessionaer in dem der Tarifaenderung folgenden Jahre eine Grunddividende von 8 vom Hundert erreicht wird.

Die Festsetzung der neuen Tarife geschieht in der in Artikel 17 Ziffer 2 vorgesehenen Weise.

Eine Aenderung der Tarife tritt in Kraft mit Beginn des zweiten Kalendervierteljahres, das auf den Tag des Revisionsantrags folgt.

Artikel 22.

Zession an eine griechische Aktiengesellschaft; deren Aktienkapital und Anleihen.

1. An Stelle des Konzessionaers tritt innerhalb von 6 Monaten nach Ratifikation des Vertrags entweder die Société Anonyme Héllenique de Téléphones in Athen oder eine nach Massgabe der in Griechenland fuer Aktiengesellschaften geltenden Gesetze vom Konzessionaer zu gruendende Aktiengesellschaft, die ihren Sitz in Athen haben muss. (Im Folgenden wird anstatt vom «Konzessionaer» von der «Gesellschaft» die Rede sein).

Der Konzessionaer uebertraegt ohne Entschaedigung der betreffenden Gesellschaft alle seine Rechte aus dem Vertrag, wobei diese Uebertragung keiner Gebuehr unterliegt. Die dem Konzessionaer zugestandenen Vorrechte gehen in ihrer Gesamtheit auf die Gesellschaft ueber. Die Gesellschaft uebernimmt alle Verpflichtungen des Konzessionaers aus dem Vertrag.

2. Das Aktienkapital muss bei Gruendung der Gesellschaft mindestens 500.000 (Fuenfhunderttausend) englische Pfunde betragen. Es wird nach Bedarf einberufen.

3. Ἡ Ἑταιρεία δύναται, πρὸς κάλυψιν τῶν χρηματικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, νὰ ἐκδίδῃ καὶ ὁμολογίας ἢ νὰ δανείζηται ἀλλαχόθεν χρήματα καὶ δὴ νὰ προβῇ εἰς ἀμφότερα ἐκ παραλλήλου.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπὶ δανείου μὲ ὡρισμένον τόκον, ὁ πραγματικὸς τόκος ὑπερβαίνει τὰ ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἢ ὁ τόκος εἶναι μεταβλητὸς ἢ πρόκειται νὰ συνομολογηθῇ ὑπὲρ τοῦ δανείστου ἐπικαταλλαγὴ λόγῳ πρώρου ἐξοφλήσεως, δέον ἡ Ἑταιρεία νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Κράτους διὰ τὴν σύναψιν τοῦ δανείου, προσάγουσα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα.

Ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας δὲν δηλώσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ ἐγκρίσεως αἰτήσεως τῆς Ἑταιρείας, ὅτι θέλει αὐτὸ νὰ ἐξεύρῃ τὸ δάνειον, δικαιοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ συνομολογήσῃ τὸ περὶ οὗ πρόκειται δάνειον.

Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία λάβῃ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, ὑποχρεοῦται τότε τὸ Κράτος νὰ ἐξεύρῃ τῇ Ἑταιρείᾳ ἐντὸς προθεσμίας ἑτέρων τριῶν μηνῶν δάνειον ἴσου ποσοῦ ὑπ' ὄχι δυσμενεστέρους ὅρους, ἀλλὰ μὲ μικρότερον πραγματικὸν τόκον τοῦ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐξευρεθέντος δανείου.

Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ πραγματικοῦ τόκου δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἐπιβαρύνοντα τὸ δάνειον ἔξοδα, τὸ καταβληθὲν εἰς τὴν Ἑταιρείαν καθαρὸν ποσόν, τιμὴ ἐξοφλήσεως καὶ χρόνος ἀποσβέσεως.

Ἐὰν τὸ Κράτος δὲν προμηθεύσῃ εἰς τὴν Ἑταιρείαν τὸ δάνειον ἐντὸς τῆς προρρηθείσης προθεσμίας τῶν 3 μηνῶν, τότε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἔχει ἡ Ἑταιρεία τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογήσῃ τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀρχικῶς προταθὲν δάνειον. Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν λόγῳ ἐπελθούσης ἐν τῷ μεταξὺ μεταβολῆς συνθηκῶν καὶ τὸ Κράτος δὲν ἐγκρίνῃ τὴν ὑπὸ τοὺς νέους ὅρους σύναψιν τοῦ δανείου ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας κοινοποιήσεως τῶν νέων ὅρων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων δύναται αὐτὸ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν Ἑταιρείαν τὸ δάνειον ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους ὅρους, ἡ Ἑταιρεία, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὴν σύναψιν τοῦ δανείου.

Τὸ ἑταιρικὸν κεφάλαιον, αἱ ὁμολογίαι καὶ ἄλλα δάνεια τῆς Ἑταιρείας δύνανται νὰ ὁρισθοῦν εἰς σταθερὰ ξένα νομίσματα. Ὁμοίως δύνανται ἅπαντα τὰ χρηματικὰ μέσα τῆς Ἑταιρείας νὰ μετατραποῦν εἰς τοιαῦτα νομίσματα.

5. Ἡ Ἑταιρεία δὲν θέλει κωλύεσθαι ἵνα ἐξάγῃ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν τὰ διὰ τὴν πληρωμὴν μερισμάτων, τόκων καὶ ἀποσβέσεων ὁμολογιῶν καὶ λοιπῶν πληρωμῶν εἰς πιστωτάς, προμηθευτὰς καὶ μετόχους ἀπαιτούμενα κεφάλαια, ἐφ' ὅσον οἱ δικαιοῦχοι διαμένουν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.

Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται ἐν περιπτώσει γενικοῦ περιορισμοῦ τῆς προμηθείας συναλλάγματος νὰ χορηγήσῃ τῇ Ἑταιρείᾳ τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὰς ἀνωτέρω πληρωμὰς αὐτῆς συνάλλαγμα εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 23.

Διοίκησις τῆς Ἑταιρείας.

1. Ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκλεγομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἐλευθέρα βουλήσει τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, πρέπει νὰ εἶναι Ἕλληνες ὑπήκοοι.

2. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δικαιοῦται ὁποτεδήποτε νὰ διορίσῃ διευθύνοντα Σύμβουλον ξένης ὑπηκοότητος.

3. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας, ἐκλεγόμενος

3. Die Gesellschaft kann zur Deckung ihres Geldbedarfs auch Obligationen ausgeben oder anderweitig fremde Gelder aufnehmen, und zwar auch beides nebeneinander.

Falls bei einer Anleihe mit fester Verzinsung die Effektivverzinsung 8 vom Hundert ueberschreitet oder falls die Verzinsung variabel sein soll, oder zu Gunsten des Glaeubigers ein Agio fuer vorzeitige Tilgung vereinbart werden soll, so muss die Gesellschaft unter Vorlegung der Unterlagen die Genehmigung des Staates zum Abschlusse der Anleihe einholen.

Falls das Verkehrsministerium nicht innerhalb von 10 Tagen nach Zustellung des Genehmigungsantrags der Gesellschaft erklaert, dass es die Anleihe selbst beschaffen will, so hat die Gesellschaft das Recht, die von ihr in Aussicht genommene Anleihe aufzunehmen.

Erhaelt die Gesellschaft eine ablehnende Antwort, so ist damit der Staat verpflichtet, innerhalb einer Frist von weiteren 3 Monaten der Gesellschaft eine Anleihe von gleicher Hoehe mit nicht unguenstigeren Bedingungen aber mit geringerer Effektivverzinsung als fuer die von der Gesellschaft gefundene Anleihe zu beschaffen.

Bei Berechnung der Effektivverzinsung sind alle die Anleihe belastenden Unkosten, der der Gesellschaft ausgezahlte Nettobetrag, Einloesungskurs und Tilgungszeit zu beruecksichtigen.

Hat der Staat innerhalb vorgenannter Frist von 3 Monaten die Anleihe nicht beschafft, so hat auf alle Faelle die Gesellschaft das Recht, die von ihr urspruenglich vorgeschlagene Anleihe abzuschliessen. Ist dies infolge inzwischen eingetretener Aenderung der Verhaeltnisse nicht mehr moeglich und genehmigt der Staat nicht die Beschaffung der Anleihe unter den neuen Bedingungen innerhalb von 14 Tagen, nachdem die Gesellschaft dem Staate die neuen Bedingungen zugestellt hat, waehrend welcher Frist der Staat der Gesellschaft die Anleihe unter guensigeren Bedingungen beschaffen kann, so hat auf alle Faelle die Gesellschaft volle Freiheit in der Beschaffung der Anleihe.

4. Das Aktienkapital, die Obligationen und andern Anleihen der Gesellschaft duerfen auf wertbestaendige auslaendische Waehrungen lauten. Ebenso duerfen saemtliche Geldmittel der Gesellschaft in solchen Waehrungen angelegt werden.

5. Die Gesellschaft darf nicht behindert werden, die fuer Zahlungen fuer Dividenden, Zinsen und Tilgungen von Obligationen sowie fuer sonstige Zahlungen an Glaeubiger, Lieferanten und Aktionaere noetigen Kapitalien ins Ausland auszufuehren, soweit die Forderungsberechtigten sich im Ausland aufhalten.

Der Staat verpflichtet sich, im Falle einer allgemeinen Beschraenkung der Beschaffung von Devisen, der Gesellschaft die fuer obige Zahlungen erforderlichen Devisen zum Kurse der Athener Boerse zu ueberlassen.

Artikel 23.

Leitung der Gesellschaft.

1. Von den Mitgliedern des Verwaltungsrats, die im uebrigen nach freiem Ermessen der Generalversammlung gewaehlt werden, muss die absolute Mehrheit griechische Staatsangehoerigkeit besitzen.

1. Der Verwaltungsrat hat jederzeit das Recht, einen »Administrateur délégué« fremder Staatsangehoerigkeit zu ernennen.

3. Der Generaldirektor der Gesellschaft, der vom

ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δέον νὰ εἶναι Ἕλλην τὴν ὑπηκοότητα.

4. Τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἑταιρείας, δεόντως ἐγκεκριμένον, θὰ παρέχῃ εἰς τὸ Κράτος τὸ δικαίωμα νὰ διατηρῇ ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἑταιρείας, Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον, διορισθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 24.

Τήρησις βιβλίων. Δικαίωμα ἐπιθεωρήσεως τοῦ Δημοσίου.

1. Τὰ βιβλία καὶ οἱ λογαριασμοὶ τῆς Ἑταιρείας δέον νὰ τηρῶνται κατὰ τὸ ἐκ τῶν προτέρων καθοριστέον σύστημα, ἐγκριθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

2. Οἱ ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις τηρούμενοι λογαριασμοὶ ἐγκαταστάσεων δέον νὰ περιέχωσι πάσας τὰς ἀξίας (πρβλ. ἄρθρον 34), αἵτινες θὰ περιέλθωσιν ἐν περιπτώσει ἐξαγορᾶς εἰς τὸ Κράτος.

Αἱ τιμαὶ παραδόσεως ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῶν ὑλικῶν καὶ μηχανημάτων, τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν δικτύων αὐτῆς, δέον νὰ μὴ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν, αἵτινες ἰσχύουν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διὰ τὸ Γερμανικὸν Ὑπουργεῖον Ταχυδρομείων καὶ τὸ ἐν Λονδίνῳ Général Post Office ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ πρόκειται περὶ ἀντικειμένων ὁμοίας κατασκευῆς καὶ ποιότητος.

Εἰς ἰδιαίτερον λογαριασμὸν θὰ ἐγγράφωνται περαιτέρω ἐν τῷ ἐνεργητικῷ ἅπασαι αἱ δαπάναι, αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς Ἑταιρείας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ ἀστικοῦ δικτύου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν, προπαρασκευὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, οἷον π.χ. ἐκπόνησιν τεχνικῶν μελετῶν, ἐκπαίδευσιν προσωπικοῦ καὶ προπαγάνδαν. Εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦτον ἐπίσης θὰ ἐγγράφωνται ἐν τῷ ἐνεργητικῷ καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν ἀποζημίωσιν κρατικοῦ προσωπικοῦ μὴ χρησιμοποιησίμου (ἄρθρ. 30).

3. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλέγχου τῶν βιβλίων τῆς Ἑταιρείας καὶ ζητήσεως πάσης πληροφορίας χρησίμου, ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως. Ὁ ἔλεγχος τῶν βιβλίων ἀφορᾷ εἰδικώτερον τὰς ἐγγραφὰς τῶν λογαριασμῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὸ εὔλογον τῶν τιμῶν συμφώνως τῇ παραγρ. 2, ἐδαφ. 2, ἐνεργούμενος εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 23 παραγρ. 4 ἀναφερομένου Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, εἴτε ὑπὸ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὀφείλει δὲ ν' ἀποπερατοῦται δι' ἑκάστην ἐτησίαν χρῆσιν τὸ βραδύτερον ἕνα μῆνα μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 25.

Τρόπος διανομῆς τῶν κερδῶν.

1. Ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων ἐτησίων εἰσπράξεων τῆς Ἑταιρείας ἀφαιροῦνται τὰ ἑξῆς κονδύλια:

Α) 5 τοῖς ἑκατὸν τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἑκάστης ἐτησίας χρήσεως ἐκ τελῶν τῆς ἀστικῆς καὶ προαστειακῆς συγκοινωνίας, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν συμφώνως τῷ τιμολογίῳ πληρωτέων ἐφ' ἅπαξ εἰσφορῶν διὰ δαπάνην κατασκευῆς. ὑπὲρ τοῦ Κράτους, ὡς ἀντίκρυσμα τῆς ὑπ' αὐτοῦ χορηγηθείσης ἀπαλλαγῆς ἀπὸ δασμῶν, τελῶν, δικαιωμάτων καὶ φόρων. Τὸ δικαίωμα τοῦτο αὐξάνει: εἰς 5 1)2 ο)ο ἐὰν διανεμηθῇ εἰς τοὺς μετόχους πρόσθετον μέρισμα ἐξ 1 ο)ο, εἰς 6 ο)ο ἐὰν διανεμηθῇ εἰς τοὺς μετόχους πρόσθετον μέρισμα ἐκ 2 ο)ο καὶ κατὰ μίαν περαιτέρω μονάδα δι' ἑκάστην περαιτέρω μονάδα αὐξήσεως τοῦ προσθέτου μερίσματος. Κλάσματα τοῦ προσθέτου μερίσματος δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Verwaltungsrat gewaehlt wird, muss griechische Staatsangehoerigkeit besitzen.

4. Die vorschriftsmaessig genehmigten Statuten der Gesellschaft muessen dem Staat das Recht geben, in den Verwaltungsrat der Gesellschaft einen vom Verkehrsministerium zu ernennenden Regierungskommissar abzuordnen.

Artikel 24.

Buchfuehrung, Aufsichtsrecht des Staates.

1. Die Buecher und Konten der Gesellschaft werden nach einem im voraus bestimmten und vom Verkehrsministerium genehmigten System gefuehrt.

2. Die in diesen Buechern enthaltenen Anlagekonten muessen alle Werte (siehe Artikel 34) enthalten, die im Falle eines Kaufes auf den Staat uebergehen.

Die Preise ab Fabrik fuer das Material und die Apparate, die die Gesellschaft fuer den Bau und die Instandhaltung ihrer Netze verwendet, duerfen nicht hoeher sein, als das Mittel derjenigen Preise, die im gleichen Zeitpunkte fuer das Deutsche Reichspostministerium und das General Post Office in London gelten, unter der Voraussetzung, dass es sich um Gegenstaende gleicher Ausfuehrung und Qualitaet handelt.

Auf einem besonderen Konto werden ferner die Aufwendungen aktiviert, die der Konzessionaer und die Gesellschaft vom Tage der Ratifikation des Vertrages an bis zur Inbetriebsetzung des Ortsnetzes Athen-Piraeus fuer Organisation und Verwaltung, Vorbereitung des Betriebes, wie z. B. Ausarbeitung technischer Projekte, Ausbildung von Personal und Propaganda gemacht haben ; auf diesem Konto werden auch aktiviert die Aufwendungen fuer die Abfindung von nicht verwendbarem Staatspersonal (Artikel 30).

3. Das Verkehrsministerium hat das Recht, die Buecher der Gesellschaft nachzupruefen und jede erforderliche Auskunft zu verlangen, um sich ueber die vollstaendige Anwendung der Vertragsbestimmungen Gewissheit zu verschaffen. Die Nachpruefung der Buecher erstreckt sich insbesondere auf die Eintragungen in den Anlagekonten und auf die Angemessenheit der Preise entsprechend Ziffer 2 Absatz 2. Sie wird entweder von dem in Artikel 23 Ziffer 4 erwaehnten Regierungskommissar oder durch seinen vom Verkehrsministerium ernannten Stellvertreter vorgenommen und muss fuer jedes Geschaeftsjahr spaetestens einen Monat nach dessen Ablauf beendet sein.

Artikel 25.

Grundsaetze fuer die Gewinnverteilung.

1. Aus den Jahresbruttoeinnahmen der Gesellschaft werden folgende Posten gedeckt:

A 5 vom Hundert der Bruttogebuehreneinnahmen eines jeden Geschaeftsjahres aus dem Orts-und Vorortsverkehr an den Staat-ausgenommen die von den Teilnehmern laut Tarif zu entrichtenden einmaligen Baukostenzuschuesse-als Aequivalent fuer die von ihm gewaehrte Zoll—,Abgaben-und Steuerfreiheit; diese Abgabe erhoeht sich auf 5 1)2 v. H., wenn an die Aktionaere eine Superdividende von 1 v. H., 6 v. H., wenn an die Aktionaere eine Superdividende von 2 v. H. verteilt wird, und fuer jedes weitere 1 vom Hundert Superdividende um je 1 vom Hundert der Bruttogebuehreneinnahmen; Bruchteile der Superdividende werden nicht berueecksichtigt,

Β) Πᾶσαι αἱ δαπάναι ἐκμεταλλεύσεως καὶ διοικήσεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων, αἱ δαπάναι διαφημίσεως, διοργανώσεως, ἐκπονήσεως τεχνικῶν μελετῶν, δικαιώματα παραστάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ λοιπαὶ ἀναγκαῖαι δαπάναι.

Γ) Οἱ τόκοι καὶ τὰ χρεωλύσια τῶν ὁμολογιῶν καὶ δανείων τῆς Ἑταιρείας.

Δ) Αἱ κρατήσεις πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ καταβληθέντος μετοχικοῦ κεφαλαίου, ἀνερχόμεναι διὰ τὰ πρῶτα 13 μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμβάσεως ἔτη ἀπὸ δύο μέχρι τριῶν τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως. Τὸ ἀκριβὲς ποσοστὸν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας. Ἀπὸ τοῦ 14ου μέχρι τοῦ 23ου ἔτους μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμβάσεως ἀνέρχεται ἡ ἐτησία κράτησις εἰς 3 τοῖς ἑκατὸν καὶ κατὰ τὴν περαιτέρω διάρκειαν τῆς Συμβάσεως εἰς 3,5 τοῖς ἑκατὸν τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου. Οἱ τόκοι τοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρ. 26 ἐντόκως ἐπενδυθησομένου ποσοῦ τῆς κρατήσεως ταύτης φέρονται εἰς πίστωσιν τοῦ λογαριασμοῦ ἀποσβέσεως κεφαλαίου. Ὁ λογαριασμὸς ἀποσβέσεως κεφαλαίου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ σύνολον τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου.

Ε) Αἱ κρατήσεις πρὸς ἀνακαίνισιν τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων, συμπεριλαμβανομένων τῶν κτιρίων, μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων. Εἰς τὴν κράτησιν ταύτην προστίθενται αἱ ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν συμφώνως τῷ τιμολογίῳ πληρωτέαι ἐφ' ἅπαξ εἰσφοραὶ διὰ τὴν δαπάνην κατασκευῆς καί, ἐκτὸς τούτων, ἐτησίως μέχρι 5 τοῖς ἑκατὸν καὶ κατ' ἐλάχιστον ὅρον 2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας ἀγορᾶς τῶν προρρηθεισῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ ποσοστὸν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει τυχαίων γεγονότων καὶ ἀνωτέρας βίας δύναται ἐν συμφωνίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ν' αὐξηθῇ ἀναλόγως τὸ ποσοστὸν τοῦτο διὰ τὸ σχετικὸν ἔτος ἢ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη.

2. Τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐν παραγρ. 1 ἀναφερομένων κονδυλίων ἐκ τῶν ἐτησίων ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἀπομένον ἐτήσιον ἀκαθάριστον κέρδος θὰ διατεθῇ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν ἀκολούθως καθοριζομένην σειράν:

Α) πέντε τοῖς ἑκατὸν (5 ο/ο) τῶν ἀκαθαρίστων κερδῶν διατίθενται διὰ τὸ ταμιακὸν ἀποθεματικόν. Οἱ τόκοι τῶν ποσῶν τούτων φέρονται εἰς πίστωσιν τοῦ ἀποθεματικοῦ τούτου. Τὸ ἀποθεματικὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἓν τρίτον τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου.

Β) Πρὸς διανομὴν τοῖς μετόχοις καθαροῦ ποσοῦ, ἐλευθέρου φόρου, μέχρι 2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐτησίας χρήσεως καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου, ὡς συμπληρωματικὸν μέρισμα, πρὸς βαθμιαίαν συμπλήρωσιν ἐλλειμμάτων προκυψάντων κατὰ προηγουμένας ἐτησίας χρήσεις εἰς τὸ κατωτέρω ἀναφερόμενον βασικὸν μέρισμα.

Γ) Πρὸς διανομὴν τοῖς μετόχοις καθαροῦ ποσοῦ, ἐλευθέρου φόρου, ὡς «βασικὸν μέρισμα», ἀνερχομένου εἰς 8 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου.

3. Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 ἀπομένοντος ἀκαθαρίστου κέρδους τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 5 τοῖς ἑκατὸν πρὸς διανομὴν εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ μετὰ ταῦτα ὑπολειπομένου ποσοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δὲν ἀποφασίσῃ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς νέον, τὸ ἥμισυ λαμβάνει τὸ Κράτος καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ διανέμεται ὡς πρόσθετον μέρισμα εἰς τοὺς μετόχους. Ἐὰν ὅμως ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἤθελε μεταφέρει εἰς νέον πλέον τῶν 50 τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὡς ἄνω ὑπολοίπου, τότε ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐκτὸς

B alle Betriebs-und Verwaltungsausgaben einschliesslich der Kosten fuer Ausbesserung und Instandhaltung der Orts-und Vorortsnetze, Ausgaben fuer Reklame, fuer Organisation, fuer Ausarbeitung der technischen Studien, fuer Sitzungsgelder des Verwaltungsrates und sonstige erforderliche Ausgaben,

C die Zinsen und Tilgungsquoten fuer die Obligationen und Anleihen der Gesellschaft,

D die Ruecklage fuer die Tilgung des eingezahlten Aktienkapitals, und zwar in den ersten 13 Jahren nach Ratifikation des Vertrags jaehrlich 2 bis 3 vom Hundert . Die wirkliche Hoehe wird vom Verwaltungsrat der Gesellschaft festgesetzt. Vom 14. bis zum 23. Jahre nach Ratifikation des Vertrags betraegt die jaehrliche Ruecklage 3 vom Hundert und waehrend der weiteren Dauer der Konzession 3,5 vom Hundert des eingezahlten Aktienkapitals. Die Zinsen fuer den nach Artikel 26 zinsbringend anzulegenden Gegenwert dieser Ruecklage werden dem Kapitaltilgungskonto gutgeschrieben. Das Kapitaltilgungskonto darf die Hoehe des eingezahlten Aktienkapitals nicht ueberschreiten,

E die Ruecklage fuer die Erneuerung der Orts-und Vorortsnetze einschliesslich der Bauten. Maschinen, Werkzeuge und sonstigen Einrichtungen. Dieser Ruecklage werden die von den Teilnehmern laut Tarif zu entrichtenden einmaligen Baukostenzuschuesse zugefuehrt und ausserdem jaehrlich bis zu 5 vom Hundert, aber mindestens 2 vom Hundert des Anschaffungswertes der obengenanuten Anlagen. Der Prozentsatz wird vom Verwaltungsrat festgesetzt. Bei zufaelligen Ereignissen und in Faellen hoeherer Gewalt kann der Prozentsatz in den betreffenden, notwendigenfalls auch in den folgenden Geschaeftsjahren im Einverstaendnis mit dem Verkehrsministerium entsprechend ueberschritten werden.

2. Der nach Abzug der in Ziffer 1 aufgefuehrten Posten von den jaehrlichen Bruttoeinnahmen alljaehrlich verbleibende Rohgewinn ist von der Generalversammlung der Gesellschaft in der nachstehend angegebenen Reihenfolge zu verwenden :

A zur Ueberweisung von 5 vom Hundert des Rohgewinns an den ordentlichen Reservefond. Die Zinsen fuer diese Betraege werden dem Reservefond gutgeschrieben. Der Reservefond darf die Hoehe von einem Drittel des eingezahlten Aktienkapitals nicht ueberschreiten,

B zur Ausschuettung eines steuerfreien Nettobetrags an die Aktionaere bis zu 2 vom Hundert des am Ende des Geschaeftsjahres eingezahlten Aktienkapitals als «Ausgleichsdividende» zur allmaehlichen Ausgleichung von Ausfaellen, die in frueheren Geschaeftsjahren in der nachstehend aufgefuehrten Grunddividende entstanden sind und

C zur Ausschuettung eines steuerfreien Nettobetrags als «Grunddividende» an die Aktionaere, die 8 vom Hundert des eingezahlten Aktienkapitals betraegt.

3. Von dem Rest des nach den Vorschriften in Ziffer 2 noch verbleibenden Rohgewinns werden 5 vom Hundert dem Verwaltungsrat zur Verteilung an seine Mitglieder ueberlassen. Von dem hier noch verbleibenden Ueberschuss wird, soweit die Generalversammlung nicht Vortrag auf neue Rechnung beschliesst, die Haelfte an den Staat abgefuehrt, die andere Haelfte als Superdividende an die Aktionaere verteilt. Sollte aber die Generalversammlung mehr als 50 vom Hundert des oben genannten Ueberschusses auf neue

ἐὰν τὸ πλεόνασμα δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου.

"Αρθρον 26.

Διαχείρισις τῶν ποσοστῶν ἀποσβέσεως κεφαλαίων καὶ τῶν ἀποθεματικῶν.

Αἱ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 παραγρ. 1 στοιχ. Δ πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου προωρισμέναι κρατήσεις δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται δι' οἱονδήποτε ἄλλον σκοπόν. Δέον νὰ ἐπενδύωνται ἐντόκως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς ἀσφαλεῖς καὶ εὐκόλως ρευστοποιησίμους ἀξίας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποδόσεως τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου εἰς τοὺς μετόχους κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Συμβάσεως. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 παράγρ. 2 στοιχ. Α ποσὰ δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ χρησιμοποιήσῃ δι' ἐγκαταστάσεις.

"Αρθρον 27.

Νέαι ἐγκαταστάσεις καὶ ἐπεκτάσεις περὶ τὴν λῆξιν τῆς Συμβάσεως.

Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη τῆς διαρκείας τῆς Συμβάσεως χρειασθῇ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 καὶ τοῦ ἄρθρου 10, παράγρ. 3, ἐδάφ. 2 ἐπιβεβλημένων αὐτῇ ὑποχρεώσεων νέα χρηματικὰ μέσα, ὧν ἡ ἀπόσβεσις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25, παράγρ. 1, στοιχ. Γ' καὶ Δ' εἶναι δύσκολος, τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα κεφάλαια ἔναντι τόκου, ἀνταποκρινομένου πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς χρηματαγορᾶς. Ὑποχρέωσις τῆς Ἑταιρείας πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν χρημάτων τούτων ὑφίσταται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Συμβάσεως, μόνον ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἔχουν δαπανηθῇ εἰσέτι διὰ σκοποὺς ἐπεκτάσεως τῶν δικτύων τῆς Ἑταιρείας. Τὸ Κράτος δύναται νὰ ἐξεύρῃ τὰ χρηματικὰ μέσα διὰ δανείου, ἐξασφαλιζομένου δι' ὑποθήκης, μὴ ἀπαιτητῆς πρὸ τῆς λήξεως τῆς Συμβάσεως, ἐπὶ τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας, τῆς ἀνηκούσης εἰς τὰ δίκτυα τῆς Ἑταιρείας.

"Αρθρον 28.

Συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν δικτύων.

1. Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, στοιχ. Α' βασικῆς ἀρχῆς, ὅπως διατηρῇ τὰ δίκτυα αὐτῆς ἐν τῷ συνόλῳ των καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, νὰ ἐπιδιορθώνῃ τάχιστα τὰς ἐπερχομένας ζημίας, νὰ ἐφαρμόζῃ διαρκῶς πάσας τὰς συγχρόνους τεχνικὰς βελτιώσεις, ἐφ' ὅσον αὗται δύνανται νὰ ἐναρμονισθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25, καὶ νὰ διοργανώνῃ καὶ διαχειρίζηται τὴν ἐκμετάλλευσιν συμφώνως πρὸς τὰς νεωτέρους ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἀνεγνωρισμένας μεθόδους.

2. Τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβλέπῃ διαρκῶς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν παραγρ. 1 καθοριζομένων ὑποχρεώσεων τῆς Ἑταιρείας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ διαταράσσηται ὁπωσδήποτε διὰ τούτου ἡ ἐκμετάλλευσις.

Λεπτομερεῖς κανονισμοί, ἀφορῶντες τὸν διορισμὸν τῶν τὴν ἐπίβλεψιν ἐντεταλμένων προσώπων καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπιβλέψεως, θέλουσι δημοσιευθῇ διὰ Διατάγματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας κοινῇ συμφωνίᾳ μετὰ τῆς Ἑταιρείας.

"Αρθρον 29.

Τύχη ὑφισταμένων τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων.

1. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ φροντίζῃ ὅπως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑκάστοτε ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας ἀστικοῦ δικτύου

Rechnung vortragen, so bedarf sie der Genehmigung des Verkehrsministeriums, es sei denn, dass der Ueberschuss nicht mehr als 1 vom Hundert des Aktienkapitals betraegt.

Artikel 26.

Sonderbehandlung der Kapitaltilgungsquoten und des Reservefonds.

Die nach Artikel 25 Ziffer 1 Buchstabe D zur Tilgung des eingezahlten Aktienkapitals bestimmten Ruecklagen duerfen zu keinem anderen Zweck verwendet werden. Sie sind vom Verwaltungsrat der Gesellschaft in sicheren und leicht realisierbaren Werten zinstragend anzulegen, damit die Rueckzahlung des eingezahlten Aktienkapitals an die Aktionaere bei Erloeschen der Konzession sichergestellt wird. Die Gesellschaft ist nicht verpflichtet, die in Artikel 25 Ziffer 2 Buchstabe A vorgesehenen Summen fuer Anlagen zu verwenden.

Artikel 27.

Neuanlagen und Erweiterungen gegen das Ende der Konzessionsdauer.

Wenn waehrend der letzten 5 Jahre der Dauer der Konzession die Gesellschaft zur Erfuellung der ihr durch Artikel 4 und Artikel 10, Ziffer 3, Absatz 2 auferlegten Verpflichtungen neue Geldmittel benoetigt, deren Tilgung nach Massgabe des Artikels 25 Ziffer 1 Buchstabe C und D schwierig ist, so muss der Staat die hierfuer erforderlichen Mittel gegen eine der Lage des Geldmarktes entsprechende Verzinsung zur Verfuegung stellen. Eine Rueckzahlungspflicht der Gesellschaft besteht bei Ablauf der Konzession nur insoweit, als diese Mittel fuer Zwecke der Erweiterung der Netze der Gesellschaft noch nicht verausgabt sind. Der Staat kann die Mittel durch eine Anleihe beschaffen, die durch Eintragung einer nicht vor Ablauf der Konzessionsdauer faelligen Hypothek auf dem zu den Netzen der Gesellschaft gehoerenden Grundeigentum sichergestellt ist.

Artikel 28.

Instandhaltung und Betrieb der Netze.

1. Die Gesellschaft verpflichtet sich, zur Erfuellung des in Artikel 1 Buchstabe A festgelegten Grundgedankens ihre Netze in ihrer Gesamtheit waehrend der ganzer Dauer der Konzession in bestem Zustand zu erhalten, jeden aufgetretenen Schaden schnellstens zu beheben, fortlaufend alle zeitgemaessen technischen Verbesserungen insoweit anzubringen, als dies mit den Bestimmungen in Artikel 25 in Einklang gebracht werden kann und ihren Betrieb nach den neuesten in der Fachwelt anerkannten Methoden zu organisieren und zu fuehren.

2. Der Staat hat das Recht, die Erfuellung der in Ziffer 1 festgesetzten Verpflichtungen der Gesellschaft dauernd zu ueberwachen, doch darf dadurch der Betrieb der Gesellschaft in keiner Weise gestoert werden.

Die naeheren Vorschriften ueber die Bestellung der zur Ueberwachung berufenen Personen und ueber die Form der Ueberwachung werden vom Verkehrsministerium im Benehmen mit der Gesellschaft auf dem Verordnungswege erlassen.

Artikel 29.

Schicksal der bestehenden Fernsprecheinrichtungen.

1. Der Staat verpflichtet sich, dafuer zu sorgen, dass mit dem Tage der jeweiligen Inbetriebnahme eines

ἢ προαστειακῆς γραμμῆς τῆς Ἑταιρείας διακοπῇ ὁριστικῶς ἡ λειτουργία πασῶν τῶν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Κράτους, τῶν Δήμων, Κοινοτήτων ἢ τῶν ἰδιωτῶν ἀνηκουσῶν τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν προοριζομένων διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ οἰκείᾳ περιοχῇ. Αἱ συνεπείᾳ τῆς διακοπῆς ταύτης τυχὸν ἀπορρέουσαι ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων ἐπιβαρύνουν τὸ Κράτος.

2. Οἱ ἔχοντες ἰδιωτικὰς τηλεφωνικὰς γραμμάς, κατόπιν χορηγηθεισῶν ἀδειῶν, εἰς πόλεις ἢ συνοικισμούς, εἰς ἃς δὲν ὑφίστατο τηλεφωνικὰ δίκτυα, θὰ ὑπάγωνται ἐφεξῆς εἰς τὸ δίκτυον τῆς Ἑταιρείας, ὡς συνδρομηταὶ αὐτῆς, ἀφ' ἧς αὕτη θέσῃ εἰς λειτουργίαν ἀστικὸν δίκτυον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κεῖνται ἀμφότερα τὰ ἀκραῖα σημεῖα τῆς τηλεφωνικῆς ταύτης γραμμῆς. Τότε ἡ ἀξία τῶν ἐγκαταστάσεων τούτων, ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, ἐκτιμωμένη ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 παράγρ. 3 ἐπιτροπῆς, ἐκπίπτεται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν ἐγκαταστάσεων ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταβληθησομένης ἐφ' ἅπαξ εἰσφορᾶς διὰ τὴν δαπάνην κατασκευῆς.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ κάτοχος τοιαύτης τηλεφωνικῆς γραμμῆς δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ συνδρομητής, αἱ ὑφιστάμεναι ἐγκαταστάσεις του διαλύονται ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας ἢ τοῦ Κράτους.

Ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἐδάφ. 1 τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἤθελεν ἔχει ἐφαρμογήν, τότε ἡ ἰδιωτικὴ ἐγκατάστασις θὰ ἐξακολουθῇ λειτουργοῦσα ἐπὶ καταβολῇ εἰς τὴν Ἑταιρείαν συνδρομῆς, ἐφ' ὅσον καταβάλλεται καὶ ἤδη τοιαύτη εἰς τὸ Κράτος, πάντως δὲ ἀπαγορευομένης τῆς συνδέσεως τῆς γραμμῆς ταύτης μὲ ἄλλας τηλεφωνικὰς γραμμάς.

"Αρθρον 30.

Πρόσληψις Ἑλληνικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

1. Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν δικτύων τῆς Ἑταιρείας θὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπάλληλοι, τεχνῖται καὶ ἐργάται Ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦτο, κατ' ἐκτίμησιν τῆς Ἑταιρείας, εἶναι κατάλληλον διὰ τὰς ἐν λόγῳ ἐργασίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει καὶ τῶν τεθειμένων προθεσμιῶν κατασκευῆς.

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ χρησιμοποιήσῃ κατὰ προτίμησιν ἀνάλογον ἀριθμὸν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῶν κρατικῶν τηλεφωνικῶν ὑπηρεσιῶν (πρβλ. παράγρ. 2) καὶ νὰ ἐκπαιδεύσῃ αὐτοὺς διὰ τὴν μεταγενεστέραν συντήρησιν καὶ τὴν μελλοντικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δικτύων.

Ἡ Ἑταιρεία ἐξ ἄλλου δύναται νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῶν T.T.T.

2. Ἡ Ἑταιρεία θὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας ἑνὸς ἀστικοῦ δικτύου τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως ἐν τῇ κρατικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐν λόγῳ ἀστικοῦ δικτύου χρησιμοποιούμενον κατώτερον κρατικὸν προσωπικὸν (τηλεφωνητρίας, τηλεφωνικοὺς τεχνίτας καὶ λοιποὺς τηλεφωνικοὺς ἐργάτας). Διὰ τὰς τηλεφωνητρίας ἰσχύει τοῦτο μόνον ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις των ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἑταιρείας δι' ἀστικὴν καὶ προαστειακὴν συγκοινωνίαν, ὡς καὶ δι' ὑπηρεσίαν γραφείου.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῶν κρατικῶν τηλεφωνητριῶν εἶναι μεγαλείτερος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιουσῶν εἰς τὴν Ἑταιρείαν, θὰ προτιμηθῶσιν αἱ ἱκανώτεραι τηλεφωνήτριαι, κατόπιν ἀποφάσεως τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ δύο μελῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ δύο ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

3. Τὸ προσλαμβανόμενον ἐκ τῆς κρατικῆς ὑπηρεσίας προσωπικὸν θὰ ὑπάγηται ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του εἰς τοὺς γε-

Ortsnetzes oder einer Vorortsleitung der Gesellschaft der Betrieb aller im Besitz des Staates, der Staedte oder Gemeinden oder Privater befindlichen, fuer den oeffentlichen Verkehr bestimmten Telefonanlagen in dem betreffenden Bereich dauernd ausser Betrieb gesetzt werden. Aus diesen Betriebseinstellungen etwa herzuleitende Entschaedigungsansprueche gehen zu Lasten des Staates.

2. In Staedten und Ortschaften, in welchen keine Ortsnetze bestanden, werden Besitzer von solchen Privatleitungen, fuer welche bereits Lizenzen erteilt waren, an das Ortsnetz der Gesellschaft von dem Moment ab angeschlossen werden, in welchem die Gesellschaft ein Ortsnetz in Betrieb setzen wird, innerhalb dessen Bereich beide Endpunkte dieser Fernsprechleitung liegen. Alsdann wird der Wert dieser Einrichtungen, soweit sie im vorliegenden Falle von der Gesellschaft verwendet werden koennen, nach Einschaetzung durch die in Artikel 5 Ziffer 3 vorgesehene Kommission von der Gesellschaft zu Gunsten des Eigentuemers der Einrichtungen von dem von ihm zu entrichtenden einmaligen Baukostenzuschuss abgezogen.

Falls der Inhaber einer solchen Fernsprechleitung nicht wuenschen sollte, Teilnehmer zu werden, so werden seine bestehenden Einrichtungen ohne jegliche Verpflichtung seitens der Gesellschaft oder des Staates aufgehoben.

Falls der Absatz 1 keine Anwendung finden sollte, wird die Privatleitung weiter gegen Zahlung einer Gebuehr an die Gesellschaft, falls eine Gebuehr auch jetzt an den Staat gezahlt wird, n Betrieb bleiben; jedoch wird auf alle Faelle der Anschluss an andere Fernsprechleitungen verboten.

Artikel 30.

Uebernahme griechischen Personals durch die Gesellschaft.

1. Zum Bau der Netze der Gesellschaft sind Angestellte, Techniker und Arbeiter griechischer Herkunft insoweit einzustellen, als dieses Personal fuer die in Frage kommenden Arbeiten bei Beruecksichtigung auch der vorgeschriebenen Bauzeiten nach dem Ermessen der Gesellschaft geeignet ist.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, vorzugsweise eine angemessene Zahl von Angestellten und Arbeitern der staatlichen Telefonbetriebe (siehe Ziffer 2) zu verwenden und diese fuer die spaetere Instandhaltung und den kuenftigen Betrieb der Netze auszubilden.

Ausserdem kann die Gesellschaft hoehere Beamte der P. T. T. in ihren Dienst uebernehmen.

2. Die Gesellschaft wird bei Inbetriebnahme eines Ortsnetzes das am Tage der Ratifikation des Vertrags im Staatsbetrieb dieses Ortsnetzes verwendete untere Staatspersonal (Telefonistinnen, Telefon-Mechaniker und sonstige Telefonarbeiter) in ihren Dienst einstellen. Fuer die Telefonistinnen gilt dies nur insoweit, als deren Verwendung im Dienste der Gesellschaft fuer Orts-und Vorortsverkehr, sowie Buerodienst moeglich ist.

Falls die Zahl der staatlichen Telefonistinnen groesser ist als die Zahl, die die Gesellschaft benoetigt, so werden die geeignetsten Telefonistinnen bevorzugt nach Beschlussfassung einer viergliedrigen Kommission, bestehend aus zwei vom Verkehrsministerium und zwei von der Gesellschaft zu bestimmenden Mitgliedern.

3. Das aus dem Staatsdienst uebernommene Personal wird vom Tage seiner Uebernahme an den all-

νικαὺς κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντας καὶ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας.

Οἱ κανονισμοὶ οὗτοι θὰ συνταχθῶσι συμφώνως πρὸς τὰς διατυπώσεις τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἐκ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἐξαρτωμένας ἢ ἐποπτευομένας ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας.

Ὁ μισθὸς τοῦ προσλαμβανομένου κρατικοῦ προσωπικοῦ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι κατώτερος ἐκείνου, ὃν ἐλάμβανεν ἕκαστος τούτων ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς προσλήψεώς του ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ.

4. Τὸ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρείας προσληφθὲν κρατικὸν προσωπικὸν (πρβλ. παράγρ. 2) δύναται τῇ αἰτήσει τῆς Ἑταιρείας νὰ ὑποβληθῇ, ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς προσλήψεως, εἰς τὴν ὁριστικὴν διαβάθμισίν του, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ διαγωγῆς αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς διαβαθμίσεως ταύτης ἀποφαίνεται τετραμελὴς ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ δύο μελῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ δύο ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δύναται ἡ Ἑταιρεία νὰ ἀπολύσῃ τοὺς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνικάνους κριθέντας ὑπαλλήλους κλπ.

5. Τὸ ἀπολυθησόμενον κατὰ τὰς παραγρ. 2 καὶ 4 προσωπικόν, θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἀπολυόμενον λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ ἐφ' ὅσον δικαιοῦται συνταξεως, θέλει λάβει τὴν σύνταξιν ταύτην ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ὡς καὶ τὰ τυχὸν μερίσματα ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ βοηθήματα τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς, κατὰ τὰς περὶ τούτου ἰσχυούσας διατάξεις.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο θέλει καταβάλει καὶ ἡ Ἑταιρεία ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς ὀκτὼ μηνῶν ἀποδοχὰς ἑκάστου, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κρατήσεων λόγῳ συντάξεως, Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ Ταμείου Ἀρωγῆς.

Εἰς τὸ κατὰ τὰς αὐτὰς παραγράφους 2 καὶ 4 ἀπολυθησόμενον προσωπικόν, ἐφ' ὅσον δὲν συνεπλήρωσε τὸν πρὸς σύνταξιν χρόνον, θέλει καταβληθῇ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, ἀνεξαρτήτως τοῦ τυχὸν ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς βοηθήματος, ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τόσων μηνῶν ἀποδοχὰς ἑκάστου, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κρατήσεων λόγῳ συντάξεως, Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ Ταμείου Ἀρωγῆς, ὅσα εἶναι καὶ τὰ ἔτη ὑπηρεσίας ἑκάστου ἐν τῷ συνόλῳ, ἡ ἀποζημίωσις ὅμως αὕτη δέον νὰ μὴ εἶναι ἐλάσσων τῶν ἀποδοχῶν, ὡς ἄνω, ἐξ μηνῶν.

6. Τὸ ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας προσλαμβανόμενον ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας προσωπικὸν ἐξακολουθεῖ διατηροῦν τὸ εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ταμείου δικαίωμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων νόμων, ὡς ἐπίσης ἐπὶ τοῦ τυχὸν μερίσματος ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ βοηθήματος ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τούτων διατάξεων. Ὡς μισθός, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται ἡ σύνταξις, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ μέσος ὅρος τοῦ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας καταβαλλομένου τοιούτου κατὰ τοὺς πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου τελευταίους δώδεκα μῆνας. Ἡ σύνταξις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. ἢ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρείας προσλήψεως τῶν ἐκ τῆς κρατικῆς ὑπηρεσίας προσληφθέντων ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία α') νὰ καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον εἰσφορὰν 5 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τούτων, β') νὰ παρακρατῇ ἐκ τῶν μισθῶν αὐτῶν καὶ καταβάλλῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον μὲν 2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν μηνιαίων μισθῶν αὐτῶν, εἰς τὸ Μετοχικὸν δὲ Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀρωγῆς

gemeinen Vorschriften unterworfen, die auch fuer das uebrige Personal der Gesellschaft gelten.

Diese Vorschriften werden aufgestellt werden gemaess den Formalitaeten, welche auch fuer die uebrigen gemeinnuetzigen Unternehmungen gelten, die vom Verkehrsministerium abhaengig sind oder von diesem ueberwacht werden. Die Gehaelter des uebernommenen Staatspersonals duerfen keinesfalls niedriger sein als das, welches jedem einzelnen am Tage seiner Uebernahme durch die Gesellschaft im Staatsdienste gegeben wurde.

4. Das in den Dienst der Gesellschaft uebernommene Staatspersonal (siehe Ziffer 2) kann auf Gesuch der Gesellschaft ein Jahr nach seiner Uebernahme einer endgueltigen Qualifikation hinsichtlich seiner Faehigkeit und Fuehrung unterworfen werden. Diese Qualifikation wird von einer aus 4 Mitgliedern zusammengesetzten Kommission abgegeben, von denen zwei vom Verkehrsministerium und zwei von der Gesellschaft bestimmt werden.

Zu gleicher Zeit kann die Gesellschaft die von der Kommission fuer ungeeignet erklaerten Angestellten usw. entlassen.

5. Das Personal, welches laut Ziffer 2 und 4 entlassen werden soll, wird, insoweit es pensionsberechtigt ist, diese Pension von den Staatskassen erhalten, sowie auch die evtl. Dividenden der Aktienkassen (Metochikon Tamion) der Staatsbeamten und Unterstuetzungsgelder der Unterstuetzungskasse gemaess den hierfuer geltenden Bestimmungen.

Diesem Personal wird auch die Gesellschaft eine Entschaedigung von 8 Monatsgehaeltern des einzelnen nach Abzug der Beitraege fuer Pensionskasse, Aktienkasse und Unterstuetzungskasse geben.

Dem Personal, welches laut denselben Ziffern 2 und 4 entlassen werden soll, wird, soweit es nicht pensionsberechtigt ist, die Gesellschaft unabhaengig von der evtl. Unterstuetzung aus der Unterstuetzungskasse, eine Entschaedigung von soviel Monatsgehaeltern des einzelnen nach Abzug der Beitraege fuer Pensionskasse, Aktienkasse und Unterstuetzungskasse geben, wie seine Dienstjahre sind. Diese Entschaedigung darf aber nicht kleiner als 6 Monatsgehaelter wie oben sein.

6. Das aus dem Staatsdienst von der Gesellschaft uebernommene Personal behaelt weiter sein Recht auf Pension aus der Staatskasse auf Grund der diesbezueglichen Gesetze, sowie auch auf die evtl. Dividenden der Aktienkasse der Staatsbeamten und Unterstuetzungen von der Unterstuetzungskasse auf Grund der hierueber bestehenden Bestimmungen. Als Gehalt, nach welchem die Pension berechnet wird, wird das Mittel aus den Gehaeltern berechnet, welche die Gesellschaft dem Angestellten waehrend der letzten 12 Monate, die dem Austritt vorangehen, gezahlt hat. Die Pension darf keineswegs die Pension des Generaldirektors der P.T.T. oder des Generalsekretaers uebersteigen.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, fuer das aus dem Staatsdienste uebernommene Personal vom Tage der Uebernahme an :

a) aus eigenen Mitteln einen Betrag von 5 o)o des monatlichen Gehalts dieser Angestellten an die Staatskasse zu zahlen,

b) von dem Gehalt der Angestellten 2 o)o des Monatsgehalts fuer die Staatskasse und die den diesbezueglichen Bestimmungen entsprechenden Beitraege fuer die Aktienkasse der Staatsbeamten und fuer die Unterstuetzungskasse zurueckzubehalten und abzufuehren.

7. Die Gesellschaft ist verpflichtet, bei ihrem jeweiligen Bedarf waehrend der ersten 7 Jahre von der Ratifikation des Vertrags ab

a) Personal aus den verfuegbaren Beamten des P.T.T. Dienstes

b) Personal aus den nicht uebernommenen ueberzaehligen staatlichen Telefonistinnen (siehe Ziffer 2) in ihren Dienst einzustellen, sofern dieses Personal fuer die kuenftig anzunehmende Stellung von einer aus 4 Mitgliedern bestehenden Kommission, von der 2 vom Verkehrsministerium und 2 von der Gesellschaft ernannt werden, fuer geeignet erklaert wird und insofern es nicht inzwischen vom Staate anderweitig verwendet wurde. Auf das demgemaess uebernommene Personal finden die Bestimmungen der Ziffern 3, 4 und 6 sinngemaesse Anwendung.

8. Die Gesellschaft soll dafuer Sorge tragen, dass in jedem ihrer Netze 3 Jahre nach ihrer Inbetriebnahme mindestens 4)5, 5 Jahre nach ihrer Inbetriebnahme mindestens 9)10 des fuer die Instandhaltung und den Betrieb verwendeten Personals aus Personen griechischer Staatsangehoerigkeit bestehen. Abweichungen von diesem Vomhundertsatz in den einzelnen Netzen sind jedoch zugelassen, wenn dieser Vomhundertsatz fuer die G samtheit der in Betrieb befindlichen Netze der Gesellschaft gewahrt ist.

Artikel 31.
Berufsgeheimnis.
(Siehe Strafgesetzbuch Artikel 447).

Die Angestellten der griechischen Telefongesellschaft unterliegen in Bezug auf die zu ihrer Kenntnis infolge ihres Berufes gelangenden Vertrauenssachen den besonderen Gesetzen ueber Berufsgeheimnis.

Artikel 32.

Unterrichtskurse zur Ausbildung des Personals.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, waehrend der Dauer ihres Privilegs das in ihrem Dienste stehende griechische Personal in der Einrichtung, in der Instandhaltung und im Betrieb von Telefonnetzen durch Unterrichtskurse auszubilden und auch fuer die Ausbildung des erforderlichen Ersatzpersonals zu sorgen.

Artikel 33.

Kriegszustand usw.

1. Die Gesellschaft ist verpflichtet, dem Staate fuer Zwecke der Landesverteidigung oder im Falle einer Staatsnotwendigkeit auf ein foermliches schriftliches Verlangen des Staates einen beliebigen Teil oder selbst die Gesamtheit ihrer Orts-und Vorortsnetze waehrend einer Dauer, die der Staat fuer erforderlich halten wird, diesem zur Verfuegung und unter die Verwaltung desselben zu stellen.

2. Die Gesellschaft ist auch verpflichtet, auf Grund eines mit einer Staatsnotwendigkeit begruendeten Verlangens des Staates waehrend der hierfuer bestimmten Zeit den Betrieb derjenigen ihrer Netze zu unterbrechen, die ihr vom Staate bezeichnet werden.

3. In den in Ziffer 1 und 2 erwaehnten Faellen wird der Staat den Betrieb der Netze auf reine Staatsdienstzwecke beschraenken.

τὰς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις εἰς τὰ Ταμεῖα ταῦτα εἰσφορὰς τῶν ὑπαλλήλων.

7. Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ὅπως κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας της, διαρκούσης τῆς πρώτης ἑπταετίας ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, προσλαμβάνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της προσωπικὸν α') ἐκ τῶν διαθεσίμων ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ.Τ.Τ., β') ἐκ τῶν μὴ προσληφθέντων κρατικῶν τηλεφωνητριῶν λόγῳ πλεονασμοῦ αὐτῶν (πρβλ. παράγρ. 2) ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦτο κριθῇ ἱκανὸν διὰ τὴν μέλλουσαν νὰ καταληφθῇ θέσιν παρὰ τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ δύο μελῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ δύο μελῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελεν ἐν τῷ μεταξὺ χρησιμοποιηθῇ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω προσλαμβανομένου προσωπικοῦ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν παραγρ. 3, 4 καὶ 6.

8. Ἡ Ἑταιρεία θὰ μεριμνήσῃ ὅπως εἰς ἕκαστον τῶν δικτύων της τρία μὲν ἔτη μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας, τοὐλάχιστον τὰ τέσσαρα πέμπτα, πέντε δὲ ἔτη μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοὐλάχιστον τὰ ἐννέα δέκατα τοῦ διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν χρησιμοποιουμένου προσωπικοῦ ἀποτελῶνται ἐκ προσώπων Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος.

Οὐχ ἧττον ἐπιτρέπονται παρεκκλίσεις ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦ ποσοστοῦ τούτου εἰς τὰ καθ' ἕκαστον δίκτυα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναλογία αὕτη ἤθελε τηρηθῇ διὰ τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν εὑρισκομένων δικτύων τῆς Ἑταιρείας.

Ἄρθρον 31

Ἐπαγγελματικὸν ἀπόρρητον.

Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας ὑπόκεινται, διὰ τὰ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των περιερχόμενα εἰς γνῶσιν αὐτῶν ἀπόρρητα, εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους νόμους περὶ ἐπαγγελματικοῦ ἀπορρήτου (ἄρθρ. 447 Ποιν. Νόμου).

Ἄρθρον 32.

Μαθήματα πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ

Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὸ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς εὑρισκόμενον Ἑλληνικὸν προσωπικὸν εἰς τὴν ἐγκατάστασιν, συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τηλεφωνικῶν δικτύων δι' εἰδικῶν μαθημάτων, νὰ φροντίζῃ δὲ καὶ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀναπληρωματικοῦ προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 33.

Ἐμπόλεμος Κατάστασις κλπ.

1. Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀμύνης τῆς χώρας ἢ ἐν περιπτώσει κρατικῆς ἀνάγκης, κατόπιν ρητῆς ἐγγράφου αἰτήσεως τοῦ Κράτους, νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν καὶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους οἱονδήποτε τμῆμα ἢ καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἀστικοῦ καὶ πρασστειακοῦ δικτύου αὐτῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον τὸ Κράτος ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον.

2. Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται ἐπίσης, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Κράτους, δικαιολογημένης ἕνεκα κρατικῆς ἀνάγκης, νὰ ἀναστέλλῃ κατὰ τὸν πρὸς τοῦτο ὡρισμένον χρόνον τὴν λειτουργίαν τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ὑποδεικνυομένων τμημάτων τῶν δικτύων αὐτῆς.

3. Κατὰ τὰ ἐν ταῖς παραγράφοις 1 καὶ 2 ἀναφερόμενας περιπτώσεις τὸ Κράτος θέλει περιορίσει τὴν λειτουργίαν τῶν δικτύων μόνον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κρατικῶν ἀναγκῶν.

Ἐὰν ὅμως εἰς τὰς προρρηθείσας περιπτώσεις τὸ Κράτος θελήσῃ νὰ διατηρηθῇ ἡ τηλεφωνικὴ ὑπηρεσία τῶν συνδρομητῶν διὰ τμῆμα ἢ τὸ σύνολον τῶν δικτύων τῆς Ἑταιρείας ὀφείλει νὰ ἀναθέτῃ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς τοιαύτης ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὴν Ἑταιρείαν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους.

4. Ρητῶς ὅμως συμφωνεῖται, ὅτι ἡ Ἑταιρεία οὐδόλως ὑποχρεοῦται ἔναντι τοῦ Κοινοῦ καὶ τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἐὰν προκύψῃ τις τῶν ἐν παραγρ. 1—3 περιπτώσεων.

5. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώσῃ τὴν Ἑταιρείαν διὰ πᾶσαν ζημίαν, διὰ πάσας διαφυγούσας εἰσπράξεις ἐκ τελῶν καὶ διὰ πᾶσαν βλάβην τῶν δικτύων αὐτῆς, προερχομένην ἐκ τῶν ἐν ταῖς παραγρ. 1 μέχρι 3 προβλεπομένων μέτρων τοῦ Κράτους. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως θὰ καθορίζηται δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Συμβάσεως, μεταξὺ Κράτους καὶ Ἑταιρείας.

6. Αἱ διατάξεις τῶν παραγρ. 1 μέχρι 3 δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν πρόφασιν πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν ἐκ τῆς Συμβάσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τῆς Ἑταιρείας ἢ πρὸς διαρκῆ περιορισμὸν αὐτῶν.

Ἄρθρον 34.

Ἐξαγορὰ δικτύων ὑπὸ τοῦ Κράτους.

1. Τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαγοράσῃ παρὰ τῆς Ἑταιρείας τὸ ἐνωρίτερον μετὰ παρέλευσιν δεκατριετίας ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, ἐφεξῆς δὲ μετὰ παρέλευσιν ἑκάστης ἐπακολουθούσης πενταετίας τὸ σύνολον τῶν ἐν Ἑλλάδι κινητῶν καὶ ἀκινήτων τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῆς. (Ηρβλ. παράγρ. 3).

2. Τὸ δικαίωμα ἐξαγορᾶς τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς τὸν ὅρον τῆς προειδοποιήσεως τῆς Ἑταιρείας, ἥτις δέον νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας αὐτῆς, προκειμένου μὲν περὶ ἐξαγορᾶς μετὰ δεκατρία ἔτη, τοὐλάχιστον τρία ἔτη, προκειμένου δὲ περὶ ἐξαγορᾶς εἰς ἀπώτερον χρονικὸν διάστημα, τοὐλάχιστον ἓν ἔτος πρὸ τῆς πρὸς ἐξαγορὰν προθεσμίας.

3. Ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους καταβλητέα τιμὴ ἐξαγορᾶς ὑπολογίζεται εἰς Λίρας Ἀγγλίας ὡς ἑξῆς :

Α') Εἰς τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν, τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν δικτύων αὐτῆς, συμπεριλαμβανομένων τῶν οἰκείων γηπέδων καὶ κτιρίων, διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν κινητῶν· διὰ προμήθειαν τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξαγορᾶς εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς εὑρισκομένων ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων καὶ πάντων τῶν λοιπῶν διὰ τὴν τηλεφωνικὴν ὑπηρεσίαν προωρισμένων ἀντικειμένων (πρβλ. ἄρθρ. 24 παράγραφος 2 ἐδάφ. 1) προστεθήσονται πᾶσαι αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 παραγρ. 2 ἐδάφ. 3 ἀναφερόμεναι δαπάναι.

Β') Ἐκ τοῦ οὕτω πρικύπτοντος ποσοῦ ἀφαιροῦνται :

1. Τὸ μήπω δι' ἀνακαινίσεις χρησιμοποιηθὲν ποσὸν τῶν δι' ἀνακαίνισιν κρατήσεων (πρβλ. ἄρθρ. 25 παράγρ. 1 στοιχ. Ε') καὶ

2. Ἡ κράτησις τῆς μερίδος ἀποσβέσεων Κεφαλαίου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 παράγρ. 1 στοιχ. Δ.

Ἡ ἀφαίρεσις ἐν τούτοις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ συμφώνως τῷ στοιχ. Α' ποσόν.

Γ') Πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου λῆξιν τοῦ προνομίου αὐξάνεται τὸ συμφώνως τοῖς στοιχ. Α καὶ Β πληρωτέον ποσόν, ἤτοι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ στοιχ. Α μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ στοιχ. Β, διὰ τὴν ἐξαγορὰν μετὰ 13 ἔτη ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως καὶ' ἐπικαταλλαγὴν ἐξ 20 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ Μετοχικοῦ Κεφαλαίου τῆς Ἑταιρείας. Ἡ ἐπικαταλλαγὴ αὕτη τῶν 20 τοῖς ἑκατὸν ἐλαττοῦται δι' ἑκάστην περαιτέρω πενταετίαν κατὰ 7 τοῖς ἑκατόν.

Wenn in den vorgenannten Faellen der Staat fuer einen Teil oder selbst die Gesamtheit der Netze der Gesellschaft den Verkehr der Fernsprechteilnehmer aufrecht erhalten will, so muss er die Durchfuehrung dieses Betriebs der Gesellschaft unter Aufsicht des Staates uebertragen.

4. Es gilt aber als ausdruecklich vereinbart, dass die Gesellschaft dem Publikum und ihren Teilnehmern gegenueber in keiner Weise verpflichtet ist, eine Entschaedigung zu zahlen, falls eine der Ziffern 1 bis 3 zur Anwendung kommt.

5. Der Staat ist verpflichtet, der Gesellschaft fuer allen Schaden, fuer allen Entgang an Gebuehreneinnahmen und fuer alle Beschaedigungen an ihren Netzen Ersatz zu leisten, die durch die in Ziffer 1 bis 3 vorgesehenen Massnahmen des Staates verursacht werden. Die Schadenersatzsumme wird nach Massgabe des Vertrags durch besondere Vereinbarung zwischen Staat und Gesellschaft festgesetzt.

6. Die Bestimmungen der Ziffern 1 bis 3 duerfen nicht als Vorwand dienen, um der Gesellschaft ihre im Vertrag begruendeten Rechte zu entziehen oder sie dauernd einzuschraenken.

Artikel 34

Ankauf der Netze durch den Staat.

1. Der Staat hat das Recht, der Gesellschaft fruehestens mit Ablauf des 13. Jahres nach der Ratifikation des Vertrags, spaeterhin mit Ablauf jedes 5. darauffolgenden Jahres die Gesamtheit ihrer in Griechenland befindlichen beweglichen und unbeweglichen Fernsprecheinrichtungen (siehe Ziffer 3) abzukaufen.

2. Das Rueckkaufsrecht des Staates ist abhaengig von einer vorherigen Benachrichtigung der Gesellschaft, die beim Rueckkauf nach 13 Jahren mindestens 3 Jahre und beim Rueckkauf nach einem spaeteren Zeitpunkt mindestens 1 Jahr vor dem Rueckkaufstermin in den Haenden der Gesellschaft sein muss.

3. Der vom Staate zu zahlende Kaufpreis wird in englischen Pfunden wie folgt berechnet :

A Zu den saemtlichen Ausgaben, die die Gesellschaft fuer den Bau ihrer Netze einschliesslich der betreffenden Grund-tuecke und Gebaeude, fuer Anschaffung der fuer den Betrieb erforderlichen Mobilien, fuer die Anschaffung der am Tage des Kaufes in ihrem Besitz befindlichen Materialien und Werkzeuge und aller sonst fuer den Telefondienst bestimmten Gegenstaende (siehe Artikel 24 Ziffer 2 Absatz 1) gemacht hat, werden alle Aufwendungen hinzugerechnet, die in Artikel 24 Ziffer 2 Absatz 3 erwaehnt sind.

B Von der so ermittelten Summe werden in Abzug gebracht:

1. der durch Erneuerungen noch nicht verbrauchte Betrag an Erneuerungsrueckklagen (siehe Artikel 25 Ziffer 1 Buchstabe E) und

2. die Rueckklagen auf Kapitaltilgungskonto gemaess Artikel 25 Ziffer 1 Buchstabe D. Der Abzug erfolgt jedoch nur bis zur Hoehe der Summe gemaess Buchstabe A.

C Zur Entschaedigung der Gesellschaft fuer vorzeitig beendete Konzession erhoecht sich der nach Buchstabe A und B zu zahlende Betrag, d. h. der Restbetrag von Buchstabe A nach Abzug von Buchstabe B bei einem Rueckkauf nach 13 Jahren nach Ratifikation des Vertrags um ein Agio von 20 vom Hundert auf das Aktienkapital. Dieses Agio von 20 vom Hundert vermindert sich fuer je 5 weitere Jahre um je 7 vom Hundert.

Δ') Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξαγορᾶς ὑφίσταται εἰσέτι χρέος τι τοῦ Κράτους ἐκ τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως πρὸς τὸν Ἀνάδοχον ἢ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἢ πρὸς τρίτους, εἴτε ἄλλο τι χρέος τοῦ Κράτους πρὸς τὸν Ἀνάδοχον ἢ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν, τότε αὐξάνει τὸ συμφώνως τοῖς στοιχ. Α—Γ προκύπτον ποσὸν ἐπὶ πλέον κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ταύτης.

Ε') Ἐὰν ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Κράτους ἤθελε γίνει μετὰ 13 ἢ 18 ἔτη ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, τότε τὸ Κράτος ὀφείλει πρὸ τῆς ἀναλήψεως νὰ καταβάλῃ τοῖς μετρητοῖς τὸ ποσόν, τὸ τυχὸν ἀναγκαῖον, ἵνα τὸ βασικὸν μέρισμα καὶ τὸ πρόσθετον μέρισμα δι' ἅπαν τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Συμβάσεως χρονικὸν διάστημα συμπληρωθῶσιν εἰς μέσον ἐτήσιον μέρισμα ἐξ 8 τοῖς ἑκατὸν διὰ 13 ἢ 18 ἔτη. Ἐφ' ὅσον τὸ πληρωτέον ποσὸν δὲν δύναται νὰ καλυφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀποθεματικοῦ συμφώνως πρὸς τὴν παράγρ. 5.

ΣΤ') Ἐὰν ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Κράτους ἤθελε γίνει μετὰ 23 ἢ 28 ἢ 33 ἔτη ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως, τότε τὸ Κράτος ὀφείλει πρὸ τῆς παραδόσεως νὰ καταβάλῃ τοῖς μετρητοῖς τὸ ποσὸν τὸ τυχὸν ἀναγκαῖον, ἵνα τὸ βασικὸν μέρισμα καὶ τὸ πρόσθετον μέρισμα τῆς πρό τινος τῶν χρονικῶν τούτων σημείων τελευταίας πενταετίας συμπληρωθῶσιν εἰς μέσον ἐτήσιον μέρισμα ἐξ 8 τοῖς ἑκατὸν διὰ μίαν πενταετίαν. Τοῦ ἀποθεματικοῦ θὰ γίνεται χρῆσις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μόνον ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν τυχὸν ἐλλειπόντων μέσων ἐτησίων μερισμάτων ἐξ 8 τοῖς ἑκατὸν διὰ τὰ ἔτη, ἅτινα προηγήθησαν τῆς τελευταίας πενταετίας.

Ζ') Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν σύναψιν δανείου, συνομολογηθέντος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 22 παράγρ. 3, συνεφωνήθη ὅτι ὁ Ἀνάδοχος εἰς περίπτωσιν ἐξοφλήσεως πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ἐπικαταλλαγήν, αὐξάνεται τὸ τίμημα ἐξαγορᾶς κατὰ τὴν ἐπικαταλλαγὴν ταύτην. Ἐπίσης αὐξάνεται τὸ τίμημα ἐξαγορᾶς κατὰ τυχὸν μήπω ἀποσβεσθεῖσαν διαφορὰν μεταξὺ ὀνομαστικῆς τιμῆς καὶ τιμῆς ἐκδόσεως (Disagio) ὁμολογιῶν, ἐκδοθεισῶν κάτω τοῦ ἀρτίου.

Ἡ τιμὴ ἀγορᾶς διὰ τὴν πρώτην προθεσμίαν ἐξαγορᾶς ὑπολογίζεται συνεπῶς κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον :

Α—(Β1 + Β2) + 0.20 (μετοχικοῦ κεφαλαίου) + Δ + Ε + Ζ.

4. Εὐθὺς ὡς τὸ Κράτος καταβάλῃ εἰς Ἀγγλικὰς Λίρας τοῖς μετρητοῖς τὸ ὑπολογισθὲν τίμημα ἐξαγορᾶς κατὰ τὴν παράγρ. 3 πρὸς τὴν Ἑταιρείαν, πᾶσαι αἱ ἐν Ἑλλάδι κινηταὶ καὶ ἀκίνητοι τηλεφωνικαὶ ἐγκαταστάσεις, τὰς ὁποίας κατέχει ἡ Ἑταιρεία, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν δικτύων τῆς Ἑταιρείας περιέρχονται εἰς τὸ Κράτος. Τὰ ἐκ τῆς Συμβάσεως ἀπορρέοντα ὑπόλοιπα δικαιώματα τῆς Ἑταιρίας μένουν ἄθικτα μέχρι λήξεως τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς Ἑταιρίας. Πάντα τὰ ἐκ τῆς μεταβιβάσεως ἐνδεχομένως προκύπτοντα ἔξοδα ἐπιβαρύνουν τὸ Κράτος.

Πᾶσα ἡ λοιπὴ περιουσία εἰς μετρητά, χρεώγραφα, ἀπαιτήσεις ἢ ἀξίας παντὸς εἴδους παραμένει κτῆμα τῆς Ἑταιρίας.

Ἐν περιπτώσει ἐξαγορᾶς, ὀφείλει τὸ Κράτος, ὑπὸ τὸν ἐν ἄρθρῳ 36 περιορισμόν, νὰ ἀναλάβῃ, ἀπαλλασσομένης συγχρόνως τῆς Ἑταιρίας, πάσας τὰς ἐκ τῆς κανονικῆς διαχειρίσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως προερχομένας ὑποχρεώσεις τῆς Ἑταιρίας, π. χ. πάσας τὰς ὑποχρεώσεις της ἀπέναντι τῶν συνδρομητῶν καὶ τὰ ἐνοικιαστήρια συμβόλαια.

5. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 παράγρ. 2 στοιχ. Α σχηματισθὲν ἀποθεματικὸν θὰ χρησιμεύσῃ πρωτίστως πρὸς συμπλήρωσιν ἐλλειμμάτων μέσου ἐτησίου μερίσματος [illegible] τοῖς ἑκατὸν (ἴδε παράγρ. 3 στοιχ. Ε').

E Wenn die Uebernahme durch den Staat nach 13 oder 18 Jahren nach Ratifikation des Vertrags erfolgen sollte, so hat der Staat vor Uebergabe den Betrag in bar zu zahlen, der etwa notwendig ist, um die Grunddividende und Superdividende fuer die ganze Zeitdauer seit Beginn der Konzession auf eine mittlere Jahresdividende von 8 von Hundert fuer 13 bzw. 18 Jahre aufzufuellen, soweit der zu zahlende Betrag nicht durch den Reservefond laut Ziffer 5 gedeckt werden kann.

Wenn die Uebernahme durch den Staat nach 23 oder 28 oder 33 Jahren nach Ratifikation des Vertrags erfolgen sollte, so hat der Staat vor Uebergabe den Betrag in bar zu zahlen, der etwa notwendig ist, um die Grunddividende und Superdividende der letzten 5 Jahre vor einem dieser Zeitpunkte auf eine mittlere Jahresdividende von 8 vom Hundert fuer 5 Jahre aufzufuellen. Der Reservefond wird fuer diesen Zweck nur hinzugezogen, soweit er ueber den Betrag hinausgeht, der notwendig ist zur Ergaenzung der etwa fehlenden mittleren Jahresdividenden von 8 vom Hundert fuer die Jahre, die den letzten 5 Jahren vorangegangen sind.

F Soweit bei Uebernahme einer laut Artikel 22 Ziffer 3 abgeschlossenen Anleihe vereinbart wurde, dass der Konzessionaer bei vorzeitiger Tilgung ein Agio zu zahlen hat, so erhoecht sich der Kaufpreis um dieses Agio. Ferner erhoecht sich der Kaufpreis um ein etwa noch nicht getilgtes Disagio von unter pari emittierten Obligationen.

Der Kaufpreis zum ersten Rueckkaufstermin errechnet sich also nach folgender Formel :

A-(B_1+B_2)+0,20 (Aktienkapital)+D+E+F.

4. Sobald der Staat den nach Ziffer 3 berechneten Kaufpreis an die Gesellschaft in englischen Pfunden bar gezahlt hat, geht die Gesamtheit ihrer in Griechenland befindlichen beweglichen und unbeweglichen Fernsprecheinrichtungen, sowie das Recht auf Ausbeutung der Netze der Gesellschaft auf den Staat ueber. Die uebrigen Rechte der Gesellschaft aus dem Vertrag bleiben ihr bis zur Beendigung der Liquidation der Gesellschaft gewahrt. Alle aus Anlass des Uebergangs etwa entstehenden Kosten gehen zu Lasten des Staates.

Alles sonstige Vermoegen in Bargeld, Effekten, Forderungen oder Werten aller Art verbleibt Eigentum der Gesellschaft.

Im Falle des Kaufes hat der Staat unter gleichzeitiger Entlastung der Gesellschaft mit der sich aus Artikel 36 ergebenden Einschraenkung alle im ordnungsgemaessen Geschaeftsbetrieb entstandenen Verpflichtungen der Gesellschaft zu uebernehmen, z. B. alle Verpflichtungen gegenueber den Fernsprechteilnehmern und die Mietvertraege.

5. Der nach Artikel 25 Ziffer 2 Buchstabe A gebildete Reservefond wird zunaechst dazu verwendet, die Ausfaelle an mittlerer Jahresdividende von 8 vom

Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀποθεματικοῦ διανέμεται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ Κράτους καὶ Ἑταιρίας.

6. Ἐὰν τὸ κατὰ τὴν παράγρ. 3 ὑπολογισθὲν τίμημα ἐξαγορᾶς δὲν καταβληθῇ τοῖς μετρητοῖς εἰς Λίρας Ἀγγλίας μέχρι τῆς πρὸς ἐξαγορὰν προθεσμίας, τότε τὸ Κράτος ἀπόλυσι τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἐξαγορὰν διὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην καὶ δύναται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ ἀσκήσῃ πάλιν τὸ πρὸς ἐξαγορὰν δικαίωμά του μόνον κατὰ τὴν προσεχῆ ἐν τῇ παραγρ. 1 ἀναφερομένην προθεσμίαν, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 38.

Ἄρθρον 35.

Περιέλευσις τῶν δικτύων εἰς τὸ Κράτος.

1. Τοῦ Κράτους μὴ ποιησαμένου χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαγορᾶς (ἴδε ἄρθρον 34), ἡ Ἑταιρία ὑποχρεοῦται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διαρκείας τοῦ προνομίου (ἴδε ἄρθρ. 2) νὰ παραχωρήσῃ ἄνευ ἐξόδων εἰς τὸ Κράτος πάσας τὰς ἐν Ἑλλάδι κινητὰς καὶ ἀκινήτους τηλεφωνικὰς ἐγκαταστάσεις αὐτῆς, ἐλευθέρας παντὸς βάρους ὑπὲρ τρίτων, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα ἐκμεταλλεύσεως τῶν δικτύων αὐτῆς. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 καὶ τὸ ἄρθρον 37 παράγρ. 3 ἐγγεγραμμέναι ὑποθῆκαι ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἑταιρίας δὲν λογίζονται ὡς βάρη ὑπὲρ τρίτων. Τὸ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς Ἑταιρίας εὑρισκόμενον ὑλικόν, ἐφ' ὅσον ἐπληρώθη ἐκ τῶν ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐσόδων τῆς Ἑταιρίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 παράγρ. 1 στοιχ. Β', περιέρχεται ἐπίσης ἄνευ ἐξόδων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Κράτους. Τὰ λοιπὰ ἐν τῇ Συμβάσεως δικαιώματα τῆς Ἑταιρίας μένουν ἀνέπαφα μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐκκαθαρίσεως. Πάντα τὰ ἐκ τῆς μεταβιβάσεως τυχὸν προκύπτοντα ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸ Κράτος.

Ἐὰν κατὰ τὴν πρὸ τῆς περιελεύσεως τελευταίαν πενταετίαν δὲν ἐπετεύχθη μέσον ἐτήσιον μέρισμα ἐξ 8 τοῖς ἑκατόν, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως τὸ ἄρθρον 34 παράγρ. 3 στοιχ. Ε' ἐδάφ. 2.

Τὸ Κράτος ἀφ' ἑτέρου ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ πάσας τὰς ἐκ τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας τρεχούσας ὑποχρεώσεις τῆς Ἑταιρίας ὑπὸ τὸν ἐν ἄρθρῳ 36 περιορισμόν.

Ταυτοχρόνως ἀποσβέννυνται πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς Συμβάσεως ὑποχρεώσεις τῆς Ἑταιρίας ἔναντι τοῦ Κράτους.

2. Πᾶσα ἡ λοιπὴ εἰς μετρητά, χρεώγραφα, ἀπαιτήσεις ἢ ἀξίας παντὸς εἴδους περιουσία παραμένει κτῆμα τῆς Ἑταιρίας.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τῶν λοιπῶν τούτων περιουσιακῶν στοιχείων εἶνε μεγαλυτέρα

α') τοῦ συνόλου τῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ἑταιρείας, συμπεριλαμβανομένης τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Ἰσολογισμοῦ τοῦ τελευταίου ἔτους ἐκμεταλλεύσεως.

β') τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου,

γ') τοῦ ἀποθεματικοῦ καί,

δ') τοῦ τυχὸν συμφώνως τῇ παραγρ. 1 ἐδάφ. 2 ποσοῦ,

περιέρχεται τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 36.

Τύχη προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας.

Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται, ἐν περιπτώσει ἐξαγορᾶς (πρβλ. ἄρθρ. 34) ἢ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου (πρβλ. ἄρθρ. 35) νὰ κρατήσῃ τὸ δι' αὐτὸ ἀπαραίτητον προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας τοὐλάχιστον ἐπὶ χρονικὸν διάστημα δύο ἐτῶν.

Εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικὸν θὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, πάντως ὅμως τὴν μισθοδοσίαν τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν δι' ὑπηρεσίαν τοὐλάχιστον 4 ἐτῶν.

Hundert (siehe Ziffer 3 Buchstabe E) auszugleichen.

Der Rest des Reservefonds wird zwischen dem Staat und der Gesellschaft haelftig geteilt.

6. Wird der nach Ziffer 3 berechnete Kaufpreis bis zum Rueckkaufstermin nicht in englischen Pfunden in bar gezahlt, so geht der Staat seines Rueckkaufsrechts fuer diesen Termin verlustig und der Staat kann in diesem Falle sein Rueckkaufsrecht erst wieder zum naechsten nach Ziffer 1 in Betracht kommenden Termin ausueben. Die Bestimmungen in Artikel 38 finden Anwendung.

Artikel 35.

Heimfall der Netze an den Staat.

1. Wenn der Staat von seinem Rueckkaufsrecht (siehe Artikel 34) keinen Gebrauch gemacht hat, so muss die Gesellschaft nach Ablauf der Konzessionsdauer (siehe Artikel 2) alle ihre in Griechenland befindlichen beweglichen und unbeweglichen Fernsprecheinrichtungen frei von Lasten zu Gunsten Dritter sowie das Recht auf Ausbeutung ihrer Netze dem Staate kostenlos ueberlassen. Die nach Artikel 27 und Artikel 37 Ziffer 3 auf dem Grundbesitz der Gesellschaft eingetragenen Hypotheken gelten nicht als Lasten zu Gunsten Dritter. Das in den Lagern der Gesellschaft befindliche Material, soweit es aus den Betriebseinkuenften gemaess Artikel 25 Ziffer 1 Buchstabe B bezahlt wurde, geht ebenfalls kostenlos in den Besitz des Staates ueber. Die sonstigen Rechte der Gesellschaft aus dem Vertrag bleiben ihr bis zur Beendigung der Liquidation der Gesellschaft gewahrt. Alle aus Anlass des Uebergangs etwa entstehenden Kosten gehen zu Lasten des Staates.

Wenn in den dem Heimfall vorangehenden 5 Jahren eine mittlere Jahresdividende von 8 vom Hundert nicht erreicht wurde, so findet der Artikel 34 Ziffer 3 Buchstabe E Absatz 2 sinngemaesse Anwendung.

Der Staat hat seinerseits alle laufenden Verpflichtungen der Gesellschaft aus dem Telefondienst mit der sich aus Artikel 36 ergebenden Einschraenkung zu uebernehmen.

Gleichzeitig erloeschen alle Verpflichtungen der Gesellschaft aus dem Vertrag gegenueber dem Staate.

2. Alles sonstige Vermoegen an Bargeld, Effekten, Forderungen oder Werten aller Art verbleibt Eigentum der Gesellschaft.

Soweit diese sonstigen Vermoegenswerte groesser sind als

a) die gesamten Verpflichtungen der Gesellschaft einschliesslich Durchfuehrung der Bilanz des letzten Betriebsjahrs,

b) das Aktienkapital,

c) der Reservefond,

d) der eventuelle Betrag gemaess Ziffer 1 Absatz 2,

so geht der Ueberschuss in das Eigentum des Staates ueber.

Artikel 36.

Schicksal des Personals der Gesellschaft.

Der Staat verpflichtet sich, im Falle des Rueckkaufs (siehe Artikel 34) oder bei Ablauf der Konzession (siehe Artikel 35) das fuer ihn unentbehrliche Personal der Gesellschaft fuer den Zeitraum von mindestens 2 Jahren zu behalten.

Er wird dem uebrigen Personal eine den gesetzlichen Bestimmungen entsprechende Entschaedigung zahlen, auf jeden Fall aber das Gehalt von mindestens 6 Monaten bei einer Dienstzeit von mindestens 4 Jahren.

Ἄρθρον 37.

Ἐγγυοδοσία τοῦ Ἀναδόχου.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως νὰ καταθέσῃ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἢ ἄλλῃ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας πρὸς τοῦτο ἐπιτραπείσῃ Τραπέζῃ ἐγγύησιν ἐκ χρυσῶν δραχμῶν 600.000 (ἑξακοσίων χιλιάδων) εἰς μετρητὰ ἢ χρεώγραφα. Ἀντὶ τῆς καταθέσεως ταύτης ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τραπεζιτικὴν ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἢ ἄλλης παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας πρὸς τοῦτο ἐπιτραπείσης Τραπέζης.

2. Τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως συμφώνως τῇ παραγρ. 1 χρησιμεύει ὡς ἐγγύησις ὑπὲρ τοῦ Κράτους περὶ τῆς πλήρους ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεων τοῦ Ἀναδόχου.

Τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ Κράτους, ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος κηρυχθῇ ἔκπτωτος ὅλων τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων αὐτοῦ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἤ, ἐν περιπτώσει προσφυγῆς εἰς τὴν διαιτησίαν, διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (πρβλ. ἄρθρ. 11 παράγρ. 2 ἐδάφ. 1 καὶ παράγρ. 3).

3. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ ἀστικοῦ δικτύου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς μειοῦται ἡ ἐγγύησις ἀπὸ 600.000 εἰς 300.000 χρυσᾶς δραχμάς. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ποσὸν ἐγγυήσεως ἢ ἡ ἀντίστοιχος τραπεζιτικὴ ἐγγυητικὴ ἐπιστολὴ ἐπιστρέφεται τῇ Ἑταιρείᾳ τῇ αἰτήσει αὐτῆς, ἀφοῦ ἐγγραφῇ ὑπὲρ τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κτημάτων τῆς Ἑταιρείας πρώτη ἐγγυητικὴ ὑποθήκη διὰ δραχμὰς χρυσᾶς 300.000.

Ἄρθρον 38.

Ἀποζημίωσις τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους παράβασις τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως ἢ ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀδικαιολογήτος ἐπιβράδυνσις τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῶν δημιουργεῖ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας δικαίωμα ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκ τούτου προσγενομένας αὐτῇ ζημίας, αἵτινες ὁρίζονται ἀνεκκλήτως ὑπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 40 προσλεπομένης διαιτησίας.

Ἄρθρον 39.

Κείμενον τῆς Συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις συντάσσεται καὶ δημοσιεύεται εἰς ἑλληνικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσσαν. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητουμένης ἐννοίας τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου, θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει διὰ τὴν ἑρμηνείαν καὶ τὸ γερμανικὸν κείμενον.

Ἄρθρον 40.

Διαιτησία.

1. Πᾶσαι αἱ περιπτώσεις διενέξεων, διαφωνιῶν ἢ ἀμφισβητουμένων ζητημάτων οἱασδήποτε φύσεως, ἅτινα ἤθελον προκύψει καθ' οἱονδήποτε χρόνον μεταξὺ Κράτους καὶ Ἀναδόχου ἢ Ἑταιρείας καὶ ἤθελον ἀφορᾷ εἰς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἔννοιαν, τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως ἢ τῶν καθ' ἕκαστον ἄρθρων αὐτῆς ἢ οἱασδήποτε ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα ἀντικείμενα, ἰδίως τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὁπωσδήποτε ἔχοντα σχέσιν ἢ συνάφειαν μὲ τὴν Σύμβασιν, περιλαμβανομένων τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς δὲν ἐπετεύχθη συμφωνία Κράτους καὶ Ἑταιρείας, ὅπου τοιαύτη ἀπαιτεῖται, λύονται ὑπὸ διαιτητικοῦ δικαστη-

Artikel 37.

Sicherheitsleistung des Konzessionaers.

1. Der Konzessionaer ist verpflichtet, spaetestens innerhalb eines Monats nach der Ratifikation des Vertrags bei der Nationalbank von Griechenland oder bei einer anderen vom Verkehrsministerium hierfuer zugelassenen Bank eine Sicherheit von Sechshunderttausend Golddrachmen in bar oder in Wertpapieren zu hinterlegen. An Stelle dieser Hinterlegung kann der Konzessionaer dem Verkehrsministerium einen Bankgarantiebrief der Nationalbank von Griechenland oder einer anderen vom Verkehrsministerium hierfuer zugelassenen Bank behaendigen.

2. Die Garantiesumme nach Ziffer 1 soll dem Staate Gewaehr dafuer bieten, dass der Konzessionaer seine Verpflichtungen aus dem Vertrag vollstaendig erfuellt.

Die Garantiesumme faellt an den Staat, wenn der Konzessionaer aller seiner Rechte aus dem Vertrag durch Entscheidung des Verkehrsministeriums oder im Falle der Anrufung des Schiedsgerichts durch Schiedsspruch (vergl. Artikel 11 Ziffer 2 Absatz 1 und Ziffer 3) fuer verlustig erklaert wird.

3. Nach Inbetriebnahme des Ortsnetzes Athen-Piraeus ermaessigt sich die Sicherheit von Sechshunderttausend auf Dreihunderttausend Golddrachmen Dieser Restbetrag der Garantiesumme oder der entsprechende Bankgarantiebrief wird der Gesellschaft auf deren Verlangen zurueckerstattet, nachdem zu Gunsten des Staates in den Staedten Athen und Piraeus auf den Grundstuecken der Gesellschaft an erster Stelle eine Sicherungshypothek von Dreihunderttausend Golddrachmen eingetragen ist.

Artikel 38.

Schadenersatzleistung an die Gesellschaft.

Die Nichteinhaltung der Vertragsbedingungen durch den Staat oder die unbegruendete Verzoegerung ihrer Erfuellung vonseiten des Staates erzeugt zu Gunsten der Gesellschaft einen Schadenersatzanspruch fuer den ihr daraus entstandenen Schaden, welcher von dem in Artikel 40 vorgesehenen Schiedsgericht unwiderruflich festgesetzt wird.

Artikel 39.

Vertragstext.

Dieser Vertrag wird in griechischer und deutscher Sprache abgefasst und vollzogen. Falls der Sinn des griechischen Textes in Frage gestellt wird, so wird zum Zwecke der Auslegung auch der deutsche Text beruecksichtigt werden.

Artikel 40.

Schiedsgericht.

1. Alle Streitfaelle, Meinungsverschiedenheiten oder strittigen Fragen irgendwelcher Art, die sich zu einem beliebigen Zeitpunkt zwischen dem Staate und dem Konzessionaer oder der Gesellschaft ergeben sollten und sich auf den Inhalt, den Sinn, die Auslegung oder die Ausfuehrung des Vertrags oder seiner einzelnen Artikel oder auf irgendwelche darin behandelten Gegenstaende, insbesondere Rechte und Pflichten der Vertragsparteien, beziehen, oder sonst auf irgendeine Weise mit dem Vertrag im Zusammenhang stehen, einschliesslich der Faelle, in welchen Einigung zwischen Staat und Gesellschaft nicht erzielt wurde, jedoch eine solche erforderlich ist, werden

ρίου, ἀποτελουμένου ἐκ τριῶν μελῶν, δυναμένων νὰ εἶναι καὶ ἀλλοδαποί, ἀποκλειομένης τῆς τακτικῆς δικαστικῆς ὁδοῦ.

Ἑκάτερον μέρος διορίζει ἕνα διαιτητήν. Ἑκάτερον μέρος ὀφείλει νὰ ὑποδείξῃ ἐγγράφως εἰς τὸ ἕτερον μέρος τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὁρισθησόμενον διαιτητὴν τὸ βραδύτερον 14 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ προκαλοῦντος μέρους περὶ ἐπικλήσεως τῆς διαιτησίας. Ἐὰν τὸ ἓν μέρος δὲν ὑποδείξῃ τῷ ἑτέρῳ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης τὸν ὑπ' αὐτοῦ διοριστέον διαιτητήν, τότε διορίζεται ὁ διαιτητὴς οὗτος τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπισπεύδοντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου Ἀθηνῶν. Οἱ διαιτηταὶ ἐκλέγουν τὸν ἐπιδιαιτητήν. Ἐὰν δὲν ὑποδείξουν τὸν ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγέντα ἐπιδιαιτητὴν ἐντὸς δύο ἑβδομάδων ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ τελευταίου διοριστθέντος διαιτητοῦ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου Ἀθηνῶν ὑποχρεοῦται, τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν δύο διαιτητῶν, εἴτε νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν θέσιν ἐπιδιαιτητοῦ, εἴτε νὰ τὴν ἀναθέσῃ εἰς τρίτον. Αἱ ἄνω διατάξεις ἰσχύουν ἀναλόγως ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας ἀποχωρήσῃ εἷς τῶν διαιτητῶν ἢ ὁ ἐπιδιαιτητής.

2. Τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὸ τελευταῖον τῶν τριῶν μελῶν τῆς διαιτησίας ἀνέλαβε καθήκοντα διαιτητοῦ. Ἡ διαιτησία ἀποφαίζει ἐπίσης περὶ τῶν ἐξόδων τῆς διαδικασίας.

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ ἀπόσχουν μέχρι τῆς ἀποφάσεως τῆς διαιτησίας παντὸς μέτρου προκαταλαμβάνοντος τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν ἀνεκκλήτως τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ οὔτε διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια οὔτε δι' οἱουδήποτε ἄλλου μέσου, ἀλλ' εἶναι ἐκτελεστὴ ὡς τελεσίδικος ἀπόφασις τακτικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 41.

Ἐπείγουσα κατασκευὴ πλήρως αὐτομάτων τηλεφωνικῶν κέντρων.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει καθοριζομένου προγράμματος ἔργων, κατασκευάσῃ ἐντὸς 8 1)2 μηνῶν, ἀφ' ἧς τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσίν του τὰ ἀναγκαῖα γήπεδα καὶ ἐγκριθῶσιν αἱ τεχνικαὶ μελέται κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 ἀνὰ χιλίας πλήρως αὐτομάτους συνδέσεις διὰ τὰς ζώνας Πατησίων καὶ Κολωνακίου καὶ τοὐλάχιστον χιλίας ἑξακοσίας πλήρως αὐτομάτους συνδέσεις διὰ τὴν ζώνην Πειραιῶς — Νέου Φαλήρου.

Αἱ σχετικαὶ τεχνικαὶ μελέται (πρβλ. ἄρθρ. 9) θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἐντὸς τεσσάρων ἑβδομάδων μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Συμβάσεως. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παράγρ. 3 ἐδάφ. 1 προθεσμία ὁρίζεται διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰς δύο ἑβδομάδας.

2. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσωρινὴν ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς Ἑταιρείας ἀνάληψιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀστικοῦ καὶ προαστειακοῦ δικτύου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς δύναται νὰ συνομολογηθῇ εἰδικὴ σύμβασις μεταξὺ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ Ἀναδόχου ἢ Ἑταιρείας. Ἐὰν συναφθῇ τοιαύτη Σύμβασις, κυροῦται διὰ Διατάγματος.

unter Ausschluss des ordentlichen Rechtswegs durch ein Schiedsgericht entschieden, bestehend aus drei Schiedsrichtern, welche auch Auslaender sein koennen.

Jede Partei ernennt einen Schiedsrichter. Den von ihr zu ernennenden Schiedsrichter hat jede Partei spaetestens 14 Tage nach Zustellung der schriftlichen Erklaerung der betreibenden Partei, dass das Schiedsgericht angerufen werden soll, der anderen Partei schriftlich zu bezeichnen. Bezeichnet eine Partei binnen dieser Frist den von ihr zu ernennenden Schiedsrichter der anderen Partei nicht, so wird dieser Schiedsrichter auf Antrag der nichtsaeumigen Partei durch den Praesidenten des Kassationshofs in Athen ernannt. Die Schiedsrichter waehlen einen Obmann Zeigen sie einen von ihnen gewaehlten Obmann nicht binnen zwei Wochen seit Ernennung des zuletzt ernannten Schiedsrichters beiden Parteien an, so ist der Praesident des Kassationshofs in Athen auf Antrag eines der beiden Schiedsrichter verpflichtet, das Amt des Obmanns entweder selbst zu uebernehmen oder einem Dritten zu uebertragen. Die vorstehenden Bestimmungen gelten entsprechend, wenn im Laufe des schiedsrichterlichen Verfahrens ein Schiedsrichter bzw. der Obmann fortfaellt.

2. Das Schiedsgericht ist verpflichtet, seine Entscheidung spaetestens innerhalb von drei Monaten, gerechnet von dem Tage an, nachdem das letzte der drei Mitglieder des Schiedsgerichts das Schiedsrichteramt angenommen hat, zu faellen. Das Schiedsgericht entscheidet auch ueber die Kosten des schiedsrichterlichen Verfahrens.

Die Vertragsparteien verpflichten sich, bis zur Entscheidung des Schiedsgerichts jede Massnahme, die der Entscheidung des Schiedsgerichts vorgreifen wuerde, zu unterlassen und die Entscheidung des Schiedsgerichts unwiderruflich anzunehmen.

Die Entscheidung des Schiedsgerichts kann weder durch Anrufung der ordentlichen Gerichte, noch auf andere Weise angefochten werden. Sie ist ohne weiteres wie ein rechtskraeftiges Urteil eines ordentlichen Gerichts vollstreckbar.

Artikel 41.

Beschleunigte Errichtung von vollautomatischen Vermittlungsstellen.

1. Der Konzessionaer verpflichtet sich, im Rahmen der Durchfuehrung des im vorliegenden Vertrage niedergelegten Bauprogramms, innerhalb von 8 1/2 Monaten nachdem die erforderlichen Grundstuecke zur Verfuegung des Konzessionaers gestellt und die technischen Projekte nach Absatz 2 genehmigt worden sind, je 1000 (tausend) vollautomatische Anschluesse fuer die Zonen Patissia und Kolonaki und mindestens 1600 (tausendsechshundert) vollautomatische Anschluesse fuer die Zone Piraeus Neuphaleron zu errichten.

Die diesbezueglichen technischen Projekte (siehe Artikel 9) werden dem Verkehrsministerium innerhalb von vier Wochen nach Ratifikation des Vertrags vorgelegt. Die Frist gemaess Artikel 9 Ziffer 3 Absatz 1 wird fuer diesen Fall auf zwei Wochen festgesetzt.

2. Betreffend die provisorische Betriebsuebernahme des Orts und Vorortsnetzes Athen-Piraeus durch den Konzessionaer oder die Gesellschaft kann ein besonderes Abkommen zwischen Verkehrsministerium und Konzessionaer oder Gesellschaft abgeschlossen werden. Ist ein solches Abkommen zustandegekommen, so wird es durch Dekret ratifiziert werden.

Ἐὰν τοιαύτη σύμβασις δὲν ἤθελε συναφθῇ ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, ὑποχρεοῦται ὁ Ἀνάδοχος ἐντὸς τῆς ἐν παραγρ. 1 ἐδαφ. 1 ἀναφερομένης προθεσμίας νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς τὰ τηλεφωνικὰ κέντρα τοῦ Κράτους καὶ τὰ πλήρως αὐτόματα κέντρα τὰς διὰ τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν ἐκ τῶν χειροκινήτων κέντρων τοῦ Κράτους πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου κατασκευασθέντα πλήρως αὐτόματα κέντρα καὶ ταὐτοχρόνως ἀναγκαίας συσκευὰς μεταφορᾶς.

3. Ἐν ταῖς ἐν παραγρ. 1 ἀναφερομέναις ζώναις δέον νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὸ πλῆρες αὐτόματον σύστημα πάντες οἱ ἐντὸς τῶν ζωνῶν τούτων εὑρισκόμενοι συνδρομηταί.

Ἡ ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ διὰ τὴν ἐκπόνησιν κατασκευῆς (πρβλ. τιμολόγ. I παράγρ. 2) ὅλων τῶν συνδρομητῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ συνδεθῶσιν εἰς τὰ ἐν παραγρ. 1 ἀναφερόμενα πλήρως αὐτόματα κέντρα, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα ἤθελον εἰσθαι ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ Κράτους, δέον νὰ καταβληθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἢ τὴν Ἑταιρείαν κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ τιμολογίου I παράγρ. 7.

4. Ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἀναδόχου αἱ ἐν παραγρ. 1 καὶ 2 ἀναφερόμεναι ἐργασίαι δὲν ἐκτελεσθοῦν τὸ βραδύτερον τρεῖς καὶ ἥμισυ μῆνας μετὰ παρέλευσιν τῆς ἐν παραγρ. 1 προθεσμίας, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ δύναται ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐκμετάλλευσις εἰς τὰ πλήρως αὐτόματα κέντρα ὡς καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ὑφισταμένων χειροκινήτων κέντρων, δύναται τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ὑπέρβασιν τῆς δωδεκαμήνου ταύτης προθεσμίας νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὸ πρόστιμον τοῦ ἄρθρου 11 παράγρ. 1 στοιχ. Β. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Ἄρθρον 42.

Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς Συμβάσεως

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως ἄρχεται ταὐτοχρόνως μετὰ τοῦ κυροῦντος αὐτὴν νόμου.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κυροῦντος τὴν παροῦσαν Σύμβασιν νόμου θεωρεῖται ὁλοσχερῶς κατηργημένη ἡ ἀπὸ 7 Μαΐου 1926 Σύμβασις περὶ ἐγκαταστάσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν τηλεφώνων ἐν Ἑλλάδι, ἡ κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν Νόμου. Διατάγματος, ἄνευ ἀξιώσεώς τινος τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς ὑποκατασταθείσης εἰς τὰ ἐκ τῆς Συμβάσεως ἐκείνης δικαιώματα Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1929 δήλωσιν αὐτῆς. Εἰς τὴν Ἑταιρείαν ταύτην θέλει ἐπιστραφῆ ἡ ὑπὲρ αὐτῆς χορηγηθεῖσα τραπεζιτικὴ ἐγγύησις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1930.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας
Βουλευτὴς ἐκ Λέσβου
Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Βουλευτὴς ἐξ Ἡρακλείου
Γ. ΜΑΡΗΣ

Διὰ τὸν Ἀνάδοχον
TH. FRENZEL
FR. SPIECKER

Athen, den 8. Februar 1930.

Der Verkehrsminister
B. CARAPANAYOTIS

Der Finanzminister
G. MARIS

Fuer den Konzessionaer
TH. FRENZEL
FR. SPIECKER

Artikel 42.

Inkrafttreten des Vertrags.

Dieser Vertrag tritt gleichzeitig mit dem Gesetz in Kraft, durch das er ratifiziert wird.

Mit Veroeffentlichung des den vorliegenden Vertrag ratifizierenden Gesetzes gilt die Konzession vom 7. Mai 1926, betreffend Errichtung und Betrieb der Telefone in Griechenland, die durch Gesetzdekret von demselben Datum ratifiziert wurde, als gaenzlich aufgehoben ohne irgendwelchen Anspruch des Konzessionaers oder der griechischen Telefon-Aktiengesellschaft, welche in die aus jener Konzession herruehrenden Rechte eingetreten ist, gemaess deren Erklaerung vom 25. Januar 1929. An diese Gesellschaft wird die zu ihren Gunsten ausgestellte Bankgarantie zurueckerstattet werden.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ

περὶ κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι ὑπεραστικοῦ δικτύου τηλεφώνων.

Ἐν συνεχείᾳ τῆς κυρίας Συμβάσεως τῆς συναφθείσης μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἐν Βερολίνῳ Σίμενστάτ, Ἑταιρείας Siemens & Halske, ὡς Ἀναδόχου ἀφ' ἑτέρου, πρὸς κατασκευήν, συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστειακὴν ἐν Ἑλλάδι συγκοινωνίαν, συνάπτεται μεταξύ :

Τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ κ. Βύρωνος Καραπαναγιώτου, Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καὶ τοῦ κ. Γεωργίου Μαρῆ, Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποκαλουμένων ἑφεξῆς «τὸ Κράτος» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐν Βερολίνῳ — Σίμενστάτ Ἑταιρείας Siemens & Halske A. G., ἐκπροσωπουμένης ἐν Ἑλλάδι πρὸς σύναψιν τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς Συμβάσεως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ κ. Theodor Frenzel καὶ τοῦ κ. Dr Ing. Friedrich Spiecker, ἀποκαλουμένων ἑφεξῆς «ὁ Ἀνάδοχος», ἡ ἀκόλουθος συμπληρωματικὴ Σύμβασις τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κυρώσεως τῆς κυρίας Συμβάσεως.

Ἄρθρον 1.

Σκοπὸς τῆς συμβάσεως.

Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως εἶναι:

Α) Ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἵδρυσις συγχρονισμένου ὑπεραστικοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου ἐν Ἑλλάδι, ἀνήκοντος εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ Κράτους, συμπεριλαμβανομένων τῶν οἰκείων ὑπεραστικῶν κέντρων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 2.

Β) Ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 11 συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις τοῦ ὑπεραστικοῦ τούτου δικτύου ὑπὸ τῆς ἐν ἄρθρ. 22 τῆς κυρίας Συμβάσεως ὁριζομένης δικαιοδόχου τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐκείνην Ἀναδόχου (ἀποκαλουμένης ἑφεξῆς «Ἑταιρεία»).

Ἄρθρον 2.

Ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν μετατροπῆς καὶ νέων κατασκευῶν.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει, ὅπως ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη ὑπεραστικῶν γραμμῶν, ἐκείνας, αἵτινες θέλουν καθορισθῇ κοινῇ συμφωνίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ Ἀναδόχου ἐντὸς δύο τὸ βραδύτερον μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης, μετατρέψῃ καὶ διασκευάσῃ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως πάντων τῶν βοηθητικῶν μέσων τῆς συγχρόνου τέχνης (παρεμβολὴ πηνίων Πουπίν, ἐγκατάστασις ἐνισχυτῶν, χρησιμοποίησις εἰδικῶν συσκευῶν πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῶν τηλεφωνικῶν καὶ τηλεγραφικῶν κυκλωμάτων, ἐφαρμογὴ φίλτρων καὶ ἐξομαλυτικῶν πηνίων διὰ τὴν ἄρσιν ἐνοχλητικῶν θορύβων), ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τῶν βοηθητικῶν τούτων μέσων κρίνεται σκόπιμος καὶ συμφέρουσα, καὶ δὴ ἐκτελέσῃ ταῦτα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τοὺς ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς (Comité Consultatif International) τοῦ Παγκοσμίου Τηλεγραφικοῦ Συνδέσμου ἐκδεδομένους τεχνικοὺς κανονισμοὺς καὶ νὰ ἐξασφαλίζωσι καλὴν, ἀπηλλαγμένην ἐνοχλητικῶν θορύβων, συνεννόησιν ἐντὸς τῶν ἑκάστοτε ὁρίων τῆς δυνατότητος ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς.

Ἐπὶ τῶν γραμμῶν Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν—Πατρῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν σκελετὸν τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου, θὰ ἐρωτηθῶσι πρὸς τούτοις αἱ ὑπάρχουσαι κατ' εὐθεῖαν γραμμαὶ καὶ διὰ τηλεφωνικῶν συσκευῶν ὑψηλῆς συχνότητος. Οὕτω θὰ ἐπιτευχθῶσιν ἐπὶ μὲν τῆς γραμμῆς Ἀθηνῶν—

Zusatzvertrag

ueber die Errichtung, die Instandhaltung und den Betrieb des Fernleitungsnetzes in Griechenland.

Im Anschluss an den Hauptvertrag, der ueber die Errichtung, die Instandhaltung und den Betrieb von Fernsprechanlagen fuer den Orts-und Vorortsverkehr in Griechenland zwischen dem griechischen Staate einerseits und der Siemens & Halske A. G. Berlin-Siemensstadt, als Konzessionaer andererseits zustande gekommen ist, wird zwischen
der griechischen Regierung, vertreten durch Herrn Byron Carapanayotis, Verkehrsminister, und Herrn Georg Maris, Finanzminister, nachstehend »der Staat» benannt, einerseits, und
der Siemens & Halske A.G., Berlin-Siemensstadt, vertreten in Griechenland zum Abschluss des vorliegenden Zusatzvertrags durch die Herren Direktor Theodor Frenzel und Dr. Ing. Friedrich Spiecker, nachstehend
»Unternehmer» benannt, andererseits,
folgender Zusatzvertrag abgeschlossen, dessen Wirksamkeit von der Ratifikation des Hauptvertrags abhaengig ist:

Artikel 1.

Zweck des Vertrags.

Zweck und Gegenstand des Zusatzvertrags ist:

A die Schaffung eines im Eigentum des Staates stehenden neuzeitlichen Fernleitungsnetzes in Griechenland einschliesslich der zugehoerigen Fernaemter durch den Unternehmer fuer Rechnung des Staates in demdurch Artikel 2 bestimmten Umfang;

B die Instandhaltung und der Betrieb dieses Fernleitungsnetzes durch den in Artikel 22 des Hauptvertrags bestimmten Rechtsnachfolger des Konzessionaers aus jenem Vertrage (im folgenden «die Gesellschaft») fuer Rechnung des Staates nach Massgabe des Artikels 11.

Artikel 2.

Umfang der Um-und Neubauarbeiten.

1. Der Unternehmer uebernimmt es, von den bereits vorhandenen Fernleitungen diejenigen, welche durch Vereinbarung des Verkehrsministeriums mit dem Unternehmer spaetestens innerhalb zweier Monate nach Unterschrift des Vertrags festgelegt werden, unter Heranziehung aller Hilfsmittel moderner Technik (Einschaltung von Pupinspulen, Anwendung von Verstaerkern, Benutzung von Kunstschaltungen zur Vermehrung der Sprechkreise und Telegrafiermoeglichkeiten, Anwendung von Siebketten und Abflachungsdrosseln zur Beseitigung von Stoerungsgeraeuschen), soweit die Anwendung dieser Hilfsmittel zweckmaessig und wirtschaftlich erscheint, dermassen umzubauen und instandzusetzen, dass sie den vom Comité Consultatif International des Welttelegrafenvereins ausgegebenen technischen Normen entsprechen und eine gute, von Stoerungsgeraeuschen freie Sprechverstaendigung im Rahmen der jeweiligen technischen und wirtschaftlichen Moeglichkeiten gewaehrleisten.

Auf den Strecken Athen-Saloniki und Athen-Patras, die das Gerippe des Fernleitungsnetzes bilden, werden die vorhandenen unmittelbaren Leitungen ausserdem mit Hochfrequenz-Fernsprechgeraeten ausgeruestet. Dadurch werden auf der Strecke Athen-Saloniki insgesamt 6, auf der Strecke Athen-Patras insgesamt 7 Sprechkreise geschaffen.

2. Der Unternehmer uebernimmt es in gleicher Weise, die durch Vereinbarung des Verkehrsministers mit dem Unternehmer spaetestens innerhalb zweier Monate nach Unterschrift des Vertrags festzusetzenden neuen Fernleitungen und Fernaemter zu bauen.

3. Der Unternehmer uebernimmt es, die zum Anschluss der Vermittlungsstellen neuer Ortsnetze an das Fernleitungsnetz erforderlichen Fernleitungen unter Wahrung der Einheitlichkeit der Technik in gleicher Weise, wie in Ziffer 1 Absatz 1 angegeben, zu bauen (siehe Artikel 4 Ziffer 2 des Hauptvertrags).

4. Der auf Grund der nachfolgenden Artikel festgesetzte Wert der Arbeiten nach Ziffer 1 bis 3 darf im ganzen den Betrag von drei Millionen Golddrachmen nicht uebersteigen.

5. Die Uebernahme des Baues weiterer, insbesondere auch zwischenstaatlicher, Fernleitungen und Fernaemter und der der Ausdehnung des Telefons auf das platte Land dienenden Omnibusleitungen durch den Unternehmer oder die Gesellschaft bleibt besonderer Vereinbarung vorbehalten. Sollten im gegebenen Falle Angebote von anderen Gesellschaften gemacht werden, so soll der Unternehmer oder die Gesellschaft bei gleichwertigen Bedingungen im Moment der Oeffnung der Angebote den Vorzug haben. Sollten Gegenofferten angenommen werden, so folgt eine Neuausschreibung mit versiegelten Angeboten, welche endgueltig sein wird und bei welcher die Vorschriften des vorangehenden Satzes sinngemaesse Anwendung finden

Θεσσαλονίκης συνολικῶς 6 τηλεφωνικὰ κυκλώματα, ἐπὶ δὲ τῆς γραμμῆς Ἀθηνῶν—Πατρῶν συνολικῶς 7.

2. Ὁ Ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει καθ' ὅμοιον πρὸς τὸν ἐν παραγρ. 1 ἐδ. 1 ἀναφερόμενον τρόπον νὰ κατασκευάσῃ τὰς διὰ κοινῆς συμφωνίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ Ἀναδόχου ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης ὁρισθησομένας νέας ὑπεραστικὰς τηλεφωνικὰς γραμμὰς καὶ ὑπεραστικὰ κέντρα.

3. Ὁ Ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει περαιτέρω νὰ κατασκευάσῃ τὰς διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν τηλεφωνικῶν κέντρων νέων ἀστικῶν δικτύων μετὰ τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου ἀπαιτουμένας ὑπεραστικὰς γραμμάς, τηρουμένου τοῦ ἐνιαίου τοῦ τεχνικοῦ συστήματος, κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἐν παραγρ. 1 ἐδαφ. 1 ἀναφερόμενον τρόπον (πρβλ. ἄρθρ. 4 παράγρ. 2 τῆς κυρίας Συμβάσεως).

4. Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑπομένων ἄρθρων καθοριστέα ἀξία τῶν κατὰ τὰς παραγρ. 1—3 ἔργων δὲν δύναται ἐν τῷ συνόλῳ της νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων χρυσῶν δραχμῶν.

5. Ὁ Ἀνάδοχος ἢ ἡ Ἑταιρεία ἐπιφυλάσσεται ν' ἀναλάβῃ κατόπιν ἰδιαιτέρας συμφωνίας τὴν κατασκευὴν καὶ ἄλλων, ἰδίως ὑπεραστικῶν μεταξὺ Κρατῶν, γραμμῶν καὶ ὑπεραστικῶν κέντρων καὶ τῶν χρησιμευουσῶν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ τηλεφώνου ἐπὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας γραμμῶν μετ' ἐνδιαμέσων σταθμῶν (ὄμνιμπους). Ἐὰν ἐν δεδομένῃ περιπτώσει γίνουν προσφοραὶ παρ' ἄλλων Ἑταιρειῶν, δέον ὁ Ἀνάδοχος ἢ ἡ Ἑταιρεία ἐπ' ἴσοις ὅροις νὰ ἔχῃ τὴν προτίμησιν ἀπέναντι πάντων τῶν λοιπῶν συναγωνιστῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀποσφραγίσεως τῶν προσφορῶν. Ἐὰν γίνωσι δεκταὶ ἀντιπροτάσεις, ἐπακολουθεῖ νέα δημοπρασία δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, ἥτις θὰ εἶναι τελειωτική, θὰ ἰσχύουν δὲ ἐπὶ ταύτης ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης φράσεως.

Ἄρθρον 3.

Ὑλικὰ καὶ μηχανήματα. Καθορισμὸς τιμῶν.

1. Τὰ διὰ τὴν μετατροπὴν καὶ νέας κατασκευὰς τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου χρησιμοποιούμενα ὑλικὰ καὶ μηχανήματα δέον ν' ἀνταποκρίνωνται πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ταχυδρομείου τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους καθωρισμένους ὅρους.

2. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ προμηθεύῃ ὁ ἴδιος ἅπαντα τὰ διὰ τὴν μετατροπὴν καὶ νέας κατασκευὰς ἀπαιτούμενα ὑλικὰ καὶ μηχανήματα, τὰ κατασκευαζόμενα ὑπ' αὐτοῦ. Αἱ τιμαὶ παραδόσεως ἐν τῷ ἐργοστασίῳ δέον νὰ μὴ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν, αἵτινες ἰσχύουν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διὰ τὸ Γερμανικὸν Ὑπουργεῖον Ταχυδρομείων καὶ τὸ ἐν Λονδίνῳ Général Post Office, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ πρόκειται περὶ ἀντικειμένων ὁμοίας κατασκευῆς καὶ ποιότητος.

Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐκτελῇ ὁ ἴδιος τὰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ὑπεραστικῶν κέντρων καὶ ὑπεραστικῶν γραμμῶν ἔναντι πληρωμῆς τῆς πραγματικῆς δαπάνης.

Διὰ πάντα τὰ μὴ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου προμηθευόμενα ὑλικὰ καὶ μηχανήματα θὰ προκηρυχθῶσι μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν τεχνικῶν μελετῶν (πρβλ. ἄρθρ. 7) δημοπρασίαι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατακυρώσεως τῆς κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀναδόχου μᾶλλον εὐνοϊκωτέρας προσφορᾶς. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν δι' ἐργασίας κατασκευῆς καὶ ἐφαρμογῆς, τῶν ὁποίων ἡ παραχώρησις εἰς ὑπεργολάβους φαίνεται σκόπιμος εἰς τὸν Ἀνάδοχον, προτιμωμένων κατὰ τὸ δυνατὸν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν οἴκων, Ἑλλήνων ἐργοληπτῶν καὶ Ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ.

3. Διὰ πάσας τὰς ἐν παραγρ. 2 ἀναφερομένας προμηθείας καὶ ἐργασίας θὰ καταλογίζηται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὸ Κράτος ἡ πραγματικὴ δαπάνη, συνισταμένη:

niki insgesamt 6, auf der Strecke Athen-Patras insgesamt 7 Sprechkreise geschaffen.

2. Der Unternehmer uebernimmt es in gleicher Weise, die durch Vereinbarung des Verkehrsministers mit dem Unternehmer spaetestens innerhalb zweier Monate nach Unterschrift des Vertrags festzusetzenden neuen Fernleitungen und Fernaemter zu bauen.

3. Der Unternehmer uebernimmt es, die zum Anschluss der Vermittlungsstellen neuer Ortsnetze an das Fernleitungsnetz erforderlichen Fernleitungen unter Wahrung der Einheitlichkeit der Technik in gleicher Weise, wie in Ziffer 1 Absatz 1 angegeben, zu bauen (siehe Artikel 4 Ziffer 2 des Hauptvertrags).

4. Der auf Grund der nachfolgenden Artikel festgesetzte Wert der Arbeiten nach Ziffer 1 bis 3 darf im ganzen den Betrag von drei Millionen Golddrachmen nicht uebersteigen.

5. Die Uebernahme des Baues weiterer, insbesondere auch zwischenstaatlicher, Fernleitungen und Fernaemter und der der Ausdehnung des Telefons auf das platte Land dienenden Omnibusleitungen durch den Unternehmer oder die Gesellschaft bleibt besonderer Vereinbarung vorbehalten. Sollten im gegebenen Falle Angebote von anderen Gesellschaften gemacht werden, so soll der Unternehmer oder die Gesellschaft bei gleichwertigen Bedingungen im Moment der Oeffnung der Angebote den Vorzug haben. Sollten Gegenofferten angenommen werden, so folgt eine Neuausschreibung mit versiegelten Angeboten, welche endgueltig sein wird und bei welcher die Vorschriften des vorangehenden Satzes sinngemaesse Anwendung finden

Artikel 3.

Material und Apparate, Preisstellung.

1. Die fuer den Um-und Neubau des Fernleitungsnetzes verwendeten Materialien und Apparate muessen den von der Deutschen Reichspost aufgestellten Bedingungen entsprechen.

2. Der Unternehmer ist berechtigt, alle fuer den Um-und Neubau erforderlichen Materialien und Apparate, mit deren Erzeugung sich der Unternehmer befasst, selbst zu liefern. Die Preise ab Fabrik duerfen nicht hoeher sein, als das Mittel derjenigen Preise, die im gleichen Zeitpunkt fuer das Deutsche Reichspostministerium und das General Post Office in London gelten, unter der Voraussetzung, dass es sich um Gegenstaende gleicher Ausfuehrung und Qualitaet handelt.

Der Unternehmer ist berechtigt, die Bau-und Montagearbeiten der Fernaemter und-Leitungen gegen Vergetung des wirklichen Aufwands selbst auszufuehren.

Fuer alle nicht von dem Unternehmer gelieferten Materialien und Apparate werden nach der Einreichung des technischen Projekts (siehe Artikel 7) Ausschreibungen zu dem Zwecke erlassen, den Zuschlag dem nach Meinung des Unternehmers guenstigsten Angebot zu erteilen. Das Gleiche gilt fuer Bau-und Montagearbeiten, deren Vergebung an Subunternehmer dem Unternehmer zweckmaessig erscheint. Hierbei werden in allen Faellen griechische Handelsfirmen, Unternehmer und Arbeitskraefte nach Moeglichkeit bevorzugt.

3. Fuer alle in Ziffer 2 genannten Lieferungen und Arbeiten wird dem Staate der wirkliche Aufwand des Unternehmers angerechnet. Dieser setzt sich zusammen:

Α') Διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀναδόχου γινομένας προμηθείας (παράγρ. 2 ἐδ. 1) ἐκ τῶν ἐκεῖ καθορισθεισῶν τιμῶν καὶ ἐξόδων ἐγκιβωτισμοῦ, μεταφορᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, τυχὸν εἰσαγωγικῶν τελῶν καὶ λοιπῶν βαρῶν, ἐναποθηκεύσεως καὶ μεταφορᾶς μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας.

Β') Διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀναδόχου ἐκτελουμένας ἐργασίας κατασκευῆς καὶ ἐφαρμογῆς (παράγρ. 2 ἐδ. 2) ἐκ τῶν μισθῶν, ἡμερομισθίων, ἀποζημιώσεων καὶ ἐξόδων ταξειδίων τοῦ ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ καὶ ἐκ τῶν κοινωνικῆς προνοίας δαπανῶν διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα.

Γ') Διὰ τὰς προμηθείας, ἐργασίας κατασκευῆς και ἐφαρμογῆς τρίτων (παράγρ. 2 ἐδ. 3) ἐκ τῶν διὰ τῆς κατακυρώσεως καθορισθεισῶν τιμῶν καὶ ἐν περιπτώσει ἀπροόπτου, μὴ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἀναδόχου προερχομένης, μεταγενεστέρας αὐξήσεως τῶν τιμῶν τούτων, ἐκ τῶν ἐπαυξηθέντων ποσῶν.

4. Ἐὰν τὰ συμφώνως τῇ παραγρ. 2 ἐδ. 3 ποσὰ καὶ αἱ ὑπερβάσεις δαπανῶν συμφώνως τῇ παραγρ. 3 στοιχ. Γ' ὑπερβαίνωσι τὰς πέντε χιλιάδας χρυσᾶς δραχμὰς, ἀπαιτεῖται προηγουμένη συγκατάθεσις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

5. Πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν ἐξόδων, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν, καὶ ὡς ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν μετατροπῆς καὶ νέων κατασκευῶν θὰ προστίθενται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὸν λογαριασμὸν 20 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς πραγματικῆς δαπάνης συμφώνως τῇ παραγρ. 3.

6. Τὸ κατὰ τὴν μετατροπὴν ἐλευθερούμενον παλαιὸν ὑλικόν, ὅπερ ὁ Ἀνάδοχος δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ συμπληρωματικῇ συμβάσει ἐργασίας, θὰ τεθῇ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 4.

Σύστημα καὶ ἐγκατάστασις τῶν ὑπεραστικῶν κέντρων.

1. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου κατασκευαστέα ὑπεραστικὰ κέντρα δέον νὰ προσαρμόζωνται πρὸς τὸ σύστημα τῶν οἰκείων ἀστικῶν δικτύων. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπεραστικῶν κέντρων, συντελουμένην ὁριστικῶς κατὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν τεχνικῶν μελετῶν (πρβλ. ἄρθρον 7 τῆς παρούσης Συμβάσεως) δέον νὰ λαμβάνηται πρόνοια διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας.

2. Τὰ μετατρεπτέα καὶ τὰ νέα κατασκευαστέα ὑπεραστικὰ κέντρα θὰ ἐγκαθίστανται, ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἑνότητος τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ ἴδιον κτίριον, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται τὸ ἀστικὸν κέντρον τῆς Ἑταιρείας. Διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ταύτην θὰ καταβάλλῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἀνάλογον ἐνοίκιον, κατόπιν εἰδικῆς συμφωνίας.

Ἐὰν ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ὑπεραστικοῦ κέντρου γίνῃ ἀλλαχοῦ, θὰ διατίθενται ὑπὸ τοῦ Κράτους δωρεὰν τὰ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ ἀπαιτούμενα διαμερίσματα τὸ βραδύτερον ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ τούτου ἐγγράφου προτάσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Τὰ διαμερίσματα δέον νὰ εὑρίσκωνται κατὰ τὴν παράδοσιν εἰς χρησιμοποιήσιμον καὶ κατάλληλον διὰ τὴν ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν κατάστασιν καὶ νὰ διατηροῦνται διαρκῶς εἰς τοιαύτην. Οἱ ὅροι, τοὺς ὁποίους δέον κατὰ τ' ἀνωτέρω νὰ ἐκπληρῶσι τὰ διαμερίσματα ταῦτα, θὰ καθορίζωνται κοινῇ μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ τῆς Ἑταιρείας συνεννοήσει. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ διὰ τὰ ἀπαιτούμενα κέντρα τῶν ἐνισχυτῶν καὶ τὰς ἀποθήκας διὰ τὸ ὑλικὸν κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως.

Ἄρθρον 5.

Τρόπος τοποθετήσεως τῶν γραμμῶν.

Αἱ ὑπεραστικαὶ γραμμαὶ, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἐνδεχομένην μεταγενεστέραν τοποθέτησιν ὑπεραστικῶν καλωδίων, θ' ἀποτελῶνται ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πόλεις ἐξ ἐναερίων γυμνῶν ἀγωγῶν. Εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης θὰ δύναται τὸ Κράτος νὰ ζητήσῃ τὴν τοποθέτησιν καλωδίων.

A bei den eigenen Lieferungen des Unternehmers (Ziffer 2, Absatz 1) aus den dort bestimmten Preisen und den Kosten fuer die Verpackung, fuer den Transport nach Griechenland, fuer etwa entstehende Zoelle und sonstige Lasten, fuer die Lagerung und fuer den Transport zur Arbeitsstelle,

B bei den eigenen Bau-und Montagearbeiten des Unternehmers (Ziffer 2 Absatz 2) aus den Gehaeltern, Lochnen, Aufwandsentschaedigungen und Reisekosten der ausschliesslich bei diesen Arbeiten beschaeftigten Personen und aus den sozialen Ausgaben fuer solche Personen,

C bei den Lieferungen, Bau-und Montagearbeiten Dritter (Ziffer 2 Absatz 3) aus den durch Erteilung der Zuschlaege festgelegten Preisen, im Falle einer unvorhergesehenen, vom Unternehmer nicht verschuldeten nachtraeglichen Erhoehung dieser Preise aus den erhoehten Betraegen.

4. Wenn die Betraege gemaess Ziffer 2 Absatz 3 und die Kostenueberschreitungen gemaess Ziffer 3 Buchstabe C fuenftausend Golddrachmen ueberschreiten, so unterliegen diese Summen der vorherigen Zustimmung des Verkehrsministeriums.

5. Zur Abgeltung der allgemeinen Unkosten einschliesslich der Projektierungskosten und als Verguetung fuer die Ausfuehrung der Um - und Neubauten werden vom Unternehmer 20 vom Hundert auf den Gesamtbetrag des wirklichen Aufwands nach Ziffer 3 aufgeschlagen.

6. Das beim Umbau freiwerdende Altmaterial, welches der Unternehmer fuer die in diesem Zusatzvertrag vorgesehenen Arbeiten nicht mehr verwenden kann, wird von ihm dem Staate zur Verfuegung gestellt.

Artikel 4.

System und Unterbringung der Fernaemter.

1. Die vom Unternehmer zu errichtenden Fernaemter muessen dem System der in Betracht kommenden Ortsnetze angepasst sein. Bei der Wahl der Fernaemter, die durch die Genehmigung des technischen Projekts (siehe Artikel 7) endgueltig bestimmt wird, soll auf die zukuenftige Entwicklung des Fernverkehrs Bedacht genommen werden.

2. Die umzubauenden und neuzubauenden Fernaemter werden im Interesse eines einheitlichen Betriebs tunlichst in dem gleichen Gebaeude untergebracht, in dem sich die Ortsvermittlungsstelle der Gesellschaft befindet. Fuer diese Unterbringung wird der Gesellschaft vom Staate eine angemessene Miete nach naeherer Vereinbarung gezahlt.

Erfolgt die Unterbringung des Fernamts anderweitig, so werden die fuer den Betrieb erforderlichen Raeume vom Staate spaetestens 6 Monate nach dem Tage der Uebergabe des schriftlichen Antrags an das Verkehrsministerium kostenlos zur Verfuegung gestellt. Die Raeume muessen sich bei der Uebergabe im gebrauchsfaehigen und dem fuer den Fernamtsdienst geeigneten Zustand befinden und in diesem dauernd erhalten werden. Die hiernach an die Raeume zu stellenden Anforderungen werden in gemeinsamem Benehmen zwischen dem Verkehrsministerium und der Gesellschaft festgelegt. Das Gleiche gilt fuer die erforderlichen Verstaerkeraemter und Lagerraeume fuer Bau-und Instandhaltungsmaterial.

Artikel 5.

Leitungsfuehrung.

Die Fernleitungen werden, abgesehen von der etwaigen spaeteren Verlegung von Fernkabeln, auch

n den Staedten oberirdisch als blanke Draehte gefuehrt. In den Staedten Athen und Saloniki kann der Staat die Verlegung von Kabeln verlangen.

Artikel 6.

Oeffentliche Sprechstellen des Fernverkehrs.

1. Die fuer die Abwicklung des Fernverkehrs bestimmten oeffentlichen Sprechstellen werden vom Unternehmer oder der Gesellschaft waehrend der in Artikel 11 Ziffer 1 erwaehnten Dauer fuer Rechnung des Staates an denjenigen Stellen errichtet, die das Verkehrsministerium nach gutachtlicher Einvernahme des Unternehmers oder der Gesellschaft bestimmt.

2. Sofern die Unterbringung der fuer die Abwickelung des Fernverkehrs bestimmten oeffentlichen Sprechstellen nicht gegen Zahlung einer angemessenen Miete nach naeherer Vereinbarung in Raeumen erfolgt, die der Gesellschaft gehoeren, werden die erforderlichen Raeume vom Staate spaetestens 6 Monate nach dem Tage der Uebergabe des schriftlichen Antrags an das Verkehrsministerium in gebrauchsfaehigem Zustand (siehe Artikel 4 Ziffer 2 Absatz 2) kostenlos zur Verfuegung gestellt.

3. Hinsichtlich der Zugaenglichkeit der fuer die Abwickelung des Fernverkehrs bestimmten oeffentlichen Sprechstellen gilt die Bestimmung in Artikel 17 Ziffer 3 Absatz 2 des Hauptvertrags.

Ἐγκαταστάσεις κοινῆς χρήσεως διὰ τὴν ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν.

1. Αἱ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας προοριζόμεναι κοιναὶ χρήσεως τηλεφωνικαὶ ἐγκαταστάσεις θὰ τοποθετῶνται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς Ἑταιρείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 11 παράγρ. 1 ἀναφερομένην διάρκειαν εἰς ἐκεῖνα τὰ σημεῖα, ἅτινα θὰ ὁρίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἀναδόχου ἢ τῆς Ἑταιρείας.

2. Ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησις τῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας προοριζομένων κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐντὸς διαμερισμάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἐπὶ πληρωμῇ ἀναλόγου ἐνοικίου, κατόπιν εἰδικῆς συμφωνίας, δὲν καταστῇ ἐφικτή, θὰ διατίθενται τ' ἀπαιτούμενα διαμερίσματα ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐν χρησιμοποιησίμῳ καταστάσει (πρβλ. ἄρθρ. 4 παράγρ. 2 ἐδ. 2) δωρεὰν ἐντὸς ἓξ μηνῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ τούτου ἐγγράφου προτάσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας.

3. Ὡς πρὸς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας προοριζομένων κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17, παράγρ. 3, ἐδάφ. 2 τῆς κυρίας Συμβάσεως.

Ἄρθρον 7.

Τεχνικαὶ μελέται.

1. Ὁ Ἀνάδοχος θὰ ἐκπονήσῃ διὰ τὴν μετατροπὴν καὶ νέας κατασκευὰς τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐν ἄρθρ. 2, παράγρ. 1 ἕως 3 προγράμματος ἢ ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως (ὁποίαι τῶν προθεσμιῶν τούτων εἶναι μεταγενεστέρα) τεχνικὴν μελέτην, ἥτις θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας πρὸς ἔγκρισιν.

2. Ἡ τεχνικὴ μελέτη δέον νὰ περιλαμβάνῃ ὅλας τὰς τεχνικὰς λεπτομερείας καὶ ἰδίως δέον ν' ἀναφέρωνται διὰ τὰς νέας κατασκευασθησομένας ὑπεραστικὰς γραμμὰς τὸ ὕψος τῶν στύλων, ὁ ἀριθμός, τὸ πάχος καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀγωγῶν, ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν στύλων, ἡ ἀντίστασις μονώσεως καὶ ἡ κατὰ χιλιόμετρον ἐξασθένησις τῆς φωνῆς. Ἐκτὸς τούτου, δέον νὰ προϋπολογισθῶσι, κεχωρισμένως δι' ἕκαστον τμῆμα κατασκευῆς, αἱ δαπάναι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 παράγρ. 2—5.

3. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας δέοννὰ χορηγήσῃ ἐγγράφως τὴν ἔγκρισιν τῆς τεχνικῆς μελέτης ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἰσχύει ἡ μελέτη ὡς ἐγκριθεῖσα, ἐὰν δὲν ληφθῇ ἀντίθετος ἔγγραφος ἀνακοίνωσις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας μετ' αἰτιολογίας.

2. Technisches Projekt.

1. Fuer den Um-und Neubau des Fernleitungsnetzes wird vom Unternehmer innerhalb dreier Monate nach Festsetzung des Bauprogramms gemaess Artikel 2 Ziffer 1 bis 3 oder nach Ratifikation des Zusatzvert ags - je nachdem, welcher von diesen beiden Terminen der spaetere ist, - ein technisches Projekt ausgearbeitet und dem Verkehrsministerium zur Genehmigung unterbreitet.

2. Das technische Projekt muss alle technischen Einzelheiten enthalten. Insbesondere muessen fuer die neu zu bauenden Fernleitungen die Hoehe der Masten, die Zahl, die Staerke und Art der Leitungen, die Ausruestung der Masten, der Isolationswiderstand und die Daempfung pro Kilometer angegeben werden. Ausserdem muessen die Baukosten fuer jeden einzelnen Bauteil nach Massgabe der Bestimmungen in Artikel 3 Ziffer 2 bis 5 einzeln veranschlagt werden.

3. Die Genehmigung des technischen Projekts muss vom Verkehrsministerium innerhalb zweier Monate nach dem Tage der Einreichung des Projekts schriftlich erteilt werden. Nach Ablauf dieser Frist gilt das Projekt als genehmigt, sofern nicht eine gegenteilige begruendete und schriftliche Mitteilung des Verkehrsministeriums vorliegt.

Ἄρθρον 8.

Ἔναρξις καὶ ἀποπεράτωσις τῶν ἔργων. Ἀναστολὴ προθεσμιῶν.

1. Ὁ Ἀνάδοχος θ' ἀρχίσῃ τὰς προπαρασκευὰς διὰ τὴν μετατροπὴν καὶ νέας κατασκευὰς τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου (πρβλ. ἄρθρ. 2 παράγρ. 1—3) ἅμα τῇ ἐπικυρώσει τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως.

2. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐργασιῶν θ' ἀρχίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν συντομώτερον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς τεχνικῆς μελέτης.

3. Ὁ Ἀνάδοχος θ' ἀποπερατώσῃ τὴν μετατροπὴν καὶ τὰς νέας κατασκευὰς τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου (πρβλ. ἄρθρ. 2 πα-

Artikel 8.

Baubeginn, Baubeendigung, Fristunterbrechung.

1. Der Unternehmer wird mit den Vorbereitungen fuer den Um-und Neubau des Fernleitungsnetzes (siehe Artikel 2 Ziffer 1 bis 3) sofort nach der Ratifikation des Zusatzvertrags beginnen.

2. Mit der Bauausfuehrung wird so bald als moeglich nach der Genehmigung des technischen Projekts begonnen.

3. Der Unternehmer wird den Um-und Neubau des Fernleitungsnetzes (siehe Artikel 2 Ziffer 1 bis 3)

ράγρ. 1—3) ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς τεχνικῆς μελέτης (πρβλ. ἄρθρ. 7).

4. Πᾶσα ἀπώλεια χρόνου ὀφειλομένη εἰς τυχαῖα γεγονότα ἢ ἀνωτέραν βίαν καὶ ἔχουσα ὡς συνέπειαν τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων ἢ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὰς ἐν παραγρ. 3 καθοριζομένας προθεσμίας.

Ἄρθρον 9.

Δαπάναι τῆς κατασκευῆς. Ἔλεγχος τοῦ Κράτους.

1. Αἱ ὁριστικαὶ δαπάναι κατασκευῆς δι' ἕκαστον τῶν ἐν τῇ τεχνικῇ μελέτῃ ὁριζομένων τμημάτων κατασκευῆς (πρβλ. ἄρθρον 7 παράγρ. 2 φράσιν 3), συμπεριλαμβανομένων **τῶν κατά** τὸ ἄρθρ. 3 παράγρ. 5 προσθηκῶν, προκύπτουν ἐκ τῶν ἀπολογισμῶν, ὑποβαλλομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκτελέσεως ἑκάστου τμήματος κατασκευῆς. Μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ διὰ τὸ τελευταῖον τμῆμα κατασκευῆς θὰ ὑποβληθῇ καὶ κατάστασις τῆς συνολικῆς δαπάνης διὰ τὴν μετατροπὴν καὶ νέας κατασκευὰς τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 παράγρ. 1—3 (τελικὸς ἀπολογισμός).

2. Τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλέγχῃ δι' ἰδίου προσωπικοῦ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἄρθρον 2 παράγρ. 1 - 3 ἐκτελεσθησομένας ἐργασίας. Ὁ ἔλεγχος δέον πάντοτε νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀναδόχου καὶ ἐπεκτείνηται ἐπὶ τῆς διαρκοῦς ἐπιβλέψεως τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν διατάξεων τῆς μετὰ τῆς τεχνικῆς μελέτης (πρβλ. ἄρθρ. 7) ὑποβληθησομένης συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ πρόοδος τῶν ἐργασιῶν δὲν θέλει κωλύεσθαι διὰ τῆς ἐπιβλέψεως ταύτης.

3. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξελέγξεως τῶν ὑποβληθέντων ἀπολογισμῶν δύναται τὸ Κράτος νὰ ζητήσῃ, ὅπως, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 τεθεισῶν ἀρχῶν, χορηγηθοῦν εἰς αὐτὸ τὰ μέσα τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἀπολογισθέντων τμημάτων κατασκευῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χεῖρας τοῦ Ἀναδόχου εὑρισκομένων προϋπολογισμῶν καὶ λοιπῶν στοιχείων.

Ἐὰν τὸ Κράτος ἐντὸς 45 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν τμηματικῶν ἀπολογισμῶν καὶ τοῦ τελικοῦ ἀπολογισμοῦ δὲν κάμῃ χρῆσιν τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ καθορισθέντος δικαιώματος ἐλέγχου καὶ δὲν ὑποβληθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἔνστασις ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, οἱ ἀπολογισμοὶ θεωροῦνται ἐγκριθέντες.

4. Ἐὰν κατὰ τὴν διενέργειαν τοῦ τεχνικοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν παράγρ. 2 δὲν ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἔνστασίς τις τοῦ ἐξελέγχοντος κρατικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑποβληθῇ ἔνστασις ἐναντίον ἀπολογισμοῦ τινος συμφώνως τῇ παραγρ. 3, τότε, πρὸς ἐπίτευξιν ἀποφάσεως, σχηματίζεται ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀναδόχου, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ἢ τοῦ ἀντικαταστάτου αὐτοῦ. Τὴν προεδρίαν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἔχει ὁ Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ἢ ὁ ἀντικαταστάτης αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, συνεδριάζει δὲ ἐγκύρως ὅταν παρίστανται 3 μέλη. Ἡ ἐπιτροπὴ δέον νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐντὸς 2 μηνῶν. Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Προέδρου, ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, θὰ εἶναι εἰς βάρος τοῦ ὁρισθησομένου ἐν τῇ ἀποφάσει.

innerhalb zweier Jahre nach der Genehmigung def technischen Projekts (siehe Artikel 7) vollenden.

4. Jeder einem zufaelligen Ereignis oder hoeherer Gewalt zuzuschreibende Zeitverlust, der eine Verzoegerung des Baubeginns, oder eine Unterbrechung der Bauarbeiten im Gefolge hat, wird in die in Ziffer 3 sestgesetzte Frist nicht eingerechnet.

Artikel 9.

Baukosten, Kontrollrecht des Staates.

1. Die endgueltigen Baukosten fuer die einzelnen im technischen Projekt festgelegten Bauteile (siehe Artikel 7 Ziffer 2 Satz 3) einschliesslich der Zuschlaege nach Artikel 3 Ziffer 5 ergeben sich aus den Abrechnungen, die nach Beendigung der Ausfuehrung jedes Bauteils dem Verkehrsministerium eingereicht werden. Mit der Abrechnung ueber den letzten Bauteil wird eine Zusammenstellung des gesamten Aufwands fuer den Um-und Neubau des Fernleitungsnetzes gemaess Artikel 2 Ziffer 1 bis 3 (Schlussabrechnung) vorgelegt.

2. Der Staat hat das Recht, die vom Unternehmer nach Artikel 2 Ziffer 1 bis 3 fuer Rechnung des Staates auszufuehrenden Arbeiten durch eigenes Personal kontrollieren zu lassen. Die Kontrolle hat stets im Beisein eines Vertreters des Unternehmers zu erfolgen und erstreckt sich suf die laufende Ueberwachung der Bauarbeiten im Rahmen der Bestimmungen des vorliegenden Vertrags und der Bestimmungen des mit dem technischen Projekt (siehe Artikel 7) eingereichten Pflichtenheftes. Der Fortgang der Arbeiten darf durch diese Ueberwachung nicht aufgehalten werden.

3. Zum Zwecke der Kontrolle der eingereichten Abrechnungen kann der Staat verlangen, dass ihm im Rahmen der in Artikel 3 aufgestellten Grundsaetze eine Pruefung der abgerechneten Bauabschnitte an Hand der im Besitz des Unternehmers befindlichen Kostenanschlaege und sonstigen Unterlagen ermoeglicht wird.

Wenn der Staat innerhalb von 45 Tagen nach Einreichung der Teilabrechnungen und der Schlussabrechnung von dem in vorstehendem Absatz festgesetzten Kontrollrecht keinen Gebrauch gemacht hat und ein Einspruch seitens des Staates innerhalb dieser Frist nicht erfolgt ist, gelten die Abrechnungen damit als anerkannt.

4. Wenn bei der technischen Kontrolle nach Ziffer 2 ein Einspruch des kontrollierenden Beamten des Staates vom Unternehmer nicht anerkannt wird oder gegen eine Abrechnung nach Ziffer 3 Einspruch erhoben wird, so wird zur Herbeifuehrung einer Entscheidung eine Kommission gebildet, die sich aus je zwei Vertretern des Verkehrsministeriums und des Unternehmers sowie dem Praesidenten der Technischen Kammer in Griechenland oder dessen Stellvertreter zusammensetzt. Den Vorsitz dieser Kommission fuehrt der Praesident der Technischen Kammer von Griechenland oder dessen Stellvertreter. Die Kommission tritt im Buero der Technischen Kammer von Griechenland zusammen und entscheidet nach Stimmmehrheit. Sie ist beschlussfaehig bei Anwesenheit von drei Mitgliedern. Die Kommission hat ihre Entscheidung innerhalb von zwei Monaten zu faellen. Das Honorar des Vorsitzenden wird vom Verkehrsminister festgesetzt und geht zu Lasten der in der Entscheidung festzusetzenden Partei.

Ἄρθρον 10.

Χρηματοδότησις τῶν ἔργων.

1. Πρὸς κάλυψιν τῶν μέχρι τριῶν ἑκατομμυρίων χρυσῶν δραχμῶν προϋπολογισθεισῶν χρηματικῶν ἀναγκῶν εἶναι πρόθυμος ὁ Ἀνάδοχος νὰ ἐξεύρῃ τὸ **ἀναγκαῖον δάνειον ὑπὲρ τοῦ** Κράτους. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐγχειρίζει τὸ Κράτος διὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας εἰς τὸν Ἀνάδοχον πρὸς ἔγγραφον βεβαίωσιν τοῦ δανείου τούτου καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ, τὸ βραβύτερον ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ἐν παραγρ. 4 τοῦ παρόντος τριμήνου προθεσμίας δέκα γραμμάτια εἰς τὸν κομιστήν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστον 0' ἀναφέρῃ τὸ ἐν δέκατον τοῦ μέχρι τριῶν ἑκατομμυρίων χρυσῶν δραχμῶν προϋπολογισθέντος ποσοῦ, προστιθεμένων εἰς **ἕκαστον γραμμάτιον τῶν τόκων δι' ἓν ἔτος, καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ** τῆς ὁλικῆς πιστώσεως διὰ τὸ πρῶτον γραμμάτιον καὶ ἐπὶ τῶν βαθμιαίως ὑπολοίπων ποσῶν δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν γραμματίων. Ὁ τόκος ἀνέρχεται, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς χρηματαγορᾶς, εἰς 9 1)2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀρτίου.

Τὰ γραμμάτια δέον ν' ἀναφέρουν τὸ ὄνομα τῆς Τραπέζης, παρὰ τῇ ὁποίᾳ θὰ γίνῃ ἡ πληρωμή, καὶ τὴν προθεσμίαν λήξεως καὶ νὰ ἀναγράφουν ὅτι εἶναι πληρωτέα εἰς τὸν κομιστὴν καὶ τὸ συνολικὸν ποσὸν τοῦ ἄνευ ἀντιρρήσεως ἢ ἐνστάσεώς τινος πληρωτέου χρέους.

Τὸ πρῶτον τῶν γραμματίων τούτων θὰ λήγῃ τρία ἔτη καὶ πέντε μῆνας μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Συμπληρωματικῆς Συμβάσεως, τὰ δὲ λοιπὰ γραμμάτια θὰ λήγουν ἕκαστον ἀνὰ ἓν ἔτος βραδύτερον, ἤτοι τὸ τελευταῖον δώδεκα ἔτη καὶ πέντε μῆνας μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμπληρωματικῆς Συμβάσεως.

2. Οἱ εἰς τὰ πρῶτα δύο ἔτη καὶ πέντε μῆνας μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμπληρωματικῆς Συμβάσεως ἀναλογοῦντες τόκοι ἐπὶ τῶν συμφώνως τῷ ἄρθρ. 3 παράγρ. 3—5 καταλογιστέων ποσῶν δέον νὰ καταβάλλωνται τοῖς μετρητοῖς ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὸ πρῶτον μὲν πέντε μῆνας μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς Συμπληρωματικῆς Συμβάσεως, μετέπειτα δὲ ἑκάστοτε κατὰ ἑξάμηνα διαστήματα. Ὡς βάσις τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τόκων τίθενται οἱ μέχρις ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν πληρωμῆς τόκων ὑποβεβλημένοι ἀπολογισμοὶ ἑκάστου τμήματος κατασκευῆς (πρβλ. ἄρθρ. 9 ἐδ. 1). Ὁ τοκισμὸς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀπολογισμῶν τούτων. Ὁ τόκος ἀνέρχεται εἰς 9 1)2 τοῖς ἑκατόν.

3. Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς πίστωσιν τοῦ «Ταμείου ἐξαγορᾶς τῶν προνομίων τῆς τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας» α) τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 παρ. 5 ἀμοιβῶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἐτησίας χρήσεως ἀπομένον ὑπόλοιπον ἐκ τῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους εἰσπραχθέντων ὑπεραστικῶν τελῶν, β') τὰ εἰς τὸ Κράτος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 παράγρ. 1 στοιχ. Α τῆς κυρίας Συμβάσεως καταβλητέα 5 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἐκ τῆς ἀστικῆς καὶ προαστειακῆς συγκοινωνίας καὶ γ) τὰ εἰς τὸ Κράτος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 παρ. 3 τῆς κυρίας Συμβάσεως ἀνήκοντα ποσὰ ἐκ τοῦ τυχὸν κατὰ τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ὑπολοίπου. Αἱ καταθέσεις αὗται εἶναι μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐν παραγρ. 1 δανείου καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ ἀναπαλλοτρίωτοι ὑπὲρ ἄλλου τινὸς καὶ μόνον ὑπέγγυοι εἰς τὸ ἐν παραγρ. 1 δάνειον μετὰ τῶν μέχρις ἐξοφλήσεως τόκων καὶ ἐξόδων. Ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται, ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ἀνεξοφλήτου γραμματίου ἐκ τῶν ἐν παραγρ. 1 ὁριζομένων, νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν κομιστὴν αὐτοῦ ἐκ τῶν εἰς πίστωσιν τοῦ ἀνωτέρου ἀναφερομένου Ταμείου ποσῶν τ' ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἐξόφλησιν αὐτοῦ μετὰ τῶν τόκων καὶ ἐξόδων.

Artikel 10.

Finanzierung der Arbeiten.

1. Zur Deckung des bis zu drei Millionen Golddrachmen veranschlagten Bedarfs ist der Unternehmer bereit, dem Staate eine Anleihe zu beschaffen. Fuer diesen Fall haendigt der Staat zur Verbriefung dieser Anleihe nebst Zinsen durch das Verkehrsministerium an den Unternehmer spaetestens acht Tage nach Ablauf der in Ziffer 4 vorgesehenen dreimonatlichen Frist zehn Schatzscheine auf den Inhaber aus, von denen jeder auf ein Zehntel des bis zu drei Millionen Golddrachmen veranschlagten Betrags lautet zuzueglich Zinsen fuer ein Jahr auf den Gesamtbetrag fuer den ersten Schatzschein und auf den jeweils noch bestehenden Restbetrag fuer jeden der uebrigen Schatzscheine. Der Zinssatz betraegt entsprechend der heutigen Geldmarktlage 9 1)2 vom Hundert bei Pari-Anrechnung.

Die Schatzscheine muessen den Namen der auszahlenden Bank und den Faelligkeitstermin enthalten, sowie auf den Inhaber und in einer Summe auf den ohne Einrede zu zahlenden Schuldbetrag lauten.

Der erste dieser Schatzscheine ist drei Jahre und fuenf Monate nach Ratifikation des Zusatzvertrags faellig. Die uebrigen Schatzscheine sind je ein Jahr spaeter, der letzte also zwoelf Jahre und fuenf Monate nach Ratifikation des Zusatzvertrags faellig.

2. Die waehrend der ersten zwei Jahre und fuenf Monate nach Ratifikation des Zusatzvertrags anfallenden Zinsen aus den nach Artikel 3 Ziffer 3 bis 5 zu berechnenden Betraegen sind vom Staate erstmals fuenf Monate nach der Ratifikation des Zusatzvertrags, von da an jeweils in Abstaenden von sechs Monaten an den Unternehmer in bar zu zahlen. Der Berechnung der Zinsen werden die bis zu jedem der obenerwaehnten Zinszahlungstermine eingereichten Abrechnungen ueber die einzelnen Bauteile (siehe Artikel 9 Ziffer 1) zugrunde gelegt. Die Verzinsung beginnt am Tage der Einreichung dieser Abrechnungen. Der Zinssatz betraegt 9 1)2 vom Hundert.

3. Die Gesellschaft ist verpflichtet, an die Bank von Griechenland zur Gutschrift auf das Konto zum Rueckkauf des Privilegs der Telefongesellschaft folgende Summen zu zahlen:

a) den Restbetrag der fuer den Staat eingehobenen Ferngebuehren, der nach Abzug der der Gesellschaft nach Artikel 11 Ziffer 5 zukommenden Vergueetungen am Ende eines jeden Geschaeftsjahres verbleibt,

b) die dem Staate nach Artikel 25 Ziffer 1 Buchstabe A des Hauptvertrags zu zahlenden 5 vom Hundert der Bruttoeinnahmen aus dem Orts-und Vorortsverkehr und,

c) die dem Staate gemaess Artikel 25 Ziffer 3 des Hauptvertrags aus den eventuellen Ueberschuessen gebuehrenden Summen.

Diese Depositen sind bis zur Tilgung der in Ziffer 1 vorgesehenen Anleihe und deren Zinsen unveraeusserbar zu Gunsten eines Dritten und nur der in Ziffer 1 vorgesehenen Anleihe einschliesslich Zinsen und Spesen bis zur Tilgung verpfaendet. Die Bank ist verpflichtet, auf Vorlegung eines nicht eingeloesten Schatzscheins der in Ziffer 1 erwaehnten Anleihe an

Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξαγορᾶς τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων τῆς Ἑταιρείας ὑφίστανται ἀκόμη χρέος τοῦ Κράτους πρὸς τὸν Ἀνάδοχον ἢ τρίτους ἐκ τῆς Συμπληρωματικῆς Συμβάσεως, τότε αὐξάνει κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους τούτου τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 παράγρ. 3 τῆς κυρίας Συμβάσεως ὑπολογιστέον τίμημα.

4. Τὸ Κράτος δικαιοῦται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου τὸ ποσὸν τῶν 3.000.000 χρ. δραχμῶν εἴτε ἐκ τῶν πόρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ, εἴτε ἐκ δανείου συναφθησομένου ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ παράγρ. 1—3 τοῦ παρόντος, πλὴν τῆς καταθέσεως τῶν ποσῶν, περὶ ὧν ἡ παράγρ. 3.

5. Ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν 3.000.000 χρ. δραχμῶν δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς πληρωμὴν τῶν εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τεχνικῶν μελετῶν (ἄρθρ. 7) ἀνατεθεισῶν ἐργασιῶν, δέον τὸ Κράτος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον τοῖς μετρητοῖς τὸ ὑπερβάλλον τῶν 3.000.000 χρ. δραχμῶν.

Μὴ χρησιμοποιουμένου ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν 3.000.000 χρ. δραχμῶν ἐπιστρέφεται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν εἰς τὸ Κράτος τοῖς μετρητοῖς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχρησιμοποιήθη δι' ἄλλους συμψηφισμούς.

Ἄρθρον 11.

Συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου.

1. Ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει νὰ συντηρῇ ἐν καταστάσει λειτουργίας καὶ νὰ ἐκμεταλλεύηται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 παράγρ. 1—3 διασκευασθὲν καὶ κατασκευασθὲν νέον ὑπεραστικὸν δίκτυον, συμπεριλαμβανομένων τῶν ὑπεραστικῶν κέντρων καὶ τῶν κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων (πρβλ. ἄρθρ. 6) ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως πασῶν τῶν ἐργασιῶν μετατροπῆς καὶ νέων κατασκευῶν μέχρι τῆς παρελεύσεως τοῦ δεκάτου τρίτου ἔτους ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς Συμβάσεως.

2. Τὰ τέλη τῶν ὑπεραστικῶν συνδιαλέξεων θὰ καθορίζωνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Ἑταιρείας, λαμβανομένης τῆς χρυσῆς δραχμῆς ὡς βάσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 18 παράγρ. 1 τῆς κυρίας συμβάσεως. Κατὰ τὸν καθορισμὸν τούτων πρέπει νὰ ὑπολογισθοῦν τὰ «ἐλάχιστα τέλη», κατὰ τρόπον ὥστε νὰ καλύπτωνται τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ συντήρησιν τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου, ὡς καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ τοῦ τοκοχρεωλυσίου τοῦ καταβληθέντος κεφαλαίου ποσά.

3. Τὰ τέλη τῶν ὑπεραστικῶν συνδιαλέξεων θὰ εἰσπράττωνται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας παρὰ τῶν συνδρομητῶν τηλεφώνου καὶ τῶν χρησιμοποιούντων τὰς κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικὰς ἐγκαταστάσεις, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 18 παράγρ. 2 καὶ 3 καὶ τοῦ ἄρθρου 19 τῆς κυρίας Συμβάσεως.

4. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν ὑπεραστικῶν τελῶν καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου θὰ καταχωρίζωνται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὅλως κεχωρισμένως ἀπὸ τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀστικῆς συγκοινωνίας (πρβλ. ἄρθρ. 24 τῆς κυρίας Συμβάσεως).

5. Διὰ τὰς δαπάνας τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῆς συντηρήσεως τοῦ ἐν τῇ παραγρ. 1 ἀναφερομένου ὑπεραστικοῦ δικτύου καταλογίζει ἡ Ἑταιρεία εἰς τὸ Δημόσιον τὴν πραγματικὴν δαπάνην. Ἡ πραγματικὴ δαπάνη περιέχει:

α) Ἀποδοχάς, ἡμερομίσθια, ἀποζημιώσεις γενομένων δαπανῶν καὶ ἔξοδα ταξειδίων τῶν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ συντήρησιν ἀσχολουμένων προσώπων, ὡς καὶ τὰς δαπάνας κοινωνικῆς προνοίας διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα.

β) Ὑλικὰ συντηρήσεως καὶ λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς καὶ ἀποθηκεύσεως.

γ) Ἐνοίκια διαμερισμάτων, θέρμανσιν, ρεῦμα φωτισμοῦ καὶ κινήσεως καὶ λοιπὰς ἀναγκαίας δαπάνας.

Πλὴν τούτων λαμβάνει ἡ Ἑταιρεία ἐπαύξησιν ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δαπανῶν, ἥτις διαμορφοῦται κατὰ μεταβλητοὺς παράγοντας, ὡς προτροπὴν δι' ὅσον τὸ δυνατὸν οἰκονομικὴν καὶ πρώτης τάξεως διαχείρισιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας (πρβλ. ἄρθρ. 28 παράγρ. 1 τῆς κυρίας Συμβάσεως) καὶ δὴ ἡ Ἑταιρεία, ἐὰν ἡ πραγματικὴ δαπάνη διὰ τὰ ἔξοδα ἐκμεταλλεύσεως καὶ συντηρήσεως συμφώνως τῷ ἐδαφίῳ 1 ἀνέρχεται εἰς:

70 ο)ο	τῶν εἰσπράξεων,	λαμβάνει	12 ο)ο	ἐπὶ τῶν	70 ο)ο		
69 ο)ο	»	»	13 ο)ο	»	»	69 ο)ο	
68 ο)ο	»	»	14 ο)ο	»	»	68 ο)ο	
67 ο)ο	»	»	15 ο)ο	»	»	67 ο)ο	
66 ο)ο	»	»	16 ο)ο	»	»	66 ο)ο	
65 ο)ο	»	»	17 ο)ο	»	»	65 ο)ο	
64 ο)ο	»	»	18 ο)ο	»	»	64 ο)ο	

ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ἐκ τῶν τελῶν εἰσπράξεις ὑπολογίζονται τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἑπόμενον τιμολόγιον:

Ζώνη 1)		μέχρι	25	χμ.	εἰς	0,50	χρ.	Δρχ.
»	2)	26	» 50	»	»	0,80	»	»
»	3)	51	» 100	»	»	1,20	»	»
»	4)	101	» 200	»	»	1,60	»	»
»	5)	201	» 300	»	»	2,00	»	»
»	6)	301	» 400	»	»	2,40	»	»
»	7)	401	» 500	»	»	2,80	»	»
		ἀνὰ 100	χμ. πλέον			0,40	»	»

δι' ἁπλῆν συνδιάλεξιν διαρκείας οὐχὶ πλέον τῶν 3 πρώτων λεπτῶν.

Ἡ ἐν τῷ ἐδ. 2 ἀναφερομένη ἐπαύξησις ἐπὶ τῆς πραγματικῆς δαπάνης κατὰ τὸ ἐδ. 1 δὲν πρέπει νὰ ὑπολείπηται τοῦ 12 ο)ο καὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ 18 ο)ο.

Τὰ τιμολόγια τοῦ Τύπου ὡς καὶ τὰ τῶν νυκτερινῶν συνομιλιῶν καὶ αἱ ὧραι αὐτῶν θὰ καθορισθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας μετὰ πρότασιν τῆς Ἑταιρείας.

6. Ἐὰν δὲν ἐπαρκέσωσι τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 3 διὰ τὸ Κράτος εἰσπραττόμενα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τέλη διὰ νὰ καλύψωσι τὰς ἐν παραγράφῳ 5 καθορισθείσας ἀμοιβάς, τότε ὀφείλει τὸ Δημόσιον ν' ἀναπληρώσῃ τοῖς μετρητοῖς ἀμέσως τὸ προκῦπτον ἔλλειμμα.

Ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει ἐπίσης κατὰ τὴν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἀναφερομένην διάρκειαν τὴν συντήρησιν τῶν ἐπὶ τῶν στύλων καὶ ὑποστυλωμάτων τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου τοποθετημένων τηλεγραφικῶν γραμμῶν.

Περὶ τῶν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν τούτων γραμμῶν καταβλητέων εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἀμοιβῶν θὰ συνταχθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ τῆς Ἑταιρείας γενικοὶ κανονισμοί.

Ἄρθρον 12.

Ἀπαγόρευσις συναγωνισμοῦ.

Ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ὁμοιομορφίας τοῦ τεχνικοῦ συστήματος καὶ τῆς λειτουργίας ὑποχρεοῦται τὸ Κράτος κατὰ τὴν

dessen Inhaber aus dem Guthaben des obenerwaehnten Kontos die zur Tilgung einschliesslich Zinsen und Spesen erforderlichen Summen zu zahlen.

Wenn im Zeitpunkt eines Rueckkaufs der Orts-und Vorortsnetze der Gesellschaft durch den Staat noch eine Schuld des letzteren aus dem Zusatzvertrag an den Unternehmer oder Dritte besteht, so erhoeht sich der nach Artikel 34 Ziffer 3 des Hauptvertrags zu berechnende Kaufpreis um den Betrag dieser Schuld.

4. Der Staat ist berechtigt, innerhalb dreier Monate nach der Ratifikation dem Unternehmer die drei Millionen Golddrachmen entweder aus den Einkuenften des Staatshaushaltsetats oder aus einer besonderen vom Staate zu beschaffenden Anleihe zur Verfuegung zu stellen. In diesem Falle finden die Ziffern 1 bis 3 mit Ausnahme der Niederlegungspflicht der Summen nach Ziffer 3 keine Anwendung.

5. Falls die Summe von drei Millionen Golddrachmen nicht zur Bezahlung der auf Grund der technischen Projekte (Artikel 7) uebertragenen Arbeiten ausreicht, so muss der Staat an den Unternehmer den ueber drei Millionen Golddrachmen hinausgehenden Betrag in bar zahlen.

Wird die Summe von drei Millionen Golddrachmen nicht voll in Anspruch genommen, so wird der Restbetrag, soweit er nicht durch anderweitige Verrechnung in Anspruch genommen wird, von dem Unternehmer an den Staat in bar zurueckgezahlt.

Artikel 11.

Instandhaltung und Betrieb des Fernleitungsnetzes

1. Die Gesellschaft uebernimmt es, das vom Unternehmer gemaess Artikel 2 Ziffer 1 bis 3 instandgesetzte und neugebaute Fernleitungsnetz einschliesslich der Fernaemter und oeffentlichen Sprechstellen (siehe Artikel 6) von der Vollendung der gesamten Um-und Neubauarbeiten an bis zum Ablauf des dreizehnten Jahres nach Ratifikation des Vertrags fuer Rechnung des Staates betriebsfachig instandzuhalten und zu betreiben.

2. Die Gebuehren fuer die Gespraechsverbindungen im Fernverkehr werden vom Verkehrsministerium nach gutachtlicher Einvernahme der Gesellschaft unter Zugrundelegung der Golddrachme gemaess Artikel 18 Ziffer 1 des Hauptvertrags festgesetzt. Hierbei muessen die Mindestgebuehren in einer derartigen Weise berechnet werden, dass die erforderlichen Summen fuer den Betrieb und die Instandhaltung des Fernleitungsnetzes sowie die Verzinsung und Tilgung des Anlagekapitals gedeckt werden.

3. Die Gebuehren fuer die Gespraechsverbindungen im Fernverkehr werden durch die Gesellschaft fuer den Staat von den Fernsprechteilnehmern und Benutzern der oeffentlichen Sprechstellen eingehoben. Hierbei finden die Bestimmungen in Artikel 18 Ziffer 2 und 3 und Artikel 19 des Hauptvertrags sinngemaesse Anwendung.

4. Die Einnahmen an Ferngebuehren und die Kosten fuer die Instandhaltung und den Betrieb des Fernleitungsnetzes werden von der Gesellschaft vollkommen getrennt von der Buecherfuehrung ueber den Ortsverkehr (siehe Artikel 24 des Hauptvertrags) gebucht.

5. Fuer die Kosten des Betriebs und der Instandhaltung des in Ziffer 1 erwaehnten Fernleitungnetzes setzt die Gesellschaft dem Staate den tatsaechlichen Aufwand in Rechnung. Der tatsaechliche Aufwand enthaelt:

a) Gehaelter, Loehne, Aufwandsentschaedigungen und Reisekosten fuer die beim Betrieb und bei der Instandhaltung beschaeftigten Personen sowie die sozialen Ausgaben fuer solche Personen.

b) Instandhaltungs -und Betriebsmaterial einschliesslich der Transport-und Lagerkosten.

c) Raummiete, Heizung, Beleuchtungs-und Kraftstrom und sonstige erforderliche Ausgaben.

Ausserdem erhaelt die Gesellschaft auf den tatsaechlichen Aufwand einen Aufschlag, welcher als Anreiz fuer eine moeglichst wirtschaftliche und erstklassige Betriebsfuehrung der Gesellschaft (siehe Artikel 28 Ziffer 1 des Hauptvertrags) gleitend gestaltet wird. Und zwar erhaelt die Gesellschaft, wenn der tatsaechliche Aufwand fuer Betriebs-und Instandhaltungskosten nach Absatz 1

70	v.H.	der Einnah.	betraegt	12	v.H.	auf	diese	70	v.H.
69	»	»	»	13	»	»	»	69	»
68	»	»	»	14	»	»	»	68	»
67	»	»	»	15	»	»	»	67	»
66	»	»	»	16	»	»	»	66	»
65	»	»	»	17	»	»	»	65	»
64	»	»	»	18	»	»	»	64	»

unter der Voraussetzung, dass die Gebuehreneinnahmen mindestens nach folgendem Tarif berechnet werden:

Zone 1)		bis	25	km	0.50	GDr.
Zone 2)	26	»	50	»	0.80	»
Zone 3)	51	»	100	»	1.20	»
Zone 4)	101	»	200	»	1.60	»
Zone 5)	201	»	300	»	2.00	»
Zone 6)	301	»	400	»	2.40	»
Zone 7)	401	»	500	»	2.80	»
	je 100 km		mehr		0.40	»

fuer ein einfaches Gespraech von nicht mehr als 3 Minuten Dauer.

Der in Absatz 2 erwaehnte Aufschlag auf den tatsaechlichen Aufwand nach Absatz 1 darf 12 vom Hundert nicht unterschreiten und 18 vom Hundert nicht uebersteigen.

Die Tarife fuer Pressegespraeche sowie fuer Nachtgespraeche und deren Geltungszeiten werden durch Beschluss des Verkehrsministeriums nach Vorschlag der Gesellschaft bestimmt.

6. Reichen die nach Ziffer 3 von der Gesellschaft fuer den Staat erhobenen Gebuehren nicht aus, um die in Ziffer 5 festgesetzten Vergueetungen zu decken, so hat der Staat den festgestellten Fehlbetrag sofort in bar zu ersetzen.

7. Die Gesellschaft uebernimmt waehrend der in Ziffer 1 genannten Dauer auch die Instandhaltung der auf den Fernleitungsgestaengen gefuehrten Telegrafenleitungen. Ueber die Vergueetungen fuer die Instandhaltung dieser Telegrafenleitungen werden im Benehmen zwischen dem Verkehrsministerium und der Gesellschaft allgemeine Regeln aufgestellt.

Artikel 12.

Konkurrenzverbot.

Im Interesse der Einheitlichkeit der Technik und des Betriebs verpflichtet sich der Staat, waehrend der

ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 παράγρ. 1 διάρκειαν ν' ἀναθέσῃ μόνον εἰς τὴν Ἑταιρείαν τὴν συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν, ὑπεραστικῶν κέντρων καὶ τῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπεραστικῆς συγκοινωνίας προοριζομένων κοινῆς χρήσεως τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ κατασκευασθῶσι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 παράγρ. 5.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 καθοριστθείσης προθεσμίας δικαιοῦται τὸ Κράτος ν' ἀναλάβῃ αὐτὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν προαναφερθεισῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐὰν τὸ Κράτος ἐπιθυμῇ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς παρούσης Συμβάσεως νὰ ἐκχωρήσῃ πάλιν τὴν συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν, τότε ὀφείλει ν' ἀναθέσῃ ταύτην κατόπιν νέας συμβάσεως ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἑταιρείαν. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ Κράτους τῆς μὴ ἐκχωρήσεως τῆς συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν εἰς ἄλλον ἀνάδοχον διαρκεῖ ἐφ' ὅσον ὑφίσταται διὰ τὴν Ἑταιρείαν τὸ προνόμιον τῆς κυρίας Συμβάσεως.

Ἄρθρον 13.

Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεων τῆς κυρίας Συμβάσεως.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐκ τῶν διατάξεων τῆς κυρίας Συμβάσεως αἱ ἀκόλουθοι :

Ἄρθρον 1, ἄρθρον 7 παράγρ. 3 καὶ 4, ἄρθρον 12 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αἱ πληρωτέαι ἀποζημιώσεις ἐπιβαρύνουν τὸ Δημόσιον, ἄρθρ. 13 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι πᾶσαι αἱ πληρωτέαι ἀποζημιώσεις ἐπιβαρύνουν τὸ Δημόσιον, ἄρθρ. 14, ἄρθρ. 15, ἄρθρ. 16, ἄρθρ. 17 παράγρ. 1 ἄρθρ. 18 παράγρ. 4, ἄρθρ. 22 παράγρ.1, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἐκχώρησις δύναται νὰ περιλάβῃ μόνον τὴν κατασκευὴν ὑπεραστικῶν γραμμῶν, ὑπεραστικῶν κέντρων καὶ γραμμῶν μετ' ἐνδιαμέσων σταθμῶν (ὄμνιμπους) κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 παραγρ. 5 τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως καὶ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τῆς συμπληρωματικῆς Συμβάσεως, ἄρθρ. 24 παράγραφ. 1 καὶ 3, ἄρθρ. 28, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αἱ ἐν τῇ παραγρ. 1 ἀναφερόμεναι σύγχρονοι τεχνικαὶ βελτιώσεις θὰ ἐγκρίνωνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Ἑταιρείας καὶ θὰ ἐκτελῶνται δαπάναις τοῦ Κράτους, ἄρθρ. 29, ἄρθρ. 30 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἐνδεχόμεναι ἀποζημιώσεις ἐπιβαρύνουσι τὸ Κράτος, ἄρθρα 31, 32, 33, 36, 38, 39, 40 καὶ 42.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1930

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας
Βουλευτὴς ἐκ Λέσβου
Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Βουλευτὴς ἐξ Ἡρακλείου
Γ. ΜΑΡΗΣ

Διὰ τὸν Ἀνάδοχον
TH. FRENZEL
FR. SPIECKER

in Artikel 11 Ziffer 1 festgesetzten Dauer nur der Gesellschaft die Instandhaltung und den Betrieb derjenigen Fernleitungen, Fernaemter und fuer die Abwickelung des Fernverkehrs bestimmten oeffentlichen Sprechstellen zu uebertragen, die nach Massgabe des Artikels 2 Ziffer 5 geschaffen werden.

Weiterhin ist der Staat berechtigt, nach Ablauf der in Artikel 11 festgelegten Frist den Betrieb und die Instandhaltung obiger Anlagen selbst zu uebernehmen. Wenn der Staat nach Ablauf dieses Vertrags die Instandhaltung und den Betrieb der Fernleitungen wieder abzutreten wuenscht, muss er diese Arbeiten durch neuen Vertrag ausschliesslich der Gesellschaft uebertragen. Diese Verpflichtung des Staates zur Nichtabtretung der Instandhaltung und des Betriebs der Fernleitungen an einen anderen Konzessionaer dauert, so lange das Privileg zu Gunsten der Gesellschaft des Hauptvertrags besteht.

Artikel 13.

Sinngemaesse Anwendung von Bestimmungen des Hauptvertrags.

Im uebrigen finden von den Bestimmungen des Hauptvertrags sinngemaesse Anwendung :

Artikel 1, Artikel 7 Ziffer 3 und 4, Artikel 12 mit der Massgabe, dass die zu zahlenden Entschaedigungssummen zu Lasten des Staates gehen, Artikel 13 mit der Massgabe, dass alle zu zahlender Entschaedigungen zu Lasten des Staates gehen, Artikel 14, Artikel 15, Artikel 16, Artikel 17 Ziffer 1, Artikel 18 Ziffer 4, Artikel 22 Ziffer 1 mit der Massgabe, dass sich die Rechtsnachfolge nur auf den Bau von Fernleitungen, Fernaemtern und Omnibusleitungen nach Artikel 2 Ziffer 5 des Zusatzvertrags und auf die Instandhaltung und den Betrieb des Fernleitungsnetzes nach Artikel 11 des Zusatzvertrags bezieht, Artikel 24 Ziffer 1 und 3, Artikel 28 mit der Massgabe, dass die in Ziffer 1 erwaehnten zeitgemaessen technischen Verbesserungen vom Verkehrsministerium nach gutachtlicher Einvernahme der Gesellschaft bewilligt und auf Kosten des Staates durchgefuehrt werden, Artikel 29, Artikel 30 mit der Massgabe, dass etwaige Abfindungen zu Lasten des Staates gehen, Artikel 31, Artikel 32, Artikel 33, Artikel 36, Artikel 38, Artikel 39, Artikel 40 und Artikel 42.

Athen, den 8. Februar 1930

Der Verkehrsminister
B. CARAPANAYOTIS

Der Finanzminister
G. MARIS

Fuer den Unternehmer
TH. FRENZEL,
FR. SPIECKER

0020659578
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ